

ספר דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו ונימוקו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגיעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ז הגאון מו"ה אברהם גלאזנר זצ"ל, ונכד של הגאון רשבכה"ג בעל החת"ס זצ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א זה ארבעים וארבע שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

M. Glasner Oberrabbiner, Cluj, Rumänien

בדפוס המשובח של השותפים
ווינשטיין & פרידמאן קלוייזענבורג
בשנת תרפ"א לפ"ק

Cluj - Kolozsvár 1921
Druck von Weinstein & Friedmann

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותנו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה עלبني עובדי אלילים שבימים הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגאלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאויריות שבזמןנו אשר אב אחד לכולנו, ושומרית דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם ואנו מחויבים לדרوش שלום וטבתם כל הימים.

ספר
דור רביעי
על מסכת חולין

פרק	דף עמוד
הקדמה	ב א
פתחה	ז א
פרק הכל שוחטין	א א
פרק השוחט	מ א
פרק אלו טרפות	נ"ט א
פרק בהמה המקשה	פ"ה ב
פרק אותו ואת בנו	צ"ח ב
פרק כסוי הדם	ק"ג א
פרק גיד הנשה	קי"ב ב
פרק כל הבשר	קל"ה ב
פרק העור והרוטב	קמ"ט א
פרק הארווע והלחיים	קנ"ח א
פרק ראשית הגז	קס"ג א
פרק שלוחה הקנו	קס"ז ב

הקדמה

רש"י ז"ל, אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב כדי שעניינו העדה, המה העמלים בתורה, יעניינו בה תמיד וידרשו בה עפ"י המדות שנמסרו להם, והוא ממש כמו בבראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, שבראם ומסרם לאדם "לעשות" לשכללם ולהשבחים מדור לדור, כי התורה אשר שם משה לפני בניי, נמסרה להם להשביבם ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה חותמה נתנה, ועליה אין להוסיך וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשי לחדש דבר מעתה, כל זה אינו אלא שלא להוסיך או לגרוע אבל לפרש ולדרשה, נתנו רשות לכל ב"ד הסמוך. גם באזה הוודמי דבריה דגם שם אין בכח האדם לברווא יש מאין, רק למוג ולהתיך כחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והגעלם שביניהם. הרוי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק بما שהבריאה נמסרה לכל בא עולם, ותוה"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבה ולשכללה, להגנות בה בمسירת הנפש, כדי להציג את האמור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוגנות תונן לחינוי הרוחניים.

וז"ל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות ממרים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המדות כפי מה שנראה בעיניהם שחדין כך, ודנו דין, ועמד אחריהם ב"ד אחר לסתור אותו, הרוי זה סותר וזה כפי מה שנראה בעיניו, שנאמר אל השופט אשר יהיה בימים ההם, איך חייב ללקת אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה שמשינו בעדיות צריך ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקדום באזמנן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ' ב', דזה דока בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפ"י דעת הרמב"ם, איך פריך שה"ס אמימרא דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמרי כהאי תנא, ואס לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דמצוי פלייג, כיון דרשתות נתונה לדורות האחוריים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "ואפשר לאמר דמים חתימת המשנה קיימו וקבלו שזרות האחוריים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתן רשות לשום אדם לחלוק עליו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז, אם כן הוא כאשר כתוב הכל"מ, איך לא הזכיר ענן גדוול ונוראה כזה, בכל הש"ס בבלי וירושלמי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצם שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגمرا, וכל זה אין זכר ושרש לבאויה.

ומה שנראה לפ"ד בעין הרם והנשא הלאה, והוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שאתה אמר כתוב לך את הדברים האלה, אלה אתה כותב ואי אתה כותב הלוות וכותן לעיל מני דרש ריב"ג, כתב כתוב לך את הדברים האלה, וכותב כי על פי הדברים האלה, הא כיצד, דברים שככתב اي אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעל פה اي אתה

יוצר האור ובORA החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זה עשה אלקים, כדי שיתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לרדוף ולדרוש אחר הנster והנעלם והשתוקקתו זאת היא תכליתו ותכלית המותאה למלאות נפשו במושכלות וחירות. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתוקקות יותר, היו אינס חיים, ומיו ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, הוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, אין אדם מת וחצי תאוותו בידו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (כהלת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הן בארציות והן במשכילות, א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי לא כוונו חז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעלום יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו ידרשו להשיגו. ובזה ימצאו תעונג חיים וככל זכות קיומם, להתעלות מנצח לגבורה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גביה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשوت".

ועיין בראש"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שונים להם כח לעשوت כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להolid, לא מקרי לעשות אלא לפירות ולרבות, וש"י שיק רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרה נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. ולענין נראה לקאים פירוש הרבא"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמנה שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חדשות להוציא הכותות הצפונות בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרים דור דור ישבח מעשיך, שהאדם משביח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיק לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בהโซ ההוראה בתחילתתה. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות היישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדש אמרו חז"ל, וכונתם שמן התורה הישנה המכזוי' בידינו, המתגיע בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציא חדש שלא היה עוד לעולמים, ובבחינה או אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתחדר בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשםו בעמלו, זה במה שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, זה במה שמוסכיא יקר מזול, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חים. זה נרמזו בדברי תורה"ק, וכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש

הקדמה

על הגורות והתקנות שאין להן אלא מקום וsheet, שנגזרו ונתקנו ע"י השתנות הענינים והאנשימים והמצבים כידוע. אלא דריש' ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ שנסקרה למשה בסיני בהדי תורה שבכתב, תהיה קראוה "חדשים" ולכן נדחק לפרש דמשום דברי סופרים כלול גם גוזרות ותקנות لكن מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדשים" זהה ודאי נדחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא ה' מצינו ליתן לנו ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מתרוץ הקושי למשה לא נכתבו, במא שמשיב בעשות ספרים אין קץ, ועיי' בתשו"ח סיימן Katz'ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כולל כל דין התורה בכל ובפרט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתבו כתבו וזה': יוגם בהללו'ם לא נתנו כדי שלא ישתכחו' עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דייו נשתףך. עי' בחוי' שם ובחוט השני והוא דוחוק דמלבד ממה שזה נגד הכלל دقיל הרמב"ם ז"ל, דהllum"ס לית' ב' מחלוקת, אין להבini דבריהם,adam עלולים להיות נשכחים, ומה לא חש לשחתה הני הללמ"ס שנמסרו לו. ובחוט השני רצה לאמר, adam כל תושבע"פ ה' ניתן למשה מסיני, מחמת הרבייה השחחה נופלת בה. אבל עתה דהllum"ס מעט מעיר הוא כמו שנמן הרמב"ם ז"ל בהקדמו לזרעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריו تو אין השחחה מצוי' בהן. ובזה יש ליישב שלא יסתורו התוס' דברי עצם, ובביבמות דר' ע"ז ע"ב ד"ה הלהכה, שכתו שס כדעת הרמב"ם, דעל הללמ"ס לא מצינו חולק. ואם קבלה היא נקבע. אבל בכל אלו הדוחקים לא יצאנו עדין מהובכה הגדולה כאשר יראה המעי' בתשוב' הארוכה בחוי' שם גם מה שקשה להו להטוס' למשה לא נאמר הכל בהללמ"ס, הנה הללמ"ס קיל מתשבע"פ שנדרשת ע"פ המדות דהרי אין למדין ק"ו מהלהכה, גם אין לתקן על הלהכה ועיין בטור יוז' סיון רצ"ד, דספק ערלה בחוי' מיותר מפני שהוא רק מהללמ"ס, והגס שהב"י שם השיג עלי, מצינו הרבה מהראשונים שסבירו דהllum"ס ד"ס מקרי, ורק במקומות דעיקר מפורש בקרא, ושיעורו מהלהכה לוקין. ואין רצוני כאן להאריך בהז, אלא לבאר בוגת הגמי' עירובין הנ"ל.

אבל דעת, דהנה החלוק הגדל והנגלת לעין כל שבין תורה שבכתב לתורה שבע"פ הוא כי תורה שבכתב נסקרה למשה מלאה במלה, מבראשית עד לעני כל ישראל, ותשבע"פ נמסר לו העניין, ולא המלות, ע"ז אמרו ז"ל כל הנביאים נתנבאו בכיה אמר ה' הוסיף עליהם משה שנתנבא בכה ובזה הדבר, ר"ל הנביאים לא קבלו המלות למשון לישראל אלא העניין, והם מסרו את העניין כפי הבנות בלשון עצם, וזה "כה אמר ה'", אבל משה התנבא בכה ובזה הדבר, דהינו תורה שבכתב "באה הדבר" ותשבע"פ "בכה אמר ה'", תורה שבכתב מלאה במלה כאשר קבלו, ותשבע"פ העניין בלשון עצמו, והינו דאמרי חז"ל אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד ר"ל אותה נבואה עצמה, כל אחד ואחד אמרה בסגנון ובלשונו המוחדת לו, ואפילו אם נקבל דברי המלבים בהקדמו לספר ירמי', שכל דברי הנביאים ע"ה דברי ה' המה, שהושמו בפיهم מללה במללה, ושינוי הסגנון רצון ה' היה, אבל בתושבע"פ פשיטא שאין לומר כי ה' מלות מסר למשה, כי המלות א"א למסור רק בכתב, וכאשר עינינו רואות באמת, דהllum"ס לא נמסר לנו רק העניינים, ומה רביינו מסר לנו מה שהבן מקבלת סיני, והנה כל עין הנמסר על פה, בטבעו מונח שינויו בהבנתו מאיש לאיש, דכל אחד מכנים בו מעט מהשגתנו והבנתו הפרטית, ועיי' ריש' כתובות נ"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "איכא למייר אלו ואלו דברי סופרים - כתוב הרמב"ם - נקרה כל מה שדרשו עפ"י המדות כי על שם זה נקרה סופרים כאמור בhangga'ת'ו ע"ב אינה שוקל אליה שביריך וועל תשבע"פ קפריך ושם אמר למה לא נכתבו ולא

רשאי לאמרם בכתב. עיון ברש' ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרתי לך בכתב אי אתה רשאי למסרן לישראל על פה" עכ"ל וראייתי בת'ית שנטקתה בדברי ריש' ז"ל, מה זה דוקא למוסרים לישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד לעצמו, ולדעתי נראה דcumo בסיפה, בדברים שעלה פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למוסרים לישראל ללימוד מהם, אבל רשאי לעצמו כדי שלא ישכח שרי, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בהקדמו ביד החזקה ז"ל שם: "ומיימות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חיבור שלמים דcumo אותו ברבים בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש' ב"ז או נביא שהי' באותו הדור, כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד ע"פ ברבים וכו' עכ"ל, הרי דלעצמו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר ריש' ז"ל איפכא ג"כ, דרך למד ע"פ אסור בדברים שבכתב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשי לכתוב שלא מן הכתב, היינו משום דכל כתיבה זהה כמלמד לאחרים מבון, והנה הטעם שלא למד אחרים ע"פ דברים שכתב נגלה לעין כל, כדי שלא יפול חילתה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב יושבע"פ למד אחרים נאמרו באזה סברות רבות.

ובאמת חז"ל כבר ישבו על מודעה זו, דלמה נחקה התורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בוגר' עירובין דר' כ"א ע"ב, אל' ר'ח להאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמעיא לך' חדים גם ישנים' מהו. אל' אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל' וכי תורה פעמים פעמים נתנה, אלא הלו מדברי תורה, והלו מדברי סופרים. דרש ר' מה דכתיב, יותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבהה אין קץ, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, שדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העובר על דברי ספרים חיב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבהה אין קץ, עכ"ל הגمرا. והנה ריש' ז"ל מפרש" דברי ספרים" חדים שנתחדו בכל דור ודור גדר וסיג. אבל תכ"ד חזר זה, דבד"ה ויתר מהמה פירש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבנן, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ, שנחalker ברכס חכמי ישראל לאחר שנטמעת הלב ושכח, כדכתיב בסיפהDKRA נתנו מרווחה אחד זה משה, וכתיב בתורי' יותר מהמה בני הזהר ממה שנitin בסיני בכתב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שבע"פ, שום הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו שאן קץ לעשות ספרים הרבהה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת עשה וכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. ספרים חיבים מיתה על כלם, כדכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. והאי קרא ודאי על הגזירות והתקנות נאמר ולא על תשבע"פ והוא פלא. ובפ"י רביינו חנאל הנדף בגלון הש"ס ווילנא ציין לברכות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי היה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תשבע"פ, אשר מזה דבר אכן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו בשכך שחייב לשוכב, ולא סמך אב"ה שדרשו שעז זמן שכיבת קאי. והדבר מוכיח מtopic הסוגי' כולה כאן דעל תשבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדים גם ישנים, אמרה נסת ישראלי לפני הקב"ה, רבש' ע' הרבה גירות גורתי על עצמי יותר מה שגורת עלי, וקיימות, וע"ז מביא אח"כ הא דאל' ר'ח להאי מרבנן שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתוב הרמב"ם - נקרה כל מה שדרשו עפ"י המדות כי על שם זה נקרה סופרים כאמור בhangga'ת'ו ע"ב אינה שוקל אליה שביריך וועל תשבע"פ קפריך ושם אמר למה לא נכתבו ולא

הקשה אם יש ממש בתושבע"פ למה לא נכתבו, ותי' משום עשות ספרים הרבה אין אך, ר"ל דהיה מוכחה בכתב לכל זמן ואמן פ"י חדש משונה מכפי שהי' פנימם, כפי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ חדשם, כי תושבע"פ אינה אמת החלטי אלא הכספי, דרך מה שהסבירו עליו חכמי אותו הדור הוא האמת, אבל כשstorim מה שהיתה אמת עד היום, נעשה פירושם החדש אמת, כי כן נצטווינו מאותו י"ט שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי אותו הדור ואפיו יעקרו מה שהי' מוסכם עד עתה, וזה ג"כ הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חיים וכפרש"י שהבאתי. וממנה כאן אותו י"ט אלקים חיים, וידוע מה שאמרו המקובלים "אלקים" בgmtrei טبع, והוא כמו חי' עולם שבברכת התורה וד"ק.

והן הן דברי הרמב"ם שהעתיקתי למלואה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאיןנו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלוק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנותם ועפ"י הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתוב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מציל חלוק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנים זאת כתוב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ"י מה שאמרה תורה אל השופט אשר יהי' בימים החם, כدرכו של הרמב"ם ז", והיא באמת הלכתא למשיחא, שאם ב Maherah יבנה בהם"ק ושבו בניהם לבולים ותויזר עטרה לישנה, להיות תושבע"פ רק ע"פ וכי' אסור בכתב. כי זאת שיםסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושי בתוי דינים הקדומים תלוי זהה, שתושבע"פ לא כתבה ולא נעשה לה קיים בעט ברזל, אבל מעתה אשר רבינו הקדוש וחכמי דורו יעקרו את האיסור דדברים שע"פ אסור לכתבם, פשיטה שאסור לו להлок על מה שקבעו דורות שלפנינו בכתב למען יעדמו ימים רבים, כי זאת היתה כוונת היתר הכתיבה לחסום את הדרך بعد הדורות הבאים להחלוק על הראשונים שקדומים. ורק בה נבי' הרעש הגדול שהי' בהיתר כתיבת זו, עד שאמרו ז"ל בתמורה י"ד ע"ב, דכל הכותב הلكות כשרוף את התורה, ואמרו על היתר הכתיבה מوطב שתערker תורה ואל תשכח תורה מישראל, - הן אמת שערקו כאן ציוו התורה בקור"ע, אשר לפי הכלל שבידיינו אין כח ביד החכמים רק להוראת שעה ולא לדורות, אבל מצינו עוד עיין עקרית דבר מן התורה בקור"ע, למשל גבי עד אחד באשה שכתו התוס' ריש פרק האשפה רביה, דמשום שיש קצר טעם בדבר משום דיקי ומינסקי אין זה כעוקר דבר מן התורה, וכן בಗות שבטל שלא בפני השליך, סמכו על אפקענינו רבנן לקידשו מנין, ועקרו כמו כן שמיית כספים ע"י פרזובול, וכן לא מצאו עילה להיתר כתיבת תושבע"פ, רק מכך הקרא שבקבלה, דעת לעשות לה' הפרו תורהיך, והו רואית ב"י הפרת תורה, ולא עוד אלא דברם האゴפא דין לכטוב תושבע"פ אין אלא תושבע"פ, מדרשה דע"פ הדברים האלה כרתי את ברית (ועיין במהרש"א בח"א גיטין ס' ע"א שהקשה דלא כרא"מ קרא דע"פ הדברים אין מוכח רק דאיכא גם תושבע"פ, אבל לא רשאי לכתבה. וגם, כי ע"פ הדברים האלה עיי"ש אך נדרך. ואני פרשתי הדברים ע"פ כתוב לך הדברים האלה עיי"ש אך נדרך. ואני פרשתי הדברים ע"פ מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ם ז"לDKודם שחבר רבנו הקדוש המשנה הי' כא"א כותב הדברים עצמוני לזכרו, אבל ברבים לא למד אלא על פה, וא"כ הכי פירושו דהאי קרא, כתוב לך הדברים שקיי' ג"כ על תושבע"פ, וрок לך לבדוק אותם שלא תשכחם, כי על פה הדברים האלה כרתי את ברית, ולכן אסור לכתבם לרבים למד מוחן) וכעפ' קשה טובא דסכ"ס אין אלא דרשה בעלמא, ולפי דעת הרמב"ם, הלא יש כח ביד ב"ד להлок על דרשה זו ג"כ,

טעמא, שהטעם מותהפק לפי שניוי הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפי עד, دقינו דהושמע לא ישמור המlotות רק הענן, וימסר לשליishi כפי הבנתו, ובכל ישונה העדות, וממילא עשרה שמעו דבר אחד, או ראו עניין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסגנון שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, גיע להחלטה, שהיא שנסר פירוש התורה ע"פ ונארס לרכתבה, הוא כדי שלא לעשותה קיום לדורי דורות ושלא关联 לקשרו ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נבון נחיות התורה, כי שניוי הדרות ודעותיהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי דרישות שניוי דיניהם ודעותיהם, וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג"כ למצוא טעם ומה נמסר רובי דיני התורה ע"פ, ולא עד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוציאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבוררת שלא תהינה בה הבנות מתחלפות, וכותב דלדעתו הוא כדי לנשות את האדם אם יקבל פירוש האמתי של חז"ל, עיי"ש מה שהאריך, ובאמת איןנו כדי להסביר על דברים בטלים כלו ויפה היהת שתיקתו מדיבורו, וכל ההתחכחות בה, איןו אלא להסביר תימה על תימה, אבל האמת הוא, שהוא חכמה נפלאה ממחמת התורה, שמסירה לחכמי כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהיה התורה היה עם האומה ומתפתחת עמה, והוא היא נצחיתו, ובזה מתרפרש בטוב טעם נסח ברכבת התורה שלאחריה אשר נתן לנו תורה אמת וח"י עולם נטע בתוכנו" ועין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דמפרש"ת תורה אמת" היא תורה שבכתב "וחי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן הטיב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גרעון תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתראות אחת פסולה, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכמיות התלויה בהינת השופט שבימייך, אבל מהאי טעמא גופה, נקראת חי' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי' עולם, וכדי ליתן חזוק (אויטאריטעט) לחכמי התורה שבכל דור ומורה, ז"ל החינוך מצוהetz לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפיו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך להזכיר עליהם, אבל נעשה כטעותם, טוב לשובל טעות אחת ודו, ושלא תפרד האומה לכתות שנות, ציונות התורה פרשת זקו מורה, ז"ל החינוך מצוהetz לא תסור וכו' ימין ושמאל וכו' וא"א וכי דעתו, שבזה הי' חורבן הדת וחילוק לב העם והפסד האומה למגורי וכוכו" עכ"ל, וכעין זה כתוב הרמב"זעה"ת שם ז"ל אפיו תחשוב לבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיני כימין לשמאלי, תעשה כטעותם, ואל תאמר איךائق חלב הגמור הזה, או איך הארוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך זהה אוטי האדון המוצה את המצוות וכו', ועל ממשימות דעתם נתן לי התורה אפיו יטעה" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" בא"ה ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסרה ליהושע, לעשות בה כמו שירצתה כשיאמר על ימין שהוא שמאלי ועל ימין שהוא ימין **כפי הזמן והמקום**, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצתה, וכן מסרה לזקנים וכו' זזה את מהשיבות, למה לא כתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגודל לעשות כמו שירצתה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש"כ דעא"פ שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסר המlotות אלא הענן, ולא נתנו לכתב, זאת מורה שרצון המוצה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, מען לא יבא סתירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מה שתירץ הש"ס על

הקדמה

להלן אצל ישמעאל אל' מה כתיב בה, אל' לא תנגע וכו'. וכאorio' יפלא הא הנ' ג' משבע מוצאות שצטו ב'ג' המ, אשר בלאה' חיבים לשרmons, ועינן מה שכתבתי בזה דבר נכוון בשביבי אש על הפסוק הנ'ל. וכעת נראה לי דנהנה ברורacial כשם, שלא לפושט העם רק לחכמים הנאוירים והישרים לבוטם דבר ה', ולכן בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנחו מוצאות שלשה, כי אם תמסר לחכמי האומה לדרש ולפרש בני לאוין, يولיכם רוח אומותם שלול להתיר אסורים, כמו שאמרו על ר'מ שה' יכול לטהר את השרצ' בק' טעמי, וכתיב וירושע אמר אלקים מה לך לספר חקי, ותשא ברית עלי פיך, ואתה שנתת מוסר ותשלך דברי אחיך, אם ראית גנב ותרץ עמו, עם מנאנפים חלקך (תהלים נ'), ופירים אמרו' הגאון צ"ל כונת הכתובים האלה, דיודע שהרצ'ן מkor השכל, ודעתינו של האדם משועבדים הרבה לרצונו ונטיתו, וכי שבבו להוט אחר התאותה, بكل ימצא היתר של הבל, וידמה בנפשו כי תורה הוא עשו. כי بكل ימצא האדם המתעקש, לטובות תאזו לטהר את השרצ' בק' טעמי, כמו שאמרו ז"ל בפסחים נ"ב ע"ב ומכלו גיד לו, מי שמקיל לו מגיד לו, זה שאמר' "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי" דהינו לדrhoש ולפרש דברי תורה, כי זה מקרי "ספר" כמו שדרשו איה ספר שספר אוותיות שבתורה, ותשא ברית עלי פיך ר'ל ותשען על הברית שכרטני עמק, למסור התורה ביד חכמי דור ודור כדכתיב כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ביתך" ועל אותו הברית סמיכתך לדרש דרישות של דפי, הלא לא עליק ועל כי'ב היהת כונתי בבריתת הברית, כי "ויאת שנותת מוסר ותשליך דברי אחיך" מאחר שלבך נוטה אל התאותה ושנותת מוסר, ממליא תשליך את דברי לבאר אותן "אחריך" ר'ל שלא תהי הבננים נגד רצונך כי תשים אחרי עינייך" אם ראית גנב ותרץ עמו, ואם מנאנפים חלקך" כי הלא תמצא היתר גם על גנבה וניאוף פיך שלחת ברע וכו' ובבן אמר' תתן דפי" ר'ל שבבל פיך תחריב עלמות להתייר איסוריים, ובחכמי התורה האמתאים הנקראיםبني אמך, בני ובוני אומתך, בהם תנתן דפי. ומה'ט מאנו חכמי האומות לקבל את התורה, שידעו כי אצלם לא תה' משומרת ומוסיגת מדרשת של דפי, המהפקים לעלונה משפטיו ודברי אלקים חיים. אבל בני אברם יצחק וייעקב המקודשים משרשנו במדות אבותינו הקודדים, בטח ה' למסור לנו תורה הקדשה, מעיטה בכתב ורובה ע"פ, בלי פחד שנפהוך הקURAה על פיה ח'ו, וע' אנו מברכים" אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" שנותנה לנו במקרא" ייתן אל משה ככלתו אר' מתחלה למד משה תורה ושכחה, עד שנותנה לו במתנה. שנאמר ויתן אל משה ככלתו (נדרים לח' ע"א), ולפי האמור פירשו דמתהלה עליה במחשבה לפניינו ורובה ע"פ, על כל הדורות הכל בחללמ"ס בili' שהיה לו רשות לדרשו ולפרש ולהחדש דבר, ולכן היה שכחה, שלא היה בכחיכרונו לשמרו את הכל, אבל אה' נתנה לו במתנה, שלא מסר לו בסיני ריק המדות והכללים, וננתן לו רשות לדרשו בהם ברכינו, וזאת היה בכח זכרונו להחזיק למשמרת עולם, וכמש'כ בחוט השני הנ'ל.

וთמיה' רבתא יש לי על הרמב"ם ז"ל, ריש הלכות חובל ומאייק, אחר שביאר עין תחת עין, ע"כ פירושו ממון כתוב בהלכה ו' ז"ל: "יעע'פ" שדברים אלו נראין מעניין תורה שבכתב, וככלן מפרשין הן מפי משה רבינו מהר שני, כולן הלכה למעשה הון בידינו, וכזה ראו אבותינו דנין בבי"ד של יהושע, ובב"ד של שמואל הרמתי, ובכל בי"ד שעמדו מימיות משה רבינו עד עכשוו", עכ'ל. וקשה

כמו על שאר דרישות, ולמה הריעשו כ"כ על היתר כתיבה. - אבל הדבר מובן ע'פ' מה שכתבנו למעלה, דהאי היתר כתיבה איינו כאשר מצה או לאו שערקו, אלא ע'י היתר כתיבה עשו מתושבע'פ' תורה שבכתב, דהינו שאסרו ידי הב"ד הbabים אחרים שלא לחקול על דרישתם והכרעתם, רק לפרש דבריהם, כמו שפרשין תושב'ב. ואין לנו צרכיים לדחקו של ה'כ' מ' ז'ל, דאפשר דבשעת חתימת המשנה וחתיות התלמוד קבלו עליהם שלאiba של דור שאחריהם חלוק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונה האי קבלה, שלא לחלק על מה שקבעו בכתב גבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייט כח מחכמי דור ודור, לדrhoש ולפרט התורה כפי הבנותם. אבל ההכרה הגדול שאצטום לצעד הכבד בתוצאותיו הלאה היה כמו שאמרו מوطב שתעתקר תורה ואל תשתחה תורה מישראל, כי הן אמר שרצון **המצעה יתברך** היה בה שחלק התורה לשתיים כתוב בעל פה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעול אדים בהבנת תורה'ק וממצותיה, אבל רק רוח האומה וחכמיה השרו' על אדמתה, וחיה חי' עם שלם ומוגבל מעצמיות מכל צד, שלא נתערב בה רוח איה'כ. רק בקדושת האומה הישראלית המפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה תורה כדי לפרש ולדרשה כפי הבנת שופטי כל עת ועת, וזו לשמעו אליהם איפלו יאמרו על ימינו שהוא שמאל, אבל לא על אומה המפוארה בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאותם העולם מנשבות בהם, וממציאות את רוח הקודש שביהם, עד שאמרו ח'ל' כל הדר בחו'ל דומה כמו שאין לוALKI. וע"נ רמב"ר ריש פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעות הרמב"ם ז'ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו'ל, וממילא מובן דין להניח בידם כת זה שנותנה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ולא תורה בראשי' שבשות' ד' ע"א ד'ה וממנה לא זהה ממוקמה דמשמע מני' דהרבה אחרי רבי נתחרה המשנה. וע"ש בראש' ש' מש'כ' בזה וכן הוא בראשי' ב' מ' ד' ל' ג' ע"א ועמדתי משתומים) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתרבות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלייה, אם לא יעשה לתושבע'פ' קיום לדורות ע"י חיבור בכתב, ופחד שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה שבכתב. כי ע"י שנותנה המשנה, שלא ישפט בה הוסיף וגרען אלא לפרש ולדרשה, כמו הגבורה, שלא ישפט בה הוסיף וגרען אלא לפרש ולדרשה, כי ע"י שנותנה המשנה שבדת הימים יבא בה רוח זר ומזרע לנו, רוח הזמן של האומות המישלת בנו, ותשתחה תורה אמת מישראל, וכן הסכימו לחבר תושבע'פ' בכתב למסרה לישראל כתורה חתומו, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישפט בה הוסיף וגרען אלא לפרש ולדרשה, כמו שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה שבכתב. כי ע"י שנותנה המשנה לישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א"א שיזיק להם וلتפארתם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקפת תורה שבכתב, הסובלת לטהר עפ' המדות השרצ' בק' טעמיים. ואחרי רבינו הקדוש וחבורתא קדישתא, באו רבינה ורא'ו, ואחריהם רבוטינו הראשונים הרמב"ם ובعل' השו'ע, ומצאנו כי הם צרכיים לעשיות כחותם, לבנות מבצר לטורת בית ישראל ובכליותיהם ופרטותיהם, פרשתי ע"ג נוסח ברכה ראשונה שבברכת התורה "אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" כי יפלא לכאורה דהוא מושע מה שדרשו בע'ז ב' ע"ב על המקרא, ה' מסני בא וזרח משער הופיע מהר פארן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, Ar'yi מלמד שהחיזירה הקב"ה ל תורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקובלה. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהחיזירה על כל אומה ולשון ומואנו לקובלה. - ונהנה בספריהם על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשוו שאל: מה כתיב בה, אל לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אותם שאביהם רוצח הוא וכו', הlek' אצל עמו ומו庵, אל מה כתיב בה, אל לא תנאף וכו'.

דידנים ממש כמפורט בקרא, כמו קיודשי כסף אע"פ דكري ל' ד"ס עיין ריש הכלוי אישות. ובוגר הענן הלא הרמב"ם לשיטתו ס"ל דכל דרבנן אית ב' לאו דלא תסור, והא דספיקא דרבנן לקולא, משום דכו אמרו דיהי ספק שלהם מותר, וא"כ במא שדרשו מן המודעות לגמרי עשו כדורייתא, ויש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ג, ודעמי' דקרו דלא תסור ד"יקא על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבתי בענין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגיתי חלילה, ה' הטוב יכפר עבدي. ונוחור לעניינו: דעל ידי עשיית קיום לתושבע"פ בכתב אנו אומרים, דאפיו יאמרו על ימין שמאל, דאמרה תורה על אותו הדור, שהמעוט משועבד להכרעת הרוב, קאי וקיים - מיום חתימת המשנה והתלמוד וכדומה, גם מדור לאחרו, שאם דור שאחר חתימת המשנה ימצא שאבעלי המשנה טעו, וכן דור שאחר חתימת התלמוד ימצא שאבעלי התלמוד טעו, אין לנו אלא מה שהסבירו הראשונים הוו לחומרה והן לקולא, וכמש"כ החינוך דומটב לנו לשבול טעות אחת בהלכה אחת, מלסתור חילתה כל הבניון, ואפי' דבר הבניין על חמת הטבע ושאר חכמוות, אין אנו יכולים לאו מה שקבעו להלכה במשנה או בגמרה. וזה שאמרו "יל בחולין נ"ד ע"א וכי להוסיף על הטרפות יש, אין לך אלא מה שמנוח חכמים. ו"ל הרמב"ם בפ"י מהלכ' שחיטה היל' י"ב ו"ג"ו אין לנו להוסיף על הטרפות אלו כלל, שכש שאירע להבמה חיה ועווף חז' мало שמנוח חכמים הדורות הראשוניים, והסבירו עליהם בתבי דיני ישראל, אפשר שתחתי, ואפי' נודע לו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות, וכן אלו שמנוח ואמרו שהן טרפה, אע"פ שיראה מדרכי הרפואה שבידינו שמקצתן אין מיטין ואפשר שתחתי" מהן, אין לך אלא מה שמנוח חכמים דנאמר ע"פ התורה אשר יורוך" עכ"ל הזhab. ובוא וראה עד כמה רוחק דעת הרמב"ם מדעת הרשב"א בתשובה סימן צ"ח, שרצה להבהיר המציאות שנראה לעין כל, מכח קבלת ח"ל, אבל הרמב"ם דעת אחרת עמו באמרו מאחר שנטתקבל הדבר בתבי דיני ישראל, וע"י הכתוב夷 העשוי לדבר קioms לדורות, אין לנו אלא מה שאמרו גמרא דאי בדריה לה סמא חיה, דרך דחויב בעלמא ומה שאמר בגמרא גמרא דאי בדריה לה סמא חיה, דהלא גבי רוצח אלו שמנוח עפ"י אומד קאמר, והרא"י דכן הוא, דכן הוא, והרשות דרכן פ"ד מודת הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ואין אנו משגיחים על קבלת ח"ל בטרפות דבחמה, (עיין מה שכתבתי בעזה בארכיות בפתחה עיקר י"ד לפרך אלו טרפות) וכן תראה מה שפסקין בא"ח סימן שט"ז סעיף ט' דהוא כנה בשבת פטור, וכן בו"ד סימן פ"ד דמותר לאכול פירות וגבינה שהטליעו, כל זמן שלא פרשו התולעים, והני דינים נבנו על הסכמת ח"ל שבת ק"ז ע"ב, דכל אלו מעצמן קרבו ואין פרין ורבין, והש"ס מקשה שם וכנה אינו פורה ורבה, והא אמר מר יושב הקב"ה ואון מקרני ראמים עד ביצי כנים, ונדחקו לתרץ מינא הוא דמקרי ביצי כנים באממת בזמןנו מוסכם בחמת הטבע, דליך בא"ח בili פ"ר וע"י הטלת ביצים, ומ"מ לא נסתר דינא אפילו להחמיר נגד הכרעת והסכמה חכמוני זיל, בכתמים של נדה פחות מגירים תולין במאכולת, ועיין בשו"ת מיעל צדקה דמאכולת שלנו אפילו חלק בגין רבייע אין בדומה, וצ"ל דעתקטנו הרבה, ומ"מ גם בהז"ז אנו תולין בה עע"פ שבטה מונך האשא קטטא עי"ש, ועיין במשנה יומא פ"ג ע"א ר' מתיא בן חרש אמר דמי שנשכו כלב שותה מאכליין אותו חלק שלו וחכמים אוסרים. וכתב הרמב"ם בפיהם"ש דאי הלכה קר' מתיא בן חרש אלא חכמים דסבירו דאי עוביין על המצוות אלא ברופאה בלבד, ר"ל בדברים הרופאים בטבע וכו', אבל לא בדבר שהוא רק מדרך סגולה וכו' והוא עיקר גדול עי"ש. ועיין בתוס' שבoute ט"ו ע"ב ד"ה אסור להתרפות דמשמעו דלא ס"ל סברת הרמב"ם. ולא ידעתו למה השמיטו כל

לי טובא, דמנ"ל דלא היו דני באיזו זמן מן הזמנים עין ממש, כיון דהוא ז"ל בעצם כתובDBCל דרישות ח"ל, יש כח לחלוק על ב"ד שלפנוי, הלא אין זה הלמ"ס אשר לפי דעת הרמב"ם אין חולק עליהם, אלא דח"ל דרשו כן מסברא ומחזרה תחת חבורה, כמו"כ שם הרמב"ם, ובכען זה בודאי היה כך לאיזו ב"ד באיזו זמן חולוק. אלא דלכאר' כונתו למה שהאריך בהקדמתו לערעים, הדברים שהיו נוהגים כן מימות עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אם פרי עץ הדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלה דפליגו מןין לנ מקרא. והגש שעל זה גופא קשה הרבהה, כמו שהאריך בתשובה ח"י הנ"ל, דמצינו הרבה פלוגות גם בכען אלו, כמו דבני בתירא שכחו אם פשת דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמייא והל דפליגו בנדה מיTEMה למפרע או לא, ובפסול זוחlein במקווה, דלשםאי לית לי' כלל, דבר הנוהג בכל יום ובכל אשה ובכל אדם בזמן שנהגו בטומאה וטהרה ור"י ס"ל דגה"ע איןנו נוהג אלא בשיל ימין כדודהה און מספר, כמו שהאריך החוי", ולא עוד אלא דגס באזון השופטים והנביים מצינו ציה, דעינו בראב"ן עה"ת פ' בחקותי, בקרא "דכל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מות יומת" ופירשו, דביויצא להרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסקוק זה שנדר להעלות בתו לעולה, ואמרו ז"ל דיפתח ופונח ע"י גדולתם לא רצוי לילך זה לאה, כדי להתריר נדרו ונענשו שנייהם. וכן בזוד המלך רצוי לפסלו מפני שהוא מצד אמו ממוֹאָב ולא מוֹאָבִית, וכן עד שדרשו עמו ולא עמו נוֹאָב ולא מוֹאָבִית, וכן עד שדרשו וח' בהם ולא שימות בהם הוא הי שובטים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונה בא עליהם והרגם, ומסתמא דגס בשביב חולה שיב"ס לא חילו את השבת, והם דברים הנוהגים בכל יום. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ם ז"ל, דהרי האי קרא בנטיגת אש הרה כתיב, ואם יהיה אסון, וננתת נפש תחת نفس, עין תחת עין וכו', והנה בנפש פליגי אי נפש ממש או ממון, ותלו בפלוגותך דר"ש ורבנן, בנטיגותם להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ם פלוגות זו Adams עין עבוי, ידעו באיזו דרך דנו כל בית דין מימות משה עד עתה, למה בנפש סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש"ס סנהדרין מ"א שהארבעים שנה פפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם עיין עבוי נמי לא דנו אז, דזאת הוות ג"כ דיני נפשות, במקצת נפש כל הנפש, וגם אפשר דימות בלקיחת אבר, עין או יד או רגל, ובמלךות פליגי ר' ישמעאל ורבנן דר"י ע"א, אבל עין תחת עין דנטיגות נפש בנפש, אי עין ממש ודאי דזוהה דוקא בב"ד של כ"ג, ובלשכת הגזית, כאשר דיני נפשות, אם לא שנאמר דמהו גופא שהיה דין אי בחלות עין יד ורגל כבממו, ש"מ דמעולם היו דני אוטו בממו, וא"כ בנפש במטבע נמי נאמר כן דדנו במטבע ואיך פליגו אם חייב מיתה או לא. ולא עוד אלא אמרין שס בהחולב פ"ד ע"א, דר"א אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס"ד, אכן פליג על כל הני תנאי אלא דשמיין בעין דמייק ולא בדמייק, והני תנאי פליגו עליו. ואיך איפליגו אי בדמייק או בדמייק, כיון דידעו ממעשה בתדי דינים שלפניהם, גם זאת היו צרייכים לדעת אי בדמייק שמו או בדמייק. שוב ראיית בהגהת מהר"ץ חיות ז"ל בב"ק פ"ד ע"א שמספר ג"כ דברי הרמב"ם אלו כמו שפרשתי דכוונתו, דזהו כמו הני י寥וות דפרי עץ הדר וכדומה, ומפרש דהיו דקשי עלי ר'א, איך אמר עין ממש. אבל הקשיות שהקשתי ושהקשה החוי עדיין במקומו עומדות. אלא דבלא"ה יש מבוכה גדולה בדעת הרמב"ם דكري לכל מה שנדרש ב"ג מודת ד"ס ומחלק בינם, להלמ"ס ובכמה מהם ע"כ אנו צרייכים לאמר

הקדמה

קושי פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי פלונית, אלא שמע מינה הם סברו כסברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והריא"ז או המחברים. ואם אולי יש את نفس תירוץ אחר על התוס' והריא"ז אולת סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרצו כי ג"כ סברא ואפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, אמנים השליליים והמצאות רובם שקר, והם המכxis פניהם האמתות וגורמים בעוליהם להחיזק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להודות על האמת וליעזב החrifיות שלהם **וזאת המכשלה תחת י"ד החrifיפות**. ויזל הריב"ש בתשו' סימן ר' לרבנו מנחים הארוך ז"ל "אמנים תדע ותשכל כי ראוי" לכל חריף ומופלפל לשמור מaad את הדרך עץ החיים, פן בפלפולו ואגב חרופי ה' למיטים מן השירה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפיות בידו, הרבה חיל הגודל, חריב החודרת יורדת ונוקבת עד התהום ובהרים מקדרת ותהי האמת נעדרת - הלא כל ייש וכל חוץ להעמיד תורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעונה" עכ"ל. ומה שקשה בעיניו שהראתי שהרבר ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, ועכ"ב אמר שצרכיסים לפרש פ"י אחר בתוס'. בחיה, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעה"מ שדברי תוס' אלו נעלמו מל"מ. ותמהני על מעלהתו וכי מפני כן עקש לנו את דברי התוס' מפשוטם ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הב"ש והמל"מ הם בעלימא דקשות וניחא להו שנוציאו شيئاות, כי شيئاות מי יבין, ולא ח"ז שייגרמו לנו לעוזה היישר ולעוקם דברי התוס' מפשוטם ואמותותם, וכן לא יעשה", עכ"ל הטהור. מתווך הדברים האלה תראה עד כמה בחלה נשׁוּה הטעורה בהאי דרך עקלתו ש כדי לקיים דברי האחרונים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רוחק מן השכל והפשט, ונאמר על ימין שהוא שמאן.

והנה דבריו הקדושים צרייכים Katz ביאור, כי נראה כסותרין את עצמן שכabb שיקבל סברא אפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, והוא סתירה גלויה מני ובי', דסבירא היא תולדה שלילת ואם הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבריו דבוסף דבריו מתרעם הוא בעצמו, על הדוחק שרווח השואל להעמיס בדברי התוס' להוציא הדברים מפשיטם. אבל דעת כי לעולם הסברא השרה הייתה הגבירה שא"א להסירה ממושלתה, וכדי לקיים את הסברא שא"א להכחישה, נדחקו בלשונות הקדמוניים שהיו מורים לכאר' להיפך. כן היה תמיד מימوت המשנה ולהלאה. כן אנו רואים שעשו חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלוק עליהם, אם נמצא בהן סתירה למימרא דאמורה, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או נעשה כמו שאומר וכו' ונכנסו בדוחוקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברתם השרה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במא שכabb שהדוחוקים רובם אמותיים, ר"ל הדוחוקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחרונים, הם לרוב אמותיים ר"ל אמת הסכמייה. אבל כל זאת אנו עושים רק במקרים שניגר עלינו הדריך רק לחלוק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת איזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נושא כתועה נכensis דעתו בעדעת הראשונים נגד משמעויות לשונם או שנחיה את הסברא השרה, ובננה גג על גג להמציא דברים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד זה שפק הנגן ז"ל סוללה ויפה אמר אלו هي האי אחרון בחיים עומדים לפניינו, פשיטה שהיינו דוחין סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשבל שמת ודבריו נקבעו בדףס, הרי הם מוקדשים לנו, ולא נהין לסתור אותם לא מגני ולא מסברא, אין לך שבוע הדעות יותר מהה.

הפסיקים והרמב"ם בכללם, דין זה אסור להאכיל מחרץ הכבד של כל שוטה. ועכ"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבעזמננו, אין זאת מדרכי הסוגולה כמו שדים מהרמב"ם, אלא רפואה בטבע CIDOU מחד הפסיכיסטים, ועוד מלפעים מון האימפרובו של הילדים ננד הבלתי טבעי. ועיין רמב"ן עה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשח חשת שכוי, כי הוא מדרכי התורה שכל מעשה נס בתוך נס תסיר הנזק במזיק ותרפא החולי במחלה וכו' עי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכס עצמו. הן אמת כי הסכמת חכמי הטבע ג"כ אינה אמת מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בניין הקודמים, אבל גם זאת אמת, כי אם לא היה הסקמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחות אחרות אוננו, הינו דינן על פי מעמד החכמה במקומות ובזמן ההוא, כמו שהראתי דינו דיננו רוצח עפ"י אומד הרופאים שככל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין תרופה, נהרוג את הרוצח, ולא נאמר להם, גמירי די בדרי לי' סמא, שאין אנו מכיריכים אותו עתה כי ע"ז נאמר ואל השופט אשר יהי' בימים ההם וכן פשיטה דאם חז"ל היו עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהוים, לידע שככל בע"ח פרה ורבה, לא היו מתיירין להרג כנה בשבת ולא כל גבינה מתולעת רק בשביב שדורות הקודמים להם היו סוברים שהני בע"ח מניינו קגביל' ונתנו מעצם כמש"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ד מותר לסתור דברי ב"ד הקודמים בזמןנו אינו גדול בחכמה ובמנין. ואפיו בפירוש הכתובים ומכ"ש בדברים התלילים בחכמת הטבע, דלא היו חושים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהו חכמים ביוטר וידעו מה שאנו יודעים, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ואל השופט אשר יהי' מונע הדם. והרי תראה דאמרו ז"ל בעירובין י"ג ע"ב דלמה לא קבעו הלכה בר"מ, מושום שלא ירדו לסוף דעתו. אמנים כל זאת אפשר כל זמן שלא הייתה הקבלה והמשמעות בתוכה וחותמה בעט ברזל וצפורה שמיר, אבל מאחר שההכרח העצם הביא לידי כך לעשות לתושבע"פ קיום לדורות, אין לנו רשות לשנות אף כקוץ של יו"ד בחכמתם והכרעתם הן מה שנגע לפירוש הכתובים, והן מה שנגע בחכמת הטבע, כי כל תורותם קודש היא לנו, ואין לו מונע ממנה וכמש"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי עניין זה אחורי שעברו עליינו אף שנות גלות ונודדים, המיתה בתוכנו את ההגון הישר וכח הביקור, והולדיד דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרחוק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גודלי האחרונים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך הינו לבו וקהלון עבini כל בעל דעה ישרה. ולא אביה באזה דעת המבקרים החדשים שאין לי עסק בהם ועםם ובهمונם, אבל נאמנו עלי דברי צדיק ונאמן, גדול ליהודים החדרים, עמוד ההוראה שבדור אחרון, ה"ה ק"ז ועל החת"ס צ"ל מה שכabb בעניין זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מופלפל שרצה לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רבה, ז"ל הטהור: "מאז שמת גדר פלפולו, לא על העיקר. כי מה זה דרכך לאמר: תדע מכך קושי מהבר פלוני שהוא סובר כמו פ"א וכו' ואלפים קושיות מתגוללים כת בעו"ר בbatis מדרשות בכל יום כי לקוצר שככלנו אין אנחנו יודע עד מה וכו'. אמנים לכבודו הגדל אשובך רק על אופן שבילי פלפולו, לא על העיקר. כי מה זה דרכך לאמר: תדע מכך קושי מיד, הימנותא קאמניה שגים מעלה ידי חובב וספרון אצלי כמו אותו שהביא ראי' מוננו, אלא שאין שכלי נוטה לקבל הסברא יאמרנה מי שיאמרנה. ואין משוא פנים בהלכה. ועתה שאלה זו יודעוני אלו הוה המחבר ההוא קיים ועובד לפני, והקשה לי קושי שלו, והייתי ממהר לכזב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקsha

אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי ספק ימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחותה שהאדם משוחד מדבריו ומרעיוונו גס אני לא יכולתי להשמר מרשות הטיעות הפרושה לרוגלי כל אדם. אבל כך היא דרכה של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומברך דבריו, ומוציא הפסולת מתוך האוכל כדי למצא את האמת האהובה מכל, ואם שכלו, והשנתו, וראיותיו מכירויות אותו לסתור בנינו של ראשון, הוא סותרו ואיינו עושה שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בנין של בניון רועה הלה, גג על גג, כיizia מזיך להענין ומזיך גם להמחבר ההוא, המctrער בעולם האמת, שגרם ע"י טעותו להחזיק בשקר. וכן אמרו חז"ל במשנה פ"ה דאבות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומהד הטובה שבכלן נפה שמוציאאת הקמה וקולות את הסלת, דהינו שمبرר את הפסולת מתוך האוכל, ועין בהקדמת ל��וטי חבר בן חיים, שהביא בשם רב החת"ס ז"ל שמקדק איך נתנים החכמים פסולת לפני תלמידיהם ע"ש מה שכתב. אבל הדבר פשוט שא"א לבר בלבד בתבון, והחכם בעצמו אינו יודע לבירר דבריו עצמו, שלא יתערב בהם פסולת מעט, וזאת היא מעשה התלמיד המשכיל. אבל יש מי שkolת הכל לקברו, כל מה שראה ולמד וקרא ואני מבחין בין טוב לרע כספוג שkolת הכל וגורע ממנו מי שkolת את הפסולת ומשליך העיקר והוא משמרת.

עליך תכליתי שאני רוצה להציג ע"י חבירי זה הו, ללמד בני יהודה קשת, איך צרך לבקר ולהקורר ולדרשו בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עמוק ותובנותם, ובפרט איך צרך לדקדק בלשונות הרמב"ם ז"ל אשר לרוב הוא מפרש הסוגי דלא חכמי צraftת ז", וכן לדדק בין פרשי"ו ודרבי התוס". כי בכל מקום דפלו תמצוא שכל הסוגי מתרפרשת באופן אחר לכל חד וחד, ולאו דוקא באוטו מקום דפלו. ועיקר עבודתי הייתה באור שיטת הרמב"ם ז"ל, שלרוב פעמים נתקש פסקי מפני שרגלים אלו לפרש הסוגי עפ"י פרשי"ו ותוס' שלפנינו, ואין איש שם על לב שיש דרך אחרת בפירושה אשר בה דרך הרמב"ם. ואני משכני נפשאי בעיון אחר עיון עד שגדמה שבעה"י כונתי לאויהה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ם מוכרים. והרבה פעמים נראה לפום רהיטא כי פסקי הרמב"ם מכונים עם פסק חכמי צraftת ז", ועי"ז נתקש פסקי מכאן למקום אחר, עד שגם ה"מ לא ידע פשר דבר, והחכמים אחרים כי אמר בכח זה בכח, ממשיכים סברות ומוציאים דין חדש, ואני הרatty כי מעיקרא אין התחלת לשום קושי", כי פסק הרמב"ם בדינא וטועמא, חלק מפסק יתר הראשונים. גם על דברי רשי ותוס' טרחתי הרבה להבינים, ולממצא תמיד סדר ומשטור בפלוגתיהם, וזה חשוב מושך על כל mseceta ויתר מקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארוי, שני מאורות הגודלים על מס' ז', היו לי לעיני, כי לווי שוכתי לראות דבריהם, לא הייתה בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקומות שמצאתם דבריהם אינם מוחוריים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או כשותעורהטי על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכן אפשר שהמצאה שברות והערות בחבירו זה, שכבר קדמוני אחרים, ואקווא שלא יחשדי שום אדם, למתעטר בטלית שאיןו של. וכן לעומת זה האם תמצוא סתירה לדברי בספרachi האחרונים ז"ל הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחראין וערבאי לדברי האחرونים ז"ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב שהגעתי לגדותם ובקיאותם - כי אין אוכל יטעם כמו"כ הנב"י כן", ואנו אנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקומות

ועיין בנו"ק חוות סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "והנה אם החוי היה פסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשו' האחרונים נחליט להלכה, הלא חיך אוכל יטעם, ואם דבריו לא נהירן מאן משיחיה בהו", ע"ל. עוד עיון בnb"ת י"ד סימן צ"ו מה שכתב הגאון ז"ל על הגאון העצום ר' וואלף אלעסקער ז"ל וז"ל: הנה חבורו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתי היטב, ואם כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצם התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו ובקיאותו, ועצם התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו הפוסקים והראשונים. כי אף שהיה ציס"ע וחסיד ופרש גודל היה לו לב אמרץ בגברים, ולא נשא פנים לדודו הראשוני, והוא נקל בעיניו לסתור דבריהם ולהרeros יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתיו בחבירו נוב"ק חקל או"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ה הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי ספק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו ה"י לש"ש עכ"ל הזהב.

הרי תראה כי עוד בימי הם היו דרכי הלימוד של הגאנונים האמתאים לבורר וללבן להקורר ולדרשו אחר האמת בלי שום משוא פנים. אבל מאז וע"ג נפלנו מאה ועשר מעלות אחרוני. כי אין דושר ואין מבקש, אין חוקר ואין מברך ואין סותה, רק בונה גג על גג. כי כל מה שנಡפס שחזור ע"ג לבן עליון אין להшиб, וההדרסה מצוי לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים יציצו בעשך השדה. ואם המצא ימצא איש אחד יוצאה מן הכל הרוצה בעבר את הקוצים, ולנכש את הפסולת, הרי הוא נדו כיון מרירה, וכקוצץ בנטיעות ח"ו, וע"ג מלאה הארץ חנופה לכבות הדעת תחת יד בעלי זרווע ולשון מדברת גדלות המוכנים בכל עת להכות בשפט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל דאלם גבר בהנים ליחסם אדים המעליה בכל נשק האמת והשכל והסביר, תחת לסתור דבריו בראיות נכחות, ותחת להעמיד למוד גנד למוד, מחשבה מול מחשבה, ומהו מסתפים לצתת נגדו במצח נחושה במלשינות, רכילות לה"ר וכדומה מהאמצעים השפלים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתי בכל אלה, כי רב בו שבתי בימי חי, ותלי"ת לא מצאו בי וב"ב כל און, כי קמו בי לדפני, אבל רק מפני שדרך למודי לא יטעם לחיכם וקשה עליהם לשם הגינוי המבקר דעת שלפני בלי משוא פנים ע"כ חבו רבי לדפני חנס. ואני על כל גל וגלו נגעתי ראשית תמיד מן השומעים חרפתם ואינם מшибים, אבל בשיטות למודי עמדתי כעמדו ברזל ולא הנחתיה בשביב לילתם של אלו, ואדרבא בו מצאתי חי רוחני נוחם ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעת לי ריק, כאשר יראה כל המיעין בצד בחבירו זה אשר אני נותן לפני החכמים השלמיים ונבוגים המבקרים האמת ולהאהבת האמת, צרך אני להחזיק טוביה להני המהרבאים, כי ע"י התנגדותם, טרחתני ויגעתי להחזק הענינים בראיות כראוי מוצקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשדי הקורא והמעיין בחבור זה, כי אדמה בנפשי שככל מקום שהשגת עיל רבותינו הקודמים לנו ז"ל כונתי האמת, כי רמות רוחא זו הוא בערות מאין כmoה, ובפרט שהוא סותר את דרכי מכל וכל. כי מה שהרבה בתני בנפשי עז להציג הוא בניי על היסוד, שככל אדם עלול לטעת, אפילו הגודל שבגדולים, שהרי משה רבנו גוף טעה במה שדן מעצמו, בשער של אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם בארץ שלא יחתיא המטרה לפעמים, ואין זאת גנאי לשום אדם אם טעה, אם הטעות היא מلتאה שלא שכחא אצל, ועל דא סמיכתי לבקר ולהשיג לפי שכל ולבנתני. אבל אין רצוני שיבכוו דברי גם גס אחר הבאותם בדףוס ואחריו שתאוסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך.

הקדמה

היי צדיקים וישראלים, תמיימי דרכך, וגדלו את בניהם בעושר ובכבוד, על ברכי התורה והיראה. ובבננס אברחים בעודו בילדותו נראו בו טהרת הנפש וזך לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו ל תורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעורי. חוץ מהתמודתו הנפלאה הצעיר ביראת אלקים, והי לפלא בבית מדרשו של רבו הראשון הגאון האדור מה"ז בער מיקאלаш צ"ל בתהיליותו ובתפלתו שהיתה רטובה מבכי ודמעות בזויות בהמ"ד, והוא למופת לכל בני גilo. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נаг בטבילות, דבר שהי' אז לפלא ויוצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצעיר בענות רוח וטובת לב, יוצא מגדר הממצוע. תמיד בקש התחרבות עם חבריהם עיימים ודלים, ועשה עמם צדקה וחסד בכל עת. מנגו היה לתת בכל שנה בגדיו - חלקוק ועד בגדי העליון - לבחרים עניינים. עם חבריו אלה גם אחר חתונתו, כאשר כבר ישב על כסא רבנות בק"ק י"נק, התהלך באהבה ואחותה, זכר אותן שלא זכה לפרנסת מרווחת כמוhow, ושלח להם בכל רוגל ומנה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנא בעיניו, לשמש אורח יהי' מי שייהי, והיה תמיד מן הנעלבים ואינם עולבים.

עוד בימי בחרותו היה מנגו, לרשות פנקס כל מעשייו מידיו יום ביום. בו בא לחשבון עם נפשו, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנמיים, כי אפילו מחשבה לא טוביה רשם שמה. ואספраה מעשה שהיה כפי שמשמעותה מפי אמרו"ר צ"ל שלמד אצל רבו האחרון ק"ד בעל הכתב סופר צ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו צ"ל עיניו בו לטובה, כי היה מן הבחרים המושלמים במדעים וגם מתנהג בחסידות, ורזה רבו לתהות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקץ לירגען על אייה שביעות, קרא לו שיש עמו, חוץ מהבחור המשמשו א"א צ"ל נתרצה בשמחת הלב, להיות בצדתו חדא עם רבו. ויהי היום וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לסגור את הארויז אשר בו הוה מונח הפנקס הנ"ל. וכי בבאו החדרה אחר עבר זמן מה, וימצא את רבו קורא בגליגונוטיו ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהו מבלהה. כי מובן מאליו כי שם נרשמו עניינים שונים ומהשבות שנות, כי באמונה שלמה חשב עם נפשו, ושמרים בסוד ולא הוה מראהו לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבו. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משתוקק לישא את אחיות רבו. אשר בימים מעתים אח"כ שבקה לו חיים בעודה באביה בתולה בת ח"י שנים). ויפול לפני רבו ויבך ומתחנן לו שלא עישה זאת לקרא הדברים. ורבו לא קם ולא עז ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי קלטה אליו הרעה מארת המלך, וישב אל חדרו וחשב כי עתה יהי מוכרת לבrho מפ"ב, ונעה שם בבליה. רבו לא קם ממשיכו עד שקרא כל הכתוב בפנקס מרישיא ועד גמリア, וכאשר החלים קרייתו יצא ויבא אל חדר הסמוך ומסר את הפנקס לידי תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו זהה": "כ'ולק יפה ומום אין בך" ומאותו שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו וויעץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, וכאשר שאל אותו גיטו זקני הכהן"ג מו"ה דוד צבי ע"פ צ"ל, האס כשר הדבר בעיניו שיתן בתו הבכירה אמר מורתו ריזל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בית שהגייע לפרקה לא היה בא למדה זו לשאול ממני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצענו לכת ובתשוכה גדולה אחר המצאות פ"א לא היה בנסיבות בפסח חזרת (סלאט) שהוא מצוה מן המובהר למרי כمبرור בשו"ע או"ח סימן תע"ג ונתן לטרי"ב היוגרטען דינר זהב بعد איזו קלחים סלאט. וכשנודע זאת לרבים ע"י המוכר, לעוז עליו בני עירו, ונצטער הרבה על

שדברינו נראה מדבריהם, וסבירותינו אמתית מסברתם. אבל אפילו אם נמצא תמצאה סתירה לחודשינו בראשונים או באיזו מאמר בש"ס שלא הרגישה בהם, ולהם אנו משועבדים ואין בכחנו לחולק עליהם, הלא זה הדבר אשר דבר האדון החת"ס צ"לDBC כל מקום שהסבירו ושכל הישר מכricht שהוא כך, לא סבירה כרסית אלא סבירה מבוארת לכל בר דעת, אז אנו מחויבים לישב לשון הראשון ההוא או המאמר בש"ס, אפילו בדוחק, למען לא נטרך לוז מסברתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו דרך זו הקדמוניים צ"ל, ודוחקים כללה רובם אמותיים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנם להלכה ולמעשה, ודאי אכן לוז מדברי והסכמות הפסיקים המקובלים אצלנו מדור דורה, אף שלפי ואורנו והבנטינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסק הלאה, נגד המוסכם בפסיקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מאד לידע אצל כל דבר הוראת או"ה, אם הנדון הוא דאורייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונתערבו הפרשיות דשמייא יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, וללבן עד מקום מותחין הדרבן, ובש"ס גופי ובראשונים תמצאה פלוגות נוראות בהזה. ועל כל זה נתמי לביב בחבירו זה, לביך וללבן עד מקום שידי יד מה מגעת. ובתפלת המשא אסיים יהא רעווא קדם אבואה דשמייא יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, ולא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובזאת אבותי הקדושים נ"ע אוכי"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שאין עמה בית אב אינה תורה, - ונראה כונתו כי מלפניו זאת בישראל שرك יחוסי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדתכיב בקררא, יورو משפטיך לעקב ותוՐתך לישראל, וכתיב ושתפי כהן ישמרו דעת תורה יבקש מפיחו, כי בשבט הלוי בחר ה' לחיות החכמה העלינה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהזרות. ועיין בתשי' חת"ס סוף חאו"ח מש"כ להגאון מהר"ץ חיוט. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שירצה לאכזות בו, בכל זאת מצוחה לכתלה עכ"פ בכהנים ולויים, וכן נדרש על הקרא, אל הכהנים הלוויים ואל השופט אשר יהי וכו', מצוחה בכהנים הלוויים ואל השופט. וגם זאת היה לחיזוק תושבע"פ, כי מסתמא ברא כרעה דבאה וילך בעקבות אבותיו, וכן גם אחר שגלינו מארכינו, ונוטל כתר התורה מעיל ראש הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהזרת על אכסני' שלה, דור אחר דור. ויש לדרש סמכין אל הכהנים הלוויים ואל השופט, שופט דומיי דכהנים מה הכהנים מיויחדים, אף השופט שהוא ממיוחסים شبישראל. וזה כונת הירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש למה נמשלו ישראל לגפן, מה הגפן היא חיה ונשענת על עצים מותים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המתים, (מד"ר שמות פמ"ד) וכן מדרכי מחברנו להקדמים לפרי שללים, תולדותיהם וקורותיהם למען ידעו מבטן מי יצאו הדברים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהגם, ובפרט שמצוות כיבוד או"ה לנו מוחיבים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידי כך, בספר מקצת שבחי אמרו"ר הגאון ר' אברחים בן אידל צ"ל שהיה ג"כ רבוי מובחק, גם למען יהי דברי אלה מדריכיו של אמרו"ר הגאון צ"ל מוצקיים וקיימים, לזכור עולם ליויצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלתاي לבנייהם אחריםם, ושמרו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא יעדדו קרסולים מדרך התורה והמצוות, למען יטב להם ולבנייהם אחריהם.

אמו"ר צ"ל נולד בשנת תקף"ה בכפר קטן סמוך לארצענברג (בסלואווקי) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם

שיטותים בבית ה' אלו תשב"ר, בחרכות אלקינו יפרחו בני לוי. שתולמים בדור גודלים בעודם עולי מים, משא"כ מי שאינו מבני שעומדים וממצאי תאמין, אבל רק אחרי יגעה שנים רבות, נוצרו בדור גודלים בעודם עולי מים, משא"כ מי שאינו מבני מבטן טרם נוצרו בכל גיגיו ממדרגה למדרגה בלי עמל וטורח הרבה עד שנעשו גודלים בעודם עולי מים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אך ישיגות וממצאי זקנותו יזכה לגדלות. וזה שאמר צדיק כתמר יפרח, דהינו שמתחליל לפרוח ומיד כארץ לבבנון ישגא, בעודו באבו יתגדל samo.

אבל זה אין רף בבניilo המיעדים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצא, "שתולמים בבית ה' אלו תנוקות של בית רבן" אתמול ראייתם, ואוטם רבן בתורה תנוקות, ולמהר בחרכות אלקינו יפרחו שעומדים וממשמים בעוזה עומדים בראש העם ותורה תבקש מפיהם, והיינו יפרחו את אחרים. וכן מצינו בנח ואברחים. כי בנה שהי חטר מגזע צדיקים וישראלים למק' ומושולח, מתחלת ימי חיינו נקרא צדיק, וצדיק תמיד, וכותוב ונח מצא חן בעני ה' מציאה שבא צדקהו בלא עמל ויגעה, אבל אברחים שהי בן תרכ' הי צרך לעמוד בשער נסיות עד שקראו הוא יתריך ירא אלקים כי בעקדתה נסיו העשריי כתיב עתה ידעת כי ירא אלקים אתה. ומהנה מאוד יומתוק בזה דברי המדרש סוף פרשת נח, א"ר סימון ג' ממציאות מצא הקב"ה בעולם אברחים, דוד, ושראל. אברם דכתיב מוצאת את לבבו נאמנו לפניך, דוד דכתיב מצאת את דוד עבדך, וישראל דכתוב בענבים מדבר מצאת לישראאל איתובן חבירי לר' סימון, הלא כתוב ונח מצא חן בעני ה', אמר להם הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא, עכ'ל. והכוונה מובוארת באברחים הקב"ה מצא כעון מציאה הבאה בהסת הדעת כי דרשו עליו במדרשי מיתן טההור מטהמא, אברחים מתרח, וכן דוד שהי אדמוני, ואמרו עליו שבן שפהה הוא ומצד אמו מואבי עד שהווצרכו להתרו לבא בקהל, וולדורוש מואבי ולא מואבית,ומי הי יכול לחשב עליו שהי נעים אמריות ישראל, ולו המלוכה, והוא מציאה לפני הקב"ה, וכן ישראל במדבר כי עם לווע יצא מצריכים ובعود ימי היהת יהודה לקדשו ישראל ממשלוותיו, ואמרו במדרשי על והיה בשלח פרעה מי צוח וו, פרעה צוח וו בראותו את העם דגלים דגלים, נסעים ביד רמה להווות מלכת רהינס וגוי קדוש, והמשיל הדבר לבעל שדה שבו הדסים, ולכן ל" שפיר, היא מצא כי ביל עמל אצה להווות חשוב מצא חן, ומתרץ לי שפיר, היא מצא בו מציאה, כי מעותד הי להווות בעני המלך אבל הקב"ה לא מצא בו מציאה, כי שטרחנו אבותוי בשביבל.

סדר למדנו של אמור"ר ז"ל הי' מס' ר"ה ווימתו או סוכה באלו וותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסח, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכל עם פסקי הרא"ש ז"ל. בכל לילה קודם עליה למלטה פרק משניות, ובכל יום שעור עזין, חז' מש"ת הבאים לפני מההמבקשים תורה מפיו. ורבו השני הגאנון העצום מה"ז שלמה קוכוועטש ז"ל, כאשר הוציא לפניו איזה שאלת בפלפולא רבה בעודו צעריר לימים רב בק"ק יינקatz"ג, השיב לו זהא"ל: מובטחני בז' שבבאים לא כבירים תהא' מהנשאים. - מעת שהייתי בן עשר היה לומד עמי כל עניין עמוק שבא לפניו הון באורה והן בתיקון עגונות, גיטין וקדושים. ואך שגעוני עלי היו גדולים באשר היהתי לו בן חמץ הדרכו לעוררני משנית הילדים כמה שעות קודם קודם עלות ההשחר והביא לי למוטתי מים לרוחצה ו Kapoorע חם, וישבנו אח'כ ללמד יחן, כל דבר בעיון גמור אפילו עניינים העומקים והרחוקים מדעת ילדים, עד שיכלתי לפלפל אם הרובנים ות"ח שעברו דרך עירינו בשמות גיטין ותק"ע עניינים, שאיו יד כל בחור משתמש בהם

בנסיעותיו על הדרכן שהי' בימים ההם לרוב בעגלה, כי תמיד מחר להתפלל בעשרה, אך ע"פ שהיה מוכחה להתעכבר ע"ז שעשו או שתים, ולהוסיף לבעל העגלה כמה דיןין על שכרו. וכך אם לא עלתה בידו אחר כל הטרחה להמציא צבור להתפלל, שמה עכ"פ על שחשב לעשותות מצואה. והוא רגיל לפреш בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב א"ר ה' תשעה וארון מצטרפין, אל"ד י"ז וארון גברא הוא, אלא א"ר ה' תשעה ונראין בעשרה מצטרפין, אמרי לה כי מכונפי אמרי לה כי מבדרי, ופרשי ז"ל סתום וחותום, והמאמר ציריך באור, ואמר הו ז"ל בគנות ר'יה שבא לפреш דבריו הראשונים דתשעה וארון מצטרפין. דהנה הרבה פעמים באים תשעה יחד למנין, ואם ייחסר להם אחד הם מתפזרים לבקש, ולהזור אחר העשيري, ובתווך כך בא אחד, אבל המה מפוזרים אינה ואנה ע"כ נתפרדה החביבה. ופעמים יראים להתפזר וממותינים על העשيري בחשבם שע"י שיתפרדו בתווך כך יבא אחד ולא ימצאים וילך לו אבל העשيري לא באנטettel המניין, ואלו היו מחזירים אחריו, היו מוצאים אחד להשלים המניין. שמא תאמר שאלה ואלו לא יקבלו שכר כאלו התפללו בעשרה, ע"ז קאמר ר'יה דליתא, דט' כה'ג מצטרפין, ודבר זה למדנו מן הארון, דאמור ז"ל שם דף ח' ע"ב דלוחות ושברי לוחות מונחים בארון, וילפו מה שיזהרו בזקן שכח תלמודו, אבל שנאנס ולא עלתה בידיו חשבינו לי' כאלו שעשו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהוא תשעה והתאמכו להשלים המניין ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון מצטרף להחשב כאלו היו עשרה. ור' גלא הבין המליצה הלו, נתקשה בדבר וכי ארון גברא הוא, ופיר' לו ר'יה דבריו דכוונו על תשעה שנראין בעשרה, והיכי דמי, או דמכונפי וממותינים שעשו או שתים על העשירי ולא בא, או דמבדרי לחזור אחר העשירי וע"ז נתפרדה החביבה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאים במקומות בכל אופן מצטרפין כאלו היו עשרה, maarון דילפין מני' חשב לעשויות מצואה ולא עשה מקבל שכר כאלו עשה. (ועיין Tos' שבת לב ע"א ד"ה על שקורין לאלה'ק ארנה שכותבו ע"ג דבכל דוכתי קרי לי' תיבנה כמו העובר לפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכחן נמי ذكري ל' ארן כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמור' ז"ל, אין מכאןrai' דהכא על ארון דמשה קאי שימוש נלמד חשב לעשיות מצואה וכו').

ואותי בנו ייחדו כל החותמי הרוחניים פэр עלי להדריכני וללמדני וקיים בי מוצאות ושננותם לבניך לדבר בס בכל יכלתו, כבר ד' שנים התייחסו כאשר התחליל למדני האלפא בביתא ולא רצתה למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשינט מטעם הדודע. וכמה פעמים ספר לי שכארה הראה לי אותן שין' ואמר לו: ראה בני לאות זה יש ג' ראשין והוא נקראת שין' אמרת לו מנין ובוי ק' ממנה שיש לי רק ראש אחד על השין' שיש לה ג' ראשין דרך הצעה לענין אחד, ואמר לامي ע'ה: מובחני שבנון זה יה' ג' גדול בישראל, כי מי שמע מילך כבר ארבע שנים למועד ק' שהוא היקש שכלי מדעתה דנפשי. חוץ מה שלמדתי בחדר חומש רשי' וגמרא, למד הוא ג' בעמ', וכאשר הינו כבן תשע כבר ישבתי בין הבחרים לשמו שערורי. בחדשו מון העת היה בא כמה פעמים קושיות ופלפולים ממני, לא פעם אחת שמעתי מאחוריו הדלת אחר השעור באמרו לאמי ע'ה "אשר יולדתו" רגיל ה' לא אמר לי שלא יה' לב גס עלי על שאני מצליח בלמודי, ואמר: דע כי אבותינו כבשו לפניך הדרך ומה טרחו וניגעו בעבורך והתורה מוחזרת על אל אקסניא שלה ופירש בזה דברי המדרש. א Disk כתמן יפרח הארץ בלבנו ישנא אלו

הקדמה

ויהי מנוצח ממנה. וא"א השיב לה תמיד על תרומותה: אל תdagyi כי בך זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אבי ז"ל היה א' מ"ע בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק לשאר אצל, בנה חיה ואצל בתה יחידתה, אחותה היקרה אשת חיל המפורסמת בצדקה מרת מרים גיטל תחיה שדרה בעדש וכעתפה, ונפטרת אמי מורתינו ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי אבותי וקורות חי, אלו הייתה כונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא בא זה חפצתי ורק ראש פרקים נתתי לפני הקורא כדי להודיע כי מגע גדולים אני וגונת הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתית מורת צבי תה".
ונתגלה לי בבית מלא תורה ויראת ה' וכל תורה, מראשית למודין, קיבלתי מאמור"ר ז"ל, כי חוץ מאיה חדש שהייתי בפ"ב בסוףימי ק"ד בעל הכת"ס ז"ל לא שמשתי אצל שום רב אחר, ומעט בואי הנה עם אבותי ז"ל בין שבע שנים, לא עזבתי את עיר רק באקראי, ואני מלא תודה לבני קהלי הן לאותם ב"ב שכבר שבכו לנו חיים והן לאותם שם חים אנתנו ה' אריך ימיהם, כי של' ושל אבוי ז"ל שלהם. ואיננו רוצה להזכיר שמות פרטיים מכמה טעמיים אבל דרך כלל ארכם בברכה משילשת והוא רועא שיטקיים בהם ובזערם אחריהם הנ בטחות שכפי דברי ז"ל התנבאו נביאנו עליהם, שכן אמרו: כל הטובות שהתנבאו היו למחזקי תורה ומכבדיה וקרأتي שם חבירו זה "דור רביעי" באשר אני הראשון שבדור הרביעי להחת"ס ז"ל, ושמו הקדוש בקרבי, ואקוה שלא ימוש כי בתורתינו אפלו אם שניתי לפעמים, ואעפ' שהשגתني גם על דבריו הקדושים, הלא דברי קדשו שהבאתי לעיל היו לי לעיניים ועליהם קסמיינה. וזכותו הנגדו זכות שאר אבותי הקדושים אחורי עמוד לי שלא אבוש ולא אכלם ולא בעזה"ז ולא בעזה"ב, ואזוכה לדסיד ולהוציאו שאר חזשי דהינו על רוב סוגיות הש"ס, וככמה מאות ש"ת ודברי אגדה, שהם אתי בכתביהם ושלא תמיש התורה הזאת מפי זרוי זרע זרعي ע"ע אוכי"ר.

עוד לפני שנעשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"מ פאנעט ז"ל מדעת שלח לי כתוב חבר לרבר מצוה נגד רצון אמר"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבנים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' הל ליכטנסטיין ז"ל, בקש ממוני שלא לעשות כן עמו כי עיקר תכילת דרשו דברי מוסר ולא לפול הלהקה. וועררני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבט קודש עשו עלי רושם גדול.

אמור"ר ז' בר ברב צדクトו גוז אמר להשIANI אשה בן י"ח שנים לקיים דברי ז"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי ב'ב' כ"א אדר ראשון תרט"ז ובשנת תרל"ד בל"ג בעומר נכנסתי לחופה עם זוגני הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתית מורת צבי תה".
ואחר שלש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרב פה קהلت ז"ו, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בן נ"ב שנים אחורי שישב בברנות ביבנין י"א שנים ופה עירינו י"ד שנים. תנצ"ב"ה ואחותו יגן עלו ועכ"א.

מצדامي אני דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקת המפורסמת מורת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת מרת ריזל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורת ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זמירת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובה תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני חן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןך משגיח על בך ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמר"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר הザרים בעת ישנת, לא למד בך מאומה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי,

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' תוס' ורמב"ס ז"ל.

וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גם בזה ראיתי מבוכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפך את דמו דאין שחיתה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסמנים בעין, וכונתו דושפך דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר ע"כ הוצאת הדם ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאת הדם, פשיטה לא שכונתה השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل ירום בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עיין חכמים.

דזוקה במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בתוי"ט על המשנה لكمן פ"ה דהנחר והמעקר שכטב דהנחרה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי"ש. ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטו בכמה מקומות במס' זו דהנחרה בסימנים זהה, ועוד אדם אפשר לקיים ושפך ע"י חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באופן דבעמshaה נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאתם דם הנפש, או פשיטה דאסורה היה להחנק בשיקcisים שהוא מעשה טרפה שאסורה להם במדבר, כיון שלא שיך לנחירה ומילא, דשיטה היהת אסורה להם במדבר משום דמייד שניקב הושט מעשה טרפה, והי' השחיטה בבהמה בקדשים כמו מליקה בעוף ושניהם בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנחרה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני הצואר אין הדם נשפך בשפע מון הוירידין אלא דכפי הנראה נתמך התוי"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנחר ש', דנחרה היינו קרוע לארכאה מנחריים עד החזה עכ"ל, دمشמעו לכארו' בלי נקנות סימנים, אבל זאת א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו لكمן פ"א ע"ב ד"ה הנחר והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרי דקאי גם אגהור ומפרש דנחרה בסימנים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמת דברי רשי' תמהין بما ש' דנחרה היינו קרוע לארכאה, ומה שמדיק לשון נחירה ואומר כי יסודה מנהרים, לפ"ד נהפק הוא, דנחרים מלשון נחירה שיסודה "חוור" והיינו נקב, ונקרווא נקי החוטם נחריים על שם שני הנקבים, ונרדף עם "דקורה" "ונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסיכון או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוחיל שבן שחיטה לנחירה כי שניהם עופר במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שאלש שיטות גדלות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד אחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבrhoו אל, ר'יש' ור'ע פליyo בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשאש תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש' סובר דפירה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר דאתא לאסורה להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליgo, דלהי"ש לא אישתר עיין מה שכתבתי שם ומצאת עונג נפש.

אית' נחוץ לפתוח שער הפתיחה לפרק הראשון המדברים מעין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלוות עמוקות, בפרט בשיטת הרמב"ס ז"ל, דברים שלא שעורום נושא כלו ומספרשי השיטות, ועפ"י הכללים שהוצאתי פרשתי הסוגיות אנה ואנה, עד שבכל פרטיו הענינים היתי צרייך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, שכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולבאר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבתי שער הכלול בכמה כללים השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل ירום בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עיין חכמים.

יעיקר א' השחיטה והנחרה

תוה"ק אסורה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קודש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכילאה, בלי לפגוע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארץ אתה להתר הזביחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מכובאר בפשטהDKRA, ואין כאן צווי מפורשת על שחיטת חולין, אלא מכלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על ההשר בשאר לאכילאה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לאארץ, כל ארבעים שנה במדבר איך אכלו בשר - וקרא דושפך את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפש על איזה אופן ישפך הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שהיה, כמו שופך דם האדם בediator ז"פ הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ', דכלול כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר ע"כ שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסכ"ס לא אייתפרש איך נשפך את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה ממשום כסוי נאמר, ולא מצין אופן הקשר הבעה"ח לאכילאת אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חוץ ממה דעת למדין חולין מקדשים, א"א דהא מצין מליקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכך, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שאלש שיטות גדלות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד אחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבrhoו אל, ר'יש' ור'ע פליyo בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשאש תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש' סובר דפירה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר דאתא לאסורה להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליgo, דלהי"ש לא אישתר

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"ז דבאותם מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילת בשר זביחה, או אתה לא מעת וובהת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבא לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"ז ל"ב ד"ה בשער נחרה לא אישתרי כלל. זו היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק המקום וכו' וובהת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשער נחרה משנכנסו הארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעת רשי"ז ל"פ ר"ע היתר נחרה במדבר מכלל, דמדיאctrיך לצאות מעטה על האזביחת מכלל דעד השטא אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחת, ולא להתייר האזביחת בחוץ מוכח דלר"ע גם עד השטא הותר להם האזביחת בחולין בחוץ ذקרה דשחויט חוץ רך על קדשים קאי (וכן פרש"ז ל"ב בתורה בפ' שחוטי חוץDKAI אקדשים וכרכ"ע אלא דבפ' ראה בקרא דבלאות נפש תأكل בשער מפרש דאתא להתייר להם בשער חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואת כרי"ש לפי שיטת רשי"ז וא"כ הוא מצוי שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוטס' הקשו על רשי"ז דכמו לר"ע דנימא לי"ז דיליף הימור נחרה במדבר מכלל מדחיבת רחמנא באזביחת שנכנסו לארץ, למה לא ניחא לי"ז דיליף אישור בשער תאוה מכלל דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכו', אבל כבר כתبني,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מציע ידעו לא איסור ולא היתר מן הכתובים שבפ' ראה אבל ה' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרה לאכול בשער, או אישור בשער תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצווי לשם הווא תורה שכטבת. והי' מוכרכה לכתבו בד' ספרים בין שאר המצוים והפרשיות שבתורה, ולכן מה שכ' רשי"ז בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וובהת נפ"ל דעת השטא לא נצטו על האזביחת, היינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר ה' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרה והוא קרא דושפּק את דמו דכתיב בחיה וועף והוא נחרה ממש"כ לעיל, וליפא בהמה מעוף מהקיישא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ז דמהאי קרא דזבחת ליל"פ ר"ע מושם ذקרה דושפּק יש למיליף להיפך נמי וכרכ"ע שפיכה שפיכה משחויט חוץ ולומר דהאי ושפּק שחיטה קאמר או קאמר, דשחיטה חולין בבר וצאן מקדים לפינן וועף מהקיישא להמהנה ננ"ל, ולכן הכל תלוי אה"כ מפרשין האי קרא דכי ירחק וובהת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפּק את דמו, וגם קרא דושחט את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותדע Adams אמר דלייא שום קרא אחר להתייר נחרה אלא מקריא דזבחת, קשה נחרה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגה, וע"כ לומר דמושפּק את דמו ליל"פ דבעינן עכ"פ נחרה ממילא דמציע ליליף נמי דסגי בנחרה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליף מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפא בהמה מעוף בהקיישא ננ"ל.

עשא אונז' כaepernick ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פлаг נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשחויט חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ז ליפא אישור שחויט חוץ בעוף מקריא Dao אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף ממוצע מקריא דזה הדבר, ור"ע אישור דשחויט חוץ בעוף יליף מקריא DDIM שפּק, ומיליקת בעוף ממוצע מקריא Dao אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגנות כללה, זה למד מפסק זזה וזה מאחר בלי שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זל' בדרשותיהם עמקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרה במדבר, ולא יכול לאכול רך בשחיטה, וליפא שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחויט חוץ בעוף, כיוון דזאת הימרה הקשר שוחיטה חולין בכלל, لكن בתווים

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה וזה בדרסה וקרא דושפּק את דמו, כמעט כל שאר מני הrigot אבל מורה על הכרת סימני החואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"ז ל, ר' ישמעהל דס"ל בשער תאוה נאסר להם במדבר, יליף זאת מקריא דשחויט חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשחוט בחוץ ולאכלו ורק כשהובה לאקרבו הותרו להם לאכול בשער בהמה. ומיאן רשי"ז ל' לא אמר דרי"ש יליף אישור בשער תאוה, מדחתיר להם בשער תאוה שנכנסו לארץ, בקרא דבלאות נפש תأكل בשער, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כנסו לארץ ממש, ומניין היה להם אישור בשער תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאייסור זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר שנכנסו לארץ נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ' אינה אלא לפרש הכתוב ולא חדש איסורים או מצות, ואיך נאמר דאייסור בשער תאוה נוון להם ע"פ, הא חדא ושנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن ביחס רשי"ז מקריא מלא שבו נאסר להם בשער תאוה, והוא הקרא דאיש אשר ישחוט בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין, ומדייף מהכא דבשער תאוה איתסר להם מוכח דלי"ש לא ה' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה קר"ע, דאי קר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשער תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפילו מליקה בחוץ ומיעוט כאשר אביא הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלי"ש מעולם לא הותר הנחרה אלא שחיטה בעין וליפא שחיטה בחולין, מדתכנית וחתוט את בן הבקר בקדשים והאי שחיטה לאו עובודה היא כמליקה דבונה, דבבבמה שחיטה כשרה בזור למקבלה ואילך מצות כהונה, וא"כ האי שחיטה משום הקשר באכילה בעין ומ"ש קדשים מחולין, וא"ת דין דרך שישמך הקרא בדבר הנהוג בכל יום ובכל אדם שחיטת חולין, שנעד אותו ממה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש ה' אישור להם בשער תאוה ולא ה' צריך קרא מיעוד להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפּק, וליפא שפיכה שפיכה משחויט חוץ, דומה התמס דכתיב דם שפּק והוא בשחיטה אף האי ושפּק את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי"ז שם ד"ה פטור מלכשות דלי"ש גמר שפיכה שפיכה משחויט חוץ, וכן הנחיר והמעקר פטור מלכשות, או דהאי ברי"תא בריש פרק השוחט דיליף מזאת תורה הבהמה והעוף, מה בהמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ריי"ש היא, דבלאי"ה אליא דרי"ש אתיא, דיליף וועף חולין מבהמה קדשים, וכן ס"ל דשחיטה דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה וכן פרש"י שם ד"ה מה בהמה בשחיטה, יוצא מיד' נבלה דכתיב ושהחט את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דרשי"ז רצה להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי"ז דהאי ושחט בבהמות קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה את דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עובודה ה' במדבר עייןbeknu בדרכנו, וכיון דיליפין מהכא דועוף בשחיטה כמו הימה הרי האי ושפּק את דמו ע"כ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגס חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש משום דעתך קרא על מצות כי סיוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עופר למטה ידענן מדרשין האי ושפּק את דמו דקאי על בעפר כלמור ושפּק בעפר וכשהו בעפר עי"ש דנימא לכל הקרא על מצות כי סיוי אתה, וכיון לדעת רשי"ש עכ"ב קרא בד' ספרים בעי על שחיטת חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שהא נאמר בסוף ארבעים, וא"כ האי זבחת שבמשנה תורה

הפלא ופלא, דאך אס נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך יתיישב מה דכתיב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא אתה כל להורות לך הולכות שחייבת. ולן נרא דיש לתרץ קושיות רשי"ש דלא רשי"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אס במדבר היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומחייבנו בגמרא לקמן פ"ד ע"א דאמר לי יעקב מינא לרבעא, אמרת חיה בכללה בהמה לסייענים נימא נמי בהמה בכללה חיה לכיסוי, אמר לי עלייך אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף אם איינו חייב בכיסוי. וכואורה האי קרא דפ' כי ירחיב עיין בהגות מהרש"ש שם) רק על ניסתנן לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמת הי' בהמה לעוף מהר' תני' דבבגדי' שם ביארתי בארכוה, דהאי יעקב בכללה חי' לכיסוי אלא דבבגדי' שם ביארתי בארכוה, מינאה רק לר"ש פריך דرك לדידי' אפשר לומר דהא דכתיב כי יצוד דדיבר הכתוב בהוויה, כמש"כ הרמב"ם שם בפי"ד משום דבר בר בקר וצאן נאסר להם במדבר, ولكن דבר רק מחי' ועוף, אבל לעולם אי איתרמי לי בקר וצאן בעלי מומיין, דמותר לשוחות בחוץ, הי' צריכין לכיסוי אבל לר"ע דבר וצאן אישטרி להו ע"י נחירה, למה כתוב כי יצוד, אי בהמה בכללה חיה לכיסוי עיי"ש בארכות, ולפ"ז ייל דר' ישמעאל דהאי חייב בהמה בכיסוי ועכשו דיאשתרי להו בשער תאווה נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר ציויתיך בקדשים ולא בכיסוי הדם, ה"ג מעתה גם בהמה חולין לא בעי כיסוי, והאי דרשה דעל הארץ השפכו דקאמר דרכ' דחו"י בעלמא אמר לי להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני' כמה ענינים, דוק ותשכח.

עוד קשה דלפי שיטתה זו אויך מתפרש לר"ע האי קרא דוכי ירחיק ממך המקומ, دمشע שהוא נתינת טעם למצות זבחת דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלי זבחת בריחוק מקום ועיין בלב ארי"ז'ל דקמתהמה כן, וכותב דהאי כי ירחיק וכו' סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הזביחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול דלא בריחוק מקום, אלא בכינוי הארץ תלוי' המזווה זביחה. ועוד קשה על שיטת רשי"ז'ל דס"ל דר"ע ילי'ף דוחק מושפך את דמו וכמו שתכתבו לעיל, מוגمرا גופה דקמiska בשלמא לר"ש היינו דתנן השוחות וכו' נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר"ע אמאי פטור מלכסות, ועיין רשי"ז' דכתיב דלר"ש ניחא אפילו למ"ד השוחט את הטרפה חייב לכוסות עכ"ל, מלשון זה המשמע לכל אור' דהא דבעינן חז' ושם שחיטה כתיב עכ"ל, רשי"ז' מלהיא קושי' גופה. וקשה דהא הקושי' שחיטה בסיסוי ילי'ף ניר'יש מהאי קושי' גופה. נס לר"ע אזלא רק אי אמרין שחיטה שאינה ראו' שמה שחישה, והיינו משום דילפין שפיכה שפיך רשי"ז' נס לר"ע איכא גז"ש לחיב דוקא בשחיטה ממש כמו לר"ש, וצ"ל דס"ל לרשי"ז' דהא דילפין גז"ש דלבעי' שחיטה הוא רק לר"ש דס"ל דאונן המתיר באכילה הוא רק שחיטה, אבל לר"ע דס"ל דאונן המתיר הוא הנחירה ג'כ, א"כ האי גז"ש על הנחירה הוא דאתא וכמש"כ רשי"ז' ל"בדה אלא לר"ע, דלדיד' נחירתן זה שחיטתן כן צ"ל ע"ב, אלא דזה ניחא רק אי איכא איזו למוד לר"ע ממקום אחר דנחירה מותרת, אז אפשר לומר דהגז"ש להכי הוא דאתא, אבל אי ליכא לר"ע למוד אחר רק מקרה דושפך ילי'ף לי' דנחירה סגי, כיון דחצינו דס"ל להגז"ש א"כ למה לא נילוף באמת גז"ש שפיכה שפיכה לחיבתו בשחיטה ממש דומאי' דשוחוטי חז' וזאת בודאי אין לאמר דר"ע ילי'ף שפיכה שפיכה כיון דגס בשוחוטי חז' דס' שפיך לנחירה אתה ואופ', וכמש"כ לעיל בואר הא פלוגתא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק ר"ע דרשה הפוטה דר"ש שם מאו אשר ישחט, ודרש מדם יחשב דס' שפיך, היינו דוקא כיון דידענן

ובני' הרואים להקרבה נאשרה השחיטה בחוץ, והמליקה ממועטת מקרה דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתריר לאכילה. אבל לר"ע דס"ל דגס נחירה התירה בחולין במדבר, סברא נדולה הוא דגס בחוץ תאסר הנחירה, כי שחיטה דוקא למזה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה דוקא על שחיטה, אע"ג דבחוץ גם נחירה מתרת, מושום דבקדים בעינן דוקא שחיטה ולא חיבבה תורה בחוץ רק כעין פנים, אבל בתורים וב"י דבפניהם במליקה, והוא ממועטת בחוץ וע"כ משום דבחולין אין המליקה מתרת, דכי תבר שדרה ומפרקת עכ"פ טרפה היא, אבל הנחירה בסוגיה בסוגים שפיר משרות, וכיון דרצה לאסור גם בעוף מהיכי תיתי' יקפיד על השחיטה דוקא שאינה דומיא דפני', וגם איינה מוכרתות בחוץ, ולכן דרש ר"ע מכם יחשב דס' שפיך לרבות השחיטה [ולאו דוקא שחיטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחיטה כיון דעתה נאשרה הנחירה נקט מה דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעין בכיסוי, וכיון דאטסר אטסר, ואע"ג דבמדבר היהת הנחירה בעי' הצעיר בעי' בכיסוי, עתה דנאשרה הנחירה בטל מצות בכיסוי ממנה, הכי נמי לעין שחותי חז' במדבר הי' חייבין גם על הנחירה בעוף, ועכשו וכיון דאטסר אטסר ודוק'] וזה יחשב וכו', מרבה הכל אף הנחירה והיו חייבין על נחירת חז' בעוף כמו על השחיטה, וכעון שאמרו ביוםא דס"ד ע"א דוחהיתו לזכוק היינו שחותינו לעניין או"ב, ומהם נשמע דר"ע גם באו"ב חייב הי' במדבר גם בנחירה, אע"ג דכתיב בחוץ דכתיב ור' רוק בשחותי חז' דכתיב ואל פתח אורל מודע לא הביא, דדרשין דבעינן רואי' לפתח או"מ, בעינן שחיטה דוקא, אלא דזה לא קאי רק אבקר וצאן, ולא עופר דבמי' מליקה בפניהם, וע"כ צריך לאמר כן דר"ע נחירת עוף בחוץ חייב, דאל"כ הא ייל'ף נחירה, וכמש"כ רשי"ז' כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירת חז' ופשיטה דס' שפיך איינו ממעט נחירה, דהא ר"ע מושפך את דמו ילי'ף נחירה, וכמש"כ רשי"ז' כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירה, וע"כ הייתך צריך לאמר Dao שחת ממעט נחירה, וא"כ לפחות מליקה דאתאי בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר"ע דריש מאו אשר ישחט דכתיב בראשא למעט מליקה, ומהם יחשב דכתיב מאוחר בקרה מרבה שחיטה, ור' שי' שכתב שם בזבחים Dao אשר ישחט כתיב אחר דס' יחשב, שלא בדקוק הו, אלא ודאי דגס ר"ע ס"ל Dao אשר ישחט מרבה שחותי חז' בעוף, אלא Dao אשר ישחט משמע לאכורה ר' שחיטה וע"ז כתוב דס' יחשב הכלל, גם הנחירה כנ"ל, וכיון דאי'יכא שני ריבויים ע"כ Dao אשר ישחט למעט מליקה אתאי, דלא ליתי בק"ז Dao למעט נחירה ומליקה באמת אתי' בק"ז, דס' יחשב למה לי ובא זה ולמד ע"ז דשחיטה ונחירה אסורין, ומילקה לא נאשרה, והדברים מוכרים וקיים' בעינן בס"ד.

ודע דאפילו לר"ש דמרבה, מאו אשר ישחט, שחיטה עוף בחוץ, וס"ל ג'כ דגס על חולין חייב מושום שחותי חז' לשיטת רשי"ז' שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאי'נו חייב על עוף חולין, כי אם אמרת כן אסורת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשער תאווה, אבל הותר להם אכילתبشر ע"י הבהא לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרשין בת"כ ריש יוקרא, ואסמן העוף עלה קרבן, עללה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהטורה אסורה להם אכילתبشر מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כموבן, וע"כ בהיתר בשער תאווה לא הזכירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהני גם במדבר לא נאסרו בחוץ אלא דוקא בקדשים.

זו היא שיטת רשי"ז' ל, וקשה על דבריו ז'ל, דמש"כ דלר"ש אתה בעורה, או דאורחא בקרה למכתב זביחה גבי אכילתبشر, הוא

פתחה

ירחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתתוארו לאוכל בשור, ע"כ היתר בשר תאוה, אבל לר"ע גם זה לא צריך נكتب. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מתווך הרחבות גבול ולתיאבו, אבל כל המעיין בגורם שם לא מצא רק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו, אבל הרחבות גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבו, אבל אמרו שם יכול יאכלadam מן השוק ת"ל ובחות מבקרך וממצאנך יכול יאכל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהذا כתוב שם הרמב"ס דלא יzion אלא כפי הצלחתו, ודין לבריא לאוכל בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יכול בכל יומם. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקין, אלא מקרה דזוחבת מבקרך וממצאנך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישוי פרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים הארץ נושבת ולאו מעושר ההיד מדבר. ואם הינו דרישים האי כי ירחיב וכו' כדברי החת"ס זיל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, וזה מסתבר לאמיר דלא נאכל בשרגולה רק בא"י אם שלנו היא, וכאשר באמת מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשׁת שחותי חוץ דאסור לאוכל בשרגולה. וכיון דאן אלין בשראה, ע"כ דלא דרשין להיות תנאי לאכילתבשר וא"כ לר"ע דק"יל כוותי גם האי כי ירחיב אין לו הבנה, והיא קושי' גדולה על שיטת רשי". ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשה לדראב"ע היא אסמכתה ודרבען הוא כמש"כ הרמב"ס בהלכות דעות הנ"ל, ואיך נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דאתי ולכן שיטת רשי" זיל אין בידי ליישבה על כנה.

(ב) **שיטות התוס'**. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהו ר' ישמעאל והו ר' עקיבא סבורו דהאי קרא דשותי חוץ רק בקדשים אייר, והוא דאמר ר"ש דבר תאוה אסור להם במדבר מהאי קרא דהתיר להם עכשו שנכנסו הארץ, דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר, יליף, דמקלע דעד השטה הוא אסור להם, וכן ר"ע דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממשאי דעתכו עתה בכנסתם הארץ על השיטה ילי', דעד עכשי הורתה הנחירה, והגס דדור המדבר לא מצי ידע הני דינים מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אכן יודעין זאת מדיוקא דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלים נאמרו הדברים על פה, וממילא הן תיקון הנחירה לר"ע, והן השיטה לר"ש ע"פ נאמרו במדבר. גם אפשר לאמיר דחויב שיטתה לר"ש איליף מזאת תורה גם ר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר דנטקסו בתוס' מנ"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, דהני תרי דינים מצי להיות קיימים שניהם כאחד ואין סתירה ביחסם דבר תאוה של בקר וצאו הראים להקורבה גם לר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, אלא דו' נדרשת מורישהDKרא דכי ירחיב ה' אלקין לשיטות רשי", עוז זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא ב"ע מאה למץך קרא דבשער תאוה לכדרaab"ע אתה דדרש דף פ"ד ע"א מזה בעל תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעל החת"ס זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן את בולך ואמרת אוכלה בשר, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מיה שמענו דלא יאכל אדם בשרגולה בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיב מכך וכו' ומהذا דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא בולא קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך נאמר שער"ע שהה דרוש על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לאמיר דהторה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישאDKרא דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמ"ס לר"ע. דבשלמה לראי' זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

כבר דלא"ע נחירה מותרת מאיוז קרא, אבל ללימוד זאת שם בודאי א"א, דא"כ אכן יקשה לנו מני"ל לר"ע למדרש מהאי קרא ולאמר ע"כ דנחירה מותרת, מה הכריחו לכך לישבק דרשה פשוטה דרי"ש כדי שיוכל לאמיר נחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתא דרבי או הכרח אחר לר"ע דנחירה מותרת וודען קשה דהאי ברייתא דרבי המובהה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוות שחייתה בעין סטינס ומסתמא בברמה, איך נפרשנה, ועל הקנה, ועל רוב אחד בעופר ועל רוב שנים בהמה, איך נפרשנה, דהלא הני דינים מהנה הלכות נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלכות שחייתה דוקא, דגס בנחירה בעין סטינס ומסתמא בברמה, וכך שחייתה בעין תרתי, ובעופר דזוטר חיוטי בחדאaggi, כי פשוטה דגס בנחירה בעין כדי להמית הבע"ח, גם קשה עופר בהאי קרא דכאשר צויתך מנ"ל, הא בקר וצאן כתיב. ורשי" זיל הרגש שם בזה דכתב בד"ה ברוב אחד בעופר דלאו מקרה יליף אלא כלומר: שנצטויה על הלכות השחיטה עכ"ל, וכן פירש על האי קרא דכאשר צויתך, בפירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלכות שחיטה. אבל אין אפשר לאמיר כי, הרי הגمرا מביא האי ברייתא דרבי, על הא דפרק מאן תנא דפליג על ר' אליעזר הקפר ברבי, דס"ל אין שחייתה לעופר מן התורה, דיליף היקש צבאי ואיל לפולני המקדשין חייבם שחיטה, אבל עופר דליקא ריבוי אין לו שחיטה מן התורה, ועל זה מביא רבי הוא דפליג ודרש מכארש צויתך דגס עופר יש לו שחיטה ואיixa ציווי על עופר, ואם כן ע"כ דיש כאן לפותא גמורה על שחיטה עופר, ונראה עכ"ב מפשטות ואמתית הדברים דרבי מכארש צויתך יליף עופר, ואיך נכלל עופר זהה. והotos' שם באמת הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל לדריש מהה הטיל הכתוב עופר בין בהמה לדגים וכו', והה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להבאי בר קפראותק דרא" דשניהם דרשו מזאת תורה הבימה והעופר דשניהם ציריכים שחיטה זה בשני סימנים וזה בסימנו אחד, ונתקחו עד להפליא דניאח למצויא דרבי הוא, וכפי שככבותי גם מצד הדחוק א"א לאמיר כן דבלא"ה אנו ציריכים להני תנאי דאל"כ עופר דבמי שחיטה היכי כתיבא דמללמי" לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע ובירט ללקות עלי, ודאי דיןлокן על הלכה אל לא דתותס לשיטתייה הנה נחיא להו כי שם בד"ה ועל רוב א' בעופר דרשו בגמטריא של "כאשר" אחד בעופר ושנים בהמה ורובה של אחד מהם עי"ש, וא"כ רבוי לא צריך להני תנאי, משום דדרש "מכארש" גם עופר דבמי שחיטה. אבל אין אפשר לקבל דרשה ולדרשה גמורה, על שחיטת עופר מה"ת נגד המפורש בקרא בקר וצאן והיקש מושך חייה אבל עופר מאן דכר שמי", עוז זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא ב"ע קרא דבשער תאוה לכדרaab"ע אתה דדרש דף פ"ד ע"א מזה למץך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעל החת"ס זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, אלא דו' נדרשת מורישהDKרא דכי ירחיב ה' אלקין את בולך ואמרת אוכלה בשר, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מיה שמענו דלא יאכל אדם בשרגולה בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיב מכך וכו' ומהذا דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא בולא קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך נאמר שער"ע שהה דרוש על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לאמיר דהتورה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישאDKרא דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמ"ס לר"ע. דבשלמה לראי' זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

אלאadam נאמר כן הכל בדינא הלכה כר"ע מhabroו, ואיך פסקינו כר"ע וקי"ל יש שחיטה לעוף מן התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דרי" ברכינחס דאם אין שחיטה לעוף מן התורה, מdecות ושפך מכלל בשפיכה בעלמא סגי, ופרק אי הכי חיה נמי, ומשיין דאיתיקש לבקר וצאן, ופרק הא עופ נמי איתיקש בהמה בזאת תורה הבמה והעוף, ומשיין הא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הריגש הפלתי והחתת' ס"ל בחדשו הא האי קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנתרה גם בבהמה וכרכ"ע, וכמו ש' רשי"ז ל' בסוגי' דברת תאוה בד"ה אלא לכ"ע, דמה"ט פריך שם הש"ס לר"ע לבני כייסוי בנוחר, ואיך ליף מושפך אין שחיטה לעוף מה"ת, וכתו שיהם דהאי אליבא דרי"ש קאמר דלא התורה נחרה במדבר. זה פלא והפלא על הנני גאננס, הרי לא ראו דהגמרא פריך לר"ע לבני נחרה כייסוי אבל לר"יש ניחא והיינו ממש דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, וכמש"כ לעיל מקרא דזאת תורה הבמה והעוף או דילפין שפיכה שפיכה משחוות חוץ לחיב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לאור' מלשון רש"י דף י"ז ע"א ד"ה חייב לכוסות, דלי"ש הא גז"ש גופה נמי אפשר דמורה לנ שחיטה ולא נחרה (ועיין מה שנטקשת בדברי רש"י הללו לעיל בדרכינו) הון אמרת שהתוס' כתבו שם דרכ' דיליפ' ר"מ שפיכה שפיכה משחוות תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו. וכונתם לעלענין דניליף מכח הא גז"ש דבעין דוקא שחיטה, ליכא פלוגתא ביר"ש ור"מ, גם ר"ש אפשר דיוודה לא, דהא רק מכחDDRISH אשר יאלכל, כמעט שחיטה שאינה ראוי' מכוסוי, אבל הא דלבעי שחיטה אינו ממוצע מה, וא"כ קשה על מימרא דרי" ברכ' פנחס, איך ליף מושפך למעט שחיטה, ניליף שחיטה בגז"ש משחוות חוץ, וע"ז כתבו אכן מקרא יוצא מידי פשוטו, שא"א למיליף גז"ש לעניין המפורש כאן הפכו, וזה בודאי בדור אבל זאת אינו בדור, פשוטו של מקרא אינו סובל שחיטה, אמרת הוא דגס שפיכה בעלמא ממשע לויל הגז"ש, אבל כיוון דaicא גז"ש, למה לא נאמר למוד סתום מן המפורש, כמו בכל גז"ש שבש"ס, יהיו איך שייה' ר"ש ע"כ ס"ל דיש שחיטה לעוף מה"ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע"כ דרי" ברכ' פנחס אליבא דרי"ע קאמר אין שחיטה לעוף דס"ל במדבר התורה נחרה ורק כשנכנסו לארץ נצטו על הזביחה בקרא דזובחת מברך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמטעו ח' ועופ.

אלא דליך' איקא הקישא דצבי ויאל לפסומר'ק, ולווער ליכא קרא, וממילא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, בשפיכה בעלמא הייתה הללמ"ס, וכיוון דלעופ ליכא קרא לחיב, מילא דבתהתריא הראשון בושפך קאי. אלא דלי"ש קשה מאי פריך הש"ס, והוא עופ איתיקש בהמה בקרא דזאת תורה הבמה והעוף, והאי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחרה הייתה, והאי תנא דיליפ' שס מהאי הקישא דעופ בשחיטה ע"כ כרי"ש ס"ל, דבאמת ממש ליף ר"ש דבעין שחיטה, ואף אם נאמר כנ"ל דלי"ש מגז"ש דשפיכה שפיכה ליף, מ"מ איצטריך הקישא לאחד בעופ ושנים בהמה. ותדע מדברי רש"י גופי' דקן היא, שפרש שם בהמה בשחיטה שנאמר ושותט את בן הבקר, והוא קרא דויקרא הנאמר בקדשים, ולמה לא הביא קרא דזובחת דאייר' בחולין, אלא ודאי ממש דהאי זובחת כשנכנסו לארץ נאמר להם, ואם ממש נלמד חיוב הזביחה בהמה וכרכ"ע, הרי עד שנכנסו לארץ לא נתחייבו בזכיבה, וא"כ איך נלמד מקרא דזאת תורה הבמה והעוף הנאמר במדבר, לעופ בשחיטה כבבמה כיוון דבבמה גופה לאו בשחיטה, لكن הוכרת רש"י זל' לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבкар, ור"יש הוא דיליפ' מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחרה לא

וכmesh"כ לעיל, א"כ לא צריךתו ציוו על השחיטה עצמה. ולכאורה' הוה אפשר לומר דلتוס' ע"כ כולהו קראי הכא אותו, להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר, דיש כאן לכאור' סתירה במקראי דקראי דואמרת אכלת בשר, משמע דאומר שלא היו יכולם לאכול בשם כלל וכס"ד דהמקשן על ריש'ו, ומצד אחר חיזין אמרה תורה כי יוזד ציד חיה ועופ אשר יאל וכו', וכן קרא דאך כאשר יאל דזובחת מברך ומצאנך המודיעו לנו ברור שלא נאסר להם רק בהמה דחאי' להקרבה, וכךין דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהתורה הודיעה לנו אופן אכילתם במדבר, א"כ אנו צרכים למידע הכל באפונ ברור. אלא דאפיינו נאמר לנו דכל המקראי ATI להורות שرك בקר וצאן הוה נאסר להם, עדין קשה זובחת וכו' כאשר צויתך למה לי כיוון דלא בא להורות לנו בדיני שחיטה שכבר נצטו עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת רשי"ז. ועוד דאי"א לאמר דلتוס' כל המקראות, האלו באים להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר בלי' שייה' בהז' נפ"מ לדידן, דמלשון הגמרא מוכח להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתר לחים בשר תאוה, משמע>DZYRICK היתר על זה לדידן דאל"ה הינו אסורים בשר תאוה, ועוד דהש"ס עלי אמר בס"ד דעכשו שגלו ייחזו לאיסורן הראשון, וע"כ צ"ל במדבר היה ציוו ע"פ, לשיטה זו, לאסור בשר תאוה, וכשנכנסו לארץ רצתה התורה להתר לחים איסור זה, וע"י באו הני קראי, ודבר זה מבהיל את הריעו לאמור, דהיה ציוו שלם על מה שלא מצאו בשום מקום, ועוד דנאמר דאי' תורה שבכתב להתר ציוו שעל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתי צריך להתר ציוו שעל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא ישראלי, שאיסור זה דבשר תאוה הוא זמני, כל זמן שהם במדבר, ועוד תימא דלי"ז ע"כ א"א לאמר דקראי אותו להודיעו לנו אופן אכילת במדבר בלי' שייה' להז' נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא דבשר תאוה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דזובחת המורה לו רק, במדבר הוי אסורי רק בבשר וצאן, והא למה לנו לידע דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים הלא ידעו מה בא הכתוב להתר לחים, וא"כ הא זובחת מיותר למגורי.

ובגונ' פלוגת ר"יש ור"ע דפליגי במה שהיה במדבר כדאמרו בגמרה ר"יש סבר בשר נחרה לא אשתרי כלל, ור"ע סבר בשר תאוה לא אתסר כלל, איך יפלגו בדבר שאין נפקותא לנו כלל בו, וגם הילכתא למשיחא ליכא, ולא שייך לישנא דמר סבר הци מר סבר הци, וזה קשה הון לרשי' והון לקטוס'. ולכאורה' היה נראה לאמר דיש נפקותא גודלה בפלוגתא זו והוא אי שחיטה לעוף מה"ת או לא, דלי"ש דבשר נחרה לא אשתרי כלל ומיעולם לא היה נחרה תיקון לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתר בשר תאוה של בקר וצאן, ולא למצוות על הזביחה שנצטו עלייה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דזאת תורה הבמה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ' להמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקר דזובחת, הוא לא התר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' התר, אבל עופ' לא, דכך כתבונו, דרכ' גם עופ' בחוץ חיב, הינו דוקא עופ' קדים אבל עופ' חולין לא היה נאסר. אבל ר"ע דסובור דבשר תאוה לא אתסר כלל, וכיוון דקראי דזובחת ציווי הוא ולא כתיב בי' רק בקר וצאן, ניהו דעל חיה איקא הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ' בהתריא הראשון קיימת וכרכ"א הקפר ברבי' لكمן כ"ח ע"א. וע"כ דקן הוא adam נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ' א"כ פרט דברך וצאן למי איתה הלא זובחת מברך וצאנך כלל ופרט הוא, זובחת כלל, מביך וצאן פרט, וע"כ הפרט למעט אתה.

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיתות חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עושה מתרוצז קושי' על ר"ג, שהקשה שם כיון דרוב תנאים לית להו להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו לקדושים. [וקושי'תו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי כונה, וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר צויתיך אתה לאמיר דגש חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדיד' הא חולין כאן לא בעי כונה היינו מDSL'ת התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לחרות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנ' קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי היינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר'ו"ח חולין בעי כונה ועין בחידושי لكمנו דף ל"א ודז"ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הרגישו דבחאי דחוינ' דברי רבינו עוקרים שחייבת עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפלייג א"ר'א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצוי' חדש של שחיתות חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עז בשחיתה, ואם אין לנו קרא על עוף, שחיתה לעוף מה"ת מנ"ל כאשר כבר בארנו לעמלה, דהני י寥ותות דלעיל מני', לר'ו"ש קאי ולא לר'ו"ע דחויתר להם בשער נהירה במדבר. ולא על חנים הביא הרמב"ם בראש הלכות שחיתה הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחריו פתח הלכות שחיתה בדבורי רבנן, והתחילה תניא רבני אומר ואם כדבריהם דרוב תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסוקים דברי וסמכו כל הלכות שחיתה על קרא דזוחבת, ובאמת איינו כן אלא דבקרה דזוחבת את בן הבקר כתיבו הלכות שחיתה, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזוחבת וכרמב"ן אמרה, אלא דלעומת זה קשה גם להיפך על רבנן איז מצי לאמר דכאשר צויתיך קאי על צויה חדשה על שחיתת חולין, כיון דעתך' כבר נצטו על הלכות שחיתה עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבעי ציווי חדש, דלא הו בא קדושים, אבל עופ מאן דכר שמי' בקרא דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממוסעת בפירוש בהאי קרא ממש'כ' לעמלה, דזוחבת כל' בקר וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מדחה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהמה ובכמה בכלל חייה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבברך צאן אין חייה במשמעו, אבל עופ ודאי אימעט בפירוש דאל"כ פרט דבברך וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

הותר כל בשום מקום אף עוף בשחיטה, נמצא דהאי תנא קמא דר"א, וכן בר קפרא דיליף שחיתה לעוף מדהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא התורה להם נחירה כל במדבר, ור"י בר פנחס דס"ל אין שחיתה לעוף מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, דנחירה הוויה מקרה דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביהה, אבל רק בברך וצאן, ולכן הוצרך הקיש על ח' מקרא דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחיטה נשאר בהיתרו הראשון, כמו שאנו רואים מפורש בגמוא דהא האי ר"י בר פנחס מפיק בוגרואה דכר"א הקפר ברביבי ס"ל, ובדבריו מפורש דלהכי אין שחיתה לעוף כיון דלא מצא קרא לחיבו, כמו שמצוין באשר יאלל וכו', עכ"פ משומם דס"ל דזוחבת מביך ומצאנך ממעט עופ, או שאינו מרובה לשחיטה רק בקר וצאן ועל עוף לית לו לימוד לחיבו, וא"כ קושי' הניל חזקה מאד, Mai פריך הא איליא הקיש איז דזאת תורה בהמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרש מונ' מה עופ בבחירה דכתיב ושפך, אף בהמה בנחירה. ועכ"פ צריך לאמר כן דאם נאמר דגש דזוחבת מברך וצאן, מי' פרט דבברך וצאן הנאמר אחר הכלל דזוחבת, מי' אתה לא מטעט דאם לא למטע עופ עכ"פ, ליכתב רחמנא וצbatchת כאשר צויתיך ואכלת וכו', דרך כלל ולא נצטרך ילפנות על ח' ועופ, ומעולם לא שמענו דאחר כלל ופרט שהוא מדחה בתורה, נרבה ממק"א הכל ואתה האי כלל ופרט בצדדי, ודין הכא דנילוף ח' מהקיsha דצבי ואיל והוא היל כלל ופרט דבברך וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתוך הדברים תורה גם כן, איך אין תחילתה לקוות התוס', דמתקשו על הא דקאמר מeo תנא דפליג על ר"א הקפר ברביבי, ומסיק רבינו, והקשו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיה יכול להביא את ת"ק דר"א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיה יכול להביא את ת"ק דר"א ואת בר קפרא והוא אין שחיתה לעוף מה"ת אליבא דר"ע, די' הו אמר ת"ק הוא או בר קפרא הוא דס"ל עכ"פ קר"יש, א"כ הי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחיתה לעוף מה"ת תל'י בפלוגתא דרי"ש ור"ע, ואנן קר"ע בעינן למיפסק ומילא דהינו מוכרכים לפסק אין שחיתה לעוף מן התורה, וע"ז קש ail מאן תנא דפליג וכו' וס"ל דאך אליבא דCKER'ע דקי"ל כוותי' אפה' יש שחיתה לעוף מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאשר אבאר, והוא עכ"פ שיטת הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת שלישית ומוכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) **שיטת הרמב"ם.** וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ם ז"ל בעין הגודל הלאה,اعتתיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל בנומוקיועה"ת, אקרא דזוחבת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על מה מהלמ"ס, מלמד שנצטו מה שאל הושט וכו' ודע כי שחיתה בה"ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשර החולין, ותאכל אותם בכל אות נפשך, לאמר שיתרים חולין בכל קרבנות, ובלבך שיה' זוחין כאשר צוחה מתחילה בהיותם כולם מקומים, וזה פשלתו של מקרה זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה' מה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחיטה אף חולין בשחיטה. והנה מצות שחיטה מפורשת בכאן ומובוארת בדברי רבותינו בקבלה עכ"ל. ואני עומד משותום על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מדחה דעת רבותינו בעלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן יפליגן מכל וכל, ולא הרגש כי זה קושי' עצומה על הש"ס וברייתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחיטה בלי לצין על הרמב"ן הקשה מדעתה דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיון דמצינו בפרקו דקאי אקדשים ותירץ

גם מש'כ' הרמב"ן ז"ל דלשון ושות' משמעותי' הפשט הכרת סמני הצואר משא"כ וצbatchת שאין זה במשמעות הלשון, לעפ"ד אין בין ושות' לאובחת וטבח ולא כלום, דcolsם שמות נרדפים לענין אחד. ואם כדבורי הרמב"ן ז"ל למה לנ' למכתב ואובחת דלבני כאשר צויתיך להראות מקום על ושות' וכו' בדקדים, ה' לו לכתוב ושות' ולא יצטרך לאמר כאשר צויתיך. ועוד ראי' לדבורי מהגמרה لكمון פ"ה ע"א, דפלייג ר"ש ור"מ בשחיטה שאינה ראי' באוא"ב ר"ש ילי' מטבח טבח והכן דשחיטה ראי' בעין ור"מ ילי' משחווי חוץ להיפך וחותמו על ר"מ ומה לא ילי' מטבח טבח והшиб יפליגן שחיטה משחיטה, ולא יפליגן שחיטה מטבחה, ומקשה בגורם מאן נפקא מני', הא תניא דבר'י', ושב הכהן ובא הכהן זו הוא שיבת צורה וכוי' הרי דהגמרה דמקשה מאן

נתקשה ז"ל בזה כמו שheckشتני אני דמהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחירה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולם, אבל שיטת רשי נicha ל"ד לר"ש באמת איכה קרא דחווי חוץ על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי קרא על היתר נחירה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממשיא ידעו לנחוור. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחירה בסוגים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על ההקשר בשער, אלא עשו בזה כשר עכו"ם, וזה לכאורה פלא, דشار עכו"ם לא הזהר רק על אבמה"ח, אבל מצו הרגו בקופץ וכאשר גם בזמןנו שעשין, שמקין על המוח וממיתון, ואנן הלא נזhero גם במדבר על נו"ט וע"כ הי מון הצורך לצוות על איזה אופן נמית הבע"ח כדי לאכלו. אבל דעת דמזה ראי' גמור' למה שכטבתי כבר באורך בקונטרס הלכה למשה, כי גם ב"ג היו מכוון שלא לאכול מטה מלאיה, וגם נוטה למות מחמת מכותיה שהיא הטרפה המפורשת בקרא אשר עליה אמרה תורה לכלב תשליכון אותו, שאין זה ראוי לשום אדם הנברא בצלם אלקים, ומהויב לשומר את נפשו, וכmesh"כ הראב"ע שם כי הטרפה אריסט, וכלין אין לתנה לאדם. אלא דמש"כ שם דgross מונע הנבלה, لكن לא התיר לתנה לגר שבשעריך או למכרה לנכרי,יפה כתוב אם נפרש נבלה נחירה או נתבללה בשחיטה ע"י אחד מפסולי שחיטה, כאשר כן האמת, אבל אם נפרש דאתא קרא על סתם נבלה שהיא מטה מלאיה ע"י חולין או ע"י אפיקת כחות החיים, היא ודאי אריסט כמו טרפה הנוטה למוות עכ"פ. (ונדרב מעניין זה בהאי פותיחה במק"א בס"ד), אבל דעת כי בקרא דאמבה"ח הן בקרא דכתיב גבי ב"ג, אך בשער בנפשו דמו לא תאכלו. והן בקרא דנאמר בסיני ולא תאכל הנפש עם הבשר, מבואר אישור נבלה כמו אישור אבמה"ח. דהרי התורה אסורה לאכול הבשר بعد שנὴנְפֵשׁ דהינו הדם בתוכו, ור"ל דבדף קכ"ח ע"ב ילי' דאמבה"ח מטהמא נבלה מקרא דכי ימות מן הבמה הרי דקרא לאבמה"ח מיתה במקצת. והנה הרמב"ם בפ"ד ממ"א הלכ' י' כתוב דבריו מן החי ובשר מן הטרפה חד לאו הו, משומש דומה לטרפה היה או חתכה בסכין, ומהו לי כולה מה למקצתה, וא"כ ק"ו אם אסורה תורה אבמה"ח שהיא מטה מקצתה, שלא ע"י הזאת הדם הנפש, מכ"ש מטה כלה שלא ע"י הזאת הדם הנפש שאסורה, ומזה נדע כי גם ב"ג צריך נחירה להזכיר הבשר, וכסתם לשון הש"ס חולין ל"ג ע"א דנקרי בנחירה שני ל"י ובmittata הרי דבעי עכ"פ נחירה ולא הריגה בקופץ ולא מטה מלאיה עי"ש בהגחות רצ"ה חיות ז"ל. וכן הוא בתוס' לקמן צ"א ע"ב בד"ה כמ"ד דב"ג נצטו על הנחירה לתירוץ, הב' שם. וכן כתוב רשי ז"ל דף צ"ב ריש ע"ב לחיד ישנא דבר מטמה מלאיה נאסר לב"ג, ובפסיקתא ממעט מטה מלאיה מקרא דמקל רמש אשר הוא חי הכתוב בפרשת נח, ועיין בזה לפניו בفتיחה זו אריכות דברים. ועכ"פ אם נאמר כן בגין היטב דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דישראל במדבר היו נוחרין או שוחטין שארכ"ם משומש דוגם שארכ"ם נצטו על הנחירה דהינו הוצאה דם הנפש ע"י שיכרו במוקם הסימנים. ואפשר לומר ג"כ דלפ"ז לא בעי נחירה דוקא בסוגים דכיוון דהעיקר להוציאם דם נשפש תלוי בו ד' בנחירה לתוך הלב שם נמי יוצא דם הנפש והווחחת רשי ז"ל דף צ"ח ע"א מהא דאמרין ניחו כדי תבר שדרה ומפרקת טרפה הוה, דמשמע דא בנחירה מתכשרה, מ"מ צריך להיות בלי מעשה

נ"מ, משמע שאין שום נ"מ במשמעות הלשון בין שחיטה לטבילה וכיון דאין נ"מ בהוראת הלשון, הוא ג"ש טובה אף דיש شيئا במבטיא, כמו גבי ושב הכהן ובא הכהן, דהתס נמי בהמעשה אין שינוי בין שיבת לבאה, דבאה הינו ונוא הכהן אל הבית, ושיבת נמי ובא הכהן אל הבית, אלמא דשחיטה לטבילה וטבילה שווין, דאין רק חילוף זיין בטית כMOVEN, וא"כ ראי' דושחתה זהה ממש כמו זבח. ועיין שם בתוס' ד"ה ורב שמעון וכו', שכטבו דאם לא אשר יכול מטבחה לא גמר, משומש דלא דמי שפיכת לטבילה כמו שחיטה לטבילה, הרוי ג"כ מפורש לטבילה שחיטה שווין בעצם הוראתן להקשר הבע"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכת. ולכאורה בלא"ה דבריו של הרמב"ז ז"ל נגד הסוגי' דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן הצואר מנין עד שטסיק ולטעמיך או ותו, שהייה דרשעה וחילדה וכו' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן הצואר נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחתה נשמעה שחיטה מן הצואר, אלא דבזה י"ל דהאי גمرا דקאמר היינו ה' דכתיב הרמב"ז, דמקובל אצלנו לדשן ושותט הכרת סימני הצואר, ולא כmesh"כ רשי ז"ל דהלהם"ס הוא ועיין תווייט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הנ' ה' דברים הפטולים בשחיטה מלשון ושותט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פותיחה במ"א. ורשי ז"ל בעצמו כתוב שם דדרשה מפורש בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מעת מושחת ולא וקרע, וכן איןך כאשר אבאר במקומו אלא דגס זבח כן הוא וכדמסיק שם בגمرا גם איזובחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שללה בדעת הרמב"ז לחילק בין שחת לאזבח. אבל שמע נא והטה אזען לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש הענין הרם והנשא הלאה, ותראה איך כל דברי חז"ל שקולים במאזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איך למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עליו. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דשחוטין חוץ לא פלגי ריש' ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דאיתא קרא לאסור שחוטין חוץ בברker וצאן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר בהלכות שחיטה פ"ד הי' ז"ל הטעורה: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חייה ועופ) ואוכליו שארכ"ם, ונצטו במדבר שככל הרוצה לשחוט לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהוותר להם במדבר בשחוט נחירה, אבל בקר וצאן הרואים להקרבה, לא היו רשאים לשחוט בחוץ אלא לנוחר, או להביאם שלמים. זה הוא היסוד אשר הכל תלוי בו. ואע"פ שgam הרמב"ז ז"ל הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממוני, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אליק את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ם ז"ל. הנה אי גם ר"ע ס"ל דשחוטין חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הרא דוכי ירחק מכך וכו' וובהת מבקיך ומצענק גם לדידי' אתא להתר למס הזביחה בחוץ, ולא למצוות על הזביחה אלא כיוון דס"ל דבקרא דבשר תאوة לא אתא להתר בשר תאوة דלא אתרס כלל, ע"כ דבשר נחירה הותר להם במדבר וכיון דמצטרך עתה להתר להם זביחה בחוץ משומש ריחוק מוקם, מכל דעתה נאסר להתר מטה זביחה דاشתרי להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דחירה מכתשת, דהאי קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלה, שכטב בשלמא לר"ע ז"ל מדמצטרך למצוות על השחיטה ש"מ דעת השטא לא נאמר דבר, וממילא נחרו ואכלו דודאי לא הרגו בקופץ דהו"ל נו"ט, וע"כ הייתה המיתה בסוגים א"כ ע"י נחירה עכ"ל. והנה

פתחה

פשוט ולא נכון הוא אלא הפשט והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתאճאש צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכאליו היה כתיבճאש צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב זבחת וקאי נמי אשלה אכאר צויתיך, ולא קאי על זבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צוויי, אלא כאשר צויתיך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באתי כאשר צויתיך מדבר על כלל האזיהה בכל בע"ח, ולא בברק וצאן בלבד דברך וצאן דאדרך באתי קרא, אהיתר זביחה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם זביחה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, ממש"כ למעלה, דאך תורים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, היינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באתי כאשר צויתיך נאסר להם הניתרה מה לי בהמה מה לי דחיה ועוף, ולא הזיכר רב ה' דברים הפטלים בשחיטה משום דהם כבר הין, שייכים בקדושים, ולא הץיריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת וזבח כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק לא מבעי בעוף דליתא בקדושים בשחיטה, אלא אף בהמה לא היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר זביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, מミילא נשמעו דנאסר להם הניתרה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון במא דamar זבחת מביך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמרא מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלה בהיותם כולן קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודוקדק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלוי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמע איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

טרופת, מזה הכרח רק שמשמעותה אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין בסמנים ובין בלב. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשר נפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש ממנו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשר נחירה, שהותר להם עד עתה מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזבחת לר"ע הוה צוויי על זביחה, וממילא כאשר צויתיך הפריש כmo בקדושים, דעת עתה היתה זביחה רם מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דנספלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ" דבמדבר היתה השחיטה עבודה ופסולה בז"ר) ולכן אמרה תורה עתה אני מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואיפלו נרבה צבי ואיל מכך היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר זביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, מミילא נשמעו דנאסר להם הניתרה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון במא דamar זבחת מביך ומאנך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרmb"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמרא מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלה בהיותם כולן קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודוקדק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלוי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמע איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נשמע דברי לזובייה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וחוי לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקש לחוי לומר דעתך וחוי חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השקיל וטרוי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף, והאי קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבכמה וועף חד דינא אית להו, ואם נתחדר מצות שחיטה שניים בשחיטה, וא"כ מכש"כ דיש למילוף מחוי וועף שכטובים יחד בשפיכה וכטוי' דשניהם שוים. והוא דלא פריך הש"ס מהיקש זה, הוא משום דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה דסובר דרל"ע שחוטוי חוץ לא נאסר רק בקדושים, וקרא דזובחת ציווי הוה ולא היתר, ע"כ ולמעט אתה עכ"פ חדא או עוף או חוי, וכן לא מאי הש"ס להקשות דנילך עוף מחוי' אבל אנן דמפרשין גם לר"ע דזובחת להתריר הזביחה בחוץ אתה, ומcáשר צויתיך אנו למדין דאתא ציווי על הזביחה בכלל, באופן דיש לנו מקום להכנסי הכל בכלל הזביחה, למה לען ההיקש דזאת תורה הבהמה והעוף דאיינו מדבר כלל מהקשר איכלה, אם יש לנו ההיקש חי' וועף המדבר מהקשר איכלה, וממיילא כיון דאיינו יודען מכח האי היקשא דהקשר איכלה חי' וועף שוין שפיר, אנו אומרים בכח איש צויתיך, כולל הכל אפי' חי' וועף, ולמדין מן הלמוד מבואר שבזכים מ"ט ע"ב, וזה פירוש נכוון ופושט בהאי קרא דזובחת כאשר צויתיך אליבא דרבבי דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה ואשר פסוקין קוותי', והספרishi' שהביא הרמב"ן ז"ל דמפרש כאשר צויתיך בקדושים משום דАЗיל כמ"ד אליבא דר"ע דאיין שחיטה לעוף מן התורה אשר לדידי' מתפרש כאשר צויתיך בקדושים או דס"ל קר"יש לדידי' גם כן מותפרש כאשר צויתיך בקדושים ולמעט כייסוי הדם, מה קדשים בשחיטה בלבד כייסוי, אף חולין בשחיטה ובלא כייסוי, ואשר תראה לפניו הוא העיקר כי הספרי גם במ"א ס"ל קר"יש.

נמצא פסקן של הדברים, דעת התוס' בפירוש פלוגת ר"יש ור"ע נדחה לנמר', מטעמים שביארנו, ו דעת רשי' בפלוגת' זו הו אדעת המ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה אבל דעת הרמב"ם הו אדעת רבבי בפלוגות' דרי"ש ור"ט דלשניהם יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל פליגו אי השחיטה מ"ע או רק תיקון הלאו דנבליה, דרי"ש דברשר נחירה לא אישתר כלל השחיטה ואפילו בקדושים אינה מצויה אלא תיקון והקשר הבע"ח לאיכלה, ואפילו אם נאמר דמצווה הוא בקדושים, רק מצד מצות הקרבת הקרבן הוा, אבל לדעת ר"ע דוחנירה התורה להם במדבר, היהת השחיטה בקדושים במדבר מצויה מיחודה, ואחר שננכנו לארץ נעשה מצווה גם בחולין, ונאסר להם בשר נחירה, ומזה נפרק דעת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל נבלה דס"ל, דזובחת לאו עשה אלא תיקון הלאו הוא כמו תזבח ולא גיהה עי"ש, ודבריו סותרים דברי ר"ע דהלהcta כוותיי' לבני ר"יש, דהא ר"ע אומר זובחת לאסור הנחירה אנטא שהי' עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הלמל"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהllum"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאיזה מיין

ורנה האי ר"י בר פנחס דיליף מושפק את דמו דאל"ע מה"ת הוא ממש כר"א הקפר ס"ל כמ"ש בגמ', אלא שהעמיד הדין הלאה על הקרא דושפק את דמו הנامر לישראל במדבר, דלר"ע אנטירה קאי הון בחוי' והון בעוף, וכמש"כ נמי רש"י ז"ל בסוגי' דבר טהרה, וכונתו אינו למדוד מהאי קרא לחודה. דאין שחיטה לעוף מן התורה, אלא מקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ ממועט חי' וועף, שלא בעו שחיטה, אלא דיש לנו שתי היקשות חדא צבוי ואיל לבקר ואנו, שהוא היקש שנאמר לג' במשנה תורה אחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, וש נו עוד היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף שהוא בויקרא, והנה האי היקשא עכ"ר לר"ע אתה, דבכמה בנהירה כמו עוף, אלא כיון דאיתקש להדי' ה"ה דלאחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, אפשר למילך לעוף דעתה בשחיטה כמו בהמה מכח האי היקש עצמו ולא נמעט מברך וצאן אלא חי' ולכן אמר כיון דכאן כתיב נחירה בחוי' ובעוף, וא"כ יש לנו היקש חי' לעוף וועף לחוי'. וזאת א"א שהי' שנחams בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מאית לא מעט, אלא עכ"ז איזלן בתר היקשא צבוי ואיל לבקר וצאן, ולא בתר היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף משום דושפק אצל עוף כתיב, ומסתבר יותר להניח הנחירה בעוף, דסליק מני', מלוקמי את' דרוחוק מני', כך מתרפרש השקיל וטרוי' מה דריך והוא עוף נמי איתקש לבהמה, והכוונה שנרבבה עוף ולא חי' דהקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ מעט אתה או חי' או עוף.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקנו פסקי הרמב"ם שכטב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשר בהמה חי' וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאסר בבכור בע"מ, אך נאר יש אכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שחוי' כבבמה לעניין שחיטה, ובעוף הוא אומר אשר צוד חי' או עוף ושפק את דמו מלמד, ששפיכת דם העוף ששפיכת דם החוי'', עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עוף, לפותא דושפק את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך בשעלמא סגי' וכמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבהמה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטיל הכתב עוף בין בהמה לדמים, והוא קושי' התוט' על הש"ס, ומה אמר רבוי היה, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דנחיא לי למ Zhao דרבוי סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשון הרמב"ם דאיינו מביא כלל הא דרבוי, אלא ממצא לא עצמוני לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו דבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטרוי', דהנה מהא דרבוי שפיר שחיוב שחיטה לכל בע"ח בדרכ' רמז, דכאשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על ציווי הזבירה, מ"מ לא מקרי מפורש בתורה חי' וועף, אלא אבל אברך וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בירוחוק מקום, אבל לומר דכאשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתרפרש הקרה, דגס אברך וצאן צריך ציווי חדש על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לפניו בס"ד, וא"כ הא נופה דנאמר דכאשר צויתיך כולל גס וחוי' וועף אינו אלא הלמל"ס, ועיין בש"ס ווילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דקאמר בגמרא רביה היא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הלמל"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהllum"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאיזה מיין

פתחה

ובפוסקים רק התז' הראש וכדומה דוחה נבללה, ולא זכרו גם ביצה כל דם הנפש דהפרכוס לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' ממ"א, וכן תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם וכן מסתבר לאמר דושפך את דמו בעין במקום שעלול לצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וזאת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נצרה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות הע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש למדן מדיין עבד לנו ענני דאמורה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם יקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת האתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון זהה מיתה בידי שמיים בהגרמו, שלא חייה התורה על זה בעבד לנו ענני וא"כ בנהירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתה המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחיטה קולא גдолה, משא"כ בנהירה אט שהה מותה מעל"ע או יותר קודם שיצא דם הנפש, לא אשטרי במדבר וכשנכנוו לארץ אשטרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דיצאנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דמפרקסת היהת אסורה קודם מותן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשטרי כי גם בכח"יו שיקי מי איכא מידי כמובא בסנהדרין נ"ט ע"א, וניחא לי באמרו דכיון דע"י שנתקדשו במצב שיחיטה אשטרי אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היהת דמפרקסת דלמא רק להחמיר צotta תורה ליזוח ולא לנחוור אבל להקל להתריר איסור אבמה"ח בעודה מפרקסת מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשנה גמורה ולא אסמכטא, הרי נשמע משם דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו לאמר דבר זר ומזרע צזה, כי כבר הודיעתי כי כל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם של אלקי שביהם, ומעולם לא הכניסו בפסק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישר, ואם כן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה זו, אשר בפסק זה דלא תאכלו על הדם שהכניסו בו כמה עניינים כמו לא תאכלו בשר ועדין הדם במזрак, שאין מברין על הרוגי בי"ד, שסנהדרין שהרגו את הנפש שאין טועמן כלום באוטו הימים, גם אמרו שם, אתה לאו בן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דהוא לא שבעלכלות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ן והרבא"ן ז"ל שאפילו למ"ד לוקין על לאו שככלות, הני גורינו משאר לאורכ בכללות ולא לקו, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך יעלה על הדעת דסמכו חז"ל להתריר מכך דרשת בפ' קדושים נכתב ובמדבר נאמר, אז עדין לא נצטו על שיחיטת חולין ולא הותר להם מפרקסת, ואיך TABA אז זהה ראי דלא נאכל הנפש עם הבשר ומואך בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, לכל שהוציאו דם הנפש עיר"פ שפרקסת הרי הפרקסט מילא דבר הכתוב לאחר שיחיטה הראש דהוה צאנב הלהטה כי מקריא מלא כתיב כסה"ד בחיה וועוף, למד ר"ע דבמדבר סגי להו בנחירה בעלה מא, וכן מלאו להם הנחירה אליבא דר"ע פשוטא דלא התריר הנחירה מיד קודם שתצא נפשה, וכ"כ הפלתי ז"ל בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכחה דהלא נחירה לא כתיבא אלא מושפך את דמו כתיב גבי כסה"ד בחיה וועוף, ומה דבמדבר סגי להו בנחירה בעלה מא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומואך בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, לכל שהוציאו דם הנפש עיר"פ שפרקסת הרי הפרקסט מילא דבר הכתוב כי הדם הוא הנפש וכל שיצא הדם יצא הנפש. עיין ברמב"ם ריש פ"י מהל"ט ווא"שכ' ז"ל: "הדים שמנוי מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר כתיב מית' חשב, עיר"פ שעדיין מפרקסט צוין שייצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

שעד עתה בשיחיטה, וכך שהנחירה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע עיר"פ דבקדשים עשה הו, אבל בחולין שנטטו עתה עלי' אינה מצהה אלא החלפה הקשר בהחשרה, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלאה באמת למצוה צייתה התורה על הזביחה בחולין כמו בקדשים, דהרי אין דומה לתזבח ולא גizia, ועיין בש"ת ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל י"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי' עצומה שהקשה ג' אבוי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפגמים אסור, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרישינו מניין הרاوي לגר קרויה נבלה מוקי ר"מ בסРОת מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאייה זבוחה זודאי קדמה לסרחו, ותירץ הוא ז"ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי"ז תלי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עי"ש, והגאון ז"ל יפה כיוון דודאי תלי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרץ הריצב"א כמו שביארנו, ומשי' דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי הchein הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבואר לפניו בפלוג' הבא. ומכח כל האמור תראה כמה הלקוחה גבורתא תלוין בפלוג' ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבוואר גם פלוג' נותן טעם לפגם תלי בזה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפניו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הו, מניין לנו דאוכל בשר שאיני כאוכל נבלה ובלאו דנבלה קא, דלאה רק איסור עשה דאי"ז איכא עלי', אבל הנחירה גם עתה שנאסרה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי נבלה, ביאור דבר זה יבוא לפניו א"יה בעקרים הבאים, גם תראה איך מותר השקרא דבר תאווה לר"ע אשר נראה כמיותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מתרת מיד והנחירה אחר יציאת נפש

שנינו בברייתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitz בשר מבית טביחתה וכו' ומਮתיין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא די שהמיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמלוקת גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, עיר"פ דכל זמן שפרקסת הרי הואichi לכל דבריה וכמו ששנינו בריש העור והרוטב, דחשוחת בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהורת השיחיטה מתרת מיד. ולදעת הר"ר שמעי' בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה, לכל מיל' חשוב העב"ח כמו עי" השיחיטה ה�建ה. אולס בנחירה אמרו שם בגמרא, דלכרי בנהירה סגי לי' ובמיתה תלי מלטא, וכל שלא מותה עדיןאית בה אבמה"ח, ולאו דוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחירה אליבא דר"ע פשוטא דלא התריר הנחירה מיד קודם שתצא נפשה, וכ"כ הפלתי ז"ל בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכחה דהלא נחירה לא כתיבא אלא מושפך את דמו כתיב גבי כסה"ד בחיה וועוף, ומה דבמדבר סגי להו בנחירה בעלה מא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומואך בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, לכל שהוציאו דם הנפש עיר"פ שפרקסת הרי הפרקסט מילא דבר הכתוב לאחר שיחיטה הראש דהוה צאנב הלהטה כי מקריא מלא כתיב כסה"ד בחיה וועוף, ומה דבמדבר סגי להו בנחירה בעלה מא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומואך בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, לכל שהוציאו דם הנפש עיר"פ שפרקסת הרי הפרקסט מילא דבר הכתוב כי הדם הוא הנפש וכל שיצא הדם יצא הנפש. עיין ברמב"ם ריש פ"י מהל"ט ווא"שכ' ז"ל: "הדים שמנוי מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר כתיב מית' חשב, עיר"פ שעדיין מפרקסט צוין שייצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

כך ע"ה מכיה ובועל ואינו ממתין עד שתתפוייס, ובעל נפש ודאי לא יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכן מטיים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אות נפשך ר"ל דשני דברים הותר לך אחות לאכול בשעריך חולין הנשחתין ומ' שיצרו מתגבר עליו שלא יוכל להמתין עד שתצא נשפה, יוכל לאכול מיד בכל אות נשפה.

וראה זה דבר נפלא איך מפורש דבר זה במה דעתך באקדישין דף כא ע"ב, והוא מבירית' שמחות דביפ"ת לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר. וモטב שיאכלו ישראל בשורת תמותות שחוטות, מלאכל בשורת תמותות נבלות, ורש"י פירש שם דקאי על מסוכנות וקריות תמותות שחוטות - וממי לא יפלא על פירוש זה, חזא דמסוכנות היתגר גמור הוא ורק יחזקאל מתפרק שהחמיר לעצמו שלא לאכול בשורת כוס כס. ואיך מדמה זאת ליפ"ת שהתרה תורה בקושי כנגד יצה"ר, ולא עוד אלא דאייה דמיון יש בין הני תרתי דקמדמה אחדדי, אבל המעיין שם במס' שמחות יראה דקאי שם על הפלוגת' דלא"ק צרייך להמתין ביפת תואר ג' חדש ואחר כל המעשים המבוארים בפרשה מותר בה, ורשב"א אומר דע"פ שאינה רוצה מטבחה ומשחררה ומותר בה מזיד, וע"ז קאמר שם דמותב וכו', והגירסאות ממשובשת קצת עי"ש. הר"ד דמדמה לפ"ת תואר שאינו רוצה להמתין עד אחר כל המעשים, לשורת תמותות שחוטות, וע"כ כפירושנו שגם אכן מירי באינו רוצה להמתין אחורי השחיטה עד שתצא נשפה, וחוטך צית בשורת מבית טביחתה, או מותיז את ראשה, וקרי לי' בשורת תמותות שחוטות דעתך בי' תרתי - ובזה נסתלקה גם כן הקושי העצומה שהוקשו כל המפרשים על פרש"י ושיטת הראב"י ריש פרק השוחט, שאסור לעשות גיטרא אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה, והוא נגד המשנה דלקמן דשחט והתייא את הראש דשחיטתו כשרה. ולפי הנ"ל ניחא דודאי מושחת נתמעט גיטרא דפסולה, אלא דהתורה התירה כשנכנסו לאץ כנגד יצה"ר כמו לפת תואר, וכן באמת צרייך לאחר שלא להניח לדקור בסיכון תוך החות אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה דלקתחה צרייך להמתין שתמורות ע"י השחיטה ולא ע"י התזת הרاش.

וכל זאת אליבא דר"ע דנתחודה עשה לזבחו כשנכנסו לארץ, ונתחדשו עמה קולא זו דשחיטה מותרת מיד, אבל לר"ש דמעולם לא התורה הנחרה ומיד במתן תורה היתה השחיטה נבלה כנחרה לר"ע, ואדרבה במדד נאסר להם בשורת תואר מכל וכל, וכשנכנסו לארץ הותר להם בשורת תואר, וע"ז אתא קרא דבעל אות נפשך תאכל בשורת דהיינו בלי הקרבה, א"כ על הא דשחיטה מותרת מיד אין לנו שום לפוטא, והוה השחיטה לר"ש כמו נחירה להר"ע תיקון נבלה, ולא התר אבמה"ח - והנה כבר הוכתבי לך בעיקר הראשון דר"מ קריש"ס ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דף ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אסור, ומוקי קרא דنبלה בסורחה מעיקרא, וזאת דוקא לר"ש דליקא עשה דאייה זבוחה, אבל לר"ע דאיכא כאשר צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרא כיון דבעודו בمعنى אמו איכה הא夷 עשה, ועינוי בסוגי דטל"כ פשחים מה' במרהש"א שם שנטקsha למזה הזרכץ הש"ס שם לעשות ג' פלגותות בין ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילי' טע"כ מגעולי עכ"ים איתלי' דלא אסורה תורה אלא קדרה בי', ולמה לא ניחא לי' למימור דר"ע כר"מ דנותן טעם לפגס אסור, ולפי הצעתנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל נונן טעם לפגס מותר, דהה לא מazi מוקי קרא דنبלה בסrhooch מעיקרא כיון דלדי' איכא מועיקרא עשה דאייה זבוחה.

ועתה אנך למקום אחר להראות, כי ר"מ קריש"ס ס"ל ולית לי' דשחיטה מותרת מיד. כי בהמה המקשה פלייג ר"מ וחכמים, אי בן ט' חי ניתר בשחיטה אמו או לא. והנה התר שיליל ע"י השחיטה

ועיין בסוגי מש"כ מזאה. ועכ"פ דברי הפרמ"ג תמורהין.

וראית בתשי' ק"ד בעל הכה"ס "יל חי"ד סימן י"ז שנטקsha ג' כמנין יצא לחז"ל דבר זה, דשחיטה מותרת מיד אע"פ שהיא חי' לכל דבריה, וכותב שנטקsha הרבה על הדבר, ונכנס שם בפרצה דחויקה ללמידה דבר זה מהיתר בחודשי ל�מן בסוגי בניינים על הקדמות רעוות אשר תראה בחודשי הלכה דאיין מזמין דף לג' ואין עת האסף פה. ואני בקונטרסי הלכה למשה העלמי דבר הנוטן להשמיעו, והוא דגלמד ממה שאמרו תורה כל בהמה תאכל אשר מזיה לפינן בראש פרק בהמה המקשה דבנ' ט' חי הנמצא בהמה ניתר בשחיטה אמו, ואם נאמר דבשחיטה לא סגי עד שתמורות, איך נותר הولد שלא מות ולא ימות עלעולם מחמת שחיטת האם, ודוי לולד להיות כאמו, וזה נכון מאד, אבל גם אלה מומו עמו, כי גם היתר שליל בمعنى אמו בב"ט חי לא דרשו אלא אחר שידעו ממק"א דהשחיטה מותרת מיד, אבל פשיטה דלא חדו שבר גודל כזה, מכח האי דרשה דע"פ דהוא דרשה גמורה, הר' תורה דר"מ חולק ומוקי לקרה לבן ט' מות ולא חי, או בן ח' חי דהוא כמות וכאחד מאבריה אבל להתир בן ט' חי איי כאן הכרח גמור.

אבל דע כי גם בה פליגו ר"יש ור"ע, כי הקרה דבכל אות נפשך תאכל בשורת אשר ממנו דרש ר"יש דהותר להם בשורת תואר שנאסר להם עד עכšíי, הוא לר"ע מיותר לגמרי, כאשר נתבאר למעלה בעicker א'. והוא דבר שא"א, ولكن צריכין אנו למשכנא נפשנא למצוא איזו דרשה לר"ע בקרה המיותר להזאה, ותל"ית מקומ הניחו אביבי להתגדר בו והוא.

דינה כל זמן שהנחרה הייתה מכשרת לא היה המתואה לאכול בשורת ציריך להמתין על המיתה כי היה רשאי לעשות גיטרא ואדרבה כל שמהר להמית את הבע"ח שלא ישא הרבה בהוצאות דם הנפש עדיף טפי. אבל בקדשים שנטקו על השחיטה נאסר להם לעשות גיטרא כי היא המחלקת בין שחיטה לנחירה שנייהם בסוגים, אלא זו בדרשה, וזה במשמעותו רשי' ז'יל בריש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת וזבח, אותו但不限于 גיטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדבוריינו אלה. וכן בדבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתיו היה מביא שלמים ושותם ורק אחר כל המעשים קבלת זוריקת הדם והקטרת אימורים זכו משלו גבוח לאכול בשורה. וכי שטאוב הרבה לאכול בשורה נוחרו מושת בה מיד דהרי יכול לעשות גיטרא אם רצח שימות הצע"ח ומוטר בשונות גיטרא לארץ ורצתה התורה לאסור הנחירה ולקדשנו מיד. ועתה כשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחירה ואילו מזוהה במצוות גיטרא גם בחולין, וגם למי שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפיו אינו רחוק, כי תואה נפשו לאכול בשורה ואינו רוצה להמתין עד שנגעו כל המעשים החריכים בקדשים, רק ריצה למלאות תאות נפשו מיד לכון התירה התורה כנגד יצה"ר להתיר אחר השחיטה לעשות גיטרא גם בחולין, וגם למי שאינו רוצה להביא להר' מירון מיד, וממילא דמצוי חותך גם בעודה חי' מבית טביחתה. וכן דברה תורה כאן נגד שטי כתות, כי ירחק ממק' המקומות ואמרת אוכלה בשורת תואר הכת אשר הייתה מביאה שלמים אם לא שטורח המקומות, ועוד כת שני' שתאמר, אוכלה כי תואה נפשך לאכול בשורה ולהוט אחר אכילתיו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"מ אמרה תורה וזבחת כאשר צויתיך ולא תנchorה, ולעומת המתואה אמר דאיינו צריך להמתין עד שתמורות רק, בכל אות נפשך תאכל בשורת מיד, כי השחיטה מותרת מיד, וממילא נשמע שגם גיטרא אחר השחיטה לית לנו בה, אלא הדבר זה לא הותר אלא כנגד יצה"ר והוא ממש כמו לפ"ת דדברה תורה כנגד יצה"ר וכעין שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה ארוי דורס ואוכל ואינו ממתין עד שתמורות,

פתחה

כולה בנסיבות לא דניהו וכך שידך רק עשה הוה על הזביחה, אבל הלא דל"ת כל נבלה הנאמר ג"כ במת" ב' ראה אנדרה קאתא והוא ג"כ נתחדש שנכנסו לארץ ולכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו דטרפה, כי באמת לאו דטרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסוקין בטרפה ארי והמיתה בטרפה זו. והרי תראה ברמב"ם בפ"ד הי' ממ"א פסק דכל שני לאוין משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הוואיל והטרפה תחולת נבלה הוה. הרי ע"כ דמלואו דטרפה שמעין גם הנבלה וגם ליקות עליו דהוה כמו בת מבת הבית דין זה כאשר ק"ז דין לוקין מה"ד, אלא זו ועוד יותר, אדם אין אתה אומר כן אלא דבעינן לאו מיוחד אונבלת, איך מצטרפ טרפה ונבלה יה"ד כיוון דשני שמות הם - ומה שכתב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ"ו ו' ואל': טרפה זו הוה האמורה בתורה זו שטרפה אותה חית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה והמיתה אותה, שאם מתה הרי הוה נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הא איןנו מדבר אלא שטרפה ולא מתה עכ"ל הזהב אין כוונתו לשולב דטרפה ומתה איןנו בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוחצתו, כי מה שכתב אדם מטה הרי הוה נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כמעט כל התורה נשנית במת" מה קשה לי, ועוד דהלא מפרש בדברי עצמו בamaro, דאי' מה לי מטה מלאיה או שברתת חייה, אלא דר"ל דבשלמא אי הקרה מيري ללא מטה נמי, אי דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ם לךון, וה"ה אם נתרפה ע"י סבה אחרת נמי אסורה, אבל אם נאמר דמיiri בהמיתה דוקא אין המיתה שע"י חית העיר ההוה, אדרבה המיתה מלאיה ע"י חיה או אפיקת הכהות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד מות, אבל לא להיות נטרף ע"י חית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סטם והיא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמר דאם מטה הרי הוה נבלה ולמה אסורה תורה טרפה בשדה ולא סטם מטה או נבלה אבל לעולם טרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. ומעטה אם כוונת התורה בכלל רלק לשנות לאו דטרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מאייר על הנבלה ולא על הטרפה. ובאמות כפי הנראה נתקשה הספר בזה וקאמר דכל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה. והאחרונים האבני מלואים בתשובותיו, וק"ז בעהchat"ס ז"ל והמלבי"ם ז"ל, כולם כל או"י מפרש לפי דרכו לפי שנתקשה בענייהם. ופלא שוכלים העבירו ענייהם מן הפוטו בתכלית הפשטות, דהספרינו נתקשה לי' למזה במת" מזהיר על הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דהוא תחולת נבלות, דעת' מה"ט לא הוזיר בפ' משפטים על הנבלה, משום דהוא בכלל טרפה, ולכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרש כל לרבות את הטרפה באופן שהאהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמות הספרי איזיל בזה לשיטותי דהרי עייר א' הודיעתך דהספרי המובה ברמב"ן ז"ל על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדשים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא"כ הנחירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרא דל"ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו דטרפה שכול נבלה וטרפה, ונשנית במת' מושום נתינה לגר ומיכירה לנכרי, כי רק במדבר שלא הין להם לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב תשליקו אותו או שmorph שלב הינו נכרי עיין ברש"י עה"ת ובמקילתא ודוק. אבל לר"ע דס"ל דנחירה אשתרי. במדבר שפיר בעין הלאו דל"ת כל נבלה על הנחירה, שלילי לאו זה לא הוה בשער הנחירה אלא בעשרה דזבחת, ונתחדש האי לאו דנבלה ע"י העשה דזבחת, ולכן אמרה תורה על האי נבלה לתהה לגר או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה

אמו ילי' שם בגמרה מקרה דפ' ראה, כל בהמה וכו' בהמה תאכלו - ועיין שם בחודשי ק"ז בעהchat"ס ז"ל, שהביא דבורי רשי' עה"ת בפ' שミニ, שדרש זאת מקרה דהtram דכתיב כל מפרשת פרשה וכוי' בהמה תאכלו, כתוב הוא ז"ל דכן נדרש בת"ב. ובמחלוקת לא דק שפיר, דהן אמת שבת"כ שם נדרש היהר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שミニ, ועיין שם בקרבן אהרן דעמד ע"ז עיי"ש. ובאמת גם בפ' שミニ, מיותר האי תיבת בהמה, אבל שם לא כתוב כל בהמה וכו' בהמה אלא כל בהמה - וכבר כתוב הראש יוסף ז"ל בסוגי' שם, דל"מ דלא הותר ב"ט שי בחיתות אמו רק מות, לא ילי' מבהמה בהמה רק מכל בבהמה, אבל חכמים דילפו שליל ב"ט שי דיקא מבהמה בהמה, דאפילו ב"ט שי שהוא בהמה שלמה ויש לה שחיטת עצמה, דדר' סמנים אכשר בה רחמנא אפ"ה תאכלו ע"י שחיטת אמו - ומעטה הרי שלך לפניך דבקרה דפ' שミニ שנאמר עוד במדבר, דעתך לא נקטו על שחיטת חולין ולא הותר להם אסור אבמה"ח לא ע"י נחירה ולא ע"י שחיטתה, לא רבתה התורה היתר לשילל רק ע"י כל בהמה, ורק ב"ט מת או ב"ח דזחה כמות, אבל בט"ח לא, כדי לולד להיות כמי, ובאו הלא בmittah תל"י מלת', ואיך נתיר ב"ט שי שהורש בשדה - אבל במשנה תורה בפ' ראה אחר שנטטו על שחיטת חולין, והתחדשה ג"כ ההלכה דהשחיטה מתורת מיד, גם איסור אבמה"ח, נתוסף גם היתר שליל בט"ח, ולכן כתיב כאן, כל בהמה בהמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכחכמתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדייק האי בהמה בהמה רק כל בהמה, ואני מרבה רק ב"ט מת והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת לאמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי עייר הראשון, כי לר"ע שייעור השחיטה ב' בהמה ואחד בעוף הוא ג"כ נתחדש בהלה כשןכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנינו מזאת תורה השחיטה והעוף ומאות ראשו שכבר הווז או ממה שהteil הכתוב עופ בין בהמה ודגים מבואר בראש השוחט משום דhani תנאים כרי"ש ס"ל ול"ל כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדשים וא"כ רב' אלבא דר"ע דבעה האי כאשר צויתיך על ההלכה שייעור השחיטה בהמה ובעוף ע"כ דבמדבר גם בקדשים לא הי' שייעור ב' סימנים מעקב. והדבר נכון ומובן אליו דכיוו דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתורת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיטה והוא עכ"פ תוך מעל"ע כאשר בארנו א"כ שייעור למאי עמי, דאם באמות מותה בפחות מבי' סימנים מחמת ריבוי הוצאות הדם נמי שפיר דמיי ורק עתה שנטחודה ההלכה דהשחיטה מתורת מיד בעין לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטות. - ורק עכ"פ הקדמה זו נבון דעת ר"ע במשנה דף ל"ב דסובר לפני חזרה בשחתת את הושט ופסק את הגרגרת או להיפך או שחת אחיד מהם והמתין לה עד שמתה דמחיי האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) וממי כחכם יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזרה וקיבלה ההלכה מר' ישבע שכל פסול בשחיטה נבלה, ועיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג"כ בפלא זה ולא העלה דבר - לכאורה' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהטור נחירה במדבר הרי דנחירה הייתה מטהרת מידי נבלה וניהו דשנכנסו לארץ נקטו על הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי' נבלת נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסק שניות ה' מטהר ולבוטה דר' ישבע נקט סימן דר"ע גם בפסק שניות ה' מטהר ולבוטה אחד אלא דמי' מה שזה דוחק גדול נפרק ממה נקט במתניתין או ששחת סימן אחד אלא דמי' דגס לר"ע עכ"פ סימן אחד בשחיטה בעי אבל

ר"ע קודם חזורה, ניהו דאför שנצטו על האביצה הנחירה גם נבללה, מקרה דלי"ת כל נבללה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמה, שלא היה נהוג במידבר גם בקדושים. ועתה מתחדש בהלכה, לא אתה הлечה זו אלא לעניין אכילה, כי הקרא דזובחת ואכלת אתה לפרש, אבל לגבי טומאת נבללה כל שנשחט סימן אחד בכתירות, ומות מכח האי שהחיטה תוך מעלה עכ"פ, נתורה מטומאת נבללה כי הלאו דלי"ת כל נבללה לא קאי אלא על נחרית ב' הסימנים, עד שהחיזרו ר' ישבע בשם ר' ירושע שהיה לו קבלה, דהлечה זו דבעי ב' סימנים, קאי גם לפירוש הלאו נבללה, ולא רק עשה דזובחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתוין שחת את הושט ופסק וכו', או שחת אחד מהם והמתין לה עד שמתה. הנה האי והמתין לה עד שמתה הוא לכוארה שפת יתר למורי, דPsiṭṭia דرك לאחר מיתה מצי מסטמא משום נבללה, דהא משנה מפורשת היא בריש העור והרוטב, דאפילו שחת ב' סימנים בטמאה אינה מטמאת טומאת נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרה מלא דבר הכתוב כי ימות מן הבהמה, עיין לקמן ל"ז ע"א, וכן כתני בפרק קמא שחיתות נכרוי נבללה ומתמא במשא, ולא כתני אחר מיתה דהאי והמתין לה ודאי אין לו פירוש, והולל ומיתה אם רצח לשול מטמא, משום דקסמק על מה דקתוין בהעור והרוטב. ולא עוד אלא נטעה דטמא מחיים. אבל לפפי העצינו דבר גדול ממשמעינו באזה דכוין דכל עצימות סברת ר"ע לטהר בסימן אחד הוא משום דבשחיטה במידבר וכן בנחירה לא היה השיעור מעכב, כיון דבmittah תלי' מלטא, ממילא נצמה מזה,adam אחר השחיטה או הנחירה קודם יציאת דם הנפש, היה הרוגה בהכאה דלא שייכא למשעה השחיטה ונחירה, אינה נתרת אלא נבללה תחשב כמש"כ למעלה, אמרו מעתה אם נאמר דआ"ג דנתחודה ההלכה דבעינן שחיטה אחד להתריר, מ"מ סגי סימן אחד לטהר כנ"ל, כי לאו נבללה לא אתה אלא הנחירה או אכולה שחיטה בהפסול, אבל אשחיטה כשרה שחייה במידבר בקדשים בס"י אחד דאתה הлечה ובטלה בימה שאמרה דבעינן דוקא ב' סימנים, לא אתה אלא לאסור באכילה ולא לטומאה, כסבירת ר"ע קודם חזורה, ממילא אדם הרוגה ולא המתין לה עד שמתה נבללה גמורה הו, שלא נאחז החבל בתרי ראיין, לאמר דהשחיטה בסימן אחד מטהרת כמו שהיתה במידבר, ווטהר גם אם ירוגה בקופץ אח"כ��לאו של עתה שנתחדשה ע"י שהוצרכה ההלכה ב' סימנים, וכן בדיק אמור דדוקא בהמתין לה עד שמתה פlige ר"ע ומתרה, אבל בהרגה אחר שחיטת סימן אחד מודה דטמא דבללה גמורה הו והבן.

ועפ"י אלה הדברים תראה איך פלוגתת ר"מ וחכמים במשנה דלקמן דף ע"ד ע"א במצבה ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או לא תלוי' ג"כ בפלוגתת ר"ע ור"יש, דבר כתבתתי לך בעיקר הראשון דר"מ דאית ל"י נותר טעם לפגם אסור ע"כ דכרי"ש ס"ל, דיליכא עשה בזביחה רך תיקון נבללה וממילא דהשחיטה אינה מתרת מיד, אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה. וכך ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או מחמת שחיתת האם, דידיولد להיות כאמן, והאי ולד לעולם לא ימות או ב"ט כי דהוה כמת, אבל חכמים כר"ע דהשחיטה מתרת מיד וכן גם ב"ט כי נותר עע"פ שחיה ייחי וחורש בשדה.

פירוט הנושryn מכל האמור דהאי היתר מפרכסת בפלוגתת שני דיליכא וכל הני תנאים דעתמי' דהשחיטה הוא תיקון בעלמא כמו הנחירה לר"ע, לא אשטרי מפרכסת וביעין מיתה שע"י השחיטה, ורק לר"ע דהлечתא כוותי' וכרבוי דכאשר צויתיך אתה לאסור

הנוטה למות וmprcsat, אינה ראוי לאדם הנברא בצלם אלקים, רק לכלב, אבל האי נבללה שנטנבללה בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואפילו לגר שאותה מצוח להחיזתו. הוצאה לנו מכל זה דל"ר ע"ב ע"כ איכא לאו דבללה על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא נחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארבתי לפרש דברי ר' רימני ביומא ל"ז ע"ב דקאמר דר"ע וריש"ג קמפלגי בלאו דבללה, דלריש"ג לאו לאו מעליה הוא, ולר"ע לאו מעליה הוא. ופרשטי נגד ר"ש"י ותוס' ז"ל דהכונה, כיון דהאי לאו ע"כ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי והאי לאו מתחדש ע"י עשה דזובחת, וס"ל לריש"ג דין לוקין על לאו זהה, ולר"ע לוקין כיון דס"כ נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חזורה הוה ס"ל דיליכא בبشر נחירה ורק עשה דזובחת, ולא עוד אלא דמסתבר לאמר דכל שיטת ר"ע בקרא דזובחת כאשר צויתיך דאתא לחדר זביחה בחולין נצמחה מכח הקרא דלא תאכל כל נבללה דנטקsha לו, איך אפשר דבמשפטים מהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבללה ועיין רמב"ן ז"ל Uh"ת ריש פ' דברים, דכל מצות שנוטספו במת' ולא נזכיר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכיחי, ובלאו דבללה א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ת, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מאליה לגר וכברי, דבר שהוא סכנה גדולה ועיין גדור ע"פ נמוסי בגין אומה ולשון ובלאה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבללה כנ"ל. וכן לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמר דנתחודה הלאו הזה ע"י ציווי הזביחה, על הנחירה להשוויה נבללה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבללה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגחותיו על הש"ס דעתך ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמו דר"ע דנפקא לי' בהקישא דזאת תורת הבהמה והעוף, דעיקרו לעניין טמאה נאמר כפרשי' שם, דומה עוף יוצא מידי טמאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבר הנביא אבל שכח דל"ר ע"ז דחוית הנחירה במידבר, ע"כ מהאי היקשא על הנחירה לפניו דבסי' אחד סגי לי' בין בבהמה ובין בעף, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בבהמה הוא ההלכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרבוי, ע"כ דלית לי' גם בקדשים דרשת דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הוויז, אשר מושם לפפי הני תנאים דקדשים בעינן ב' סימנים, דאי אית ל"י למה לי הללמ"ס על ב' סימנים בבהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דאתא בחולין דב夷' נמי ב' סימנים, שלא נטעה לאמר נרו דנטקו על הzbichah בחולין, אינו אלא לגבי איסור נחירה דעד עתה הותר להם הדרשה והעוקר, ומעתה בעינן זביחה במשיכה, אבל עדין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דעכ"פ שיטיא דפטור, דהא אינו ראוי לבא לפניהם.

ולכן אין לנו מנוס אחר לאמר דל"ר ע"ז לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעינן מיתה שע"י זביחות הסימנים, ותווך מעלה עכ"פ כמו שביארנו לעמלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים ביומו א"כ כל שמות ע"י זביחות הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מתכשר. ואל אילא הדבר בעיניך דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבmittah תלי' מלטא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשיך לא שייך על נקב בעלא דלא בעי משיכת הסיכון, והרי בפירוש רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בבהמה מתחדשה בציוי דשחיתת חולין, וכן סבר

פתחה

בריש הלכות שחיטה אע"פ שפסק הרב דכל הלל מ"ס הם ומקרה דזבוחת כאשר צויתך, מ"מ כתוב עמוק בשחיטה מהקיים דכי יצד ציד חיה ועוף דשיפיכת דם עופר כדם חיה, ולעיל בעיקר הקודם הארכתי להוכיח זאת דלא על ההלכה קסמרק רב לחייב עופר בשחיטה מוח"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא דר' ישמיעאל והתנאים דס"ל כוותי איזל הסוגי' דריש השוחט, ולדידחו באמת גיסטרא פסול משום דברען מיתה עי' שחיטה אבל אכן קר"ע ס"ל דכנכנו לארץ נצטו על שחיטת חולין ואז אישתרי להם מפרכסת נגד יצח"ר ר' ומילא גם גיסטרא אישתרי וזה את לפ"ד האמת לאמתנו והניחוי לי מקום להתגדר בו ודוק'.

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחוטת את הטרפה או שחוט חולין בעירה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד איו' אישור שבו, פליגו בה תנאי, ר'ם ור'ש איז שמה שחיטה או לא. ונפ"מ לענין אוא"ב ולענין כס"ד מבואר לקמן דף פ"ה, אבל אמרו שם דלא לכל אמר ר'ם שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, דמודה ר'ם שאין מתיירח שחיטה טרפה את ב"ט כי הנמצוא בהמה (דהיינו רבי אליבא דר"מ) ולא לכל אמר ר'ש ששא"ר לא שמה שחיטה דמודה ר'ש דמתהרת מיד נבלה עי"ש בגמרה.

והנה הגם דפרש שם בגמרה, דר'ם יליף משוחטי חז' דשא"ר שמה שחיטה, ור'ש יליף מטבח טבח והcnך דלא שמה שחיטה, כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנותוгалו שאין הכרח גמו, דהלא איכא למייר גם להיפק אינן אלא אסמכתאות ועיקר הדין או שידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן הוא, או שמקח הסברא דנו כן ולכך יש לעניין, דבשלמא סברת ר'ם מבוננת, דכיוון דעתך השחיטה אין בין שום חסרו, רק מצד אחר איכא כמו טרפה או חולין בעירה, למה לא יקרה שחיטה לגבי אוא"ב ושאר מיל', ומהיכי תיתי למימר דלא עבר אלו דואא"ב לא תשחטו או בגב ובתח מושם דאית ב' איסור מצד אחר. אבל טעמא דר'ש דלש"ש צריכא עיינה הרבה ומיאמין לשימושו לאמר דמשום דכתיב גביACHI יוסף וטבח טבח והcnך גזה"כ הוא דושא"ר לאכילה, לאו שם שחיטה עלה ופטור משום אוא"ב וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה איזנק כאפרכסת ושמע דעתמא דר'ש הוא, משום דס"ל דכל שחיטה הרואי' לאכילה, אית בה מצוה כדכתיב וובהת ואכלת כאשר צויתך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלכות שחיטה, מצות עשה שישחות מי שיריצה לאכול בשר בהמה חיה ועוף. ואח"כ יאכל וכו' ורק כשחשחיטה מצואה אז התיריה התורה לאכול מיד וכנגד יצח"ר כאשר הארכנו בזה למעלה, והוא זאת עיין שאמרו חז' דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה מצותו יותר לאכול ממנו מידי, ולית ב' אבמה"ח, אבל בשוחט את הטרפה וכדומה דין כאן מצוה לאבות דין זה לצורך אכילה, הוה האי שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה איסור אבמה"ח, והא דאיינו מטמא עתה כנירה משום דעת זה איתן קרא מיוחד, דשוחט את הטרפה איינו מטמא, דכי ימות מן בהמה כתיב, מקצת בהמה מטמא ומקטת איינו מטמא, וז טרפה שחיטה, מבואר בשמעתין ע"ד ע"א. ודוקא לענין טומאת נבלות מהני האי שחיטה, אבל להתריך איסור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת הtos' שבת ק"ו ע"א ד"ה חז' מוחובל ומבער ויתר הרשותים ז"ל שנמשנו אחריהם. עיין יוז"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת דוחקני שלא לכובש נבאותי אף אם הוא נגד דעת הראשונים, ודבר זה מוכרכה מכמה סוגיות הש"ס ומtopic פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר

הנחריה, ולצotta על השחיטה בחולין, ועל אחד בעופר ושנים בבהמה, אשרtri גם מפרכסת בקרוא דכל אות נפש תוכר, והוא היתר מדויק נגד יצח"ר כמו יפת תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה לעופר מה"ת. באמת לא הותר מפרכסת בעופר. והפלתי סימן כ"ז תמה דלא לשתמייט תנא למימר בעופר מפרכסת אסורה, וכי שהראתיך גם בהמה היתר מפרכסת לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות גיסטרא אחר השחיטה אסור להני תנאים, ועיין פשחים י"ט ע"א דרצה להוכיח דלית לי לר"ע רביעי בתרומה וחמשי בקודש, שלא לשתמייט תנא וכו', ופרק אי הכי ניקום ונסמוך. ועיין בראש"ש בפיו"כ סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעופר מה"ת, וכן בתשי' בשימים ראש המיחוסת להרא"ש סימן ק"ז הביא שם הר"ר ישע' שפסק אין שחיטה לעופר מה"ת, והגמ' דשיטה זו יחידת הוה, דROAD דROAD דPOSEKIM ס"ל יש שחיטה לעופר מה"ת, אבל עכ"פ להקל להוכות על ראש העוף כשבועה למות, שמשתיר הרמ"א ז"ל בז"ד סימן כ"ג. אני חוכך בזה הרבה, וגם בבהמה לפי מה שחשש הרמ"א בסימן כ"ד על שיטת הראבי" דלא לשוו' גיסטרא, וכאשר בארנו שיטה זו מדין שחיטה קאtiny עלה דהסוגי' דריש השוחט אליבא דרי"ש ושאר תנאים דעמי/al, דלית לנו הא דרבבי דדרש מכשר צויתך דatta על שחיטת חולין, עד דמסיק לבסוף להא דרבבי, וכלל הני תנאים באמתו נתמעט גיסטראמושחת ולא הותר כשנכנו לארץ, ולא מטעם הבלתי דם באברים עיין ט"ז סכ"ד סק"ב ובראש יוסף ר"פ השוחט) כי קשה הדבר מאד דמשום הבלתי דם באברים נגעו בה, כיון דקרוא דושחט ודאי ממיעט גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא דושחט ודאי ממיעט גיסטרא מצד שחיטה עצמה, אלא דלר"ע דהלא כוותי' אשתרי מקרא דכללוות נפש תأكل בשר, ומאן דרצה לחוש להני תנאים דפליגי אר"ע ובפרט דגס לר"ע לאו היתר גמור הוא דמקרי בשר תמותות שחיטות, והותר מדויק כיפ"ת, ודאי דיפה עושה להחמיר בה, וא"כ מכ"ש בעופר דאייכא גם אליבא דר"ע מאן דאמר, אין שחיטה לעופר מה"ת ואיכא מאן דפסק כוותי' דאיין להתריך בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומש"כ הפלתי ז"ל דיל' כעון שכתבו התוס' יבמות לענין עד אחד בעדות אשא. דברדיה הדומה יש כח ביד חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע וא"כ כשתקנו שחיטה בעופר התירו מפרכסת, ותמהני על פה קדוש איך יאמר דבר זה. דתתם הינו טעמא דמשום תק"ע סמכו על אשיה דיקא ומינסבא, ומונז חומר שחומרת עלייה בסופה הקלת בתחלת מכך הכרח אבל כאן מה ראו על כהה להתריך מפרכסת או להחות על ראה דבר דאית ב' מה"ת משום נבלה או אבמה"ח, בלי שום הכרח לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתו וה' יאיר עני.

אחר כתבי כ"ז ראייתי קדוש א' מדבר בענין זה והוא הגה"ק בעל השיב משה בתשי' כ"ג ושם ביאר בארכיות גדול לדלדעת רשי"ו ורבאי" ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטה זו שלא תהי' נפרכת מכמה מקומות בש"ס, חידש לו דאן דרבבי ס"ל דשחיתת עופר מhalbamm"ס ידיעין, והקרא לא דבר אלא משחיתת בקר וצאן, אין לנו קרא על פסול גיסטרא אלא בהמה ולא בעופר, ובזה מושבים כל הקושיות על שיטות רשי"ז ז"ל עי"ש שמוקלט דבר זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחוי לו להתגדר בו. הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עיניים לראות ולבד להבין ידע, דכל ההתקומות בדברי רשי"ז דלאו פסול שחיטה קאמר הוא על חנס, אלא דמה שהמוציא הגה"ק ז"ל לחלק בזה בין לומר הוא זר, לא בלבד מפני דוחק העני בעצמו, אלא דחלילה לנו לומר דבר לנו שחיטה לעופר אלא מההלה, דاز ה' עופר שנפסל בשחיטה אין בו מלוקות כלל ההלכה שאין לוקין עליון. והרי תראה דרmb"ס

של אחד כמושו שבתירוץ בתרא, הוא דאוריתא לפיכך אתיירוץ קמא דאיתיך בעוף קאי, מפרש עבד רבנן הרחקה ומפרש טעם הרחקה, אבל אתיירוץ בתרא דקאי על רובו של אחד כמושו, לא פירש מידי, ע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעין לכתה סימן שלם, וכן הבין הרוא"ש ז"ל לפרש דעת הר"ף ז"ל, דפסק קלשנא בתרא ולא כקמא משום דהני חרי לישנא בדרבן פלייגי.

ושיטה זו היא מחויסת הבנה למומי, לא בלבד שהוא דוחק גדול לומר דמשום דלא אתו למייעב רובא חד עבדו הרחקה שישוחט לכתה ב' סימנים, דהא לפי דעת רשי"ז ע"כ מודה לך ל"ב דלכתה בעין שלם דהרי בחדי תנן במתניתן אחד בעוף ושנים בבהמה, ולדעת רשי"ז הוא מה"ת הרוי כבר עשו הרחקה שלא ליעבד פחות מרוב, וכמ"ש אי גם זאת דרבנן אך עשו בעוף הרחקה להרחקה, ובפרט דלרי"ז דקיל' כוותי דבעין בעוף שחיטה ורידין דאייא הרחקה טובא לשוחוט שחיטה שלמה. לעומת- ליה
 הרחקה כולל האי, אלא דקשה אלישנא קמא כיון דאליז ומודה דרובו של אחד כמויו רוק בדיעבד, ושפיר מציא קאי לישנא דדיעבד במתניתן אהאי, למה ימציא לא צורך דבעי ב' סימנים בעוף משום דבר שאין זכר בדעת הר"ף ז"ל לא פסקין כל"ק משום דבדרבנן איזלן לקולא, דהא דאלין לקלוא בדרבן הינו שלא נאסר בדיעבד מכח ספק דלא עבדין וא"כ מהיכי תיתי דלא ניחוש לך לשוחוט לכתה ב' סימנים וצ"ע.

ב) שיטת הר"ר אושעיא שבתוס' لكمנו לי ע"ב ד"ה החליד המשיטו שם נצחה דס"ל דרוב הסימן הוא השיעור שחיטה לכתה hon בעוף והן בבהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכתה דלייעבד דהוא ז"ל מפרש האבעי דשהה במעטות סימנים Mai דקאי אשוחט בסכך שניים חד ושווה בחתיכת מעוט בתרא של סימן הראשון בבהמה וקמסתפק דכיוון דבר חתק רבו הוה כנחתך כלו ומה שמוליך ומביא באוטו מעוט בתרא הוה כח התק ביד או ברגל והוא שהי' בשחיטה בין סימן לסימן. מtopic דבורי מוכחה דס"ל דמה"ת שעור דלכתה הוא ברוב ורק מדרבן משום הרחקה בעין כלו וא"כ הוה האי ישוחט מעוט בתרא כחוטך ביד וברגל דאי מיה"ת בעין סימן שלם לכתה איך יעלה על הדעת דכל זמן שעוסק בשחיטה הסימן שהוא מוחיב לשוחטו מה"ת כלו ולא רובו בלבד שהי' בו משום שהי' וכחוטך ביד או ברגל.

ולהא שיטה ג' כ' קשין קושיות הנ"ל ועוד יותר דכיוון דגס הא דבעין סימן שלם הוא מצד הרחקה דרבנן איך עשו בעוף עוד הרחקה להרחקה לישנא קמא אם לא שנאמר דל"ק באמת הא דבעין סימן שלם הוא דאוריתא ולפ"ז פלייגי הני תרתי לישנא בדאוריתא והאי דקמבעי בהחליד או בשעה במעטות סימנים קמסתפק בהאי דינא אי סימן שלם בעין מה"ת או רק מדרבן.

ג) שיטה השלישית והיא המחויסת היא שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא אמר דבעין לכתה סימנים שלמים ובעו"פ שניים מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הלכ' ט' ז"ל, וכמה שיעור שחיטה ב' סימנים שהם הקנה והושט שחיטה המעלוה שיחתכו שניים בין בבהמה ובין בעוף ולזה יתכוון השוחט וכי עכ"ל. וכן הוא דעת הר"ף ז"ל לפי גרסתינו עיי' בראי' ריש פרק השוחט. והני תרתי לישנא לא פלייגי כלל אלא דשני דיעבד קתני במתניתן אי בעוף ורובו של אחד כמושו וע"ז كما אמר בעל מסדר

תראה בארכיות בסוגי"ז ז"ז סימנים אכשר בה רחמנא דר"ה במו שבארתי שם, וזלת זאת לא מצאנו ידינו ורגלינו בביבהמ"ז. ובזה נבי נמי האי דקתו במשנה דף מ"ע"א דשותה לשם הרים וכו' שהטתו פסולה, ופריך בגמרא פסולה אין זבח מותים לא, ורמנחו וכו' ומשמי הא דשחת להר והא דשחת לדאגה דחר. ויש לתמונה טובא דאייך קתני שחיטתו פסולה, וכן בשאר המשניות שם הא אין כאן שום פסול בשחיטה עצמה, ורק איסור מצ"א, ואסורה באכילה הוה ל"י למימר, ובפרט דתניתן כר"מ ס"ל דשא"ר שמה שחיטה, חז"כ מכסה"ז דכתיב אשר אילך, ואיך קורא להאי שחיטה שחיטה פסולה והוא תמייה גדולה שאין עלי"י יושב אחר אלא עפי' העטינו דכל שחיטה שא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחיטה פסולה הגם שאינה נבלה לעין טומאה ולא לעין אישור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן כל זמן שມפרכסת שחיטה פסולה דקתו הינו דאיסורה באכילה, דשחיטה פסולה ונבלה תרי מייל נינה, כאשר נבאר אי"ה בעקרים הבאים דרך אחר שחרז ר"ע והודה לר' ישוב, בכל מקום דקתו שחיטה פסולה הינו נבלה, אבל קודם חורה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אליו דר"ע קודם חורה, لكن שפיר קתני הינו דשחיטה פסולה ע"פ דאין בה משום נבלה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מצוי למותני כלל האי לשנה דשחיטה פסולה. וזה ברור ואמת לאמתה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתייו פלייגי בשא"ר דסביר כתבנו דלר"מ דס"ל קר' ישמיעאל גם בשחיטה מצוחה כל רק תיקון כמו נהירה לר"ע וא"כ מה דהרי אין בשחיטה מצוחה דמה אכפת לו שדבר אחר גורם לה בין שחיטה ראי' לאנה ראי' דמה אכפת לו שדבר אחר גורם לה איסור באכילה אבל לר"ש דכר"ע ס"ל דמצוחה אייכא באזיחת חולין שנתחדשה כשנכנס לארץ וגס זאת נתחדש דשחיטה מתרת מיד קודם שתצא נפשה א"כ בשא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל דלא שיש אע"פ דמצחלה מן נבלות, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דשחיטה מיתה מידי נבלה, אבל איסור אבמה"ח אית' בה, ומ"ה מסחרר ל"י לר"ש דבמוקם דבעין שחיטה, שחיטה שאינה ראי' לא מקרי שחיטה, כיון דaina מתרת איסור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראי לו דברי ר"מ באוא"ב ודבוריו של ר"ש בכשה"ז כUMBRA בגמרא פ"ה ע"א, הר דיסובר כר"מ בסברתו, ורק בכשה"ז ס"ל קר"ש מדכתיב אשר אילך, ולפי העטינו לכוארה תומו, דהרי רבוי קר"ע ס"ל, וכאשר בארנו בארככה בעיקר א'. ולדיידי' השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, ושהחיטה טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על שא"ר שם שחיטה אבל באמות לק"מ דנראין דבוריו של ר"מ לרבי באוא"ב דקאמור בגמרא, הינו דינו ולא טumo כאשר תראה בבאור הסוגי' שם בארכיות עי"ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בבהמה ובעו"פ

בריש השוחט תנן השוחט אחד בעוף ומשום בבהמה שחיטתו כשרה, ורובו של אחד כמושו, ומפרש בגמרא דלשון דיעבד דנקט התנא או משום אחד בעוף דלכתה בעין כלו, והנה יש ג' שיטות:

א) שיטת רשי"ז דהא דבעי ב' סימנים בעוף לכתה לתירוץ קמא הוא רק הרחקה דרבנן, דחששו דלמא לא ATI למיעבד רובי דחד, אבל הא דלכתה בעין שלם ורק בדיעבד רובי

פתחה

בביהס"ת אם נאמר דמ"מ איכא מצוה לכתלה שיבא מים גם בביבס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם בל' תכלתה לטהר הטמא, וזה א"א דהאי ביאת מים יהי' כמו טהור הבא במים דין בו מצוה, משא"כ בחילצה ובכורים. דעתך מוצות נינהו, דייצא בלי קריאה ונאמרה הקריאה רק למצוה. ולפי"ז נתקשה הגאנן שליט"א איך מצי הרמב"ם לחוק על האיסברא מבורתה, שאפלו היא מצוה אינה מצוה בעצם עשייתה, אלא כמו דעתה אתה לטהר הטמא השחיטה אתה ג"כ לטהר ולהקשיר הבע"ח, וכיון דבשחיתות רוב ובუוף בסימן אחד כבר טהור וכשר מאכילה, מה מושיף תח' המעוות הנשאר שנאמר דמלצזה לכתלה יחתך עוד.

וחכם אחד חוראה לי, Tosfot קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרובן يولדת דאגנה אלא להתר בetroitת קדשים וביאת מקדש דcen מבואר בשבועות ח' ע"א ذקריםות דילידת ומוציאר כלו באין לטהר ולא לכפר עיי"ש ברשי" ותוס', ומ"מ איכא בהו לכתלה ודיעבד וכמש"כ התוס' קידושין הניל' והשבתי לו דלק"מ, דשאני קרבנות דבעלמא מצואה איכא בהבותן לכון גם בנהני דבאן להקשר ולטהר נמי אית' בהו בעשייתן מצואה שייה' יותר לרצון, והרי כמה עניינים בקדשים דאגנים אלא למצואה ולא לעכב, כמו שלא להזכיר פחות מל' יום, לשחות לכתלה בכל רשות לסמוך על הקרבון, והקטרת איםרים, דכל אלו למצואה ולא לעכב נאמרו וכי נאמר ذקריםות يولדת ומוציאר אין לדקדק בכל אלו מפני שבאים להקשר. ובס בקרבנות הבאים לכפר הלא איכא סברת התוס' דכל שנטכפר בלאה' למה לי למייעבד יותר אלא ודאי ذקריםות שאנוי דבמקום אחר מצינו שבאים למצואה, لكن בכל מקום אית' בהו מצואה חז' מתכלין, משא"כ בטבילה טמאים דלא מצינו בשום מקום מצואה לטבול אלא לטהרת טמאים, וממה שמצינו בכ"ג ביהו"כ חמיש טבילות מים אין למדין, כי הוא לתוספת קדושת הים וקדושת כה"ג אבל לטבילה עצמה אין למדוע שם שהוא מצואה, וכן סברת התוס' לגבי טבילה שרירה וקיימה וקשה ממילא מ"ש שחיטה.

ומתוך חומר קושי' זו תראה, איך צדקתי בדברי שתכתבתי בעקרים הקודמים, דבאמת זוחחת לר"ע מצוה היא כשרוצה לאכול, ולא רק לתקן האיסור, ואדרבה ע"י מצות זביחה שנצטו עליה בטלת הנחרה ונעשה נבלה, כי הלא דנבלת ג"כ נתחשד ע"י ציווי השחיטה וכמו שהbabati לעיל אשר מה"ט קאמר ר' ירמי' ביוםא דף לד' דלאו דנבלת איינו לאו מעלייא. נתחדש הלאו על הנחרה שהיתה עד עתה תיקון והקשר לבע"ח, ע"י מצות זביחה נתבטל האיסור ונקרה בשר נחרה נבלה, וא"כ איינו דומה לטבילה בטבילה לא היה מעולם תיקון אחר לטהרת טמאים אלא ביאת מים, אבל כאן היה נחרה התקיקון, ורק ע"י מצות שחיטה בטלה. וקדמה השחיטה תחוללה להיות מצוה, ואח"כ נעשית תיקון והקשר. ובני רחימי הרב מוויה עקיבא שיחי' הביא לדברי אלו ראי' נפלאה מגمراה סוכה נ"ג ע"ב דפיגי שם ר' ריבנן אי תיקעה ותרועה אהת הוא או תרתי נינהו, וקאמר בטעמא דרבנן דאמרו תרתי נינהו מדقتיב, ובהקהל את הקהיל תתקעו ולא תריעו, וא"ס"ד תקיעה ותרועה אחת הוא, א"כ פלאג מצוה עbid, ופלאג לא עbid, ור"י האיסי' לסימנא בעלמא הוא דאתא, ורבנן סימנא הוא ורחמנא שווי' מצוה. ופרש"ז ע"ל שמצוין להקהל בסימן זה ולא באחד עיי"ש, הרי מפורש דנヒו דין אחר תכלית אחרת רק להקהל, אבל כיון דעתך למייעבד סימן אחר להשיג האיסי' תכלית ורחמנא קפיד דוקא אהאי סימנא מכל דעתך איכא בדבר, וא"כ הכא בשחיטה ממש דומה לה דחתם, הרי היה עד שנכנסו לארץ תיקון אחר דהינו נחרה, ורחמנא קפיד דוקא אשחיטה ע"כ משום דאיכא מצוה בדבר, ולגודל המצוה אסורה התורה הנחרה שהיתה התקיקון

הש"ס דמתניתין נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"ב.

וג' שיטות אלו פלגי בהבנת דברי רב בברייתא דדרש כאשר צויתיך מלמד שנצטוה משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה דהרב"ם ז"ל ורש"ז "ל מפרשיהם הא דנצטוה על הושט ועל הקנה הינו לכתלה צריך לשחות قول' ועל רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה הינו דיעבד אלא דרש"י הא דעל הושט ועל הקנה קאי אbehame דכל שנים ובעוף כל אחד וזה דוחק דהו"ל לפרש פל שנים בבהמה ועל אחד בעוף אבל לרמב"ם הפירוש מרווח דין חילוק בלכתלה בין עוף לבהמה ובין דק' ציד היה או עוף ע"כ דשווין הוא עכ"פ בשחיטה ולכתלה, ולא פסק מהני תנאי דילוף עוף מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף או ממה דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני הרי יצא מפורש דעוף בסימן אחד לכתלה סgi משום דהני תנאי כולהו אליבא דר' ישמעאל אשר בارتוי לעיל, ואנו אין לנו אלא קרבי אליבא דר'יע, דכאשר צויתיך מלמד וכו', והאי הלכה הכוי מתפרשת ולכתלה בעין ב' סימנים שלמים בין בבהמה ובין בעוף.

אבל לדעת הר"ר אושעיא ומדאוריתא אף לכתלה לא בעין רק רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה, האילכה דקאמר רבי הכי מתפרשת, שנצטוה משה על הושט ועל הקנה דהינו מוקם השחיטה, ולא פוקי בלבד או זנבו ואזנו כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחתוך ולשוחט בהם מפרשת הלהלה רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה, והוא עכ"פ שיעור דלכתלה.

והנה באמת הא יי בעין לכתלה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגתת ר' ישמעאל ור'יע. דבאמת בדאוריתא לא מצינו חילוק בין לכתלה לדייעבד באיסורא, אבל במצוות הלא כמו וכמה דברים נאמרו למצוה לכתלה ולא לעכב הן בקדשים והן בחולין כמו קריאה בחילצה, ואגד דלולב דנאמרו לכתלה ולא לעכב, וכן לר"ע דכאשר צויתיך למצוה נאמר ולא לתיקון הלאו, ושללא כריב"א בתוס' שבועות כ"ד, וכאש הארנו זהה בעקרים הקודמים, שפיר ייל דמלצזה לכתלה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב בדייעבד דסגי בروب ובעוף בסימן אחד, אבל לר"ע דין בשתיחיטה שום מצוה רק תיקון האיסור, לא שייך לחלק בין לכתלה לדיעבד. והרב"ם ז"ל הלא מפורש אומר בראש ההלכתא, דמצות עשה לשוחט מי שיריצה לאכול בשר והוא קר"ע ורב דמפרש אליבי' כאשר צויתיך דהלהה אתה למצוה לכתלה על ב' סימנים שלמים הן בבהמה והן בעוף.

אליא דהגן האמתי בעל אור שמח על הרמב"ם שליט"א עורנו דבמצוה שאינה אלא הכספי איסור אף למצוה מקרי מ"מ לא שייך בה לכתלה ודיעבד מדאורייתא כמו באיסור דכל מה ליחסו עוד, אתה אלא להקשר ולתקן וכל שנטקן דבר מה לי להוסיף עוד, וסביר או המוכרכות ומוסכמת אל השכל הישר והփשוט, מובהרת בתוס' נדה דף ס"ו ע"ב ד"ה כל הרואין לבילה שהקשוש שם מה לא נבעיא ביאת מים בבייס"ת לכתלה כמו דבעין בילה במנחה וקריאה תורה אלא שיטהר האדם, ואין לומר דלכתלה לבעי' הקפידה תורה דלא שיטהר האדם, ותעללה לו טבילה אבל דכיוון דבדייעבד טהור לכתלה נמי לא בעי', ותעללה לו טבילה לעיבד בילה ומקרה בכורים וחילצה מצות נינהו, הלכך לכתלה לעיבד עכ"ל וכונתם מבוארת דאע"ג Datbeitlat טמאים נמי מצוה היא דהרי טבילה בזמןה מצוה וمبرכין עלייה, אבל עיקרה אתה לטהר ומש"ה בשם מצוה תקרה. וכן כל שהשיג תכלתו ונטהר בל' בית מים

עורף בצדואר הוא מקום השחיטה עין בחודשינו שם י"ט ע"ב ודינ' ע"י". ושהיה' וחלדה שניהם יש להם סמך בשוחט כאשר נראה ממנה דקאמר ר"ל לকמן דר' לע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חוץ שחוות לשונה, ופוסל בשוחט כשר אבל לגבי חלדה פסקינו כוותי' אלא כרב דבב' וכו' מוקומות כשר אבל לגבי חלדה גם אנו דרשין זאת, דקראי חוץ שחוות דהוא רק גל"מ בעלמא דשחט משמע בגלו ולא בחלדה, וכן משמע מותוס' שם לע"ב ד"ה החlid דחלדה פסולה ממשום דברינו שחיטה מפורעת. ובפרט דעתך פסול חלדה נראת דהוא מטעם דמסתמא לא מציא שחיט שפיר בלי דרשה או עיקור או שהי' כשתווב הסcin תחת העור, וכען שכתבו הראשונים גבי עיקור דב"ג דבשימים עקרים לא מציא שחיט בלי פסול ה"ג בחלדה י"ל וכן וקצת ראי' יש לה מהה לדלא נשנה בשום משנה האי פסול דחלדה רק דרך אגב הזיכרו לפולוגת ר' ישוב ור' דר' לע"ב ע"א ושם כתני בזה": שחיט את הושט ופסק את הגרגרת וכי או שהחליד הסcin תחת השני ופסקו. והנה פסק את הגרגרת דחלקה וראשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלקה זו דהחליד את הסcin תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דא"כ הינו רשא ולמה לי החליד א"ו דהאי ופסקו בשחיטה קאמר ומלהטה למעליה וא"כ למה נקט לשינה דמשתמע דפסק בדרשה או עיקור אי לאו להשמענו דפסול דחלדה הוא מטעמא דמסתמא א"א שלא ידרשו או עיקור או ישחה. ועיין بما שכתבתי בהזאת במסנה דר' לע"ב ע"א. ושהי' נמי נתמעט מושחת דומי' חוץ דהוא בע"א ולא בשתי פעמים ואם נctrיך הלכה לשחיי' הוא על שיעור שהי' ולkolא לדלא תימא דאפיילו שהי' מועטות, כל דחו פסולת, ועל תשיבנוadam מץ שחוט מושען דזומיא דחוץ בעינן הר' שם ליכא שהי' כל אין זאת קושי' דא"כ תקשה נילוף דומי' דחוץ דין בו אלא הולכה דשחיטה פסולה בהולכה והבהאה דאינו דומי' דחוץ, אלא דכל כי הני קושיות לך"מ כאשר כתבת לך כמה פעמים דלעולים לא דרשו חז"ל כסומה בארכבה, רק מה שמסתבר להם וראוי להזכיר בקרא. וכן בשחיטה מסתבר להם, דעתן שחיטה הוא לכרות סימני הצואר לא ע"ד דרשה ועיקור שהוא זירות יתרה להמית מהר, וגם לא להיפך להשות בחתיכה זו יותר מדי, ע"י שישחה בין סימן לסייעון, דנינו דבלי הפסקה השחיטה מצי מוליך ומביא כל היום כלו, אין זאת פרcka לטעם הנ"ל, דכל אסור לו להפסיק בחתיכה מה לו להוליך ולהביא יותר מכפי הצריך. ועיין بما שכתבתי על המשנה נפלח סcin והגביה דר' לע"ב ע"כ פ' בהא סלקין דאפיילו להני ג' הגרמה שהי' וחלדה לא בעין הללמ"ס. וא"כ איך פשיטה לי לש"ס לאמיר דכל הני ה' הלכות שחיטה גمراה הנה, עד שמכוכיח מהה דשחיטה מן הצואר נמי גمرا.

אבל כאשר תדקך בפרש"י לקמן דר' ט"ו ע"א ד"ה כלחו תנינא תורה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בריש השוחט, וכבר כתוב השטמי' קב"ק, דרש"י ז"ל היה כותב כמה מהדורות בפירושו על הש"ס, וארע כמה פעמים דבמ"א נשר פירושו של מהד"ק ובמקומות אחר תקנו דהדר ב' מני, וכן גם בעינן זה دقאנ הביא רשי' ז"ל על דרשה משנה דר' לע"א, דשחט והתייז את הראש בב"א שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שם כתני דשחיתתו כשרה, אלא דתלאו באם יש כמעט צואר בסcin אשר מזין לדיק ה"א בפחות מהה שחויתו פסולה ולמה לא הביא רישא דמשנה דחתיא את הראש בב"א דפסולה. ועל עיקור הביא משנה לע"ב ע"א דפליגי ר' ישוב ור' לע' בשחט את הושט ופסק את הגרגרת דהינו עיקור ולמה מניח משנה דלעיל דר' ט"ו ש"ב דשם כתני עיקר דין דעתך, דבכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה מפני שהן חונקיין

עד עתה. וכך אין זה דומה לטבילה דעיקורה לטהר ולתקון, ושא לא מצינו למיר דלמה הקפידה התורה דוקא אטיבלה במים, דמי' יי"ר דআিকা তিকুন অধির বেলম হাতো মতোমাটো, মশাচ' ব' בשחיטה דידיינו, מתיקুন নচিরা שעד עתה. וו ראי' נפלאה לדברינו. ולפי"ז כל זאת לר"ע דנחרה היהת מכשרה במדבר אבל ר' שמעאל דס"ל דמעולם רק שחיטה היהת מותרת ומכשרה אין בשחיטה מצוה רק תקון כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרובו של סימן כשר בדיעבד ה"ה דלא עבי לכתלה יותר מוה"ת עכ"פ.

ולפסק הלכה חששו הפוסקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימן כ"א כרמב"ס דשחיטה המעליה שישחות שניהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי קר' אוושעא בסימן כ"ג ס"ד דהשוחט בסיכון שאין חד ונתעכוב בשיעור שהי' בשחיטת מوطוט האחדו של סימן הראשון הרי זו פסולה. ותמה הדרישה מובא בט"ז ר' ס"א דלמה מתייר הטור לכתלה לשוחט בסcin שאין חד כיון דפסק כרמב"ס דלכתלה גם בעוף בעין שני סימנים מה"ת עי"ש מה שנדרך הט"ז. ובמחייב'ת של הניגאנום כאן לא חשו لكمחים, דלפי דעתם היהת להקשות יותר דאפיילו בדיעבד פסול גם בעוף דהיכן מצאו שהי' לכתלה ולא בדיעבד, אדם צריכין לשוחט לכתלה גם בעוף שני סימנים ממילא בתרא כיון לצריך בדיעבד לפסול, כמו לרשי' בשחה ממש בمعוט בתרא כיון לצריך לכתלה לשוחט כל הסימן שובי את בי' שהי' לפסול אף בדיעבד. אבל לקושיותם אין שום התחלתה כלל כפי מה שבארנו דהני שיטות אינם מתקיימים גם יחד לדעת הרמב"ס דבעינן מה"ת לכתלה כל הסימנים אין מקום לשחיי' ר' הוועי' כנ"ל, אלא דין פסקינו כל חומרא אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבסיכון שאין חד בעופ שר לד"ה, דאי לרמב"ס דבעי שחיטתו שני סימנים, אין כאן שהי' ואי להר"ר הוועי' דפסול בשחיי' כה"ג' וו' משום דהוה כחוטך ביד וברגל, ע"כ דלא עבי לכתלה כל הסימן ולא שניים בעוף אלא מפרש הולכה דעל הושט ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בבחמה הוא השיעור דלכתלה ודוקא.

עיקר ה' פסולי שחיטה

שגור בפי בעלי התלמוד חנסה הלכות שחיטה שהי' וכו' וקראים הלכות מושום דכך נמסרו כן בהלמ"ס וכן אמרו בראש השוחט ותו שהי' וכו' מנ"ל אלא גمرا ג' גمرا. אלא דרש"י ז"ל כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שנקתבו, כגון דרשה דהוא נתמעט מושחת דהינו ומישך מבואר בגמרה, ומש"כ רשי' כגו' משום דעתך שהוא בסיכון חז' מגל קציר והמגירה וכו' מפני שהם דרשה דמטעם נמי מושחת ולא וקרען ואשר תנן במשנה דלקמן חונקים, ופרש"י ז"ל שאין חותכין אלא קורען מפני הפגימות. ויש לתמונה טובא אם תרתת מהם מפורשים בקרא איך כללים יחד בהלכות שחיטה לאמר מהם רק מהלכה, הלא יש נפקותא ורבתא בזה אם הוא תושב"כ או תושב"פ ואשר תראה לפניו. אלא דאיי אומר שאם תדקך תראה דכלחו כתיבי ולא בעין שום הלכה אפילו על אחת מהן. דהנה הגמורה hei שחט שלא במקום שחיטה וכחוותך בידו או ברגלו הוה וכיון דין ידיעין דשחיתת סימני הצואר בעין וכמש"כ הרמב"ז ז"ל עה"ת דושחט מושעתו בלשח"ק כריתת סימני הצואר, ועד כמה הוא ושת וקנה. זאת לפין מליקה דאסרה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול

פתחה

וכל הסוגי' שם אליבא דרי"ש אלא, ולידי' ודאי הני הלכות שחייב רק הלהקה בעלמא נינחו, כי אין לשום הלהקה סמך בקרא דושחת שמתפרש מעצמו ומהיקש ידעין שיעורי שחיתות בהמה ועוף, ופשיטה דין לוקין על הלהקה צו ומכ"ש דין אמר דרוה נבלה לטמא כי הלהקה גופה לא לעניין טומאה נאמר, ולא דנבלת אצטריך לנוחר ומעker דליך שחיתה כלל - אלא אפילו לר"ע לדידי' אתה קרא דזוחבת כאשר צויתך לאמר שנצטויה משה על הל"ש, וכן שאמר רב והוא אליבא דרי"ע (עיי' היטוב בערך א') הרי לפלא יחשב שרבי הזיכיר בהאי הלהקה דכאשר צויתיך על הושט ועל הקנה ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה, והשmitt מכל וכל הני הלכות שחיתה של השהי' וכו'. ורש"י צל' בغمרא שם ובפירשו עה"ת הרגיש באזה וכותב דלאו דוקא אלא דעתו על הלכות שחיתה וכן הרמב"ם צל' בפ"א כתוב לכל דיני שחיתה נאמרו למשה עפ' ונסמכו אקרא דזוחבת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דברי בברייתא הוה ליה להזכיר עכ"פ בפירוש ובפרט דמה דמציך ושת' וקנה ושיעורן בהמה ובעוף אין זה הלכות שחיתה, שכן בנחירה נמי בעין ושת' וקנה ומסתמא' בבהמה דנפש חיota ואחד בעוף דזוטר חיota כמש"כ רשי' ותוס' כמה פעמים במס' זו דגש נהירה בסימנים בעין - אלא כבר כתבענו בערך ב' דלא' בין בשחיתה ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בהמה ובין בעוף, דהרי בmittah תלייה מלאתא, דהינו בmittah תוך מעל"ע כמו שביארנו שם, ורק כאשר נתחדר איסור נהירה ונצטויה על האזבה בחולין ג'כ', נתחדר ג'כ' היתר מפרקשת שהיתה אסורה עד עתה, וכן הוצרך לקבוע שיעור שחיתה בהמה ובעוף, כדי שנידע שהוא בטח ראוי' להמית מידי בשהי' מועטת, כי רק אז יש מקום להתייר מפרקשת כmeno, עי"ש היטוב, אמרו מעתה לכל זאת לבני שיעור שחיתה דהוא הלהקה מחודשת שנזכרנו לה עתה, אתה עתה הלהקה על פה, אבל בנני ה' הלהקות שחיתה, אם נאמר דעתה נאמרו כמו שיעור אחד בעוף ושנים בהמה, הרי במדבר בקדשים לא היו פסולים הני צורך לחדרם, ועל כן יפה אמר רב דיашר צויתיך אתה רק על שיעור שחיתה בהמה ובעוף שהוא הלהקה מחודשת שנתחדשה עתה שנכנסו לארץ, ונאסר להם הנחירה והותר להם האזבה בחוץ, ולא יכול מיד מהמתת תאונות נפשם לבן הוצרכו הני תורת זכיינו עי"ש, וממילא דין תורה ממש ייש להם כמו דרשה משום דאתא הלהקה לפרש הקרה - ותרוי תיויה קחינה הא - חדא דגס על דרשה ועיקור יש לחזור והיינו בدرس ועקר במקצת הסימנים כנ"ל, דזאת הוה Tosaf' מהלכ' שלא ידענו מקרה, אלא בدرس ועקר כלו או רובו כנ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הקרה דושחת, ודל' האי מקצת דרשה או עיקור, ולול הלהקה בס מעשה טרפות לייא, דאי' לחצי חיים בלי הא הלהקה דר' ישב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין אמר דאתא הלהקה לפרש הקרה כיון דהקרה מופרש בקרא' ומה שמשים שם וצל' "והוא כל מבהמה ששחה או חליד וכדומה לוכה מה"ת דהני אגמר' רחמנא לשמה שזון שנאמר ל"ת כל נבלה הakin הוא" עכ' ודאי הלאו דלי'ת כל נבלה הכתוב במ"ת ב' וראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומעker נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשר נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בעicker'. אבל לאמר לכל גס פסולין שחיתה במקצת סימנים מניין לנו.

אבל הט אכן ושמע דברי אמות המאים עני חכמים ומגלים סוד הטעוס בעין גדול הלהה. והוא דברי כתבענו לכל הני הלכות שחיתה כתובים דושחת ממעט דרשה ועיקר וגם שהי' דושחת משמע ומשך ולא ודרש ולא ועיקר וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט חוץ לסימנים דהינו הגמורה, דאנו הכרת טמין הצואר מיל עורף בעין. וחלהה כבר מلتוי אמורה מסוימת דמסתמא עלול לקלקל אם לא יהיה הסיכון מגולה והוא עיין עיקור של בה"ג שכתו צל' דעתמא פסול משום שלא מצי שחית שפיר. ואם תרצה גם חלהה ממעוותת כמו שהי' דזומי' דחץ בעין שהוא בגלי ובב"א, ודרך הלהקה ולא דרך דרשה ועיקור. וא"כ אין לנו צורך לשום הלהקה לידע אלו, אלא דלולי הלהקה לא הינו פסולין שחיתה אלא בכולו או רובו בדרשה וכו', וכן שהי' בשחתת

- אלא ודאי דריש' צל' המשמש הני משום דשם המדבר מכולו בدرس או בעיקור דתאי את הראש בב"א כולם בدرس, ושות' במגל קציר ומגירה כולם בעיקור ואין זה בכלל הלכות שחיתה דהרי זה נוחר ומעker, ומקרא מלא דבר הכתוב ושות' ולא ודרש ולא ועיקר. אבל מקרה זה לא נדע רק אם כלו כך, אבל אם אכן ריבוי בשחיתה רק מיעוט בפיסול באופן דעתקים ושות'DKRA דהאי מיעוט בפיסול שיגרום דתאי' כל השחיטה נידונית כנחירה, זאת לא שמענו מקרה רק מהלהקה. וכך מביא רשי' צל' אפסול דרשה סייפה דמתניתן דשחט והתיי' את הראש דשם לא ימלט שלא ולא דרכ דרשה שחט אלא דמחמת קוצר הסכי' לא ימלט שלא דרכ במקצת הסימנים וכן הביא על פיסול עיקור, ושות' את הושט ופסק את הרגשת, דתאמ' עכ' לא במגל קציר ומגירה מירי' דא'כ איך שחט אחד ופסק אחד אלא ודאי בסכך פגום איינו עיקר רק מקטטו כמובן ועי"ש בתוס' ובמש'כ שם - ועכ'פ' כאן מתרץ רשי' צל' שפיר דלכלון קרי' לי' הלהקות שחיתה דגם דרשה ועיקור במקצת הסימנים א'א לפיסול מקרה דושחת כל שוחט רוב הסימנים בלי' דרשה ועיקור. ואפי' דרס ועקר במעוות קמא, לא מביע' דלא הוא הוה פסלין שחיתה משום זה לא אמר דתו אין כאן שחיתה, והוא אכן כנחירה, אלא אפילו טרפה אפשר דלא הוה מכח הקרה, לויל דאתא הלהקה ופסלה לשחיטה מכל וכל כאשר תורה לפניו איה. וכך שפיר קרי' להו לכולן הלהקות שחיטה דרכ' מוהלכה אנו יודעים דמעקבים שחיתה.

אלא דלא' נצمح לנו קושי' חזקה עד מאי והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו לכל הלהקה דלא אתה לפרש ר'ל דבעלדה מתפרש הקרה אין לה אלא דין דברי סופרים שאין לוין עלייה, ומכ"ש דלא נאמר דהני פסולין שחיתה יהיו פסולין שחיתה כ'כ' עד שתעשה נבלה והלא קרא דושחת שפיר מותפרש מעצמו כנ'ל' ואთא הלהקה רק להוסיף איסור, דאפי' פסול במקצת השחיטה פסולת א'כ מלוקות וטומאות נבלה מנ'ל. והפרמ'ג צל' בפתחה לה'ש נתעורר לחזור על שاري הלהקות שחיתה חוץ מדרשה (ופלא דשכח עיקור דהו ג'כ' מפורש בקרא) אם יש להם דין תורה לעניין ספקן וכדומה ופשיטה לא' דדין תורה ממש יש להם כמו דרשה משום דאתא הלהקה לפרש הקרה - ותרוי תיויה קחינה הא - חדא דגס על דרשה ועיקור יש לחזור והיינו בدرس ועקר במקצת הסימנים כנ'ל, דזאת הוה Tosaf' מהלכ' שלא ידענו מקרה, אלא בدرس ועקר כלו או רובו כנ'ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הקרה דושחת, ודל' האי מקצת דרשה או עיקור, ולול הלהקה בס מעשה טרפות לייא, דאי' לחצי חיים בלי הא הלהקה דר' ישב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין אמר דאתא הלהקה לפרש הקרה כיון דהקרה מופרש בקרא' ומה שמשים שם וצל' "והוא כל מבהמה ששחה או חליד וכדומה לוכה מה"ת דהני אגמר' רחמנא לשמה שזון שנאמר ל"ת כל נבלה הakin הוא" עכ' ודאי הלאו דלי'ת כל נבלה הכתוב במ"ת ב' וראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומעker נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשר נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בעicker'. אבל לאמר לכל גס פסולין שחיתה במקצת סימנים מניין לנו.

ויתר תימא דלמן אמר הפרמ'ג דהלהקות שחיתה דהינו ה' דברים הפסולים שחיתה נאמרו לפרש הקרה דבין לר'יש' ובין לר'ע א"א לאמר כך, דל' ישמعال דלא אתה קרא דזוחבת על מחות שחיתה כל רקמושחת דכתיב בקדשים נדע גס בחולין ומכח היקש דזאת תורה בהמה והעוף וכאשר צויתך קאי אקדשים הכל כמו שביארנו בעicker' א', לא מצינו שום הלהק' על האי ושות' כי הכל ליף מקרה, דב' בהמה ואי' בעוף כאמור בראש השוחט

חציוו ע"י הכלל שקבל מר' יהושע, כל שנפסלה בשחיטה נבלה. וاع"ג גם ר"ע ידע פסול בשחיטה נבלה, אבל היה סובר זה לא נקרה פסול בשחיטה, משום דשיעור שני סימנים הלהקה מוחדשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ"ל, מ"מ ר' יהושע אמר כלל רצה לכלול גם פסול בשחיטה המוחדשת, דהיינו שני סימנים, ולפיג אסברא דר"ע לאמור כלל שנתחדשה הלהקה דבעינן שני סימנים בבהמה, שוב כלל שלא נעשה גם סימן השני בהקשר שחיטה, נפסקת בשחיטה מקרי ונבלה הוה כמו נחירה. כך הוא שיטתו של ר"ל. אבל ר' יהושע דהוא בר פלוגתי' בכ"מ, גם כאן דעת אחרת עמו. והוא דלית לי' סברת ר"ל דבענחת ר' דריאה הקנה, דריאה כמון דמנחא בדיקולא דמייא, ולאו דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית לי' סברא זו, ולאו דוקא הריה אלא אפייל הקנה עצמו איינו כמון דמנחא בדיקולא, כאשר הוכחות זאת באורך בסוגי' שם. ומהאי טעמא מצי סבור דלכתלה בעין כל הסימנים בשחיטה, ורק אידייעבד סגי ברוב, והוא מן התורה, בכך מופרשת הלהקה על הקנה ועל הושט ר"ל כולם, ועל רוב אחד ורוב ב' הוא הדיעבד. וכך דאייא תורה שחיטה על כל הסימן, שוב אי אפשר לאמור דמקצת בפיקול מפסיד השחיטה משום דליקא רובה, דהא שפיר מצטרף מייעוט בתרא לרובה. ופשיטה דבמדבר לא נפסל בקרבן בשליל מקצת נהירה שהיתה אז הקשר בחולין, אלא גם עתה אין בו משום מעשה טרופות כמו שביארנו לעיל, ורק בסימן אחד בפיקול אית בי' משום מעשה טרופות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפייל נחר השני לבסוף או לא נחר כלל, אלא המתין לה עד שמתה תוך מעל"ע, מ"מ אסורה באכילה מצד שנתחדשה הלהקה דעתה בעין עכ"פ רוב ב' בבהמה להכשיר, אבל מיד טומאה נתהר. ולפי"ז ר"ע קודם זהרה היה סובר דסימן בפיקול לגמרי הוה טרפה, ובפיקול במקצת אפייל בשני סימנים כשר מה"ת לגמרי, משום דס"ל כלל מה שנתהדר עתה ע"י איסור נהירה ושיעור שחיתות שני סימנים הוא, דנירה גמורה נאסרה בלאו דלית כל נבלה, ונירה בסימן אחד נאסרה רק באכילה, כי מה שהייה כשר בקדשים במדבר לא מצי להיות עתה נבלה. וממילא פיקול במקצת הסימן אין כאן מקום כלל לאסור מה"ת אם לא שנאמר יש טרופות לחץ חיות אז היה מקום לאסור بواسטת מקצת פיקול, אבל מהיכי תיתי לאמר כן בליך הכרת. עד שהחציוו ר' ישבב ע"י הכלל שקיבל מר' יהושע, והוא דנירה במקצת הסימן גם במידת הינה פיקול השחיטה בקדשים, ולא משום טרופות, אלא משום ד"א לנירה שתעשה שחיטה, ורק כלל מעשה טרופות בסימנים נהירה הוה, דמ"ש נקבות השוט מן פסוקת הגנוגת, דכוין דנירה בחד סימן שני, ה"ה דנקה"ו נהירה מקרי, דהא לא בעין ומשך בנירה כמו בשחיטה, כי היכי דנאמר דנקב לא מקרי נהירה, הכל מעשה טרופות בסימנים נהירה מקרי, והאי קבלת דר' יהושע לאו מזבחת כאשר צויתיך נצמחה, רק היא ישנה יותר ומקרה דושחת את בן הבקר דנאמר למצוות בקדשים, וגם אז היהת נהירה פוסלת ר"ל כלל שנחרה במעשה טרופות בסימנים تو לא מתכוורת בשחיטה, דין נהירה נעשית שחיטה, כך היהת מתפרקת מצות ושות בקדשים בתושבע"פ. אמרו מעתה דעתה שנכנסו לארץ ונצטו גם על שחיטת חילין ממילא הנהירה פוסلت את השחיטה, כמו עד עתה בקדשים וכיוון דעתה בעין ב' סימנים בבהמה לשחיטה, ממילא גם בסימן השני פוסلت הנהירה את השחיטה.

והוא הסוד הגדול אשר רק הרמב"ם ז"ל היה משיigo במו דס"ל נקיה"ו הוה נבלה מחייבים, והטעם בהזה דכוין דנקב הנהירה, ותו לא מצי להיות נשחתות. דבגרוגת נמי אין לנו טעם אחר, כי לויל את הוה מצי לשחות גם הגרגת שלא במקומות חתק, דלית

בහפקות הרבה עד שלא נשחתתו רבו בפעם אחת, אבל בעשה כל הני במעטות הסימן באופן דאייא כאן רוב סימנים חשובים שפיר דתהי השחיטה נפסקת משום האי מייעוט זאת לא ידענו מקרה. ולא מבוי דלא הוה ידעינו דהשחיטה נפסקת בכך והוה כנהר וננק, אלא גם איסורה בעלמא לא הוה ידעינו בפיקול מקצת הסימנים לא בושט ולא בקנה. בקנה לא אפילו היה דורס וועקר בשליש האמצעי באופן דבענחת דבעת שפסק הרוב היה בدرسיה, דהרי תראה בהגרים שליש האמצעי כשרה כדאמרין ליקמן יט ע"א וכן הלכתא ומטעם דכוין דהני ב' שלישים מצטרפין להיות שחיטה כשרה, לא מצטרף למעשה טרופות. אלא דשאני במקום שחיטה משלא במקומות שחיטה, כמו שכ' התוס' שם, אבל רק מטעם דהלהמ"ס הוא דבמקומות שחיטה הוה פיקול בשחיטה, ואמרין להיפך דאייא כאן פיקול בשחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי"ש בחידושי, הרי דלולי הלהקה פיקול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גם טרופות לא היה במקצת הגרוגת אפייל בשליש אמצעי, ובוישט נמי אי אין טרופות לח"ח והוא הסברא החיצונה וכבר שחת הקנה ואפי' התחל לשחות שיט יש סברא לומר שלא איכפת לנו אי דורס וועקר מקצת מן הוושט בשעת שחיטה דכךחא מעשה קחشب. ומ"ה בעין הלהקה שמקצת הסימנים בפיקול מפסידות השחיטה.

אלא דהא מלטא דאייא דבעינן הלהקה על פיקול במקצת הסימנים, ולולי הלהקה אף כשר לאכילה הוה לאו ד"ה הוא, כי הוא פלוגתא רבתא בין ר' יהושע ור' ליקמן דף ל"ב, וכמה פלוגותות שביניהם תלויות זהה. ולא אריך כאן בઆור כל הסוגי' דשם, ושאר הסוגיות המסתעפים ור' ראש פרקים הראשונים כאן וממי שורחא לבוא עד תוכן הדברים לאורך ורוחב ועומק הענינים עיין בחידושי בסוגי' שם, ובסוגי' דף כ"ט ע"ב דפלויאי ישנה לשחיטה מתחלת ועד סוף ובסוגי' דמגרות יט ע"א.

ותמציאות הינו מכל הlein סוגיות דר' יהושע ור' ליקמן על מ dochca זו, لما יופיקול במקצת הסימנים כנ"ל, וס"ל לר' דטעמא דהא מלטא הוא משום כלל שנפסק רוב הסימן הוה כמון דמנחא בדיקולא, ושיעור השחיטה באמת גם לכתלה אין אלא רוב סימנים וכדעת הר"ר אושע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, כלל שחותך יותר מרוב הוה כחוותך ביד וברגלי, וא"כ מי שדורס או עוקר אפייל רק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיטה כי מיעוט בתרא לא ייחס שחיטה כלל רק רוב הראשון, ולכן אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיטה. ולפי"ז שלא במקומות הפיקול יכול לשחות שחיטה הוגנת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיטה נפסקת השחיטה דליקא רובו בשחיטה. ולפי דעת ר' לא מלטא את לי' לר"ע גם קודם זהרה, דע"פ שהיה סובר דסימן אחד בשחיטה וסימן אחד בנירה מוציא מיד נבלה מ"מ היה מודה דב' סימנים רובן בשחיטה ורק מיעוט בפיקול או בעוף סימן א' רובו בשחיטה ומיעוט בפיקול דnable הוה, דכוין דבמדבר בנירה והאי קבלת גם באכילה בקדשים, דכוין דבmittah תלי' מלטא היה מכשיר גם באכילה בקדשים, כלל זמן שלא מות לא עשתה אפשר להיות בשחיטה אחר הנהירה, הכל שעתה לא הוה אז כיוון דהנירה פעלתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אין דנירה לא נאסרה, וא"כ גם עתה שנאסרה הנהירה אלא כטרפה שחחתה, אבל בשחתת מקצת פיקול גם במדבר היה הקרן נפסק, דהרי לא נתקיים ושחת א' בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ"ל. ועיין בדף ל"ב בסוגי' שם דכתבותי דבאמת גם זאת כלל שנחסת רוב הוה כמנה בדיקולא ידעינו מואה הלהקה כלל אפייל במקצת הסימן פוסל. ווי' ישבב

פתחה

يיחדי עיקר מיוחד לבדיקת הסכין, מפני שהוא עניין סגור ומוסוגר בש"ס ופוסקים, והוא מכיון גדול בדייני שחריות כידוע, ובברחבי קונטרס מיוחד לבירור העניין הרם והנשא הלאה, הנזכר בשם „הלה למשה“ ומما שיצא החיבור לאור עולם, ניטען כי בזה תוספת מרובה, שכן אמרתי לייחד כאן בفتוחת חבירי על חולין, עיקר בפני עצמו להאי דין.

הנה בדיקת הסכין לשחריתה לא נזכר לא במשנה ולא בבריתא, ואדרבה תנע במתניתין ט"ו ע"ב, ובכל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה, ואי סתם סכין פסול לשחריטה איך מוציא דוקא אלו שהמה כליא אומנות עשוות פגימות על פניו כל החוד, כיון דגם בסתם סכין העשויה לחזוץ פטולה השחריטה. ומה שאמר בוגרא שם עניין מגירה שניינו, ע"כ אין הכוונה דבסכין עיין מגל קציר ומגירה שניינו, דהא לעומת מגל יד דרישא קתני, וכן כתני בהדי שנים ציפרין, אלא דהש"ס מדיק דוקא פגימה עיין מגירה בעין דפסול. ורק ממירמא דרי' חסדא אמרו בא תראה שמעין לראשונה חיוב בדיקת הסכין. ואופן שמעותו הוא נפלא מאד, באמרו מניין בדיקת הסכין מהות' שנאמר וחתרתם בזה, והוא קרא דכתיב בשאול המלך, והו"ל להקשות ע"ז דהאי דברי קבלה ולא דברי תורה הוא, ולא עוד אלא דע"כ זה תוס' על דברי תורה, דבתרה כתיב רך ושותט או זבחת ולא כתיב "בזה" ושאול הוסיף ושותטם בזה" הרוי דהתורה לא הקפידה על הסכין לבדוק לא בתחליה ולא בסוף, ורק שאול הקפיד מdadמר "בזה" ואיך קאמר דבדיקת סכין הוא מה"ת, אבל לעומת זאת פריך להיפך, פשטייא כיון דכי נקב טרפה, ומושני עבי בדיקה לחכם אמרינו וכו', עד שלבסוף הסוגי מסיק דבמי בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל שלא בדק כן שחרתו פטולה וכן הלכתא. וכי לא ישוטטם על המראה הנוראה הלו, דכמה רחוק האי דין בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא לעוכבא, מדינה דמתניתין דבעל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה והשנים מפני שם חונקין.

אבל עשה אזך כאפרכסת ושמע איך יתפרשו המשנה והגמ' ומתוכם הרבה פסקי הרמב"ם ז"ל. כי רק הוא היחיד והמיוחד שבין הפסיקים אשר העמיק בשכלו האלקין, להבini דברי חכמים והוציא מדבריהם סלת נקי, בירור ההלכה האמתית. ואני הענייג עתי גייעה רבה ונוראה, ובשבבי על מותאי ובהליך ביתני, בחצריך וברחוב העיר, בשעת אכילת מזוני, ובבדרי עם הבריות לא הסתhti דעתינו מעוניין, עד שהגעתי עד תכליתו כפי קט שכלי, ונוראות האורות שנגלו לי מן השמיים תליית בכל מקום שמשכנתاي נשאי למצוא האמת באזכות אבותי הקדושים נ"ע וזה הו"ג י"כ אחד מהunningים האלה. וזה החלilo בעזר הנוטן לעיר כת.

הנה בין לרשי"ג דעיקור דהכלות לשחריטה הוא שוחט בסכין פגום, ובין להב"ג דלא מנה בהל"ש עיקור דסכין פגום, לשינויים סכין לא נזכר כלל. דלבב"ג כתבו הtos' דף ט' ע"א ד"ה כלחו דשותט בסכין פגומה איינו שוחט אלא חונק لكن לא מנאם בהכלות לשחריטה, וכיון חכם ויבין את זאת, דמ"ש מדרש דמומיות נמי מושחת ולא ודרס ומ"מ חשבם בין היל"ש. וגם לרשי"ג נתמעט מגל קציר ומגירה מושחת ולא וחנק, וכגדתנן במתניתין מושום דהן חונקין וכפרשי"ג ז"ל שם דאין חותcin אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בש"ת ק"ז בחת"ס י"ד סימן ט"ו שכתב שם בזוז הדברים ז"ל: אטו פגימה נאמרו למ"ס עיקור שרהיי נאמרו וכו'. וכיון דלא כלא לא קרא ולא הלכה על סכין פגום, רק דבעין ושותט ולא וקורע ולא ודרס, לא הי' עליה על הדעת דבמי בדיקת סכין לעכבר, דהרי כל שאינו מרגיש בשחריתו שקרע רק שהרגיש שקרע או עכבר דבר "ושחת" קריין בי' ואין "וקרע" רק כשהרגיש שקרע או

LEN כמאן דמנחא בדיקולא. וזה שורש הפלוגתא דרי' ר"ל, בישנה לשחריטה מתחילה ועד סוף. עיין בסוגי בדרכינו בארכיות דף כ"ט ע"ב. ولكن רבוי דקמפרש הקרא דכאשר צויתיך דעתך עתה מה שוי אליבא דרי"ע, לא מצי אמר רק מה שנתהדר עתה מההלך' שחייב חולין, והוא דבעין לכתלה ב' סימנים שלמים ובדיעבד סגי ברוב א' בעוף וברוב שנים בבהמה דבר שלא היה נהוג עד עתה בקדשים, כי בקדשים בהמה הוא סגי בדיעבד בסימן אחד, ובעוף לא היה נהוג שחריטה כלל, אבל בפסולי שחריטה הון בכול סימנים והו במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהיה במדבר בקדשים, ולכן לא האקרים רבוי כאן. וכל המשניות דמקילתו נשנו כר"ע קודם חזרת, ולכן באוא"ב וכסח"ד, לא פטר אלא בנוחר ומערק דלא שחתט כלל, אבל בפסולי שחריטה במקצת הסימנים, דאין אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכסי אווא"ב, והשותט ונתבללה בידו דקתני התם, היינו שמת עם גמר שחריטה ולא שנפיסה בשחריטה, ורק לאחר חזרה נשנה האי דין, ועיין זהה שכתבת ש בפ' אווא"ב ובפסקין הרמב"ם שם. דברים המכרים לפרש כן ותורה צמאן.

וכל זאת אליבא דרי"ע, דנήירה התחה מכשרת במדבר, והשחריטה הייתה מצוחה תחליה בקדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נחרה מכשרת רק שחריטה, מAMILIA דהשחריטה לאו מצוחה היא רק תיקון לאו דנבללה, גם אינה מתורת מיד איסור אבמה"ח, רק בmittah תלייא מלטה, כמו בנהירה לר"ע, ומAMILIA דמאי היהת בב' סימנים וכדייף את ראש דCKER הותז, ומAMILIA דגס לכתלה לא בעין יותר מרוב, ולא כל הסימנים ואשר תראה באמות מלשון הש"ס ריש השוחט דקאמר שם אי מה בהמה ברוב שנים הרי דנקט רק רוב שנים גם לכתלה, ואע"ג דמאות ראש שכך הותז יליף, משום דגס רוב מקרי כבר הותז. דע"כ לאמר כן, דהרי בדאריותא א"א חלק בין לכתלה לדיעבד, וכיון דמקובל אצלנו דרבו כמהו, ע"כ דהוא השיעור דלכתלה דהיא אין בשחריטה מזו רക הקשר ותיקון בעלמא. וכן לר' ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולי שחריטה אפילו במקצת השחריטה, כמו שבארנו לר"ל אליבא דרי"ע. ואילו אם אמר דלי"ש נמי לאו מקרא ידע שיעור ומקומות השחריטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרא דזוחת כאשר צויתיך דהאי קרא לא אתה לצוות מיידי, אלא מהלכה המפרשת קרא דזוחת את בן בברק כי שם איכא ציו על השחריטה הון בקדשים והו בחולין. ולידי" פשט ההלכה דעל הושט ועל הקנה היינו מקום השחריטה, ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בבהמה היינו שיעור השחריטה לכתלה.

וראה עתה כי לרבי אליבא דרי"ע דקסמן האי הלכה על הקרא דוחbatchת כאשר צויתיך, א"א לפרשא בעל הושט ועל הקנה היינו לציין מקום השחריטה אתה, דהרי מקום השחריטה כבר ידענו מושחת דבקדים וכומו דכתבנו, דלא אתה ההלכה על שאר הכלות לשחריטה שכבר קבלו ע"כ במדבר בציורי דושחתי, ה"ה וכש"כ דלא בעי עתה לציין מקום השחריטה דהוה קנה ושותט, אלא ע"כ דגס זאת על השיעור אתה דבעין לכתלה שני סימנים שלמים, הון בבהמה והו בח"י ובעוף דעת עתה לא הייתה השחריטה נהוגה בח"י וועל. ומזה ג"כראי" לרמב"ם דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתלה, דאי בעוף סגי לכתלה בסימן אחד, מה חידש עתה דבעין ב' סימנים שלמים בבהמה לכתלה, דהרי כבר היה זאת כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גםAufן להזכיר לכתלה ב' סימני ודוק היטב כי הדברים אמתיים ועמוקים תליית".

עיקר ו' בדיקת הסכין לשחריטה

בדנה כבר הרأتي בעקרים הקודמים, דלא"ע קודם זהה לא
היא, בכל פסוליה שחייב דהינו בפסול במקצת הסמנים רק איסור
מדברי סופרים שאין בו מלכות ולא טומאת נבלות, וה"ה דספקט
לקולא כאשר ספק דברנו, ולכך המשנה דנסית אליבא דרא"ט
קודם זהה שפיר קאמרה דבכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה,
דבסטט סכין דין בו אלא ספק פגום אם שחת בו השחיטה ודאי
כשרה דניהם דמדרבנן הי' פסול אם היה קורעת מקצת הושט,
אבל כל שלא הרגיש שום עכבות דבר בשעת שחיטה וגם לא ראה
במקום החתח' שום היכר קריעה שפיר דמי ע"ג דיש פגימה בסכין,
ומכח"כ שלא דקדקו על פגימה כ"ש שאינה אוגרת ואפי' לכתהלה
לשחות בו, ולכן אין כאן מקום תימא שלא נזכר בשום משנה
או ברייתא בדיקת הסכין וגם פסול פגימות הסכין אלא השוחט
במגירה שאין בה שוחט אלא חונק, והוא ניכר בכוונה מעשה, כי
כן הוא עיקר מה"ת ואם הי' פגום במקום אחד והרגיש או ניכר
שםיעוט הושט נקרו הי' פסול מדרבנן אם לא ATA ההלכה על
פסול במקצת הסימנים, והאי והודה לו ר"ע"כ אחרי רבינו נתודע,
כי לא בלבד הרבה משניות נשנו כר"ע קודם זהה, אלא דהאי
ברייתא דרבינו, דכאשר צויתיך דמלמד שנצטווה משה וכו', ג"כ
משניתה כר"ע קודם זהה, כמו שביארנו במקומו בעיקרים דלעיל,
דמה"ט לא הזכיר רבינו חמשה הל"ש, וראה זה פלא כי מתוך
החסוגי' במקומה لكمן ל"ב ע"ב מוכת דגס אמראי קדמאי עדין
לא ידע מהאי זהה דהדר ב"י ר"ע, או לא קבולה דמסדר שם
התירוצים על האי ורמנחו אלו טרפות וכו' תקופה תירוצו של רבא,
תירוץ אחד שנדחה ואח"כ הדר ב"י רבא ואמר אלו אסורות כתני,
ואח"כ מביא תירוץ מר"ל, דאמר כאן שוחט במקום חתק וכו'
וזדחו ומ"י אר"ל הכהן, והא אר"ל וכו', ואח"כ מסיק אלא אר"ח
בר' אבא אר"ג, כאן קודם זהה וכו', ומ"י לא ישוטטם, אי בבית

שנראאה בתוך החתך איזו מקום שנקרא ולא נחתך. והרי הדבר מוכחה דכיוון זהה נקרא „וחחט“ וזה „וקרע“ ע"כ המעשימים אינם שווים ונורש או ניכר בין מעשה. ולא תורה בלשון הש"ס דפרק פשיטה, כיון דכי נקב טרפה, ולא קאמר כיון דכי פגום טרפה, הרי דפיגמת הסclin לא נזכר כלל בהלכה. ובלב אר' נתעורר על דקדוק עצום הלאה. אבל עיין בהגנות הגאון רצ'ה חיות ז"ל שכותב ז"ל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עיין ש"ק סימן י"ט סק"ד מה שתפס על הדרישה שכתב בטעם בדיקת הסclin מושם דכתיב ושותם בזה, ודחה הש"ך מכאן, דאמרין דע"ז לא צדיק קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרה עי"ש, ונעלם במחcit דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפשיות לשון ר"ח, מנין לבודיקת הסclin מה"ת שנאמר ושותם בזה, ממשע דלא הי' לפניו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (oho הוא הייתר מסתבר), דה"ק בגמרא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אמרה, עכ"ל הגאון ז"ל. וכונתו דמכח האי דקדוק דלא קאמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי קאמור פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגיש שמנקב וקורע, או שיראה במקום חתך שיש שם איזו קרע שאינו חלל, שMOVEDICH דשם לא חתך רק נקרע דטרפה, וממילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו ז"ל ברכה בשם מלכות על השחיטה ודאי לצריך לבדוק את סכינו תחלה, אבל לדריש מקרה לצורך הסclin מהיכי תיתני וע"ז משני דבעי בדיקה לחכם אמרין. תירוץ זה לפי פירוש זה בקושית הש"ס צריך ביאור כמובן, גם מה דפרק אח"ג, והא אר"י לא אמרו להראות סכינו לחכם אלא מפני כבודו של חכם, ושמי מדרבן וקרו אסמכתא בעלמא הו, אינו מובן, וכיון דאי בהוראת סכין לחכם אלא מפני כבודו של חכם, גם מדרבנן איין כאן חיוב ואיך קאמור ר"ח מנין לבודיקת סcin וכו', אדם בדיקה לחכם קאמर דאיון אלא מפני כבודו של חכם, לא שיד' לשאול מניין, וגם לא לסמכו על הקרא. ע"כ דעת קשה לי, דאל"כ מה פריך מר"י וכי לא ידע דמדברי קבלה לא ילפין דיןדים חדשין, עיין בב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATI גיה גיה זוזוק. אבל ידועה דעת הרמב"ם ז"ל דס"ל דמשום לתא דאיסורא נגענו ב', ולא מושום כבודו של חכם ז"ל פ"א הלכ' כי מה"ש: כל טבח שלא בדק הסclin שלו שוחט בה לפני חכם וכו' מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו פעם אחרת ותהי' פגומה וישייחת בה וכו' עכ"ל. והרבה דיו נשפכה לישיב דעת הרמב"ם ולהשוותה עם הגמרא דכאן עיין לח"מ שם ובפלתי ויתר אחרים, ובמחcit העלו חספה בידם. אבל האמת יוrah דרכו, דנהה הא דבעינן הוראת סcin לחכם, או שיבודק הטבח קמי' חכם כלשון הרמב"ם, הוא מושום דגס פגימה דקה שאין בכחה לעkor נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת אקראי דשאול וושחטחים בזה, דלא די בושחטיהם וכבדתוב בתורה, ושחט ולא וקרע, אלא דבעינן גס "בזה" לשוחט בסcin שלם ולא בפגום בלי השקפה על גודל הפגימה אי מצי קרע או לא, דכל שהסclin נקרע פגום, פועל השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה צו, צריך הבנת הלב וטורחית יתירא לנו צריך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין זהה על סתם טבח דלא ידקך בראו' בבדיקה. ולא מפני כבודו של חכם. והרי תורה דלקמן לע"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ם ז"ל בפייה"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ט' ע"א קאמר בגמרא, Mai לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צריך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקאמר אבוי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"י ז"ל לבדוק הסclin להראות לחכם. אבל אני כתבתי שם דהרמב"ם ז"ל הי' מפרש דברי אבוי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

פתרונות

טרופות, בן ר' ר' לא אמר בה מידי, אלא הקושי נתקשה בימי רבא ורבא ה' המתרץ הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעמש תירוץ משומן ר' ל' דה' מחלוקת בין מקום חתך לשלא במקום חתך וכאשר נדחה, דמהני תרי ממרות א'א להמציא תירוץ זה כנ'ל, אמר רחוב' א' תירוץ אליבא דר', ואמרו בשםינו כאלו היהתה נתקשה קושי זו בבית מדרשו של ר', אבל באמת זה איןו אלא דרחב' א' המצאית תירוץ זה מתוך דברי ר' המוחולק עס ר' ל', בהא דמקום חתך ושלא במקום חתך, וא'כ בימי ר' עדיין לא נתקבל עכ'פ' חזרת ר', וממילא דכל פסולו שחייבת במקצת הסימנים אינס לכל היוטר אלא מדרבנן אסורים, ולכן שפיר אמר ר' דלהראות סכינו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנורשת ואני אוגרת, דין בה אלה מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמוראי בתראי קבלו חזרת ר', ובקבועו במסמורות נטועים דכל פיסול במקצת השחייבת נבלה כנהירה ממש, שב החמיר בפגימה אפילו אינה אוגרת פסולת מדרבנן אף בדיעבד, כי סמכו אקרא דושחתותם בזאת לפסול סכך פגום, אפילו אין בכך האי פגימה ליקרע כלל. ולהאי פגימה כדי להרגיש בעי חכם מדיניא כאשר ביארתי כל זאת בארכונה במקומה וממילא שב הוה הוראות הסכין לעיקר הדין ומשום ליתא דאיסורא, ועל חנס טרח הפלתי צ'ל לישיב דעת הרמב'ס ולומר דמאי דתנקו צ'ל להראות סכינו לחכם מפני כבודו של חכם, הטבח שעובר ע'ז, נעשה האי עבירה לשטן לו, שייעבור על הפגימה בבלי דעת, כי בפרפראות כאלו, א'א לישיב חומר עצום זה, אלא אפילו הינו רוצים לקבל התהכחות הללו לאמתה, הרי הוא נפרק ממה שנתנו הרמב'ס טעם, שאין מראן סcin לחכם בי'ט, שמא ימצאה פגום ישחינה במשחחות שלה, עיין עוד ליקמן זה, ולפי תירוץ של הפלתי, למה ניחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכין לחכם, ומה בין בדיקה שבודק לעצמו בביתו, לבדיקה שבדק בפני החכם, וע'כ הכוין לו סcin בדוק עב'יט כmobon, והוא תשובה נצחית לדבירו אלא ודאי ברור כשם, לדעת הרמב'ס, איךACA חשש בדיקה בין עצמו יהיו בהעbara בעלמא, ומהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חזרת ר' ע' חשש פסול דארוי'תא שמא י��ע מעשרו בשפט, ובדיקה לפני חכם תה' על פגימה הנורשת אף שאינה אוגרת, שהיה פסולת עכ'פ' מדרבנן אחרי אשר סמכו אקרא דושחתותם זה דבעינן סcin שלם שאינה פגום כלל, והוא חומרה שעדין לא נהגו בה בימי ר' יוחנן כנ'ל וזה ברור. בס"ד, עיין בחדשונו דף ג' ע"ב ד"ה גמר' אבוי לא אמר ר'א, ותמצא עונגן.

ועפ"י הדברים האלה בארתי השיטות בסוגי' דשם, והמה שיטת הרשב"א והרא"ש והטור בדעת הר"ף מצד אחד, ושיטת הראה"ה והרמב"ם א"ל שהמה אלו בחד שיטה מצד החשי, ודלא כב"י דסובר דההרבמ"ס כרשב"א, כי זה ליתא דהרי הרשב"א פסק כהני אמוראי דחלקו אר"ח, ורמב"ם ורא"ה א"ל פסקו כר"ת, דהගירת הצפורה דהינו הרגשת הצפורה פושל בסכין, אפילו אינה אונגת כלל, אלא דזה מדרבנן דעתו חז"ל על סיכון פגום ע"ג דאי בעכו עוקור הסימן, וסמכותו אקרא דושחתתים בהז, ואת אחר שקבלו החזרה דדר"ע דפיסול במקצת הסימנים נבלת מה"ת זהה עי"ש בארכיות ולא ארשום כאן רק הני פסקי הרמב"ס א"ל המיעדים כולם עדות מכונת ע"ז דפוגימה כ"ש אינה פוסלת אלא מדרבנן.

א') **הרמב"ם** בפ"א הט"ו וט"ז כתוב ז"ל. היה התלם זהה מרוח אחחת לא ישחוט בה ואם שחתך דרך הרוח שאין הפגיעה נכרת בה שחייבתו כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגש, וכשתחייב אותה בהבאה תרגישי שיש בה פגש וכו', עכ"ל. הנה בפסק הלאה נלווא כל אנשי חיל למצוות ידיהם ורגליהם, דהרא"ש

מדרשו של ר' יוי ור' ל' מקשין הא סתירת המשניות מן והודה לו ר' ע' על משנה דallow טריפות נקה"ו ופסה"ג, ה' לבעל מסדר הש"ס לסדר תחלה תירוצים של ר' יוי ור' ל' אמראי קדמאי ולבסוף תירוץ של רבא אמראי בתרא, כدرכו בכל הש"ס, ולא עד אלא דהש"ס מדחה דר' ל' מעולם לא ה' מתרץ קושי' ז', דהרי אר' ל' שחת את הקנה ואחר' נקבה הריאה וכ' ועיין ברא"ש שכ' ולא ידעינו ה' אחרונייתא ואילען לחומרא, ועיין בהגנות מהרש"ש שתמה ע"ז דהויל' דהדר ב' מחדא דכעין זה לא מצין בש"ס, אבל כתוב דממה שאמר הש"ס, אלא ארתחב' א' אר' י, כאן קודם חזה וכ' ור' ל' בזה דמעולם לא ה' ר' ל' מתרץ כלום אלא ר' ה' מתרץ עי"ש, ומיא לא יבין כי דבר זה עוד יותר דוחק מדברי הרא"ש, דמניל' הש"ס הא, דר' ל' מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מימרא דשחת הקנה ואחר' נקבה הריאה וכ' קמיה האי מימרא דמתרץ בין מקום חתק לשלא במקומות חתק ובפרט לאחר דהאי אחרינה ונקבה הריאה בין סיימון לטימון, לית לנו כותבי, הרי מסתבר דלא אמרה כלל או דהדר בה וכלהלטה, הן אמת דכפי שכתב הרשב"א ז' לדגביה הקנה עצמו כ"ע מודים דהוה כמדמבע"ד, לא קשה זאת אבל אז יותר תמורה למה הביא כלל האי מימרא לדחות תירוצים של ר' ל', דבלאי'ה הוליל', כיוון דנפסק הקנה, מה לי מקום חתק ומה לי שלא במקומות חתק, אם דבר זה פשוט כ"כ, עד שאנו אומרים דאפיילו מאן דחולק אידיינא דנקבה הריאה בין סיימון, אבל בסימן עצמו מודה גם הא דר' י' דכאן קודם חזה וכ' לאו ר' י' בעצמו אמרו אלא רחוב' א' משמי', וגם זאת רק בלשון, "אלא" לאחר שדחה ר' ל' לא תירץ מיד' ואם בביבמ"ד של ר' נתקשה קושי' ז' דורמינו וה' וכי ור' ה' מתריצה כנ"ל, ודאי ה' ציך להעמיד דבריו ברישא, ולא לסdro לבסוף ובדר' ל' אלא ארתחב' א' אר' י, וכו', אבל עיון לקמן בחדשוں שפירשתי הסוגי' לדעת הרמב"ס, כי ר' ל' רצה למצוא טעם להאי הלכה דר' ישוב, דאפיילו שחט הרוב בהקשר שחייבת, פוסל מקצת בدرسיה או בעיקר לעשותו נבלה וכוכלה נחריה, וקאמר משום דהאי מייעוט בפיסול מצטרף להשלמות הרוב, דמעיות בתרא לא מצטרף להשלמים רובה בשחייבת, משום דכיוון דאפיילו רובא הו' כמדמבע"ד ותו לא איצטרך לשוחט איפילו לכתילה לא, וכשיות ר' אושיעיא בתוס' ל' ע"ב ד' החlid, וא"כ ע"כ שני המיראות אמרם ר' ל', כי תלויות זו בזו, כי רק מכח דס' לדחacher הטרופות דמה"ט גופה הו' לי' ליחסוב לנבלה כיוון כמדמבע"ד,תו לא מצי שחוות הרוי ע'כ דר' ל' מעולם לא אמר מלתי' כדי לישב המשנה כר' ע' לאחר שהודה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בלת ר' ישוב, וע' י' אמר אלא ארתחב' א' אר' י' כאן קודם חזה כאן לאחר חזה וממנה לא זהה ממקומה, הנה גם זאת איים דברי ר' יונתן, אלא ר' חייא ב' יא למד תירוץ זה, ממה דר' מוחולק ה' עם ר' ל', על מה דامر לחלק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק בפיסול במקצת הושט, דר' י' לית לי' לא הריאה ולא הסיימן עצמו, וכן ס' לדכתילה בעין לשוחט הסיימנים כולם, ומAMILא גם במקומות חתק מצטרף שפיר מייעוט בתרא להשלמים הרוב בשחייבת, אבל סובר בטעמא הדאי הלכה, דכל שנעשה מעשה טרופות בסימנים ואיפילו רק נקב בושט, הוה כנchorה, כי ס' ל' ישנה לשחייבת מתחילה ועד סוף, וזה לנחרה מתחילה ועד סוף, ומתני' דallow טרופות כר' ע' אתי' דלית לי' האי הלכה דר' ישוב, זאת אמר ר' י' ור' ח' ב' א' הוסיף מדיל' דמAMILא לאחר שבימי'ו כבר נתקבל האי חזה והדר ב' ר' ע' צ' ל' דמשנה לא זהה ממקומה כמו שהיתה שנוי' קודם חזה, אבל כמו דר' ל' לא אמר תירוצו על קושי' הש"ס мало

וה"ה אם הסכךן מלא פגימות כאלו דמ"ש, ודין דב"ה דחווחט במגל
קציר דרך הליכתו דטהור מידי טומאה ליתא לדידן כיון דמגל
קציר עכ"פ נרגשות הפגימות גם בהולכה, והוא ל"י שוחט בסכךן
פגום דזהה נבלה מדרבנן, ולכן לא מצי הרמב"ם מיתתי האידינא.
וראה איך הרוחנו פירושו מרוחת בגמרא לדעת הרמב"ם ז"ל, ולא
הווצרכנו לדוחק פרש"ז ז"ל שמחליך בין פגימות דמגל קציר ובין
האי דמסוכסת, כי כל דברי רש"ז ז"ל וראשונים זהה דוחק אחר
דוחק כמו שבארנו שם בסוגי' וDOI'ק.

ב') הרמב"ס פ"ד ה"ז ואל: ישראל מומר לעבירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לכתלה וצריך ישראל שיר לבודק את הסכין ואח"כ יתננה למומר זה לשוחט בה מפני שחזקתו שאינו טורה לבודק, ואם היה מומר לע"ז וכיו' הרי הוא בעכו"ם ושחיתתו נבלה. הכל צו', מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן העבירות של תורה הרי זה שוחט בין עצמו, אם היה מומחה שאינו מניח דבר המותר ואוכל דבר אסור, שזו חזקה על כל ישראל ואפיקו הרשעים שביהם, עכ"ל הזהב והמזוקק שבעתים בכל מלאה בlij חסר יותר, ובכל זאת אין יוצא ואין בא בשתי הלחות אלו כאשר אבא בראש. א') איך מחייב בבדיקה סכין ונונן לו לכל מומר אפיקו לעבירה קלה נבללה דלא חדש על נבלה כלל, ובא מודא דהאי שמעתא לא דבר רק מומר אוכל נבלות, ולא מומר לשאר שעבירות. ב') ולעומת האי חומרא שמחמיר להצריך בודק סכין ונונן לו גם למומר לקל, מקל בפסול לעדות, דהינו בגין מומר ומוחזק בכך רק שעבר פעמי אחת ואפיקו אוכל נבלות, דשותט בגין לבין עצמו, ואף בודק סכין ונונן לו לא בעי, דכאן מדייק דרבא דזוקא מומר קامر ולא חדש ע"י פעמי אחת ואוכל נבלות דקאמר רבא בגין מדייק לאמר דזוקא נבלות ולא אסור אחר. ג') בוגרמא אמרו בטועמא דהאי התראה דמותר לאכול משחיתות מומר ולא חיישין לקלקל בשחיטה דלא שבך התראה ואכל אישורא, ומ"מ בבדיקה סכין ונונן לו בעי, מושום דעתו דהינו עבר פ"א אבל הרמב"ס בחלוקת הראשונה במומר לא הזכיר האי טעמא, דלא שבך התראה, ובחלוקת השני דהינו בפסול לעדות דיןו אלא חדש, אשר לפי דעת הרמב"ס אפיקו בחשוד לנבלות לא בעי בבדיקה סכין כתוב העטם דלא שבך התראה אכל אישורא וכן הרי שלא צורך הוא דהרי אפיקו בבדיקה סכין דלא שייך בי' האי טעמא, נמי לא בעי עוז"ז לא אמר לנו שום טעם דלמה לא בעי בבדיקה סכין עכ"פ לחשוד לנבלות. ד') דבחשוד לעבירות דהינו עבר פ"א כולל הרמב"ס כל העבירות ואפיקו ע"ז ושבת דגש בע"ז ושבת בעין דזוקא מומר, וכאשר כתוב כן בפי' בחלוקת ראשונה דנקט מומר לע"ז או מחלל שבת בפרהesi וע"כ דזוקא מומרadam לאו דזוקא הולל האי דינא בחלוקת שנייה בעבירה מן העבירות דזוקא בשאר עבירות, אבל בע"ז ומחלל שבת שחיתתו נבלה, וזה סתרה גלי' למש'כ הרמב"ס בפיהמ"ש על המשנה דשותט שבת שכתב שם שאם היה מיד כשעשה חבורה או עכ"פ בתחלת השחיטה נעשה מחלל שבת, ושוב הגמר שחיתה פסולה הויה, הרי דגש בפי' דין כמור לפסול את השחיטה. ה') עוד הקשו עליו מתוספתא מפורשת דאבל לו גדיין או שנגנוו עין דריש וש"ץ סימן ב' מה שנחדרקו. ובאמת יפה כתוב הפלתי דהרבנן המשmitt מה"ט נגנוו ולא כתוב רק שנאבדו, אבל מש"כ ואילו מושום התוספתא לא הייתה מקובלת אצלם וכו', מי הוא זה אשר יבין את זאת, דהרמב"ס לא היה מוכבל התוספתא ומהחדש דין דצרכיך בבדיקה סכין נגד תוספתא מפורשת. ובכל אלו החומרות שפכו הראשונים וגם האחرونים די הרבה, אבל כל בעל ישך שר עכ"פ מוכרכה להזות כי אין ממש בתירוץיהם ובמקומו אריך לסתור את דבריהם. ובפרט

וזל תמה כיוון שהפגימה זקופה מצד אחד, איך אפשר שלא תרגים אכבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעו"ט הלי"ז بعد הרמב"ם לאמור דכוונו דאין הפגימה קורעת בירידתו, אבל ודאי נהגת להבודק, ומיש"כ הרמב"ם ולא תרגיש הי"ו פגימה הקורעת.ומי הוא זה אשר קיבל דוחק גדול ונורא כזה בלשון הרמב"ם זיל שהיא לשון ערומים. אבל חוץ מזה הלא הקשה עליו הלח"מ, דלמה לא מחלוקת הרמב"ם בין פגימה אחת להרבה כמו שמחולק בגמרא, ותירץ דס"ל להרמב"ם דכל שאינה נהגת בהליךתו הו"ל מגל קצר שב"ה מכשירין רקמן במושנה י"ח ע"א בשחתת דרך הליכתו וניהו דשם בוגרמא אמרך דרך לעניין טומאה מכשירין ולא לענין אכילה הרי תראה דרמב"ם לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, ע"כ ס"ל דלא קיימת מסקנא הци, ודלא כפרש"ז זיל שם, והגמרה ובריתא דהכא דקאמר דברהה נידון כמגירה הכל כב"ש ודלא בהלכתא.
ויאמר נא המעיין וכי ניחא לי לרמב"ם תלות בי' בוקי סריקי דברים שאסור לשום עם, דבריתא ושקלא וטרוי' סתמא בוגרמא אזלא אליבא דב"ש, במקומות דכל גודל בידינו דב"ש במקומות ב"ה איננו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתון דבמגלו קצר דרך הליכתו ב"ה מכשירין, סמך על מה דהביא האי דין דמסוכסת דמבדר רק MPGIMA אחת, ומזה נדע דאין חילוק בין אחת להרבה, אעפ"ד דהבריתא מחלוקת הци בפירוש, ומה דאמרה סכך שיש בה פגימות הרבה תידוע כמגירה,ומי הוא זה אשר יכול לשובל דוחוקים כללו.

אבל לפי הצעתו פסק הרמב"ם הלהז מודוקדק ומכוון להלכה
בלי שום דוחק דהאי משנה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קדום
חוורה נשנית וכון הברייתא דת"ר וכן שם במשנה כתני במגל קצר
פיגיומתיה קורעין מ"א והוא שחת לצד השני באופן שידוע שלא
נקראו הסמנים מ"מ גזרו חז"ל לאסור באכילה אבל טומאה לא
גזרו. וע"ז כתנו בברייתא דזה דוקא בפיגיות הרבה דאייכא רוב
בפיסול אם שחת דרך הבאתו והוה נבלה גמורה, וכן גזרו בה גם
בhalicitu אטו הבאה לעשותו כמניראה לאסור לב"ה באכילה ולב"ש
גם לטומאה כנבלת מדרבנן, אבל בפיגימה אחת דאייכא, בזה אלא
פיסול במקצת היסמין, זה גופי' לא הויה ריק פיסול מדרבנן כמו
שbarangנו לעיל, לא גזרו הולכה אטו הבאה, והש"ס מותחלה לא ידע
DMAholeיך ולא הביא מיררי, אך נתקשה מ"ש פגימה אחת מפיגיות
הרביה דהרי גם פגימה אחת דקורען ריק מקצת היסמין נמי פיסולה
השחיטה עכ"פ מדרבנן וע"ז ממשי דכשהוליך ולא הביא דאייכא
חש שנקדרו באמות, אלא דראוי לאזר הולכה אטו הבאה, ולא
גזר ריק בפיגיות רבות כמגל קצר, אבל לא בפיגימה אחת. ואולם
כל זאת קודם שקבעו חזורת ר"ע אבל אחר שקבעו הזרה הרי
כל פגימה הנרגשת עפ"ג שאינה קורעת פסולת השחיטה ומטמא
מדרבנן, א"כ דין בא מגל קצר דמתניתין נפל בבירא מכל וכל דהרי
הни פיגיות עפ"ג שאינן קורעין דרך הליכתן, אבל נרגשות המה
וכל סיכון שפנום בהרגשה פסול את השחיטה וגם לעניין טומאה
דלא חלקו חז"ל בזרה זו כדי לחזקה ועשואה כפסול בשחיטה
DAORIYTA. וכך לדידן יש לנו nondז דמה דין סכך שיש בו
פגימה הנרגשת בהبات ולא בהולכת הצפורה. ובזה ודאי אין
חילוק בין פיגיות הרבה לפגימה אחת דביבוכ"כ אין בהם כדי
עלקו לא בהלכה ולא בהבאה ואין כאן ריק שחת בסיכון פגום
פיגיות שאינן אוגרות, וכיון דחייב פגימה האוגרת בהולכה ולא
בhbאה התירה הבריתא בשחת בהלכה בלבד הבאה ה"ה לדידן
דלא מקרי שחת בסיכון פגום דאיינו מרגע הפגימה בהליכתן,
ולכן שחייבתו כשרה, אבל בשחת בהבאה שחייבתו פסולת ומדרבנן
pagima הנרגשת ואינו אוגרת אין בה אלא פסול שחיטה דרבנן.

פתחה

ומושום לתא דעתך. ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשותט בשbeta. וא"כ מי שرك פעם אחת עבר הרי ספק שהוא תשובה וא"כ עכ"פ בדייעד שחתוט מותר הנשחת וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתחה לשחותו. ומה שכתב הרמב"ם בפיהם"שadam שחתוט בשבת במיד מהו שחיטה פסולה לק"מ, דהתמס בשבת עצמו שחח וליכא למימר שהוא תשובה לכך שחיטתו פסולה ומדרבנן אבל אי שחח ביום שלאחריו באמת כשרה דשמא תשובה כל זמן שאיןנו מוחזק למחל שבת. ועתה נבא לחלוקת השני' במאי שהיה פסול לעדות מלחמת עבירה מן העבריות כתוב דשותט בין פון ריטוב"א שנדרח הקהלה לישיב פרשי"ז' מכך האי חומרה. אבל הרמב"ם ז' חורי כתב שהזקתו שאינו טורה לבדוק, ולא מהמות גודל הטרחא שיש בבדיקה, זאת ודאי לא נתן לה Amar דהיה בבדיקה הסיכון טורה גדול, אלא עכ"ב כונתו דמחמת קלות דעתו, איןנו נותן לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בדיקות שהצריכו ח'ז' כדי למצוא אף פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, עכ"ב משום דאין זה אלא חומרה דרבנן שאינו מוחש עליה וידוע מש"כ הר"ר יונה ז' דהרבבה יוארת טמיים ויישוב הדעת צריך בבדיקה הסיכון, וא"כ מומור אפיו לאיה עבירה קלה שהיה, פשיטא דעתך' אין בו יוארת טמיים כדי לבדוק ביישוב הדעת והבנת הלב למצוא גם פגימה הנרגשת לחוד, דאין בה אלא חומרה דרבנן, וניהו דאפיו על אישור דהרי חמץ שאינו מאותה עבירה שהוא מומר עליה איןו אישור דהרי חמץ שעעה"פ לר"ש נמי רקס איסור דרבנן הוא, ומ"מ אמרין דמחליפין, עכ"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה דאוריתא, וא"כ גם הכא נימא דעתך' שהוא מומר למשל אשעטני, מ"מ אין חמוץ לשחות בסיכון פגום מדרבן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנין דהינו אי טרייח למצוא פגימה צוא, ורק ע"ז אמרו דאין בו יוארת טמיים לטrhoה עליה בשומות לב כדי שימצאנה, כדי שלא יכשל באיסור דרבנן. וכן שcn הוא לא חשו לה רקס במומר ואפי' לשאר עבירות ולא בחשו אפיו לנבלות משום דחילוק שבין מומר לחמוד שער ג' פעמים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חמוץ אפשר דעתה תשובה, דנינו דגס בפ"א נפסל לעדות, היינו משום דלעדות עבון מוחזק בכשרות והאי עכ"פ איןנו מוחזק בכשרות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ איןנו מוחזק להיפך לאפשר דעתה תשובה, דהרי תראה דammo בברכות ת"ח שער עבירה בלילה אל תהריר אחריו ביום שהוא עשה תשובה, ופרק שמא ס"ד דמשום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומתרך ודאי עשה תשובה הרי דבת"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרן בנ"א עכ"פ ספק הזה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הזה לא נחמיר בבדיקה סיכון דין בו אלא ספק דרבנן שאינו לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת ואף דספק דרבנן נמי לא עבדין לכתחה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסיכון פגימה כלל, לכן מותר לכתחה לסיכון עליו בא בבדיקה סיכון ונoston לו בפרט אם אין לפניו שותח אחר. וזה שמד"יק הרמב"ם ז' בלשונו הטהור בחלוקת הראשונה דሞמר צריך לישראאל כשר לבדוק לו הסיכון, מפני "שחצקו שאינו טורה לבדוק" מדייק לכטוב "חצקתו" דזקוק מומר שחצקו שלא עשה תשובה, וא"כ חזקתו שאינו טורה לבדוק, דמקלו גיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, ואח"כ כתוב דሞמר לע"ז ולהחל שבת שחיטתו פסולה לנמרי, ודוקא מומר ולא חמוץ, והוא נמי מה"ט דשחיתת מומר לע"ז ולהחל שבות איןנה פסולה אלא מדרבן עיין בחודשי הר"ן ז' בסוגי' ומ"ש לדעת הרמב"ם ז' לדוחית נכרו גופה אינה אלא מדרבן

במה שעורתתי באות ג'). לא ראיתי אף באחד מן המפרשים שיעור על האורות הזאת, שהיא בעצם מורה שלא יכול לרדף לדעת קדשו של הרמב"ם ז'יל, אשר מימות משה עד משה לא קם ממשה.

אבל לפי הצעתינו אין תחילת לשום קושי' וכל דבריו מזוקקים. והוא דרמב"ם ז'יל מיאן בפרש"ז'יל בהא דמיינר לא טרכ שפירש Adams ימצא פגום לא יחוור אחר סיכון אחר או ישחיזנו, דפירוש זה נפרד מני ובו' דקאמר שם בגמרא דחמצן של ע"ז מותר מיד מפני שמחליפין, הרי דטרחא כ"ד להחליף חמץ מטיחין וא"כ כ"ש דמיינר לתקן הפגם או להחליף את הפגום בכשר, ועיי' ריטוב"א שנדרח הקהלה לישיב פרשי"ז'יל מכך האי חומרה. אבל הרמב"ם ז'יל חורי כתב שהזקתו שאינו טורה לבדוק, ולא מהמות גודל הטרחא שיש בבדיקה, זאת ודאי לא נתן לה Amar דהיה בבדיקה הסיכון טורה גדול, אלא עכ"ב כונתו דמחמת קלות דעתו, איןנו נותן לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בדיקות שהצריכו ח'ז' כדי למצוא אף פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, עכ"ב משום דאין זה אלא חומרה דרבנן שאינו מוחש עליה וידוע מש"כ הר"ר יונה ז' דהרבבה יוארת טמיים ויישוב הדעת צריך בבדיקה הסיכון, וא"כ מומור אפיו לאיה עבירה קלה שהיה, פשיטא דעתך' אין בו יוארת טמיים כדי לבדוק ביישוב הדעת והבנת הלב למצוא גם פגימה הנרגשת לחוד, דאין בה אלא חומרה דרבנן, וניהו דאפיו על אישור דהרי חמץ שאינו מאותה עבירה שהוא מומר עליה איןו אישור דהרי חמץ שעעה"פ לר"ש נמי רקס איסור דרבנן הוא, ומ"מ אמרין דמחליפין, עכ"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה דאוריתא, וא"כ גם הכא נימא דעתך' שהוא מומר למשל אשעטני, מ"מ אין חמוץ לשחות בסיכון פגום מדרבן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנין דהינו אי טרייח למצוא פגימה צוא, ורק ע"ז אמרו דאין בו יוארת טמיים לטrhoה עליה בשומות לב כדי שימצאנה, כדי שלא יכשל באיסור דרבנן. וכן שcn הוא לא חשו לה רקס במומר ואפי' לשאר עבירות ולא בחשו אפיו לנבלות משום דחילוק שבין מומר לחמוד שער ג' פעמים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חמוץ אפשר דעתה תשובה, דנינו דגס בפ"א נפסל לעדות, היינו משום דלעדות עבון מוחזק בכשרות והאי עכ"פ איןנו מוחזק בכשרות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ איןנו מוחזק להיפך לאפשר דעתה תשובה תשובה, דהרי תראה דammo בברכות ת"ח שער עבירה בלילה אל תהריר אחריו ביום שהוא עשה תשובה, ופרק שמא ס"ד דמשום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומתרך ודאי עשה תשובה הרי דבת"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרן בנ"א עכ"פ ספק הזה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הזה לא נחמיר בבדיקה סיכון דין בו אלא ספק דרבנן שאינו לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת ואף דספק דרבנן נמי לא עבדין לכתחה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסיכון פגימה כלל, לכן מותר לכתחה לסיכון עליו בא בבדיקה סיכון ונoston לו בפרט אם אין לפניו שותח אחר. וזה שמד"יק הרמב"ם ז' בלשונו הטהור בחלוקת הראשונה דמומר צריך לישראאל כשר לבדוק לו הסיכון, מפני "שחצקו שאינו טורה לבדוק" מדייק לכטוב "חצקתו" דזקוק מומר שחצקו שלא עשה תשובה, וא"כ חזקתו שאינו טורה לבדוק, דמקלו גיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, ואח"כ כתוב דמומר לע"ז ולהחל שבת שחיטתו פסולה לנמרי, ודוקא מומר ולא חמוץ, והוא נמי מה"ט דשחיתת מומר לע"ז ולהחל שבות איןנה פסולה אלא מדרבן עיין בחודשי הר"ן ז' בסוגי' ומ"ש לדעת הרמב"ם ז' לדוחית נכרו גופה אינה אלא מדרבן

דקה דרבנן שרי על עץ ואבן, זהה הוה כמו בשאר סכך דאפשר לשמש בדוחק, אין בו משום מתקן מנת, אבל במשחזה שלה לעולם אסור דגם בסכך שרואוי לשמש בדוחק אסור, זהה מלacula ממש מקרי. ומיושב בה גם מה דקה ק"ז רעכ"א זל דחכם איך רואה לעצמו סכך בי"ט שהוא ימצא פגום והוא ל"י מטלטל מוקצה, ולפי הנ"ל לק"מ, דהרי על עץ ואבן יכול לתקן זהה שרי לחכם, ורק אין מוריין כו וرك בע"ה חשש שיחדדה במשחזה שלה אף כדי היה על עץ ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עץ ואבן שיש יותר תורה לתקן.

מכל הלין פסקי הרמב"ם זל יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפיקמה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבן אחרי שקבלו חזורת ר"ע שגورو אומר דעתך פגום פסול השחיטה ע"פ שאיןו עיקר הסימן וסמכותו אקרה דושחתות בהז דלא להשיג על השחיטה שתה"י בדרך משיכה ולא בדרך דרשעה ועיקורו, אלא דגם על הסכך צריך להשיג שלא תהי פגומה, וכל שנקראת פגומה.

וחשיטה פסולה יותר באור השיטות בהז עיין בסוגי' במקומו. וرك זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקרה דושחתות בהז, כיון דלמדו דבי בדיקה לחכם, ע"כ בבדיקה הרגשה בחוש המשוש ולא בבדיקה ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דוחש הראות חזק יותר אצל ההומונאים העוסקים בעבודה גשמית ולא במושכלות, והלוש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חלש אצל ההומן עובדי אדמה וכדומה וחזק אצל החכמים בעלי מנוחה וכיון דאבידיקת חכם קסמכין מAMILא בבדיקה הרגשה בעין דהו יתור מוכשרת לה. וזה דברינו אבושא ואטופרא נדחקו הראשונים זל, והתוס' כתבו דבריאו בגנד ושת וטופרא בגנד קנה והאחרונים זל חקרו למה עזבנו אכן בבדיקהبشرא. ולולי דבריהם זל הייתה אמר הבדיקה צריכה צרך להיות על תרתי על חדודו ועל חלקו, כי הסכך צריכים להיות חד וחולק וכ"כ הרמב"ם בפ"א ה"ה באיזה דבר שוחטין וכי והוא שהי' פיה חד ולא ה"י בה פגום, ולכן בעין אבושא להבחן אם חותך היטב שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נהגנו גם עתה לבדוק הסכך על בשර היד אם חותך כראויCID. עוד זאת ראיית להזיך כאן מה שראיתי דבר חדש מק"ז החת"ס זל בתשו' הנ"ל דגימה אית בה משום עיקור או משום שהי', וזה לכארו' פלא, נהי דבמוקם שהוא פגום איןנו איןנו חותך אבל שהי' כ"ד כזו הרי מדינה אינה פסולת ורק חומרת אחרים היא לפסול בשהי' משחה, ואיך אפשר דבסכך פגום משום שהי' נגע ב'. אבל ניחא לי בשנאמר כיון אין שיעור לשחיטה ומוליך ומביא כל הימים כלו כשר, ע"כ השוואות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשר בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דח"ל חשש על כל פגימה אפילו אינה אוגרת ואני קורעת משום דעתך פגום אינו חד ויש חשש שהי' בשחיטה אריכתא לכן לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפלו אינה קורעת ודוק'.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעת הבה"ג ג"כ כדעת הרמב"ם, וכאשר הבאתי לעיל מוגרות רצ"ח זל שמעתיק דברי הבה"ג שכותב בבדיקה הסכך אנו למדין מושחתות בהז, ומAMILא שלא קשה על הבה"ג קושי התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דבסכך פגומה, הרי מאחר דחכמים פסלו סכך פגומה גם אלא עיקור ר"ל אפלו אין בכך הפגימה לעkor, איך נחשב עיקור דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטומאה מטבלין אותו ביו"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חז אלא מדרבן אסור לית ב"י משום מתקן מנת, ולכן גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

במשנה דריש גיה"נ אין נאמנים על חלב וגיד ולחכמים דנאמנין משום דהוא איסור תורה ודאי, אבל לטrhoה ביב' בדיקת אחר פגימה דקה שאינה אוגרת חסודים הם דשמא לא יתרוחו בהז. וההילוק בין לבין מומר לאחד מן העברות לדעת הרמב"ם דሞמר חזקתו אין טורה כלשון הרמב"ם, ובtbodyם ספק הוא ודינם כסולי עדות דספק שמא לא בדקו כראוי על פגימה הנרגשת. וניהו דשם כתוב דשותט בין עצמו היינו באינו טבח דלא תקנו להראות הסכך לחכם אבל בטבח תקנו. וגם בטבח בדיעבד כשר הבשר אף דלא הראה סכךו לחכם דודוקא ללא נמצאת סכךויפה מכירין אבשרה דטרפה אבל בנאבד הסכך משמעו דרך ולא נדייק מרישא דודוקא בנמצאת יפה לא מכירין הא בנאבד מכירין דכן יש למלמוד מן הרמב"ם זל שכתב, דבלא נמצאת יפה מכירין אבל בשרא דטרפה, ועיין בחודשי ליקון דהרמב"ם לשיטתי' מוכרכה פרש כן, ועל כל בשרא היינו אותו הבשר ששוחט בלי להראות הסכך לחכם שא"א לעמוד על הסכך לבדקו עתה. שלא מסתבר כלל לאמר דאפילו הראה סכךו לחכם יקנשו לאסור האי בשר, וכיון שכן מוכחה דבນמצאת סכךו יפה לא מכירין גם על האי בשר דאי' לביר הכרש סכךו והבן. ועכ"פ לק"מ לכל שמאה סכךו לחכם אין בככ כלום אס הטבח לא בדקה רק בהעbara בעלמא מפגימה האוגרת דהרי מו"ט תקנו להראות סכךו לחכם משום דחשודים הם בכך. אבל אם עבר ושוחט ללא הראות סכךו לחכם מעתיבינו לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראיית הגה"ק בעל ד"ח זוק"ל שמכוח מהאי רמב"ם דאם מחייב לש"ב הסכך שהראה בתורת יפה שהוא פגום דלא מעורבין לי', דאל"כ אין השוו להראות סכך לחכם ביו"ט שמא ימצא פגומה. והוא קושית הגאנונים הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הראות סכך לחכם ואיך נעביר את הטבח שעווה כתקנת חז"ל, וא"א לבוא למכלול דהרי בכל פעם מראה סכךו לחכם אבל עתה בזמןנו שכותבו הראשונים זל דמנוגים אנשים ידועים ומוחזקים, וגם אינם שוחטים לעצם ומוכרים לאחרים, ולהם מחלו חכמים כבודם, ולרמב"ם דמשום לתא דאסורה ג"כ בטלה התקנה, דהרי רק בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סכךו פגום אין ראי' ממש דין לכנסו, אמנים לדינה ודאי הci הוה, דאל"כ לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקה טובא על הרמב"ם הוא דהמעין שם ברמב"ם ובכ"מ ימצא דשיטת הרמב"ם הוא דכל שנטקלל הסכך באופן שגים בדוחק איינו ראוי לתשמשו, אז גם לחדודה על עץ ואבן אש שלא נתכן לממרי אסור, דהוה תיקון מנת ביו"ט. אבל אם לא נתקלל כ"כ רק שם"מ טוב לחדודה שיחתוך יותר יפה, אז על עץ ואבן שרוי ואין מוריין כן לרבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור משום דזה מלאכה גמורה עיי"ש. וא"כ קשה בסכך של שחיטה כל שנפוגם איינו ראוי כלל למלאכתו ומה ל' עץ ואבן או משחזה שלה, ולמה ל' לרמב"ם לומר דילך ויחדד במשחזה הרי בעץ ואבן נמי אסור כל שאינו ראוי כל עלי' בש"ז ק"ז החת"ס זל י"ז סיון ט"ו דנתקה בהז, ורוצה להוכיח מזה אין שום פגימה יוצא רק במשחזה שלו והוא פלא, דהוא דין שם על מטלית אבל מה עניין זה לעץ ואבן וחוש שדבר בהם רמב"ם, הci נאמר בפגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, לא תסולק על עץ ואבן אתמהה.

אבל אם נאמר דה פגימה שאפשר למצוא החכם אינה פסולת השחיטה אלא מדרבן, אז דברי הרמב"ם מזוקקים עפ"י הסוגי' דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטומאה מטבלין אותו ביו"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חז אלא מדרבן אסור לית ב"י משום מתקן מנת, ולכן גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

פתחה

דורי רק בהזיר כתב הרמב"ם ז"ל האי או נולד, והא ודאי לא שכך שיויצא אבר וחיזרנו.

אבל שיטת הרמב"ם הלאו מוכחת מדין דין פקועה, דהרבנן ז"ל סובר דין פקועה שהפריס ע"ג קרע טעון שחיטה מה"ת, והוא דבר חדש שלא שערו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבר בזה, וכל המיעין ישפט בצדך דין הוא.

וז"ל הרמב"ם ז"ל ספריה ממן"א, מצא בה עובר כי אע"פ שהוא בן ט' ח' גמורים ואפשר שיחיטה אינו צריך שיחיטה אלא שחייבת אמו מטהרטתו ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה עכ"ל, והוסיף על דבריו הכה"מ וז"ל, "ושיחיטה זו אינה אלא מדבריהם מושם מראית עין וכותב רבנו בפיהם"ש, ודע שאינו צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפה מפסdetno, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי עכ"ל. וכן הasticsים הרשב"א ז"ל וכו"ו עכ"ל הכה"מ. ומ"מ לא יודה, דהרבנן ז"ל, לא היה רשאי לכתב סתום, ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה בלי האי תוספת הדבריהם, "מושם מראית עיר", כי בכ"מ תמצא שהרבנן ז"ל מזכיר מאי לאbara מה שהוא מה"ת ומה מדבריהם כמו בכל פרקים, בחלב ודם וגיה"נ ובמkommenות אין מספר, ומכך"ש מה שהוא רക משום מראית עין, איך יכתוב סתום צrisk שיחיטה שהוא לשנה דתנה דמתניתן על קרעו ומצא בה בט"ח טעון שחיטה, והוא מה"ת.

ORAHA אך במחכית של הכה"מ ז"ל, שגה גם במה שתלה ברמב"ם בפיהם"ש דברי התוטס והראשונים ז"ל שכתו דבהתפריס ע"ק דין השיחיטה הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטרפות פסולת בו. וכל הרואה יראה דמעולם לא דבר הרמב"ם מזה.adam כדורי הכה"מ ודאי לא היה הרמב"ם ממשיט דין זה מתחבورو יד החזקה. ז"ל בפיה"מ „זה בט"ח שמוטר לאכלו ללא שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ודע שאין צrisk בדיקה, ר"ל שאין הטרפות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי, והלכה כחכמים ע"מ שלא יהלך על הארץ, ובדברי רש"ש שמותיר אפיקו הפריס ע"ק איןם הלכה" עכ"ל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס ע"ק עד סוף המשנה רק דבר מלא הפריס דוחשיטה של אמו מתיירטו, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כדיוע, ומעטה נצמלה לו חקירה, אם תהיאabei בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומ סברא חזונה כמו דhalbvo אסור משום דמקרי שור, ולא נידון לעניין חלב כאחד מאבריו האם כמו כן חי"י הטרפות פסולת בו, ע"ז מלמדנו דזה ליתא דגביה חלב נידון כשרו שלם בפ"ע, אבל לגבי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות וחוד לאו הוא כמש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ד ה"ז ממן"א, וכך כל שאין הנבלות פסולת בו, אך תפיסת הטרפות שהוא רק תחולת נבלות. ואם נמצא עובר מת לכ"ע שחיטה אמו מתיירטו, ואיך חי"י הטרפה חי"ג רגוע מהמות. דין זה ממשינו הרמב"ם ז"ל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והotos ותור הראשונים דפליגי זה על הרמב"ם, וס"ל דhalbvo מותר, אין מן הצורך שיש אמרו דין טרפות מן הבطن פסול בו, דהוא ק"ו מחלב, אבל לעומת זאת בהפריס ע"ק דס"ל דבעי שחיטה רק מדרבנן, נתווה להם החקירה מה דינו אם נטרף האי בין פקועה לאחר שהפריס ע"ק ברבות הימים אשר הוא חי והחליטו בזה להקשר כיון דוחשיטה גופה אינה אלא מפני מ"ע והטרפות אינו ניכר כ"כ, וכן לא החמירו בנמצאה סיכון פגום. אבל הרמב"ם ז"ל לא דבר מדין זה כלל לדידי טעון שחיטה מה"ת, ופשיטה דטרפות אח"כ פסולת בו.

ועיין בחודשי בפניהם בסוגי שם, דהרבנן ז"ל מפרש הסוגי דר' מרשניא ואבוי פלייגי בהז' אי חכמים דרש"ש מה"ת קאמרו או

הסיכון שהריבו חכמים לבדוק אותו עם הצפורן ועם הבשר ובשלש רוחותיה של הסיכון, ואם נרגש בה פגימה אפילו כ"ש השיחיטה אסורה" עכ"ל, הרי מפורש אומר בדיקת הסיכון מפגימה כ"ש ארככתא דרבנן הוא, והשוחט באפי פגימה כ"ש, השיחיטה אסורה ולא פסולה. יותר ביואר הדברים תמצא בסוגי דף י"ז ע"ב עי"ש היטב.

עיקר ז' אבר היוצא ואבר המдолדל ובן פקועה

דין אבר היוצא והmdlدل ודיני בן פקועה מבוארים בפ' בהמה המקשה, אלא דבביאור הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. ואשר בارتני בפנים דעת הרמב"ם ז"ל בבואר הסוגי היא המחוורת ומתΚבלת וכל נושא כליו וגם לרבות הראשונים ז"ל, לא ירדן לסוף דעתו, ולא הרגשו מה היא שיטתו, וכך לא עמיד רק מקצת שיטתו בעניינים אלו, שהוא נ"מ רבתא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתואמת וצדק תלי"ת.

הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ט כתוב וז"ל: עובר שהוציא ידו או רגלו נasser אותו האבר לעולם וכו', ואפיו החיזר אותו אבר לمعايير ואח"כ נשחת, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור משום טרפה וכו', עכ"ל, וע"ז כתוב הכה"מ דכלא/or נראת שלאן זה כולל לכל עובר שהוציא ידו גם למי שלא נשחתה אמו קודם לידתו, אבל לפי האמתה הטעות, שא"כ ברוב הבעמות נמצא אישור בהרבה אברים שיויצאים קודם הלידה. ואף שמדובר מוכחה שהיה סובר ברמב"ם כפישוטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיוון הרמב"ם לזה עצה". ומכח האי אמת שלל, נתקשה בבי" הරבה, שהשימי הרמב"ם ז"ל הא דר' מרשניא דף ע"ה ע"ב דאמר בן פקועה הבא על בהמה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לזרע האב, וכן השמייט הא דאבי דאמיר התם הכל מודים בקהליט בו פקועה דשרי דמלתא דתמייה מזכר דכוויי אנשי, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בارتני כמשמעותם בדברים דדברי הרמב"ם כפישוטו וכל גدول ביד, לכל המדחק בדברי ולשון רבנו הרמב"ם ידו על התחותונה, כאשר כתבתי בהקדמה, דהרבנן ז"מ שעשה חברו משנה תורה, בכוונה שלא נctrיך אדם לעין בשום ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכחה ע"כ לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ושלא ישטע לתרי אונפין, כי לולי זאת נפל פטו בבריא מבוגן, ולכן תמיד משכנתני ונשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשوط משמעו, ותלי"ת בכ"מ ראייתי נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם ז"ל דבר היוצא לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, ע"כ אית בי"י איסור טרפה גם קודם שחיטה ומצד בשדה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דוחשיטה מטהר את היוצא מידני נבלה לטרפה. ופלוגת ר"מ ורבען הוא בש' לידה לאברים, או אין לידה לאברים, דר"מ יש לידה לאברים, וכך לא בעין קרא כל לאסור אבר היוצא דכיוון דזהה כלוד, שוב לא נגרר אחר שאר העובר, ולא ניתר בשיחיטה האם, וממילא דזהה לשאר אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל אין לידה לאברים, והיה נגרר האבר היוצא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דובש בשדה טרפה דמרבנן מני" אבר שיוצא חוץ למחיצתו שנאסר לטרפה. אלא דהא דין לידה לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שחיזיר האבר בטלת הלידה הלו ע"פ שנולד Ach"c. אבל בנויל כדרכו אף שהוציא תחולת האבר מה בכך הלא אגלי מלטא למפרע דהכל חד לידה ואין כאן יציאח חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי דמברכת ס"ט ע"ב דברים נחמים קלוריון לעניינים תלי"ת. וכן על חנס קמתמה הב"י ז"ל, דהא רוב לידות נמצאת אבר היוצא

ומי הוא זה אשר לא יודע דהאי „אע”פ שלא הפריס עג”ק” שכותב הרמב”ס אין לו שחר, אם נאמר לכל השחיטה בהפריס עג”ק אינה אלא משום מר”ע, דהרי הרמב”ס הכא מכרת דבר דחייבין על תלבו כרת, ומה ל’ הפריס או לא הפריס. דמלשונו משמע Adams הפרס פשוטיא דחיב בcart, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בדוחים אין תרופה למכת עורונו בעניינו שכלו.

ג’) והוא היותר בולט, דהרבמ”ס פ”ב הלכ”ז מהלכי’ אבה”ט כתוב ו”ל: השוחט את הבמה וכוי’ ואם מת קודם שיפריס עג”ק הרי הוא תהו ששהיתם אמו מטהרטו עכ”ל. ואשותו את הטרפה קאי עי’יש’ בכ”מ. והרי מבואר דאם הפריס עג”ק ומת מטמא כנבלת והא מניל לרמב”ס, דמהיכי’ תמי’ נימא דמשום מר”ע גוזו רבנן תומאה. ועיין בי”ד סימן יג טו”ז סק”ד דרצה לומר לכל עצימות השחיטה משום מר”ע אין אלא לכתלה ולא לאסור בדיעבד, ובו”ד החדשות נדפס מנובי ז”ל השגה על דברי הטו”ז אלו, מדברי הרמב”ס אלו דפסק דאפיקו מטמא כנבלת גמורה. ולא חלי ולא הרגיש כי אפיקו נדחו דברי הטו”ז אין לדברי הרמב”ס שום הבנה, דכלל גדול בידינו אפשר טומאה לא מפשיןן, וכאשר אמרו במקילון פי’ עי’ב אם אמרו ספק טומאה לטהר, יאמרו ספק אמרו דלא כרשי’ כמובן. אלא ודאי משום דר’ אשיש ס”ל שלא כאבי’ אלא כר’ מרשיא דבדאוריות פליגי’, ופסק פשיטה רמב”ס כוותי’ ולפיכך יפה עשה דלא היבא לא דר’ מרשיא ולא דאבי’ משום דר’ מרשיא אלiba דרש”ש אמר למלאי’ ואנן וחושין לפ██וק חכם דפליגי’, וס”ל דמדאוריות טוען שחיטה, ודאבי’ פשיטה דאינו הלכה, אלא כר’ מרשיא דבדין דוריות פליגי’, עיין בחדושים שם בארכיות. ועל אמרת דברי אלו מורים גם שאר פסקי’ ולשונות הרמב”ס וכולם מעידים עדות מכונת דמה”ח טוען שחיטה כאשר תראה מן הפסיקים שאביה באזה.

מעיקר הדין ונוה”ת, וכן אם מת מטמא כשאר נבלה. ואחר שזכינו לידע כל זאת מילא נבן כי הרמב”ס היה מוכರח לפреш דעיקרابر היוצא אינו תלוי בשחיטה, אלא הוא אסור בפ”ע מקרה דובשר בשדה טרפה, דהרי גם אחר שחייבת האם אם הפריס עג”ק טוען שחיטה מה”ת, ולמה יאסר האבר עיון בפניהם מה שהארכנו בזיה ונצמח מאה דגס אבר המודולל כמו אבר היוצא אסור מה”ת, דמחד לפוטא מרביין תרווייו. ורק”י ותוס’ יותר הרשונים דסבירו דברי היוצאה עיקר איסרו מלחמת שאן להולד שחיטה שכבר הותר בשחיטה אמו, ולא בעינן קרא דובשר בשדה אלא האחיזר דלא מהני, لكن מצי סבירו דברי היוצאה מה”ת אסור ולוקין עליו משום אבמה”ת, ואבר המודולל אינו אלא מדרבען, וקרו אסמכתה בעלמא, אבל לרמב”ס דין איסור אבר היוצאה תלוי בשחיטה רק מקרה דובשר בשדה נאסר, لكن חד דינא אית ל’ עם אבר המודולל, ושניהם אסורים מה”ת, אלא דין לוקין עליהם משום דווה לא שבכללות.

ובטעמא זהה מلتאות דיש חילוק מה”ת בין הפריס ללא הפריס על”ק כתבתי בפנים, דהנה כפי שביארנו בעקרונים הקודמים השחיטה במדבר כמו הנחירה הותר להם מפרקשת עי’ שחיטה שנכנסו לארץ שנאשרה הנחירה הותר להם מפרקשת עי’ שחיטה אבל לעומת זה נתן להם שיעור ב’ בבהמה וא’ בעוף דינחו שלא הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא”ש והטור ז”ל השמייטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתית דלא מטעה דידי השמייטה, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצריך שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשמייטה משום דלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי אוא”ב لكن לא חשו להביאו.

ב’) בפ”ז הלכה ג’ שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו’, ואם שלמו לו חדשיו ומיצאו ח’ אע”פ שלא הפריס עג”ק ואין צrisk שחיטה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ”ל. מדרבנן, דר’ כהנא שם סתמא קאמר הפריס עג”ק אילא בינייהו, עי’ הביא דר’ מרשיא דבן פקועה הבא על בהמה דעלמא הולך אין לו תקנה. ומימרא אז לפום רהייא אין לה שיקות כלל להאי פלוגנטא דרש”ש ורבנן, עיין בחדושי ק”ז החת”ס ז”ל שם, דמתמה הרבהה עי’ א’ אבל הרמב”ס ז”ל קמתרץ ברוחב בינו חומריא זו בפשיותו, דר’ מרשיא דока לרש”ש קאמר למלאי’ משום דהוא היה מפרש דברי ר’ כהנא חמיו, דהפריס עג”ק אילא בינייהו מדוורייתא קאמר, וא”כ לדעת חכמים דינו אין לו מקום רק לרשי’ שעז חולק ABI וס”ל דגס לחכמים אין טוען שחייבת רק מדרבנן משום מר”ע. וכיון דר”א דהוא בתרא לא רצה לקבל הא דהרבבה אמוראי קדמאי אמרו הלכה קרשי’ וכל מקום שננה רשי’ הלכה כמותו וחושן להא דר’ יונתן דאמר הלכה קרשי’ במסוכן ובתרומות מעשר. והאי ר’ יונתן גופי’ לא קאמר דין הלכה קרשי’ רק בהני תרי אלא דבאייך אין כאן הכרעה. ואי כל עצימות פלוגנתם רק בדרבנן וממשום מר”ע, אין מקום לפ██וק דלא כרשי’ כמובן. אלא ודאי משום דר’ אשיש ס”ל שלא כאבי’ אלא כר’ מרשיא דבדאוריות פליגי’, ופסק פשיטה רמב”ס כוותי’ ולפיכך יפה עשה דלא היבא לא דר’ מרשיא ולא דאבי’ משום דר’ מרשיא אלiba דרש”ש אמר למלאי’ ואנן וחושין לפ██וק חכם דפליגי’, וס”ל דמדאוריות טוען שחיטה, ודאבי’ פשיטה דאינו הלכה, אלא כר’ מרשיא דבדין דוריות פליגי’, עיין בחדושים שם בארכיות. ועל אמרת דברי אלו מורים גם שאר פסקי’ ולשונות הרמב”ס וכולם מעידים עדות מכונת דמה”ח טוען שחיטה כאשר תראה מן הפסיקים שאביה באזה.

א’) בפ”ב מהלכות שחיטה ה”י כתוב „דאם יצא העובר חי והפריס עג”ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחתט אינו לוקה” עכ”ל. מהא דכתב דאינו לוקה נמי מוכח דעכ”פ איסור תורה אילא הכא דין רך משום מר”ע בעלמא פשיטה דין כאן מלוקות. והא דבאמת אין לוקין עליו, משום דהא אילא כמה אמורים דאמרו הלכתא קרשי’ ושניהם דפסקין להחמיר בשל תורה חכמים, ולא סמיכין אהאי ככלא דר’ ח’יא דבעל מקום שננה רשי’ במשניתינו הלכה ממשונית, אבל להקל להלקתו וחושין לדרש”ש. ולא עוד אלא דההא דisor הרמב”ס ז”ל לשוחט העובר בו ביום נמי מוכח דעתו שחיטה מדינה, דהרי ק”ו אילא איסור הטרפות פועל בו מפני מה שכתו הtos’ והראשונים ולדעת הב”י גם הרמב”ס בתוכם, משום דלא חששו משום מר”ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכנו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטטרופות וכן על פגימות הסcin לא חששו, מכש”כ דין לחוש משום אוא”ב דמן דראה אותו שוחט מנא ידע דנסחטה אמו היום, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג”כ שהעובד היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר”ע נשחת. ואם מכר הולך לאחר ושחטו בוודאי ליכא מר”ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנסחטה אמו היום, ומהיכי’ תמי’ יחשדחו בידע ושחתט. ואפילו אם נדחק דמ”ש שייך כאן מר”ע, עכ”פ חדש דין שחידש הרמב”ס מדעת”י דנספי’ שאין דרכו בכך למה לא כתוב יראה לי, כדי רכו הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא”ש והטור ז”ל השמייטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתית דלא מטעה דידי השמייטה, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצריך שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשמייטה משום דלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי אוא”ב لكن לא חשו להביאו.

ב’) בפ”ז הלכה ג’ שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו’, ואם שלמו לו חדשיו ומיצאו ח’ אע”פ שלא הפריס עג”ק ואין צrisk שחיטה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ”ל.

פתחה

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנגדות דוחקתו שחייטה מה"ת לדינה לא זו בלבד דבון ט' כי שהפריס עג"ק טען אישור אמורת דלא נשחתה כראוי וחזקת טהרה אומרת כראוי נשחתה, וא"כ נימא דל חזקות מהכא, והוא"ל ספק בין לענין אכילה ובין לענין טומאה. וכן ספק הרמב"ס פ"ג הט"ו בנשפט הסימן ולא נודע אם קודם או לאחר"ש דהוה ספק נבלה, וכן בהלכ"י י"ח כתוב דרך כלל דכל ספק בשחיטה הרי זה ספק נבלה, אלא דבאל בדק בסימנים פסק בפ"א ה"יב דהוה נבלה, ומשמע נבלה ודאי. ועיין בתפicha לפרמ"ג ז"ל שהאריך ולא מצא מענה לישיבת דעת הרמב"ס. לכואורה נהפוך הוא דלא בדק בסימנים קיל משאר ספק דהא איןACA כאן רוב, דרוב פעמים שחוט שפיר. וניהו דחרשב"א ז"ל כתוב דהוה רובה דתלי' במעשה, חזקה שלא נעשה מעשה, אבל עכ"פ לא גרע משאר ספק בשחיטה, ולמה לא יהי' גם כאן רוק ספק נבלה, הן לענין אכילה והן לענין טומאה. וכפי הנראה דמה"ט כתבו התוס' שם דמה"ת טהורה וכשרה ממשום דרוב פעמים שחוט שפיר, ורק מדרבנן החמירו לענין אכילה ולא לענין טומאה. אבל מפרש"י שם לא נראה דרכך מדרבנן קאמר וכפי שהראתינו לעיל דרשינו כן מקרא, וכפי הנראה אין זה אסמכתא בעלמא, רק דרשה גמורה כי הכתוב מיותר למגרמי וכן דריש תדברי" הא קרא כן כמובא בירוש"א. עיין מה שכתבתינו שם זהה.

אבל דעת רשי"ו ותוס' הלכו זהה לשיטתייהו, כי התוספות סברו דחזקת אישור דקאמר הינו חזקת אישור שאינו זבוח, כמו"ש התוס' שבשותות ובביצה CIDOU ובמקומוarteriyehו, כי החזקה שבחותם שבבשותות ובביצה CIDOU ובמקומוarteriyehו, דענין חזקה הוא להחזיק את השם טהור טמא אסור מותר וכדומה, ואיפלו עיי' סיבה חדשה. ר"ל אפי' נctrיך לחריש חזקה שבנה שניתה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עשוין כן כמו שתכתבו התוס' בהרבה מקומות בסוגי' דרוב כמו דפטור מן תעיד שהפרה אדומאה טרפה, או חזקת ולד בעמי' חזקת דגרא הביבורה תעיד, דאמו כבר ילדה כדי להעמיד חזקת פטור על מקומו, ואע"פ שהحسابות מתחלפות, כי מתחלה פטורה מן הבוכרה משום דעדין היא בעמי' אמה ולא נפטר רחמה, ואח"כ כשכבר נולדה פטורה, מפני שאמה ילדה כבר, מ"מ כדי להחזיק שם פטור מהזיקין שבנה חזקה חדשה, וא"כ הכא נמי חזקת טהורה דברמה חזקה אלימטה להעמידה גם אחר מיתה בהמה, דاع"פ שבחייב היתה טהורה מפני החיות המצלת מן הטומאה, ועשיין נחיקנה לטהורה שהיא שחוטה, מ"מ שפיר חזקה הו להחזיק את השם טהורה איפלו מסבה לשבה, ולכן נתקשו דנוקי חזקה להדי' חזקה חזקת טהורה כנגד חזקת אישור, ולהיו ספק שחוטה הן לענין אישור והן לענין טומאה, דליול לגבי אישור בחר חזקת אישור ולגביה טומאה בתו חזקת טהורה א"א, כיון דהוה תרתי DSTORI וכן הוכrhoו לאמר דמשום דרוב פעמים שחוט שפיר מה"ת טהורה ומורתת אלא מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא לגבי טומאה דלא לאפשר טומאה ולמד"ד נבלה ס"ל כיון דהוה תרתי MILI DSTORI השוו מודתויהם לאמר דגמ' לענין טומאה מटמא מדרבנן.

אולם דעת רשי"ז ז"ל היא, דענין חזקה היא לא אמר דלא נתווה השתנות או התאחדות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו שהוא כל זמן שאפשר, ואין משגיחין על השם כלל והוא למ"ד נבלה, והכי קאמר בחיה היתה החזקת אישור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי החזותה אף שהיא חי' מוציאה מידי אישור זה, ועתה אמת שמתה לפנינו, וליכא אישור אבמה"ח, אבל המعتمد שלא נשחתה שחותה, ר"ל שלא נעשה מעשה השחיטה עדין במקומו עומד, וכיון דבחזקת שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מותה ממילא נבלה הו הוה גם לענין טומאה, מה תאמיר והוא היתה טהורה ע"ע וכן דעדין טהורה הוה, זה אינו דחא כדי להעמידה על חזקת טהרתה בעין גנד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

והויצא לנו לדינה לא זו בלבד דבון ט' כי שהפריס עג"ק טען בחיטה מה"ת לדעת הרמב"ס, אלא גם מה שהתריר הרמי"ז ז"ל בסימן כ"ג סעיף ה' להוכיח על ראש העוף כשושה למות יש לדון בזה בתرتית, חדא דמאיחר שלדעota הרמב"ס בעין לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבוחת שחיתת דיעבד ובפרט בעוף רק רוב סימן אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דגמ' בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעין להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתך ברור דאסור העוף מה"ת ונבלה גמורה הוה, דהרי בארכנו דחא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרא, הינו מושום דאן סחדי דאיתר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועצת גס בלא עשיית גיסטרא. אבל בשוחות רק סימן אחד וכ"ש רק רוב סימן אחד, ואני רואין אותו חיל פנוי כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתריר אלא דזה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקום שלא שחת הוריידן ולא יצא ממנה דס הרבה שחי' ימים איך נתיר אח"כ להכחות על הראש ונבלה אם גם בגין פקעה שהפריס על גבי קרקע עכ' שחיתת מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על כרחנו מישית הרמב"ס ז"ל ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחדושנו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיימרא דר"ה במכילתן ט' ע"א אמר בהמה בחיה' בחזקת אישור עומדת עד שיודיע לך ומה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך ומה נשחתה, ואך באיתיליד בה ריעותא. ומימרא זו מביאה הגמואה על הא דתנא בברייתא, שלא בדק בסימנים נבלה או טרפה לכל ח' כדאית לי' וקאמר דפליגי בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת אישור אמרינו חזקת טומאה לא אמרינו, ולמ"ד נבלה בחזקת אישור קיימת והשתתा מתה עיין בגמרא. והנה שורש מימרא דר"ה נמצא בספרא מובה ברשי"ס פ"ש שנייני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל, צל' בין חמוץ לפורה ובין צבי לעירוד, אלא בין נשחת חציו של קנה לנשחת רבו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למה לי' וכי לא ידיעין מקום אחר דבעין נשחת רבו ולא חצין, וכן בטרפאות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא כdomה הבשר ננד בני מעיים דכשר, או האדים הסימנים עצם וכdomה דטרפה, כי על כל אלה עכ' בא ההלכ' המיוונית, ולמה לי' הא קרא, אבל הפירוש האמתי בדרשה זו הוא, דאתא לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיתה אם נשחת רבו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, דקודם שנבדוק אם נשחת רבו הוא טמא, דבחיקת שלא נשחת' מוקמין, ובין החיים הנאכלת ובין החיים אשר לא תאכל, הינו בנמצא נקובה הריאה או בני מעיים לאחר שחיטה, דמסתמא תלין בזאב או במשוש ידא דטבוח, لكن הקדים הנאכלת, ואם הוא במקומות דאי מוקם לתלות עכ"פ דמ"מ אפשר דעתהacha אחר שחיתה, חיישין מושום דהרי נקוב לפנוי. הרוי לך משחיתת הנני דינים המבוארים בגוראה דקאי ר"ה עלייהו, ומובאים בהאי דרשה דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר למ"ד דלא בדק בסימנים נבלה דטמא קרי לי', אם לא בדק אי נשחת רבו, ודלא למ"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש להעיר, דכואורה הינו מושום דלא כמר ודלא כמר, אלא בין לענין אכילה ובין לענין טומאה ספק הוה, דחא אוקי כאן חזקה גנד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בחל' י' ו'ז'ל,, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הרה היא נבלה, ומה ל' מתה מהמת עצמה או הכה בסיר' או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו האחرونים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, דנבלת כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במ"ת, וניהם דח'ל' דרכם לדרכו איזה חידוש דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר כ' הרמב"ן ז'ל בריש דברים עי"ש, ובמקום שיש לדרוש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חידושים דיןים נדרשות, כמו נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במ"ת, אבל הלא הרמב"ם בדור מלל, שכותב דאם טרפה והמיתה הרוי נבלה ומה לי וכו' ר'ל דאם נבלה ורוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה"ה מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אין לנו שדיבר כתוב בהוויה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, לומר מוכחה דבר מטרפה שלא המיתה אבל ה"ה וכש'כ' כהמיתה שהוא נכלל בלאו זה והשתאות זוכינו לידע, דלאו דטרפה כלל גם את הנבלה, האילאו דנבלת נשנית במ"ת לכארו' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל"ע ע"א דנבלת ממעטת המסוכנת, ה"ה דיש למעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina כתוב כאן לכטוב נבלה תמותה טרפה להזיהה נכללו יישבב, אפילו בפיסול במקצת השחיטה, הכל נאסר ר'ע קבלת ר' ישבב, וזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכרי, ואלה להשליכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopf, והני אינן ראוי לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמ"כ "הרבא"ע עה"ת דטרפה ארסיי וסכנה לאדם לא כללה, ומכם"כ הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמ"כ רשי' בשמעתון ז' צ"ב ע"ב שהוא בכלל שלשים מכות שקבלו עליהם ב"ג שלא יוכל בשער של מתה מלאיה, וכן נהאה מגמ' ל�מן ל"ג ע"א גם לנכרי בעי נחרה, כמו שמדליק הגאון רצ"ח ז'ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכראה היא הנבלה המחוודשת שנכננו לארץ דהינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה ר' ישבב בסוגי' דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל"כ לאו דנבלת מה ל' השטה מסוכנת אסורה נבלה מבעי, ולידי הלא הלאו איצטרך על הנחרה ושלא נזבחה כראוי והשבתי לו דהינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת איך איסור עשה דאייה זובחה, ומ"מ איצטריך הלאו כדי ללקות, ותירצ'ו דהוומ'ל ולטעמייך, ובמסקנא הלא יש לו יופota אחרית להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוגי' מציא את' כרי"ש ככמה סוגי' בשמעתון דאלו כוותי' כאשר הרأتي במקומות, ולרי"ש הלאו דנבלת איינו אלא חזרת הלאו דטרפה כאשר אבר זה, והוא דלרי"ש דם במדבר נאסרו בנחרה וرك השחיטה היתה מוציא את הב"ח מיד נבלות, ע"כ האי לאו דל"ת כל נבלה איינו אלא חזרת הלאו דטרפה שביבשת משפטים, ומה דשינה הכתוב לכטוב נבלה תמותה טרפה. ע"ז איתי תירוץ בספריו שהוא אליבא דרי"ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בתר שמא ומחזקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה וכלן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שי שבילין ושני בנ"א דבאו לשאול בזאת דטרהורם שניהם ע"ג אחד ודאי טמא הכא דכוותי',adam נשאל על אכילתת אמרין לע' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין לע' טהור דכמו דבשני בנ"א דאים תלויים זב"ז ה'ג שני עניינים בחד בהמה דין לטלות זב"ז, דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורה היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה ע"פ שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי שחייטה. ומדובר דקלק הלשון טרפה ואסורה באכילה דר"ל דלא גרע מאלו הייתה טרפה דאי ודאי אינה מטמא אלא אסורה הכי נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוגי' ומשי' שם. ועתה נאמר דכל זאת לא שיק אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחט רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה החיצית, ובזה שיק לאמר דאוקמין בחזקת שלא נשחתה, והוא ודאי נבלה כי חזקתה אינה מצי מתנגדת להה כנ"ל. אולם בשחת שני סימנים אלא דההספק שמא שהה ודרכ' או שמט הסימן, והספק אי קודם שחיטתה או לאח"ש, כאן לא שיק לאמר דנקוי בחזקת שלא היהת נשחתה דכמו כן נקי בחזקה שלא היהת נשורת, דמה לי שחיטתה המכשרת או נחרה הפסולת, בכוב'כ נתחדשה כאן מעשה או מכשרת או פסולת, מה תאמיר חזקタ אינה זובחה אמרות שלא הייתה המשעה מעשה מכשרת, הלא חזקタ תורה אמרת שלא הייתה המשעה מעשה פסולת, ולמ"ד טרפה ואסורה באכילה בלבד בדק בסימנים דאייל בתר שם בחזקת אה"ג דכל ספק בשחיטה הדין כך, דלנבי אכילה הוה ודאי נבלה ולגביה טומאה תורה. אולם למ"ד דלא א Zukin בתר שמא רק בתר הסבה המעמיד את השם לכל מילן הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דנוי על המשעה אי היהת באופן המכשיר או באופן הפסול, ואין כאן שום חזקה לא לבאן ולא לבאן, ולכן שפיר פסק הרמב"ם דהוה רק ספק נבלה זהה אמרות וצדקה בס"ד. ולפ"ז לדעת הרמב"ם דכל ספיקות מותרות מה'ת הרוי כל ספק בשחיטה חוץ מלא בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת שפיר לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאור ספיקות בשחיטה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיטתה או ספק שהיא (עיין מה שכתב לקמן ז' ע"א בתוד'ה סכין דספק שהה וכוי' ספק השקל הוה) הרי זה נבלה ודאי מה'ת, משום דሞוקמין אחזקת איסור עשה דאיינו זובח ודוק').

עיקר ט' „הטרפה והנבלה"

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו דטרפה בפ' משפטים, ולאו דנבלת בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, ועל כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במ"ת, מתייגע הרמב"ן ז'ל בריש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאמת הנים מלהוציאים לישראל עד ערבות מואב במ"ת, או דבאמת לא נהגי בדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב"ן ז'ל, על האי לאו דנבלת דלא נאמר בד' ספרים טרפה, שלא שיק שום אחד מהני טעמים כmoben, והלא דבר הוא.

אבל דע דבהתיר קשור זה פלגי ר'יש ור'ע הנ"ל, דהנה לכ"ע הא לאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ת כתוב הרמב"ם בפ"ד הי"ז ממש' א דנו"ט מצטרפין לכך ללקות עלי, משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. וע'כ משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, אדם תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתחה

טוטפה הקיש נבלה לטוטפה טרופה לנבלה¹ ואיזה מן המפרשים מחק „טרופה ונבלה“ דזאת לא נמצא כלל בקרא, הכי יאות למחוק כמה וכמה תיבות מתוך מאמר שלם, משום דלא ידעינו לפום רהיטא פשוט הדבר. אבל האי מיכילתא יפה מתרפשת במאי שכטבנו לעמלה, ועליה קסמן הרמב"ם ז"ל במה ש' בפ"ד ה"ח ממ"א הניל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם טטרפה ע"י דרישת חית השדה אבא או ארוי, שמצו דיבר הכתוב, בביתינו, ר"ל אם טטרפה כמו סיבה אחרת כמו נקבת הקוץ או חולין וכדומה, מן המכות שאינה יכולהתו לחיות מניין שהוא ג"כ בכלל טטרפה שאסורה התורה, ולא מצי משני דבר הכתוב בהוה, דהא תינוח אם ידעינו דהאי טטרפה חית השדה באرس הממית אולם, ומושום דא"ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למימר מה לי א"ח ע"י דרישת האבא או ע"י סיבה אחרת שארע בבייה, אבל מניין לו זאת דלמא טטרפה האמורה בתורה מצי לחיות, ומ"מ כל שהטיל ארס בה אסורה התורה מאיזה טעם שי"ה, ואז איך למד ניקב החותם והריהה והדקין מהטלת ארס בגופה, דמנין דחדא פעה להשיהם, ולכן צרך תחללה לילוף טטרפה ממשום דעתתה למות אסורה תורה שהוא תחולת נבלות, ושיך לאו זה דטרופה לאו נבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשת משפטים טטרפה ובפ' ראה נבלה, ע"כ חדא לאו הויה כנ"ל וקאמר, טטרפה ונבלה² ר"ל דכאן בפרשת משפטים כתיב טטרפה דע"כ כולל גם הנבלה, מושום, „נבלה וטרפה“ דכתיב בפ' ראה דשם נבלה מפורש וטרפה איתרבי מתיבת, „כל“, וצדדרש בספר היל, ע"כ שניהם משום נבלות אסורה, זאת משום תחולת נבלות, וזאת משום גמר הנבלות, ומימילא ידעינו דכמו ד Nebula לא חלק בה באיזה אופן מתה, כן לא תחולוק בטטרפה באיזה אופן נעשה קירבה למות, ומה דכתיב בשדה ע"י דרישת חית השדה, מושום דידייר בהוה, והן הוו דבורי הרמב"ם בפ"ד ה"ח ממ"א ע"י"ש, אלא דהא טטרפה ע"כ בנתונה למות קירובה לנבלה מייר, לא יליף שהכניסו לא"י מה שכטבתי שם ותמצוא עוגג.

ועל³ פ' היוצא לנו מזה דגム לר"ש הלאו דטרופה כולל גם את הנבלה, ומושום דטרופה תחולת נבלות וע"כ בנתנה למות, וע"פ שר"ש שהוא תדברי⁴ של' בראש פ' אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר י"ד וכן בפ"ט גם למ"ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטה למות מחמת מכוותיה, ורק בח"ט של ההלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ם ז"ל כאשר אבאר בעיקר י"ד.

וראה זה איך דברנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא דז"ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת"ל טטרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה במ"ת) אלols הרמב"ם ס"ל דהאי מכילתאDDRISH שנדנחתה לא אשטרי טטרפה, חד לאו הוא, אליבא דרי"ש נשנית, דהנחרה לא אשטרי במדבר, ע"כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכינסתן לאארץ, הוא השנות הלאו דטרפה, אבל במדבר שלא ה"י להם גור ונכרי וגם כדי ליתן שכר לכלבי מערבים שייצאו עמיהם נאמר הדבר, אגדה זו נמי צ"ל דרך, לכלבי מדבר שייצאו עמיהם נאמר הדבר, אבל לדורות אמרה תורה, נתינה לגר ומכירה לנכרי, כי לדעת המכילתא הני תרי לאוין טטרפה ונבלה חדא נינהו ורק נשנית בפ"ט) אלols הרמב"ם ס"ל דהאי מכילתא DDRISH שנדנחתה לא אשטרי טטרפה, חד לאו הוא, אליבא דרי"ש נשנית, דהנחרה לא אשטרי במדבר, ע"כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכינסתן לאארץ, הוא השנות הלאו דטרפה, אבל במדבר שלא ה"י להם גור ונכרי וגם כדי ליתן שכר לכלבי מערבים שייצאו עמיהם על שליא יחרץ כל לשונו אמרה תורה לכלב תשיליכון אותו, אבל כשנכנסו לארץ יתינה לגר שבשעריך או ימכרנה לנכרי הבא מארץ רחוקה, אבל ר"ע דס"ל במדבר אכן בשר נחירה, שאיתסר להם מכללא ע"י שנצטו על האזביחה, הלא בעין אחרת מיוחדת על הנחירה ופסולי שחיטה, דלויל זאת אין כאן לאו ולא טומאת נבלות אלא עשה בעלמא, וכן הוא מפרש האי ל"ת כל נבלה, לא כספרי ומכילתא דכל לרבות את הטטרפה, כדי להשווינו עם לאו דטרפה אלא כל נבלה, לרבות נבלה חדשה שלא היתה במדבר דהינו הנחירה ועליה אמר ליתינה לגר ולמכירה לנכרי, שהמה לא נצטו על השחיטה, ובנחרה סגי להו, אבל הטטרפה הנטוה למות וקיומה למות והנבלה שמתה לגמרי הכלולה בלאו דטרפה המה לכלב מפני שאינה ראו⁵ לאדם אלא

שלמעלה, ז"ל, „נבלה אין לי אלא נבלה טטרפה מניין ת"ל כל נבלה לרבות את הטטרפה“ עכ"ל, והאחרונים כמו תשובה ד' בסוף ספר אבני מלאים וק"ז בעל החת"ס ז"ל והמלבי"ם ז"ל כולם נדחקו בפירוש הספר הילאה, זה בכה זה בכה, ולא זכית להבין מה קשה فهو, בהאי ספרי שפירשו פשוט כביעה בכותחא, דסובר דע"כ האי לאו הוא השנות של הלאו דטרפה שכולל גם את הנבלה, וכן פריך טרפה מניין דהרי מנבלה ממושעת טטרפה ואיך נשנית הלאו הילאה באופן דומציא את הטטרפה, ד"א לומר דבד"ס ספרים לא נاصر רך הטטרפה, ובמ"ת ניתוסף הנבלה, ד Nebula ק"ז מטרפה כנ"ל, ולא עוד אלא דאין נאמר דבמדבר אישורי להם הנבלה, לכן מתרץ דגם האי נבלה כולל את הטטרפה ע"י דכתיב, כל" דאתה על הטטרפה שהוא מקצת נבלות, וכמו שכתב הרמב"ם שהוא תחולת נבלות ושפיר איתרבי בתיבת כל, ולמלךות וכו' דדרשין איש כי יכה כל נפש אדם, אפילו כ"ד נפש לרבות את הגוסס, ונחרג עליו ע"פ שאינו אלא מרבי" דכל, מפני שככל שמסתבר לרבות אתה נמי למלךות, כמו שהארכתי בהא במ"א, וא"כ האי לאו ד Nebula הוא ממש כמו לאו דטרפה, דטרפה כולל את הנבלה, וכל נבלה כולל ממש ושריף דבורי המכילתא ה"י נפלע"ד לומר, דהאי קרא דטרפה במדבר נאמר שלא ה"י להם לא נכרי ולא גר, רק אמרה תורה נתינה לגר ומכירה לנכרי, המכילתא באמות מפרש האי לכלב לנכרי קאמר שדומה לכלב, וכן מובה בפרש"י עה"ת ולקמן נזכר עוד מזה. ולול דבורי המכילתא ה"י נפלע"ד לומר, דהאי קרא דטרפה במדבר נאמר שלא ה"י להם לא נכרי ולא גר, רק אמרה תורה להשליכו לכלב, והאי קרא ד Nebula נאמר בסוף ארבעים על כניסתו לארץ ושם ה"י להם גר בשעריהם וכן נכרי מארץ אחרת, ועכ"פ ר"ע ור"יש פליגו בפירוש האי לאו ד Nebula, לר"ע הוא לאו דטרפה האמור הנחרה לעשותה נבלה, ולר"יש הוא השנות הלאו דטרפה האמור בפ' משפטים, ועיין דף י"ז ע"א על האיבען דרי"י אשר בשר נחירה שהכניסו לא"י מה שכטבתי שם ותמצוא עוגג.

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכה בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשב בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דhalbca עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקריה אלא תוספה, איברא עקריה היא שלקון אותו על כך, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי", דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כ"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ לκה על זה, ולכן גם בדורסה קשה כן, דהרי גם בדורסה בעין עד שנטהה למות, ומניין לו דבהתלט ארס בתוך בשר הבהמה ותו לא שתהי' בכל טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דhalbca עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כן, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוס' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דhalbca מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמוהו שכتب דדורסה מפורש בקרא ושאר מני טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דדורסה החמיירו בספקו ובשר מריני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בריש פ"ה מהליש' ודברים אלו חותמים וסתומים הם, א') דדורסה עי' הטלת ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם בדורסה בתוך הני ת' מריני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדיבר הכתוב בהווה" וכ"ו עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא,-DDיבר הכתוב בהווה, וגם דדורסה אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דהטלת ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מני טרפות על דדורסה, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמו"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לא שייש בו מלוקות דלא יוסיף להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשיטה דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יוסיף להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנטקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתירוצים כלום אלא שנטגדל על ידם, המבוכחה עד שנטבענוabis ביטחים והספקות.

ו^{ודע} דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכדי שנבין דעת הרמב"ם בטרפota בתמה עתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונושא אותם לכון דהנה בפ"ד הג' כתוב וא"ל „המכה את חבריו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים ונפטר ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמת המכה ה' פטור, ואם אמדחו למתה אוסרין את המכה בבייא"ס וממתינים לה, ואם מושום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על אם מת נהרג המכה, אם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכה ה' דברים" עכ"ל והדינים אלו יצאו מותו הסוגי' בסנהדרין שם, והוא דבעין נפל למשכב, דכל שעומד והולך על רגליו כשר בראים, נפטר הרוץ מעונש מיתה ואס שוכב במשכבו אומדין אותו, אם אומדין לחיים, שאין במקה זו כדי להמית פטורין הרוץ, ואע"פ שהנרצה מת לבסוף, ונראה אכן דמיהני חי"ט שאין דני עליהם בטרפו בתמה, אין

עומדת לכלב, והכי פירשו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשיטה קודם שתחז נפשה, היהתה מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הدين נוטן בכל מטה מלאיה, אע"פ שקדם ושותה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שחותה, דניהו דלפי דשותה חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטירה מידית טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממטה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מيري בקדם ושותה, והוא מוכרח ממה דקרי לי, "בשר" דהינו דבעה עין בשר, וכמו-DDדרשין בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה", ב' בקדם ושותה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מיריעת הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין כר"י לKNOWN ק"ב ע"ב, וא"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לא משוםஆחע"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו כולל בשר התולש מה"ח, ובשר של בHEMA טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי' לרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום דאי אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב הרاءו לאדם, והרי במה"ח באמצעות אסורים לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליך מהאי קראי היתר הנאה לאבמה"ח, ור' ל' בשר מה"ח מפני שהוא קראי קאי נמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בערך הבא, וא"כ ה"ה בשר מן הטרפה, מייריע בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסי וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מיריע, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר באמצעות נבלת שנטבעה בשחיטה למות תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היוצא לנו מכל האמור, דבין לר' י"ש ובין לר' ע' טרפה המפורשת בקרא היא הנוטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא דברי י"ש ס"ל בריש פ"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורשת בקרא וכאשר אבאר בערך הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הח"י טרפויות שנלממו"ס"

הפרמ"ג זיל בפתחה שלו לטרפויות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמра בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכדאמרון ושאר מין טרפאות הם הללמן"ס, אעפ"כ לוקין עליהם שהללמן"ס כך נאמרה, דמה שנ' בכתב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' א' וזה מבואר ממה שכتب הר' מ"א, בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפאות ארי או נולד בה מעצמה ולוקה עליוון ודאי" עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה ההלכה לומר דהקרא דבר שבדקה טרפה כולל גם הני זיין מיני חילאים, ואח"כ כתב דכן מבואר ממה שכ' הר' מ"א דאין חילוק, והוא סתירה גלו' למה שכتب תחליה, דהרי הרמב"ם כתב דאין חילוק על אייזה אופן געשה נטהה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפה זאת וארי מושום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דה' השאר מכות העשות אותה נטהה למות שהוא בכל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על הח"ט הוא מצד מה שכتب הרמב"ם דהטרפה המפורשת בקרא היא שנטטה למות מחותמת מכותיה, והוא שתהיה אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שפהה חוליה מחמת שתשש כחה ונטטה למות וכו'" וא"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתהי' נטהה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתהה למota, אלא הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באכילתם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אוכל, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי יכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב כלים שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בזה شيء ושתו או מותו נקוב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או, וכן אפילו אבל והליך בשוק כשאר בראים, כל שהי' בו מכח שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בזה شيء ושתו ע"פ שההלכה אתה דהני ח"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משגיחין על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מתפסים לומר דעתם אית' לי מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה' יכול להיות, שמא מצד מולו ה' חי ונחרג את הרגו אלא והוא ברווח ממש דלענן רצח האי הלכה של ח"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבנן"ס מסברת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממקומו, שם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא ההרוג את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדזה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. מי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ זה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מ"ל כיון דגמ לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיומות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, חי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של ב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטב בחודשו ש, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית ב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי ז, דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר בזה איכא מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וגם בהרוג את הטרפה הכל נפל בבריא דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במקות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא טרפה הרג, וכל זאת אי לא אלין בת"ר, וא"כ ילכא חזקת שלם דאתא מכח רוב, וממילא איכא ספק שמא ה' נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע דזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין הא נקב במוח או בשוט מוציאו מחזקו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי ההלכה דניקב הושט או קром של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטטרופות בהמה כן הדין תורה, טרם שנדע מהלהקה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעבור על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתהה למota והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מה שאין לה טרפה, ולoli ההלכה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואם אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכמota אקלות שבן, שהニー אין מנייני טרפיות קילו, מן מין החית שהיא דרושא ע"פ שכולן כחדר הללמ"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלהכה כמו אשראי, דטרפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא אתה, דעתו הטלה ארს נעשה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושם הלהכה מפרש טרפה דקאמר ע"י הטלה ארס קامر, אבל שוב הני שארי מניל', דאפשרו נאמר דארוי מצי ג"כ לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיה כל דכל שאר מנייני טרפיות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי'ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפה חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיריו יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מנייני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הני ח' מנייני טרפות אלא אומרים טרפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נטויה למota בלי השקפה על מעשה מיוחדת, וזה רגיל להעשות ע"י זאב ואריה, כי ע"י קו"ץ וחולי' לא שכיח שתעשה נתה למota, אם לא ממש"כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך ח' לתוך לבה וריאותה, סיבותן كانوا רוחקות מן המჳיותה זו, נגד טריפת האזב בתוך עדרי צאן שהוא מעשה בכל יום, וממילא דהלהכה של הנני ח' מנייני טרפיות בלי השקפה על נתה למota, ותוספת על הקרא והו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, זה דרושא והו אכן, וכן לשאר דין תורה אלא משגיחין בהלהכה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני הא הלהכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמו כן מותך סוג' הש"ס בסנהדרין.

ועתה אביה לך כהנה וכנהנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכוונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה"י כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ שם המשום דס"ל דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה"מ בפי"א מהל"ש תמה עלייו בדבר זה לא ניתן להאמור ע"י"ש, אבל ק"ז בעחתת"ס ז"ל ביו"ד תש"ו ע"ב רוח"ק דבר בוט בכתבו, דהרבנן סובור דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר מנייני טרפות דאותו מהלכ', וכן בעי קרא דהקרבה נא לפחתיך, ומיסים שם, דאפי' לא נתכוון ה"כ' لها, אבל הדברים בעצם נוכנים למבחן ושירים למצויא דעת, עכ"ל הטהור, ועלא כי לא חלי ולא הרגיש שמתוך דבריו יוצא מא פרוש דיןлокין על שאר מנייני טרפיות חוץ מדרושא,adam לעניין פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מנייני טרפה הבאים מהלכה, ממש"כ דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להכות אדם מישראל בלאו, ממש"כ רשי' סוטה שהבאתי לעיל, אלא גם הוא ז"ל עמד באצע הדריך ולא הגיע בעין זה עד תכליתו כי יאמר החותת"ס ז"לadam זרך ח' בלבגה גם כן לא איתמעט להקרבה מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה לי טרפה ארוי וברורתה, מה לי זרך ח' בלבגה ונתחה למota, ע"כ מודה דבמכתה הנתה למota, כך לי הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אין און נתה למota, דהרי א"כ אתה אומר adam גם בדרושא בנטה למota מיררי, אבל بلا נתחה למota צרכין הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפיות, כי הטלה ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ה"ח' של הלהכה ודרושא בכללים בעי הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלן לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתה למota מחמת מכיה ה"י איזה שייה', וכמו בהרוג את הטרפה דפטור דלא קאי על ה"ח' של הלהכה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא"ב סעיף י"א פסק המחבר „המושך בהימה

הלהכה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין לזרע מן ההלכה דאיתא להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדרין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי ב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס' הרשב"א באותו תשובהazel ומודה, דיכל לחוות כחול ימים, ומ"מ מסיק הש"ז ז"ל בס' נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי"ש, וע"כ הטעם ממש"כ ועפ"י התקומות מילין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ"ה מהל"ש, דתחליה כתוב „שטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון שטרפה ארוי יכו"ז עכ"ל הנה לא הזכיר כאן דרושא, כי בתיבת טרפה, לא נשמע הטלה ארס שעיל שיש זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קריעה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למota, מוכח אכן בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשביב שהטייל הדורס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למotaCID, ותדע עוד, שהרי כתוב אח"כ בהל' ב' ויש שם חלאים אחרים וכו' ומשמעותם מנייני טרפות נלמ"ס ואלו הון, דרושא וכו' הרוי דמונה דרושא לא חלאים בין החלאים שניתוספו מהלכה, וע"כ דהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלה ארס, אלא טרפה כמשמעותה למotaCID, קאמר שטרפה ע"י חייטת העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דהה אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ"א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם „וכשים שלא תחולק וכו' עכ"ל הרוי לא תחולק בנותה למota בין שטרפה חיה וברורה וכו' עכ"ל הרוי לא מדרושא של הטלה ארס דבר, אלא מטרפה חיה וברורה שהיא המפורש בקרא, ובין שנפלת מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' וע"ז קאמר דדייר הכתוב בהווה, דכיוון דסכ"ס נתה למota, מה לי אם ע"י טרפת אריה, או ע"י נפילת מן הגג, או ע"י זריקת ח' בלבגה או ריאותה, אבל הטלה ארס שאון בזה נתה למota, איינו מפורש בקרא כמו נקיית הקוץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, משום דאותו מהלכה, וכן לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל' ש' שם אח"כ ואעפ"י שכולן הללמ"ס הן הואיל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי' הכי מתפרק,adam נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא דבשו בשדה טרפה אתה ולומר, דהאי טרפה ע"י שטול ארס מן אכבעותיו, ובין נתה למota או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שאר מנייני טרפות, נפלו בבירא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי און לו מקום אלא אם לא מתפרק האי טרפה דקרא מה היא, אלא שטרפה עד שנטה למota, אז שייך לומר מה לי ארוי ומה לי קו"ץ או חולין, כל שנטה למota ע"י מכבה בכל טרפה הוא, ומשום-DD דידייר בהווה, כתיב בשדה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין נתה למota ובין לא, אך נאמר דהה כל שנקב ושתה או ריאותה נמי הדין כן, את מהה ועין בלב ארוי ריש פא"ט שכיוון לסבירה זו, אלא שהוא כתבה למ"ד ט"ח, אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא"ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאתא, דכל שאננו מעמידין כללים קבועים בלי תנאי דבעין נתה למota, הרוי הוא גזה'כ להטירף כל שנעשה מעשה זו בלי השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא"ח, אין הטירף תלוי בחוית דכל שニック בע"ח אחת מן הני מניINI טרפיות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס' א' מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשדה טרפה, אם נפרש טרפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלה ארס בלי שום תנאי אחר,

פתחה

האי הלכה סותרת ועוקרת הקרה ועכ"ב צריך להזדמנות דלאחר שהי' ב"ח א"א ללקות, אבל מהני ההלכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה היה חי, רוב פעמים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר אישור אחר יב"ח, א"כ למה לי הלהקה הלא משה רבינו מסתמא הי' חכם הכלול בכל מיני חכמוות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הנני כללים מכח חכמוות אלא ודאי אתה הלהקה לחדר אישור אחר ב"ח שטרפה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כל בשור, הלה בוגם' בשמעון אמרין וכי משה קנייג' או באלטורי היה, ועוד אשאלה ממון, וכי מנ"ל דבאמת הנני ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרון, דהא אמרין אלו ח"י טרפות נאמרו למ"ס, הכוונה دقין דמקובלים בתוך האומה דאלו טרפות בהמה, עכ"ב הללמ"ס המה, וכמו אמרין בש"ס פעמים אין מספר, דלאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הלהקה, ולא עלתה בידו, מיסיק אלא הלהקה גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הלהקה כדעת הדגמ"ר, עד שאם נאמר דעתה הלהקה עליון, צריכין לדוחק ולומר הלהקה חדשן לנ' גזה'כ נגד השכל, לאstor בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תasser, מהיכי תיתי נאמר כון, ולא נאמר דעתה ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמוות המצאים. אבל האמת כתבנו לעיל דכללים كانوا או אינם מתאימים עם החכמה כלל, כי חכמת הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובבמה צפור השמים ודגי הים. ועלILD קטון זקון וגבור באמצע שנותינו, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיעור גדולות בזכר ונוקבה ושיעור יתובי דעתית באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האנשים והמאכילים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' גזה'כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ"מ מהלהקה ולא מחכמת אדם, וממלכות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעללה, יותר ביאור הדברים המצוא בחידשינו לפוזרים, כמו לסתור כל הנני ראיות שהביא הפר"ח זל' דלקמן על החיה'ט, וכדומה.

אבל עד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאייתהן, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' שיה' חסרוןابر מיחוד שהחיות תלי בה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה' בסנהדרין זר ע"ח ע"א ריבי' ורבנן בגוסס ב"י"א דריבי' החרגו חייב כמו דהני בגוסס בי"ש ורבנן סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, וממילא דהה בבהמה אי ע"י הכהה חיצוני' נעשית גוססת דריבי' דמדמה לי' לגוסס בידי שמים הרוי זו כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדמה לי' לטרפה גם בבהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלכות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עליה, דהרי לרבען שם כלון פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אימוד הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגין ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בה. וזה הוא לדעת הרמב"ס זל' עניין נפלה מן הגג דברענן שהיית מעל"ע דלא כמו שסבירו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאר טרפיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרפוות והכל גזה'כ, אלא לדעת הרמב"ס ריסוק אברים הוא טרפוות הניכר כשאר טרפיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפילו אין כאן ריסוק אבר מיעוד, אבל יש כאן גוססת בידי אדם אסורה, דכל הכהה או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריבי' הוה לטרפה לעין רוצח, והי'

לטבחה ושחתה ונמצאת טרפה וכו' הוה מק"ט וצריך להזכיר לו הדמים" עכ"ל, וכ' שם הנתיבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואף לאחרישה או לדלות אינה רואי', אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח"כ, דגום בנמצא טרפה מחמת סירכה חוזר נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפרק שטרפה, מצי המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא הייתה רואי' לטבחה, עי"ש, ולא אוכל לקבל בדברים כאלו, וכי בשביל הסעיף שאח"ז כתוב כאן המחבר דין שקר, להוטות משפט, ולכתוב דודוקא במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' היא לטבחה, אלא העתיק בזה לשון הרמב"ס, והרמב"ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירכה נמי הוה מק"ט וاع"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב"ס ממשוע דבכל טרפות שנמצא דין כן, אפיקו אם נניח לו שכן הווא אבל הינו מפני שמכר בפרק לטבחה, אבל איך נאמר דמשום הכי נקט הרמב"ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי, שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראו'י לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדי דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חוזר המקח, במצות טרפות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב"ס כתוב שם זול': „המוכר בהמה לטבחה וכוי ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וכוכי" איך הוכיח הרמב"ס די' זה מגמ' דלא הזכירה שמכר לטבחה ויל' דמיiri במוכר סתם ונמצא טרפות גמורה, אז לא קלקל הלווח מידידי במה ששחטה, דהרי אינה רואי' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המשוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעט שוויה, ואיך נשמע מזה בעיטה מום מוחלט במקח שיכול לתבוע ממנו מועות נתן והഫס של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב"ס, במה שכטב לטבחה, דאל"כ אפיקו מצא טרפה ודאי מיח"ט אין כאן מק"ט, דהאי הלהקה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב"ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפיקו הי' הנרצח ניקב קרום של מוחו וכדומה, ה"ה ומיש'כ' דמוהני האי חזקת שלם דבבמה, דלא נבטל המקח מחמת הני טרפיות של הלהקה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזיקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רוצה להראות לך עוד כמה גדלה השערוריה בין האחرونים, לאיזה הנסיבות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב"ס בזה, הייתי צריך לחבר חיבור מיוחד לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הלכי טרפות, כתוב לישב מה דפסק הרמב"ס כעולה וכרכיש דנראה כסתרה, דהרי עולא אתה לאפוקי דרכיש כדאמר בgeom', דקשה למה לי הלהקה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצוי לחיות, ועכ' דלהכי אתה הלהקה, דאפילו אם אירעichi יב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש דלא תא הלהקה, מהני יב"ח להכשירו.

אבל תוך יב"ח אסור גם לעולא, דכל שא"ח ל"ית עכטד"ק.

יפה כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הלהקה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפיקו אלף שנים חי', וליקוי על(acilito) משום אוכל טרפה, אלא דא"כ מנ"ל דמשום אינה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אכול וرك א"ח ל"ית, ולדעת הרמב"ס והמכליתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בננטה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדאיתקס טרפה לנבליה דטרפה תחולת נבלות, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאינם יכולים לחיות, דושא דוקא בהמה דאית במנה שחייה אמרין תא"ח, ורש"י נראה דgresスマ בדאית במנה טרפות וכן גרס השטמ"ק בගליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקריע, משאר חלאים שאינו יכול לחיות, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרעעו דהוא נתה למוח וגוסט כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחיות אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רך במיניהם היצריך שחייה בדקוקו שחייה כמו נקה"ו, לא מקרי אינה יכולה לחיות לגבי דגים, דעתך דבעין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר כשלמה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאים בהלכתא זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמץ מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשחוות ואח"כ יאלל שלא לשחוות אוא"ב, לכשות דם חיים ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשיט שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דין אלו ביאור של הלאו המפורש בקרא, אלא ביאור ההלכה שנתהודה עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה שכלי מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים איןנו כן, לא יכולתי לבבוש מלהעלות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמתו בס"ד.

עיקר י"א נקה"ו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"ט מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"ו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחייה מועלת בו ורבים וכן שלמים תמוו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דנייהו דין שחייה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתי וכמש"כ התוס' ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דין השחיטה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורות נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירא דאסורה מחיים, משא"כ נבלה דאיינה אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דין ז"ל לומר היינו נבלה ההינו מסוכנת, כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדעינו טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבעין דוקא מהה ממש וכדמוכה ממותני" דריש פ' הערר והרטב, אבל לענין אישור אכילת נבלה קامر דמחיים אית בה אישור נבלה, וזה עכ' נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזה על אישור אכילת נבלה ואפשר גם אמנסוכת יש אישור נבלה, וכן קsha מגמר' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnableה רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחلك בין אישור לטומאה בטלה ומגבותלה, ובלאה" אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקוב לוכה משום אבמה"ח ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין אישור אכילת נבלה עיי' מטה דוקא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל צית מברש בהמה שמתה וכו' לוכה שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שhot קראו" הרי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו דnableה לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ' שלא עי' שחייה, ואח"כ כתוב, וכל שלא שhot קראו", הרי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולאה צריכין שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסט בידי אדם ונעשית גוסט בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם במ"א פ"ד ה"י, אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חולת מוחמת שתחש כחה ונטה למota" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה מומה שמייריך עד עתה, מבהמה שנטה למota מהמת מכותיה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה כטרפה אלא שאין לוין עי' מטעם דושא תרפה, כיון דין כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוסטין למיתה ורש"י ותוס' היו סוברים דהינו טרפה של נפלה מן הגג שבא בתוך ה"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי" דמסוכנת דנפולה הוה כמחסרא אבר, וממילא צריכין לומר שלא דלא כי הוא מושונה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להחזרו וכן כתוב רשי' במשנה דריש א"ט דגזרות ההלכה כך היא, דשאך טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וז' רק עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להחזרו לע"פ שחיי, אבל נפולה חזורת להחרשה אחרי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסט איןנו מן ה"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרא, דהרי כל שנטה למota עי' הכאח היצוניות ע"פ שאין בה חסרון אבר דינו כטרפה לרבען דרייב", ולריב"י דגוסט ב"י א' כגוסט ב"י, באמצעות גוסט, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיית מעל"ע דכל טרפה של גוסט ב"י א', איןו אלא אם מות תוך מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסט ב"י, ודבר בה נלמד מדי עבד כנעני דאמרה תורה, אם מות תי' נkos ינקם. ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) יעמוד לא יוקם. הרי כל שמתה הכאח תוך מעל"ע, מות תי' קרין בה וחיב עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב"י' שחייבין לי, ע"ג דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מזה לנידון דנפולה דכל שחתה מעל"ע יראה מכלל גוסט ב"י, וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתהה למota כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתהה למota עי' הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, ע"פ שאינה נתהה למota כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רשי' ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדי"י גוסט ב"י כגוסט ב"י, וזאת הוו"ל להשמענו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל ה"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים תעין בחדושנו בסוגי" דנפולה ותראה נפלאות.

ואחריו שהודעתיך את כל זאת תבין ג"כ למה קבע הרמב"ם כל דיני הח"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהיל' מ"א שם ה"י מקומן, אי הי' סובר הרמב"ם שהמה ביאור של הלאו דבר בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי היל' הוא תוספת על המפורש בקרא, וסמכותו אקריא דזאת החיה, דרך אסמכתא ולא היתה נארמה במדבר אלא נתהודה עם האי הילכה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מזורמת בקרא דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז שנשטו על שחיטת חוליין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות בעיקרים הקודמים דכוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי"ש, ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"ו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הני ח"ט נתהודה עם האי הילכה דנקה"ו פסח"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו ולכן סיידם הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבי

פתיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו תחילתה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשפה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנתן לי תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתה, אע"פ שלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנטקיים התנאי, אבל התחלה הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילוי אדם קיבלה קידושין בנתים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטל כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמר גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים דעתך הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנאת לאחר, וזה ברור כבשמי, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמור הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום אכילת נבלה וזאת כוונת הרמב"ם במה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דעתן במנינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, מאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממנה מושום נבלה, דכל שפסיק ולא בא לידי גמר, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בא טרפות נמי האי בשער הנintel שהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטרפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המשכתה.

פתיחה כללית

דיני מאכליות אסורות מהנה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש פ' תזיעו מובא ברש"י דרשה דר' שללאי, דלמה הקדימה התורה **דיני** מאכליות אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיעו ואחריו ואמר דכם שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדמה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכליות לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשים מהנה החמורים, אבל מה שתירצץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומזה עניין יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתי מפי אמר"ריה"ג צ"ל בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש ז"ל על הקרא דארורה האדמה בעבורך, שפרש"י ז"ל דהאדמה שנינה מהנה שנצטויה להוציא עז פרי עשרה פרי, שייה' טעם עז ופרי שווין, והיא הוצאה רך עז עשו פרי, וכשנתקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופירש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה האדמה, لكن לא קבלה ענשה אלא ע"י שחתא האדם, כי יצירת האדם לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמה ע"י שהוצאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומר ולשמור את דרך עז החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בראשת התאותו, ועתה אולי אם האדמה הייתה משמרת ציווי הש"ת להוציא עז ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmaha חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמה, ונתקלה עם האדם על ששינתה

שניתנה שע"י שחיטה פסולה כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דווד מחים איתה באיסור נבלה בתולשبشر מבית טביחתה, הוליל "הרוי זו כמתה" ויוטר מבורר ה"ל, הרוי זו נבלה, אבל הרוי זה מתה דקרו אמר, מורה דלאח"מ אמר, דהרי זה מתה ולא שחותה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתווכח להכניס בדברים ברורים אלו כוונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא ר' על הרמב"ם ממה שכתב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחייבים, כאשר אבאר לך כוונתו בזה והוא.

ধנה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחולת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולן כל טופה שלא נשחתה ונתבללה לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחלת נבלה הוה, דכל דבר שיש לו התחלת וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי" אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחלת הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר שחיטה בהחיש, אגמל"מ דכוולה שם שחיטה עליה, וכן הוא בטרפה שהוא התחלת נבלות, ניהו דאם שחיטה נשארה טופה לחוד, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שחותה ומיתה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דאח"ש אה"ג הנבלות להגmr, משום דשחיטה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל אם באמת לא שחיטה ונתבללה הוה נבלה למפרע, וכן מותה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דרשתה מטהרת את הטרפה מבלול, וחוב שישעבוד נכסיו למלה, דמתחליל קניין של המלה מטהרת השיעבוד, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דההקרע של המלה מוחלת השיעבוד, וזאת כל"ע דהכל מודים דההקרע או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופרק, ודבר זה מתבאר בחבורי זאת בהרבה מקומות, אבל אם הלו משלם, פסק הכנין ולא הגע לידי גمرا, וזה דלא כתוס' שלא נתחו לזה, וסבירו אפשר להיות טרפה וגם נבלה, ולן נתקשו להו בד"ה ורמינו ה"נ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרפות דמחייבים רק טרפה והא"כ חל עליהם לאח"מ גם נבלה, ולן נכסיו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזבחים דיצה עוף טמא שאיון במנינו טרפה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מופרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חדא מלטא הוה, דטרפה תחולת נבלות ונגמרת כמשמעותה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דכאן כתיב בשדה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשור דאם חותך צית בשור מן הטרפה בחיה בלא"ה האי בשור בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעתן ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהאי בשור טרוף מן הבמה הוה, ואפילו לעניין הלב ובייצים אין איסורים ממש טרפה, אלא משום יוצא מאבר ובמה"ח, כיון דעתם להיטר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחתי זאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב החוטש דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להיות נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממש מהנה לוכה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שנתה ממנה לא מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעתן בכמה סוגים, ואראך עניין זה ממש ברmb"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתלה לא נשא עד שנטקיים התנאי, ואם נשא לתא תצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן ז"ל שכולם עומדים ומתרמיין על פסק זה, דהיא בתנאי אם תנתן לי, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תצא אם נשא קודם קיומ התנאי, דהרי נתמאה ואסורה לבעל ולבעול, עי"ש שלא ידעו פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר בסוגי" דלקמן דף כ"ט ע"ב ובסוגי" דמכברת

ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל חלב רק דברי סופרים קרי ל' הרמב"ם, וקיל משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלענין אחע"א אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבל אח"ש נו"ט חל איסור שבואה, עיין שבאות כ"ג ע"ב, דכל דאתא מרבי הכתובים כגון אסמכתא יחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחרمير אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד נדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילה לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר החיצונית, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוין זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד וגרועו, כי נאמרadam כרך החלב בסיב או עירב בו דבר מר, שוב אין בו מן הפסד, ואין מולד בז תכונות רעות שעלו להולידimenti שניין ממוני, הכי נבלה סרוחה שאינה לגר, אין מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דאכילה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילה, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א ל渴בו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולאמעט את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ דיבר מטריפת חית יער, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליל, לא מעט מקרה יום, משום דהסבירא נונתן דאין לחלק בין הנושאים, וא"כ אם אין הסבירא נונתן לחלק בין אוכל כדרכו או משנה באכילה, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מDUCTיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין ב"ד מצוין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טבעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דנורם גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשビル דאיינו בר עונשין מהמת חולשת דעתו לא נפרישחו מן הפסד, הלא לא תעמוד על דם רעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למה נראה בחיקוק ידים איך האקי קטן מטמטט את לבו במאכלות אסורת, ואמרו בגמרא טהדרין נ"ה ע"ב בקומה דמיודה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענשה ממשום דרhamna חס עליה.

אבל דע דבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפלו רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאסר מה"ת כלל, וסמכנו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונחיא ל' באמרו, דבאיסור כל שהתיירה התורה, אף"י איתורמי דאלל איסורה הרי הוא אנט בשרות התורה, ולית לו בה, משא"כ במים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יו"ק וימית, لكن אין לספיק על רוב וחזקה, עי"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דאין בטבע המאכלות האסורות שום גרעון והפסד אלא משום דהתורה אסרתנו, דאו נshall למה אסרתנו התורה, וכיון דע"כ לומר דיש טעם לאיסורן, הדירה הקושי לדוכתי דמה"ט הינו מוחיבים לחוש להאי יזק טבעי שיש בהם כמו שאנו חושש בסכנותא להפסד טבעי שבו, וכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד גרעון הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו ארס הממית מ"ד, אלא adam רגיל ליזון בהם לאט לאט מולידים בגופוuni הני תוכנות מדות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיון דהתורה דכל שלכפ"א הוא רק דרכ מקרה מתרמי דיאכל בכח"ו, וכיון אין מזוין מה"ט לפרוש את הקטן, דכיון דאסור להאכילו בידים, א"א שייאלק הקטן דבר איסור רק דרך הזדמנות ובזה אין כאן יזק טבעי.

ולא הוציאה עז פרי עוצה פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפק"ח, והוספי אני לפרש בזה הקרא שם, דוחבחה האדם ואשתו בתוך עצה הגן, ר"ל שתלו חטams בעצם הגן שאין טעם העץ שווה לפרוי, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יצר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שייה" חלש ומזוק, ולא יעכב יותר מדי מלהתגבר האדם על תאותיו, כן השגיח על תולדותיו לצוטות לו על מזונו שהוא המחלף את חומרו כדיודו שייה" מזוק, כי הנזון ממאכלות האסורות אפלו אינם מקלקלים את טבו ומדתו כ"ב, אבל בתולדותיו יוצאי ירכו שעשים רושם הניכר, כי אצל התינוק הנוצר, מזונות האב והאם, מהה מカリעים את כשרוניותו הרוחניים לטוב או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתבטים ומתחשימים בולד הנוצר, ועוד זאת כי לגדור بعد העירות והנדגה, מוכשר רק מי שייזון ממאכלות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכני עת יצרו בעין האישות CIDOU, ולכן מתנאי גדר העrhoה הוא גדר המזון המחייב ומחליף את חומרו, ויש לרמז זאת בקרא דשה"ש "שריך און הסהר, אל ייחס המזג, בטנק ערמות חיטים סוגה בשושנים" (פ' ז פסוק ג') שרד ובطن שם מתקבץ מזונו, ואם ישמר את נפשו מהתגעל במאכלות המתוועות, ואל ייחס המזג, אז יהיה בכל סוגה בשושנים, שדרשו חז"ל על פתחיה נדה, שאם אמרה לו אשתו, כשהשנה אדונה ראיתני מיד הוא פוש. כה המעצור הלאה אין לו רק מי ששממר השר והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המשגים את האדם ביותר, ולאה כיוון ר' שמלאי בדרשתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה ועוף דהינו דיני מאכלות לדיני ערוה. ואומר כשם שיצירתן קדמה ליצירת adam והוא טעם להכחיש ולכך החומר אשר ממנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לך את חומרו כדי לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב וכצלם, צרע קודש מוכשר לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב קדשה, הן בטרפה ונבלה והן בב"ח, כמו דכתיב בעירות קדושים תהיו, כי קדשות האומה תלוי' במצוונה תחוללה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו חז"ל לגדור ולהחמיר בהני הלאל ואסורי אישות יותר מבשר מקטעות שבתורה עד שנעשה הלאל ואסורי איסורות להלכתא נבריאת בשרשים וענפים ענפים, מאכלות אסורות להלכתא נטשטו הגבולים, עד שקשה לידע עיי' נתהווה מבוכה גדול ונטשטו הגבולים, ומה הוא גורה וחומרה, והלא יש בזה נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרצה להורות הלאל ולא לאמוד מזומנים של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקדומים, עיקר עבדות בחיבורו זה, לעמוד על הראשי הדרבים ולהגבילים כל או"א לפיה מה שהוא, עד מתי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבן והחומרה, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפי" דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסכתא עד כללה, ואציג כאן רק איזה כללי הנחוצים לידע כדי להבין דרכי חז"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפי"י אתיות א"ב וזה החליל בעזה"ת.

אות א'

הלה רוחות בישראל דאכילה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממנה, דחיך או כל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוג המאכל או כרכו בסיב עד שగרונו איינו נהנה מאכילתו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאוב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכך מכאן פ' בכל אלו אין לoka וחו"ץ מחצי שיעור גם איסור תורה לכרא,

פתחה

כתב ו"ל: „האיך יגרום שום שטן לפני הצדיקים ע"י שוגג שום דבר עוז"ע כל, וכן כופל רשי' הדברים בדף המשוך דשות דבר עוז לא מסתיע שיכשל בה הצדיק וקושי' התוס' מכל הנז עובdot אין להם התחלה כלל לפי פירושי', עוז בחודשנו שם ותורה צמאןך, ורש"י' באזה לשיטתו" דהכא איזיל דאכילת אישור לעתים וחוקים אין בו משום גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא עברו אמיירא דרhamna אפי' בשוגג דבר הץrik כפרה, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודוק".

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפטורأكل גה"ג של טומאה מכולם, דעת טומאה הלא אגבנן", ומשום ניד נמי ליכא, דזוקא מי שבשרה מותר אסורה התורה הגיד שלח, אבל לא מי שבשרה אסור, ולפי הצעתנו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר זהה, דר"ש דדורש טעמא דקראי סובר, דהא דאסר' התורה אכילת גה"ג, ע"פ שעץ בעלמא הוא ואין בו טעם לחיך משום דמ"מיאכל הגיד עם הבשר כדרכו דמי פתי ייסר הגיד מפני שהוא אין בו טעם, דאיינו עצץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך"ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הווא, משום דבלאי"ה בדילין מנוי לאכול בכחה"יו, אבל בגה"ג דדרךו לאכלו עם הבשר אין כאן חידוש שאסרו, אמנים כל זאת בטורה, אבל בטמה דבשרו בלאי"ה איןנו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לנו לא יאכל אותו משום דין בו טעם, דעת הווא, וניהו דבאוכל גה"ג של תורה בפ"ע ואדי דעובר דכינוי דאסורה התורה לא נאמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בגין של טמאה שפיר דרישין כר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודוק".

עפ"י האמור למלואה דגערון והפסד האיסורים ניכר רק بما שרגיל בהם, יש למצוא טעם הגון לעдел"ת אשר נתקשוו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוקה והmbtel"מ"ע בלא כלים, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחומות היל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והוא דלוכה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרhamna, אולם קיומ מכות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי הרבה מכות שנוהגין רק פעם בשנה, כמו מצחה לולב ושורף, ולכן שפיר דוחה העשה את היל"ת, דצל המירא דרhamna, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המוצה הרי איכא.

אבל מה שיש מן התימא הוא מהא שכותב הר"ן ז"ל בפרק לולב הנזול וכן הרשב"א והראב"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעבור על מצות ל"ת, מהшиб האדם ליתן את כל אשר לו, והוקבע האי דין להלכה באוח"ס תרנאי בהגה, והוא פלא לפי הצעתנו דהרי בשביב פ"א שיעbor לא יגיע אליו הא נזק טבאי' שנמשך אחר עבירת הלאו זה שריגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרhamna, ולמה לא נאמר דלא אמרה תורה דלא תאכל אלא מזרינו ולא שכופין אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מע", או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומ מ"ע אין צrisk לפזר רק שליש במומו, יבטל המוצה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעבור על ל"ת כדי שקיים המוצה, וגם בלאי"ה יש לתמונה הרבה על האי הלכה דמחובי ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירת ל"ת, שהוא נגד בריתיא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך למה נאמר בכל מاذך, ואם נאמר בכל מاذך למה נامي' בכל נפשך אלא אם יש אדם שגופו חביב עליו יותר ממומו נאמר בכל נפשך ויש שמומו חביב עליו יותר מגופו והוא גנאי, אם נאמר בכל מاذך, עכ"ל, הרי דזוקא גבי ע"ז צriskין למסור

וזבר זה יוצא מפירוש מותן הסוגי' דעכברא בשיכരא ע"ז דף ס"ח ע"ב דאמרין שם שרים המאוסים דאסורה תורה חידוש הוא דמאיiso ובדילין גנאי מני', ופרש"י ז"ל ובלאו אזהרה בדילין אינשי מני' ולמה לי' דזהר רחמנא עלי', لكن לאסור נונע טעם לפנים אתה דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא הוה ידעינו דהאוכלו בלאו, וכן פירושו דחידוש הווא, דמן הדין הי' להתרין בכל נטפל"ג דעלמא דשרי, עי"ש, ובחידושי ק"ז בעהחת"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, פרש"י ז"ל מוכרכ מלשון הגמ' דקאמר משום דבדילין אינשי מני', שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שניינו במקות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו יכול את הדם, ומה אם דם שנפשו של ישראל לפיכך הרבה להם וכו' ע"ז אר"ח בו עקש"י רצתה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך לזכות על אהירות, על שקייטים ופרש"י ז"ל שלא היה צריך לצוחות על אהירות, על שקייטים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא איצטרך לצוחות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדחק לישיב דעת התוס' דהנתנא קאי על ריבוי הלאוון בדים ובשרצים עי"ש. ואני תהה אם דם חדא לאו איצטרך כדי ללקות עליו גם היתרים הן בדים והן בשארים נדרשו מהה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמחכ"ת אגב שיטפי כתוב בשם התוס' דאיתריך להזהיר בהם כדי ללקות עליהם, וכל המעיין בתוס' יראה שלא האצירו מלוקות, אלא כתבו דאיתריך לאו ואין צורך בלאו, רק כדי לנקוט לשток קרא מני', ולא ילקה אדם מישראל חנם, אלא כוונת התוס' דמ"מ איצטרך כתוב לידע שיש לאו באכילתן שם יזדמן לפעמים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליך סכנה, או מלחמת רעבון וכדומה, כדי שידע שיאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת היתה קושי' התוס' על רש"י, אבל דעת רש"י וכן דעת האי משנה דמכות שהביא החתת"ס ז"ל הווא, דבשביל שיידמן לעתים רוחקים שיאכל דבר איסור לא הייתה התורה אסרו אם לא כמו שאמר רחבע"ע דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוני מהם אף דבלאי"ה ה"י נמנע, ומ"כ ק"ז ז"ל שם דלרשי"ק קשה איך רוצה ללמד דגס נטפל"ג אסור, דהרי מושם דרצה הקב"ה לאcores את ישראל נכתבו, תמהני דהה דקשה לפ' התוס' איך נסיף חידוש על חידוש, הלא כל גודל בידינו דין לך בו אלא חידושו, וכן פסקינו בסיסי ק"ד והוא מושב"א ז"ל דעא"ג דשרצים מאוסים בעצם איסורים, אבל תערובות שלחן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוגי' רק בהו"א רצתה לומר דעתמא דרב מושום דבדילין גנאי, אבל רבעא מסיק שם דרב או כר"מ ס"ל דנטפל"פ בכח"ת אסור או דס"ל עכברא בשיכരא אשוחוי משביב, עי"ש הרוי דלא חש לדרצה לומר בתחילה דשאני שרצים דחידוש הווא, אבל בגין הסברא דס"ל לרשי" דרכו הרגילות גורם הנזק כמה הראי' משנה דמכות ונס נצבה, והתוס' דפליינו ע"ז וסבירו דגס אכילת מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הנז עוקשינו לעיל.

ועפ"י דברנו אלו תמצוא שרשי' ותוספות במקילתן דף ה' ע"ב פלגו שם לשיטתן הלאו, דהנתנא' שס"ה צדייקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שהביאו דזוקא במידה דבר אכילה אמרו דאיין הקב"ה מביא תקלה לצדייקים, משום גנאי הוא מהם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עושה רושם בגוף האדם לגנאי, וכן נכנסו שם בדוחוקים לחקל עוד בין מאכל למאלל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דזאלל לשיטות דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עושה רושם הניכר בגופו והוא גנאי, אבל רש"י שם בד"ה היכי מסתיע מלהטא למיכל

עובד אלא מלחמת אונס אדמהנו ולמה יחי חיב, ושות' ריב"ש זיל סי שפ"ז מובא במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח דאונס ממון לאו אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא מה שהביא האי ברייתא עירובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זיל האי דרמב"ם שכ', דכל שאינו כאן רצון איינו חייב בע"ז וה"ה ברוח, ובבנני כיוון דمحיב למסור נפשו ולא עברו, מה לי אם עבר מלחמת אונס נפשות ומה לי מלחמת אונס ממון, ופלא ראייתך עוד כי בדיון דודים שאמרו אונסין היינו בכתובות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מלחמת ממון לבין מלחמת נפשות, והרמב"ם בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם Adams אין חתימתם יצאה ממקום אחר נאמנין לומר אונסים או מוטעים היינו, ואינו מחלוקת בין מלחמת נפשות למלחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ם אשר שם חלק בזיה אבל מ"מ הדבר לפלא בעניין שבחוורו יד החזקה השמייטו, כללא של דבר ענין זה צע"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שمحיב האדם להשאר הוא וביתו בערים ובחורס כל ולא יציל את אשר לו בעבירות לאו, ועיין בתוס' כתובות לע"ג ע"ב ד"ה אילמלי נגודה לחנינה משיאל ועריה הו פלח לצלמא, שהקשו והוא בשחציאו את ר"ע אמר וכו' משמע דבר כל נפשך מيري אפליו היו מיסירין את האדם בירושין קשיין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגנות מהר"י עיבר"ץ כתוב ע"ז, דסיקת בשרו הכא שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגה, אבל נוגדי שאמר רב הוא הכא שאינו לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"ש. וא"כ עניות תמידת כל ימי שהוא יסורין שאון לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמה, ולכן אני אומר שהוא מלטה לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, ודוא"י מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפrens את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין בהז לא צער הפסד ממון, אבל אין דומה לפק"ע אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הומו ורכשו שמתפרק על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי אין לאל ידו להתרפה הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בכוגן דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו וגופו כ"כ טוב לו המות, מחייב צער של עניות, ואע"פ שחילוק זה לא נזכר בפסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוד"ק.

אות ב'

ممלה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת אישור שלכדה"ג, איינו מפסיק דלא הקפידה התורה רק על הנatto, אלא דלא אסרו מפני דבל"ה "בדילי אינשי מנין" לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתחכם וליזון ברגילות ממאכליות אסורות בדרך היתר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכתב הרמב"ן זיל על הקרה דקדושים תה"י דأتא לומר קדש את עצמן במותר לך ור"ל שלא יהי זול וסובא בריבוי הכמות וריבוי משקל, וקרוי לי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעensis את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרcum, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש תוי"מ מתבאותו ומשליכן לאבוד, כדי שלא יגיעו לידי כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כרי מותוקן מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנתינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, ע"ג דין להכחיש דכל עצימות אישור טבל נצחה ממה שרצה התורה להחזיק את השבט משרותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בריש העמוד שכתו וזל, וטבל ע"ג דיןינו בשאלת, כיון דאישרו אין אלא מלחמת תוי"מ

נפשנו ומאנדו, ואם כדעת הר"ן זיל דבעל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ליל קרא כלל, ולא עוד דהרי חזון דבהרבה בנ"א חביב עליהם מומן יותר מגופן, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסוכה כדי להציג פכים קטעים ששבת, וכיון דנפשו פשיטה דין חייב למסור כל ממונו שחביבו אצלו כנפו או עוד יותר מגופו, והוא תימה רבתא על האי הלכה, שבז נזכרתי דלא על הר"ן ועד מעי' תלונותי, אלא דהלה רוחות בישראל, עי"י עירובין דף מה"ע א"ר מומו, היא הלכה רוחות בישראל, כותים שצרכו על עיירות ישראל אין יצאי עליהם בכל זיין ואין מחלין את השבת וכוי' בד"א שבאו על עסקי מומו וכו' ובשבת פ' כל כתבי מבואר, דבנפלה דליהקה בשבת אסור לכבottaה ולא להציג שום דבר מחפצוי לרה"ר, אלא דהרמ"א זיל באו"ח סוף סימן של"ד כתוב בשם האחוריים דכל זאת בזמניהם, לא היה סכנת נפשות אם לא יכבה הדליהקה אבל עכשו שאנו דרים בין האומות, דיש בזה סכנות נפשות לעמוד בחיבור ידים בפני הדליהקה, מותר ומזכה לכבות עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נאה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לכבotta הדליהקה שנפלה בעיר, אלא לראות בחיבור ידים שתהיה כל העיר לשיפפת אש, ואעפ"י שעני חשוב במת והتورה אמרה וחיה בהם, לא נתיר איסור כייבו בשביל הצלת ביתו והונו ובשביל הצלת כל העיר, והוא תימא רבתא בעניין, וסתור למה דאמרה תורה בכל מדך דוקא בע"ז, הרי דחשוה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאנו בעייגר ועל יבור, ה"ה דין מצווה למסור כל הונו, עד שיהי"מ מושליך החוצה, ולא עד שידעו דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעביר גם על דעת קונו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חוץ מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימא רבתא על האי דין דאסור לכבotta את הדליהקה בשבת, דהנה הרמב"ם בפ"ה מיס"ת ה"ד כתוב אז"ל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין ממיtinyו אותו שאין מלקין וממיtiny אין לא לעובר מרצונו ובעדים והתראה שני וכו' ומפני השमועה למזו"ה „ההוא" ולא אונס ולא מוטעה ומה אם בעכו"ם שהוא חמורה מון הכל העובר אותה באונס איינו חייב כרת ואינו צריך לומר מיתה בית דין ק"ז לשאר מצוות האמורות בתורה וכו', ובעריות כתיב ולנערה לא תעשו דבר וכוכ"ל, והנה הרמב"ם לא חש להא דכתב הרמ"ץ מובה בכ"מ שם לחלק בינו הרמב"ם באזה רחמה דלא מפסיק דלא מודה דלא מפסיק אלא להילו פטור ואל"כ ק"ז שלו פריכא דשאני ע"ז דכל שאונס בדבר לא עבר כלום שהרי לא קיבל אלהותו ולא עוד אלא דלמה לי לرمב"ם להביה דרשאה דההוא למיועטה אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהותו פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפילו לא קיבל אלהות בלב לדברים שבלב לא הוו דברים, וכן אין לפטור אלא מפסיק אונס, דאן רצון בعني כדי לחיב, וככל שהוא אונס ע"פ שהיה חייב למסור נפשו, לא עבר בזה רק על עשה דזונקdashתי, אבל הלא דע"ז לא עבר, וכן יליף מזה גם שפסק הרמב"ם בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ז דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארכתי בזה במ"א, ואכ"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ם דכל שעובר נגד רצונו רק מלחמת אונס פטור, וא"כ פשוטה לי דה"ה מלחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דمحיב ליתן כל ממונו כדי שלא יבור, הלא נפשו נמי מחובי ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור ממשום רצון בעין ולכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הונו, נמי לאו ברצון

פתחה

שמתוועב בעניינן אמות הנארוים אסורה לנו בלא חילול ה', מטעם המצויה דקדושים תהיו, וכל שאסור לכל מלן האנוש הנארה בחוק הנימוס א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי איכא מידי לדידחו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדמו על המדרגה יותר גבורה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו علينا, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בגין פקועה הנמצאה מת בבטן הבהמה גם מוכרים לאחרים בתורת, בשער עגל רך, דבר המתוועב ומואס בעניין כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתייר אכילת ומיכרת מסוכנת, אעפ' שפשטה יידה והחזרה לאח"ש, בפרט שלא יצא מיהא טובא, דחא שלא אסורה ההלכה להנות שלכדה"ז והוא משומד בל"ה"ז בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבינו שירף לרשותה החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה ההלכה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמימות שלכדה"ג, ומילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לשיא וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי' נבל ברשות ההלכה, לעבור על מצוותה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי' חן המקדש והיא המתקדשת שניהם נהנין בערלה זו, דהוא لكم בה אש והיא קבלה דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי' ז' ודוק'.

עוד אביה לך לדוגמא מה דאיתא בכתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם אין בניו ובנותיו הקטנים, אבל אין אוטם כשהם קטניים קטנים, ועוד כמה, עד שע, ומכאן ואילך עד שיידלו מתקנת חכמים שהתקינו באושא, ודעת הר"ן ז"ל דעת ש בכל מזונות האשא היא, ולכן דין דבאוין לו אשה פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכabb דהר"ן בעצמו כתוב שהוא היחיד בעזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבריו, אלא שהמל"מ מצא סعد לדברי הר"ן בלשון הרמב"ם שכabb, "כם שאדם חייב במזונות אשתו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנרו עי"ש, ואני אומר כוונת הרמב"ם הי' לתלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הר"ן הול"ל, כך חייב במזונות בנייה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא איינו מודוקדק, דהויל"ל כיוון שחביב במזונות אשתו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ן מה"ת על הקרה דויצאה אשתו עמו שכי' ז' ונהרא בעניין שהאדון נכנס למקום הבעל כי חמלת ההלכה על האשא והבנינים שחווים תלויים להם מנגד ומצופים לדי' הבעל וכו', ואעפ' שלא היה הוא מחויב במזונות מה"ת, כמו שתנabra בתלמוד כתובות, אבל כיוון שדרך כל הארץ לפרק אשתו ובינוי הקטנים, צוה האל ברוחמי להיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאו' פלא הלא לגמ' כתובות מבואר דעת שירדים לנכסיו לפרק אשתו בניו, ורק אחר שיש הוא מתקנת אשוא, אלא ע"כ לומר דסביר הרמב"ן ז' דהאי עד שיש הוא חוק טبعי ונימוסי, ואעפ' שאיינו מפורש בקרא, כופין על זה כמצווה המפורשת בתורה, וע"ס הנימוס הלאה אמרה תורה ויצא מעמו הוא ובינוי עמו, עד שהי' משועבד לאדונו האדון נכנס תחתיו בחיבור זה של פרנסת אשתו ובינוי, וזה כיוון הרמב"ם במקה לשונו לומר, כשם שחביב במזונות אשתו המפורש בתורה, כך חייב במזונות בניו אף שאין מפורש בתורה, מפני רק לזמן בשמעתין דף צ"ב ע"א דשלשים מצוות קבלו עליהם בגין ולא מקיימין מהן אלא שלשה, עי"ש.

ולפי האמור הא דכתבו התוס' הניל' דשרצים חדש הוא דהיה להיות מותר לאכול מפני פגמן כל נטפל'ג דעתמא, הוא לפלא בעניין דשאני שקצים המאוזים-shell נפש אדם בר דעה וועל בהן לאכלו והיא הנוטנת לאסרון, אלא דלא צריך לאסרון כמש"כ, דבר נאסרו מכח חוק הנימוס בלי שיצטרכו ע"ז ציווי מיחודה, וכן צ"ל בימה שאמרו נבלה הרואי לגר קרו' נבלה, ושאינה רואי' לגר אינה קרו' נבלה, לא שייה' מותרת לאכלו, כי האוכל נבלה סרוחה, לית דין בר נש, ולא ניתן לחולת רעבון נבלה סרוחה, בשיש לפניו נבלה הרואי' לאדם.

לא חמירי מיניהו" עכ"ל מ"מ ירצה תורה לסוף דעתך של ב"אadam יאסר הטבל בעונש מיתה בייש כל או"א יפריש תום, וכל שהפריש למזה לא יקיים מצות נתינה לכהן, ומילא די במא"ע בלבד ולא איצטרכ לך זהירות בעונש מיתה למי שלא יתנו מעשרותיו לשפט הנבחן, אבל פשוטא דמי שבਮתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכהן, דגרע ממי שלא הפרש כלל, דהרי עשה התהכחות שלא יגע העין לידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאי מתישב בעזה קושי' התוס' החמורה קידושין לו"ע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמאני אינה מקודשת, הא שרי להנות ממנו שלכדה"ז ונדרקו כל הראשונים בישוב קושי' ז', ועפ"י האמור ניהא טובא, דחא שלא אסורה ההלכה להנות שלכדה"ז הוא משומד בבלא"ה בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבينا שירף לרשותה החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה ההלכה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמימות שלכדה"ג, ומילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לשיא וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי' נבל ברשות ההלכה, לעבור על מצוותה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי' חן המקדש והיא המתקדשת שניהם נהנין בערלה זו, דהוא لكم בה אש והיא קבלה דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי' ז' ודוק'.

עוד תדע דבכל דברים המאוזים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה ההלכה אסורתן, היה האדם העובר ואכלו יותר מותועב ממי שעובר על לאו מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל בעניין בני אדם הנארוים לטענה אף אילו מפורש בתורה לאיסור, העבר ע"ז גרע מן העובר על חוק ההלכה, למשל ההלכה אמרה לא ילש גבר שמלת אשא, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מיד אחר החטא הרגשו בעצם פחיתות גдол לילך ערום, כחית השדה, ויתבושו ויתפרו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכשותبشر העורה, ועתה אשאך מי שכך משנתנו ומושכב ערום במטתו, והבית בוור באש עד שמכורח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשא לכשות ערומי, מה夷' מוטב לצאת ערום בקרית חזות שאיין בה לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא ילש, ועיין ביו"ד סי' שע"ב בכהן ערום באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנז"ב דעכ"פ ילש הכתונות והמכנסים, ובעניין פשوط הדבר דצאת ערום עבירה יותר גדולה מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתנו ובדג אשא, כי היא עבירה המוסכמת אצל כל בעלי דעה, והעובר עליה יצא מכל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד משל אחת,بشر אדם לדעת הרמב"ם אין אלא באיסור עשה, ולפנויبشر בהמה נהורה או טרפה של חי"ט, ובשר אדם שיב"ס ולפנויبشر בהמה נהורה או טרפה של חי"ט, ובשר איזה תורה ע"פ שمحוק הנימוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכל בשר אדם מודח מלחיות נמנה בין האישים, ולא יכול בשר שה תורה אסרו בלאו, היעלה עוז"ד שאנו עם הנברא עם חכם ונבון, נבעור על חוק הנימוס כזה, כדי להנצל מאיסור תורה אהמהה. ועיין בשו"ת חכ"ז ז' סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומיסים ז' זולת במקום שנטנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעניין הנוכרים, וכדברי ספר החסידים, עכ"ל, ואני אומר דכל

אות ג'

כל גדול בידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות בב"א מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות לפרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמיינ'י לפינן דאלענן בכ"ה בת ר' רובה, לא נשמע חד בתרי בטל, כי בסנהדרין אלענן בת ר' רובה דעת, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוך על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריין, דגם בהאי דאננו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אס הרוב היתר, אמרען דגם האי שיאנו דינן עליו מן הרוב הוा, אבל בטעירב חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עי"ש. ולכאור' הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכטבנו לעלה, דכיוון דהוא מלטא דלא שכח שיאנו אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתהלה אסור מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד סימן מה', וכאשר נדבר מזה עוד לפניוינו, ודרכ' הזדמנות הר' הוא מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, או לילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רח'ב"ע שלא ה' יצירכי לכתב מפני שככתיים דמי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם הדא מלטא, דהרי בסנהדרין בעין רובה מותוך כלו כדיוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעתם המועטים בט ברכובא, ואולי שלזה ייוינו ג' התוס' בראש פ' המנית, במא שכתבו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליתא דמי', עי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואר בזאת כלום, דסכס"כ, אין כאן איסור ברור דאו חיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר لكن צריכין אנו להסביר מיא ולהוסיף קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולת התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזאת בהקדמה עי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהבי"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתו, ע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמנו, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להזכיר להיפך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, והتورה גזרה לילך אחריו ע"פ שאנו אמת מוחלט, ומה מאד יובן בזאת מה דאיתא בשמעון ד"ק"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארען דאבא ב"א דיליספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לכאור' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הוא ואוכל בעצמו, ויודיע דמאן דאיסור טעונה בהלכה הוא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ המועלק בזאת הוא משפיל כבוד התורה, וככל מה שיאמרו עליינו עם טפש ונבל תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

וראה זו בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל ז"ל "دلע ה' צרייך לצוות על כמה מצוות וכמה אזהרות, על שקצים ונבלות (ר'ל מותות מאליהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה,, רשב"ר אומר, הר' ה' אומר ר' חזק לבלתי אכל את הדם וכו', ומה אם דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שcar, גזל ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רח'ב"ע להשאר אצל איסור דם, ובמביא תמורה שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקטני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנאותה לחן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שום אדם לא יאלמנה, לכן מאי אידי דקאמר דלא איצטריך לכמה אזהרות, לא מצי' קאי אידם, דהאי לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלן אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אדם שאינו קץ בהן, עד שמי שאכלן יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה נכתבו דבלא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, או לילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רח'ב"ע שלא ה' יצירכי לכתב מפני שככתיים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הבאתី דברי הרמב"ם ספר ד' מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ם, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה ב"ג מצווה אלא דנכנשתי בדוחק מהה לא חשב הרמב"ם בהלכי מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריוות, דהרי רח'ב"ע קא קשי' לי' שקצים ונבלות מאליהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצמונו הינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מeos ומשוקע עבini כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזכות את ישראל, כתוב בס מה דמלילא הוה ידענן וא"כ בב"ג דלא רצה הקב"ה לאזכותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצםם צריכין לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחירה ולא מיתה בלא נחירה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היווץ לנו מכל האמור, דכל המתוועב בעיני אדם כלל האנושי ע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו ש' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנאסר לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד', וכן בשיר אדם או נבלה סרווחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין חשב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכליין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולת קאמר, אבל לא המותה מאלי" שונשין על אכילתתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מאליה סכנה גדולה הוא לאכלו ואיך יעלה עה"ד דחיז"ל יכוו ליתן חוללה בשר המת, נבלה מאסה המועלק בזאת הוא משפיל כבוד התורה, נבלה מאסה המועלק בזאת הוא משפיל כבוד התורה, וככל מה שיאמרו עליינו עם טפש ונבל תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וק"ו בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכকושי התוספות ריש המנין, וסנהדרין שאני דהמייעט כמוון דליתא כמש"כ שם התוס' ומה שמצוינו באפליו ברובה דליתא קמן איזלען בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונימס כלומ פה אחד, דיאת דוקא ברוב דאיתחיק מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים איזלען בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איתחיק הוא, הכי פירושא, דאי לא איזלען בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלען בת"ר וזה איתחיק הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלען בתרי' משום דבר איתחיק לשאר מיל.

מכל האמור יוצאה דהאי איזלען בסנהדרין בין במוניות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחרונימס, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלען בת"ר, ואיך נסימוק על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמנונו, ואם ה"י אמרת מוחלט בדיון והיינו מי קיון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא היינו יכולים להוציא ממון ולומרו את דין הרוצח על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכוכינו האמת, דין זה רוב דאיתחיק שנלך בתרי' בדיני ממונות ונפשות, אלא איזלען ליכא אמרת מוחלט, אלא אמרת הסכמי, וע"י הסכמת הרוב נשעה ונתקווה האמת, ומילא המיעוט כמוון דליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתו בדבשנהדרין המיעוט כמוון דליתא, והבן את זאת, ומיניה דה"ה בתערבותות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כמו בסנהדרין דהרוב מהפך האמת של המיעוט לשקר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובה פריש לא מסנהדרין ידען, אלא מהא חד בתרי בטול, דכינוי דחצין מסנהדרין דהמייעוט נתהפק מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלכות לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי בטול מכש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שמוטרות, ושמור לך את זאת ועין עוד באות הבאה ודוק.

אות ד'

לפי הצעתו שמעלה נביון מה דקאמר בגמ' מנא הא מלאה דאמרו רבנן דיזל בת"ר, רובה דאיתקי קמן כגו ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לון כי קמבעי לרובה דליתא קמן כגו קטון וקטנה, ובסוף הסוגי' מסיק דלייל ילווטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היכי דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל دمشقין ארובה דליתא קמן, וככתוב שם רש"י זל דעכ' לומר או דמהלכה ידען למיזל בת"ר, או דזרז מהמה דמחלק לעיל בין רובה דאיתקי לרובה דליתא קמן, והרבבה האריכו האחرونימס לפреш דמעירקרא מאקי כסבר ולבושא מאוי כסבר, גם מה דמחלק בין אפשר ללא אפשר קשה לשם, ועין שם בסוגי' מה שכתבתי בזה, ועתה האור ד' לי אוור חדש בענין זה, לירד לעומק מחשובות חז"ל.

והנה הלב ארי זל שם בסוגי' נתקשה בכל הנ"ל, ועוד הקשה דאיך מדמה הא דר"מ דחייש למיעוטא רקה מדרבנן ומחלק בין אפשר לא אפשר, להא דרצה לילף מדאוריתא ודחה דלמא שאני בין אפשר לא אפשר, ועוד זאת דהאי דחוי' דרב כהנא לדוחות הילופטה דר"א משחיטה עצמה, נתקשה לדנטפה דהוא לילף מהרג את הנפש, ושם נמי יש לדוחות דשמא שאני התם דלא אפשר, لكن מפרש הלב ארי זל דבhai פירכא דר"כ, לא כל הני

ニחא כיוון דבכל הלכות כלו הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser יכול ממנו שאסור מכשול הוא בידו, ועין מה שכתב בזה בשמעון דר' ו' ע"א וד"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זל הקשה איך הולclin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הוא וקבעו כמעמ"ד, ותירץ דאינו דניין על הגוף, אלא על הדיבור היוצא מהם והוא ניד עכטוד'ק הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים כריכיך ביאור דלא כור' הקושי' אינה מובנת, דהרי אין אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמוון דליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המנין שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דליך למינר דהמייעוט כמוון דליתא, כיון דנזכר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכתנו באות הקדום, דכל זמן שלא ממשו למשמעותו הון, ושניהם יכולים להיות אמת הסכמי, והכל תלי בהכרעה, אם יהי הרוב לכך יכול או לא, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיון איזא קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציא לדוחות רק ע"י ביטול כי לווי זאת באמת הון האמת וכם"כ באוט הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהא דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המצווך מקביעות הרבה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחתת מהם, וכייל להיות מן הטרפה כמו מן הصلة, דלבgi כל אחת עומדת הטרפה נגד ומה תאמיר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בכשרות ביןיהם, הייתה כל אחת נכנתת בספק שמא בה לך. אבל אם איפלו בשתי חניות אחת טרפה ואחת שרפה, והصلة מוכרתת לך כרובי הлокחים, משום דהאי רוב אינו מצווך דמסתמא מוכירה לך כרובי הлокחים, ומה דסקפ אצל הנז'ז זל הנוב'ת איזח ס"י ע"א דמסתפק באיזה, אי בכהג'ו נמי אמרין קבוע כמחצה דמי, או איזלען בת"ר, ומה דסקפ אצל הנז'ז זל כמחצה על מחצה דמי, והה דסקפ אצל הנז'ז זל כמחצה על מחצה דמי, ואיזלען בת"ר, דהרי בין קורבה ובין רובה דוחה את הקבוע אמרור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנסיפה, דהרי שתי דעתות עומדות זכ"א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת את יוצאת מ"ב' דינים ודעת השנוי' מ"א דינים, ומילא האי דעה חזקה נגד חברתה, ולא שיק בכהג'ו קבוע, זאת כוונת תירוץ של המרדכי דעל הדיבור דהינו הדעה אנו דין, והוא ניד ר' דקל דקבע נעשה רק אחר שמתכבדים יחד, המכביין והמצחים, ואז לא איכפת לנו, הקבוע' ואיפלו לדעת המהרי'ק דגם מטעמים שונים מצטרף לרוב, מ"מ מחד דחויבו דהרי אפשר דכולא טעונה אית' בי' לחיבבו או לפטרו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעתות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממייעוט, لكن החזקה מכריע את החלושה.

הקדמה ג'. כמו דאין הולclin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממו של הנתבע חזק, עד שאין מוציאין ממו ממו עפ"י הרוב, כן

צרכין לדוחק, דהש"ס חזר ממה דסביר מתחלה לחלק בין איתי קמן ללייטה קמן אלא דכל הני י寥פות דלעיל קמו ווגם נצבו ולא נפרק רק אוקיינטא דר"א ובפניהם בסוגי' ראייתי מקטתי' ולא כולה עי"ש ומה שכתבתתי כאן הוא סולת נקייה בעזה"ת.

אות ה'

אע"פ שהבטול חד בתרי הוה ממש שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת איסורeman דליתא דמי, כמו שביארנו למעלה מ"מ לבטל מסנהדרין דהמייעוט בשנים של היתר לכתלה, אסור מה"ת לשותן כן וכמו שהבאתי מנווב"ת יוז"ס ימי, דהרי אמרין לא אמרה תורה שלח לתבלה, ואל תמהה על החפש שחרי בדארויתא לא מצין חילוק בין לכתחלה ודיעבד, דאנן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבריה בידו, וטמא דהא מלטה הוא דגס בסנהדרין רק מדווח אמרה תורה ארליך, וכען שאמרו טומאה דחו"י בצדgorola ולא הורתה, וכן מה"ת מחויבים לחוזר אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין ארווב סנהדרין ואין וחושין אדעתה המייעוט הוא מדווח, כדי שלא תתפרד האומה ותפרק התורה לקרעים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך זהה, וא"כ ה"ה לבטל בידים איסור בהיתר הוא אסור מה"ת, ועיין ברשב"א ז"ל סוג"י דמカリין דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקר הדין מטורין ליקח בשיר שקיד נקרי בעיר של טבח ישראל, משום דאסור למכוור להם טרפה שמא ימכרנה לישראל, ומשמע דמדין תורה קאמר דהוא כמו שלח לתבלה, ואי קשי' לך להלא מקרה מלא דבר הכתוב בנבלה, לגר אשר בשעריך תנינה או מכר לנקרי, אף אני אשיב לך, הרוי כתיב "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואתא לומר דרך שתדע דיאכלנה בעצמו, וכי הא וocabella גם אונקרי, ואם תרצה לדקך יותר, נאמר דזוקא בגין תושב איכא חששא זו שיחזר וימכרנה לישראל, ולא בנקרי שבא מארץ אחרת דמננו לא יקחנה ישראל, דשא מאהה ממוקמו, ועכ"פ הדין דין אמרת דלבטל איסור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמך לגוזר על דבר שליל"ם שלא יתבטל דכל שאפשר להמתין עד למחר שלא נctrיך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהתיירה התורה בקושי, טפי עדין.

אבל כל זאת בתערובות מב"מ דאפילו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאtiny עליל, אבל בלה בלה שאינו מינו שאינו שווה עם האיסור לא בשמא ולא בטעמא, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא משום דפניהם חדשות בא לאן ועצם האיסור נשתנה לד"א, ועי"ז פקע ממנו שם האיסור, והוא סברת רבינו יונה ז"ל, מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשתנה לגוש אחר גם בל' תערובת פקע איסورو ממנו, אלא דאנן לא פסקין בזה כוותי' כמבעור שם במ"א, אבל הטעם הוא משום דאמרין בכוכרות דף ו' דכל היוצאת מן הטמא טמא, וכן כל נשנתנה לד"א עכ"פ יצא מן הטמא מקרי ואסור, ואולם איסור זה הוא איסור חדש דילפין מabit העינה, דביבים וחלב מן הטמאים אסורים, ועיין ברמב"ם דכל איסור יוצא אין בו מלכות משום דאין זה אלא כמו איסור ח"ש, ועיין בחודשנו בסוגי' דשלאל קמא בשמעון ביאור ארוך בשיטת הרמב"ם הלאה, ואיפלו לדעת התוס' דדרישה גמורה היא ואתה בי' מלכות, מ"מ מודים דאיסור חדש הוא דבלאו דטרפה וטמאה בשיר כתיב, וחלב וביצים לאוبشر נינהו, ובמקומו שם הוכחתי דבר זה מכח כמה קושיות שנתקשו בהן האחראונים, כמו שהקשה הנ"ז באז"ס דבגמ' דחלב תה" אסורה מכח דס נוצר ונעשה חלב, כיון דגס דם שבשלה מותר, וכן חקר הפלתי איך נתיר נטלאפ' בחמצ' בפסח, כיון דגס אפרו אסור, וכדומהו מן הקושיות, ועל قولם אני אומר דאיסור יוצא אסור, וכן אף החמצ' אינו חמץ, אבל יוצא מן החמצ', ואיסור זה חל אחר שפקע עיקר

יליפות דלעיל רצה לטstor כפרשיי ז"ל, אלא רק האי יפותה דר"א, דיליף משחיתה עצמה עי"ש. איך נדחק להעמיד דבריו עפ"י דעת הרמב"ם דכל הספקות מותרות אלא במקומות דאייא לבורורי מה"ת צרייך לברר, והורג את הנפש שאין דעל הספק לא נהרג, ולא אරיך כאן בדבריו לסתורם, ולא הבאים כאן אלא מפני שגם בדרך אלך לפרש דר"כ רק לטstor לפota דר"א כאמור, אבל לא מטעמי דלב ארי' אלא מטעם אחר כאשר באbar בזה בס"ד.

הנה לפ"י מה שביארנו באות הקודם רובה דאייא קמן דילפין מסנהדרין, היינו דילפינו חד בתרי בטל ונחפק הדעת של המיעוט להיות היתר, כמו בסנהדרין דהאמת של המיעוט נתהפק לשקר, מהמות שהרבות מכיריע את המייעוט, אבל במקומות דלא שיק לבטל את המייעוט מכל וכל, מאיזהطعم שייהי', לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנהדרין, וע"ז קמביי בסוגי' מנא הא מלטה אמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש לנו קטן וקטנה דלא שיק לומר דהסרים והאיילנות מפני שמוועדים המה, יתבטלו ברובה דשאар קטנים, או מיעוט בהמות הטופות יתבטלו ברוב החשות שבועלם, וויה' המייעוט כמאן דליתא, דזה א"א יכול לעמוד להתברר בהמות עי' בדיקה, ובקטן וקטנה הלא יגדלו ויתברר ולא שיק כאן ביטול כמוון, אלא דנאמר דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם מהן הרוב ולא מן המייעוט, ולא נctrיך להמתין עד שיגדלו, ולא נctrיך לבדוק ההמה אחר הטופות, זאת מנ"ל, וננה דבטי' חניות אמרין בנטמא הלא שיק אחר הרוב, משום כל דפריש מרובה פריש, היינו דזוקא ברובה דליתא, דלא שיק דחד בתרי בטל, דאנן hei קאמרי', אם כל החתיכות היו פרישות מן החניות לחוץ היי יכול מותרת, משום חד בתרי בטל, ק"ו דאיתח שפרשה לחוץ דכשרה משא"כ ברובה דליתא, דלא שיק בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באות הקודם, מניון לנו דגס כאן סמכין אכל דפריש מרובה פריש, וע"ז ילך כל הני י寥פות מקרונות ומרוץ וע"ז דבלולן ע"כ סמכין אכל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מצין למיבדק, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיתה עצמה דנייה דבדקין אחר הטרופות אבל מה נעשה במקומות שחיתה שמא היה שם נקה"יו, וע"ז השיב ר"כ שכלהות גדול, דאין זה דומה לכל הני י寥פות שלפניו, דבכל אלו לא שיק חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סומכין אכל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאמת מקום החתק אין לו בדיקה, מילא הוה דומי' דט' חניות וכרבוא דאייא קמן,adam הינו שוחטין את כל הבמות שבועלם ובודקין אותן מכל הטרופיות הוי כוון כשרות, דאי משום מקום שחיתה דאין לו בדיקה, הרי חד בתרי בטל, ואיך יגרע בשוחט אחת מהן דהוא יציבי באראעה וגירוא בשמי' שמוי', ואל תשיבנו דהא דאי"א לבדוק, הוא בעצמו גrms עי' מעשה השחיטה שלו, והוא קלחה מן הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרופות בתוך רוב הประสงויות, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מהחים משום אפשר לשחותו ולבדקו, ועתה הרי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמלחקל בין אפשר ללא אפשר, דבכל הני דלעיל לא אפשר לבדוק מצד מציאות הטרופות, אלא דאי"א מצד אחר כמו ברוחך משום איסור לנויל' או ברישא של עולה דאיסור לחתוכו, זה יליף שפיר רוב מניניהו ולא נשוב לחלק בין אפשר לאפשר לאפשר, דכל שגלהה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש מה לא אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום דאי לא אפשר לאחר מכן שפיר רוב מניניהו ולא נשוב לחלק בין אפשר לאפשר לאפשר, דכל שגלהה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש מה שיק ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמתו לפע"ד ולא

פתרונות

זהו מובן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שכאלקוות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וככל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמונא לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטועמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרי שוב מכך חד בתاري בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברור כמשמעותם בס"ד.

ובזה השלמתי הפתרונות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יוצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכי"ר.

האיסור ע"י השתנות עיל"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המורדי מובאה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקין שזיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום חד בתاري בטל לאו היתר גמור הו, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטועמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש שלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתנה אינהبطلה בעיסה משום דהוה דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל ,,ויל דאה"ג דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דו"ר רביעי

חולין פרק הכל שוחטין

תuttleה נפש הב"ח ועי"ז נקרא האדם משפייע הרי שניהם מקבלים ומושפעים, ולכן רך אדם אשר הוא בבחינת מקלט ומשפייע רשאי לאכול בשם אבל מי שתחרס לו אחת מבחינות אלו ומכש"כ אם אינו מקבל ולא משפייע וגורע מן הבחנה, שאסור לאכול בשם.

וכל זה מromo' במשנתינו דרך הקדמה למס' ז' אשר עסקה בהசר את האילתبشر, "הכל שוחטין ושחיתון כשרה" ר' כל אדם מישראל ראי והגנו לבוא ואוכל בשם „חו"ץ מהרש"ש" שהוא אינו שומע ואין מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמיעה רמז להקבלה והדיבור רמז לה להשפה, „שותה" הוא בחינת משפייע ואני מקבל דאייה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשיטה דומה מי שמחזיק את הת"ח ואני משלם מכם חכמה דעת ומוסר השכל הרי כדי זו זוי בצד, „וקטן" הוא בבחינת משלם איינו משפייע כדאמרינן בסוכה דקטן אקנוי קנה ומקני לא מקנה והוא משל לת"ח שמתקבל ומתהנה מאחרים ומחייב טוביה לעצמו ואני משפייע מאור תורהנו לאחררים, וכל הנני שלשה מיני בני אדם ראויין לאכול בשם שמא יקלקלו ולא יתקנו שחיתון ר' כל שע"י לא תuttle נש היב"ח, וזה רמז נפלא וראוי' להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומר למן יטב לך ליום שכלו ארוך ליום שכלו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הזרים והראויין לאכילת בשם מצד מדרגותם אין פרנסתם מצויה וmpska והתורה אמרה כי יריחיב ד' את גבולך ואמרת אולאה בשם ואמרו لكم פ"ד ע"א דלמוך התורה ד"א שלא יאכל בשם אלא לתיאבון מתוך רחבת ידיים ורובי ת"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילת בשם, גם אמרו חז"ל כך דרכها של תורה פט במלח תאכל וחוי צער תה' ובתורה אתה عمل, וא"כ תאמר לבך אני מתייגע ללמידה כדי לדעת איך להזכיר את הב"ח לאכילה ואיך להגע למדרגה להיות ראוי לאכול בשם ולבסוף אני רואה כי אחרים שאינם ראויין אוכלי בשם ול' איינו מגע אף כפל, ע"ז אמר בסוף המשפט כדי להגע את רוח המדוכה הלהזה באמרו כי על שאלה זו מודיעך רך רשעים צלחח וצדיק נגע כל היום וחכמת המשכן בזוי' כבר התכחמו רבים ואנו לנו ע"ז תירוץ מספיק אחר רק לומר למן יטב לך ליום שכלו טוב, ולמן יאריכון מיך ליום שכלו ארוך ובاهאי אמונה צדק יחי' כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, ודז"ק.

"הכל שוחטין ושחיתון כשרה" שמעתי מהגאון מהר"י אסא"ז' שהעיר כי כאן בשחיטת חולין משתמש התנאה בלשון שחיטה, ובזחים שմדבר מקדשים משתמש בלשון זביחה, „כל הזחים שניזבחו" והוא הפך הקרא, דקדשים כתיב ושותת את בן הבקר ובחולין כתיב ושותת מברך ומצדך.

הנה דבר גדול דבר השם, דניהם דקדשים הנאכלין לעולם נקרו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ושותת פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה וכן יפה באර התנאה בלשון זביחה על הזחים לשון נופל על לשון, אבל בשחיטת חולין דילפין מקרה דזבחת מביך ומיצאנך וכגדתני רבי בפ"ב דף כ"ח ע"א ודאי הוה לי להtnaa לבחור בלשנא דקרה ולשנות הכל זבחין וביחסתו כשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביאנו בפתחה וכן למן שם על ברייתא דרבנן דלא' ישמעאל וחבל תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיטת חולין בדיני השוחט ולא בעicker דין דשחיטה ונשחטים וכמו שישידר הרמב"ס ז' דין אלו והתחל במיini בע"ח הטוענים שחיתה ואח"כ מקום השחיטה ושיערה וכי ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שאכתב בו בא בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהיה לרביבנו הקדוש בזיה, וכך בריש חיבורו אכן במילוי דאגדתה ודרך אגב לנעוז סוף המסכתא המסימית בדרישה דלמען יטב לך ליום שכלו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשם שני זאת תורה הבהמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשם בהמה ועו"ף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועו"ף והכוונה מבוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הב"ח להמיתם ולאכלם רק אם הוא אדם שלם כי ורחוימו על כל מעשי כתיב וצער בע"ח דאוריתיא ואין לאדם רשות להמית הב"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הב"ח מדרגת חי למדבר כי כך היא המדה הדומס יתעללה בצומה, הצומה בחיי, והחי במדבר, ויתרונו וזכות המדבר על החיים תלוי במה שהמדבר משעבד כחוותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיות שלם בגופו במומו ובתורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שהי' רוחוק מהת"ח בדעתו ובמשמעותו מזרח ממערב לא ה' לו רשות להמית הב"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תיקו אלא קלקל, ויפה ביאר ק"ז בעל החות"ס זצוק"ל הקרא במשלאי ע"ז, כי חנם מזורה הרשות עבini כל בעל כנף והם לדם יארבו יצפנו לנפשותם, הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת עצמה הוצרך להuttleה ובמחנה בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וקאמר אתה בן אדם שאינך כדי לאכול ציד חי ועו"ף בחנוך אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי"ה ר' כל ע"פ שהב"ח בעצם, לדם יארבו" ומצפים שבאו מיראו מי שראו יטב לנו לנפשותם" שלא יצדו על ידך כי מלאיחו חי שלא תתעללה נפשם החינוי בז' ודפק"ה.

ויש לرمז זאת בקרוא „ולא תאכל הנפש עם הבשר" ר' כל שלא תכלת הנפש של הב"ח מכלה עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן שיווכל לתקן נפש הב"ח מכלה את התורה כי בצל החכמה בצל הכלשוף אמר רבי דעתה אסור לאכול בשם ועי"ה מקרי מי שאינו לא בתורה ולא במעטל' המחזיקים את התורה כי בצל החכמה בצל הכלשוף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזק את החכמה בכיספו לא ימלט שלא יקבל לעומת זה מאור תורה של המוחזק ממנה כמאמר התנאה בפ"א הי' ביתך ביתך ועד לחכמים והו מתפקיד בעפר רגליים והו שותה בצמא את דבריהם, מילא דהני תורת החכמים והמחזיקים בעם מוקרי ורוחמי רבנן המה ראויים לאכול בשם, אבל מי שמחזיק ת"ח וממאן לבוא בחבורתם ואינו מתחכם באור תורהם ומדמה בנפשו שיוצא ע"י משפייע להת"ח מזון גשמי מבלי להיות מקלט ג"כ, או להיפך אותו החכם המקלט השפה מן המחזיקים אבל איינו מתאמץ להיות ג"כ משפייע השפה רוחנית על המחזיקים ומחזיק טוביה לעצמו תועבת ד' גם שניהם ואים ראויין לאכול בשם כי היתר אכילת בשם נבנה על השתתפות העניים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הב"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתהלה הוא אבל אי הכל בדיעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגראע מכון, ולכון יש להעיר למה מעמיד שוטה בין Chrsh וקטן - יש לישב, דלא ברביה דינים נקטם ייחד כדיוד, ויש מהן להחמיר ומוהן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, וממושיר את שחיטתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדלקמן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל קשרים לכתוב את הגט, ואפי' חז"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצע לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח"ב תשוי' ב' דשנין מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו עפ"י משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מילוי דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבעל מיני שוטה קאמר, הטילו בין Chrsh לקטן - וזה קרוב לשם טוב - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר למה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו ימיר, אבל נחיה עפ"מ השכתב המהרש"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוא לאו הנתקע לעשה ולא איתיר הלאו העשי להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז נחיה דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מיררי רקס מאיסור גרידא מבי"ז ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתקע לעשה אבל אהא דסופג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא ימיר כי הוא גורם המלכות דבלא לא השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אין נראה דאיילו במוקדי שוחטות לכתהלה דאמרין בפ' כה"פ וכי עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאנגב נשים נקט לשון דיעבד דהא נשים נמי שוחטות לכתהלה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דהוא עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדים שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה וניהו דאפשר שאינו מדקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה אייכא עומדים על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפסולין שוחטין לכתהלה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתהלה בעג'ג מדינית שחיטה גרידא לא מיררי הכא אלא מדיני שחיטת קדשים מצד עבודה ואייך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיעבד שאינו מדקדק, אולם לפ"ז הגמ"י' בכוונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' נחיה דלא בראת לא מהני עומדים על גבוי דמי'ם איינט ראיות לשחיטה קדשים לכתהלה כדי שלא להביא קדשים בבית הפסול, אלא דלפ"ז מצד אחר נפרצת ראי' התוס' דודאיasha שמוחזקת שאינה מתעלפת שפיר דמי' ששותות לכתהלה ואיך יתרץ הש"ס דמשום נשים נקט לשון דיעבד כיוון דאייכאasha דשותות לכתהלה וצ'ע.

בא"ד בסוף דבריהם בפרק כה"פ איצטריך למיתני נשים הויל ובשאר עבודות פסולות ואפי' כהנות עכ"ל, עיין באחרונים

далא אישתרי נחירה במדבר כל הלכות שחייב מושחת את בן הבקר ילפין לדידי' הא ושות משום הקשר אכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר'ע נמי דאישתרי נחירת חולין במדבר וחתט דוקא בקדשים עבודתו בכך הלא ואבוחת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכאשר כתב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידענן הלכות שחיטה בשחיטת חולין, וכאשר אבאר במ"א, אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני רקס לדידי' אין לנו מנו הקרא דושחת מאומה אלא מקרא דושחת כאשר צויתיך, וכאשר ביארתי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנה דמתני הכל שוחטין באמות מורה דלא כרבבי אלא כאמור תנאים אליבא דר'ע דסבירו אין שחיטה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סבירי כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צriskין לדחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב דה' דברים הפויסלים בשחיטה דamar בגמו' דגMRI לחו מוחלכה דלאו דוקא, דהרי דרסה ועיקור מקרא דושחת ידענן, דושחת ולא דרס ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהתא כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד ההקשר אכילה גם נחירה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להזכיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואלייבא דר'ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אל ושות אלא ומישך הלא תדר"י והוא ר"ש קאמר אבל לר'ע אליבא דרבி ליתא לדרשה זו פסול דרסה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדשים וקצרתי כאן ובמ"א הארוכתי ומשם תקח להבון הדברים על בוריין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירש"י ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני פליגו בה אמראי בגמי' למר לאatoi' טמא בחולין ולמר לאatoi' כותי או מומר עכ"ל עין בראש יוסף ובלב אריה שתמהו על רש"י ז"ל מאחר דנחתה להביא האוקימיות למה השםיט הני תרתי לישני דרבינא, עי"ש שנחקרו בהז, ולפענ"ד הי' נראה דהנה הא צrisk לרש"י ז"ל להקדמים לנו דהכל ATI לatoi' הוא משום דגבג'י' שkil וטרי אי' האי הכל לכתהלה הוא או דיעבד דוקא ואי' לאו דהכל לatoi' אתizia חדיש, אייך מציא אומר הכל שוחטין בדיעד דא"כ מאן לשוחט לכתהלה, אבל באמות פירש"י ז"ל لكمן ג"כ בד"ה וכל הכל ז"ל: וה'ק "הכל תורת שחיטה נהגת בהן שאמש השחטו אותן הפסולים דמתביב תהי' שחיטתן כשרה" עכ"ל וכן מקדים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"ב ATI לרובי' איזה שוחט שיש למגנס עליון, ומזה נבין איך הגמי' ריצה לפרש הכל שוחטין בדיעד מושום דקאי אהאי שוחט שמרבין, ולפ"ז נאמר דרש"י ז"ל נקט בדקdock רק אותו הג' אוקימיות דאייכא פפרש אליבי'ו הכל גם בדיעד משא"כ הני תרתי לישני דרבינא א"א לפреш רק כפי המסקנא דהכל דחכא לכתהלה הוא, ונחיז' הני אוקימיות כסדרון דרב'ע דמוקרי רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדיעד נוקמי בסכך קצהה וכאשר אפרש בהז לנקון בס"ד בד"ה אמר רב'ע עי"ש, ולמ"ד בכוותי או מומר נמי יש לאוקמי בדיעד בחותק כזית בשר בכוותי ובבדיקת סכך במוור ובכולו אייכא רבותא דשחיטה כשרה ושפיר דמי' לפреш בדיעד כמוון, משא"כ לתרתי לישני דרבינא דדיעד הינו צrisk לבודקו או לשאלו מה אתה לאשמעין בהזה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי' דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתהלה לא צrisk לרבינא, ולהליך בין לכתהלה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק לומר דבדיעד סמכין ארוב זה א"א לפ' שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך בהזה א"ה בסוף הסוגי' דכולו כרבינא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימיות המוזכרת בגמו' וכן שפיר עביד רש"י ז"ל שהשטייט

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבחן עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי „וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומחין ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היאadam אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרה ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעניין חז"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEINUN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מחכמים דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבota מאחר דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיתתן וממילא ידעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיטה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחש"ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דאל"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיון דעיקר הרבותא השרוiotא היל"ל רבota יותר דאפילו לכתלה, משא"כ اي וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומחין ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטן באחרים רואין והא נקט בדיעד לאשמעין דאפיי בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוז"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנים זל' שלא נחתו לעומק הפשט זהה.

בטור סי' א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שחת בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקטן שום נאמנות, ותירץ הפלתי זל' דלגבוי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחסט עג'ג שאין לו נאמנות משות דכיון דומומחה הוא ודאי שחט שפיר ולא חיישין לקלול שאירע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכט"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל בדברים שאין דומים ורוחקים זמי' כרוחק מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלול יוצא מתי' מן הסתם אבל קטן הגם שיודיע לשחיטה הגונה כיון שאין לו דעת שלימה/man אין למא לנו דלא רצח עתה לקלול בידים כדרcum של קטנים להחבל ולהשחית, וצע", ומכח זה נולד לי קושי על הא דדייק בגמ' שמא קלולו לא כתני אלא שמא יקללו, והוא שפיר נקט שמא קלולו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלול אשר ע"ז מורה לשון לכתלה כמש"כ התוס' ד"ה התם דקדתני טעםא על הכל מערכין וכן רשי' זל' لكمן על יקלולו, כתוב דמודעים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה נקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי' זו להגאון יריעות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלעפנע' הוא עפ"ז מה שכתבו בחינה וצע"ג.

שנבדקנו בכוונותם, ולפענ"ד הכוונה דנסים כהנות אינם פסולות לעובדה מטעם זרות אלא מושם שהמה נקבות ולא זקרים כי כהנות אוכלות בתרומה ופטורות פטר רחמן מבכורה הר' דaina זרה ושם במשנה מנה כל מי פסולם לעובדה שהמה כשרים לשחיטה ומהנה זרים ישראליים ונשים כהנות וטמאים ונקט עבדים מושם איןך או ג"כ עבד של כהן דאוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונות התוס'.

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חגינה י"ז ע"ב ד"ה וסמך שהקשו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמך דכמו שאין סמכות כך אין שחיתות, ותירצ' דמרビין דנסים שחחות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזר וכיון דידיין דלא עובדה הוא ממשיל אמרין דכל הפסולין לעובדה כמו נשים ועבדים נמי כשרים לשחיטה וא"כ באמית עדין קושי' התוס' במקומה עמדת דעתם נשים משחיתת קדשים מהקיים דושחת וסמך, אבל ה' איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי' למיתני' נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מקושי' התוס' חגינה הנ"ל וצע"ג.

ובגוף קושי' התוס' חגינה הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשו ומה לי מיעוטה דבini ישראל ולא בנות ישראל דנסים אינן בסימכה תיופוק לי' דהוה מ"ע שהז"ג דנסים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסימכה לשחיטה ולומר דסימכה נהגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שחחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דאיתרבאי נשים מושחת דניהו דליך רבוי פרט עלייהם אבל כיון דמילא איתרבאי הוה מצין למידרש היקשא מסימכה לשחיטה ולהייב בסימכה שהוא מומחה ולא להיפך להוציא נשים משחיתת כי היכי דאין בסימכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה ה' הוא החומרא, עי"ש, וא"כ כיון דיש לנו מיעוטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסימכה לשחיטה להייב נשים עכ"ב דנסים שחחות, ואין להקשות דעתה שידיעין ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפק דנסים אינן שחחות, זה לא נמי דא"כ לכתוב קרא מיעוטה דבנ"י לשחיטה ולא בסימכה, גם יש לדרכך דרך אחר ולומר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדרש נגד הכלל אם יש לדרש להפק, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסימכה כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבם דהא ודאי נדרוש להפק להוציא נשים משחיתת כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל דמ"ע שהז"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב"י בסימכה למיעוטי נשים, וזה עיין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עי"ש ואפילו לפי הבנת הפ"י זל' שם בכוונות התוס' עי"ש גם כאן ניחא דהא איכה ושחת דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חגינה לזה بما שכתבו דאיתרבאי ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונותם דושחת ובני ישראל דכתוב בסימכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוז"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיעשו איך העלימו עין מנה שכתבו בחינה וצע"ג.

תוס' ד"ה שמא יקללו בגין' דיק וכוי' וליכא למימר דידיעד נקט מושום טמא במקדשין או אינו מומחין אבל חשי' זל' אפילו לכתלה שחיטין באחרים רואין עכ"ל בתחלת עלה במחשבה לפני דוכנות התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחה מחשש'יו מושום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרואין כ"כ שכן אין ליתן לו לכתלה לשחיטות משא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ' זה בפלטי סי' א' וכן בהגחות ק"ז רע"א זל' ליו"ד ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותוס' لكمן ד"ה דליך קמן עיין בפלטי זל' מה שכתב בחינה וצע"ג.

וזה נכון. ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"א סק"ז דברי לי מהני אפי' בסכין קצחה ומש"כ התוס' דרוב פעמים אינו יכול ליאמר אסcin קצחה קαι דלא מסתבר כלל לומר דבסcin ארוכה אינו יכול ליאמר, ולכן בטמא בחולין שחתט בסcin ארוכה אין צrisk שאללה כלל דתלען דלא נגע ובמוקדשין לא ישחות אפלו בסcin ארוכה דשמא גען ויפסל את הקדשים דהוא איסור תורה ואם שחתט בסcin אפלו בקצרה סגי בברוי וצrisk הברי אפלו בסcin ארוכה כאשר אבאר, אלא דבליטה קמן לצrisk אחרים רואין אפשר דלא צrisk רק בשחת בסcin קצחה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דקשי' לי' תרתוי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' מה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפ"י פירש"י ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דחכל לכתבה ולא שאמם דישאי דיעבד כמו שמקשה הכא על משנתנו לך' מ"ק קושי התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מתפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילך תרתוי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ וריש' ז"ל מתרץ הכא דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לריש' ז"ל מה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הכא בתירוץ הגם' דהatoms דקדתני טמא דתרכתן דהatoms רצח לתרץ ממשקנא דהכא דaicא הכל דיעבד מילא לא צrisk לומר דדריך התנאים הוא זה, וריש' ז"ל החוץ לתירוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתבה ובמסקנה גם ריש' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודוד'ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בעי' וכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכוי הנה הא דשותל לכתבה ולא קשין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אינו אלא מדרבנן כמש"כ ריש' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש' פט"ז מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תנמה על הראי"י בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן משום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הנגנו ז"ל גמ' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע הי' דינו אמת אלא דקהה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתבה כיון דרוב פעמים נגע וצrisk לומר דלטמא חוליןlica איסור כלל אפיקו בחשונטה"ק וכmesh'כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפיורות דשיק בזו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דוגם זה עדיין לא סגי ד"כ עדיין קושי' הגמי' במקומה עומדת טמא בחולין מי למירא דלמה לא ישחות לכתבה דלא איכפת לנו אם יטמא, ואיך מותר לאכלו ביל' שאלו זו היתה לא פ"י דברי הראי"י וגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אינו יכול ליאמר מליגע וצrisk באמת ברוי לי או אחרים רואין, ואיך דרא גופה קמ"ל דבבשר לכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא למימרא, אלא עכ' דאין זה תירוץ דמה עני זה לשחיטה ולא שיק למס' ז.

ע"ש הכא עיקר והטם אידי' דתנאה שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים,ראיini מקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שעיניו מודוקדק על שאר פסולים משום טמאים אשר נשנה רק אידי' דהני פסולים, והנראה לפען"ד דהטם אין הכוונה כמו בכל מקום דאידי' חדא נקט אידי' לשון שאינו מודוקדק אלא הכוונה דהאי טמאים דקתי נקי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחתיטון כשרה בדיעבד וכיון שמיירי בכלל טמאים מודוקדק והטב לשון דיעבד, ומישוב זה ג"כ קושי' התוס' אהיל' א"י דלעיל דלא משני דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתנאי קודם לטמאים והיינו משום טמאים הוא תירוץ יותר מרוחם מבוון, ולהכי נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנא שם טמאים ודוד'ק.

ריש' ד"ה דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ'ל, הא

לו דעת ובוודאי אינו חשש אלףוני עור ולא עדיף מכותי ולכך שפיר כאמור דעדיין האי לשון לכתבה שמורה קלוקול בידים מיותר, ודעת הטור דקטן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שסבירין עלי' להביא עי' בשער ממקולין אפיקו ברוב טבחי עכו"ם ה"ה בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ורגיל, - ולא חישין שלא ידקק בשחיטה או שיקלקל בידים ודוק היבט.

תוס' ד"ה התם דקדתני טעמא פי' בקונטרס וכו' ועוד וכו' והוא לי' לשוני' דתני לי' משום וספג את הארבעים עכ'ל התוס', הקש' קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' תרתוי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' ומה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפ"י פירש"י ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דחכל לכתבה ולא שאמם דישאי דיעבד כמו שמקשה הכא על משנתנו לך' מ"ק קושי התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מתפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילך תרתוי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ וריש' ז"ל מתרץ הכא דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לריש' ז"ל מה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הכא בתירוץ הגם' דהatoms דקדתני טמא דתרכתן דהatoms רצח לתרץ ממשקנא דהכא דaicא הכל דיעבד מילא לא צrisk לומר דדריך התנאים הוא זה, וריש' ז"ל החוץ לתירוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתבה ובמסקנה גם ריש' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודוד'ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בעי' וכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכוי הנה הא דשותל לכתבה ולא קשין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אינו אלא מדרבנן כמש"כ ריש' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש' פט"ז מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תנמה על הראי"י בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן משום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הנגנו ז"ל גמ' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע הי' דינו אמת אלא דקהה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתבה כיון דרוב פעמים נגע וצrisk לומר דלטמא חוליןlica איסור כלל אפיקו בחשונטה"ק וכmesh'כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפיורות דשיק בזו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דוגם זה עדיין לא סגי ד"כ עדיין קושי' הגמי' במקומה עומדת טמא בחולין מי למירא דלמה לא ישחות לכתבה דלא איכפת לנו אם יטמא, ואיך מותר לאכלו ביל' שאלו זו היתה לא פ"י דברי הראי"י וגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אינו יכול ליאמר מליגע וצrisk באמת ברוי לי או אחרים רואין, ואיך דרא גופה קמ"ל דבבשר לכא איסור לגרום טומאה מה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא למימרא, אלא עכ' דאין זה תירוץ דמה עני זה לשחיטה ולא שיק למס' ז.

שוב נתישבת לקיים דברי הראי' דניהו דבטומאה דרבנן גם ברה"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הכא דלענין לידונו לטמא לטמא תרומה וקדשים דאוריתא הואה ומוחזקין בשר זה להטמא ודאי כשר שפק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטורה נמי אסור דהא משום ספק תרומה נגעה בה ואיך נתיר אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויטמאנה טומאה דאוריתא,

מהני ההכשר, וגם לפי דרכנו זה מושב מה שלא העמידו קשייתם על חולין שנעשה על תורה הקודש דשם אכן הקשר דם חולין שהוא אדו"תא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי נאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים וכותב המהרש"א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כללות א"י דנשים לא ישחטו לכתהלה ונקט התם לשון דיעבד משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מלכתהלה אדי' עבד אלא ודאי כללות א"י ונקט דיעבד משום נשים, ואני תמה לא"ז אָמַן הכא עיקר דכלוא פרken בתורת שחיטה איררי בין חולין ובין קדשים איך העלים התנה מאתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רך טמא, אבל הנראה לפענ"ד דאה"ע לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומרבין בי כל הני פסולים דפ' כה"פ ובלבב שלא יהי טמאים אבל אם הם גנעתי שוחטנו כשרה והוא דמוקיב בחשעטה"ק והוא משום דאייל לפני האב"א דהתס עיקר, דבלא"ה הרי כתבנו לקמן בתוס' ד"ה חשעטה"ק יגע וסביר חשעטה"ק בקדשים דמי אלא מצין למימר דרכוה שלא יגע וסביר חשעטה"ק והוא משום דאייל דהכל שוחטני אפילו בא סכךן אורוכה משום דס"ל חשעטה"ק לאו בקדשים דמי עי"ש ומעתה אמר אני דאם הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטן לרבות זרים בקדשים וא"כ קשי' לנתרת מתניתן ליל' וצ"ל כללות א"י בנשים לכתהלה לא אפילו בחולין גרידא ולא נתרבו בהכל שוחטין ומילא דלא מצין לרבות נשים גם בשחיטתן כשרה דהאי שחיטתן כשרה לא קאי אני שוחטין דנתרבו לכתהלה דלשנה דשחיטתן הכי ממשע, ושאני טמאים דעתמי איכלן זרים יכולם להיות או טמאים או טהורים כי הטומאה אינה עצומות אלא סיבה מקרית והוה כמו מומחין או מוחזקין דומוקמין לקמן רישא במומחין או מוחזקין וסיפא בלא שחט, לפניו או לא יעדין אי מומחאה הוה כמו כן מצין לאוקמי רישא בטהורים וסיפא בטמאים והכי קתני הכל שוחטין כשהן טהורים אבל לא כשהן טמאים ובודיעבד שוחטנו כשהן טמאים שחיטתן כשרה, אבל רישא באנשים וסיפא בנשים א"א לאוקמי משום לשנה דשחיטתן, ולכן נשנה משנה דכל הפסולים משום נשים דלא נתרבו הכא וכמוש"כ המהרש"א ז"ל זdock.

ד"ג ג' ע"א רשי" ד"ה ואפילו כותמי מוסרין לו בהמה לכתהלה לשוחט דמצוות שהחיזקו בה היא וכו' עכ"ל כתוב הראי" ז"ל דוציא להז אע"ג דעומד על גביו הוא משום דאי לאו דחיזקו במצוות שחיטה הול' כמו מומר להכuis דלאו בר זביחה כמו ש' התוס' לקמן דר' ע"ב ד"ה אלא מומר, ותמהני איך מדמה מומר להכuis לכוטי דל"ל תורה שב"ע פ' דזה לא מקרי להכuis כיון שאינו מחזיק בה כלל, ועוד דאי הוה דינו להכuis א"כ מה אני לנו בימה שמחזיק במצוות שחיטה הא ס"כ א"ס דמומר להכuis אפי' והוה מומר להכuis לשאר עבירות וקיי"ל דמומר להכuis אפי' לד"א דינו עכו"ם כמש"כ התוס' גנ"ל וכן פסק המחבר בס"א ע"ה, ובר מן דין געלמו ממנה דברי רשי" עצמו ג' ע"ב ד"ה חוץ מהשוו"ק שכותב שם בסוף וז"ל: אבל להכuis אפילו נמצאת סכינויפה לא דמועד לנבל בידים עכ"ל מזה מוכח דס"ל לרשי' דמומר להכuis הוי בר זביחה דאל"כ לא ה' לו לכתוב משום דמועד לנבל בידים אלא דאיינו בר זביחה, ובאמת הביא הרמא"ב בשם ב"י שהכריח משלו הראי"ש דמי שאינו חושש בשחיטה ואכל נבלות ללא תיאבון ע"פ שאינו עושה להכuis אפיו כמומר להכuis, ועיין

dale'a פירשי ז"ל כן במתני' על שם יקלקל דר"ל שמא קלקלו אלא נקט יקלקלו וכוי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חוץ אדי' עבד קאי דשנא אהכל שוחטין קאי וכדמתרץ لكمן דף י"ב ע"ב דאפילו באחרים רואים אותם אין מושרין להם לכתהלה אבל כאן דאמור בפירוש אפילו דיעבד נמי לא הוצרך רשי" ז'ל לתקון לשון לכתהלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חנם צין רשי" ז'ל דברי על "דיעבד נמי לא שמא ישחו" ולא סג'י לי לציין רק על תיבת "שמא ישחו" ודוק.

תוס' דה ובמקדשין לא ישחוט שמא יגע בבשר, ע"ג אמרין لكمן מפרקסת ה"ה חי' וכו' מה שלא הקדימו קשייתם על חשעטה"ק ולא עוד אלא דם תירוצים שמא יגע אחר הפירכוכס לא מספיק על חולין דא"כ מה מהני סכין ארוכה, נראה לפענ"ד דלא כוא' יש לתרצ' קשי' התוס' דהחשש שמא יגע בסימנים שכן דרך להעביר ידו על החתק לראות אם נשחטו אם כראוי' וסימנים הנהו כמנחא בדיקולא כדלקמן ל"ב ע"ב אפילו מען דל"ל הא דר"ל שם דשחט הקנה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה בשמי סימנים מודה ועכ"פ בסימנים עצמים לכ"ע המהו כמנח בדיקולי עיין בו"ד סי' כ"ז, ועיין מה שכתבתי בה בסוגי' דהתס ודו"ק) וכן הראה לי חד מתלמידי שבספר יעב"ץ על מס' חולין באמת מתרץ קשי' התוס' כן, אולם לפי מה שכתבتو התוס' בדיבור הסמוך בתירוץ השני דמיירishi שהעבירה בנהר וудין משקה טופח עלי' א"א לתרץ כנ"ל דאייך יוכשרו הבני מעיים שהמהו אברים המודולדלים ע"י הקשר של בהמה דלקמן בעור ורוטב דף קכ"ז ע"ב פליגו בה אי בהמה נעשית יד לאבר ואפילו למ"ד דנעשית יד לאבר בהמה בח' מסיק בתיקו וכן בחולין לא מצי מקשו למה לי סכךן אורוכה כיון דפרקסת דהא אפשר לומר דחוושין שמא יגע בסימנים שהמהו אברים המודולדלים ואי משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא"כ בקדשים צריך לומר שהעבירה בנהר הרי ליא הקשר על הסימנים ולכך שפיר קשה הרוי מפרקסת חי', ומושב זה גם קשי' האחרונים דלפי תירוץ התוס' שמא יגע אחר הפירכוכס מה מקשה האי טמא דאטמי במאדי דקושי' הגמ' קאי על חולין דאיaca הקשר דם ולא צריך לחשש שמא יגע אחר הפירכוכס וכן מושבים שאר דקדוקים וגם קשי' התוס' ד"ה כגון דבדק קромית של קנעה מבון.

אמנס בעיקר קשייתם הרבהה לתמונה הל"א היכי לא ידעו התוס' השני שהוא משנה שלמה דפרקסת מטמאת אוכלין הלא הא דפרקסת היא חי' לא יעדין אלא מאותו המשנה דעור ורוטב כמוש"כ התוס' בעצם לקמן דף ל' ע"א והנתן ד"ה התייחס וקשי' ז' באמות צריכה נגר ובר נגר דיפרקיini, ולול' דברי לעיל התייחס אמור דקושי' ז' ושני תירוצים שתירצו מושולבים הם בשני טעימים שכתבו התוס' בדיבור הסמוך לענין הקשר או תיבת הקודש מכשרתו או שהעבירה בנהר, ונאמר דההטוס' אכן סברו כדעת הרמב"ם ז"ל דחיבת הקודש אינה מכשרתו אלא מדרבן ולפי מה שהוכח היל"א בהעור ורוטב הא דפרקסת מטמאת טומאת אוכלין נמי רק מדרבנן לא מסתבר לומר וכיוון דחיבת הקודש אינה דתרתי מדרבן לא מסתבר לומר וכיוון דחיבת הקודש עצמה מדרבנן צריכין עכ"פ הקשר דאויריתא והכא הקשר דחיבת הקודש אינה אלא דרבנן וע"ז תירוץ דחיישין שמא יגע אחר הפירכוכס אבל בא"ע שכתבו דמטמאה טו"א כמשנה דעור ורוטב סובבים דבריהם לפמש"כ בדה"ק דמיירishi שהעבירה בנהר דחווה הקשר תורה, וניהם לפ"ז ג' כמה להעמיד במציאות שהעבירה בנהר כיוון דאיaca הקשר דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגת', אבל לפ' האמור ניחא כדי' שלא נצטרך לומר דהחשש הוא שיגע אחר הפירכוכס, וכן לפ' התירוץ שיגע אחר הפירכוכס בלא"ה אין לומר שהעבירה בנהר וудין משקה טופח עלי' וכל זמן הפירכוכס דחווה חי' לפי סברת התוס' ודאי לא

באחרים רואין אותו אע"פ שבא זו מيري באין אחרים רואין, וא"כ לפיה אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דוחק אם הינו מפרשים דוחץ מחשו"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקללו זהה יי' ממש דינו של רבא, וכן לתרץ את כתוב רשי"ז"ל "דחה אדייעבד קיימין" ור"ל דנחו דהיה יותר מרוחח לפרש האי חוץ מחשו"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיון אדייעבד דסיפא דשחיטון בשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד אע"ג לצרכין לסביר הדוחק בתיבותו שמא יקללו שימושינו באחרים רואין אותם אשר לא מيري מזה השטא, ותמהני על הראי"ש שהרגיש מופרדים.

בדברי רשי"ז אלו ולא נחתית לדבר פשוט כזה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה המニア כתני דיעבד לאו לשוני אליבא דאבי קatoi וכי אי נמי כל זמן שיכול לתקן ע"י חותך צית בשר וננות לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהה لكمן בראי"ש דהיכי דבדייעבד מותר אלא תיקו שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כ Adams סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא וכנס שרי לכתלה על סמק שיהי חותך צית בשר כיון דבדייעבד בל"ה שרי, וזה לזכור דכיון צרך עומד על לא מקרי לכתלה כמש"כ הראי"ש ז"ל لكمן לך צרך עומד על גביו דוקא שיהי מותר לכתלה בלי תיקו, זה אינו דעין لكمן ברא"י בשיטת הגאנונים ד"ה השיטה הב' דאי לאוקמי הכל מומחין שוחטין לכתלה ובאי מומחין וליתא לפניו דיעבד שר דאייך יאמר דהכל מומחין דוקא שוחטין לכתלה דהה גם באין יודיע שהוא מומחה שוחט לכתלה על סמק שיבדקנו עי"ש וא"כ ה"ה הכא איך אמר דוקא בעומד על גביו שוחט לכתלה וביציא וכנס לא יהא גם ביציא וכנס מציח שיתן לו צית בשר, ובראי"ז איכה עירובוב דברים עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר רビינה אמר הכי כתני הכל מומחין שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו' ל"א הכל מומחיקים שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו', ותמייה לי איך סובר רビינה לחלק בין מומחין למומחין מהיפוך להיפוך דבלשנא קמא סובר דלענין מומחין לא סמכין ארוב אפיילו בדיעבד ועלינו מומחין אפיילו לכתלה ובאיתא קמן איון צרך לשאלו ובלב"ב מהף סברתו דעלילופי אפיי בדיעבד חיישין ובמומחין אפיי איתא קמן א"כ לבdkו ולא ראיית מי שירגש בהז. **ונלעפנ"ז** דנהנה כאן נגד הרוב דמומחין ומומחין אייכא חזקת אישור דאיינה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש لكمן דף ט' ובתה"ב ה' שחייבת דנאמר סמק מיעוט אל החזקה, ותירצוי דהאי רוב עדיף מסתס רוב או משום דהוה רובא דרובא הוה כודאי ולא ומומח נמי מצ' שחתט שפיר, והנה רובא דרובא הוה כודאי ולא מגערע ליל' אפיילו אלף חזיות שכגדוד דמה איכפת לנו החזקה כיון דידעינן בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוה רק רוב פשוט ממילא דמגער לע' החזקה ומctrפה למיועטו להשותתו ספק ואסור אף בדיעבד, וא"כ רビינה הכי ס"ל דרוב דמומחין הוה רק רוב פשוט ורוב דמומחיקים הוה רובא דרובא ומילא משנתה הדין ע"י האי מעילו וגריעותא מהיפוך להיפוך דכיון דמומחין הוה רובא לא צרך שאליה כלל דהאי חזקת אישור אינו יכול לנרע רובא דרובא דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחין דלא הוה רק רוב פשוט אפיילו בדיעבד לא מהני משום סמסוך מיעוטה לחזקה ובילשנא אחרינא סובר להיפוך לעניין מומחין ומומחין וכל עצימות החילוק אינו אלא אי הוה רוב פשוט או רובא דרובא זהה נכון.

ויש לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי ארתי לישנא דרבينا לשיטת הגאנונים דעתו לחו' רוב מצוין אש"מ דוקא בדיעבד אבל לכתלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקינו להלכה בש"ע ריש ה' הרוי דפליגיש"ז ז"ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מורה דין

בב"י שהר"ז ז"ל חולק ע"ז, וא"כ לפיה שיטה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חשש בה הוה כמושר להכuis דהה כל טומו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאינו צריך לכיון להכuis את קונו אלא כיון דלא אשוג כל במצוה זו הי' להכuis שיטה זו מהה היא כתוי בר כן דמ"ש וא"כ לכאי' צריך להבין לפי שיטה זו מהה היא כתוי בר זביחה, הלא כמה דברים שעב"פ שאינו חשש עליהם וכמו לפ"ע מבואר כאן, אלא ודאי כתוי דאינו חשש מצד שאין לו תורה שעפ' אינו בכלל להכuis אפילו לדעת הראי"ש ולכך דברי הראי מופרדים.

ומה שנלעפנ"ז בכוונת רשי"ז ז"ל היא דנהנה האי עומד ע"ג דנקט אבי נבי כתוי לאו הינו אחרים רואין שבמשנה שם מيري בשחיתת חשו"ק דמודעין הון לקלקל ולכך הרואה אותו צריך שיהא בקי ומומחה שידע ששתחו כהונג אבל גבי כתוי, לא משום שאינו בקי Katain עלה אלא משום חדש אלפ"ע ולכך סגי שיהא מירתת ומיליא ישחות כהונג, והגע בעצמך דהה לרבע ביוצא ונכנס שפיר דמי זהה פשיטה דלא מהני בחשו"ק אלא ע"כ משום דmiratot ושהיט שפיר ומיליא מדרבא נשמע לאבי דלכון צרך עמד על גבי כתוי שיהא מירתת דהה לא פלגי אלא דלאבי ביוצא ונכנס לא מירתת כאשר כ"כ וצריך עמד על גביו ולרבא אף ביוצא ונכנס מירתת הביא ראייתנו ממתני' דאיין השומר צריך להיות יושב ומשמר והתמס ודאי לא הוא טעם אלא מושם דmiratot, זה ברור, עין תוס' لكمן ע"ב ד"ה בודק סכין, וכיוון שכן הוא עי"ג לא בעינו שהוא מומחה ובקי וסגי שהחותי יחשוב שהוא מומחה ממיליא שפיר מירתת ושחט כהונג עי"פ שבאמת העע"ג אינו מומחה ולכך שינוי אבוי לשונו ונקט עי"ג ולא אחרים רואין דאחרים ממשם שוחטים כי מום המדויב במתני', אבל עי"ג הינו סתם אדם אלא שהחותיסבירו שהוא מומחה וירתת מיני'.

והשתא דאתנית להכא דהאי עי"ג אינו מומחה באמת א"כ יפה כתוב רשי"ז דשחיתה מצוה שהחזיקו בה הוי דאל"כ איך סמכין דשחיט שפיר אם אינו יודע ה' שחייבת דהה העומד ע"ג אינו בקי וזה נכון ברור ועיין עוד لكمן מהז.

ומה דלא פירש"ז דASHMUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפוקי ממ"ד لكمן דלא מוקי CABBI ורבא משום דכותים גרי ארויות הון, ייל' משום דאי אין לסייע דשחיתתו כשרה חיבור לדין דרישא וגם בלא"ה אין די זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ס' זו והכא דיני שחייבת עי' לשוני' ודוד"ק היטב.

ריש"ז ד"ה חוץ מחשו"ק דאפיילו דיעבד נמי לא דהה אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירש"ז ז"ל כן לעיל באוקימתה דרב"ע ובשאר אוקימיות דלקמן, ונראה לפענ"ז משום דבכל אידך אוקימיות א"א לפרש דחוץ מחשו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה ונאמור דחשו"ק לא ישחטו לכתלה אבל בדיעבד ש"ד וכשר דמהיכי תיתי נכשי שחייבתו כיון דקANTI דשما יקללו את שחייבת הרוי בדור דגס בדיעבד פסול אבל באוקימתא דאבי דהכל שוחטין מيري בכוטי ועומד על גביו א"כ שפיר הוה מצין לפרש דחוץ מחשו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר להם לכתלה לשוחט אפיילו בעומד על גביו שמא יקללו את שחייבת דמודעים הם לקלקל כשיות רשי"ז ז"ל בהא מימרא דרבא لكمן י"ב ע"ב אבל בדיעבד שחייבתו כשרה ונוקמא כשהאי עמד על גבי הוא באמת מומחה וראיה השחייבת, ומילא הוה דעין דאי דינה דיני מושרין לבני עצמן שחייבתו אסורה דהוה ק"י מהאי דינה דאי מושרין להם לכתלה בעומד על גביו, והינו מרווחין הרבה בפירוש זה לפי שיטת רשי"ז ז"ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקללו בסוף דבריהם כתבו דלפי ר"ת ניחא דבאן אחרים רואין אותן עסוקינו הרוי דפליגיש"ז ז"ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מורה דין

דעת לית לי' הא דברא דסמכין אמור לאותו דבר דלא שבק התיירא וס"ל דכון דdash bi' כהתיירא דמי' לי' ולכן מוקי הרישא בכוטי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא dash bi' ואתה לאפוקי מדראם דס"ל דמומר לד"א הוה מומר לה' אלא לרבק קשי' לממה לא מוקי רישא במומר כשמעת'י' וסיפה בכוטי ולא נctrך להקל בדוחזיך ולא כתיבא כנ"ל וע"ז משני דאה"ג ולדבריו דאבי קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישא במומר וסיפה בכוטי.

אמנם לקמן נайд מזה כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמי' לקמן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ס זל' וכי ביאורנו ועשה אזן כאפרכס לשמעו עמוק עניין הלויה - דהנה כבר באורתי בפרטיה ולקמן במימרא דרבא דעת הרמב"ס בהא דבעי בדיקת סכך משום דמייטה לא טרח היינו שחזקתו איינו מטריח לבדוק בדיקת הריגשת אבשרה ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי לבדיקה זו צריך יראת שמים לבודק בהבנת הלב ולכן צריך כי להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל חומראו ולפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא הייתה בדיקה זו אלא חומראו לכתלה וכן אמר ר' להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל הרמב"ס פסק דהוא משום לתא לאיסורה ובחנים נתקשו האחרונים על הרמב"ס זה כאשר ביאורתי זאת במיקומו - ומעתה אם רבא עדין לא קיבל חומראו לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו בדוממר בודק סכך ונוטן לו רק אלכתלה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה חדש לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מלחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמינותו יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מצרי רבא לאוקמי ריק הסיפה דהכל שוחטין במומר דלא קטני ושחיטתן כשרה אבל הרישא דקטני ושחיטתן כשרה והוא ע"י שבודק סכךיהם אחריו זה אינה דהרי בדיעבד כשר בלא שום בדיקה - ולשון ושחיטתן כשרה ע"י איזה תיקון ממשע' הטו"ז - ועין ברא"י שהבאים כמה ריאות לסברת הטו"ז - אבל אם רבא קיבל חומראו ז לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישא במומר וmpresh שחיטתן כשרה ע"י שבודק סכךיהם אחריו.

והנה לקמן דף י"ז ע"ב איתא א"ל רבינא לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד"ר מרשיא משמק דאמרת לי' משמי' דרבא צרכיה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא א"ל אבישרא ואטופרי אמרי רוחתא אמרי משמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכה דammeri כבכל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עוד אלא דהכא ודאי כן הוא דהרי אכן פסקינו להלכתא דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא ור' אש' אמריא בתראי ודכללא תלמודא לית להו אתלת רוחתא איך נקבע הלכתא דלא כוותחו וא"כ ר'א משמי' דנפשי' אמר האי דינא צריך בדיקת הריגשת ולעכב דהאי צריכה לעכב הוא וכשר ביארתי שם בסוגי' אבל משמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קשהתו למה לא אמר רבא כשמעת'י' דהרי הוא רק לכתלה בעי בדיקת סכך למומר ולא לעכב בדיעבד ורק ר'א שהוא אמר צרכיה האי בדיקה ולעכב מוקי מותני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטתן כשרה - וממילא דתו לא קשה על אבוי' שלא מוקי ר'א ובמומר ולא צריכין לומר דלית לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלקמן הבירית' כוותי' ודלא כר' ענן ואיך נאמר דאבי' כר' ענן דמסקין בתובתא אלא אבוי' קרבה רישא בכוטי וסיפה במומר ולאותו דבר כנ"ל.

ודע דלא תיקשה לך איך מוקמיין מתני' קרבה במומר לאותו דבר ודבעי בדיקת סכך גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנתחש

שיטתה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה ככוא א"כ לכתלה נמי לא נctrך בדיקה ואי ס"ל דהוה רוב פשוט בדיעבד איך סמכין כיון דaicca חזקה המתנגדת, ונראה מזה ראי' לשיטת הרשב"א בתו"ב דסובר דלעלום האי רוב מציין אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיועטה חזקה משום דעכ"פ נעשה מעשה לסלק חזקה ואין זה דומה לשאר סמוך מיועטה חזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה מעשה כלל עיי'ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני אידייעד לאחר שנעשה מעשה להקשר הנשחט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחט ואפשר לביר הרוב מבוריין, ועיין עוד לקמן מהז ודו"ק).

גמר' אבי לא אמר כר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא ר' בא מ"ט לא אמר כשמעתה לדבורי דאבי' קאמר ולוי לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא לקמן חד לאatoi' כותי וחדא לאatoi' מומר ותירצוי בדוחק דהכי פריך דקמ'יתא איבעי לי לאוקמי כשמעת'י - ומילא ריגש כמה מן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פריך אבוי' מ"ט לא אמר כר' א' והווצרך לתרץ דלא ס"ל הא דרבא כיון דאבי' באמת מוקי רישא בכוטי כשמעת'י וסיפה במומר כרבא - עוד קשה מה זה דקאמ'ר, רבא לדבורי דאבי' קאמר רבא חד בכוטי וחדא בדוחק לומר זה דקאמ'ר, ר' בא לדבורי ר' בא בדוחק כרבא - ועוד קשה איך קאמר הכא לדבורי דאבי' קאמר והא لكمן בפירוש קאמר רבא חד בכוטי וחדא במומר הר' דמשנה ראשונה מוקי בכוטי ואין לדוחק לומר דהש"ס לא מדקדק בסידור דברי רבא והוא באמת משנה קמא מוקי במומר דא"ה איך קאמר רבashi משמי' דנפשיה דמתני' במומר ולא אמר כשמעת'י' משמיה דרבא בעל האקימטה ונגב גנבי למה ליה.

אבל דע דפירוש שkil וטר' זו הוא סוד גדול ר'ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלכתא גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטי כשמעת'י א') דכויתים גירי אמרת הון והו בר זיבחה, ב') דלכתלה בעין עומד על גביו ולא סמכין אחותך צית בשר סמכינו כזית בשר אח'כ דלמא משתלי, ג') דבוחות צית בשר סמכינו עלייה וכרש'ג' لكمן דוחזיך בדלא כתיבא מהני ודלא כת'ק דבעי כתיבא ואחיך וא"כ איכה רבותא הון ברישא דהכל שוחטין והו בסיפה דשחיטתן כשרה והאי דסיפה רבותא גדרלה הוה דמכייע להקל בפלוגתא דת'ק ורש'ג' דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומר ايכא רבותא דסמכין אמור בבדיקה סכך משום דלא שבק התירא ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סכך משום דמייטה לא טרח ומשנה שנייה דלא קטני בה לא טרח ובדיעבד בודק סכך נוקי משנתינו אס נוקי בכוטי נשמע דכויתים גירי שחיטתן כשרה רק הכל שוחטין אס נוקי בכוטי שוחטין לכתלה אבל הא אמרת הון ובר זיבחה עד שבעומד על גביו שוחטין לכתלה אבל הא דוחותך צית בשר ונוטן לו דסגי' ודלא כת'ק דרש'ג' לא נשמע - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עלייו לכתלה דלא שבק התירא ואכל איסורה והאי דבעי בבדיקה סכך לא נרמז כלל אבל בא"ה הלא דין זה זיה על הסברא דמייטה לא טרח ונוכל להסביר מעצמנו דבר זה דבעי בבדיקה סכך ומילא בדלא בדקנו לו הסכך וחטט אין לסמוך עלייו בדיעבד דמה לי לכתלה ומה לידעבד כיון דרשברא נוונת דמייטה לא טרח - ועתה נזהה אין אם יש לנו הני תרי משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי חדא בכוטי וחדא במומר פשיטה דנוקי הראשונה במומר והשני' בכוטי ולא להיפך כי אם הראשונה בכוטי צריכין להקל כריש'ג' לסמוך אחזיק בדלא כתיבא מושא"כ אס השני' בכוטי לא נכיריע להקל דלא כת'ק וא"כ מהיכי תיתני נוקי הראשונה בכוטי ולכן פריך תhalb על אבוי' למה לא אמר כר' אש' ע"פ שיש עוד הכל שוחטין אידיך משנה דמץ' מוקי במומר מ"מ הקשי' חזקה גם עליו למה לא מוקי הרישא במומר והסיפה בכוטי כנ"ל ע"ז משני

בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנשחת דכיוון דבר דנו על השוחט והנהנוו בספק מומחה מהמת החזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפלו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק' כי הוא נכון מואוד בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמיר ברி לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבברתי לי סגי ע"ג דלא שחת מעולם משום זההוא מומחה ויודע אדם נתעלף שוחיתתו פסולת למה לא יתנו לו לכתחלה לשוחט וגם בדיעבד למה לשאלו ובלייתא קמן מה תפסל השחיטה הלא הלכה רוחות היא דחזקה על חבר שאינו מוציא מתחי" דבר שאינו מתוקן וק"ו אם הוא קילקל השחיטה ע"י עילוף דודאי גיד למי שנtan לו לשוחט כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאלת ז' ומה דודאי ה' מגיד לנו בלא שאלה והוא תמורה בעני מואוד לא ראיית מי שנטעור בזה וצע"ג.

תנוס' ד"ה דלייתא קמן דליידקי תימא דמשמע הא איתא קמן ולא ידע אין שוחיתתו כשרה וכו' והנה כפי הבנת המפרשים הוכחו התנוס' את זאת מדלא אשמעין יותר רבותא דאפיקו איתא קמן ולא ידע דסגי באחרים רואים אותם, ודבר זה תמורה דהא התנוס' בעצמן הביאו מירמא דר"ג Dai ידע דלא גמיר פשיטה והביאו פירושי" ז"ל דפשיטה דראה מותר ולא ראה אسو, הרי דהוא מלטא דפשיטה דאחרים רואים אותם סגי גם בידע דלא גמיר ואיך אמר דהתנוס' דהתנוס' אתה לאשמעין דבר פשוט זהה, וכוננות הגמ' דבליתא קמן צrisk אחרים רואים אותם ולא סגי בלאה ולא נאמר דבליתא קמן סמכין ארוב מצויין אצל שוחיטה, וראייתו בראש יוסף שהביא בשם ת"ש דמתרך קושי' התנוס' כנ"ל וננהANTI לדעת הגאנן בעל ת"ש אלום הר'יא המליך بعد קושי' התנוס' שהוכחו דלא סגי באחרים רואים אותם מדלא מוקי הש"ס באיתא קמן ולא ידע דדוקא בדיעבד שרי באחרים רואים אותם אבל לכתחלה אין ליתן ללא גמיר אפיקו באחרים רואים אותם וכductה הרבינו ברוך הובא בהג"א, ולא הבנית מה הוועיל זהה דאיך הוכחו התנוס' מזה דלא מהני אחרים רואים אותם והוקשו ממירמא מפורשת דר"ל דלקמן כיוון דיתור של לדחות האי דינא דרבינו ברוך ונאמר דבאות שרי ליתן ללא גמיר גם לכתחלה וציעג' גם מן הריטב"א ז'יל ונראה דמפרש כוונת הגמ' דסגי באחרים רואים אותם מהא דחקשה לעיל על הא דאמר לעיל בליתא קמן דנס"יל' מה אתה לאשמעין באחרים רואים אותם ודאי עדיפה מברי שלו וכיון דכבר שמעין דברי שלו סגי מכש"כ אחרים רואים אותם, ולפי האמור גם זה להק' מ' דהא הרבותא הוא להיפך דבליתא קמן לא סמכין אסתמא זהיר ולא נגע אלא חישין דגען וצריך דוקא אחרים רואים אותם, ועינן מה שכתבתי לעיל בתנוס' ד"ה שמא יקללו וצע"ג ודוק'.

תנוס' ד"ה רוב מצוין אצל שוחיטה ושוחטין אף לכתחלה אבל אין לפреш דדיעבד הוא דהוא שוחיתתו כשרה וכו' עכ"ל והנני בזה לפреш שיטת הגאננים ז'ל בהאי שמעתאתה כיד ד' הטובה עלי.

שיטה הא' היא שיטות רשי' ותוס' דהא' אמראי נאדו מאוקימתא דרבינה מכל וכל וסוברים דאפיקו לכתחילה סמכין ארוב מצוין אצל שוחיטה וא"צ למבדקי' כלל, וככתבו התנוס' דאין לפреш דדוקא בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינה ממש דקשי فهو וכולן הא גם לדידחו וכולן קשי' ר'יל דה' מצי לאוקמי הכל שוחטין הכל מומחים עע"פ שאינם מוחזקין ושוחיטון כשרה היינו אינו מומחה שוחט וליתא קמן למבדקי' שוחיתתו כשרה בדיעבד, ונפלאתמי מאד על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מדלא הביא הטור שיטת התנוס' דגם הם סוברים לכתחילה צריך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט לכתחלה היינו על סמך שיבדקנו כדעת הגאננים והוא תמורה דא"כ מה זה שכתבו, אבל אין לפреш דדיעבד היא דהוא שוחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מותני' בהכי משום דקשי' להו

בדורות האחרונים כי כן דרךן של חז"ל כמו שסמכו הרבה דיןיהם דרבנן אקרא בדרך אסמכתא בعلמא כן עשו אח"כ האמוראים להסמייך דיןיהם על המשנה - וכל מי שיש לו מוח בקדקודו צריך להודות להא וכן ראייתו מובא בשם הנגר"א ז'ל שכבתה הא דעתינו בגין' חסורי מחסרא והכי קתני וכדום מהן הדחוקים הרוחקים מנו הפשט הוא כדי להעמיד דיןיהם דרך אסמכתא במשנה - כי לולי זאת איך יעלה על הדעת כי התנא דלא האזכיר כל מומר ולא נזכר בשום משנה בדיקת סכך - וכאשר אבאר דבר זה במשנה דהשוחט במג'ן קצר - יתכוון להשמעין לען דין מומר דלא שביב התירא וגם דין בדיקת סכך שהמור מריתר לא טרכ' וכל זאת בתיבות הכל שוחטין ושוחיטון כשרה ועינן בראש פ' כל הבשר בפי' מ' ובמה שכבתבי שם ודוק' היטב.

תוס' ד"ה ואם שחת בודקין אותו ע"ג דaicא ברייתא לקמן דסביר רוב מוציון אצל שוחיטה מומחים וכו' ותירצו בדוחק, ולפענ"ד נראה לישב עפ"י מה שכבתה הפ' ז'ל כאן שברת רביינה בליישנא קמא דל"ל רוב מצוין אצל שוחיטה מומחים דלשיטתי'azel ברכות כדרובא דתלי' במעשהה לא הווער רוב וא"כ ה' האי רוב מצוין אצל שוחיטה מומחים הוה תליא במעשהה הלמוד לא אילין בתרי' והנה ידועה סברת הרשב"א בטעמא דרובי' דתלי' במעשהה דלא הווער רוב משום דחזקה שלא עשו מעשה וידוע ג'כ' סברת התנוס' ורא"ש בהא דרוב גנבי ישראל דלא שייך לאוקמי אחזקה רק אדם או דבר ידוע שדניון עליו אבל ארובי' דעלמא שאין עליו לא שייך חזקה דהא ידען בודאי חלק ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו אדם או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שייך לאוקמי אחזקה ולומר דניינו דaicא דציאו מחזקה זו אבל האי נידונו לא יצא מחזקתו וסבירו זו אמתית ומשתמשין בה כל האחרונים.

ולפ"ז הא דלא סמכין ארובי' מצוין אצל שוחיטה מומחים זה דוקא כשמכריין השוחט ודניון עליו ובזה מצין למימר דאוקמווה אחזקה שלא למד אבל בברייתא נמצא תרגנגולת שוחיטה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנידון עליו והnidon הוא רק על הנשחת זהה גם רבينا מודה דאמרין חד מן הרוב שחת דרוב מצוין אצל שוחיטה מומחים וליכא כאן חזקה שלא למד כנ"ל ודוק' היטב.

ובזה ניל לישב על ניכון דעת בעל העיטור מובא כאן בהג"א לכתחילה צריך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד אפיקו הוא לפנינו א"צ לבודקו והוא תמורה דכיוון דהוא לפנינו הרי זה ממש לכתחלה, ויתור תמורה שהב"י כתוב לדעתה בעל העיטור אין ליתן על סמך שיבדקנו כמו דשי' לדעת הגאננים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאננים ובבעל העיטור בסברות הפוכות כזו דהא לשיטת הגאננים הבדיקה חמורה יותר דאפיקו אי שחת בדיעבד צריך לבדוקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמך שיבדקנו ולבעל העיטור דקיים בבדיקה דבידייך דבידייך אפיקו איתא קמן אין צרייך לבדוקו איך יחמיר שלא ליתן על סמך שיבדקנו, אבל לפי האמור לעלה יש לישב הכל עי' דהנה סברת בעל העיטור הוא כנ"ל דאם דניון על הנשחת ולא על השוחט שפיר סמכין ארובי' מצוין אצל שוחיטה מומחים דהוא רוב גמור אלא דהויל בסברא זו בחד דרגא למלعلا דאפיקו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנשחת לא איכפת לנו מה שהוא לפנינו, והוא כעין סברת הר' י"ר ז'ל גבי אישתמודען דהא' איזהו דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסלן מצד דלא הווער רק גילוי מלטה בעלמא דעדין לא דניון עליו, וא"כ מי שחת אפי' הוא קמן לא צריך לבדוקו משום דאיון דניון עליו אלא על הנשחת ועל השוחט מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נותניין לאחד לשוחט הר' יתסוב הנידון עליו אם הוא מומחה או לא וצריך בדיקה משום דלבגי' אמרין חזקה שלא למד ואם נותניין לו

הקשה ע"ז דניהו דהאי אוקימתא דרבינה אידחן שפיר אבל עדין יכולן לאוקמי במומחה להיפך מרביבנה (ומה שכותב בראש"ש כרבינה במומחה ר"ל לאופקי אין כלל לענין דינא דמומחה אבל לעולם כוונתו לאוקמי להיפך מרביבנה כן כתוב בעמיע"ט שם עי"ש) ור"ל הכל שוחטין אפילו אינם מומחים על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרא"ש שלא שיק לומר הכל שוחטין במקום צריך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דרבינו ר' מקצת הכרע חדש האי דין א"מ דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ניחא מה שהעה ה"ב" בדעת בעל העיטור לדידי" אין ליתן על סמך שיבדקנו משום דלשיטתו דיןadox גםمامצע דברי רבינה דהינו דבדייעבד אפילו אתה פנינו און ציריך בדיקה א"א לאוקמי מתני הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתו כשרה בלי שום ממשע עי' איזה תיקון עי"ש היטב, אולם כשרה דמתני לעולם ממשע עי' איזה תיקון עי"ש הרא"ש על גוף דברי הטו"ז אני דין הרבה, הנה הפמ"ג שם כתוב דמבדרי הרא"ש דהינו מוקשטו על הגאנום משמע דלא כסבירת הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סבירת הטו"ז לא הי' קשה קושי' הרא"ש על הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתו כשרה בלי בדיקה בליטתא קמן דהא שחיתתו כשרה עי' תיקון ממשע, ותמהני על הגאון זיל דלפי הבנתו יותר הי' להקשוט על הטו"ז מtos' גופא שכטבו "דאן לפרש דידייעבד הוא דשחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' להו וכולו" הרי התוס' סביר דמציא לאוקמי שחיתתו כשרה בלי שום תיקון דודאי כך היא הכוונה بما שכתבו דאן לפרש דידייעבד הוא לומר דרצונם לפרש שחיתתו כשרה באיטה קמן ועי' בדיקה דא"כ לא הווצר כלל במשנה דין דרוב מצינו אש"מ ר' אדרבה בדיקה דוקא משרות השחיטה ולא סמכוין אוrob וממש כרבינה ובמה פליגו, אלא ודאי פשיטה כוונת התוס' דנוקי האי ושחיתתו של הפמ"ג מעיקרא ליתא האי דלита' דליטתא קמן היא התיקון אשר על ידו יצאו מידי' חיוב בדיקה דכיוון דליטתא קמן לא מטרפין מה שחחת וסמכינו אוrobא אבל עיקר סבירת הטו"ז קאי על שיטת הבעל העיטור דסובר ואפלו איתה קמן לא ציריך בדיקה ע"ז כתוב דלשנה דמתני קשה לפרש בכחג'ו, והן אמרת כי גם באזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה באיתא קמן לא ציריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ואם הבעל העיטור סובר כן למה לא יכנס דינו במשנתנו אלא דיש לפרש כוונת הטו"ז באופן זה דלישן שחיתתן דבשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו איך לכתלה ציריך בדיקה ובדייעבד באיטה קמן לא ציריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ומומחה לפירוש ב"א אם מועלפין רק אמר לעולפי לא חיישין ולא מציע דרור, וכותב דצ"ל לדעת התוס' כפושטם דס"ל לדינה דאפלו לכתלה לא ציריך בשיטת התוס' סביר יוסף זיל כתוב דදעת התוס' קשה לשינה דגמ' דבמומחה קאמר רוב מצינו אצל שחיתה מומחה ובמוהזקן קאמר לעולפי לא חיישין דמשמע דלא חיישין כל אל אבל במומחה לייא ר' רוב, וכותב דצ"ל לדעת התוס' כפושטם דס"ל לשלא התיר ר' בדיעבד להתעלף לדעת ה"ב" אלבא דרמב"ס ועי"ש ולפי דעתו אין הדברים מוכרים כל כי לשינה עצדי"ק עי"ש ובמוהזקן דגבי מוהזקים אפלו ידען דלא שחט מעולם לא חיישין לעילוף ממשום דרור ב"א אם מועלפין רק אמר לעולפי לא חיישין ולא מציע קאמר רוב מא"ש מוהזקן אבל במומחה ציריך להיות דוקא מומחה אלא דאנו אומרים דמסתמא כל העוסק במלאת האזיפה מומחה הווה لكن קאמר דרור מצינו אש"מ ודז"ק.

שיטה ה"ב הוא שיטות הגאנום מובה בראש"ש דלא נאדו הנך אמרראי אלא מסוף דברי רבינה וرك בליטתא קמן סמכינו הרוב מצינו אצל שחיתה מומחה אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו אח"כ כיוון דאי נמי מישתלי התירא קאכל, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנום האי דין דמווער ליתן על סמך שיבדקנו אח"כ כדי לקיים הפירוש אשר שללו התוס' דהינו דלהני אמרראי ר' בליטתא קמן סמכינו אוrob מצינו אצל שחיתה מומחה ומ"מ לא קשה קושי' התוס' דא"כ לאוקמי הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתן כשרה באינו מומחה וליתא קמן דהכי א"א לאוקמי דהא גם אינו מומחה שחיתת לכתלה על סמך שיבדקנו ולכן שפיר קאמר הרש"ס דיןדו מהני אוקימתא דהכל מומחה שוחטין עי"פ שאינם מוהזקן, אלא דהרא"ש זיל

וכו"ן" והא באמות כן הוא לדעת הגאנום דדוקא בדיעבד שחיתתו כשרה ולא מציע לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' והוא הכל דמשמע ballo תיקון ולדידחו ציריך לתיקון של בדיקה וגם אין לפרש הכל מומחה שוחטין דהא באמות גם אינו מומחה מציחו על סמך שיבדקנו. ומתוך חומר הנושא עללה בדעתו לפרש דברי ה"ב" עפ"י מה שיש בעיר בדברי התוס' שכטבו דהוה מציע לאוקמי מתני בהכי כנ"ל דהא הש"ס מסיק דהני אמרראי פלייגי אתרתי לשינה דרבינה ובשניהם לקובא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחה והוא במוחזקן רק בדיעבד דליתא קמן אבל לכתלה ציריך בירור בשניהם וכדעת הגאנום א"כ לא מציע לאוקמי מתני בהכי דהא הכל ע"כ לאתו' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחה מוהזקן שוחטים פשיטה מאן לשוחטו אי לאו מומחה ומוהזקן, וע"כ דכוונת התוס' לפי מה שאמרו בגמ' דפליגי אלישנא קמא וס"ל רוב מצינו אצל שחיתה מומחה אבל במוחזקן הכל מומחה שוחטין עי"פ שאינם מוהזקן ושחיתתו כשרה קאי אינו מומחה וליתא קמן כנ"ל ולכן ע"כ ציריך לפרש דכוונת הש"ס במה שאמרו דפליגי ארביבנה וסבירו רוב מצינו אצל שחיתה מומחה הינו אפלו בכתלה אין ציריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק דגס אידיך לשינה דרבינה פליגו וס"ל לעולפי לא חיישיןשוב לא ציריך למינור דס"ל במומחה ומוהזקן דאפלו לכתלה לא ציריך לבדקו אלא בשניהם רק בדיעבד סמכי ארוב ומ"מ לא מציע לאוקמי מתני בהכי משום דל"ל לרבות בהכל דמתני" מידי' כיוון דלכתלה ציריך מומחה ומוהזקן, וזה אפשר כוונת ה"ב" דיל' דהתוס' לא כתבו דבריהם אלא לפום האי צד דפליגו הני אמרראי ר' אלישני קמא ורק במומחה אבל במוחזקן ס"ל כרבינה ואז דאי ציריך לומר דמומחה ומוהזקן לא ציריך אפלו לכתלה אבל לפיה מה דמסיק דגס אידיך לשינה לא ציריך דמקילן אף כתלה ר' מכריעין לגבי תרתי לשינה דרבינה הן במומחה הן במוחזקן דישב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחראים זה הוא מה שנלען"ד לישב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחראים בשיטת התוס' כפושטם דס"ל לדינה דאפלו לכתלה לא ציריך מומחה והנה הרא"ש יוסף זיל כתוב דදעת התוס' קשה לשינה דגמ' דבמומחה קאמר רוב מצינו אצל שחיתה מומחה ובמוהזקן קאמר לעולפי לא חיישין דמשמע דלא חיישין כל האתיר ר' בדיעבד להתעלף לדעת ה"ב" אלבא דרמב"ס ועי"ש ולפי דעתו אין הדברים מוכרים כל כי לשינה עצדי"ק עי"ש ובמוהזקן דגבי מוהזקים אפלו ידען דלא שחט מעולם לא חיישין לעילוף ממשום דרור ב"א אם מועלפין רק אמר לעולפי לא חיישין ולא מציע קאמר רוב מא"ש מוהזקן אבל במומחה ציריך להיות דוקא מומחה אלא דאנו אומרים דמסתמא כל העוסק במלאת האזיפה מומחה הווה لكن קאמר דרור מצינו אש"מ ודז"ק.

שיטה ה"ב הוא שיטות הגאנום מובה בראש"ש דלא נאדו הנך אמרראי אלא מסוף דברי רבינה ורכ בליטתא קמן סמכינו הרוב מצינו אצל שחיתה מומחה אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו אח"כ כיוון דאי נמי מישתלי התירא קאכל, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנום האי דין דמווער ליתן על סמך שיבדקנו אח"כ כדי לקיים הפירוש אשר שללו התוס' דהינו דלהני אמרראי ר' בליטתא קמן סמכינו אוrob מצינו אצל שחיתה מומחה ומ"מ לא קשה קושי' התוס' דא"כ לאוקמי הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתן כשרה באינו מומחה וליתא קמן דהכי א"א לאוקמי דהא גם אינו מומחה שחיתת לכתלה על סמך שיבדקנו ולכן שפיר קאמר הרש"ס דיןדו מהני אוקימתא דהכל מומחה שוחטין עי"פ שאינם מוהזקן, אלא דהרא"ש זיל

אי סובר קדושים דמי ואתה לאشمעין דמ"מ מותר לשחות ובסכין ארוכה ולא חישין שמא יגעبشر שפיר שיק זאת לענין שחיתתו אבל אי לאו קדושים דמי ולא בעינן סכין ארוכה אין עניינו לכך, אמנם אם נאמר דהכא עיקר לאשמעין דינה דסיפה בשחיתותן כשרה בקדושים וחולין דרישא אגב גוררא דסיפה נקטה, שפיר מצין למימר דעתך לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי ע"ג שלא שיק לכך כיון דין אגב גוררא נשנית, משא"כ אם התרם עיקר והכא קדשים אגב חולין נקט ע"כ צריך לאשמעין ברישא דהכל שוחטין דין השיק לשחיתה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

בסוף העמוד רשי"ד מהות לכתלהanca ה' נראה דעתות הדפוס אילא הכא וצריך לציין "מותרת" וקאי ארישא דברייתא דשחיתות כתמי מותרת וכותב רשי"ז לדהאי מותרת ע"כ לכתלה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואהidis לקיים הגירסה שלפנינו ולומר דכונת רשי"ז לומר דלא תימא דזוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חותך צית שלא יפסיד הבמה אלא אפיו שוחט בהמות עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתלה ע"י חותך צית ונוטן לו ודוק'.

הריא"ש זיל הביא בשם הלכות אי"ד דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א דלא אישתמי לן בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת ביותר הויל' דהא שנינו לפחות סכך לנועצה בכוטל והלכה ושחיטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבה, עיין ברמב"ס ריש' השחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מידד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, בהגמ"י לאפוקי מלמד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, והנה מדקדוק דבריו ושל רבנו הרמב"ס זיל אנו למדין טעם מאמן דפוסל כי לא על חנס נקט הרמב"ס הבשר מותר ולא סתם שחיתתו כשרה, והנראה בזה הוא, דהנה כל ברכת המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"י ואעין בהגנות מהה'ץ חיות שם, ושגור בפי האחרונים דחתומים שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבור לעשיותן כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנו"ב ושאר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחברו וכן כתוב הרמב"ס זיל בפי"א ה' ברכות ה"ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה בצדקה בყור חולים והכנתת כלה וכדומה מתקינות שופר ושאר מצאות שבין אדם למקום שהמעשיה גופה מוכחת דלשם מצאות ד' קעביד דאל"כ לא ה' עשו מעשה זו שכן בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחברו רק ע"י הברכה ניכר שעשו לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בהן ברכה, ואל תשיבנו דבמציאות שבין אדם לחברו בין כיון למצוה ובין לא כיון השגנו התכילת המכון משא"כ במצוות שבינו לבין המקום כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשיבות בדבר חדא מה נאמר למ"ד מצאות א"כ כוונה ויצא גם بلا כוונה למצוה, ועוד להלא הרבה מצאות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דלכ"ע אפי' בא כוונות מצוה ואפיו דרכ' מתעסק השגנו הטעלית דהנה תורה והנשחת מושך לאכילה ולמה תקנו שם ברכה, ע"כ תאמר דאפ"ה תקנו ברכה כדי שיעשה המצווה בכוונה ויקבל שכר על עשיית המצווה לשם המצווה א"כ מכש"כ דהיל' לח"ל לתקן ברכה בתנית צדקה וכדומה כדי שיתן לשם מצוה שזו לו הש"ת, لكن נלעננד' עפ"י מה שתכתבו ספרי הקבלה דיש לייזה מאד שלא לכבד ולהוקיר תושמיש המצויות דנראת ע"ז ר"ל

במה שהעמים בשיטת הבעל העיטור דלא יבהיר לי על סמך שבדקנו, עיין לקמן, ולכן יותר מחורור בזה הוא כמש"כ הרא יוסף דהганונים לאו מצד הכרע קושי התוס' חדש האי דין ואקו"ש התס' לא קשה لهו בלאה' דכיוון דלא ניתן להו וכולו تو לא קשה מה טעמא לא אמר זה כזה עי"ש שהוכיח כן מדברי הרשב"א וא"כ מミילא גם לשיטת הבעל העיטור מצין למימר כן ועין עוד מה שاكتוב לקמן בשיטת הבעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנונים זיל דפי שיטות דהני אמוראים מקריםים הם דלctaלה צריך מומחה ומוחזק ובדייעבד סמיכין ארוב למה לא אמר הש"ס להיפך דנאדו מאוקימות דרבينا מושם דעתה להו דבעינן מוחזקן ומומחה לכתלה ומש"ה לא מצי לאוקמי כרבינה דהא הכל דמתני ע"כ לרביי אתה ומה מורה אי הכל מומחה ומוחזקן דזוקא שוחטין לכתלה והול' להש"ס דפליגו ארביבא בהומרא תרי לישנא ונינה דליך נפקותא לדינה אם נאמר דפליגו אמור דזוקא או אינו מוחזקן לחומרא אבל הטעם דלא מוקי מתני כרבינה יותר שפט ומסתבר אי ה' אומר דפליגו בשניהם לחומרא אז לא מצי לאוקמי רישא דהכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לקלא שפר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתן כשרה דסיפה אם לא שנחדר הדין דמותר ליתן על סמך שבדקנו, וממש"כ לפי מש"כ בשם הרשא יוסף דרך מצד וכל דמתני נאדו דודאי דזוק גдол הוא וצ"ע.

שיטת ה' הוא שיטת הבעל העיטור דהני אמוראי נאדו גם באמצעות דברי רבינה דאפילו אי איתא לפנינו א"כ לבודקו ושחיתתו כשרה בדייעבד بلا בדיקה, ועיין לעיל בד"ה "תוס' דה" ואמ שחט בודקין אותן" שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו מושםadam דין על הנשחת סמיכין ארובא דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב הב"י בשיטת הבעל העיטור דין אין ליתן על סמך שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקומו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסרים גם בדייעבד את הנשחת, אלא דלפ"ז ה' לנו אוקימתה מרוחות ואפיקו וכולן דמתני נאדו שפיר דהכל שוחטין מומחה זוקא שוחטין ואפיקו על סמך שיבדקנו איןו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחו בדייעבד ולא צריך בדיקה וכולן שוחטו על סמך שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צריך אחרים רואים אותם, ויש ליישב דלא שיק דראין במקומות דנתנו לו על סמך שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הזדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דהיל' ואחרים רואין בלשון עבר, ומדamer בלשון זהה משמע דבכמה עומדים שם לראותו, ודוק'.

וזע Adams נאמר דלא כב"י בדעת הבעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צריך לאחרים רואים אותם וקשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באופן אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל בריש ספרו תוה"ב בטעמא דרוב מצוין אצל שחיתה מומחה משום דגס האינו מומחה וכי שחט שפיר ולכן מהני הרובapiro נגד חזקת איסור דבמה, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת, Adams נאנו דין על השוחט ליכא רק רוב פשוטו לכון צריך לכתלה לבדוק אבל אם שחט כבר ואנו דין על הנשחת, סמיכין بلا בדיקה אפילו הוא לפניינו דהוה רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' דה חולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי האי טעמא הוה מצי למימר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלעננד' ליישב בטוב טעם דלכאו' מה לא נאמר דהא גופא אתה לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי لكن שוחטין אפילו טמא ובלא סכין ארוכה אלא זהה א"א לומר משום זהה לא שיק הכא לדיני שחיטה ומה בעי בהאי דין הכא דבשלמא

יבדק בסימנים מיד ואם ימצא שלא נשחת כשיור ישלים החתק טרומ שיעור שהי' - אבל לפ"ז נצמה תמורה רבתא איך הוקע הא דיאנה דרבא בשוי' להלכה לדין דוסירין כל שהי' אפיו משחו. והנראה לפ"ז דהרי لكمן כתבו התוט' דיאון בדיקת הסימנים ולאחר שחיטה אלא מדרבן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתב דהוא דאוריתא מושום דרובא דתלי' במעשה הו ולא אזלין בתريا - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנחטו רוב הסימנים אלא דאנו מסופקים מתי נשחטו אם בב"א או בשהי' בינו לביןים שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דיאון אכן חזקה שלא נעשה מעשה דהרי המעשה מונחת לפניינו שנחטו הסימנים יכול או רובן ועל הספק אם בב"א או באז"ז שפיר מעד הרוב דחת שפיר דבב"א נעשה ודוק' - ועיין لكمן דף ט' אריקות בעניין זה.

הרמב"ס ז"ל בפ"ד מהלכ' שחיטה פסק דאפיו מומר לאחד משאר עבירות צrisk בדיקת סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוה ממור להכחית, הנה לפענ"ד הרמב"ס ז"ל נשמר מקושי' ז' דהוא ז"ל איינו מפרש הא דאמרו בגמ' מיטריה לא טרח כפירושי' ז'יל דאם מצא הסcin פגום לא ייזור אחר סcin אחר רק מפרש מיטריה לא טרח לבדוקיפה ומישב בא מה דקשה בגמ' לפרשי' דהה מיני' וב' מביא הש"ס ברייתא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני מחליפין הרי דטטריחין להנצל מעבירה וכאשר הקשה כן הריטב"א ז"ל בחידושים ונחדק לחלק בין טרחא לטרחא אבל לפי פירוש הרמב"ס ניחא דמחמת קלות דעתו לא יתריח את עצמו לבדוק כראוי' ומכלו יגיד לו שהסcinיפה וכאשר כתוב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' אי' דנשימים לא ישחטו כתחלתה מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו بلا בדיקת סcin כראוי' דזה צrisk הבנת הלב ויישוב הדעת והמה י��לו לבדוק בהעbara בעלמא עי"ש ואם נפרש כן יפה פסק הרמב"ס דהה' במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הוא ולא יתריח לבדוק הסcin דהינו יראה דהיא בדיקת סcin אחרי פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מדרבן כאשר בארטוי בكونטרסי הלכה למשה ועיין لكمן בסcin ובפטיחה בארכיות בודאי דיש לחוש שכ העבר עבירה מיקל בבדיקה זו, וזה דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דאפיו מומר לנבלות סגי בבדיקה סcin ולא חישין לקלוק בבדיקה עצמה דלא אמרין דש ב' בתertia דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י ז"ל יש מקום לישב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל דלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דקאמר מפני שהן מחליפין הכוונה שמחזרין אחר החלפה אם ימצא בנקל להחליפו ללא טרח יתרה וכן בסcin וממי מחזרין לתקנו או להחליפו לאחר מכן אם אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים עבירה מיקל בבדיקה זו, וזה דנקט בודאי דיאת לחוץ שכ העבר עבירה מירדי דלא דענין מהתראה מהני הא דמחליסין לעשותו ס"ס דשמא לא ה' להם חמץ כלל, ואז אפו או לש' אחר הפסח, ואם מידי מש דליך שייעור לisha ואפי' שמא ללחו מון הנקרי בסכף, ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלה בידם להחליפו כי המה מהחזרין להחלף אם אפשר, אבל בשחיטה דיאיכא חזקת איסור ודאי לא סגי לו בהא דאנו אמרים שהשתדלו לשחות בסcin יפה דשמא לא עלה בידם, ובדברנו אלו מצאתי מקום לישב מה דתמהו האחוריים ז"ל מה השמיוט הפסיקים הא דיאנה דחמצן של עובי עבירה מכל וכל, ולפי האמור י"לadam הריביתא את' כר"ש חמץ שעעה"פ מותר מה"ת אלא דקנסא קנס לכוא' יש לתמורה אי מירדי דלא ידעין בודאי שיש לו חמץ א"כ בלא' מותר לכל ספק דרבנן להקל, ואי דיאיכא ודאי חמץ להאי עובי עבירה מה מהני סברת מחליפין כיון דועשה רק

שמכבד עץ ואבן ומה"ט אומרים בהושענא כשםסלקון הד' מיניהם למען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נתעה ח'יו לכבד את הד' מיניהם כי תשמייש מצוה זורקים וכי בהם משום קדושה ורק מפני כבוד המצוה יתרבך אנו ונוטלים מוחבבים אותם בשעת קיומ המצוה אבל לא חלילה שיגיע להם איזה כבוד או חיבוב, ולכוונה זו כיוונו ח'יל' לפענ"ד בתיקון ברכה עובר לששית המצוה לשולול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשו בו המצוה, ומכם"ש שיש לחוש בזה במילה וחlichtה שלא יהיה' כמל שם הר גרים ושוחט לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' אי' הי' חשש דמאחר שתקנו ח'יל' ברכבת השחיטה והוא הוזי ולא בזיך הרי יש לחוש מה שחת לשם אחד מכל הני שמנה התנה בפ"ב ולכן פועל השחיטה, מצד תקרובות ע"כ אבל באرك סcin והלכה ושחטה כדרוכה ע"פ שלא בירך כיון דונפל החחש שחת לשם ע"ז או ד"א מAMILIA השחיטה כשרה דלא עבי כוונה אלא דהרמב"ס ז"ל לא ס"ל האי סברא וכדי לשולול זאת כתוב הרמב"ס דהבשר כשר לא מיבעי השחיטה ודאי לא נפסקת בכך במה שלא בירך אלא גומ' הבשר כשר ואין לחוש שנאסר הבשר מלחמת הרהור ע"ז נכו וברור.

ד' ד' ע"א גמ' ולאבי קשי' סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי ל', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גביו דמי עכ'ל, הא דקאמר לאבי דיויצא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי, היינו משום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לבא וממצו לדינא כמו שמכוח מהונת מתניתיא דע"י דלבבי יי"ג יוצא ונכנס שרי לכתחהלה ובא וממצו דוקא בדיעבד ולכן מוכחה לומר לאבי דהיא בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עסוק בשחיטה או בא לבסוף השחיטה, אבל לגבי רבא נהפוך הוא דמלשנא דעומד על גביו א"א להכenis יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמה לי עומד על גביו או יוצא ונכנס דמי להדי לדינא ובשניהם שרי לכתחהלה כמו שניינו גבי יי"ג דיויצא ונכנס לכתחהלה נמי שרי וכאשר כתוב הלב אריה לעיל לרבע דניזהו דמודה לחילוק דקאמר אבי הכא גנע והחטם לא נגע אבל הוא סובר דביזא ונכנס מירנתה בכ' כמו בעומד על גביו ולכן קאמר לישנא "דדמ'" ומזה ראי' למה שכתבתטי לעיל דהא עומד על גביו דקאמר איינו שוחט מומחה המבini אם נשחט קרוי אלא אפי' איןש דעתמא אשר הכותי יה' מורתת ממוני, הא נאמר דעומד על גביו פירשו כמו אחרים רואים אותו דמותני שמעמידין על השחיטה א"כ לא צrisk כל לטעמא דמירנתה ואיך קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי הא לא דמי כעוכלא לדינאי דיויצא ונכנס אם מרגע הוא מטעם מירנתה ועומד על גביו היא עדות של מומחה שיפח שחת הכותי, אלא ודאי ממש'כ', ולפ"ז לכוא' תמהני על לשון רש"י ז"ל ד"ה כעומד על גביו דמי ז"ל: ועומד על גביו דקנתני תנא הינו יוצא ונכנס עכ'ל אשר מזה נראה דריש' ריצה לפреш האי דמי כמו קרי לי' דעליל והוא פלא דאייך יקרה יוצא ונכנס בלשון עומד על גביו, ואולי כוונת רש"י ז"ל במא דקאמר הינו יוצא ונכנס לומר דיאן בהאי עומד על גביו מעליה תיריה מיזיא ונכנס דיאנו כמו אחרים רואים אותם ומבניים רק עומד על גביו בלי להשಗיח על מעשייו או איינו מבין כלל מה שעשו רק شيء' הכותי מירנתה כמו בזיא ונכנס, אchi' כ' מצאתי ברטיב"א ז"ל שכתב דמש'ה קאמר לגבי רבא דמי ולא קרי לי' משום דיויצא ונכנס לא מציא קרי לי' עומד על גביו עי"ש וננתני ודוק'.

גמר' גופא אמר רבא מומר או"ג לתיابון בודק סcin ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א ז"ל דהרי אמר לקמן דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמר מר דילמא לא שחת רובה דעתך אינו תלי' ברצוני ועתנו ותירץ דמסתמא

ומצניעים החמץ לאחיה^ט להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שמחליף עמו ביל הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן יעברו גם על אכילת חמץ שעעה^ט דלא"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסח璪ול ומלשון הביריתא מוכח דמיiri בעובי עבירה אבל דלא"כ ל"ל טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימצאו מי שיחליף עמו שוה בשווה יקחו בוקר פת מנקרי יימכרו את שליהם בזול כאשר יוכל כיוון דלא חישדו על אכילת חמץ בשום אופן וכיוון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דדוקא כשמחליפין אינם אוכליין אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחררים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשיי ד"ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח, הנה דברי רשיי ז"ל תמהוין לפום ריהטה וכאשר תמהו עליהם בתוס' דהא לכתחלה עכ"פ אסור להחליף והואתי בשו"ת ק"ז בעל החות"ס זכ"ל או"ח סי' קיב"ב וביתר ביאור בחודשו לחולין כאן דכוונת רשיי ז"ל כי הי"א מהה שיטת הרמב"ן ז"ל בפ' השוכר דמחליפין מותרין משות דין אלו דמיון של איסור הנאה וכדברי הירושלמי קדושין על המשנה דמכרן וקדש בדמיון מקדשות וא"כ ליכא איסור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי לי לרשיי א"כ מצין דמים לחמצ בפסח דהא שרי לכתחלה למקרה אלא דבאמת הרמב"ן ז"ל נשמר מזה כמו שכ" החות"ס דעתמא דהא מלטה הו משום דין"א למcor דין לו בעלים והמעות שקיבל מתנה או גול הוה, וכן תראה שם"ט דחיה הרשב"א כאן קושי רשיי על הי"א דין"א למcor דין שלו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשיי בכתבם דין זה דיקוא לכתחלה אסור למcor דין וזה ועודאי ליתא דין עבר איסור תורה בהחלפה עצמה אז מAMILא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסורה וכאשר נבאר בס"ד הדבר לפניו בסוגי' דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשיי ז"לadam החליפין מותרין אפילו מדרבנן ע"כ דלא עבר איסורה במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצ, אלא דנפרכים דברי רשיי כמש"כ הרשב"א דין זה מכירה דיןינו שלו, אלא דעתת הי"א שהיא שיטת הרמב"ן ז"ל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר שביבי אש במס' פשחים ובגיטין עי"ש ודוד".

תוס' דה מותר מיד, וכו' א"ג כפ"י ר"ת דבצק מيري וכו' והשתתא אתה שפיר וכו' ומותר מיד דקאמר הינו כשיורו לשיה עי"ן במחרש"א ובפי' דבוריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בידיו אסור משות פת עכו"ם דמתירה לא טרחה ולא החליף בזק והחליף בזק פת עכו"ם דמתירה לא טרחה ולא החלחות שהי לו בזק והחליף הילו ואפחו זה לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דך הילו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדע דין לא ידעין שנשאר לו חמץ קר"ש את"י דחמצ שעעה^ט אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפלו אי את"י קר"י דאיכא חש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כשי לו פת אסור אפלו אחר לשיה ואפוי' דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספקא מותר ואמרין דשما לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha^ט כדרכ כל הארץ, אבל הא לא קשי דין נאמר שלא ידעין אם נשאר לו חמץ איך מביא סיעיטה לרבעא לפי מה דקאמר בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש זודאי מצאו להחליף אלא זודאי מחייבין להחליף אבל הא ודאי לא ביריא לנו זודאי מצאו מאן דמחליף להו, אלא דסגי בהא זודאי מחייבין להחליף כיון דaicaca ס"ס שמא מישחאלין להם אבל כאן בשוחט דaicaca חזקת איסור זודאי מה מהני מה שהחזר לשוחט

ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרונים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' ק"י ובשער אחר אחרים מה שפלפו בזה, אולם זיל דריש לשיטתי' האי ברייתא כר"ש ומيري באיסור דרבנן שרי ולכנ שפיר מצי את' האי ברייתא כר"ש במקומות חזקה בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיון זודאי מחזיר להחליף, אבל לדין דיל' בהא כר"ש באתמת אין לדין זה מציאות דאי ספק הוה איז שרי בלא"ה מכך ספק דרבנן ור"ש במקומות שנמדד ונמצא חסר דلت"ק כל טהרות שנعواו ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמאות ודאי ור"ש אומר ברה"י תולין וברה"ר טהור ומסיק דשניות למדודה מסוטה ור"ש ילך סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחולת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה כן ורבנן סברו דתחולת טומאה איכא חזקת טהרה ובסוף טומאה איכא חזקת טומאה, והקשו שם בתוס' וכי ליל' לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א ז"ל כאן בחולין لكمון דף ט' ד"ה אל אבוי למדתי ישוב נכוון לקושי התוס', והוא דעתין חזקה אינו אלא במקומות שמסתפקים مت"י יצא הדבר מחזקתו בזה לפניו מגע מגע דמקמין אחזקה דמעיקרא אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספקים אם נעשה כראוי' או לא לא שייך לומר דאוקמי אחזקה ולומר דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה תיריה התורה בלא"ה, עי"ש היט, שכותב הרשב"א דזה טעם דר"ש דמתהר ברא"ר אפילו נגד חזקת טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגנת האחרונים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלי בזה דין נאמר גם בספק במקורה מוקמינן חזקה לעשותו כודאי שלא נשנה אז גם בדרבנן להחמיר אבל אי ספק במקורה מגרע החזקה רק שרי מטעם דכל ספק במקורה שרי מה"ת א"כ בדרבנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנה הדבר מהני להתריר, זה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי' שפיר מהני ספק החלפה להתיר חמוץ של עברי הגם זודאי נשאר להם חמץ אבל אן דפסקין כרבנן גבי מקוה ומוקמינן אחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דין דחמצן של עברי עבירה שום מציאות ולכן השמיותו הפסיקים, זוד"ק היט.

ע"ש תנין דמסייע לך חמוץ של עברי עצירה מותר מיד מפני שהן מחליפין, פירשי' שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה סייעתא איכא לרבעה החשוד על ב"י הקל לא חשוד על אכילת חמץ שעעה^ט החמור עי"ש וצרכיך אנו להוסיף לבאר הקושי' דנייהו חדשנים נמי ליהנות חמוץ כי ע"כ לתכליית זה אינס מבערין חמוץ כדי ליהנות ממנו אחר הפסח אבל עדין אכילה דחמור מהנהה לא חשי' והה להכחיש אותן באכילת איסור, וניהו דלפי מה שכותב הרاش"י יוסף لكمון ב"ה עוד אבואר לך דהא דמחליף אסורי לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכי אбел במחליף עם ישראל לא דחמות שקיבל מישראל גול או מותנה הוה עי"ש, וא"כ לכואו יש לומר דמה ליה מחליף עם נכי או ישראל דבכוכוב'כ עבר רק אחדא איסורה דמחליף עם הנכי עבר אדווריתא בהחלפה עצמה דנהנה בשעת המקח בקנין החליפין ובחליף עם ישראל ניהו דעבר אלףני עור להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורה. אבל זה אינו חדא דין יודע כל זאת אז יודע דעבר איסור גול וגם אלףני עור וعود דלהכשיל אחרים באכילת איסור חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכנ שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכתבנו בדבר הקודם לק"מ דהא דאמרי מפני שהן מחליפין אין הכוונה זודאי מוצאים להחליף אלא שמשתדים ומהרין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן הינו אפילו אם יכולם למcor בזול ג' אין מבערין

דמיון והתוס' לא בקשו יותר אלא להוכיח דאיכא הרוחה רבה בין החמץ לחולפיו ואם גם מדרבנן שרו החליפין איז התמייא יותר גודלה על רשי' זיל שכטב דאיון כאן אלא הרוחה פורתא דאיון לומר דכונת התוס' דלא נאסרו החליפין למחליף מה'ת זהה פשיטה כיוון דאיון תופסן את דמיון מה לי אחר ומה לי הוא אלא ודאי כיונו התוס' למה שכטבנו דאם החליפין הי' מותרין לגמרי למחליף אף' מדרבנן לא קשה מידי על רשי' זיל דשפיר כתוב דליך אלא הרוחה פורתא כיוון דההחלפה עצמה אית' ב' איסור דאוריתיא ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר'ל מעשה החחלפה נמי ר'ק מדרבנן והטעים משום גזרו על החליפין ומילא לא עבר בהחלפה איסור תורה והוחה הרוחה גדולה ולא פורתא ולכן הביאו ראי' מרשי' עז' דחאליסין אסורן לו מדרבנן אבל רשי' זיל הי' סובר דהאי איסור שאסרו רבנן החליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגות' ישנה אם עז' רבנן נשנה הדין תורה ויש בזה כמה דעתות ואcum להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכטבו התוס' אח'כ וז': ונראה שפנותו לרשי' דאסרו מדרבנן ממה שכטב כאן דאי'כ מצינן דמים לחמצז בפסח ואין זה דיוקא וכי' כיוון דלכתחלה אסור למכור עכ'ל וכי לא ישתומם על לשונם שכטבו ונראה שפנותו לו לרשי' וכי' הלא בפירוש כתוב כאן רשי' לדחות הי' שumbediac' מצינן וכי' זה ומה שהוכיח רשי' זיל כאן דאסורים החליפים דאי'כ מצינן וכי' זה ליתא דהא עכ'פ' לכתħħala איסור בהחלפה וכאשר מתמיחים האחוריונים זיל על האי דברת רשי' זיל שאין לו שום הבנה. עיין בראש יוסף שהביא בשם של אברהם פירוש דחויק, גם קשה דלפי מה שפירשנו דברי התוס' דרצו להוכיח דלשוי' איסורים החליפים עכ'פ' מדרבנן למה הביאו מරחיק לחם מושׂי' בעז' כיוון שכטב כאן דע'כ' החליפים אסורים מצינן דמים לחמצז בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניחא דהני יא' שumbediac' רשי' עכ'ב לא ניחאaho להו לומר דמשום הרוחה פורתא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דעובי עבריה הון שאס לא ימצאו להחליף אוכלים גם בעין החמץ אין מסתבר לנו דמחזירין בטירחא אחר הקל הקל כיוון דשניהם אסורין מה'ת וא'כ עכ'ב לומר דר'ל למחליף עצמו שרי' דהינו שלא איסור תורה בהחלפה ומילא ליכא באכילת החליפין אפילו איסור דרבנן לא, דהא בהא תל'י' דאם מודים דבחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועלו באמור דשרי באכילה כיוון דבר עבר אדאורייטה בהחלפה ואין רק הרוחה פורתא אלא ודאי דליה'א גם בהחלפה לא עבר אמידי וכאשר בתמתן כן הוא שיטת הרמב'זיל ומוקרו מירושלמי קידושין על מנת' דמקdash בערלה שכטב בטבעה דמוכרן וקדש בדמיהן מוקדשת משום דאיון דמיון והוא גזל או מותנה בידו משום דס'ל לשיטה זו דאיון לאיסור הנאה בעלים כל ומקרין אינו שלו ועז' הקשה רשי' זיל אל'כ מצינן דמים לחמצז בפסח, אלא דלפי האמור קושי' זיל לא ק'ם דעתמא דשרי למכור היא משום דאיון זה מכירה דלא מצי מוכר דבר שאין שלו וא'כ ליכא דמים לחמצז בפסח אלא דרש' זיל לא נחית לטעמא דהא מלטא ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ולכן אין כאן הוכחה דלשוי' החליפין אסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי' אלא להוכיח דאיכא איסור תורה בהחלפה אבל מ'ם כתבו התוס' מאחר דרש' זיל סובר בפירוש בעז' שם החליפים אסורים עכ'פ' מדרבנן למחליף נראת דהוכחותו הי' מהא דכתב כאן לדחות הי'א על גוף ההחלפה אסורה ה'ה דחליפין עצמן אסורים ועז' כתבו זה ליתא דניחו דיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החליפין אפשר דמותרים, ודוק' היטיב בכל הדברים שכטבתי כי הדברים ברורים בס'ז'.

גמר' לימה מסיעע לי הכל שוחטין כתוי ואפי' ערל ואפי' דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ'כ הרוי דמה'ת אין תופסן

כהונן דשם לא עלתה בידו, אבל קושי' זו ליתה דודאי סגי כאן במה שמהדר לשותיפ' יפה דאי איכא חזקה אלימטה דין קלkol יוצא מתח'י מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולענין בדיקת סיכון באמת מה'ט לא מהני מה שמחזר אחר סיכון יפה דלמא לא עלתה בידו ממש'כ' למעללה.

אבל התוס' שהקשו דהוה פת עכ'ס עכ' לא סברו דלא ידעין אם נשאר להם חמץ דאי באמת לא ה' מקשין מידי דלבבי אישור פת עכ'ס תליון להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמיiri בידיעין שנשאר להם חמץ או עיסה בודאי והוא דתליון בהחלפה סברו דרוב פעמים מצ' מחליף ורובה וחזקה רובה עדיף אפי'ו מדרבנן להאי מ'ד ולכן אמרו עכ'ב מיריע הכא דאנו רוצים ליקח מה שידיעין שנשאר להם וא'כ בבעק שפיר לוחקין אבל אם נמצא בידם פת וanno יודען שנשאר להם פת אין ליקח משום פת עכ'ס, ויש להם קצת ראי' דבריתא מיריע שידיעין שנשאר להם חמץ מה דפרק הש'ס ממאי דרי' היא דלמא ר'ש היא ואי דלא ידעין שיש להם חמץ שעעה'פ' איך מצ' אתי' קר'ש דהא אז בלא טעמא דמחליפין שר'י דשמא לא נשאר להם חמץ והוא ספק דרבנן לקולא אלא דמ'ם ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי אמר דלמא ר'ש היא ומיריע בידיעין שנשאר להם חמץ אבל אי' ר'י היא אז מיריע בלא ידעין ודוק'.

בא"ד ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידין מיהא שר'י ונראה שמרוחין גם לגבי דידחו למה דס'ד השטה דהוה דאוריתיא דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכוי' עכ'ל עיין בלב אריה שכטב דגס רשי' זיל כתוב דמרוחין גם לדידחו והוא דדייק לכתוב בהתריא טפי פורתא עז'ג דאיכא הרוחה רבה מדאוריתא לדרבנן דיק' לכתוב כן למסקנה דמצ' אתי' קר'ש ומ'ם איכא הרוחה פורתא גם לר'ש דלא אכל האיסור עצמו אלא חליפין, ור'ל דהוה תרתי דרבנן, ולכאו' יפה כתוב בכוכנת התוס' דנראה דהוקשה להם על רש'י שכטב דאיון כאן לדידחו אלא הרוחה פורתא דהשתא דקאמר דאת'י קר'י איכא הרוחה טובה, אלא דמה שהמליץ بعد רשי' חליsha טובא דההשתא לר'י קיימין אבל במחcit'ת כל מה שכטב ליתא דהא רשי' זיל יפה כתוב דגס לר'י ליכא אלא הרוחה פורתא דנייהו דחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל החלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בהחלפה שתשתער לשיג' היתר תמורת הוא איסור וכאשר נדבר מזה לקמן בסוג'י דסיכון של עז' עיי'ש, ואם תדייק בדברי רשי' זיל תמצא שכן הוא, דז'ל, ואע'ג דהשתא נמי איסור הוא לגבי' דהא מותחני מחמצז שעעה'פ' דאי לא דיהיב לי לעכ'ס לא יהיב לי' דידי' וכי הרוי דקאי על מעשה ההחלפה עצמה דהוא איסור תורה ולכן כתוב רשי' זיל דאיון כאן אלא הרוחה פורתא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנאה שאין לוקין עליו לדעת הרמב'ס ואפי'ו לדעת התוס' דלוקין על הנאה מ'ם איסור אכילה הוא גנאי יותר ממש'כ' התוס' לקמן ה' עב' דה' השתא.

אולם התוס' השיגו על רשי' זיל שפיר באמור דמאחר שגזרו חז'ל לאסור החליפין למחליף שוב לא עבר אדאורייטה כלל בהחלפה עצמה דההחליף אסור הנאה באיסור הנאה והמעין היטיב בדברי התוס' יראה ובין כי לכך כיוונו דז'ל: ונראה שמרוחין נמי לגבי' דידחו וכוי' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן כמו שפירשו בקונטרס בעז' וכוי' ויש לדקדק דבתיבת "דחליפין" אותן ה' יתירה והויל'ל "דחליפין" ומילא הול'ל "אינם אסורים" בלשון רבים ולא, "לא אסורה" בלשון יחיד, ויתור יש לתמונה שהביא ראי' מושׂי' בעז' שפירש דאסורין החליפין מדרבנן להלא בעי ראי' דאסור מדרבנן אלא דלא אסור מה'ת זהה מבואר בגמ' עצמה שם דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ'כ הרוי דמה'ת אין תופסן

ככופר בכה"ת מ"מ בר זビחא הוא.

ה' הקשו האחרוניים דלאחר דעתותם ר"ע מה נעשה בראיותו מיהושפט שאכל מב"ט טבחי דחאוב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש ויתר הראשונים פסקו כרבא משום דהאי ברייתא דהכל שוחטין ואפיו מומר ע"כ במומר לאוטו דבר מירי וכרבא דהרי איתותוב ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו נ"כ על הבריתא דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמ' דאמר לי' רבנן לרובה תניא דמסיע לכך.

אבל הט אכן ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפि דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו חומר בעזה"ת ותחלה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דפי הס"ד שבגמי לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר לחושוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנקרה חושוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרה מומר לעניין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכין ובשניהם סגי לסמוך עליהם במעשה השחיטה עצמה שלא שבק התירא ואכל אישורא דהרי רק אח"כ חידש סברת דש ב' כהתריא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הוא או דלרבותא נקט דלא תימא דמומר לד"א היה כמומר להאה"ת ואינו בר זビחא ולכך שפיר מביא ראי' להאי דיןא דרבא מבריתא דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה"פ אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחליף לאחאה"פ חסודים לאכול וכאשר ביארנו זאת לעלה דכן מירי האי הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לעRELות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה ואז לאו הינו מומר לעRELות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לעRELות.

ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ענן בתיבתא.

והנה רבו כאן הקושיות והדקדים ואסדרם אחת אחת.

א' האי ערל דקANTI מוקי במומר לעRELות וקמ"ל לד"א לא הוה מומר לכיה"ת כולה ופרש"י ז"ל ושהיט שפיר - הכוונה לאופקי מד"מ דס"לBBC בביבירות דף ל' חדש לד"א הוה חושוד לכיה"ת (ועין לקמן בראש הסוגי' דהשוחט בשבת בתוס' וראש יוסף שם ובפסקת ודוי'ק) וא"כ אינו חושוד לנבלות ושחיטת שפיר וגם בדיקת סכין אינם צריך לשיטות רשי' ז"ל ומוכח מכאן ערל אל"פ שהוא חמור מנבלה דעתך ב' כרת לא משוי לי' חושוד לנבלה והטעם או כמש"כ הש"ז י"ד קי"ט סק"ב משום דבשני מיני איסורים לא אמרין חושוד לחומר עיין בפ"ב מהל' מיליה - אבל אין לפרש דלעלום מומר לעRELות חושוד לבבלות דקל אל כמש"כ הדגול מרבה שם משום דהוה שביק התירא דהרי הגמ' אמריךDKמ"ל דלא הוה מומר להאה"ת ולא דחושוד לנבלות לא שביק התירא - ומtopic כז אני תמה אקרה על הגאון בעל הଘות יד שאל שם ביו"ד שהקשה למה לא מוקי בגמ' האי מומר בבריתא במומר לדבר חמוץ מנבלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבא ולא כר"ע אלא ודאי דמומר לעRELות חושוד אנבלות ודלא כש"ז ולא כdagm"r עכ"ד ומהנה נפלאים ממני דלפ"ז מפרש הא דאמר בגמ' במומר לעRELות וקמ"ל דלא הוה מומר להאה"ת דהינו שואה בר זビחא ולא כפרשי"ז דשחיטת שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול מלחשות וכמש"כ הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לעRELות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה ואז לאו הינו מומר לעRELות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לעRELות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאוטו דבר לא מ"ט כיון DDS ב' כהתריא דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר חhilוק בין דבר אחר לאוטו דבר דהרי המביא ראי' מברית' או כבר אמר אי מומר לאוטו דבר הינו מומר לעRELות אלא מומר לאוטו דבר אלמא דaicaca טעם דלאות דבר גרע מל"א ואיך - שאל אכן מ"ט ועיין ב' מש"כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוז הקשה הגאון הנ"ל דר' ענן המכוח דינו מיהושפט שאכל מטבח דחאוב, לדעת הרמב"ס דגס במומר לשאר עברות בעי בדיקת סכין יקשה לדנψי' איך אכל יהושפט מטבח דחאוב בלי בדיקת סכין דהרי אמר דלא הוה מפלג מנ"י נפשי' כלל. עיי' שנדחיק.

והנה כפי מה שביארנו שיטות הרמב"ס דמיירתה לא טrho בבדיקה והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת וחומרה זו דהינו לפסול השחיטה עי' פגימה הנרגשת נתהוו בימי אמראי בתראי, קושי' זוLK"מ כמובן, אלא לדעת רשי' ויתר הראונים דמפרשים מיטריך לא טrho לתקן הסכין הפגום מפני שאוכל נבלות לתיאבון ודאי קשה הא מומר לעי' ודאי חושוד לנבלות, וכאשר באර לפנינו ודלא כב"י דבעי דוקא מיני איסורים שווין. וחושוד לנבלות ודאי בעי בדיקת סכין כמו מומר לנבלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר באר וא"כ הקושי' איך אכל יהושפט בלי בדיקת סכין בעי ישוב.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקANTI לעכו"ם ואיצטריך לאשמעין משום דאמר מר דחמורה עי' שככל הkopfer בה כמודה בכיה"ת וא"ה סמכין עלי' כר' ענן עכ"ל וכל קמן דקאמר דלא כר"ע משום דאמר מ"ר נפרק דינו של ר' ענן וכדליך דקאמר מ"ר מומר דאמר דאי"פ דהוה וכו' ואיך כתוב רשי' דר"ע אהיה בבריתא קאי ואמר דאי"פ דהוה

כבדך בדברי רשי' ז"ל הנחמדים מהב ומפע רב תמצא כדברי דעת לא דקאמר אלא מומר לאוטו דבר פרשי' ז"ל: לנבלות לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דאפיו מצוה דחושוד עליה כי מזמןין לי' התירא סמכין עלי' עכ"ל הרי דליך רבותא אחרת בדיון של רבא אלא דעת"ג דחושוד לא שבק התירא אבל לקמן כאשר דוחה הא דר' ענן וקאמר כדרכ"ע לא אלא כדרבא במומר לאוטו דבר פרשי' ז"ל: לשחיטה לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דלא תימא כיוון DDS ב' כהתריא דמי' לי' וכמו עכ"ל הרי דעתה נתחדש לך דרבא מומר לרבותא נקט משום DDS ב' ומ"מ לא שבק התירא וזה ברורו

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר ולבור על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו האחרנים וגם הראשונים ז"ל עמהם במחכ"ת לא ירצו לדעת הרמב"ס ז"ל שמננו יצא החלוק הלא שבן מומר לחשוד לידע טumo וניימו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcin על מומר אפילו לד"א ולכל מכריך בדיקת סcin וע"כ טעמא אחרinya hei לרמב"ס בזה לא משום דሞמר דש ב' דהרי מומר לדבר הקל אפילו חדש אינו לנבלות ומ"מ מכריך בדיקת הסcin אבל דע כי מצאתי גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לחשוד מטעם דሞמר דש בי' ז"ל והלcta בא כרבא וכו' אבל מומר לד"א מסקין רקון לא הוה מומר להכח"ת חז' מומר ונסק את הין ולחלה את שבות ולא בעי בדיקת סcin דזוקא עבריין לאחוי דבר, "דש בי'" הוא דקאמר רבא דבעי בדיקת סcin וכי עכ"ל כוונתו מבוארת והוא מודה דעת הרמב"ס בתרתי לא לבד במומר לעבירה אחרת שקל מנבלה דאיינו חדש כלל לנבלה שלא בעי בדיקת סcin אלא אפילו אם הוה מומר לחמור מנובלות דהוה שפיר חדש לנובלות נמי לא בעי בדיקת סcin ובזה לא די במה שכתב דמסקין דሞמר לד"א לא הוה מומר להכח"ת אבל חדש וודאי הוה ואיך מתיר ללא בדיקת סcin לכל מומר חז' ממחלל שבות וע"ז כיון דעכ"פ חדש לנובלות ע"ז הוצרך לחשוד דרבא לא מכריך בדיקת סcin גם באחוי דבר רק למומר ולא לחשוד ומומר דזוקא דש ב' - אבל כל הרואה ישותם הלא רבא לית לי' סברת דש כהתראה דמי' לי'adam אית לי' איך נסמק על גוף השחיטה שלא יקלקל מלחמת שאינו חשש לאיסור נבלה ומ"ש מומר לנבלה מכותי דבעי עומד על גבי או יוצא ונכנס - וכדי שלא להשות גدول הראשונים כתועה בדבר פשות ח"ז מסתני נשאי ליריד לסוף דעת קדשו ומצתאי מוקם לישב דבריו ולומר גם רבא מודה לשברת דש ב' כהתראה דמי' אבל דזוקא לתיאבו שהוא דש ב' אבל שלא לתיאבו שאינו דש לאכלו לא הוה כהתראה וכל שפיר יש לחלק בין מומר לחשוד לגבי אחרים שאין בו תועלת עצמה רק לאחרינה במומר דכל שהוא לתיאבו משווה לי' כי היותר גם להאכיל לאחרים אין חושש דהרי במקומות צורך כהתראה דמי' לי' ומילא גם לפני עור ליכא לפי דעתו אבל בחשוד ניהו דלעצמם ה"י שוחט בסcin פגום ע"ג דיזוד שעבד איסורה משום דיקרא תקיף עלי' אבל להכשיל את חבירו במקומות דלא מגיעו לו הנאה למה לי' ואין אדם חוטא ולא לו.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' דה' וכן סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדרכי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבדולחים שמדובר הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה ניומו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופא דלוי שהיה רואה ברמב"ס שמלחין בין מומר לחשוד גם באותו דבר לא היה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcin כי סכ"ס קושי הפרמ"ג הנ"ל במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים לمعد לאחרים כי בשוחט לאחרים בין בשכר ובין בחנם אייכא הנאה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, וממיימת דרבא דזוקא מומר ליכא שום הכרע עתיקר מימרא דרבא לכולא אתה דמותר לסיכון אשჩיות מומר בגין עצמו ומשום שלא שvik התירה ולא אמרין דש ב' כהתראה דמי' לי' ורך דרך אגב קאמור האי דבודק סcin ונותן לו משום דעתינו הכי הוה ואיך דנקייך חדש לא בעי בדיקת סcin.

ולפי האמור גם בהא דר' ענן אייכא ס"ד ומיסקנא בדס"ד סובב

הש"ס דר"ע מישמענו דሞמר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מומר לקל הוא מ"מ לא שvik התירה ואכל איסורה ומילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכוי' נמי מתפרש דזה חדש להכח"ת וכמו שלר"מ דמומר לד"א חדש להכח"ת אבל איינו מומר להכח"ת והוא בר זביחה כאשר ישראאל אלא כאשר מסיק דבר' ענן לא אלא כדרבא ה"י מוכרכ לחדר דבדר' ענן טעמא אחרinya אייכא לפסול שחיטתו ומשום דאמר מר חמורה ע"ז וכוי' והוה ממש כמו מומר להכח"ת דאיינו בר זביחה ולא קשהתו לאווקמי דלא קר"ע ודלא כרבא במומר לדבר חמורה דכיוון דמומר סתם קאמר וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאווקמי בהci.

ולכן כמה הראי לרבע מבריתא זו ולפ"ז דרבא אפי' במומר חדש ב' קאמור שלא שvik התירה משום דל"ל דכתה תира דמי' לי' ומשום דצצלו מומר וחשוד חד דינא אית לחו וא"כ מכם' כחו מרא במה שביעי רבא בדיקת סcin משום דמיירתה לא טרחה פשיטה דגס חדש בעי בדיקת סcin דמומר דנקט רבא לרבותא דגס מומר סמכין עלי' דלא שvik התירה אבל להקל בחשוד דלא ליבעי בדיקת סcin במומר מהיכי תיתי.

אלא דהמעין בפסקים יראה שלא בין הוה וראש המדברים באיה הוא הרמב"ס ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבשבירות שוחט בין עצמו גם בלי בדיקת סcin והכ"מ כתוב שם דמלשונו מוכח דאפיילו חדש לאותו דבר דהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבלה נמי לא בעי בדיקת סcin אלא דבב"י סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאותו דבר צרייך בדיקת סcin ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ס מלה במליה אשר מלשונו ממשמע חדש לא בעי בדיקת סcin אלא דהרמ"א בהגה שדרכו לננות תמיד אחרי המהמיר כתוב חדש לאותו דבר חשוב כמומר ובאי בדיקת סcin ורשוא נרשם בב"י - וע"ז השיגו הש"ך סק"כ דהרי הב"י בעצמו בכ"מ כתוב חדש לנבות נמי לא בעי בדיקת סcin ומה ש"כ בבי' דבעי, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו לחלק בין שוחט בשכר לשוחט בחנם דבשות בחנים דינו עםיד בשל אחרים ואנן פסקין כרב"ג בבורות חדש על הדבר מעיד עליו דחזקה אין אדם חוטא ולא לו אבל בשוכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש אין נאמנו ובאי בדיקת סcin וע"ז אתה הפרמ"ג ז"ל ומחייב לי' אמוחא דמה עניין זה לעדות اللا כאן אמרין דמטרה לא טרחה לתיקן הסcin הפגום ע"ש ולכורה כוונת הש"ך דאם שוחט בחנם אם ימצא הסcin פגום לא ישוחט לו דלמה לי' לעבור על לפני עור חנס בלי דבר, אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחה גדולה אשר נוותנים שכר עליה ואנס נמצא מי שעושה שירות זה להחזר חנס מסתמא הוא צרייך להחזיק לו טוביה או שמצפה ממנו איזה טוביה להבא, ואני לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהה כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנים לנכרי ומשום דנהנה בנתינה זו מפני לנכרי מחזיק לו טוביה וכן שנינו בנדירים דמודר הנהה אסור ללמדו מקרה במקומות שונים שכר ולכן יפה השיג הפרמ"ג על הש"ך שמדמה העניים הרוחקים זמ"ז כרחוק מזרח ממערב.

ולא די בזה אלא דע"י חידשו הוצרך הש"ך ז"ל חדש דמומר איינו מעיד בשול אחרים אשר אין לו טעם וסמ"ת שווון המחבר בס"י קי"ט שהוא מתשובה הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורסם בעבירה מעיד בשל אחרים ווגם הסברא אומרת כן דגס במומר נאמן דהרי סמכין על שחיטתו משום דלא שvik

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ירידות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי' וכי נימה משום דאלל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכוי עכ"ל" ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךו בחדושנו בסוגי" דשותט בשבת.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי ז"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיא מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל אשר לבדוק את הסcin וכוי מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכוי הרי זה בעכו"ם ושחיטתו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כולן גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שבהם" עכ"ל הזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר נבלות מيري והי' לו ליתן טעם מושום דאיינו מניח ההיתר זהה חזקה אף על הרשעים شبישראל כמש"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסולי עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin ע"י כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתר און בו צורך גם אינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש ז"ל שהזכרתי הטעם בחשוד להתייר מושום דבשל אחרים נאמנו דאין אדם חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרה ומייקר הטעם ד"א חוטא ולא לו שתק הרמב"ם מכל וכל האם מה? אבל לפי פירושנו אין כאן לא חסר ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalbca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל נבלות צריכין בדיקת סcin ע"י הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלה ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דהו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכל נבלות ואפילו מומר לנבלות עשויה כן כיון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי' ובסcin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורה לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למצוא פגימה הנגשש שאינה אוגרת ומפני זהה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא דגס אינו אינס חזשן על זה אלא נבי מומר חזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיון דאיון כאן חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דמהה שכתב לעיל במומר מפני חזקתו וכוי' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששוכמץ על גוף השחיטה שלא קקלק ויזהר לשוחט כהוגן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתית גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להشمיענו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרה כמו במומר ולפוקי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין אדם חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם ז"ל.

נמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי" ז"ל דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל' אם הוא קיל נבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלל

ולכואורה הייתה אמר דיש הכרע ליה מכח הקושי' דלעיל בריש דברנו דאייך אלל יהושפט מבוי' טבחי דחאכב אלא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ"פ דחויס לא בעי בדיקת סcin אלא דעכ"ז זה ליתא דשותט בשבר הלא גס לדעת הש"ז בעי בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר הלא כי משותי אחאב ה'י ומוכרחים לעשות מלאתכו אבל רשי" ז"ל באמות נשמר מוקשי' זו במאה שכ' ז"ל, "אחאב וסיעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלת לא אשכחן דפרקנו ואייכא למימר דצרא דע"ז תקיף עלייהו" עכ"ל הרי דרש"י ז"ל רצה לתרץ בזה למה לא אצרך בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אהוה אז יצרא דע"ז שתקיף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר לכח'ת אינו בר זביחה דלבבי האידי ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו עע"ז מ"מ הרי ככופר בכח'ת למ"ד דכן הוא.

ועתה נבו לפرش הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהרבmb"ם מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כרשי" אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי" דמפרש אינו מיטרא לתקון הפגימה שמצוין מושם דטרחא כל דהו צו' ודאי מטריח כד להנצל מאיסור אכילת נבלה דהרי חזין דטרחיה להחליפ החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמות הריטב"א על פרש"י ונתקח חלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דין לפреш מה שכ' הרמב"ם חזקתו אין טורה לבדוק בפישטו שאינו בודק הסcin כל מפני הטורוח, אלא הכוונה שבודק בהעbara בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צו' צrisk התבוננות הרבה וישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לנקון ע"ז דרבבה יראת שמים ויישוב הדעת צrisk בדיקת הסcin ומה"ט אין לנו חלק במומרין בין אותו דבר ובין לד"א ואפילו لكل נבלות שאינו חזוד כלל נבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמוראי בתראי כאשר בירנו זאת בארכוה לנקון דף י"ז ובפתחה בעיקר מיחוד שכן הוא דעת הרא"ה והרמב"ם ז"ל י"ז כל שהוא מומר לעבירה תה' מה שהתאי' עכ"פ הוא קל בדעתו ואני מטריח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת לא מפני גודל הטורוח שיש במעשה זה את אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ושפיר מוכרח הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה שהיה' בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד עי' שעבר פ"א ואפילו לאוטו דבר לא בעי בדיקת הסcin כי שמא עשה תשובה דנניהו דפסול לעדות הוה מושם דעדות עי' עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל לגבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות וע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא מושם דהאי פסול דין אינו בר זביחה אינו אלא פסול דרבנן כמש"כ הר"ן ז"ל בחדושיו וממש"כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיטת נבר נבלה כתוב שיראה דין אינו אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצוא מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" אינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכיא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר'.

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפיה"מ לנקון על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחייב פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומור חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומור חזקתו עומדת במרדו וחשוד أولי עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם עכ"פ ספק הוה ולכן מי שחייב שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחייבתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמפורט להכweis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמפורט להכweis ודוק".

גמר' שם חוץ ממומר לנסך את הין ולחול שבתוות בפרהסיא. מад אני משותומם מהו לחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריך בע"ז שם גם בצעה הוה כמפורט להכweis. ומה שעלה בדי עבזה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא כשועבד מחתמת שמקבל אלהותה דין ככופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מחותמת אונס בשbill אליה תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מאהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבה אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי' וברמב"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתו למה י"ה נידון ככופר. וכן בעין פרהסיא דהינו שעושה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעושה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעושה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנאה דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר האי תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגתת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דהרמב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צריך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בה וחושב שהעולם קדמוני הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אולם הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ' כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש ועכ"פ לפי דעתו אפשר להיות מצווה ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמוני. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה ככופר בכח"ת וכגע"ז.

ובאמות' פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכח"ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי' אותן של שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל שמחלו מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דכופר נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ מזה אני נבוך מאד בדיון זה דמחל שבת ינסך את הין במנעו הוא דבר אך שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו ינים של גוים מושום בנותיהם ומגען בין שלנו מושום תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסך בכך - ומעתה אם נדונן את המחל שבת ככופר בכל התורה ומשום דכופר מעשה בראשית ונארס ינו מושום בנותיהם מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבל לומר מגען בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתי הלא האי דכופר במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמוני הוא יותר רחוק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדונה בה מחל שבת לע"ז.

ובאמות' דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע ורוק בתשוו' הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק"ק היטב.

תנוס' ד"ה חכם תימא דהיא איצטרך לכדרשין בראש לולב הגzel

לעדות מחותמת שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התחכחות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאד הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה ריבוי ריאת שמים ויישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי בדברי הכל לכתה עבינן סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באבר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעתऋיך בבדיקה סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאותו דבר יש להקל ולסמוד כשר דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשמא עשה תשובה והוא ישראל כשר מפני שהבדייה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבנו כМОבן זולט הקושי' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפ' מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ץ וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דע"כ רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דשחיתתו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למעלה וא"כ בזמן יהושפט אכן לימי דעדין לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ען שהביא ראי' מיהושפט ה' סיובר דכל שמןפרש להיתר גם בדברי הנבאים אין כח ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידועה ודוק היטב.

ד"ה ע"א רשי"ז ד"ה עפ' הדיבור שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעיה דכתיב וכוי' וכן פ' התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, ה' די לומר דהקב"ה ידע דכשר ה' וכמ"כ התוס' על איסור בשר שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י ריצה ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדיין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, ע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמי' סבר רשי"ז דבדבר שהקב"ה בעצמו התיר לאיל' שחיתת טבח' דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורה ודאי גרע ואסור מה'ת' דזה ליתא דהרי כל המדינה טבח' ישראל הוה ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרاش"י יוסף ועכ' קושי' הרנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשר שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאיל' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרא"ש סוף ז' כתוב וערביין להכweis פר"י שאינו חושש לאיזוח הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וככתב המיעו"ט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשיכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞמר להכweis שאינו בר זביחה ובמומר להכweis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ה'י נמי דינים כמוסרים להכweis ע"ז כתוב הרא"ש דבאמת בדורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותוי כיון דדינו כሞמר להכweis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למעלה דהיא דሞמר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדבר ה'י

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרע שעדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היצה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלוקים סלה ומה לך לעשות רך אכול ושתה וויטב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מ"ד לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותך כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב זהה לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא וגופא דידילמא בהמה דקרה על המתאר את עצמו בהמה דהוא מעליותא קאי וכונ"ל ועי"ז מתרץ הש"ס דכאן מביאי קרבן שתכלית הקרבן לעורר את החוטא לתשובה אין מקום לענוויות יתרה להיות חשוב בעיני עצמו כבבאה כי זה עצת יצח"ר וכן קאמר דכדי שיחזרו בתשובה איך גוריאותך אם הוא בעיני עצמו כבבאה, וזה כוונת המתאר התם אדם ובבהמה ר"ל שמדובר מונקיים מן ר"ל דכאן המודובר מן החוטא המביא קרבן כדי שיתעורר תשובה ובהזה אם ייחס בעיני עצמו כבבאה גוריאותהacula הכא מעניini דקרה והכא מעניini דקרה ודוו"ק.

תנוס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכו' ועוד תימא גוזר ר"מ על סתם יננס ולא גוזר על שחיטה דאוריתא וכו' עיין בראש"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נראת דסבירו דשחיטת מומר לע"ז הנה פסול מדאורייתא דאל"כ איזה לתא דאוריתא איך בא שחיטת כותי הלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתני לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת ע"ז רק מדרבנן אסורו וא"כ לא ל"ק מה לא גוזר על השחיטה כשגורר על יננס דינם חמור מון השחיטה דב"ים אפשר לננטנסך ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו לייכא למירמר שמא שחתל לע"ז דמחשبة הבל דברו לא מהני כמו בפיגול עין תוס' לפקון ל"ט ע"א ד"ה אלא ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, ע"כ לומר לנו דהרי גם לאחר שגורר ר"ג על שחיתתנו רק באכילה גוזר אבל לא לעשotta תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסור גם בהנאה ואם תקשה לך למה לא גוזר על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסור בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה י"ל כיון דבאכילה בלאה"ה אסור לא ראו לגוזר על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוזר על שחיטתה ממשום דס"ל קר"ע דמזור לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגורר כל יננס למה לא גוזר על שחיתתם ממש לטא ותקרובות כמו ביני כיון דעתך לי' דשותט בינו לבין עצמו יצא ודוו"ק.

תנוס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר אישור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכית"ד התוס'". אולם מדברי רשי"ל מוכח דלא ס"ל חילוק זה דהרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זאת מישיב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ל ז"ל "האיך גרים שום שטן לפני צדיקים ע"י שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אלו יודעים מה הוא אבל רשי"ז ז"ל لكمן בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר וז"ל אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע מלטה דיגרים עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר אדם נעשה לשטן לו להכשילו בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יאוש אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ז"ל לאו משוע דתפקידך לך מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרין בב"ק קרבנו ולא הגזול אלמת אי לפני יאוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומיל לא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפיה תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומרadam מביתו נפקא לנו דלפנינו יאוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יאוש פשוטא ל"ל קרא א"כ למה נайд מזא בלול הגזול והביא על לפני יאוש רחמנא דחכא דמכס אמר רחמנא, אבל לויל דבריהם הנק' נלפע"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למילך אלא דקדושת פה אינו חיל על דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדיש אק ביתו מקדושת בה"ב משמעתי דלית בי רך אמרה בעלמא אבל בקדושת מזבח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מעשה ודאי אסרו ע"פ שאינו שלו ומנא אמיינא לה מהה ש' התוס' لكمן זף מ' ע"א ד"ה רבוצה דהא אמרין א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דאמרין אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדורייתא דילפין מכל מقدس בע"ז דף נ"ד כו' נמי במקדיש ותיתני לי שכונתני בדבר זה לדעת קדשו של התבב"ש סוף סי' ה', - אמור מעתה דבפ' LOLוב הגזול דמייריך מקרבן שמקריב הגזול לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואני עלה לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי ממי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני יאוש דאיינו שלו ניהו דאיו"מ מכם", וכן בב"ק דדרש אם עולה ע"י מעש פסול שפיר קאמר אי לפני יאוש ל"ל קרא וכונתו לא כמש"כ התוס' דביתו אמר רחמנא אלא אקרא דאמ"ס כי יקריב מכם קסמאן דמכאן נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל איןו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזינו לידע דגס אחר יאוש דקינה באיש נמי פסול ומשום מצווה הבהא בעבירה אבל מאחר שממעיט גם לאחר יאוש דפסול א"כ אלף הוא מקריבו ואסרו אבל איןו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יאוש גם הטעם דאיינו"מ מכם לא עיי דהרי לאחר יאוש מכם קריין בי דהרי איך איכא יאוש וגם שניין רשות ומשעה ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדריש על המקריב שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ' האmittiy לפ"ע"ד ובסוגי"ד דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמר' וכל היכי דכתוב בהמה גוריאותה הוא והא כתיב און ובבהמה תושיע ד' וכו' ומשיini התם אדם ובבהמה הכא בהמה לחודיה - ולפ"ע"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "בהמה" מושאל על אדם מורה על פחיתות ושלמות המדרגה אלא דנקוטה רבתא איכא בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "בהמה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי"ר רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האי מן הבהמה דתורתה מכנהו להבהמה והוא ממושיע ישראל דילמא מן הבהמה קאי למtar את עצמו כבבאה שהוא מדכאי הרוח וכמו שמספריןון "אדם ובהמה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמשימין את עצם כבבאה דלא נקל קרבן אלא מושיע ישראל ומן הבהמה ולא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואני רוצה בקרים נ"ז קמשני התם אדם ובבהמה וכו' ר"ל לדלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי שמחזיק את עצמו כבבאה אינו מעליותא דהרי דרכיו של היצה"ר משווים הם ומתהפקים כחומר חותם לפי האדם והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו בעיני עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גוזר על שחיתות כותוי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותוי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal באן בדמאי כתוב לאחר שזוכינו דלא גוזר על תערובות דמאי שוב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכותב דכל אדר' שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא לא גוזר על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גודל דבר הנביא ושיל שתי ראיות ברורות לדבריו, א') מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופריך מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא רבא ברכה ורבא אמר רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין כאן ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם מה"ת כתוב השם שמעתתא דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דהתורה לטעמך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואס אכל מחלב בהמה ואח'כ' נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקקה להצלו ובפתיחה הארכתי בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא נסוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האיסור וחיב' קרבן נמצאת באיסורי כרת ולא יצל מואהיסור עי' הרוב והחזקקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב' חטא ואונ'ג' דמה"ת הוה אнос ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהרוו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אнос עי"ש נמצאה לפ"ז באיסורי דרבנן אבל שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בהז' כי גם מה"ת מזוהר לחוש על המיעוט וממיילא יש באיסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת Adams נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט ואם מה"ת ואפלו קרבן חטא מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מיד' והרי לא גרע ממה שאמרו Adams רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמרה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרש דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כן מצוה ודאית וכן וזה חיב' מה"ת וממיילא מי שאכל דמאי ולא אפשר שהוא פטור וזה חיב' מה"ת וממיילא גלי' דהוה מעושר וכמש'כ' הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ביבה הראשונה האיך אתה לידי'>D צדקיק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון שעריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שמדובר שאנו מוסופקים על מעשה שעשה הצדקיק אם הוא מעשה אישור ולאו אדעתיה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותוי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר"ג וכן דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולא אדעתיה או שלא גוזר על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחנו שהאי צדקיק עבר תקופה על אייה עבירה בזדון הגם שרווח הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדקיק בארץ שלא יחטא שהרי משה ואחרון חטאו ונענשו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר"ג ולא גוזר על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרים לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובודאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירה מזיד, וכן תראה במעשה דר' ישמעאל שקרה והטה שהביאו התוט' דהרי בה שאמר ר"י אני אקרא ולא אהה עבר עבירה בזדון שלא ח' לאזהרת חכמים שגוזר שלא יקרא לאור הנר ועי' אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל הני עבדות שהביאו התוט' שמשמעותה עבר תקופה על אייה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמור "היכי מסתיעי מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסתיעי כך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסתיע במקומות דיש לומר דלא עבד אישורא. ועיין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' איננו גוזר ולא קובלו מניינו אתה ר"א ור"א גוזר וקבלו מניינו ופרש"י ז"ל דבדורו של ר"מ ור"ג לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר"א ור"א ה' אפשר להם לפירוש עכ' לולפע"ד קשה לומר דר"ג גופה דאכל משחיתות כותוי ור' אבהו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כותאי לא חשו לאזירת ר"מ ור"ג מפני שהחמון עם לא רצה לקבל הנזרה מפני שקשה לפרש מהם. אבל לפער"ד נראה לויל' דברי רש"י ז"ל לומר דלא קובל הנזרה מר"מ ור"ג מפני שהם גוזר מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביראר כאן בגמ' דר"מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובה או מיעוטה, אבל ר"א ור"א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ"ה גזרו עליהם וכך שגוזר על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיך קובל מהם. ועיין Tos' יבמות קי"ט ע"א דה מחווורתא ודוק'.

שם גמר' ר"ז ור"א איקלעו לפונדקאי דיאי אייתי לקמיינו ביצים המוצומקות בין ר"ז לא אכל ור"א אכל אל"ר ר"ז לר"א ולא חייש מор לתערובות דמאי אל' לאו אדעתאי. כפי הנראה אכל ר"א כל צרכו ואח'כ' שאלו ר"ז שהרי אח'כ' קומתמה איך מסתיעי מלטא וכוי' וקשה טובא איך המתין ר"ז עד שר"א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתחילת אכילה להצלו לביש' את בעל הפונדק פלא והפלא. אבל הנלפע"ד دقדי שלא לביש' את אכילה שתק ולא ח' שהביאו להם ומסתמא עמד עליהם כל שעט אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' אוכל זה וכוכן מאי בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ז אפשר גוזר על תערובות דמאי ומסתיעי מלטא Dr"א למיכל איסורה והקשה הרראש יוסף הכה וכוכן לעיל גבי' הא Dr"י אכל משחיתות כותוי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו איסורה

לא בעל התובות והאי אשת חבר המשייעת כי אשתו מחייבת לטחון לצרכו כדתנן בכתובות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התובות אלא להאהה פשיטה אדם שיכיר לטחון תבאות חבירו ישבור לו מס'יע שהאי מס'יע לפועל אין לו דין פועל לאכול מתבאות בעה"ב וז"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפני שחוזדה מחלפת והוא הכא דלא לטובה הוא ואיש נכריו הוא ובמש' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכארוי האי "ובמש' דמאי קתני לה" שפט יתר הוא ולא חדש רשי' ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו אכן מזוקקים ואין בהם יותר דריש' לשיטת' דפרש הא דמתוך הש"ס הטעם נמי מורי ואומרה לה דלטובת ברבי רב קמכוונת דיליכם חמימה ונטקתה לי' למה לי' להש"ס להמציא טוביה חדשה כדי לאכול חמימה כיו' דבר אמר לעיל דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדייא כמו לעיל הלא הא כדכי ליכל חמימה נמי לא קתני ומה ז' או ז' لكن הזכרך רשי' ז"ל לומר דמש' דמאי קתני לה בהדי משנה דלעיל ואם דגס בפונדקית מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקית בחד בבא ע"כ לומר דפונדקית שהיא אורה אצלם לא שייך לומר שתעשה לאיש נכריו טוביה גדולה כזו להחליף המתקלקל אבל טוביה כל דין להחליף קרייא בחמימה תעשה וכן חלוקם התנא לשתי משניות ודוק.

דף ז' ע"ג גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגדיר בו וכי ופרש"י כшибאוו בניינו אחרינו במה יגדל שם עיין במהרשי' ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי' ז"ל בפשטו דהניחו לבנייהם להתגדל בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצא המנהיג מקום להתגדיר כדי להגדיל שלו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המנו העם וכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שיבאוו אחרים ויתגדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשה לרשי' קושי התוס' משבת דرك בדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדלromo של המחדש אבל בדבר פשטוט לכל אין באש מושום נידולromo ולפניהם שבסצת שמיiri מביעור הבמות שהוא דבר פשוט שיש לבערם לא מאי לומר שהניחו כדי להתגדיר בו הבאים אחרים אבל הכא בכיתה נחש הניחות שעשה משה עפ"י ציווי השם וממש"כ במה שהיtier רבי בית שאן נגד המקובל עד עתה ודאי יש בו להתגדיר ולהתגדל ע"י חידוש זהה שלשה דברים שעשה דר נא שמנה הא דכיתת נחש הניחות בהדי שלשה דברים שעשה חזקי' ולא מיהו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחוליך עלי' ודוק.

עמ' גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מזיכון וא"ל אין מזיכון וכו' ועיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ולנראה בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי היתר בית שאן הנק נחלה שלשה סוגים اي' הקשה ומ' איכה מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובkowski' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז קאמר מدلע דחה רבי את המעד בkowski' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שמוועה מחדשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש"ז לומר לו לא שמעות וחזר בז' ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ולא אדעת' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מסוג שני דהינו שאכלו עדותם ומטעתו מכוננת אבל אין בה ממש ללימוד ממנה האי חידוש זהה שאמרו לה אין מזיכון אותו מלשון כי לא יזכה לעולם ד' דהינו לשון ריחוק וכפריש"ז שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו למדוד מהם דבר ו- והkowski' האחורה שהקשה ודלמא נתנו עניינו בצד זה ואכל מצד

אללא דמכח דבר אמיתי הלא נצムח לי' קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבשומך ע"ב ד"ה והיתר דס' לד"ר מעליה של דמאי אבל ולא טבל כפרש"ז וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אבל ולא אדעת' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפי' מה שביארנו ליכא מכשול哉 לדקיק אם באמת מעשור היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתה דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הוה אישור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולדידי' אפשר דהפרשה בעי' ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אבל דמאי ולאו אדעת' וע"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שם' דבר אישור שהוא איסור ודאי לשיטותו וכמו שאמר רב לKNOWN דק' קי"א ע"ב בגב' נ"ט בנ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי' מיד' דלא ס"ל, ולכארוי' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדין ולא שייך כאן שוי' אנפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארוכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמת מוחלט רק אמת הסכימי ולפנ' כל זמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס' לדאסור הוה שפיר לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. ועיין בפתחה אותן ג'.

עמ' גמר' ולחלופי לא חיישין והנתן וכי' הלב אר' הנ"ל הרגיש בדקדוק עצום דמה שייך כאן להקשوت על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשوت על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא Adams לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מوتر כמש' כ' הש"ז שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עיי' ש- ואני תמה על דבריו דאי' מה משנה הש"ס הטעם קדתני טעם וא' סכ' לא יצא מכלל ספק דמאי יאמר לו' שיתקלקל הלחם עד שיצטרך להחליף - אבל באמת זה הכלל שכ' בש"ז דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י ה"ב שכטב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמייעוט ה"ה דלא מהני ספק ספק וא' יוציא על הרמב"ם שפסק דהראב"ד ע"כ ס"ל כהלב אר' שמשיג שם על הרמב"ם שפסק בנוטן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבאות ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואם מושום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והא דחיישין בפונדקית בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דבר אני ולא אבן, וכי בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עס אשת ע"ה וכי' השטא מגזל גולה חלופי מבעיא ומה פריך אה' ג' דחוזדה להחליף אבל מ"מ שרי' מושום ס"ס כמש' כ' הרaab"ד - גם לא הבנתי מה שתיקון הרaab"ד דחחשש הוא שיחליף בתבאות עצמו ומירוח עכו"ם חייב מדרבנן ג' להקל ומ"ש דמאי ומ"ש מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקן להקל, וצע"ג לישב.

ובגונף דקדוקו של הלב אריה "ל' דשפир שייך הכל לא לפי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמיח קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי' משליכי' כמאן דמערב בידים דמי לא קשה דניחוש לחלופי כיון דלא גزو על חערובות דמאי ז' ב' ודוק.

עמ' ב' גמר' השטא מגזל גולה וכו' הקשה המהרשי' ז' דאייה גולה איכה כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכטו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עיי' ש במה שנדקק לתרץ, ולפע"ד רק' מ דין לאשה זו מסויעת לחברתה בתחינה דין פועל כי

וא"כ הוא מAMILא ליכא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלי HISIDIYI ישמרו כמובן. ומעתה אומר אני DRPEFI" ברוב ענותנותו שלא רצה נגליות הדבר DCEDI שלא יכול היה הדבר בחמורו והשיב להם את חמורו שלא יכול דמייל לענין תלה הדבר בחמורו ותשוב להם מחומרה אונפשה היהת וכן משמע נמי מגמ' דילן שמביא דברי RFPI" שאמור עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכליין אותן טבל. הרי דתלה הדבר בחמורו שיש בו דעת ורצון ולא שעכבותו מלאכול ממשמי' מפני מעלת רבFI" וגם אמר שמאכליין אונן דמייל דמיינ פנוי יהיא ידעה שלא עשרו והוא דמיין. וכל זאת אמר רבFI" בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמין בדעה יתרה שהבמרו אלא בשביבו עכבותו מלאכול דמיין נשל לו הבדיקה ועשיהם ק"ו אם מאכילת אישור של בהמותו נשתרם הצדיק מכשכ"כ שלא יכול בעצמו דבר אישור. ולכן פרכינ שפיר דהא מאכליין את הבמה דמיין וא"כ איין אכן שום מכשול בעוביל ודוק".

דף ח' ע"א גמר' אר"ז אמר שמואל ליבן סכין ושות בשהחיתתו כשרה והא איכה צדדין בה"ש מרוחה רוח. וככתבו התוס' DEMACAN שמע שאם ניקב השטן כנגד מה שחתט טרפה, כוונתם במה שככתבו " כנגד מה שחתט" דשלא כנגד מה שחתט פשיטה דטרפה דיש טרפות לחץ חיות ולא עוד אלא אפילו נבלה נמי הוה דהא אותו הנקב משלים לרוב הסימן והוה מקצת שחיטה בפיסול אבל בניקב כנגד מה שחתט דהאי נקב לא מצטרף לרוב לעשותה שחיטה פסולה דהרי כן מבואר لكمן דף ל' ע"א דשחת בשנים ושלש מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואפילו זה למעלה וזה למיטה אבל בשווה זה למעלה זה למשטה לא מצטרף עי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ נבלה לא הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפסלה מ"מ טרפה מיהה הוה מושום דיש טרפות לחץ חיות ולא תאמר דוקא באבר אחר קמ"ל ר"ז דאפילו באוטו אבל עכמו הדין כן דעא"ג דLAGBI צירוף שחיטה הא נקב שנCOND מה שחתט לא מצטרף לא להכשיר אם נעשה בסכין כשר ולא לפסול השחיטה אם נעשה בסכין פגום מ"מ טרפה מיהה הוה, אלא דלפ"ז הוה מצין נקה"יו שיהי טרפה ולא נבלה ולמה לא מוקמי בהכי لكمן ל"ב ע"א מתנן" ד אלו טרפות, אבל כד תדייק באמת מוקי בהכי ר"ל שם באמרו כאן שחתט במקומות חתק וכן שחתט שלא במקומות חתק דהינו הך דכל שלא משלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ"ז ר"י דFLAGIG ומתרץ מתנן" ד אלו טרפות שנשנית קודם חזרה ס"ל באמת דכל מעשה טרפות בסימנים נבלה הוה דמעשה טרפות בעצמו דין נחרה עליו והוא שיטת הרמב"ם ז"ל דכל נקה"יו נבלה מקריב וכן הוא ברמב"ם לפי גירסת הטור ס"י ט' שנكب היה כנגד מה שחתט פסול השחיטה אבל הב"י הביא גירסה שרך טרפה. ולפ"ז ברור שגירסה מוטעת היא דלשית הרמב"ם אין במציאות שם טרפות על הושט ועל הקנה שהם מקום הנחרה ואם תרצה להבין הדבר על בורי עיין בדרכו لكمן בתוכה הסוגי' שם ובפתחה וירוח צמאונך.

עמוד זאת יש להעיר על הא דפרק כאן והא איכה צדדין לפ' שיטות רשי"י لكمן שם בסוגי' דרא"ז לית לי' הא דיש טרפות לחץ חיות איך פריך כאן לר"ז שהוא בעל המאמר והא איכה צדדין ובזוחק י"ל כיון דבשם שמואל אמר המימרא ואנן פסקין דיש טרפות לחץ חיות שפיר פריך על שמואל דמסתמא ה' סובר כהלהטא יש טרפות לחץ חיות ודוק".

עמוד יש להעיר bahwa עניינה דלקמן דף ל' מבואר דבשחת בשנים ושלשה מקומות דהינו בענינים שוחטים ב' סכינים זה למעלה זה למיטה או שחתט מקצת הסימנים ופסק שחתט במ"א בלי שיעור שהי' השחיטה כשרה וכן פסקין בי"ד סי' כ"א וקשה לי כיון דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהיינו שמניח לו המעשה כמוות שהיא גם מודה לו שיש ממש בדבר ללימוד ממנה הא חדש די כפי הנראה אבל אפשר שר"מ ע"י מחשבתו夷' שבר' את העלה שאכל בדבר זה התלו במחשבה מי יכול לידע מה שבלב חבירו אם לא בחכמה נפלאה ורואה'ק והוא גואה ורמות רוח יתרה לסמוך על עצמו שיפה ירד לדעתו של ר"מ ומ"מ רב' שלא חש לקשי' ז' משום חז' מאן גברא רב' דקמסחיד עלה ופרש'י' ומסתמא יפה כיון ודקדק בדבר כי בדבר זה אין לסמוך אלא על אדם גדול רם ונשא - וכען זה מצין בגמ' דילן שמביא דברי RFPI" לא דירך ודלקק בענין דעתיה ומשני חז' מאן גברא רב' לא כיון דעתיה ולבסוף כיון דעתיה ומשתמא דקמסחיד עלה הרי גם שם על המחשבה היה צריך לדון וקסמו עליו דירך ודלקק על מחשבתו משומש דגברא רב' הוא - וראה זה כאן איך דלקק בענין דעתיה למחריע באמרו העיד ר' יהושע בן זריז בן חמיו של ר"מ לומר דבן הדור הוא כי אביו רוז' הי' בן חמיו של ר"מ ומסתמא מי שזכה לחתנתא קר"מ אדם גדול היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר"מ שחכמה גדולה הייתה ולכן לא חיש רב' לקלע עדותו ולא אמר לו רמות רוחה הוא זה להיעיד שלא נתן עניינו בענין דעתיה והכל בכך אחר וזה מסוג השלי' שהיה יכול להקשות ולא הקשה לנו אמר לנו גורני לה אין מתחיקין אותו מלשון זהוחה הלב וכפרשי' גאותך גרמה לך שלא הטית אוון וכי' שלא ירידת לסוף דעת ר"מ לידע אם לא נתן עניינו וכו' ודוק' כי נכו' הוא מאד בס"ד.

עמ"ש גמר' אל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני אתה ספק עושה ואני ודאי עושה אל' אם אי אתה חולק גורני עלייך שלא יעבורי בך מיס לעולם - וש להעיר שלא השיב לו על טענותו אני ודאי עושה ואת ספק עושה אבל מה שנלפע' ז' הוא דבזה שאמר לו אם לאו גורני עלייך מצא תשובה נחרית לטענותו מפני שהבינו בשועשה רצון צדיק ג"כ עושה רצון קונו דכיו' שחצדי' גדול כ"כ עד שיוכל לגזר על הנהר שלא יעבורי בו מים לעולם ומשום ותוצר אוור ויקים לך א"כ אם ישמע לו לפלוג מקיים רצון קונו כמו בהילוכו בדרכו ודוק'.

עמ"ש גמר' אר"ז כמה נפש גברא ממשה ושיתין רבעון דאלו התם חד זימנה והכא תלטא - ולכאר' קשה טובא מנ"ל Adams משה היה צרך לבקו' הים שלש פעמים שלא ה' בכחו לגזר כן עד שמחליט DRPEFI" ה' נפש זכות' יותר ממשה - ולכן נראה דמכאן יש סתירה לדברי הרמב"ם פ"ח מהל' יסוח'ת שכטב ז"ל, משה רבינו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה וכו' אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפני הចורך עשהם לא להביא ראי' על הנבואה ה' צרך להשקי' את הים וכו' והנה אנדרה זו שלפנינו מורה על ההיפך כי האי בעל המאמר סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשה כדי לחזק אמונה ישראל בד' ובמשה עבדו דלולי זאת היה מקום להציגם על אופנים טבעים וכן לזומנים ולהשקותם בili נס ואם נאמר כן יפה קאמר אלו היה ביד משה לבקו' את הים כמה פעמים בזה אחר זה היה עושה כדי להזק יותר אמונה העם דהרי גם עם עשת שקרו' לא היה בו תכלית אחר אלא כדי לחק את האמונה אלא ודאי דלא נפש' זכותה יותר ודוק'.

עמ"ב תוכ' דה' הא איתמר, בירושלמי ובב"ר לא משני מידי אלא השיב להם דמחמורה אונפשה עכ"ל לפע' ז' אין אכן פלוגתא בין הירושלמי לגמר' דידן דלפי הירושלמי דמחמורה אונפשה היהת צ"ל דהאי חמור לאו חמור בעלמא ה' אלא כמו שככתבו הקדמוניים שהי' אותו החמור שרכב עליו אברהם ובעלם ושמועותד לעני רוכב על החמור דעל חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחמורה אונפשה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימיר מר"ז על ר"פ מושם דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה דכדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מצפי פסול את השחיטה רק כشيخה הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וקשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יimir ופסקיןן קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתוישב בהז' קושי" עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"ז והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז און הגיגרת לבודה יתקשר דהא רק אסברת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו לצדדין אבל על הא חדודה קודם לליובנה לילכא מאן דפליג וא"כ בקנה להיא שום חשש דאפילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחת הרוב שוב א"א לטורוף אחר שכבר נשחת בהקשר ואון אפילו לשיטות רשי"ז ז'ל דמצוי מפסיל במייעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך קדמתה אבל בפסק הגיגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנו בה וכמו ש' הש"ז י"ז סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז'ל. ועיין מש"כ אני בהז' לקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי" מתרצת שפיר דאן לא מדיחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטעם אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ די פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואון אונגרת וא"כ מה בין עוף לבמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מציא להקשוט כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמיים א"א לצמצם עין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפי דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה בלבד עד שmagyu לרוב לא איכפת לנו אם הפגימה קורעת וירק באוטו משחו המשלשים את הרוב ומיהיכי תיתי ניחוש דכשהגעו לאוטו משחו פגע בו הפגימה והשלים את הרוב שע"ז אמרו דאי"א לצמצם ולמה נפסול השחיטה אלא ע"כ כדאמרן דמאחר דח"ל החמירו לפסול הסכך פגומה בין שפსלת השחיטה ובין שאינה פסולת השחיטה אין להקל בין עוף לבמה אפילו באיז' הקנה בלבד והדברים ברורים וקלורי לעיני בס"ד.

ע"ש גמר' רבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחות בהבשר וכוי א"ר פעמים ששותט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחות בשר ולשותט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דאמרו בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבנן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ז בשם הר"ז ז'ל. ובabar עניין זה הכלocr.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנהנה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר איסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גרמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והיה בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מוה שהדם מתעשר ג"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה ששחית אח"כ למעליה או למטה מהה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלא"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לסתן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא אייכא מעשה טרפות בתקילת השחיטה ואייך מתכשר ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרפות חזר להכשרה ותירצו דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק משלחות והתחיל בם"א והאי מיעוט הנשחת על מעלה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לסתן דף ל' יישוב נכו"ע ז' ודוק'.

הר"ז ז' ל' המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הרשיטים ז'ל בטעםא דהא מלטה ממשום דאן פסקין כהני אמראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך באברה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יimir פריך שם מהא דר"ז הרי דאן לית לנו בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הרשיטים ז'ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת יודע להזהר שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטוט אבל לא ניחא להני רашיטים לומר דהני אמראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא דגמ' שם "מי לא אר"ז" ממשוע להזהר מירא הוא מוקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מימרא ביל' חולק ולפע"ד נראה דגם הר"ז והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבאזר בהז'.

ধהנה לקמן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"ז ז' ל' כשית הרא"ה ס"ל דפגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אוגרת כלום פסולת השחיטה אבל היא חמורה אמראי בתראי דלפני כן רק לכתה קפדו שי"י הסכך חלק אפילו מפגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אברהם ואטפרא אצרכת לעקב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעקב דאייך המימרא לשיטים דאברה ואטפרא לעקב ואתלת רוחתא רק לכתהה אבל לדעת הרשב"א והר"ז ודעמהם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פסולת וכאשר כן נקבע ההלכה בשוו"ע האי אצרכטא דר"פ בדיקת הנרגשה רק לכתהה הוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתהה גם בדיעבד, דבDİיעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ז ז' כתוב בשם הראב"ד ז'ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתהה לא ומ"ה אסיקנא דלכתהה צריכה בדיקה אתלת רוחתא ור' יimir הוא שא"י לומד לכתהה מידיעבד דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה" עכ"ל ודבריו לא כארוי' אינס מובנים איך למד ר' יimir לכתהה מידיעבד ואייך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתנו ניחא דר' יimir הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דאפילו האוגרת אינה פסולת מן הצד וא"כ ניהו דלכתהה יש לבדוק מפגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפגימה הנרגשת ודאי לא תבעי לר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאן לא חיישין לקושיינו ממשום דר"פ ממשום לא פלוג קאמור דכל שבדוק בטופרא אחוודה יבדוק גם הצדדין בהז' אבל הרמב"ם דס"ל דצרכטא דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גרוו שיהי הסכך חלק מכל וכל וכל שם פגימה על הסכך אפילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פסולת והוא חומרא שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי שם א"כ איין כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעuden בימי לא החמירו על פגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שחייבו לפסול כל סכך פגום אפילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפסול סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכ"ס או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"פ משום דגム נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנטול ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משון הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכותב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכ"ס וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותך והרי זה התיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכותב שהבהמה כולה אסורה. וראיתי בס' רຽעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דאע"ג דיקבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאוסר הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דניהם לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנאה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורא, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משום שגורם הנאה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאות הבריאה אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו בד"ה מותר לשחות, משבת דשות חיבר משום שהוא מתן לגבי אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקשות דשאני שבת דכל שעושה מלאכה שמניע לאדם הנאה ותועלת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דחרי חולב וمبער הנה המלאכות שביצם הון קלוק וายבוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכמו שאמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל ומבער ולמ"ד שם דודקן בצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשב כי עי' הערת העצים ונטילת נשמה של בע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשות כן מפני הנאה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנאה שגורם הנאה מותרת איסור כל מעשה המגרע אתשווי עכ"פ שגורם לו הנאה אח"ז אין מותר כל מעשה המגרע אתשווי עכ"פ שגורם לו הנאה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוונו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכותבו „אבל לעניין הנה מע"ז לא חשוב בין חילוף בין חילוף והוא שבחרacter של ערך תרבותי או גדי שמשה ברכורו של ע"ז דבחילוף לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להרבה עי' חבירו כי מאיסורא אם יכול מהני פירות שהחולפו בערלה עי' לע"א. ואת לדעת שיש חילוק בין חילוף איסור הנהה להאיبشر של מסוכנת או בגד שנעשה ברכורו של ע"ז דבחילוף לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להרבה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראל משא"כ הא בשר והאי בגד דונשתנה למליאות של עטה עי' סכך ורכורו של ע"ז כל מי שננהנו ממנה נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נカリ ארג בגד ברכור של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנאת תקרובות ודאי דשיי האי בגד לישראל כי אין כאן מקום לאסור הגורם כנפער"ד ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג ברכור של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנאה ממשית לנוף ומ"מ ילפיקנו מאו מכור לנカリ היתר הנאה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומוכניס את ההיתר תמורה הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנאה גמורה כי ברבוי נכסים נתרבה בנסיבות אכילה כבודו ומוראו אצל הבירות ולכן יפה כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת איסור תורה הוה כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו' מועות והשחיטה רואוי' לאדם ושוו' מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנאה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכן שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך רך גורם הזה לאוטו ההנהה שננהה בחיליפה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחלפה על איסור תורה אסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שביארנו לעלה בסוגי' דמחליפין החלופה באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחלפה דכוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחיתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. ולכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עלה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאסרו עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא יהנה משכר מצוה שהוא גורם הנאה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשהala היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש' בರ"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאסור אף מדרבנן מה שננהה משכר מעשי. ולכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקתני שם שכרו איסור ממתני' דמקdash בערלה דקתני אם מכון וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכון וקידש בדיעד קתני אבל לתחילה גם שם אסור לקדש בדמיון ונתקחו לרטר עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רצאה אלא להוכיח דגורם הנאה מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה לחיליפין וכיון דמותר מה"ת ניהו דשם אסרו תכמים לתחילה לקדש בחיליפין וכיון דמותר מה"ת עברה איסור תורה בחילפה ובמכירה אבל כאן במה שעבד עבדותו בי"ג לא עבר איסור תורה כי לא נהנו ממלאכתו רק לבסוף וא"כ אין כאן טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משתלם רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאסור אח"כ את שכרו שקיבל בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' זו אלא بما שהדרשו דגזרו שלא ישכיר א"ע לע"א. ואת לדעת שיש חילוק בין חילוף איסור הנהה להאיبشر של מסוכנת או בגד שנעשה ברכורו של ע"ז דבחילוף לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להרבה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראלי משא"כ הא בשר והאי בגד דונשתנה למליאות של עטה עי' סכך ורכורו של ע"ז כל מי שננהנו ממנה נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נカリ ארג בגד ברכור של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנאת תקרובות ודאי דשיי האי בגד לישראל כי אין כאן מקום לאסור הגורם כנפער"ד ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג ברכור של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

לאוקמי' יותר בסיכון דמוור להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחובינן התיקון נגד הקלקל אבל התם דהתקיון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסבירה נכוונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היטב בכל הדברים שתכתבנו.

דביה' ש צונן וא"כ קשה דהרי אז בהדחה בעלמא סגי' גם נעיצה לא בעי וכדליך וולכתא בעצנן ועי' הי' להם לתרץ דהשי' רצהה לתרץ אפלו למ"ד ביה"ש רותה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח'כ האי תירוץ שליבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק בי' גוזא דמץ' מיריב בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן דה' וולכתא דהא דסגי בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צונן דוקא, וא"כ הכא דרצה לאוקמי בכל סיכון שייה' צרייך דוקא נעיצה.

בא"ד ותימא דמשמע הכא דבעי לייבון וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ' ליל' דבקושי' הראשונה דתסאי נעיצה לא הקדיםו האי דמשמע הכא דבעי לייבון וכו' ולמה הוורכו בגין להקדמה אבל ניחא ולשונם מודוקדק היטב - דהנה הרשב' א' ז'ל מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש"ס בדיני הגעהה ובלאו שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך שיקלוף את ביה"ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ד משום שמנוניות דאייסורה דنبולות דnbulo בסקין עכ'ל הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט נבלות ולא תקרובות עכו'ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת ה פוסק לKNOWN בסוגי' דרביצה דעא'פ' שאין אדם אסור דבר שאין שלו א'פ' בשחתה בהמת חבירו לע'ז לא תיראה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך ונוקמא בשחתה חבירו לע'ז דליך שום איסור לא תעכו'ם ולא נבלות אבל הסכין נאסר מצד ממשי' ע'ז. ולהז כיוון רשי' באמרו דעא'פ' איך מאש נבלות אפלו אם נוקמי בשחתה בהמת חבירו לע'ז עכטדי'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש"ס מוקי בסיכון דפסק בי' גוזא וה' דהוה מצי לאוקמי בשחתה בהמת חבירו. אלא דאי אני אומר דאפלו בהמת חבירו שלא אסור הហמה משום דאי' דש'יש אבל מה שנבלע בסקין שהוא דבר מעט שלא ניתן להשבען לא שייך לומר שלא נאסר מצד שהוא של חבירו, ואם נרצה לישיב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות י'ל דכל שנבלע בסקין בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע'ז לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה ההמה תקרובות לעכו'ם וא'כ מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסcin לא נגרר אחר הហמה להעשות עמה תקרובות זהה דבר נכון לפע'ז עיין לקמן בסוגי' דטיפת הלב ק"ח ס"א בעין סברא ז.

וראייתי באחרונים שדנו בשחיתת מסוכנת מצד מקרי אדם לא נחרה הוה מטה מלאיה ואני רואוי' אלא לכלבים ועיין בפ"ת סי' י"ד אות א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר בהמה בריאה לשוחט בסיכון של ע"א ולא נctrיך השלcta דמי שכר הסcin לים המלח ואם נאמר דבאמת צרייך אז ודאי הי' אסור לשוחט לכתהלה כדי להשליך אח'כ דמי הנאת הסcin לים המלח וצ"ע עצה.

תוס' דיה' שליבנה באור הא דתנן בסוף ע"ז וכו' דבענצה בקרקע סי' וכו' טכ'ל. הא דלא העמידו קושיותם על מה מתרץ בהדחה דעל מה שמתרכז שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ' בהדחה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה ז'ל אדם בחודש ממש מוקי כמו דאמר דפסח בי' גוזא לא קשה מהא דע'ז דסגי' נעיצה דהרי רוצה

מקצת בפיסול נמי שחיטתן פסולה וכנהירה נידונת כאשר העיד ר' ישוב בשם ר' יהושע ל�מן ל"ב ע"א במשנה שם, וכן י"ל"ד מלשון המאמר עצמו דקאמר שהי"ד דרשה וכו' שהם פסולין השחיטה שהוא הוא השילות ולא קאמר הלכות שחיטה בابت אחת בהלכה והבאה בגלי בסימנים שאינם עקוריים ולרש"י בחרתו ולא בקרעה ובמקומות הסימנים ולאפיקי לעמלה או למטה מהן והחילוק שבין לשניהם דקרה ולישנא דהילכה בולט ומורה באצבע על מה שכתבנו דקרה מדבר בלשון החילטה "וישחט" וכל שרוב הסימנים שחוטיםינו ידי "וישחט" אבל ההלכה מדברת בלשון שלילה „שהי"י דרשה וכו' לנו כל שקרין ב"י ששחה או דרס ואפלו במקצת הרוי עשה מעשה פיסול והבן דבר זה ועוד תדע לך דהמאמר הלאה מדבר מפסולי שחיטה במקצת הסימנים דהרי הש"ס פריך מאי קמ"ל כולחו תנינהו ומשני לא צריכא שחחט לפניינו ב' וג' פעמים וחחט שפיר קמ"ל כיון דלא גמר זימני דשהה ודרס ולא ידע ויפה מדיק זאת מדקאמר „כל טבח שאיןו יודע“ ולא קאמר סתם „כל שאיןו יודע“ משמע דטบท הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו שחחט שפיר מדבר ומ"מ חיישין זימני דשלא מdeadע אירע לו דרך מקרה דשהה ודרס, ולא קאמר דלמא בגין שהה ודרס כיון דלא ידע מושם דרשה, ובת רשב"א ומה שכטב רשי ז"ל כגון דרשה ממשום דגם עיקור דסכך פגומה מפורש כמו דרשה וכמו דקתרני לקמן במשנה דחוץ מ/legal קציר והמגירה ובשנים מפני שהן חונקין ופרש"י שאין חותכין אלא קורעין עכ"ל והוא אומר גם אין מפורשים דכן שהי"י ממעט מושחת דאמרו לקמן ל' דושחת ליפין מיח שחות לשונם דבעינו מפורעת ובהלכה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבעינו בחוד זימנא כחץ ולא בהפסק שהי"י ואין להקשות דא"כ נימא דבעינו דоказ בהולכה כחץ ולא בהולכה והבהה ע"ז נשיב דין זה קושי" דرك מה שמסתבר נמעט כי ע"י הלכה לחוד בכל עשה גיסטרא שהוא ממעט מושחת ממש"כ רשי ז"ל בראש השוחט עי"ש בחודשון, ואיך נמעט הלכה והבהה ונctrיךоказ הולכה לחוד, חלדה הטעם מבואר דא"א לשחות כהונן בלי דרשה והי"י כשחלד הסcin תחת העור והוא מלטה שחחות מעיד עליו והגמרה הלא שחיתה בסימנים בעינו וכמ"כ הרמב"ן עה"ת דמלת וחחט היא חתיכת סימני הצואר וא"כ דמליקה דבעינו ממול עורף ולא זה סימנים ולקמן דכ' כתבתתי דמליקה דבעינו ממול עורף ולא עורף, ידיעין דלעומת זה בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן עיקור לדעת בה"ג כתבו הרשאונים דסימן השמות א"א לשחות כהונן בלי דרשה והי"י וא"כ קsha טובא האי הללמ"ס למאי אתה, ופלא תראה כי לפקן כח ע"א דתני" רבינו אמר צויתך מלמד שנכטוה משה על הוושט וטל הקנה וכו' ומהני הלכות שחיתה דהכא אין זכר למו ורש"י פ' שם דלאוоказ אלא הלכות שחיתה בכלל ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעוף ושנים בהמה ורובה של אחד כמוות בתיבת כאשר עי"ש עכ"ל עכ"פ התמייה קיימת למזה השמייט רבינו הני חמשה הלכות שחיתה ומנה ושת וקנה בעוף אחד ובבהמה שניים ורובה של אחד כמוות של הנני לכאר או דני שחיתה לחוד המה אלא גם הלכות נחירה כי הלא לדעת רש"י ותוס' גם בנחירה בעין סמנים מבואר בכמה מקומות במס' או וא"כ צרך רק בקיור אני מוגלה לך סוד עניין זה והוא:

אבל התוס' לא נחא להז' והקשו על פרש"י דעיקור הני
הא דתנן שחט את הושט ופסק את הגיגרת ז"ל ותימא דין זה שחיטה דקאמר הכא היא בשחטה כהונן ורקע במקצת הס' עשה שני פסולים והן הנה פסולין שחיטה אבל כל השחיטה בדרשה או בעיקור ע"ז לא בעין הלכה כי הוא מקרה מלא ושות ודרס ולא וקורע ולכו הוצרך רש"י להביא הני משניות דקתרני בהוא דמקצת בדרשה ובעיקור נמי פסול.

שתמשו לשחות ולהתוךبشر מלהעמיד בסיכון דפסק ב"י גוזא דוקא. ועוד נלפע"ד דבלא"ה ליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר היינו שליבנה באור דעין ברשב"א ז"ל שכטב דסגי בהגעה ולאו דוקא נקט שליבנה באור אלא לרווחה דמלטה קאמר כן וא"כ א"א לתרץ בהז' האי בחדשה דקאמר מבון ועיין לבב ארוי ודוק".
ודע דהא דקאמר דפסק ב"י גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים לא ידעתاي איך נעשה הסcin בזה ממשי ע"ז כי זה מקרי ממשי דמשמי כי הcorrת עצים להסקה לע"ז העצים גופן אינם נאסרים כמו שכי רשי ז"ל הכא דלק"ע ממשי עכו"ם בעין עד שייעבדו ואיך יאשר הסcin ממשום שימוש העצים שהם גופן עיין לא נאסרו. ויע' וכעת לא פניתו לעין ולא באתי רק לעורר את המעיין.
דפ' ט' ע"א אודרי א"ש כל טבח שאיןו יודע הלכות שחיטה אסור לאכול משותתו ואלו הן הלכות שחיטה שהי"י וכו' מדקאמר הלכות שחיטה ולא קאמר דיני שחיטה מוכחת דהני הללמ"ס הם וכן אמרו בפי ליקמן ריש השוחט, ותו שהי"י וכו' מנ"ל גמר וכו' ופרש"י הללמ"ס אלא שכטב דכלן לאו דזוקא דיש מהן שנכתבו כגון דרשה דאמרין לקמן וחחט ומשך, והללמ"ס אשרא קאי וכן כתב הרשב"א ומה שכטב רשי ז"ל כגון דרשה ממשום דגם עיקור דסכך פגומה מפורש כמו דרשה וכמו דקתרני לקמן במשנה דחוץ מ/legal קציר והמגירה ובשנים מפני שהן חונקין ופרש"י שאין חותכין אלא קורעין עכ"ל והוא אומר גם אין מפורשים דכן שהי"י ממעט מושחת דאמרו לקמן ל' דושחת ליפין מיח שחות לשונם דבעינו מפורעת ובהלכה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבעינו בחוד זימנא כחץ ולא בהפסק שהי"י ואין להקשות דא"כ נימא דבעינו דоказ בהולכה כחץ ולא בהולכה והבהה ע"ז נשיב דין זה קושי" דרכ מה שמסתבר נמעט כי ע"י הלכה לחוד בכל עשה גיסטרא שהוא ממעט מושחת ממש"כ רשי ז"ל בראש השוחט עי"ש בחודשון, ואיך נמעט הלכה והבהה ונctrיךоказ הולכה לחוד, חלדה הטעם מבואר דא"א לשחות כהונן בלי דרשה והי"י כשחלד הסcin תחת העור והוא מלטה שחחות מעיד עליו והגמרה הלא שחיתה בסימנים בעינו וכמ"כ הרמב"ן עה"ת דמלת וחחט היא חתיכת סימני הצואר וא"כ דמליקה דבעינו ממול עורף ולא זה סימנים ולקמן דכ' כתבתתי דמליקה דבעינו ממול עורף ולא עורף, ידיעין דלעומת זה בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן עיקור לדעת בה"ג כתבו הרשאונים דסימן השמות א"א לשחות כהונן בלי דרשה והי"י וא"כ קsha טובא האי הללמ"ס למאי אתה, ופלא תראה כי לפקן כח ע"א דתני" רבינו אמר צויתך מלמד שנכטוה משה על הוושט וטל הקנה וכו' ומהני הלכות שחיתה דהכא אין זכר למו ורש"י פ' שם דלאוоказ אלא הלכות שחיתה בכלל ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעוף ושנים בהמה ורובה של אחד כמוות בתיבת כאשר עי"ש עכ"ל עכ"פ התמייה קיימת למזה השמייט רבינו הני חמשה הלכות שחיתה ומנה ושת וקנה בעוף אחד ובבהמה שניים ורובה של אחד כמוות של הנני לכאר או דני שחיתה לחוד המה אלא גם הלכות נחירה כי הלא לדעת רש"י ותוס' גם בנחירה בעין סמנים מבואר בכמה מקומות במס' או וא"כ צרך רק בקיור אני מוגלה לך סוד עניין זה והוא:

דהני הלכות שחיטה דקאמר היינו במקצת הסימנים וע"פ שרוב הסימנים נשחותים בהחזר וזאת לא נשמע מן ושות דפסול וכאשר נbaar בדיבורים הבאים לדלא הולכה היינו מציין להכיר דרש או שהה במקצת הושט שאפלו טפה לא יהיה כי ושות קתרני ב"י כל שרוב הסימנים נשחותים אבל הולכה אתה דאיילו בשחט

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר נבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאמת ותרץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור השהיי אלא דסכך"ס מה נעשה לדין דאנו אוסרים כל שהיי כל דחו ואיך פסקינו דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' כדיינה דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהיי כדי בикור מאי לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא בריתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטמא במשא הרוי מפורש כאן בבריתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשמו אל מהאי בריתא כמו שمبיא תחילת ממשנה והביא הבריתא כדי לפרש מימרא דאמורא דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאת ביש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכםDK אמר הוא תימא רבתא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי.

ד') כאשר מסיק דעתה חכם אמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכ שיבודק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור השהיי בבדיקה בסכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל עמדו כמשתומים איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס דלא קאי על בדיקת הסימנים אלא אבדיקת בסכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על הטבח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בדיקת הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מתוך הסוגי אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למוצהך דרך ישכן האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה Adams רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטין לפניו אין צרך יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' ז"ל,, השורת צרך שיבודק בס"י לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכוכ' עכ"ל והטו"ז הרגיש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدلיל רואה נשחטו רובן יכול לסמוך אראי' בשעת שחיטה אבל במהרי"ל בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראיין ונכוון להעביר ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיתות רוב אמר הכי עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מתוך דבריו הרהור"ל לא לפреш מלטה דשモאל קטאת, אלא אם הוא מודה לדעת הב"י Adams ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרך יותר, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפלא עניין כי לפי שיטתו צרכין לפרש מירמא דשモאל דקאי סמכין אין רוחה, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לפה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חציו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא ז"ל כתובadam מונה הנשחט לפניו באופן שרוואה ביה"ש מפורעת

שייך להל"ש דזה פסול מפני שלא שחתו ולא דמי לשאר הל"ש ויל דמיירי ששחט בסכין פגומה או במגל ואה נקרא פסק את הגרגרת ופסולה הוה מושם דין שוחטין אלא חונקין וכוי עכ"ל עי"ו במהרמ"ל שלישיב דעת רשי"ג כתבו דמיירי בסכין פגומה וקרי לי' פסק את הגרגרת אלא דבר אני ולא עד אין מקום תימא מצאו כאן הלא ר"ע שם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה סגי לטהר מיד נבלה אע"פ שהסימן השני בפסקה אלא דרי' ישבב החזרו באמרו כלל ממשמי"ר דר"ג דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שיק' זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהה הוה עי"ן בזה لكمן מה שכחתי שם בעניין הנסתה הלאה אבל עכ"פ שם שחיטה כד לטרח מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה לי'adam נני להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי"ע עיקור או פסיקה לא שיק' למןות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגראגרת מירוי דלא מיפסל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלים את הרוב דקודם לנו או לאח"כ לא מיפסל ואפילו לדעת רשי' דקמפרש האיבער דשחה במיועוט סי' דלקמן על מיועוט בתרא ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבער דלא איפשטא הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה הולכת על סכין פגומה בגראגרת אדם פגע בפגימה במשחו המשלים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמיש"כ התוס' בעצם לדעת הה"ג דלא מנה פסק הגרגרת בסכין פגומה בתוק הל"ש מושם דין כאן נשחטה אלא חניקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיק' לה"ש אע"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכן כל דברי התוס' לפנין בספר החחות. אולם זאת שכחתיו דבגרגרת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שחתו בסכין פגום כל שהשלים את הרוב עי' הפגימה הרי היא כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דוידי כי עכ"ל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו لكمן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהගים שליש אמצעי ושחט שני שלישיים כשרה ובטוס' שם ע"ב ד"ה שחט ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא לכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצי' מצטרף נמי אל מעשה הטרפנות וכן בשחט שני שלישיים אף שליש האמצעי בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא מצטרף לשולש בתרא להשלמת השחיטה לא מצטרף לשולש אמצעי כדי להטריך אבל במקומות שחיטה שאני והינו ממשום האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעניין זה אריותות כי זאת עיקר הפלוגתא בין ר"י וו"ל لكمן ל"ב ע"ב ומthon פלוגתם והוציא הרמב"ם דין דכל טרפו במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק' היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכ שיבודק בסימנים לאחר שחיטה וכו' עד במתניתא תנא נבליה ומטמא בשא הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי ליריד לעומקה ולגלות סודה. א') קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורהDK מיסמך האי דין דלא בדק בסימנים להא דר"ה דבכמה בחיה בחזקת אישור עומדת עד שידעך לך במה נשחטה ולולי' דמסתפניא היטי מגיה ב' של במה בכ' ולגרוס כמה נשחטה وكαι על הסימנים אם נשחטו כשיורו כי תיבת במה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי' ג' עד שידעך לך בודאי נשחטו שחיטה כשרה' וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן דלא סמכין ארובי פעמים שחת ספר מושם דהוה רובה דתלוי' במעשה והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרה ולהבדיל בין הטעמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובה ברשי"ג שם צ"ל בין חמוץ לפרט והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חציו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא ז"ל לדעת התוס' דמה"ת יש לסழק על רוב פעמים שחת ספר

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על אישור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת אישור דקאמר היינו אישור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכארוי נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני ובו' ממה שכתב בחזקת אישור הוא אבמה"ח, דבד"ה מר סבר כתוב אז'יל מס' בחזקת אישור הראשון עומדת שלא הייתה שחותה, וכיון דבחזקת שאינה שחותה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ"ל הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד והויא טליה אמרתית ליישב סתירת דברי רש"י זיל' בדרכ פלפול הנרגוג בגיןו עפ"י מה שראיתני לקודש זקנין מאורה"ג רע"א זיל' בהגחותיו לוי"ד סי' כ"ז, שרצה ליישב קושי התוס' על רש"י דאישור אבמה"ח בלאה הרי הלה לו, וככתוב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ"פ הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדיןן דיל' הא דר"ל דרייה לאחר שחתית הקנה, כאמור דמנח בדיקולי, בב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים כמנח בדיקולו, וא"כ חזקת אישור אבמה"ח של בני מעיים מעד שלא שחותה כראוי, והבמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי"ש ולפ"ז אמרתית דכל זאת שידי בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכן, אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא שיק הא חזקת אבמה"ח, דהרי אי לא נשחת רובה ליכא אישור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירמא דר"ה דקאי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת אישור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקאי על לא בדק בסימנים, והכרח לפреш דחזקת אישור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנסתי בעומק ענייני מסכתא זו, ראיyi שאין בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של ובחודשי לקמן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכו שאין כאן שום סתירה בדברי רש"י זיל' - כי מה שפי' רש"י זיל' מס' דבחזקת אישור שעשה דאיינה זבחה מוקנית לו ענין לפי התוס' דבחזקת אישור הוא התוס' קרא דזוחבת, אבל רש"י כאן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בשחתת שלא נשחתה, פלוגתת רש"י ותוס' בזה הוא כאשר אבאר דעתינו חזקה דילפין לקמן מגע יש לפרש על שני אופנים, אופן אחד דבכל ספק壬 שנטעורה אצלו על השתוות הדבר מכמות שהיא מתחלה, אמריןן שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהי' וא"כ אין אנו מחייבים את השם טומאה טהרה אישור היתר וכדומה, אלא מחייבים המעד ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משתנה השם ע"י סיבה מ"מ מחייבין העמד הישן ולא נסתפק壬 שנתהדר סיבה חדשה, והמשל בזה אישור אבמה"ח, ע"פ שעי' המיתה משתנה האי אישור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחייב במעד הישן שלא נשחתה ע"פ שהוא מותה לפניינו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן והוא היפך למשל אם אנו אין על הولد אם הוא בכור, לא מצינו למימור דמוקמין האי ולד על חזקת שאינה קודש בבכורה מפני שביעודה במאי אמה לא היה בה קדשות בכור, כן גם עתה לאחר שכבר יצא לאויר העולם, דהרי הסיבות אינם שוות דבمعنى אמה אין בולד קדשות בכור מפני שפרט רחם בעינן ואם נחייב את השם זה דאיינה קדוש גם לאחר הלידה, צריכין לחודש סיבה חדשה דהינו שלפני ולד זה כבר היה פטור רחם ע"י לידה קדومة, ואני בחזקה לאו להחייב את השם קתניין עליה, אלא להחייב המעד שכבר יצא כדי להחייב את השם הישן.

ודבריהם שכתבתי למדתי מתוך דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל'

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח"כ, אבל בסתם שחוויותינו אין כי מוליכך הבה"ש בריבוי הדם והרבה פעמים לא נשחתו قولן רק רובן שכן קאמר בסתם דחטבה צrisk לבזק ולא יסмоּך על מה שראה בשעת שחיטה נשחתו הסימנים قولן או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוך על הראיי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צrisk אם באמת ראה בשעת שחיטה שחתה שנשחתה הרוב וכן למדתי מלשון הרמב"ס זיל' שכתב 'כל טבח צrisk שיבזק בס' לאחר השחיטה ואם לא בדק וכוי' הרי זה נבלת אפיilo היה השוחט זעיר ומהיר' עכ"ל הזחבות הנה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מצrisk בדיקה לאחר שחיטה דזקא ולא סגי במו' שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראיי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלת, ותדע שכן כוונת דברי, מדמיים אפיilo השוחט זעיר ומהיר, ר'יל שלא נסמוך דרוב פעמים שחיטת ספר, וא"כ דמיiri דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה שנשחתו قولן או רובן, יותר רבודתא הוליל' דאפיilo ראה בשעת שחיטה שנשחתו כהונן מ"מ נבלת הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ס זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראיי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר'ש' כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ס עפ"י שיטתו, בהא דצrisk להראות סכינו לחכם הוא משוע לתא דאיירון, וכתבנו כבר למעלה דלאחר שהחמירנו לפסול השחיטה ע"י פגינהה כ"ד הנרגשת ע"פ שאינה אוגרת, עניון חכם מדינה דסתם טובח אינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צריכא הרבה ישוב הדעת ומתיונות ומינה דה"ה בכל דבר הצrisk הבחינה יתירה על כל שהו בעי חכם, ופריש"י לקמן מ"ד ע"ב דמלטה דתלוי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופריש"י כגון מקיפין ברירה דפעמים אדים טועה בדמיון, וא"כ ה"ה בשחיטה מצומצמת壬 שקשה להעמיד על הבירור אם נשחת רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא בעי חכם, וזה דקמנני לא אלא דקאמר ר'י' כדי ביקור חכם וקאי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם אימא בסתם שחיתות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייכא רוב הנראה לעיניים, וע"ז פריך א"כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמיiri המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופריך בדיעבד אולי סמכין אשוחט זעיר ומהיר, דמסתמא אכן רובה, ע"ז הביא ברירתא חד אמר טרפה ועד תנא נבלת, ומהאיי ברירתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דושMAL שזו אוצרכתא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה שנשחתו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת ולא בדקה וכאשר נדרש בספר היל', דלהבדיל בין הטמא ובן הטהור היינו בגין נשחת חציו של קנה לנשחת רבו, הרי דמשחיטה מצומצמת המדבר, שלא נתברר אם נשחת רובה או רק חייז, וע"ז קאמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיטת ספר - וכאשר אבאר בסmock במיירא דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודק ולא לסמוך ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ס ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבנו ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר' בדר"ה קמייפילנו וכו' מר סבר בחזקת אישור קיימת והשתא מותה היא ומר סבר בחזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רש"י זיל' מפרש חזקת אישור היינו אישור אבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בזה,

איסור דaina זבוחה אילא חזקה טהרה דבנה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא לכן כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרס, דעתה איזו שינוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשיור שהי' או שחתט בסיכון קוצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אס דרס, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שינוי, זה שיק לומר דומוקמין אחזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבוחה, וניהו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק אסור מה"ת, אבל بلا בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטה לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן"ל לדಡעם לא מירוי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא החמירו לגבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעת דברי, שבחזקה לא איכפת לו להחזיק את השם אלא שלא חדש סיבה חדשה להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעומם מחזקינו את השם הישן אפילו ע"י סיבה חדשה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש ברכורה מעוי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברה לא נסתלק עכ"פ שנטהר באפר הפרה, מושום דשما הפרה טרפה היהת ולהיפך לא נחזק שם לאחר אחר, עכ"פ שהסיבה לשני השמות שות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשחטה" אלא דבחיה עכ"פ שלשיניהם יש סיבה אחרת, דהינו "לא נשחטה" כל שלא נשחטה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא נשחטה נקרא נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שווה לא נחזק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירוש"י זיל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהוגן אנו מוקמינו את הבהמה בחזקת שלא נשחטה, דהינו שלא העשה האי מעשה כהוגן, ומילא מחזקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא נשחטה שוה בשניים, אבל אייך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר דאן השם מחזקינו ולא הסיבה שלא נשחטה, ולכן שם איסור אכילה שהי' לעלה בחיה מחזקינו, שג עתה אסורה כבחללה, ובזה י"ל או דסובר כתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דaina זבוחה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', וכן גבי איסור מוקמינו לה בחזקת טהרה, ולגביה טומאה מוקמינו לה בחזקת טהרה, ואני בזה סתירה, דמ"ג אי לא נשחטה קרואו הרני נבלה ואי נשחטה קרואו הרני זו מותרת גם באכילה, דמ"ש מה דשנין במס' טהרות, מובא בוגם פסחים דר' י', בשני ב"א שהלכו בשני שבליין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפלו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמ"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' ורשב"א זיל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעומם מחזקין השם, אבל המציגו שם שחזקת איסור עשה שאינה זבוחה ומקרה דזוחבת דאיתא למתוצה, ואפלו להחזיק את השם ע"י סיבה חדשה דשנה נמי מחזקין כאשר מבואר מtos' לקמן בסוגי' דרוב, דומוקמין בחזקת שאינו קדוש ברכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפניהם להזקota כללו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה לנו כאן, הלא נגד חזקה

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל חי איסור ממש נבליה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה ממשום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת אח דמלילא נעשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירה ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשות'א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניו נגעה, لكن קם דיון של הפלתי במקומו דוגם נקה'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניו בסוגיות הבאות בס"ד ודודו'ק.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בבחיה בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחוזקי' ק"ז בעהchat'ס ציל' דרא'ה בראשיא קמ"ל דאלין בתר חזקה ובסיפא דאלין בתר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי' הבהמה, ובסיפא סמכינן ארוב בהמות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא אכן חזקה ובסיפא רוב אלא דהא מלטא דאלין בתר חזקה ורובה איתי בכמה משניות וברירות ולא צריך אין בא דרא'ה אבל ר'ה רבותה אחרת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שידוע לך בנה נשחתה וליל כתבנו דה' ראי' להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכון דבריו להא דספראDDRש להבדיל בין הטמא ובין הטהור על ספק שחט חייו או רבו של קנה אלא דקשה מאד לשולח יד בלישנא דגמ' ובערט שא' צרכין להגיה גם תיבת נשחתה לשלק אותן ה' וגם קsha וכ' ר'ה ברייתא אתה לאشمמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז'ל להכניס חדושי דינים ולהסミニים לקרא וכן חודשי דינים של האמוראים להכניס במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר'ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה اي שחת רובה או חז'י דומוקמין אחזקת איסור ונידון כنبלה ודאי אבל ר'ה מוסיף דרא'ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דינו דלקמן דפליג בזה עם חברו ר'ח' בשחית ראי' ונמצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת בחזקת ראי' לשחיטה עומדת וגם הסcin' הי' לו חזקת בדוק והינו צרכין למורשתה הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin' ולכך בדקוק גודל קאמר עד שידע לך בנה נשחתה ר'ל באיזה סcin' נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותה רבתה כי ר'ח' באמת מחייב ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור'ה פועל אפיו בשיבר בה עצמות וכן בסיפא דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שידע לך בנה נטרפה נמי בדקוק ואומר "במה" ולא "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقل לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמ"כ רשי' ז'ל עה'ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מהיים בספק שאירע בה דבר מחיים ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ'כ' נטרפה מחיים כי רק מה שנעשה מחיים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכ'כ' יצא מאן הרוב דהרי רוב בהמות אין להם מים במות או קוץ בשוט מ"מ סמכינן ארוב בהמות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הנסיבות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באריכות בסוג' דישב לה קוץ בשוט עי"ש אבל ר'ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחרمير בנולד ריעותא מחיים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחויזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחיים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתר רובה ולכך בדקוק אמר בנה נטרפה ממשום דקאי על הספק אם ע"ז אב ולאה"מ או ע"ז קוֹז וחולִי ומחיים וקרוי ל' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבן לאח'מ לא מקרי טרפה.

חדר לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השתה הוא דזרה, דהרי לפנין מנגע ליזול בתר חזקה דמעיקרה.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתא והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעהchat'ס ציל' יי"ד סי' זה שכולם דוחים הא דחידש לנו הפלטי בס' ל"ג, דספק נקה'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כאן שחיטה, והגאנונים הנ'ל דחו דבריו ע"י הרשות'א הנ'ל, דכוון דלהאי נשחת היה חזקה שאם עשה בה מעשה השחיטה כהונן תתנכר לאכילה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהחזקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרגישו דהותס' לא סברו כסברת הרשות'א, אלא אכן מחזקין את שם החזקה ואפיו ע"י סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל שלא כרשב'א.

והנה השב שמעתא שמעתא ה' פ"ז הרגיש בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחט את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואין יודע אם קודם או לאחר שחיתה נשפט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשות'א דלעלום דינן על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונן נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר'ג' ז'ל ריש א"ט, דשומות בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דאי' דשחט שפיר משום תנעות הסימנים וא"כ בספק שמוות אי'א ספק בגוף מעשה השחיטה אי' העשוה כהונן, ואין דומה לספק נקה'ו דאין לספק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל ציל' דהנני פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב"א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד בטבילה, ואם הסcin' פגום לא שחתט אלא קרע, וכמ"כ רשי' לcumן יי"ד ד' השמא בעור נפגמה, ונמצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרעו וקרא אמר וזבחת עכ'ל, אלא דани רואה דבל זל זאת לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, הון מרביית' דספק שמוות שהקשה הוא ז'ל, והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשות'א, כי אפיו נניח שבכל הני אי'א ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחחaza לה, והרי האי ספק לאם נעמיד המקוה והגוף והסcin' בחזקתו דמעיקרה, ואז נאמר האי גוף ה'י בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היהת בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשפטו - וממש'כ' במקווה וסcin' פגום שעלייך להביא ראי' שנחרס המקוה ונפגם הסcin' קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרה.

גם הראי' שהביא שם השב שמעתא לסבירת הרשות'א שנראה בעינוי מוכרתות, לא כן עמד', דראיתו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושן נמי נימא אשה זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל תאסרנה מספק, וכן פריך והא אשה זו אסורה היהת בחיי בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח'מ מפני ספק קדושי ערוה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפיו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרף להיתר ולמצוות עי' מיטתת בעלה ואני דומה לאבמה'ח או לאיסור אשת איש דע"ג

ראשות הרבים לילוף מסוטה לטהර ומוגה"כ, אבל ברה"י טמא הכל ספקות דעתם באיסורין דאלין בחו לקולא - וזה ש' רשי"ד"ה הלכתא גמairy לה מסוטה, אז"ל "דרשה"ר ספק טהhor ווגה"כ הוא דהא ברה"י לחומרא אלין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיאל שם יubar עכל - ועינן בח' רשב"א שמיישב בה לאבוי מהיכי תיתי לילוף איסורה מטומאה ברה"ר כיון דחיזין דטומאה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבה לפי פ"ז, וכי לית לי" דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקי, הנה קושי"ז היא דוגמת קושי" התוס' בד"ה התר מס' שני נזירים, דמשס מוכח דאפיילו דבר שאין למדוד מסוטה אפ"ה מוקמינן אחזקתייה ולהקל, תלינו, אין כאן ראי' זיל לא עין בגמ' עד שהי' סובר התוס' מסברא דנפשם אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהcharsו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ב הבה"ג ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטת שני הסימנים דאל"כ רב"א لكمן כ"ח ע"א דעתך לי בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר ייל דראוי' לשחיטה בעין גם שניים, ואפיילו לעכבר בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטותי' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועינן لكمן כ' ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטה, ובמה שכתבתני שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל רבע מא"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבוי ולא שאני בין איסורה לסכנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי' ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברנו תפרט כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"ה הא' הוא פרשי' זיל וכאשר גם הרשב"א זיל מפרש בן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבוי ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה ההלכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבוי הא דספק טומאה ברה"ר טהhor, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט ברה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוטה אלא ברא"ה ונסאר רה"ר^{לענין} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה ההלכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין ייל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ב ה"ה באיסורי דיליכא חילוק רשותות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההJECTATA אתה

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, אך אמר מי חיישין שמא במקומות נקב לשון הגמ' ממשמע לי' דהazzab נקב אלא דהספק הוה שמא במקומות נקב, הרי דפשיטה הכניס את שניים, אבל א"א לפרש בן, דא"כ איזה ריעוטא אייכא ומ"ש מלתננייה דהרי הazzab ודאי נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמיירי אפיילו יש נקבים שלא במקומות שניים, והביאו ראי' מלקמן דמיכשרינו נקבה הריאה במקומות דמשמשיא ידי' דטבחא, אך אמר שם בגמ' כי היכי דתלינו באזב, ואי דבזאב דזקא במקומות שניים תלינו, אין כאן ראי' זיל לא עין בגמ' עד שהי' סובר התוס' מסברא דנפשם אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהcharsו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ב הבה"ג ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטת שניים שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלא אי לכתלה בעין גם שניים, ואפיילו לעכבר בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטותי' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועינן لكمן כ' ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטה, ובמה שכתבתני שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל רבע מא"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבוי ולא שאני בין איסורה לסכנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי' ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברנו תפרט כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"ה הא' הוא פרשי' זיל וכאשר גם הרשב"א זיל מפרש בן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבוי ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה ההלכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבוי הא דספק טומאה ברה"ר טהhor, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט ברה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוטה אלא ברא"ה ונסאר רה"ר^{לענין} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה ההלכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין ייל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ב ה"ה באיסורי דיליכא חילוק רשותות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דהJECTATA אתה

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר בשם עיי"ש והפרשן הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי' ורבה בספק במרקלה ריש ספרו עיי"ש היטב, ובער אני ולא א宾 פלייגי בכל ספק ואפילו בתולדה עיי"ש היטב, דהרי כתבנו לעלה דלאבי' דהלהcta כוותי' דאייך אפשר לומר כן, דהרי כתבנו לעלה דלאבי' דהלהcta כוותי' אפילו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ولكن שפיר מביא אבי' ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור וה"ה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפילו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי' דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכתא חמירה מאיסורה וצ"ע בעת.

והנה הגנו הנ"ל מכירע כדעת הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבאר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ידי' קמשתלים דהא עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי' דרוב דלקמן, דאייך לפינן רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רוב' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהא שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק זה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי', ואפילו אם נדוח דטרפה מבוטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחס טרפה מבטן עכ"ד' - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרפות בעולם ואי לא אזילין בתר rob הנסיבות, יחושו כמחצה ע"מ ועל כל בהמיה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטרפות שישנים בעולם וזה ספק בתולדה יחשב ורק אחר דאלזין בתר רובא אם מכח אייזה סיבה שאריע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטרפות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הגנו בעל שב שמעתתא אייך שהוא בדבר פשוט זה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח ברכות בת שיטים בעולם שהם טרפות, אנו חוששין שמא האי פרה היא חד מאותן טרפות שייצאו מחזקתן ונטרפו, דזה ליתא, דברי כתבנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלועם לא שיק' חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין אנו דעתן עליו לא שיק' לאוקמי' אחזקה, וכן אם נאמר דהאי פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטרפות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענין חקמת ח' דגברא שאנו דעתן, ולא נאמר דהרי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג ויוצא מחזקת חיותי', ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, דזה האש הידוע לנו יש להעמידו על חזקתו

חי, אבל איש דעתמא שאינו יודע אליו לא שייך להעמידו על חזקת חיותי, כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור לך דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני' שהקשה השב שמעתתא על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב דתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אשם תלוי ותנא דין מ"ט, בעין חתיכה אחת משתת חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הגנו הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמו, דאפילו סובר דבחתיכה אחת נמי חייב אשם הלא כאן הוא ספק במרקלה דומויר לדעת הרשב"א - עכ"ד' ק' - וגם בזה שגה הגנו במחכ"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אנו יודיעים היה מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה היה שchip ואינו דומה להא ש' הרשב"א דבמוקה שנמדד דהו דוקא לר"ש דאית דספק במרקלה יחשב, דכבר כתבנו לעלה דהו דוקא כמאן דלייא דמי, אבל ל"י דחזקת הדשתה כנגד חזקה דמעיקרא כמו דלייא דמי, אבל הכא דלא שיק' כלל חזקה דמעיקרא כמו שכבון, פשיטה דהאי ספק אייזה מקרה קודם, הביאה או הראי', הוא כלל ספק בתולדה דאסור מה"ת למאן דס"ל דעל חתיכה אחת מביא אשם תלוי - אדם לא תאמיר כן אלא דגם שם שיק' חזקה דמעיקרא תקשה לכ"ע אייך מביא אשם תלוי כיון חזקה דמעיקרא מעידה שלאחר ביאה ראתה, אלא ודאי כמש"כ דבזמן קרוב כזה לא שיק' חזקה דמעיקרא לומר ביאה היה קודם הראי', וזה ברור ואמת בס"ד. **הפי'** ה' הוא פ' התוס' ד"ה התם ומפירושים נצחים שיטם דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה אסור מה"ת, בدلיכא חזקה כמו במרקלה לר"ש, אבל במקומות דאייכא למימרו העמד הדבר על חזקתו, בין לאבי' ובין לרבעה מוקמינן אחזקה, עג' דאיתרעד ע"י הרשב"א, דבגע רך חזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתא לפין, אבל במקומות דנולד ריעותא לא שיק' לאוקמי' אחזקה, זה דהיא לא לא דל"ש, ובכל מקום מוקמינן אחזקה, הון נגד חזקה דהשתא והן נגד ריעותא שנולד - ושיטה זו נציחה מדברי התוס', כאשר אבאר בזיה.

דהנה התוס' הקשו לרבעה מפ' שני נזירים דמשם מוכחים דאפילו ספק דיליכא למילך מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזקה טהרה, ואיך קאמר כאן דהלהcta גמירי מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילך מסוימת, כמו ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולתמה, חדא, דלמה להם האי אריכות מפ' שני נזירים, ולמה לא הקשו בפשיטות, וכי לית ל' לרבעה דמקומין מלטה אחזקי' במקומות ספק, וכמו שהקשה כן הרשב"א, עג' דמקומין מלטה אחזקי' לא בעו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצין, במשניות ובריתות דמקומין אחזקה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא אמרו שם, מנא הא מלטה דאמרו רבנן אוקמי' מלטה אחזקה, ז"ל, "בהרבה מקומות סמכי' לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהלהcta איצטריך לספק ברה"ר בدلיכא חזקה, כמו האי דמקווה שנמדד ונמצא חסר לר"ש, אמרנו בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמינן הלהcta אפילו במקומות דאייכא חזקה, ועיין במרחמל' שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייכריך הלהcta במקומות דיליכא חזקה, דהרי לתרץ קושיטים די באמרים דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתלין בתר חזקם בכ"מ, מוקמינן אחזקה ואפילו מה שאינו דומה לסתה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' לתוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלי' המשקنا דעתלין בתר חזקה

אסור מה"ת, אלא דבמקרים חזקה נעמיד על חזקה אפילו איתילך ריעוטא, אלא דבאיילך ריעוטא בבהמה מחייבים בה אيكا פלוגתא ועיין בהז בסוגי" דישב לו קוץ בשוט בארכות.

הפי' הד' הוא פ' הרשא יוסף ז"ל דלעומם כבר ידעו כאן דמקומינוacha, ומה שרצה רבא לאסור הוא רק מדרבנן, וכמו בסכתנא דמחמרין, ולאזה הקשה לוABI מס' ט' ברה"ר דמתהרין אפילו מדרבנן, וע"כ דלא מחמרין במקום חזקה, ושאני סכתנא מאיסורה, ע"ז השיב רבא דמספק טומאה ברה"ר ליכאראי, דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז"ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא"כ באיסורה החמירו בספקו אף במקום חזקה, פלא דהראש יוסף לא הזכיר כלל דריש"ו ותוס' ורש"א פירושו הסוגי' באופן אחר - ולפי פירוש הרשא יוסף אפשר דפסקין כרבא להחמיר מדרבנן בספק במקום חזקה, ע"ג דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתו דחמירא סכתנא מאיסורה, מ"מ עיקר דין של רבא החמירו בספק במקום חזקה לא איפרך, דבסכתנא מחמרין אף נגד רוב וחזקת, אבל בבא צאב ונטול ב"מ דליקא רק רובה לחודא מחמרין, ועיין בהז בסוף סוגי' דרוב בראש יוסף ובפר"ח סי' ק"ז.

ע"ב גמר' מתיב ר' שימי שרצ בפי חולדה וכו' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה"י הוא דספיקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשאול, ויש לישב דרבא דס' ל"כל ספק מה"ת להחמיר ע"כ דהילכתא דסוטה רק להקל ATA אריה"ר ולא להחמיר אריה", וכפרשי"י "דברה" לי להחמיר כבשר או סורין שבתורה, ולכן ידע אכן בו דעת לשאול ואני דומה לסוטה, מ"מ פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספיקו להחמיר ע"ז קמשני דהילכתא אתה גם על רה"י לkolא דכל ס"ט ברה"י דוקא בשדומה לסוטה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה"ר דת��ר משום דאיינה דומה לסוטה.

וסברת חז"ל דחלקו בין יש בו דעת לשאול לאין בו צrisk הסבר, דודאי הא מלטה בסברא תל"י וכמש"כ התוס', כתובות נ"ד ע"א ד"ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעינן תנאי דומי' דגבוג'ר, דזוקא בדמיון דאית ב"י סברא מדמין, דאל"כ נימא דוקא בקרע מהני תנאי וכדומה עיישי', וכן הכא ע"כ מכח סברא אצריכו חז"ל דוקא דבר שיש בו דעת לשאול דאל"כ נימא דוקא באדם ודוקא באשה וכדומה.

ולכן נלפע"ד בסברא דהא מלטה, דכל שיש בו דעת לשאול, דהוה לי' למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק כספק מחייבת חסרון ידיעה שלא מצפין לס"ס וה"ה דלא מצין להקל בספק כזה, ומושום דכל מלטה דאפשר לידע ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאהה והbowel ידיעה ברורה, א"א לומר דה"ה בשאר ס"ט בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא"כ אין כאן ספק, נשאל להאי והוא נאמן, لكن אמרין דעת"פ בעין ד א"מ באמצע שיחי' במציאות לידע והוא דומי' דסוטה דאם היא או הוא מודיעם, טמאה ודאי ואני שותה ודוק.

תנוס' דהה התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נזירים וכו' ואכתי Mai Tiraץ, דהשתא הוה לי' ס"ט ברה"י והוה לי' ודאי טמא וכו' עכ"ל וקשה לי טובא, דהה התם מביא קרבן טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דעתה מביבין שניהם קרבן תורה, וכיון דיכולים לברר ע"י תנאי וסגי בקרוב אחד, ומה יביאו שנייהם קרבן טומאה, ואין להקשות א"כ מה פריך הש"ס שם, אי רה"ר הוה, כייאו שנייהם קרבן תורה, והא אפשר לברר ע"י קרבן

לא בעינשן דומי' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין האי תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי ממשען דזה עיקר התירוץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדוֹל נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קושי' הרשב"א, וכי לית לי' לרבה חזקה, ע"כ משום דפשיטה לחו דהסוגי' דהכא אזי בהו"א דעתין לא ידעתן חזקה מקרה, דלפי סברתם דוגם במקום דאיילך ריעוטא שייך לאוקמי חזקה, גם לאביי קשה למה להביא ראי' מס' ט' ברה"ר להתר האי ספק, כיון דaicaca כאן חזקה כשרות, אלא ודאי דכל האי פלפולה אזלי, קודם שמסיק דאלין בתר חזקה וילפין זאת מנגע, ולכון גם לרבה ל"ק, דחשיב לאביי דאסורה מטומאה א"א למילך משום דההש הילכתא גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה להו דלפ' דלרבה אתא הילכתא אריה"ר ליליך מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס"ט ברה"ר, דכל שאינה דומה לסוטה ספקו טמא אפילו אيكا חזקה, דאל"כ הילכתא למאי ATA, וזה עיקר קושי' התוס' שהביאו הא דשני נזירים, להקשות משם דוקא דמי"ר מס' ט' ברה"ר ומורה ע"ז דאין למדוד זאת מטומה כמו שהובייחו, דבגדי תירצו דלפי חזקה וכקושי' הרשב"א - והמהרים ראה מקצתו ולא כלו.

ובזה מתיב ג"כ קושי' חמורה שהקשה הפי' ז"ל על הא דפרק התוס' איך ילפין מסוטה לטהר אפילו ליכא חזקה, והא בסוטה איכא חזקה טהרה, והקשה הוא ז"ל והא ע"כ הילכתא ATA לטהר אפילו ליכא חזקה דאל"כ הילכתא בטהר במקום חזקה למה לי, וכמש"כ התוס', אבל לפי האמור ניחא, דהלא באיה הילכתא יש לפנינו שני דרכים, האחד שנאמר ATA לטהר ברה"ר אפילו במקומות דליך חזקה ואז הוא גזה"כ בטומאה ברה"ר, להקל נגד כל התורה דספק להחמיר - או שנאמר דהילכתא ATA להחמיר שלא לטהר ברה"ר אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיינו דומה לסוטה טמא ע"פ דaicaca חזקה, ואז הילכתא ATA להחמיר, והרי כל בידינו בכל הדרשות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכון שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה איכא חזקה טהרה, מהיכי תיתני נוקמי הילכתא להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצינן לאוקמי הילכתא להחמיר דבטומאה ברה"ר לא נתהר אלא דומי' דסוטה. אבל איינו דומה לסטה אפילו איפלו נגד חזקה טהרה - ע"ז מתרצים דוגם בסוטה כיון דקינה לה ונסתרה איתרע חזקה, ר"ל ניהו דברה"ר אין סתירה מ"מ כתבו התוס' נדה דבלילה ואפללה גס ברה"ר ג"כ קטת סתירה, ולכאורה' אין זה מספיק דכיוון דס"כ אין אין סתירה גמורה איך נילוף לטהר ברה"ר ס"ט בדליך חזקה כלל, אבל לפי האמור, הכى מתפרש תירוץ התוס', דכיוון דבסטה ברה"ר ג"כ איתרע קטת חזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי הילכתא להקל ברה"ר אפילו בדליך חזקה כלל מלוקמי הילכתא להחמיר איפלו בדaicaca חזקה, דבר שגム בסוטה ליתא, וזה ברור ונכוון בפי' דבריה התוס'.

ומעתה נבון היטב מה לא הlk הרשב"א בעקבות התוס' לתרץ דהסוגי' דהכא אזהה בהו"א קודם DIDUIN חזקה מקרה, משום דס' ל"כל ספק במרקחה מותר מה"ת, וא"כ בمسקנא מה נעשה עם הילכתא ATA לטהר ספק ברה"ר, דהא למה לי' כיון דכל ספק במרקחה אזליין לkolא איפלו ליכא חזקה.

נמצא לפי האמור, דלדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולדה

הפסד בגופו ונשנותו, לא רק מצד דבר אמיירא דרומנא אלא מצד טבע הענין, וא"כ למה לא ניחוש באיסור כמו בסכינה, וכן מנוס אחר אלא לומר, דההפסד באיסורין אין בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמיירא דרומנא ועיין אריכות בזה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משחיתת כתוי עי"ש ודוק.

ע"ש גמרא אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפיקו שיבר בה עצמות כל הימים כלו פסולה חיישנן שמא בעור נגמה, ו/or"ח אמר כשרה שמא בעצם נגמה - הא דקאמר "אר"ה" ולא "ר"ה אמר" כדרכו בכ"מ דפליגנו תנאים או אמראים, משום דעתך פלוגתמתם בלא שיבר בה עצמות, כי אם או מכשיך ר"ח ותלה שבעצם המפרקת נגמה, אבל ר"ה מוסיף מدل"י אפיקו שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכח מدل"א כולל האי,, אפיקו שיבר בה עצמות" בראש המאמר ולומר "השותט בסכין ונמצאת פגומה אפיקו אחר שישבר בה עצמות" וכוי מכלל דינדו פלוגתמתם אף בלא שיבר בה עצמות ו/or"ח מוסיף חידוש דין אפיקו שיבר בה עצמות, וכדברי תמצוא בח"ר רש"ב"א זיל, ולכן להורות ע"ז קאמרו "אר"ה" ולא "ר"ה אמר" דלא תינא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיך, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מחולק ותולה להקל דשما בעצם המפרקת נגמה.

אלא דלכאורי ר"ש"י זיל לא פירש בן שחרי כתוב בהא דר"ח שמא בעצם נגמה, "בעצם שיבר בה" - אבל כד נדייק ע"כ ר"ש"י זיל רק בהוו"א מפרש בן דהרי בגמ' למון, והלcta כותוי" דר"ח בשיבר מכלל דפליגו אף בלא שיבר ו/or"ח תולה להקל בעצם המפרקת, אלא דבס"ד לא נחית לדקדק בדברי ר"ה כמו שדקדקנו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הגמ' לקמן פריך, אי בלא שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאי, וממנה אימא בעצם המפרקת איפנס, הרי בסתם גמר' הי' סובר מתחלה, דשما בעצם נגמה דקאמר ר"ח, עצמות שיבר בה אקרם. ועיין בהגהות מהרש"ש זיל שימוש לשון שמא דקאמר, וכן משמע מהא דמפresher טעמא דפלוגתמת וקאמרו בשלמא ר"ה כשותעת" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פונס, עור ספק פונס, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שיבר בה קאי, די אמפרקת איקי קאמר דודאי פונס, דודאי ליכא מ"ד דמפרקת בגיןעה בעלמא פונס ודאי אלא דיש לראות למה באמת הדר הש"ס מהא הס"ד כיוון דבאמת לית הלכתא קר"ח בהא דתולה במפרקת, ומה נתלה בי' בוקי סרייקה, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשיבר חולק ר"ח, ומשום דעתך דרך שיבירה ודאי פונס.

אבל הט אנק ושמע פ"י הסוגי על אמתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנפולות בענין, ולא אאריך בקושיות ודקדוקים, אשר בלאה"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואומר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ו/or"ח, אבל בנאבד הסכין بلا בדיקה שלآخر שחיטה, זהה איקא פלוגתא ברשונים, אי גם בזה פליגו ר"ה ו/or"ח, דעת הרמב"ן זיל דר"ח דפושל בנמצאת פגומה אחר שישבר בה עצמות, ה"ה דפושל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פונס וא"כ אין לפנינו שום ריעוטה ומה שפושל ר"ה הוא מטעם דאיתሩ הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיתת גוף הסימנים, עד שאבד חזקתו חזקת בדוק, והבדיקה שלא"ש היא חווית המעבדת אף בדיעבד, ומה שיקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלתא דלא שכחיה היא, ומה מאי מושב בזה מה שדקדקנו למעלה שלא כלל ר"ה הא דшибר, בראש דברי, משום דאי תשקה שישבר בה עצמות ודאי

טומאה על תנאי, זה לק"מadam מדיניא שניהם טהורין, לא נהיב קרben טומאה ולמנות עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כМОבן, אבל להיפך אם כראה"י דניין ומיטמאן שניהם, ניהו דצרכין למנות לשינויים עוד שלשים דטהרה, אבל שעניהם יביאו קרבענות טומאה מהיICI תיתי, כיון דבחד על תנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכי וא"ת דהכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדחה וכי' עכ"ל, מה שלא הביאו ג"כ הסוגי דלקמן מפ' כסוי הדם דר"מ מטהר העיסה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, י"ל בפשיותם משום דמשם אין מוכח דתלין באדם טהור אלא לפי פירוש ר"ת, דרוב מטפחים עבישה קאי אבל לפירוש"י שם דروب מטפחים באשפה לא מيري כללizia, אבל בלא"ה נמי נחיא דלא הביאו הא דר"מ משום דתלון קשה אפיקו אם בכ"מ תלין באדם טהור, אבל כאן כיון דרוב תינוקות מטפחים בעיטה, נctrurf עוד מייעוט דאדם טמא והוא לי' רובה דרובה לטומאה, וכך עכ' הרשב"א בתו"ה בריש הל' שחיטה דרובה מוציאין אש"מ וזה רובה דרובה משום דמייעוט אינס מומחין ג"כ לפעמים שוחטין שפיר, וא"כ הכא במייעוט זה לא חייש להסמכיו אל החיקה וכיון דבלא"ה קשה על האי פי' של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקושיתם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוקן צ"ל בהאי דיסוי הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדה לשותות פ"י בקי' וכי' הרי נועשת בהם מלאכה וכי' קשה לפירושן, וכי מה מלאכה שייכא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה זיל יפה תירץ דכוונת ר"ש"י זיל לפ"ה הרא"ש דההש הדעת עכ"פ מקרי, ומש"ה ציין ר"ש"י מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפלו בשקל בהם משקלות ומשום היסח הדעת עי"ש ואני הבאת ראי' לדבריו, דרש"י לאו דזוקא מלאכה קאמר רק כוונתו להיסח הדעת, דהא מלאכה אינה פסולת רק קודם קידוש ולא אח"כ כמבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דהכא קודם קידוש מירוי, די לאחר קידוש טומאה למאי, והא בלא"ה לא מצי מירוי לאחר קידוש דלמה יפסלו ביכולה חולדה לשותות, דהא משום מלאכה והן משום מים חיים לא שיד אלא קודם קידוש, אלא ודאי דימוש היסח הדעת קאמו, וזאת פועל בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה תל בלילה וכו', א"ג לפי שפטל בא מחמת טומאה וכו', עכ"ל ועיין במחרש"א ועיין בלב ארוי' שכ' דגס ר"ש"י סובר די' ליכא למייחש חולדה, לא טומאה איכא ולא פסולה, דהינו באופן דלא שכחו חולדות אבל שאר שרצים איכא עי"ש היטב - ובאמת לא הבנתי איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת ר"ש"י יהיו כוונת הבריתא, די ליכא למיחס לחולדה אפיקו טמא נמי הוה כמו ברישא, אדם כן הוא, מה זה דנקט או שירד עליהםTEL בלילה, דהא בלא"ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדה, דבשלמא ביכולה חולדה לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא אפיקו טמא נמי הוה, אבל האי דיריד עליהםTEL הינו באין יכולת חולדה לשותות, וא"כ טומאה נמי הוה וצ"ע ג' לפ"ע"ד על רבינו המהרש"א זיל שהעלים עיניוizia וגום על הלב אריה דלא הביא זאת ראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ג י"ד ע"א גמר', ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעם דהא מלטא כתוב האוון בעל שב שבעתא דבאסורה כיון דהתורה הרירה הספק, לא עבד מידי אפיקו אי קמי' שמי' גלי' דאסורה אכל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתתק, ואני השגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין עכ' יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתירה השומן, כי מסתמא נצחה להעbor איזה

על חזותו, וכמש"כ לעיל סברא זו. אבל באמות קשה להשתמש בסברא זו כאן, דא"כ במקואה נמי נימא דין הנידון על המקואה שהוא באלה חסר לפניו אלא על הטעמה, וכך לא נעמיד המקואה על חזותו דעתיקרא, וצ"ע.

ועכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגום, לא חיישין בנאבד הסcin שונפוגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעו לפניינו מספקין שמא בעור נפוגם, ואפיו שיבר בה עצמות, ודודאי ר"ה לא יחולק לומר עצם איינו ודאי פוגם, אבל מ"מ דומה הא סיון בענין זה, לב"מ שהחזריך זאב בנקבים גם שלא במקומות שנייו דאע"פ שהזאב ודאי מנكب בשינויו, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקומות שנייו ריעוטה עד שצרכיך לומר דבהתמה נשחתה בחזקת היתר עומדת, ולא די לומר נשחתה הותרה וכמבואר בגמ' לעיל, וא"כ הכא ג"כ הני הרבה פגימות שב██סכוין, אין מוכרים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעוטה איכא, וחוזקת היתר ליכא, דהרי אנו דין ע"י הא ריעוטה על השחיטה עצמה, שכן קאמר ר"ה דפסולה, שמא בעור נפוגמה אלא דלפ"ז צ"ל דaicaca בסcin גם פגימה דקה, אדם רק פגימות גסות, שאין בכך העור לעשותם, הרי הנה כמו נקבים שבמקרים שנייו של האב, והוא נאבד הסcin בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה וכמש"כ לעילו, ור"ח מכשיר דאיימת בעצם המפרקת איפגס לדידי עצם המפרקת יותר עלול לפגום מעורו لكن תלין במצוין ובס"ד דاعצם שיבר בה קאי נמי ניחא לישנא דשמא דקאמר, מושם דאגימה דקה קאי דאפשר שנעשה ע"י עור, ורק הפגימות הגסות שבזה מהות בטח מן העצמות, וכן הא דקאמר עצם ודאי פוגם, הכוונה דעלול יותר לפגום מעור ותلين במצוין. ולפ"ז לר"ח גם באב לא בעין טעמא נשחתה בחזקת היתר עומדת, אלא מושם דאפיו שלא במקומות שנייו קרוב יותר לתלות בזאב מלומר שנטרפה מוחים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה ונמצא עליו דבר חזץ דהרי גם שם יותר יש לתלות במה שעסוק באותו מין כל היום, מלומר שנדק בז קודם טבילה, דהרי הוא היה בחזקת שאין בו חיצחה וראוי לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח הא קושי מוכחה הש"ס לחזר מהאי טעמא דין כאן ריעוטא, אלא דגס ר"ח מודה דריעוטא מקרי, ובזאב דוקא מושם דבחזקת היתר עומדת שרי, אבל בטבל ונמצא עליו דבר חזץ טמא, מושם דבחזקת טומאה עומדת, אבל חידש לו דהכא קיל מושם דסcin איתרעו בהמה לא איתרעו, וכאשר אבאר לפניו סברא זו, וכן נדרחה הריעוטה מכח חזקת הסcin ולא נגרע ע"י חזקת איסור דבהתמה, וממילא דבاهאי מסקנא פlige ר"ח גם بلا שיבר בה עצמות ותולה במפרקת מושם חזקת הסcin, אלא דלקמן איכא תרי אבע"א, דלחד אבע"א דטרף כר"ח לבר מקמייתא צ"ל דס"ל דר"ח דמכשיר אף בל שיבר, מושם דעתם המפרקת נמי שכיח ועלול לפגום יותר מן העור, אבל במע"מ לא הוה תלין לקולא לסיכון על חזקת הסcin, וככלעליל דפליגו בזה אבוי ורבא וכאשר הארכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחיזה במקומות ריעוטא, אבל אידך אבע"א דר"ח כולל מוגרות תלין בעצם המפרקת בתירiyata, סובר דגס בספק השkol יש לסמוך אחיזה דעתיקרא ולומר דלבסוף איפגס, ומה שתבו התוס' דברראשונות רגיל לייזהר שלא לדוחוק את הסcin משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק גדול.

ומעתה נבין היטב מה דפריך لكمן, דאי כר"ח ולאכשו כי בתירiyata תבעי בדיקה לחכם, ולא פריך כן לר"ה, וכאשר הקשתי לעיל, אדם כאבע"א קמא דר"ח גם بلا שיבר כשר מושם דעתם המפרקת נמי עלול יותר לפגום מעור, אז איכא לר"ח חומרא מה

עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דין בנאבד אבל עתה דקאמר נמצאת פגומה סתם דהוא שכיח נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפיו שיבר בה עצמות, וממנו תלמד דה"ה בנאבד הסcin, דהינו حق.

ועוד אני אומר דבאה דນמצאת פגומה דקאמר, אפיו לא הי מוסיף האי אפיו שיבר בה עצמות, יש במשמעות, יש בעסקין דגס נאבד הסcin הדין כן, דמי לא עסקין דນמצאת פגומה בפגימה גסה והלא כבר כתבו האחرونים בספריה שחיות,adam נמצא פגימה גסה לאחר שחיטה כשרה, מושם דפגימה זו שאין בכך העור לעשות, פשיטה דלא חיישין לה ואמרין דבעצם המפרקת נעשה, וא"כ ר"ה רק לרוחא דמלטה הויסי האי אפיו שיבר, דלא תדוחק לומר דນמצאת פגומה דוקא בפגימה דקה קامر שאפשר להעור לשעותה, אלא אפיו בפגימה גסה שא"א לעור לעשותה נמי, ומשום דכל שחתק העור איתרעו הסcin וצריך בדיקה והאי פגימה גסה מעכבות הבדיקה, שכן פסולה ואל תקsha דא"כ ליבעי שני סcinים לשחיטה, אחת שיחתוק בה העור והשני שישוחט בה הסימנים דכיוון בדיקת הסcin שלאחר שחיטה מעכבות, ניחוש דלמא מישתלי ולא יבודוק, כמו דחישין לעניין בדיקת השוחט אם מומחה, ודאי לאו מלטה הוא דכל שחוא חובה בכל שחיטה לא חיישין לשכח, והוא פשוט.

ונפלאת מאי על הרاش יוסף ז"ל שכטב בראש הסוגי שני טעמים להתריר בנאבד הסcin, חדא דהרי יש לסcin חזקת בדוק ואי דלעומת חזקת הסcin איכא חזקת איסור דבהתמה, הלא הבבמה שחותה לפניך. ובמחייב"ת זה ליתא אדם נאמר דעור ספק פוגם גם חזקת הסcin איתרעו לפניך, דהרי חתק בה עור, כי הא דהרי חזקת הסcin איתרעו לפניך נמי הכוונה דעתשה מעשה שאפשר לסליק האיסור, אבל אם השחיטה הגונה ע"ז אנו דין, דשמא איפגס הסcin השמי ש"כ הגאון, והוא דבנאבד הסcin איכא ס"ס שמא לא איפגס כלל, ואם איפגס שמא במפרקת איפגס, וזה טעות נגלה במחכ"ת, דהרי מיד כשחתק העור נתעורר הספק שמא נפוגמה כיון דעור ספק פוגם ואם היה מסליק ידו מיד היה האי סcin ספק פוגם ואני ראייה לשחיטה ומפרקת מה בעי הכא והוא פלא.

אבל מה שקשה על שיטת הרmb"ז ז"ל הוא ממה דקאמר לকמן דר"כ מצריך בדיקתא בין כל חדא וחדא, כמוון כר"ה ולפסולי קמייתא דאי כר"ח ולאכשו כי בתירiyata לבעי לחכם, וקשה הלא לר"ה נמי תקsha תבעי בדיקה לחכם, כיון לדידי אבד לסcin חזקת שרורות וצריכה בדיקה לאחר שחיטה לעכובי, איך ישחוט את השמי בלי בדיקת חכם, ולא עוד אלא דגס מושם קמייתא לבעי בדיקה לחכם, דמה מהני בדיקת חכם של קודם השחיטה, כיון דבין הבדיקה לשחיטת הסימנים חתק עור, המאבד חזקת הסcin, וזה תמה גדולה.

שיעור הרשב"א והרא"ש ז"ל דר"ה דוקאBNמצאת פגומה קאמר, אבל נאבד הסcin גם לר"ה מודה דכשורה, דלא חיישין לעור שיפגום דלא שכיח כלל, והוא כמו רוב מוציאין אש"מ, דמיועטא כמוון דליתא ולא מצרפין לחזקת איסור דבהתמה, כן כתוב הרא"ש ז"ל. והנה לפע"ד לא הי צריך לומר דהאי מיעוט עור פוגם אינו מיעוט גמור, דאפיו זה מיעוט כשר מיעוטים, אין להקשوت, לימה סכוך מיעוט לחזקת איסור דבהתמה, דהא כמו כן איכא חזקת בדוק דסcin ומוקמיין חזקה לחדי חזקה, ולא דמי להא דרוב מוציאין אש"מ כמוון, אם לא שיאמר דסובר הרא"ש כיון דהscin נאבד גם בל"ה אין אנו דין על הסcin לא שייך להעמיד הסcin

דוחזה דהשתא עומד נגד חזקה דמעיקרא, ניהו דגאה"כ הוא ליל בתר דמעיקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקול דינין.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא זאמר לקמן מכדי מיתלי תלין, ותלין במפרקה בתיריאת, הא כן ספק השוקול הו, ואיך תלין להקל, لكن הוצרכו לחיש עולול יותר לפוגם בתיריאת משום דבקמייתא זהיר שלא לדוחוק את הסcin במפרקה כדי שלא יגום הסcin.

הת'' השלישי דבאמת אין חילוק בין איתרעת הסcin או הבהמה, אבל הכוונה, דאיפלו אי פוגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, לאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, וכתו בדשתא אתה שפיר דפרק בתר הכא, כל ספק לאותוי' מאי וכו', ועיין ב מהרש"א מ"ש דנחיה לחו טפי לפ"י הא תירוצא מבתיירוץ קמא, ועיין ב מהר"ם, ועדין דבריו אינם מבוארם, דהא גם לת' קמא טעמא דר"ח דעתם ודאי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' הכי הוה, דהנה לפי התירוצים הקודמים אנו צריכין לומר בטעמא דר"ח, או משום דמקומין הסcin בחזקתו דמעיקרא, או משום דרגיל יותר לפוגם במפרקה מבעור, כדי שלא תקשה לך ממקואה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל ועלה דשם איכא ג"כ חזקה דמעיקרא דה"ר אויל לטבילה, שהרי לא הי' חישין שמא הבים שטופ איזה חיצזה מגוףו, ולא ירי' שבדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חזץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מיטמאן אותו, ולכן הוצרך עוד לחלק ולומר דכאן קלי מושם דסcin איתרעת בהמה לא איתרעה, משא"כ בטבל ועלה דעליו גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אנו צריכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא יקשה ממקואה שנמדד, דהרי גם שם, המקווה איתרעת ולא הנטבל, וא"כ קשה כאשר מתרצה לא לאויל ספק שהה וספק דרס, כמה פריך ומ"ש, דאיפלו אם נפרש ספק שהה ודרס, הוא באופן דקרויב יותר להיתר מלאייסור, מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin דaicא סברת סcin איתרעת ולא הבהמה, אשר בזה חלקן בין הא דסcin להא דטבל ועלה, אבל לפי תי' השילשי שמספרש סcin איתרעת, דהו ס"ס שוב אינו צריכין לשום טעם אחר, ונאמר דבסcin לא שייך חזקה דמעיקרא כיון דמספקינו על שתי הסיבות שלפנינו, דהינו חתיכת העור ונגעת המפרקה, עי' איזה מהם נעשה, וגם הספק שkol כי אין לתלות יותר במפרקה מבעור, ובכל זאת מתיר ר"ח משום דהו ס"ס וא"כ בספק לשם ספק דרס, דע"כ נמי מה"ת בעין לרבות אותם משום דaicא כעין ס"ס חדא דרוב פעמים שחייב שפיר ומסתבר לומר דעתה כמו כן, ועוד דאיפלו שהה ודרס למלא מקום דaina פסולת כמו בחצי קנה או במיוט בתרא, או דלא שהה כשיור, דאל"כ מה לי ספק שמותה או ספק שהה ודרס, עי' משני מ"מ איכא חילוק דכאן נולד הריעוטא בסcin וכואן בנוף החיטה, והגמ שכתבו דין חילוק בין איתרעת הסcin לבהמה, ייל דהינו דוקא כדי לתרץ הקושי' מטבל וعلا אין חילוק, אבל לנובי הני ס"ס שפיר יש חלק בינהם, בין ריעוטא דסcin לריעוטא דבהמה, דבסcin בספק הראשון אם ה" פגום מתחלה או לא, אין חזקת אישור דבהמה מעידה דפוגם ה', משום דאפשר דמ"מ שחייב שפיר, דלא נגע כפוגמה במקומות המטרוף, משא"כ בספק שהה ודרס ספק ראשון אי שחת כמו שריגלו או שינה כאן, חזקת אישור דבהמה נגד האי רוב ומוציא, אמרינו סמוך מיעוט לריעוטה חזקת טומאה נגד הני עניין לנשחת אל הסcin, איז להסמיד חזקת אבל בשיטתה דין עניין לנשחת אל הסcin, איז להסמיד חזקת אישור דבהמה אל המיעוט של פגימת העור - אולם במקואה שנמדד,

דילתה לר"ה, דלר"ה ע"כ עצם המפרקה בדרך הולכה אין עולל לפוגם יותר מעור, אך נאמר גם לדידי' עולל יותר אלא דמ"מ ריעוטא מקרי ובמקומות דליך נשחתה בחזקת היתר מטרפין, מה רובותא איכא בשיבר בה עצמות, דהא ע"כ בפגימות דקות מירוי, דבגימות כבר כתבנו לעיל לדיננו כנאביד הסcin, אשר גם לר"ה כשר, וא"כ איזה רובותא יותר איכא בשיבר מבעצם המפרקה, דהרי לגבי פגימה דקה אדרבה איכא סברא לומר דבשבירת עצם אין עולל לפוגם דקות אלא גסות, אלא ודאי לר"ה עצם המפרקה שהו רך אינו עולל לפוגם וכמו עור, ולכן איכא רובותא בשיבר בה עצמות, דעת"פ גם פגימה דקה עולל יותר להעשות עי' שבירת עצם מעי' עור או מפרקה הרך, וא"כ לר"ה גם בשחיתות רבות שנגע במפרקה ונאביד הסcin כשרות דכמו דעור אין פוגם. כך מפרקה - אבל ר"ח דקאמר בנמצאת פוגמה כשרה, יותר תלין במפרקה מבעור, נצחת חומרא בנאביד הסcin אחר כמה שחיתות, לאחר נגעת המפרקה כלו אסורת, וכך רק לר"ח קשה תבעי בדיקה לחכם ואכשורי בתיריאת, אבל לר"ה דלא חייש למפרקה יותר מבעור לא בעי בדיקה רק לפטולי קמייתא, ולא בעי בדיקה לחכם, וסבירת סcin איתריעי וכו' יתבאר בדיור הסמוך ודוק'.

תוס' דה סcin איתריעי בהמה לא איתרעה הקשו ממקואה שנמדד ונמצא חסר, דשם נמי מיטמאין הטהרות שנעו על גביו, ולא אמרין המקוה איתרעת והאדם לא איתרעת, ותירוצו ג' תירוצים ואבארם אחד אחד.

ת'' הראשון, סברת סcin איתרעת, ולא הבהמה היא, דחזקת אישור דבהמה לא מצי מעיד על הסcin שנפוגם, כי רק דרך הזדמנות באו הבהמה והסcin יחד, ולכן אנו דינן על הסcin בלבד התייחסות להנשחת, וכל שהסcin יצא בחזקת השירות, מילא נגררת הנשחת אריהה וכשר, משא"כ בטבל ועלה דהוריותה בהנטבל נולד, אע"פ שהי' בחזקת רואי' לטבילה, מ"מ כל שנותער הספק עי' שנמצא עליו דבר חזץ, לא מצין להזכיר את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת רואי' לטבילה, באשר עמודת הנשחת טומאותו - אולם במקואה שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת השטה הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב'כ איכא ספק במקואה זו, אי שלם ה' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואני ספק מוציא מידי' ודאי, ולפי תירוץ זה, אע"פ שריעוטא דסcin ספק השוקול, דאין מפרקה עולל לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לקולא מחמת חזקת סcin לומר דלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת אישור דבהמה לא מעלה ולא מוריד, דגנור הנשחת אחר הסcin, וכן גראה מפי רשי' דלקמן, דה' מכדי מתלי תלין שכ' וא"ל "דהא ודאי נגעת סcin במפרקה לא פגמה טפי מוער שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לקולא וכו' עכ'ל.

הת' השני סברת ר"ח דתולה במפרקה להקל אינה, מצד חזקה דמעיקרא דסcin דלא שייך במקום דaicא לפנינו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והמפרקה, לא שייך ביה לומר דסיבת האחורה גורמת ולא הריאונה, דין זה דומה להא דגנע, או שנאמור דבזמן קצר כיה, בין חתיכת העור לנגעת המפרקה, לא שייך לאוקמי אדמעיקרא, אבל טעמו דר"ח משום דעור אין עולל לפוגם כמו מפרקה, لكن תלין במצויל אלא דבטבל וعلا דaicא חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרינו סמוך מיעוט לריעוטה חזקת בשיטתה דין עניין לנשחת אל הסcin, איז להסמיד חזקת אבל בשיטתה אל המיעוט של פגימת העור - אולם במקואה שנמדד,

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון דאין בהמה שום שייכות לשלcin אלא דרך הזרמוות, ומוקה שאני משומש דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטbel איכה ספק על הזמן שבין שני המזciות, וטbel וعلا דטma ואדי הוא משומש דרי'וותא נולד בגוף הנטbel כמו שמחליך הש"ס - אמנים כל זאת לר'ח דאית ל' האי חילוקא דשלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו בזה כוותי, אלא כר'ה דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסclin לנולד בהמה, וכן נתקשו להו שם בנדה, למה שרפינן תרומה על הנכסן בביית הנגע, כיוון דaicא תרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו וחזקת טהרה דברא, עד שהוחרכו לתרץ, משומש דגזה"כ דטma אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר'ה כאן בנסיבות הסclin פגומה באמות ר' מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקוה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهאי דטbel וعلا פסק בפ"ב ממקוואות דטma ואדי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פ"י"א שם לישיב דעת הרמב"ם שஸותר את עצמו ממוקה על בחיות, דהרבmb"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדה, דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטוב, דלפי תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרаш יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד'ה הנה קיימ"ל דאoki מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמוכח תרעה לריעותא לא הוה ר' ספק, ולא ודאי, ומתוך זה יצא להציג את ה'כ"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא לה'כ"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירות להיות מפריש עליהם ונאבדו, דזהה ר' ספק, עד שכתב עליו ה'כ"מ דפושט הואר, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומץ, תמה על הרמב"ם דפסק דזהה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד ה'כ"מ דלא השיג, דהרי בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפי' הרשב"א בגיטין דנאבדו הינו נגנו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף בזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דטma ואדי, ואוי דשאני טומאה דספק קודאי והא ה'כ"מ לא נכנס זהה דהרי הקשה מ"ש חיובות ממוקה, ואולי י"ל גם לדידן דפסקינו דלא כר'ח מהני סברת סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב בזה, כי הוא כתוב שם בפירוש דאן האי סברא סclin איתרעה ליתן כלל, והכל תלוי ר' בחרס ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דודאי טma, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעין זה ודוי'ק.

ע"ב גמרא מנה הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקה, הא דלא קאמר, איל בתר חזקה" וכמו שאמר לקמן" איל בתר רובא" משומש דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתורמה על חזקת חיל בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכדומה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתורמה וקדשים, דביהם באמות פועל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר"י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיל' איזלין בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשתנה הדבר מכמותו שהיא, אבל כאן המכדר במקומות דאיתרעה החזקה עיי' איזה סיבה, או נשתנה לפניינו ואנו מסופקים על העת שבניתים מתי נשתנה, וכך אמר מנה הא מלטה אוקי מלטה אחזקה, דהכוונה במקומות ריעותא, וכו' שאמר לעיל לגבי מירא דר'ה, מדלא אמר נשחתה הורתה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפיקו איתרילד בה ריעותא, דהכא דכוותי, אם ה' אומר "איל בתר חזקה" הוה מפרשין כמו "איל בתר

אולס כשאני לעצמי ה' נראה בפ' דברי הגמ', דאמור בטעמא דר'ח שלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, דכביר כתבנו למללה דבנמצא פגימה גסה, שאין בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעצם המפרקת נפוגה, וא"כ המדבר כאן מפוגמה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו באריות, דפוגמה הרוא' ליקרע את הסימן אפיקו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סclin פגום אפיקו אין בכח הפגימה לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה וסמכו זאת אקרא, דושחתתם בזה" דב תורה כתוב "ושחת" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרכ המשכח ולא דרכ קרעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סclin חד וחלק וכל שחתת בסclin פגום אפיקו אין הפגימה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה, והוא מדרבן אלא שעשויה כעין דאוריתא, והוא פי' מימרא דר'ח שם דקאמר, מנין לבדוק סclin מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי בזה, ומעתה כאן דע"כ מפוגמה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודיי מפרקת קאתה ולא מן העור, שפיר קאמר, סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, ר'ל, דניינו דסקין איתרעה, מ"מ הבמה ודיי לא איתרעה ונשחתת כהונן, אלא דמ"מ בסclin ודיי פגומה פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעצם המפרקת נפוגה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותוי' כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דנמי ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעדי דלא איפש, דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכון פריך ומ"ש, Adams החמיר בספק שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחמיר גם בספק סclin כו, ע"ז משני דמ"מ כאן איכא שיינוי בಗוף מעשה השחיטה, אבל בסclin דהשחיטה הונגת ביל שום שיינוי אין להחמיר כל כך כנפער' ד. וDOI'ק היטוב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דנהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד'ה התם תרעה לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מנגע, דהרי בגע מטמאין הנכסן לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, ע"פ שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, ותירצ'ו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרכ' להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפיקו חסר בתוך שבעה, כל שי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' שם המהרב"ל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דיי משומש לדילא בגען טעמא דחסר ואתאי, עדיין קשיה נוקי חזקת שלם דגע ננד חזקה טהרה דגברה, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, דבגע האי חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, כיון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברה שנכנס התsha, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לקמן בראש יוסף על התוס' ד'ה אדנפיך, שהקשה ג'כ' למזה לא יהי' עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירצ'ו של מהרמ"ל לא נירה לי' עיי"ש - ולפ"ז קשיה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتי קשא בסclin, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרונו דהשתא שהסclin פגום לפניך, בציירוף חזקה איסור דבבמה יעשה ספק איסור, כקושיותם בגען שם.

ומה שנראה לפ"ז הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דר'ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמו שמצינו בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופא ילפין חזקה, וכאבי דאחוורי הדלת מאי אייכא לא מילכה, ומאחוורי הדלת דלעולס "ל" דלא מנגע יליפין חזקה אלא מהילכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע עי' פתחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בל' לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע עי' דרא דגברי, لكن עי' הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, נclfפער'ד נכו פירוש הסוגי ואעפ' שהראשונים וגם האחרונים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליתתגר בו ודוק'.

תונס' דה' וידילמא, אין להקשוט וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה בהר'י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה' ז' נטע ואולף "ל" רב' ב' ב' שאמור שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ'ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו'כ' מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רך מגע אדם מירוי, ואולי לא יליפין נגע בתים מגע אדם, עידיין הדבר צרייך תלמוד ודוק'.

בא"ד דכל עין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش ישוף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכטבו דכל עין ואפילו וכו' ולכאר' ה' הייתה אמרת הכהן את הנגע לטמא, וכן אמר ר' ב' בנדה ד' ה' ע"ב דכל ס' ט' הבא ביידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ' ז' קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבבית נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא עי' אמרת הכהן נתמוא, אלא תחלה נתמוא הבית, וכן הבית נתמוא הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדה ד'ר'י דכלים המונחים בקרקע נתמוא עי' ספק מגע שרצ שבד האדם, כי נאמר,adam ach'כ נגע הכלים בטהורות לא נתמוא הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אתמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק'.

בא"ד ומיהא קשה דה' מלטא דמי' למוקה שנמדד וכו' וזה' הול'ל דשבקין חזקת נגע ואזילין בתר גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ'ל, והקשה האר'י, ומה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה ויה' תרתי במקומות חדא ות' כיוון דרבגנו hei שלם פ'א כבר יצא מיה' החזקת מיה' קשו התוס' דנטהר הנכנס תוך שבעה מיה' החזקת טהרה דגבrai, מיה' מוכח דפליגו על הא מיה' שחתט דה' דאושרין הכלים, ולא שוכח, דמיטריפין למפרע מה שחתט דה' דאושרין הכלים, ונעמיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בගיטין גבי מוקה שנמדד, דכל טהורות שנעו על גביו למפרע טמאות, דה'ינו תרומה ששנשתמשה בכלים שנטבלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחריה האדם והכלים שטבלו במקוה חסר, ה'ה הנ כלים שבשלו בו בשර משחיתות השוחט ששות', נגררו אחרי הבשר שנתבשله בהם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא הוה קשי' להו, לאוקמי גברא חזקת טהר ונצחפה לחסרון הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחריה בבית, כמו הכלים אחר הבשר שנתבשלה בהם, עי'יש.

רובא" בدلיכא שום ריעותא, אבל כה אמר "דאוקי מלטא אחזהה" הפירוש לאחר דיתילד ריעותא, אז נשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת יליפין מנגע וכמש'כ התוס' דאפילו נמצא נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עד בדברנו לקמן ודוק'.

ע"ש גמר' ודיילמא כגו' שיצא דרך אחורי דקחוי לי' - והקשה הרשב'א ז'ל דהא בפשיותו הוה מצוי להקשוט, דלאחר שיצא החזיר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז'ל כיון בקושי' זו לדברי הרשב'א ולא תירץ מידי, ולפע' נראה, כמו דאמרינו لكمון ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא יצא זה שמחוסר שפיקחה גרידה וכסוי הכי נמי ויצא פריך דילמא דשיכא זה שמחורי דעדיין הראי' הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכ' אחריו מתחלה וע"ס ודוק'.

רש" דה' יכול, יהיו רשות לך' לבתו ולחוור ולסגור הדלת, עכ'ל ועיין ב מהרשב'א שכ' דיבין בראשית דלא לך' לבתו לכתחה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא קתני, ומירוי בכל גונא עי'יש ולא ידעתי מה הוועיל בהז' דס' קשה, אדם לא ניזל בת רוחה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר עי' חבל ארון מביתו, ומיש'כ' דברייתא סתמא קתני, ליתא, דא'כ מה משמי רב' ב' כגו' דקימיא דרא דגברי, כיון דברייתא סתמא קתני, אפילו לא קימי' דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגו' דקימי' דרא דגברי, או כגו' דחוור לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מירוי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך' לבתו, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהי' שס עובר על המוצה דלכתחלה שסגור מיד.

אבל לפען' דהכי מתפרק קושי' הש'ס על רב' ב', די' לא אזילין בחר חזקה וצריך לראות הנגע אחר שיצא קודם ההසגר, מנ'ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהסתגרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לך' לבתו ולסגור משם, אך דרכ' בעמודו על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ובידי עבד פשיטה דלא מעכבר הא' ראי', דכל זמן דלא מתילד ריעותא ודאי לא חיישן דבציר לי' שיעורא, ממש'כ' לעיל, אלא שאם נמצא חסר לסוף שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזהה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתר חזקה וליכא קפidea לך' לבתו ולסגור משם, אלא משום שה'י, וע"ז מתרץ רב' ב' דלעומס איכא למימר דלא אזילין בתר חזקה, ומ'מ א' לא לפרש הקרא דמשום שרואה את הנגע צרייך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות עי' דרא דגברי, אלא דמש'כ' מהרשב'א, משום דלישנא דברייתא וע'כ' לפרש כן, די' ממש'כ' מהרשב'א, המשם דלישנא דברייתא דסתמא קתני קשי' לי', דודאי מירוי גם לסגור מביתו קשה טובה דהא רב' א'ינו חולק על גוף דין דחזהה, שהוא מהללם'ס אלא דלא יליף מנגע וכמש'כ' מהרשב'א בתוס' דה' מנא הא מלטא בדף השמוך, וא'כ אלישנא דברייתא לך' מ', דמאחר דעכ' פ' אזילין בתר חזקה لكن קאמיר סתם, דאפילו לך' לבתו ויסגור משם עי' חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרא לא מצין למילפ', דשמא אי לאו דיעילן מהלכה אזילין בתר חזקה הוה מפרשיןadam קשי' לי' לבתו וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד ע"ז, והביא שכן הקשה הרמב'ן מובא בחו' הר'ז ואין אחד מהם העלה בא' דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' לי'adam רק מהלכה ידיעין חזקה, אז שמא בגע גזה'כ' הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא ג"כ דברי נגמרו הטהורות אחרות, הוו הנה דברי הטו"ז שהם ג"כ דברי הריטב"א ומעתה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהרה של הבית, הוא לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהCSR הנגע לפניו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי' בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרנו בכתבאות דחיקת אמה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכנס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מרדיך, אבל חזקת טהרה שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או רך ע"י טהרה דגביא שפיר מעיד על הבית שהי' טהור אי, כי רך ע"י שנימיד הבית בחזקת טהרטו הקדומה.

אולם בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהור, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחרס ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש יוסף כתוב כאן, דברי המהרמ"ל אינם מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקומו, אינו מספיק אלא לפרט ר'ח דעת לי' סברת סכין איתרעני בהמה לא איתרעני, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרעני לא שייך אלא במקומות דלולי ריעוטא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אז נגרר הבבמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר'ה דלית לי' סברת סכין איתרעני, כמו שביארנו טumo למעלה, כאשר כן הحلכתא, עדין קשה, ניהו נגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נקי חזקת טהרה דגברא נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכן שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר'ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הוא שהבait טמא, אף שבציר הנגע מיד אחר החסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעת ימי החסגר - כן יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגען, דילמא במקומות דאיთילד ריעוטא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד החסגר לא נשתנה, וע"ז ודז"ק.

תנוס' דהא אלא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואני לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' והקשחה הריא יוסף בדיור הקדום, אחזקי' adam הי' הנגע גדול וכו' והקשחה הריא יוסף בדיור הקדום, דהא גופה קשי', כיוון דספק טומאה הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה, ותוי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ויפה דחחה הלב אר'י תירוץ זה, דא"כ קשה להיפק דאי ספק טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעולם - ועוד הלא כבר כתבנו, בית דין דעת לשאול יש בו - אלא דקושי' אין כאן, דרך ספק השkol אלין בס"ט ברה"ר לחומר וכמו בסוטה דע"י מקרה שאירע נולד לנו הספק דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיוון לכל עצימות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבותם דבריהם ראייתי כאן, כי לא ירד לעומק העין, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע הי' הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הוא דבר שלא ניתן להאמור, דניינו דאי בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחסר עוד קודם השוגר ומילא החלנו בטעות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרטו, ותடע ממקוה שנמדד שכן הוא, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה בעינינו החלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפין חזקת טמאו לאו כבורי כמושג, ומילא גם מה ש' בראש החולנים לטהורים, וזה ברור כמשמעותו, ומילא יוסף דהתוס' פלגו על דטו"ז, ליתא וכאר אבר באזה בס"ד, ובתוך דבריו יתורץ שפיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנימיד הבית בחזקת טהרטו הקדומה.

ותחללה נבר דברי הריטב"א שהם דברי הריטב"א לא لكمן בפ' כסוי הדם, שכתב דטהורות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקווה, וחיקת טהרטו לא מעלה ולא מורייד לשנות את דין, והסבירו לכבודו מבוארת דנוין על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין הי' שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהורות שנעשו ע"ג עדין שום שיקיות עם הני הנטבלים, והחלנו עפ"י צירוף חזקה דהשתא עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היא אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבאו הטהורות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו להעיד על שלומות המקוה בזמנן שלא הי' להני טהרות שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרו - אלא דעתו זה יקשה לנו כי האי סברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דנוין על המקוה מתי נתחסר והחזקת דהשתא אומרת שנטילת מיד אחרי המידיה והחזקת דמעיקרא אומרת השטא היא דחסורה, ואני לפנין מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השטא היא דחסורה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחורי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נתחסר והחזקת דהשתא אמרת ר'ח דקאמר דמצרף הנטבלים בתוכו טהורים, וזה באמת סברת ר'ח פסקין סכין איתרעני בהמה לא איתרעני דס"ל דהבהמה נגוררת אחר הסכין, וכל שנחלייט מכך חזקה דמעיקרא, דסכין השטא הוא דאיתרעני ממי לא נגרר הנשחת בה אחורי הסכין, אלא דנוין קר'ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דהשתא, וא"כ לית לנו האי סברא דגירה, ואיך נאמר חזקה דטהורת לא מהני להעיד על שלומות המקוה אלא נגררים אחורי הנטבלים, וחזקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחורי המקוה, אבל דע דברי הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שייך אלא על דבר ידוע ושאנו דנוין עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שייך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידוע, שהוא לפניו כל שאין לנו נפקותא בדבר לא שייך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצאת פגומה ומוקה שנמצא חסר, ואני מוספקים מתי נפגמה הסכין ומתי נשורה המקוה כיוון דהשתא בכוכב"כ הסכין פגומה ואינה ראוי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראוי לטבילה, מה לי אם השטא נפגמה ונחסר או לפני זה זמן מה ולא שייך לאוקמי אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו איזה נפקותא, והיא ששחת בסכין וטבל במקוה ואיז שייך לאוקמי על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיוון לכל עצימות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפילו איתיילד ריעוטא מהים נמי סמכין ארוב בהמות שרוט, דחאה מנ"ל, וממילא גם הנני יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכון לא מצאת אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבי ורבה, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעתה - והרשב"א ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מנ"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס"ט ברה"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפלו מדרבנן כדי אם אסור הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"י לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"א ויתר הראשונים. אבל קושי הרשב"א על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גם בקיים מצות, ספקן לחומר כאשר אבא, וכן נגד חזקת אישור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, תדע שהרי מפרש, דקמבעי לי' כגון קטן וקטנה, דפליגו בי ר"מ וחכמים, ולמה לי' להביא מפרק לחמו, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומה בלי' בדיקת חי"ט, דהרי אפלו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין ארוב בהמות כשרות, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דחאה פשיטה לי', דהרי גם ספק טרפה איינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואיך נחמיר ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לו לפוטא מטומאה ברה"ר, ספק איסורין להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי' כי שם לווי דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שריין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ اي' רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידורו זה עם זה באיסור אשתי אח שהוא בכרת, אלא אפלו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצב יבום לי'א בקטן וקטנה שום מצוה, דשמא הוא סריס או היא אילנות, איך ידורו זה עם זה במקומות דליקא מצוה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חידש לנו דבר זה, דרך באיסורין אמר הרמב"ס דספק מותרין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא ז"ל נסמך סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כ"ט דיליף חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתרת הכתובים, והבהיר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נגע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש לנו, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצוות אמרה תורה אכול מצה נמי כן מתפרש, ודאי מצה אכול, אבל בספק מצה לא יצאת ידי חותך, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחרכמו עפ"י הקדמתו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תאכלו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספקו אסור, דחי ודאי אמר רחמנא, עין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכן בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמידי, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דרישו המקראות, כאשר הראות זאת במקומות אין מספר, גם במס' ז', ועיין בתוס' ליקמן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו, שתמהו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפלו מקצת בכור, ותירציו

דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטומאה כן, ודבר זה למדתי מtos' פסחים ט' ע"א ד"ה ואת"ל, שכתו בת"י האחרון דספק הרגיל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטעמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דאלכין לחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, משום ד"א לדzon על שתי ספקות אחת, וכאשר דניין על ספק הראשון אמרין ודאי ולהחמיר, וממילא כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הרגיל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכהג'ו, שפיר איזלין לקלא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתא דחזקת דמעיקרא עדיפה איזלין בתרה גם בס"ט ברה"י, שב ראיית כי הראש ישך בעצמו לקמן ב"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

דף דף י"א ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראיית ב"ש חתן סופר לדודי הגאון ז"ל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעמלה מנא הא מלטה דומקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו מנא הא מלטה דאמרו רבנן.

ורגה לעיל פרש"י זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עומדת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, משום האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דאoki מלטה אחזקה, משום דرك דחזקת דאיתרעו קמבעי לי', ולכן מדויקך הלשון דאמרו רבנן דהס דחשׂו דין זה ואע"פ שהוא דאוריתא, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי במנא הא מלטה דחזקת נקט נמי הא, הרוי לא משמע לי' לרשי' דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דאמור בסיפה של מאמרו, נשחה ב חזקת היתר עומדת וכו', דהינו מכח רוב בהמות מאמרו, וכדאמר לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, חדא כשרות וכדאמר לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, משום דלא ידע רשי' זיל נפרש הני לפוטות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפילו באיתילד ריעוטא אוקמינן בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד משום דלא אמר הא ליישנא, מנא הא מלטה דאוקמינן על הרוב, דlisamu minyi דקאי אדר"ה, דאפילו באיתילד בה ריעוטא קמבעי, لكن פרש"י זיל דאיידי דחזקת, קמבעי ארוב, וכונתו אממשה בכל יום שאוכלים בשר בלי' בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי' לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטא, ולפ"ז ודאי קשה ליישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ברובא דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמות פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיון באמרו "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדיף, וע"פ מה שראיתי בשוו"ת מהרי"א זיל לישיב קושי התוס', דחאה מzinן למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדיף מחזקה, וכותב הוא ז"ל דאי"כ לא הוה מצין למימר רובה וחזקה רובה עדיף, כדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגם', דמנ"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפלו נגד החזקה, שאם לא תמציא לפוטא על רוב אלא מק"ז מחזקה, איך תאמר דרובה עדיף מחזקה דהא אמרין דיו וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמות מפרש דקאי על סיפה של המירמא דר"ה, דמנ"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה איפלו במקומות דאיתילד ריעוטא, וממילא ניחא ליישנא "דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאיתא קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמות מסיק לבסוף הסוגי', שלא אני

ומעתה נשוב למה שהתחלנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן וקטנה דפיגו בהן ר"מ ורבנו, Adams לא נדעRob מקרה דחשי כודאי, אלא י"ה דינו כספק שמותר בכ"ת, מ"מ עשה דמצות בום ע"כ ליתא בקטן וקטנה דשמא הוא סריס או היא א"לנות,وضיטה דלא ציוויה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת, דין ספק מוציא מיד ודי.

ולפי הצעה הנ"ל נבואר הסוגי לדעת הרמב"ס דכל הספקות מיותרות, וביקע Rob מ"ל מקרה דהוה כודאי וכן קמתמה,ala כתוב אחר ריבים להטות וכיוון Dunn עפ"י Rob סנהדרין אפילו להרוג את הנפש, ע"כ Dror כודאי לכל מיל, ע"ז משיב Dror אלי דאייטי קמן לא קמבע לי', נקט גם ט' חניות, ע"ג דבאייסוין גם ספק מותר ולמה לי Rob, דשאי בשר, ספק משוחטה או מנבללה, דאייכא נמי חזקת אישור דאיינא זבוחה, וכן כתבו התוס' נה ד"ח ע"א ד"ה אחר הרוב, גם בט' חניות אייכא על בשער הנמצא חזקת אישור שאינא זבוחה - והדין עם וכמו שהארכנו למעלה דבר דבר שאנו Dunn שייך לאוקמי אחיזקה, אבל השאר דין הנידון עליהם, לא שייך לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבריהם מבנים, - אבל על רובה דליתא קמן וכגון קמן וקטנה קמבע לי' כמו שביארנו לעמלה, Dolli Krar Dror כודאי איך נאמר DIDOR במקום אישור כרת ודאי מצד ספק מצוה.

וע"ז הביא כל הנני לפוטות, מקרבותנות ומפרה אדומה ועגלה ערופה ושער המשתלה, דכל הנני מצות, Ai לאו Dror כודאי, Ai אמרה תורה תקיים המוצה רק בספק דשמא טרפה הוה, Ach"c יליף ממכה או"א ומרוץ ועדים זוממין, דכל הנני Ai Dror רק ספקאה הוה, Aiict צotta התורה להרוג את הנפש על הספק, ור' Ai אמר דעתיא משחיטה עצמה דامر רחמנא שוחט וליכול, ולהוש דלמא במקום נקב קשיט.

הנה גם Ai יפותא ניחא לדעת הרמב"ס דכל נקה"ו נבלה, ואין שחיטה מועלת בו, ואם הרוב רק ספק הוה שהתורה התירה, כל הנרי Aiict חזקת אישור דאיינא זבוחה, ועליך להביא Rai שニיחה, ממש"כ הפלתי דכל ספק נקה"ו ספק בשחיטה הוה, וכאשר החזקיتي דברו לעיל וכן נהרא שדעת הרמב"ס נמי כן הוא, כאשר ביארתי במ"א, ודז"ק היבט.

ע"ש גמר' כי קמבעاي לו רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי כ' ריש"י ציל דהדר מחילוק זה והכל נלמד מקרה אחר ריבים להטות, ויש לראות דאייה סברא יש לחלק בין רובה דאיינא ובין רובה דליתא קמן, ומה לי ט' חניות דאמרין על בשער הנמצא לפני החניות כל דפריש מרובה פריש, ולא אמר כן על בהמות דעלמא שרובם כשרות, דהאי עולה אני מקריב, או האי קטן וקטנה שאני דן עליהם פירושו מרובה דעלמא ולא ממייעוטם, עיין בהגחות ר"צ חיוט שנטעורה בה ולא העלה כלום.

אבל דעת הparmag ציל בפתחה לטעבות חקירה א', מניה לנו כלל גדול דכל שלא היה האיסור והיתיר ניכר מعلوم, לא שיק ב' ביטול חד בתاري, כי על כל חד וחדא אני דין שמא הווא טרפה, ומה לרוב הכא, וכן הסכים עמו החוו"ד בס"י ק"ח סק"ה, והביא Rai נפלאה מהא דפרק ל�מן, ור"מ דחיש למעוטה האיך אכל בשראי, ומה פריך, וכי לית ללה"מ חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרפות שביעולם ברוב הנסיבות ומותרין כולן משום חד בתרי בטל, ואין לומר דאפשר לברר איסورو ולא שייך ביטול, דהא שמא במקומות שחיטה נקב הוה קפריך, וזאת Ai לא בברר כמובן, אלא ודאי דכל שלא ניכר ההיתר והאיסור מעולם לא שייך ביטול חד בתרי עי"ש. **ולפ"ז** גם כל דפריש מרובה פריש לא שייך, דהרי אין כאן

שאין לדומות הדרשות, אלא מה שהש"ס מדומה, והביאו עוד שם סתירותים אלו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרשו צ"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדשות ר"ג בנדה שם, שכן דרוש בכ"ת, ובפרט דשם בחד קרא כתיבי הני תרתי, ויש יותר מקום לדיקק רישא וסיפה, וכעין שכטבו התוס' ריש מכילתא, דנדר ונדבה בחד קרא דיקין ששניהם דוקא, אבל במא לא, ולכן גם כאן לא נסמך על הדרשה, אבל נראה מה יאמר הסברא והשכל, אם הספק בל"ת ועשה שוויין, או חלוקים הם זה זהה, ואחר הסברא נלך.

והנה כבר הבאתה לעיל דף ט' דברי השב שמעתתא שմסביר לו מה חמורא סכנתא מאיסורה, שכתב דכל שהתורה התיורה מחייב חזקה או Rob, ע"פ שקמי' שמייא גלייא, דהאי יצא מן החזקה והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היא אнос בראשות התורה, וכן שפיר מצין למימר דבכחגו' לא אסרה התורה ומילא לא עביד אישורא משא"כ בסכנתא, הא סמייקה על החזקה והרוב לא יצילנו מן הנזק, אם מ"מ אריר שהמייעוט בא לידיו, ולכן סכנתא לא מהני, לא Rob ולא חזקה, והנה דכוותי' בספק לדעת הרמב"ס דהתורה התיירה, ואפילו אם יידמן דאיסורה אצל אнос הוי בראשות התורה ואין עליו אשמה, ועיין מה שכטבת שט' לתקן דבריו, ועתה אני רואה כי לא הוועתי כלום, כי דבר זה Ai'a להעמידו, הנה לפי הקדומו, מובן החילוק הגדול שבין עשה ללי"ת לעניין זה, שכבר כתוב הש"ץ חוי"מ סי' כ"א בשם היירושלמי דלעלום אнос כמאן דעבד לא אמרין, אלא אнос כמאן דלא עבד, והסביר ברורה, דכל מה שעבד באнос, כיון דחסר מחשבתו ורצוינו לשעות כך, הרי לא נחשב המעשה לכלום, אבל להיפך מי שלא מציא קמי' מה שומולט עליו מחייב איזה אнос, שיהי' חשוב כמאן דעבד, זאת לא אמרין, וע"פ שאמרו צ"ל, חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאו, מעלה עליו הכתוב כאלו עשו, אין זה אלא לעניין שכר אויל דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצווה לא עבדו ולמשל, אם הביא קרבן ונמצא Ach"c טרפה בסתר לא נאמר דין אונס ה' בראשות התורה ותיפור מלhibia קרבן אחר, ולכן חילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למימר דספק שי' רחמנא ואם אריר שאכל איסורה פטור מצד אונס בראשות התורה, אבל במקרים עשה, אם אכל ספק מצה או הביא ספק קרבן, Aiict נימה מספק Adams קמי' Shmi' גלי' דפסול ה' הרי Aiict לומר דכל שמחות אונס לא אכל מצה ולא הביא קרבן, הוה כמו שאכל והביא,อลום חזקה ורובי דמנהני נמי בנסיבות עשה, ע"כ כודאי יחשב, ואז מש"ה אמרין דמציא מביא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שקשר, משום דמציא לסייע דודאי כן הוא, ונינהו Adams מ"מ הוא מן המייעוט לא יי"ח, מ"מ לא בעי למיחס למייעוט דכמאן דליתא דמי, Dror כודאי יחשב, ומילא דבזה נדוחין דברי השב שמעתתא דהרי בסכנתא נמי נימא הכי דלא צריכין לחוש על המייעוט כמו במצבה אלא ע"כ לומר, Dsc"ס יותר חשו צ"ל על איבוד נש מהה שחווע על ביטול מ"ע, ממילא לא צריכין תו לשברטו דה"ה דלא חשו על עבירות הל"ת בדאיכה Rob או חזקה, כמו שחווע בסכנתא, ומוה"ת באמות גם בסכנתא אין לחוש למיעוטה וכן צ"ל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבן הוא ובמ"א הארctic בגעין זה עיון לקמן פרק אלו טרופות דף מ"ז ע"ב.

אבל היצא לנו ממה שכטבנו דבאמת רק בל"ת קסביר הרמב"ס דספקות מיותרות אבל בנסיבות עשה הספקות איינו יוצא בהם, ומוה"ת לחומרא בעין למיזל בהו, ומטעם שכטבנו לעיל, דבל"ת פטור מטעם אונס כמאן דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר מטעם אונס, אבל Rob וחזקה מהני גם במאן משום דאיתן לנו יפותא עליהם דהו כודאי וה"ה דמנהני בסכנתא מה"ת כנ"ל.

האי דרשה *שיהי* שניהם שוון, זאת, גם המשתלה צריך להיות כשר ליף לפחות מהן לא אין הגROL קבוע לעזאזל אלא בראו'ו לשם, יותר אני קמתמה דלא מצאתני מישרגיש בדקודוק עצום הלאה, ומה שהקשה המהרש"א דלמה לא ליף מהא דבעינן שניים שוון שצרכיכם להיות כשרים לק"מ דאי זה אלא למצוה ולא לעכב כמבואר במשנה ריש פ' שני עשרי, אבל מה שנלעפ"ד הוא, בדברי המהרש"א *יל"י* קושיתינו, והכי פירוש הגמר, מתחילה משקה מהא דשניהם שוון, וליחס דילמא חדא טרפה הוה וא"כ אינס שוון, וכי תימא מה נפ"מ, ר"ל אין זה אלא למצוה ולא לעכב, ע"ז משב דהלא אין הגROL וכו' והוא לעכב, ודוק'. שוב ראייתך מעין זה בהגחות ר"ץ חיות ז'ל.

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנו י"ב מצין ו"א מחייבן זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייבן חיב, משום דברמת י"ב מחייבן לא קטלינו, והרי אמרה תורה לא תהא אחרי רבים לרעות, אלא דכלאורה מהא ד"ב מאכאין זכאי, אין ראי' כל דאלין בת רובה דמקש"כ אי לא ניזל בת רובה, דלא קטלינו לי בשביל המיעוט דמחייבין, אבל כוונת רש"י אידיוקא דמהא ד"ב מאכאין זכאי נשמע, אדם איכא רובה לחיב דמחייבן אלא דאי צריכין יותר מ"ב ומרבנן עליהם עוד דינים כמובואר בסנהדרין, וכייד שלא להאריך בהאי דינא כתוב רש"י בקיצור דלענין פטור סגי ב"ב, ולענין חיוב צrisk לעיין שם במקומו איך הדין ודוק'.

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פי' כן לעמלה גבי רישא של עולה, דקרו אמר נמי היכא דלייף ליל' בה, משום דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש קצת חבר בין מבחוץ ובין מפנס שוב לאו לנתחים נתחכו, אבל כאן הקפידה התורה שתהה"י האליה תמיימה, כל שנחתק שוב אינה תמיימה, אפילו אי לא מוחתק לנתחים, לפיכך הוצרך רש"י לפרש האי ליפ' דהכא, הכוונה שנחתק רק מבפנים אבל בחוץ לצד הגב נשר שלם מכל וכל שלא יהי ניכר שום קרע וסדר, כדי שיהי' נופל עליה שם תמיימה וזה פשטוט ודוק'.

תנוס' ד"ה מנא הא מלטא, וא"ת כיוון דאמורין זיל בת ר חזקה כ"ש' בתר רובה וחזקה רובה עדיף, ו"יל דלאב"י פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ'ל, ופי' רק מהלכה ואין למידון ק"ו מהלכה, והקשו האחוריים דעתך נלמד דאלין בת רובה מקרוב, דרוב עדיף מקרוב, ורקוב הלא מפורש בקרא: והיה העיר הקרובה. אלום הרשב"א מתרץ קושי התנוס', דהא דרובה וחזקה רובה עדיף זוקא אחר שידעין רוב מקרה, אבל כל צמן דלית לו ילפota על רוב, לא איזין בת רובה כלל ומכם"כ נגד חזקה, ולפ"ז מיושב גס קושי האחוריים דינוף רוב מקרוב, אלא לדברי הרשב"א זיל סטומים, דכמו דידעין עתה לומר לרובה עדיף מחזקה ואת ע"כ מכח הסברא, מה לא נסמך אסברא זו גס בלא ילפota ולומר, כיוון דאמרה תורה זיל בת ר חזקה מכם"כ בת רובה עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע"ד בכוונות דברי הרשב"א הוא: דהנה הא לאוקמינן אחיזקה יש לפניו שני דרכיים, או דנאמר גזה"כ הוא זוקי מלטא אחזקי', או שנאמר טעם לדבר זה והוא משום דעפ"י הרוב לא שתנה הדבר מכךות שיהה וא"כ האיזין בת ר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, אז ממילא אס הרוב מעיד שנשתנה החזקה, החזקה בטלה נגד הרוב, כי כל עצמיות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר דעתנה מה מהני החזקה, אמרו מעתה כל צמן דלית לו ילפota דההתורה סמוכה למיזל בת ר robust, לא נשתנה הדבר טעמא דקרה דמויקי, משום דרוב פעמים לא נשתנה הדבר מכךות שהיא, אלא נאמר גזה"כ הוא לאוקי מלטא אחזקייה, וממילא לא מצין למליף רוב מינה, ומכם"כ דלא מצין למירר

רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חד וחוד אנו מסופקים שהוא או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מחתמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שייך בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפרק מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כדי אחת היו כל מותירות מכך ביטול ברוב, מכש"כ שחתיכה אחת שפירשה שמותרת, אבל בהמות דעלמא שלא ה' ניכר מעולם הנסיבות והטרפות בפני עצמן, ולא שייך בהו ביטול כנ"ל, גם פירוש חד מיניהם לא שייך דען כל חד ואחד נופל הספק שמא טרפה הוה, ואני אכן אלא דרוב פעמים לא מיטרף וזה רובה דליתא קמן, ע"ז קמבעי מנ"ל, אבל בסוף קמסיק דל"ש וכמו דאלין בת רובה דאיתא קמן ומכח, ביטול חד בת ר' כן איזין ברובה דליתא קמן ומכח דרוב פעמים לא מיטרף ולא נעשה סריס - ובזה נמצא פשר להא דחקרו האחוריים מניין לנו חד בת ר' בטל דמסנהדרין לא נשמע זאת, ועיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזאת.

ודע דבזה חזר וניעור מה שהקשה השב שמעתתא על הרשב"א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב"א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב"א מודה דמותר מה"ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, והוא ספק במרקחה, ודחיתו דהרי הספק הוא אם האי בחמה שלפנינו מן הרוב או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפ' דברנו אלו שבכאן, הדין עם השב שמעתתא דע"כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרוב או מן המיעוט, אז היה דומיי דט' חניות וכרובא דאיתא קמן, אשר על זה לא קמבעי, אלא הספק על כל חד ואחד שמא היא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב"א, למאי דמקח ספק במרקחה לא חישין, ולא מצד דאלין בת רובה ודוק'.

עוד יש לחלק בין רובה דאיתא' לדלית' קמן דהרי הא גופא, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו מודים בבירור גמור, אלא ע"ז נסיון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששתנו שוחטנו שרובם כשרות וקטנים שנטגדו שרובם מולידים ואני סריסים, אבל בכל מקום אין מן הנמנע, שדור אחד מחמת איזה סיבה נשתנה עליו סדי' באשית, וכעת רוב הבהמות טרופות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשתנה הטבע מכמאות שהי' מקדמות דנא, מ"מ אינו כרובה דאיתא' קמן שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק דאין חילוק, והוא משום דחזקה דלא איתרעד ולא ראיינו מעולם נשנתנה, הוא כודאי.

ומה מאד מישוב בזה הקושי' המפורסמת מאת הגה'ק מה"ז משה ט"ב צ"ל שהקשה דהרי הסוגי' איזלה אליבא דר"ש לפי דעה אחת בתנוס' ד"ה חטא לת רחמנא, ולר"ש דדורש טעמאDKרא, מסתמא טעמא דאלין בסנהדרין אחרי רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המיעטים, והאי רובה דליתא קמן הוה, וא"כ רובה דסנהדרין נבנה על רובה דליתא קמן. והוא קושי' מושכלת, אבל לפ' האמור מיושבת על נכוון, דהאי גירועה דאיתא' בכל רובה דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעמים מכובדים הרוב את האמת, לא נבנה על הנכוון כי מיעולם לא נתברר לנו שהרוב כיוון האמת והميعוט טעה, אלא שהשכל הישר מחייב את זאת, דטובים שניים מאחד, והוא ראי' שכילת שחשובה ממש כראי' גשמיית, וא"כ האי רובה, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוה רובה דאיתא' קמן לפני עיני שכלנו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית ודוק'.

ע"ש גMRI' אתי' משער המשתלה דרכמנא אמר ולכך שני השעררים *שיהי* שניהם שוון. מאי אני תמה למאי הלכתא מביא

לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשחותו קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מיותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכעכ"פ לפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפידה התורה כשמביא קרבנות בשבת, אף שהמצוות ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד בלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מיותר לשבת, הוא מטעם דשבת לגבי חשי"ס הותורה ולא הודהה לחילל שבת, והוא מטעם דשבת לגבי חשי"ס הותורה ולא הודהה ודוד"ק.

תוס' ד"ה את' מפרה אדומנה, וא"ת וכו' ויש ללימוד מותך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מקמה בהמות וכי' הקושי' מפורסת מילא דלמה נקטו שעשה גבינות מקמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר' איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים ממשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במבר'ם, וזה ליתא מבואר בי"ד סי' צ"ח סעיף ו' בש"ך וט"ז ופרק"ג שם דוחז"ל לא חלקו בזה כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר', דאי ריק מדרבנן לא מוקמינן אחיזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיירי בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירב החלב ביחיד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הgebina מן הטרפה, בהני דרישות, משום דחויה דבר שבמנין וחטיכה הרוא' להתקבד, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק אישור דאוריתא או רק דרבנן, ועל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתיר, ספק שהוא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכול' שרשות, ואת"ל דaicaca כאן גבינה טרפה, שהוא האי גבינה שבידי מן הנסיבות, אלא דס"ס כזה, דחויה ספק שהוא גנופו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס הזה להתייר, אבל עיין בש"ך סי' קי"י סקס"ב וס"ג דבאיסור דרבנן מהני גם ס"ס צו, ואף שיש לחלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא חלקו בזה, ודוד"ק.

ועתה הנה לבאר שיטת התוס' ושיטת הר"ש שחולק עמם כמובא כאן ברא"ש ז"ל: הנה דעת התוס' דرك חזקה דמעיקרה שנתרבירה בשעתה ממשיכין נגד חזקה דהשתטא, אבל חזקה שנתרבירה לפניינו לאח' אלמפרע, כמו בפורה בת שתים של אחר כלות שנה נודע לנו שכשרה הייתה בשעת לידה, לאו חזקה הוה להמשיכה עד ההשתנות, וכן בהמה שנמצאת טרפה אפילו היא בת כמה שניין, לא נאמר השתטא היא דנטרפה, ועד השתטא הייתה בחזקת כשרהה, כי מעולם לא הייתה כשרהה מבורת בשעתה אלא למפרע, וזאת לא מקרי איתחזק, لكن אוסרים הגבינות למפרע דשמא טרפה הייתה מכבר, ואפילו לאחר שזיכינו דאלין בתר רובא, וא"כ גם בלאו חזקה הר' אמרין על כל בהמה מיד כשגולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתטא נשנה הנגע ולא קודם לכך, כן ממשיך הרוב לומר דהשתטא יצאה האי בהמה מרוב כשרות, ועד השתטא הייתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובא עדיף מחזקה, ואס ממשיכין החזקה ממשיכ' ממשיכין הרוב, זה בורכת דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מאמן שאחר הרוא', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' שהיתה כשרה, והו פשיטה דעדיף מרוב שיש נגדו מיעוט, וכן ניהו DIGLITAHA לן התורה דMESSICIN הודהי, דהינו הנגע בשעת ראי' שהיתה כשרה, לומר כשםצאח חסרה לאח'ז', דהשתטא היא דחרשה, אבל מניין לו להמשיך הרוב דאיינו עכ"פ ודאי, לומר דלא יצאה מן הרוב עד השתטא.

רובא עדיף מחזקה, אבל לא אמר שזכה לו מילך רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקה גזה'כ הוא אלא טעם דחזקה נמי מכח רוב הוה, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוד"ק.

בא"ד ולמאי דמפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא יפליגן מפרה אדומה דaicaca חזקה נגד הרוב וכו', כי' מה שהבאתי למללה דף י' דברי הטו"ז דלעלום נגררו הטהרות אחרי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחרי הפרה דהרי חזקה היה להאי טמא שם יזרקו עליו מאפר הפרה יטהר, ומה לי עם חזקה טומאה שלו, אבל כפי שביארנו שם הדבר זהה תלו依 אם נאמר רוב הוה כודאי או שספקה הוה אלא דתורה התירה האי ספק,adam נאמר רוב כודאי, אז פשיטה דרטמא נגרר אחר הפרה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקה המתנגדים זה זהה דהרי כאן עשינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהוגן באפר פרה שודאי כשרה, אבל אם נאמר דרבנן רק ספק מוציאה מידי י"ל דגンド חזקה טומאה לא התירה התורה דין ספק מוציאה מידי ודאי, וכלן כוונת התוס' דמפרה אדומה מוכרכת דרבוב הוה כודאי, וממילא יליכא כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקום שעונמד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דרבנן כודאי פשיטה דמחה החזקה, וכאשר פרשטי לעיל לדעת הרמב"ם דכל הסוגי ע"ז קאי דמנ"ל דרבנן כודאי, וממילא אפילו נגד חזקה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דלייף, מקשיןامي לא ליפ' מכל קרבנות דחויה שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דaicaca למירר דמספק נמי אמר רחמנא דלדחי שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ'ל, הנה לכאר', קושיתם לשיטת הרמב"ם יל"י דהרי כל הספקות מותורות, ולמה לא יהל שבת על ספק קרבן, אלא דסביר כתבנו לעיל דלגביו מוצאות יבום, אי לאו דאלין בתר רובה והוא קטו וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שרי לדoor זה עס זה, מפני שהאיסור ודאי, דהרי איכא כאן אשת את, אלא דבמקום מצה נדחה, א"כ עלייך להביא ראי', דaicaca כאן מצה, וכן הוא בשעתה כיון דחילול שבת ודאי, והמצוות שדוחה אותו ספק, אין ספק מוציאה מידי ודאי, הא חדא, ועוד שנית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתברור דאסור מה"ת, וכן קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זה תירוצים חלש מאד, דaicaca מדמיין זאת לפ肯"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דPsiotia Adams סמך על המיעוט לחילל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממייעוט דשניות ספקה הוה אי לא אלין בתר רובה, אבל דבירחים צריכין תיקון, כי לא משום דספק מצה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציויתה תורה להקריב קרבן בשעת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אнос מכח ציווי התורה, אלא דבזה נמצא סטייה בתוס' פשחים ע"ג ע"א ד"ה שהטו שכתבו קפיטר לי' לאו משום דעתה בדבר מצוה, ולר"א דבלא עשה מצוה חייב באמות גם בזה חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראי'תי, כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונס מכך צוותה ממש ואני מהוריב לתחייב את עצמה בחיות שלה, אבל המקומים מצוות התורה לאו אונס מקרי, דaicaca ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שייאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס במעשה, וכל שאיןנו אונס במעשה, איך יפטור בשוחט קרבן פסח בשעתה ונמצא טרפה בסתר, מטעם אונס, וכי עדי' ה' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעתה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואם הוה אמרין אונס כמאן דעבד דמי', הוה מצין למייפורי בשנאמר אכן אם נמצא טרפה הרי הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאונס כמאן דעבד

נקב הוה - ועיין ברמב"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצח שכטב, ז"ל „ההורג את הטרפה עעפ" שאותל ושותה והולך בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עלייו עד שידוע בוודאי שהוא טרפה, ואמדותו הרופאים שמכה זו אין לה עליה באדם ובאה מיתת" עכ"ל ולכאורה תמורה, דמוכח מדבריו דאפילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצח, עד שאמדותו הרופאים את הנרצח, שלא היה נהרגו היה מת בלבד" מכח האי מכח, אבל עיין בפתחה אוטו י"ז אריקות בהז שביירתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותמצא עונג - ומה שנתחדר לית עתה הוא דמויאי פסק הרמב"ס נשמע, ודסובר כדעת הר"ש הנ"ל דחזקת דעתך מכך רובא, נמי מהני לשליך את הריעותא הנולדת ואיפלו לקטלא, דהרי בנהרץ שיש לו נקב במותו או בושטו, עכ"פ ריעותא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדוו הרופאים שהמכה הוה ממייתן בודאי ממייתן את הרוצח מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למיתה מחמות מכח, וניחוח דהמכה לפניו, אנו אומרים שאין זה מכח הממית ועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם ועעפ" דאין הולclin בדיניו נשנות בתר רובה אבל בתר חזקה דעתך', מכח רובה שפיר הולclin, ועיין עוד לקמן מהו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתי' מעדים זוממים וכ"ו וכי תימא דבדקין לי', והתני' בריבי אומר לא נהרגו נהרגין, נהרגו אין נהרגין - קשי' לי דהאי בריבי למה לי דהרי לא נהרגו נהרגין מקרה מלא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נטעה哉, דאמרו דוקא נהרגו נהרגין שם במקומות דף ה', הי' לו להבאה המשנה שם, דקתני כיוון שנגמר דין נהרגין הזוממים, ומההביא האי דרביבי נרא, דלולי בריבי נהרגו אין נהרגין, לא מצינו למילך מעדים זוממים.

והנרא להפ"ד, דבאותם בלאו בריבי ליכא ילפota, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חוביין אותו יב"ח לברר שאינו טרפה, ותריצו בתריזע השני,adam הם אין נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איינו נהרג אלא עד אחר יב"ח, דאיון להחמיר עלייו יותר מעלהם אם הוועו, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם נהרגו נהרגין אז פשיטה נהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כפי ה"ס"ד דהשתা, א"כ גם בלי נהרגו למה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא הי' נהרג עד אחר יב"ח דזה ליתא דהא שיפר הי' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג"כ נהרגין מיד, ולכן לוויי בריבי, נהרגו אין נהרגין, לא הי' מצי למילך רוב מה מה נהרגין העדים, דאפשר דמתניתין יב"ח קושי התוס', ונכוון הוא מאיד ודוק'.

ע"ש גמר', ר"א אומר אתי' משחיטה עצמה וכ"ו עיין בח"י הר"ן כאן ובתוס' לקמן דף כ"ח ד"ה אתה, דאיון להוכיח מכואן דאיון לישיט בדיקה מבחוץ דעיקר הלפota היא מפשך וקדשים, דא"א לקרוע את העור ולבדוק הושט, דאיון לך מום גדול מהה - ולענין קשה ע"ז טובא, חדא דהרי אין זה אלא מום עובר עד שתתרפא העור, וא"כ מצין לבדוק איזה ימים קודם, ואז יתרחק שאין הושט נקוב, ותו ודי לא חיישין שמא ניקב אח"כ, הא חדא, שנית אם נימא דלא סמיכין ארובא, הרי האי בדיקה צורך הקربה הוא, כמו שאין מום בחתיכת העור עי"ס סכך של שחיטה, שהוא ג"כ לא שיק' לשחיטה, ומושם דא"א בלאו הכי, ה"ג בדיקת הושט צורך הקربה הוא ולא סaging בלא"ה ויש לישיב בדוחק ודוק'.

ע"ש גמר' ודילמא היכי דאפשר אפר, והיכי דלא אפשר לא אפשר, דאל"ת היכי דחייב לחייב למיועטה היכי אכל בשאר וכ"ו, ופרש"י ז"ל היכי דאפשר לא סמיכין ארובא וצרכין לבדוק כל ח"ט, אבל בשוט במקומות שחיטה דלא אפשר סמיכין ארובא, וכן בקטן וקטנה אפשר להמותין עד שיגדלו, והנ"ק ככלו מושם דלא

אולם שיטת הר"ש, והוא הועיל שברא"ש כאן הוא, ז"ל למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הבהמות בחזקת כשרותן ואפילו בתרך שנטן, משומן דרוב בהמות כשרותה הן, ורובה עדיף מחזקת, עכ"ל הדברים צרכין ביאור, עיין במעיו"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוא, מאחר דאלין בתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה מAMILIA, דכל בהמה אנו מחזיקים לכשרה מכח הרוב, וואהקה זו אלימטה היא כמו חזקת נגע שריאינה שלמה, וכמו שאמרין סוקLIN ושורפין על החזקות דהינו חזקה דעתך' דאית' דאהשה שבאה ובנה מרכיב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ האי בהמה נמי נתחזקה אצלנו לכשרה, והרי אכלנו מחלבה, והוה חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתा הוא דאטטרפי, וכן יל"פ ריש דבריו הרא"ש, אלא דמה שהוסיף בסוף דבריו, דרובה עדיף מחזקת אין לו פירוש, דא"כ למה לי לומר דמכח רוב, כל הבהמות בחזקת כשרות, תפ"ל דרוב עדיף מחזקת ואם ממשיכן דרוב עדיף מחזקת אבל לא מודאי, ואני הודה ממשיכין ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש ז"ל ושם מצאתי פשר הדבר וא"ל שם "אבל השטא דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקת בכל שעטה ושעטה דאלין בתר רובה" עכ"ל ור"ל דניהם דחזקת בשרשא בשעת ראי"י ודאית היהה, אבל מיד כשהעהף עניין ממנה נעשה מן הוזאי, חזקה שלא תשנה מקומות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת חי דכל חי עתיק למות, וכן מקווה הנמדד עתיק להתחסר וכדומה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגרוע מצד אחד שלא הי' מעולםDOI, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחולשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכabb הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דכל שעטה ושעטה דאלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דסופה להשנות, כמו שהוא בגעג, דחשינוי ל佗בה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לכך, זאת הוא סברת הרא"ש, ומילא לדידי' באמות לא צרכיןתו לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכן הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של החשנות, בקי' מחזקת הרוב עי' הזמן להשנות ועלולה לכך.

והנה בנולד ריעותא מהיים, כמו ישב לה קו"ז בשוט, או נמצא מים במות, סתרו התוס' שיטות, כי לקמן דף מג' ע"ב ד"ה קסביר כתבו דביש לה קו"ז בשוט, וכן בספק דרושא, עכ"צ צרכין לומר, דשחית יותר לאיסור מלhitar, כי לול' זאת בעין לאוקמי הבהמה על חזקה דעתך' מכח רובה דכשרה, והוא סברא היפה ממה שכתבו כאן,adam לבני חזקה דמעיקרה לא מהני חזקה דעתיה מכח רובה, מכש"כ בנולד ריעותא מהיים - והרמ"א ז"ל באמות פסק להיפ' מתוס' דבסי' נ' פסק דבספק טרופות לא סמיכין להתר מחתמת חזקה דעתך' מכח רוב בהמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצא וא"כ טרפה אפילו הוגלד פי המכחה, כשרים הגבינות של קודם ג' ימים, והוא כשיתוט הר"ש, ועיין שם בפ"ת אות ו' - והת"ש חלק בין ריעותא שבגופה, כמו מים במות שאפשר להיות מונילדיה, ובין כאן בשוט שבודאי לא ה"ז אתה, והחו"ד חולק עליו וכי שאין חלק בהז, והרבה פלפלו האחוריים בעין זה בריאות וסתירות, ותלי'ת הניחו לי מקום להתגדר בו, ואם תרצה לעמוד על ראשון של הדברים, תעין לקמן בסוג' דישיב לו קו"ז בשוט מה שכבתבי שם וירוח צמאונך ודוק'.

ע"ב גמר' ר' כהנא אמר אתי' מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקומות דף ז' דאמרו ר"ע ור"ט, אלו היינו בסנהדרין לא הי' נהרג אדם מעולם, דשא במקומות סייף

נפשות ובין מיתה למיתה.

ואני פה אל מה אמרתי לדודי הנגן צ"ל שלא כיוון המטרה בזה, דנינו דודאי אמת לאמתו הוא מה שכ' ההפלה, כי לויל סברא זו לא מצין ידינו ורגלוں בבה"מ, אבל מה נעשה כי בעלי התוס' כאן ע"כ לא נחטו לסבירא זו, דלפי סברא זו, אין התחלת לקוישתם, דהרי כאן אזלין בתר רובא דאיתחזק דלאו טרפה הו, אבל התם בנסקlein ונשופים שנטערו ורובה דלא איתחזק הו - ולא היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב כשערתי עוד הפעם על מס' זו, ראיתי כי שגתי, כי התוס' בקושיתם נשמרו מזה, דהרי צ"ל: "הקשה ר' דהaca לפינן מרווח וудים זוממים אזלין בתר רובא אף בדיני נפשות, וכן מוכח בפ' בן סורר דף ס"ט וכ"ו" עכ"ל ולא על חנס הוסיפו האי הוכחה מפ' בן סורר, אלא לשולן כאן הביאו מפ' בן סורר דשם מוכח דגס אחר רוב דלא איתחזק אזלין בדיני נפשות עי"ש, וזה נכון וברור בכוונת התוס'.

אלא דלפ"ז מצד אחר יש לתמונה על התוס' דלמה הקשו מהכא ומפ' בן סורר ולא הקשו קושיותם לעיל בראש הסוג' דקאמר בסנהדרין דרובא דאיתי קמן לא קמבעי לו דازלין בתר רובא, ושם המדבר מдинני נפשות, דקרה דאחרי רביס להთוט בדנ"פ כתיב, והי' להם להקשוט מהו בנקלים עם נשופים לא אזלין בתר רובא דאיתי קמן כמו בסנהדרין, ועל קושי' זו גם תי' של ר"ת נפל בבירא. כי אמר הר"תadam נפל מחלוקת בסנהדרין באיזה מיתה ירג, שלא אזלין בהז Achri רביס להמיתו בחמורה אלא דין אותו בקהל, כפי דעת המועטים שבсанהדרין, הלא מקרה מלא דבר הכתוב אחורי רביס להთוט, ומאן מפיס לחידש דבר זה להוציאו מן הכלל מה שבן מיתה למיתה, שלא נלך בו אחורי הרוב והוא דבר זו שאין הדעת סבלתו.

אבל האמת יורה דרכו, שכבר כתבנו לעמלה וכן בפתחה, דביטול לא שייך אלא באיסור בתוך התייר, אבל לא בהтир בתוך האיסור, ומפטעם דהאיisor שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב התייר שהוא העדר, אבל לא להיפך, התייר שהוא העדר, לא יתעלה להיות מציאות עי' הביטול, וכן הפטור לא מצי להתבטל כדי להעות חייב וכן מוכח מה שאמרו בב"מ דף י' ע"ב, עשרי ודאי א"ר ולא עשרי ספק, כי האי פטור שפקץ מן המניין לתוכה העדר, לא להתחייב עי' ביטול מה שסביר נפטר, וא"כ הה' היכי הני נקלים שפטורין ממייחת שרפיה החמורה לא יתחייבו עי' ביטול בנשופים וזה ברור כמשמעותו ע"פ שבعلي התוס' לא נחטו להז דוד"ק.

בסוף סוגיות רוב, אציג פה עוד קוש' אחת שמשמעותי מפי ת"ח אחד והיא, דלמה לא יליף דازלין בתר רובא מיבום גופה, אשר מני' המדבר בראש הסוג', בקטן וקטנה דפליגו ר' מ' ורבנן, והרי ממצאות יבום גופה מוכחה דסמכין ארובה, דאל"כ דילמא לאו אחינו גם באחינו מן האם, והשבתי לו דלאכ'ר' דהינו ממש קושי' אכן באחינו מן האם, והשבתי לו דלאכ'ר' דהינו ממש קושי' התוס' דבריש הסוג' דלמה לא יליף מכל הקרבנות שדווחן את השבת ולא חיישין לטרפה, אלא דיש לראות דהתירוץ שכתבו הtos' וכן מה שכתבתי אני שם לא שייך הכא, דהרי רק הביאה הראשונה היא המצואה, אבלacha'ן אין בדירתם יחד, מצוה מיוחדת של יבום, אלא מצות פ"ר וממצות עונה כאשר איש ואשה, ועל הני מצות ודאי קשות, כיון דאיכא חשש איסור כרת, איך יזרו זה עם זה, لكن הקושי צ"ע.

וכעין זה הקשה הת"ח למה לא יליף רוב, דאל"כ איך נושאים נשים ולא חיישין למזרות, והראש יוסף קמתמה על הת"ח, הלא ממזר ודאי אסר רחמנא ולא ממזר ספק, אבל במחכ"ת לא דק,

אפשר עכ"ה. ורקשה לי טובא, אם קטן וקטנה מקרי אפשר דלא ינשאו עד שיגדלו, למה לא נימא גם בטרפה אפשר שלא לאכול בשר, וההלא ר"א משחיתת חולין קילוף, דהתרה אמרה שחווט ואכלו, והרי עד נח נאסר אכילת בשר לאדם, וכן במידבר לר' ישמעאל נאסר להם בשר תאורה, ולמה הותר להם כשכננסו לארץ, ולא חש שמא במקום שחיטה נקב הוה, עוד קשה דהרי ר' מהנה בעצמו יליף לעיל רוב מהורג את הנפש, והרי דלית לי חילוק זה בין אפשר שלא אפשר, ולא עוד אלא דמדאוריתא ודאי אין שום סברא לחلك בין אפשר לא אפשר, דהרי אפילו בין לכתחילה לדיעבד אין חילוק מה"ת, ומדר"מ אין ראי, לפי מה שכתבו התוס' لكمון דר"מ רק מדרבנן היה שיטח ארי' שנטקasha בכל זה ולא העלה דבר המתකבל.

ולולי פירושי צ"ל הי' נלפע"ד לפרש פ' אחר, ועפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס צ"ל ביו"ד תשוי' כ"ד על דברי התוס' בכוורות דף כ' שהקשין, למה לא אמרין סמוך מיעוט אינם מומחים לחזקת איסור של הנשחט, ותירצ'ו דהאי רוב מצויין אצל שחיטה מומחים, הנה כמו סתם ספרי דידיini מגמר גמרי, דגם ר"מ מודה דלמייעוט כי האי לא חיישין, אבל הרשב"א בתו"ב, הקשו על זה דמה עינו להא דבעי למילך רוב מרישא של עולה ומשחיטה עצמה, הרי ע"כ דמייעוט גמור יחשב, ומ"מ לא אמרין סמוך מיעוטה לחזקה, ותוי' החות"ס דודאי כל הטרפויות יחד מיעוט גמור הוה ואי לא אזלינו בתר רובא וצריך לבדוק אחריו כל ח"ט, א"א לחלק ולומר דושט לא נבדק מושם דהוא מיעוט דמייעוט, אבל אחר דזיכינו למייל בתר רובא ולא צריך בדיקה על שאר טרפויות, ורק על הושט ומושום דמצטער חזקת אייסור דאיתנה זבוחה למייעוט נקה"וו, באז שפיר אמרין דהאי נקה"וו הוה מיעוט דמייעוט וכמן דליתא דמי עכטדי'ק עי"ש. ומעתה hei קامر ודילמא שאני לו בין אפשר לא אפשר כדי לחלק השאר טרפויות מון נקה"וו ונאמר, דצרכיכון כולם בדיקה מושם דלא אזלין בתר רובא, ונשאר נקה"וו דלא אפשר למידקי לבדו, והוא מיעוט דמייעוט ולא צריך בדיקה דכמאן דליתא דמי, אבל הני שאר הילפות קיימו במקומות, ודלא כפרשי'.

והרא' שמביא מר"מ איינו אלא דהוא ע"כ עבד הци, לבדוק אחרי הח"י טרפויות, ובוישט סמק', דהמייעוט הוה מיעוט דמייעוט וכמן דליתא דמי, דלא מסתבר לומר דאל פשח וקדשים בבדיקה הח"י טרפונות, נלפע"ד מתוך חומר העניין.

ודע דעל הא דאמר פשח וקדשים מה אייכא למימר יש לתמונה, hei בימי ר"מ, שהי' הרבה אחר החורבן, הקריבו פשח וקדשים, וכבר נתעוררו ע"ז האחוריים, ואולי ייל' דគונת הגמ' הוא, דלאו הי' בא לידי מדה זו, מה ה' עושה ודוק'.

תוס' ד"ה ליהوش, בסה"ד הקשו מנסקlein בנשופים דידינו בmittah החקלה, הרי דבדיini נפשות לא אזלין בתר רובא, ותוי' ר"ת דכיוון דבכוכ' נחרג בין מיתה למיתה לא אזלין בתר רובא, והקושי' מפורסמת משרות אروسה בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך נידונת בשרפיה החמורה, ולא בחנק הכל כא"א דעלמא, וראייתי בס' חותן סופר לדודי הנגן צ"ל שכטב, דעיקר התוי' על קושי' זו הוא, מה שכתב ההפלה צ"ל בסוף פ'יך דכתובות על התוס' שם, דהא לא אזלין בתר רובא בממון, הניין ברוב הנולד עכשו בהאי ניירנו שאנו דניין עליון, אבל ברוב שהחזקנו מקדמת דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממון (והוא כמש' למעלה שיטות הר"ש והרמב"ס) ובזה מישובים כל הקושיות שהקשו כיווץ באז עי"ש, ומילא דמיושבת גם קושי' זו מבת כהן, כי היא נתחזקה אצלנו שהיא בתו של האי כהן עוד קודם ההזנות, וזאת מהני גם בדיי

זהו מומחה משום דבריו והוא צריך בדיקת סכין, נולע"ד. והנה עיינתי בתוספתא בפ"ב וממצאתה משונה ממה שהביאה כאן בגמ' כי "יל", המוצא תרגולת שחיטה בשוק וכן מי שנtran תרגולת אחד מן השוק לשחוט ואין יודע מה טיבו, הולכין אחר הרוב' עכ"ל, הרי התוספתא מירי דעתם הבעלים שחיטה אלא דהשליח לא ה"י מוחזק אצלם למומחה, ויש בהזה רשותה נגד הרישא דעתם תרגולת שחיטה בשוק, כי כאן הבעלים עברו שלא כדין, דהרי אסור לכתלה ליתן למי שאין יודע אם מומחה אם לאו, ולעתם הבעל העיטור אפיו בדייעבד אסור מבואר שיטו לעיל בסוג'ו ואמ' האי שליח מומחה, ה"י לו לידע גס דין זה עכ"פ' לכתלה אין ליתן לשחוט למי שאיןו מוחזק אצלם למומחה, ומ"מ אמרין ב"י רוב מצוין אצל שחיטה מומחה, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש לישיב ודוו"ק.

כבר הבאתי לעיל בד"ק הרמב"ם לא פסק מהאי ברייתא בתרגולת מצא שחיטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ור"ח בנו של רישיה"ג דלקמן, אם עשו' להטיל נבלתו באשפה שבבית ושם פסק כר"י לחומרה וממילא דה"ה בשוק אסור, חד דינה אית' להו לתרוייהו, וכמ"ש התוס' ד"ה כי פליגו, דממה דקאמר בב"מ דף כ"ד גדי דר"ת, שמצוין אצל שחיטה בין טבריה לציפורי מוכח כן, אלא דתמותו האחזרונים על הרמב"ם דשבק הסוג'י דשם, דתהייר את הגדי לר"ח כר"ה בנו של ריה"ג שהוא מעשה רב, ופסק כר"י לchromara.

ונוראות נפלתי על הפלטי שכ' ליישב זאת על שני אופנים, או דהכא אילך תרי מיעוטי, מיעוטם אינם מומחים ומיועוט שטיפלין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, משא"כ התם דמיiri ברוב טבח ישראל דודאי מומחה ומוחזקין ה'ו, או דהכא בבע"ב מירי דאין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשליכה, אבל התם בטבחים דאין דרכם כל להשליך נבלתם רק מוכרים לנרכמים, עצה"ק ומתמה אני איק מתיישב הסוג'י שם לפ' דבורי שאמרו שם שהתרויה כר"ח בנו של ריה"ג, והרי לפ' חילוק הפלטי גם ר"י בר פלוגתי מודה התם, שנית הלא כאן אמר דפליגו אי אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלטי, ר"י מטעם תרי מיעוטי אסור ואפיו אינו עשוי להטיל, ועוד זאת לא ידעתן איך אפשר לחלק תרגול ומצוין שחוט בית מותר, והאי ברייתא הלא מירי דעתן צ"ד בין הכא להתחם כיוון בין הכא ובין התם מירי במצוא שחוט וכי יודע אם טבח שחטו או בע"ב, ומה תאמר גדי אין דרך בע"ב שישחו אלא טבח הרי הרמב"ם גם בגין ושם בשוק פסק כר"י להחמיר וע"כ גם הוא ברוב טבח ישראל מירי, דאל"כ בלא"ה אסור, גם חילוקו דברוב טבח ישראל לא צריכה לרוב מצוין אצל שחיטה מומחים מפני שהם מומחים, לא הבנתי, הר"ס ס"כ"ס אילך מיעוט טבח עכו"ם גם מה שכי' לחלק בין טבחים בע"ב דבר תימא הוא, וכי בע"ב אינם חושין על איבוד אוכלין וアイבוד מומונים, ומשליך מה שנספה בשחיטה באשפה, אתמתה, ועיין לקמן צ"ד ע"א דשמעי' דשמדו אל פיסי' לנכרי בתרגולת טרפה, ומה שעשו' להטיל לכלבים באשפה או בשוק הוא מה שמתה מלאה, וכן חושין במצוא באשפה או בשוק, ע"ג דנראת שחוט בסימנים לנ恬בלה בשחיטה תחת ידו, ועיין לקמן בפ' וא"ב וכייסי הדם, על היא דקתיini במשנה, שחט ונ恬בלה בידו, מה שכתבתי שם, וכן מורה לשון הרמב"ם כאן, שכ' שמא נתnable לפיכך הושלך דהאי, "לפיכך" מורה שעומד להשלכה דашפה מפני שנטnable, ונפסלה בשחיטה ע"י סכין פגום או שהי' וכדומה, אין זה סיבה כדי להשליך לכלבים, וכן מורה לשון הגמ' דמנבלה ממש שעומדת לכלבים ולא לאכילת אדם מירי, דאל"כ אין קامر דפליגו אם אדם עשוי להטיל נבלתו הלא היא נפסלה בשחיטה אין דרך כלל להטיל לאשפה אלא לkeys' בה

זהאי דרשה דמזר ודאי ולא מאר שפק, וכן קהיל ודאי ולא שפק, לא מצין למידרש אלא לאחר שזיכנו למיזל בתר רובה אבל אי לא אזיין בתר רובה, לי' לא במציאות לא מזר ודאי ולא קהיל ודאי, דאפיו א"א שבעה במדה"י ולדה אין כאן מזר ודאי, דביאת עכו"ם אינו עשה מזרות, וקהיל ודאי פשיטה דליתא כמוון, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעל קושי' זו יש לתרצ', דשמא במקום מצוא התרה התרה אישור מזרות, ומ"כ לדעת הרמב"ם, דקמבעי מ"ל דרוב הוה כודאי, שלא מצי' ללמידה מזה מבון ותל"ם ודוו"ק.

ד"ג י"ב ע"א גמורא, מי לא תניא הרי שמצוין תרגולת שחיטה בשוק, או שאמר לשלווח, צא שחוט, והלך ומצא שחוט, חזקתו שחוט, עכ"ל הברייתא, וכתבו התוס' וכן הר"ן ז"ל בחדשו דברישא אכן למייר דבעליה שחיטה, ובסייעא קמ"ל, אפיו אמר לשלווח, והשליח הلك' ומוצא שחוטה, דשתא שלא ברשות בעלים נשחתה, אפ' חזקתו שחוטה.

והנה הרמב"ם ז"ל בפ"ד הלכ' ז' פס' דינים אלו בזה"ל: "הרי שריאנו ישראל מרוחק שחוטה, והלך לו, ולא ידענו אם אין יודע הר' זו מותרת, וכן האמור לשלווח צא שחוט, לי' ומצא הבהמה שחוטה, ואינו יודע אם לשלווח שחוטה או אחר, הר' זו מותרת, שרוב מצוין אצל שחיטה מומחין הם" עכ"ל, והכ"מ שם, על דין השני, דוכן האמור לשלווח, צין האי דבעי מינני ר"ד מר"ג, האמור לשלווח צא שחוטה והלך ומוצא שחוטה, והא דלא צין הברייתא דין דאו שאמר לשלווח, מושום דהאי דין מופרש ממש'כ התוס', במצוא השלחח שנשחטו ע"י אחר, והרמב"ם מירי שהבעלים מצוא שחוט, ולפ' ז' גם רישא, הרי שריאנו מרוחק וכו' לאו דינא דברישא הוא, דמצוין תרגולת שחיטה בשוק, אלא, דין היוצא מtopic השkil וטר' על מיריא דר"ג לעיל מני', דראה אחד שחטת וכו' דקאמר עליה, אי דלא ידע אי לא גמיר אי לא גמיר, למאי רוא rob מצוין אצל שחיטה מומחין, ופסק הרמב"ם קUSHI' ז' וכמציאות שאמר ר"ג בראה אחר שחטת, אבל הני תרתי דינים שבברישיתו המשמש הרמב"ם, והוא שטוף, אבל השם כר"י בדמצא בשוק אסור, וכן באשפה משום דפסק בהל' ח' שם כר"י בדמצא בהלכה שאח"ז באבד לו גדי או שבבית מותר וכדפסק בהלכה שאח"ז באבד לו גדי או תרגול ומצוין שחוט בית מותר, והאי ברייתא הלא מירי דעתן צ"ד בשוק, אבל מה שיש לתמותה הוא, דלמה הבי' הרמב"ם כל האי דין דאומר לשלווח דאילך תרתי לטיבותא דאפשר דהשליח שהוא מוחזק אצל שחטה, והוא נלמד בק"ז מדין הראשו בראה אחד מרוחק שחטת וכו' וכאשר נתקשו התוס' על הברייתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא שחטת אחר, ולא הבעלים מצוא שחוט, זהה נלמד מרישא בק"ז כנ"ל.

ומה שנלע"ד הוא, דaicaca רבותא כאן דاع"פ' דהאי שחטת עבד איסורה, שחטת בהמת חבירו שלא ברשות בעלים, דהרי מזיק הוא וכדאמרין בסוג'י' דסכךן של ע"ז, ומ"מ סמיכין גם זה אarov מזוין צ"ד אצל שחיטה מומחין, כי זאת לא נשמע מרישא, דראה אחד שחטת מוחזק, דמץ' מירי בבהמת עצמו, וכן לא מהא דאבד לו גדי ותרגול דשחטן בתורת מציאה, והרמב"ם איזיל לשיטתו זהה דס"ל דכל מומר לאייה עבירה שהי' צרך בדיקת סכין מושום חזקתו איינו מטרית לבדוק בדיקה כראוי' ואפיו איינו מומר רק פ"אי כל שבעת שחיטה עובר עבירה דינו בהזמה כמומר וכאשר ביארתי לעיל בסוג'י' שם מלתא בטעמא, וא"כ ה"י דשחט שלא ברשות בעלים הוה דשמא שחט השלחית, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי' דזוקא וכי שזקתו איינו טורה לבדוק פועל, וכאשר ביארתי שם, וכן מי שראה שאחד שחט בהמתו שלא ברשותו באמות אסור ואפיו

דברנן, ואי דוכלים סברו בפשיטות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שלא נ Nichaa להו לאוקמי כאותו מ"ד דברנן, אין מדחה הרמב"ם סוג" ערוכה זו, ופסק דתרומה בזה"ז דברנן.

ולכן נלפ"ד לישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרחים לתרץ ולהקל בין עיקרו לבין עיקרו ממה"ת.

דינהנה רשי עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתוב וא"ל, "אבל שיליח דקביל עליה מחבריו, איכה למימר, דמייאש ולא עביד, דסביר ההוא לא סמך עליה" עכ"ל למדנו מדברי רשי ז"ל, דסבירה ר"ג דלית ליה שליח עשושה שליחותו הוा, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שבחנים טרחותי, כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, ולא יסמוך עליו, ולכן בדרבן דספקו מותר, ודאי יעשה השליח שליחותן, דהרי הבעלים בטוח יסמכו עליו אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג למה לי בדרבן חזקה שליח עשושה שליחותו תפ"ל דספק דרבנן שרי, עיין במל"מ בפ"ד ממכורות שהקשה כן ותני תירוצים א' בעירובין לא שריף ספקו אלא בהונח וא"כ נולד ספק, אבל ספק הונח לחמייר, ב' דנפ"מ דלקתחה אין להכניס א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שריף שלוח עירובו ביד אחר עיי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי ז"ל נופל תי' הראשו בבירא, אבל עצמיות החזקה שליח עשושה שליחותו נבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמוך עליו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא יעשה שליח שליחותי משום דיחשוב שהבעלים לא יסמכו עליו, ולכן בראכין לומר כפסותו בדרבן סמכין להקל אחזקה שליח עשושה שליחותו ולא בדואריתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי' דמש"ה היכי מותר ליתן לו לכתחה עירוב בידו, דחזקה איכה דודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב הבעלים יסמכו עליו.

והנה עיין עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דרש"י ותוס' פליגו בספק הונח, דרש"י ז"ל סובר דמותר וווס' פליגו עליו, עיין ברמב"ם פ"ז מעירובין ובה"ה שם, דהרבנן ז"ל סובר בזה כרש"י דספק הונח י"כ שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי' ורמב"ם ז"ל דספק הונח שרי לא יקשה הtos' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי' משם דחזקה שליח עשושה שליחותו, דנינו דבתרומה דרבנן מיררי, אבל הלא ספק עישור בטבל דרבנן נמי אסור, דאפילו דמאי אסור בזה"ז וא"כ איכה הסברא דלא יסמוך המשלה, ומ"מ שרי, הרי דחזקה שליח עשושה שליחותו אפילו בדבר דלא יסמוך המשלה וממילא ה"ה בדואריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרחים להקל בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרח בס"ד.

ולפ"ז יש נפקota לדינא בין רמב"ם ותוס' אפילו לפי מה דפסקו ר"ש, דגמ' בדואריתא אמרין חזקה שליח עשושה שליחותו, אבל פסקינו כר"ש צריכין אנו לחלק בין שיבוא המשלה לידי מכשול או לא כמש"ב התוס' דבאיון מכשול למשלה גם ר"ש מודה דאיין חזקה, אבל לדעת התוס' אפשר דבראי לו עיקר מה"ת, סמכין אחזקה או אפילו במקומות דאיין כאן מכשול, דמהא דאיין חזקתו תורום אין ראי' דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי' ורמב"ם דאיין חילוק בין נארה קושי' התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייזה ראי' איכא לר"ש מלקט כלכלת של תאימים, דהא מעשר פירות דרבנן ומודה ר"ג דחזקה שליח עשושה שליחותו, וא"י דהרבנן לשיטתי' דמעשר פירות דואריתא, הלא בא"ה הכל דרבנן לדידי' כנ"ל, ומה שת' הנ"ב דהרבנן סובר, דסוג' דהנתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דואריתא, דהרי פליגי בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דסכ"ס מה ראייה הביא ר"ש מברייתא זו דילמא את' כמ"ד דברנן, וגם ר"ג למה לי להדרוי ולאוקמה בר"ח חזואה, ולא מתרץ בפשיטות דאת' כמ"ד תרומה בזה"ז

מה שאמרה תורה לגר אשר בשעריך תנינה או מכור לנכרי, וכיון דעתך בין טבח לבעה"ב, דשניות מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארוכה בفتحה, דמה שאמרה תורה לכלב תשילכו אותו לטרפה, והיינו טרפה הניטה למota, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראי' אלא לכלב, והקרא דלגר ולנכרי דכתיב בנבלה היינו בתנבלה בשחיטה ע"י פסולי שחיטה, שהיה ראי' גם לישראל במדבר לדעת ר"ע, עיי"ש, וכך כל דברי הפלטי בזה אין להם קיום כלל.

ומה שפסק הרמב"ם ז"ל לחומרא כר"י ודחה האי סוג' דבב"מ במעשה רב, וכו' האי תוספותה שomba אן דמציא תרגנות שחויטה בשוק כשרה, נלפ"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנגנון בני אדם בזמנו ובמקומות, אי דרכם להשליך נבלתם בשוק או לא, וכיון דחיזינו דבזמן ובמקומות של הנני תנאים היה חילוק דעתות בזה, הרי דקישה לעמוד על הדבר, ומכש"כ דין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, וכך שפיר עבר הרמב"ם דפסק להחמיר, וזה ברור עבini ודו"ק.

ע"ש גמר', אכן שמא שרה ושםא דרס, ראייתי מדקדקים, ולמה לא חיש נמי לחדלה וכמו שאמר לעיל בראש מיכלון גבי חז"ק ושמא יחלדו, ונלפ"ד פשוט, דעל חדלה ליכא למחיש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחויטה מהיכי תיתיב חדלה הסcin תחת הסcin ומטה למטה, ואחד מתלמידי עוררני על דברי התוס' לKNOWN ל' ע"א ד"ה או שהח ARISING הסcin תחת השני ופסקו, שכטבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחישט סימון הראשון בהבא, כשחזר ובא לעשות הולכה, תחוב ראש הסcin בין סימון לסייע עכ"ל, והשבתי ל', אדרבה מדבריהם ראי' חדלה אצל בר דעת הוא זר, וכך צריכין למצוא מציאות איך יתרמי חדלה בלי כוונה, וכתבו דכשחישר עס הסcin לשחויט סימון השני שתחוב הסcin בין סימון לסייע אבל גם זאת הוא הרחוק המציגות כਮובן אלא דאפשר שאירע כך על צד הרחוק משא"כ לשחויט בכיוון בחילה תחת הסינים, אין שום בר דעת עשויה כן, ודוו"ק.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקתו תרום, הנה הרמב"ם ז"ל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקתו תרום, מפני שאין אומרין באיסורין חזקה שליח עשושה שליחותו עיי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק כר"ג, אמנים יפה השיג עליו הנוב"ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ס ע"כ כר"ש ס"ל, דאל"כ למה פסק בתרומה דאיין חזקתו תרום, דלשיטתו תרומה בזה"ז דברנן, ואי משום דעיקרו מה"ת, וכמש"ב התוס' עירובין ל' ב' ד"ה תנאים,-DDIN אחד יש לו עם דואריתא לעניין זה, ע"כ הרמב"ם ל' הא סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי', דיב' ב' מיל דואריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקה שליח עשושה שליחותו, אלא ודאי דהרבנן סובר בזה כשיתר הר"י שבתוס' עירובין דבמקומות דאיין מכשול למשלה, גם ר"ש מודה דאיין חזקה שליח עשושה שליחותו, וממילא הולכה כר"ש נגד ר"ג, וכיון דליך שום הוכחה לפסק כר"ג, אלא דלפ"ז נשארה קושי' התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייזה ראי' איכא לר"ש מלקט כלכלת של תאימים, דהא מעשר פירות דרבנן לשיטתי' דמעשר פירות דואריתא, הלא בא"ה הכל דרבנן לדידי' כנ"ל, ומה שת' הנ"ב דהרבנן סובר, דסוג' דהנתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דואריתא, דהרי פליגי בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דסכ"ס מה ראייה הביא ר"ש מברייתא זו דילמא את' כמ"ד דברנן, וגם ר"ג למה לי להדרוי ולאוקמה בר"ח חזואה, ולא מתרץ בפשיטות דאת' כמ"ד תרומה בזה"ז

אמת ודוק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זرك סcin לנאצה בכותל והלה ושותה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והא בעינן מוליך ומביא שהלה ובהה כדרכה, ופרש"י זיל דהו"מ"ל בסcin שיש בו חז' לצואר מללא צואר, דסוי בהלה לחוד, אלא בכ"ד מחדר לאוקמי אפילו באיזמל עכ"ל וופר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו אינו מותקבל בשום אופן - חזא דהלה ובהה כדרכה הוא רחוך הממציאות, ולמה לי' לננוס בפרצה דחוכה, במקומ שיש לו דרך מרוחה, דחתט בסTEM סcin שיש בו מללא שמי צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTMS סcin של שחיטה יש לו האיני שיוערא, מה עלה על דעתו לפוך והא בעין הלכה והבאה - וחוץ מזה אונז הדין אינן אומר דליתא, ובזרך סcin אפילו אין לו שיוער נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסcin איכא חשש דרשא, אבל בסcin שהולך מעצמו ושוחט בדרך הליכתה מה חשש דרשא שיק' און, ועיי' לקמן לע"א ע"א בתוס' ד"ה חז' לצואר ובראשונים שם ותמצא כי קו הוא, ואפילו לכתהלה נראה דמותר לשוחט כן בהלה לחוד, והרא' מהא דאמרו לקמן דרבא בדק גירה לר"י בר חלפתא ושותה בה יופא בהדי דפרה, ואיך שוחט בה לכתהלה בהלה לחוד, ודוחק לו למור דחתם כדיעבד דמי, דהרי א"א לתפוש העוף, דכמו דה' יכול לצמצם הגירה על הסימנים לשוחטן, הי' יכול לירות בו הגירה במקום שאינו עושא טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסcin אין כן חשש דרשא.

אבל לפ"ד נראה דחש"ס מדיק לישנא דברייתא דקאמרה, והלה ושותה כדרכה, דהאי "cdracha" מיותרת ומורה ע"כ דחשיכטה הייתה קשאר שחיתות, ע"ז פריך, וזה בשאר שחיתות בעין הלכה והבאה, וכאן איך אפשר זאת, וע"ז משני דاضר דהכוטל הקשה ע"י חבות הסcin החזירה לאחריה עד שהלה ובאה כדרכה, ודבר גדול ממשמעין זהה התנא דרך אגב דהו"א דבחזרתה אין כן כה ראשון של גברא אלא גרמא דיל' וכמו דאמרו לקמן ט"ז ע"א בסרנא דמייא, החלק בין כה ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח'יו אוינו מערוב בו כח הכותל, ועיי' לקמן מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"י פ"ז זה ה"י עכ"פ להפוקים להזכיר זאת אפילו חז' הסcin ע"י' חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רואה דהרבמ"ס זיל' אדרבה השמייט את זאת וכותב וכותב זיל': "ששותה בהליקתה" והשמייט האי כדרכה, וגם לא הזכיר שהלה ובהה ומסתמא בכוונה עשה כן וצ"ע ודוק'.

ד"ג י"ג ע"א גמר' עבי מנני' שמואל מר"ה, מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי' זיל', כלומר מנין למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו' רצה לתיקן זהה דקבעי על מתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והיינו כמו לעיל בפלוגתא דר"ג ורבנן זורך סcin, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה הייתה בכוונה, וזה לא כואר' מן התימא דהרי עיקר מירמא זו נשנית בזיכרים מ"ז ע"א ושם קאמר, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבעי מני' שמואל מר"ה וכו' ושם פרשי' "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים בלא כוונה אלא כמתעסק בדברים אחרים" ויאת מתפרש דהוה מתעסק בקדשים, וסביר לשם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, דלו כוונתו על מתעסק בשחיטה, ומה ל', דסביר דהוה דברים אחרים, אפילו יודע לשם קדשים אבל אין כוונתו לשוחט, אלא חותך דרך מתעסק - וצ"ל דגס לדעת רשי' מתפרש האי איבעי על שני אנפין, אלא דחתם, דהמודובר לשם חולין או משום חולין, מפרשין האיבעי דשםואל על מתעסק בקדשים שאין יודע שהם קדשים, וכן דין דקיי על פלוגתא דר"ג'

בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רמ"א זיל' בא"ע סי' ל"ה סעיף י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקדש לי אשא פלונית דמותר בקרובותה, משום דחשכה ליכא למיקנס' ותמונה עליו, דמה שכתו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מינעם קנס אסור בכל הנשים, היינו משום דמן הדין ישليل בתר רובה אבל אמר אשא פלונית, מדינה יש לאסור מצד חזקה שליח עושה שליחותו, ולפי הנ"ל זיל' דודאי לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל באדר' דין לע עיקר מה"ת נגד חזקת אישור, ה"ה וממש' כDMA להחמיר באיסור נורה, ולפיכך זוקא באיסור דרבנן גרידא קנס אסור, אבל לדעת הרמב"ס אפילו באיסור דרבנן גרידא שאון לו עיקר מה"ת, לא מהני האי חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפילו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוה כספק השkol נגד חזקת היתר, דשיי גם בדאוריתא, ודוק'.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרם, והוא לי' תורם שלא מדעת וכו', הנה הא DMA תרום כתבו הראש יוסף וכן וכן המל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפרשו על שני פנים, או שידעו אכן דמיות כריו' ונתן הטבות הנהה לשלווח, אז מצא תרום הביע'ב מידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא הכוונה שמצוין חסר מידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כריו' ומצא תרום בצד הכרוי צבור קטן כשיעור תרומה ומערש בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אופן הראשון קשה לי, איך קאמר DMA תרום, מהחותם הכרוי כשיעור תומי', וрок משום תורם שלא מדעת קאתה עללה הלא יותר קרוב, אדם לא תרם השלח שונגנון האי חסרונו, דבכוב'ב האי תרום שלא מדעת דמץק טה"ג לעצמו והלך לו עם התו"מ, גנב הוא - ועל אופן השני יש לתמוה, הלא הבעה'ב שמצוין מופרש יכול לקרו' שם תרומה ופשיטה דבמקום דיכול לבירר הדבר, דין לשם סמו' על חזקה זו דהוא רק מטעם סברא, דדרך השלח לעשות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודוק'.

ע"ש גמר' זיל' לכ"י תיכל עלי' כורא דמלחה - עיין לקמן קי"ב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שמא יקללו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרין להם חולין לכתהלה לשוחט, ויש להעיר, לפי דעת הרמב"ס ורוב הראשונים, דזובחת מי"ע הוה וمبرכין עליה כמו על הפרשת תרומה וتبילת טמאים, דכולם הכהרים מה, איך נמסר להם לכתהלה לשוחט, גם בלי טעם שמא יקללו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש"כ התוס' לקמן, אפילו לחתיכת סימנים לא, והוא ממש כמתעסקים, הרי בטלו מי"ע. אבל ייל' דנפ"מ בגין לו שוחט אחר הידוע לאמן את ידיו לשחיטה, ע"פ שידוע להיות עומד על גבי, ואז ודאי אין למנוע מלאכול בשר בשביל בייטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת בגין לו סוכה ולא נאמר שיאכל קלילות ואגוזים, אבל מטעם שמא יקללו, ואחרים הרואין לא ישגיחו כראוי דאיכא לתא דישראל, יש למנוע לכתהלה מאכילת בשר. ולפ"ז ע"כ משום לתא דישראל נגעה בה ולא משום בל תשחית. דבמקום צורך ודאי דלא שייך בל תשחית.

ולפי האמור מישוב בזה קושי' התוס' על רשי' בריש מכילתין, שהוקשו, דהרי מסיפה דקטני וכולן לשוחטו בדיעבד, שמעין דין מוסרין להם לכתהלה לשוחט, ולפי האמור נחאה DMA שמעין בדאיכא בר דעת לא ישחטו הם, משם ביטול מ"ע דזובחת, אבל שם דקטני שמא יקללו, אשמעין אפילו בדליך אחר הידוע לאמן ידיו לשחיטה, דתו ליכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דישראל. וזה דבר נפלא בס"ד, והדין היוצא מהה דין

ודו"ק.

ע"ש משנה שחייבת ע"כ נבלה ומטמא במשא. המשנה מעלים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דקתי ל�מן ל"א ע"א נבלה סכך וחיטה פסולה מושום שני ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, וכן הגמ' לא קמבעי מנ"ל, אלום בתוס' לעיל דף י' ע"ב ד"ה כסבר, כתבו דילפין מקרה דזובחת ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, ככלומר מי שהוא בר זביחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכך, וזה פלא אדם מכח האי יפותא פסליין שחייבת נקרי ומושום דבעין דוקא בר זביחה המצווה על הזביחה, מכש"כ דנפלה סכך וחיטה דליקא שום כח אדם דפסולה, וא"כ האי משנה דלקמן הוא משנה שאינה צריכה וכי נסבה, ולא דיין בהא, אלא שהתנא המתין בדרשה זו עד להתמס, ולא האכירה כאן שהוא העיקר, דמן הקרא ממוצע מי שאינו בר זביחה, אלא דמק"ו שמעין דנשחה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשחה מלאיה סגי, "ובוחת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשיי' המעטינן העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומוצות, וא"כ גם כאן, מזבחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרמב"ם במתוק לשונו האחיה בפ"ב ה"ב תיקון את זאת וזו"ל "אבל נפלת סכך וכו' פסולה שני ובחות עד שייה' האזבח אדים" וכוי עכ"ל הרי דלא בעין למדרש סמוכין ובחות ואכלת אלא מזבחת לחוד ממוצע נזבחה מלאיה, וע"כ לומר גם התנא כיון ריק להאי ובחות ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקבעי במשנה דדרש ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אויל, האי אויריות דברים הוא, מפני דזובחת אינה מצוה חוביות, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוחה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנא גם ואכלת כי ריק בצרוף ואכלת הוה ובחות מצוחה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנא האי דרשה על די' דשחיתת נקרי, כי כאן באמת ריק ע"י סמוכין מצין לפחות מעת נקרי, דזובחת לחוד לא נתמעט נקרי ע"פ דודאי מצוחה ובחות לישראל כאמור כמו דלא נתמעט נקרי מעשיית סוכה ע"פ דכתיב חג הסוכות תעשה לך, ולא נתמעט אלא העשי' מלאיה אבל סוכת גנב"ך כשר, ודבר זה מבואר היטב ל�מן בסוגי' דנפלה סכך ועי"ש כדי שלא יצאר כלפם הדברים, וכן אי כדעת התוס' דדרשין האי סמוכין ובחות ואכלת ה' לו להביא התנא כאן דרשה זו, וממילא ה' מיותר כל המשנה דלקמן דנפלה סכך, ומכש"כ הדרש דזובחת למיעוט נזחטה מלאיה, דהרי ממוצע יותר אפילו שחייבת אינו בר זביחה, וחוץ להזהרואה במרקא ימצא שתיבת "זבחת" רוחוק מתיבת ואכלת" עד שאין כאן סמוכין.

אבל הרמב"ם זיל דעת אחרת עמו, כי זיל בפ"ד ה"א, "נקרי שחחת וכי שחייבתו נבליה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחו, מאחר שהזהיר שמא יאלל מזבחו אתה למוד שזבחו וכוי, וגדיר גדול גדרו בדבר שאפילו עכו"ם שע"ז שחיתתו נבלה" עכ"ל ובפיה"מ מבאר דMESSOM לטא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מהלכ' אבה"ט מפרש יותר דטומאת מגע ומשא דקתי הכא לאו דאוריתיא, דטומאתה ריק כמו תקורות עכו"ם עי"ש, ונושאי כליו ושאר האחורנים האריכו הרבה בביואר שיטו ולהשוויה בסוגי' דחכא עין בהם.

הננה הרמב"ם נאיך מפי התוס' מטעם שכתבנו למעלה, וע"פ שבתוספתא מבואר בתוס' דקתי בה זבחת, ולא הנカリ והקורף ושנזבחה מלאיה, מ"מ משנתינו עכ"כ פליגנו, דהרי על שחיתת נקרי לא הביאה הקרה דזובחת ריק על נזבחה מלאיה בnposלה סכך, וגם מושום דא"א למעט נקרי מזבחת כמו דאין ממעטינן אותו מעשית סוכה ובציצית נמי אי לאו דבעין עשו' לשמה ה' כשר גם הנカリ,

ורבן בזרק סכך, מפרשיין מתעסק בקדשים, מותעסק בשחיטה אצל קדשים, והיינו ה' וכמש"כ התוס', ותרויויהו יlf' מושחתת את בן הבקר, דושחת מורה דבעין כוונה לעמשה השחיטה, ואת בן הבקר מורה, שבעין שיתכוון לבן הבקר שהוא קדשים, ועיין בדבר הפטון, ודו"ק.

תוס' ד"ה מנין למתעסק, פרשי' למתעסק בסכך להגביהו ולזרוק אותו, וקשה דבכחגו'ו אפילו בכחגו'ו דזרק סכך שהוא מתעסק להקשות דאם אין לנו למעט אלא בכחגו'ו דזרק סכך שהוא מתעסק ממש, א"כ איד פסלו רבן ממתעסק בחולין אלא ודאי דרבנן ממעטינן אפילו אם נתכווי לחתיכת סימנים דכשר בחולין אבל בקדשים פסול, וזאת גם לר"ג כן הוא, כי לא פליגנו ריק בחולין אבל בקדשים מה דפסול לרבן פסול נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארוי' וכל ל"ח"מ ריש פ"א מהלכ' פסה"מ דמסתפק בהא זכינחו ר"ג לרבן, מי כתיב וחתכת ובחות כתיב וכוי' הרוי דלרי", או דלא בעי כוונה כלל, או דבעי כוונת זביחה דוקא, ולכן בקדשים דמתעסק פסול ממילא גם כוונת חתיכת סימנים פסול עד שמתקוין לשחיטה, ולכן הקשו להם דrho"יל לרשי' לפרש דאפיקו נתכווי להחיתת סימנים נמי פסול בקדשים ואולי לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשי' להו כיון דלר"ג באמת לייאן חילוק لكن לא נחות רשי' לפרש את זאת, בפרט לדלשו' הגמ' דמושחת את בן הבקר עד שתתהי' שחיתה לשם בן הבקר, מוכח כרש"י דאלו לתוס' מושחתת מלשחיטה כל שחיטה שאינה בכוונה לשחיטה ולא בגין הבקר, אלא דהה Tos' נשמרו מזה, דלהכי כתבו דאيكا עוד ממתעסק בקדשים, דהיינו בשוחט מושום חולין כダメרין בבדחים, מושחתת את בן הבקר נפקא, עכ"ל ור"ל דבאמת כאן לא ה' צרך להביא ריק ובחות, ולדרשו מvae' דבלא כוונת שחיטה פסול, ולאפיקו אפילו כוונת חתיכת סימנים דג"כ פסול בקדשים, אבל משום דמעטינן ג"כ משום חולין, ואתם אימעת מבן הבкар, הביא כל הפסוק ודרשו כפי הצורך למעט גם משום חולין, אף דלא מיירי הכא מהאי מותעסק, ואתם כוונתם במה שכתבו, דמושחת את בן הבקר תרווייהו נפקא, אבל מאן דמפרש דתרווייהו נפקא, משום דשקלים הם והי מניינו מפקית, משtabsh דהרי מושחתת א"א למעט משום חולין, ומ בגין הבкар א"א למעט מתכוין לחתיכת סימנים.

ומה מאי מתישב זהה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה דמעטינן גם משום חולין מקרה זה, איך אמר ל�מן ל"א ע"ב דבחולין ממתעסק כשר, מדאיצטריך קרא לעכובי במשום חולין דפסול, אבל במתעסק שפיר איצטריך קרא לעכובי במושום חולין דפסול, בזביחתulos גם בחולין פסול, אבל לפי האמור נירה שפיר, דכמו דיש שני יתרומים על שני מיני מותעסק בקרא דושחתת את בן הבкар, כמו כן יש בקרא דרצונכם תזבוחו דאתה אלעככ ג"כ שני יתורומים "לרצונכם" אשר מני' דרישין לדעתכם זבחו והוא קאי על עיקר זביחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דבעין לדעתכם גם לעין בן הבкар, והש"ס לא הזכיר אלא דלדעתכם זבחו, משום דהאי לדעתכם קאי על שנייהם, וניהו דלקמן כ"ט ע"ב דרישין מהאי "תזבוחו" שליא יהיו שנים שוחטין גב אחיד, הלא יא' יידיא ה'א, כי החכמים חולקין עלי, ועוד דהרי אמר שם ר"כ "תזבוחו" כתיב חסר ויו' הראשון, וא"כ סובל האי שני דרישות, זהה אמת וכוכו ולכן יפה השיגו תוס' על רש"י, לדעתך רש"י דאתה למעט ממתעסק כמו זוק סכך, עכ"כ מבן הבкар מטעט ומטבעט גם משום חולין הכל מהאי, א"כ גם "תזבוחו" ממעט שנייהם, קושית הדרת למקומה, דילמא ממתעסק בוגר השחיטה מדין שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופossil נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מותעסק דמשום חולין, ועיין עוד ל�מן בסוגי' דף ל"א אריכות בעין זה

לצערו" קמכווין אסור בהנאה, אלא ודאי דוקא בניסוך אמרינו כו' דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חיישין אפילו בשופך לפני ע"ז דקמכווין לנסך, אבל בשחיתתו לא שמעין דאיו דרכם ליבוח לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד חקירת עצם עובדים, ותדע שהרי בגמ' אמרו, בהא אמר ר"י א"ר י"ן אין מינים באומות, למאי, אילימא לשחיתתו, השתהא במין ישראל אמרת אסורא, דעכ"ם לא כ"ש, הרי לך בפרקosh דמיון אף בהז' שחיתתו לא חיישין בסתם עכ"ם שמא מין הוא, אבל במילוי שידועים בו שאדווק ורגיל לשחות לע"ז ליכא חילוק.

הן אמרת שחרמבר"ם בפיה"ם כאן כתוב להילך בין עכ"ם לעכ"ם וכותב דהני עכ"ם דיין שאינים עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיתותם אסורה בהנאה, אלא באכילה מצד מוחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב ארוי זיל והאריך לישב דבריו, אבל ללא יויל דס"ס תקשה לרמב"ם, לא יהי' בהז' שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנאה, והוא בעצם כתוב בפרקוש בפי"א ממ"א דכל תקרו עכ"ם ויי"ג אסור בהנאה ולוקה א"כ"ש, משום לא ידבק בדיך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גור תושב ויישמעאלים שאינים עובדים כלל הרי מוכח דשארא אומות העובדים ואפלו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי"ג, אבל"כ יותר hei ליה להחטיא אומות שבהז' א"ז, لكن הדבר תמהו מאד שהשמיט hei דינה דמיון לע"ז סתמא אסור בהנאה.

ומה שנלפעד' בהז' הוא, דוידי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, דברענן דוקא דברו ולא מחשבת לבד, עיין תויו"ט בב"מ פ"ג משנה "ב אלום מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדיק לע"ז דאיון סחדוי דמחשבתו לע"ז, חשוב כדיבור דתו לא הוה דברים שבבל - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכ"ם לע"ז, ולא סגי לי' בשם חשוב בע"ז, לא חשו לשמא חשוב, והרי חשוב בע"ז, וכן החכמים דפליגו עלי', לא חשו לשמא חשוב, והרי לפחות נבללה, ודיקני אבל איסור הנאה לא, דוקא בנכרי מירין, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנאה, וכן נראת מפרש"י, אבל כמיון נבללה, הא עכ"ם ישראל איננה פסולת, لكن סתם מחשבתו לע"ז, במחשבת אשר מדינה אינה פסולת, כמו טעם ספרי דידייא מגמר גמירי בריש גיטין, וע"כ משום דדריכם הי' לעבוד במחשבת אשר מדינה, ביעין סתם מחשבתו לע"ז, לא פך ממש דאי הוה אנון סחדוי דחישב וחשוב כדיבור, אולם בגין כע"ז מודים דסתם מחשבתו לע"ז, لكن פריך שמא מין הוא, וספק אוסר, דהרי אפשר ועוד לעמי שנודע שמנעד שמיון הוא, אז סתמא כודאי (ומזה ראי) שלא כמההשיש, דגם ספק פסל.

ולפי האמור ייל' דמאיחר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם,תו ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפלו בגין לא, משום דאיו אדוק כ"כ, כדי שנאמר סתם מחשבתו לע"ז, וביעין אמרה דוקא, או שמחשבתו ניכרת מתוך מעשי, כגון מקירב ממש לע"ז או מנסך ממש לפני ע"ז, וזה אין חילוק בגין מומר, אלא דעתין שחוויות הסוגי' לא נתישב היטב, ודוקא.

ע"ב משנה השוחט בלילה וכן הסומא שוחט שחויתו כשרה, הנה הרמב"ם זיל' מחלוקת האי משנה לשנים ודין דשותט בלילה הביאו בפ"א הכה"ח זיל' ואמתו שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שרה' אבוקה נגדו וכו', והדי' דסומא מביא בפ"ד הי' זיל' "הסומא לא ישחוט לכתהלה אלא" א"כ אחרים רואין אותן ואט שחט שחויתו כשרה" עכ"ל, והטעם בהא מבואר כי הרמב"ם בדיון דשותט בלילה, דינה דתוספותא פסק, דשותטין בלילה לכתהלה והוא שאבוקה כנגדו כי זה עיקר הדין מה שרצה התנה להשמעינו,

משום דקרה למצווה כתיב ולא לעכב, ורק עשוי' מלאיה לתמעט וכמו שאבאר בסוגי' דנפלה שכין.

ועל התוספותא גופה יש לדקדק שנקטה בדרכ' זו ואין צ"ל זו, תחלה נカリ ואח"כ קו"ף ושנזבחה מלאיה, אבל אם נאמר דרך אסמכתה קתני עכ"ם, כי עכ"ם לאו מזבחת איתם עט, אלא משום לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מביע עכ"ם דאית ב' משום לתא דע"ז, אלא אפילו קו"ף ונזבחה מלאיה דליך האי טעמא, פסול משום דכך אדם בעין.

ומש"כ הראב"ד זיל' בהשגתו שם דהמה כבכמה וכאי יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפרוי על המדה יותר מד', וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומלאיה פסולה, ובעשיות גוי כשרה, וכן ביאת בהמה לא אסורה האשה על בעליה, וביאת גוי שעאה טמאה וזונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא בצלם אלקים ומזכה על שבע מצוות המבאים אותו לידי חי' עוה"ב, בקוף וכבכמה יחשב, חלילה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמב"ם לשיטת התוס' לא לבד לעניין טומאת נבלות וכן לעניין גוי שאינו ע"ז, דלרבנן"ם אינו אלא מדרבנן, ולתוס' הכל מדאורייתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגותא זו, כאשר תראה בחודשנו لكمן בסוגי' דחשוחט בשבת ובסוגי' דישנה לשחיטה מתועס' لكمן כ"ט ע"ב, עי"ש היטב וairo עניין.

ע"ש גמר' ר"א hei קתני שחוית עכ"ם נבללה הא דמיון לע"ז - הא מיון דנכרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז, ע"פ שאינו מין דינוי כמיון, ממש"כ התוס' لكمן בע"ב דה' שחוית מין, דבחוריות דף י"א מוכח כן, וכותב המהרש"א זיל' דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מיריב באדוק וע"י תמיד, הינו דוקא לר' ענן, דמצחים שחוית מומר לע"ז, והוא ע"כ מחלוקת בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר' ישראל דינו כמיון, ולפ"ז, מתני' דקתני שחוית עכ"ם נבללה, ודיקני אבל איסור הנאה לא, דוקא בנכרי מירין, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנאה, וכן נראת מפרש"י, אבל כמיון גרע ממיון עכ"ם דגרא ממיון ישראל, וכדאמר لكمן בגמי' דמיון גרע ממיון ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' מתני' משום קרא דזוחחת וכאלת פולש שחוית נカリ, דלאו בר זביחה הוא וכמו שחוית הקוף, א"כ האי עכ"ם דקתני במתני' לשון מושאל הוא, וכוונתו "נכרי" שאינו מכוון כ"כ כבובן.

עו"ד זאת יש לי תימה על כל הפוסקים והרמב"ם בראשם, שהשטיוטו מכל וכל בע"ז אלא בנכרי, ואפלו הוא גור תושב, או דין מוסכם יצא מתוך הבריתא ומדיקא דמשנה.

שוב מצאתי שהتاب"ש זיל' כבר קדמוני בקושי' או וכתב, דבזה"ז שאינם ע"ז אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בגין מיון למומר לע"ז, וכמש"כ הש"ד בס"י קכ"ג בשם הב"ת דהאידנא אפילו חזין דשפכיה לי' קמי' ע"ז מותר בהנאה, משום דאים יודעים בטיב ניסוך, עי"ש ואני תמה, דא"כ נימא בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנאה, ומשם דאיו יודע בטיב עבודה שלhum, והרי בי"ז סי' ד' פסקינו בשוחט בהמות עצמו לע"ז במקום דליך למינר

רשוי למה לי אחרים רואין אותם דהא סגי אם יש כאן מי שיבדק בסימנים אע"פ שאין מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסוליה שחיטה לא ישוחט בלילה וכן הסומה.

ובלא"ה אני תמה על פרשי, וכי לא סגי במעבר ידו על החתך ומרגיש שהסמנים כולן נשחתים, אשר להא לא בעי ראי' כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ם, שיש שם בדיון סומה, ואם שחיטתו כשרה, ולא הזכיר ובלבד שפקח יבודק בסימנים ודוק".

ד"ר י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת ובויה"כ אע"פ שמתוחייב בנפשו, שחיתתו כשרה - הא דעתה שבת לא מיטסרי, לא שייך להאי מס' שעסקה בדיוני שחיטה, ומוקמה במס' שבת או בתរומות דשנינו שם המבשלה והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא כתני דאורה באכילה ליוםא, והוא ע"כ משום דלא עסק עתה בדיוני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשמעינו בהאי משנה דהשותט בשבת, וראיתי בשו"ת מהרי"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיתתו כשרה גם בגין אחרים רואים אותו משום דע"ג דמחול שבת, איינו חדש אונבלות, או משום ציווה בהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשוחטין בין ביום ובין בלילה, ע"כ צרכין הא הלכה כדי שלא אמר דיללה לאו זמן שחיטה זה האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכו' שכל אלו הדברים ע"פ ציווה בהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס לפי מה שכתבו בעלי המקובלים דיללה זמן שליטות השדיין והלליין, ונראה כשותט להני, ויש קצת ראי' לזה מדקתני בתוספתא בהדיليلת בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשניאלו ודאי הרבותה של איזה חישין ששותט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשי"י (ויש לעין מה השמשיט הרמב"ם את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבו עם סומה, ונקט לשון דיעבד ומשום דמייר' דומי' דסומה, בגין אבוקה לנגדו כדאמר בಗמ', וממילא שמעין דיללה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה לנגדו גם לכתלה מציחט, כי גם התוספתא דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חידוש, אלא דיללה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין

עוד לקמן במשנה דהשותט בשבת מה שכתבתי שם, ודוק".
רש"ג ד"ה לכתלה לא ישוחט בלילה שמא לא ישוחט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על פירוש זה, הלא בלא בדק בסימנים גם בדיעבד טרפה או נבלה כדילעל דף ט' ע"א, ע"כ צריך לבדוק בסימנים אח"כ ביום, ולמה לא ישוחט בלילה, ואם דחישין כיוון שלא מצי בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבדק אח"כ, זאת הוה לירש"י לכתוב, שמא לא ישוחט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומה ע"כ צריךшибדק פכח את הסימנים אחרים, ואת מצי להיות מיד, ולמה לא ישוחט, لكن נלעפ"ד דרש"י הי' סובר דהא צריך לבדוק בסימנים, דוקא בדרואה שלא נשחטו כלם, דאין לסתוך על הראי' שנחתת הרוב, דהרבבה פעמים מצי לטעות בזיה, דביה"ש מלא דם גם מתרחב החתק ונדמה שנחתת הרוב, אבל במקומות דלא ראה מיידי, בדיעבד סמכין דמסתמא נשחטו כולם בכך לשלוחט כל הסימנים, ועיין בזה לעיל מה שכתבתי שם בארכיות, ובאמת לשון המשנה נמי מורה דלא צריך שום תיקון ושחיתתו כשרה, דאי צריך בדיקת סימנים, וזאת מדרבען כמש"כ התוס' שם, איך שתק התנא ואקרמר ששחיתתו כשרה סתם.

אבל הרשב"א כתב טעם אחר לדכתלה לא שמא ישחה וידرس, כי לא מצי להזהר כ"כ באפליה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם, שכן בסומה לא ישוחט אלא אח"כ אחרים רואים אותו, ואי כדעת

הנה מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבפעמים אחת דיננו כמפורט לפסול השחיטה, והוא נגד סתמא דברייתה דלעיל דף ה', דמודבר דוקא ממור לhall שבתות, ונגד

בפיה"ם לרמב"ם כתוב ואיל, "ואמר השוחט בשבת אם הי' שוגג, ולפיקח שחיתתו כשרה, ושמא תאמר למה לא תהא שחיטתת מזיד בשבת כשרה, הואיל ואיינו מחל שבת ואין שחיתתו פסולת אלא אחר גמר שחיטה וכו', דע שימושתיל לעשות חבורה בצדאר הבהמה הוא מחל שבת, קודם שיחסוט שום דבר מן הושט והגרגרת, ואם תרצה לבאר יותר מזה תאמיר בשעת שישחוט קצת מן הסימנים קודם שיגמור השחיטה הוא מחל שבת וכו', עכ"ל.

פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכותב בפ"ד הי' וט"ו בפירוש דוקא מומר לchlל, ומחקק שם בין חדש למומר, ב' שבאותו שחיטה שנעשה מומר לא נפסלה השחיטה הלו, ולא אמרין שהמומരות

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכך' דמיד בחתיכת העור חיל את השבת, ואם תרצה לבאר יותר יותר עכ"פ מתחלת חתיכת הסימנים, הכוונה בהזאת, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב ללא שום תיקון, הרי חייב בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר מקלקל בחבורה נמי פטור עיין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודאי חייב, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עכ"פ שלא תמות מהר רק אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמות לאח"ז, ומצתית שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארוכתי בהזאת ועיין Tos' ביארתי והוחטי זאת בארכיות לעיל בסוגי דמומר לשוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג"פ, הוא מפני דבפ"א אמרין שמא עשה תשובה, משא"כ בג"פ שהוחזק לעבריה זו, הווה ודאי ולא ספק, וכאשר היטב, ומילא לך"מ דכאן בשוחתו שבת ניהו דאם שחת אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו מושום דሞמר מושום דלא החזק בו ושם עשה תשובה (ספק מותה, מושום פסולן וכסמ"כ שם בח' הר"ג ז"ל) אבל האי שחיטה שחת בת שבחת ודאי פסולה, דהרי באוטו שעה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמו.

אבל דעת דמחלוקת הרמב"ם בין מומר לשוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג"פ, הוא מפני דבפ"א אמרין שמא עשה תשובה, משא"כ בג"פ שהוחזק לעבריה זו, הווה ודאי ולא ספק, וכאשר ביארתי והוחטי זאת בארכיות לעיל בסוגי דמומר לשוד דהינו, בין היטב, ומילא לך"מ דכאן בשוחתו שחיתתו מושום דሞמר מושום דלא החזק ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו מושום דפסול שחיתות מומר לחיל שבתות, איינו אלא פסולן דרבנן וכמש"כ שם בח' הר"ג ז"ל) אבל האי שחיטה שחת בת שבחת ודאי פסולה, דהרי באוטו שעה וביארי קאתי' כמו דאמרין גיטו וחצרו בגין אחת ובדומה.

ועתה על אידך דינו שמחדר להרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנעשה בה מומר לא הי' נאסרת, אם לא שנעשה מומר בעשיית חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בהזאת והוא באמות תמורה לדלמה לא נאמר דהמומרויות עס פיסול השחיטה בהדי קאתי' כמו דאמרין גיטו וחצרו בגין אחת ובדומה.

אבל גם זאת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתהו, לדעת התוס' דפסול שחיתות נカリ מקרה דזוחת ואכלת Kataata ודיין כן הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקראת האי שחיטה שחיתות מומר ולא קרין כאן זוחת, דהרי נעשה איינו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דוקא בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגם נカリ כשר לא זביחה, אלא מצד לתא דע"ז פסול הזביחה וה"ה מחלל שבת מדרבנן דעשה כע"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל אין שלא הושכר לא נפסל, וא"כ אידך קרין ב' וקרא לך ואכלת מזבחו, דרך או נעשה מומר כשנגמר השחיטה ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקדק בלשון הרמב"ם שכ' "ולמה לא תהי שחיתתו כשרה הוואיל ואינו מחלל שבת ואין שחיתתו פסולה אלא אחר גמר שחיתה" ולא כתוב "עם גמר שחיתה" כי אז באמות הי' בגין אחד והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו למ"ס, ועוד נמצאו לפני נפקותות אלו לדינא, התלוים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מד', מהני שתי ראייות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוא מהא דר"ל ל�מן לע"ט, דשותת ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת עכ"פ שעבדו בס"ף - והנה לרמב"ם אין זה ראי דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מי פיטסל שחיתתה, דבשנת שאני שנעשה מומר בחתיכת השחיטה, הראי' השני' היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסכך ושותחין ואחד מהם שחט לאחד מכל אלו, ומוקי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושום מומר פסול ולמה לי' דשחת לאחד מכל אלו, עכטד"ק - והנה בשוע"ז סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שותחין ואחד מהם מומר השחיטה פסולה, אבל הש"ץ שם הביא בשם הרמב"ם דמכשיר, והש"ץ ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט דגム דין זה תלוי בפלוגתא זו שבין תוס' לרמב"ם, דאם מזבחת למדנו דזוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי ב' איינו בר זביחה, שוב לא קרין ב' ואחת, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיטסל מושום וקרא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי ב' איינו עופד עז' שוב לא קרין ב' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו זבחת דכלו ממשמע ולכך שפיר פסק הרמב"ם דלא מיטסל בשנים שותחין, אלא במחשבת עז' ממש דזאת לא מזבחו יլפין לפסול, אלא מושום דחציו תקרובות הוה, ומה לי' יכול ומה לי' ח齊ו, וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מכונם, נבווא להצלם מקושי' המפורסמת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס רצה לאוקמי מותני' במזיד וכר"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגליו במס' דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דהתמס תיקון גמור הווא דהרי הטרפה בלאה' אינה עומדת למידי לא לחריש ולא לגרדל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וכל השחיטה ועשה רואי' לב"ג תיקון גמור הווא, אבל בימי שמאפיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, ולמה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הווא, והדבר צריך תלמוד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מכונם, נבווא להצלם מקושי' המפורסמת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס רצה לאוקמי מותני' במזיד וכר"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגליו במס' דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דהתמס תיקון גמור הווא דהרי הטרפה בלאה' אינה עומדת למידי לא לחריש ולא לגרדל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וכל השחיטה ועשה רואי' לב"ג תיקון גמור הווא, אבל בימי שמאפיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, ולמה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הווא, והדבר צריך תלמוד.

א' בגם' ונסבין חבירא למירר ר' יהודה היא, פרש"י עליה דעתם לומר ר"י הוא, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע"ס קאי הכא, דמתני' ר"י הוא, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכווני הני חבירא, עד דמסיק ר' אש' דר"י דMbps' הא, ואיך שיק' עז' לשון ונסבין, דמשמע דס"ד כן, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאת' שחצ'ל'ח בחדשוישו לחולין נתקשה בהזאת, ונתקלח ביאור רב דכולה מוקשה.

ב' לפ' המשקנא דר"י DMbps' היא, סתום רב כי כאן כר"י, ובמס' תרומות פ"ב מג' סתם כר"מ דתנא המבשיל והמעשר בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל, ויהי' תרי סתמי' דסתרי אהדי' וזה אמת בפי'ם שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר"י, דבשוגג יאכל למוץ'ש ובמזיד לא יאכל עולמית, אבל הא גופא חידוש גדי, דהרי כאן בסוגי' קאמר, דתני תנא קמי' דרב המבשיל בשבת, בשוגג יאכל במזיד לא יאכל, ומשתיק לי' רב מישום דתני כר"מ, הר' דא"א לפרש לשון זה כר"י, ובפרט דהוא ממש לישנא דר"מ בברייתא, אשר ר"י חולק עליו ואומר בשוגג לא יאכל עד מוץ'ש ובמזיד לא יאכל עולמית, ואיך נפרש לישנא דר"מ סתם בו תנא המשנה בתורות כר"י, יותר פלא בעניין, דתנתנא שם כולל מבשיל ומעשר בגין, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפ"ג הטע' מה"ש דבשוגג

אולם יש לנו עוד דרך לישב האי יי'תורה דיו'ה"כ דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מירি אבל במידת הי' שהיתנו נבלה מצד שחויטת מומר לחל שבות כדעת הרמב"ם כאן בפיה"מ, אז ה'כי מתרפרש המשנה, דהשות בשבת ע"פ שבמציד מתחיב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותמי' שהיתתו נבלה, אלא תלין דשכח שהוא שבת ושחט בשוגג ולכן שחויטתו כשרה, ומושום שחויטת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יוה'כ בהדי שבת לאשמעין דם יוה'כ דינו בזה שבת, Adams היה מתחייב בנסיבות היתה שחויטתו נבלה, וכך אשר פסק התב"ש, וכאשר הוכח כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עי'יש.

והנה הא דמחל שבת דינו כמור לכה"ת להיות שחויטתו נבלה, לאו כ"ע הוא, אלא כן הוא בבריתא דלעיל דף ה' ושם כתוב רשי' זיל, דהאי תנא חמירה ל' שבת בע"ז וכו', והוא לישנא דגמ' עירובין דף ט ע"ב, ומדקאמר דלהאי תנא חמירה ל' וכו', משמעו דאין כהן תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, אמר חמורה ע"ז, דכל הכהן בה כמודה בכחה'ת כולה, הוא פליג ע"כ על הא דשבת בע"ז, והרי הוכפר בע"ז אע"ג דמחל שבת הוה כמודה בכה"ת, ונירנו דמן דועבר על כה"ת, אע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞר, עי'ון בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דועבר ממש על כה"ת, אבל אם מחל שבת יהי' בע"ז, לא הוה מצי למיר, דכל הכהן בע"ז כמודה בכחה'ת.

והנה ראייתי בתורה תמיימהעה"ת שהרגיש באיה, וכותב דכוונות התנא בהיפך, דכל המודה בע"ז כופר בכחה"ת, אלא דילשנא מעלה נקט, ובמהכ"ת לא דק ולא עין בספר, דשם תרתי קתני, דמודה כופר וכופר כמודה עי'יש, וכיון דקרה דוכי תשוג, אשר ממנה יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מיר, ובכל זאת התנא נחות ללימוד גם היפך, ע"כ לשול אתה שלא אמר שבת בע"ז. ועכ"פ ועיין לעיל במקומו, מה שכתבתי בעין זה דשבת בע"ז. פשיטה דלאו ד"ה הוא, ולכן אני אומר גם מאן דמוקי מתני' בר"י דאסור באכילה ליוםא, ודיק' זאת מיתורה דיו'ה'כ נמי לית לי' דשבת בע"ז, דאל"כ הלא יש לפреш האי יוה'כ דנקט להשווונו לשבת לעין מיזד לנ"ל.

ונאמר מעתה, דספר קאמר ונשבין וכו', דהא דבר מוקי מתני' בר"י לא קיימת במסקנתא, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמר, וכי מורי להו רב לתלמידיה, מורי להו בר"מ וכ' דרש בפרק' דרש בר"י מפני ע"ה, א"אתו לומר דמוקי מתני' בר"י, והוא פסק בר"מ דלא כסותמא דהכא ולתקל, אבל הני רברביא דלא שמעו האי מימרא דר' חנן, לא דקדקו יפה במימרא דר'ה, דלא אמר הלכה ממשי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחי' בר רב דרש ממשי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרק' ממשי' דאבותו, כי כן עשה גם אביו בעצמו, דדרש בפרק' בר"י לאסור באכילה ליוםא, אבל להלכה הלא מורה לתלמידי' בר"מ, וא"כ ע"כ מוקי מתני' בר"מ דמושור גס ביומא, וזה'כ דנקט, מושום דס"ל לתנא דינן כי האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ואתא לאשמעין דרכ' אגב דיו'ה'כ דיו'ה' בזה שבת, דעתיך היה שחויטתו נבלה וכמש'כ' למעלה.

ולפי הצעה הלווא מיושב הרמב"ם כמי חומר, דהא דפרק' ונוקמי במידת והוא בס"ד דנסבין חבירי', וכך אשר מתרץ לו דשבת דומי' דיו'ה'כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ולכן מצין לאוקמי גם במידת אבל לאחר שמסיק להא דר' חנן, דרב רק בפרק' דרש כן, אבל באמת מוקי מתני' בר"מ וכלהקה, אז צרכין לתרץ הא דקתני לASHMEYIN YOH'AH'C לאשמעין דיו'ה'כ

iacal בו ביום, ובמזיד עד מוצ"ש והוא כר"מ, וכן במא"ס סי' של"ט סק"ז שכותב, לדידין דפסקין כר"י ה'ה במעשר ד אסור לו עולמית, במא"ש שם מגיה דין כתוב לדעת הר"י, אבל לדעת הרמב"ם לא עי'יש, הרי דרמב"ם מחייב מחלוקת דעתיה בין מעשר לממשל, מושום דמעשר בשבת איינו אלא ממש שבות, אולם בזה נלפע"ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר"י א"א לאסור הכרוי עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה"ס מה"ת ולר"י מדרבנן, לא ה'י חמור משוחט את המסוכנת בסיכון של ע"א, שכן הרא"ש שם בסוגי דהבשר מותר, ולא דמי לכרכר שארב בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפת, דעיקר הבגד והפת בנסיבות של עתה נתווה ע"י תשמי' ע"ז, משא"כ שוחט בסיכון ללא נשתנה הבשר ע"י הסיכון, ואפי' הרשב"א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ז בז"ד סי' קמ"ב, דוקא במסוכנת די לאו שחויטתו הייתה הולכת לאיבוד, אבל במחתק בשר לחתיות, גם המה מודים דיין לאסור הבשר בשביב האי מעשה דמחתק, שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר בשבת נמי אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסור התבואה, דינויו דהוא חילול את השבת במעשה, זה, אבל התבואה לא נקראת בשליל האי מעשה שבת, וכך שלא נאמר שהומוציא אוכלין מרשות לרשות, שייה"י אסורי עולמית ממש מעשה שבת, ומה"ט ניחא ג' כקצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה תזרומות בר"י ולא קשי' לי' דהרי התנא נקט לשינא דר"מ, דיל' דכוון דקתני גם מעשר בהדי ממשל, ובמעשר גם ר"י מודה דיין לאסרו עולמית, מוכרכה לשנות סtems בשוגג יאכל ובמזיד לא יאכל, ויתפרש כל או"י דעת דינו, במשול לא יאכל עולמית ובמעשר עד מוצ"ש, כן ה'י דעת הרמב"ם, אבל סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי כר"מ, ואיך סטם רבי' הקדוש שם כר"מ וכואן כר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמ' דרב בעצמו מורה לתלמידים בר"מ, ורק בפרק' דרש בר"י משום עמי הארץ, איך פסק בר"מ להקל, והוא מוקי משנתנו בר"י, הלא בלאה ר"מ ור"י הلقה בר"י, וממש'כ' דהוא לחומרא, ואי משום משנה תזרומות דמסתמא בר"מ ודלא כרמב"ם, הלא סתמא דהכא היא האחרונה, דבשני סדרים יש סדר לשניהם, והרי חזר רבי' וסתם בר"י ולהחמיר, ואיך מצי' רב להורות להקל.

אבל עשה אינך כאפרכת ושמע קוישט דברי' אמרת בפירוש האי שkil וטר'.

דהנה בಗוף המימרא דר"ה משמי' דרב דאסורה באכילה ליוםא לא פרשי' דרב דיק' כן מモתני' דהרי' אפשר דרב דינא דעתיה מושום קאמר, ולא קשי' לי' מモתני' דקתני' סטם שחויטתו כשרה, ומצד דהאי תנא בדיני שחויטה קעסק, ולא בדיני מעשה שבת, ומצד השחויטה קתני' דכשרה, ועדי' אפשר דאסורה באכילה ליוםא מצד דיני שבת, דיין לו עתה עסוק בהן, אבל על הא דנסבין חבירי' למימר ר' ה'יא, מאיריך ר' בפירושו, דמהא דאמרו ר' ה'יא ולא אמרו "ס"ל כר"י" מוכח דשמעו דרב מוקי מתני' בר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצין למימר ר' ה'יא דז' הו'ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דע"כ מוקי מתני' בר"י, צרכין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTMS בר פלוגתא דר"י ר' ה'יא, ומהיכי תיתני נוקי מתני' בר"י נגד הכלל DSTMS משנה ר' מ', ולכן קמפרש רשי' דהני' חבירא כיון שלא מצאו להאי דינא טעם ר'ק אליבא דר"י, במקומות דחכמים שהוא ר' מ' חולקין עליון, ע"כ דרב מצא במשנה עצמה רמז להאי דינא, דאסורה באכילה ליוםא, והוא כאשר אמר לבסוף הטעני' מושום דשבת דומי' דיו'ה'כ קתני, והאי רמז הוכחה גמורה הוה, דהרי' יוה'כ דקתני הוא מיותר למגמרי, וכן כתוב הת"ח ועכ' להכא אתא דאסורה ליוםא כיוה'כ.

הבשר של המסוכנת, אע"פ שעבר אסור תורה בהאי שחייה שהוא מותקן מ"מ לא אסרו הבשר, משום שלא ניכר בבשר מעשה השחיטה כמו בגדי הרכור, וא"כ גם בסעודה שבת לא נהמי יותר ולא נאסר עולמית רק במבשלה וכדומה, שניכר בכל המאכל, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלאה ודז"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"זיל שכותב לטעם דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגגatto מזיד כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שעשה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דין משום קנסו שוגגatto מזיד הו"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים יהי' מותר גם בו ביום.

ואני תמה דעתך ר"י קנס שוגגatto מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשביעית עי"ש בגיטין, ושם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמ"ש שביעית משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דיעקר, משמע דאסור גם בהנהה דאל"כ מצוי למקרה, ובמבשלה לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכרו שרי, וא"ג דמboveש שוה יותר, והנהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' כ"ג שכותב, "ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברון אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', כיצד ישראל שבישל במזיד למ"ש יاقل לאחרים, אבל לו לא יכול עולמית וכו', וכן כל כיוצא בה"עכ"ל,فتح באסור להנות, וסימן שלא יכול עולמית, אבל לאחרים שרי, משמע דמותר למכור התבשיל לאחרים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשנית ולא הביא הדין דנותע בשבת דיעקר בין בשוגג ובין בمزיד, ובזה חילוק בדין מחייב, ואמת דבנוטע א"א לקנסו באופן אחר רק ביעקר, אבל עכ"פ hei לו להבאו בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בה.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מבשלה דתורות כר"י, כיון דשם כתני נמי נוטע דבשוניג יקיים והוא כר"מ ולא כר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך ממותני' דמעשר ומbsubל על ר"מ דקנס במטמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום DST מסתם מתני ר"מ קפריך, וועררני כתני הרב מששבעש נ"י דהא מעשר וմbsubל כתני בהדי' במשנה, וא"כ ע"כ ר"מ קאמר, דמbsubל קנס ר"י שוגגatto מזיד - ואני הוסיףתי בתיאמה על הגמ' למה לי' להקשות ר"מ אדר"מ, דיו"ר ה' לי' להקשות דמותני' דמbsubל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מבשלה - וכל זאת צ"ע.

רש"י דה מיחל, המערר שני הואיל ויכול לתקנו באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מוחלל על מעות שיש לי בטען הבית, לא התירו לו חכמים לשתו ולסמו' אברירה, אבל בתו"ם וכו' עכ"ל, עיון בתוס' יומא נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתמייחסים על פי' זה, חדא, ללא קביעות מקום אכן מתחל, ועוד דברי בפ"י כתני בתוספתא, דמפריש אח"כ תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבלים למפרע, כמו שאמר لكمן בגמ' אי אתם מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבלים למפרע עי"ש בתוס'. ואני אוסיף להקשות חדא, מה מהני לי' חילול זה כיוון תוכן תוי"מ בעי' לסמו' אברירה, שניית דברי גם לחילול בעין בירירהadam אין המע"ש מבורר ולא חיל השם מע"ש עליו אכן מצי מתחל.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין בירירה, ופלוגתת רשי"ז ותוס' בפירוש דין און בירירה, אבל רק בקיור תמצית הדברים של קוניתרסי על סוגי' דבירירה, והוא:

דהנה בדבר שנטברר, אלא דחסרונו ידיעה אכן עד ש策יך

שבת לעין דשחיטה מומר נבלה, שוב א"א לאוקמי בمزיד, משום דשחיתתו מומר ונבלה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק כר"י ודלא כרב, וגם פסק מהאי תנא דהמירה לי' שבת ע"ג, ליל הא דנסבין חבירי' דמשום שבת דומי' דיו"כ את' כר"י, אלא דבלאה פסק כר"י, ומשנתינו לא איירி כל בדיני מעשה שבת, וויה"כ נקט משום דומי' דשבת כנ"ל, והאי משנה דתורות מפרש כר"י מטעם שכתבנו למעלה ודז"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כלกรณ אמוראי דרצה למימר ר"י דהכנה או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצת נגעה בה, וממילא דליך בין שוגג למזיד, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו צריכים להמתין בכדי שיעשה, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו הני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות וברייתא דפליגנו בה ר"מ ור"י הסנדLER, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הוא לא קשי' לי דהרי רב ע"כ ממותני' דיק דשבת דומי' דיו"כ, ולדידחו אינו דומי' דיו"כ בחוליה והבריא, דיל' נינו דגס לדידחו שבת דומי' דיו"כ, אבל לא דיקי' כולי' האי לומר דבעינן דומי' ממש לכל ملي', ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' ממותני' דשבת דומי' דיו"כ, אע"פ דחש"ס ע"כ לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי במזיד כר"מ, עד שהמתרך אומר לו דשבת דומי' דיו"כ אלא ודאי. עיקר הדיקוקא שפיר ידע גם המקשן, אבל לא ידע דבעינן דומי' ממש, דכמו' יהו"כ בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושיותה הראשונה כראוי מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלפע"ד הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי' מילאכת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמי' משכך של ע"א דמותר לשוחט בה אפילו לכתחלה מטעמא דמקלקל, והרי מעשה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה Katainu עליה וכמיש'כ רשי' ליקמן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באוטן מלאכות שמשביחין ומעלון את החוץ בשוויו, כמו מבשלה ונותע וכן מרשר, אבל מלאכת נטילת נשמה דמקלקל את שוו' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, דלא חשו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהגאון מהר'ש אוללמאן ז"ל הקשה באמת איך זה שוחט שהוא מקלקל אסור מעשה שבת, ומיש' משכך של ע"ז דמותר לשוחט בה. אולם לפע"ד נינו דשפיר מישוב בזה מה שהני אמורים לא חשו למשעה שבת בשוחט, אבל על אוקימתא דר"א אין מקום לתמהה, דנינהו דלא מצאו מקום לאיסור בסכך של ע"ז הנגרם הנהה, הלא כתבנו על מעלה בסוגי' DST, שהוא משום דבשעת מעשה השחיטה לא עבר איסור DAORIYTA, וגם אדרבנן לא, כיון דמעשה השחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דעכ"פ חילול את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאיסור לו הנגרם ג"כ וזה ברור ונכוון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שראיתי בספר יריעות שלמה, שכותב דבשוחט את המסוכנת בשבת, דאסורה עולמית, ואפלו בשוגג, משום שלא להנות מאיסורה, וכאן לא שייך עד כדי שיעשה כמושבון, ולכואר' יפה זו, אלא דאי' הרاي אין שבת דומי' דיו"כ לגבי מסוכנת, וממותני' מסתמא במסוכנת איירי', דאיך ידמן שיחוח שבת וישכח שהוא שבת, שהוא דבר זר, אלא ודאי מותך שבחול על ממונו להציגו שכח שהיום שבת ושוחט את המסוכנת, אבל מכאןראי' לדעת הראי' שhabati לעיל, דגס בסכך של ע"ז לא אסרו

לגביה תרומה ומעשר ראשון בלאה צריך לסמוק אבריריה, לפחות לא יסומך גם אםעשר שני, קושי זו אין לה מקום אלא לדעת התוס' Adams א"ב בלאה טבל הוה, וא"כ מה ליא אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תוי"מ או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי"י דחכל חל, והיו מתקון, אלא דלמי"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש שהם איסורים נפרדים, וכי בשביל שלא יוכל לתיקן שלא ישתה תרומה, לא נתיקן שלא ישתה מע"ש שלא בקדושת מע"ש אתמה, וקושי התוס' מן התוספותה וכן מהא אמר, אי אתם מודים לי שמא יבקע הנוד ונמצא שתה טבלים למפרע, לך"מ, Adams למד"ז י"ב, אם לא בא ע"י איש סיבה להידי הפרשה, הרוי טבל למפרע, מכם"כ למד"ז א"ב, דמה שאמרינו דאפשר שתה תרומה, ודקה בא בא ידי הפרשה, דליך ספק אחר אלא שמא שני לוגון אחרים היו מיעודים להפרש מצד הידיעה הקודמת, דשמא לא ה"י מעותד להפריש מאומה ואח"כ נשנתנה הדבר ע"י בחירה, להא לא חיישין כלל, דהרי הוא ה"י אומר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הידיעה ה"י מעותד שלא להפריש, ולכן אין כאן חשש אחר אלא שמא שני לוגון אחרין היו מעותדים להפריש ושთaan ע"י בחריתו החפשית, אבל אם באامت לא בא לידי הפרשה ע"י איש סיבה שייהי, הרי אנו אומרים בטח כן היהיתה הידיעה הקודמת וממילא דלא ה"י מעותד להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין וחברתי קוונטרס מיום אחד לסוגי"י דבריה המפורזה בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטריס התמצא גם במסכתא זו בפתחה או במקומו, ודוק"ק היבט.

ע"ב **תוס' ד"ה** אימר דשמעת לי לר"י מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו"י בعلמא הוा דמוקצת מחמת איסור חמור ממווקצת מחמת מיאוס דהא لكمנו וכוי עכ"ל ולפערנ"ד נראה ליישב, דהא דקאמר, אימר דשמעת לי, קסמרק על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שאני הטעם, דהוא דחאו בידים, ור"ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, דחאו בידים ע"י שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמידי דמיאיס מק齊ה אישיש מדעת"י למורי, משא"כ בשחיטה כאן, דין זה דחו"י בידים, והמתרצה, אין, דתנן כל הנורות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהשיב לו דודאי בשחאו בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היה מושום דחאו בידים גרע מחמת מיאוס, אבל מה דאמר لكمנו דר"מ אית לי בשוחט מוקצת, ע"ג דלית לוי מוקצת מחמת מיאוס, ע"כ מושום דר"מ לית לי דמיאיס אישיש מדעת"י מידי דמיאוס, וא"כ שפיר קיל מאיסור, אצל לר"י דס"ל דמידי דמיאוס מיאש אישיש מדעת"י למורי, נר של חרס חמור מבהמה לשחיטה, מושום דהאי הקצה ע"י מעשה, והאי ממילא איתתקצץ ודוק"ק.

דף ט' ע"ב גמר' הלכתא השוחט לחולה בשבת מותר לבריא באונמא, מ"ט כיון דאי"א לכזיתبشر בלא שחיטה וכו' המבשל לחולה בשבת אסור לבריא גזרה שמא ירבה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דרבivo בשיעורא הוה איסור תורה, כמו שמכוכ מגמ' מנוחות ס"ד ע"א דבעי רבא, חוליה שאמודחו לשתי גיגורת, ויש שתי גיגורת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי מניינו מייתין וכו' עי"ש, א"כ כאן בשוחט נמי ייחוש שישחות עוף גדול עפ"ש שסגי לחולה בקטן - קושי זו אין לה התחלת, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא חזו לקמחייהו, דאיסור ריבוי בשיעורא לא שייך אלא במקומות דיש לחלק המלאכה לשתיים ושלש, כמו בתלית גיגורת, דהוה מצי לתלשן בשלש תלישות, עפ"ש שתלשן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא כמלאכה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחלק המלאכה של נטילת נשמה לחקלים, מה לי שוחט עוף קטן או שור גדול, וזה פשיטה כביעה בכווחטא, ודוק"ק.

להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם למצוות, יהי עירובו למצות, ואם למערב יהי עירובו למערב, זהה לכ"ע חל, וכגד אמר למלך ר"י, וכבר בא חכם הרוי כבר מבורר הדבר אלא חסרונו ידיעה של המניה אי-כך או עד שצורך להתנות, וזאת אין מפסיד חלות העירוב, אולם אם עדין חכם לא בא, ובידו לובה בשבת בין למצות ובין למערב, והוא תולח חלות עירובו בביאת החכם לרוח זה או זה, זהה נפלנו בפלוגטה גדולה של ביריה, דלמי"ד יש ביריה, סבר דגם בהזה הלא אכן ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו בני אדם הווא נעלם, ולמה לא חיל העירוב לאוותו הרוח שכבר קמי' שמייא גלי' שהחכם יבא בו, והסבירו הלאו ליש ביריה, כתובה בראשי' ביצה ליט"ט ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסחה"ד וז"ל, "ואמרין מר מדידי" קומלא, מים שעלו בצדיו הון המבורין מן השמים לחלקו" עכ"ל הרוי לפניך, שהטעם שאנו אומרים יש ביריה, הוא מפני שכל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלויים וידועים מז' ומקדם, רק נעלים מאתנו והוה הכל כמו וכבר בא חכם.

ומעתה מה משיב האי מ"ד דס"ל אין ביריה, הלא מובן מאליו, שהוא צוח, הרוי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם חופשי לעשות או למנוע מעשאות כפי רצונו של עטה בILI מונע או מכחיש מלמעלה וא"כ החכם בידו ה"י לבוא בשבת לאיזה רוח שירצה עטה בשבת, ואיך תוכל לומר דזהה כדי שכך ברא ביריה בא, אלא דבזה יש לנו שני דרכים אשר בה פליגו רשי"י ותוס', דרש"י לכאן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר"י ליל ביריה, וחיש שמא תרומה שתה" עכ"ל וכל הרואה ישתומים, איך אפשר דשתחה תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש הי' תרומה, ואיך חיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"ז הגאנון רע"א ז"ל בהגהותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כך דו, הלא אנו צריכים להאמין ביידיעה ובחירה גם שנייהם עפ"פ שם שני הפלכים בנושא אחד, וכמוש"כ הרמב"ם ז"ל בהיל' תשובה, כי לא מוחשבותי מחשיבותיכם ועכ"פ שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכרכת, لكن יש גם בחירה המבטלת את היידיעה, והינו שפע"י حق היידיעה ה"י החכם מעותד לבוא למצות, ועפ"י ידיעה זו חיל העירוב למצות, כי מה שאמר יבא החכם למצות רע"ב כוונתו אם כפי היידיעה העולינה מעותד לבוא למצות, כי לויל זאת לא מצא העירוב מקום לחול עטה קודם השבת, אבל בכ"ז לאחר בחור החכם מדעת עצמוليل' למערב, ואיך ילך המניה למערב כיון דכבר ה"י חיל עירובו למצות, וכן בהפרש תומ"ד דילמא עפ"י היידיעה ה"י מעותדים שני לוגון אחרים להיות נפרשים ועל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפרוש אמר "שאני עתיד להפריש" אבל בשבא לשותות أولי בחר הוא בבחירה, לשותות אותן שני לוגון שהיו עתידים להיות נפרשים מצד حق היידיעה, הרוי נמצא דשתחה התרומה.

הדריך השני הוא לומר, כיון דבחירה מצי להכחיש את היידיעה, הרוי הדבר מעיקרה מוטל בספק ואני לדון עפ"י היידיעה לומר, דחל אז המבורר קמי' שמייא, מאחר דבחירה מצי לסתור את היידיעה, וממייל לא חיל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלל, מפוזרים בתוס' עירובין דף ל"ז ע"ב ד"ה אלא מעטה, דסתום תוס' סבירו שיש דין ביריה גינוי דלא חיל כל והוה טבל כדמייקרא, אבל בשם מהר"י כתבו די אין ביריה אחת מהן תרומה, או זה או זה, וממייל מותר לכהן לאכילה שניהם אף אי אין ביריה עי"ש, והוא ג"כ שיטת רשי"י כאשר הראיתיך למעלה. **ומאחר** שזכהנו לכל זאת, אין כאן שום קושי"ע על רשי"י, דשפירות חיל החילול על מע"ש אף למ"ז א"ב דכינוי דבכוב"כ אכן כהן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל החילול, גם מה שהקשוינו דהרי

רופא שהמהר"ש נשמר מזה, שהרי כתב „ולאתווי כל nisi בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוית, דאי בשביל שלא עבי כל, בחדא סג'ן, אלא ודאי דאיicia בכל חדא איזה רבודתא בעפ"ע, ולפע"ד נראה דיש רבודתא בכל הנ"י דאע"פ דלא בעינן כליל לחולין, אבל סטמא דרך לשוחתו בסכין, ואם יש לפני סכין ושוחט באחד מכל אלו, ה"י מקום לחוש דלאיזה כוונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה ה"י עלול למחשבת ע"ז באזמניהם, וכל המשנה ידו על התחרותה, וכן אשמעין דאפילו לכתחלה, ר"ל אפילו יש לו סכין מצי שוחט בהני, וכן שניינו לעיל דשות בראש הספינה, לאשמעין דלא ניחוש לאיזה מחשבה פסולה, וד"ק.

ע"ש גמר' ל"ק كانوا במחובר מעיקרא, וכאו בתלוש ולבסוף חבירו, הנה כתבנו לעיל דעתם דמחובר הוא משום דאיין דרכ' הלכה והבאה בכך, וכן משמעו ממה שכתו התוס' כאן, דמשום שהוא ידרוס ודאי דאיין חילוק בין חלוש ולבסוף חבירו למחובר מעיקרא, ובכל זאת אנו רואין, דח"ל לעשו הא פסול מחובר לגאה"כ חק בili טעם, ע"י שמחליך בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חבירו, אבל כו דרכון של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם ממש שהי' להם בזה, והרי נראה בשחיטה עצמה כמו דינים אשר על דם נעשה העניין חק יותר מהק פורה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכי לא יבין את זאת, כי הטעם גלי לכל, מען לא יאריך לענות נפש הבעה"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא לקמן ל"ב ע"ז ואמר, השוחט בסכין רעה אפילו כל היהם כוון כשרה, ונען השחיטה עצמה הלא היאabis מינים, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה האי מעשה, גבי היה ווער בלשון שפכת דם שנ', כי יצד וכי ישפך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחירהabis מינים, עיין רש"י לקמן כ"ח ע"א ד"ה לטורה מידי, ועין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שניינו במתניתן לפקון ל"ג ע"א דשות ולא יצא מהם דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזה, והנה בא יצא שום טיפת דם, הרי האי מעשה שחיטה מעשה קוף בעלמא, והmittah ע"כ מלחמת סיבת אחרת נתהוו עין ברמב"ם שם ובדרבנו, ובכל זאת אמרו חז"ל דכרה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בili טעם ולקולא ומה יש תשובה נצחית למה שכתב קודש זקני בעחתת"ס ז"ל בתשי"ס רנ"ד ל"ז, דהא דלא דרשין טעמא דקרה לר' יהודה הינו להקל אבל להחמיר ודיי דרשין טעמא דקרה גם לר"ע עי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחד מהן כאן, דהרי אין לך טעם יותר מבורר מ��חתה שהיא שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המ██ונת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכירה אם פשתה יידה או רגליה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש טעמא דקרה אין חילוק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לירודע בינה, וד"ק.

דף ט"ז ע"א גמר', אמר מר השוחט במוכני כשרה, והא תנאי שחייבתו פסולה, ל"ק הא ברסנא דפרק הא בסRNA דמייא - ופרשי" סרנא דמייא שחיתתו פסולה, שהמים מגלgin אותו ואין שחיטה זו מכח אדם, ותנו לקמן נפלת סכין ושוחט שחיתתו פסולה, דכתיב ובחת וأكلת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה דפסקינו כר"י דאשו משום חייו וכתו התוס' סנהדרין ע"ז ע"א ד"ה סוף חמלה לבוא, דלר"י אין חילוק בין מקרוב האש אצל הדבר או הדבר אצל הא, דהכל מעשו מקרו ולא גרמא, א"כ גם כאן אם הוא מקרוב הבע"ח אצל האי סרנא דמייא, וממש"כ אם הוא דוחק את הצואר על הסRNA כד' שישחט, ומה לא קריין ביה וזבתה, ומה ענין זה, להא נפלת סכין ושחטה, דין שום כה אדם אלא מלא מלאה שחיטה, וממש"כ המג"א א"ח ס"ר רנ"ב סק"כ

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה והשנים והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי ז"ל דמפני שהן חונקין אשרא קאי ולא על צפורה, דעתם דצפורה מפרש בגמי מושם מחובר עכ"ל, ויש לראות מה באמת כולן התנא יחד ובחד טעמא, וכן בחמשה הל' שחיטה, למה לא מנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ופלא עבini שלא ראייתי מי שיתעורר על זה.

ואין לומר דפסול מחובר איינו מHALCHAH, אלא נלמד מקרה דזוקח את המ████ת, עיין בהගות ר"ץ חיוט ז"ל שהעיר בהז מגמי יומא כ"ח ע"א דאמרו שם ואנו מאברחים נקים ונגמור וכן כתוב העורך דאיין למדין מאברחים שלא נצטווה, וכן הוא בירושלמי דאיין למדין מוקודם מ"ת, אלא דזאת ה"י מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהם לפניו, אלא מייתורה דקרה ממש'כ התוס' לפקון ד"ה מנין לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזותיה דקרה קמ"ל, ועיין בהගות מהרש"ש, שתמה מה לא פסלין במילה מחובר מדכתי ותקח צפורה צור עי"ש.

ולכן נראה לעפ"ד דקרה דאברהם המובה בגמי אפסול מחובר איינו אלא דרכ' אסמכתה ועיקר פסול דמחובר יפין כמו אפסול דרשה ועיקור, מושחת ומשך כדאמר לקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה لكمן דף כ' ע"א א"ר כהנא מצות מליקה קוצץ וירד, וזה היא מצותה ואם מוליך ומביא נמי כשר, אפילו שם פלוגתא והא דבעין במליקה קוצץ וירד לח"ד לעכב, ולחד למצויה, לא איתפרש מני'ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבכליה לא אكري מליקה, וכמש"כ רש"י לפקון כ' ע"א ד"ה שנ וצפורה דבטלוש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכינוי דיבעין במליקה מחובר, ממילא שמעין דהוא דרשה קוצץ וירד, מפני שאין דרכ' במחובר להוליך ולהביא, אלא דלמ"ד דלא מעכב ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדיף, ס"ל דכל כמה דלא ממצעט קרא בהדי' כדים עט צואר וסכין, כי עביד מליקה שחיטה (ר"ל דרכ' משייכה) טפי עדיף, ע"ג דמסתמא מחובר בקציצה ומיטה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעין יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהם בעין תלוש כי רק בתלוש יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהם דרכ' אסמכתה קמייתי וכיון דעיקר פסול מחובר מפסול דרשה ועיקור קאתה لكن כללו התנא בהדי' איןך דנתמעטו מושחת, מפני שהן חונקין ולא חותכין דרכ' משיכה, וכן לא נמנה מחובר בין ההלכות שחיטה לפסול בעפ"ע, לנפער"ד נכון בס"ד, ועיין עוד לקמן ועדין צ"ע וד"ק.

גמר' השוחט דיעבד אין לכתחה לא וכו', ורמיינהו בכל שוחטין וכו', וכותב המהר"ש"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלטה מביא האי ברייתא, דהא בלא"ה הוה מצי להקשות, דמיהיכי תמי צור וקונה לכתחה לא, והדין עמו דהרי המקש מתחיל כן בשלמא מגל יד, אכן איכא לכתחה חש שמא אתה למיעבד באידך גיסא, והוה מצי מסיים קושיתו, אבל צור וקונה מ"ט לכתחה לא, אלא דרכ' הש"ס הוא במקומות דיש לפרוץ ממפורש לא קסמך אסביר להקשות ממנה, וכך בבריטיא מפורש דצור וקונה אפילו לכתחה דאי נפרש בכל דיעבד הוא, ומה השmittה האי מגיל יד, אלא דהמהר"ש"א ז"ל لكمן משיג עליו וכו' ז"ל, "וגם תירצeo אינו מבורר שכטב דלרווחא דמלטה פריך מריריתא וכו', זה אינו, דהא כיון דאייצטריך למיתני בכל שוחטין ולאתויל' כל הנ' בתלוש, ע"כ אין הסברא פשיטה בהן, דומיי דכל הני דקתני הכל שוחטין" עכ"ל, ולכאורה יש לתמונה על דבריו הלא ודאי איתת בהו רבותא, שלא נטעה לומר דבעין כליל דוקא, דנילוף ממ████ת דאברהם, וגם לעניין חולין ליבעי כל, ואח"כ מצאתי גם הרראש יוסף ז"ל לפקון י"ז ע"א כתוב כן, אלא שאני

על"ש גמר', א"ל ויו' דכתוב אופטה קאמר פרשי' ז"ל, על הבקעת וכולה מנותחת לפרקם מפני השינוי הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל,-DDRISHA ZO DROMA LOIYO HATBABA UL AOPETA, MAFNI SHADRASHA MORAH DDURISHA ZO DROMA ABEL MACHLIKU HADRASHA LESENIM DLGBI KIDSIM, BEUNIN CALI LESHITHA ABEL MACHLIKU HADRASHA LESENIM DLGBI KIDSIM, AOPETA HANHALKA, SHAFSIDA ZORATHA KEN HADRASHA HOA, U"Y HAI CHILOK BIYON KIDSIM LCHOLIN HAFSID TEMUMO VCAHER BAMAAT HATOSOS' MATIGIMIM LIYISHB HAIDI DRASHA UL CNEHA, DO"K.

על"ש גמר', אמר רבא פשיטה לי תלוש ולבסוף חבירו לעניין ע"ז הוה תלוש וכו', לעניין הקשר זרים תנאי היא וכו', בעי רבא לעניין שחויטה מא - ויש להעיר למה לא נילוף מחדא על איןיך ולומר דתנאה דעתך דקאמר תלוש ולבסוף חבירו דינו כתלוש, בכ"מ ס"ל כו, והני תנאי בהקשר זרים דפליגו, בכ"מ פליגו, אבל כד נדייק ניחא דהאי תלוש ולבסוף חבירו איןינו לא בכלל מחובר, ולא בכלל תלוש כמובן, ולכן במקומות דהקרה מעריך בפירוש מחובר ממילא נתמעט תלוש ולבסוף חבירו, ובמקומות דaicא קרא בפירוש דבעין תלוש נמי ממעוט תלוש ולבסוף חיבורו, ובמקומות דלא נתברר הדרשה, ואיאقا למינרו הכי או הכה,aicaca פלוגתא, וכוכן בע"ז על ההרים כתיב ולא ההרים, הרי מפורש אומර דמחובר לא, וא"כ תלוש ולבסוף חיבורו מניון למעט, דהרי איןנו מחובר ממש, אבל בהקשר זרים ממעטינו מחובר ממשני כתובים וכמש"כ רשי' ז"ל בשם ת"כ, "בכל" ריבוי הכל "וכלי" ממעט הכל, לכן אמרינו דבעין תלוש ולא מחובר, וא"כ איןנו מבורר בדרכה עצמה, אי אתלוש רחמנא, או שכל שאינו מחובר רצה לשול, וכך פליגו בתלוש ולבסוף חיבורו מניון לתלוש ולבסוף חיבורו על שחוויה, דהקרה דבעי כל בקדשים כתיב, אלא מודלא כתיב את העולה אמרינו דגס בחולין עכ"פ תלוש ולא מחובר בעין כמש"כ התוס' וא"כ מצי מסתפק על מה קפיד רחמנא בחולין, אי על תלוש דוקא, או שלא יהיה מחובר, כי בזה תלוי הדין של תלוש ולבסוף חיבורו, ובזה נפרק קצת מה שכ' התוס', דוקיח דרש דבעין תלוש לחולין דاز ודאי היה תלוש ולבסוף חיבורו פסול דהרי ויקח כתיב, דבר הניקח מיד ומוקום ליד, אלא דבלאי' היה כאן מן התימא הוא דחקלו ח"ל בין מחוחר לתלוש ולבסוף חיבורו נגד הסברא הפשוטה, דעתם הפסול הוא משום דקרוב לעשות דרשה ועיקור, אשר בזה אין חלק בין הנושאים וכמש"כ רשי' ז"ל לעיל ודו"ק.

על"ב תוס' ד"ה תלוש ולבסוף חיבורו לעניין שחויטה, תימא מיי קמבעי לי' וכו' עיין במוהר"ש"ל שסתומה על התוס' דמאי קשי' להו, דהאי רבא בתלוש ולבסוף חיבורו דمبטל לי' הוא דקמבעי, אבל מתני' מצינו לאוקמי בדלא מבטל לי', וכן הוא ברא"ש ורשב"א עכטד"ק, ואני רואה שרש"י נמי מפרש כן, שכ' ז"ל: "ומהאי דלעיל לא משמע לי' לרaba, כדמפרש ואיזל" עכ"ל ו/or"ל כדמפרש ואיזל, דשאני סכין דלא מבטל לי', וממילא הה"ה מהני דמסחר בנוור וקנה מיררי בדלא מבטל, אלא דתתוס' לא ניחא בזה, משום דנראה להם דוחק גדול לאוקמי צור וקנה דמתני' בדלא מבטל להו, דשאני סכין דמסתמא לא מבטל לי', ועוד דאי בדלא מבטל לי', מה ש"יך צור וקנה הכא, דהה בסכין הכא דלא ישחות לכתחה בחיבורו לכוטל, ולכן הוצרכו לתרץ דרבא באמות מוקי מתני' כר"ת, דלית לי' פסול מחוחר ביצור וקנה, אפיילו מחוחר מעיקרה דרשה ומדרבנן, ולכן אשמעין ביצור וקנה, וביריתא דמסחרת מחוחר אפילו לכתחה, בעופא דכליל, או כר"ז דלצדדין קטני, ולפ"ז תלוש ולבסוף חיבורו דمبטל לי' לרבי עדין לא אפשר אי מפסיק בדייעבד כמחוחר מעיקרה, או לא וד"ק.

דנוון חיטין לתוכך רחמים של מים בשבת דפטור משום דאיינו אלא גראמן, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכתבנו, ובגהות ק"ז החת"ס ז"ל שם מחלק, בין מלאכת אפי' ובישול דג"כ רק מקרב הדבר אצל האש, וחיבר משום דכו הינה במקdash, ובין תהינה שהיא במקdash שחיקת סמנים בידים ממש, לכן פטור, ואני לא יודעת איך הוועיל באזה ליישב דעת המג"א, דמה עינה על הא דתניא בביבה כ"ב ע"א, דמושיף שמן בכר חיבר משום מבער, ומלאכת הבURAה במשכן ודאי לא הייתה ע"י תוספת שמן בנר, ואחר זמן כשיכא שו"ת מהר"ם שיק לאור עולם מצאתה שהגנוון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מדוכחה זו, ולא מצא מענה אחרת רק לחדר, דהאי שחיטה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוה שגוזרו אותו סוף מים לבוא, עי"ש.

ואני תמה על הגנוון ז"ל כי אין מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קושי', ואפילו היא עצומה נגד פשوطות דברי הגמי' ונגד פרשי', וכל הפסוקים לא האצירו כלל שرك מצד גזרה נגעה בה, נתתי אל לבי לחקור ולדרשו בטעם דהא מלטא, עד שהAIR ד' את עיני למצוא דברי חפץ, להסיר חומר הקושי' בסברא קלה אבל מוכרתת מכח השכל הישר, והוא דודאי דכל המקرب דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדוק בלבד שותפות, דמי יכול להכחיש, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתחף עם האדם במעשה זו, והמעשה נעשה בין שנייהם, אלא דלגביו מזיק או רוץ, מאחר דבעל האש כבר כליה ח齊ו ונשאר האש ביל' בעליים, והאדם המשתחף עם האש שאין בו רצון, והוא בר דעת ובר רצון, מהຍיבין אותו גם על חלק שותפו שהוא האש, ויתר מזה כתבו התוס' ב"ק דף י' ע"א ד"ה לאatoi, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתחף שותפות, דמי יכול לחשוף שור ובור ואדם בנזק,adam האדם בכוונה הוא חייב בכל הנזק, ובבעל השור והבור פטוריין, דאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עי"ש, וכל זאת לעניין חייב נזקי' וכן לעניין חייב מלאכת שבת דMbpsל ואופיה חייב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוכן מע"ש, לפי שהוא בר דעת, אבל לעניין קיום מצוחה במקומות שטוח עליו לעשות דבר מה, והוא נשתחף עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, הרי לא קיים המצווה כתיקונה, כיון דכולה מכח אדם בעין ולא ח齊ה, וכן בשחיטה דכתיב ואחתה אשר מניין לפנין דבעין כח אדם, אם כח אחר כמו מים מעורב בו, הרי לא קריין בי' וubahת.

ובסבירא זו נחה דעת, כי היא אמיתית וקלורה לעיניים, אבלראייתי עומד נגדה פסק הש"ז סי' ב' סק"ל, שחולק על המחבר שפסל בשר ופסול שוחתו בשותפות, והוא ז"ל מחייב בו בPsiotot, וכتب שכנע דעת הרמב"ם מדהבאי דין דב' אוחזין בסכין וכור בפ"ב ולא המתין להביאו בפ"ד בין שאור פסולי שחייטה עכ"כ דזדקא בשוחט לע"ז פסול מצד מחשבת עכו"ם, אבל מצד פסול שחיתת נכי' ליכא, כיון דישראל משתתף עמו, וכן מבואר בתוספתא, עכטד"ק עי"ש בש"ז היטיב - אבל באמת הש"ז במחcit' טעה בדיין זה, וכאשר כבר כתבתי זאת למלعلا בסוגי' דהשות בתשבת, דהרמב"ם לשוטתי' דס"ל דשחיתת נכי' אינו פסול אלא מקרה דוקרא לך ואכלת מזבחו, لكن כל שישראל נשתחף בזביחה זו שוב לא קריין ב"י, "זבחו" אבל התוס' נמי שותפות נכי' דסברן, דפסול נכי' מזבחת קאתא, ממילא גום שותפות נכי' פסול אלא מקרה לא קריין ב"י, "זבחת" זה ברור כשם בצהרים - וממילא נאמר דהתוספתא דמסחרת נמי שותפות נכי' וכדעת הרמב"ם, עכ"כ נמי בהא דרשה דזקרא לך ואכלת מזבחו כרמב"ם ס"ל, ומה שהביאה התוספתא קרא דזבחת על פסול נכי' וקור ונשחתה מאליה, האי נכי' כדי נסבה דזקראי לא מצין למעט מזבחת אלא מזבחו וכאשר ביארתי זאת במקומו, וד"ק היטיב.

דומה לי מה שנטנבלת ונטרפה מחדש או שנמצא קודם מנבלה וטרפה של תmol שלושים, וא"כ מ"ש הני דלא קמבעי לי, ומ"ש האי איבריبشر נחירהDKמבעי לי', אבל דע כי כבר הודעתלי לך בעיקר אי' שבפתחה, דל"ע דבשר נחירה אישתרי להו במדבר, גם אחר שנצטו על האביהה בכניסתו לארץ לא הי' בשר נחירה אסור בלאו ד Nebula אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא אתה לאו דל"ת כל Nebula שנאמר להם ג"כ אז והוא אתה על הנחירה ופסול שחייבת, והיא Nebula חדשה שנטנבה ע"י העשה דזובחת, שאמרה תורה כל שלא קיימת בה מצות וזבחת הרוי דינה Nebula, ובזה נבין גמר' תמורה ביומה ל"ז ע"ב, דפליגו ר"ע ורוי' ג' אי' עולה מכפרת אלאו דלקט שכחה ופה, ואמר שם ר' ירמי' דפליגו בלוא Nebula דר"ע סבר דלאו מעלה הוא ורוי' ג' סבר דלאו לאו מעלה הוא וכן כון בלקט שכחה ופה, ופירשי' ז"ל לאו לאו מעלי', משום דכתיב אחרי לגרת תננה וכי' דהוה עשה, ואע' ג' דין זה כאשר ניתוק דכאן אי' לקיים העשה אלא קודם קדום עבירת הלאו, מ"מ כיוון דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין ליקין לרוי' ג', וכן בלקט שכחה ופה נמי הוי, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותם, עכת' ד רשי' ז"ל, והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם Nebula דאי' נמי עשה אחריו, לכלב תשליקו אותו, ועוד הקשו דלמה לי' כלל להביא לאו Nebula כיון דמצוי אמר בלקט שם הקשו עד קושי' עצומה, דהא אין שום סברא שלא ליקות על אכילת Nebula מושם האי עשה שקדמה, וכמו' ש' בגמ' מכות ט' ע"א, וכי' משום דבר גם עשה עדיף לפטור מליקות, עי"ש מה שנדחקו בא.

ואני אומר ע"פ שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשותות מנבלה לאו ניתוק לעשה, כי גם הלשון "לאו מעלי'" ולאו מעלי' צוח ווי על פירוש זה, אבל כוונת ר' הוי Nebula הוי או Nebula בשחייבת, דעת זה נאמר האי לאו אליבא דר"ע, לאו מעלה הוא לדעת ריסחה'ג' מפני שנצמה מן העשה דזובחת, ולא הוי חמור למלוקות כשאר לאו דעתמא, כי לויל העשה דזובחת שנטחודה להם, לא היהאת בכל Nebula, וכן במדבר דנאסר להם Nebula והטרפה ומ"מ בשר נחירה הותר להם, וא"כ לא הוי הלאו חמור מן העשה שהיא סיבתו, ומדומה האי לאו דלא תלקט נמי לאו Nebula, כי הלאו דלא תלקט נצמה מן העשה של לעני ולגר תעוזב אותם, דלולי דציוויתה התורה להנחים לעניים לא איכפת לנו אם מלקט או מניח וכן גם האי לאו לא הוי חמור מן העשה ללקות עליו, וכעין סברא זו מצין ג' בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה"ה לערלה בשתיים שכטבו ז"ל: "וטבל ע"ג דאיינו בשאלת מ"מ כיוון דאיסרו איינו אלא מחמת תרומה ומעשר, לא חמירי מיניהם" עכ'ל, אבל ר"ע סבור דעת'ג' דנמצא הלאו Nebula העשה דזובחת אבל סכ"ס הרי עבר אמיירא דרומנה דאמרה לא תאכל כל Nebula, והוא הפירוש האמתי שם, ע"ג שרשי' ותוס' לא נתנו לאו, מקום הניחו ל.

ומעתה האי ר' ירמי' דהטם, קמבעי לי' הכא אליבא דר"ע ניהו דמחייב מלוקות לאו דבשר נחירה כנ"ל, מ"מ באבריبشر נחירה שהכניסו לא", אולי לא חל הלאו כל דכוון דנצמה מן העשה דזובחת דהו מיטה אגברא, וכל שלא הי' למציאות להחשת הרוי אין בו עשה זה, וא"כ על האברים שהכניסו לא מטען למימר דאי' עליהם עשה דאי' זבוחה, כיוון דבריהם לאו בני שחיטה נינהו, והעשה נתחודה עתה שכבר היו אברים וא"כ אולי גם הלאו לא נאמר עליהם, או נאמר כיוון דכל בשר אי' זבוחה דין Nebula יש לו, כמו כון הני, וה"ה דהוה מazi למיבעי בהמה שיש לה עיקור

ע"ש גמר' שוחטין, מאן תנא רביה, ר' ישמעהל היא, דתני' וכו', הנה פלוגתא דרי"ש ור"ע הוא יסוד ושורש של כל המסתכת' הללו כאשר תראה כי כחוט השני ממש פלוגתא או בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתתם אי' פלוגתא נפלאה, רשי' ותוס' והרמב"ם, וכל אחד מהני פירושים צריך ביאור רחב, וקבעתி ליה בפתחה עיקר הראשון, הנקרא "השחיטה והנחירה" ושם ביארתי בארכיה הסוגי' כולה, עם הני שלש שיטות של הני שלשה הרועים, لكن לא רציתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הללו לימוד בעיון האי עיקר ויארו עניינו - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם ליד' ביאור, ותל"מ.

ע"ש גמר' מתקין לה ר"י וכו' ועוד מעיקרא מ"ט איתסר ממשום דמקורי למשכו ולבסוף מ"ט אישתר, ממשום דמרתקי ממשכן וכש"כ השטא דאריךקו להו מפי, יש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא נברא רביה ממותו לא יאמיר מלטה בא טעמא - ולפע"ד דעתמא דרביה, דסובר הא דעתסר להם בשר תאווה במדבר לר'יש הוא ממשום דעתךין לא קיימו מצוות התלויין בארץ ואפילו מצוות שאין תלויין, הרובה מהן לא קיימו במדבר, עי"ז רמבי' ז' עה'ת ריש דברים, ורק לא היו ראויין להחmitt בע"ח למלאות תאוות אלא בשקריבו קרבן, אבל שנכנסו לארץ, ונעשה שומרין המצאות בארץ, יותר להם הבשר, אפילו להשביע תאוות נפשם ולא הרכבה עי"ז בריש משל'כ' בריש מילתני בעניין זה, וכן ה'ו'א כשלגו ונבטלו מן המצאות התלויין בארץ, וגם אותן המצאות הנוהגין בחו"ל ובגלוות, רפואיים בידם, וגם כי עיקר המצאות מהה בארץ כמש'כ' הרמב"ז ז' עה'ת בכמה מקומות, יחוירו לאיסורן הרשות קמ'ל, ומ"מ לא קיבל ר' יוסף צעם זה, לפי מה דמסיק לקמן, גם ר'יש יותר להם במדבר מה דלא חז' להקרבה, מקרא דכאשר יאלל את הצבי ואת האיל, הרי דין הטעם כנ"ל. ועיין בח' ק"ז בעחחות'ס ז' מה שכתב בעין זה ודוק'.

ד"ג י"ז ע"א גמר' בשלמא לר"ע דאמר בשר תאוה לא איתסר כלל וכי' ויל"ד למה בכל הני בשלמא לר'יש דלעיל, לא קמחדר סברתו של ר'יש, אלא כסמן על המבואר לעיל בבמאי קמפלגי, וכן בהאי בשלמא לר'יש חוזר לשנות טעמו דברי קמפלגי לא ה'י מן הכל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשליק מבמאי קמפלגי לא שינה לשונו גם החורץ לחזור על סברת ר'יש וכיוון שהתחילה כן לא שינה לשונו גם בכל הני בשלמא שאח'כ', אבל כשהתחילה להקשוט על ר'יש שכבר נתרחק הרבה מביאור טעמו, חוזר לשנות טעמו דברי תאוה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר' ירמי' בשר נחירה שהכניסו עמהם הארץ מהו, הנה רשי' ז' פירוש דדרוש וקבל שכר הוא, אבל ה'א' ז' ה'ל הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל לקבוע בעיא בגמר' לא צורך לא אשכחן, וכן כתוב דעת'ג' לעניין מודר הנאה עי"ש ועיין בנו'ת חיו"ד סי' ס"ה בביאור דברי הרא'ש, ובאמת קשה מאד לישב דבריו, דלמה לא בעי ר'יע על מודר הנאה ובמציאות הרא'ש, ומה לו לחקרו על העבר מכבר, כיוון דלאו אקראי כסמן, ופרש'ג' ז' ליל'י דראי' שהביא הרא'ש מגמי' יומא דקשאל שם כיצד הבהיר ופרק מי' דהוה הוה, אינה מוכרתת דהכא ר' ירמי' קבעי ל'י ור'י באמת דרכו ה'י למבעי לחודדי בעלמא דבר שאין במציאות כלל, וכן בב'ב' כ'ג' ע"ב דקבעי רגלהacha בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה האפקחו מב'י מדרשא.

ולפרש' גוף האיברי שהיא מוקשה מאד צריך אני להאריך קצת, דהנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו Nebula וטרפה שהיא להם בשעת מ"ת מה דינם לאחר מ"ת, וע"כ פשיטה לי' דאסורים

תנן בכל שוחטין חוץ מגול קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקין, והרמב"ם פסק האי דין בא hei לישנא „ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מטבחות, בין לצורך או בזכוכית או בקרמית של קנה האגם, וכיוצא בהן מדברים החותיכין, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם וכוכו" עכל, והוא דין דהאי מתני' אלא דתמרות מה דקתי נ' במשנה, חוץ מגול קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם, וזאת על כרחמו רק ע"י בדיקת סכין בהבנת הלב ובвиישוב הדעת נוכל לידע כי בסוף הحلכה כתוב „אבל אם היה כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפילו הי' התלם הזה קטן יותר, שחתותו פסולה" עכל הרי שלא התנה שום תנאי בהאי תלם וכותב אפילו קטן ביותר דהינו שرك נרגש בלבד, ע"פ שאינה אוגרת שום דבר שחתותו פסולה, ואיה מרווח רב איכא מן המשנה דקתי נ' חוץ מגול קצר והמגירה ובין הרמב"ם שכ' והוא שלא יהיה בו פגם ואפילו קטן ביותר, דלפי דין זה ע"כ צריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והשותט בסתם סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה גבלה, וא"כ הרי מה דאמר במשנה בכל שוחטין הינו ע"י בדיקה מגימינה כל דחו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפילו במומר או"ג אבל בבדיקה סכין, כן צרכין לפרש גם האי בכל שוחטין רק ע"י בדיקה מכל פגם כ"ד, ואין שיקח אח"כ לומר חוץ מגול קצר והמגירה מפני שהן חונקין, ומיו מון בני הדעת לא יודה, כי האי תנן, דעתך האי משנה לא עליה על דעתו לפטול השחיטה בסתם סכין بلا בדיקה, ואפילו לכתוללה, ואין בנין את זאת.

אבל כבר ידעת כלל המסתכת' נשנית אליבא דר"ע קודם חזקה, ולא מיקרי נסילה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחות, ואפילו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה ע"י סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנבראר אפילו באכילה שרי עכ"פ מה"ת, לא מביע בסתם שחתונות דשותט את הקנה תחלה, דלא מצי מיטרפ בבדיקה ושת בפיסול, אלא אפילו אם ארעה דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעיקר דסכין פגימה קודם שחתית הקנה, ג"כ אין מעשה טרפות אליבא דר"ע שקודם חזקה, דהרי כל מעשה טרפות בסימנים אם גמרן עד שמת הבעל"ח הרי זו נהירה כי הנירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא גבלה, וכאשר ביארנו זאת בארוכה لكمן ל"ב בסוגי" דשם, ולאו דגבלה שנאמר על הנירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי' ואיך אפשר להיות גבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמרת לא מתנו, וא"כ השוחט נסתם סכין לר"ע קודם חזקה, ע"פ שמסתמא יש בה פגם כמו פגימות מ"מ רוב הסכין לא פגמים, וא"כ רוב הסימנים נשחותים, ושחיטה מעליה הוה, וטרפות לא הוה אלא או שנקייב את הוושט וסילק את ידו, כיוון דלאו נירה מקרי מAMILא טרפה הוה, אבל כאן שגמר את הסימנים, הלא נהירה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע משום שוחטה, ונירה לא הוה, דשחיטה כשרה לא מצי להצறף עם האי מיועט באכילה נירה דזה תורתית דסתרי - ועיין לפחות קמן דף י"ט בסוגי" דמוגרמת נמי כען זה, דשליש של שחיטה לא מצטרף עם שליש של הגrama לפיסלה, עי"ש ובמה שכותבי, ולכן ברור כמשמעות דר"ע קודם חזקה וכל המשניות שבמס' זו שנשנתו אליבי' לא ידעו מבדיקת סכין, ור"א דמוקי מתני' דהכל שוחטין במומר ובבודק סכין הוא דרך אסמכתא וכמוש"כ שם במקומו.

אלומ לאחר שחרר בו ר"ע וקבעו חזתו שזה hei בימי ר' יוחנן כמו שהוכחתה מרשי" שבותות דף ד' ע"א, ופסילין כל פיסול במקצת סימנים להיות כנירה, ושוב לא יועיל שחיטה ממילא סכין פגם נמי פועל את השחיטה דהרי כל נקב בשוט שלא ע"י שחיטה,

סימנים, לדעת בהה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהוכנעה לא"י מהו, דהרי עליה לא נאמרה העשה דזוחחת, אם קאי עליה בלאו דגבלה אם נחרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיוון דהה"ג עליה עשו דזוחחת קודם שעקרו סימניה, או עכ"פ בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית בה אישור גבלה בנחרה, ואולי גם אישור עשו דאיתנה זבוחה, ע"ג דהעשה אגברא קאי, מ"מ כיוון קודם העיקור היה עליה אישור עשו דאיתנה זבוחה, שוב לא פוך האי אישור ממנה ודז"ק היטב.

ע"ב גמר ת"ר סכין שיש בה פגימות הרבה תדוען כמגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מסוכסכת כשרה וכו', הנה בעניין פגימות הסכין חברותי וחוצאי לאור קנטורס מיוחד בשמו „הלכה למשה" והתמצית ממנה אספתין בפתחה עיקר י' בדיקת הסcin לשחיטה" עי"ש היטב כי אכן אקרר בדברים.

הרא"ש זל הביא לשון הרמב"ם זל שכ' סכין שתבדוק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגם, וכשתחזר ותבדוק אותה בהבאה, ותרגיש שיש בה פגם וכו', ותמה עליו הרא"ש במסוכסכת כיוון שזקופה היא מצד אחד, אך לא ירגיש באכבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני יoit המליך بعد הרמב"ם דס"ל קר"ז זל דבירידתו אינה קורעת, וכוונתו בהמה שכ' „ולא תרגיש" פגימה הקורעת עי"ש.

והנה אמרת הדבר דגם הרמב"ם קר"ף לא הזכיר הא דמוקי בגמ' מסוכסכת, כיוון דק"מ ארישא דסכינא, אבל ללימוד מה דסובר קר"ף ובعين דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפגימה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר מבדיקה סכין כדי"ג ובכך שפגימה הקורעת קאמור, אלא דלעומת זאת גם על הרא"ש בדבריו שפגימה הקורעת קאמור, רמז ברמב"ם רמז רמייא דמסוכסכת יש לתמורה טובא, אך מצא ברא"ש רמייא הרמב"ם לא הביא כלל, לא דיני הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב"ם לא חילוק שבין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת לשונות אוגרת ומסוכסכת אלא מרגיש ולא מרגיש, גם לא, הא דמוקי בקיימי ארישא דסכינא, גם לא הביא להולכה דברי ב"ה במשנה שאח"ז דהשותט במוגל קצר דב"ה מכשוריין לעניין טומאת נבלות, שהה"ג להביא בהולכה א"ב"ט עכ"פ, והלח"מ הרגיש בכל זה, ונכנס בדוחק שאין למעלה הימנו וכתב דהרבנן לא ס"ל כרשי" דלקמן שכ' דע"ג דחיה האי דיקא נמי, מיהא דר"י איתא דגمرا גמיר לי מרבי, דרך לעניין טומאה פלגו, אלא ס"ל דב"ה מכשוריין במוגל קצר גם לאכילה, ולא גוזרין הלכהatto הבהא, ולכן גם במסוכסכת הרבה כשר כב"ה, ודלא כי האי ברייתא דאתני עכ"כ כב"ש עי"ש, וכי שמע צאת לדוחות ברייתא וشكיל וטרוי שבגמ' לומר דאותי כב"ש, גם לדוחות מירמא דר' יוחנן מרא דכלוא תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אלא לטhor מידי גבלה, ולהקל גנדו וכל זאת בהערבה בעלמא, כי בפירוש לא כתב הרמב"ם דאין חילוק בפגימות הרבה לאחת נגד הברייתא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשן לעינים.

ובאמת אני עומד ומשתומם לראות את המראה הנוראה הללו, איך גדולי הראשונים ואחרוניהם נסתבו בסבוק השגיאות בהבנת פסקי הרמב"ם בעניין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למעלה ראש, וצטרכו ליכנוס בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוגי הח"ס הללו שהיא אחת מהסוגיות היותר סתוםות, ומולבשת בנסיבות הפשט, גורמת להם שלא ירדו לסוף דעת רביינו הגדול הרמב"ם, אשר כל רץ לא אнос לוי וידע מה בחשוכה ונורה עמי שרוי.

הנה הרואה את הסוגי" הלו עיין בקורות עומד ומישותם, במשנה

לא צריך דם מושחת דכתיב בתורה שמעין, דמי שירצה להיות בטוח לאכול מזבחו, צריך להכין סכין חלק בלי פגימה, ולכן הוסיף שאל במה שאמר ושותחים זה ואכלתם, וזה מה דפרק הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, עיין בלב אריה שמדקדק על לשון הגם "דחול" פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עצום וגם רשי' זיל הרגיש בו דוק ותשכח, אבל לפि ביאורנו מדויק הלשון מאד דהכי פריך מה מוסיף לנו הא קרא דשאול, דהרי גם מקרה דושחת, אנו יודען דכי נקב טרפה באופן שביארנו דטרפה זה, וא"כ מי שירצה להיות בטוח יבדוק תחלה סכינו, וא"כ שאל לא חידש לנו כלום, וגם ר"ח אחורי, ע"ז הי' לו לתרץ דלא כן הוא אלא דשאול חדש לנו דלא נסמק כלל, לא על הרגשתו בשעת השחיטה ולא על מה שנבדוק אח"כ מקום החתק אלא כל שהסכין פגום השחיטה פסולה, אלא אז יקשה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול, דהרי שפיר אמר ושותחים זהה כדי שלא נצורך לבדוק, דס"ס לא הי' להם לא יכול אם ימצא קרועה במקומות אחד, ולכן קמשני בדיקה לחכם קאמירין, כי מהאי קרא חינן, דלא סמך על השוחט שיבדק הוא הסכין אלא דעתן בידו סכין נקרה פגום, "דבזה" הכי ממשען, וכבר כתבנו לעלה דף ט' ובפתחה עיקר ו' דכל דבר שクリニック מצטצום על משהו וכל דחו לא סמכין אסתם טבח וצריך חכם וכמו בדיקת הסימנים לאחר שחיטה בשחיטה מצומצמת כאשר מפרש שם הרמב"ס כדי בикור והוא מדינה ולעכובי, ולכן ממה דבדק שאל הסכין בעצמו, ולא סמך לטבחים, מוכח דסכין פגום פסול השחיטה אפילו אין בכך הפגיעה ליקרע הסימן, אלא נרגשת בהעברת צפורהן על הסכין, דכל שהסכין נקרה פגום, פסול השחיטה דאל"כ אלא דבעין פגימה האוגרת דוקא שכחה ליקרע הסימן, חכם מה בעי התם הלא למצוא פגימה כזו אין צורך להבנת הלב ויישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שהחות השערה נاجر בין עוקצי הפגיעה ואני יכולה לעבור אנה ונאה פגימה כזו בהעברה בכלל בין צפורהן ובין בריאות העין נמצא בקהל ולא בעי חכם, ע"ז פריך והאמר ר"י לא אמרו להראות סכינו להחכם אלא מפני קבועו של חכם, ורק לדביקה על פגימה כ"ד כזו הנרגשת ואני אוגרת אינו אלא סלסל לכתלה, אבל לא לפסול השחיטה בדיעבד, וכך רק מפני קבועו מראין לחכם, אבל בלא ראיית חכם כשרה השחיטה בדיעבד, ע"ג דחישין שהטהבת לא בדוק בהבנה הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז משני" מדרבנן וקרא אסמכנתה בעלמא", ר"ל דהאי חומרא לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחמירו אחר זמן של ר"י ואסמכותו אקרא, ואח"כ מביא הש"ס hei אמראי קדמאי בדקו לי בשמן בא במיא בשירה ובחות השערה, עד דמסיק אר"פ צריכה בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא. מפשות הלשון ממשע דכל hei אמראי הקילו לבדוק רק אחר פגימה האוגרת דבר מה והמחמיר שבhem hei ראב"י שבדק בחוט השערה דהינו אם הפגיעה אוגרת חוט השערה, וממילא גם זה בעי חכם דאם הכספיו פגימה פחותה משיעור שלחוט בה לכתלה הרי אכן הבנה דקה בין פגימה לשערה שזו כשרה וזו פסול, אבל ר"פ אמר לצריכא בדיקה אבשרה ואתופרא והוא בדיקת הרגשה ואין זה בדיקת בשירה ולשנה דלעיל שבדקו בה ר"ש ובסורא, דהמה בדק אס הפגימה אוגרת הבשר והלשון והכא אבשרה ולא בשרא קאמר דהוא העברתبشر האצבע על הסכין אם מרגיש הפגיעה בכח המשוש, וכמו אטופרא שעובר בטעורה על הסכין להרגיש בכח המשוש ולבדקתו של עכשו, וכן ר"ח דמנה لكمן גם פגימת הסכין בהדי הנך ג' פגימות שמהמה כדי חגידת הצפורה, והאי חגידת צפורה הנרגשת צפורה קامر ולא שתאנגר בה הצפורה, כאשר

נחרה מקרי ושוב אין שיטתה מועלת בה, וכאשר אbara את זאת لكمן ל"ב, אבל עדין בדיקת סכין לא עyi, רק MPGIMA שיש בכהה לקרויה את הסימן, אבל בדיקת הרגשה, על פגימה שאינה אוגרת, לא הייתה רק סלסל בעלמא, ולפיכך א"ר יוחנן דלהראות סכינו לחכם הוא מפני קבועו של חכם, והרי תראה, וזה הרמב"ס מציריך הוראה לחכם מדינה ומשום לתא דייסורה, וכאשר ביארתי לעיל דף ט' חיל'י דרמב"ס ממה ששמו במשנה لكمן בפ"ב, בשיעור שהי' כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפיה' מ"ד בדיקור סימנים קאמר, והדין עמו דבשחיטה מצומצמת דבעין להבחן בין מחצה לרוב במשהו, הבדיקה זו היא הוראה וצריכה חכם דוקא, ולא סמכין אטbatch, וא"כ אי בסכין, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פסולת השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בעין, אבל בזמנ ר' יוחנן עידי לא פסל בדיעבד האי פגימה ורק לכתלה נגנו להחמיר, لكن הוראת הסכין לחכם איןו אלא מפני קבועו של חכם, דלהבחן אם יש בו גם האוגר דבר מה או לא בקהל יכול לראות את זאת גם הטבח, ואני בא הבדיקה יתירה, ורק ע"י דרשה דר"ח והבאים אחריו נתהוו האי הלכה, לפסל מכל האיסמכתא דושחתתם בזה, כל סכין פגומה, בין יש בכה הפגיעה ליקרע את הסימן ובין אין בכהה ליקרע, כל שם פגום על הסכין, השחיטה פסולה, וכאשר אbara لكمן זהה שיטת הראה' והרמב"ס ז'ל.

ולפ"ז הרמב"ס לא פסק, לא ממשתינו דרך מגירה פסולת דהוא כר"ע קודם זהה, וגם לא כביריתא דת"ר ע"פ שהיא כר"ע לאחר זהה, אבל מ"מ לא פסולת מסוכסכת אלא אוגרת, אבל פסק כר"ח דפגימה כדי חגידת צפורהן והוא הרגשת צפורהן אפילו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, וממילא דלא פסק כב"ה דשותט במג' קציר בהליךתו דאי מטמא, דהלא גם בהליךתו נרגשות הפגימות, וכקושיות הראה' וposal השחיטה מדרבנן, וגם מטמא כנבהה מדרבנן, אבל בפגיעה שאינה נרגשת בהליךתו אבל נרגשת בהבאותו מכשיר אפילו באכילה וככ"ה במג' קציר, ולא גורגן הלכה אותו הבאה כיון דבלא"ה גם בהבאה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגש גם בהליךתו, וכקושי' הראה' ש, וממילא דאי לתקן בין הרבה לאחת ובין באמצעות רישיא דסכינה, וכל הדינים מכונים להלכה כפי מה דמסקין כר"ח דפגימה הנרגשת שאינה אוגרת פסולת מדרבנן, וזה ברור ואמת ועיין עוד لكمן בביור השיטות ודוי'ק.

ע"ש א"ר חסדא מני לבודיקת סכין מה"ת שני ושותחים זהה ואכלתם וכו' עד א"ר פפא צריכא בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא, אbara הסוגי' כפי שיטת הרמב"ס והרא' ז'ל.

הנה בתורה כתיב ושותח, אשר מני' שמעין דדרך חתיכה ולא דרך קריעה וחונקה בעין, וכדתנן במשנה חז' מג' קציר והמגירה מפני שהן חונקיין, ופרש'י שאין חותcin אלא קורעין מחמת הפגימות, וכבר כתבנו לעלה דהאי משנה נשנית קודם חורת ר"ע ואז במג' קציר ומגירה דוקא פסולה השחיטה, אבל לאחר חזרה גם בסכין שיש בו רק פגימה אחת, נמי מיפסל השחיטה, מפני שקריעת במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חותך או קורע אפשר לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת השחיטה שהוא יכול להרגשי אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכש מגיע למקומות הפגום הוא קורע, או אפילו אם שחת בלי להשיג על זה, יכול לבדוק מקום החתק או אפילו אם שחת בלי להשיג על זה, כיריך להזכיר סכין שאין בו יכול להכיר בין חתיכה לקריעת, כי החתוך חלק והקרוע מגומג - וכן בתורה לא כתיב רק ושותח, וממילא מי שירצה להיות בטוח שיהי השחיטה יכולה חתוכה ולא קרוועה, צריך להזכיר סכין שאין בו פגימה העולוה לקרוע הסימן, וכן ר"ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאל דאמר,, ושותחים זהה" דבעין הכתת סכין לשחיטה, הוא

لتמורה, דעתו הרמב"ם כר"ח פסק ולא כהני אמוראי, וא"כ ממו"ג اي מפרש חגיון צפורהן אוגרת את הצפורהן, הר' איליאן כאן שיעור גודול ואיך כתוב בהל"ש דבهرגת פגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיעור, ואי דמפרש חגיון צפורהן דר"ת הרגת צפורהן, והוא כדעת הראה", איך יכול להשוותו לשחיטת הרשב"א דבעינו עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כראב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ "הגר"א צ"ל בהගותיו ליו"ד, הלא ר"ת דקאמר כחגיון צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא התנה כלל שתהיה אוגר דבר מה, וכן פשיטה דדעת הרמב"ם כראיה דמפרש הא דר"ח כחגיון צפורהן הרגת צפורהן והיינו נמי דר"י, והביא שפיר ראי מסכךן של שחיטתה ממשום דחתם ודאי אמוראי בתראי להחמיר אותו נגד הקדמאי ולא להקל, ו��ושי הרשב"א הלא אוגרת שניינו לק"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנתווה בימי ר"ח בעל הדרשה של ושותהם באזה, דכל שם פגום על הסכין, שחיטתו פסולה והני אמוראי שקודם ذום ר"ח וח"פ עדין הקילו בבדיקה זו לבדוק בשמשא ובמיא ובבשרא ובחותש השערה, וכל אלו הבדיקות קולות הנה נגד בדיקת הרגשה שבוטפרא ובבשרא, וכאשר כתוב הפלתי בסyi י"ח שהעידו ע"ז השוחטים שלו, שמי שיש לו הרגשה טוביה אין לך בדיקה טוביה מהרגשת טופרא בהעbara על חוד הסכין, וכן בדיקת הרגשה בטופרא היא החומרא היית גודלה בלי ספק, ודמי לסתאה דמכשיר ר"א, אף דגס זאת נרגשת בהעברת הטופרא, על זה כתוב הראה"ה צ"ל, דהטעם בהזה ממשום שאין זה מגוף הסcin, והרשב"א במשה"ב שחק על חילוק זה דס"ס הר' נרגש, וכן ק"ז בעהחות"ס בי"ד סי' ט"י לענין מה שמקילן השוחטים שמחליקים הסcin אחר השחיטה בעור או סמרטוט, באומרים שפגימה בגוף והויהית דאבי ורבה מעולם, ובפרט בדבר גודל זהה שמרבה יגון ואנחתה לחכים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ם מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הנרגשת פסולת השחיטה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנגור חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספISON פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגשה מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענינו זה רבים חללים הפיל והעצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעינו דזוקא אוגרת עכ"פ כחות השערה, אז ילכיא מי שלא ירגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמתה באמתה לא יתוב כידוע.

תראה מלשון הרמב"ם שאביה, א"כ לפי מסקנת אמוראי בתראי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה אוגרת פסולת, לפי שהסכין בשם פגום יקרה ואת פסלו הני חכמים דהינו ר"ח ודעמי, סמכותו אקרא דוחתתם באזה, דבעינו סכין שאינו פגום שוב ממילא נפל כל הני בדיקות של הני אמוראי בבירא, ומה מודוקך באזה הלשון אר"פ ולא קאמר רפ"א כדרך בכ"מ שאידך חולק על הראשון, כי כאן רפ"פ הסכימות חכמי דורו קאמר שחייבו להצריך לעוכובה בדיקת הרגשה, וכן עשה הוראת חכם ג"כ אצרכתה לעוכובה ולא רק מושם כבודו, כך מתפרש הסוגי לדעת הרמב"ם שהוא ג"כ שיטת הראה"ה צ"ל כאשר אבא.

דהנה הרמב"ם צ"ל כתב, והוא שיהי פיה חד ולא יהי בה פגום וכו', ואפילו הוי התרטט ביותר שחיטתו פסולה, ולא הזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט שערה, וכן בהלכות שאח"ז דיבר רק מוהרטת פגימה בהליך ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראה"ז צ"ל דזאת א"א בפוגמה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא ירגש אפילו בכך שאינה אוגרת, כמו שהבאתי דבריו לעיל, וכן בחנים רצוי הטוור והבוי להשוות דעת הרמב"ם עם דעת הרשב"א, והבוי כי דע"פ דחרמב"ם לא הזכיר האי תנאי שהזיהיר הרשב"א, דבלבד שתאנגור דבר מה, סתמא כמפרש ועי"ז נתווה כל המבוכה הגודלה בין האחוריים כאשר תראה. ובאמת לא ידעת מה אדו"ן בי, הלא כבר כתבתי בהקדמה של דחרמב"ם אשר חיבר חיבורו, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אופן איינו סובל דוחקים כאלו, דקסמן על המעין בגם, וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבוררים ומובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גمرا' והויהית דאבי ורבה מעולם, ובפרט בדבר גודל זהה שמרבה יגון ואנחתה לחכים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ם מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הנרגשת פסולת השחיטה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנגור חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספISON פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגשה מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענינו זה רבים חללים הפיל והעצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעינו דזוקא אוגרת עכ"פ כחות השערה, אז ילכיא מי שלא ירגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמתה באמתה לא יתוב כידוע.

ועוד אני תמה איך לא חלי ולא הרגש הב"י צ"ל, שהרמב"ם עכ"חolk על הרשב"א, דהרי הרמב"ם בפ"א ה"ד מהל' ביה"ב כתוב יובן את זאת, דדרשה שמנה נמי ממוצע מושחת ולא ודדרס, אשר מה"ט כתוב רשי"ו רשב"א בראש השוחט, דדרשה לאו מחלכה אתה על אלא ממוצע מושחת, אלא שאני כתבתה שם, דהחלכה אתה על פיסול במקצת סימנים, דלולי החלכה הי' השחיטה כשרה, וכאשר ביארנו זאת לעיל בארכוה, עכ"פ אין בתרוץ התוס' ממש, וכי היכי דמנה דרשה הו"ל למימני נמי יעkor דסcin פגומה, لكن אין לנו מנוס אחר להנצל מחומר קושי צו' אלא בשנאמר, דבאמת גם על יעkor סימנים בסcin פגומה אתה החלכה אלא דפוגימה הראי' יעkor אפילו מקצת ומשהו מון הסיכון, צרייך להיות עכ"פ אוגרת דבר מה, אבל אנחנו מוחמرين לפיסול השחיטה בסcin פגומה והוא רוצה לפרש ומסתם קא סטם ואס לדידי' פשיטה לי' דכדי' חגיון צפורהן פירשו דאוגרת את הצפורהן, א"כ מה מושך ביאור איך במא שכתב, בסcin של שחיטה, ועל הב"י עוד יותר יש

נקב דהינו עיקור אז טרפה, אבל בדיקת סיכון לא אתרmor, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרוא דושחתתם בזה ולכנן לא מנה עיקור דסיכון פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי דעiker דהיל"ש הוא עיקר דסיכון פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הראויים דוחכים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שמא עקר הא פגימה מקצת הסיכון ולא רצוי לסיכון מהרגשת השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דbullet זיאת צ"ל הא דנקט שמואל, "עיקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני' דbullet שוחטין חז' מגמל יד והמגירה מפני שהן חונקין, אלא דוידע ג"כ דסתם סיכון פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכל בתיבת עיקור דמקומו על הסימנים כאמור, אבל עתה אידיין הכתנת הסיכון לשחיטה קאי והיינו משומם דכל שידוע עיקור פסול הרי מAMILIA יודע דבעי בדיקת סיכון וכקושי' הגם' על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי' שם דאי איכא פגם נקב, וכמה מן הדוחק לסביר את כל זאת, כי לא אאמין שרשי' ודמעי' היו אוכליין משחיתת טבח שהי' יודע איזון חונקין ועוקרין אלא שוחטין בחיתכה, ותו לא, על סמך האי קושי' הגם' פשיטה דכי נקב טרפה מAMILIA ידע האי טבח להכין את הסיכון כדינה.

ועתה נברר שיטת רשי' זו שהיא שיטת הרשי' עפ"י הבנת הרשב"א זיל, והוא דהרי' ר' הביא בהלכותיו הני אמרראי בדקנו בשושא במיא וכו' ואחר'כ' הביא מימרא דר"פ לצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא והשمي' הא דר"ח דפגימת הסיכון כפיגימות המזbatch בחגירת ציפורן, ומזה דנו הרשב"א והר"ן ודעם זיל דהרי' ר' מפרש חגירת צפורה שתה' הczporon נاجر בין עוקצ' הפגימה, ומkill לפ"ז ר'ח לא לבד נגד ר"פ דבעי בדיקת הרגשה אבשרה ואטופרא, אלא אפילו נגד הני אמרראי בדקנו בכל הני תחבות, ודואיה מחרמו נגד ר'ח אבל לית הלכתא כר"ח וכיימ"ל דפגימת הסיכון בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קירין לי', ואוגרת כשם שום דבר ואפילו חוט השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר כשרה והיינו דמי' לסאסאה, עכ"ל הרשב"א זיל.

ויש להעיר דהרבש"א לא הביא ראי' נגד ר'ח רק מהני אמרראי בדקנו אנה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגשה אבשרה ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרראי בתראי' ישיר, (וברא"ש באמת כולן גם ר"פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרבש"א דס"ל דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכטה דר"פ אלכתחה, ואע"ג דלשותן צריכה ממשמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד בכ"מ שם, אין זו קושי', דהאי צריכה בדיקה, הלא אסיכון קאי, וא"כ הפירוש לצריכה בדיקה, ואם ירגיש איזה פגם אסור לשוחט באיזה סיכון עד שיתקנה, ועינן תוס' גיטין ד' ע"ב ד"ה אי מהחיה, ודוק'). דלכתחה בעין סיכון שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי' לסאסאה, דהוא לרשב"א פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, כמש"כ דבשאינה אוגרת שום דבר הניינו דמי' לסאסאה, ס"ל לרשב"א דכשרה רק בדיעבד, ומה שאמר ר'א מאן יhib לן מבשרה ואכלין, הניינו בדיעבד שוחט כבר. וממצאי כן בריטב"א זיל שכטב וזיל. „דמתשובת ר'א אנו למدين, שהשוויל hei שואל אף לדייעבד אי אכלין מבשרה, די לא Mai אשרדר ל' ר'א" עכ"ל, ר"ל די השוויל אלכתחה שאל, אי מותר לאחדר ל' ר'א" עכ"ל, ר"ל די השוויל אלכתחה שאל, אי מותר לשוחט בסאסאה, היה לו להסביר מאן יhib לו האי סיכון ושותפין בה, וא"כ ר"פ בדיקת הרגשה עבי בלי שתאותר דבר מה, ע"כ לכתחלה אמר אבל בדיעבד כשר כמו סאסאה, דהינו סאסאה

הסימן רך ואני מותח, וכשmagiu אל הסימן עבר הפגם מעליו כמו סיכון רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי אם נבדק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קריעה, או שהרגיש השוחט שלא נתקב בחיתכה וממש"כ במלילה, لكن אין מקום למנות עיקור הסימן, וראה זה מה שכתב הראה"ה בספר החינוך שלו מצוה תנ"א, דשים מבאר כל דין חמשה הל"ש וכותב על כל אחת מהם לשון פסולה, וא"כ כתוב שהחיתטו פסולה, וכן בدرسא מסיים שחיתתו פסולה, וא"כ כתוב זיל „וג"כ צריך לדעת ענין בדיקת הסיכון שהצריבו חכמים לבודק אותו עם הצפرون ועם הבשר ובשלש וחותה של סיכון, ואם נרגש בה פגימה אפילו כ"ש השחיטה אסורה" עכ"ל והרי שכך לפניך דהאי בדיקת סיכון מפגימה כ"ש חכמים הצריכו, והשוחט בסיכון פגומה צוין, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסיכון פגומה, אי בלשון זה, הרי נפרש דבעינן לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חותכה, ואי ישחטו שוחט בסיכון פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסיכון פגומה, וזהאמת וצדקה.

ולכן קושי' הרשב"א על הראה"ה דמ"ש האי סאסאה דלא פסללה כיון דסכים איכא איזה הרגשה בהאי סאסאה, لك"מ דסבירת הראה"ה מובנת יפה, כיון דבכוב"כ אין בכח פגימה שאוגרת ליקרע הסימן, אלא דוחכים אסרו כל סיכון אשר שם פגומה עלייה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגוון הסיכון (וכפי הנראה הוא סיכון שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרענטיל) הרי אין שם פגומה על הסיכון, لكن כשר לשוחט בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החת"ס הנ"ל יש לתמוהו כן, דכיון דאליז ומודה דכל שעוברת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגוף הסיכון, מה קאמר דהרי עיקור אסור רחמנא יהי העכבה בסיכון או שאר עכבות הר夷 קורע את הסימן, הלא אין בכח האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאנו באין עליה משומש דשחט בסיכון פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגוף הסיכון אין על הסיכון שם פגום, ולא איפכת לו וכמו סאסאה כשר מה"ט לדעת הראה".

והנה כפי הנראה ק"ז צ"ל הרגש זהה ולכנן הוסיף דעתם דסיכון פגום הוא גם מצד שהי' דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוכנותו דמקום הפגום, אם גם אין בכחו ליקרע הסימן, אבל עכ"פ אין חותך באזוטו מקום ומכו סיכון רעה, ואית בי' משומש שהי', אבל גם זאת לפלא בעיני, שלא מביע לפדי דינא דגמי', דבעינן שייעור לשחיי' כדי שחיטה אחרת, דליך לחוש משומש פגימה אחת או שתים שייעוב השחיטה כשייעור שחיטה, אלא אפילו לפי חומרת האחרוניות לפסול בעוף אפילו בנמצאו גמי' נמי אין זה דומה לגמי', דשם חיישין שהגמי' מעככ כל הסיכון מלחותך את הסימן עד שייחוץ הגמי', אבל כאן ניהו דבסיכון הפגום אין חותך אבל אינו מעככ את החלק החד מלחותך, ולכנן כל דבריו תמהווון, ונשוב לעניינו.

הנץ רואה לדעת הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסיכון בתוך הל"ש שנסמכו מיסיני, משומש דבסייעי עיקור בסיכון פגימה נארמה, וחכמים הושיבו פסול דסיכון פגומה בלי השקפה על עיקור הסימנים, ומיניה תראה איך הבה"ג לשיטתי'azel במא שטאפס מירמא דר"ח כפשיטה דמנין לבודיקת הסיכון מה"ת שני' ושותפם בה, וכותב עליו והאו ר'צ' חיוט בהגותו לש"ס זיל "משמעו דלא הי' לפני גירסת הש"ס כאן או שסוביר דה"ק בגמ' פשיטה כיון נקב טרפה לאו בדיקה אתמר" עכ"ל וחכם עדיף מנביא דהרי הבה"ג עכ"ס סוביר כן דכי

א' דמה שכי' בתחילת דבריו, וככל לבסוף, כי התורה או ההלכה למלמ"ס דיברה מ אדם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיבירה כלל מפיגמת הסכין ובודיקתו, לא לדעת הבה"ג ולא לדעת רשי", כאשר ביארתי לעיל בארכיה, רק מעיקר סימנים וכאשר הבאתי כן ג'כ' משות' חת"ס ז"ל סי' ט'ו.

ב' ואפילו היה כדבריו, דילכה אתה על בדיקת סכין בהרגשת צפורהן, מיל' דמאדם יותר שלם בחוש הרגשותו דיבירה, הלא אדרבה, בכל שיורי התורה כמו כיitz ביצה ואגדול וכדומה, אנו הוליכין בו אחר גודל ביןוני כדיוד ולמה כאן נבעי אדם יותר שלם בחוש הרגשותו והتورה אמרה זוחבת מברך וממצאנך לכל איך עובד אדמותו, שמסתמא חוש הרגשותו חולשה כדיודה.

ואני אמרתי דבר נאה, דמהאי אסמכתה, "דושותם זהה" יפינן י'כ בדיקת הרגשה, דכיוון דלפינו מכאן הוראת חכם ולא סתם בטבת, ע'כ בדיקת הרגשה ולא בדיקת ראיית העין בעין, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבדה שאינם קורין בספרים, וחוש המישוש חולשה אצל מפני כבודות ידיהם מן העבודה, ובת'ח' בעלי ספר שעסוקים תמיד בקריאת ספרים ובטלים ממלאכה שנעשית ע' אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשוש חזקה אצל, וזה פרפרות נאה.

ג' אכן על דעת קדשו, לפסל כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמי' דsharp פגם ושדר פגם ושדר, ושלחו לי' מגירה שניינו, אבל כל hei פגימות שעשה כשרות הי', כי אמר הפלתי שלא היו נרגשות, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשוש של אדם השלם בהרגשה, ודמי' לסאסאה יוכה שהייא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיטסל, ולפוגמה האוגרת ע'כ' חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשוש.

ד' אכן אני אמראי מרוב קדושתם חשוו שאין להם חוש המשוש כראוי, ומה לא חשוו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשים מוחזקים בחוש הרגשה כיון שהיא יותר מעולה, וגם אכן עלה ע'ה'ך כי בכל הנרדעא ובמערבה כולן היו חולשי הרגשה, עד שהוחרכו לבדוק בשמשא ובמייא.

ויאנני מספק כי כל זה קרה להגאון ז'ל ולשאר הפוסקים שא'כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי לעמלה, משום שראו דברי הראה'ה שכתב דהני'D בדקנו בתני אופנים מסוימים, לאו אצרכתא קאמר, אלא דלרווחא דמלטה עשו כן, הרוי' דסביר הראה'ה דהני בדיקות מעולות יותר מבדייקות הרגשה דטופרא, ע'י' נتابבלו הדעות חדד אמר דברמתן כן הוא, והפלתי ממציא דלא כן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמת מועלם לא עלה על דעת הראה'ה לומר דבר זו כזיה, אבל הראה'ה בתחילת הי' מפרש היא דר'ח' דאמר חגירת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגד זה ודאי החמירנו הני אמראי לבדוק בשמשא ובמי' כי' שהמה פחות מאגורת צפורה, אבל תכ'ח'ן חזר מזה וקאמר דגס ר'ח' כר'פ' הרגשות צפורה קאמר, דאיינו מלשון חgorה אלא מלשון חגירה בי'ז' ע'י'ש, ועוד פשיטה דהוא המחייב מוכלים, ופירוש זה בדברי הראה'ה למדתי מtopic דברי המשמרת המשיג עליו, כי תחלה הקשה עליו, דאיין אפשר להשות דר'פ' בדר'ח', כיון דר'פ' נמי אبشرא עלי, והוא ודאי פחות מחריגת צפורה ובשר, ר'ח' בדיעבד אוגרת צפורה רק בתחילת עי'ה בחריגת צפורה וכז', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת ע'ל.

כמש"כ הרשב"א, וכן אין מר'פ' כל כך ראי' בדיעבד אפילו אוגרת כ'ש פסולת דאפשר עד אגירת צפורה הכל רק בתחילת, אבל הני אמראי לא חלקו בין תחלה לדיעבד, דהרי בדיקתם בדיקה דלכתחלה הוה, דכן נהגו לבדוק את הסכין להכינה לשחיטה, ולא קפדו אבדיקת הרגשה גם בתחילת, אבל בדיעבד נמי פסלו אם נמצא אוגרת שום דבר, וכן מבואר הדבר בთוה'ב' במשמרת שלו, וז'ל: "מייחו לא שתה'י פגימה כ'ד ממש הנראית לשמש פסולת דהא אוגרת אמרינו, אלא שאלו ה' נראית שם הוי בודקין אותה לאחר מכאן, אם תחגור שום דבר ואפילו חוט השערה ובכן הוי פסלין אלו נמצאת פגימה אפילו רק אחר שחיטה" ע'ל הרוי' דחקילו מצד אחד נגד ר'פ' דבעי' לכתה בדיקת הרגשה אבישרא ואתופרא והחמירנו נגד ר'ח' לפסל אוגרת שום דבר אפילו פחות מועובי הצפורה וכן לעניין לכתה פסיקין כר'פ' דמצריך בדיקת הרגשה לפסל הסכין פגום אפילו אינו אוגר שום דבר, אבל בדיעבד כשרה השחיטה עד שתאגור הפגימה ע'כ' חוט השערה, וכראב' דבדק בחוט השערה אס אוגרת, וכמש'כ' הגר'א ז'ל, ודלא כר'ח' דאיינו פסל אלא באוגרת עובי הצפורה, אבל עיין בפרמ'ג' במש'ז' אות' ב' דמפרש דברי התוה'ב' דר'ל דלאחר שבדק בדיקתם במ' בשמשא וכי' ונראית להם פגימה, אז מdadו אותן אס תאגור דבר מה ואפילו חוט השערה ע'י'ש, ואס הפירוש כדברי, דברי הרשב'א נפalias בעניין, דלפ'ז' הני בדיקות במ' בשמשא וכי' הוי מראין להם כל עכבות כ'ד אפילו אינה אוגרת וכמו בשרא ואתופרא דר'פ', וא'כ ע'כ' דר'פ' דאם צריכה בדיקה אבישרא ואתופרא פליג עליהם, לומר דאיין לסmock על אופן בדיקתם, וא'כ קשה למה הבאים הרוי' כיוון דהביא דר'פ' דעליו אמרו יישר והלכתא כוותי', ויתור קשה קושי הרין ז'ל על hei חכמים, למה فهو יכול האי, כיון דאי'א טופרא ובשרה דצבע, והיא הבדיקה יותר מעולה והיותר פשוטה, וכן נראות נפלאות על דברי מהרש"ל מובאים בטוי' ריש סי' ח'י', דמשום הני אמראי דאו' להחמיר אפילו על פגימה שאינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחוריים שפכו סוללה על הב'ח שהקליל באיסור תורה להתיר פגימה הנראית לעין שאינה אוגרת, ועין עוד בפלתי שהגענו להחלטה אמיתי, דהראשת טופרא היא הבדיקה יותר מעולה, ויתור אין להחמיר, מפני שפוגמה שאינה נרגשת ממרגש טוב, א'א להכירו באופן אחר, ושכן העידו לפניו כל השוחטים המופלגים שלו, ומישוב לו בזה הרמב'ס, דלא סתר את דברי, דכאון בהלכות שחיטה פסל פגימה בכ'ש, ובrangle' בה'ב כתוב שיעורה בחירגת צפורה, הני הרגשת צפורה, והוא ממש בכ'ש והיינו כדעת הראה'ה, עכט'ק', וכל מה שכתב עד עתה הוא אמת ומכוון למה שבירנו לעמלה, אלא דח'כ' נתקשה לו מה עשה בהני אמראים שבדקו בכל hei שאר בדיקות, דלומר דהני אופני הבדיקות עוד יותר מעולות מבדיקות הרגשה בטופרא, הי' דבר זר עני הפלתי, כאשר באמת כן הוא, עיין כל בר דעת, لكن הגעה להמקרה נפלאה, לחיש דמפני שכח הרגשה אינה שורה בכל אדם כדיוד, והتورה ודאי מ אדם השלם בחוש המשוש דיבירה, لكن חששו hei אמראים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשותם שלימה, ובחרו בדרכים שונים אחרים שא'כ' הרגשה כמו במיא ושמיא וכדומה וכו' ומשיים ז'ל, כי' עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ'ס, היא חגירת צפורה וכז', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת ע'ל.

והנה כל הקורא הדברים, משתומם, איך חכם כמהתו הוציא מקולמו דברים בטלים כאלו, ובמחcit'ת שגגה יצאה מלפני השלית בזה, כאשר אbara.

لتא דאסורה, משא"כ לרמב"ם דפסק שיעור פגימה בכ"ש איכא בבדיקה לחכם משום לתא דאסורה, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל איינו אמיית, כי כל הבהיר הזה הוא רק מפני שבדיקת סיכון בעי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחין בהשכמה ראשונה אין בזה שום כבוד לחכם, וכמו בבדיקה סימנים דלא עללה על דעת אדם מעולם לומר شيء כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחת הרוב, אבל עשה אכן אפקsett ושם בירור שיטת הרא"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הרא"ש שובר כפי שתראה דהא דאציריך ר"פ בבדיקה אבשרה ואוטופרא היינו הך דר"ת, והבדיקה היא אם איינו בסיכון כדי חנירת צפורהן, ואפילו אם יש בו בחירות משווה פוגמה מצפורהן, מותר לשחוות בו לכתלה, וא"כ تو אינו לתמורה למה לי בבדיקה אבשרה ואוטופרא ולא די בראי" בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזה הפלים שלנו שאנו בהם פגימה כלל, אלא מيري בסיכון הבהא ממשחזה גדולה כאשר סכניםים שמשחיזים אותם כדי شيء חדים להחזוק בהם, ובtems מסתמא נמצאים פגימות דקות עכ"פ, ולכן בעי בדיקה מה פגימה שהיא חנירת צפורהן, ושפיר נקט ר"פ לישנא דצריכה ממש דקאי על סטם סיכון דאית ב"י פגימות וצריכה בדיקה להבחן בין פגימה לפגימה שלא תהי' גדולה בחנירת צפורהן וחינה או צריך עיניו והבנת הלב כמו סיכון חד וחלק המזוהה לשחיטה לדעת הרמב"ם כמש"כ, וניהו דכתבנו למעלה גם בבדיקה סימנים, לבדוקו מפגימה כ"ש, ובמיהו דבדוקו בדיבורם, בין הניא אמראי דבדקו בשמשא ובמיה וכי ואשר ביארתי לעיל דבכוונה גדולה השמיתו האי דר"פ, דלא דבר מבדיקה הסיכון שלאחר שחיטה כדי לפסול השחיטה, אלא מבדיקה הצריכה קודם מדרבנן מקרה דושחתתם זהה, ומזה ליכא טירה ל"ח דדיבר מעיקר שעור פגימה הפסול מה"ת לאחר שחיטה, אבל הרא"ש כולל עהמם גם האי דר"פ, ועכ"ד לא דקדק זהה דר"פ לא שייך כלל בהדי איןיך, دمش"ה לא אמר "ור"פ אמר" ר"ק אמר ר"פ", וגם לישנא לצריכה, שמורה על בדיקה לכתלה ולא שתפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דיליכא כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתלה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי חנירת צפורהן אפי" אם חוגרת חוט השערה, שוחטין בה לכתלה, אבל"כ לא הי' מצי לכלול האי דר"פ בהדי איןיך, ולהוציא ממנה דקדק בין דהו מדבר מלכתלה ומה עניין זה להא דר"ח שמיירி מפגימה הפסול מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הרי"ף בפשיות, דכיוון דהביא הא דר"פ לא צריך להביא הא דר"ח, הרי דתירוץו כבר הי' מונח בכך, במה שככל בקשי" את ר"פ בהדי איןיך, גם לא דקדק בין אבשרה ובין בבראה ובלשנא, אשר העرتבי זהה למעלה, ומפרש אבשרה כמו בבראה ור"ל דחוות בזוז עור האצבע, כמו שעשין השוחטים לבחון חידודו של הסיכון, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צריכה שיטה זו ביאור רחוב, והרא"ש קיצר מאד, והטור שמספרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשכוני נפשאנא כדי שתהי' שיטתו עכ"פ ראוי להעמידה, כי מאי עומדת נגידו מה שביארנו למעלה דעל חנירת צפורהן לא בעין שום בבדיקה של הניא בדיקות אלא בראשי" בעלמא סגי כמו בקרבותנות, וגם מה עינה על הא דהביא הרי"ף הניא דבדקו בשמשא ובמיה וכי דעכ"פ פליגו אדר"ח, וממש"כ דקשה על הא דיבעי דמייא לساسאה Mai, הרי דאפילו על פגימה בלבד חסרוון היה מסתפק ושותאל, וכן שהקשה הרשב"א בთוה"ב, וייתר מכל זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבידתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך"ז החת"ס ז"ל בחידושיו לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשפטו דין פגימה הפסול אלא כדי חנירת צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם איינו אלא משום כבודו ולא משום

קאמר, והני אמראי פליגו אר"ח ופסלו מדינה פחות מהאי שיעורא, ואח"כ כתב הרשב"א שם ז"ל, "עוד כתוב כאן לישנא דתגבור בה בצפורה אינה מלשון חנורה וכו'" א"כ חז לומר שפוגמת סיכון בכ"ש, שהצפורה מרגשת אפילו בכל"ש עכ"ל הרי דהרבש"א דין את הראי"ה לחזר מדבריו הראשונים, ולאחר חזרה זו ודאי לא מצינו למימר דהני אמראי גם ע"ז החמירו יותר, דעת כמה ליחמורו ולайл, וגם איך מהני فهو בדיקה שליהם יותר מבדקית ההרגשה, שהיא הבדיקה הייתר מעלה, וכל זאת ברור אמת וצדקה.

שיטות הראי"ף לפי פי הרא"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלulos הלכתא כר"ח דפוגמה אינה פוסלת אלא בחנירת צפורה ממש, והוא דרשmittel הרי"ף הא דר"ח ממש שhabba הא דר"פ, ז"ל הארץ ז"ל: "רב אלפס ז"ל לא הביא הא דר"ח, יש שמספרש דעתו שהוא סובר דהנץ בדקו בשמשא ובמיה ור"פ בדק אבשרה ואוטופרא פליגו אדר"ח וכו", ולי נראה כיון דפסק דבעין לבדוק אבשרה ואוטופרא, היינו כדי שתגבור בה בצפורה, הילך לא הווצר להזיך הא דר"ח" עכ"ל, שתגבור בה הצפורה, הילך לא הווצר להזיך הא דר"ח" עכ"ל, והנה אם תדקק תרהה, כי כאשר הביא הרא"ש האי "יש שמספרש" שהוא הרמב"ז הרשב"א והר"ן ז"ל, מוסף על דבריהם, כי הם לא הזיכרו בדבריהם, בין הניא אמראי דפליגו אדר"ח את ר"פ אך אמר שצריכה בבדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הניא אמראי דבדקו בשמשא ובמיה וכי ואשר ביארתי לעיל דבכוונה גדולה השמיתו האי דר"פ, דלא דבר מבדיקה הסיכון שלאחר שחיטה כדי לפסול השחיטה, אלא מבדיקה הצריכה קודם מדרבנן מקרה דושחתתם זהה, ומזה ליכא טירה ל"ח דדיבר מעיקר שעור פגימה הפסול מה"ת לאחר שחיטה, אבל הרא"ש כולל עהמם גם האי דר"פ, ועכ"ד לא דקדק זהה דר"פ לא שייך כלל בהדי איןיך, دمش"ה לא אמר "ור"פ אמר" ר"ק אמר ר"פ", וגם לישנא לצריכה, שמורה על בדיקה לכתלה ולא שתפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דיליכא כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתלה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי חנירת צפורהן אפי" אם חוגרת חוט השערה, שוחטין בה לכתלה, אבל"כ לא הי' מצי לכלול האי דר"פ בהדי איןיך, ולהוציא ממנה דקדק בין דהו מדבר מלכתלה ומה עניין זה להא דר"ח שמייר夷 מפגימה הפסול מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הרי"ף בפשיות, דכיוון דהביא הא דר"פ לא צריך להביא הא דר"ח, הרי דתירוץו כבר הי' מונח בכך, במה שככל בקשי" את ר"פ בהדי איןיך, גם לא דקדק בין אבשרה ובין בבראה ובלשנא, אשר הערטבי זהה למעלה, ומפרש אבשרה כמו בבראה ור"ל דחוות בזוז עור האצבע, כמו שעשין השוחטים לבחון חידודו של הסיכון, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צריכה שיטה זו ביאור רחוב, והרא"ש קיצר מאד, והטור שמספרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשכוני נפשאנא כדי שתהי' שיטתו עכ"פ ראוי להעמידה, כי מאי עומדת נגידו מה שביארנו למעלה דעל חנירת צפורהן לא בעין שום בבדיקה של הניא בדיקות אלא בראשי" בעלמא סגי כמו בקרבותנות, וגם מה עינה על הא דהביא הרי"ף הניא דבדקו בשמשא ובמיה וכי דעכ"פ פליגו אדר"ח, וממש"כ דקשה על הא דיבעי דמייא לsassah Mai, הרי דאפילו על פגימה בלבד חסרוון היה מסתפק ושותאל, וכן שהקשה הרשב"א בთוה"ב, וייתר מכל זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבידתא, אשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך"ז החת"ס ז"ל בחידושיו לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשפטו דין פגימה הפסול אלא כדי חנירת צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם איינו אלא משום כבודו ולא משום

צפורהן קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והרא"ש בಗוף הדין, והא הראה"ה והרשב"א ודאי פליגו דלהרא"ה לא שיקד הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבד שתאגור בה עכ"פ חות השערה", חדחרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתחגור כ"ש ואפילו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלישינה, דמשמעו מleshono דאצפורהן קאי ישיה" חוגר בה חות השערה, דהינו שיגריש הצפורהן בחות השערה, זהה ליתא דלרשב"א בענין שייה" אוגור בה חות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכתוב "ובלבך שתאגור בה כ"ש ואפילו חות השערה", ועיין בביואר הגר"א ז"ל שציין על זה: „מהא דראב"י“, וכוכנו משום דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמראי, וכל אידך שיעורים יותר גודלים, לא מביע מאן דבדוק במיא דודאי יותר גדול כמובן מאליו, אלא גם הני דבדקו בשושא לבשנא ובבשרה, א"א לפרש לכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"י ראשון בראשי", וכן בלשנא ובבשרא דברוגשה בעלמא פסלן, דכוון דהני מדין דאוריתא מיירוי לפי דעת הרשב"א, הרוי קשיא לחו דהא אוגרת שניינו, ודמאי לסתאה הא התיר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמלחקל הראה"ה בין פגימה מגוף הסclin לסתאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ולכן ע"כ דהני נמי אוחגירת דבר מה בדקנו, ואם כן ראב"י בדק מחגירת חות השערה, הוא המכמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הני נקטינו דבעי עכ"פ חגירת חות השערה, אבל להרא"ש אם כרא"ה סובר כבר ביארנו דמנהני אמראי יליכא להוכיח מידיו דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקו שתחיה" אוגרת מידי, אבל אכן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבנן פסילין כל שירוגשת בצפורהן, דמדרבנן גם بلا אוגרת מיפסל, ודמאי לסתאה שאני, וכחילוק הראה"ה ז"ל. א"כ פליגו טובא הרא"ש והרשב"א באשעיר הפגימה דלרשב"א אין כאן שום תנאי שתהיה" אוגרת, אלא שיגריש באצבעו, בחות השערה כלשון הטור, ולא פוקי כסאסאה, וידעו דבר זה אצל השוחטים שמחליך בין שמרגשים אין לעגיל או אין דרעטיל, ובין שמרגשי אין קלעפיל אפילו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והרא"ה בשיעור הפגימה עצמה.

ואע"פ שהראיתי זהה, דלא צדקן דברי הדרישה במה דכתיב, לדידנא אין חילוק בין הרשב"א והרא"ש דהא סותר את דברי עצמן, שמניגה בטור דבעינן לרשב"א דוקא אוגרת חות השערה ממש, ולא רק הרגשה בחות השערה, אבל פירשו בשיטת הרא"ש דלא כטור נראת נכון דנקן משמעו מלשון הרא"ש דסובר בשיטת הראה"ה, וממילא דומחמיר נגד הרשב"א והרמ"ז ז"ל, לדידחו בהרגשה לחוד אין לפסול בדיעבד רק לכתהלה, והיינו דמי" לסתאה שלא התיר ר"א לשוחות בו אלא לאכול הבשר בדיעבד, דלרשב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אוגרת חות השערה ילפינו מהא דר"פ, דআচরিক בדיקה אבישרא ואוטופרא והוא צרכית לכתהלה, אבל הני אמראי לא החמיר על כתהלה כלל, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסclinים שהי' נראה להם פגימות, או שהי' מרגשים בטופרא אם יש בהם כדי אוגרת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א בשמורת בפירוש, אבל הרא"ש מחייב לפסול כל פגימה כל הרגשת בחות השערה, ומחייב לכתהלה בדמי" לסתאה בשיטת הראה"ה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השערורי' שנתחווה בין האחرونנים ז"ל, ע"י שלא ירדו לתוכו עומק פלוגות הרשב"א והרא"ה ז"ל, דהנה הב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א וודעמי" בדעת הראי"פ, הביא דעת הרא"ש כפי הבנת הטור, וקסמן להקל על שיטתה זו בפוגימה שנראית כיון שאינה חוגרת הצפורהן, עפ"י מעשה דרש"י

ומפרש בדיקת אבשרה ואוטופרא היא מפיגמת פחות מחגירה צפורהן היא לפלא עבוני, כי כפי הנראה הוא אינו רוצה לישב פסק הראי"ש ז"ל, דלפי שיטתו לא מתיחס הראי"פ במה שהשmissit הא דר"ח, דlidid" לא מצינו לישב זאת כמו שכתב הרא"ש, דנככל בדברי ר"פ דבמי אבשרה ואוטופרא והוא כדין חבירת צפורהן, ע"כ עדין שיעור הפסול בדיעד לא שמענו, אלא דהרייטב"א לא רצה לישב שיטת הראי"פ מבואר בסוף דבריו אלא דרך דרך עצמו כאשר יראה המיעין בו.

ונחזר לביאור שיטת הרא"ש ז"ל, כי הסרנו משיטה זו כמעט כל התלונות, אבל הא דמסתפק בעל האיבעי דמי" לסתאה Mai, אפילו נפרש דלכתחלה ולבעל נש קמיבעי, ממש"כ הריטוב"א ז"ל עדין קשה, דמה עלה על דעתו להחמיר אפילו בעלי נש, כיון דגם הני אמראי בדקנו במא ובמשא מצד מדת חסידות ולכתהלה, רק לצאת מהחש פגימה פחות מחגירות צפורהן בדקנו, אבל פגימה בלי חסרון כל מהיכי תיתני להחמיר, והרי תראה דהרייטב"א ז"ל כתוב ודמאי לסתאה מותרת אף לירא שםים, והוא לשיטתו דהני אמראים החמירו על נפשם לכתהלה, אפילו על פגימה בלי שום חסרון, ולכן יש מקום להאי איבעי, ואדרבה צריך הסביר למה פשטה ר"א לקלול, כיון דהני אמראים החמירו על עצם בפוגימה בלי חסרון, אבל צ"ל דהרייטב"א סוברanza באח חלק, בין פגימה בגין הסclin לסתאה שאינו מגוש הסclin, כשיטת הראה"ה ז"ל, ואע"ג דיפה דחה הרשב"א בשמורת שם חילוק זה דמי"ש הא מהא, עי"ש אבל י"ל דרך לשיטת הראה"ה אין חילוק בהכי, והוא ז"ל סובר דמדיינא אסור כל פגם אפילו בלי חסרון, ואם כן שפיר דחאו המשמרת, דמדיינא ודאי אין חלק בין ז"ל, אבל לשיטת הריטוב"א דרך מצד מידת חסידות החמירו הני אמראי בפוגם בלי חסרון, צ"ל שפיר דגמים שאינו מגוף הסclin כמו סאסאה שהוא מה שאנן קוריין דרענטיל, וכמו שכabbת הראה"ה ז"ל כיון דלעולים לא שיק בבי חסרון שייה" אוגר אפילו חות השערה, שפיר קאמר ר"א מאן יהיב לנו וכו' זאת יש להמליץ بعد שיטת הריטוב"א, אבל לפיה שיטת הרא"ש דגם הני אמראי שהחמירו, לא החמירו אלא ביש בו חגירת דבר מה עכ"פ מהיכי תיתני נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיבעי, אבל גם זאת ניחא דנייהו לדעת הרא"ש הני אמראי בדיקה דלכתחלה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשושא ובבשרא ונוכל לפרש בראיית השמש בצל הסclin כלשנא אחרניתא שברשי", ובראה הניינו הרגשותبشرא, וא"כ מהם שהחmirו לכתהלה על ראי' והרגשה בלי שום חסרון, וא"כ שפיר קמיבעי דמי" לסתאה Mai, ואחדדר לי ר"א דלא היא דגם הני בדקנו בשושא ובמי"א, על פגימה שאוגרת בדקנו וכפי שני שברשי", וכן בבשרא שאוגר קטת עור האצבע, ולכן בדמי" לסתאה אין מקום להחמיר כלל, כן צ"ל שהבין הטור ז"ל שיטת אבוי הרא"ש ז"ל.

אבל הדרישה ז"ל לא ניחא לי בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הרא"ש שכ"י, וכל פגימה שהוא מרギש בצפורהן, הינו שתחגור בה הצפורה", דמשמע להיפך דכל פגימה כ"ש הוה בჩגירת צפורהן אין חילוק בין הרא"ש לרשב"א, לדלת שניות פגימה בעיקר הדין אין חילוק בין פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, כ"ש שאוגר חות השערה פסולת, והיינו שתאגור בה הצפורהן דלרשב"א ר"ח שייעור יותר גדול קאמר, והיינו שתאגור בה הצפורהן ממש, אלא דלית הלכתא כוותי" אלא כайдך אמראי, ולרא"ש ר"ח נמי הא שייעור אמר, ולא פליגו עי"ש.

והנה תיווה גדולה קחזינה כאן, דלפי פירוש הדרישה שיטת הרא"ש היא שיטת הראה"ה, דחגירת צפורהן דקאמר ר"ח הרגשת

עד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה' לו להתריר לשוחט בדמייא לסאסאה לכתלה, דהריש"א בפירוש אמר דדמייא לساسאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילק ביןותם כמו שחילק הראה"ה, וכיון חד דינא אית להו ממילא לא התיר ר"א, דאמר מאן יחיב לנו מברשה, אלא הבשר בדיבוב ולא השחיטה לכתלה, דרמ"פ דאמר אריכה בדיקת האבשרא ואתופרא אלו למדין שאין לשוחטו לכתלה בסיכון שמרגשים בה פגימה אפילו אינו אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ס, משום דברי"ז כולל הרמב"ס עם שיטתה הני ואישונים הרשב"א ודעמי' אבל לא כן הוא כאשר בארץ.

ועתה נשוב לדברי הדרישא, שמשמעות מה שכתב הטור, "וכיוון שהpagima פסולת צריך לבדוק הסכין תhalbah" וכותב הדרישא, משום דכתיב ושותתם בזה, וכן הוא בבה"ג בראש שיחות חולין, וכך ציין מהר"ץ חיוט, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכותב, והוא בדיקת הסcin גופה DAORIYTA היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטותם, כי האי, "וכיוון שהpagima פסולת וככו"ז הוא ג"כ לשון הראה"ש ולדעת הפרישה, הראה"ש הוא המכמיר ביוטר, וכשיות הראה"ה דהרגשה בעלמא פסולת, והוא מדרבנן כבאיםנו בשיטת ראה"ה שסמכונו על קרא דושחותם בה, אשר ממש נדע שרואוי להתחמיר בהרגשת טופרא דמה"ט בעין חכם ממש"כ למעלה וכן שפיר כתוב הדרישא משום דכתיב ושותתם בזה, אבל הש"ץ שפיר השיג עליו משום דהלא הטור מפרש דעת הראה"ש דבעין שתងור בה הצפורה, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תងור בה הצפורה ודאי פשיטה דבאי בדיקה, וכוקשי"ה הש"ס וرك להראות לחכם היא מדרבנן, וכן שבאיםנו לעיל דלפי שיטת הטור פ"י הגمرا ע"כ כפשווטו, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גוף בדיקה זו לא בעין קרא, ותדי שבדברי בן ה'א, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי' אביו שהרא"ש כתוב, "וכיוון שהpagima קורעת צרייך לבדוק הסcin תhalbah", והטור הוסיף, "ולא סמוך על מה שיבדק אח"כ", והוא פירוש לדברי הראה"ש, משום דקשיי' ליטור פשיטה כקוקשי"ה הש"ס וכן הוסיף לומר דאין הכוונה להשמעינו עיקר בדיקת הסcin, אלא לצריך בדיקה בכתלה ולא סמוך לאחר שחיטה, ופירוש זה צרכין דוקא לפ' הבנת הטור בעדעת הראה"ש, דהבדקה היא שלא תងור שהצפורה ממש אבל לפירוש הדרישא, אין כאן שום צורך להסביר דלא יסמוד אבדיקה לאחר שחיטה, דהא גוף הדין נדרש בדיקה בהרגשת צפורה ולא סמוך על הראהיה, דאין כאן חנירת צפורה אתה לאשמעין, והוא הונך בדברי הדרישא.

והנה המחבר בש"ע שנייה מלשון הטור וכותב בסעיף ג' וז"ל "צריך לבדוק הסcin קודם שחיטה ואם לא בדק לא ישוחט", ולשונו נפלא דלא די שנוי הדין אין בו צורך דפשיטה, אלא שמוסיף אחרת אחר זההה,Adam לא בדק לא ישוחט, והש"ץ הרגיש בשזה וכותב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לבדוק הסcin קודם, ואין לסמוד על מה שירצה לבדוק אחר השחיטה (טור) ולא כפל המחבר וכיו', ואם לא בדק לא ישוחט והטעם וכו'" עכ"ל. הנה כל רואה וראה כמה מן הדוחק לתקן לשון המחבר כדי שייה' מכוון למזה שכתב הטור, אבל לפע"ד נראה דהמחבר שפסק דלא כרא"ש, לא בטוד דמייקל עד חנירות צפורה ממש, ולא כפי הדרישא, דמשווה דוקא פגימה שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשה לחוד אינה פסולת, אלא כתבו דרישא דרישא ז"ה צריך שייה' הסcin חלק לנMRI' לכתלה גם בהרגשה לחוד, כי זאת נלמד מר"פ דמצרך בדיקה

שהובאה בב"י, במעשה שבאה לפני רשי' דחadh שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורשי' לא רצה לאסרו, מפני שאין צפורה חוגרת בו, וכותב עליו הפר"ח ז"ל דשתי לי' מארי' שהתייר אישור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפי באירנו הב"ח והפר"ח גם גם שנייהם במחכית לא כיוונו המטרה, דאמיתו הוא מה שכתוב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חגירת צפורה, דהינו שתאנור הpagima את הצפורה, הוא דעת יחיד דהינו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהרא"ה, אשר גם הראה"ה חזר בו, וזה קולא גדולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהינו הטור או"פ שגם הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת מה שהתייר רשי' ואחריו הב"ח, לא בעין לתולות בשיטה זו, אלא גם לדעת רשב"א ור"ז ורמב"ן ז"ל הדין כן, דכל שאינה אוגרת חוט השערה ממש (ולא חhot השערה כמו שהביא הב"ח שלא בדוק) כאשר בדיבוב ואין כאן מי שאוסר זאת רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפ' הבנת הדרישא וכפי באירנו גם הרמב"ס סובר כשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומכך מימרא דר"ח ור"פ דהרגשה בעלמא סגי לאסור, אבל ההני אמרוי דבדקו אחריה פגימה הנראית או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמיר כלוי האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דלשיטה זו ג"כ החמיר הני אמרוי כי זה טעות גמור במחכית, כאשר באירנו ככל הצורך, וא"כ הב"ח לא התיר איסור תורה על סמק דעת יחיד, רק איסור דרבנן ע"ד הרמב"ן הרשב"א והר"ז ז"ל, והרי תראה בפסקי המחבר והרמ"א ג"כ שפסקו כהbab'h, דהלא המחבר בסע"י ב' פסק ז"ל: "שיעור הpagima כ"ש ובלבך שתאנור בה כ"ש אפילו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקון הלשון שאינו מדויק בטור וכותב "חוות השערה" ולא "כחוט השערה" וכפי הגר"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוט השערה, ולא בהרגשת צפורה כחוט השערה, גם לשינה שלשון הטור שכתוב "ובלבך שתאנור", שהאי לישנא מפוקפק, דיש פירוש על הרגשה כפי' הראה"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר "ובלבך שתאנור", להורות דהרגשה בלבד אינה פסולת עד שתכנס במג' עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, דאן אין אנו בקיין בבדיקה, ואוסרים כל פגימה הנראית, ורק בסעיף ו' שפסק המחבר בדסקין הדומה לساسאה שאצבעו מסתובך, שוחtiny' בה לכתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין אנו נהגין לשוחט בה לפ' שאין אנו בקיין בדבר, והרי אתה כי לעיל דודיעיבך קאי ושם בעין בהבחן בין פגימה הנראית לאוגרת עכ"פ חוט השערה, בזיה שפיר בקיין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, ממש אין לאסור בדיעבד, ושפיר סמכין אבקיאותנו גם עתה, וכן לא הגיה כלום, אבל אכן דמיירי לשוחט בו לכתלה דהינו להבחן בהרגשה עצמה אם רק מסכט הצפורה או מוגיש פגימה דקה מז הדקה, כתוב דאן אנו נהגין לשוחט בו, והרא"י דכן הוא, דאם יתעקש אדם לומר דמהגזה זו נשמע גם למלחה שאנו בקיין, וכל פגימה כ"ד הנראית פולסין השחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, וא"כ ה' לרמ"א לכטוב ונוהגין לאסור השחיטה בסאסאה, כיון דאן אנו בקיין וחישין דלמא אייכא פגימה כ"ד ואיך הינה לשון המחבר וכותב רק אין אנו בקיין ואין נהגין לשוחט בו לכתלה, אלא ודאי דאג' בנהרגשת הpagima שאינה אוגרת אין לאסור בדיעבד, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות יג ודוק) וא"כ לא התיר הב"ח, רק מה שהתייר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטת הרשב"א ודעמי', ואין כאן מקום להרעיש על הפסק גופה, אלא על טעמו כי מתוק דבריו נראה שמסך בפסק זה על שיטת הטור דהוא יחיד, כי לא נחתת הב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחוט השערה וזה אמת וברור בס"ד.

פוגום שיפסול את השחיטה ולבן כל שם פוגום על הסכין, איך פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים בדקוקו, ר' דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, שהסכין יקרה פוגום בדקוקו, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה בישוב מדרבנן ולא לכבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה בישוב הדעת והבנת הלב קامر, ושיעורה אמוראה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשוו נמי פגימת הסכין, דיה' שיעור הני דקחשיב איזה שיעור שייה', הלאenan שיעור שנקרא פוגום בעין בכל הני, וממילא גם סכין עליהם והפסיק במירא דר"ל ולא הנicha למירה, "דווכולן כדי פגימת המזבח שהוא חגירת צפורה", מפני שהאי חגירת צפורה אינו מבורר מה הוא, אי מלשון חgorה, וזה אוגרת בעין, או מלשון חgorה, וזה נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר'ח, אף פגימת הסכין שמעין דהרגשת צפורה קامر, דהרי ר'ח בדיקה לחכם בעי ולעכוב, ע"כ מחמיר על הני אמוראי דלעיל, ולידך הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על ר"ל ולהשוו נמי פגימות הסכין, דאפילו אם הוא חולק, וסביר כהני אמוראי דלעיל דבעי חgorת דבר מה, ואפילו בעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכולן על שם פוגום אנו פסולין, הנו סכין והן אבני מזבח ואוזן בכור, כי גם בסכין אין לנו בודקין מה שיש בכח הפגימה ליקרע הסימן, אלא מה שמש פוגום עלייה, ע"ז מתרץ, בחולין לא קמיiri דPsiṭṭa לוי' דבקדים לא החמירו חכמים לפסול הקדשים ולהבאים לביה'פ, מפני האי חgorה, דלא לשוחט בסכין פוגום, אפילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מודוקדק לשון הרמב"ם בהיל' ביהב"ח, שכתוב דפיגמת המזבח בחגירת צפורה בסכין של שחיטה, כי רק ממה שהוסיף ר'ח סכין של שחיטה להני שלש פגימות, אנו למדין בחגירת צפורה קامر, לאו חgorה קامر אלא חgorה וכדברי הראה"ה ז'ל, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר תפס שיטת הרשב"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הראה"ש לפי דעת הטור המקיל ביotor, ובין דעת הראה"ה המכמיר ביotor, ולכן פסק בסעיף ב' בדשיעור פגימה בכ"ש, ובלבבד שתางור בה כ"ש אפילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתב שתางור בו חוט השערה, ולא שהצפורה יוניש כחות השערה, וכביבאו הגרא"א שכ', דהוא כראבאי" דבדיק בחות השערה, דהוא המכמיר בין הני אמוראי דפסקין כותייהו ודלא ר'ח דבעי דוקא חגירת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל בכתבה הלא בעין שיהי הסכין יפה בהרגשת צפורה, וכר"פ لكن כתוב בסעיף ד' צרייך לבדוק הסכין קודם קודם שחיטה ואם לא בדק קודם שחיטה לא ישוחט, וככין בא"ג דהוא מירא דר'ח, דבדיקת הסכין מדרבנן, דהינו בדיקת הרגה דקامر ר'פ שהיא בכתבה, ודלא כפי' הש"ך, שרצו להעMISS בדרכי המחבר דבר הטור "לא סמכוך אבדיקה שלאחר שחיטה" דלפי פסק המחבר שהוא כרישב"א, אין מקום לדין זה, דהא אכן סכין דפסל בכתבה ולא בדיעבד, וכאשר ביארנו לעיל באורך, ולפ"ז גם דמייא לساسאה הי' להמחבר לפסק, דין שוחטין בו בכתבה כשיתם הרשב"א, אבל דמ"מ פסק המחבר באזה דשוחטין בו בכתבה, מושם דהמחבר הי' סובר דרמב"ם כרישב"א ס"ל, ופסק דלא כר'ח אלא כהני אמוראי, וכאשר כתוב הב"י בפירוש, דגם לרמב"ם בעין שתางור בו חוט השערה, ומ"מ ראה שהרמב"ם פסק דדמיא לsassaa שוחטין בו בדוחק. דלשתה זו, מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על סכין

אטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבו מעלה, דלפ"ז לא הי' להמחבר להעתיק לשון הרמב"ם בהא דדמי' לsassaa שוחטין בו בכתבה, דלשתה הרשב"א אין צריך חלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דsassaa, אלא שניהם אסורים בכתבה, אבל י"ל דהמחבר שהי' סובר דרמב"ם ורשב"א בחדא שיטה אלו כמש"כ בב", וכיון דרמב"ם פסק sassaa שוחטין בו בכתבה, הרי דע"כ חילק בין הא להא מושם שלא נחא לי' לפרש דר"א דאמר מאן היב לו מבשרא, יהי' כוונתו רק אדייעבד, ולכן פסק בזה כרמב"ם אבל לעולם לשוחט בסכין שמרגש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור בכתבה, ולפ"ז אכן צריך גודל בדיון בדיקת הסכין אטופרא, ורק לצורך לא ישוחט בlij בדיקה זו, ור'ל דאפילו רואה שהסכין יפה ואין בו פגימה אוגרת, כי זאת יכול לראות בהשכה ראשונה מ"מ לא ישוחט בlij בדיקת הצריכה בכתבה אטופרא,adam ימצאה אח"כ פגומה בlij אוגרת חוט השערה תהיה השחיטה כשרה, אבל עבר לשוחט בכתבה בסכין שאסרו חכמ"ל לשוחט בו, ולכן דין זה מן הצורך הוא לכתבו, ואיןנו צריכים שכך מלבדק אח"כ, הרשב"א קאי שלא ישוחט בסכין בlij בדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דעתICA חש אישור גם בדיעבד, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החלקים ופוסלים פגימה כ"ש, אבל המחבר לפי שפסק כרישב"א, שפיר עבד להזירנו שלא לשוחט בסכין שאינה בדוקה אטופרא, אף שראה שאינו בה פגימה האוגרת, שב ראיתי בבא"ג שצין דין זה של המחבר, לא בראי"ש וטור כמו שפי' הש"ך דברי המחבר, אלא שהוא מירא דר'ח, וכן הוא בביאור הגרא"א על האידיינא, וגם כתוב שם באות ד' דרחב"א מיקל בשיעור פגימה נגד הראה"ה, ודלא כב"ח דלא נחית לההכל כמו שכתבתני, ושמחתי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאון הגאנונים מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חובת ביאור סוף הסוגי' דנתקסו בה הראשונים ז'ל, והוא במה דאמר ר'ל שלש פגימות הן, והוסיף ר'ח אף פגימות הסכין, ופריך ואידך, וממשני בחולין לא קמיiri, ואח"כ מסיים המירא דר'ל, וככלו פגימתן כדי פגימת המבה.

וקשה טובא מה פריך ואידך, דלמא ר'ל דלא כר'ח, אלא אחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי דפיגימות הסכין בחגירת צפורה, ועוד זאת למה מפסיק את המירא דר'ל ולא הינו למירה, עד שסביר דר'ח שמוסיף פגימת הסכין ומקשה ואידך ומתרץ, ואח"כ מסיים המירא דר'ל וכולן וכו', ולרישב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן לדליקש נמי סכין של שחיטה בחד שיעורה, אלא כאר"א לפי שיעורו, וכדי שלא נטעה זה, הפסיק במירא דר'ח ומקשה עלייו, טרם שמסיים דcoln הני שלשה בחגירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי' יותר גדולה, אז מפי ר'ח לא שמעין כלל שיעור הפגימה, דבמה שהוסיף אף סכין, אין למדוד שיעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דר'ח מרא דשםעתא דמণין לבודיקת סכין מה"ת לא ישמיינו בדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגונ התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר'ל וגם לא דר'ח, אלא למינינו בעלמא, הוא דוחק גדול דמפעשות מירא דר'ל נראה, עיקר כוונתו למזה דסימן וככלו כדי פגימת המובה.

עוד הקשה הריבט"א ז"ל דמה מתרץ בחולין לא קמיiri הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ות"י דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוקק גדול ונורא, ועין בהגנות מהרש"ש ז'ל, אבל לשיטת הראה"ה שהוא שיטת הרמב"ם ז'ל נחא טובא ובל' שום דוחק. דלשתה זו, מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על סכין

דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפי פסק המחבר כרשב"א אסור לשוחט בו לכתהלה, דהיינו דר"פ, דמה שלא הרגיש ודאי מהמת חולשת הרגשותו היא כיון שההגימה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתהלה, וגם אי אפשר זאת במצבות דהלא חוש הרגשה גדרולה מוחש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי ויודיע לכל מי שיש לו עסק עם Chapelim, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אפילו אפי' לטוב עין, אבל להיפך שייה' נראה ולא נרגש הוא רק בכך שחש הרגשותו חולשה מוחש הראות שלו, ומה"ט החמירו חכ"ל לבדוק בטופרא שהיה בדיקה המעלוה, ואם נאמר דפגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פסולת השחיטה, אז ה"ה וכש"כ פגימה הנרגשת, ועוד דלפי דברי הת"ש אכן אוגרת חוט השערה לאינה נרגשת בטופרא, וזה דבר או לא ליתן להאמר במחלוקת".

ואספраה בא מה שקרה לי כד הינה טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאגנט צ"ל בעהמ"ח ש"ת שעיר צדק ובבנין צדק, כי הרגשה"צ הנ"ל הי' נקרה רבוי של השוחטים, ובכל מדינת ז"ב לא קבלו ש"ב שלא הי' לו קבלה ממן, והי' מבין נפלא בכל עניין יו"ב, אולם בימי זקנותו הוחלשה לכך הרגשותו כאשר נתודע לו ולשוחטים המופלגים של, וטל יולדות שהיתה בירחיב בנפשי עוז לכתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה שהוש"ב מרגיש פגימה דקה מן הדקה, הלא כתוב הקבלה של הרבה הנהוגה בינוינו כמבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה, אין יכול לסובב, רק על השווא מומחה בדיןיהם ומוחזק במעשה השחיטה ואין מתעלף, אבל על השחתה הסcin' והרגשת פגימותיו אין הרב אדון בדבר זהה, וכי מי שיש לו הורמנה לדון ולהוראות בדייני או"ה, הוא ממילא מבין על החלף, הלא אין ממנהנו לנשות את הרב על זה, ושאני חכם שבגמי', שהרי אמרו ז"ל בחולין שצרך למדוד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמננו שאין למדון כל זה, מה להרב אצל הסcin', הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדיינים, ככל הדברים כתבתי להגאון הנ"ל צ"ל, והשיב לי דבריםCMDR של הרוגשות סכינו לחכם, ומ"ה מנסה את החקם, ושחיטה שאמרו שצרך למדוד פירוש רשי"ז ז"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדוד הרוגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפניהם בישראל שככל רבו מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסיף בה גרע, זאת הייתה תוקן תשובה קודשו, ואני עדין הרהרתי אחריו כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתי והכרתי שסתירת זקנין בנין, ובבנין נערמים סתריה, כי אם נחמיר בהז' יותר ויותר לא הנחת ש"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליו איזה מרגיש אחר, שלם בכח המשיש, והי' חי השו"ב תלואים מגנד, ובבוקר לא ידע מה הי' בערב ופה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השוביים להראות סכיניהם לשום עבר ושב, ובדורנו היתום כאשר יבוא איזה רב להעיר או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפלו בהז' כי פעמים באמת חכם העיר אינו מן המרגשים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שם איזה רב שחווש הרגשותו טובעה ושלמה ומרעיש על השו"ב שהוא מנבל ומacakt נו"ט, ואשלה נא, לפי אשר ביאנו השיטות לעמלה, הכי באמות ATA הלהלמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחט? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן ה"י לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשו"ב שמצוין חוץ בעינוי הכי נאמר ח"ו שמןינו שאותו הרב לא הי' מן המרגשים הנפלאים, האכיל נו"ט, וכי לא די במה שהחמירו לפסל סכיןograms אף שאינו אוגר כלום ונוסיף און דבעין מרגיש נפלא, ולכן מאוד מאד הי' חוץ לתקן בעינוי זה תקנות קבועות, למען לא יוכל לבוא איש

ורמב"ס, דהרבמ"ס הי' מחקך כרא"ה, בין הרגשה בגין הסcin' ובין סאסאה שאינו מגוף הסcin', אבל לעיל ביאנו דזה ליתא, כי הרמב"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחקך בין פגימה שאינה אוגרת, לדמייא לsassaha, אבל הרשב"א דלא מחקך, זה נצמץ משיטתו כמו שביאנו באורך מעלה, והרמ"א שהגיה בהא דסאסאה, דאיין אנו נהגין לשוחט בה, מושום דאיין בקיין לא הגיה מעלה בדי פגימה האוגרת דפסולת בדיעבד, כתוב דאיין אנו בקיין ואסורי כל פגימה בדיעבד, אפילו אינה אוגרת כלום ורק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי' בקיאים לראות, אם חוט השערה תאגור בין עוקצי הפגימה, אבל כאן בדימיא לsassaha דקאי אלכתהלה, להבחן בהרגשה בעלמא אם מרגיש סיבוך ועלמא שהיא נדבקת על הסcin' מה שנקרא דרטנטיל או געלנט, או שמרגש פגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, זה אין אנו בקיין לסמוק לשוחט לכתהלה, ובדיעבד ליכא נפקותא כי בדיעבד שנייהם כשרין, כל שאון חוט השערה נכנס בתוך הפגימה כן הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כמו שהראתיך לעמלה, אבל האמת היא דכפי ביאנו, נמי, שיטת הרא"ה שהיא נמי שיטת הרמב"ס ז"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בgeom מתרפרש בעלי דוחק, לויל מה שצרכין ולומר גם בקרבתות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והגם דלפי שיטם הכל דרבנן בין אינה אוגרת ובין אוגרת חוט השערה כי אין בזה לכך לעקו הרסין אבל מ"מ ראוי להחמיר כשיטה זו ולאסור גם בדיעבד פגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע גם הרמב"ס ס"ל כרא"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמב"ס, שהוא אכן תמיד העיקר אבל מה שהר夷שו על הב"ח שהתיר איסור תורה על סמק שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמ"א,ומי שסומך זהה בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרגשות הטובה ואני מרגיש פגימה שאינה אוגרת כלל הוא מרגיש פגימה האוגרת חוט השערה, שאינו אוסר השומר והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על ממון של ישראל, וע"ז אמרו ז"ל גדל הנהגה מיגע כפי יותר מיא שמותם, ולא אוכל לסייע האי דינא בלתי להביא דברי התבבות שור ולדקדק בהם, ז"ל שם בס"ח צ"ע ב' בשם"ה: שיעור פגימה כ"ש, בין עמוקה בין במשכה, ובלבב שתעכב ויסטבך בהם שום דבר ואפיו חוט השערה, ואע"ג בדקה אבשרה ואטופרא ולא הרגש שום עיכוב ואחר"כ מצא בה פגם ממשו ע"י ראי' נגד המשם וכדומה, יבדוק שטח השערה אם נכנס לשם לא ישחות בו ואם שחת אסורה, אבל אין צורך לבדוק אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمו סע' ז' ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שמא יראה במשם) עכ"ל ומ"ל לא ישנותם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקת בוחות השערה, רק בגין מרגש אלא רואה, אז מהני בדיקת מדידה בוחות השערה, ובמחכ"ת כי הרבה היא, שגיאה יצאה מפני השליט, הון בדין והון בנסיבות, בדעת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכטב במשה"ב, בדיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיון דהביא הך דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיבורו השערה בעלמא טופה, וזה פלא והפלא, והלא הרי"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פגימה בדיעבד, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתהלה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרבש"א כתוב, דהרגשת פגימה שאינה אוגרת הינו sassaha ולא רצה לחלוק כחילוק הרא"ה, וא"כ איך אפשר שהרבש"א פסול פגימה שאינה אוגרת ומחייב sassaha, וממילא גם להיפך, מה שהתיר השם"ח פגימה הנראית אינה אוגרת חוט השערה, הוא מכשול גדול לא מביע לשיטת הרא"ה והרמב"ס

אשורה דטרפה, כבר תירצו דהכא דוקא בטבח מוכר לאחרים אמרין כן, וב모mr בשוחט באקראי ובחנס נמי בעי בדיקת סכין, אלא דלפי רmb"ם יש להקשوت למה לא סגי גם במומר שיבודוק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיקת סכין, דהרי הרmb"ם גם במומר כתב דחזקתו אינו מתריח לדבודק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי, לא חשוד לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפילו פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקינה, וכמו שסמכינו עלי על השחיטה עצמה, שידקדק בה לשוחות כהונן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפילו איסור דרבנן כמו חמץ שעעה^פ, אינם שודדים אם יכולן להחליף, כמו שביארתי שס לעיל בסוגני, והיא קושי עצומה לפי דעתך על פי הרmb"ם דמיירה לא טרחה לדבודוק וצ"ע.

ע"ש משנה, השוחט במגל קציר בדרכ'h הליכתו וכוי עד סוף השkil וטורי' בגמי עיין מה שכנהתי בזה בראש הסוגי דלעיל ישב בדור ואמת למה השמייט הרmb"ם ז"ל האי דינה בהל' אבה"ט עי"ש הטב.

ע"ש משנה, השוחט מתוק הטבעת וכוי לעיל דף ט' ע"א ברש"י ד"ה כולהו תנינו, כתוב בפרק השוחט תנא כולהו פסולי שחיטה, ובאמת זה לאו דוקא, דהרי דין הגרימה תנא הכא בפ"ק, וכמש"כ שם רשי ז"ל בעצמו, וכן יש ליתן טעם, למה תנא פסול הגרימה, בפ' זה, ואיך פסולי שחיטה בפ' השוחט, ומה שלגוף^ד הוא, דתנאה סדרא נקט, בדתחלה מפרש הכל השוחטין, דהינו מ"ר ראי' להיות השוחט, ואח"כ לעולם השוחטין, דהינו אמן השחיטה ביום ובليلו, וכן בשבת שחיתתו כשרה, ואח"כ מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח"כ מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמי דף מ"ג ע"א פליגו רב ושמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראי' לשחיטה, כתוב שם רשי ז"ל, דרב תורבץ הוושט נמי הוה ראי' לשחיטה, לא גמירי הגרימה אלא בקנה, אלא דהתמס מסיק, דלא תיצתו להא דכייל יהודה אחוי ממשמי' דרב, אלא ע"פ דנקובת תורבץ הוושט במשחו כוושט עצמו אבל לענין שחיטה, נתנו בו חכמים שיעור. וכפי הנראה גם זה מהללמם"ס, וא"כ שיקד הגרימה מה"ת גם בשוט, וכן קשה למה נקט הכא דינו דוקא בקנה ולא משמעינו מקום השחיטה גם בשוט. והנה אם נאמר דפליגו רבנן וריב"י בהגרים שליש ושוחט שני שלישים לכאר' ניחא דבושט ז"ל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקובתו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשוחט שני שלישים והגרים שליש, ודאי קשה למה פליגו דוקא בקנה ולא בשוט, והתוס' לקמן ד"ה דילמא ריב"י היא, תנבו כמסתפק דשמא פליגו בשוט כמו בקנה, ולא דעתך למה בשוט יהי' רבנן מודים דלא מיפסל בשליש האחרון, אבל יהי' איך שיהי' כפי שתכננו דעתך כוונת התנאה להشمיעינו מקום השחיטה איה, איך שכך לצין בשוט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הוו' למתני מקום השחיטה בקנה מן הטבעת הגדולה ולמטה, ובוטש מן התורבץ ולמטה, ואח"כ דרך אגב פלוגותת רבנן וריב"י בדין הגרימה, ואיך הניה התנאה מקום לפלוגותת רב שמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ד.

והנה בגין פסול הגרימה שיהי' אחת מפסולי שחיטה יש לעין, כבר כתבנו לעלמה דף ט' ע"א וכן לעיל בסוגי' בדיקת הסכין דהילכה לממ"ס על הני הל"ש לא צרכין אלא דמקצת בפסול נמי פסול, וא"כ בהגרימה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמקשיר ריב"י וכאשר איפסק נמי הילכה דעד שלא הגרים ברובה לא מיפסל השחיטה, א"כ האי הילכתא למאי אתה, ודזאי כל שוחט שלא

וז ישחית ויחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחולקות בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמר לו אם לא יאללبشر רק בביתי, ולא יפריע שוחטים דכלוא עלמא.

ד"ה ז"ח ע"א אר"ה האי טבח דלא סר סכיני קמא חכם ממשתינן לי' ורבה אמר מעברינו ל"י ומכריין אשורה דטריפה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינו יפה כאן בשלא נמצאת סכינו יפה, והנה הרmb"ם ז"ל בפ"א ה' כ"ז פסק האי דינה בה"ל: "כל טבח ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומנדין אותו ומכריין אזו רואה ישתומים מה זה שהוסיף בשר שוחט שהוא טרפה" עכ"ל וכל רואה ישתומים מה זה טרפה דמשמע הרmb"ם ז"ל שמכריין על כל בשר שוחט שהוא טרפה דמשמע דגס על בשר שיש בחנות שוחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהיא מכריין דטרפה שהוא בנמצאת סכינו פגום למא依 עי' אדם היא במקומות שמכריין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקומות שאין מכריין הכרזה זו למא依, אי שלא למכור לישראל, אותו בטבח רשות עסקין שמאכילד נבלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשמה, אבל שלא סר סכינו לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינו ביישוב הדעת כראוי, אשר מה"ט בעין הראות סכין לחכם, דח"י שיקל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרmb"ם ז"ל, אבל שייה' חשור למכור נבלות אחר רשכין סכינו פוגם, מאן דכר, שמי' לא לא דלשיטות הרשב"א דלכתחלה בעין סכין יפה מכל וכל, ז"ל דמיiri הכא בשלא נמצאת יפה לשוחט בו לכתהלה, ונינה אפשר דנתקלקל ע"י השחיטה, ובדייעבד שר כל שאינה אוגרת חוט השערה, אבל כיון דלא סר סכינו קודם לא תלין בהשחיטה, אלא אמרין דשחט בן לכתהלה בסכין שאינה ראי', ולכן מעברינו וקנסין לי' להכריז אשורה של בהמה זו דטרפה, ע"פ שאינה טרפה מדינה, אבל לשיטת הרmb"ם דאיינו כשית הרשב"א כאשר ביארנו לעיל און לנו סכין פוגם של לכתהלה ודיעבד, כי רק דמי לאساسה שוחטין בה לכתהלה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פסול אף בדייעבד, א"כ קשי' לי' האי מכריין מאי עבידתא, لكن מפרש דמזכירן גם על מה שוחט בסכין הבדיקה קמי' חכם. ולרmb"ם לשיטתי' עי' מדינה בדיקה לאחר שחיטה, אפליגו בשוחט רק בהמה אחת, עי' בה' כ"ד שם, ודלא כראב"ד וא"כ ח"י שיקן כי היכי דבאהי בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, וא"ג דמדינה נאבד הסכין כשר, אבל מכח קנסא נאדו לעיל כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריין לעיל דטרפה היא, שוב ראי' דהרייטב"א ז"ל הרגש בהאי מכריין וכן בעט"י, וכתבו דמזכירן על כל בשרא שוחט קרמ"ס, אבל לא הבנתי על הריטב"א, דהוא לשיטתו לא ה' צריך לה, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דארכטה דר"פ הוא לכתהלה, ודרא' כחגירת צפורה בדייעבד, א"כ מתרפש שלא נמצאת סכינו יפה לשוחט בו לכתהלה, ומשום קנסא מכריין דו"ק הילב.

רש"י ז"ה דלא סר סכינה, שלא הראה סכינו לחכם עכ"ל, אבל הרmb"ם ז"ל כתוב ז"ל "כל טבח שלא בדק הסכין שלו שוחט בה, לפני חכם" וכוי' ועיין בתענית ז' כ' ע"ב ברש"י ד"ה סייר, שמספרש נמי האי מימרא דרא"ה דהכא, קרמ"ס דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרmb"ם לשיטתי' דמשום לתא דאישורא נגעה בה, יפה מפרש, דאנו חזדין את הטבח דלא יטריח לבדוק י"ב בבדיקות בכווננות, ויעבור על הסכין בר Hebrea בעלמא, עד שלא ירגע פגומה שאינה אוגרת, וכמש"כ לעיל בשיטת הרmb"ם, ولكن כל שבודק לפני חכם והוא שבודק בכוונות אשורה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכוי, ומה שהקשׁו האחרונים דמ"ש טבח ממומר, כיון דגס טבח בעי בדיקת חכם, ואם שוחט بلا בדיקת חכם מכריין

דקהני, دمشמע אין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרייב"י לדידידו יש חילוק, דבנשחת רק רובה עדין יוכל לפסלה ע"י איזה פיסול דרשא או הגroma, והוא מפני שלכתה בעין שחיתה כל הסימן מה"ת, וכן הוא דעת רשי"ו רומב"ס, כאשר אבא ארץ את במקומו, אבל בשחת כל הסימןתו לא מצי מיפסל אם דרש או הגרים במקומות אחרים, אך ע"פ דיש טרופות לחצי חיות, ולא הוה הסימן מנחא בדיקולא לר"י דהילכתא כוותי, כאשר באրתי זאת לקמן ל"ב, מ"מ כיוון שכבר נשחת הסימןתו א"א לנחרו, כי נחרה אחר שחיתה לאו כלום הווא, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסימן, דזה מעשה טרופות, אבל בסימנים ליכא מעשה טרופות אלא מעשה נבלות דהינו נחרה, ולאחר שחיתה הסימן א"א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב"ס כאשר באրתי זאת בכמה מקומות ודו"ק.

ע"ב גמור' העיד ר"ח בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה, וכتب רשי"ז ל"ל דהילכתא, לכל עדות הלכתא כרחב"א משום דקאי ר"ג כוותי, ל�מן, על הא דקבוע הלכתא כרחב"א ממש"כ רשי"ז שנותקה על הש"ס שתלה הקביעות הלכה בדר"ג ולא ממש"כ רשי"ז כאן לכל עדות הלכתא נינהו, ואני רואה כי גם על ר"ג גופא קשה, דבגמי הוקשו לו, כמוון לא כרבנן ולא כרביב"י, והшибב אני לא חילוק ולא בילוק אלא שמעתתא ידענא, אמר חי"ר א"ר מישפיו כובע ולמטה שחיתתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעתתא אמרו אי, אשר גם עלייהם סובב הקושי, איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמוקם השחיטה בגרגרת, הוא מטבעת הגדולה למטה בין לרבען ובין לריב"י, ע"כ דגם אמרו אי רק על עדות דרחב"א קסמכו, וכמש"כ רשי"ז שם.

אבל מה שנלפע"ד בזה הוה, ל�מן קאמר ריב"ל דמוגרמת לרבען כשרה לריב"י, ומוגרמת דרייב"י כשרה כמנחא פשיטה, ומתרץ מהו דתימיא רחוב"א אדרבען קאי, קמ"ל, ואימא ה"ג, א"כ העיד עלייה מיבעי לי עכ"ל דגמ', ולפ"ז ל"ל דכיוון לכל עצימות העדות אינה מבורת דקאי גם אריב"י, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו"ל, لكن לא סמך ר"ג לפרש מעצמו עדות זו של רחוב"א, אלא עפ"י שמעתתא דהני אמרו אי, וגם הש"ס לא קבע הלכתא רק עפ"י ר"ג משום דاضשר לפרש עדות דרחב"א, באופן דלא פlige אעיקר מוקם השחיטה, אשר מה"ט הזוק גם ריב"ל לפרש לו דברי רחוב"א, אלא עדין קצת דוחק הלשון שבגמ', "דהילכתא כרחב"א" דהילכתא משיפוי כובע ולמטה משום דר"ג הכי ס"ל בדרחוב"א, ועוד דהו"ל להביא דרייב"ל דהרי הוא המפרש דברי רחוב"א דמחייב גם למ�ה מטבעת הגדולה ודוק".

ד"ט ע"א, א"ר א"ר אס"י מחלוקת בשחיטת שני שלישים והגרים שליש וכו', אבל הגרים שליש ושחט שני שלישים ד"ה פסולה, דכי נפיק חיota בעין רובה בשחיטה וליכא וכו', לישנא אחראינה מחלוקת בהגרים שליש ושחט שני שלישים, דרייב"י סובר מידין דהוה אחצקי קנה פגום, לרבען התם מקום שחיתה, הכא לאו מקום שחיתה וכו' עכ"ל הגמ'.

הנה בסוגי זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים ז"ל, ואני טרחתி הרבה לירד לעומקה דהאי הלכה, ותלי"ת עלתה בידי עפ"י הקדומות והעיקרים שליל לבאר כל חמירא.

הנה כבר בארכתי בעיקר ד' כי לעדעת רשי"ו רומב"ס, בעין שחיטת כל הסימנים מה"ת, ורק בדיעד סגי ברוב, אבל דעת ר' אשיעא שבתוס' לקמן ל' ע"ב ד"ה החליד, דמה"ת לא בעין גם לכתחלה רק רוב הסימן, וכל החותך יותר הוה חותוך בידו וברגלו ולא

במקום שחיתה אין זה שחיטה, אלא דיל' דשאני דרש ועיקור דבמקום שחיתה, כל שדרס או עקר הרוב אין זה שחיטת אלא ודרס ועקר, ומילא כנור, ולא מהניתו שחיתה במקומות אחר כיון שכבר נפסלה ע"י נחרה, אבל בהגרמה דהוא מעלה מקום שחיטה, הו"א דגס נחרה לא הו, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחיתה רק מעשה טרופות הוה ולא נחרה, וא"כ מצי שחיט במקומות אחר, דהינו למטה ונחויר מידי נבללה, שכן בעין ההלכה דעכ"פ להיות פסול בשחיטה, גם מעלה מקום שחיטה המשווה לי, לנבללה דלא מהנייה בשחיטה לטהר מידי נבללה, וטעמא דהא מלטא, בזה פליינו ר"י ור"ל כאשר בארכתי בفتحה ולקמן דף ל"ב, דלדעת ר"ל כל שנפסק הסימן ואפלו רק ברובו הרוי הוא כמנחא בדיקולא, וא"כ ממילא נס בנפסק לעלה מעלה מקום שחיטה כן הוה, ותו לא מצי שחיט, ולר"י דיל' הא דר"ל, ואפלו הסימן השחותו ונפה איינו כמנחא בדיקולא, ודלא כרשב"א, כאשר בארכתי שם בארכתי, נ"ל דמ"מ לעניין נחרה לא בעין מקום שחיטה דוקא, אלא ה"ה דלמעלה מקום שחיטה נמי נחרה מקרי, ולאחר שנחרה לא מצי שחיטה.

אלא דילפ"ז לר"ל הקושי, דלמה לי הלכה על פסול הגרמה, חזורת ונעורות, כי לר"ל גם בדרסה ועיקור אין כאן פסול אחר, אלא דמאתה שנפסק הסימן והוה כמנחא בדיקולא, ותו לא מצי שחיט, וא"כ בשאר פסולי שחיטה בעין ההלכה רק על מקצת בפיסול, להשミニונו דמצטרף האי מקצת לשאר הסימן שנחתק בהכשר, כדי להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתרא להכשר, כיון דכבר ע"י רוב הוה כמנחא בדיקולא, אבל בהגרמה, האי הלכה למא ציריך.

אבל לך"מ, דר"ל לשיטתי ע"כ סובר דהגרים שליש ושחט שני שלישים פסול, דהרי בשליש אמצעי כבר הוה הקנה כמנחא בדיקולא, כאשר אבא לרבען, וכן שמואל בעל המירא של החמשה הל"ש, סובר בפירושו ל�מן, כי ע"א, דהגרים שליש שלחיט, באמות כר"י שני שלישים דפסול, ולמ"ד דהגרים שליש קמא כשר, אבל ס"ל, דלאו כמנחא בדיקולא הוה, ומילא ציריך הלכה גם על רובו בהגרמה, לאשמעין, דاع"ג דלאו מקום שחיטה, אבל מקום שחיטה בתרא להכשר, וכן הילכתא, כאשר תראה لكمן ביאור הדברים ודוק".

ע"ש במשנה ריב"י אומר ע"פ רובה, רשי"ז ל"ל מפרש פלוגותם. בהגרים בשליש האחרון וכלישנא קמא דר"ה ל�מן, והוא מתרץ טעמא חדא דסתמא דלישנא דרבנן, אמרו ע"פ כולה משמע הכי, דגם מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ"ד דוקא בשליש קמא פליינו, צ"ל דהיא ע"פ כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמיעוטה שליש קמא אתה, ממש"כ רשי"ז ל�מן, שניית דהרי רשי"ז באמות פסק כאוטו לישנא קמא דר"ה, וכרבנן טרפא, ופוסל גם בהגרים בסוף הסימן.

אבל דע דגם להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמיםadam שחיט רובה של הסימנים ופסק משלחות, דכשר וכסטם מתני' דריש השוחט, דרובה של אחד כמווהו דאל"כ לפליו בשחיטת רוב היסמין ופסק, ומילא נדע, דמי שמצויך לעכובי כל הסימן, דפוסל במיעוט בתרא ככל פסולי שחיטה, אלא דנתקשו האחראונים במא שאמרו ל�מן בגמ' דילר"ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנןروبא של אחד כמווהו ריב"י אמרו, הרי דרבנן לית להו האי דינא, אולם לפע"ד על גוף הדין שהוא הללמי"ס, כדאמר רב בפ' השוחט, דאתא הילכתא, על הhost ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהרמא, לית מהן דפליג, אלא דהגמי' מדיין לישנא "דכמוהו"

וא"כ אין רשותה כ"כ דמחייב ריב"י במיוטה בתרא נמי משא"כ בהגימה דבמיוטה קמא פסול מ"מ במיוטה בתרא מכיר ומשום דברנו נפיק חיota דCMDMD"ב.

אולס באידך לישנא ד"ה דכל"ט בהגרים לבסוף כשרה ופליגו בהגרים בתחילה במיוטה קמא, צרכין לומר דפליגו בהיפך, דרבנן סברו דרכ רוב הסימן בעי שחיטה, ומיעוט בתרא חותך בשר המת, משום דכמאן דמויה בדיקולא דמי, וכן בהגרים במיוטה בתרא כשרה, אבל ריב"י אבל דיקולא דמי, וכחון בהגרים במיוטה סימן במקומות שחיטה, דמיוטה בתרא לא מצטרף לשחיטה, דכמנחא בדיקולא הו, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, וביעין לכתלה כל הסימן בשחיטה, אבל כיון דבדיעבד sagi ברוב, لكن בין הגרים במיוטה קמא ובין הגרים במיוטה בתרא כשרה, משום דרובא של אחד כמותו, ומה אמר דעתמא דריב"י דמחייב בהגרים במיוטה קמא, מיד דרואה אחיזי קנה פגום, לאו דודמה לגמרי דרי בחציו קנה פגום sagi בהוספ"ע לעיל כ"ש בדייעבד, ואכן הרוי בעין שני שלשים האחרונים בשחיטה, וכגד אמר ריב"י, מלא חוט ע"פ רובה, הרוי דשאני במקום שחיטה שלא במקומות שחיטה, אבל לגבי שלא לצרכ שלח'ם אמצעי בשחיטה, לשלייש קמא שבଘרימה לפסול, קמדמה האחדדי ואומר, כמו דבחציו קנה פגום חלק השחות לא מצטרף, אלא להקשר ולא לפסול, כמו כן בהגרים שלישי, ע"פ דלהקשיר לא מצץ מצטרף, כיון דלאו מקום שחיטה הוה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו שחיטה, הכוונה לזה כיון דלאו מקום שחיטה, ולא מצץ מצטרף להשלים הרוב, במה יתקשר, הלא המיוטה בתרא ודאי לאו שחיטה קחשוב, דרי היא כבשר המת דכמנחא בדיקולא הו, אבל בהגרים בשליש בתרא ד"ה כשרה, דהא תנן רשא"כ, האי רשא"כ מותפרש לרבען ואופן אחר ממנה שייתפרש לריב"י, דרבנן האי כמו כמותו ממש קאמר, דרי לא בעי לכתלה יouter מן הרוב, אבל לריב"י באמת לאו כמותו ממש, דרי בעין לכתלה לשחות כל הסימן, אבל הכוונה דכיאו דגס לדידי"כ שר בדייעבד ברובה, א"כ אין סברא לפסול ע"י הגימה במיוטה בתרא, ולען לשניהם רובה שא"כ דלא מיפות בהגרה במיוטה בתרא אבל לא מחד טעםא כנ"ל.

וע"ז פריך קושי מושכלת, ומאן ליאן דהאי רובה דההט לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו וקיי על רובה דשניהם שלישית בתראי, ע"ג דהגרים בשליש קמא כשר וכדין דהכא דקאמור ע"פ רובה sagi, והוא מפני דגם המיעוט בתרא שיך לשחיטה, וא"כ מצין שפיר למיר, דבଘרמים במיוטה בתרא פסולה לריב"י, וכדעת רבנן בלישנא קמא, ומ"ל דהאי רשא"כ קאי אמיטוט בתרא בהגרה, בין לרבען ובין לריב"י, והבן את זאת, כי הוא כפטור ופרחה.

ועתה נבוא לאבר פלוגת ר"ה ור"י בהגרים תחלתו וסוף, וחט שליש אמצעי, דר"ה מכיר ור"י פסול, ועין מהרש"א ז"ל על Tos" ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמור ע"פ רובא, דבשעת גמר הרוב יהיו בשחיטה ואז דומה ממש לחצוי פגום, וכי היכי דשם מהני האי בשחיטה להצטרף להחצוי פגום, כך מצטרף נמי האי שליש קמא של הגימה לשלש האמצעי. **ולפ"ז** לר"ה, בין לרבען ובין לריב"י, לא בעין לכתלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמויה בדיקולא דמי ולא פלייגו אלא אם שליש קמא של הגימה, דינו בחצוי קנה פגום, או שאני חיota קנה פגום דרואה מקום שחיטה. ויש להסביר קצת סברת ר"ה דמדמה הגרים שליש קמא לחצוי קנה פגום, ולא מחלוקת בין מקום שחיטה

שייך לשחיטה כלל, ובדבר זה פלייגו ר"י ור"ל لكمן ל"ב ע"ב, דיל"ל דבשחת רוב הקנה, הריה מאן דמנחא בדיקולא מכש"כ הקנה עצמו, וא"כ האי שחיטתו יכול לכתלה למי, והוה כמו כמנחא בדיקולא, וא"כ מטה עמוד ושחוות ה"ג האי קנה כmetaה אמרין لكمן כ' ע"ב, וכי מטה שחיתוך בשער המת, והוה שחיתוך בידו ממש וכמנחא בדיקולא, ולמה יחתוך באבela ר"י רובה, דהאי מיעוט אמרין לקמן כ' ע"ב, וכי מטה שחיתוך בשער המת, והוה שחיתוך בידו וברגלו, גורע מזאה דרייה האי קנה הריה כאנטליש מן הבמה, ואיך יצורי, שתהני האי פסיקת מיעוט בתרא על הבמה אבל ר"י שהוא חולק בזה על ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי שם ובפתחה, לית לי דריאה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסבור דהסימנים השחוטים לכ"ע כמאן דמויה בדיקולא דמי דזה ליהיא כאשר ביארתי שם, ולען לדידי"כ מצין למיר דכתלה בעין מה"ת שחיטת כל הסימנים, כיון דע"י השחיטה עדין לא נפסק חיותם מון הבמה, כמו שהבהמה עצמה חייל כל דבריה, כן גם סימיניה חיין הון ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבמה, כאשר ביארתי במקומו בראיות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פלייגו בזה דרבנן בעין שחיטת כל הסימן לכתלה ומה"ת ולען פסול בו הגימה גם בסוף השחיטה, דכל זמן שלא סילק ידו מן השחיטה, יכולה חדא שחיטה הוה וכל פסול שארע בה, בין בתחילה ובין בסוף פסולת את השחיטה, וריב"י סובר, דלא בעין לכתלה מה"ת יותר משחיטת רוב הסימן, וכל שנשחט הרוב בהכשר הסימן כמאן דמויה בדיקולא דמי, והוא שחיתוך בשער המת, והא דלא אמר, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכיר כאן בהגרה במיוטה מ"פ מס' מישל, וכאשר שאר פסול, ואם פסק מליחותתו תו לא מצץ מפסל, וכאשר סובר כן בלישנא בתרא כאשר אבא, משום דאי"כ למה לא פלייגו כן בשאר פסול שחיטה, וכגון בעיקור דסכך פגומה דאייריב"י ב' במשניות לפניי זו, דרואה רבותא יותר, דאפילו במקומות שחיטה, תו לא מיפסל אחר שחיטה הוא, הוה כפסק מליחותתו, וסביראו נזכרת באחרונים, ולומר דבאמת ריב"י לא מכיר אלא בהגרה ולא בשאר פסול שחיטה, לא מסתבר לי ל"ר"ה, כי באמת אין חילוק בזה, דכיאו דלהאי לישנא ATA הלהקה למ"ס, על הגימה בתחלה השחיטה שפסקת השחיטה, הרוי דשייכא לשחיטה כדי לפולה עכ"פ, כמו שביארנו בדדה"ק, וא"כ ה"ה בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הו"ל להעמיד פלוגתת על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזה דפליגו אי בעין לכתלה שחיטת כל הסימן מה"ת, או sagi ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דין בין הפסולים, لكن נקט הגימה לאשמעין דרכ אגב פסול הגרה, ולפ"ז הא דקאמור, דבଘרמים בשליש קמא ד"ה פסולה, דכי נפיק חיota בעין רובה בשחיטה, האי טעמא רק לריב"י איתא דרכ לדידי"נ נפיק חיota ברובה, דהינו חיota הקנה דרואה כמאן דמויה בדיקולא דמי, אבל לרבען דבפי כל הסימן לכתלה, הרוי עדין לא נפיק חיota דקנה כמו דלא נפיק חיota דבמה כל זמן שפרקסת, ואפילו אם נפסק כל הקנה ג"כ לא נפיק חיota, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבען לא בעין האי טעמא, דרי פסולת השחיטה גם במיוטה בתרא ומכש"כ במיוטה קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעין, ובמקומות שחיטה, ואין זה דומה לחצוי קנה פגום, דודאי גם לרבען כשרה משום שחיטת דההט, וכ"ז דלא עשה מעשה טרפות לא קפידין על פסיקת החצוי גם בפסקול משא"כ בהגימה דליך פליני שחיטת הסימן יכול לא בהגימה - ובזה נמצאת עוד טעם מרוחה, למה פלייגו בהגרה ולא בעיקור דסליך מנוי, משום דבעיקור הלא לכ"ע כשר במיוטה קמא בקנה,

שחיטה פסולה, כמו נkehיו דמתעם שחיטה פסולה קתינו עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מצי שחית מה שכבר נפסלה, אולם לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דגע בו נקב, דרישיותם דלא"כ אחר שחיטת הרוב, הגרגרת כמנוחה בדיקולא דמי, צרייך לחלק ולומר דזדוקא בנפק במקומות שחיתה כן הוא, אבל למעלה ממוקום שחיתה, אע"ג דבכל פסה"ג וטרפה, מ"מ לעניין כמובן בדיקולא דמי לאו כגרגרת ייחשב, וזה דבר שלא ניתן להאמיר, וכןו שתמה על זה הפלתי שהבאתי בד"ק, ודזוק היבט. ע"ש משנה, השוחט מן הצדדין וכו', השוחט מן העורף שחיתתו פסולה, המולך מן העורף מליקחו כשרה, בגמר' מד"ק דהאי עורף מיל עורף אמר, דאל"כ, מי ארי' שוחט אפילו מלוק נמי פסול, וכאו' היה לו למידק יותר משוחט עצמו, מי ארי' עורף אפילו פנים נמי פסול, דהיא בעין שחיתה למטה משיפוי כובע, ולדעת משנתינו דלעיל למטה מהה בטבעת הגודלה, אלא דיל', דפסול הגרגרה באמת מליקה ידיעין דכיוון דאמרה תורה מליקה ממול ערוף, ולא מעירפו, מושום סימנים אמוריה, דבעין משיפוי כובע למטה גם במליקה, וממילא דשחיטה כנגד מיל עורף בעין, כי את זה לעומת מה אמרה תורה, מליקה מלאחריו ושהיתה מלפניו, וזה נכון מאד.

והא דקתני, בשוחט מן העורף דשחיתתו פסולה, לכוא' אינה אלא טרפה שחיתה, לפי מה דמסיק لكمן דמליקת עורף בלבד רובبشر קאמר, דאל"כ, וכי מטה עומד ומולך, א"כ "הה שחיתה מן העורף נמי בא רובبشر ואינו אלא טרפה, אבל מ"מ פסולה מטעם מחליד, דלעיל דלקמן, דלעיל טעמא דמחליד, דההם לפ"ד, דעם רובبشر קאמר, ואז ס"ל לרבע דליקא תלדה, אבל לאחר מסקנא, דע"כ בא רובبشر, ע"כ הוא מחליד הסיכון בין בשער המפרקת לסייעים, וכמש"כ התוס' لكمן ד"ה מפני שהוא מחליד, וכל מה שכתבתני עד הנה מצאתי מבואר בראש יוסף, אלא דלפ"ע, לדעת הייש"ש זל סי' מ"ד, דشبירת המפרקת, אף בא רובبشر עם פסוקת הסימנים נ"כ נבלה הוה, כמו מפרקת עם רובبشر, ומטעם מיל, והיינו דר"ל ור' אסיד דלקמן דמפרשו, הותזו ראשיהם כו, וכן נראה שהואה דעת הרמב"ם עיון ראש לפ"ד, כ"א ד"ה כתוב הר"ם, גם בא טעמא דחלדה שפיר קאמר דשחיתתו פסולה, והוא לפי דעת רשי"ז ל"ל لكمן בסוגי' דמסוכנת דבעין פרוכוס לאחר גמר שחיטה, ולא די בפרקוס עם סוף השחיטה, וכאשר אמרו שם בגמ', זה פירש לחיים וזה פירש למתה, דבעין חיית אחר גמר לידה, וכן פסקין בי"ד סי' י"ז קרשי', וא"כ כל שנספק המפרקת ושני סימנייה הרי היא כמותה, וליכא חיית אחר השחיטה, וכן נראית שחותה בעין, ואפילו בעוף דסגי בסימן אחד, וכן בבהמה דסגי ברוב שני סימנים, ונאמר דזדוקא בנפקו הסימנים לגמרי הוה כמותה, ולא בפסקת הרוב שלහן, מ"מ הרי לכתה בעין שחיתת כל הסימנים, וגם בעוף כדעת הרמב"ם, והוא מה"ת, אלא דבדיעבד כשרה השחיטה ברובה, ובעוף אף בסימן אחד, אבל ראוי לשחיטה עכ"פ בעין וכמו בבלית המנוחות, דע"ג דין הבילה מעכבות, אבל ראוי לבליה בעין, וכןו אחר שנספק המפרקת, אין שני הסימנים ראויין להשchtת למגרון,adam יופסקו قولן, תה"י כמותה, ואין זה שחיתה אלא הריגה.

ומה דקאמר ר"ח لكمן לסייע לעזרי מומתני, דמלך בסיכון מטעמא בגדים, ואי אמרת טרפה הוה, תhani סכך לטהרה מיד נבלה, לכוא' לפי האמור, מה ראי' מביא שם, דילמא ע"י שחיטת סימנים נעשה מטה וכן מטמא כנבלה, רק' מ דהא חדש לנו היש"ש דמרקעת עם הסימנים עושה נבלה, הינו אם איתא להא דזעירי, דמרקעת ורובبشر נבלה, ה"ה מפרקת ושני סימנים נמי

לשלא במקום שחיתה, מושום דכיוון דליך' כל שנחתת הרוב כמו דמונה בדיקולא דמי, ממי לא בשעת גמר פסיקת רוב הקנה גם מה שמלטה ממקום הגרגרה כמנוחה בדיקולא דמי, אלא דבכלו בהגרגרה גזה"כ דפסול שחיתה הוה, אבל כל שהגmrת של הרוב במקומות שחיתה שפיר דמי דכוולוCMD"Z, וממי לא בשעת תחלה וסוף, והಗרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלייש בתרא לא מצטרף דהוא CMD"Z, ולכן כאשר חזר ר"ה להזכיר זאת את ר"ר, שפיר קאמר לי ר"ח לא תהדר בז', דא"כ הפסצת לkiemiyta, Adams תזודה דשליש האחרון שידי' לשחיתה, א"כ לאו כמו דמונה בדיקולא דמי, ואיך מצטרף לשחיתה, קמא דהגרגרה להשלים הרוב כיוון דלאו מקום שחיתה הוא, אבל ר"י שפיר פועל באמצעות שחיתה קמא ובתרא בהגרגרה, והקשר באמצעי בהגרגרה ושאר שני שלישים בשחיתה, מפני שישuber דרביב"י ע"י סימן שלם לכתה לה, ולכן הנני שני שלישים שחיטה מצטרפים להחפיר, ושני שלישים בהגרגרה מצטרפים לפסול.

וראה זה איך שגה הפלתי זל שגיאה רבתא בפירוש הסוגי' הללו, עיון בי' בס"י כ' אות ג', שחולק ביד רמה על ה"כ"מ והש"ך יותר הפסיקים, שכתו דשליא במקומות שחיתה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני השחיטה למטה מקומות הפסיקה כמו בשאר טרופות, והוא זל לפי דעתו הביא ראי' שאין עליה תשובה נגדם, מהא דמכשיר ר"ה בשחיטה שליש אמצעי, מושום דנפיק חיונא בשחיטה, ומיסיק בה"ל, ולכן ברור דהוואיל דנספק רוב הגרגרת ורובבו ככלו בכח"ת, הוועיל כנטיל, ונפק הגרגרת נבלה עכ"ל, ופלא והפלא שלא שט לבו דהינו פלוגתא דר"י ור"ה, דלה"ה כל שנספק הגרגרת הוה CMD"Z, וממי לא דליקא חילוק בין במקומות שחיתה ובין שליא במקומות שחיתה, אבל ר"י החולק עליו, ואשר ההלכתא כוותי' סובר, דגרגרת שנספק לאו כמוני בדיקולא דמי, ואפילו כלו נפק, וכך כל שנספק למטה מטען שחיטה, שפיר מצי שחיתת למטה או למטה מקומות הפסיקה, לאו מטען דכבר דכבר הגרגרת כנטיל דמי, וכסבירת ר"ל, אלא קר"י ומטען דכבר הוה נchorה, ונפסלה לשחיטה, ותדע דהרי ר"י דמכשיר בהגררים שליש אמצעי, והוא כשגמר שליש האחرون בשחיטה, Adams פסק ולא גמר פשיטה דטרפה וא"כ איך יכול ר"י לשחיטה שליש האחرون כיון שכבר איטרף וכנטיל כלו דמי, וזה ראי' שאין עליה תשובה היפך דברי הפלתי.

הןאמת, שהני הגאנונים מדויל ידייו קמשתלמו, כי כולן נמשכו אחרי הרשב"א והוא ג"כ שיטת התוס', דאחר שחיטת רוב הקנה, עכ"פ הקנה כמו דמונה בדיקולא דמי, אפילו למאן דליך' הא דר"ל לבני ריאת, כי גם בין הראשונים, לא מצאתי זולת הרמב"ם והר"ן בחידושיו שם בסוגי' لكمן ל"ב ע"ב, שזכו לידע את זאת, שר"י בר פלוגתא דר"ל לא ס"ל כמו דמונה בדיקולא דמי, לא הריאה ולא הקנה ולא בסימנו אחד ולא בשני סימנים, אבל האמתה כן הוא כאשר תראה שם בחידושי, וכאשר גם סוגי' זו מוכיחה, וכןו דישנה לשחיטה מתוע"ס لكمן כט' ע"ב ודזוק.

ע"ב תוס' ד"ה שחיתת פגע בו נקב, ולא דמי לשחיט שליש וכו' ועיון היטב במרהש"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקום שחיתה גרע מהגרגרה לעניין פגע בנקב, חן לר"ה והן לר"י, דלה"ה, לפי מה דס"ל עתה דגע בנקב הוה כנעשה לאחר שחיטת השלייש קמא, פסולה משום דעתשה כמנוחה בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיתה, ומה יועיל אם יוסיף עוד שליש האחرون, כיון דזהה כבר כמוני בדיקולא דמי לר"י הגם דבଘרגרה כהג'ו כשר הוה, דהרי ליל CMD"Z, ומци' משלים רובה בשחיטה ע"י שליש האחرون, אבל בנקב במקומות שחיתה שפגע בו, דזהה כגומר הרוב בפיסול, הוה

מעט קרא בהדי' כדמות צואר וסכין, כי עבד מליקה בשחיטה, (ר"ל דרך משיכה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' לי טובא, דא"כ מניון לו' דקוצץ וירד כשר, ומכח"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירד דוקא, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה וז"ל, "קוצץ וירד אין מוליך ומביא לא, שהתורה חלקה בין שחיטה למליקה, א"ל ר"י כ"ש דמוליך ומביא, דלא אשכחן דחקה התורה אלא בממול עורך, אבל בהרכותיה, כל שאתמה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', ונינו הדתורה התירה אפילו בדרישה, כ"שadam הוליך והביא וכו' עכ"ל, ועודין לא איתפרש לנו, أنها התירה התורה בדרישה, ומכח"כ למ"ד קוצץ וירד דוקא, מנ"ל דחיק מליקה משחיטה גם לענין מוליך ומביא, זו במשיכה וזה בחניקה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו למעלה, משנה דשותט בingleton קציר, דכל שהוא בעצם של כהן, דהוא במחובר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה חדשת היינו ממשך, דרכו בתלוש, עי"ש, וכן מליקה שהוא בעצם של כהן, בדרשין מוהקריבו הכהן, כמו שהביא ר"ש ז"ל ע"ב דcashr עכ"פ בדרישה, אלא דלחד למ"ד בדרישה דוקא, כסחמא דמחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד מ"ד דכ"ש מוליך שהוא ומשך הוא בתלוש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דכ"ש מוליך ומביא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמרי, מ"מ בשחיטה לא נאמר, דcashr' בבחניקה כדי שלא תחולק מליקה מליקה, משום דהסבירא נתנת דמשיכה עדיף טפי מחניקה מיתה קלה, וקרא דאברהם דשחיטה בתלוש רק אסמכתא בעלמא וכמ"כ לעיל.

ובזה מיישב היטוב לשון ר"ש ז"ל בד"ה אמר שמואל, שכטב, ומכח"כ קוצץ וירד, והגיה השטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס וילנא, "הה" קוצץ וירד", משום דקשי' לי, זהה בಗמ' קאמר להיפך, דמוליך ומביא הוה כ"ש מקוצץ וירד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצינו למימר, או ממה שמספרש על דבר שאנו מפורש, ומכח הסברא, או להיפך מן מה שהסבירא נוטנת, על מה שיש סמק בברא, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ז הוא, ממפורש דקוצץ וירד ומכח הסברא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל ר"ש יפה כתוב, אם שמואל סבר דمولיך ומביא כשר מכח הסברא, מכח"כ דקוצץ וירד כשר דמלמד ממה שהקפידה תורה על המחבר שהוא מסתמא בדרישה, זה נכו' וברור ודוק'.

ר"ש יי' ד"ה אמר שמואל כל השר וכו', שמואל לא בהל"ש אייר, דא"כ איכה למיפרק טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא איכה מוליך ומביא ואיכה תלוש, ואי סבר מוליך ומביא כשר וכו' קשי' סיפה וכו', עכ"ל, עין מהרש"א, שנתקשה הרבה בדברי ר"ש יי' אלו, דאיך קאמר, והא איכה תלוש, כיו' דלעיל כתב, דתלוש לא מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול, ואי נאיד ר"ש יי' השתא מהא דכ' לעיל, א"כ גם אי סבר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין קשה, והאICA תלוש, עי"ש שנדקק מאד. ולפע"ד נהאה, דהה דכ' ר"ש יי' לעיל, דתלוש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לימועט שן צפורה במחובר, דלמה לא אמר להיפך וכדאית דמפרשי דלמעוט שן צפורה במחובר, והא מ"ד ע"כ סובר דمولיך ומביא במליקה כשר כדאמר בגמ' דמה"ט לא אמר למיועט מוליך ומביא, ולידי' הוא דכ' ר"ש יי' דתלוש לא מקרי מליקה כלל, משום דמפורש בקרא דבעינן בעצמו של כהן, אבל פסול מחוחר בשחיטה לא מקרי מפורש בקרא, כמו אמרין במליקה עע"פ דעתמא בדרישה, מ"מ כ"ש דمولיך ומביא כשר, כן ה' מקום לומר בשחיטה, עע"פ דעתם ובשתו מליקה כל מה דاضשר, אם לא מכח אסמכתא דאברהם או כמ"כ לעיל, דכל שאין סברא לומר זהה

כו, אבל אי ליתא להא דזעירי, אז גם הא דהוואו ראשין צריכין הפרש עם רובبشر, ולא נשאר מעורה אלא בעור.

והנה הא דפרק רבא ל�מן, אי קשי' הא קשי' וכי מתה עomed ומוליך, ומתרץ דעתין כמו דתניא בברית' וכיitz מלוקין את העוף, חותך שדרה ומפרקת بلا רוב בשער עד ש מגע לסייענים, לפי האמור, האי קושי' ותירוץ שייכין גם בלא עיר, אדם ימלך המפרקת עם הבשר והסייענים, פשיטה דכמיה הוה, דהיו' הוה הראש ממש, ואנן בעינן גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, לכל שמות תחת ידו ממש, אין זה, לא מלוק ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלישנא דרבא, וכי מתה עמד ומוליך" וdoi משמע דאדזערי קאי, מ"מ גם גם בלא הא דזעירי, הינו מוכרכים לומר דמניח רוב בשער כדי שלא יהיה מות תחת ידו.

ומה מאי מיושב בזה קושי' עצומה, לשיטת הסוברים דר"ל ור' אסי פליגו אדזערי, ומכח"כ התוס' ל�מן ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא דכיitz מלוקין את העוף, והראש יוסף הוכחה מכח קושי' זו לומר, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, וכן לא פסקין כוותיהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתירה לדבריהם, דבכוב"כ צריך להניח הבשר כדי שלא תהי מותה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר"ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניח הבשר כדי שלא תהי מותה עם גמר המליקה, תהני לי' סcin לטהר מידי נבלה, אז לא נימה כייש"ש דמפרקת עם הסיינמים נבלה הוה, אלא ודאי צעורי דמפרקת עם רוב בשער נבלה, ומילא כמו מפרקת עם הסיינמים כיש"ש, וכן אפילו אם מניה הרוב בשער מ"מ לא מהני הסcin לטהר מידי נבלה, משום דמפרקת עם הסיינמים עושים מיתה וכייש"ש ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הוה מפרקת הסיינמים והוא מותה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סיינמים עדין לא מותה, והמיעות הבתרא הוא רק משום מצות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת ר"ש יי', דבעינן חיות אחר גמר שחיטה, אבל התוס' ל�מן שם בסוגי' נראה דלא סברו ברש"י וכן לדיזהו ודאי צל' דעתם תלדה פסולה השחיטה מון העורף ודוק'.

ד"ג כ' ע"א גמר' ארבעב"ח לא, למיועט, שנ צפורה, לפי פרש"י דמחוברת קאמר, ולמעוטי מספיא דקtiny, כשר במליקה פסול בשחיטה, הכי מתרץ, כשר במליקה, דהינו צפורה ממחוברת פסול בשחיטה, משום דבשחיטה בעינן תלוש, ומילא מומעט גם שע' מחובר מה"ט גופא, וכן כתוב ר"ש בפירוש, ז"ל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפורה וכו', וכיון צפורה ה"ה לשון דעתמא משום מחוחר הוא" עכ"ל لكن לא ידעתני מה נתקשו התוס' בזה, ואולי הוא תוספות ברש"י מההדור' בתרא שלא היה לפניהם, כי ר"ש יי' ז"ל כמה מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמותה שתירצחו התוס', דלא נקט שע' אלא לומר דלא מיפסל מטעם מחוחר כמו בשחיטה, איןנו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיון דיש לפרש כמו שפרש"י ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שע' מפני שמחוד טעמא פסול כמו צפורה, ואולי לא ניחא להו בזה, משום דנקט שע' תחללה, דלפרש"י הול"ל לאחר צפורה, וכיון דנלמד מצפורה, אבל גם משום הא לא ארי', דנקט לשנא דמתני דלעיל, דקtiny והשינים והצפורה ואע"ג דההם בשינוי תולשין מיררי, עי"ז תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתבו דהה דהוה מצי לאוקמי במחוחר ופסול כמו צפורה ודוק'.

ע"ש גמר' איר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירד זו היא מצותה וכו', א"ל ר"י כ"ש מוליך ומביא, ופרש"י ז"ל, "דכל כמה דלא

העוף, אין בסימנים עוקרים ניכר מעשה דהבדלה, או חיבור בחותאת, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרופות כלל בעיקור סימנים, וכך ש"ץ הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכי אגמרי' דין רואין לשחיטה. ומה שכי' עוד הלב ארוי', דלוי' דברי התוס' אין כאן הכרע לומר דלא ס"ל לרשי' עיקור דבאה"ג, דיל' דמה"ט לאמנה האי עיקור, משום דס"ל כרמי' ב", דין עיקור סימנים בעוף, ולא מונה אלא פסוליש שחיטה השיעיכים בין בהמה ובין בעוף, עי"ש, יותר והו"ל, דלא מונה אלא מה דחשוחת צריך לדעת, והאי עיקור דבאה"ג, לא איכפת לנו אי לא ידע הטבח ממןו, דהרי לא חישין לעיקור, ולא עבי למיבדק אבתרוי', כדפסקין בו"ד סי' כ"ד, אלא לדפי מה שכתבנו שם, גם לחדרה לא חישין, דמש"ה קתני שם, כיון דלא ידע שהוא או דרס, ולא כתני שמא החלייד, כמו דקתוינו גבי חז"ק שמא חילידו, עי"ש ודוק'.

תוס' ד"ה לא אמרו, בס"ה, והוא דנקט בהתכלת גבי נו"ט לא יאכלו הכהנים וכו', לאו דוקא, דנבלה לא הוה כדיוכח לקמן וכו', אלא כלומר טרפה, וкраנא נקט נבלה אגב טרפה, עכ"ל התוס' כי הנראה גרשו שם בגמ' „אישתרי נמי נבלה“ ולא כמו שהගירסתא לפניו „אישתרי נמי נבלה וטרפה“ וכן כתבו דנבלה דנקט לאו דוקא, אבל כוונתו על טרפה, אבל אי הינו גורסים נו"ט, לא מצין לתרוץ דנקט נבלה אגב טרפה, דהרי רבينا דקאמר אישתרי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אCKERא דזאזר נבלה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו DAGב טרפה אזהיר נמי נבלה אף דאין בו צורך.

והלב ארוי' נתקשה דמה' קשי' فهو, למ"ד א"ש לעמיה"ת הלא יש לו תירוץ על הקרא, כדאמר שם ר"י דהאי קרא אליו עתיד לדרשו, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר כהכלכתא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושיתו בצ"ע, והוא באמתו קושי' עצומה על התוס' ואין לומר דהחותס' לכ"ע קשי' לחו משום דסבירו דין נבלה חל אטרפה משום דין איסור חול על איסור וכמש"כ הננו"ב, עיין בשוו"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמש"כ התוס' לקמן ל"ב ע"א ד"ה ורמניה, עי"ש וא"כ אין במליקה רק טרפה מכח שבירת השדרה שקדום דזה ליתה דעתמא דנו"ב הוא משום דנבלה לא מוסף ולא כולל הו, אבל אם נימה אטרפה אישתרי לכהנים ממי לא הו נבלה מוסף לגבי הכהנים, וא"כ עכ"ב גם נבלה אישתרי להו, ולכאורה' לי"ש דברי התוס' דהכי קשי' فهو, דכיוון דבלא"ה תירוצו של רבינה דחוק ונמש"כ התוס' שם במנחות דמצותי' בכך שאינו, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה עכ"ב צרכיו לתרוץ כרוי', אבל עתיד לדרשו, למה לי' לרביבא להמציא תירוץ דחוק שאיןנו אלא לחד מ"ד, אבל אם כן כוונתם לא הי צרכיו לתקן דברי רבינה אלא הקרא דנקט נבלה אגב טרפה, אבל דברי רבינה בלאה"ה ניחא דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה לנcket נבלה.

וכך הווינא טלי' אמרתי בכוונות התוס' דקשי' להו דמן'יל דאישתרי נבלה, דלמא רק לא נצטו על האבבה ואישתרי להו נהירה אבל נבלה גמורה מניין ואי' קרא דיחסקל נמי איהי נבלה, דהיאנו בשער נהירה אזהיר להו, הו"ל להקדמים טרפה לנבלה דוזדי טרפה חמור מבשר נהירה בסימנים דאישתרי להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דא"א להעמיס זאת בתוס' כי המה לא נתנו לעין זה כשר ביארתי זאת במקומו ודוק'.

על"ב גמור' אזכיר עירוי נשרב המפרקת ורוב בשער עמה נבלה, פרש"י זיל' ומ�מא מיד עע"פ שמרפרכת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיירא דמשמעות לעין אדם דלקמן דקאמר נשרב המפרקת ורוב בשער

עדיף, אמרינו קרא דוקא אמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כלל, אלום לאידך מ"ד, דמוליך ומביא במליקה פסול, ע"כ דס"ל ע"ג דאיכא ק"ו דמוליך ומביא עדיף מדרישה, מ"מ פסול דכוון דהקפידה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדרישת כי הינו הך, א"כ גם הוא ע"כ כמפורש בקרה ישב, דלא"כ הוא לו למימר ק"ו דמוליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' זיל דאי ס"ל מוליך ומביא פסול, והאיaca מוליך ומביא גם חלוש, דלהאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא איaca תלוש, דלהאי מ"ד מהדרין לסבירת רשי', לתלוש לאו מליקה היא כלל, וכן דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועיין לעיל ט' ע"א תוס' ד"ה כולה תנינהו ובמה שכתבתית שם ודוק'.

תוס' ד"ה אילימה למשמעות עיקור סימנים, לפ' הקו', דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכו', והנה הלב ארוי' זיל רוצה לישב שיטת רשי' זיל, באמרו דגמ' רשי' מודה דלא מהני שחיטה בסימנים עוקרים, ומכח סברא דאי' לשחטן כראוי' בלי פסול דרשא או שי"י', כדעת הרמב"ן זיל מובא בר"ג, והראי' דכן הוא דהא בתופסתא דנסמטה הגרגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקתני זה היה מעשה ואמרו כל ספק בשחיטה להחמיר, עכ' לאו מטעם טרפה Kata'a עליה, דהרי בספק טרפה אמרינו נשחתה התורה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עוקרים, וכל הסוג'י' כאן אזהר לעין פסול שחיטה ומילקה שתהיה מטמא, וכן כתוב המג"ש עכ"ט ד הלב אריה.

והנה ראיינו מן התופסתא אינהראי', דאפשרו לדעת הבה"ג דסימן השמות אין שחיטה מועלת בו, קשה, למה יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחرونים את דברי הפלתי, ש' דספק נkeh'yo הוה ספק בשחיטה, וכתבו הם דזה ליתא, דוקא ספק במעשה השחיטה עצמה אבל ספק במרקחה אחרת עכ"פ שעיל ידה השחיטה נפסקת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דmockminio אחיקת שרשות, ועיין בהז' היטב במה שכתבתית בזה לעיל בסוג'י' דחזקת, אבל ניל' דהאי ספק אי נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניינו שני מעשים שמותה ושחותטה, ואינו יודע אייזה מעשה קודם, אי השמותה או השחיטה, והוא כמו במלחיף פרה בחמור וילדת, ואין אנו יודעים, אם המקח קודם לילדת או הלידה קודמת להחלפה, שלא שיק להעמיד על חזקה דמעיקרה, עיין לעיל בחידושי בזה, זה ברור, ולכן אין שום ראי' מזה, דמפסק שחיטה מיירוי, ובגוף הסברא לומר דעיקור הו אמצע דאי' לשחותט כהונן כשיימים עוקרים ממקום חבורן, הגם שהוא טעם נכו על ההלכתה, אבל קשה לומר דעתם זה העשאו רבינו כפסול ודאי, דאי באמת ריק פסול ספק הזה, נימא בספק נשמטו קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושם נשתחט כהונן, ועוד זאת, דמתוך הסוג'י' דהכא מוכח, דעיקור סימנים הלכתא בלבד טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי' יש שחיטה לעוף מה"ת, הכי אגמרי' דבעוף אין עיקור, הרי דעיקור, הלכה הוה, ובלא טעם, דלא"כ אין חילוק בין עוף בהמה, גם דחוק גדול לומר, דמשמעות לעין טומאה אמר למלאתי, ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטוהרתה מיידי נבלה.

ולפע"ד יש מקום יותר מרוחה לישב דעת רשי', בשנאמר דס"ל לשמוואל אין טרפות לחצי חיים, וא"כ אם נשפטו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט,תו לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרפות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיוון דכבד נפסקו, הרי הם מובדים מן הראש, ואע"ג דעדין יש בהן חיota להיות נשחתים, אבל למליקה דהבדלה בעין בעולת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטא

היה מפרש דוחותיו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסתמא דמשנה דאהלות, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפרש, הא דפרק רבא וכי מטה עומד ומולך, דוחטאות קאי אלא דבאמת במשנה שם ליתא תיבת "עף" אלא בהמה וחיה קתני, ולכן גם בתוס' צריכין להגיה כן ולמוחוק תיבת עוף, דבלאה"ה אין לגרוס שם עוף, דלמא נפ"מ אמר דעוף מטמא מיד, והא אין לעוא טומאת מגע ומטה אלא טומאת בית הבליעה וכבר כי רשי"ז ל"ב במכות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מטה, וניהו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי"ז זל דחביב משום אבמה"ח בבליעה, וא"כ ע"כ צריכין לחלק בין נמלה לעוף דעוף חיותא נפייש יותר מנמלה, מ"מanca באחותו ראשיהן, פשיטה דוחטאות זוטר כי"כ שבשעת בליעתה מטה לגמרי כמו נמלה בריהה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דינא דוחותיו ראשיהן לגבי שחיטה אבל איינו מטמא מחייבים, שאני התם לדעת התוס' רק על פירוכס הוה כפירוכס דזגב הלטהה, אלא דגם זאת מובן מאליו ורק לרוחה דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי"ז ל"ב את זאת, דניהו דמצינן גם על נkehיו ופסה"ג דמקרי נבלה, והיין דלא מהני בהו שחיטה אבל איינו מטמא מחייבים, שאני התם לדעת התוס' רק על פשה"ג קאמר כן, ולא הו נבלה מהיים כלל לעניין איסור אכילה נמי לא והכוונה שם דוחה נבלה לאחר שחיטה ומיטה ומטעם, דוגרת הנפסק כמו נבלה בדיקלא דמי הו ולא מצי שחיט ל', וא"כ זאת ודאי לא שייך במילוי אחרינא כמו בנשבר המפרקת או בגיסטרא וכדומה דמ"מ אם עדין היאichi תhani לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הו נבלה בחוי הרבי מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגם נkehיו הו נבלה, ומהיים לעניין אכילת נבלה, וכמוש"כ התבונ"ש שלדעתו אייכא חילוק בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי בארכנו הטעם כי"כ משום דכל שיקב השוט הויה נחרהותו לא מצי שחיט, וא"כ בהני דזעריר ודשומואל לא שייך זאת כלל, لكن כל שאמרו נבלה, ע"כ הכוונה דמטמא מיד, והוא דקתני לעיל במתני' שחיטת נקרי נבלה ומטמא במשנא, וכן בברייתא לעיל דף ט' בלא בדק בסימנים נבלה ומטמא במשנא, דבכל הי לא מטמא מיד אלא לאחר מיטה, מ"מ קתני מטמא במשנא, בשחיטת נקרי פריך באמת גמ"י פשיטה, ומשיין לאפקוי דינאה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנאה טרפה ואסורה באכילה, לאפקוי דלענן טומאה אמרין דשפир שחיט, קתני במתניתיא דນבלה ודאי הוא גם לעניין טומאות משא, עיין בראש יוסף, ד"ה הר"ס זל, שכותב דמש"ה לא קשי מתני' היא, דמלך בסיכון מטמא בגדים אבית הבליעה, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לרמר דוחה כמו נkehיו ופסה"ג, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור ולא לעניין טומאה עיי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דוחה נבלה מהיים, لكن לא מהני כי' שחיטה, וא"כ ה"ה בשאר מיili נמי מצין למירר כי, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור אכילה لكن לא מהני כי' שחיטה, אבל באמת נהפוך הו, משום דלא מהני כי' שחיטה, لكن מקרי נבלה מהיים, וא"כ דוקא בטופות בסימנים, דaicא טעם לומר דלא מהני בה שחיטה, אייכא הא מיון נבלה שאסור באכילה, ואני מטמא, אבל בשאר מיון טרופות, מה לא תhani בהו שחיטה, זהה ברור כשם בצהרים - ובפתחה שליל וכו' בחודשי ל�מן ל"ב תראה, כי גם מה שמחדר לן התב"ש והסקימו עמו כל האחرونים, חלק בין איסור לטומאה, לא מנוי ולא מקצת', והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה זאת עד' הרמב"ם זל עיי"ש ודז"ק.

הנה פשיטה דסימן השני עכ"פ אינו מעכ卜 בשחיטה אלא, כוונת רשי"ז ל"ל דעכ"פ בעין שנייהם ראויין לשחיטה, דהרי אפיקו נkehיו מעכ卜 את שחיטת הגורתה, אף בעוף דחצחו בסימן אחד, ובגהגות המהרשות' כתוב דברי רשי"ז אלו שייכין למטה, אבל ישינו בשחיטה, כי שם מקומות עיי"ש, אלא דרש"ז זל סותר שיטת עצמו, בימה שכתב כאן, דלכתחלה בעי שני סימנים, וע"כ מה"ת קאמר, ושים בראש השוחט, כתוב דהא דבעי שני סימנים בעוף לכתחה, אין אלא מדרבן, ומשום גזרה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, ועין בלב אריה איך נדחק לפреш דברי רשי"ז דכאן, ולפער"ז נראת דגם כאן אין כוונת רשי"ז לומר דמה"ת בעין שני סימנים לכתחה, שכן הוא באמת דעת הרמב"ם, אלא דממה דגזרו חכמים לשוחט לכתחלה שני סימנים, דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, מוכח גם שניהם המה בתורת שחיטה גם ביחד, Adams לא תאמיר כן מה אני להו, האי תקנחא, דדילמא לא יהיה סימן השני דהינו השוט שחט רובה, רק מקצתו, והוא נשחט תחלה ואיך יתקשר בשחיטת רוב הקנה כיון כבר אטורף בנקה"ו, וכן יש נמי להוכיח מראב"א ל�מן בהשוחטו שס"ל, בעוף ושת ולא קנה בעינו, וא"כ קשה, אם נשחט הקנה תחלה הרי הוא מעשה טרופות ולגבי שחיטה הלא ושת

עמה מטמא באוהל, והוא דלא אמר זעירי בפירוש ומטמא במשנא וכן שמואל ל�מן בעשאה גיסטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחלל שלה, לא אמרו רק דנבלה הוה ולא הזכירו דמטמא במשנא ור' רשי"ז הוסיף גם התם "מטמא עוד בחיה" - אבל באמת אין בזה צורך, דמובן מאליו דכל שיש נבלה מטה מטמא במשנא, ור' זיל ג"כ רק בשビル האי, "מיד" שכתב מצא בו צורך להוסיפה של תאמר דר"ל נבלה לעניין שלא תhani בה שחיטה אבל אינה מטמא מיד, וכן הוסיף רשי"ז דכוונתו דוחה נבלה מיד בעודה מפרכסת, כי האי פירוכס הוה כפירוכס דזגב הלטהה, אלא דגם זאת מובן מאליו ורק לרוחה דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי"ז ל"ב את זאת, דניהו דמצינן גם על נkehיו ופסה"ג דמקרי נבלה, והיין דלא מהני בהו שחיטה אבל איינו מטמא מחייבים, שאני התם לדעת התוס' רק על פשה"ג קאמר כן, ולא הו נבלה מהיים כלל לעניין איסור אכילה נמי לא והכוונה שם דוחה נבלה לאחר שחיטה ומיטה ומטעם, דוגרת הנפסק כמו נבלה בדיקלא דמי הו ולא מצי שחיט ל', וא"כ זאת ודאי לא שייך במילוי אחרינא כמו בנשבר המפרקת או בגיסטרא וכדומה דמ"מ אם עדין היאichi תhani לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הו נבלה בחוי הרבי מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגם נkehיו הו נבלה, ומהיים לעניין אכילת נבלה, וכמוש"כ התבונ"ש שלדעתו אייכא חילוק בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי בארכנו הטעם כי"כ משום דכל שיקב השוט הויה נחרהותו לא מצי שחיט, וא"כ בהני דזעריר ודשומואל לא שייך זאת כלל, لكن כל שאמרו נבלה, ע"כ הכוונה דמטמא מיד, והוא דקתני לעיל במתני' שחיטת נקרי נבלה ומטמא במשנא, וכן בברייתא לעיל דף ט' בלא בדק בסימנים נבלה ומטמא במשנא, דבכל הי לא מטמא מיד אלא לאחר מיטה, מ"מ קתני מטמא במשנא, בשחיטת נקרי פריך באמת גמ"י פשיטה, ומשיין לאפקוי דינאה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנאה טרפה ואסורה באכילה, לאפקוי דלענן טומאה אמרין דשפир שחיט, קתני במתניתיא דןבלה ודאי הוא גם לעניין טומאות משא, עיין בראש יוסף, ד"ה הר"ס זל, שכותב דמש"ה לא קשי מתני' היא, דמלך בסיכון מטמא בגדים אבית הבליעה, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לרמר דוחה כמו נkehיו ופסה"ג, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור ולא לעניין טומאה עיי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דוחה נבלה מהיים, لكن לא מהני כי' שחיטה, וא"כ ה"ה בשאר מיili נמי מצין למירר כי, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור אכילה لكن לא מהני כי' שחיטה, אבל באמת נהפוך הו, משום דלא מהני כי' שחיטה, لكن מקרי נבלה מהיים, וא"כ דוקא בטופות בסימנים, דaicא טעם לומר דלא מהני בה שחיטה, אייכא הא מיון נבלה שאסור באכילה, ואני מטמא, אבל בשאר מיון טרופות, מה לא תhani בהו שחיטה, זהה ברור כשם בצהרים - ובפתחה שליל וכו' בחודשי ל�מן ל"ב תראה, כי גם מה שמחדר לן התב"ש והסקימו עמו כל האחرونים, חלק בין איסור לטומאה, לא מנוי ולא מקצת', והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה זאת עד' הרמב"ם זל עיי"ש ודז"ק.

רשי"ז ד"ה וכי מטה עומד ומולך, דהא ודאי עוף בחוד סימן וכו', עכ"ל עיין במחרשות' זל דכוונת רשי"ז, דבاهאי עוף דכבר נשבר המפרקת ורובبشر עמה, עיי"ש, ויש להיעיד, דהא ל�מן קאמר ר"ל. הותז מש, ור"א אומר כהבדלת עולת העוף לראב"ש, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה ועוף במס' אהלות, הרי דגם בעוף בעין שני סימנים דוקא, וניהו דרש"ז מפרש ל�מן דאשכנזקי, הינו כדי שלא לעשות פלוגתא בין זעירי ושמואל, לר"ל ור"א מפרש המשנה דוחותיו ראשיהן, אבל אי ליתה לזריר, גם רשי"ז

מכש"כ פרה, כמו שעושין ק"ו מערופה על שחיתה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל דאפילו ידיעין דתורים גדולים, מדכתיב בעומת ב"י שהם קטנים, מ"מ הו"א דלמצוחה קאמר ולא לעכב, משום הק"ו, אבל بلا החק"ז ודאי כן הוא, שלא בעין קרא יתרא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה ומה תורדים, דרש"ז לא יסתטרו שני הק"ו, כי גם שניהם יכולם להתקיים, דلطוב לא נפסלו קטנים בתורים וגדלים בינה, והכי קאמר, ומה תורדים שלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורדים גדולים דוקא גם לעכב, והוא דזאת דתורים גדולים גופא ידיעין מבני יונה, כמש"ב רשי"ז, מ"מ מצין למליל שפיר דברי"ז גדולים לא מעכבו בדייעב וממילא נדע דגム בתורים קטנים לא מעכבו בדייעב, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דבעי ללימוד רקי לעקובי ה"י ניחא, ולפי פרשי"ז הא דקאמר, שלא לשטמת קרא, הוא דוקא, כמובן, אלא דבזה הקשה המהרש"א, דהא אין מה שום ראי"ז דמעכב, כיון לדלמצוחה עכ"פ עבי דוקא תורדים גדולים וב"י קטנים, מוכרכ לכתוב בכל מקום תורדים וב"י, והוא קושי עצמה, אבל לפע"ד נראה גם דכוונת הגמי ה"א, דהרי בכל הקרבנות אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדל חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חיזין דפעם מצוחה בגודל ופעם מצוחה בקטן, ובאלו דמביאין קרבן עופות, כגון יולדות זב וזבה ומצורע ושמיעת קול, לא לשטמי בשות אחד מהם, דיצהוה על תורדים קטנים יונים גדולים, כמו שמצואים בקרבותה בהמה, אלא ודאי דהני אינם ראויין כלל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר' ת"ר יכול היהו כל התורדים וכל ב"י כשרים, ת"ל מן וכו', פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף לדלמצוחה גם בלאו מיעוטא דמן, והוא ידיעין דבעין דוקא גדולים בתורים וקטנים ב"ב", ותחלת הציהוב דהוא בריה לא, דהרי איינו לא בכל גדולים ולא בכל קטנים, אבל לעכב לא הווה ידיעין, דכאן לא מצינן למימר, שלא אישטטם קרא לצוחות על תחלה הציהוב, דהא גם בקרבותה בהמה לא מצינן קרא על פlags להיות מצוחה לכתחה, ומ"מ כשר פlags להקרבה (וכאשר מבואר ברמב"ס בפ"א ממעה"ק, וטעמו כתוב ה"כ דילפין מומאים השמיini והלאה ירצה, דפלgas ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דה"ה בעופות כן, لكن בעין "מן" למעט תחלה הציהוב דלא, אבל דעת התוס' דכל שאינו למצוחה ה"ה דמעכב, למה לי קרא למעט תחלה הציהוב, כיון דאיינו לא בכל תורדים ולא בכל ב"י, אלא דהה Tos' לקמן ד"ה כי איצטריך, באמות כתבו דלפי המסקנא דmittotzmanן אתה לרובע ונרבע, אפילו אי תחלה הציהוב בריה הווה, לא איצטריך קרא למיעוט, דבלא"ה ממועט, כיון דלאו גדולים ולא קטנים אלא בריה הווה, אלא דליישנא דגמ' לא משמע כלל כן, ועוד דגム לפי דעת התוס' עכ"פ בס"ד ה"י סובר דבעי קרא למעט תחלה הציהוב, ורקשה דהא לפי התוס' כבר ידע לעיל דלא בעי קרא למעט ממש"כ התוס' דה"ה לא לישמעתי, וא"כ בלא בעי דר"ז הוי"ל להקשות על הברייתא דבעי, מ"מ למעט תחלה הציהוב הא למה לי כיון דלאו תורדים ולאו ב"י נינהו, ואולי ילי"י דמתחלתה סבר דלהא גופא בעי קרא, לאشمיעין דבירה ולא ספק הווה, וכן משמע מפי רשי"ז דה"ה אי אמרת בשלא, אשמעין קרא דבירה הווה וכו' עכ"ל, ולבסוף מסיק דאן בנלא קרא, ידיעין דבירה הווה, ולא איצטריך הקרה ע"ז אלא אתה למעט רובע ונרבע, ודז"ק.

ריש"י ד"ה אלא א"א ספקא נינהו, וקרא לא פסלניהו אלא היכי דמחייב תוריין בהדי"ו או ב"י בהדי"א עכ"ל, דברי רשי"ז"ל ALSO לית נגר ובר נגר דיפרקי נינהו, דהא בכל קרבנות חובה דמצוי מביא או תורדים או ב"י צrisk למעט תחלה הציהוב שלא יביא מכך ספק, היכי נאמר דעתה רשי"ז"ל לומר התורדים וב"י חד מינא הוא וצע"ג.

ולא קנה בעין, וא"כ הוה צריכין להזהר שלא לשחות לרבא"א, רק הושט ולא הקנה וגם לדידן, שלא נינקוב הושט בלי שחיטתה הקנה תחלה, אלא ודאי דגמ' שניהם יחד ש"יכים לשחיטתה והשנים מן האחד,ఆ"ג דיליכא מצוחה להדר לכתלה על שחיטתה השני, ולפ"ז לרשי"ז"ל דמפרש האיBei ליקמן ל' ול"א בהחלה במעיוט סימנים ושזה בתרא של השני קמבעי לי, כיון דתורת שחיטתה על שניהם, ויש לעין בזה והסבירה בעצמה דחוקה לומר, דשניהם ביחס תורת שחיטה עליהם, ומ"מ לא Bei לכתלה רקי סימן אחד, ודז"ק. **ד"ג** כ"א ע"ב, רשי"ז"ה ובידו הימנית, ואי קשי' למה לי להאי תנא למימר כמשפט חטאבתה בהמה, לאוקמא אחתאת העוף דסליק מני וכו', דהא כולהו נמי איטנייה בו וכו' עכ"ל, והתוס' נתקשו הרבה בתירוץ של רשי"ז, ולפ"ז נראה לויל דבורי שניהם, דאי"א לומר דמשפט אתה העוף, אלא שיש שוויי גם בין עלה לחטאבתה העוף, שלא שיך בשאר קרבנות, אבל אם השווי אשר עליו אתה כמשפט, איןנו נוגע לקרבן העוף, אלא מה דשווה גם בקרבותה בהמה, לא שיך לומר כמשפט חטאבתה העוף, והוא חלוק ממוני בכל דיניה השיכים לעוף, ושזה רקי בדינים השיכים גם בקרבותה בהמה, ולכן מוכרכ התא"ק לדרש כמשפט חטאבתה בהמה, ולפ"ז ר' ישמעאל דדרש כמשפט חטאבתה העוף לעין ממול עורף, מציע שפיר למילך גם הני שלשה דינים מכמשפט, ולא צrisk להוכיח את זאת, דממילא משתמש, ולא צriskין למה שכי רשי"ז"ר דרי"י יליך הני מהקיים אחרינה, ודז"ק.

ד"ה כ"ב ע"א גמר' ת"ר, תורדים גדולים ולא קטנים, ופרש"ז"ל لكمי מפרש Mai משמע עכ"ל, כוונתו בהז, דודאי תורדים שם המין, וככלל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם לקמן ד"ה ואימה בני יונה, דזוקא ב"י דכתיב בהו בני יתירה משמעו דזוקא קטנים, אבל תורדים בין גדולים ובין קטנים ממשע, אבל לקמן מפרש, דדרשין סמכים דתורים דומי"י יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורדים גדולים, ולא קטנים, ומה אמי מתפלא על התוס' ע"ב ד"ה ומה ב"י, שכתו דרש"ז לשון תורדים משמע גודלים, וכאשר הראיתיך זה ליתא, שובי מצאתה בהගות המהרש"ש שהרגיש בזה, ועיין עוד לקמן מה שאכתב בזה ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו', א"נ דהוה מציע למיכתב ב"י ותורדים, דרששתא לא הוה מקיש תורדים לב"י, דאייכא למימר דקאי נמי בני אחרים וכו' עכ"ל, תמהני דהא "או מ"ן" מפסיק בין תורדים לב"י, ולא עוד אלא אדם "בני" קאי גם אחרים, אז ה"י צrisk לכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, וצ"ל דלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכוונתם אי הוה כתיב בני יונה ותור - אלא דכפי הנראה לא נחתנו התוס' לחלק בין תורדים לתור, דאל"כ ה"י להם תירוץ מרוחה יותר, דאל"ו ה"י כתיב בני יונה ותורדים, לא הייתה ממעט קטנים מון תורדים, משום דבני מציע גס אתורדים, אבל מ"מ הייתה מרבבה גם גדולים, מפני דכתיב תורדים לשון רבים, ולא חור כמי יונה, אבל מש"כ התוס' משום דלא כתיב "בני" מפורש גם בתורים, הוא דחוק גדול ממוון.

והנה דברי התוס' אלו מישך ש"יכו, להני דברת התוס' שבטעוד השני, כי שיטותם הוא, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים ממשע, אז לא בעין קרא יתרא לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אודומה, דזוקא שה לא אל, ולבסוף פרה ולא עגלת, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא יותרה לא לעכב, אמרין דרך למוצה נאמר, אבל על גוף הנקרב לא בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"י דאם עגלת כשרה לערופה

ספק אם קיים נדרו, אבל בתחום הציהוב דלא נקרב, הרי זו ספק להקריב, וזהאי חיוב להביא אחרים הרואים להקרבה, ודוק'.

ד"ג כ"ג ע"א ר"ש י"ד ד"ה ואין עלה לו מזבחו, אם הי' מוחיב איל בלבד או כבש בלבד, וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספקו אי משום בריה, עכ"ל, הנה לרי"ש דבריה הוה, אפלו אי מצי מקריבizia שיאיה או איל או כבש, נמי לא עלה לו פלגס מזבחו, אבל ר"ש י"ל רצה לפרש השטה המשנה גם לבר פדא שספקא הוה, לכן כתוב Adams מוחיב רק אחד לבדוק או זה או זה, אולם על התו"ט, דמפרש כן המשנה לפי האמות, קמתמה ק"ז רעאי ג"צ' בהגחותיו שם, דהא אנו פסקין כר"י דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מיר מתני' בnodor או זה או זה ומ"מ לא עלה לו פלגס מזבחו והניח הדבר בתימה.

והנה לדידי קשה להיפך, דאפו לרי"ש דבריה הוה, למה לא עלה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם "בריש פט"ז" ממעה"ק, דהנודר קטן והביה גדול, יצא וכת"ק" וدلע' כרבי במנוחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגס פסק דפסק הוה, דשמא בריה הוא ולא יצא, ותמה夷 בין דגס בריה הוה, ראווי הוא להקרבה כמו שהבאתי לעיל, ובנדרים אלא הולכי אחר לשון בא", וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גדול דיכול להביא, א"כ גם פלגס כ"ש מקטן, ולא עוד אלא דפלגס בלשון בא"א אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שס קאמר דר"ט קרי לי' פלגס, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פריך גסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי רק מכח הכתובים, דכשב בן שניתו, ואיל בן שנית שניות, אנו למדין לאחר שנתו מיום ליום יצא מכלל כבש, ושלשים יומם אח"כ נכנס לכלל איל, וממילא תוך אותו שלשים יומם אין אנו יודעים מה לדzon בי', اي בריה או ספקה הוה עי"ש בתו"ט, אבל בלשון בא"א פשיטה לאינים מכירין מושג זה כלל, וא"כ בנודר להביא כבש, להאי לא יכול להביא פלגס הגדל ממנו, ודואי מי שהבטיח לחבירו ליתן לו כבש וננתן לו פלגס TABOA עליו ברכה, ולמזבח נמי הלא גדול במקומם קטן שפיר דמי, ולכן היה נראה דהאי' הכא בפלגס, קאי ריק לרבי, דקאמר בנודר קטן והביה גדול לא יצא, לדידי צ"ל, דברケנות, דעת הנודר שייה' כדין קרבנות חובה, ובקרboneות חובה, הלא במקומות דבאי כבש לא מצי מביא איל, אבל אנן דפסקין כרבנן דברי, גדול במקומות קטן שפיר דמי, הרי נודר בדעת עצמו תלה הדבר, וא"כ אין מקום לומר שלא מצי מביא פלגס לצאת ידי נדרו של כבש, וצ"ע לפ"ע"ד ודוק'.

תוס' ד"ה כי איצטרך וכו', ומורי הר' אהרן תי' וכו' חד למיעוטי רביע ונעבד, וחדרמייעוטי תחלת הציהוב וקמי' שמ' ודי' גלי' אי קטנים אי גדולים הו וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא אתה קרא, לברר הספק שלו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, זאת נשאר הספק גם לתורה, זאת א"א דהא קמי' שמ' גלי', אלאותהמני דקרי לה מה קרי לה, דכיוון דהכא תרי מיטוטי כתיבי, חד בחורים וחדר בע"ז, ולא יעדין איך מהן לרבע ונעבד, ואיזה מהן לתחלת הציהוב, א"כ האי מיעוטא על תחלת הציהוב כדי כתיב, אדם נדע ממקומות אחר דתחלת הציהוב בכל גודלים או קטנים, לא בעין האי מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, ושאר אצלנו הספק בתחילת, اي נמעט מן תורותים או נמעט מן בע"ז, והקרא ע"כ לפרש אתה ומיסתם קסטום, וצ"ג.

ע"ב גמר', בעי ר"ז, האומר הרי עלי לחמי' תודה מן החמצץ או מן המצחא, והבאי שיאור מהו וכו', וא"י דר"מ לר"מ מדליק עלי' חמץ הוא וכו' עכ"ל הגמ', הנה כל הראשונים ואחרונים עמלו בפרישותה דהאי שקל וטור', ובكونרטסי "מצה שמורה" הארכתי בביור האי

תוס' ד"ה והביא תחלת הציהוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהסבירן ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דמ"מ האחד מהן ראוי להקריב, עכ"ל, בלח"מ פ"י"ד היל' ה' ממעה"ק תמה על דברת התוס', דהא אפלו נפסל בשעת הקרבה צריך להביא קרבן אחר וכגדתנן בראש זבחים, כל הזבחים שנאצחו שלא לשם כשרים, אלא שלא עלו בעלילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדר כתבו דיצה' ידי נדרו בהבאה, ומ้อม דלשו נדרו לא משתמע יותר אלא להביא, כי זה הוא בידו, אבל אם אח"כ הכהן פסלו בעבודתו, או ע"י סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתקייב את עצמו דהינו להביאו לעזרה ולמסרו להכהן, אבל באזחים שחיבר בסוף דהינו להביאו או אפלו למצואה בעלמא, מודים התוס', דמחיב זה לא נפטר עד שנקרבו להלכตน, ועיין במעילה דף יט ע"א, דלפי פרשי' שם פליגו ר"ש ור' כהן בקרבתות חובה, אי נפטר בהבאה לעזרה לחוד, ושם ההלכתא כר"י, דלא נפטר עד שיזורק הדם, אבל התוס' הכא סברו דבנו"ג גם ר"י מודה, דאחר הבאה אין עליו שום אחריות, דכהנים שלוחי דرحمנא נינהו, וכיון שקבלו ממנה, הרי קיימ העשה דוחבאותם שמה, וכך בדקדוק אמר התנא, דלא עללה בעלילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמרת דריש' שם ממשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אתוס' אין כאן חפיסה, אם מפרשים דזוקא לחובתו איןו עללה אבל לנדרו עולה, וגם משלו הרמב"ם שם דכ' "עד שיקריב כמו שנדר" לא ראיית שום הכרע לומר דכוונתו על ההקרבה ממש, ואדרבה ממה שמוסיף הרמב"ם "כמו שנדר" נראה יותר דסגי במסירה להכהן, כי אם בתר אמרתו אזילו, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, ומ"י שאמר הרי עלי עולה, יותר משמע דלהבאה קامر ולא להקריב, שהוא דבר התלוי באחרים, אבל מה שיש להעיר על התוס' הוא, דהאי הבאה דכאן, שמבייד דבר שאינו ראוי להקריב, לאו הבאה היא, דנעהו דرك מכך ספק לאו בר הקרבה הוא מ"מ אינו ראוי מקרי, ומ"ש ממה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רבו, אם קודם זריקה שכח חביבין בפסח שני' לאינים ראוי לאכילה מצד ספק והוא כוזאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראוי להקרבה מצד ספק, הוה כוזאי דלא קיימ דידי נדרו, אם לא שנחקל דהכא אם הקריב שנייהם, שפיר יצא ידי נדרו, וכן גם בהבאה יצא, אף שאין להקרים בתחילת, ולפ"ז תי' קמא שבtos' משיך שייך לתי' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, שכ' בפט"ז ה' ב' ממעה"ק, וכו' הנודר עלות מן התורים או מב"י, והביא תחלת הציהוב שבהז שבסזה הר' זה ספק, עכ"ל וכותב ה'כ"מ, דמספק, אי ההלכה כר"י או כב"פ דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקה הוה עי"ש וא"כ ודאי לא יצא ידי נדרו, דהא אי אפשר להקריםם כלל, ואפלו הקריםם בדייעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשמא בריה והוסול, ואין זה דומה למה שכ' הרמב"ם ברישא, בנדר מן הcabshim או מון האלים, והבאי פלגס, דפסק הוה אם יצא, דשם ראוי האי פלגס להקריב עכ"פ, וא"כ שפיר ריק ספק אם יצא, דשמא בריה הוה, אבל כאן בתחלת הציהוב דlatentely אין להקריב וגם בדייעבד ספק בריה הוה, איך יצא בהבאה זו מספקא, ולא נאמר דואיה לא יצא, וממוש"כ לפ"ז דעת הלח"מ דר商量' בעי הקרבה ממש, זולת זה לא יצא הרי הני לא באים לידי הקרבה ולמה פסק, דפסק הוה, וכן נלפ"ע"ד דמה שכתב הרמב"ם דפסק הוה, היינו דפסק הוה אי מצי להקריב, וממילא באמת חייב מכח ודאי להביא אחרים, והרי תראה דכאן כתוב סתום הר' זה ספק, ולעיל מני' בפלגס כתוב הר' זה ספק אם קיימ נדרו, מושום דבפלגס שהוא נקרב בכוב"כ, הוה

בפירוש הקרא דמחמצת דאיתא במכילתא מחמצת היא שאור, ובע"ג קרא משום דאיינו ראוי לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שאור Nebi'ah אלא לגבי לאו דבל ימץ, ולגביה מכות תשビתו, והוא משום דראוי לחם בה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאינו ראוי דרבלה הרואוי לגר אסורה, שאינה ראוי לגר לא נאסרה בלאו דרבלה, אבל כאן בחמץ גה"כ הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרת, אולם בגמ' דילן אין זכר להאי פירוש המכילה, דמחמצת יהי' שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא בריתא דר"ש שאומר דקרא דמחמצת אתה לחמץ שנתחמץ מחמת ד"א, וכתבו שם התוס' דעת' שאור פשיטה, אלא בנתחמץ עי' שMRI יין, והו"א שיהי' כמו חערבות חמץ, אמור מעתה האי כל דכתיב אצל חמץ, דאיתא לריבוי דבר מה למלקות ולא לכרת, ע"כ דומי' דמחמצת שהיא עיקר הקרא בעינו, וכן למ"ד דהיא ממחמצת הוא שאור שהוא רע לאכילה, ומ"מ חייבה עליו התורה כרת, מסתבר דהאי כל דכתיב אצל אתה על חמץ, רע לאכילה דכוותי, שיהי' עכ"פ בלאו, ולא בכרת כשאור, דחוمرة דשאור הוא משום דראוי, לחם עביה עיסות אחרות, משא"כ בהני מני אומניות שהם רק חמץ ולא שאור, אלא שרע לאכילה הם כמו שאור, אבל אי מחמצת פירוש' חמץ שנתחמץ בשMRI יין, וחיב עלי' כרת ע"ג לדומה לתערבות המש'כ התוס', א"כ האי כל דסמק לי' בדומי' אתה לריבוי, והוא חמץ בתערבות דאין בו כרת אבל חייב עליו בלאו.

אמור מעתה דר"מ דמרבה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמצת דאיתא על שאור,,וכל" מרביה דומי' דשאור שהוא רע ואינו ראוי לאכילה, דהינו הני דמנה במשנה, ור"מ כולל גם שיור עמהם, ע"כ דגש שיור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה וגס חמוץ איינו נגמר, ואילו ר"מ בזה לשיטתי" דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דעתל"פ' אסור ויליף זאת מגעולי כתובים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובה, ואפילו קדרה בת יומה לדידי' הוה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סרוח מעיקרה מבואר שם בגמ', וכן גם הא שיור דאין בו אלא פגס פורתא הוה לר"מ רע לאכילה, אבל חמץ מקרי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ מכל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגם גמור, אלא דלולוי הריבוי לכל, הוה מותר משום דהוה כסrhoת מעיקרה, חמוץ ואיסרו בגין כאח, אפילו אם נעשה שיור בפסח, שכן עניין קרא לחיב עכ"פ מלקט, ואולם בتوزה ובמנחות כיוון חמץ הוה, למה לא יוכשרו משום לחמי חמץ, ואי משום הפגם כיוון דלגביה תוזה שנתקdashו הלחמים קודם שהחמצו, לא מazi מיפסלו לר"מ דסובר דעתל"ג אסור, ה"ה דלא נפסל ע"ג גם ומכם"כ משום פגס פורתא שלא שיך נמי הקיריבו נא לא לפחתיך, וכל זאת לר"מ, אבל לר"י דמסתמא אית לוי' דעתל"ג מותר קר"ש, וכחלכתא, ומחלוקת בין פגס פורתא לפוגם טובה, אי הוה ס"ל דשיור חמץ ממור הכר"מ, ה' מהיב אפילו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הוה כפוגם פורתא, ולכן יש להסתפק אי בריה או ספקה הוה, ואי בריה הוה פטור מכלום, דהרי לדידי' דעתל"ג מותר, לא מפרש מחמצת שאור, שלא מסתבר כלל לומר דחיבי כרת על אכילת שאור שאינו ראוי לאכילה (ועיין בשוו"ת בית שערים ותנית לי כי הרבה קודם דאייא לריבוי קסmek, אלא קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הוא לגבי תוזה, ועוד אי מסופק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקה הוה, כיוון דאייא לריבוי בתוזה חמץ הוה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקה, והוא תימה רבתה על תי' זה).

אבל לפע"ד נראה לקיים פרשי' ז"ל, ולא כמו שהבינו קי' החת"ס ז"ל את דברי רשי' על צד הרחוק והדחוק, אלא כפושטן, וכאשר באර בזה בס"ד.

ההנה בפסחים שם איתוי, דר"מ ATA כל מחמצת לריבוי' נוקשה, ולר"א אתה לריבוי' תערבות חמץ גמור, ופלוגתתם תלו依 לפע"ד סוג'י וכאן אקצ'ר, הנה הא דקאמר דל"ר' חמץ הוה מדליק עלי', ע"ג דכרת ליכא, פרשי' היינו טעמא דליך כרת, דלאו חמץ הרואוי לאכילה הוא, ועל פ"ז זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בקונטרסי, ועקר התימה, אם מחמצת שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולולי הריבוי דכל מחמצת ה' פטור לנמרי, כאוכל דבר פגום ונפסד, איך יכול כזה לגבי חמוץ מהו"ט דאין זה ראוי לחמי שארו תמרות לחמי חמץ, דפסולים מהו"ט דאין זה ראוי לאכילה, והקירהו נא לפחתיך, וא"כ ה' שייאר אם גם שיור אינו ראוי לאכילה, ובוח' ק"ז בעהchat' ס"ל כתוב, דודאי אין כוונת רשי', דא"ר לאכילה, דאי' ודאי ה' פסול לتوزה מחמת קלוקלו, אלא כוונתו דאי' חמוץ עשו רואוי לאכילה, لكن אי' חייב כרת על חמוץ זה, אבל בתודה לא איכפת לו אלא שיהי' חמץ, וחמצ הוה מדליק עלי' בהפסח עי"ש, וכל הרואה ישתומים, איך גאו וחייבים כמותו, יאמר דברים כאלו שאין הדעת סובלתן מכמה טעמים, דו"ק ותשכח.

תוס' דרכו דרך אחרת לפרש, דודאי גם לר"מ האי שייאר לאו חמץ גמור הוא מדליה חייב עלי' כרת אלא בריה הוה, אלא דכוונת הש"ס במה דקאמר, פשיטה דלא יצא, משום מצה אמר, דלענין מצה ילפין תוזה מפסח, ופי' זה לא הבנתי כלל, דה"ה משום חמץ פשיטה דלא יצא, דהא לא חמץ הוה אלא בריה, מדאיתטרך קרא בפסח לחיב מלקטות עכ"פ, ש"מ דבריה היא, וממילא לא איצטרך כלל למייף תוזה מפסח, דכל זמן דלית לך ריבוי, אי' לא בכלל חמץ ולא בכלל מצה, ואיך עלה ע"ד ר"ז דקמסתפק לר"י אי ספקא או בריה הוה, כיון דר"מ פשיטה דבריה הוה, מהי' כי תיתני חדש פלוגתא בהז' בין ר"מ לר"י, בגין מהות, השיאור, ולא נאמר, דלשניהם בריה הוה, אלא לר"מ דדרש כל, איכא קרא בפסח לחיב על שיור מלקטות, ולר"י דלא דרש ליכא מלקטות, ופטור אשיאור משום דלאו בכלל חמץ הוה, אם לא שנאמר, דממה דרב' קרא, למדיין לר"מ דבריה הוה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין תחלת הציהוב, כנראה מפי' רשי' דה' אי אמרת בשלמא, שכתב דקרה אתה לאשמעין דבריה הוה, אלא דכאן א"א לומר כן, שהרי במשנה ריש פ' אלו עוביין מונה שם שלשה מני אומניות שהם חמץ נוקשה, ולא מנה שיור בינויהם, והש"ס מוקי' האי משנה כר"מ דшибור, והני שלשה ודאי לא מטעם בריה קתינו עלייהם, דהרי הים חמץ גמור אלא פוגמים בטעםם, וכולן מריבין, יחד עם שייאור, וא"כ מ"ל דמרבה גם שייאור, ונלמד ממנו דבריה הוה, כיון דבענין הריבוי על הני דפוגמים ואינס ראוי לאכילה, עכ"ב דבלא קרא ידע ר"מ דבריה הוה, וסביר דושא שיור דבריה להני הפוגמים, ומרביה כולן משום דהו מניינו מפקית, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאייזה שיווי יש בין שיור שהוא בריה, להני חמץ גמור ורע לאכילה נינהו, עד שיליך ר"מ גם שניהם מחד' ריבוי, גם תירוץ השני שבתוס', דנראה שיש שם ריבוי' בתוזה ובמנחות, חמץ נוקשה חשוב חמץ לבגיהו, אין לקבלו, וכי' יתןوابין אותו, דאפילו מצד הדחוק אין לומר כן, שהרי הגמ' כאן לא על האי יי'תורה קסmek, אלא קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הוא לגבי תוזה, ועוד אי מסופק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקה הוה, כיוון דאייא לריבוי בתוזה חמץ הוה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקה, והוא תימה רבתה על תי' זה.

אבל לפע"ד נראה לקיים פרשי' ז"ל, ולא כמו שהבינו קי' החת"ס ז"ל את דברי רשי' על צד הרחוק והדחוק, אלא כפושטן, וכאשר באר בזה בס"ד.

ההנה בפסחים שם איתוי, דר"מ ATA כל מחמצת לריבוי' נוקשה, ולר"א אתה לריבוי' תערבות חמץ גמור, ופלוגתתם תלו依 לפע"ד

כל הטעמהה בכלי עצם מדרבן, כיון דלענין גולמא דינס כמתכות, משום דדמיה יקרין, למה לעניין פשטיהן עשאום ככלי עץ, ולא השו אותן לכל מיili לכלי מתכות, אלא ודאי דטומאה שלhn דאוריתא, ודוק'ק.

תוס' דה ופosal את המוקה, היינו מקוה חסר, אבל שם אינו נposal בשום עניין וכו', הנה הלשון posol את המוקה לא משמע כן, אלא דהמעיין ב'ב' שם בהגנות אשרי, יראה דג' לוגין מים שאובים בתחליה, קודם שהי' במקוה רוב כשרים, posolין את המוקה מה'ת, למ"ד כולו שאוב posol דאוריתא הוא, (ודבר זה נעלם מעניין הגאון בעל דת' זיל בהלכ' מקוואות שלו), ומעתה לשון המשנה מדויקדק, posol את המוקה שלמה שנמשך לבור אח'כ, והוא posol דאוריתא, וממילא ליתא גם מה שכ' התוס' לקמן דבposal דרבנן מיררי הכא, ודוק'ק.

תוס' דה המתמוד ונתנו מים במדחה וכו', וא"ת ומ"ט דרבנן שפטרו שמורים שיש בהם טעם יין, ואע"ג שלא החמיין, והלא כל איסור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והkosher' חמורה ותירוצם אינו מספיק כמובן, וננתי אל לב, ונתגלה לי חדש לדבר חדש לקושי זו, והוא עפ"י מה שכ' הרמב"ם בפי"א מתרומות הל' ה' זיל, "בדרכ' שמרקדים את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתמורה, מרകד לאכול, ומשליך את המורשן וכו'. בהל' י"ב הסובין של חיטים חדשות אסורין מפני שרatoi למאכל אדים, ושל ישנות מותר, בהל' י"ג הנצולות וכו' שמורים של תרומה שננתן עליהם מים, הראשון והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו', עכ'ל, וכל הני הדינים, הנה משניות ותוספות, והנה מי לא יודח, שבתווך הסובין והמורשן יש הרבה חלקי קמח, ואיך יצאו לחולין עד שימושיכן אתם, וע"כ אתה אמרת דתרומה הננתנה לכהן לאכילה ולשתיה ולסיכה, כמו שהתחלת שם הרמב"ם בראש הפרה, רק חלק הרואי לכך נתקדשה בקדשות תרומה, ולא הפסולת שעומדת להחפרד ממנה, ולפ"ז התמוד שהוא הפסולת מן היהין, ודאי דינו כמו הסובין והמורשן מן החיטים, אלא דכיון דרך להוציא עוד מן השمرרים חלקו יין ע"י שנותנים עליהם מים, גם להאי תמיד דין תרומה עליו והנה אם בתמורה הדין כן ה"ה בטבל, שלא מצי לחיות חמור מן התרומה, וכמש'כ התוס' קידושין ל"ח ע"א בסוף דה' והה', דכל עצימות אישור טבל הוא משום דפתיכי בי' מתנות כהונה ולא חמור טבל מן התרומה, אמרו מעתה אם ישראל מפריש תרומה ומעשרות מן הקמח או מון הפת, וכמש'כ הרמב"ם לעיל מינוי בפ"ה הלכ' י"ח דשפיר דמי, ודאי הסובין והמורשן שהוציא בטבלו מותרין כמו בתמורה, וא"כ הכא נמי בתמוד, לרבען כל שלא יצא יין אלא טעמא בעלמא הרי נידונים הני שمرרים כפסולת של יין שאין בהם אישור טבל, כמו בסובין ומורשן של טבל ושל תרומה, וזה נראה לפ"ז אמת ונכון לישב קושי החמורה של Tos. ודוק'ק היטב.

דף כ"ו ע"ב רשי' משהחמיין אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', וממים מטהרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגבי מקוה, כתובאה טומאה שזרעה בקרעך, וכו' אבל יין במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ'ל, אבל תיבות דטעמא לא בטיל', אני רואה סתירה למה שכ' רשי' בתחלה, כי בתחלה כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברון למוקה, וזה דקודם שבטלו בבייעת דמקוה, גם בשופכן לבור ריקן רבייעת מים, היו נתחרים מה'ת למ"ד מוקה כולה שאובה מטהרת דכל שהמים נתחרבו לקרען עולם חבורו למיטען, וגולםיא יש להן דין מותכת, ולענין פשטיהן יש להן דין כל' עז, נשאר עליהם אבל טומאתן שהי' עליהם בתולש, וניהו posol שאיבת עדיין רבנן רשותם של מים, אבל שייך חיבור

בשיעור כר"י, הוא משום דפסק הכר"ש נטפל"ג מותר ואין בשיאור מה'ט גופא משום חמץ גמור, אלא בריה, ולית לנו קרוא לריבוי' ומה שסוטם חמץ נוקשה דהני ג' אומניות לעבור עליהם, לא משום דרבנן נוקשה מכל מחמצת הכר"מ, אלא כר"א, דmoruba מכל מחמצת חערבות, וכמו ששנה שם במשנה, תחלה הני ד' מיini מדיניות שעוברין עליון, ונוקשה לממד מק"ו מתערבותה כהאי מ"ד שם בגמ' ויתר ביאור הדברים נמצא בקונטרסי מצה שמורה, ואכ"מ להאריך בזה יותר, ודוק'ק היטב.

תוס' דה ותaha פרה כשרה בעריפה מק"ו, והה דהו"מ למperfץ הци, אבל חולין וקדשים וכו' ולפע"ד דברי התוס' תמהין זהה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א"א למדוד מק"ו מעגלת בעריפה, כדי לבא מה'ד להיות כנדון, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה ע"י עריפה חולין וקדשים, ורק עליה דכולה כליל ה' מקום ללימוד, אבל עליה איתקש כמה פעמים לחטא את כל דברי התוס' צ"ע. שוב נזכרתי, במה שכתבו התוס' למלך פ"ב ע"א דה' עגלת ערופה דעריפתו זו שחיטתו, ומטהרחה מיד נבלה, וחיב משום אווא"ב, וא"כ אין כאן תימה, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב Tos. דה התורה העידה וכו' הקשה ר"א, מנ"ל דהינו מטעם אויר, דילמא מטעם שכלי חרס מצרף כשוכן נוגעים זב"ז ונוגעים בכל וכו', ולפע"ד נראה אדם משום צירוף כל' גם מה שעלה הנודש חז' מודפוני הכליל, הי' מצטרף להיות טמא, וכך כתיב תוכו דוקא, דמשמע דוקא מה שבתוכו ולא מה שמנוע על הנודש חז' לתוכו, אלא דשוב נזכרתי דזאת איבעי דלא איפשطا הוה בפסחים מ"ח ע"ב, בכל' שאין לו לבזז אם מצטרף מה שמנוח עליו, וככתוב הטור והשו"ע ס"י שכ"ה, דלכן יש ליזהר כשצרכין בכל', שלא יצא שום דבר למעלה מודפוני הכליל, אז הוה הצירוף ספק עי"ש, אולם לפ"ז מدلלא קמבעי בגין' בנסיבות שמנוחות על הנודש בשל חז' לדופני הסל, אלא קמבעי בכל' שאין לו לבזז כלל, יש למדוד, דבSEL כיוון דמצרף מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעלה הנודש משא"כ בכל' שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ה ע"א Tos. דה ואפלו כל' שטף מציל, פי' בק' וכו', וקשה לפירושו דא"כ מה חידוש יש בכל' שטף יותר מכל' חרס, עכ'ל ולפע"ד נראה פשוט, דכל' חרס שאינו בר קיבול טומאה מגבו כלל, פשיטה דעתציל, דהרי הגב שאינו בר קיבול טומאה, מפשיק בין הטומאה שבאור החיצון, ובין האוכלין, משא"כ בכל' שטף, דשפיר מכבליון טומאה מגבו, אלא דחכרשו כאן שהטומאה קלישטא, שהיא ראשון ואינה מטמא כלים, لكن נגבי אוכליון שבתוכו דמקבלין טומאה גם מראשו ל佗מאה, הו"א דגב כל' שטף לא הא פסק הוה, ומכenis הטומאה לאוכליון שבתוכו, והוא לא נטמא משום קלישטא הטומאה, אבל לא משום דמעקב ניכשת הטומאה, וכל' המיעין בלשון רשי' ימצא שלחבי כיוון ודוק'ק.

ע"ב Tos. דה מכל' דכל' עצם מכבלי טומאה, מדאוריתא קבועי לאטוני וכו', עיין במרח"ס זיל שנטקשה, דמן"ל דר"ג דקאמר, כל' עצם ככלי מתכות דמי, דמדאוריתא קאמר, דילמא מדרבן, וככל דתיכון רבנן בעין דטעמא תיקני, וכו' דהני דמיה יקרים כמו מותכת, גולמא שלhn נמי מכבליון טומאה, ולפע"ד נראה לישב, דהנה הא דתנון שם במתני' דכלים, דכל' עצם פשטיה טהורות, ומכבליון טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לעניין גולמא יש להן דין מותכת, ולענין פשטיהן יש להן דין כל' עז, דהאי תלו, אי איתקש לשק, והאי תלו אי דמיה יקרים, אבל אי

מקוואות הארכתי בשיטות אלו, וכן אין מקום להאריך בזה ודו"ק.

הדzon ערך פרק דכל שוחטין

לקרע לא שיך ג"כ זרעה למים, וא"כ איך מסים רשיי דמשום טעם לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשיי דאלו לאו טעם הנשאר, הי' נתהף הין למים עיי' ביטול ומילא מהני עליו זרעה, ובאמת יש מי שאומר זרעה ג"כ מטעם ביטול קאותין עליה, ובHAL

פרק השוחט

אבל גובה פלוגתת רשיי ורמב"ם, אי בעין בעוף לכתלה ג' סימנים מה"ת או סגי' בס"י אחד' תלו בפירוש האי הלכה שאמרה לנו רב בבריתא תנ"ל, דרש"י ז"ל מפרש ההלכה „על הוושט ועל הקנה" שבזה מצין מקום השחיטה, שהוא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז אתה סיפא דהאי הלכה ואמרה המשום הרחקה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, וזה דוחק גדול, כיון דעתך פ' כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקס רובא, עלי השלים שחתתו תוך שיעור השהיי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוה דרבנן לשחות לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למיעבד רובה, ע"כ החשש דיכשיר שלא כדי פחות מרוב בחשבו שהוא רוב, ואז הי' להם לתקן דלא ישר עד שנחט כל הסימנים, וכמו שאמרינו لكمן קכ"ג ע"א, בטלית שנקרע רובה, בטלית שאינה טבולת יומם דלא מהני עד דמייקרעו כולה גורה דילמא לא אתו למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עיי'ש, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יזדמן שלא שחת אלא מהחזה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור השהיי, ישריר בחשבו שנחט הרוב, גם לישנא דגמי' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שניים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי', למה לכתלה לא סגי' לי' באחד, והוא לא ידע מגירה זו, והי' לו להקשות סתם בין אbehoma ובין עוף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל דריש' אס ס"ל קר' אושיעא שבתוס' בפירוש האי הלכה דלכתלה לא בעין מה"ת אלא רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה,DOI וαι hei תרי לישנא בגמ' פליגו, דלאבע"א קמא, דמשום אחד בעוף נקט דיעבד, צריכין לפרש דשנים בבהמה שלמים ג' תקנתא דרבנן, ורבנן תקנו שנייהם שלמים בין בבהמה ובין בעוף, ונקט לשון דיעבד משום דריש' אס ס"ל דשלמים בעין מה"ת, וαι ליל'ק רבן גם בעוף וכן מושום רהמ"ס ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגש בעוף בעין שני סימנים מה"ת לכתלה ורק בדייעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמ"ס ז"ל פסק כתרי לישנא בגמ' לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובן, וגם בעוף כן והוא מה"ת, ודבר זה תלי אי ייפניו שחתה לעוף מילופתא דבר קפרא, דהטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, דאי גם לכתלה סגי' לעוף סימן אחד, וαι ייפקין, מאשר יציד חייה וועוף, כמו שהביא הרמ"ס, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתלה שני סימנים, עכת"ד הכא"מ, ובמהכ"ת אין בדבריו ממש, לכל הני הדרשות מה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי' לרמ"ס לומר דגוף חיוב שחיטה בעוף נדע מהללם"ס, ואין לה סמק בתורה שבכתב, אבל דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו'כ' הרמ"ס בפירוש בחל' ד' שם, אז'ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאייה דבר שוחטין וכו' שכל הדברים אלו ע"פ ציוה בהן כאשר תושבע"פ וכו' עכ"ל, והוא לוקח ממה שאמר רב, ובחת כאשר צויתי, מלמד שנצטווה משה על הוושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף וועל רוב שנים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין למד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם נאמר דמקרא دقיד חייה וועוף נלמד דשיעור עוף וחיה שוה, איך נאמר דבדייעבד חלקים מהמה דבעוף כשר בס"י אחד, מכח ההלכה שתהי' עוקרת הקרא המורה לשוחט וזה רג'ם שהוא ובאייה דלשונו שוחט וזבח הוה כמו והרג בכ"מ שהוא ובאייה

ד' ג' ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה שחתיטה כשרה, בגין פריך דיעבד אין לכתלה לא ושנים בבהמה, עד כמה לשחות וליזל, ומתרץ אבע"א אחחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד כמו'ו, ופרש"י אבע"א בעוף אצרכוו רבנן לכתלה חרוייו, משום הרחקה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, וזה דוחק גדול, כיון דעתך פ' כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקס רובא, עלי השלים שחתתו תוך שיעור השהיי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוה דרבנן לשחות לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למיעבד רובה, ע"כ החשש דיכשיר שלא כדי פחות מרוב בחשבו שהוא רוב, ואז הי' להם לתקן דלא ישר עדין לא הוועילו, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, וכך שאמרינו لكمן קכ"ג ע"א, בטלית שנקרע רובה, בטלית שאינה טבולת יומם דלא מהני עד דמייקרעו כולה גורה דילמא לא אתו למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עיי'ש, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, מא"מ יזדמן שלא שחת אלא מהחזה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור השהיי, ישריר בחשבו שנחט הרוב, גם לישנא דגמי' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שניים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי', למה לכתלה לא סגי' לי' באחד, והוא לא ידע מגירה זו, והי' לו להקשות סתם בין אbehoma ובין עוף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל דריש' אס ס"ל קר' אושיעא שבתוס' בפירוש האי הלכה דלכתלה לא בעין מה"ת אלא רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה,DOI וαι hei תרי לישנא בגמ' פליגו, דלאבע"א קמא, דמשום אחד בעוף נקט דיעבד, צריכין לפרש דשנים בבהמה שלמים ג' תקנתא דרבנן, ורבנן תקנו שנייהם שלמים בין בבהמה ובין בעוף, ונקט לשון דיעבד משום דריש' אס ס"ל דשלמים בעין מה"ת, וαι ליל'ק רבן גם בעוף וכן מושום רהמ"ס ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגש בעוף בעין שני סימנים מה"ת לכתלה ורק בדייעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמ"ס ז"ל פסק כתרי לישנא בגמ' לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובן, וגם בעוף כן והוא מה"ת, ודבר זה תלי אי ייפניו שחתה לעוף מילופתא דבר קפרא, דהטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, דאי גם לכתלה סגי' לעוף סימן אחד, וαι ייפקין, מאשר יציד חייה וועוף, כמו שהביא הרמ"ס, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתלה שני סימנים, עכת"ד הכא"מ, ובמהכ"ת אין בדבריו ממש, לכל הני הדרשות מה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי' לרמ"ס לומר דגוף חיוב שחיטה בעוף נדע מהללם"ס, ואין לה סמק בתורה שבכתב, אבל דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו'כ' הרמ"ס בפירוש בחל' ד' שם, אז'ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאייה דבר שוחטין וכו' שכל הדברים אלו ע"פ ציוה בהן כאשר תושבע"פ וכו' עכ"ל, והוא לוקח ממה שאמר רב, ובחת כאשר צויתי, מלמד שנצטווה משה על הוושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף וועל רוב שנים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין למד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם נאמר דמקרא دقיד חייה וועוף נלמד דשיעור עוף וחיה שוה, איך נאמר דבדייעבד חלקים מהמה דבעוף כשר בס"י אחד, מכח ההלכה שתהי' עוקרת הקרא המורה לשוחט וזה רג'ם שהוא ובאייה דלשונו שוחט וזבח הוה כמו והרג בכ"מ שהוא ובאייה

דם לאריקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשבייל שלא הוציא כל דמו, כיוון דאיכא די דם לאריקה, ועיין בעמיעו"ט על הרא"ש, ע"כ ר"י רק לכתהלה אמרה, דעתה בריבוי דם לאריקה, ואמאי פליגו רבנן עלייה, אבל אי רישא בחולין וכדמיסיק, עדין אפשר לומר דר"י אוסר גס בדייעבד, ועיין עוד לקמן ודוו"ק.

ד"ה חצי אחד בעופר, ה"ה חצי כל אחד וכו' ומרישא נמי שמייעא לי' דזוקא רוב בעינן וכו' עכ"ל, לויל דיליכא בחצى מעשה אחד אוושט קאי, דבכמה לא אצטרך כיון דליך דבירהם ה"תי אמרה טרפוות, ופשיטה דמעשה טרפוות עכ"פ בעינן, כדי דליפוק חיוטא, וכן אחד וחצי בהמהנה נמי מותפרש אחד הקנה וחצי הוושט, ולא להפוך, כי חצי קנה לאו כלום הוא, וממילא דלא שמעין האי דין מרישא, דהו"א דהא דקאמר רוב אחד ורוב שניים משום קנה אמר, אבל בוושט מקצתו הוה כמו רוב קנה דלענין מעשה טרפוות מקצת הוושט ורוב הקנה שווין הון, ולא צרכין לדוחק של התוס', והוא נכוו ואמת בס"ד.

ד"ה שנים בהמה לכתהלה לא, עד כמה לשוחט וליזיל, ואי משום וורידין אסילו ר"י מודה בהמהה, הויאל ומנתחה אבר אבר עכ"ל, הנה לפִי פשוטות לישנא דר"י, דקאמר עד שישחוט ולא קאמר עד שינקוב, ודאי משמע דמدين שחיטה נגעה בה, ודבעינן שפיקת הדם שהוא המmitt, ועיין לקמן מזה וא"כ נפרש דברי ר"י, אז מיליא נם בהמהה בעינן שחיטת וורידין, אלא דלפי דמסיק דאימא עד שינקוב ולא עד שישחוט. אז קיים מירמא דר"ח, דלא אמר ר"י אלא בעופר, וכמבואר כן בגמ' לקמן כ"ח ע"ב, וא"כ הכי הו"ל להתtos' לתרץ קושיתם, ואי משום וורידין הלא איןש בשחיטה, וכן שפיר פריך עד כמה לשוחט וליזיל, ואי דלא מסתבר להו, דהמקסן דהכא כבר נהות, דעת שישחות דר"י לאו דזוקא אלא עד שינקוב קאמර, א"כ לא תירצו מידי, דאי לא נחות אלה אז לא נהות ע"כ גס להא דר"ח, דר"י מודה בהמהה, כי אם נפרש שחיטתן בין בעופר ובין בהמהה ודוו"ק.

ד"ה ותו וכו', ונראה כගרטת הספרים ולטעמיך, ור"כ קאמר לה שחיטה מן החואר נמי גמ' ולא מאזנו ולא מחתומו, אבל אכתי לא ידעין מהיכן מתחילה וכו' עכ"ל ועיין בת"ח שהרבבה להקשות על פירושם, ואני הוסיף עוד בתימא, דלפי פירושם הקרא ATA לפרש ההלכה, דהלהה מסורה לנו מקום השחיטה שהוא מן החואר, והקרא ATA לפרש דמתחילה מן הגרון ולא מן העורף כמליקה, ואין לך כיוצא זהה בכל תושבע"פ, דהכתיב ATA לפרש את הנמר על פה, הא חדא, שנית קשה, דלפ"ז אם מתחילה מן הגרון מציע לעשות גיסטרא, ואיך קאמר דלא לשוו" גיסטרא, ולא עוד אלא דילמא דזוקא גיסטרא בעינן, דמה שכתבו תוס' בקושיות על פרש"י, דמיהיכי תייתי ניבעי גיסטרא, ליתא דשפיר יש להזכיר גיסטרא, דשחיטה דומוי" דעריפה בעינן, אלא דעריפה מן העורף ובדרשה, ושחיטה מן הגרון ובמשיכה, אבל לעניין גיסטרא נימא דשניםיהם שווין, ועיין לעיל דר"כ ע"א דכל מה אפשר לדמות עריפה לשחיטה טפי עדיף, וא"כ ה"ה להיפך אלא ודאי כיון דכתיב ושות בעינן ומשיך ולא ודרס, ע"כ מה"ט הוא כדי שלא עשה גיסטרא, וכאשר מסביר זאת ר"י ז"ל במתוך לשונו, דמי שמושך הסכין משכו לדעתו ופסק כשיריצה, אבל הדורס בכח אינו יכול לצמצם שלא יתיז הראש ועשה גיסטראי' וניהו דאן לא פסלין גיסטרא אחר שחחת ההלכה והבהא כהונון, כבר כתבתי לעיל, דזוקא דזוקא לד"ע שנתחדש ההלכה, לאחר השחיטה מותרת מיד, ולכן דזוקא התייא את הראש בدرسיה שהוא בא פ"א פסול, אבל ע"י הולכה והבהא, דאיינו בב"א, כיון דאישטריך עם גמר חתיכת הסימנים tuo לא מיפסל,

אופן שתרצה, א"כ עיקר המצווה מהלכה ידעינו, וכעון זה לא מצין, דלעולם ההלכה לא אתה אלא לפרש פרטיה דיני המצווה, אבל לא אתה חדש לון מצוה חדשה, ועיין עוד לקמן ודוו"ק.

ע"ש גמר', וקרא למאי אתה דלא לשוו" גיסטרא, בלשון ראשון פרשי' שלא יחתוך כל המפרקת לשנים, דהיינו משמע חטהו, הוזא את דמו ותו לאו, פ' לקמן חטהו עד מקום שהוא זב ותו לא, אבל בילשנא אחרינה פ' דלא לשוו" גיסטרא, הינו שלא ידרוס, ולפי פ' זה כתב ר"י דמה שאמרו היל' שהחיטה הללמ"ס, לאו דזוקא כולם, דהרי דרשה, מפורש בקרה, הנה לפי פ' הראשון אפילו אם שוחט דרך הלכה והבהא بلا דרשה, כל שחוחט כל הראש, הרי זה פסול, ודורש זאת מלשון חטהו או חטהו ולא יותר, ואז דרשה לא איתמעט כלל, אלא אתה ההלכה גם על דרשה, ולא כשמיוא וכתנא דברי' לקמן לי ע"ב, דמעטו דרשה מושחת, וכל המפורשים מחפלאים על שיטת רשי' הלו, דמיהיכי תייתי יופסל השחיטה אחרי שכבר נגמרה ע"י שחוחט אח"כ המפרקת, והתוס' כפי מה שכתבו בד"ה ותו, מפרשין דברי ר"י דלא לשוו" גיסטרא לחותוך גם המפרקת, שאין מצוה בדבר לעשות קו, אבל לא שיופסל אם עושא קו, וכך קומתמי, ע"י למה לי קרא דמיהיכי תייני ס"ד דבעינן גיסטרא, והרשב"א בתה"ב כתוב דלאו משום פסול שחיטה נגעה בה אלא מטעם שלא יבליע דם באברים, ולדעתו הוה ר' אסמכתה בעלמא, דעיקר הקרא ATA שלא ידרוס ושלא יעkor, אבל א"כ, האי אסמכתה מה בעי הכא, והלה תראה דרש"י ז"ל מתייגע לפרש גיסטרא שלא יחתוך המפרקת, כדי שיהי' גם דרשה מהלכה ולא מפורש בקרה, ואם כרשב"א דאי זה לא אסמכתה בעלמא ומטעם הבעלת דם באברים, עדין צריכין לומר דקרה כדמיוא או כתדברי' למעט דרשה ATA, וא"כ הול"ל דקרה ATA לדרשה.

אבל האם יורה דרכו דרש"י ביל"ק מפרש דלא לשוו" גיסטרא דשחיטה נפסلت ע"י שחוחט גם המפרקת, אלא דהסוגי' כאן אזלא אליבא דר' ישמעאל דלמד מושחת דעתיב בקדושים חיוב שחיטה גם בחולין, וס"ל דלא אישתרי להם נהירה במדבר ולידי" לא השחיטה לחוד מותרת, אלא המיתה שע"י שחיטה, וכן שהי' הנירה מותרת לר"ע במדבר, דמפרקסת היהת אסורה משום אבומה"ח, וכאשר ביארתו זאת בארכוה בפתחה בעיקר ב' וא"כ כל שחוחט המפרקת אחר שחיטת הסימנית הרי לא מחה ע"י שחיטה אלא ע"י הגיסטרא, דמפרקת ורוב בשער עשה נבלה, צעררי לעיל דר' כ"ב, ואז שחיטת הסימנים לא מעלה ולא מורד, דלא פעלנו מיד, ורק לר"ע נתחדר האילכה כשכננסו לארץ, דהשחיטה מותרת מיד, ומיליא דלאחר חתיכת הסימנים מצי' עשה כל מה שירצה, כדי שתמותת מהר, וכך אליבא דרי"ש אבל להלcta מודה הראש מצד פסול שחיטה, והוא אליבא דרי"ש אבל להלcta מודה דכשרה, אלא דכפי שביארנו בפתחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא כמו יפת תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצ"ה ר'ת עי"ש בפתחה ותמצא עונג, וכן דאי לדידן נמי אין לעשות קו, ואני זהורת מיאד להשוחטים שליל, שיעכבו מעשה הקצבים שדריכם לדקור סכינים בתוך המפרקת, מיד ממש אחר סיליק זד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוכס צוב הטאה והדברים אמיתיים וכיילרין לעינים תל"ית.

תוס' ד"ה השוחט, ונראה דזוקא לכתחלה אמר ר"י וכו',rai ר"י בדייעבד נמי Kasar, דלמא לכתחלה רבנן מודו וכו' עכ"ל,rai ז' אינה מוכרכת, Dai רישא בקדושים וסיפה בחולין, Rai לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישה בקדושים דמציריך שחיטת וורידין משום

בכל הנסיבות, אבל גם שפיקת הדם ממש עד שתצא נפשה בריבוי הוצאות הדם, על מודча זו כבר ישብ הפרט'ג שנטקתה ל'י מנ"ל לחז"ל דחשתיטה מורתת איסור אבמה"ח, עד שאמרו דעתך חתך כיית מבית טיבתו, מיד אחר מעשה השחיטה אף שעדיין היא חי' לכל דבריה, ולא היה פנאי למעשה השחיטה לפעול בה מאומה, ויתור מהו אתה רואה, דרי"ז דאמר במשנה עד שישוחט את ההורידין, וכן תנא בבריתא המובאה لكمנו, וורידין בשחיטה דברי ר"ז לא הניחו הדברים על פשוטון אלא מגהים עד שינקוב את ההורידין, וורידין מנקבים בשעת שחיטה ולא מטעם שחיטה אלא מטעם איסור דם ולכתחלה, וגם הוא דקANTI בתוספה מובה בתוס' לעיל, דרי"ז פסול בעוף עד שישוחט את ההורידין, לא מפרשינו כמשמעותו דפושל בדיעד ומושם דבעופ עכ"פ, דכתיב ושפך את דמו בעין שחיטת ההורידין, אלא מפרשים בדוחק, לאו דוקא פסול בדיעד, אלא כלומר אסור, עכ"ל, מכל זאת תראה איך רחקו דעתה זו, דבנعي החזאת דם הנפש ע"י שחיטה, רק חזקו במסמורות נטוועים דאחר שנצטוינו על הזביחה לא בעין יותר אלא חתיכת הסימנים בלבד, והוא המורתת מיד, ובפתיחה הארכתי לאר דבר זה עיי"ש היטב, אלא דכאן דיליף מקרה דושפך את דמו, דין שחיטה לעופ מן התורה, קשה טובא. והא Hai פרשה במדבר נאמרה, ואז נס בהמה הי' בשפיכה בعلמא, לר"ע דהכלתא כוותי, וכך מבואר לעיל דף י"ז ע"א, דפרק שם לר"ע ממותני דלקמן דהנחר והמעקר פטור מלכסות, ופרש"י שם וזיל, "והא על כסוי הדם במדבר נצטוו, ונחרתן היתה שחיטתון, והנחר בה"ז נמי בעי"ס כיiso, עכ"ל אלא כשהנכנסו לארץ נצטוו על הזביחה, hon בבהמה והן בחיה ועו"פ, וכאשר תנא רבינו בבריתא, וא"כ היא יפותוא דמושפך, דשבpicha בعلמא סגי, אין לה מקום כלל, שב ראיית כי הפלטי זיל בריש ספרו עמד על קושי' החמורה הללו, וכל דבריו במחלוקת'ת אינם ראויין למותו, ולכאורה רצתי לומר דהיא תנא כר"יש ס"ל, דבשר תאوة איתסר להם במדבר, ולא ה'י נחרה מעולם מורתת אלא שחיטה דילפין חולין מקדים דכתיב ושחט את בן הבקר, אלא דעופ לא נילוף לא מחייב ואלא משאיר לפוטות מושום דכתיב ושפך, הרי מקרה מלא בשפיכה בועלמא סגי, אבל כפי הנראה לעיל מתוך הסוגי, וכאשר כתבו שם התוס', גם ר' ישמעאל מודה בזכבי ואיל וכל שאינן ראויין למצבה הי' מותר בנחירה, אלא בדבר זה צריךacial תלמוד, ועיין בفتיחה.

אלול יש לי תירוץ מרוח על הקושי, עס"י מה שביארנו דעת הרמב"ם, דעל הנחירה לא היה ציווי מעולם, אלא דכל שהמית כדרכם המתים לצורך אכילה, איןו לא טרפה ולא נבלה, וא"כ י"ל דהיא מ"ד אין שחיטה לעופ מן התורה סובר, דהאי ושפך את דמו, ציווי הוה ומצויה כמו הכספי, ופי' הקרא, כי' יצא ציד חיה או עוף, אז אני מצווה עלייך, ושפך את דמו וכסהו בעפר' והנגינה נמי מורה דושפך שידי לשעה דוכסחו, ואני מתנאי המאמר לומר כי' יצא וכו' ושפך את דמו, אז אני מצווה לך וכסהו בעפר, דהרי האתנהנתה עומדת על תיבת אשר יאכל קודם ושפך את דמו, ואם ושפך אלעליל קאי, והוא מתנאי המאמר, הי' בעל המסורה להעמיד האתנהנתה אחר ושפך את דמו, כמו דכתיב, אכלת ושבעת וברכת, והעמיד האתנהנתה על חיבת ושבעת להפרידו מן וברכת שהיא המצווה, זה ברור, וכיון דושפך מצות עשה הוא ושיך לוכסחו בעפר, א"א לומר דרך במדבר שיק' הא夷 עשה, ונתבטלה כשהנכנסו לארץ, דדמי' דוכסחו לעמה"ת, אבל אכן דס"ל יש שחיטה לעמה"ת באממת צ"ל דישפך דמו הוא מתנאי המאמר, ולא כבעל המסורה, שכן מצינו הרבה דbulletin המסורה הוא נגד ההלכה, ויתור נראה לקיים המסורה גם לדידן לומר, דין ס"ל דהאי ושפך את דמו

אבל לר"יש דיליף שחיטה חולין מן ושחט, דבקדים באממת איقا פסול בגיסטרא, אפילו ע"י הולכה והבאה ה"ה בחולין כן, וכmesh'כ לעמלה, ודברי התוס' צע"ג ודוד"ק.
ע"ב גמר', אדר'י משום ר"י ב"פ, אין שחיטה לעופ מה"ת, שני' ושפך בשפיכה בועלמא סגי, וכתיב רשי' זיל ואין נבלת עופ קורי נבלת אלא במתה מלאיה, או הרגה במקה שלא ע"י סימנים, אבל נחירה או עיקור סימנים כשר בו עכ"ל, וכן כתבו התוס' דף כי' ע"א דה לא אמרן, דנינו דאין שחיטה לעופ מן התורה אבל נחירה בסימנים ודאי בעין, והוכיחו כן מהה דקאמר הכא בסמוך, ואי אמרת אשלו"ע מה"ת תחני לי סכך לטהרה מידי נבלה, הרדי דבעינו עכ"פ חתיכת סימנים כדי להוציאו מידי נבלה, אלא דיש לראות מני ננו דנחירה בסימנים בעין, הלא בשחיטה נשא ונתן הש"ס, שחיטה מן הוצרן מנ"ל, עד דמסיק, אתה מהלה, והרי אמר רבינו ל�מן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה וכו', וא"כ בנחירה נמי צריכין לומר דהיה הלכה על הסימנים ורוב אחד בעופ ורוב שנים בהמה, והוא דבר שקשה לשימוש, דاز כל מה שאמר רבינו ל�מן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה ועל אי' בעופ וב' בהמה הכל הוא ג"כ הלוות נחירה.

והנה מדברי הרמב"ם נראה דלא סבר באזה קרשי' ותוס', דיה' לנחירה הלכה מיוחדת בסימנים דוקא, זיל בפ"ד הי' "ఈ' כשייחו ישראל במדבר לא נצטוו בשחיטת החולין, אלא היו נוחרים ואוכליו כאשר העכו"ם וכו"ז עכ"ל, הרי מפורש אומר דלא היו להם ציווי מיוחדת על הנחירה אלא היו נוחרים ואוכליו כאשר העכו"ם והוא לכאורה פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והנבלת לית', כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ היו יכולים לנchor ולאכלו'ו' שאר העכו"ם بلا ציווי מפורשת, על אופן הכתנתبشر רק על אבמה"ח, ולכנן יכולו להמתה הבע"ת, באיזה אופן דוחה ק"ו אבל ישראל גם במדבר נצטו על הנבלת בלאו דבשר בשדה טריפה יmittה אבמה"ח, דהוא מיתת אבר הוא מקטצת נבלה וכאשר דרשו כי' יmittה מן ההמה על אבמה"ח שמטמא מכש"כ מטה כולה, אבל כל שמנית הבע"ח לצורך אכילה, כדרך הנרגז בין העמים, לא ה'י נקרא נבלה, ורק אחר שנצטוו על הזביחה כשהנכנסו לארץ, נצטו ג'כ' על נבלה חדשה, שהיא כל שהמית בע"ח שלא ע"י שחיטה הונגת נבלה מקרי, וע"ז אתה הלאו דיל"ת כל נבלה, אולם להמליך بعد שיטת רשי' ותוס' צ"ל, דמושפך את דמו דכתיב אצל חיה ועו"פ, אנו למדין דבעינו שימית הבע"ח ע"י שפיקת הדם ממש, דהרי כתיב וכשהו בעפר, והיותך מסוגל לשפיקת הדם מהה סימנים עם וורידי היצור, וכן משמע מדברי רשי' דבסמו'ך, בד"ה לטהרה מידי נבלה, שכטב זיל, "ואין כשר בו' אלא נחירה שהוא בסימנים, כדכתיב ושפך וכו"ז עכ"ל.

ודע דלמ"ד אין שחיטה לעופ מן התורה יוצאים שתי חומרות, א) שביעין דוקא שפיקת הדם ממש, ושחיטה יבשתא פסולה כי' ושפך את דמו כתיב, ועיין ל�מן במשנה השוחט בהמה חיה ועו"פ ולא יצא מכם דם, משום דקאתא לאשמעין דאפילו בעופ הדין כן, ולא פוקי מהני תנאים דס"ל אשלו"ע מה"ת, ב) דמפרכסת אסור להאי מ"ד בעופ, משום דرك בשחיטה התירה התורה מפרכסת ולא בנחירה, דבעין מיתה, אלא שבחזה כתבתי אני כבר לעיל דכל שיצא דם הנפש הוה כמותה, וא"כ ה'יינו ה'ך דלעיל.

ואם תקשה לך למה לא נאמר, דמצות שחיטה בקרא דזובחת להוסיף אתה ולא לגרוע, דה'יינו להחמיר ולא להקל, דבעין זביחה

יש שחיטה לעור מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא הי' לו לפרוק הכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הbhמה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתרץ רב היבר רבי ע"כ לא דרש האי דרשה, דהרי תולה עיקר שחיטתה לעוף בהלה ובקרא לכשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג א"א הקפר משמען כאלו עדין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוול"ל, "מאן האי תנא" ולא "מאן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצאה בפתחה עבוקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפניהם גודל האריכות ודוו"ק.

על"ש גמר' ר'א" אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי' ברורה, לדעת הרמב"ם ז"ל דכתהלה גם מה"ת בעין שנים בעוף, דאי כדעת רשי' דמה"ת גם לכתהלה סגי באחד, א"כ לר'א"א דהאי אחד המיחוד קאמור וושט ולא קנה, הרי דקנה כעופי אינו בתורת שחיטה כלל, ואיך לא יופסל השחיטה בעוף, אם שחט הקנה תhalbה כדרך רוב השחיטות, הלא עשה מעשה טרופות בקנה קודם שהג夷 לושט, ואיך לא אשתטט תנא לר'א"א להזיר שלא לשחוט הקנה קודם ששחט את הושט, אלא דכבר כתבתי לעיל דף ע"ב ברשי' ד"ה כל המעכוב המשעב בשחיטה דגס לרשי' דסני בס"י אחד אפייל' לכתהלה, מ"מ שייכים שנייהם יחד נמי לשחיטה, א"כ גם לר'א"א צrisk' לדוחוק כן לדעת רשי', דלא מסתבר כלל לומר דשחיטת בהמה תפיס בעוף, וכן מוכח מרשי' ד"ה לא בהמה שכטב "כלומר הא אפייל' בהמה קאמור וכו'" עכ"ל ואמ' נאמר דמייפסל בעוף אס שחט הקנה תhalbה, לא היה מקום להאי כלומר דדרבהה דוקא בהמה מירי דאיilo מיפסל בשחיטת הקנה תhalbה, אלא ודאי כדאמרו, אלא דשיטות רשי' דחוקה היא, למור אע"פ אין צrisk' קנה אפייל' לכתהלה לא, מ"מ שייך לשחיטה, ודוו"ק.

תנוס' ד"ה אתה כי מממסס קועי' דמא, פ"ה וכי' א"ג לעניין ספק דרושא, אפייל' לא האדימו הס' אלא משחו טרפה, כדאמר لكمן דרגרת דרוסתו במשחו, דזיהרא מיקלא קל'י עכ"ל, הא דהאריכו התנוס' לבאר דדרושא פosal בגרגרת במשחו, ולא סגי להו בפשיטות, דאי משומם כלבא וקני' בעין דוקא נקב, אבל האדים אינו פosal כלל, אבל אי איכא חשש דרושא, אז האדים בלי נקב נמי פosal, משומם דכל שהאדים גם לעניין נקב אין לו בדיקה מאותו מקום שהאדים, לכך הוצרכו לומר דמ"מ הנפקותא הוא בגרגרת דנקב משחו אינו פosal, אבל האדים בדרושא פosal במשחו ודוו"ק.

על"ב גמר' אמר רבא, חיכים ר"י בר' בטרפנות כר"י, אלמא אחד דקאמר או הא או הא, עכ"ל הגמ'. יש לחמות, וכי גברא אגברא קא רמית,ומי עדיף רבא ובר' החיכים, מ"ר' החולק על לר'א"א, ואומר או ושת או קנה, עכ"כ צל' דמ"מ ממעשה רב קפריך, דמוכח גם למשעה לית מאן דחש לי' לר'א"א, אלא דעדין קשה דהו"ל להביא מעשה בכל יום, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט הושט, רק תוקפין אנוגדול ואמ' יוצאת הקנה מכשירין כמו שאנו עושים היום, דמסתמא גם אז הוי יושין, ולמה לי' להביא מעשה שairy' דמסמסס קועי' דמא, אבל י"ל דכיוון דכתהלה בעין שני סימנים, או מדאוריתא או מדרבן, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי' משחו אפייל' בעוף לא, הי' תמיד בדוקין אם נשחט גס הושט, כדי לגמור, אם לא נשחט תוך שיעור השי', וכמוש"כ הרשב"א ז"ל בראש מיכילתון דג', דמומר מותר ליתן לו לכתהלה לשחות, אף דאי לא בדק בסימנים נבלח, משומם דמסתמא יבודק, ואם מצא שלא נשחט הרוב ישלים תוך שיעור השי', וא"כ כל שחיטות שלhem בעופות נמי הוי דבודקים גם את הושט, וגמר אס לא הי' נשחט, וכן לא הי' מצי מביא ראי' ממעשה בכל יום ודוו"ק.

על"ש א"ר חיכים יוסף בר' בטרפנות כר"י, הנה לדעת רשי' דמה"ת

שיך למצות כיסוי, דהרי בעין עפר למטה, ומפרשין הקרא דושפך את דמו בעפר וגס וכיסחו בעפר, דהרי בעפר קאי נמי על ושפך, וכן יש לפреш מה דאמר שם בפרק כיסוי הדם דבעין עפר למטה מדכתיב, "בעפר" ולא כתיב "עפר" דכוונתו דאלו קאי רק על וכשו הוויל"ל עפר אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפך בעפר, והוא דבר נאה ומתΚבל בס"ד ודוו"ק.

ד' כ"ח ע"א גמר', הוא דאמר כי האי תנא, דתני' ר"א הקפר ברבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יاقل את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשחיטה, אף צבי ואיל בשחיטה וכו', עיין לעיל י"ז, ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע היינו דכתיב אך כאשר יاقل וכו', ופרש"י ז"ל, "אך כאשר יاقل עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דחא לא עלי שחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכניםו לארץ, שאע"פ שאני מטעין שחיטה חולין שתמכנסו לארץ, אלא צבוי ואיל של עכשו, אין צrisk' לאכול בטורת הקודש, אלא צבוי ואיל של עכשו, שהטמא והטהר יאכלו בקערה אתחת' עכ"ל הרי צבוי ואיל דהאי קרא בצבוי ואיל שבמבדר מירידי דלא תעון שחיטה, אבל מה שמקיש לבני' צבוי ואיל לפסה"מ, היינו צבוי ואיל של אחר כニستان לארץ, לבני' צבוי ואיל לפסה"מ במדבר גב' לא היו בשחיטה אלא אחר כニستان, כי פסה"מ במדבר גב' במדבר וילוי' בזיה מה דקשה, אלא בנחירה וכמוש"כ התוס' שם ד"ה ר"ע, וילוי' בזיה מה דקשה, דלפי הגמ' דילין, ذקרה דזוחבת בפסה"מ במדבר וכמוש"כ רשי' כאין, שחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הנ"ל, שוב ילפינו בקר וצאן של חולין מכבוי ואיל, דכמו צבוי ואיל טען שחיטה לאחר כニستان, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרשה גמורה היא, ודוו"ק. על"ש גמר' רבי היא דתני' רבי אומר זוחבת כאשר צויתיך, מלמד שצטווה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דרבי.

א' **למה** לא נפרש כפושטא דכאשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השחיטה בקדשים, דכתיב ושותת את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כתוב באמת, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספר, וק"ז בעחחת"ס כתוב דרוב התנאים חולקים זה על רב, ומפרשימים כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביאו הרמב"ם האי רב' וכן הטור מביאו בראש הל' שחיטה, וכל הדין דיש שחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק' אחר רק האי ברייתא דרב, כאשר תראה בביאורינו בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרא רחוק וڌוחוק, ורוב התנאים חולקין עליו, וכן מ"מ על האי דרשה כסמכין.

ב' **למה** השמייט רבי עיקר הל' שחיטה שהוא, מה דאמר שモאל לעיל דף ט' ע"א שהי' דרשה חלה הגרמה ועיקור, ומציין להל' שחיטה קנה ושת ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה שהוא ג"כ הכל' נחרה לדעת רשי' ותוס', גם נחרה בעין בסימנים, ומסתמא בעין שיעור, כמה מן הסימנים צrisk' לנחר.

ג' **איך** מוכניס בקרא דכאשר צויתיך, דקאי מפורש אברך וצאן, גם עוף דלא נזכר כלל בקרא, והתוס' הרגישו בקושי' עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשותות וגמטריא של כאשר, ואיה מצינו בכל הש"ס שמצוה ולא דאורית', יהי' נבנה על גמטריא' מושכלת צאו.

ד' **קושי'** תוס' על הגמר', מה לא הביא בר קפרא דלעיל, דדרש מזאת תורה הbhמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין בהמה לדגים, ומה דלא הקשו דהוומ"ל דתנא דברייתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הbhמה והעוף, דאיתא לומר מה בהמה בשחיטה אף עוף בשחיטה, הוא משומם דשם סתמא נשנית ולא נזכר שם התנא, אבל באמת הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי' דר"א הקפר, כיון דכבר הביא לעיל כמה תנאים, דס"ל

מן הדם, וגם שפך את דמו דכתיב בחיה ועוף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארכתי בה למעלה ומספר אילא מוקם טובא לומר אודורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש ברשי"ז של שכתב בד"ה דרס בהו, ו"ז"ל,, שהחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמי עלי הא דר"ח" עכ"ל, הריadam שחיטה ממש בעי ר"י, או ליתא לד"ח דמחלוקת בין עוף להמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, ואז ע"כ מה"ת הוא ולעכבר, ואינו דומה למייעוט בתרא, דומה"ת אילא חילוק בין לכתיחה לדיעבד, משום דשם אתה ההלכה דרבבו של אחד כמותו, אבל כאן, אי שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, ע"כ הוורידין מעכבים דבלא וורידין ליכא שפיקת דם הנפש, וכל זאת פשוט וברור, ודוק".

דף כ"ט ע"א גמר', חדא בחולין וחילא בקדשים וצריכא וכו', יש לתמונה טובא על האי צריכתא, דהאי טעמא לדם הוא צריך, לא מספיק אלא להזכיר לכתיחה כל הסימן, אבל לא לפסול בדייעבד, וכאשר קאמר נמי ליקמן, דair"י דקאמר עד שישחות את הוורידין בקדשים, אמאי פליינו רבנן עלי, וכתבו התוס' בריש פרקן להוכיח מהזה, דרי" ריק לכתיחה קאמר ולא לעכבר עי"ש, הרי דהאי טעמא לדם הוא צריך אין כדי לפסול השחיטה, וכן כתוב העמיעיט על הרא"ש בריש פרקן, וכש"כ דקשה לצד השני של הצריכתא, דקאמר, דאי אשמעין בקדשים דסגי ברוב, הו"א דבחולין דלא צריך לדם, גם בפלגא סגי, ואזאת מהיכי תיתני, דמה דשיך לגוף השחיטה, ודאי דין חילוק בין קדים לחולין, אבל מה שנעל"ד בזה, דהאי צריכתא קאי על ההלכה דקמנני רבוי דאתא על הושט ועל הקנה ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בהמה, דכתבנו לעיל דרישא סותר לסייע. וכן פרשונה לפי שיטת הרמב"ם ורש"י, דאיicia לכתיחה ודיעבד בהאי ההלכה, דלכתיחה בעינן סי' שלמים, ובדייעבד רובה נמי שפיר דמי, וע"ז קאמר עתה, דלולי דASHמעין תנא בקדשים האי ההלכה הכה, על הושט ועל הקנה בקדשים, ומושום מתרצים האי ההלכה הכה, על הושט ועל הקנה בקדשים, ועל רוב לדם הוא צריך, הצריכה התורה שחיטתת כל הסימנים, ועל רוב וכי" הוא בחולין, דלא צריך לדם, ואי אשמעין בקדשים סגי ברוב, עדין יש מקום לפреш ההלכה דעת הושט ועל הקנה בחולין, ומופטרש להיפך דסגי בכל דחו, דהיאנו מעשה טרופות, והא דקאמר בפלגא סגי אין הכוונה פלאגא דוקא אלא ה"ה פחות מפלגא, ותדע דבקנה ודאי דגס בפלגא לא סגי, דהא פשיטה דעת"פ מעשה טרופות בעינן, וע"כ על הושט קאי משום דמייטרף בפחות מרוב, אבל נקט פלאגא אבל לאו דוקא פלאגא ממש, ובהכי ה"י ההלכה מתפריש יפה, וכדי ליתן טעם דמהיכי תיתני נחילק בין קדים לחולין, קאמר האי טעמא דבקדים לדם הוא צריך, لكن מסתבר לאוקמי האי ההלכה דקאמר שני שיעורין, שיעור הגודל בקדשים, ושיעור הקטן בחולין, אבל לא דאנן הוה פסלין מה"ט בקדשים בשחת ריק רובה, ובזה תבין דברי התוס' בד"ה, אבל בחולין דלאו לדם הוא צריך, אםא בפלגא סגי, שנטקשו להו, וכלאו מה קשי' לה, דהא אפשר וחצי בהמה שחיתתו פסולה, וכלאו דומוקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, דמדרבנן פסולה, וכמו דומוקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, אבל לפי האמור דהאי פלאגא דהכא, לאו פלאגא ממש קאמר, אלא מעשה טרופות, וכי" אוושט, אין מקום לפסול מדרבנן, דכיוון דגס בכ"ש סגי ליכא למיגזר מידי כMOVBN.

ומה ומה מאוד מיושב נמי באזה קוש' המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחצוי אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב חצוי ממש קאמר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר בקדשים ממש דם בעינן ממשו ונוסף על הרוב, דבاهאי ממשו

לא עbi לכתחילה יותר מס"י אחד ורבנן הוא דחושו שהוא לא אתה למיעבד רובה דח, י"ל דהכא ליתא להאי חשה, דלכארו' קשה מהא דאמרו לקמן קכ"ג ע"א דבטלית טבולת יום לא חיישין שלא יקרע רובה ויאמר על מתחה או פחות מהחיטה וזה דלא חס דלא חס עללה למיקרעה בשופע, וא"כ הכא בשחיטה ודאי דלא חס למישחט ואיך חששו שלא ישחות רובה, אבל הענין לכך הוא, דחושו שהוא יארע שלא ישחות רובה ויעבור זמן שהי"י להשלים השחיטה, ואז יה"י דראא דמונא והפסד, דיצטרך להתריף, שכן ידמה על מהחיטה שהוא רובי, ולכן החמירו לשוחט לכתיחה כל שני הסימנים, ומיליאו הוא רוחק שיארע לו שחיטה מצומצמת זו, אמור מעתה כל זאת במקום שיאנו אווז הקנה כדי שלא לנגע בשופט, שפיר חששו שהוא יארע לו שחיטה מצומצמת, ולהשלים לא יהי בידו, משום שייעבור זמן שיעור שהי", ויהי החחש שם נקב הושט או דבאותם נקב הושט ולא יכול להוסיף על הקנה משום שהי"י אבל שאוז את הקנה באופן דבטח לא שיקח החחש שם יאמר על מהחיטה שהוא רובי והוא מצי להשלים כל היום, כי ממן"ג אי אילא רובה בקנה כבר איתכשר ואי ליכא רובה הרי על חצי קנה פגום מצי להושף כ"ש, וכך שנוןינו בסוף העמוד בשחת חצי גרגרת ושחה בה וגורה אח"כ דשחיתתו כשרה ממ"ג, ואי דרש"י דשהי"י במייעוט בתרא נמי לחומרה דמסיק בתיקו, מ"מ כאן בספק לית לו בה, וזה קרא לי חכמה עד שאמר חכמים ברי וכו'.

ולדעת הרמב"ם דצרכי מה"ת לכתיחה ב' סי' ג"ל היינו במקומות אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר לאחר שרין לי' לשוחט לכתיחה רק סיון אחד, אלא דלא ידעתו איזה חכמה אילא בא האי חידוש דין, ולומר כפשוטו נמצא דבר חכמה בהאי עצה דלשוחט רק הגיגרת לחדוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שככל בר ב"י יוכל לאמרו ואולי דיחידש לנו שלא נאמר דכל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מחמת חיש טרופות איינו ראוי מקרי ומיליא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שניהם ראים לשחיטה בעינן, קמ"ל דהאי ראי מקרי, ויש בעינן זה חילקי דין ולא כל המקומות שות, עיין דף פ"ח ודווק.

ע"ש עbi ר' ירמי וורידין לר"י שהה בהן דרט בהן מהו, הלב אר"י רוצה להוכיח טכאנ שיטת רשי", דהאיבעי בהחליד ושחה במיעוט סי' קאי על' מיעוט בתרא, דהרי כאן ודאי לא עלה ע"ד ר"י, דורידין יעכיבו בדייעבד אם לא שחטן, דפשיטה דורידין לא נאמרו בתורה או בהלמם"ס, אלא ודאי ר"י ריק לכתיחה קאמר לשוחט את הוורידין, ומ"מ מסתפק ר' ירמי אוili שהי"י ודרשה פושל בהם וסיטים שהוא ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמותו איך ישגה שגיאה רבתא זו, וגם עירובם דברים ראייתי כאן, דלכתיחה ודיעבד מה בעי הכא, דלפי דעתו, דלא נאצרו וורידין לא בקראה ולא בהלה נס לכתיחה לא נצרכו להצrik שחייטן, וע"כ דר"י ריק מדרבנן אצrik וורידין וא"כ שפיר אפשר דאך בדייעבד פועל מדרבנן, ואם נניח לו דגס זאת פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיטתות וורידין לעיכובי ריק לכתיחה, א"כ נאמר דרב ירמי עלה ע"ד דපלו במה דאצרכו רבנן לכתיחה, אית ב' פסול שהי"י ודרשה לפיסיל, וזה יותר ממה שסוביר רשי", דרש"י במיעוט בתרא אמר למלאי ומפני שלכתיחה בעין כל הסי' מה"ת וכן ריצה ר"י לפסל שהי"י ודרשה מהא דאצרכו רבנן רק לכתיחה אתמהה.

אבל הדבר פשוט כביעה כביעה בכותחא דר' ירמי קמסתפק אי ר"י מדין שחיטה קאמר ומיליא הוא מה"ת ולעכבר, ושפיר נאצרו בקראי, דהרי ושחת דרשין דבמקום שזב ושח חטוו,

מושום דאגלאי מلتא למפרע דמעיקרא שם גם שחיטה עליה, א"כ איך קאמר לעיל דלפלוgi בהכחירה דפירה בתרי גברא או בתרי סודרא, והוא לכ"ע מטמא אגמל"ם דשחיטה הוה, ונדחק הרבה, אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, ודודאי מודה ר"ל על גוף השחיטה שams נגמרה בהכרח, אגמל"ם דכלול השחיטה הוה, וממילא האי גם לאו גם מכח הוא, ולכן بلا נתנקה עדין, נוכל האי גם להזכיר עתה אחר שנתגלה גם שחיטה הוא, אבל בנתנקה שצרכין אנו לומר דחכשייר אז קודם הגilio, בזה סובר ר"ל ור"ח דעת ל' כוותי, שלא מהני הגilio על דבר המסתלק, דאנן בעין שאז כאשר הדם על הדלעת יקשר, ואז עדין לא נתגלה ור"י ורבי סברו, דהגילוי מהני גם על דבר המסתלק, שנאמר שעשה פעולתו אז קודם שנתקלה, ולכן אמרין אגמל"ם א"כ לאחר הגilio, לכ"ע מהני הגilio לדון עלי' כפי אשר נתגלה עתה, דיינו לומר דכלול שחיטה מיקר, וממילא מצי הדם שניתז באמצעות השחיטות אחר הגilio, עכת"ד הלב אריה ז"ל וה"ה הדברים שנאמר למ"מ, ובזה ישבתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל רבא בזכחים לי' כר"ל, אכן לשחיטה וכו', למה לא חשב בהדי הני תלת הלכה כר"ל לבני ר"י ביבמות ל"ז ע"א, ולפי האמור פליגו א"י מהני אגמל"ם בדבר המסתלק, הרי הוא ממש אותו הפלוגתא בערך המועברת שהיא בין הני תלת, כי גם שם פליגו א"י מהני החלטה שכבר נסתלקה קודם הגilio שפהילה, וא"כ הינו לך ולמה החזירו מכך ההלכה, ר"ה בבבמה שמשחיטה גם על סי' א', אלא דלא מתכשר כי אם בשנים, וכאשר כתבעו לקמן ל"ב בסברת ר"ע, כי סברתו זה קיימות דגש ר' ישבע לא פlige עליה מסברא, אלא דה חזירו מכך ההלכה, לכל שנטולו אפי' במיעוט סימנים העוף בס"י שחיטה פסולת ולא טרפה שיחטינה, וכן בגבור השחיטה כהונן, הדרין לסבירו דגם סי' אחד שחיטה מיקרה לחיביו מושם שחווטי חז' צ"ל, וכן הבין ע"כ המהרש"ש ז"ל בהגותיו שם בסוגי' שבביא ראי לסבירו ר"ע, מהאי דכן עשה בה מעשה דחתאת העוף,adam נפרש כפשו דחתאת העוף דוקא קאמר אדרבא הראי' תתhape לסתירה, אלא דמה שכתו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, אך אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסיק לחוב וקאמר אלא במיעוט סימנים פליגו, דלא מהחיב ולאה לא מחיב, וכן מצאתי בהגותות מהרש"ש שמחפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מי' ע"ב, דשותח בשבת בחוץ לע"ז דחיב' ג' חטאות, והוצרך לאוקמא בחטא העוף ובחייב קנה פגום, אבל בזבח בהבמה לא, דמכי שחת סי' אחד אסרה ואיך מתחז בעפר הוא, והרי כאן מחיב לכ"ע בס"י אחד בבבמה, ותריצו דשאני הכא דגמור השחיטה בפגם אבל התם כיון דלע"ז שחיטה ונארה בס"י אחד, אכן מתחז בעפר וכנטקלקלה בשחיטה יחשב עכת"ד התוס', וכבר צוותו על דברי התוס' אלו, דהלא מתחז בעפר דקאמר הש"ס שם, הינו דתו אינה בהמת קודש הרואי' לבא לפנים, אבל לא שחשיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימה הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשותח לע"ז חייב משום או"ב, וכיסוי הדם, ואיך קאמרו דהוה ננטקלקלה בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטתה ודוק, ולא עוד אלא דמי רואה, דלר"ל דסובר אינה לשחיטה וכו', ע"כ א"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר לצרכי עכ"פ למגור השחיטה כאשר כן הוא באממת, דהנה לקמן דף ל"ז ע"א, פליגו רבי ור' חייא בשוחט והתיי' גם על הדלעת בין סי' לסי' אי מכשיר או לא, וקאמר דפליגו בפלוגתת ר"י ור"ל, דרבי סובר דמכשיר סובר ישנה וכו', ור"ח דסובר אינו מכשיר סובר אינה וכו', וקאמר שם ר"פ, דהכל מודים היכא דלא נתנקה הדם דמכשיר, כי פליגו בנתנקה בין סי' לסי', ונתקשה שם בחידושי הר"ן דכוון דקאמר דליך' ע"ב ללא נתנקה מכשיר, ע"כ

יותר לא יצא גם יותר, ועוד דלעיל לא קאי לפרש ההלכה, כי היכי דנימא דהא דקאמר על הושט ועל הקנה מוחצה קאמר ומيري בחולין דהרי ההלכה דעל הושט ועל הקנה לא מיתפרש אלא כלו או מעשה טרפות, אבל מוחצה מהיכי תיתי, וא"כ איןו אלא מדרבנו ומהיכי תיתי דנסpoll קדשים בשבל זה, וזה ברור ואמת ואין צורך בכל מה שנחקרו האחרונים בזה ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ל מושום לו סי' סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור"י אמר ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, אמר רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחת סימן אחד בחוץ וס"י אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחיב ולמ"ד אינה וכו' לא מחיב, אמר לו רבא ב"ש, מ"ר לא אמר היכי ומנו ר' יוסף, והיכי דשתוט סי' אחד בחוץ וס"י אחד בפנים נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחתאת העוף בחוץ, לא נחלקו אלא כמו שחתוט מיעוט סימנים בחוץ וגמר בפנים, זהה מחייב ולזה לא מחיב, עכ"ל הגמ', והוא מוקשה עד מאי יוצא ואני בא בה, רשי' ז"ל פי' דבעוף קאי, והתוס' דחו דאי' לפרש כן, لكن פרשו דבבבמה קאי, והי' מיטפר לר"מ' דחיב, אבל חידש לנו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי' מ"ד דחיב, מושום שעשה מעשה דחתאת העוף, והא דקאמר רק פסולה לאו דוקא דחיב' נמי לכ"ע, ז"ל הא דקאמר שעשה בה מעשה דחתאת העוף, לשנא דלעיל מוניה נקט, והכוונה שעתה שחיטה העוף דעלמא, דכוון דמצינן בעוף בס"י אחד שחיטה מקרי, ה"ה בבבמה שמשחיטה גם על סי' א', אלא דלא מתכשר כי אם בשנים, וכאשר כתבעו לקמן ל"ב בסברת ר"ע, כי סברתו זה קיימות דגש ר' ישבע לא פlige עליה מסברא, אלא דה חזירו מכך ההלכה, לכל שנטולו אפי' במיעוט סימנים הוה שחיטה פסולת ולא טרפה שיחטינה, וכן בגבור השחיטה כהונן, הדרין לסבירו דגם סי' אחד שחיטה מיקרה לחיביו מושם שחווטי חז' צ"ל, וכן הבין ע"כ המהרש"ש ז"ל בהגותיו שם בסוגי' שבביא ראי לסבירו ר"ע, מהאי דכן עשה בה מעשה דחתאת העוף, adam נפרש כפשו דחתאת העוף דוקא קאמר אדרבא הראי' תתhape לסתירה, אלא דמה שכתו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, אך אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסיק לחוב וקאמר אלא במיעוט סימנים פליגו, דלא מהחיב ולאה לא מחיב, וכן מצאתי בהגותות מהרש"ש שמחפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מי' ע"ב, דשותח בשבת בחוץ לע"ז דחיב' ג' חטאות, והוצרך לאוקמא בחטא העוף ובחייב קנה פגום, אבל בזבח בהבמה לא, דמכי שחת סי' אחד אסרה ואיך מתחז בעפר הוא, והרי כאן מחיב לכ"ע בס"י אחד בבבמה, ותריצו דשאני הכא דגמור השחיטה בפגם אבל התם כיון דלע"ז שחיטה ונארה בס"י אחד, אכן מתחז בעפר וכנטקלקלה בשחיטה יחשב עכת"ד התוס', וכבר צוותו על דברי התוס' אלו, דהלא מתחז בעפר דקאמר הש"ס שם, הינו דתו אינה בהמת קודש הרואי' לבא לפנים, אבל לא שחשיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימה הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשותח לע"ז חייב משום או"ב, וכיסוי הדם, ואיך קאמרו דהוה ננטקלקלה בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטתה ודוק, ולא עוד אלא דמי רואה, דלר"ל דסובר אינה לשחיטה וכו', ע"כ א"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר לצרכי עכ"פ למגור השחיטה כאשר כן הוא באממת, דהנה לקמן דף ל"ז ע"א, פליגו רבי ור' חייא בשוחט והתיי' גם על הדלעת בין סי' לסי' אי מכשיר או לא, וקאמר דפליגו בפלוגתת ר"י ור"ל, דרבי סובר דמכשיר סובר ישנה וכו', ור"ח דסובר אינו מכשיר סובר אינה וכו', וקאמר שם ר"פ, דהכל מודים היכא דלא נתנקה הדם דמכשיר, כי פליגו בנתנקה בין סי' לסי', ונתקשה שם בחידושי הר"ן דכוון דקאמר דליך' ע"ב ללא נתנקה מכשיר, ע"כ

הקרבן נגד האי גilio, וכן קאמר דהיכי דשחטו ס"י אחד בחוץ, נoho דלגבוי חיויבא דכרת וחטאת דהוה נתנקנה הדם, פליגו ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענין פסול מודים דפסולה, משום דעשה מעשה דחטאתי העוף, וכאשר פירשנו למעליה, דלישון דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דשחיטת העוף דלכ"ע שם שחיטה עליה, והיא כשרה, ע"י מהני הגilio כדי לפסול, אבל לגבי חיויבא ודאי פליגו, דהה הוה נתנקנה הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סיינמים, וזה תלוי בפסקת אגמ"ל, אלא דל"ר"י לשיטו, גם על נקב הושט בלבד, שם שחיטה עלי' והאי מותועס"ס סוףDKامر, מתחילה ממש קאמר, דהינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטו על נקה"וו לאו שם שחיטה עליה, עלי', ולסוףDKامر הינו בסוף ס"י אחד, אז שם שחיטה עליה, אפילו הפסיק, אלא דשחיטה פסולת תקרה, ולגבוי שחיטה כשרה לבסוף ממש בעין, והוא כפי שביארנו לקמן ל"ב דר"י יליף מההלהכה, דכל פסול בשחיטה נבלה, דכל מעשה טרופות בסימנים שם שחיטה פסולת עליה, באופן שא"א לשחות עוד אפי' שלא במקומות הנקב, מושום דלשתתי" דל"ל כמוון דמונה בדיקולא דמי, גם במקומות הנקב ה"י מקום לשחות כראוי, דאיכא רוב חז' מהנקב בצירוף מיעוט בתרא, ומධאمراה לנ הלהכה דבמעוט קמא מקרי פסול בשחיטה, הרי דנקה"וו יש לעלי' שם שחיטה פסולת, רק כה שגמרה ואפי' בהחサー, דכל שנגמר השחיטה, על ההתחלה לאחר שגמרה, מושום דשחיטה נמי, אגמ"ל דנקב איקרי שם שחיטה, אמרו מעתה בשחיטה כשרה נמי, דל"ר"י לא שיטול הראשו שעה בשוט שם שחיטה כשרה עליה, וכך לא די שיטול הקרבן אלא דחיב נמי השוחט, דמקרי שוחט בחוץ בהאי מיעוט סיינמים, אבל ר"ל לשיטתי" דאית ל"י כמוון דמונה בדיקולא דמי, דל"ר"י יליף מן הלהכה דמ"ק נמי בשם שחיטה יקרה, דלulos לאו שם שחיטה עליה, אבל פסל הוה, מושום דאינו מצטרף לרוב החוות, כי המיעוט בתרא של הושט א"א לצרפו לרוב, דהוה כחותך בשבר המת, אבל לעולם מצי שחת שלא במקומות הנקב שחיטה המתרת מידי נבילה, וכיון דלאו בשם שחיטה יקרה, לא מיבעי דאינו חייב כרת וחטא ל"ר"ל, דל"ל אגמ"ל ולא מחייב אפי' בסיון שלם בחוץ, אלא דגס כשר הקרבן דניהו דלענין גוף השחיטה, גם הוא מודה אמרין אגמ"ל, אבל לא נתגלה אלא דגס האי מיעוט ש"יך לשחיטה זה לא נתגלה, ואיך יופסל הקרבן ע"י חלק מון השחיטה והותורה אמרה איש אשר ישחט וע"ז בלבד לאו שם שחיטה עלי', וכן כשר הקרבן.

ומעתה תראה איך כל פסקי הرمב"ס מכונינים, ומה שאמת ותורתו אמת, דהנה לגבי פלוגות' אגמ"ל, הלא איפסוק הלכתה כר"ל לנבי ר"י בחולץ למעוברת, ומיליא נס הכא בשחיטה דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, אבל לגבי פלוגות' זו אי תחלת השחיטה דהינו נקה"וו בשם שחיטה יקרה אם בפיסול, להיות שחיטה פסולת, ולא תhani לה تو שחיטה לטורה מידי נבלה, אפילו שלא במקומות נקב, ואם לא בפיסול וגירה בהחサー שנאמר לגבי השחיטה עצמה אגמ"ל, דגס על האי מיעוט שם שחיטה כשרה עליה, או לא אמר כן, בזאת הדרין לכלא דר"י ור"ל הלהכה כר"י, וכן פסק בה' שחיטה דשחט מקצת סיינמים ע"י נカリ השחיטה פסולת כר"י דישנה לשחיטה וכו', ומיעוט דגס המ"ק בשם שחיטה יקרה, והוא צבחו של נカリ, אבל לר"ל לא ה"י מיפסל בכ"כ, דלא קרין ב"י צבחו על מיעוט סיינמים, ומה שאמר רבא דהכל מודים הינו בס"י שלם ולא במייעוט השט כנ"ל, ובפסח"מ פסק נמי דבשחט מיעוט סיינמים בחוץ דמיפסול, משום דישנה וכו', וניהו דלא מיפסל רק בשחיטה ולזה שתקרה שחיטה בעין הגilio של סוף השחיטה, הלא על גוף השחיטה גם ר"ל מודה אמרין אגמ"ל, כמו אמרין בלא נתנקנה הדם, אבל לענין חיויבא פסק דמייפטר ואפי' בסימן שלם, דבאה

השחיטה, ואי דלע"ז, הרי אכן פסקינו שחיטה שא"ר שמה שחיטה, ואחרי העין מצאת תליית' שאיתן כאן שום קושי' והכל מכון דהנה עיקר פלוגות' ר"י ור"ל הוא מבואר מתוך הסוגי', בהתי על הדלתע באגמל"מ בדבר המסתתק, אבל על גוף השחיטה לכ"ע אמרין אגמל"מ, לקרוא כל המעשה בשם שחיטה, דהינו דגס תחלתה לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחקקי השחיטה, וכך כל שלא נתנקנה הדם מכשיר הדם עתה אחר הגilio, משום דעתגלה דהאי דם לאו דם מכיה הוה כמש"כ לעיל, אלום כדי לחיב על ש"ח לא די ביה דניהם דעתגלה דגס תחלתה ה"י שיק לשחיטה והיא חלק ממנה, עד שדים הניתז לאו דם מכיה נקרה, אלא דם שחיטה, אבל חלק שחיטה בשם שחיטה יקרה, לחיב עלי' חטא, וכן בשחט גו' מקצת סיינמים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, וכן שחיטת נカリ דהוה כה אדם ה"י כשרה, אלא דאסורה מקרה דוקרא לך' ואכלת מזבחו, מכאן שזבחו אסור, לכא למייר כמש"כ רשי"ז ז"ל דפסול גם לר"ל, משום דניהו דלאו שחיטת נカリ הוה, מ"מ פסולת, דהוה לי' כקוז בעלמא, זהה ליתא לרמב"ס דאם לא יקרה בשם שחיטת עכו"ם, אז כשר דלא מקרי זבחו, וניהו דהאי מיעוט עכ"פ אינו זבח ישראל, מה בכ"כ והלא לא בעין זבח ישראל אלא למצוחה, רק כה אדם בעין והוא איכא וא"כ הוה ג"כ כשותפי חז' דבעינו זבח נカリ כדי לפסול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דמצטרף להיות חלק הזביה, כי היגlio לא פעיל רק שתהי' נකראת חלק מן השחיטה, ולא בשם זביה סתם, וכך לא נזכיר בגמ' במירא דרבא בהכל מודים, וכן במה דפליגו, רק שחט סיינ' אחד, ולא מקצת סיינמים, ובסימן אחד כבר כתבנו דשםעין מדר"ע דבשם שחיטה יקרה אף בבהמתה, אלא דעתגין אינה שחיטה כשרה עד ישיחוט סיון השני, וכן קאמר דשחט סיון אחד נカリ וסימן אחד יישראל, הכל מודים דפסולה, דהרי איכא שם זבח עכו"ם גם על סיון אחד אפי' بلا סיון שני, והא דקאמר שהרי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לא דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיטה עלי', אבל כיון דאיכא מעשה טרופות, הוה שם שחיטה על סיון שלם, ואם תרצה לדקדק יותר אמרנו לך' דרבא באמת ס"ל, דזבחת לגבי ישראל לעכבר נאמרה כאשר נראה מהה שאמר רבא לקמן ל"א ע"ב, בהא אזכרו ר' נתן לרבען מי כתיב וחטא זבחת כתיב, וכוי' אכן לא פסקינו ביה כרבא, כאשר מתבואר באורך בקונטרמי מצה שמורה עיישי', וקאמר עוד דבעולות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למטה וסי' אחד למטה, ובס"כ הרשב"א פסולת, משום דעשה דחטא את העוף למטה, וכיון דמצינן שם מליקה על סי' ז"ל, דמליקה דומי' דשחיטה בהז, וכיון דמצינן שם מליקה על סי' ז"ל, דבליל הני לא בעין שום גilio, אבל קאמר דפליגו שלא בשתוט סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, דניהו דשם שחיטה איכא על סי' אחד, אבל לא שם שחיטה כשרה בעין, וזאת שחייב על ש"ח הלא שחיטה כשרה בעין, ואתה שהיא שחיטה כשרה תל"י בהגמר, דאם לא גמורה או גמורה בפיסול, הרי פטור דלאו שחיטה כשרה יקרה אלא שחיטה פסולת, וכן ביה פליגו, למ"ד אגמל"מ על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סיון אחד בחוץ, אם גמורו בהחサー בפנים, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחיב וב"ז קאמר רב בה"ש, דר' יוסף לא קאמר הכי, דמשמע לעי' מدلלא אמר רבא קרין נמי לא פליגו דפסול, דס"ל לרבעא דלענין לפסול קרbin נמי לא פליגו ר' יוסוף לא קאמר הכי, דמשמע לעי' מدلלא אמר רבא קרין נמי הוה וזה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי השחיטה עצמה כ"ע אית' לה אגמ"ל, ואיך לענין לפסל הקרבן הוה בלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרבו לפניך אגמ"ל דעתחט בחוץ סי' אחד שחיטה כשרה, ואיך נכשיר

כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מבחן שחוט,adam ה' הקנה פגום במקצת דין לשחטו במקום אחר ולא עוד אלא דר"ל מרוא דין Hai שמעתא, הוא בעצמו אומר לקמן ל"ב ע"ב' בדבשחט שלא במקומות חתק דין אינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה היא השחיטה מפורעת בעינן, וכל שנפק במקומות אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקומות השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בפסק הגרגרת הוה כמאן דמנון בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דהוא מותירוצו על מתני' דפסחא ג' הדר ב', אבל בגין הדין לבבי ושט קם דיני', בדנפק הוושט במקצתו, מציא שחט לעמלה או למטה לטהרו מדינבלה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי מירמות אהדי.

אבל לפע"ד נראה ברור, דהא דפosal לדעת רשי' ב' וג' מקומות אף בדיאכ' ראוב במ"א, היינו דוקא בוושט ובשהתחל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחילה לעיל ריש ד' ח' ע"א, איך יכול שוחט אשר באבר, דבר הקשתי לעיל ריש ד' ח' ע"א, כי' יכול שוחט רב בשחט ב' וג' מקומות בוושט, כפי מה דפסקין דכנגד מה שוחט לא מצטרף לרוב אלא בהיקף, וא"כ האי דחתה תhil בושט ביל' לנמרו מעשה טרפות, בעלמא הוא, והלא בלא' הקשו הרשב' וא' רשי' לעיל ד' כ' ע"ב, דבכל שחגemo הרוי אגמל' מ' דשייך לשחיטה, אבל כאן טרפות, אלא דכל שחגemo הרוי אגמל' מ' דשייך לשחיטה, אבל כאן בתחיל בושט והניחו מנוקב, וא"כ שוחט לעמלה או למטה, מה שוחט בלא' הקשו הרשב' וא' רשי' לא יופסל בהאי נקב דלא שייך לשחיטה, אבל התירוץ בזיה הוא, כיון דביהיקף מצטרף למה שלמעלה ולמטה, שפיר שמשחח עלינו מה תאמור, וא"כ יופסל ע"י מה שוחט כננד הנקב, כמו דהוא פסליין סכך מלובנת אי לאו דביה' ש' מרווח רוח, משום צדדין לעיל שם, שאני התם, דע"י שריפה או קו"ז ודאי מיפסל משום דיש טרפות לחצוי חיות אבל כאן דנעשה בסכך ובדרך שחחיטה, הרי ממי'ן כשר אדם אין טרפות לח' ח' פשיטה דכשר ואם יש טרפות לח' ח' ע"כ לומר דפועל בקרב המיתה גם מה שכנגד השחוט, וא"כ הרי הוא מוסיף על השחיטה מה דלא מפסיד, וכמו דאם שוחט עוף בקנה ומkeit השוטט אפילו ניקב תחלה הוושט, דלית לנ' בה, ולא נאמר דהרי ניקב הוושט תחילת והאי ניקב בוושט רק שחיטה שנגמרה בקנה בלבד, וע"כ לומר כיון דהוא מctrף בוושט ראוי לצרפו לשחיטה.

הרי זה תוספת לשחיטה שאינו מפסיד, וזה אמרת וצדקה.

אמנם כל זאת למ"ד דלא בעינן השחיטה מפורעת, אבל למ"ד דבעינן השחיטה מפורעת, ויליף זאת מקרה דח' שחוט, הרי השחיטה שאינה מפורעת פסול שחחיטה הוה. כמו שהי' ודרשה ואיינך פסולין שחחיטה, וא"כ האי מקצת חתק בושט לאחר שסילק ידו מן השחיטה, באופן שא"א להוציא עוד על החתק, הרי האי מקצת חתק בושט הוה שחחיטה שאינה מפורעת, וזה פסול שחחיטה כדרשה, ומה מהני שאח' כ' שוחט שחחיטה מפורעת במקומות אחר, כיון דאחר שעירור שהי', שאינו יכול להוציא עלי' הו"ל למperfush שחחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחחיטה, ולפ"ז גם בעוף, להאי מאן דפosal שחחיטה שאינה מפורעת, צריך לייזר שלא לנקב את הוושט תחילת כיון דיאכ' ראוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד בישובם, לומר כיון דנחתך גם למעליה או למטה ואפילו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש' ע"כ' אינו סובר כו, דעת מאפרשת על מפורעת וא"ל: "מנחה ונכרת דהינו במ"א" עכ"ל, ואין טעם זה מספיק ליפסל אלא בדילא ראוב במ"א, אבל בדיאכ' ראוב במ"א אלא דיאכ' ריב' מוגלה ולמטה אייזה חתק ליפסל, הכי הול'ל, מפורעת מגולה ונכרת, דהיינו שאין בו חתק חז' מן הרוב למעליה ולמטה, אז לא מרווח, אבל מלשון דהינו במ"א" שכ' רשי' מוכיח דכל דיאכ' ראוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפotta מבחן אינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשחו

הכח' כר"ל, דעל דבר המסתלק לא אמרין אגמ"ל, דלחיב על מעשה המסתלק קודם הגilio, הוה כמו נתנקה הדם דלא מכשיר, והבן הדברים כי הם אמיתיים תל"ת.

ורחי והרי לך מבורר גם מותoxic סוג' ז' דר"י ודר' פליגו, כי נkeh'יו נבלה דהינו כשחיטה פסולה, ופסקין קר"י ולא תקsha לך קושי' התוס', דרבא ס"ל בזבחים כר"ל, לגבי אגמ"ל דוקא ס"ל כר"ל אבל לא לעניין אם שם שחחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כל הא חדש ר' יוסף דגם במעיוט סימנים פליגו, ולא עוד אלא דמוכרח דרבא ל"ל כל, דעל המיעיוט שם שחחיטה פסולה עלי' דהא הוא מתרץ סתוות המשניות ד' ל"ב ע"ב, דכאן שחחט ואח' פסק, דאו פסול בשחיטה מקר', אבל פסק ולבסוף שחחט, בדבר אחר גרים לה ליפסל, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עלי' שם שחחיטה פסולה, ובזה נתישב היטב מה שתמה הראש יוסף עלי' יש' ז'ל, על שהקשה על הרמב"ם ז'ל דהشمיט הא דamaro, בהכשרה דפירה פליגו בתاري גברי או בתاري סודרא, והראש יוסף שפוך עלי' סוללה, דנעלם ממנה, דהרבmb'ס פסק ישנה כי' כר"י, וזה ליתא לפ' ביאורנו דיפה הקשה היש' ז'ל דלגביה התחלת השחיטה פסקין קר"י דהשחיטה מתחלת ממי'ק, אבל לגבי אגמ"ל הדבר הראשון כיון דזהו פסקין כר"ל ולכן לרמב"ם לפסוק הראון טהור כיון דשהפסוק הרמב"ם בפ' ה' בה' טומאות אוכליין, בנית' דם בין סי' לסי', ונתקנה דתולין לא אוכליין ולא שורפין, וזה כר' אש' בגמ' דקምרש תולין דרי' חייא ה' כי, משום דפסוקי מספקא לי', ישנה וכו' או אינה וכו', הרי דהא דפסקין כר"ל בחולץ לערבות, וגם גבי שחחיטה, אינו מכח ודאי, אלא לחומרה לא אמרין אגמ"ל אדבר המסתלק, וא"כ א"א לטהר בתاري גברי אלא חולין, וזאת איינו מפורש בגמ', ולכן השמיתו הרמב"ם, וסמך שנלמד סתום מן המפורש, אולם התוס' שישבו דגס לר'י הגרגרת עצמו כמאן דמנון בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נkeh'יו רק טרפה ולא נבלה, וממילא לא הוה שחחיטה פסולה, ולא מציא לפרש דפליגו ר'י ודר' בתרתי כנ"ל ולכן הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפירוש השוג'.

ד' ל' ז' ע"א גמר', אמר ר'י אמר רב השוחט בשנים ושלש מקומות שהחיטה כשרה, והעיר הת'ח'יך, מה עניין מירוא לו לאין, בשלמא לפ' השאלות דמייר'י דבין הכל איכא ראוב, י"ל דקא אמתני' דקטני' דרובהagi, וקאמר רב דהאי ראוב אפילו הוה מצורף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפרש דדוקא בדיאכ' רוב במקומות אחד מכחיר רב, ושמואל פליג גם ע"ז משום דבכ'ג'ו' ליכא שחחיטה מפורעת, דיו זה יותר הי' מקומו על המשנה דשנים אווחין בסכך הסמוך בעמוד, וגם יתר הקושיות שהקשה שם על פרשי' עד שמקרי' דעיקר בשאלות עי"ש.

אולם לפע"ד נראה דרש' ז' ושאלות לא פליגו ושניהם לדבר אחד נתקונו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי', שהקשה כיון דיאכ' ראוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד בישובם, לומר כיון דנחתך גם למעליה או למטה ואפילו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש' ע"כ' אינו סובר כו, דעת מאפרשת על מפורעת וא"ל: "מנחה ונכרת דהינו במ"א" עכ"ל, ואין טעם זה מספיק ליפסל אלא בדילא ראוב במ"א, אבל בדיאכ' ראוב במ"א אלא דיאכ' ריב' מוגלה ולמטה אייזה חתק ליפסל, הכי הול'ל, מפורעת מגולה ונכרת, דהיינו שאין בו חתק חז' מן הרוב למעליה ולמטה, אז לא מרווח, אבל מלשון דהינו במ"א" שכ' רשי' מוכיח דכל דיאכ' ראוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפotta מבחן אינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשחו

בהרבה מקומות, דהא דהשחיטה מותרת מיד הוא דבר חידוש גדול, ועכ"פ אין להסיף עליון, וכן אני אומר דנヒו דלאחר שחיטה מיד, מותר לחותך צית בשר מבית השחיטה, וכמו ש兩人 בבריתא דלקמו, אבל מי שחותך צית בשר אחר שחיטה רוב הסימנים קודם שישילק השוחט את ידו, מלגמור השחיטה בכל הסימנים כמוזו עלי מה"ת לדעת רשי" ורמב"ם, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטה דלכתחלה התירה המפרכסת, וכן אחר שחיטת רוב הsei ויסליק את ידו באופן דתו לא מצד גמרא מפני פסול שהי", אבל כל מן שעסוק בשחיטה לא, ולול דמיסתפינה, הייתי אמר באמת לא התירה מפרכסת רק בשחיטה שלמה שהיא שחיטה לכתחלה, אבל בשחיטתה דיבעד ברוב הסימנים צריך להמתינו עד שמתה משם, ובזה היינו מבינים מה שחלקו התורה השחיטה לשנים לכתחלה ודיעבד, ועיין בفتיחה עיקר ג' שם לעניין שחיטה שאינה רואיה כתבתתי דאיתנה מותרת איסור אבמה"ח, עיי"ש, ומילא שפיר מיפסל במשמעותו בתרא כמו במק"ד דהרי למי"ד יש טרפות לחיצות, ה"ה דלאחר כל הסימנים כל זמן שהוא חי היה נטרפת עי" נקובת הבני מעיים, אי לאו דלאחר שחיטה מותרת מיד, וכן אם נאמר דלאחר שחיטתה רוב הsei איןנה מותרת מיד שפיר שיק בה גם טרפה וכן פסול שחיטה במב"ת, כנפלו"ד נכון להמליך بعد שיטת רשי" זל.

אולם הרמב"ם, ע"ג דס"ל קרשי" דלכתחלה בעין סימנים כולם שחוטים מה"ת, ויתר מרשי" דאפשר בעוף הדין כן, מ"מ לא ניחא לי לפרש האיבעי במב"ת, ומפרשה כפושטה דבמעות קמא קמבעי בחילה, אבל בשאי", השיכל לפרש דההיבעי דשהה במשמעות סימנים קאי על שעירו שהי", דהיא כדי הגבה והרביצה ושהיטה, וקמבעי אי כי שיעור כולה שחיטה, או וכשיעור שחיטות מיעוט סימנים סגי, ושראות, מה ראה על כהה, לפרש הני שתי האיבעות על אופנים שונים, אבל אחר העיון שיטת הרמב"ם בזה ברורה ונכונה.

דרhana בין לרשי", דמפרש האיבעות על מב"ת, ובו לר"ת דמפרשם על מק"ד, קשה טובא, מה קמבעי, ומה קמבעי וזה בחילה וזה בשאי", ושנים לא קמבעו, לא בדראשה ולא בעיקור דסכי פגומה, ולא דבר הוא, עוד קשה דהרי איכה Tosfa מפורשת דשות מיעוט השוט ושהה כדי שחיטה פסולה, כמו שהקשו שם בתוס' על ר"ת, וכן ס"ל לרמב"ם, דהא פשיטה לי" דפסולי השחיטה פסול במק"ד, דעת זה ATA ההלכה, כמו שביארנו זאת כמה פעמים במס' ז, וכן בשאי" מפרש דההיבעי קאי על השיעור אם ככל השחיטה, או בשאי" כשיעור שחיטות מקטת סימנים סגי, והרמב"ם בזה לישטי"ייפה קמפרש דבר ביארנו דהא דנקה"ו נבלה הוא מטעם, ועל מקטת השוט נמי שם שחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד פסולה, וממילא גם בשחיטה כשרה, עיין לעיל בסוגי" סוף, כי על מקטת הsei שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעניין שעירור דישנה לשחיטה ובמש"כ שם, וא"כ שפיר קמבעי אי גם לעניין שחיטות שהי", בשחיטת מקטת הסימנים משערינו, אבל בחילה מפרש כפושטו, דההיבuid במיעוט קמא ואח"כ גמר הרוב שלא בחילה, וא"ג דבשאך פסול שחיטה פשיטה לי" דפסול במקצת כמו בقولו לאחר שקיביל ר"ע ההלכה שאמר ר' שבב מושם ר"י, מ"מ בפסול תלדה יש מקום להסתפק, משום דכפי הנראה פסול תלדה הוא משום שחיטה שאינה מפורעת, דא"ג דלית לנו הא דsharp ודר"ל דבעו שחיטה מפורעת, היינו דוקא לעניין שחיטות ביב' וג' מקומות, אבל לעניין חלדת הסcin גם אנו בעין שתהי גלו"י הסcin כדי לראות את ביה"ש מפורעת לעינים, וכן נראה משלו התוס' כאן, ד"ה החליד, דקשי" להו, דמה עניין זה להן, ולאחר מכן גבי מתני תלדה הו ליה להבאו, ותירצטו DAGGER דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת,

ביארנו זה ליותר דבגרגורת גם ברוב במא כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חידוש, אבל לפע"ד ראוי לקביל, כדי שלא לדחוק דוחק אחר דוחק בעית רשי" זל ודוק".

ע"ב גמר' עלי ר"ב החlid במיעוט סי Mai, תיקו, פרשי" זל דבמעות בתיא קמבעי, וסליק בתיקו, וכן בהג儒家 מספקא לנו דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד גם בשחת שני שלשים והגרים שליש פליגו, כן הוא שיטת רשי", וריב"ם בתוס' כתוב דהגרה מה שמי דשלא במקומות שחיטה ודאי לא נפסקת, אחר שחיטת הרוב במקומות שחיטה, דהוה כאלו שחיתת ברגלה, ור"ל, דאפשר נפרש כריש" דההיבעי דההיבעי דההיבעי הוא, משום דלכתחלה כמו בחילה ושהאי", דכל עצימות האיבעי הוא, משום דלכתחלה בעין שחיטות כל הסימן, א"כ עדין הוא עוסק בשחיטה, אבל בשגmr שללא במקומות שחיטה, הרי לא גמר שחיטתה כי מה שחתקה לעלה ממקום שחיטה הוא בחותך ברגלו, ואיך יופסל בשבל זה, השחיטה שכבר נגמרה עי" הרוב במקומות שחיטה, ובעיר אני ולא אדע דמה עינה הריב"ם, על האי מ"ד לעיל בסוגי" דሞגרמת דמפרש כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני" דשוחט לתוכן הטבעת, דבשחיט שני שלשים והגרים שליש פסלו רבנן, אע"ג דמודדים שאם ה"ה פרש בשחיטת שני שלשים ה"י מתכשר, וכמוש"כ שם הריבט"ז זל, וכאשר הארכתי לעיל בזה עיי"ש, הרי דסבירתי דהוה בחותך ברגלו ליתא, כי באמת עי"ז אתה ההלכה דליפסל השחיטה חשוב במקומות שחיטה, דכך בתבוננו דבכל פסול שחיטות, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אתא על מקטת בפיסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקטת בפיסול אתא ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי" דאם אכן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבען טריפאי ואיליא דהאי מ"ד דאף בהרים לבסוף פסלו, אלא דהרביב"ם הכי קא קשי" לי לרשי" דכיו"ם דמסיק לעיל דההיבא כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחילה, הלא יש סברא לכך בין שאור פסול שחיטה להג儒家, ואי דרבנן טריפאי לא מחלוקת, אבל ריב"י מחלוקת כי"ל ומ"מ בחילה הספק עומד במקומו, אלא דיויתר ה"י לו להקשות על פרשי", דאיך מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחלקו בה רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי".

והנה אי לדע, רשי" מDAO ריאת קמבעי לפסל או רק מדרבן בזה יש חילוקי דעתות בין האחוריונים זל, דנヒו דהא פשיטה לנו, דDAO ריאת באעין לכתחלה כל הסימן לדעת רשי" וכמו שכ' ג' בהרמב"ם זל, מ"מ לא מסתבר لهו לומר דמיפסל השחיטה במעטה בתרא מה"ת, וכן כתוב מהרש"ל זל גם לרשי" רק מדרבן קמבעי לי" ליפסל, אלא דלפ"ז נצחת הקושי" איך פסק רשי" לחומרה בדרבן בספקא דרבנן, וכ' עי" הרاش"ז, דמשום חזקת אישור דבכמה, אזין גם בספקא דרבנן לחומרה, והנה גם בזה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקת אישור איכא הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל אישור דרבנן אנו מסופקים אי אסרי זה, ובשב שמעתתא איכא כו"ז בזה, אבל איינו דומה לדרכה דוק"ק ותשכח.

אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא-DDI, כי החזקה לא יכולעת את הדין, וכן דברי הרаш"ז תמויהין.

ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיט רשי" באמת DAO ריאת קמבעי לי", ואני לתמונה כל כך על הסברא דאי יופסל במעטה בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, דברי כתבונו

והו ל' נקב בעלמא וטרפה, ע"ש, ועין ל�מן שם שכותבי לישב שיטת ר"ת וד"ק.

בא"ד ור' אושעיא מפרש החליד במיועוט סי' הינו לאחר שחחת הרוב האחד והחליד תחת המיועוט שנשר ושות סי' השני, ושהה במיועוט סי' דלקמן, מפרש דקיי אשוחט בסיכון רעה וכו', אבל כאן שכבר חתק רבו הרוי הוא אלו נחתק כלו, וכשمولיך ומביא כל הימים באותו מיועוטא, והוא אלו חותך ביד וברגנול ויש כאן שהי' פסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלシיטה זו צרכין לפרש ההלכה דעתן רב בבריתיא לעיל, "דרוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה" הוא השיעור דלכתלה ורישא דלהכה, "ועל הושט ועל הקנה"ATA לציין מוקם השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה הצמח האיבעי בחלה כיוון דהאי מיועוט הנשר כפסק דמי, דקמאן דמ"ד, עד שהו חותך בשער המת, והוא עור דלא הוות בכל שヒטה למ"ד תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לענין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת חיי מיועוטא, יותר משיעור שהי' כיוון דהו חותך ביד וברגנול, אי שהוא כשהי' בהמה בין סימן לסיון.

ולפ"ז בחלה קמנין, כמו דמוסוף בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מיועוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאור' מאי קמבעי לנו, כיון דלא שיק לשחיטה אף לכתלה, אם שורה בחתיכת דבר דשותט בסיכון רעה דקאמר רבא דמליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה מביה"ש ומוליך ובמביא תמיד, בין חותך בין איינו חותך, וכמובא בזה ב' דעות בתו"ש עי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לנו אפילו אין חותך מס' השני, כי' שעוסק בהא מיועוטא, דלא גרוו ממוליך ומביא בלא חתיכת כלל, אבל כל זה דוחק, דחויל' לספק בשחיטה בסיכון רעה שפעמים איינו חותך כלל מה דינו, ולכן נראת דהני בעלי האיבעוי מסופקים בפירוש ההלכה גופא באיזה אופן מתפרש או דכתבה בעין סי' שלמים ורק בדייעבד סגי ברוב, או דשעורא דרוב לכתבה הוא, ולא עיי' יותר, אלא לא דלפ"ז האיבעוי בחלה ה' בתא"ל דתחת העור כשרה.

ודע דלפ"ז בהני שתי האיבעות הדינים מתחלפים,adam נאמר דבעינן שני סימנים שלמים בשחיטה דכתלה, אז בחלה במעטה בתרא פסול ושבהי' כשר, ואם דסגי לכתבה ברוב הסי', אז הוא להיפך, דבלילה כשר ושבהי' פסול, וא"כ השוחט בסיכון רעה והחליד במ"ת, והוא נבלה ודאי מונ"פ.

עוד תדע דלシיטה ר' אושעיא חלה ושהי' ממש, וכן שאר פסול ישחיטה במיועוט בתרא, לרשותי' קאי האיבעוי עליהם, לדידי' כשר בפשיטות, דינויו דגם לדידי' מסופק בעל האיבעוי בפשט ההלכה כך'ל, אבל אפלו אי בעין לכתבה כל הסי' מ"מ מהיכי תיתי יופסל בו שהי' או חלה, וכן לשיטת רשי' דהאיבעוי קאי על חלה, ושהי' ממש במ"ת, הא' דיןא דר' אושעיא בשחיטה בסיכון רעה לית לנו בה ושרי לכתבה כיון דריש"י בעין כל הסי' לכתבה הרוי הוא עוסק תמיד בשחיטה, והוא פשוט, ובזה תמה אקרה על הדרישה והט"ז זיל בריש סי' כ"א, שהקשׁו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ם, דגם בעוף בעין ב' סימנים לכתבה, ואיך כתבו בס' כ"ד, דבסיכון שאינו חד אסור דוקא בהמה ומטעמא דר' אושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמע אף לכתבה, ואמאי כיון דlididro גם בעוף בעין ב' סי' לכתבה, ועמדתי משתומם דלפי הבנטום של הני הגאנונים למה לא הקשו דגם בדייעבד ה' פסול כמו בהמה, דהרי

קמ"ל דאיתנה מפורעת, כזאת פסולת עכ"ל, הרי דפסול חלה, מצה מפורעת גנעה בה, ומעטה יש מקום לומר, דבמיעוט קמא דבלאה עדין אין השחיטה מפורעת, لكن אין להקפיד על חלה הסקין בשעת שחיטתה מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו וד"ק ועין בדיור שאח"ז.

תוס' ד ה' גבי החליד, גבי מתני' דחלידה ה' ראוי להביא, אלא אגבճ אכשיך רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיתנה מפורעת גנעה התוס' אלו ממש, דפסול חלה מצד שחיטה שאינה מפורעת גנעה בה, וכן כתוב הדרישה בס' כ"ד, דמקרה דחץ שחותט לשונם, יש ספק לחלה, דמה חץ במשיכה אף שחיטה במשיכה, והperfume' במש"ז מגיה בדברי הדרישה, דמה חץ בגלו依 אף שחיטה בגלו依 עי"ש, ולכארה יש להעיר בזה, דהה בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדיק ליה גירא לר' יונה בר תחליפה, ושותט בה עופא בהדי דפרה, ופרק ודילמא עיבד חלה, ומשני, הרי דעכ"פ גם עי' חץ מציא עיבד חלה, אבל לק"מ דאן הכי לפין מיחץ, דכמו שהחץ שהוא יורה אותו הולך בגלו依 דייר, דלויל זאת ה' מעוכב מליך למרחוק כובון, כד הולכת הסclin על הצדאר צרך להיות בגלו依 ולא מעוכב בהליךתו על הצדאר, עי' שנחלה תחת הסי' וממילא גם החץ אם נכנס בתוכו הצדאר ושותט הסינים בחלה דפסול השחיטה ע"פ שעוד הצדאר הלק' בגלו依, כי אכן הולכת על הצדאר למדין מהלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומהא נראה דהטעם של חלה הוא שלא יהי' הסcin מעוכב בהליךתו, וא"כ חלה מחש דרש ועיקור נגעה בה, וכן נראה מלשון המשנה לקמן דקטני, או שהחילד את הסcin תחת הסי' ופסקו, נקט לישנא דפסקו וגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחילד את הסcin תחת הסי' ופסקו וכו', וממשני אי ממתני' הו'א ה' מלמטה לעלה דלא קעביד כדרך שחיטה, אבל מלמטה למטה דקעביד כדרך שחיטה, אם לא דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הו'א דמשום חשש דרשה נגעה בחלה והוא ממטה לעלה, וקמ"ל ר' א"ר ליישנא דופסקו למטה הדין כן, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא' חשש דרשה, דאל"כ למא נקט גם הוא ליישנא דופסקו ולא קטני ושותטו, וע"כ מושום מתרץ מיד למטה נקט לישנא דופסקו ולא קטני ושותטו, דרצה להשミニו דגס כאן איכה הא' חשש שא פסקו, וניהו דבכוב'כ נפסלת השחיטה בחלה, כיון דatta הקרה או הולכת עלייה, מ"מ נקט ר' א"ר ליישנא דופסקו ממתני' כדי שלא יהיה לבעל דין לחוק ולומר דשאני ממתני' דהוא ממטה לעלה ואתה ב' טעם שלא שחתט כרוא, משא"כ ממטה דליך טעם זה, כמו שאמר בוגמ', שכן הוכחה לינוקות לישנא דופסקו לומר דגס ממטה איכה חשש זה, ולכן כל אופן חלה פסולת, כנלפ"ע' נכו' וד"ק.

ד"ה החליד במיועוט סי' מהו, ומפרש ר'ת דהכא עיי' במ"ק וכו', וכן שהי' במיועוט סי' דלקמן מפרש ר'ת דבלא אגמרי' פסול ישחיטה אלא הרא"ש זיל בסברת ר'ת דאפשר דלא אגמרי' פסול ישחיטה אלא במיידי דמנבלה ב' ולא במ"ק, עי"ש ומכאן ראי' גמורה דלשיטת ההנוס' נקה'ו אינו נבלה רק טרפה שאר טרפו, וכאשר אבאר لكمון נצמתה שיטה זו, ממה דסבירו ר'ת דאפשר מ"מ בסה"ג אינו אלא טרפה מחיים, רק שאין שחיטה מועלת בגרגרת הנפסק, מושום דהוה כמנחא בדיקולא, וממילא דבנקה'ו דשפир מציא שחיתת ממטה או למטה מן הנקב, אינו אלא טרפה, ולכן סובר ר'ת דאפשר לומר דלא אגמרי' פסול ישחיטה במ"ק, ושיטה זו קשה מאד להולמה, וכאשר דחאה רשי' לקמו נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, דאי במיועוט קמא בושט מונ"פ מיטרפא, דכיוון דשהה הרי איזל מעשה קמא,

את הראש, והוא דלא קתני התנא בפירוש שחת בhabaa לחוד, ואז לא ה"י צrik להא דהתי את הראש בע"א, מושם דרוצה לאשמעין נמי דלכתחלה לעולם צrik הולכה והbabaa, ואת לא הוה שמעין, מהא דקתני שחת בהbabaa לחוד לשון דיעבד, דבכל הנני דקתני בתמани שחת שני ראשון כאחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף דכרע לעשות כן גם לכתחה מושם דין דרך לעשות כן, ה"ה ה"ו"יא דהאי דשחט בהbabaa לחוד נמי מושם דין דרך לשוחט בהbabaa לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתחה מציע עביד המכ, אבל עתיה דקתני והתי את הראש, ומושם דbabaa נגמרת עם כל הראש, אבל לויל זיאת ה"ג גס מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מוחיב להבאי ולהוליך, דאל"כ, שפת יתר ה"ה דוחתאי את הראש בע"א, ועיין במל"מ בע"פ הילכ' ט' שהבאי חלוקי דעתות בדיון זה אי בעין בסכין ארוכת נמי הולכה והbabaa לכתחה, ולפי מה שכתבנו הדבר תלוי בשיטת רשי"ו רם"ס, דלרש"י נקט והתי את הראש בע"א, כדי להשמעינו זאת, דלכתחלה ה"י מן הצורך להבאי ולהוליך. אבל לרמב"ם ז"ל דודק נקט והתי את הראש, לא נשמע דין זה, ועיין לעיל ד"ר י"ב ע"ב בענין זה, ודוק".

הננה הא דנפלה סכין כולל הן דנפלה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד כח אדם, והוא דנפל מיד מושבו ונפל מחיקו, שלו לגבי נקיין ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מחיקו, מה שאתה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטררי ואכלת, מה שאת זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטררי שעליה צריכה ביאור ורחב, וכבר כתבתי לעיל בע"ק על המשנה שחייבות נカリ נבלה, ובשאר מקומות ביאור שיטת הרמב"ם והתוס' בזיה, ועתה ארכחיב את הדיבור, אבל אלוד ולא אבוש, כי גם אחר כל הטורתה, לא תלטה ביידי לסלך כל הקשוות והסתירות הנמצאות בענין גודל ועומוק הלאה, וזה החליל בעזיה"ת.

לשדי"י כל דשיך בו שחיטה לכתחה, פסולין בו כל פסולין שחיטה אף בדיעבד, והרמ"א בהגה בס"י כ"ג כתוב דפסلين אין שהי"י וכל פסולין שחיטה במעטה בתרא וא"כ גם האי שהי"י דשחט בסכין שאינו חד נפסול אף בדיעבד, אלא דאנו פסקין לחומרא כדעת שנייהם, אמן תרי פירושים של רשי"ו ור' אושעיא בפי האיבערו, סותרים זה את זה כאשר ביארנו, אלא דאנו פסקין לשמר מא כדעת שנייהם, אמן בשוחט בסכין שאינה חד בעוף כשר ממן"פ, דאי לר"א, דוקא בהמה קמבעי לי אבל בעוף כשר ממן"ג, אי שהי"י כי האי פסולת, ע"כ מטעם דלא בעין לכתחה יותר מן הרוב, וא"כ בעוף כבר איתיכר בשחיטה הרוב שחיטה דלכתחלה, ורקאי אח"כ לעשות כל מה שלבו חוץ, ואי דבעין כל הסיסי לכתחה, איך הרי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שהי"י, ולשיטות רשי"י הלא פשיטא לי דבעין כל הסיסי לכתחה, ולית כאן שהי"י כלל. ולמה לא ישוחט בעוף בסכין שאינה חד גם לכתחה. - ומזה תראה איך באיזים הין אריות דבי אילעוי נפהלה שלhabat, ע"י שלא דודק יפה בטעמא דהני שיטת רשי"ו ור' אושעיא.

אבל על הטור והמחבר יש תימא, דחושו על שיטת ר"א כל, דכפי ביארנו הלא בהא מלטא, אי בעין לכתחה שני סי' שלמים, או רבו שלחים סגי, פליגו ר"י ור"ל לקמן לע"ב, ומושם נצמת שיטת הרמב"ם דנקה"יו הוה נבלה מפני שפסקין בר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיא ודוק".

ע"ש משנה, התי את הראש בע"פ סוליה, הי' שוחט והתי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, עכ"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשיס האי בבא בתרא, דוקא בהתי און קפidea ע"ג דשחט רק בהולכה, דנヒו דבבא קמא, האי התי את הראש לאו דוקא, דכל שלא משך הסcin ושהחט דרכ' דרשה, אפיקו לא התי את הראש רק הסיסי לחוזן ודאי פסולת, מ"מ נקט והתי את הראש מושום, דכן אורחא דמלטה דכל ששחט בדרשה וחתייכת צנון, דרכו להתי את הראש עם הסימנים, וכמש"כ רשי"י ז"ל בראש פרקה, עי"ש, אבל בבבא בתרא דמיירי ששחט בדרך הבאה ולא בדרכה, אי בעין גם בזה שיור לסקין, لما נקט כלל והתי את הראש, שאין הדרך כן, אלא ודאי דודק אם אירע כן שהתי את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם נחתכו רק הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מה שכתבו התוס' בע"פ הסמוך ד"ה חוץ לצואר, דין צrik להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שיור זה, אלא כדי שישוחט בריות, ופעמים שהסcin חריף ושוחט הרוב בלא הולכת מלא צואר עכ"ל, וא"כ אין בסכין פחחות מכשיעור אלא חשש דרשה, וזה בעצם מורה שוחט בדרשה, דבדרך הולכה אין דרכ' לחזון כל הראש, וכמש"כ רשי"י בראש פרקה, لكن חשו כאן בסכין קצר וbabaa או הולכה לחוד, אויל דרס אבל בלא נחתכו רק הסיסי שאין כאן ריעוטה המורה על הדרשה לא חיישין גם בסכין קצר והולכה לחוד דעה דרשה, כיון דאפשר לשוחט בלא דרשה, ואדרבה מדלא התי את הראש, איך הוכחה דצמוץם את ידו שלא ידרוס.

ולרש"י ויתר הראשונים, דס"ל דגס בשחט רק הסימנים לחוד נמי חיישין לדרשה, צ"ל דהא דנקט והתי את הראש הוא ליתן טעם למבה הבאי ולא הוליך את הסcin, כدرיך השחיטה דלכתחלה, لكن קאמר דמשום שאירע דbabaa לחוד התי את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר בראש"י ז"ל ז"ל: "וותהי את הראש בהbabaa הראוונה עד שלא הספיק להוליך וכו" עכ"ל הרי דריש"י כיון לפרש הא דקתני והתי את הראש, לא מושם דודק באתי

דוקא עשויי' לצל, וכదאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, Mai ההלכתה, אר"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"י ז"ל, ז"ל: דעת"ג דסוכה לשם חג לא בעין לשם סוכה בעין וכו"ע כל'. וא"כ הוא ממש כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידיינו וגלנו בבהמ"ד, דכאן פסקין כרבען דר"ג דהכא, והוא שעשה צוותת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה כר"ג דלא בעין אפילו כוונת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה תהיה מה שתהרי' סגי, ובסתור לא סגי בהכי, אלא בעין דוקא כוונת עשי' לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סימנים גבי שחתיכה, ובקונטרסי, "מצאה שמורה" הראית, דהירושלמי בסוכה חולק אתלמוד בבלי זהה, וליח' לי' דבעין עשי' לשם צל, ולא פושל רק במעשה מלאיה בלי כת' אדם, וחזרתי על כל הצדדים לישב גמר' דילן ולא עלתה בידי.

עוד זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ושחתיכה „ורחץ את בשרו במים“, ושם ליכא שם מ"ד דנעבי כח גברא, דלכ"ג גל שנתナル ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דלא יוחנן דאך לחולין בעי כוונה, מוקמאין ביושב ומצפה מתני תילש הניג, ועיין מהרמ"ל ז"ל באן ד"ה ברשי' אבל הכא, שכ' דሞצתת שמעינו תרתי דבעין כח גברא גםם דבעין כוונת זビיחה, יותר מסתבר לבעי כח אדם بلا כוונה מכונה בלא כח דהינו ביושב ומצפה מתני יפול סכינו עיי'ש. ולא אעד איך נפרנס לפ"ז הדין דטבילה דנהפוך הוא דכח אדם לא בעין, ובכוונה פליגו רב ור"י, ואולי י"ל דשאני טבילה דכתיב, במים יובא וטמא עד הערב, ואשר כתוב הרמב"ם ריש מקוואות, דהאי קרא הרי כתיב „יובא“ לכל הטמאים שיבאו במים עיי'ש, ובהאי קרא הרי כתיב „יובא“ דמשמעו אפילו ממילא בלא כח אדם, וכעון דדרשינן גבי הקשר דכתיב יותן, והוא דכתיב נמי ורחץ, ורחצו דמשמעו עשי' והו"ל למידרש כמו יותן ויתן דגבוי הקשר, דבעין יותן דומי' דעתך, הכא נמי יובא דומי' דוחץ מדעת ונבעי כוונה עכ"פ, ואנן הרי פסיקינו רב דחולין לא בעי כוונה, ואפילו בתורמה וקדשים איינו אלא מעלה דרבנן, אולי אין לדמות הדרשות אהדי, ועדין עצ'ג.

על' ש' גמר' אמר נדה שנאנסה וטבלה אר"ר טהורה לביתה, הנה בדיין זה יש לי מקום לעיין הרבה, דהנה בשחתה כל שאינו מותכוין לשחותה בדקוקני שחייטה הרי עלול לקקלול וכמש'כ הרשב"א ז"ל בריש מכילתו לגבי כתוי, וכן פשיטה לפי דעתך דבטבילה נמי דאית בה דקוק גודל שתהיה כל גופה תחת המים, ולא יצא שער ראה חז' למים, וכמ"כ הרמב"ם בריש מקוואות, ג"כ הדין כן שאם טבלה בלא שם כוונת טבילה, שחיהשין שמא לא טבלה בחוגו, וכמ"כ בנאנסה כמו נפלת מן הגשר לתוך המים, שמה"ט לא עלתה לה טבילה, ולכן עכ"ז לומר, דמיירican אין בדאיכא עומץ על גבוי שנתכוין לראות אם טבלה בחוגו, וא"כ קשי' לי' הרי איך איכא אין כוונת הרואה, וזה סגי בטבילה כדאמרין לקמן אילימה דאנסה חברתא ואתבלתא, כוונת דחרבתה כוונה מעלייתא היא, אלא דבזה י"ל, דבעין דוקא כוונת בעלים, דמי' שנמסרו בידם כשפקחות מתקנות אותן, הינו מצד בעלים, ומה דמהני בשתות לתרץ لكمן דדוקא בהני שמנה, חרשת סומה ושנטרפה דעתה, הוא דמנני כוונת המתנקת אותן, אבל בפקחת שנאנסה ע"י אחרים לא, אלא משום דלא שכיח שפקחות תרי' נטבות ע"י אחרים, لكن יותר ניחא לי' למיר דנפלת מן הגשר או שירדה להקר, אבל ה"הadam נתבלה על כרחה ע"י אחרים, נמי לא מהני כוונת אחרים על הפחותות. שובראייט שהראש יוסף נתקשה בזה והניח בצע'ע, דלמה לא מחלוקת הש"ס בין פקחות לשוטות, ומה שכתבתי אני נלעפ'ך נכו, ובזה נתנייש'ג' מה שhecksto התוס' לעיל ד"ב ע"ב, מ"ש שחתיכה מגט, דבגט מהני כוונת העומד על גביו בחשו'ק,

הרגל לחותך בסימנים, שהוא ניכר רק לאח"ז, אין בכך שכם של חשוי'ק. ג' כוונת חתיכת בעלמא בעלי השקפה על תכליתה, ובזה אין חילוק, אם כיון לחותכה בע"ח, או לחותכת דבר אחר, או אפילו כוונה הפלת סיכון בלי שום תכלית, רק שתפקיד הסיכון מידו ועשה מה שיעשה, כי כל שאיןו מתכוון להמית את הבע"ח להתריר או להזכיר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונתizia מעשה, עד שרואו לקרוותו כח אדם, בזה פליגו ר"ג ורבנן דר"ג מכשיר בכהג'וו מושום דלא בעי רק כח אדם, וכיון דaicaca כוונת עשי' מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דניהם דלא בעין כוונת זビיחה להתריר להדיוט או לגבוהה כמו דבעין בקדשים, אבל הכוונה הפתוחה ממנה דהינו כוונת נחרה עכ"פ בעין דהינו כוונת חתיכת סימנים כדי להמית הבע"ח כדי להסבירו לאכילת אדם, בעלי השקפה על מצות שחתיכה ד' פתח את ידו ונפלה הסיכון מידו, הוא כח אדם דרך מתעסק ר"ל מתעסק לגבי פתיחת היד, וניחו דמתעסק לגבי שחיטה להתריר או/APIלו להזכיר כשר, אבל כיון דבעין כח אדם בעין נמי כוונת עבד מידי, וא"ג דלא נזקין גם זאת כAdam המזיק נידון, ע"ז כתוב הרשב"א ז"ל דשאני דמשום אדם מועוד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא ידע שעשה דבר מה, משום חסרונו זירותו, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, וחוסיפ הרבא"ש ז"לDual זה ודאי קפיד רחמנא דהאי זבחת, עכ"פ כמו ונשית ר"ל דניהם דמעטינן כוונת זビיחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להזכיר או להזכיר לניל', מדאייצרך קרא לעכבר במתעסק בקדשים אבל כוונת מעשה בעשיות מועוד כמאן משום דאי אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיות מועוד כמאן דלא עבד כלל ייחסב, והנה כאן הבן שואל, הלא זבחת כתיב זה וזה עכ"ז מורה דבעין כוונת זビיחה ממש, אלא דאן לפינן מקדשים דרך למצוחה נאמר בחולין ולא לעכבר, וא"כ לעכבר במתעסק בעשי' בחולין מניל', דמהא דכתיב זבחת אין למדוד כלל, דהרי למצוחה בначילה ודי בעין אפילו כוונת זビיחה, דלוליא האי כוונה לא קיים המצוחה, ואפילו למ"ד מצוחה אין צרכיות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעין, שהוא להמית את הבע"ח, דאי נעשה המצוחה באנו, אבל לר"ג דלא בעי כל זאת, עכ"ב דס' דלו' דזבחת למצוחה בначילה נאמר, אבל לא לעכבר, וא"כ כח אדם לעכבר מניל', אבל דע כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחויב עזים למערכה או לסוכה, כיון דאם מצא חותב לאו מצוא השთא נמי לאו מצוחה, עיי'ש, למידין מהתם, דכל דבר שכיר אם נשעה מאילו, וא"גadam לא נשעה מאילו מצוחה איכא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצוחה, דהוה מכשורי מצוחה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למלול ואפילו לעשות פחמן כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוחה עליין, דהרי לא ציוותה התורה לעשות כדי קליים מצוחה ולקחתם לכט, והיינו טעמא משום כלל הני, אם נמצאו בידו ולא עשי' שפיר דמי, ואמ' הרוח תלש האתrogate שיטול, אבל בסוכה דכתיב מצוחה בעשייתה, דכתיב בוגר חג הסוכות תעשה לך ניחא לך דכתיב רק למצוחה ולא לעכבר, ר"ל אם עשה שלא ססוכה או אפילו עשה גוי כשרה לישב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, adam בעשי'ו' מלאיה בלא כח אדם נמי כשרה, לא ה' מצוחה מפורשת בקרוא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שופר, וזה ברור ואמת, ולכן אין נבחה מלאיה ע"י הרוח שהפיל את הסיכון נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה זבחת למצוחה אלא תאכלبشر זבוחה.

אולם מה דקיי' לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטינן תעשה ולא מן העשי', ממעטינן ג' עשו'י' לדירה או לצניעות דבעין

אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דוחק גדול.

עוד הקשה הראשiosa'ן, דלמה באמת לא נבעי כוונה לטבילה בתורומה וקדוש מה"ת, דהא لكمן רצה לילך שחתה מטבילה לר"י דלבעי כוונה, ומתרץ הש"ס דשאני שחתה דגלי רחמנא מתעסק בקדושים שפסול, מכלל דבחולין לא בעי כוונה בשחיטה, וא"כ קשה להיפך, לרבות מה לא נילוף טבילה לתרומה וקדושים משחיטת קדושים דלבעי כוונה - ואני מוסיף בתמיा למה לא נאמר דקרה זוכבש שניית, גם לרבת אטא אכוונה לגבי תרומה וקדושים דבגד זוכבש שניית, גם מסתמא נפקותא אחרית בטחרתו אלא לתרומה המנווג אין לנו מיטמא דאיכא גם לאוכל חולין בטחרה אבל מ"מ וקדוש, ואפילו נימא דאיכא גם לאוכל חולין בטחרה אבל מ"מ אמרה תורה וכובס שנייה מדעת ובכוונה, כדי שהבגד יהי טהור גם לתרומה וקדוש.

אבל קושי הראשiosa'ן וממילא גם קושתי לך"מ, דמשחיטת קדושים לא נוכל ללמדך רק לkadשים אבל לטבילהTEMים שהם חולין לצורך קדושים, לכוא למליף מקדושים, וכן מוכבש אין ולומר דרך לצורך תרומה וקדושים בעי כוונה טבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין טבילה לצורך תרומה וקדוש ובין לצורך חולין, רק לחלק בין קדושים לחולין, כי כן מצינן בשחיטה דמתעסק פסול בקדושים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, היסח הדעת פסול בתרומה וקדושים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהה"ז בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בגניעתו, או שלישי בחולין עשה רביעי בקדוש, אבל מדרבנן עשו מעלה בטבילה לתרומה ולקדוש דבעי כוונה, ולא לעניין חולין, ולקושתיימה מה העלים הש"ס להשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופה, דלא"י הוא מה"ת ולרבך רק מדרבנן, ילי", נשמע שפיר מתוך הלשון>D אמר רב טהורה ולרבך רק מדרבנן, ולא קאמיר ואסורה לתרומה, מכלל לביתה ואסורה לאכול בתרומה, ולא קאמיר ומדי לא אמר אף דרכ איסור דרבנן איכא דאיסורה לאכול בתרומה ור"י אמר אף לבייתה לא טהורה, ע"כ מדאוריתא קאמיר מדי לא אמר אף לביתה ואסורה, ומכלל דגס לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבנן.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בליישנא דבר כנ"ל, והי' סובר דכמו שר"י דבעי כוונה לטבילה מדאורייתא קאמיר, כן לרבת דחולק עלי רך לבבعلיה חולק, אבל בתרומה מודה לו מה"ת אינה טהורה, לכן הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור כרת, מכש"כ דלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניהו ודודאי ידע בתרומה וקדושים עשו מעלה למור דחווק לחולין לא החזק למעשר, ומינה נשמע מה"ת באמת טהור לכל, ואיך עליה ע"ד דרב בתרומה מה"ח פסול, זה ליאת דהרי לר"י באמת מה"ת פסול לתרומה וגס לחולין, וכך מירידי דאננסת בטבילה בלא כוונה כלל, וזאת אפשר דמה"ת הוא, והני מעלות מירידי בשטבל בכוונה לחולין ולא למעשר תרומה וקדוש, ולכן קשי' לי לרבעאadam לא רב לא בעי כוונה לבבעליה הה' וכש"כ דלא ליבעי כוונה לתרומה מה"ת, ולידי' נשמע לי דלא פליג רב א"ר, בתרומה כלל, ע"ז משני לי ר"ג וא"ל, בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה כלל, אבל תרומה בעי כוונה מדרבנן ומשום מעלה, ולפליג רב א"ר בתורתית אתה בתרומה ובעלה, ומරיש אני בעצמי כי לשון רבא גם ר"י דוחק, אבל לא מצאתי מפלט אחר מחומר קושי' רשב"א וкосייתי,ומי שכחו הרבה ממנה, יבוא ויתרך הסוגי' בדרך יותר מרוחה, ודוק'.

ע"ב גמר' היכי דמי נדה שנאנסה וטבילה וכו' אר"פ לר"ג בנפלת מה הגשר ולרבנן שירדה להקר, ופרש' זיל ולא לטבול, ונפלת כולה לתוך המים עכ"ל וכל הרואה ישתומים, דמה בין זה לנפלת מן הנשר, כיון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודרך מתעסק נפלת כולה לתוך המים, היכי מה שירדה להקר בלי טבילה, כוונת מעשה

דשאני גט דבעין דעת בעליים, ממילא גם להיפך מהני דעת בעליים או שלוחם ממחשבת וכוונת בעליים בשוחט חשו"ק, משא"כ שהחיטה דלא בעי בעליים, لكن לא מהני ממחשבת וכוונת בעליים בשוחט חשו"ק, וככען אמריןין لكمן ל"ח ע"א דזה מחשב זה ועובד לא אמריןין, ותייחס לי שכונוני בזה לדברי הרשב"א זיל שם, עי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקין בי"ד סי' קצ"ח דקרוชา שפתותיה או עצמה עיניה, לא תלטה לה טבילה, והוא מימרא דרי' בנדזה דף ס"ז ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דין, דלא קבעי כוונה לטבילה, ואפילו נפלת מהן הגשר טהורה לביתה, והוא אכן למייחש שמא קרча שפתותיה ועצמה עיניה, ומסתמא כך הוא,-DDRR ב"א לשות כו, אם לא שכינוו לשם טבילת טהורה, וכך ודי לא שיק' דאיכא רואה מי שכיוון לראות שלא עשתה כו, והוא דבר שאינו במצבות, שads אחר ידע את זאת, והי' נראה מיה ראי' לדעת הרמב"ם ודעמי' שגרשו שם בנדזה, ולית הלכתא הכל הני אמרוי, והנ"מ לטהרות אבל בעלה לא כדר"ל, עי"ש בתוס', וא"כ ר"י לשיטתי' באמת בעי כוונה לטבילה, דלא"כ איכא חשאגוף הטבילה אם לא קרча שפתותיה ועצמה עיניה, אבל אכן דיל' כר"י דההם אלא לטהרות אבל בעלה לא, שפיר פסקין כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השו"ע קשים, דהרי מזכי שטרוי לבוי תרי, לפ███ כרב דלא בעי כוונה לבבעה, ולפ███ דברקרוชา שפתותיה לא עלתה לה טבילה, ולא עוד אלא דם לרמב"ם קשה דהא אמרו במתני' שם י"ג ע"ב וכמו באים כאן, דכל הני שחברותיה מתקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי גם לגבי טהרות לא חיישין לקריצת שפתותיה ולעצימות עיניה, אם לא שנאמר כיון דאיינו אלא מדרבנן, לא החמיר להאליל להני נשים שאינן בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו מצוין לשומר את התרומה מטומאה, מ"מ הקילו בהני נשים דאי"א בלא"ה, וудין הדבר צ"ע ודז"ק.

ע"ש גמר' אל רבא לר"ג, לרבת התרת איסור מיתה מיבעי, אל בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה, עכ"ל הגם' והקשה הרשב"א זיל ועוד אמרו אלא פריך, הלא מצין הרבה דברים דאמרו במס' נדה, דלא אמרו אלא לטהרות ולא בעלה ממשום דטהרות חמיריה להו, עי"ש שנדחק מאד לישיב.

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגתת רב ור"י בתרומה גופא הוא, דרי' סבר לי כתנא דדרש וכבס שנית, מה ראשונה לדעת אף שני' לדעת, מבואר لكمן בסוגי' וא"כ כוונה לטבילה דאויריתא הוא, וכן כ' הרשב"א זיל, דלא"י בעין כוונה לטבילה מה"ת, וממי לא דלדי' ליכא חילוק בין קודש לחול, אבל רב לתרומה ולקיים נמי לא בעי כוונת טבילה מה"ת, ואינו אלא מעלה דרבנן, וכמובא ברמב"ם ריש פ"ג מאב"ט דכוונה לטבילה בכל מעילות הוא ומד"ס, וסימן שם,, אבל מדין תורה הויל וטבל מ"מ, הרי הוא טהור לכל, עכ"ל, ומזה נצמח דסובר רב דהאי מעלה עשו לתרומה וקדוש, ואלא בעלה חולין, וכמו כמה מעילות דעשוו בתרומה וקדושים וכקושי' הרשב"א, וא"כ קשה טובא, איך העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופה, אי כוונת טבילה דאויריתא או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתת, בנדזה לבבעה, אבל לתרומה שניהם שווין דלא עלתה הטבילה, וגם תירוץ של ר"ג כספר החותום, דהשיב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבא לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קיל מנדזה ומה בעי כוונה, והויל לתרוץ דתרומה וקדוש עשו בהן מעלה, וכקושי' הרשב"א, וכן דמצין במיל' ע" שבנדזה דلتרומה מטמאין למפרע ולא בעלה, והותם ליכא האי טמא דחולין לא בעי כוונה, הון אמת שהחותס' ד"ה עון כרת, מהפכין דברי המקשן שהוקשה לו עון מיתה

שחוּשׁ לעשׂותה" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דינא הכא דכל שנותכוין לשוחיטה עג' דנתכוין לאחרת, ונשחתה חברתה דכשרה וממילא גם בסנהתו שניהם ג"כ מהני כוונה להאהת גם לשניהם, שלא עד מוקם לחק בין שני דינים הלאו, ואם כנים אנחנו בדברנו אלו צ"ל דהא דקאמר רバ דבנשחתה אחרת עמה, דרבנן פרה כשרה, בהמה פסולה, זוקא בפרה אדومة הדין כן משום דפוסל בה שחיטת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחט את הפרה הרי לא גבי שחיטתה כוונה, ולבנין דבעין כוונה לשחיטה, ה"ה דהיפך כוונה פסולת, ובזה פסולה מלחמת מלאכה האחרת ובבהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף צ"ל, למה לא פרשי"י דמשום שחיטת שתים נפסלה הפרה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי"י תוספת שאינו צריך, כתוב דבבבמה כשרה, דפשיטה ומה"ט גם רבא לא הזכיר רק פסול דפירה לד"ה, אבל כשרות דבבמה הוא מלתא דפשיטה, אבל לפי האמור ניחא, דלכאור' ה"י מקום לומר כיון דפירה נפסלת ע"י שחיטתה שנייה עמה הרי אכן סחדי דאיינו רוצה שתתקשר האחרת בשחיטה, אלא רוצה לנוחרה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פרה אדومة דמיה יקרים, ומהיכי תיתי ריצה לפסלה בשחיטת הבבמה הלאו, ונאמר DSTAMA כምפרש דהוה לי היפך כוונה, שלא תתקשר בשחיטה, וזאת מהני לרבען, דבעי כוונה לשחיטה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפילו לא תתקשר הבבמה ותהי כנחוורה, נפסלת הפרה עכ"פ מחמות פסול מלאכה האחרת, וכן הפרה לעולם פסולה, והבהמה כשרה, וזה נכון מאד בכוונת רשי"י צ"ל, וד"ק.

ר"שי ד"ה ופירות הרי הוו בכ"י יותן, ומקבלין טומאה מכאן ואילך, דאיתשנה להו נפילת פירות (לפע"ד נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידיו בהגבהתן, והוה לי' משקין שסופה לרצון וכו' עכ"ל, וכפי הנראה דלהיפך הוול"ל, דהוה לי' משקין שתחלתון לרצון, כי הרצון הוא כניסית ידי והוצאתו מן המים כדי שיודחו, ושוב מכשירין את הפירות עעפ"ש שהמים שעל הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלת תלישת המים בעין שיהי לרצון, אבל נפילתן על הפירות אפילו שלא לרצון מכך.

ועיין בח"י הרשב"א צ"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי"ב מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דזוקא, מהא דקתרני הכא ופשט מי שידייו טמאות דמשמעו אחר שאינו בעל הפירות, ועיין בכ"מ שם שכ' על דברי הרשב"א שאין לדבריו הכרע, ואני תמה דיוטר ה"י להקשوت על הרמב"ם, דמקאו מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפלת המים על הפירות, כל תחלת תלישת המים ה"י לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דזוקא, עכ"ל לשיטותי' איזיל דבעין רצון ומחשבה בשעת תלישת המים מן המים, וגם רצון בשעת נפלתן על הפירות, עי"ש בהשגת הראב"ד (ודברי ה"כ"מ שם נפלאים בעין, דהרי בפירוש כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדיון כופה קערה עי"ש) והאי רצון בתחלת תלישת המים, ודאי דלא בעי בעלים של הפירות, דמה להני בעלים, עם הני מים שעדיין לא נפלו על הפירות, אבל מה דמציריך הרמב"ם דעת בעלים, הוא ברצון השני שבשעת נפלת המים על הפירות, אבל הראב"ד והרש"ש וכן רשי"ו ותוס' דפליגו על הרמב"ם, וס"ל דכל שהמים נתלוון ברצון מכשירין גם بلا שום רצון בשעת הנפילה על הפירות, לא שייך כלל דעת בעלים ואפילו בהאי דין אדם אין תחלתון ברצון וסופן לרצון דמכשירין דאי נמי רק מצד שהמים יהיו כתולשיין לדעת בעין האי רצון, עיון בהשגה שני' של הראב"ד שם, וא"כ גם אם לא מצד הפירות בעין האי רצון אלא מצד המים שיתחשב עליהם לשום דבר תלוש, עיון לעיל דף ט"ז ע"א רשי"י ד"ה לענן הקשר

מרקם, ואין זה דומה כלל לכונת חתיכת סימנים, כי מעשה דחתיכת הסימנים הוא מעשה השחיטה המותרת, אם לא ארע בחתיכה זו איזה פסול מהני פסולין שחיתה, אלא דהוא כיוון לשטם חתיכת הסימנים בלי השקפה על דקדוק המשעה הלאו, אבל כאן בירדה להקר, אין בעשא ולא בכונתה עני טבילהת כל גופה כלל.

אבל דע כי ממו דבשחיטה, אי לאו דאתא הحلכה להגבלה בהני דקדוקי שחיטה, גם על שחיטתה פסולה הי' שם שחיטה עליה, כי הحلכה גורמת שאנו מחקלין בין דכון דכונת חתיכת סימנים לבין כוונת מארה מקרין, דלבגי הכוונה לא נחלק בין מעשה בפועל, כמו כן בטבילהת טמאים, דאמירה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לoli דרישת חכ"ל, "את כל בשרו" שהי' כל בשרו תחת המים בב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הוות מצין לחלק בין שרחץ כל גוףו בפעם אחת במים, או שרחץ גוףו וראשו בהפסקה, כי האי מושג טבילה שלנו, נתהוו עי' הحلכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים בפ"א, ולכן לגבי כוונה, הוות כוונת ירידה להקר בלי השקפה על טהרה שציוויה הרחיצה ואין חילוק בין בפ"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת הסימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הואאמת לאימינו, ומתרשים דברי רשי"י כפושטן.

אבל מה שיש להעיר על האי מימרא דר"פ הוא, דלפי מה שביארנו לעיל דגס לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיוון דכתיב כוונה לכך שמאין דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי זבחת למצות, שמעין דעכ"פ שהבאתי לעיל דמתעסק כוונה לכך כח אדם, וכמיש"כ הראב"ש והרשב"א שבחאתה לעיל דמתעסק בכח אדם. לא ייחס עשיית אדם כלל, וכל זה בשחיטה דאייכא קרא דזבחת דמנין ילפין דבעין עכ"פ כח אדם לעוכבי, אולם בטבילה דאפיילו גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהר, הרי דלא בעין כח אדם כלל, ומה"ט בנפלה מן הגשר נמי עلتה לה בטבילה לר"ג עג' דליקא בנפלה שום כח אדם, ודומה לנפלה סcin ושותחה, וכיון דלא בעי בטבילה שום כח אדם ולא שום כוונה מעשה כוונה זו להקר לרבען מנ"ל, דכמו דליין נפלת מן הגשר דליקא שום כח כשר, נימא דגס לרבען כן הדין דלא פליינו ר"ג ורבנן אלא בשחיטה דלשניהם בעין כח אדם, וממילא גם כוונה לאיזה מעשה, לר"ג סגי כוונת הפלת הסcin ולרבנן בעין כוונת מעשה הממית, דהינו כוונת חתיכת סימנים, אבל בטבילה דלא בעין שום כח אדם לר"ג, מנ"ל דפליגו רבנן עליון, ודבר זה צע"ג בעניין ודוו"ק.

ע"ש גמר' א"ר, שחת פרה ושותח בהמה האחרת עמה וכו', נשחתה לאחרת עמה, לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה, לרבען פרה כשרה בהמה פסולה, ויש לי מקום יעון איך הדין בשתי חוליין, ונתקוין לאחת ושותח השנהה, או שחות שניות לרבען דבעי כוונה לשחיטה, דהינו לחתיכת סימנים, מה דינה של השנהה, ומדהעמיד רבע דינו בפרה אדومة ובהמה האחרת, שהוא הלכתא למשיחא ולא קאמר בשתי בהמות חוליין, נשחתה האחרת עמה, דר"ג כשרה גם השנהה ולרבנן השנהה שני' פסולה, ליכא למישמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיהן כשרות, דיל"ל דפסול פרה אתה רבא לאשמעין דתלו בפגולותא דר"ג ורבנן, וכמו שאמר לךן דר"ג איצטריכא לי', אבל לפע"ד נראה דבבבמת חוליין גם לרבען דר"ג אין לפסול השנהה, דקשה מאי לומר דבמעשה אחת תה"י אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' אלה יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א ה"י מהל' שבת, "דהי לפניו שתי נרות דולקיות או כבויות, נתכוין לכבות את זו וכבה את זו או להדלק את זו והדלק את זו חייב, שהרי עשה מן המלאכה

פסולה, ויש להעיר לפי מה שכ' רשי' ז"ל על האיבען דשהה במשמעות סי', דבמינו קמא לא מצי מביעי דמן"פ מיטרף, דכיון דשהה אזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול שהי' דאתה עליו ההלכה להקל ATA, דלולי ההלכה, מיד כסילק את ידו מן השחיטה הוה מטורפין אם ניקב החוט, אפילו بلا שחה כשיור שחיטה או ביקור, וזה דברزر וומר כן, ולא עוד אלא דא"כ איכא מקום להאיבען במ"ק ולהיפך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לסייען לאיך כבר שם שחיטה עליו וכאשר נברא במשנה שאח"ז, אז איכא היא שיעורה שהי' אבל בפסק משלחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמורה לפיה שיטת ר"ת דלעיל ל' ע"ב דס"ל דבמ"ק קמבעי, טרפות דנקה"יו לא משכחת לה אלא בניקב ע"י קוץ או חולה, אבל בניקב ע"י סיכון של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום דעתך ז"ו, והכוון שבדיו שבמ"ק שניהם משלוחם הר' הון כתלושין ברצון עכ"ל, הנה תראה דהרמב"ס שנייה מלשון הש"ס וכ' ופשט ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעת אדם דעת מא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוין לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכווין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוך המים כיוו דא"א להעלוון בעלי מים שעלייהם, ולכן דכיון דעלם להעלות רק הפירות הראשונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעלה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג"כ לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דנייחו דתליתן המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אונן בעין גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שידחו ידיו פשט את ידיו הרי דהעלה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעלה הפירות עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידו הרי איכא פסיק רישא גם זה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם דאמ' ניחא דלא בעין בעלים ע"כ מושום דסגי ברכוץ תחללה על תליתן המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפיט את ידיו ליטול הפירות, ומושום דא"א ליטול הפירות בעלי מים שעלייהם, ודוק".

ד"הנה כבר ביארנו בכמה מוקומות במס' זו, דבניראה בדבר שהותר להם, הי' צריכין מיתה מחמת הנחירה, ולא אישתרי להם מפרקסט אחר הנחירה, ומעתה אני אומר דכל שנחרה ולא מבה תוך מעל"ע הוה נבלה, דmittah שלאחר מעל"ע לאו מיתה שע"י הנחירה הוה, אלא גרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין בעני, דאמרה תורה אם מת תחת ידו נוקם נוקם, ואם יום יומם יעמוד לא יוקם, וזה מעל"ע כפי דרשת חז"ל הרי דכל שמת חז' מעל"ע של ההכהה, מקרי מת תחת ידו, וכל שמוט אחר מעל"ע, לאו מעשו ממש הוא, אלא כמוגרמתו וכן אני אומר בנחירה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחירה, בעין המיתה תוך מעל"ע, למען תהיה מיתה תחת יד הנחירה, אולם בשחיטה כיון דהיא מתרת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומם יعتمد ח', דהרי איפלו בן פקעה וחורש בשדה כמו יחשב, אחר שנחטה אמו, אמנים אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעל"ע ג"כ נבלה הוה, ולא על חנס אמר רבא בגמ' דשותט בסיכון רעה, אפיקו מוליך וביא כל הימים כולו, ושיעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשואה יותר מעל"ע קודם גמור, בטל כל adam דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעל"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בעין זה, ומעתה נאמר دائ' לאו ההלכה על פסול שהי' הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעל"ע כמו במילא, דמאי דמאריך כל מעל"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת זאת גם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפני לנו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלה ודוק".

זרעים, וא"כ בעל הפירות לא שייך לה כלל, אלא רצון שלנות המים כדי שייה' להמים דין תלושים לרצון, הרי דהאי פלוגתא שבין הרמב"ס לראב"ד, אי בעין דעת בעלים דוקא, תלוי בפלוגתא השניה אי בעין גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר הרו"ל להרשיג"א להציג על הרמב"ס ולומר דמקאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר ומילא בטל מה שהצריך הרמב"ס דעת בעליים, דהא כאן לא חישב כלל על הפירות, לא הבעלים ולא הא טמא שרצה להדיח את ידיו.

אבל המיעין בرمב"ס יראה שנשמר מוקשי' ז' ד"ל שם בהל' י"ד "פירות שנפלו לתוך המים ופשט ידיו ונפלן לא הוכשרו, ואם חישב שיזוחו ידיו, והכוון שבמ"ק שבידיו שעינה מלשון הר' הון כתלושין ברצון עכ"ל, הנה תראה דהרמב"ס שנייה מלשון הש"ס וכ' ופשט ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעת אדם דעת מא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוין לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכווין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוך המים כיוו דא"א להעלוון בעלי מים שעלייהם, ולכן דכיון דעלם דעלם רצון רק הפירות הראשונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעלה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג"כ לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דנייחו דתליתן המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אונן בעין גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שידחו ידיו פשט את ידיו הרי דהעלה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעלה הפירות עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידו הרי איכא פסיק רישא גם זה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם דאמ' ניחא דלא בעין בעלים ע"כ מושום דסגי ברכוץ תחללה על תליתן המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפיט את ידיו ליטול הפירות, ומושום דא"א ליטול הפירות בעלי מים שעלייהם, ודוק".

ד"ל ל"ב ע"א נאמר' נשחטה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולת בהמה כשרה וכו'. הרמב"ס בפ"ד הי' מה' פ"א פסק, דבנשחטה אחרת עמה הוה כמו נחתק דלעת עמה כשרה, וכותב ה"כ"מ, דע"כ הי' לרביינו גירסת בגמ' והוא, דבנשחטה אחרת עמה לר"גشتין כשרות, וע"ז פריך הש"ס פשטייא, וקמשני סד"א דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואפיקו בהמת חולין קמ"ל, עי"ש. ורנה לפ"ד גירסת הגמ' דילך באממת תמורה פא"ד דאפיקו נימא דקרו דאותה ממעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מנין לנו Adams נשחטה מלאיה דרך מטעסק, דposelet את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתת דומי' דידה מה היא בכוונה אף חברתה נמי בכוונה דזוקא, דהרי ושחט אותה כתיב והאי ושחט ע"כ בכוונה, ומילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכוונה, אבל לא בנשחטה מילא, דלא קריין בה ושחט את חברתה, אלא ונשחטה, וכליישנא דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת זאת גם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפני לנו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלה ודוק".

ע"ש משנה, נפלת סיכון והגביהה וכו' אם שהה, כדי ששחיטה

זהאי הלכה דרי' לא איצטרך אלא אמצעת השחיטה בפייסול, כי לולי ההלכה הללו לא היו יודעים ממקצת בפייסול נידונות ככלא בפייסול, וכאשר נבואר את זאת לפניו בפלוגתא דרי' ור' ל' לקמן דפליגו לפרש הא מלטה דמה בין מקצת בפייסול לבלה בפייסול, אבל דרא'כ לא נתניישן לו איך עלה ע"ד ר"ע לומר אדם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת רק סי' אחד והניח השני שלם, והמתין לה עד שמתה שתהיה ג'כ טהורה מנבלות, ועיין בהגנות המהר"ש שישב על מדוכאה זו, ונדריך מאי בישובו, ועוד זאת נפלא ממי מה בעי ר"ע, באמריו והמתין לה עד שמתה, דהרי בכל נבלות דעתמא בעין מיתה ממש, דכל צמון שמספרסת אינה נבלה לטמא כמבואר במשנה דעור ורוטב, והרי לעיל בפ"ק קתני שחיתת נכר נבלה ומטמא במשא, ולא הוצרך לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשיטתו דעת שלא מתה אין כאן נבלות, ואיך נאמר דהאי והמתין לה עד שמתה שפת יתר הוא לא לארך, אלא דבר התנא במשנה ספרורים ושוקלים הם, לא פחות ולא יותר, גם הלשון „והמתין לה“ הוא משונה וכי לא די אם הי' אומר "מתה" אם רצונו לשולול שלא תאמר שקדם מיתה רוצח לשחות יותר נותנין לו שיעור לבודוק בסימנים, ודוק'.

אבל ביאור דעת ר"ע קודם חזקה תמצא באורךה בפתחה עיקר אי' וב', ותמצית הדברים כי במדבר בין נחרה ובין שחיטה לא היו מתירין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחרה והשחיטה, כאשר כתבנו לעמלה, ומילא לא הי' שיעור בנחרה ושהחיטה כמה מן הסימנים צריכים לחותוך דכל שעשה מעשה המיתה דהוא סימן אחד עכ"פ, ומזה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שנצטו על זביתות חולין ואייטסר להם הנחירה בלא דנבליה, ונתהדרם להם גם היותר מפרקסט, דהשחיטה מותרת מיד, לעומת זאת איקבע שיעור ב' סי' בבהמה וסי' אחד בעוף, ומעתה סובר ר"ע, ניהו דלענין איסור אכילה בעין עתה שני סימנים להתייר, אבל לעין טומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהור, כמו שהשחיטה שבמדבר לא הי' יותר מס' אחד בהברע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, וכן בדיקdock גודול אמר, „והמתין לה עד שמתה“, ר'ל שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון „שהמתין לה“ שהמיתה קרובה לה עד שיכול להמתין לעליה, אבל אם שחתה למותע עד אחר מעל"ע גם ר"ע מודה דנבליה, וכן אם הרגה בקופץ אחר שחת סי' אחד כיון דלא ע"י מעשה בסימנים מטה, נבלה הוה (ובמ"א נסתפקת בדין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרין של הדברים למוד העיקרים בפתחה של' ודוק'.

ע"ש גמר' ורמיינהו, א"ט בהמה נקה"וו ופסה"ג וכו', הנה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה, ובנה נשורת הפלוגתא הגדולה שבין Tos' ויתר הראשונים ז'ל במחcit' לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם ז'ל. והאחרונים ז'ל במחcit' לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם, עד שהפרמ"ג העמוק והבקי הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס' ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהה דמוסכם מכל הפסיקים דנקה"וו נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום זה בא בש"ס, ומה דעת זצין הכה"מ הסוגי' דהכה, הלא רק בפסה"ג קאמר ומשום דקמנחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמוDOI ודי כמבוד"ד (וכוונתו על הרשות"א שכותב כן בסימן עצמו, גם מאן דיל' הא דר"ל דלקמן דריאיה כמבוד"ד מודה) ולכן גם בעוף, כיון דשניהם ראויים לשחיטה בעין, שפיר היה פסוקת הגරגרת או הוושט נבלה, אבל נקה"וו מנ"ל, ואח"כ הביא מtos' בכורות דנראה דנקה"וו אינו אלא טרפה עי"ש שישים ז'ל, גם מקו רעא'ג ז'ל על הי' דצין לנו עכ"ל ובהגנות ק"ז דיל"ע, הא לא דיל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על האזבחה עלبشر נחרה נאמר, וכאשר ביארתי זאת בריאות ברורות דכן הוה, עי'ן בפתחה עיקר א' וב', וא"כ צריכין לומר,

ע"ש במשנה ר'ש אומר כדי ביקור, ובגמ' מפרש כדי ביקור טוב חכם, ועיין בפיה"מ לרמב"ם כדי ביקור על הסימנים אם נשחטו רובו, ועיין לעיל דף ט' ע"א איך ישבתי דעת הרמב"ם, דלא די דלא קשה עליו מן הסוגי', אדרבא שיטותו מוכחת, עי"ש היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח דא"א לפרש כדי ביקור הסכין כריש' ויתר הראשונים חדא, כיון דלא הזכיר התנה בשום משנה דין בדיקת סכין, ושצריך לבדוק י"ב בבדיקות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, איך יתנו שיעור לשחיה" בבדיקה סכין שאין אנחנו יודע עד מה ויתלה תנוי בדלא תנוי, שנית הלא מסתמא גם שיעור שהי' הללממי'ס הוא שאර שיעורי התורה, וא"כ צריכין לומר דגס אופן בדיקת סכין הلالממי'ס, וזה את ניתן להאמיר דהרי פליגו לעיל דף י"ז באופני הבדיקה כמו וכמה אמוראי, ולכן דעת רשי' ויתר הראשונים בזה נפלאים ממי, אבל בבדיקה סימנים בשחיטה מצומצמת הוא דאוריתיא וכאשר ביארנו זאת שם במקומו, ושפיר נתן שיעור לשחיה" כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוציא עוד, או אכן ראובן וקשר ללא תוספת, וא"ג דלרמב"ם בעין לכתלה כל הסימנים מה"ת, מ"מ בשאינו רוצה לשחות יותר נותנין לו שיעור לבודוק בסימנים, ודוק'.

ע"ש משנה שחט את הוושט ופסק את הגגרת וכו', או שחט אחד מהם והמתין לה עד שמתה וכו' ר' ישבב אומר נבלה ר"ע אומר טרפה, כלל אמר ר' ישבב וכו' והודה לו ר'ע עכ"ל המשנה, פלוגתא זו הוא יסוד המסכתא שבענייני שחיטה, וממנה מסתעפים דינים ודינין דינים, וכרכ"ע קודם חזקה נשמו כל המשניות ולא רק משנה דא"ט, וכמסיק ר' יוחנן לקמן, אלא כאשר הראיתיך עד הנה וכאשר תראה גם בפרקם הבאים אוא"ב וכוסה"ד, כולן נשנו כרכ"ע קודם חזקה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמר חזודה לו ר"ע, אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רב, כי כאשר הראיתיך לעיל גם ברייתא דרבבי, דתני כאשר צויתיך מלמד שנצotta משה וכו' שלא הזכירה הני חמישה הל"ש, נשנית כרכ"ע קודם חזקה עי"ש. לכן צריכין אנו למשכנא נפשנא כדי להבין שתוט ר"ע קודם חזקה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהה דלא או דו דלא רצה לקבל כללא של ר' ישבב שאמר מושום ר'י, דכל שנפסלה בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האי הלאה לא הי' עולה ע"ד שום אדם לדון כנבלה כל פסול בשחיטה, כיון שריאנו שהחנירה מטהרת מדי נבלה במדבר, דהה איסור להם טרפה ונבלה, אבל בשער נחרה אישתריהם להם, והיינו אמורים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאיה או הרגה בקופץ, שלא כדרך המיתין לצורך אכילה כדעת הרמב"ם, ולדעת רשי' ותוס', גם נחרה בסימנים דזוקא, שבעל נשף דם הנפש לחוץ, אבל מי ששפך את הדם עי' נחרה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשער נחרה דאישתרி להם במדבר. - ומה נתחדש להם כשנכנסו לארץ, מצות עשה דזובחת, עי' האי מצוה נאסר להם בשער נחרה, וא"כ מז' והלהא מי שאוכל בשער נחרה עבר אהאי לאו הבא מכלל עשה, אבל אלeo דנבליה מאן דבר שמי', אלא דההילכה שאמר ר' ישבב מושום ר'י גلتה לנו דלא די-scalable שנפסלה בשחיטה אסורה מקרא דזובחת אלא דגס נידונו כנבלה שמתה מלאיה ומטמא במ"מ, ר'ע דלא ידע או לא רצה לידע מחלכה זו, ממי לא סובר דין כאן אלא איסור עשה דזובחת, וטרפה שאמר נאמר דלשון מושאל הוא, ואסורה קאמר. כך היה לכארו' מקום לומר. אלא דזה עכ' ליתא דהרי ר'ע גופה רק בשחט סי' אחד בהכשר שחיטה קאמר, אבל בפסק כל החסנים בפייסול שהיא מודה שהיא נבלה, ועכ' צריכין אנו לומר דיל"ע, הא לאו דיל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על האזבחה עלبشر נחרה נאמר, וכאשר ביארתי זאת בריאות ברורות דכן הוה, עי'ן בפתחה עיקר א' וב', וא"כ צריכין לומר,

בדיקולא לנו המיעוט בתרא כחווך בבשר הרגל, ואין לצרפו לרוב הנשחתת ולומר דחווך מן הנקב איכא רוב נשחת בתכש, لكن הוה נבללה, אבל אם נשחת שלא במקום הנקב, שפיר מטהר האי שחיטה מיידי נבללה, והא דדחה הש"ס האי דר"ל, דמחלוקת כן, בין נשחת במקום חתק לשלא במקום חתק, היינו בגרוגרת דשם אין חילוק, כיון דכל שנפסק פ"א הויה כמנחא בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם האי חילוק, ולכן ההלכה של ר' יהושע שפיר מתרפרש גם על מភצת פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחידיש ר' ל' תירצוי לחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק ידע את זאת לגבי ושת, וכןן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק נס מקנה"יו אבל לאחר שתירץ ר' ל' לחلك בין מקום חתק לשלא במקום חתק לא נשאר רק הקושי" מפסה"ג דבזה נדחה החילוק מכח אידך דר"ל, אך אמר דר' ראה כמדמ"ב' אבל לבני ושת, קם תירצוי שפיר ור' ראי' החוצץ לתרץ כאן קודם חרזה וכאן לאחר חרזה משום פסה"ג כי גם הוא מודה דעת' הקנה בעצמו כמב"ד וכמוש"כ הרשב"א ז"ל, כך מתרפרש הסוגי' לפי דעת התוס' ויתר הרשונים ז"ל אבל א"א להעמיד שיטות אפלו אם נקבע כמה וכמה דוחקים, כאשר אבאר באזה.

א' תירוצים על קושיתם, דהש"ס פריך דהו"ל למימור עיקר האיסור שהוא נבללה, הוא יותר מדויק וא"א קיבל בשום אופן, דהרי התנה מונה והולך הנ"ח' טרפיות שנמסרו לממ"ס, ושם וdoi נאמר גם נקה"ו ופסה"ג בין הטרפיות, ולמה ישולו אותן שלא למונותם, מפני שאח"כ חל על איסור טרפה גם איסור נבללה, ולא עוד אלא דבשו"ת כת"ס הנ"ל מוכיח מגמ' זבחים דלא חל נבללה אטרפה, וכן כתוב הנ"ב דאסור נבללה לא מוסיף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הגישו, כי ממה דדרשו בזכחים ס"ט ע"ב נבללה וטרפה לא יאכל, על נבלות עוף טהורה, דיצא עוף טמא שאין במינו טרפה, ומוחך דכל שא"א לשחטו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבאר בשיטת הרמב"ס, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשא, דאין במינו טרפה לחוד קamar, ומוי יכול לסבול דוחק כזה, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבללה, ואיא מרמזז את בקרא דכתיב נבללה וטרפה, ואדרבה יותר מסתבר לומר דבבלת עוף טמא מיריע, דאית ב' תرتתי נבללה וטרפה לעולם, כיון דאין במינו שחיטה - והמעיין בספרא במקור האי דרשא יראה בלבד, דאין מקום לפ"י התוס' כלל, דשם פליגו ר' יהודה וחכמים בפירושו דחאי קרא, ר' דרש נבללה, יצא עוף טמא אסור משום טמא ולא משום נבללה, דס"ל א"א שע"א, וטרפה אתה על שחוטה, שאין שחיתתו מטהר טרפות עוף טהורה מטומאת נבללה, וחכמים שהוא ר"מ דס"ל אחע"יא דרש, נבללה שיש במינו טרפה לאפוקי עוף טמא אין במינו טרפה, ומעטה אין כפירוש התוס' דאין בו טרפה לחוד אלא גס נבללה, מהה ליטרפה, דהא מנבללה לחוד הוה מצי למדרש מי שאסור משום נבללה לחוד, לאפוקי עוף טמא דאית ב' תرتתי משום טמא ומשום נבללה, כמו שדרש ר' מובללה לחוד, וזה ראי' ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, יש מהן נבלות ויש מהן טרפות, ויפה דיק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"ו בכל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להகשות מძרכיך להגיה אלו אסורות קטני, מוחך נגד התוס' דס"ל דנקה"ו ופסה"ג טרפה נמי הוו, דא"כ למה לי להגיה דאלו אסורות קטני, דשפירות קטני אלו טרפות, דהרי אמת כן הוא טרפות הוו, אלא דיש מהן, שהם גם נבלות, והכי הול"ל אלו טרפות, אלא דיש מהן

כמוש"כ הרמב"ס, נובוכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התוב"ש ז"ל, ומחלוקת בין אישור נבללה לאכילה, ובין טומאת נבללה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמות במקצת"ת דבר בטל הוא, וכאשר מוכח מסוגי' דמסוכנת לקמן ליקמן ל"ז ע"א וכמו שהעיר על זה הלב ארוי שם, ואני הראיתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ס דגם אישור אכילת נבללה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזיך לשמעו פירוש הסוגי' ואיך יוצא ממנה כואר נוגה שיטת הרמב"ס ז"ל ותחליה נבאר איך מתרפרש הסוגי' לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקתה על שיטותם, ואח"כ יairo עיניך לראות אוור בהיר בפירוש הסוגי' לדעת הרמב"ס ז"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו דבללה תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרוי תלי מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אה"כ מתו بلا שחיטה חל עליהם הלאו דבללה, והביאו ראי' לדין זה מסוגי' דמסוכנת לקמן, ותירצוי בדוחק הסוגי' דזבחים דף ס"ט דלא משמע הכוי, ולכן קשי' להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"ו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי איכא לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, וסופו להיות נבללה בין אס תמות שהיא ובין שחיטה אה"כ, כי הגרוגרת שנספק הוה כמאן דמבד"ד ואין שחיטה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתו"ב דכל שנחט הסימן, כמנחא בדיקולא דמי' אפיילו למאן דחולק על ר' ל' דלקמן, בשחיטה הקנה ואח"כ נקבה הריאה, כי הסימן עצמו לכ"ע כמנחא בדיקולא אחר שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיטות הש"ך והטוו' ז' בסע' כ"ו ודווח דברי הב"ח שמסתק אס לסמוך ע"ז למעשה עי"ש, ולפ"ז קושי' הגמ' לא הי' אלא מפסה"י, אבל נקה"ו, הלא אינו מעכ卜 מלשוחות שחיטה הוגנת ולמה תה' נבללה, ועיין בשיו"ת קדושת דודי בעל הכת"ס ז"ל סי' כ"א שמספרש ג' ב' דעת התוס' דkowski' הגמ' ר' קוק מפסה"ג קאי, אלא דרוצה לדוחק להשווות דעת התוס' עם הרמב"ס דנקה"ו הוה נבללה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"ו נבללה תלוי במה דכתיב הרמב"ס דזהו נבללה מהיים ולא טרפה, ומאחר שהתוס' כתבו כאן בפירוש דוחחים אין כאן אלא טרפה, מילא לא מצי סברנו דנקה"ו הוה נבללה, דהרי שפיר מצי שחיטה לעמלה או למתה מון הנקב, הון אמת דלפי מה שהבין הראש יוסף דעת הרמב"ס דנקה"ו נבללה מושום דכל טרפות בסימנים מקום השחיטה חמורה וועשה נבללות, ה' מקום לומר דגס התוס' אית' לחו הci, אבל מי יכול לקבל ציאות, דעל סברא קלישטא בלי' יסוד ושורש נבנה די' דנקה"ו נבללה, שיוציא מזה הרבה קולות כמו לענין או"ב דMOVTOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התורמה על מגעה בנבללה כזו, ואני לרווחה דמלתא הוחתמי דסבירת הראש יוסף ליתא ממה דמנה הרמב"ס נתחלפו עורות הושט בין העין טרפיות, וניקבה כנפה וחסרון כאיסור בגרוגרת לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרוגרת לפסק ברובו טרפה, וכמוש"כ התוס' והרא"ש שם בפ' א"ט, ומ"מ לא מנאן הרמב"ס בתוך הטרפיות, אלא הוא נבללה כמו פסה"ג וא"כ למה מנה בשוט נתחלפו העורות בתוך הטרפית, ולמה לא תה' נבללה כמו נקה"ו, אם נימה דכל טרפות בסימנים חמור והוה נבללה, אלא ודאי דזהו ליתא, וועמא אחרינה אית' לרמב"ס בזה, ואשר תראה בביורנו, لكن בהא סליקין לדעת התוס' קושי' הגמ' ה' ר' קוק מפסה"ג, אבל נקה"ו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מתוס' בכורות שהביא הפרמי"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פסול בשחיטה נבללה, והוא לא דוקא בסימן שלם בפיסול, אלא אפיילו במקצת השוט דהרי במק' פסלין כל פסול שחייב חוץ מהג儒家, ס"ל להתוס' דהוא מפני שבסמוך החתק הרוי נגמר הרוב בצרוף הפסול ולדעת התוס' ה'ה' אחר שחיטת רוב הסימן הוה כמנחא

לבב הוה כניטל הראש דהוה כמתה ומטמא מיד, וא"כ כל שחתת שני סימנים הרי הלב כמב"ד, ואנן אמרין דמפרכסת לאח"ש הרי היא חי כל דבריה, ותיתני לי שכונתי בדבר הזה לדברי חדושי הרו"ז צל' כאו בסוגי' لكمן ע"ב, אלא דבר כtabנו מעלה דהלא דלא"ת כל נבלה אבשר נחירה אתה, וכיוון דנירירה בסימנים כל שנפסקו הרי הוא נחורה והוא בלאו דלא"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מתכשך ע"י שחיטה, וניהו DCtabnu מעלה דל"ע גם ס"י אחד שני בגני בנחירה כמו בשחיטה וא"כ א"ק מטהר ר"ע ע"י שחיטת ס"י אחד אחר שכבר נפסק ס"י אחד והוה שחיטה אחר נחירה, הלא תנאי התנה ר"ע בדבר „והמתין לה עד שמתה“ וכאשר ביארנו היינו אם מתה תוך מעלי"ע, וכן בסתם אין בכך ס"י אחד בלי שפיקת דם הנפש מהmittah את הבמה דנפש חיותא בתוך מעלי"ע, וכן לא קמطا מא ר"ע בשחט ס"י השני אחר פסוקת ס"י הראשון, אמנים ר' ישוב הביא הלכה מפני ר' יהושע, דכל פסול בשחיטה, ואפילו במקצת הטימן דהינו בשליש אמצעי של הגרגרת, ומ"ק של יהושע, הוה נבלה, ר"ל שם נחירה עליון, ושוב לא מצי שחוט, וזאת הלכה לפרש קרא דזובחת אתה, דכתיב בי' כאשר צויתיך, והוא דאוריתיא ממש וליקין עליון, וא"כ נקה"יו ופסח"ג יצאו מכלל שאר טרפיות, כי עלייהם יש הלכה מיחודה דינידונים כנחירה אשר תוו לא מתכשך בשחיטה, ואפילו לעניין טומאה לא, כי הלא דלא"ת כל נבלה, קאי על כל בשור נחירה, וכיוון דההלה מפרש לון דזובחת מקריד זוקא אם כל השחיטה היא בהכשר, אבל פסול במקצת הס"י הוה' נחורה, הרי דנקה"ג או פסה"ג נידון נחורה ולא משום טרפה Katainu עליה, אלא משום נחורה דאי לה שחיטה, אז א"א למנות אותם בכלל הני יח"ט טרפיות דאי להם רק דין ד"ס, שאין לוקין עליהם והני הלא אין שחיטה מועלת בהם ומה נבלה ומטמאן מדאוריתיא. וראה זה בכל המסכתא, לא תמצא שם נבלה על שחיטה פסולה, רק במסנה דשחיתות נカリ, קתני נבלה ומטמא במשא, והוא לדעת הרמב"ם מקרה זוקא לך ואכלת מזבחו וטומאתה דרבנן ואיסור אכילה שלה דאוריתיא, אבל זולת זאת לא תמצא דקרה לפסולי שחיטה נבלה, והשותט וונתבלת בידו דפ' או"ב וכסה"ד, ע"י' שבארתי דהפירוש הוא שמתה ת"י ולא פרכסה, ולא כמו שפרשי' ננתבלה בידו שלא מדעת ע"י פסולי שחיטה, כי כל המ██' נשנית קר"ע קודם נזהר, ולידי' כל הני פסולי שחיטה במקצת הסימנים, אינם אלא כמו הני יח"ט, ואין בהם טומאות נבלה, דלענין טומאה לא גרוו כאשר תראה במשנתנו לר"ע, דນפסק סימן אחד רק טרפה הוה ולא נבלה, וטרפה דקאמר הני טרפה דיח"ט דאי בו מלוקות.

עוד זאת אבאר לך כי לדעת הרמב"ם אין נבלה חל אטרפה ולא משום דאי אין איסור חל על איסור, אלא משום דחדא לאו הוה, דכן כתוב הרמב"ם בפ"ד ה"י ז' ממ"א, דכל שני תחלה נבלות מצטרפין ע"ז חז' מן נבלה וטרפה, הוואיל והטרפה תחולת נבלות היא ע"י' ש, והדין עמו דהרי בפ' משפטים מזהיר על הטרפה ולא על הנבלה, משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמי לא עסקין דטרפה חייתו העיר והמיתה, ועוד כיוון דהוא תחולת נבלות ק"ו, דcoleה נבלה אסור, והוא ק"ו כמו בת מבת הבית, דלוקין עליון, וכן דnableה אינה אסורה אלא לאחר מיתה דرك איז קורי' נבלה, כן הטרפה ריק לאחר שחיטה דמש"ה כתיב בשור בשדה טרפה, ולא טרפה לחוד משום דמיירי דעתדי' כעין בשור, וכעין שדרשו בב"ק מ"א ע"א, ולא יכול את בשור דשור הנסקל, בשחוטו לאחר שנגמר דיןנו, ועל תשיבני ממה דאמירין בזבחים ע' ע"א דטרפה חמירא מנבלה אסורה מחייב, הכוונה בהז דטרפה מתחיל מחייב, ועוד דהרי כולל גם בשור מה"ח וכרי' لكمן ק"ב ע"ב דאמר האוכל בשור מה"ח מן הטרפה אינו לוקה אלא אחת, וא"כ מה"ט

גם נבלות, אבל לעקו ראל טרפות ולהעמיד במקומו אלו אסורות, הוא לא צורך, גם זאת הוא תשובה נצחית נגד דעת התוס'.

ד' ר"ל מתרץ כאן שישחט במקום חתק וכו', ופרק הש"ס,ומי אר"ל הכי, והוא אר"ל וכו', וכותב הרא"ש צל' דר"ל שאמר שני דברים הסותרים זאת, ולא ידעינו כי מיניהם דאחריתא, הלכך עבדין לחומרא עכ"ל, ועיין הගות מהרש"ש צל' שכטב זהה דוחק גדול, דכל כהגו הוול להש"ס לפреш דהדר בי' מהאי או מהאי, לכן כתוב מהה דאמר הש"ס, אלא אר"י כאן קודם נזהר וכו', בא לומר דמעולם לא היה ר"ל מתרץ כלום, אלא ר"י מתרץ עי"ש. ואני אומר זהה עוד דוחק יותר, דמן'יל להש"ס הא,-DDילמא האי מימרא דר"ל דשחט הקנה וכו' נדחתה מפני האי מימרא דמותר ר"ל כאן במקומות חתק וכו' או דחזר ממנה, ובפרט דאן בלא"ה לא פסקין כי הא דר"ל, דשחט הקנה ואח"כ נקבת הריאה דכמאן דמוני בדיקולא דמי, ולמה לא נאמר דמהאי הדר בי', אלא דהתוס' הלא סברו במש"כ הרשב"א, דלגביה הסימן עצמו כ"ע מודים דהוהCMDMB"ד, אבל אז יותר תמורה, דלמה הביא כלל האי מימרא דר"ל לדחות תירוץ, שאין מזה שום הוכחה דאפשר דהדר בי' וכלהכתא, ועוד דגונ' תירוץ עכ"פ לא נדחה, והויל להקשות סתום, כיון דכבר נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כמאן דמבד"ד, אם כן הוא דהדר פשול בעבוק הש"ס, גם בלי מימרא דר"ל דכל שנפסק הקנה פ"א שוב הוה כמבד"ד, והוא תימא רבתא לשיטת התוס'.

שיטת הרמב"ם צל'

טרם שנבו לביאור גוף הסוגי' צרכין להקדומות מילון על כל עני שחיתות וטרפות, כפי אשר ראהו הרמב"ם צל' בעניינו שכלו ורחב בינו.

בריש' עט ובפתיחה עירק יוז' ביארתי כי לדעת הרמב"ם כל הני חי' טרפות שננה התנה שהמה מhalbamm"ס, אין לוקין עליהם, אלא די דברי סופרים שי להם משום דלא בא הלכה לפרש הקרא אלא להוציא עליון, דטרפה המפורש בקרא, היא הנטהה למota, דהינו מסוכנת ע"י מכחה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרופאה, כמו ברוצח, וההלכה דלא בעי נתחה למota, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמכה מעמד החכמה, הוא חומרא רבתא, שהוסיפה ההלכה על הקרא, אשר אין לו די פירוש הקרא, אלא הוספה על הקרא, אין לוקין עלייה, וכן כתוב הרמב"ם בפייש בספר המצות שלו, דאי, בח"ט אלא איסור דרבנן, והתפארת ישראל בריש א"ט הביאו, וכותב דבחיבורו יד החזקה חזר מניה, ואני רראיתי דנהפוך הוא, כי אדרבה חיק את הדבר בכל פסquito, עיין בفتיחה היטב ותמצוא עונג, וא"כ נקה"יו ופסח"ג כשאר טרפות אס הולכת ואוכلت כשאר בריאות אין בה אלא איסור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוקין עליון, אם שחיטה קרוי איפלו בפסח"ג, כיון דאיixa ושת וסגי לר"ע קוודם נזהר לטהר מידי נבלה, ואין לומר דהה בעינו עכ"פ ב' הסימנים לכתהלה, וממייל ראיון לשחיטה בעינו גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראיו להשחט במקומות אחר, כי אין לית לו הא DR"ל דבנפסק הקנה CMDMB"D, וכאשר ביארתי זאת ברווח כשם בחררים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרשתה חזק מאד גם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוה כמאן דמוני בדיקולא דמי, ולא עוד אלא איפלו בפסקת שני הסימנים שכ' הרשב"א דיא לכ"ע כל האברים הפנימיים כמב"ד, ביארתי זהה ליתא, והראי' דניטל

רק טרפה כשאר טרפיות, אז דינם כד"ס, דין לוקין על הלהקה זו שמוסופת על המפורש בקרא, ועי' רצה רבא לחך בין שחת תחלה ואח"כ פסק ובין פסק ואח"כ שחת, ולפי האי חילוק לא אתא הלהקה על מקטצת סימן בפיסול כל ואפילו על כל הסימן נמי לא דין בו אלא מעשה טרפיות בעלמא, אלא על סימן השן שהיא הגמר שחיתה, ואמ' הוא בפיסול הוה כנחרה, ואולי בסימן השני אחר שחיטת הראשו גם מקטצת בפיסול פסול, דלוי זאת, הלהקה ליה לי, אלא דלא ידעתי איך יפרש רבא המשנה דאי"ט בעוף דקמתי ג"כ נקה"ו ופסה"ג, הרי יאמר דפסה"ג בעוף לאו נחרה מקרי, הלא פסולו כמו הקשרו, ואחר הנחרה איך תהני שחיתה, ויל"י דלי' מה שביארנו לעיל אדם שהתחה מעלי"ע, לאו נחרה הוה, וממילא מהני שחיתה אח"כ לטהרה מידני נבלה, ובלא"ה רבא נפרק בתירוץ והדר ב', וממשני אלו אסורות כתני יש מון נבלות ויש מהן טרפיות, ורק"ל דכלול בהאי משנה דאי"ט הני דאסורות מכח הלהקה דרי' יהושע שהן במלוקות, עם הני דעתתי מוחלהה של ח"ט מושום שאף בהן יש מלוקות لكن לא חש לערבינוו תחת שם טרפה, ועיין לקמן מ"ט ע"ב Tos"ד ר' רב ואיסורא דאוריתא שכתו, דרבא הדר לגבי ר'פ, וככתבתי אני שם דסבירת רבא ה' דלא דעתנו הני ח"ט דאוריתא ממש עי"ש, ואולי נהפק הוא ממה ש' התוס' כי מאחר ששמע ר' דרי' דהכא, חזר מתירוץ דאלו אסורות כתני, ואח"כ אמר דחלב טמא סותם מפני הטרפות אין בו איסור של מלוקות, ועי' פירץ א"כ למה לא מנה נמי דעתאה גיסטרא וניטל הירך וחולל שלה, וממשני כי כתני נבלה דלא מטמא מחיים, ורק"ל נבלה דנקרא ע"ש סופה, כתני בכל טרפו, אבל נבלה ממש שטטמא מחיים, משומס דהפרכו אינו אלא ציבג הלטה, לא מציא לחשב בין הטרפיות.

ומה מאי מיושב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץ של ר' בא שהוא מאמוראי בתראי, לפני תירוצים של ר' ר' וורי"י אמראי קדמאי, והוא משום דיש נפקota רבתא לדינא, דלי"י באמות הני ח"ט אין בהם מלוקות, וקילו מנקה"ו ופסה"ג שהם פסולין שחיתה, אבל לר' בא כיון דהנתא ערביבו נראה דושאון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולכן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץ של ר' בא במנה שביאו בסוףמדרכו בכל הש"ס, החלכתא כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץ של ר' דכאו קודם חזורה וכן לאחר חזורה, כי זה האמת דכאש ביארנו לאו דוקא היא משנה דאי"ט נשנית קר"ע קודם חזורה אלא כל המסכתא כן מורה, ומסתמא גם ר' בא הדר ב' כמו שהדר מתיירוץ קמא אחר ששמע הא דרי', אבל לשיטת התוס' דין שום נפקota לדינא בין התירוצים של ר' בא וורי"י, התמיה קיימת ומה לא המתין עם תירוץ של ר' בא עד לאמר תירוץ של ר' יי', והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבו לתרוץ של ר' ר'ל, שאמיר כאן שחת במקום חתק וכן שחת שלא במקומות חתק, ר' ר' אומר לנו מلتא בטעה על האי הלהקה של ר' יי' משום ר' ר'י, דמש"ה פסול אפילו במקצת הסימן משום דכל שנגמר הרוב של הסימן, הרי האי מעיטות בתרא כמו דמיון בדיקולא דמי, ולא בעי למשחט אפילו לכתלה לא, וא"כ בהאי רובה קמא פתיכי ב' הפיסול, כמו למ"ד לעיל יי' ע"א בשחת שליש קמא ושליש בתרא, והגרים שליש אמציעי דפסולה השחיטה, משום דמיוט בתראי, לא מציא מctrוף להשלים רובה בשחיטה, דآخر פסוקת הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו שביארנו שם, ולכן הון נקה"ו והן פסה"ג, אם גמור השחיטה באותו מקום נבלה הוה לאחר שקיביל ר' ר' הלהקה משום ר' ר' שכל פסול בשחיטה נבלה, והאי הלהקה, זאת גופא חדשה לנו דרוב הסימןaggi לכתחלה, ואידך כחותך בשער המת ולכך כל שפטיכי ברוב קמא

gov'a לא מציא חיליל לאו דטרפה בעודה בחיותה כי כבר אית בה לאו זה בלא שום מעשה טרפות, אם חותך צוית בשר מה"ח חייב משום האי לאו דבשר בשדה טרפה, ואל תשיבנו דמ"מ נפ"מ לעניין חלב ובצים אסורים מן הטמא טמא, וא"כ א"א ובצים אסורים מן הטמא טמא, דכל היוצא מן הטמא טמא, וא"כ א"א לומר דלאו דטרפה אהלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בשאר מミיא לא י许可 בחלה, אלא דחלבה אסור מושום דבשרה אסור מושום במה"ח, שהוא ג"כ בלאו דטרפה נכל, דהרי בלא"ה אמרין אלא איסור עשה, דכל דחלב דשרי' חידוש הוא דהוה יוצא מאבמה"ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה"ח, או אבמה"ח) אלא דהתורה התירה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבחמה שאיסור בשאר אבמה"ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בנטרפה, דאיסור בשאר מה"ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר השחיטה או המיטה שוב אמרין דחלבה אסור מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיע כי מכת הא מלטה יש לי תימוא רבתא על פסק הרמב"ם בס"י כד סע"י ט"ו דעיקור סימנים פסול לשחיטה, אבל אין בו מושום טרפה, וחלה וביצה מותרים, והוא מתשוי הרשב"א, ואני תמה על דין זה,-Decio דלית לה היתר בשחיטה מני"ל דחלבה שרוי', דלמא לא התירה חלב אבל אלא מבasma שאיסור בשאר ובמה"ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצ"ג.

ונחדר מה שהתחלנו דאיסור טרפה נמי מתחילה מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיתה, אולם איסור נבלה אין לו התחלת מוחיים כל רק עם המיטה נעשה נבלה, אולם בטיפות שאין השחיטה מועלת בו, עד שבטח סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחיליקן הכתוב לשני לאוזן הוא, מושום דטרפה ע"ג שהוא תחלה נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תחתה שחיטה מיטה מידי נבלה, אבל האי שא"א להחשת, מה מחייב בלאו טרפה ששם זה ג"כ לא הוקבע אלא לאחר שחיתה, כי מחייב בלאו טרפה שפה להזיה נבלה, ולמה תקרה איסורה לחותך ממנה בשר מהאי לאו גופא, וגם מושום איסור העד דאיינה זוכה ואמ' ע"ש סופה הלא תהי' נבלה, ולמה תקרה טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עליה ע"ד הרמב"ם לחקל בין איסור לטומאה, ולומר דאם חתק אבר או בשר מון בהמה שנספק הקנה שלה או ניקב וטפה, שילקה מושום נבלה וס משומס אבר או במוח"ח, זהה דבר בטל ולא ניתן להאמר, ובפתחה הארץ בזה והראיתי דהרבמ"ס בפירוש כתוב גם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמותות ממש עי"ש היבט.

ועתה נבו לבאר הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלהקה של ר' יי' שבב בשם ר' ר'י, למה תה' מקטצת שחיטה בפיסול נבלה ומתחילה בקושי' ממונתנית' דאי"ט, דשם מנה נקה"ו ופסה"ג בין הטרפות, ואי דין שחיטה מועלת בנקה"ו ופסה"ג הרי בשם נבלה או מטה באופן אחר, כי גם הטרפה מקטצת נבלות, אלא דנקראת טרפה מושום דاضשר שלא תבוא ליד נבלות, אבל האי ראי' להקרא נבלה, משום דודאי תבוא להיות נבלה, ואע"ג דבاهאי מסכתא בתיקו בשר לאכילה קמיiri ולא בעניין טומאה וטהרה, ולעין אכילה מה ליטרפה ומה ל' נבלה, ואפשר דמה"ט לא דקדק התנא כ"כ, ומה נבלות בהדי טרפות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבוע התנא כאן פלוגתא דר' ישבב ור' ע' אי נבלה או טרפה ה' לו לקבעה במס' טהרונות (ואי דלמ"ד שחיטה שאינה רואה שמה שחיטה, הוה לי' למיתני בפ' אוא"ב) אבל באמות יש לנו נפקota גדולה בזה, כי הלהקה של ר' יי' שבב דכל פסול במקצת שחיטה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עלייה, מפני שאטא לפרש הקרה דוחבתת כאשר צויתיך, ואם לא נקבל הלהקה זו ויהי' נקה"ו ופסה"ג

שחט ומילא דגס בשחיטה כשרה על מkcאת השוט שם שחייה כשרה עלי, אם גמר השחיטה בהקשר, ואנן כר"י פסקין נגד ר"ל לענין זה אבל לא לענין אגמל"מ עי"ש בסוגי דלעיל כת"ע^ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסקvr"י, מוטסתה שהביא ק"ז רע"א ז"ל, דהאי Tosfeta Nashtavr"u קודם חזקה מכמה וכמה משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.

ועיין לקמן בריש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרפויות שהתחילה בקנה וושט ולא בקרים של מוות, ומתוך כל דברינו לענין זה יתבאר לך דבשפק נקה^ו ראי לחומר יותר מאשר טרפיות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דהוה ספק בשחיטה כי ע"ז, פללו האחרונים כאשר ביארנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה תמיiri כנ"ל, וכען שכ' הרמב"ם דספק דרישה חמורה משור טרפיות מושם דדרישה מקרי מושר בקרה, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד זהה ודז"ק.

תנוס' ד"ה ורמינהו, בסה"ד, וי"ל דמתני דא"ט משמע לי לאח"ש, מידקנתי סיפה כל שאין כמות חיה, ולא קתני כל שאין חיה עכ"ל עיין בחודשונו לקמן שס, כי האי לשניא איצטריך לומר דאפילו איתרומי דהיא חיה, כל שיש לה אחד מן הטרפויות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם נהא מפרש"י שם שהבין כן האי הדיקוק, הא חיה כשרה, וכן נהא מפרש"י שם שהבין כן האי לשניא, אלא דהנותס לא הי צרכינו לדקדק מהrai לשניא דתנא דמתני בלכח"ש מיררי, דPsiṭṭia כו הוא, דרובן של הנימ טרפיות, א"א למצוא רק לאחר שחיטה כמו טרפיות דברים הפנימיים וכן דרישה, א"א לעמוד עליה אלא בבדיקותبشر שכנגד הבני מעיים ובדיקת הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנא אקררא קאי, והקרא בשדה טרפה קאמר וכמוש"כ לעיל דבר לא איקרי אלא לאחר דעבדי' בעין בשර והטעם דידיברה התורה מבשר, מושם דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מביע למ"ד בהמו בחיה לבעליים עומדות דמייתי תלוי איסור טרפה עד שהליך לו איסור אחר ובמה"ח כמו שכ' רשי"ל לקמן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, אלא אפיקו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור שעשה דיאינה זבוחה, עיין תנוס' שבעות כ"ד ד"ה האוכל ובמהרש"א שם, ואי מושם הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יותר יוצא הטמא, ומהן ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו טרפה, לא מצינו למימר דעתך היוצא ממנה, אסור מושם יצא מן הטרפה, ומה שמן^מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושם דבר כל שאין להבהמה היתר אכילה הרי בשירה אסורה ועומדת, וליתן למד מחלב דעלמא דשתי רחמנא, מושם דבכל בהמה דעלמא יש לשירה היתר, אבל האי טרפה לא, אלא דלאו התנוס' נחתו למה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והיו יודעים, דטרפה לא מצי להקרא רק ע"ש סופו ולאח"ש, אז איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקרא טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם ז"ל והדברים עתיקים הפוך בהם ותמצאים אמתים לאמתו של תורה ודז"ק.

ותלמוד אחד עוררני על הא דאמרו לקמן קכ"א ע"ב דמפרכס לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαι ויכול לגרה ולהעמידה על פחות מכך, הרי גם איסור נבלה מתלי תלוי דאפשר שלא תבוא לידי נבלות ע"י שגררה פחות מכך, אבל אנו עמוד ומשתומות איך אפשר לומר לנו הלא אפילו ניטל הירך וחולל שלא הרי זו נבלה ומתמא מיד מושם דאין הפרכו אלא כזב הلطאה וממוש"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעללה, ואיך אפשר שתחיה בהמה, עד שמנגר כל בשירה עד פחות מכך, ועל חן געתי למצוא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

mkact בפסיקו בככלו בפסיקו, אבל אם שחת שלא במקומות החתק שפיר דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חזרת ר"ע והינו דין דמשנה דא"ט, ע"ז פריךומי או"ל הכי, והוא אר"ל וכו', והנה بلا האי אידך דר"ל הוה מצי להקשות מנ"י וכו', דנヒו דלענין נקה^ו שפיר יש לחלק כנ"ל,adam גמר השחיטה במקומות הנקב נבלה, ואם שחת לעללה או למטה ממנה אין אלא טרפה, אבל בפסה"ג, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כל עצמיות סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב השוט שנשחטן כראוי, משום דמעוט בתראCMDMB"ד אחר שחיטת הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחות עוד, כיון דכבד נפסק רובה, אלא דנヒא לי יותר להביא מירמא מפורשת מר"ל, Dao'mor כן בפרק, ולהכי לא מצי אמר דר"ל הדר מבתיריתא כדי לקיים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מותו סברת עצמו, ע"כ דמעולם לא אמר קמייתא כדי לתרץ מהנה תנא נקה^ו ופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה^ו ולא על פסה"ג, אלא דוידי אמר האי חילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק לדינא ובפ"ע, אבל לא ליישב המשנה דקתו בה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חזקה וכאנ לאחר חזקה, ומשנה לא זהה מקומוה, והנה ר"י מסתמא לית לי הא דר"ל דאחר שחיטת הקנה הריהה CMDMB"ד דמי, והה הקנה עצמו, דהרי אכן פסקין דבעינן לכתהלה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י א"ר דלעיל דפ"ט, דפסקין דשי שלשים בשחיטה שליש אמצעי בהגרמה דשר, משום דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפין לשחיטה, ולכן שלש אמצעי בהגרמה לית לנו בה, אלא דהרש"ב ז"ל, הכריח דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה CMDMB"ד דאל"כ, למה לי ליכנוס בדוחק זה, דמשנה דא"ט נשנית קודם חזקה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לו תירוץ מחוור כמו שא"ל לחלק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, אבל לפי ביירנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי להא דר"ל CMDMB"ד לא מצי לחלק בין מקום שחתה לשלא במקומות שחתה, דכיוון דגם המיעוט בתרא לשחיטה יחשב, מה לי הגרים שליש אמצעי, ומה לי פגע בנקב בשליש אמצעי, כי חילוק זה שכתבו התוס' שם ד"ה שחת ופגע בו נקב, הוא כען חילוק שרצה רבא לחלק, בין שחת ואח"כ פסק, לפסק ואח"כ שחת, ונדהה, ורק לר"ל דס"ל דבפסיקת הרוב CMDB"ד, יש מקום לחלק, אבל ג"כ רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שס והבאתי דבורי הפלטי שכטב דגם במקומות הגרמה הוה CMDB"ע"ש, ולכן ע"כ ר"י סובר, לכל מעשה טרפות במקומות הסימנים דינו כנחרה, adam מותה תוק מעלי"ע מעשה הטרפות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה^ו לפסה"ג.

והו הילכה חדשה לנו שלא תאמר דנchorה לא הוה אלא כשותפה תוק מעלי"ע, אבל אם שחתה יום או יוימים רבים, תה"ר רק טרפה ותhani לה שחיטה, ע"ז אתה האי הילכה דלא היא דכיוון דשחיטה מותרת מיד ה"ה דנchorה פסולת מיד, וכיון דלאו הייתה מותה תוק מעלי"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה بلا מטה שס נchorה עלייה, והרי תראה דר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, ועיין לעיל דפ"ט שביארתי דר"ל ור"י בתרתי פליינו שם, אי על מיעוט סימנים שם שחיטה עליהם, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"מ, עי"ש בארכיות.

היוצא לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליינו בהאי הילכה דר"ל רק ברוב גרגת אייפסל לשחיטה, ומשום דכמאנ דמוני בדיקולי דמי, ובמיעוט ושת לא נפסל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל כמאן דמונח בדיקולא דמי טעמא דהילכה הוא מושם לכל מעשה טרפות בסימנים, ואפיקו במקצת השוט שם נחרה עלי, لكنתו לא מצי

אלא ש"מ דקים فهو לח"ל, דוקא ריאת היא דחויתה תלו בקנה בלבד, ולא ינק משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', עכ"ל הראש יוסף ז"ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להארotta שcumutet כל דבר ודברו, הוא שנגאה רבتا בפ"ע במחלוקת הנשגבה וascal' עמיד ומשתומם איך לנאו אדר כמותו יקרה כאלה.

הנה דברי חי"ר ר"ן ז"ל שהביא, תיתני לי כי כוונתי להם מודנפשיAi וברכתני ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראי' מפורשת מרמב"ם פט"ו ממעה"ק, דעתל הלב הוה נintel הרראש אשאין בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דחקדייש דבר שמתה בה פשטה קדושה בכלה וכותב כוון הקדיש לבה או ראשה, הרי הקדים עוד לב בראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהרנשלאג אפשר עוד לחוית זמן מה, אבל הערצשלאג ממית על אחר, ובזה נדמו דברי הרשב"א שכטב, דבשחיתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיות וככיבא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאת לגוף הבהמה איינו תליוי ביה"מ, ע"כ דברי ר' ישוב, ולמה סיידר משנה דא"ט דלא כהכלcta, ודלא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי, "והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחורי שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואילו אחר רבי, שר"ע חור והודה לר' ישוב, וכאשר הראיתיך גם האי ברייתא דרבי דזבחת כאשר צויתיך, לעיל כ"ח ע"א, נמי נשנית כר"ע קודם זהרה, וכן הרבה מישניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסובר דבחדא מושב כאשר פלפו ר"ע ור' ישוב ביה"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו כשייטו קודם זהרה, עכ"ד לא ידעו או לא קבלו האי שמוועה, דהדר ב"י ר"ע ממה ששנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטתו, ועיין שבועות דף ד' ע"א, רשי"י דה ומשנה לא זהה ממקומה ז"ל. ומשנה ראשונה ע"פ שחזר מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא יכולת בדורות שאחר רבי, לשכח מהפיהם ולבטלה מביה"מ, והניחו את שתיהן וכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי' בכחם להשיכחים ע"י זהרה, והיינו דלא רצוי לקבל החזורה ולא האמינו לשםות החזורה, ועיין בהגות מהרש"ש שם, שכ' דמדברי רשי"י אלו מוכרת, דבמי רבי ודורות שלאחריו, עדין לא נכתבו המשניות עי"ש, ויהי" איק שיהי" האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רבי ניטוסף על המשנה אחורי שנתקבל השמעה, דחזר ר"ע להודיעות לקבالت ר' ישוב ממשמי" דר' יהושע, ולכך דברי רשי"ז"ל אכן תמוון עד להפליא ודוק.

אבל מה ש"כ הראש יוסף אם תלש הריאת לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, וממילא דגם לדין הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפסיקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבhillת את הרעיון, דבזה התיר הראש יוסף אבמה"ח דאוריתיא דאסור הן לב"ג והן לישראל בלאו שיש בו מלוקת, דאפיילו נ nich לפרש האי דריאת כמדמ"ד כפשוטו, סכ"ס לא עדיף מבابر המודולל התליוי בחות השערה, דבעי שחיתה, ומהני לי' השחיטה דע"פ דאין בו שום חיות ועומד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחות השערה אין בו מושם אבמה"ח, וככדרשין لكمן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיטה עין لكمן לע"ג ע"ב בתויס' ד"ה מדלא קברין, שכתבו דמה"ת לא הווי אבמה"ח, כיון שמחוביין הן מעט, מותרין בשחיטהaabrim המודוללים, ואין בהם אלא מצות פירוש בלבד עכ"ל, ואיך עלה על דעת הראש יוסף דלא ליבעי הריאת שחיטת שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיטת סימן השני, דמ"ש משאר אברים המודוללים, וכי ה"סובר דבאמת אין לריאת שום חיובו, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אהומהה? ולא אחד תחת לשוני, כי גם ק"ז בעחות"ס ז"ל נפל בהאי שגיאה רבתא, שכטב בתשי' י"ח לוי"ד דהא דעת ב"מ. מושם אבמה"ח בב"ג, הינו דוקא בשנשחטו הסימנים כולם, אבל במעורין עדין

אבל זאת אמת, דתולש בשר מפרקסת שנטרפה בושט או בקנה, אין על האי בשר איסור אכילת נבלה, אלא איסור בשר או אבמה"ח, כי כ"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלת טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה ודוק.

ע"ב גמר' ומשנה לא זהה ממקומה ופרש"ז ז"ל וז"ל: „ומשנה דא"ט אחר שניסנת בביהם"ד לא זהה ממקומה וכו' עע"פ שהזיר בו ר"ע וכו' ואע"פ שזו קודמת אליו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחולקת וכו' אבל בימי אחראיתיא לא קפדיין אסידרא"ע עכ"ל, כל דברי רשי"י אלו אינם אלא דברי תימא, דמו הועל רשי"י בדוחק העצום הלאה, דגם בחדא מס' מצין למימור דין סדר למשנה, עכ"כ קשי' לי לרשי"י על רב' מסדר המשניות, אין סדר המשנה דא"ט כצורתה אחר ששנה בפ"ק דהודה לו ר"ע אין סידר המשנה דא"ט דרב' האי משנה דהaca, לאחר פרק לר' ישוב, ומה מתרץ ע"ז דרב' האי משנה דהaca, כבר ידע דהדר דא"ט, הרי סכ"ס רב' דהאי כמו דורות אחר ר"ע, כבר ידע דהדר ב"י ר"ע נגבי ר' ישוב, ולמה סיידר משנה דא"ט דלא כהכלcta, ודלא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי, „והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחורי שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואילו אחר רבי, שר"ע חור והודה לר' ישוב, לעיל כ"ח ע"א, נמי נשנית כר"ע קודם זהרה, וכן הרבה מישניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסובר דבחדא מושב כאשר פלפו ר"ע ור' ישוב בבי"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו כשייטו קודם זהרה, עכ"ד לא ידעו או לא קבלו האי שמוועה, דהדר ב"י ר"ע ממה ששנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטתו, ועיין שבועות דף ד' ע"א, רשי"י דה ומשנה לא זהה ממקומה ז"ל. ומשנה ראשונה ע"פ שחזר מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא יכולת בדורות שאחר רבי, לשכח מהפיהם ולבטלה מביה"מ, והניחו את שתיהן וכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי' בכחם להשיכחים ע"י זהרה, והיינו דלא רצוי לקבל החזורה ולא האמינו לשםות החזורה, ועיין בהגות מהרש"ש שם, שכ' דמדברי רשי"י אלו מוכרת, דבמי רבי ודורות שלאחריו, עדין לא נכתבו המשניות עי"ש, ויהי" איק שיהי" האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רבי ניטוסף על המשנה אחורי שנתקבל השמעה, דחזר ר"ע להודיעות לקבالت ר' ישוב ממשמי" דר' יהושע, ולכך דברי רשי"ז"ל אכן תמוון עד להפליא ודוק.

ע"ש גמר' גופה, ארשב"ל שחת הקנה וכו' א"ר לא אמר ר"ל אלא בראיה, הויאל וחוי הריאת תליוי בקנה, אבל בגין מעיים לא, עכ"ל הגם', וכי הראש יוסף וז"ל: „משמע ב"מ הוא דקינוי התליין בשוט, ומשום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתליין בקנה כגון הלב והכבד וככדונה, כולחו כמדב"ד, ולאו דוקא ריאת, ואף שפשוט הוא לאoor, אבל הר"ן בח' כי ואינו מחוור דא"כ הריאת השטה ואיך יתירנה שחיתות השוט, וכו' עכ"ל. מה שכטב דא"כ יתירנה שחיתות השוט והלא כבר כבר מטה, לכארוי דר"ל, איך ניתר לב וכבד בס' אחד, כיון דברך אין בהם חיית וכו', והנה גם בריאת תקשה זאת, אלאaca אמר ריחני רחמנא למשה, דבעינן ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דל"ר, אם שחית הקנה והוציא את הריאת מהבהמה קודם שחיתות השוט, דמותר דדי בס' אחד כיון שיצא כל החיות, כמו עוף דזטור חייתי" דיב"ס' אחד, אלא דקשי' לי לר"ן, אי אית' דלב כבך נמי ניתר בס' אחד כמדב"ד, איך ודאי דמתה כל הבהמה בס' אחד, דעקר חיות דבע"ח תליוי בלב, ועיין בשו"ת חכ"ץ ומ"ש שס"ים שכן כ' רשי"ז"ל, הוא מ"ש על הא דامر ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', מושם ריאת, וממאי לא פ' על ב"מ ממש וכשחט גם הושט,

הכלכלי, ולעומת זה קשה גם להיפך,adam טעמו דר"ל משום דא"ט לח"ח, מה נקט דין בnickba הריא, ולא אמר סתם נקבו בני מעיים וכיר"ז, או סתם נטרפה הבמה, בין סימן לסימן.

אבל לפי ביארנו שלמעלה גם بلا האיא אידך דר"ל, מהא דמחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק, שמעיין דס"ל דלא בעינן אף לכתהלה רק רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום דאחר שנשחט רבו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכי מתפרש, דהנה יש להעיר, כי הש"ס לא מבאר לנו אי הא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתלוי בסבואה היא, או הלכה היא שקבעו זה להקל וזה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתיא קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מנזרת חכמים, אולם לפחות מפער' נראה ברור דגם האיא דינא תלוי בהסביר וטעמא של האיל הלה שקיבלו ר' ישבע משום ר"י, דכל פיסול אפילו שמקצת הס"י פוסל את השחיטה, adam כר"ל דאמר דההלה אתה רק אמוקם חתק, ומושום CMDMB"ת כחתק בידה או ברגלה, וכך לא מצטרף האי מייעוט בפיסול למייעוט בהכרח, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דה"ה אם באמצע השחיטה אריע טרפות אחרת ב"מ, דנמי אסורה הבהמה, דהרי הסברא החיצונית נוננת דכל שכבר נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימן אחד השחותו, שוב לא מיטרופי, ושאני מקצת לפיסול בשוט אחר שחיטתה הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פתיכי בה נחרה אבל לר"ז דלא מחלוקת בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבעי לכתהלה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן ראוב בשחיטה, בצירוף המיעוט בתרא, ומ"מ את ההלכה ואמרה, דמקצת נחרה פסולת גם אחר שחיטת סימן אחד, ה"ה דמעשה טרפות יאסר אחר שחיטת ס"י אחד, דאי אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נחרה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריאה, הרי יש לך לפרש ההלכה מטעם דבכל מkeitza פיסול בשחיטה אין כאן רוב, מילא תתייר בבב"ג ג"כ, דין לך טעם לומר י"ט לח"ח, ורבא דאמר, לא אמר ר"ל אלא בריאה, ר"ל דין להוכיח מר"ל דעתך לי" א"ט לח"ח, אבל ודאי מודה דמצוי סבר א"ט לח"ח, אבל אכן דפסקין כר"ז דין קודם חורה וכו' וממילא דלא כר"ל, בהא דריא והנה אחר שחיטת הרוב CMDMB"ד, ומפרשין טעמא דהאי הלכה דמקצת פיסול אפילו באמצע השחיטה פסולת, מטעם נחרה, ה"ה דטרפות באמצע השחיטה אוסרת דיש טרפות לח"ח, והבן הדברים שהם קילורין לעינים ואמתים למביני דבר.

ד"ג לג' ע"א גמור, אמר רבאי ש"מ מדרשב"ל, מזמן לישראל על ב"מ, ואין זמןין עכו"ם על ב"מ וכו', מה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד, יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמליל נשמע דאי"ט לח"ח, כמו שביארנו לעיל.

ומה שאמר מזמן ישראלי, דהוא שפת יתר, וכן נהאה דרש"י זיל בפירושו השמיתו, ועיין בפ"ר הגדים על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעלמה, דה"י מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריא משום מצות פירוש, כשאר אברים המודולדים, בסתם שחיטות ששוחתני הקנה תhalbלה, והוה שחיטת הוושט לגבי ריאה וקנה, שחיטה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכנס זה בכלל האיסור, וכמש"כ לעלמה, ומזמןין ישראל עליהם, ועיין מהרמ"ל זיל שambil מקשין סתם, דליהו לישראל נמי אבמה"ח, נמו בחתק בשער קודם גמר שחיטה, וכפי הנראה, גם הנמי מקשין לא נחתו לידע, דהיא CMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא כאמור המודולDEL, ולכן אין להקשות אלא דתתא בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

במיוחד בתורה, הו"ל רק כאברים המודולדים, שאין בהם אלא מצות פירוש מדרבנן, וכבר תפסו עליו הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידו המהרי"ס שיק זיל, דהרי בב"ג בmittah תלוי מלטה, ומיתה הריא עשו ניפול, ונדבר מזה עוד לפניו) אבל לפלא בעינן כי כולם לא הרגשו דלהיפך יש יותר תימא, דמה של' החת"סadam נשחטו כל הסימנים, אז אין להם דין און אברים המודולדים, אלא כמפורשים ממש, זו קשה מכולם, וכאשר בארכנו לעלמה, וכל הרוצה לעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, וינסה להוציא מתוך חלל הבמה אחרי הפשטה ופתחת גופה,இיה מן הב"מ שיריצה, אם יהי בכחו להוציאו דבר מה בלי חתיכה בסכין ana ana, ודבר זה אין צריך לפנים, ובכל זאת נעלם מעוני הגאנום הראש יוסף והחת"ס, וגם מעוני המשיגים, שלא הרגשו בשגיא גדולה צו, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחיטת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדין ולא לר"ל, כי לעולם לכח"פ כבר המודולDEL יחשב כדי ליבעי שחיטה, ואם תקשה לך א"כ ליטרסו הריא לר"ל מדרבנן מאשר אברים המודולדים, וממש"כ לרמב"ס דאין איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגס לר"ל מותרין לישראל דהרי לא אמר רבאי אלא דין זמןין לנרכי, אבל לישראל שרי גם הריא, ולדעת הריא יוסף והחת"ס לא קשה קשי' זיל דלדידתו הכי פירשו דין זמןין לנרכי על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים דاز לישראל שרו, דשחיטה אין עשו ניפול, לנכרי אסורים משום דמייתה עשו ניפול, אבל בנשחט רק רוב הקנה אז הריא והכל התלוי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לישראל עליהם מוצות פירוש, כשאר אברים המודולדים, אבל מי דניחו דשחיטת הוושט מהני עלייהם מוצות פירוש, ולדעת הרמב"ס לא הכניסו את זאת בכלל הדרישה דבשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מצי עשה טרפות ודוק".

ע"ש גمرا מתקיף לה ר"ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרתת, מה לי בריאה, מה לי בב"מ, והדר ב"י ר"ז עכ"ל הגמי, ופליגו בפירוש האי והדר ב"י ר"ז, רשי' ותוס', דלרש"י הדר ב"י מוקשינו, משום דሞודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דודקה בריאה קאמר משום CMDMB"ד, ורבאי אמר דילמא לא הדר ב"י, וס"ל דעתמא דר"ל משום דין דאמוקם CMDMB"ד או משום דאי"ט לר"ז ניקבו ב"מ בין סימן לסימן, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דריאה, דלרש"י לא ניחא לי' שייחלוק ר"ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה זו, דהלהתא כר"ל, דלית מאי, דפיג אידיינו בריאה עכ"פ, אלא פליג בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלוי בטumo בריאה, אי משום CMDMB"ד או משום דאי"ט לח"ח, אבל דעת התוס' אינו כן, אלא דר"ז פליג אדר"ל משום דס"ל יש טרפות לח"ח, ופליג נמי אדרבא דאמר בטעמא דר"ל משום CMDMB"ד, אלא טעמא משום אי"ט לח"ח, لكن פריך, אם התורת בריאה, תתייר נמי בב"מ ולכן כר"ז פסקין לחומרא, דיש טרפות לחץ ריאה, ולא כר"ל, והרא"ש זיל מושך דר"ל וופא אמר תרתי מיל דסתרו, ולא ידיעינו הי דאחרונייתא ועבדינו לחומרא. **והנה** הן שיטת התוס' והן שיטת רש"י לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלים, דכבר כתבנו לעלמה בשם הגאות המהרי"ש, דקמתמה דהוויל להש"ס לסימן, דהדר ב"י ר"ל, שנית קשה adam יש מקום לומר בטעמא דר"ל כר"ז, ומושם דין טרפות לח"ח, ואז לא יסתרו שני מאמריו, מהיכי תהיי לא נאמר כן כדי להשווות שני

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק.

ע"ש גמר' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיוון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתיחדש להו שנכנסו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אבר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זל' בריש הל"ש דלמ"ז, אין שחיטה לעמלה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ במדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושום פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כմגדמ"ז, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דר"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבליה, ושם באירתי מושום דר"מ קר"ש ס"ל, ע"י"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נמא, דגס לישראל הב"מ אסורים, כיוון דגס לדידרו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגס לדידן הי'lein לא אסור הב"מ עכ"פ מושום מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל כהא דר"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא בב"מ אחר שחיטה שגי סימנים דcmbd"ז, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דሊר"י"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג'ב אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושיטי לעמלה, דר"ל לא אמר אלא דבוחור ריה הוה cmbd"ז, אבל בתור בשר אינוCMDL, או שנאמר כיוון דדרך שחיטה נעשה, לא נידון CMDL לעניין האבמה"ח, ומילא דגס בנחירה כן הוא, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם ללב, וכמש"כ לעמלה, וא"כ כל המאמר דראב"י דאי מזמין נカリ על ב"מ, לחודז' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מיד', ואוסר אבר המודולל לבני' ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גמר' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זל' בהגחותיו לש"ס, דגס ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי' נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' ארכיות זהה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד דף צ"ד ע"ב בריש העמוד, בחוד לישנא שהוא בכלל שלשים מצות שנצטו בעי', ולפע"ד הוא בכלל דינים, דברכלם ודאי הוא מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, וידועה דמיחה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתה למוט מחמת מכותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשילכו אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ליקמן ק"ב ע"ב, וכן ההלכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתון במאח"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למוט, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבליה שמתה מלאיה, או מחמת מכותיה דקו"ח הוא ולא עוד אלא דמי לא עסקינו דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דນבליה שנאמר בפ' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבליה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהירה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן איתי בפסקתא דממה שנ' בנח' "ומכל החיה" מנעט, ולא את המטה מלאיה והוא דלא הביא הרמב"ם זל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, י"ל כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא משולל הינה במחכ"ת, שכותב דכין דמיד אחר שחיטת הינה כלה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כו' הו, דמיד כשפירוש הוא מות, דהרי דרשינו כי מות מון הבהמה על אבמה"ח, لكمן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוonto מה ש' הרاش יוסף שהבאתי לעיל, כיון דהוא כמו משׂ ומייד, הרי שחיטת הינה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מלת אמרה לעיל.

אולם על גוף המאמר דאין זמן נカリ על ב"ס, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר"ל לומר ע"י שחיטת הינה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טרפות בנקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טרפות אם תנקב אבל אחר פסה"ג סבר ר"ל בדטליה פעה שעשו ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעמא דר"ל, מושם דחי' הריה תלוי' בקנה, ולא אמר דריה תלוי' בקנה, והוא דקדוק המכricht כוonto, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה בתור בשר, אבל לעניין אבמה"ח הלא עיין שייה' האבר MADOLDL עד שייה' עומד ליפול מושם דחיברוו לריה כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריה חיבור גם אחר פסיקת הינה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתחרפה או שתמיית מהר, אבל שתתרפֵר חיבור הריה מן הבהמה מכל וכל ע"י רקבו של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, ולכן אין לדמותה לאברים החיצוניים שנDELLO, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בחיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוה, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הוה, דכל אבר MADOLDL דאין לו רק חיבור דק לגוף הבע"ח, אם תמיית יתפרד האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשות יניקותו מגוף הבע"ח, וכך חשבינו את MADOLDL כנפל קודם יציאת הנפש, וא"ת بلا דלול נמי מותים הבהמה האברים החיצוניים והרוחקים ממשן הראש והלב CIDOU, וא"כ נאמר דחרגולים והידים מהה אבמה"ח שנפלו קודם גמור המיתה, זה ליתא, כיון דכך דרך כל המתים, שתחללה יצוא רוח החיים מאברים הרוחקים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגס הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריה הסמוכה ללב, שדרקה היהת למוט לבסוף, מפני חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבהה כמו היד והרגל, בזה שפיר אמרין, דמיתה הקדומה שלא כדרכה, מושה לריה כניפול קודם גמור מיתה הבע"ח, ויש לישב בזה עוד קושי' עצומה שנטוער עליה קדוש דודי בשו"ת כת"ס זל' יוז"ד סי' י"ז, דאי נחיב לב"ג על אברים MADOLDLים מושם אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה לפניו מקרא דכל אשר יפול מהם במותם, שלישראל הנ"ל ולא לב"ג, ולפי האמור י"ל, דמכח סברא הנ"ל שלא שום קרא ידיען דכל של שועט דינו כניטל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורים ליטמא MADOLDLים, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, ומפני דאיaca קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא הינו מטעמיאו אונטן כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, מושם דכל העומד ליפול דמי, אלא דאיaca קרא דכי יפול עד טומאת נבלות, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, ומפני דאיaca קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא הינו מטעמיאו אונטן כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, מושם דכל העומד ליפול דמי, אלא דאיaca קרא דכי יפול עד טומאות נבלות, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, ומפני דאיaca קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא דבמאות, אלא הדרין לסבירא החיצונה, דכל MADOLDL הריה הוא

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקושי על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להוכיח התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי"ג זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ע קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מカリ שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מיד, כמובא בסוגי דסנהדרין שם, ותירץ דכיוון דעתך לנו במצות שחיטה, עפ"ז אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה בקהל, עי"ש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליך מא"מ מקודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דעתך לנו במצות שחיטה, ה"ה דליך מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנטקדשו במצות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ"י שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נדחו דברי האחוריים ובתוכם גם ק"ז בעחתת"ס זל ביה"ד סי' י"י שסבירו דביכים וחלב של טרפה אסורים לב"ג מושם אבמה"ח לדידיהן,lica קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביכים אישטרוי לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דhalb חידוש הוא דשתי"ד דזהו לי לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק.

בא"ד, ויל"מ אבמה"ח דידיהו אסור מושם דבעי שחיטה עכ"ל וכי הרاش יוסף, דמה שתכטו דטעון שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש"כ דישראל עבי צית, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחק דקאו על הטמאים עי"ש, והנה אפיקו נינה לרחש יוסף הקדמתו, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עליו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חש לקחות בימה דחקשה על התוס' דמן"ל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא,-DDילמא קריצב"א בשבעות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוח, ע"כ הוכיח זאת דאל"כ לר"מ דאליבי" קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלו, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ריצה לאכלו אחר מיתנותו, אלום זה ליתא דבריך ביארתי בעקר א' וב' דבאה ואיזובחת מ"ע הוה כתוס' שביעות וביצה או רക תיקון קריצב"א, הוא פלוגנתא שניה בין ר' ישמעאל לר"ע ור"מ בהזה קריש" ס"ל כאשר הוכחת שטחית חולין כדי בירושות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת ילפין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וא"כ אין מ"ע אלא תיקון הלא, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון שביעות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השטא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "מושם דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עשי שחיטה לר"מ, מושם דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ מושם טרפה, וזאת אפילו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו מושם דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלבד תאכל הנפש עס הבשר אבל לר"מ דהאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולן גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דה Tos' לא נחטו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בפתחה, מ"מ האמת הוא כן, דל"ר"מ לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להביאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכי בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראיוי אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרא, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמרה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתהה לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראיוי אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיהי הנכרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בקופץ אין לה דין נבלה שמתה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהו הוכיח רשי"ז לבריש פרkon דעתך בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل שפוך הדם, וכך יש לתמונה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מהל' שחיטה, דבמדבר היו ישראל נוחרים ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המתה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להמית את העב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על ושפק את דמו, והדבר צ"ע ועיין בפתחה ודוק.

ע"ש גמר' תנוי דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפ"ט מהלך' מלכים הי"ג כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ שוחט בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג מושם אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית לי' מי אילא מיד, ומ"מ לא הביא הא דראב"י, דין מזמין לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך"מ, דחוץ ממה שתמיהה לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי" לית לי' להא דר"ל דכםדמ"ב"ד, לא בריאה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן מושם אבמה"ח, אבל הא דדקה האי ברייתא מולהכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי אילא מיד מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט ע"א עי"ש, והנה פ"ת לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפה' תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד צח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מazi עמוד על נפשו להמתין עד שתצא נשפה, ולעשותה גיטרא הינו לך, דושחת ממעט גיטרא, עיון מש"כ בריש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג"כ כוונת ר"פ דבעי לימייר לי' לראב"י, והא מי אילא מיד, ולא אמר לי' מושם דעתמא קאמר, ואע"ג דברייתא מ"מ קתני חדח נכרי ואחד ישראל מותרין בו, אויל ר"ל דין היב"ג נהרג עליו אבל איסורא עכ"פ אילא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תורה דהרבנן נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתב שם בשאר ההלכות אלא דאסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ף זל כאן הרגיש בהזה וכותב ג"כ דרך אסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובפתחה האי ברייתא כר"ע ATI דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי"ש א"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קבועת הלכתא כר"ע ודלא קריב"ש. וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מיד, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק.

תוס' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכור' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתני לי כי כוונתך לדעת המעו"ט, וכן הוא בהגבות מהרש"ש ויתר האחוריונים, דלק"מ דהתמס שפיר קامر דלא התיירה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממילא אין לו רשות ליקח יפה' עכ"ב, וא"כ כאן

הדם, כי השחיטה מתרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמיינתי במשנה זו, ומוקם הנicho ליתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנו הפטש אמיינתי הלאה, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגו' מינין, וגם פסק דMercatot מותרת מיד, בחותך ציטת בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין דלא יצא מינו דם דהשחיטה מותרת, אין בו צורך, דנסעמו מן הנ"ל, ולכן קامر דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדין של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז ה"ה בשחיטה טרפה, ציון Tos' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתבו מושום דמתורת ברש לאכילה, וא"כ שחיטה טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראותה אינה מתרת איסור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקותא לדינא בין רש"י ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רש"י וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכי' וחכמים אוסרים במעשר, העין משפט, ציון לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס עדREL כתמא למע"ש, שמע"ש קרווא כמו תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא ידעת, אי אפיקלו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מודתוין במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקליה התורה במעשר יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעשר, ודאי לא פlige אדין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שוין.

וכן בפט"ז ה"ח מטו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מוהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ותרומה ומ夷' בלבד וכו', לא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ואין ללמידה מזה, דזה הפסיק בתרומה מד"ס, דגם במעשר פסול, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOK לא גבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש"כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הברייתא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פסולין את התרומה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס לפסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ ראייתי מי שנטעור בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסובות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי דא"כ מה בין יצא מהם דם ללא יציא הלא אכילת תומ"ם בטומאת הגוף, אסור אפילו אם המאכל לא הוכה לקל טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי הלא בଘות המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג. **ד"ט** לה ע"ב גמור', א"ר אשי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"י ז"ל דגפ"מ בוגר דם שחיטה על הזרעים שלא הוכשרו, כתוב הרי' ז"ל אבל בשוחט את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאיה מידי אבמה"ח, וכבר כתבנו לעלה, שחיטה טרפה אינה מוציאיה מידי אבמה"ח, אלא דבלאי'ה אני אומר, דכאשר ממשמע

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן און אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמ' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך ומצאנך, אמרו מעתה דר"מ ע"כ ליל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חיים ועוף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חיה בשחיטה דא"כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגו' דרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטה חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועוף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרابر הכל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חיה ועוף וא"כ ממה דם, כשרים וכו', הטור והשוו' העיבו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשミニו בהמה, מושום דMercatot המשנה דANTA לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להשミニו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צרכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI בהמה בהדי חיים ועוף שלא לצורך. ג') דכל האריכות למונות כל שלשה מיini בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') למה לא קתני סתם השוחט ולא יצא מינו דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מינים הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאי אמשנה שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתה לאשמעין כאן דבלאי יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציריך פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צריכים לשובול דחוק גדול, דהוו'ל לשנותה אחר משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אחת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מטה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, וכן חיליה להכשיר הנשחט שלא יצא מינו דם אם איננה מפרכסת, ולא נתנה סימן חיות כלל, דהאי דין דבירה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצה דין הרבה, ובשפיכת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מלzechir, ועפר אני תחת כפות רגלי ריבינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפי קט שכלי הפרוי על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותו הינה התנא בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מהו שסובר הרמב"ס, אלא דANTA לאשמעין, שחיטה יבשתא שררה, ולא בעין שפיכת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים ועם עיקר זוחבת הדם דכתיב אצל זהירות הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בזה, על דרי' אמר עד שיחסות את הוורידין, והשתא שפיר מקומ' דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מינים הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דא"ש לעוף מהו"ת דלדייד' עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיכת דם מנש, דכתיב וشفך את דמו, דוזאי נהירה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידיה הוא, דהרי כל עצומות נהירה בסימנים לא ידועין אלא מדכתיב וشفך את דמו, ומוקם הסמנים מוכשר ביותר לשפיכת הדם, כמו שכ' רש"י ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחיתcit סימנים שלא נתפרק, בלא שפיכת הדם המפורש בקרה תשאי, וכן קאמר התנא דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיכת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת התרה נהירה, כל נהירה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטה تو לא בעין החזאת

האדם בכל משקה להכשיר הזרעים, אלא דברן התולדות שמה במשנה שם, מצין רוק ומירגלים וגם ריע וכדומה שהמה משקה סרורו, ובעל משנה אחרונה כתב שם דכל הנין מכשרין רק מדרבנן עיי"ש, אבל על דם שחיות בהמה היה ועפ"י, א"א בשום אופן לומר מדרבנן מכשרין, אע"ג דהנתנה מנאים בתוך התולדות, דהרי דם קדשים דאיינו מכשיר ייליף מקרה דעל הארץ תשפכנה כמיים, ולא מצינו בש"ס כיין זה לילוף מקרה חרויי דינין בענין שאינו אלא מדרבנן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדין לא נתבררו, וצ"ע גודוק.

דז דף ל"ו "א גמר" ס"ד האיל ואסирו בגיןה ועובדיה, דמן ליבען קבורה, קמ"ל על"ל הגם, התוס' נדחקו מאי פרש האי ס"ד, דהדא גם הגיצה לאח"ש מותרת, ורק מעשה הגיזה אסורה מחיים בעבודה, אבל לפ"ז נראה לפרש בפשיטות, דהס"ד היה, לאחר דחצין מאיסור גיזה ועובדיה דעתין גם לאחר שהומם הקדושה עליהם, הו"א חדעם שהיה עומד לאריקת המזבח עדין באיסורי קק"מיא, דשאני הבשר דגם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם אחר הזריקה, וכמ"כ העור והצמר שה"י ניתנים לכחן גם בעולה, לכן לאחר שהוממו מותרין, משא"כ הדם שה"י עומד לאריקת המזבח, לבסוף צא לחולין לאחר שהוממו, והוא נכון לפ"ז ודוק.

ע"ש בוגם, אר"פ הכל מודים, היכי דאייטי לדם מתחלה ועד סוף כ"כ לע פליינו דמקשייר, כי פליינו בנתקנה הדם בין סיימון וכוי, כבר הבאתני לעיל דף כ"ט ע"ב, מה שנטקנסה כאן הר' ז'יל בחודשויהם מהנה שהשאיב ע"ז הלב ארייה ז'ל, כי וויה"ק דבר בו, וכי הוא אחת מכללים הגדולים שבש"ס, דפלוגתא זו אי ישנה לשחיטה מותוע"ס, ההיאינו פלוגת ר"י ור"ל בחולץ למעוברת יבמות לו"ז ופלוגות אבוי ורבא, בלמפרע הוא גובה או מכאן ולהבא הוא גובה, פשחים לא ע"ב, כי הכל סובב אל מקום אחד, אי אמרין אגלאי מלטא למפרע בדבר שאינו מוכර להיות כן לבסוף, ואם דעתן על דבר המסתתק מממנו, ולא על גוף הדבר בעצמו, ואבאר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להג默, כל שנגמר לבסוף אמרינו, "ב' אגמל", מדם בהתחלת הוציאו האי מעשה ממעמדו הראשוני, להזכירו לממעדו החדש המשונה, מהיפיך להיפיך, כי כל המעשה אפלו ממש זמן רב, כחדר מעשה ייחשב מותוע"ס, וסוף מעשה במתחשה תקופה, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתלק ממנו, ולומר דגם קודם שנגמר דהינו עד שלא נתגלה, והוא כנוגר וונתגלה, באז פליגו, והוא אמרינן דהנich המת לבסוף, דהכל מודים דחייבת בחיליצה, ולא אמרינן דהנich המת ערע בתוך מעי אשתו, אע"פ שלבסוף הפילה, דכל שהפילה לבסוף, אגמל"מ דלאו זרע של קיימת היה, אלא מועט ליפול, וכונפל מעיקרא היה, ובכל זאת בהחולץ למוברטת אייכא פלוגתא, דרי"ס סובר, דכי היכי דעתן חיוב חיליצה אמרין אגמל"מ, דהאי לא הנית זרע של קיימת, ה"ה אם נחלצה בשעת עיבורה, נמי חיליצה כשרה היה, מכח אגמל"מ, ורק פליג וסובר ניהו לאחר הגילויannon רואין דמתחלת לאו זרע של קיימת היה, מ"מ האי מעשה החיליצה צרכיה להחולץ מעשה, ואז עדין ספק הי', אי תפול או לא, ועתה שנתברר הספק, מעשה החיליצה כבר נסתלק ולא מציע לחול עתה, لكن אין במעשה זה כלום, וכן הוא בע"ח שנשתחעב להולה למלה, ולבסוף בא השדה ליד מלוה, כל שהקדיש או זבין להוב בנתים, כ"ע מודים DATA מלה ופרק וטרף, משום דהרי כשלא שילם, ואתה לידי גוביינא, הרי הוא גובה למפרע, דהינו הגביה והוא מתחילת השיעבוד וע"ס, וממילא נגד האי אגמל"מ, לא מציע להולה להקדיש או לאבן, אבל מ"מ במקדים או זבין מלוה פליגו, דדאabi סבר בר"י בחולץ למוברטת, דכי היכי DATA מודה מכח

מסוף הסוגי', האי הקשר שחיטה לר"ש הוא כיון הכספי דחיבת הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשיר רק מדרבנן, וא"כ ה"ה שחיטה לר"ש, ור"ש לשיטות' דס"ל שחיטה מצוות עשה ומותרת מיד, ולכן חיבת מצווה זו מכשרת ג'כ', ור"מ דס"ל שחיטה אינו אלא תיקון בעלמא, וכפי שביארנו גם אינה מתרת מיד, لكن אינה מכשרת, וא"כ איכא ודאי נפקוחה גם בשער הבמה עצמה, اي הדם מכשיר, אז זהה הקשר דאוריתא, ואי הדם אינו מכשיר רק שחיטה מכשרת, אינה אלא דרבנן, ואני ע"ג דפסקין דחיטה מצווה ומתרת מיד, מ"מ לא פסקין קר"ש דמכשרה, משום דלר"ש נמי רק הקשר דרבנן הוא מצד חיבת מצוות שחיטה המתרת מיד, אבל אכן ס"ל כיון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נפשה, ולרמב"ם הוא איסור דאוריתא, لكن לא מיסתבר דמשום האי היתר, דיכול לחזור כיות מבית השחיטה שצרכיך להמתין עד שתצא נפשה, אמרו דמכשיר, لكن לא פסקין בהא קר"ש, ודז"ק.

על "גמר" ת"ש, רשות' א' דם המת אינו מכשיר, מא' לאו דם שחיטה מכשרה, לא הא דם חללים מכשיר, עכ"ל הגם', ופליגו רשות' ותוס' האי דם המת, אי דם אודם או דם בהמה קאמר, ולשני הפירושים צרכין לסביר דוחק אחר דוחק, כאשר יראה כל המעין בסוגי, ובפסקין הרמב"ס אני רואה שלא חיש לכל הסוגי' דחכא, ודרכ' דרך לעצמו, והוא בראש פ"י מהל' טו"א, שלא האcir דם חלל אודם שמכשיר, שכפי הסוגי' דחכא הוא עיקר הדם שמכשיר, דכתיב דם חללים ישתחה, אשר בזאת כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המוני מן המשקין המכשרים הוא הדם השותת בשעת שחיטה מן הבבמה והחיה והעופות הטהורים, אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הן וכו', עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ז דמכשרין, שמנה דם שחיטה לתולדה, ועכ"ז דבר המוני בין השבעה משקין, הוא דם אודם, ומקרה דם חללים ישתחה כתדברי' דלקמן, וממילא דחילוק שבין דם הנפש ובין דם הקילוח, ג"כ רק בדם האודם הוא, ועל דם האודם כתיב דם חללים, דם שנעשה בו חלל, אבל דם שחיטה המוני בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה דעל הארץ תשפכנה כמים, לא מצין חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא ע"י שחיטה מכשיר, והרמב"ס בעצמו מנוי ובי' כתוב, בנית' דם על האוכל בין סימון ונתקנה הדם, הרי זה שפק, ופשיטא דם הניטז בין סימון לסימון, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועדין בהבמה בתוקפה וגבורהתה ומ"מ מכשיר, והוא סתרה גלו' מני' ובי', ולא זכיתי לפשר הני פסקים אהדי', ובגוף תמייתני, דלא האcir הרמב"ס דודם חלל אודם הוא האב לענין הקשר, ודם שחיטת בהמה חייה ועוור הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, במכשרין שם, שעדمد על זה בעל משנה אחרונה, ונגע מאד לפרטיו, וכותב שהרמב"ס מצא משנה בפ"ב בבכורים, דקטני שם דושא דם מהלכי שתים לדם בהמה לענין הקשר זרים, אשר מינה ממשמע דאדים נלמד מבהמה עיי'ש.

והנה לפע"ד, דהרבנן "ה" סובר דהאי יlfotaa מקרא, דעל הארץ תשפכנה כמים, יlfotaa גמורה היא לדעת חכמים דר"ש, והאי יlfotaa דם חללים ישתה, אינה אלא למד על דם שחיטתה בהמה, ודוקא דם שהנפש צאה בו מקרי משקה, דהאי קרא דר' מליצה נאמר, אבל לעולמ אין דרך לשנות דם אדם כלל, וכען שנ' וישחטם במדבר, עיין ברמב"ז עה"ת על קרא דווחת, ש' דדרך מליצה נאמר על דם אדם לשון שת"י אבל מ"מ למدين ממיליצה זו, דדוקא דם שנעשה בו חלל דרך לקראו משקה, ונאמר בו שתיהה, ובאמת במשמעותו לא האcir דם האדם, בז' המשקון, אלא דם סתם קתני, ואי דוקא דם האדם קאמר הי' לו הפרש דם האדם, כי בדם סתם לא שמעין דם האדם דוקא, ובדם הקוזה קתני, לשתייה" ר"ל דחייב להש��תו לנכרי, אבל זולת זאת אין דם

ע"ב תוס' ד"ה מתיב ר"י, רש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבנן לא פריך דאמרין דס מכשיר, דהקשר דס חשוב כהקשר מים ויין שחכל משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמים חללים ישתה, לא ילפין אלא דס אדים שנקרה משקה, אבל דס בהמה חייה וועף לאו מטעם משקה קמץ' מכשיר, אלא מליפוטה דעת הארץ תשפכנה כמים, דאיתקס דס למים לעין השר, וכאשר כתבנו לעיל דמשנה דמיכירין דקרי לי' תולדת, משמע דאיינו אלא מדרבנן וא"כ הוול"ל נמי מדרבנן דר"ש, שכן כתבו התוס' דזה ליתא, אלא דס מטעם משקה מכשיר כמו מים ויין, דמים חללים ישתה שמעין על כל דס בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ס, אדרבה עיקר היפוטא מדים חללים ישתה על דס של בע"ח קאי, ולא על דס אדים, דלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי' שהקשו אח"כ מבוצר לגת שכתבו, "וא"כ מא依 פריך וכור" ומה שיקיות יש לקושי' זו להא דלא פריך מדרבנן דאמרו הוכשרו בדמיה, ודוק".

ד"ג ל"ז ע"א משנה, השוחט את המsocנת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברגל וכו' וכותבו התוס' דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד מושום דברי למייחני עד שתפרקס עכ"ל, לא זכית להבין, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דכתלה לא ישוחט, וישליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתכנת אלא ישחטנה מעט קודם לכן, בעוד יcallין עוד להעמידה על רגילה, ובו"א ז"ל כתוב טעם למה לא ניחא לחו למימר דכתלה יש להחמיר כיחזקאל, דין זה אלא חומרה לגודלי ישראל, אלא דהתפארת ישראל כתוב באמות דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרצו להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחטנה, אלא ימתינה בדרך שהנקרים ממיתין לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועיין לקמן ע"ב ד"ה גמר' ואב"א מהכא מה שכתבתי שם ודוק".

ר"ש"י ד"ה עד שתפרקס, הרי לא פרכסה, קים להו לרבען דנטולה נשמטה קודם גמור שחיטה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נטולה נשמטה קודם גמור שחיטה, וכרש"י משמע נמי בגמ' לסתון, דעתא רבעא, כל שנייה עשו כן בסוף שחיטה, בידועה שנטולה נשמטה קודם לכך, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"ג ממ"א, דכל שלא פירכסה כלל הרי זו נבלה ולקון עלייה, ויש לראות מה באמת היא נבלה ודאית, כיון דבריאה לא בעין פרוכס, הרי דאפשר שיש בה חיות בעלי שתפרקס, אבל מכאן יש ראי' ברורה למה שכתבנו למלعلا, על המשנה הקודמת, דכל שייצאה ממנה דס הנפש בשפע, אפשר שתצא נשמטה גם באמת פרוכס, ואע"ג דין לא פסקנן לר"א דידי אם זינקה (רטור באמת פסק לר"א ור"ש במצא כתלי ביה"ש מלאים דס), אבל בשופך דס בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, דין לך פרוכס גדול מזה, אבל מסוכנת דמסתמא אינה מוציאה דמה אלא לאט או לא מוציאה דס כלל, באז כל שאינה מפרכסת, ע"כ דיאטה נשמה קודם לכן, ועיין בפרמ"ג סי' י"ז ובח"ח חת"ס ז".

אבל מהSCI רשי' דנטולה נשמטה קודם לכך, לכארו' נראה למידק מנוי' דאם יצאה נשמה עס גמר שחיטה שפיר דמי וכדמשמע נמי מרבא דלקמן שאמר בידועה שנטולה נשמטה קודם لكن, אבל הש"ז בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חייה אחר גמר שחיטה, וכן משמעו מרשי' גופא בסוף הסוגי' ד"ה בסוף שחיטה SCI ז"ל סוף שחיטה ממש שתפרקס בגין שחיטה דתויה בה חיות אחר השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שחחיטה ומיתה בגין אחת נבלה, וראיתי במשניות חדשות דפוס וילנא בחודשי יתרון האור, פלפול ארוך בזאת, והגאון ז"ל ברוחב בינו בויאור דין הוא כדעת הש"ז,

אגמל"ם, דקדושת לוה לא מהני מה"ט גופא נאמר דקדושת מלוה מהני, אבל רבא קר"ל סובר דנינו דעל גופו הגביה לאחר שבא לידי, אמרין אגמל"ם, כדי שלא יויע קדושת הלוה נגד האי גilio, אבל קדושת המלה דהוה דבר המסתתק,adam לא הי' חל הרקdash בשעה שהוציאה הקדשו מפי,תו לא מצי חיל, כי באoir לא מתלי תלוי, להמתין עד שיתגלגה מה תהי' בהאי שדה, וכן לגבי דבר המסתתק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן הכא בשחיטה, דיש לה התחלת וסוף, ליכא האי פלוגטא, רב' אמר הוכשר, ור'ח אומר תולין, ומפרש ר'פ' פלוגתם היכי דאיתא לדם על הדלתעת מתוע"ס לכ"ע מכשיר, והטעם כיון דלבסוך איגגלי דהאי שחיטה זהה, מילא שחויטה אוכלה מעשה מותוע"ס, והוה האי דס דס שחיטה מכח האי גilio, ומכשיר עתה, כיון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו נפלים בפלוגטא דר"י ור'ל בחולץ למעוברת, ורב' דסובר מכשיר קר"י, ור'ח דסובר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדלתעת, סובר קר"ל, שלא אמרין אגמל"ם בדבר המסתתק, אבל بلا נסתתק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סובר דעל גופו השחיטה אנו אומרים דמותחלת מותוע"ס, ור'א אמר, דר'ח אמר חילין, גם בנתקנה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגטא דר"י ור'ל, אי ישנה לשחיטה מותוע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי' דלעיל דף כ"ט ע"ב, וכמה וכמה סוגיות במסכתא זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עיין בהם ותרוח צמאן.

אבל בא וראה, איך שהלב ארי' ז"ל שזכה לגלוות האמת הלאה בפלוגטא או דרב' ור'ח ור'ל, לא ראה באספקלי' המAIRה את העין כולו, עד שקמתמה על הרמב"ס, דפסק בפ"י מטוי'א בנתקנת הדם דספק הוה, וחולין לא אוכלין ולא שורפין, והוא כר'ח אליבא דר' אש, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ס פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מותוע"ס, וגם פסק דלא קר"ש אלא כת'ק דס שחיטה מכשיר, ולמה פסק כאן דלא כרבי אלא כר'ח, ומשמעותים לא העירו בזאת ולי צ"ע טובא" וינוי דעת קדשו כי גם הרראש יוסף ז"ל הניח קושי' או בצע'ו, אבל מ"מ הלב ארי' לאחר שזכה להבין עומק פלוגטא זו, לא היה רשאי לתמוה על הרמב"ס בזאת, אבל היפך הוויל' לתמורה Adams כנים הדברים, דר"י ור'ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, اي אמרין אגמל"ם בדבר המסתתק, כמו שגילה לנו הלב ארי' ברוחה'ק שעלייו הרוי צריכין לפסק גם כאן קר"ל נגד ר"י, כמו בחולץ למעוברת ואיך יפסוק הרמב"ס כרבי, שהוא סברת ר"י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מילוי דאמיר רבעא שם יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר"ל לבבי ר"י, וא"כ ה"ה בפלוגטא דיל"ש מותוע"ס, דפלוגטא זו היינו היך, וכאשר באמת פסק רבעא בזבחים דף ל' ע"ב קר"ל, דאין לשחיטה אלא לבסוף, ועיין תוס' לעיל כ"ט ע"ב שהקשו למה לא מנה רבעא ארבע מילוי דהלהכה קר"ל לגביה ר"י שם ביבמות, ואני כתבתי שם, דלפי דברי הלא דהaca הקושי' מישבת, דלא מנה הא משוע דהינו היך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ס להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק דין מכשיר ודאי' וכרכ'ח אליבא דר'פ', והא דפסק קר'י ישנו לשחיטה מותוע"ס, עיין ביאור דבר נפלא הלאה לעיל דף כ"ט, ולא אכפול כאן הדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק כהלהcta דין מכשיר, משום דלא אמרינו אגמל"ם בדבר המסתתק, ודאי צריכא עיונה רבעה, אבל דבאמת יש לראות, כיון דרב' קר'י דאמרין אגמל"ם גם בדבר המסתתק, ור'ח אליבא דר"א ספוקא לי' בדבור, איך פסקין בחולץ למעוברת ובכל הני שאר מילוי, קר'ל דלא אמרין אגמל"ם אגמל"ם דבר המסתתק, וודבר צריך תלמוד ועיון גדול למצוא איזה טעם לחלק בין הקשר לשאר מילוי, ודוק".

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דירוד לעומקה דעת הרמב"ם זיל, ושם בפתחה ביארתי הדבר, דהרמב"ס סובר דטרפה ונבלה חד לאו הוא, דטרפה תחולת נבלות הו, דטרפה א"ח ועומד למות, וכן ג"כ מצטרפין טריפה ובילה לכזאת, משא"כ בשאר שני לאוינו, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות זהה, ומה שחייב הכתוב נבלה וטרפה לשני לאוינו, והוא מפני שהחיטה מוחלת בינוים דטרפה ששחתה נטהרת מובלות, וטרפה גופא ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלא לא לאח"ש, דלהכי כתיב גבי איסור טרפה "בשר" דעבדי כעין בשר ע"י השחיטה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל דקה שחרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חולה נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, והשחיטה מכשרה, שלא חלק, דבשלא גט ומיתה שניהם המה מתרין את האישות, ואין סותרם אהדיין لكن מצו חליון גם ביחד, וכמו גטה וחזרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חולה נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, והשחיטה מכשרה, שלא תחול איסור נבלה, ואיך אפשר שיחלו שניהם כאחד, ואדרבה מגט ומיתה יש ראי' דשחיטה ומיתה אסורה דהרי בגט ומיתה אסורה לכחן, ע"פ שנעשה אלמנה אבל שחיטה ג"כ גירושה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבלה הוה ולכך אסורה, כיון דשניהם חליון וסותרין אהדיין, הרי אין כאן היתר נבלה, ולכאורה ה' ראי' לדין זה דבעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דין במשנתנו, בהמה דקה שפשטה ידה ולא החזירה פטולה, שאין אלא החזאת נפש בלבד, הרי דהמיתה עם השחיטה ב"א פטולה, אלא דהרמב"ס עומד לנגיד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דחויה ונבלה וлокין עלייה וכמו שהבאתי לשונו לעיל ובהאי דין דקה שפשטה ידה דיק הראב"ס לשנאה דין דתנא פטולה, ולא נבלה הוה ולא מלוקות, וכפי הנראה, איסור דרבנן או מHALCA שאין לוקין עליה ואני מטמא נבלה, וכן ב"מ במס' ז' שקטני שחוטין פטולה, ולא כתני נבלה, מתפרש כן, והדבר מובן דכל שטש שחיטה עליה אלא שפטולה, אינה נבלה, וא"כ יש ראי' מכאן להיפך, דהא דבעין חיות בגין שחיטה הוא רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, אלא דין תמה על הרמב"ס דמאיחר הודאת ר"ע לר' ישבד לעיל כל פטולי שחיטה המה נבלה לענין טומאה וע"כ גט לענין מלוקות, למה לא נימא גם על האידי דין, דחויה מהלכה ורק ל"י פטול בשחיטה, קודם חורת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה ומטמא נבלה גמורה, ולהלך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק'.

שוב נתישבת דלא"ע קודם חזרה, דסימן אחד נמי מטהר מידי נבלה, א"כ כל שייצאה נשמהה בסוף סימן השמי ודיין דאיינה אלא אסורה, ככל פטולי שחיטה, ולא נבלה, כי בסימן הראשון כבר יצאה מידי נבלה וכיון דכל המשם, נשנית קר"ע קודם חזרה שפיר כתני במשנה רק פטולה ולא נבלה, אבל הראב"ס שכטב דין זה אחר חזרת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה.

גמר' ודילמא היינו נבלה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי ימויות וכי' מחיים לא איקרי נבלה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארזי זיל על הא דכתב הראב"ס ל"דנקה"ו ופסחה"ג והוא נבלה מהרימים, שהוא נגד גמר' מפורשת הלו,DDRUSHו מקרים דמחיים לא איקרי נבלה אלא לאח"מ, ועל חנס חדש התבו"ש והפלתי זיל לומר, דהראב"ס מוחלך בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלה, שהרי האידי קרא בטומאת נבלה כתיב, ואיך יליף הגמ' מנוי דמחיים לייא איסור אכילת נבלה במסוכנת, והניח הדבר בתיאמה, ואני מוסיף להקשוט גם מגמ' זחים דף ע' ע"א דקאמר מה טרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבלה, הרי מפורש אכילת נבלה איינו מחיים, אבל בפתחה עיקר יוז"ד הראיתיק שהרמב"ס גופא ס"ל דלאו נבלה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מא"ז זיל: "האוכל כיitz מברשר בהמה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחתה כראוי', הרי זו מטהה וכו'" עכ"ל ומדאמר הרוי זו מטהה, ולא הרוי זו כמתה, הרי מפורש אומר דעת"פ בעין מטהה אלא דכל שנפללה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת תהאי' מטהה, אז תהאי נבלה, וא"כ סותר את דברי עצמו במה ש' בפ"ג מהל' ש恢חיטה דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחיים.

חסרוןابر תאסר ומשום דא"ח וע"כ דאיינו חי מיד קאמר דכל שאינה מחסרא אבר ע"כ רק מסוכנת העומדת למות מיד בכל חייה, אבל בחולה, הרי רוב חולים לחמים, וכאשר מוכיח מסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחסרא אבר קאי, וא"ת הלא הוא בלאו דטרפה, הלא בשביל זה כתוב הרמב"ס לדלאו דטרפה המפורש בקרא הוא הנטהה למות מחמת חסרון אבר דהיאנו מסוכנת שתמות מיד בתוך מעל"ע, אבל הלאו הבא מכלל עשה דחי אכול שא"ח לא תאלל, לא התנה האי לאו חדש דאכל טרפה יחול על איסור חלב, דכיוון שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה של תאללו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה חלב, וממיאלא דליקא לא כולל ולא מושיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

תוס' ד"ה השתא מהיים אסורה, בא"ה, וא"ת למא דפרישות אי אמרת נמי מסוכנת שרי' תקשי אמאי איצטריך קרא לאסור נבלה, הא אסורה מהיים משום איסור שאינה זבוחה וכי' עכ"ל, וקשי' לי טובא דהא במדבר עדין לא נצטו על הזביחה, ומ"מ נבלה נאסר להם, שוב מצאת שנטעור בזה ק"ז בעחתת"ס ז"ל בחודשין, ומה שתי' שם, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דינוקותא, ואינו כדי להסביר עליו.

אבל האמת כmo שהארכתי בהז בפתחה, דבמדבר נצטו על נבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו דנבלה שנאמר במא"ת אחר שנצטו על שחיתות חולין, נתחדש לאסורبشر נחרה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולריש' אם נאמר נצטו גם במדבר על זביחת דברים שאינם ראויין להקרבה, או האילאי לאו דנבלה, הוא חזורת לאו דטרפה, וכאשר נהאה מדרשת הספרי שם, דקאמר לא תأكلו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בفتحה, וא"כ קושי' התוס' קראי מוצקת דאם לא צרכין קרא אنبלה אי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צרכין קרא אنبלה, משום נצטו על הזביחה, וממיאלא כלبشر שאינו זבוח אסורה, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הוה מציא למימר ולטעמך ממש"כ התוס' ה"ה אמרת שהתוס' לא נחתו לכל זאת, כאשר מוכיח מכל הילוך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן ייוננו יפה, ודוק".

תוס' ד"ה ודלאו היינו טרפה, בא"ה, וק"ק דלעיל דפרק הינו נבלה הינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו בלאו ועשה כדקאמר הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המולג מו"ה שמואל קעפטעש נ"י דלעיל כיון דדחה הקושי' וקאמר, לא ס"ד וכי' לא חש בחזק קושי' שבלא"ה אינה מתקיים, אבל הכא הקושי' דלמא היינו טרפה הינו מסוכנת מתקיימת, שעל ידה נדחה הילפוטא, ביארה כל צורכה, דלמא לעבור עליו בשני לאוין ועשה, ודבר נכוון הוא מאוד.

ע"ב גמר' ואב"א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכי' ויש להעיר, איך נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד אתה יחזקאל מנא אסורה, ولكن עתה לומוד רוצה למסכת' דמסוכנת بلا שום

מיוחד דאכל לא תאכלו גם משום נו"ט, ואל תשיבני דלשן הגם' מוכח דלא כוותי, דהרי קאמר יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב, הרי דמטעם אין איסור חלב על איסור בעי קרא דחל, שאני אומר דלעולם חלב לאו בחלב שער הווה, לריש"ג בלא שום קרא, וLER"U מכח דהוציאו מכלל טומאה כנראה שם בסוגי' דחזקי' ור"א, ולא נאסר החלב משום נו"ט אלא מכח האי לאו חדש דאכל לא תאכלו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה טרפה יחול על איסור חלב, דכיוון לאו חדש הוא על חלב, וממיאלא דליקא לא כולל ולא מושיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בחלבبشر, וכחותרת נבלה בהנהה חלבב ונידה לא הותרו, וממיאלא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתирו בהנהה, ור"ע סובר דחלב בחלבبشر, בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטריך קרא להוציאו מכללبشر לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמונה על ריש"ג, דקאמר דחלב אינו ניתר בחלב נבלה בהנהה ופרש"י ז"ל משום דחלב אינו בחלב, הלא בלאו דנבלה לא כתיבبشر, ומהיכי תיתי לא יהי' החלב והגיד בחלב נבלה סתם, אבל דעתך לעשטי' איזיל וריש"ג בשיטת בר פלוגת"י דר"ע שהוא ר' ישמיאל איזיל, דבר הודיעתי דר"ע מפרש האי קרא דnableה שהוא חדש על הנήירה שנכננסו לארץ וכיוון דהכא לא כתיבبشر מAMILא דגס חלב וגיד בחלב נבלה, لكن לא איצטריך קרא להתר חלב בהנהה דההוא בחלב נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלל נבלה לעניין טומאה, וממיאלא הו"א דהה לעניין איסור נמי כו' הו, וממש"כ בטרפה דכתוב בשר בפירוש, لكن בא הקרה דאכל לא תאכלו לאסור חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמיאל איזיל דקרו דnableה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וככדריש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה הכוול נמי גם נבלה, ואשר ביאנו זאת כתמה פעמים, ובטרפה כתיבبشر מAMILא דגס כאן על האי בשר קסמן, וכן שפיר ס"ל דאין החלב והגיד בחלב נבלה דכתיב בי' בשר בפ' משפטיים, ודוק' היטב.

תוס' ד"ה שא"ח לא תאכל, בראש א"ט דרש מהאי קרא דטריפה איונה חיה, והיינו לפי המסקנא דהכא, דלא מחוקמי' במסוכנת, עכ"ל, מה שכי' התוס' דלפי המסקנא דהכא אטה קרא דזאת החיה על טריפה אינה חיה הוא פלא והפלא, דדבר שאפשר לידע הוא, אם ט"ח או ט"ח, ולא מצין קרא על דבר טבעי שיש לעמוד עליו, ה"ה חדא, שנית דעתך לא נדע מה קרי' לי' טרפה, ז"ל דעת הילכה קסמן דהני ח"י מכות מטוריפי, ואטה קרא לפреш הילכה, זאת לא נמצא, ועוד בו שלישיה דלמא נפ"מ לידע זאת, דהני דמניה הילכה שהמה טרפיות, אם מצוי לחיות או לא, דהרי המה טרפיות בין חיין ובין אין חיין, ואין כאן הרשב"א והר"ן לגבי ספק טרפה אי מהני שהיית יב"ח, וכמש"כ הרשב"א והר"ן ז"ל בראש פא"ט, ואת עניין דרבנן הוא דמה"ת בלאה ספק טרפה שרי', לא מבעי לדעת הרמב"ס דכל ספק מותר מה"ת אלא גם לדעת הרשב"א הלא ספק במקרה שרי', ובגמי' נמי מה"ט לא קאמר אלא רמז לטרפה שא"ח מה"ת מנ"ל, ור"ל דדרישה גמורה ליכא לאשכוחי ע"ז, כיון דמה"ת אין לו שום נפקותא, בין ט"ח לטרפה א"ת. אבל רמז קמבקש למזויא, ומביא קרא דזאת החיה, אשר עיקר הילכה אטה לאסור באיסור לאו הבא מכלל עשה, כל מה שאינה חי, וממיאלא נשמע דטרפה א"ח, דהרי לא אסורה התורה אלא א"ח מכלל העשה דחי אכל, הרי דכל שהוא חי אינה אסורה, וכן עתה לומוד מהאי קרא דמסוכנת بلا שום

רבותה דיחזקאל, וא"ג דיחזקאל כהן הוה, הלא גם כהן צרך לפרש תומ"מ ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמעו דס"ל דוגם במתנות זרע והלחמים וקיבה בעינן הפרשה ואם לא כובל כל הבמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא ד"ר", דטבל ממש קאמר דמתנות לפנין נתינה נחינה מתרומה ל�מן קל"ו ע"א, והוא עניין פלא והפלא דעתות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאינו מצווין כמו בתו"מ, אבל בזרע והלחמים והקבה, שמצוינים הפו ומפורשים וועודדים, מה שיק כאן להפריש, ועיין בי"ד סי' ס"א ובפרמ"ג שם, שכabb ג"כ כדבריו, דלית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה להכהן, ומה שהביאו התוס' ראי מלקמן דיליף נתינה נתינה מתרומה, אדרבה מהתמים מוכח בדברי, והיינו הז, אבל מה שנראה עניין הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, והוא הנוטה למות דהינו מסוכנת, ע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופה, והוא נודע ע"י אידך קרא דיחזקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נו"ט, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה למות מחמת המכחה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לע考ר מה שמספרש בקרא, או שמוכרה ממנו, אלא אתה לפרש לו וכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לקוי' באחת מהני טרפויות שהולכת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אסורים בהמה הנוטה למות מחמת המטרפות, כיון דהתורה התננה בשאנן לה אחות מן הני מכות המטרפות, כיון דטרפה שאסורה, דבענן תרתי, נתה למות, וגם שתהיה זאת ע"י מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, אתה לאסור בלאו הבא מכלל עשה כל שנקרה אינה חי, ומעתה יש לפנינו שני דרכים או לפרש האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יום או יב"ח אין זה במצבות בלי מכתابر ובלי שום חסרון, אלא חוליה כללית ורוב חולים לחיים ואיך נידון לומר, לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, ע"י חסרוןابر, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעיה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר فهو דהאי קרא אתה לאסור באיסור עשה כל hei טרפויות המצוויות הרבה, מלאוקמי' על המסוכנת בעלי מכתابر, אבל לא שכח כלל,adam ע"י הכאוה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוא טרפה דנפלה מן הנג עיין לקמן במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת ע"י חשות כהה שהגעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכח, וגם בלאה מייסי עניין ב"א ולא אכלו, ויחזקאל שהתפאר שלא אכל מסוכנת התפאר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה למות והולכת ואוכלת כשאר בריאות ובשניות כאחות יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור אותה מהני תרתי כמו שביארנו, ומושם דמאסעה עניינו ואת הטרפה לא משום דקרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלת, מחתמת שסופה לא תהיה ודוק'.

ע"ש גמור' ולא בא בפיبشر פיגול, שלא אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר"ג אמרו, שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עיין מהרש"א זל איך להכenis אלו, בשר פיגול דכתיב בקרא, ונתקק מאד, אבל עיין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרוחה ותרווה צמאן. **תוס' דה** שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, מה ידעו דמסוכנת שר' ובפרט דקרו דזאת החיה פשוטו, ATA לאסור מסוכנת שאינה חי, וחוץ מזה יש לתמורה, מה דחקו חז"ל למצוא היתר למסוכנת שמאסעה בעניין כל בעלי דעה ומחוקי כל המדיניות הנאורות עונשין עונש חמור, למי שמוכר בשער מסוכנת העומדת למות ברגעים מסוימים, ואשר השחיטה או הנחירה אינה פועלת מואמה, להצללה מהתנבלות, ומה ראו על כהה להתרי את זאת, ולתלות ההיתר על קנה רצוץ, קרא דיחזקאל דאמר נבלה וטרפה לא אכלתי, לפרש על מסוכנת, כי פירוש זה דוחק גדול, וכאשר הקשה המהרש"א ז"ל, דמה נעשה בחיבת טרפה דקרו, וכי לא מסתבר יותר לומר, דהאי קרא נמי אל"י עתיד לדרכו, כמו אידך קרא דיחזקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נו"ט, והיינו הז, אבל מה שנראה עניין הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, והוא הנוטה למות דהינו מסוכנת, ע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופה, והוא נודע ע"י אימוד הרופאים לפי מעמד חכמת הרפואה בכל מקום ובכל זמן, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה למות מחמת המכחה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לע考ר מה שמספרש בקרא, או שמוכרה ממנו, אלא אתה לפרש לו וכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לקוי' באחת מהני טרפויות שהולכת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אסורים בהמה הנוטה למות מחמת המטרפות, כיון דהתורה התננה בשאנן לה אחות מן הני מכות המטרפות, כיון דטרפה שאסורה, דבענן תרתי, נתה למות, וגם שתהיה זאת ע"י מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, אתה לאסור בלאו הבא מכלל עשה כל שנקרה אינה חי, ומעתה יש לפנינו שני דרכים או לפרש האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יום או יב"ח אין זה במצבות בלי מכתابر ובלי שום חסרון, אלא חוליה כללית ורוב חולים לחיים ואיך נידון לומר, לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, ע"י חסרוןابر, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעיה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר فهو דהאי קרא אתה לאסור באיסור עשה כל hei טרפויות המצוויות הרבה, מלאוקמי' על המסוכנת בעלי מכתابر, אבל לא שכח כלל, adam ע"י הכאוה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוא טרפה דנפלה מן הנג עיין לקמן במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת ע"י חשות כהה שהגעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכח, וגם בלאה מייסי עניין ב"א ולא אכלו, ויחזקאל שהתפאר שלא אכל מסוכנת התפאר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה למות והולכת ואוכלת כשאר בריאות ובשניות כאחות יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור אותה מהני תרתי כמו שביארנו, ומושם דמאסעה עניינו ואת הטרפה לא משום דקרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלת, מחתמת שסופה לא תהיה ודוק'.

תוס' דה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, מה

והותז הראש אפשר שתפרקס גם אחר ההתזה, משום שפעת חיות שבאים החיצוניים מוקדם התזה אבל במסוכנת אם באמת מתה היהת מהמת אפיקת הכה ולא מהמת השחיטה, אז האבירים החיצוניים מייתו בריש ואלא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיית הלב ושהלמא הויז הראש, היה חי עדיין, דאלו בשעת התזה כבר היה מת, מכש"כ שלא היה רגש חיות בידים ונגלים שמותים תחלה.

ולע דהמעין בגמי ותוס' ב"ב קמ"ב ע"ב ימצאו לפום רהיטא סתרה לדברי האmittים האלו אבל בכל יש לישיב, ועל זה וכיוצא בזה צריך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חזר למה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול היינוبشر מבהמה שהורה בה חכם, ציינתי לעיל שתעין בימה שכתבתלי لكمן מ"ד ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דברייאה לא חלקה תורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת היינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרוו ב"יד ששקעה החמה ולבסוף זורתה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל ההור בשיקול הדעת דין זה מלאכה או שאין זה הלב שאסורה התורה וטעו, העושה על פיהם פטור ממשום דזה הוראה מקרי, הרי יצא מזה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעשה על פיו, אלא הקולר תלי' ב"יד שהורה כן, כי כך גורה התורה לומר ועשית כאשר יורוך ואין לך אלא שופט שבימייך, וא"כ למה ניחוש בהוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלי' במציאות, שאמ טעה אין זה הוראה, והעשה ע"פ טעותו הייב חטא שפיר יש להחמיר שמא טעה החכם בריאה או במדידה וכדומה, וניהו דין פסקין דיחיד שעשה בהוראת ב"יד חיבח חטא ודלא כר"י דפטור, עיין ברמב"ם פ"ז משגנות, היינו ממשום אבל שהבי"ד איןנו מביא קרבן העושה מביאו, אבל לעולם גם לדידן קיל להעשה, ממה שעושה ע"פ טעות במציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דהורה בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרשי", אלא אבל שhoraה חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מותרת בעל נפש לא יכול ממנו, דמשמעו אבל שנדפס בספר להתר ארע"פ שאותו המחבר מסברא החיר שפיר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם הזה יזכה לדפוס חדושיו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפלו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, וכאשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבעל נפש יחמיר בדבר כמו בתערובות מין במינו דרשוי" וдум"י פסקין כר"י דלא בטל, אבל אכן פסקין כרבנן דבטל, ולא שמענו מועלם, מי שיחרmir זה לחוש לשיטת רשי" ולהמה יותר בדבר שחכם מופלג מתר ע"פ סברא שירה ואין עדיין שום חולק עליו לחוש, שמא טעה בסברא, ואע"ג דבזה"ז דין לנו חכם מוסמך מ"מ לא אוכל להבין דלמה נחמיר יותר בהוראת חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עליו אלא שלא נמצא ההיתר מפורש בדףס, ממה שנמצא מחלוקת בדףס, אלא שהכריע דעת המתיר, ידעתי שיש מקום לחלק בין שאקבע ההיתר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא השרה נונתת היחס, אבל שסבירה הברורה מסכמת להתר, בלי שנמצא חולק עליה, הא היתר יותר ברור וראוי יותר לטמוך עליו ממה יותר שיצא מtopic' פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כאן הכרעת ב"יד הגadol המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועין זהה لكمן קי"א ע"ב בהא אמר רב חס לי' לרע'י דבא בר אבא דליספי לי מיד' דלא ס"ל, ובמה שכתבתני שם וכן

ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי דבסיוף השחיטה בעין הפירוכס, עכת"ד היתרונו האור, אלא דשגאה רבתאagna בכואן במוחכ"ת, דא"כ איזה ראי' הביא הברה"ג מהא דרבא דפסק קר"מ דבסיוף השחיטה בעין הפירוכס, להאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף, דניהו דרבא למدين מר"מ דבעין פירוכס בסוף השחיטה, אבל בהאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי דרבא, וכר"מ, דהרי בהאי דינה דישנה לשחיטה פליגו תנאים ואמורים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מלישנא דר"מ דאמר סתם, דכוונתו על סוף השחיטה הוא דוחק גדול כموון.

אבל מtopic' חומר הנושא נראה לפ"ז דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מtopic'ס, כמו דבעוף דויטר חיוטא דבסיון אחד ה"ה במסוכנת דויטר חיוטא טפי, די במקצת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דברייאה לא חלקה תורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דשחט בה סימנו אחד והמתין לה עד שמתה, והזודה דנבלה הוה גם קודםchorah עכ"פ טרפה הוה, שאני התחם לכל שפסק באמצעות השחיטה והי' יכול לגמורה לא עדיף משהה בין סימון לסייעון דפסול, משא"כ שאינו יכול לגמור מפני שתוכחת השחיטה פעלה שמתה, כיוון שיש שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמורה ספר דמי, ואף שהסבירא קלישטא, מ"מ מtopic' בילויו ממה שכי' בעל יתרון האור לפ"ז, ודוק.

ע"ש גמור' אר"ח, מנא אמינה לה, דתנן וכו' אימת אי לימא בסוף שחיטה, עד כמה תחי' ותziel, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דפסחה ידה, הוא סימנו הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטת ידה, וכמוש"כ התוס', דדייק כן מלשון המשנה דקתני, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירוכס בסוף שחיטה בעין, מה לא תסגי בהאי פשיטת יד, אלא דזה תימא דהרי הפירוכס הוא סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שביעי פירוכס בסוף שחיטה, בעי' חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר ביארנו זאת בראש הסוגי' דשחטה ומיתה בהדי' לא מהני, ומס' תשובה רבא אינה מובנת דלמה ל' למימר, לכל שאינה עשוña כן, דהינו פשיטה והחזרה כמו שפי' רשי" בידוע שנטלה נשמה קודם لكن, דמשמעו אדם נטלה נשמה זאת בסוף שחיטה כפשטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי' שכי' הש"ך וכנראה מפרש"י הכא, אין חיות בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, עצ"ג ודוק.

ע"ב Tos' ד"ה אלא דמתה והדר לדתתי, והוא דאמר ב' יוציא דופן דעובר מיתת בראשית, היינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דבכל מיתה טבעית מחייבת אפיקת הכה, מתיים האבירים הרחוקים ממשן החיות תחללה, וממוש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודיו הלב והאבירים הסומכים ללכ' יש בהם חיות, אבל במתה פטאומיות ע"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיכת דם הנפש יומת הלב והראש משכן החיות, אבל אבירים החיצוניים עדיין השפעת החיות שלפניהם פועלת בהם, עד שפרקדים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במשנה דאהלות, בהותז ראייהון טמאים עע"פ שהאבירים החיצוניים מפרקדים דאין זה אלא כזנב הלטהה, ר"ל דהרי פירוכס הוא משפע החיות שקודם لكن, שעדיין פועלת בהני אבירים החיצוניים, אע"פ שהראש הותז, ומן האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה לפניי האחרונים ז"ל במוחכ"ת, במה שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהותז ראשיה לא מהני הפירוכס שאינו אלא כזנב הלטהה, והוא כיציבא בארא' וגiorה בשם' שמי' אבל שכחו ולא ידעו כי רק בבראה

אין האי שחייבת מכשרת לאכילה שחייבת פסולת יקרה, וזה אמת לאמינו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום לתפיסה, שכ' בפ"ג ה"ח דכל מקום שאמרנו בשיחיטה פסולת, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנו לוקה משום אוכל נבלה וכוי, עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הנני, שיחיטתו פסולת כלשנنا דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אין אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כללא דכלי הרמב"ם, לא קאי אלא במקומות דהפשטול הוא בגוף מעשה השחיטה, אבל לא אני דבגוף השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זהה, ודוק".

ד"ג ذ"ל ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"י פסולת רוליל"א מותרת, ולינו אי מהשBIN מעבודה לעבדה, וליפין חוץ מפנים, והקשה לרשות"א ז"ל דתפ"ל דהוה נבללה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיוון דגס ר"ל מודה דהשוחט חייב וכמ"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי' דהשוחט בשבת, הוכיחו מכח האי קושי', דבעפ"ס אחת לא נעשה מומר, אולם שם כתבתי, לדעת הרמב"ם החלוק שבין מומר לחשוד הו, דבמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שבבתשובה, אבל חשוד ע"י פעם אחת, שפק היה שמא עשה תשובה, וממילא דבשעת השחיטה דעבירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולכן הרשות"א בזה קרמבר"ם ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י השחיטה זו ממשום מקריב לעכו"ם, הרי גם שחייבת מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתי' לק"מ דס"ל דשחיתות נכריו וכמ"כ שחייבת מומר דעשאו רבנן כהניתן נכריו, אין בו רק מקרה דוקרא לא ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י השחיטה זו, לא קריין כי' זבחו, אבל הרשות"א בתוס' ס"ל בהז, דמקרה דזבחת פסלין שהחיתות נכריו, הרי דבעינן בר זביחה דוקא, א"כ האי דנעשה מומר בגמי' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, לא שהשוחט יזרוק אלא ע"מ שהגוי יזרוק דמה לע"ז, ואיז ג"כ הבהמה אסורה לר"י, מטעם תקורות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלום, וכן נפסק האי דינה בטור ושוו"ע סי' ד' וכי יתנו ויבננו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכנסי כאן נכריו בעל הבהמה שאין לו רמז עליו בגמי', הרי לא קתני השוחט בהמות נכריו אלא השוחט את הבהמה, גוף הדין מרפסין איגרא לאראעא, دائ' אפשר לעשות תקורות לעכו"ם, והוא לא עבר עבירה, אלא עע"ז בטהרה, אתה אמרה? דע"כ אתה אומר דבاهאי מהשכח עצמה הוא עע"ז דומי' דפיגול דהשוחט ע"מ שייכלו הבעלים חוץ לזמננו, הרי הוא מגול וлокה, כן ע"כ גם כאן כיון דחייב שמחיטה על האזיקה, מקרי עבודה, וחיביב בין שיירוק הוא ובין שיירוק אחר, ואין לומר דכוונת הרשות"א דהשוחט ידע שדעת הנכרוי לזרוק דמה ולהקטיר חלבה דבידעה כז אין עע"ז בשחיטה ומ"מ נעשה תקורות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדמוכחה ממנה דשנינו בסוף הסוגי' בהני טיעני דיבח דוכרי לטבחו ישראל ואמרו להו, דמא ותרבא לדידן, ופרש"י לעכו"ם, ובשרה ומשכלה דידכו, וקאמר דשרי, הרי ע"ג דהבטח ידע דבעל הבהמה יזרוק הדם ויקטיר החלב לע"ז, מ"מ מותר הבשר, ושרי אפילו לכתה לעשות כן, וכן דברי הרשות"א ז"ל תמורה ולית נגר ונגר דיפרקיינו לפע"ד ודוק".

תנ"ס' ד"ה ר"ל דחייב מיתה וכי' ואין לתמורה איך נירג, הא דלמא מימליך ולא זרייך וכוי' הכא ודאי לא מימליך וכוי' עכ"ל.

Large הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על

בקדמה של, ודוק".

משנה השוחט לכוטי שחיטתו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, ומותר אף לכתהלה, והוא דנקט במתני' שחיטתו כשרה לשון דעתך וכי' וקמתה על הר"ז, למה לא נימא דلت"ק בדיקת קתני לשון דעתך, דלפי מה דמוקי' בגין' אף בדשמיין דחישב, הרי אכן ממשום לפ"ע, וממש"כ לפ"ק, דרך בדלא שמעין מיררי, דיש לחוש לכתהלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכת"ד ולפע"ד נראה דודאי ליל"ק לת"ק ייל', דרך בדיעבד שחיטתו כשרה, אבל לכתהלה יש לחוש שהוא חשוב לע"א והשוחט לא שמע, אבל מאחר דפסקין כר' יוסי דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, גם לכתהלה און לחוש, ומה ש' הר"ז לתרץ לישנא דדייעבד לת"ק, היינוليلשנאותרר דאף בדשמיין דחישב לית לו בה, שלא ילפין חוץ מפנים, וא"כ אין שום נפקותא לדינה בין ת"ק לר' יוסי, ומה ש' הלב ארוי' דיש בהז עכ"פ ממשום לפ"ע, זה אינן, דכוין דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה זו ולא מידידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"ו ע"ב, בעכו"ם דברים שב"ד של ישראל ממתיין עליהם, און ב"ג מזוהר עליון, וכן פסק אין ב"ד של ישראל ממתיין עליהם, און ב"ג מזוהר עליון, וכן פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מלככים, ופשיטה דבזה מוחשב וזה עובד אין ב"ד ממיתין, ואין זה דומה להא דלקמן דשות ע"מ לזרוק דמה לע"ז, דאפילו ר"ל דס"ל דהבהמה מותרת מודה דהשוחט חייב מיתה, וכך שאמרו בסנהדרין ס"א ע"א דגמרה בר קטלא הוא מידי דהוה משתמש להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעבד מעשה שהוא עבודה, וכפרש"י ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא עבי קרא הוואיל ושהתחה צורך זריקה הוא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לזרוק, והוא לי' בעובד עכו"ם דהא זריקה بلا שחיטה לא סגי וכוי' עכ"ל הרי מסביר לנו רשי' דשחיטה זו ע"מ לזרוק בכלל עבודה היא, ולכן חייב עלייה, אף שלא נאסרה הבהמה על ידה אבל כאן בזה מוחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשبة בכלל, כל שלא נעשה הבהמה תקרובות עכו"ם, גם שם עבודה אינה על המוחשב לחוד, ואין זה דומה למה שאמרו דע"ז חייב גם על המוחשב לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קבלת אלהות בלב, אבל כאן הקרבה לעכו"ם הוא וכל שאין כאן לא קרבן ולא מעשה, רק מחשبة בכלל אין כאן חייב לגוי המוחשב וממילאlico לא פ"ע, והלב אריה במחכ"ת שגה בהז, ומה שנלעפ"ד כתבתתי ודוק".

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א אפילו שחטה לאכול לכוטי מחצר הכבד שלפה פסולת וכוי', הנה התוס' הקשו מהא דלקמן בשוחט לשם הריס, דמדייק פסולת אין זבחי מתים לא, ולידייק קשה להפוך על לישנא דפסולה, דהרי השחיטה אינה נסתלתא בכך ואפילו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיטה שאינה ואויה שמה שחיטה, וכאשר סתם התנה לקמן בפ' אווא"ב דשות ע"ז חייב ממש אוא"ב, ואיך כתני כאן וכן במשניות אחר זו, בשוחט לשם הריס וכן בשוחט לשם עולה, שחיטתו פסולת, שוב מצאתי בהגחות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקו על המשנה דשות לשם עולה שננתעורר בהז ולא ידעתி למה המתין עד המשנה האחרון ולא הקדים קושתו במשנה זו.

אבל באמת אין כאן מקום לתמה לפי מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המסתכת' אליבא דר"ע קודם זרחה נשנית, ולידייק' שחיטה פסולת אינה נבלה, אלא אסורה לטבחה, ואפילו סימן אחד בפסול אינה עושה נבלה, ורק אחר חזרת ר"ע נידונת כל שחיטה פסולת כנבלה, לענין מלכות וטומאה, וא"כ שיק' לשון שחיטה פסולת על כל דבר המפסדת כשרות הנשחת בשעת מעשה השחיטה, כמו מחשבה זהה, ע"ג דאין הפסול בגוף השחיטה, כיוון דסכ"ס

בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השחיטה, וצ"ג וד"ק. **ע"ש** גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה היתר משום כבודו דרש"ב"ג, ועיין בהගות מהרש"ש, והלב אר"י כתוב, דייסור לא אמרו משום דחם בעצם פליגו ארשב"ג, ול"ל סופו מוכיח על תחלתו, ולא הבנתי דא"כ למה לי דהיתר לא אמרו מושום כבודו, דיוטר הו"ל למימר דמסופקים היו בסברא זו דמוכיח סופו על תחילתו, דכמו דמץ' לחולוק על רשב"ג מצי מסופקים בסברתו, אלא דקושי' ז' עוד יותר קשה, לפि המשקנא דרש"ב"ג דהחותנת נכסיו הוא דהרי שם באמות פליגו רבנן עלייו ולמה לא אמר דמסופקים היו, דהלהתא כמאן לבן לא אמרו בה דבר, ור"ח דלעיל דמפרש משום כבודו של ר"א' ורבנן ולא אמר דמסופק ה"י דהלהתא כמאן ייל דלא מסתבר שהיו דמסופקים דאיסור לא אמרו משום דס"ל קרבען, ד"ל כיון הו"ל לי למימר דאיסור של ר"א, אמר כן גם באיסור דלא אמר מפני כבודן של רבנן, אבל כאן ברשב"ג ורבנן ודאי הי' מצי ולומר דמסופקים היו לפסקו כמאן, אלא דיש לישיב דברכל מקום שההלהקה רופפת בידך, בדואריתיא זיל לחומרא ובדרבען להקל, لكن א"א לומר דמסופקים היו אבל אי סברו בחכמים דרש"ג, שלא אמרין סופו מוכיחה ע"ת, שפיר דאיסור לא אמרו, מפני שסבירו בחכמים, והיתר לא אמרו מפני כבודו של רשב"ג, אבל להפק א"א לומר דסבירי כריש"ג ולא אמרו מפני כבודן של חכמים, דין חולקין כבוד לרבות במקומות דאייכא אישורה והוא פשוט וד"ק.

ע"ש משנה השוחט לשם הרים וכוי' שחיתה פסולה, עיין במסנה דלעיל שכבתבי דכל הנני שחיטתו פסולה, ע"פ שאינה נבלת דהרי שש"א"ר ש"ש, מ"מ קרי לי' שחיתה פסולה ככל שחיטתו פסולה דבاهאי מסכת'DKודם חזרת ר"ע אין בה משום נבלה, וכן ע"כ אתה אומר בן דהרי, בגמ' קאמר דזבחי מתים לא, משום דהא להר והא לגדא דהה, ופרש"י דלאו תקרובות מקרי משום דאין ההר העשה ע"א, אבל מ"מ פסולה מלאכול משום דדמי' לשחיטת עכו"ם, וע"כ דرك לאכול גזרו אבל לא לעניין טומאת נבלות דאם אמר דכל שפסלו השחיטה מדרבנן גם לעניין טומאת נבלות גזרו, א"כ גם לעניין תקרובות עכו"ם לאזרעו שיהי' אסור בהאה, אלא ודאי במקומות דקטני במסנה שחיטתו פסולה, אין בה משום טומאת נבלות, וכיר"ע קודם חזרה, דרבנן לא גזרו אלא על האכילה ולא לעניין טומאה וד"ק.

ד"ר מ' ע"א גמר' א"ר"ה הייתה בהמתת חבירו ררצה לפניו ע"ז וכוי' ופרש"י ז"ל דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגבבה וונישית שלו וכו', והתוס' הקשו ע"ז, דהא גזלו אינו קונה רק כדי להתחביב באוניסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולים לקדישו, וכן מוכיח נמי מדפרק ליקמן לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרין בגיטין שם דמכי אגביה' קניה, עכת"ד תוס'.

והנה לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק ד"ר י"א ע"א מסקין דין שמיון לנגב ולגוזן, אבל לשואל שמיון, וכתבו שם התוס' בשם הירושלמי,DDRISHIN CHIMS SHENIM YESHEL VLA MOTIM, וכן בגזלה והшиб את הגזלה אשר גזל כעין שגzel, וכתבו שם ז"ל, "והיינו טעמא, דגנב וגוזן קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחביב אלא כמו שהזיק וכו"ז עכ"ל, והוחצרכו להאי טעמא משום דין אפיקו אין כאן שינוי לקוחות, מהי' בין לנגב ולגוזן לשלם ממוו, ולא להחיר את החפש ולשלם הפקת, וכמ"כ התוס' שם ד"ר ע"א ע"ב ד"ה א"ה, ובתוס' ד"ר ס"ח ע"א ד"ה מה טביהה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחוטים, אין כאן שינוי לקוחות בכך, ומ"מ אין שמיון המתה לנגב ולגוזן אלא היא שלו, ומשלם בהמה מעלה, וכן כתבו

הזריקה, ואם באמות אירע דלא זרך, דנשפיך הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מאד, דاز אינו דומה כלל לפני, דהרי בפיגל לא בעינן שייכל או יקтир חוץ לאמננו, אלא במחשב לאכול מיד נתפגלו הקרבן, והוא חייב מליקות משום מפיגל, ואני לומר דרך לר"ל דלא יlf חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזרוק, אבל לר"י דיליף חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בלי שיזרוק, כמו שחייב במפיגל, דא"כ הסוגי' שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פליגו ר"י ור"ל נמי בחיווא דגברה דלרי' חייב ע"ג דמנעל ולא זרייך, ור"ל לא מחייב עד דז裏יך, ואיך קאמר שם בגמ' דלרי' נמי לא בעי קרא לחיווא גברא, הלא בעי לחיבו על המחשה ע"מ לזרוק בשלא זרך לבסוף, וע"כ דלפי תי' זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד זרך, וזאת א"א דשם קאמר דיליף הכל מפנים, הון פסול הבהמה והו חיווא דגברא, ولكن כרבי התוס' בתי' זה אין להלמס, אלא העיקר כתי' השני, וכן כי רשי' ז"ל שם בסנהדרין בפירוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זרך אח"כ ובין לא זרך, והוא לר"י והו לר"ל, אלא דלרי' צריך הדבר הסבר גדול כיון דלא יליף חוץ מפנים למה חשוב זאת לע"ז במא שמחשב מעובודה לעובודה, ומה דקאמר מיידי דזהה אמשתוחה להר, אין הנידון דומה לראי' דבמשתוחה להר עבר עובודה שלמה, אלא דמזהה'כ אין המחוור נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרונו שלא נאסר הבהמה, הלא בעובודה, שאין מחשבין מעובודה לעובודה, ולמה לעניין חיווא דגברה תחשב עבודה, וכי רשי' ז"ל מה שלגביה התקרובות לא חשב עבודה, ורק אח"כ ז"ל, הואיל ושהיתה צריך זריקה הוא ונחוב השוחט להר בעבור הדבר כתוב וע"ל, והואיל שחייב עלי' ז"ל כהה זריקה הלא שחיטה לא סגי' עכ"ל, וכוונתו הוא, דזהה כען מה שאמרו בגיטין נ"ב ע"ב דהגבבה צריך ניסוך הוא, ומחייב מיד בשעת הגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מנסך, אלא דגם שם אם אחר הגבבה, חזר בו ולא נסכו דזודאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר הגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיק לניסוך, לעניין קמ"ל בדרבה מני', אלא אפיקו אם נחلك ונאמר, דהתס הגבבה בלי' ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיטה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חישב בה לע"ז, שכן ה"ה אם חישב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפיך למה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיטה עצמה במחשבת זריקה מקרי עבודה, והיינו מחשבין מעובודה לעובודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק בטובות למי שיגלה לי טעמא דהא מלטה וד"ק.

ע"ב גמר' שחיטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר, ומסיק בגמ' משום דמסופק אי אמרין מוכיח סופו על תחילתו, משמע מכאן דמחשבה לחוד בא שום דבר מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאמר דסופו מוכיח, ואני מוכיח אלא דמחשבות ה"י גס איז כמו שאומר ATA, אבל אין כאן הוכחה על אמרה שבתחלתן, וזה תימא רבתא דנייהו דעל ע"ז מותחיב גם על המחשبة הינו קובלות אלהות, אבל על הקרבנה שיתחייב על המחשبة שחייב להקרבן, זאת לא שמענו,ומי שלא אמר כלום רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגל דבעינן דזק אמירה ולא מחשבה בעלמא, ועיין Tos' לעיל ד"ה אלא, ובוחיו"ט פ"ג משנה י"ב בב"מ ד"ה החושב, שוב ראייתי שק"ז בעחתת"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאור' לפי דעת רביינו ירוחם דהאי חייב זרך ממש קאמר, ייל דסופו מוכיח דמסתמא דרך המקיבים לע"ז, כן הוא שאומרין, אבל מלשון רשי' ז"ל שכטב דא"כ אמר שיזרוק וכו' וכן מפסק הרמב"ם והשוו"ע שכטבו שחיטב עלייה אח"כ לזרוק, משמע דעת השטא לא אמר כלום, שהרי מי שמע מה שאמר אח"כ שיזרוק ה"י שומע גם בשעת שחיטה אם היה אומר שחווט ע"מ לזרוק ולא עוד אלאAdam היה אומר כן

ואם ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור וישלם להם הפחת שומען להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' נזלה שכטב בטעם דהא מלטה שאם רוצחים הבעלים בשברים הדין עמהם, משום דמןני תקנת הבעלים אמרו אין שמיין ואם הם אינם רוצחים בתקנתא זו שומען להם, וכן הבין הדבר ה"ב ס"ס "שנ"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל שבור בתורת השבה, ניהו דאפשר ג"כ לומר, דתלי בדעת הבעלים דאים מחובבים לקבל השברים, אבל אם ירצו לקבלם עדין מצות השבה על הגזלן, אבל אז לא ה' מחייב לשלם הפחת, אלא אם הוא האיזקו או בגרמותו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיזוב שמירה על הגזלה, וביאור שיטות אלו תמצאו בארכיות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזה ודו"ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מבוי שלו דמיתסרי וכו', מיهو כי עבד מעשה בגופיו מיתסרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרקע עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומערות והשתתחווה להן אסרו, והג' וכו', עכ"ל ול依 יש תימא, קרקע עולם דנאסר ע"י מעשה בגוף הקרקע מנ"ל, והש"ס שם על הא דעולה דאמר, המשתחווה להמת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, כאמור דיליף זאת מכל אחז, כמו שהביא רש"י זיל' כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצאי אוסר, לא פריך מנ"ל, ותתני הרוב משועבעש ג"ז עוררני שהריטב"א נ"ב ע"ב שם, עמד ע"ז וכTCP, דמהלהה לממ"ס ידיענן דעשה בה מעשה בקרקעם עולם נאסורה, ואם קבלה היא נקבב, אבל עין בין דינא אסורה, שנאסרה בדורותה, דשם דף נ"א ע"ב, מוקי לקרה דאבד תאבדן את כל המקומות, באם אין עין למקומות דלא מציא אוסר, תנו עין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, ואמאי לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרה, ובחר בפה בשו"מ, עוד יש לי לתמהה על הא דאמר שם אמר ר'א"ה, כגון שניסך לה יין בין קרנית, שנאסרה בהמתה זהה כמו הא דעולה, וא"כ ה"ה בקרקעם עולם, אם ניסך יין על ההר וכיוצא בזה, שנאסר הקרקע, דחד דינא אית לי לקרקעם עולם עם בע"ח וכמש"כ רש"י כאו, וכדמשמע בע"ז מותוך הסוגי' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שין בו תפיסת יד אדם, כמו קרקע עולם ונחרות ואילנות ובעל חיים, אע"פ שנאבדו הרי אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרי דכל קרקע עולם עם בע"ח בהדי, וא"כ כל שניסך וקייטר על ההר נאסר ההר, כמו בהמתה בניסך לה יין בין קרנית, וא"כ היא דרשעה שאין ההרים אלהיהם אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הן אמרת דהרבמ"ס זיל' השמייט האי אוקימתא, ניסיך לה יין בין קרנית, ולא הביא רק שחתה בה סימן לעכו"ם, והוא מימרא דר' הדחכא, אבל מימרא דעלוא דמיירין בענבד, וקאמר עשה בה מעשה, ע"כ לאו מעשה שחיתה קאמר, דהרי הנעבד עצמו אין דרך לשחטו אלא להקריב לה קרבנות, ועל זה לא הביא הרמב"ם שום משל איך תהי בהמת העבדת נאסורה, מזה נראה דסובר הרמב"ם דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא מצא בהמתה הנعبدת שחאסר ע"י עבודה, וכן בקרקעם עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דזוקא במעשה הניכר בקרקעם נאסורה, אבל ניסן וקייטר עליה לא נאסורה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קראו דכל המקומות בחפר בה בשו"מ, ודאי קשה טובא, וכעת צ"ג.

ודע דבאה דחפר בה בשו"מ, הוסיף רש"י זיל' כאן, והשתתחווה להן, והרמב"ס זיל' כתוב, שחפר לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר"ע דהכלכתא כותתי, ע"ז של עכו"ם נאסורה משועשה ושל ישראל עד שתיעבד, וא"כ זיל' דריש"י ורמב"ם לא פליגו ודו"ק. **בא"ז**, הא סימן אחד לאו דוקא, דה"ה לחצוי סימן וכי עכ"ל,

כאן טעמא של דבר זה, והוא משום דברמת מיד בהגבגה קנה הגנב והגゾן את החפש, להתחייב בתשלומי, אלא כל זמן שהחפש בידי בליך פחת, חייבו התורה להחזיר לבניו תחת תשלום ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדישו ולמכרו, והוא שיבים שכתב בקרה, אבל אם נפסד הגזלן, ואפילו במקצת שני בו שינוי ל开玩笑, כיון שאין להשיב, ד הבעלים אין חביבים לקבעה, במועד הנפסד, שוב הקניין של הגזלן הוה קני גמור לקבעה, אבל השואל משיכה שלו אין כדי לנקנות, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל היזק והפסד ואפילו באונס, וכך שמיין לשואל, ואפילו נשתנה החפש בשינוי הראי' רקוננות, ומיה' ט נמי הגזלן משולם השוויה של הגזלן, כשעת הגזלן בין להקל ובין להחמיר, והשואל משולם כשעת ההיזק בין להקל ובין להחמיר, והארכתי בעניין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנית תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז ע"ג קושי התוס' גיטין ג"ג ע"ב ד"ה גזלו הוא, דבגמי שם פריך אחזק' מהא דגוז חמץ ועה"פ דמצאי אומר לו הרי שלך לפנק, ואילו היזק שא"נ שמי' היזק האי גזלו הוא, וממנו מעלי' בעי לשולם, והקשו בתוס' איך מדמה היזק דמלילא למזיק בידים, דכל שאין כאן שינוי לנקנות למה ישם הגזלן יותר מזו השומר, ותירצו בדוחך דלחזקי' דהיזק שא"ג שמי' היזק אין לך שינוי גדול מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמס שבב"ק הנ"ל, שהר' כי כאן כתבו בשם הירושלמי וכפי הטברטם, דכל שנספסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הניכר לעין אינה בת השבה, דהתורה אמרה והשיב ר' חיים ולא מתיים, ואע"פ שא"ג בזיה שינוי לנקנות, ומילא דקני למספר וחיבר ממון על קניו של שעט הגזלה, ומודוק מaad לשינה דגמור' שם "האי גזלו הוא וממנו מעלי' בעי לשולם", ר"ל ממון טוב ולא רע, אבל אין הגזל מוחיב לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והשיב את הגזלה, אלא להחמיר שלא מצית להחזיק בגילה ולשלם ממון, אם החפש עדין בקומתו ובצביונו עומדת, אבל אם הפסדו ניכר, אמורים הבעלים אתה נתכוונות להחפש בשעת שגוזת ונתחייבת אז לשלו ממו, ואין אני מחייב לקבל ממקח החפש שניכר בו הפסדו, משום שהחומרה התורה عليك להשיב את הגזלה עצמה אם היא ראי' להшиб, והאי אין ראי' להшиб.

ומה מאי נבון בה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחת בה פורתא אסורה איידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגות מהרש"ש של' דמכך מכח דיסורי הנהא מהקרי איןו של, והוא פלא, דהרי אין פסקינו דאומרים בא"ה הרי שלך לפנק, וע"כ משום דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיון דשחת בה פורתא שוב איינו בתורת השבה, וקנאו למספר ומילא אסורה בהנהה, וכיון דלענין א"ה חשב כשלו גם לעין תשולם ד' וה', אנו אמורים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביחה דעתמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל התורה עשו כברשותו לעניין ד' וה', דהרי א"א להתחייב בעניין אחר, וכמו בחמצ זדא"פ שאסורה התורה בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעשאו הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביחה לע"ז כיון דע"ז האי לטביחה פורתא אנו אומרים דשלו קטבח, כדי שיאשר בהנהה, איך נחיבו על הנגמר ד' וה' שהוא תרתי דסתרו, נלפעד' נכו'.

ועלכ"פ מכל הא דאמרן יצא שיטת רש"י זיל' כאור נוגה, דגם כאן בהגביה והרביצה כיון דנעשה גזלן עליה קנאה למרי, אם לא שמעכב מצות השבה, אבל כיון דשחת בה פורתא שוב איינה בתורת השבה מילא חל אישור ע"ז עליה וקנינו ואיסרו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם אינו כן, וכוטבי' איפסק הלכתא בחו"מ סי' שנ"ד ושס"ב, והוא דהא אין שמיין לנגב ולגゾן הוא תקנתא דרבנן,

להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי' של הנקה"כ, דוחכיה מתווך הסוגי' גם מקצת קנה די לאסירה לע"ז אלא דנדג שיטת התוס', והנקה"כ עומד הקושי' העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חci קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל אחר עיון רב האיר ד' את עיני למצוא דעת קדושים, והוא כאשר אבאר באה, דהא דאנן אוורום דאחצוי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, הוא ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הולכות שנראות כסותרות, חדא, דכל פיסול במקצת השחיטה נבלה, לקבלת ר' יישבב משום ר' וחדא, דפסוקת הרגרת ברובא, אבל עד חצי כשר ואיך יתקיימו שני הולכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוטלים בנקהיו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ם, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הוושט, וא"כ ה"ה בגרירת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחצי גרגרת פגום, אלא כיוון דaicא הלכה דפסחה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עלייו, אע"ג דמצטרף לרובינו דומה להחיתת העור דלא שייך לשחיטה כלל, וכאשר אבאר בפתיחה עיקר יוז"ד ובריש"ט, בפריש' אט, בפרט אתה הולכת ומטע ורוב קנה פוטל את השחיטה, וכל זאת במקומות דבעינן דיני שחיטה, אבל בשוחט לע"ז, המכ יאמר האמור דזובח לאלהים יחרם, דוקא בזובח עפ"י הולכות שחיטה, אבל הנוחור לע"ז לא עבר מידי, הלא הוכחנו מגמ' דלעיל דך יוז"ע, דגם על הנחירה נופל שם שחיטה וזביחה, כדכתיב הצאן ובקר ישחט להם, והוא נחירה לדעת ר"ע דאישטרி במדבר, ובנחרה, כי היכי דמקצת הוושט מקרי תחלת נחירה, ה"ה מקצת הקנה דמה עניין התחלת השחיטה למעשה טרפוף, כי רק לדין מכח ההלכה אין בתחלת שחיתת הקנה ממשום פסול שחיטה, אבל לויל הא הלהכה, כיוון דשייך להשלמת השחיטה, למה לי מעשה טרפות דוקא, ובפרט לפ' מה שביארנו בפתיחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ם לא דנין על פי האיל הלהכה דח"י טרפיפות, לשום דבר מדיני התורה, רק לעניין שחיטה וטרפות בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי דין שמקצת בין מקצת הוושט למקצת הקנה, ואם על המקצת שם זביחה לע"ז עליו, כך לי ושת כמו קנה ולפ"י של לקאים שיטת רשי' ז"ל שכ' דמכח ישנה לשחיטה מתוע"ס קאתיין עליה, דע"ג דמוודה רשי' דגם במקצת הקנה קאמר, כיוון דשחט בה פורתא, מ"מ למ"ד דעל מקצת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה דין עליו שם נחירה, כי הן בשחיטה והן בנחירה בעין שתה"י כדי שתצא נפשה מהר תוך מעל"ע כמו שביארנו זאת במקומו, וממילא גם זאת אמרת, דכל שלא נמר אין ממשום תקרובות, ומישוב הרשב"א שהביא מין, בין שאר פסולים וכותב דכל שהתחילה ולא גמר, אין כאן ממשום תקרובות עכו"ם, דודאי עבודה לע"ז בעין, וכל שלא גמר הזביחה או הנחירה, אין שם עבודה עליו, אלא כיוון קר"י ס"ל דישנה לשחיטה מתוע"ס, וה"ה בנחירה כן נאסירה בהבמה מתחלת הזביחה, ואפיilo במקצת הקנה נ"ל, והדברים קילורין לעיניים ואmittים לאmittio של תורה בס"ז.

אבל דע לדפי האמור דוקא ללא גמר כלל והנヒ והלך לו, אצל גמר השחיטה אפיilo שלא בכוננה לע"ז, או אפיilo גמר אחר השחיטה בלבד מחשבת עכו"ם, מ"מ חייב המתחיל, והנחתת הוה תקרובות עכו"ם, וכן בשחווטי חזק, בהתחיל בחוץ גומרו בפניהם, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, ועוד בשוו"ת מהרי"א ז"ל יוז"ד סי' ל' מה שפלפל

בזה עס בעל יריעות שלמה ומה שנפלע"ד כתבתתי ודוק"ק.

תנוס' ד"ה כי הא דאמר עולא, לא מייתי סייעתא מעולא וכו', דאי סי' אחד בעי הוול' לפרש עכ"ל, דעת קדש לא זכיתני להבין, והא עלא בענבד מיירן, וממילא האי מעשה דקאמר ע"כ לאו מעשה שחיטה הוא, דין דרכ' לשחות את הנענבד עצמו, ولكن לא מצא

והאי חci סימן אפיilo דקנה כדמות מגמ' דלקמן, דמוקי דוקא בחצי קנה פגום, ואי לאו דפגום נאסר מיד בתחלת חתיכת העור והנקה, אלא דביו"ד ססי' ב', פליגו בזה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מקצת הוושט בעין, כדי להקרא עליו שם שחיטה, אבל במקצת הקנה אין שם שחיטה נופל עליו, ולא על חנס נקט ר"ה כיוון ששחט בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מתווך הסוגי' שלפנינו עיי"ש, ופלא שנעלם מעיני שניהם, דבר פליגו בזה רשי' ותוס' בב"ק ע"ב דבגמ' שם אמר, כיוון דשחט בה פורתא אסירה, ופרש"ז ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתוע"ס, ומתחלה נאסירה, והתו השיגו עליו, וכתבו דאפיilo למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאסירה בפורתא שהאיסור תליי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ מAMILא נשמע דלדעת התוס' אפיilo מקצת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מקצת שחיטה.

והנה מה שהשיגו התוס' מהא דעולה דברו שעה בה מעשה אסירה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנענד מיירן, ושם כנון ניסך לה יון בין קרנית ודאי מעשה עבודה יחשב, כי ניסך הוא אחת מאربع עבודות, אבל ר"ה דמתקרבות מירני וסחרה עבודה היא, אבל מקצת קנה דלאו שם שחיטה עליו, ואין כאן עבודה, ממיICI תני דתאסר בזה, ותני לי שקיימתי מדןPsiAi מה שחדשו הגאנונים החו"ז وك"ז בעחחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחלת חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הוה, וע"י מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בענבד דע"י מעשה נאסרת הבהמה אף להדיות, עיין בה החות"ס באריכיות, אלא-DDבר זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בגמר זביחה עבודה, דא"א לצמץ זאת, אם לא במדידה בדקוק וצמצום גדול, וכן עכ"ב באומר בתחלת השחיטה שרצו לעבוד בגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הוואיל הש"ס בת' זה, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי"ה הקשה הלב Ari'i, דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ות' דבעינן עיין פנים שהי' המעשה מעשה עבודה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחצי מתיר אין מפיגין, וה"ה בע"ז אין אוסרין בחצי מעשה שחיטה, וכל זה תניין אי מצד תקרובות בעין למיסר, אבל מצד מוקצת אמריא לא תאסר, אלא דאי דגס למוקצת בעין מעשה שמורה על המוקצת כמו גיזה, כמבואר ברמב"ם בפ"ד הד' מהלכי איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למוקצת ולדעת הרaab"ד שם, שיש לו נושא אחרה בגמ' ולא עבי מעשה להகוצאות, הלא נצחים מהז דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עיי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמתעם מוקצת קאתיין עליה, הא עדין הוא ראיי לבוא לפניים, אם ייחזור מהקצתו בסוף השחיטה, וכן עדיין התמייה במקומה עומדת, איך במקצת קנה תה"י אסורה מאחר שאין על מקצת הקנה שם שחיטה.

ועלז אני מדקדק מלשנאי דר"ה, דברו כיוון ששחט בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, ד্‏רוצה לומר דעכ"פ בעין שיינמר השחיטה, אלא דלמפרע אסורה מתחלת השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשוחות יותר, אין כאן תקרובות, כי לכאר' כו' מוכרכה משיטת רשי' בב"ק שכ' דשחט בה פורתא אסירה, מיטעם דישנה לשחיטה מתוע"ס, והרי כל שלא גמר השחיטה גם להאי מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה נחיא נמי דנקט ר"ה סי' אחד, משום דלא נחوت לפלוגתא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס ומלהטא דפסיקה נקט דבסי' אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דלכ"ע פסול בש"ח, אף כشيخוּר השחיטה בפניהם וא"כ בע"ז נמי דין דנאסר בס"י אחד, כشيخוּר אח"כ, ולר"י אה"ג דין על מעוט הוושט שם שחיטה עלה אם גمراה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל ה兜ר Ach"A

ע"ש גמור' וארכ"פ אי לאו דאומר ר"ה בהמות חבירו, לא הוה חטא תיובתני מיט' דידי' מצי אוסר דחבירי לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכאר' תמורה דהרי כהנים שום משלחו גבוח קזינו, אבל קודם שחיטה וזרקה אין לכהנים שום קניין בו, יותרו הולול' דשל גבוח הוא דהה קדשים הו, ואולי כוונת רש"י ממש"כ בלשנא אחרינא, דشار' זבחים שיש לבעלים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכולה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מאה משמע דלרש"י לאו משום דעתך"ג דק"ק ממוון בעלים ממש"כ התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נאכל לבעלים, מקרי בעלים כדי לאסורה בשחיטתה ע"י, כיוון דנסר להם לשחיטה, ולא דמי לעובד ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דריש"ג,ומי שלבו רחב יותר, יישב את זאת ודוק".
ע"ש גמור' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאין לנו ר"ש"י שפיר בחטא דלכהנים הוא, ור"ל דנאכל לכהנים לנו לא מהני מה שננסר בעלים לשחיטה, ולא יוכל לאסורה במחשבת ע"ז שליהם, אבל קשה ממפלג דעתך הכהן אוסר את הקרבן שאינו שלו, והה בעולה דין לא לכהן ולא בעלים שום חלק בו, הרדי במעשה אדם אוסר גם דבר שאינו שלו וכן ראיינו שהקשה כן היריעות שלמה, וע"כ משום דנסר בידו לשחיטה, חשוב לגבי האי מעשה בעלים עליו, דבידו לקלקלו ולהפסידו והה לאסרו והה אם ננסר בהמות חולין ליד השוחט, דעתך אוסר כמו הבעלים עצם, ולפ"ז hei מקום חלק, בין שוחט חטא בתמה לבין חטא העוף לע"ז, דבעוף שהוא במליקה ודוקא בימין של כהן, לא מצי הבעלים לאסרו לע"ז, אבל בחטא בתמה שלו דשחיטה שלא בעלים, מצי אסורה, אבל הסוגי" דחכא לא ס"ל כן וצ"ע ודוק".

ע"ש גמור' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאין לנו לנו, הנה כפי מסכתת הסוגי" גם הם ס"ל בדבמעשה מצי לאסרו, אלא דבישראל שאינו מומר לע"ז אמרין לצערו" קמכווין, והקשה הפלתי, א"כ מה פריך ר"ג לר"ה מברייתא דשלש חטאות, תקשה לדנפשי", דהא בשוחט חטאתו לע"ז, למעשה מצער לי' וכיוון שלא שיק' לצערא קמכווין, כי שחת בה פורתא ליתסר.

ונהראה לפ"ז בזה, דהנה ק"ז בעחחות"ס ז"ל בחදושיו כאן, מביא דברי הרמב"ז ז"ל ע"ז שכח שם דף מג ע"ב וז"ל, "אבל האוסר דשא"ש ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שייה' מעשה ניכר בשינוי שאינו חור לברייתו, דעתך ממש"כ מאון דקני לי' בשינוי זוממי" דגאלן" עכ"ל ודבריו תמורהין כMOVON, והחחות"ס מתרצטס למומר דבצירוף איסור הנאה של תקרובות עם השינוי, עושה כשל עי"ש, ונ"ל דהינו אליבא דר"ג דא"א דשא"ש ורק במומר אוסר, אמרין דשינוי הניכרת או הגבה בצירוף איסור הנאה נעשה כשלו, וכן מצי אוסר, אבל לר"ה ועלא דאפייל במעשה כל דהה, כמו ניסך יון בין קרניתה, או חתיכת מקצת הנקנה, נמי מהני בשל חבירו לאסרו, ע"כ אין הטעם מצד קניין, אלא דגמرين מכלי אח' דפרש לדר"ג דפיג' שניינו אסרון, וניהו דרש"י דחיה האי פירושא, דפרש לדר"ג דפיג' אריה דוקא במעשה זאת, אבל במעשה הרבה מודה ר"ג מודה בס"ד דלא ידעין מסברת לצערו" דחבירי" קמכווין, ור"ג מודה במומר, ומשם דקשי לי' לרשי"י מה פריך מננסך, והא הטע מעשה הרבה הוה, ור"ל לפי דברי החחות"ס דהגבגה עם הניסך מעשה הרבה הוה, لكن צריכין למירר דחש"ס ה"י סובר השתא דלר"ג לא מצי אוסר כלל, אבל כאשר מתרץ במומר מודה ר"ג דעתך אוסר, ורק בישראל פlige ממש"כ דלצערו" קמכווין, ודאי פlige ר"ג אריה גם בזה, ובוי מעשה גמור בשינוי הניכר או הגבהה וכדברי החחות"ס בשם הרמב"ז.

ולפ"ז אני אומר דעתינו עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלר"ג דמטעם קניין Katainu עלה, דוקא בדייע שהוא דחבירי' ואיז ע"י

הש"ס שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסך לה יון בין קרניתה, דמעשה בגופה דהוה עכ"פ מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, דכל שפחסה וקטעה בטלה, כמבואר שם דף נ"ג, וכן שפיר קאמר דמעשה דועלא ע"כ לגבי לאסור את של חבירו, מעשה כל דהו ישב, כיוון דאיינו ניכר בגופה, וכן גם ר"ה לאו דוקא סי' אחד דהוה מעשה רבה קאמר, אלא מקטצת קנה דאיין בו מעשה טרופות, והוא מום עובר נמי סגי, לאסור של חבירו כן ה"י נלפע"ד, אבל עין ברשי' לקמן ד"ה ועלא, דמשמע נמי דפרש כתוס', וכן מפורש נמי בתוס' לקמן מ"א ע"א ד"ה ת"ש, דועלא מעשה שחיטה קאמר, ולדידי צע"ג דאייך שיק' בעבד שחיטה, שאין דרך עבودתה בכך, ומ"ש שלבו רחוב יותר, יישב את זאת ודוק".
ד"ה ד"ז חיב שלש חטאות, באה"ד ויל' אדם זרך הורצה וכו' ואע"ג דוא"ב בחוץ פטור משום מחוסר זמן, שבת לא חשוב מהוסר זמן דין זה אלא משום דין זרך הורץ יחיד דוחה ל"ת דשבת עכ"ל,aea לצריכה להקדים האי תירוץ אדם זרך הורצה, משום דבלאה לא גרע שבת מניעלית דלותות היכל, דאמרו ביומה ס"ב ע"ב, דשחת בחוץ קודם פתיחות דלותות ההיכל פטור, דאיינו ראוי לבוא לפנים ממש"כ כשאישור שבת מעכב, דמקרי אינו ראוי לבוא לפנים אבל לאחר שהקדים אדם זרך הורצה, אלא דקש"י מאוא"ב שג"כ אם זרך הורצה, ומ"מ חשוב מחוסר זמן, ע"ז כתבו החילוק שבין אוא"ב לשבת, אלא דעת קודם לפתחו מקרי אינו ראי לבוא לפנים מכך כሻ אישור שבת מעכב, דמקרי אינו ראוי לבוא לפנים אבל לאחר שהקדים ר"ג זרך הורצה, דסבירותם זו אוא"ב לשבת, אלא דעל חילוק זה יש להשיב הרבה, דסבירותם זו פלגו ב"ש וב"ה במשנה כריתות דף ז' במלת לארור שמנונים ואחד והקשרו ב"ה לב"ש, מ"ש ממפלת שבת שאתם מודים שמבייה שתינו קרבנות, ע"פ שלא יצאה לשעה הראייה להבאת קרבן, והшибו ב"ש שניין לילה דין ראיינו ראוי לא לקרבן ציבור, משא"כ שבת דראוי לקרבן ציבור, והיינו סברת התוס' דהכא, דלילה בעצם אינו ראוי להבאת קרבן, אבל שבת ר"ג לא נחתו קרבן ציבור נקרב משום דדוחה את השבת, ומאחר דב"ה לא נחתו לחلك בהכי, איך תפסו התוס' כב"ש דאיתנה משנה במקומות ב"ה, וכמידומה לי שמצאתי אח"כ בטור אבן שנטעורה בזה, ובתשובה את הארכתי ואכ"מ ודוק".

ע"ב גמור' מחתך בעפר הוא, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מחתך בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוא למ"ד שא"ר ש"ש, דהה שוחט לע"ז חיב משום אוא"ב אלא דכיון דאסור משום תקרובות עכו"ם, אינה ראוי לבוא לפנים, אלא דא"כ, פלא למה לא יתחייב אסימן קמא, כיון דגוף השחיטה נגמרה כהונג, ומ"ש משחט סימן א' בחוץ ומגרון בפנים דלעיל כת"ע"ב, ורש"י ז"ל כתוב בכאן דברים מעורבבים, ומשתמע על תרתי אפי, דפתח ואמר דפקע שם קדשים מינה, דמשמע אבל השחיטה שפיר נגמרה כהונג, ואחר"כ כתוב לחلك מהא דלעיל, דהתמס טעמא משום דישנה לשחיטה מותוע"ס, אבל הכא סימן שני לא אישתחט כלל, דחיתוך עפרא בעמא הוא, ולענין שבת וע"ז משום נטילת נשמה הוא דמחייב, מדברים אלו ממשמע דין כאן שחיטה כלל, ואחר"כ מסיים, "אבל לענן ש"ח לאו שחיטת קדשים הוא" בזה חור לדבורי הראשוניים דשחיטה הוה אלא דלא קדשים ננהו, והדרה קושי לדוכתי"مامאי לא חיב משום ש"ח, והוא פלאי.

אבל אם תרצה לעמוד על אמתת הדבר, עיין היטב במה שביארתי שיטת הרמב"ז בזה לעיל דף נ"ט ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חיוב חטא לתא אמרין אגמל"ם, לפי שהוא דבר שנטולק קודם הגלי, אבל לענן פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל"ם, ובזה הסוגי' וכל פסקי הרמב"ז הכל על מקומו יבא בשולם, עי"ש היטב ודוק".

דעת הארץ תשפכנה כמים, דהינו כמים השופכין, שאין לאדם צורך בהן, כן צייתה התורה לשופך את דם הנשחט לאיבוד, ולא לקבלו בכלל כדי ליתנו לכלבו או למכורו לנכרי וכדומה, מושם דחק עכו"ם הוא לקבל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרתקה התורה דבר זה, אפילו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלוליו זאת קשה למה אמרה תורה לשופך לאיבוד דבר הרואין להנות ממנו, כי לאחר שנספח על הארץ קשה מאד לגררו כדי להנות ממנו.

ואח"כ סיס הרמב"ם וכותב, ואס שחתו שחתתו כשרה, ואת מוכח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשות דשות לשם הריס, וכן במשנה שאח"ז בשוחט לשם עולה, כתני שחיטתו פסולה, ובاهאי משנה כתני אין שוחטי, משמע אין לעשות כן אבל השיטה לא נפסקת בכך, וכמ"כ זאת הרשב"א ויתר הראשונים, וטעמא דהא מלטא דנינו דaicא חש הרואים שיחדשו דלע"ז נתכוון, אבל אין לא חסידין לאיש מוחזק בנסיבות, מושם דעתך דבר מכוור ואפילו הוא איסור מצד בחוקותיהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקת כשרותו, ואי לדעת הרמב"ם עכ"פ בעי בדיקת סכין, אפילו הוא מומר לשאר עברות לק"מ, דעת המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דינה של הרמב"ם די חדש הוא, אחר שהחומרו לפסול כל פגימה הנרגשת אפילו אינה אוגרת, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דזוקא במומר בעי בדיקת סכין, ולא بما שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחט לתוך הגומה בשוק, כתוב הרמב"ם שם בהל' ו' אסור לאכול משחיטתו עד שיבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, וזה זה יצא לו מרבייתא שהביא הגמ' לקמן, דקתי ניה, ובשוק לא יעשה כן, משום שע' ובחוקותיהם לא תלכו, ואס עשה כן צrisk בדיקה אחריו, אלא דהרב"א הנ"ל בתוה"ב, לא מסתבר לי' הפרש דהאי צrisk בדיקה אחריו דקאמר בגמ', כדי להתריר שחיתתו ששחט, ומפרש להיפך דבדיקה זו להחמיר, שאס ימצא בו נמצא דופי, להחיזקו למין, וכן נראה מפרש"ז ל"ש, "בדיקה אחריו שמא מין הוא לעכו"ם ויבדלו מפטו ומיניו" עכ"ל הרוי לא להחשיר את הנשחט, שכשר בלא בדיקה אלא להבא להחיזקו למין אם ימצא בו שמן פסול, דהרב"א לא ס"ל לחلك בין כל הני דחشب במתנית, ולכן גם בשוחט לתוך הגומה בשוק אין לאסור זביתתו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעמא דהני דיני המשנה כדלעיל, וס"ל דבשות לתוך הגומה יש איסור ממש בדבר ולא רק מצד חיש הרואים, אלא דאית ב"י משום חק לעכו"ם, וכן מחלוקת בין שוחט לכלי ריקן או לגומה בחצרו, דיל' דמסתמא עשויה כן לנוקות חרוץ או להנות כן הדם, שאז בדיעבד שחיות כשרה, ובין עשויה כן בשוק, וגם כדי להנות מן הדם לא, כי אין דרך לנוקות משומר, ולכן כל זמן שלא בדקו אחריו ונמצאה נאמן וכשר, חיישין אכן שמא מין הוא ושחיתתו אסורה.

ואחר באור הני שתי שיטות אני מפליא פלא והפלא בדברי פרט"ג סי' י"ב סק"ד בשפ"ד שלו, שכתב, "ואין צrisk בדיקה אחריו בדיעבד, ונפ"מ באינו לפניו לחומרא וכו' גס אין מוסרין לו מכאן ולהבא, אותו אס הוא לפניו לחומרא וכו' גס אין מוסרין לו מכאן ולהבא, ובולדין מפטו ומיניו עד שבודקין לחומרא וכו'" עכ"ל ותמה אקריא על הני הדברים שבמחכ"ת כד שכוב וגויים כתבם, דינה המשנה ברר מלה דין שוחטין, אבל אס שחת שחתתו כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכוור מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשראי, שהוא לכתהלה לבבי הלוקחים וכשכ' דאם אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא צrisk ליהוש שהוא מין, אלא דlatent להכתהלה צrisk לבדוק אחריו, כדי שאחר שנמצא עליו דבר המעורר ספק

שאסרו רצה לknotta, כדרך לעבוד בשלו, אבל בסובב שהוא שלו, ואני מתכוון לknotta גם במעשה גמור ושינוי הניכר אין אס, אבל לר"ה דין טעם האיסור ממשום קניין בין שידע שהוא דחbareי ובין שסובר שהוא שלו, מazi אסר, ומתרוץ מעטה הקשי ה' הנ"ל דשפיר פריך ר'ין לר"ה משלש חטאות, דבשלמא לדידי, לא נשא האי חטא תקרובות ממשום דהרי שגג גם בשחוותי חוץ, וסביר שהיה חולין והיא שלו, ולכן לא יכול לאותה של חברו, עכ"ז אין הטעם ממשום קניין קרמבל'ן, ולמה לא תאסר ממשום תרבותות ודוק'.

ד"ה מ"א ע"א גמר' ח"ש ב' אוחזין בסכך וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי הלאו, כיון דבهاי שחיטה שנעשה מומר, אין שכבתבי לפרש הסוגי הלאו, כיון דבهاי שחיטה שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פעםים עי"ש.

ד"ה מ"א ע"א תוס' ד"ה לאו כל כמינך, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיוון דריב"ב שרי לזבינהו לכל עכו"ם שיריצה, לרבען נמי דפלו עלה, שרי לזבינהו להאי עכו"ם דנסכי, עכ"ל ואין דבריהם מובנים ועין בתוס' ע"ז שם שביארו יותר, והוא דבשלמא ישראל מומר דנסכי, שפיר חייב לשלם מכח מזק, ממשום דאל שפכו העבילים את היין נמי חייב, כיון שלא שוה לדידי מידי, אבל נכרי דלידדי לא נאשר היין בהנהה, לא מציא ישראל לתבעו נזקו ממן, אלא כשמניה היה לנכרי שנasco, דלו שפכו מציא הנכרי מפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר חייב ממשום מזק חשבין גם בנכרי כדמי הזיקו עי"ש, אבל עדין איינו מובן מה רצוי להוכיח מריב"ב דמתיר למכורו לכ"ע, ממשום דין אין בכח האדים לאסור דשא"ש, והוא פלי, אולם לפדי דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיini לאסור יש פרש הסוגי דשם כמיון חומר, דכיוון דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיini לאסור בפשיות, דין אין אדם لأنסן, ומה זה דקרו לאנסן ולא קאמר בפשיות, דין אין אס אדשא"ש, אלא דע"י הגבהה וניסוכו, מכך ריחין את העבילים שיקנה המנסק את ינין לאנסן, והוא כמו תלוי' ואבון, א"כ שפיר מצין ליקח דמי היין מן המנסק נכרי ע"פ שצרכיך להניח לו את היין, מפני שקנה אותו בעודו שער, כי הקניין והnisoc באין אותה כמו SCI החת"ס בשם הרמב"ן, ודז"ק היבט כי נכוון הדבר מאד בס"ד. **משנה**, אין שוחטין לא לתוך ימים וכו', אין שוחטין לגומה וכו', ובשוק לא יעשה כן, שלא יתקה את הצדוקים עכ"ל, המdiskak בלשון הרמב"ם ז"ל, ימצא שוחט טעמא דהני דינים לשנים, כי ז"ל בפ"ב ה"ה, "אין שוחטין לתוך ימים ונחרות, שהוא יאמרו עובד מים הוא זה, ונראה כמרקיב למים, ולא ישוחט לכלי מלא מים, שהוא יאמרו לצורה שתראה במים שחת" (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אגן" וכගירסת הערוך, ובצלולים כדקאמר בגמ' אסור, כמו לתוך ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישוחט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומה, שכן דרך עכו"ם וכו'" עכ"ל הרוי דבנהי תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוך הגומה, אין הטעם מפני החש של הרואים שנראה כמרקיב לע"ז, אלא ממשום דין דרך העובדים, קיבל בכלי כדי שיעבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל וצד חמוץ, דהשות לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקريب למים, אין לעומת זאת כלה, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זה איכה חשש הרואים, שייאמרו דלעובודה קמכוין, אבל המכנסו לכלי או לתוך גומא נקייה, אין כאן חש עבודה כלל, אבל לעומת זה המעשה עצמה מורה, שרווחה בהאי דין לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראה כשות ע"מ לזרוק לע"ז כי לדין דין אסור באכילה, ולמכרו לנכרי, שווי מיעוטו כ"כ, עד שאין דרך לכנסו בכלי, או בגומא נקי' המעשה עצמה עבודה שעשה כדרך העובדים המכנסים את הדם לצורךizia עבודה ואולי גם הנכרים אין דרכם לאכול דם, ויש להسمיך דין זה אקרה

שחייב לשלם לו כל נזקו והפסדו, כי מגוף הדין אין המדבר שם, אלא בדין דעתך אינש למיעבד דין לנפשו, ואפילו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועלים, כי שם ה"י מקומו, אי להאה אתה, חדידין עם הבעה"ב, שאינו מחייב להחזק משורת שיצא עליו שם גנב, אבל מביאו בהלה' חובל בחברו, המדבר מדין עבידך דין לנפשו, ובזה נפל בברא ג"כ, מה ש' שם הבאה"ט על בעל שבות יעקב דاشתמייטוי' הגהה הלאו, דזה ליתא, וכל דעתך שם במקור הדין יראה דכן האמת, אבל דלפי סברתי שכבתבי לעיל, אולי במקומות דאיaca חשש פסדא רבה בעה"ב, הדין עמו, שלא מטען לחיבתו להחזק בביתו, מי שחשוד בעני הבריות לנגב וצריך להתיישב בדבר, אבל הא פשיטה דומה לא דבר המרדכי והרמ"א בהגהה שם, ודוק.

ע"ב משנה השוחט לשם עולה וכו', שחייב פסולה ור"ש מכיר ופרש"י ז"ל דכל שבא בנדר ונדבה איך מראית עין, דהראוה אמר ער עכשוו הוא מא מקדים ושחטו לעולה, ור"ש לא חייש למזה"ע עכ"ל, מדברי רש"י אלו נשמע דאן לא חיישין, דלמא בהאי שחייב לשם עלה הקדישה עתה, דנhero דהשותט לע"ז מהני לשוחטה תקרובות, ע"ג דלא הוקצה לך מתחלת, וכן ודאי מי שהי' שוחט בעארה בהמת חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם لكن דהוה עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשוחט לא נאמר דכוונתו הי' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ת, DSTAMA לא כיון לכך, ולכן אין כאן אלא משום מרחה"ע, שהראוה יאמר דבهائي אמרה לשם עולה הקדישה, ועיין בטור ריש סי' ה' דמשמע דס"ל דגם אין חיישין שהקדישה עתה ועיין בב"י וביב"ח שם) ולמן הוכרת רש"י לרשות דר"ש לא חייש למרחה"ע דהרי גם לת"ק ליכא רק ממשום מרחה"ע, אולם בתוס' בשם הריב"א מפרשים דר"ש לשיטוט דכל שהתנדב שלא בדרך המתנדבים, איןו חל ההקדש, ליכא כאן ממשום מרחה"ע, דהמקדים עולה כדי לשוחטה בחוץ אין זה עולה, והתוס' לא מפרשים לרשות הריב"א דברי הת"ק, והוא לומר דמפרש כרש"י דמשום מרחה"ע קאtiny עלי', דאי הפלוגתא שבין ת"ק לר"ש רחואה מaad, דר"ש אפילו הקדישה קודם לכן לא קדוש, ממשום דהקדש יותר דلت"ק איןacha חששrama שמא הקדשו מחייבים, לת"ק, דל"ל הא דר"ש דלא חל ההקדש בשקהדי שלא כדרך המתנדבים, ומילא החשש הוא גם לדין ולא מפני הרואים, ובאמת לדעת רשי' יש להקשות, מ"ש מהא דלעיל דין שוחטן בתוך ימים ונחרות ולא בתוך כלים ונוגמא, דכל הני נמי אית בה חש הרואים ומ"מ אין בו אלא איסור לכתלה לעשות כן, אבל לא אוסרין את הנחת משום האי מרחה"ע, וכך בשוחט לשם עולה אמרין שהחייב פסולה ממשום מרחה"ע ואולי יש לחלק וצ"ע ודוק.

רש"י ד"ה אשם תלוי בא על ספק חיוב כרת, כגון ב' חתיכות לפניו, ואכל אחת מהם, ובאו עדים ואמרו,อาท מהן של חלב הייתה וכו', עכ"ל מדברי רש"י אלו ממשמע נגד דברי ק"ז בעהה"ס ייל חומ' סי' כי' שכותב, האשם תלוי חייב אפילו בדי שיש בין החתיכות של חלב ונכנס במאיז בספק, אם לא שנאמר דרש"י נקט מלתא דעתך, אבל לאכול במאיז אחת משתים בשידע שיש בהן חלב, לא שכח שיעשה כן, ועיין בשו"ת בית שערין ז"ל בראש ספרו שהביא פלוגתא בזה בין הראשונים.

עוז זאת נשמע מדברי רש"י אלו, ולאחר שאכל, בעין דוקא שני עדים כדי לחיבתו בקרבו, דנhero דקודם שאכל סגי להחזק החתיכה לחלב בע"א וכמו שפסק הרמב"ס בפט"ז ה"ז מהלכ' סנהדרין, אבל לאחר שאכל לחיבת גברא בקרבו בעין שני עדים, אבל פשיטה לי

על שרותו שמנעו משחיטתו מיינו ומפטו, דשما מי הו, ומדובר הרשב"א מוכח בכך כנ' שכ' דהבדיקה לחומרה, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפך קודם בדיקה אסורה ליתן לו לאבותה, וכן יינו ופטו אסורים, וא"כ הבדיקה לכולה שאם לא נמצא עלי דופי, לא ליחסותו שהוא מין בסטר וכוי' מוכח מרשי' שכ' דבודקין אותו כדי שיבדל מפטו ומינו, ופטו ויינו ודאי לגבי דין לכתלה הוא ולדעת הפרמ"ג אסורים קודם הבדיקה, ואיך כתוב רשי' דהבדיקה הוא שיבדל מפטו מיינו, ומזה הביא הרשב"א ראי' דהבדיקה הוא לחומרה ולא לכולה כדי להסבירו, ولكن דברי הפרמ"ג משללים הבנה.

ומהה דין תמצא תשובה נחיתת לדברי הגה"ק ועל ד"ח ז"ל תשוי ד' לוי"ד, שכtab דשותט שיש עליו לע' רינון, ללא שום בירור אם אמת הדבר, מעבירין אותו, והביא ראי' זה מדין משורת שיצא עליו שם גנב, דפסקין בחו"מ סי' תכ"א בהגה, דאפילו תוך זמנו יכול להוציאו מביתו, ואם במוון הקל אמרו באיסור החמור לא כשי' וכו', וסימן שם שמצוה לסלקו עיי"ש, ומה עינה הגאון להאי דין דרש"ב"א ורש"י דהכא, וכדייפסק ההלכתא כוותיהו בשוע", הדבידה אחר השוחט שחתט בתוך כלים או לתוך גומא בשוק, איןוא לא לחומרה, וכך הרי עבר שוחט בתוך גומא ואדי דוריתיא או דרבנן עכ"פ, דאמרו לא ישוחט בתוך הגומא, ואפילו לדעת הרמב"ם דמחמיר, לאסור שוחתו עד שיבודק אותו, הוא דוקא בשוחט בתוך הגומא בשוק, דאיaca רגלים לדלים ע"ז נתקווין, כמו שביארנו לעיל, אבל בחזרו או בתוך ימים ונחרות, עכ"ג דעבר עכ"פ על איסורא דוריתיא או דרבנן, לא אבדanza חקקת שרותו, וק"ז בין בנו של ק"ז על לע' רינון שלא נתברר דאין מקום להעבירה, וראייתו שהבא משרות שיצא עליו שם גנב, איןוא ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוכחת בראיות ברורות, דادرבה ממון הכל חמוץ בזה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנתבע עכ"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"ז קדושין בסוגי' דע"א, שהביא בשם הרמב"ג ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שטהטען אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, עע"פ שספק איסורא לחומרה, אבל כיוון שהוא חמוץ ממן משרותו, אין לחוש לספק איסורא, מכש"כ שמחמת חש איסור שלו, שלא יוכל לשלק חבירו מישראל המוחזק בו, ושאני במשרת גנב, דהבעלים אומרים, כי חזקת שרותו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנב,ומי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לע' רינון, אם יאמרו העבילים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט ישלני בשחיטה שאינה כשרה, אף אם נשוב לו, מי שאמיר דמותר לשמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה, וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משרותו השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה דחזקת שרות דගברא חזקה כל כך, עד שתשי' כתיע עדים המכחישים זו את זו, בגין ומייעדין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת שרות עכ"ג דבודאי חד כת פסולה, ומכש"ש אין להרוג איש וביחו לשלקו מפרנסתו שהוא עבירה כרכיחה, בשליל חשש לע' רינון,ומי שמקיים מצוה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דשותט בשליל קול רינון, חבר הוא לאיש משחת, והוא עצין שאמרו ביום ד"ג דחמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

ואחר שכtab תשובתי הנ"ל, נתעוררתי מחכם אחד, כי ראי' הד"ח ז"ל ממשרת גנב, בא"ה בדotta היא, דין זה הוציא המרדכי מהא דאמרו בבר"ק כ"ע"א, דעבד שמסרב לצאת דעבד איןש דין לנפשי' בלבד בלא בי"ד, ויליף המרדכי דה"ה משרת שיצא עליו שם גנב, אין צורך לגבי בתיו עד שידין בשבל קול רינון, אלא מאי למיעבד דין לנפשי' וגם להוכיחו אם לא ירצה לצאת, אבל פשיטה אדם המשרת יתבענו לדין, והוא לא יוכל לבירר שבאמת גנב הוא

כשרה, ומשום דע"י שפיקת הדם מאי מית גם בלי פרוכס, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו ראיינו שלא פרכסה כלל, כשרה, מה לו להוסיף וכן בריהה, כיון דאפילו בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן. ואבקש סליחה מאית רבינו הרמב"ם ז"ל שפלטה קולמוסי נגדו לדברים קשים שלא כדין.

ולפי האמור תימא רבתא לי על בעלי הש"ע שהשミニו דין זה שחידש לנו הרמב"ם, והלא לפי דעת הרמב"ם, יש שלשה מדרגות לעניין פריכוס א) מסוכנת דבעין דוקא פריכוס אבל אם שחתה והלך לו ספק נבלה הוה, ורמב"ם שכתב ודאי נבלה ולוקה, משום דמיירי בראה שלא פרכסה כלל כմבואר בדבריו, ב) לא יצא ממנה דם, دائم ציריך לבדוק אחר פריכוס, אבל בראה שלא פרכסה כלל, ג' וכ"ז دائم נבלה, ג) בראה שאפלו ראה שלא פרכסה כלל, נמי כשרה, ואיך שתקו הפסיקים מכל זאת וצע"ג.

הדרן עלך פרק השוחט

אדם ירצה להאמין לע"א שמצו מביא קרבו על פיו ואפילו לא מהימן עליה כב"י תרי, ודוי"ק.

[שייך לעיל] לשנה דף ל"ג ע"א בהמה חיה ועוף כשרים אחריו ההדפסה ראיתני, כי על חנס כתבתי שם דהרבמ"ם נתנו מכשול לפניינו بما שהתריר בלא יצא מהם דם בלי פרוכס, כמו בבריהה דתנן בשנה שאח"ז, אבל אם היה בחזקת בריהה, אפילו אין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה" דז"ל הרמב"ם בפ"ד ה"ג ממ"א,, השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואין אומרים שהוא מתים הוי, וכן השוחט את הבריהה ולא פרכסה הרוי זו מותרת" עכ"ל, המדקדק בלשונו הזהב ראה, דhilok גדול יש בין לא יצא מהם דם לביריה, לעניין דין פריכס, אבל יצא מהם דם, נשמר הרמב"ם ולא כתוב ,,ולא פרכסו" אלא סטם دائم אומרים מתים הוי, והכוונה בזה, دائم צריכין לחוש שהוא מתים הוי, ואין צריכין לחזר אחר פריכוס, אבל دائم שמעו שריאנו הטיב דלא פריכסו, دائم נבלה הוי, ממש"כ שם, דכל שלאי יצא דם ולא נתן שום סימן חיota אחר השחיטה בטח מתה, אבל בבריהה כתוב ,,ולא פרכסה" היינו דראינו דלא פרכסה, ומ"מ

פרק אלו טרפות

בניקב קרום של מוות, דכפי סדרו של התנאה הולך מראשה לסופה, ועיין בהרמב"ם שי"ג בביורו שלו שכ"ז דלאחר חזרת ר"ע דנקה"יו ופסחה"ג נבלה הוה, شيئا התנאה סדרו ולשונו, אבל לפ"ד דוחק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזרה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהחיתה שגוררה בפיים מאז ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה"יו ופסחה"ג נבלה, ואם נאמר דבחראי שהקדמים ושת לרגורת והפרידם מאין, במה דקתני נקה"יו ופסחה"ג, די לרמז את זאת, והנני חמייו ואית בהו משום נבלה, למה נזכר הש"ס לעיל ל"ב לישיב לר"ע לאחר חזרה האי משנה, בתירוצים שונים עד שבא ר"י לתריצה, דבאמת קודם חזרה נשנית, כיון דבחראי נוסח שהיא לפניו נמי מרמזות, דנקה"יו ופסחה"ג חלוק מאין, וע"כ משום דבנהין אין שחיתה מטהרתן מייד נבלה.

אבל הטע אצק לשמעו מה שמקוסה ומוסתר היה, בהא דקתי נקה"יו ופסחה"ג בשינוי לשון וקדם לשאר טרפיות שלא בסדר, ופשיטת דפירושי סובב לשיטת הרמב"ם ז"ל, דשיטת התוס"ט נפרכת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר בירנו לעיל ל"ב בתוס"ט ד"ה ורמןחו, לדעת התוס' נקה"יו אין בו אלא טרפות בעלמא, כמו ניקב קרום המות, וא"כ למאי הלכתא חיבר התנאה יחד ושת עם הגורגרת והקדמים הושט עוד לרגורת, ואין לך תשובה נצחית יותר מזה נגד דעת התוס' דנקה"יו אינה פסולת השחיטה, ואין להמליץ בעדים, דעכ"פ במקומות הניקב אם שחט נפסקת השחיטה משום דהאי נקב לא מצטרף אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי, דהוה לי להקדמים פסה"ג דהוה ודאי אתה לידי נבלות, ולא נקה"יו, דרך אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהיאנו בידע מחייב שניקב החוט שלה, ומגר באותו המקום השחיטה, כי לoli זאת מנין לו

ד"ג מ"ב ע"א לשנה אלו טרפות בהמה, עיין לקמן סוף המס' ק"מ ע"א רשות" ד"ה והוא בהדי כתיב, שכتب דטרפה בעוף לפינן מקרה דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, ובהגבות המהרא"ש קמתמה, דהרי האי קרא לעניין טומאה כתיב, ולא אתה לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרש"י לומרDKרא דבשר בשדה טרפה כולל בהמה ועוף עי"ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשון זכור, והויל"ל ובשר בשדה טרוף, אבל האי טרפה אבמה קאי שהיא לשון נקבה, והפירוש, בשר בשדה של טרפה ל"ת, וקרוא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, דלפי דרשת חז"ל דקאי על נבלת עוף טהור, הע"ג דນבלה וטרפה לשון נקבה והויל"ל נבל וטרוף, אלא דשם נבלה וטרפה הוא שם בפ"ע ונופל שפיר על עוף כמו על נבלת עוף טהור, מפני שגם בעוף אכן נבלה וטרפה, וזאת ידען אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לoli האי קרא ודרשת חז"ל, דקאי על עוף, הוה מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכור, ומישיבים דברי רשות"י, דלעולם לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק ע"י קובלות חז"ל, DKרא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, הרוי. דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודוי"ק.

ע"ש נקה"יו ופסחה"ג, דקדקוד האחוריים למה شيئا לשונו מאין, ולא כתני ניקב הושט ונפסק הגורגרת, כמו דתני ניקב קרום של מוות, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרוב האברך מוו"ה עקייבא שיחי" דהדקדק הראשון מישוב ע"י החני دقדי לחברים יחד בו"ו החיבור, شيئا לשונו לשנות נקה"יו ופסחה"ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב הושט ונפסק הגורגרת חדא טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, ועוד קשי" לוי למה התחל בהם, ולא התחל

בידו דأتא ביחוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, והאי הלכה דין דאוריתא אית לה, וגם למלכות לא מצד הני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה לנכירה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות אבותה, ואמרה דכל שלא נבחנה כולה שחיטה הונגת אלא מקצתה בפיסול כנוראה תחש ועל הנchorה יש לנו לאו מוחודש, שלא תאכל כל נבלה אשר לפי האי הלכה קאי, הוא על הנchorה כולה והן על מקצתה, וכן לוקין על אכילתبشر שנחת במקצת פיסול כמו על בשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנקה"ו ופסה"ג בהדי איןך, דהני לכל היית באיסורעשה אסורים, ונקה"ו ופסה"ג בשער נחרה הוה ובלאו ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למננות נקה"ו ופסה"ג בכלל ח"ט, (וההלהך בלאי"ה לא באה על פרטיות הטרפויות, עין לממן בהא דאמר עלא שמנת מני טרפויות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך בנחרה, ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא דאמר בנקה"ו ופסה"ג רש"י זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסול שהיי' בנחרה, אדם ניקב השוט או פסק הגרגרת ופסק הנחרה טרפה, וכמיש"כ רשי"ז זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה, ולא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאטרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על הח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרת, ה"י צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרת, ושאני שחיטה של עתה דמתרת מיד, וזה נתחש בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתה חדש היתר מפרכת נתחדש ג"כ היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיילו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumo וניומוקו ה"י משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור שעשה לכל היותר, לא מצי מעכב השחיטה ולגרום נבלות לעין טומאה, ולשרוף עליו תרומה וקדשים, ולכן כל פסול שחיטה במקצת הסימנים לא היה חמור אצל משאר הטרפויות דין בהם איסור מלכות, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלהך זו של ח"ט, אין דין עליהם לשער דין תורה, כמו שהוחתתי, שכן שיטת הרמב"ם לא מצי משווה נבלה לטמא, ומ"מ אף לפ"י דעתו זה, סיידור המשנה דאי"ט להקדים נקה"ו ופסה"ג ולחרום ולהקדים ושת לפני גרגרת, כל זאת הוא להשמעינו כי ע"י הא הלכה דין ח"ט נעשה מקצת פיסול בשחיטה, לשחיטה פסולה, ונפ"מ דלולי ששם שחיטה פסולה עליה, לא היינו מטירפין במקצת דרשא או חלדה וכדומה לא מבעי בין סימן לסימן, דין טרפות לחci חיות, אלא אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות על מקצת שלא בהכשר שחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, ואשר ביארנו זאת בפתחה, וכן בסוגי דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעין טומאה לא נקרה נבלה, כיון דיעקר הפסול נבנה על האי הלכה של ח"ט, אבל ר' ישוב משום ר"י הביא הלכה מיוحدת

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עיון בעicker יוז"ד, דשם ביארתי, לדעת הרמב"ם, האי הלכה דין טרפות ג"כ נתחדשה כשנכנסו לארץ ונמצו על האזביה, אבל במדבר שהנחרה הוור להם, לא נזהרו על הני י"ח טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר בשדה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטה למות מחמת מכותיה, אבל הני י"ח טרפות بلا נטה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"ו ופסה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נקה"ו או פסה"ג בבהריה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסול שהיי' בנחרה, אדם ניקב השוט או פסק הגרגרת ופסק הנחרה טרפה, וכמיש"כ רשי"ז זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאטרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אבל דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על הח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרת, ה"י צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרת, ושאני שחיטה של עתה דמתרת מיד, וזה נתחש בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתה חדש היתר מפרכת נתחדש ג"כ היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

להוסיף, דהינו שלא יועיל בו שהיית י"ב חדש, אבל בily שהיית י"ב חדש, כל שאינה חיה מכך חכמת רפואית רפואה טרפה, א"כ גם הני בגידא נשי ובוכלי, למה לא יהי טרופות בלבד שהוא י"ב חדש.

(ב) מה פרך הש"ס מבוגר' ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מהלכה נאסרה, אלא מהני בעלי המאמר או מרבותיהם הקודמים ומהני אצלם שהיית י"ב חדש, אבל بلا שהיית טרופות כמו לקוטא דרכיש.

(ג) מה נעשה למד' טרפה חייה, הכי נאמר לדידי' באמות ליתא לדריכש הלא הש"ס אתנא דבר', דעת לי טרפה היה קפריך, והוא איךא שי', ובתוכם גם הא דרכיש.

(ד) ועל גוף הגוינו של הדגול מרובבה, אני עומד ומשתומם דמה בעי ממשה רבינו לעשותו לרופא כלبشر ואפלו בהמה חייה ועוף, עד שלא נדרש להלכה על החית', שהיה משה ממצאים מחכמת הרפואה שבו, והגמ' ליקמן ס' ע"ב צוח וכיו' משה קנייא או בלטורי היה, ומה עשה הדגמ'ר ברוצח, דשם נמי בעינן לידע אם המכחה שהכח הרוצה יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דיבערת הרע מקרוב ברוצח, ולא בא ההלכה למגדנו הטרופות המימות באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א'ט באדם, והניח הדבר על אימוד הרופאים, שככל מקום ובכל זמן וכל נידון ונידון בפ"ע, ולא העמיד כלים השווין בכל זקן ובחור חולש ובריא.

(ה) ואם נניח שעל משה רבינו היה מוטל החיוב, להעמיד לו הני כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועוף, אלא דזהה הkdimo, ולהתכלית שנאסר כל הני אפלו אום י"ב חדש ונתרפהו, נגד הקרא המפורשuchi'אקוול, מנ"ל דבאמת הני הכללים לא משה מפי עצמן אמרו ולא מפי הגבורה, כי בכל מקום שנמצא בש"ס על איזה הלכה שהיא הללמ"ס, הכוונה כיון שלא מצין סמק בקרה ובודאי מוקובל הדבר באומה שכנן הדין, ע"כ מהלמ"ס הוא דמפני עצמו, ודאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י המדות, או שנmarsר לו הלכה עפ', אבל דבר הרואי' להאמיר על ידו, כפי הבנת הדגמ'ר, מפני לנו דבאמת לא מפני עצמו אמרו, הלא הני חית' ראיין היו להאמיר מפני משה כי אם אמר דנסרו לו בסיני, האיל הילכה עוקרת הקרה דרכטיב חיאאכל, וכקשי' הדגמ'ר, וכי אמר דהיא לחז'ל עדות ברורה על זה, דהני חית' המקובלים אצלנו לא משה מחכמו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען מפי הגבורה, כדי לעקור הקרה דחי אכל, ולאסור גם את החיניתרפה, מכח גזרת ההלכה וחוק שאין הדעת סבלתו.

ודע כי גם על הרשב"א בתשו' סי' צ"ח המפורסת, יש לי לתמונה הרבה, ואיל שם בתחלת התשו' "אם ראית ושמעת מי שמייקל ומ Chesir ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרופיות אל תשמעו לו וכו', הרי שמננו חכמים במשנתנו חית', נkeh'ו ופסה'ג וכו' וקוני סייפה זה הגלגל וכו' ועל זה הגלגל סמכו להוסיף, בסוג'ר' וש"ש, ועוד היו מקצת חכמים מוסיפים והולclin בטרופיות, כמה שאינה חייה כפי סברתם, וסומכין על הגלגל הזה וכו' ועל הטרופיות האלו הנוספות, סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכך'ם כל אותן שמננו חכמים במשנתנו בסוג'ר' וש"ש, ומה שמננו חכמים מכלן, (נראה להגיה ובסוג'ר' וש"ש שמננו חכמים מכלן) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם וכו' עכ"ל.

הנה דבריו ה"ק סותרים זה את זה מנוי ובוי', כי מתחילה כתוב דבסוג'ר' וש"ש למדו חכמים מזה הגלגל, ר"ל דזה הגלגל יוצא מקרא זאתת החיים, שדרשו חיא אכל שאינה חייה ל"ת, ולכן הוסיפו על הני חית' שנmarsרו לממ"ס, ומకצת חכמים רצוי עוד להוסיף, כמו ניטל הנוצה בעוף לר"י, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש להכשרים, ולבסוף כולל בסוג'ר' וש"ש בותך הני

הרמב"ם דכל שניקבו הקромים הגיע הנקב לבשר הריאה מחמת שהוא ספוגי והוא ממש ניקבה הריאה ודז"ק.

ע"ש נפלת מן הגג, עיין מה שכתבתי בזה لكمן בסוג'י ועל המשנה נ"ז ע"א עי"ש היטב ותרווה צמאונך.

ע"ש ודרותת האב, הא דקANTI דרושא לבסוף, ע"פ שהאי טרופות שיק' בכל אברים הפנימיים וגם بواسט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי טרופות חמור משאר טרופיות, י"ל משום דעת שלא מכירים האברים דרושא ברישא, הו"א דבכל מקום שהזאת מטיל אורוסטו טרפה, لكن קתני דרושא לבסוף להשמעינו דרך הניג אברים דלעיל פועל הדרושה ודז"ק.

ע"ש זה הכלל, כל שאינה כמות חי' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל אתה לרבות הני בסוג'ר' ושב שמעפתא דלא מנה התנה בפירוש, וכן מבואר لكمן דף נ"ד ע"א, אלא דיש לי בזה מקום עיון גדול, דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דבי' ר"י רישבא דמחו בניגא נשייא, ועובדא דר' פ' ב"א רישבא דמחו בכולי' ומותו, ובכளן אמרו וכו' להסיף על הטרופות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, ופרק וזה קחין דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי חיה, היוצא לו מסוג'י זו דאע"פ שהנסין מעיד שמקה זו מミית, ואין אתנו יודע בחכמת הרפואה להעלות ארוכה, כל שלא נמסר לנו מסיני שהוא טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאטנו, וכמי' שמי' גלי' וכן הוא מפורסם ברמב"ם בפ"י שכתב ו"ל, ,,ואין לנו להסיף על הטרופות שמננו חכמים והסכים עלייה בתני ישראל, דכל מהו חוץ מלון, אפשר שתחיה', ואפלו שעפ' חכמת הרפואה שבידנו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה' עכ"ל וא"כ דכל הני טרופיות שבידנו ע"כ נמסרו כולם מסיני, ולא היה כה לשום חכם בשום צוין לחידש טרופות מכח הנסין, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר שיש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הני שבח שמעתתא, לא הני אמורים חדש מכח חכמתם, אלא קבלה היתה בידם איש מפי איש, דהני נמסרו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא ללא צורך כלל, כי למי אומר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתה בכולי' טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאין קבלה בידו מה מהני לי' האי כל, כיון שאין להסיף על הטרופיות מכח הנסין וחכמת הרפואה, ומכיון'כ למד' טרפה חייה דזודאי בעין הללמ"ס על כל אחת ואחת מן הטרופיות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרופיות בין הני מ"ד טרפה חייה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני שהיה י"ב חדש בספק טרפה, וא"כ אין מצא התנה לסמוך על זה הכלל, ולשתוק מן בסוג'ר' ושב שמעתתא.

עו'ז את יש לעין, הא דזודאי טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש מוכח ממה דמנה התנה הני טרופיות סתם שחן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והוא מנ"ל, דהרי מקרא מלא דבר הכתיב, חי אכל ורק שאינה חי' ל"ת, וכתיב הדגול מרובה בגלויו לי"ד סי' צ"ט, דזאת נדע ממה דANTA הילכה על הני מני טרופיות, ולא קסמרק על הקרה דחי אכל לחוד, ועל משה רבינו שימצא בחכמת הרפואה מה שיכול לחיות, ומה שאינו ראוי לחיות, אלא ודאי אתא הילכה לומר דהני בקוב"כ טרופיות, ובממצאה זו מצא הדגמ'ר ז"ל מקום לישב הרמב"ם לחילק בין טרופיות שנלמשמ"ס, דלא מהני שהיה י"ב חדש, לטרופות דחידש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עי"ש, ובמחייב'ת כל דבריו בזה בטלים ומובטלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבאר בקיצור.

(א) הר' אמרו חכמים שאין להסיף על הטרופיות מחכמת הרפואה, ואי לפי דעת הדגמ'ר רק להיות טרפה להלוטין אין

וחרמ"ס, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנינו שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמתרכז דעת בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמק זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מה הנ"י טטס שמנה מניini, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנהני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא Dunn עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbekmann נ"ז ע"ב שרשב"א שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדורים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו Dunn עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכים ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם דיבור בהוה, אבל בהמה שהולכת בשוק ואוכلت כשר בהמות הבריאות שתהיה בכל טרפה מחמת איה חסרונו באחת מאברהה, נקובה חסורה או שבורה לא שמענו מהאי קרא, וא"כ יפה פריך ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם טרפות מןין מה"ת, ואין להסביר ע"ז דהלהך אתה לפרש הקרה, Dunn הנה הטרפות אשר עליהם כיוון הקרה, דהרי בעינן נתחה לעוד שתהיה עומדת להשליק לככל, והוא המסוכנת, ובכל זאת מודה שויון בלשון בתמי, מןין ובשר בשדה טרפה, אבל הי' שואל על דבר המפורש בקרא עד שמגיה שאלתו, אלא רמז לטרפה שאינה חייה מה"ת מןין, וכן ציריך להפוך הדבר ולומר אלא רמז שככל שאינה חייה, שאסור מה"ת מןין כי אם נפרשו כפשו, התשובה אמרת, דבזה א"א להעמיד כללים כללו וכלל לא כי אין כל הגוף וגוף ובכל מכח ומכח, וכך באמת ברוצח בן הדין, ציריךAIMOD הרופאים ולא מצין כללים לדון על פיהם, ולכן ההלכה דהעמידה כללים על הטרפיות ע"כ להחמיר אתה, שככל שיש לה מכח צזו טרפה בעלי השקפה על החיים אם תוכל לחיות או חיתה י"ב חודש, וכיון כל שיעורי התורה, כמו שיעור גדלות איש, שהוא י"ג שנים בין חכם ובין טפש, ועיין גיטין דף פ"ט ע"ב, בהאי Dunn עלה קלא דיוקדי לקטן הנראה בגודל ואמרו Dunn לא הגינו לפוגות ראובן, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"י דיוקדי שנראה מתוק מעשי כבד בר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגינו לפוגות ראובן גדים חקרי לב, להבחן בכל איש פרטיו מתי הגיעו לדעת שלמה, لكن אין לנו אלא השיעור של שנים וסימנים, וכן לעניין שיעור כוכבת ביהו"כ, דביתובי דעתה תלי מלטה, ועיין ביאמא דף פ' ע"ב פריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, וללבבי ונפים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבכל שיעורים וככלים כן הוא, דא"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשוו הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חנוך כתוב הרשב"א ז"ל בתשובה שם דבפיו מה מעידים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגד קבלת ח"ל, יותר ביאור העניין תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הראתי איך חשב הרמב"ס על עין זה, ועיין بما שכתבנו لكم נ"ד ע"א ביישוב הקושיות שהקשתי על האיזה הכלל ועל תוספת דהני בסג"ר וש"ש ודז"ק.

גמר' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מןין, מןין וברא בשדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חייה מה"ת מןין, דקANTI סיפא זה הכלל וכו' עכ"ל הגמ', האי שקליל וטור' דומה ממש לשקליל וטור' דלעיל י"ז ע"ב, דארח' מןין בדיקת סכך מה"ת וקמונתמה עליו מןין והוא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרוי לך מקרה מלא צורך בדיקה לטcin, דאם לא יבודק נקב, ועי"ז קמהדר בעי בדיקה להחכם קאמרין, ופרשנוו שם עפ"י הבה"ג

לא היה ההלכה אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלה מא ברוצח, אכן קרא רבי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניהו דיל' דכיוון דההלה מונה דוקא הנ' מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, גם ממה דנקב בily שום חסרון פסול בכמה אברים, למדון דעתמא משום דבהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למימר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה ההלכה, ועל ההלכה גופאlica להקשאות למה לא סמכה ההלכה על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כלה, כמובן, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, אכן להעמיד שיטת התוס' בהזאת, אפילו אם נקבע כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה רביינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו' ההז והטההור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסירות דטרפה האמורה בתורה היא שטרפה אותה חי העיר ושבהו איתה נתטה למות, והאי נתטה למות פירושה שאינה יכולה לעמוד והיא כמו מסוכנת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלה"א, ודבר זה נלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נדרש לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטטה למות מחמת אמר טרפה ואיך צריך לדודע אם אין טרפה למכה זו ולא תוכל להרפא,لالג' ברוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוץ ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואס אמודינו למתיה וכו' ואס הקל ונתרפא והולך בשוק על רגליו כשאר בריאות וכו' ונפטר" עכ"ל ובמבחן כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוחץ לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אימוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעוך על אימוד כזה גם בטראות בהמה, וא"כ האיל הלהקה לקבע כללים לדzon על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דסוחר גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתטה למות מחמת המכחה, והאי הלהקה ע"כ بلا נתטה למות קامر, דהני ח"י מכות מטרפה, דאי שנטטה למות על ידם הוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי' נתטה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא בעי שתהי' נתטה למות ורק אז תאסר, ולכן ע"כ לומר אכן קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכחה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתטה למות, כי הלהקה לחוד לא תחדר לו אין יסורי חדש, ועל האיל קראי קאי הלהקה, שלא נצטרך וגם לא נסמן על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לו, ולכן כך מtopic שלאלת ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טרפות של הלהקה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, והמקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, וכך לא אפשר לומר דהאי הלהקה אתה לפרש האי קרא, ע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה חייה מניין, ור"ל אלא רמז כל שאינה חייה ע"פ שאינה נתטה למות, שהוא ג' טרפה מניין, דהיינו התנאה כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא בעי נתטה למות,

האי מ"ד דאית לי קרא על טרפה אינה חייה, מוכחה לומר דכל hei יצאו מן הרוב, לא ממש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל אני חכמים שראו וידעו דברמת מתקיימות שתיים ושלש שנים, מהו להו עוד דרשת מפורשת בתורה דטרפה חייה,ומי הוא זה שייתרכז את חומר קושי' הללו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקשו שם בתוס' והא רבא הוא דס"ל בנדזה דטרפה חייה, ומכך חומר הקושי' חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימות מחבלה זו עי"ש ולפ"ז לא פליגו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוך שלשים או תוך י"ב חדש, ולמ"ד טרפה חייה ימות לאו שאין לו קצבה, ובער אני ולא אדע איך פרנסו הסוגי' דהaca, דמן"ל לר"ל, דתנא דמשנתנו סובר טרפה אינה חייה, הלא מזה הכלל אין להכחיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג"ר וש"ש שם ג' טרפות ויפה אמר דכל שאינה כבואה חי, אלא שיש בהאי מכחה, כדי שימושו לאו מן הזמינים אינם מוגבלים תנду שהוא טרפה, והוא בין למ"ד טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חי' גם הקרא דזאת החיה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקרה לא נרמז כלל שצרכיך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתנותס' הכי מפרשים הסוגי', דתנא דמרובה הני בסג"ר וש"שizia הכלל, ע"כ לא מחמתה הרפואה ידע דכל הני טרפות אינם יכולין להיות, אלא מקרה, והאי קרא למה לי הלא הטרפות נמסרו לו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידעו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית בליך, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, ממש"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, ע"כ הני טרפות כולן היו צריכים להمسר לנו מסיני, ולמ"ד אתה קרא דטרפה אינה חייה, אלא ודאי כדי שנידע להכשיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלוש ימים או ל' יום או י"ב חדש, וכל זאת ג' מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תנא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מօרכחת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתמות מואה טרפות, אבל קרא א"ד דתנא ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אadam שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמןין לו דטרפה חייה הלא מחמתה רפואה או מנסיון א"א לקבוע דינים, ואי דבאמות פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, איך אפשרшибא קרא על זה שאין לו שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוצי האחرونים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני שישפו למות מחבלה זו, כן הדיון בטמאה לידי דמ"ש, הארכתי בזה להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כואר' למוה להו להתו"ס ליכנוס בפרצה דחוכה צז, ולא תירצז בפשיטות דאך למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספקה הוה, ותליי במחות ומעמד הנטרף, וכאשר באמות כן הוא, ולכן שפיר פטור ההרוג את הטרפה, דמספק לא קטלינו, ע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הוה הוה מוקמינו הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוץ וצ"ל "ההורג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל אדם הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שידעו בודאי שzie טרפה, וילפנינו נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצה מפני שמעמידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, שלא אלא שואל מנ"ל ה"י מת הנרצח מן הטרפה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מנ"ל להאי מ"ד דטרפה, ודאי סופה שימושות מחבלה זו, Dunnho דיש לו קרא דטרפה חייה כדדרשanca התדברי', מלבדיל כו' אבל ע"ז שסopo שימושות ליל קרא, ומ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובhalb' שחיתה יתבואר לך איזה חוליא עושה אותה טרופה וכו"ל, הרי דחוליה זה הכלל במסרים ולא בקרה זאת החיה, וע"כ משום דלא משמע לי שתה"י דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה"י צרך להיות נתחה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז"ל: "נמצאת למוד וכו' ואשרה הנטה למות מחמת מכותיה, ואע"פ שעדיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונקב בה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרוי זו טרפה וכו"ל הרוי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, قولן מכות גדולות ונאמנות, קופל ומשליש והוא נוטה למות, דהיינו שוכבות בחליה שאין לה טרפה, ומה זה שכabbach' כ"כ, שאמרו חכמים זה ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש דוקא מכה שאמדוזין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפו בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כך אייסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי אייסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI וראי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבר שבדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה חיה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג"כ לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז"ל בכיוון כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח, משום דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפרioso, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

עליה נמר' נפ"ל מאידך תדבר"י, דתנא בין החיה הנאכלת וכו' זאת החיה, דמה הראה לו בנסיבות בטראפיות היה להראות, אלא לפיו דמסיק דעת' מאייך תדבר"י ATI, האי חיה מה עביד לי זהה דתפס הקב"ה וכו', بلا תיבת החיה הוה מצי למילך, וצ"ע וזה.

וה"ה דחוומייל והוא התנא מנה נקובים ללא חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמוסכת הנטה למota, אלא כיוון דמהפץ השała ממן לטרפה שאינה ח' תולה שאלו על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא מניינ לטרפה שאינה חיה קמבעי לי, אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח ע"פ שלא נטה למota, נכל לקבל האי הלהקה שקבע לנו כללים קבועים, לדון על פיהם שהמה טרפה, וע"ז קאמר דאיך קרא דעתה החיה, דאתא על שאינו יכול לחיות, ע"פ שלא נטה למota, ואשרה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוצח דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאומדין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפו בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כך אייסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי אייסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI וראי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבר שבדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה חיה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג"כ לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז"ל בכיוון כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח, משום דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפרioso, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

ולהלה היה נראה לרמב"ם ז"ל, דהאי דרשא דעתה החיה אינה אלא אסמכתה בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שם ז"ל: "וענין הכתוב שהנותה למות מחמת מכותיה, וא"א לה לחיות מחמת מהה זו אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין

בעהחת"ס ז"ל שכותב דרי"י דאית ל' בנדה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפינן מקרא דבוני החיה הנאכלת וכו', וזה הוא לאו, עי"ש לבסוף מ"מ מסיק דלי"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפע"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מנת אמרים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף בפה, אלא ואדי דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרקן בדיור הראשון, וכן אף-DDRASHINEN הקרא גם אבמ"ח ע"כ מתיית בשדה ילפינן, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ם, דעת"ג דפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטרך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, ואע"ג דהאי בשדה אתה לומר טרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מدتכיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלא כואר' לפי פירוש הקרא דבר של טרפה, ע"כ בשחותה מיר' הקרא כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דדרשות הרמב"ם דיליף מני דהקרא מיר' בנטה למוט עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלאחר שחיטה מיר', אבל דע דהרב"ם יליף זאת מדיניותה התורה להשליך בשר הרואוי' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ור"א, אלא ממש"כ האבן עצרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין במהר"ם שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירושו אמיתי, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנני שחיטתו פסולה דלעיל דזהו פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלי"ע קודם חזקה כל הנני דקתו שחיטות פסולה אינם נבלה לטמא, כיון דאפיינו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דודאי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסקו שהו"י שהוא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימנים, אבל כל הנני פסולים היו אכלו מהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלוקות ולא טומאת נבלות עד שקיבלו בצלת ר' ישבב משום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכיות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד"ה ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשתייר ממנו איצטרך דאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגדי הכבד והסימפונות עכ"ל, ראייתי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אבל דס"ל כרשב"א טרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתוך דאיצטרך ניטל הכבד באופן הבעה"ח אין להם מרה או בצעי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אבל ואדי דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו דאיצטרך כי היכי לדנדע שניי בבדין טרפה, אבל אי טרפות הכבד משום מרה היא, דסופה ליטול ניחא אז באמת שניי בבדין כשר כמו שניי כיסי הורדא דתרי רואין לא אמרין, עיין יי"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ז והמ"ב ז"ל בהזאת וכן יישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כאמור דמוני בקובוסה דמי, מה ליפסה"ג הרי טרפה מצד חסרה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגרת איצטרך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה"ה לק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדזרה בריא, ואין כאן שום ריעותא גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עביד לי, וממצאי בפלטי שעמד בזה ותני' דהקרא שפיר מתפרש למ"ד טרפה אינה חיה לומר לך דאפיינו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דרי' ישמעאל דחייש למיועטה לשיטתי'iley מכאן דאפיינו בספק טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש עי"ש ועוד תמןני במחכ"ת, אך פלטו קולמוס דבר בטל זהה צ' דפני' דבריו פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטה ועל זהה וכיוצא זהה אין כדי להшиб.

אבל לפע"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, שכ' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה לשינוי טרפה פסולה", והפלתי הביא דברי רשי' אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדברי" דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דՃדרה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אל אחר שחיטה דבין טמא לטהור הוא שפק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהזכיר באספק, ובין החיה הנאכלת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקリ' לשניהם חייה מפני חזקת כשרותו של הנשחט, חזקה דאתני' מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות והרי חזקה ממכח רובה אומרת דחיה היינו במקומות שאין לתלות עפ' שהחזקה מכח רובה אומרת דחיה היהנה הרוי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, ולא תלין בדבר רחוק, כן מתפרש הקרא למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדברי" דקאמר דאתא קרא על ח"ט, ע"כ על גוף הטרפיות מוקי' לי, ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חייה קרי להו משום דט"ח.

אלא דلتדברי'קשה מה שהקשה רשי' שם דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטרך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפיות לכשרות למה לי הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי וראי' ברורה דליך'ט בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרא דטרפה דמייר' לכ"ע בנטה למוט ולא בחיה, ודוק'.

רש"י ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דליפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו" והוא נכו' וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים "ובשר בשדה" וזה במ"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, "טרפה" כמשמעו, ומה שלא הביא רש"י דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי"ר"א, מושום לכל הנני אלבא דרי"י קאי דלומד במה"ח, מקרא דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשםעתתא ר"ל הוא דיליף במה"ח מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רש"י אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריווץ דמ"מ טרפה ממשעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרב"ם לכואו' נרא דחולק על פרש"י ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, שכ' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות וז"ל, "וכן החותך במה"ח וכו' לוקה משום טרפה, שהרי בשר זה מבהמה שלא נשחטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה לית חתכה בסכך מהו לי בគלה מהו לי במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרוי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ם מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא ליקו על במ"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחקו מאי אבל להרמב"ם מתרוץ זאת היטב, דנא וمبושל שני שמות הוו אבל במ"ח הינו טרפה דמה לי טרפה כולה מה לי מקטצתה וא"כ לאכ'ו' קשה מני' לנו להכניס שניים דילמא באמת רק טרפה מקטצתה דלית בה שחיטה, אבל בנטרפה כולה דאית בה שחיטה מנ"ל, ועיין בה' ק"ז

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן' דחכא, אלה אליבא דעולה, לא יהי לו לפסק כרב אף דלחומרה הוא ודוק.

ד"ה ופרכינן אע"ג דיכולה ליכות, קשיא היא דאפקה איכא למימר דארפהה לא פליג ר"ש, דלאן קמותבין אתנה דבר"י וכוכו, עיין מהרמ"ל, ומלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות, אלא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמודבר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכות ולהיות כדין לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות ק"ז א"ל שביבא דברי הרשב"א נבות, שכ" דהאי תוספתא דחכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות קאמר רשב"א יכול ליכות ולהיות והש"ס בגין הביא תחולת דברי רשב"א מיבות וע"ז פריך מנין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDKאמור, למאן קאמר לה וכו' לרוחא דמלתא קאמר, דהא רשב"א אין משועבד לתדברי, והויל"ל דלמא אטרפהה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפישך דהאי הביא התוספתא דחכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיכולה ליכות ולהיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיכולה ליכות ולהיות, קפריך דילמא אטרפהה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא קאמר הכא אלא יכולת ליכות ולהיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין בין דרש"א פליג גם אטרפה, ולכן פריך דלפי תדברי" דטרפה חייה אפשר דרש"א לא פליג אטרפה, רק המסדר התוספתא העמידו הכא, ורמז ע"ז דאין אלו דברי רשב"א כאן אלא לקוחים מיבות מдалא קאמר רשב"א מכשיר שהוא הדין, וקאמר רק הטעם דיכולה ליכות ולהיות, וע"ז משני דלא היא אלא דבאמת קתני מכשיר וכו' וכיון דaicaca מאן דמכשיר, מצי תדברי" סובר כוותי ולא מטעמי.

וזע דמתניתני דיבמות דמחלך נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארוכובה ולמטה, יש להוכיח עולא ארוכובה עליונה קאמר, לדגבי אדם ארוכובה דמלטה בשכיבה ולא באזיפה כבבמה, עיין בשווית ק"ז ציל וא"כ לא שייך לישנא מן הארוכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק.

תונס' דה' והא איכא, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוה בכלל בהמה שנחטכו רגלייה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין לרוב ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי תרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי קאמר שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שהם שני טרפויות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתו זהה שחרי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי' בפ' בה"מ דטרפה, והאי בהדי' דקאמרו הוא שפט יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ ציל, דחקשו סתם, ומה לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפיא דמתניתני, אבל התוס' כיונו דלא נימא דנחתכו רגלייה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקתרני שם בהדי' צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיזיצו, דהוה בכלל בהמה שנחטכו רגלייה, והוא פלא, אבל כוונתכם כמש"כ בח' הר"ן, דהוה בכל קושי' הגמי' דנקט רישא דמתניתני, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טוגן' לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' ציל לא נחיא ליה' מושום דקשי' לי' מסוף הסוגי', דקאמר אלא הנה תרתי דאפקת לא תיפק, והוא נחטכו רגלייה וגלויה, וא"כ עדין

ד"ה דורות הנק באה"ד, טעמא לא מושום דסופו לינקב דאי'כ' בכלל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכונתם שהארס ממית, ולכן נתקשה לו מגומ' לקמן דמסתפק בוגרתת דרוסטו בכמה, אי כאיסר כינובתו או סגי במשחו מושום דמקלי קלי ואיל, הרי משמע דמקלי קלי עד כאיסר, ואני תמה דאי'כ' אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי' כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מיית דהרי קרי לי' מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS טרפה, מושום דאן בטרפה מהסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והויה כמחסרא מושום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא מושום דסופו להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפויות דרושא, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנכנס הארץ לגוף הוא ממית כמו סם המוות אלא פשיטה ממש"כ ודוק.

ע"ב גמר' והא איכא בהמה שנחטכו רגלייה, הראש יוסף זיל' הקשה למה לא נימא דתדברי" כר"ע לאחר זהרה לא מנה נקה"ו ופסה"ג בין החי"ט, מושום דהני נבלות הוה, ותמורתם נוכל להכניס שתים אהרות, והנה לשיטת התוס' דנקה"ו ופסה"ג טרפות נמי הוה, לא הקשה, וע"כ רק לשיטת הרמב"ם, דאן בהם מושום טרפה אלא מושום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין החי"ט, זהה אמת וצדיק, אלא דמה"ט גופא מאן דמתקשה לא חל לключи' דכאשר ביארנו הא דכתיב הרמב"ם דהוה נבלה מה מחייבים דס"ל דכל טרפה תחולת נבלות הואה, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים מושום דאפשר בשחיטה המתרת מיד' נבלה וכן נקה"ו ופסה"ג דאיון להם שחיטה, מושום דבר שכם נחירה על האי טרפות, וכן מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעת' פ' נקה"ו ופסה"ג אינס חיין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחולת שחיטה פסולת איכא בהו, וכسمנים עקרים בה"ג דכשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נקב בעלמא שם פיסול שחיטה עליו, ומ"ש פסה"ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינס חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נקב בושט אינס חיין ודאי דה' בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה"ג אינס חיין, ה' הפסקת החוט השדרה.cn הוא דמ"ש, וכן תדברי" DSTL ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר זהרה, והוא נקודה נפלה דכל הני אמרואי DSTL ט"ח אלבא דר"ע קודם זהרה אמרו למילתי'יו, וצע"ק,

ומה ש' הראש יוסף, דלמעלה ממקומות שחיטה איכא עכ"פ טרפויות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדיק וכמש"כ ה'כ"מ והפר"ח, והפלתי החלוק זהה במחלוקת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמסוגת לעיל דף יט עיישי' ודוק.

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה לקמן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOBWA הואה האי דמג'כראת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב זהה ארוכובה עיישי', והנראה לפע"ד דהאי סוגי' עכ"כ אליבא דעולה אזלה, דשם בסוגי' פריך עולא לר"י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומשני לי' ארוכובה בלא צוה"ג וצה"ג בלא ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה י"ל דהאי דרש"א פליג גם בלא צוה"ג לחוד נמי טרפה, אבל אם נחטכו רגלייה ממש באופן דaicaca וכן ריק בחוד מניהו, אבל אם נחטכו רגלייה ממש באופן דaicaca אזלה לעולא DARCOBWA הואה שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת הסוגי' אזלה לעולא DARCOBWA הואה שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרון גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לוחוד מת, (וניהו דוידי לען טומאת אוחל דמיiri התם בעין כדי לטהרה חסרון, אבל כדי שנintel וימות אין זה שיעור, עיין בפלטי סי' ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרון עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרון ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרון בשדרה י"ל כן דמיiri עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרון חולי' אחת למր ושתיים למר, וראי'ש דamar וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרא'ש בתוך בסג"ר משושים דדייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטא דהאו טרפה אינה תהיה ס"ל ושפיר מדייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דא"כ בלא"ה לק"מ על תדברי דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדיק משם לא לעין חסרון שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגתא במנין הטרפיות בין הני מ"ט ט"ח וטרפה אינה תהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא'ס שיף.

ומה שהקשה על שכטו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכו', והא לפ' האמת נמי כן הוא ועודadam לפ' האמת איןנו כן לא ה' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוננות שכטו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שבוי ליא' בבחמה שום טרפות בחסרון גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסرون גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאיKa טרפות באיזה שיעור, ולא שיוערא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבחמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ"שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאיKa תרי חומרא DSTARI אהדי' ב글גולת הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הגלגולת בבחמה דע"כ הוא שיוערא אחרינא, פלוגותא זו דמיiri באדם ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרון בפנים לא שמייה חסר וחסרון דמתני' לר"ש, דלרבען hei בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליא' רק י"ז עכ"ל, כוונותם מבואר, דניהו דሞקי לתדברי' כייחדי דלא פסקין כוותני', כמו כרשב"א דמכשיר בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמכשיר בಗלווה, היינו כדי להשווות חי"ט דקאמר תדברי' עם המנוים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה במשנה, מהה ל' לשוטות מהמס' ובה' כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליא' רק י"ז, אלא ודאי דסוג' ס"ל דמתני' ATI' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חי"ט, אלא דלווי' דבריהם hei נלפע' דדקושיטם לק' מ' דהא באמת גם לרבען אייא חסר או חלי' דאונות, וכאשר באמת מפרש בן הרמב"ס בפיה' מ', והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרון אונות קאי, נלפע' דמושם דא"כ לקמן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו' לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרון אונה, אבל לעולם הحلכה באה ע"כ גם על חסרה ריאה במנין האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגחות מלא רועים, אבל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתני' חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מתרץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה' מ' לרמב"ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשב"א בתשי' שהזכרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' להיות בחויל

הר' אילא צוה'ג, لكن מתרץ הר' ז' כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסירה, וכן חרותה שהיא בריאה דהכל בחד אבר, וחשב לי' בתלתא, لكن נראה לע"ד דהתו' לא חשו לקושי' הר' ז' דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג אמר, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא אילא גולדה דמילא יבין דאיKa למימר, דסביר לי' כר"מ דמכשיר בಗלווה, ועוד הר' לרבען דרא'ש ליא' בריאה חסרה, הר' אפשר דתדברי' כרבנן דרא'ש ס"ל, דחסרון בפנים לש' חסרון, וכמ"כ התוס' בד"ה אפיק חדא, עיין لكمן מה שככתבתי בזה ודוק'.

ד"ה וא"ר' א"ש וכן לטרפה, באה' ד' א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חי"ט, לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח פשוטות לשון המשניות והסוגי' בסנהדרין, וכן מבואר בפסקין הרמב"ס, דאם אמדחו הרופאים למיתה ולא קם ממותו עד שמת נהרג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפיות המנוויות כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענתו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשוו את מן הטרפית, ומת אח'ז לא נהרג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאתו דברי הרמב"ס בהלי' רוצח, דאפילו הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למיתה מכח האי טרפיות, אנו הוריגן את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שהי' בו אחת מה'י', ומכם'כ' טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לחים, נהרג אעפ' שיש בו מחייב' כי האי הלהקה רק לענן טרפות בבחמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות זאת מכמה פסקי הרמב"ס, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכחה דלמה לא נאמרה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע יותר חמור, ונלמד משם על טרפות בבחמה חיה ועוף וכן מבואר בסוג' דיבמות הנ'ל ועיין בש"ע אה' ע' סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקרו'ו וייר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך עפ' מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפות בבחמה לא שמענו חלק זהה, ואדרבה מירמא דרא'ז לעיל דר' ח' מ' מוכח אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה אדם אמרין דאפשר שיחי', ועם בנחתוכו רגלו'ו קמתמה ה'כ' מ', ומה מעידין, עיין' בב"ש סקץ' א', ועיין בה' ק"ז החת' ס' ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולהע'ד הי' נראה דרכ' במים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבתא, ולפע'ד הי' מושתתת דבאל'ה מה' אשתו מותרת סמכו אס העלו מן המים רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוגי' שם לא משמע חci, וצ'ע' דוק'.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ"ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא'ש ממתני' דיק', הוה מצינן לתרץ דחסרון גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' hei, הי' לפרוץ חסרון ב글גולת בתוך בסג'ר ולא לכלו' בנחבסה שהיא שמעתא דאמורא עי"ש ולפע'ד לא הויל בפירשו כלום, דאפילו לא דרייך ריא'ש דחסרון בשדרה טרפה ממתני', מ"מ חסרון ב글גולת ודאי מתני' הוא דהא קטני' כדי שנintel מה'ח' וימות, אלמא דאיKa חסרון ב글גולת הממיית, אבל ראיתי במר' ס' שיפ' ז'יל דזריך דרך ליקשר קושי' התוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי והוא, דבלא הקדמות ריא'ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסرون גלגולת מושם דהתם עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמר, דהרי רשי' זיל כתוב, וא"ת תה' לסתורא דרךיש בכל נקבוה, לאו מלטה הוא, דהרי ניקבה הכללי ליכא מ"ד טרפה, וא"כ למאנ מהני הא סיינא, למאנ דלא ידע דבניקבה הכללי לית בה טרפות, הרי מצי פסול נקבה ומילא גם לסתה הכללי ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גס בלקתה, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדבר'י' דאמר דח'יט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפי מה דמשמע מותוך הסוגי וכאשר מבואר ג'ב בתוס' ד"ה הנך דאפקית בקושיתם, דלית מאן דפליג אהא מניון דח'יט דקשה אלא אפלו לפוי תירוצם דלרא' תנא דמתני פליג היינו דוקא אמניין פליג דאיינו מכoon, אלא פחת הויה, אבל לא דלא נאמרו פרטימס כלל אלא הכללים, ולומר דעתלא קאמר דחו'ז מן הפרטימס, נאמרו גם הני כללים, ודאי ליטתא דלמא הילכתא נאמרו הכללים אחר שפרט כל הח'יט, אלא ודאי עולא הוא עדשה הני כללים מותוך הפרטימס שהיו מקובלים בידו, ומותוך דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו היא דרכיש, ומלשון השיע' שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למשמע ה'כ', ומסתמא כן נראה לב', לפרש דברי הרמב"ס שכ' בפ"ה ה"ד וז"ל: "ויש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו'" על' כל' מdadמר תחלה דחלאים הפטולים נאמרו למשה מסיני, ואח'כ כתוב עוד הפעם וח' מיני טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סיינא דח' מינים עשינו עצמנו, שיצאו כן מותוך הטרפיות הפרטיות שנאמרו למשה מסיני והדברים סתוםים, ומה שהקשו על הרמב"ס דמאי שטרלי לב' תרי, שפסק בעולא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא ד"ר' ור'ל, מה שכתבתי שם, ודוד'ק.

רשי' ד"ה לא תיפוק וכו' וחליף היינו חסירה ממוקם הראוי להיות, ובחליף דעורות הושט פרשי' דאין לך נקבה גדולה מזו ואבאר דרש' סובר דיחילוף האונות שהוא מתולדה אין להכנס ב الكل נקבה, דליל לרשי' דחשר בתולדה סופו לינקוב וע'כ דחרשה ריאת טרפות בפ"ע הוה, וכפי שביארנו לעיל חסירה הריאת לא בא בא בהלכה על חסרו אונות מתולדה דמציז חיויות, ואינה טרפה אלא מכח הילכה אחרת דחשר כנטול, כמו יתר כנטול, דבליל הא הילכה דאמר ר'ה כל יתר כנטול גם חסר בכל והכי מתחפר, כל יתר בחשר וחסר כנטול, ור'ה קיצר בלשונו, וע'כ כן הוא אדם חסר איינו כנטול למה יהיו יתר גרע מחשר, וחסירה ריאת אי אתה בא ב הכל ה'יט בהילכה, מתרפרש או בחסרו בפנים לרבען או בחשר מבחו'ל לר'ש, וכן האי חילוף האונות דזהה בכל חסירה, איינו אלא לרבען דס'ל חסרו בפנים שם חסר, דלרא'ש אם הוא כנטול ביד הוה נקבה עד הסימוכנות ולא בעין להכניסו בחסר, ומילא הוה לי' לרשי' להכנס גם חסירה אונה בכל חסירה ריאת בפנים, אבל לר'ש דחרשה ריאת באה על חסרו שבחו'ז וכו' לרבען אי ס'ל דחשר מפנסים לא שמייה חסר דלא בא הילכה כלל על חסירה הריאת, כל הטרפיות שבריאת צריכין להכנס ב الكل נקבה ומטעם דחשר כנטול ומילא איכא נקב, וכאשר באמת כן כתוב התבור'ש זיל דכל הטרפיות בריאת בכלל ניקבה הריאת הוו, אבל בחליף עורות הושט גם רשי' מוכರח לומר דבכל נקה'ו הוא דהרי בושט אין לנו הילכה על חסר רק רק, אבל מה דקשי לי טובא הוא דכפי מה שכ' רשי' דזהה כנטולן ממוקמן משמע דרש' מפרש דהאי חילוף העורות בתולדה הוא ולא מחמת חוליה נשנתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרובה טרפות דיחילוף בשוט שאינו דומה לחילוף דאונות בריאת, דשם שפיר מיצין למימרAdam נמציא רק תרתי בימין ע"ג דאיכא בשמאל תלטא אין זה השלה מא לא חשבין דבימין איכא חסרון ובשמאל איכא יתר, וחסר יותר כנטול דמי טרפה, משא'כ בשוט דעתלא קשר עור אחת כשר, א'כ חילוף העורות משום מה נתrief, הן אמת דלפי ההסביר של' גם בריאת

ומים, דהרי הידועה לכל, א"א להכחיש, אלא שכ' דכך היה הלכה לממ"ס, דכל שnitel bid טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עי"ש, אמרו מעתה, איך אפשר דבתווך הח'יט ATA חסירה אונה כיון דלאה ה'י צרך הילכה מיהודה, דחשר כנטול, ועל ניטל bid טרפה לא צרכ' הילכה מיהודה, כיון דנקב בעלמא פסול בה, אבל הרמב"ס לשיטות' לא ס'ל כנ'ל דהרי כתוב דבכ' משבניינו ניטול, חסר בתולדה שר' לדידי' גם יתר כנטול אינו מכח הילכה מיהודה, אלא כמו דחשר טרפה לאו מצד דחשר כנטול, אלא שהוא טרפה בעצם ה'ה יתר כו, ולידי' ל'ק לי' והוא אנו רואין דבון יתר ובין חסר חיון הון, דהרי גם בקבוקים כן אנו רואין שחין ומ' מאתה הילכה שבכל טרפיות הון, ולכן שפיר מצי מפרש דחסירה אונה בכל ח'יט נאמרה, ולא חש להא דלא מתרץ הגמ' כן, כדרכו בהרבה מקומות.

אבל דע דהא דפרק הש'ס מחרותא קשה טובא דהא ע'כ בכלל חסירה או נקבה היא, וכmesh'כ רשי' בסוף הסוגי' דכל טרפיות הריאת בכלל חסירה או ניקבה נהנו, והרמב"ס מנה חרותא בכלל חסירה, ותדע דעולה רק ח' מיני טרפיות מנה ואין חרותא בכלל, ולא ראיimi מי שהרגיש בזה, אבל מה שנלפ'ע' דהוא דלקמן נ'ה ע'ב מioti עובדא דרבב'ח שאיל בב' מדרשא, ואמרי לי' דיש לתורתא בדיקה אי בידי שמים או בידי אדם היא ע'י מים פושרים, וככתוב שם הר' ז' זל דהאי בדיקה רק ח' מיני טרפיות מנה וב'יא, אבל בודאי ב'יא לא צרכ' בדיקה, ובודאי ב'יא לא מהני בדיקה, דאפיו הדירה בריא, לא יצאה מכל טרפה וב'יא טרפה ע'כ דהילכה כך הייתה, דתנאה סתם חרותא ב'יא' שרה וב'יא טרפה ע'כ בכל ודאי טרפות דלא ולכן אין בידנו להקל אפיו הדירה בריא, כמו בכל ודאי טרפות דלא מורי'י' ב' החודש דודאי הדירה בריא, וא"כ ע'כ הוא טרפות בפ"ע כמו דרושא שכתבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקוב או לחסור, וכאשר כתבנו שם בפי' דבריהם, כן אתה הילכה על חרותא ב'יא, כי כל מה שאנו מטריפין מושום דסופו לינקוב, ודאי ה'י מהני הייתה י'ב חודש אם ה'י במציאות לעיל שנעשה כן קודם י'ב חודש, דכל שלא בא הילכה בפירוש אלא דאן אמרין דסופה להיות כך, אם חזין דלא כן הוא, למה נטרף אותו, וממש'כ הכא דאייכא חרותא דהדרה בריא וחרותא דלא הדירה, והאי ב'יש וא'יא אינו הילכה, אלא סיינא בעלמא הוא, כל שאנו רואין ע'י פושרים דהדרה בריא, מה לי ב'יא או ב'יא, זה בורר, ولكن חרותא איינו ע'ש סופה טרפה אלא הוא טרפה גמורה אם ה'יא ב'יא, כי כן אתה הילכה, ועלא דלא מה נאת למן טרפות כמו דרושא, מושום דהוא באמת ל'ל דחרותא היא חד מחי'יט דacho מהילכה, אלא דהוא כמו לocketה דרכיש, ומה דלא קאמר לאפוקי חרותא, מושום דודאי אמתני לא פליג אלא דס'ל דהוא בכלל חסירה כmesh'כ הרמב"ס, אבל הש'ס מדיק מדלא קטני במשנה חרותא ב'יא' כשרה, ובברירתא קטני דב'יא טרפה, ע'כ אלא קטני חרותא ב'יא' כשרה, ולא מצד סופה להתחסר אלא, מושום דצמeka שם טרפות בפ'ע המה, ודוד'ק.

ד"ה סימנים שנדלדו ברובן וכו' שנתפרד זו מהה, ויש לי ראי' להאי פירושא דאי כריש' האי תרתי נהנו חד בושט וחד בקנה, ואייכא ח' שמעותתא, ולא שב, ודוד'ק.

ד"ה א"ש נערקה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם שבכאן, لكمן דף נ"ב ע'א ודוד'ק.

ד"ג מג' ע"א גמר' אמר עלא ח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו', לאפוקי לסתורא דרכיש ב'פ, ויש להעיר למאי הילכתא נאמרו בסיני הני סיינא של ד"ג חנ'ק נפ"ש, וראיתי ק' ז' צ'ל בחודשו נתעורר בזה, וכ' דהני סיינא נאמרו לאפוקי דרכיש, וכן נרא דסוער הפלטי שהבאתי לעיל, אבל במח'כ'ת דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיתה י"ב חדש, אע"ג זאת מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע לי' וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומהר"ם שיר' זיל מהא דלעיל דאר"י הלכה כריבי', והא למה לי' כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פליגי עלי', לא ארי' הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגתת רשי' ותוס' שנוי לפקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון יחיד אני שונא אותה דרש"י פי' ייחידי היא דמשמעו דאתני' כיחיד ולדעת התוס' הפריש דגוזס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רבינו ייחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רך סתמא איתתר ת"ק דריבי' בברייתא, ורק ר' לוי' המהרש"א רבים דאין לומר מושום דר"י אמר, מי אהדרו לי' חבריה לריבי', מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רך מכח האי ברייתא ידע דפליגו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים היו החולקין על ריבי', ממש'ה החצרך לקבוע הלכה כמותנו היל' צrisk להקדמים האי מימרא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח"כ לקבוע הלכה כמותנו.

ועוד קשה טובא דאיך שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לפקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דלו' כשרות בעוף ר"יא אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה איבעי להו,-DD ברי' יחיד המה וככתב שם הר"ז דאל"כ הו"ל למיתני' במשנה דא"ט בעוף ולא אבל' כשרות, וכן תראה בגלודה דקטני' במשנה דלו' כשרות בבהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני' לי' בא"ט מושום דר"מ פליג' ומכשיר, ובמשנה דא"ט לאמנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי' חולק, ואני' דיש פלוגתת מרובה בה הצלל, ויש מזה ראי' נפלאה ומה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגתא ועיין מה ש' בתקדמתה שליל בענין זה, יה' איך שיחי', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות בהאי משונה דא"ט דבר דתלוי בפלוגתת דמה"ט לא קתני' בה ברמה שנחתכו גלילה והגלווה רק כוללם בה הצלל וכן לא קתני' ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפי' לשיטת הסוברים דהיל'ו כגולודה בבהמה עיין לפקמן וא"כ קשה טובא איך קתני' ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי ניקבה המרה קתני' בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מני' אחר ניטל הכבד והלא דבר הוא, וכן אין ספק אצלי' כי בסוד המשנה באמת לא היתה שינוי' מרעה, אלא לאחר אמר ר' דהלהה כריבי' הכנסותו ושלא במקומו כדי לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל תרotta, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אלא גם לדידן ולמסקנא צריכין למימר הכי דמרה ייחידי היא, ואפי' ס"ל לרבי' כוות', היה מרובה טרפות זו בה הצלל, כי דבר התלוי בפלוגתת שנקבה היא ולעיל הראתי כי יש בה פלוגתא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א זיל כתוב דטרפות הכבד איןוא אלא מושום דסוף המרה ליטל, ולכן בענין כיitz במקומות מרעה, והוא לאכור' תמי'א רבתא, וא"כ מאן דפליג אריבי' ומכשיר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית' לי' והוא דבר שא"א לקובן, דא"כ למה לא פליגו גם בכבד, אבל עכ' כוונות הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפי'ו נשתייר כ"ש עד דאיכא כיitz במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור' דכיזית במקומות מרעה, מושום הגנה דמרה בענין אבל بلا נשתייר כלום ודאי דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימינו וארבע בשמאל הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחילוף לא שמענו מהלהה דמטרף, כי רק ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת זה פלוגתא אולם מדברי הרא"ש זיל מוכח דבושט משום לקותא וחולי' קתני' עלה וא' שפיר הוה הכלל נקוב הכל בשර ש佗פה גרדו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחה לי' בזה משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריהה בלבד ולא בשאר אברים כמבעור בי"ד סי' י' באחרונים שם דבעין דוקא לקותא ממש אבל שניי' מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש זיל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, וצ"ע ודוק.

ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אולמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוס' בפרש קושי' הגMRI' והנה הריבי' זיל גרס גם באידך מתני' ונשתיר ממנה כ"ש, וצ'ל דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הכבד, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגיהה דתנן, דבגמ' הכי איתי ניטלה הכבד וכו' הא נשתייר הימנה כלום כשרה וכוי' ואי' דתנן במשנה דלו' כשרות בפירוש דנסתייר כ"ש כשרה לא בעי לדיקא זאת, ולא עוד אלא דכל השקלול וטורי' הי' ללהעמיד שם על המשנה דלו' כשרות דמופרש בה דבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מתרץ הא ר' חייא והא ר' בר רב' וכוי' וקשה וכי רב' היה סותם מושניות ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו הי' ור' ש' בנו הי', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר הי' שונה במשנה דלו' כשרות ונשתיר ממנה כ"ש כדי שלא יסתטו הסתומות ור' ח' מחייב ומגיה ונשתיר ממנה בזית, ולכן הריבי' היבא המשנה כמו' שנאה רש"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתטו המשניות האחדדי' אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ליל' הלכה כסותם, איך נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השינוי' כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק.

ד"ה בקורבן פסול הכי ס"ל מושום שהמאכל מתאש שם, ומחללו ונכנס בנקב וכוי' ריצה בזה ליתן טעם לאסור בקורבן יותר מבושט אלא דא"כ מה פריך לע' אדרבה ושת דacula bi' וכו' אבל קורבן מניה נייח כדקאי קאי, והוא בקורבן לאו מטעם דזימן מתרמי אחדדי' פסליין, אלא מושום דהמאכל מתחחל ויוצא באכלsson, ויל' בדוחק ודוק.

ד"ה אינו קרום ואם ניקב ונסתם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראשו יוסף זיל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני סתימה דלאח' זיל מושום לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש זיל בשמעtan, דטעמא מושום דספסו לסתור הקרים. ולכאר' איה מצא ברשי' דלא סובר כן דהיא בתחלת דבריו כתוב ג"כ דאיינה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, מושום דהוא מעיקרה לאו מתקיימת, ואולי מושום דאי רשי' כרא"ש ס"ל דספסו לפסק, לא הי' לי' להביא כל הני סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi'תיא דהס סתימות שלא יטלו מושם כל זמן שהבהמה חי', אבל אם אמר דגס קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחلك ביןיהם דההס מועלם לא הוה שטרפה על האי מכמה שא"כ בקרים שעלה מחמת מה' יש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהא דאמורין כאן בוושט ניקב אשלכני' זיל טרפה מושום דזימן מהnidzon בהדי הדדי' ומה בכך כיון דאין זה אלא לרוגאים אחדים ואח"כ חזרין למקומן, הרי כאן סתימה המתקיימת לעולם, אלא ודאי כל שפעם אחת שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בדיקה ודאי בעי ולעכבר, וא"כ מה מתרץ הש"ס דלעולא א"ח לספק דורסה, ס"כ"ס איך נקשר בישק קו"ז بلا בדיקה, שהוא דומה ממש לוודאי דורסה, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפס כמין חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הבריאות נתרפה, הנה הא דס"ל לרשי' דלאגבי נקב נמי אין לושט בדיקה מבוחץ, נראה דעתמי' הוא, כמו דס"ל בודאי דורסה לא מהני בדיקה, עיין ל�מן ג"ע בע"ב דהתוס' מסבירים דעת רשי', דפעמים מאים הבשר ואינו יכול לשומך על הבחנה, ורק בספק דורסה סמכין משום דאיכא בגין ס"ס שהוא לא דרש כלל, ואת"ל דדרס, שהוא יפה בדקינו, וליאכאר רושם הארץ בשער ובסימנים, וסמכין אבדיקה קלישטה, וא"כ ה"ג בממסמס קו"ע דמא דלעיל, ס"ל כיון דהאי הוה כודאי דורסה דהרי צוארו נקרע מן הקוצים, וצרך בדיקה אלימטה להוציא מספק שמא ניקב הושט, لكن לא מהני בדיקת חוץ, דשנא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואינו ניכר, וכמוש"כ רשי' זל לעיל, ולפ"ז אומר אני דלמ"ד שלא חיישין לספק דורסה, מודה רשי' דמהני בדיקה לוודאי דורסה, אבל שלא חיש לספק דורסה, הוא מטעם דמווקיון בהמה אחזקה שרota, ממילא אם בודאי דורסה, חזק החזקת כשרות כ"ב, דמהני גם לשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חיישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחיישין לשמא נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעידיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע ד' בביואר השיטות הווא, דהנה הרא"ש זל' כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיידקי' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומומית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא"עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דאיכא بكل לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק דורסה, דשאニー הטעם, דאיכא טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא"ש הווא, דאין חיישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד שלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו נציריך לבירר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדייעבד, ומה שנבדק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שמא נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דאיכא חזקה دقמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דאיכא לבורי מברירין, אבל בנאנבד שלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הוא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגס לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

ולכ"ע, וא"כ באמת ליכא סתירה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת ד"ה, וمرة לא נשתייר ביסוד המשנה כנ"ל, אבל במשנה דאלו כשרות שפיר כתני ונשתייר כזית דוקא משום דהרי פסקינו כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר כזית בכבד במקום מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר"י דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' כזאת מיש שיכי אהדי והוא נקודה נפלאה, ע"ג דחשקל וטרוי' דגמר' לא נחות לה.

ומעתה אומר אני דליך"ר ולרמב"ס זל', שלא גרסו במשנה דלקמן כזאת אלא כ"ש, גם ניקבה המרה און לגרוס ומאן דחוסיף מרה במשנה, הגיה ג"כ כזית במשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם מה שכתבתבי זהה ודוק'.

ע"ב גמר' האי ספק דורסה וכו', עיין מה שכתבתבי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ"ח.

ע"ש גמר' אמר עולא יש לה קו"ז בשוט און חושין שהוא הבריא, רשי' זיל הביא שני פירושים בהאי לשון הבריאות, א') שהוא לשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חיישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחיישין לשמא נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעידיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע ד' בביואר השיטות הווא, דהנה הרא"ש זל' כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיידקי' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומומית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא"עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דאיכא بكل לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק

דורסה, דשאニー הטעם, דאיכא טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא"ש הווא, דאין חיישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד שלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא דכל שווה לא פנוי נציריך לבירר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדייעבד, ומה שנבדק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שמא נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דאיכא חזקה دقמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דאיכא לבורי מברירין, אבל בנאנבד שלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הוא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגס לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

בஹמות כשרות דעתמא מカリע האי ספק לצד רוב בהמות דעתמא דכשרות הו, והן הון הדברים שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שאני התם איתחיק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שומן, ע"ג דלא איתחיק איסורה, לא איתחיק נמי התירא, אבל הכא מעיקרה היתה בחזקת כשרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס"ר, "התם איתחיק איסורה הכא לא איתחיק איסורה" דאמס כנירסא זו, קשה למה לא אמר הכא איתחיק התירא, כדי שלא יקשה לו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שלשון זה לא סובל האי סיפא, "הכא לא איתחיק איסורה" כנובון וכן שפיר כתבו דחש"ס לא הקשהתו מוחתיכה אחת, משום DIDע דהכא אילך להיפך חזקת כשרות, אבל לגרסתה רשי"י ذקammer בפירוש, "הכא לא איתחיק איסורה" לכ"ו קשה דלא די בהז, דהא גם בלא איתחיק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסורה, והוליל הכא איתחיק התירא, והנעלפ"ד דלאכ"ר יש לתמונה טובא על המקשן שבגמ' דלמה לי להקשות משתית חתיכות, דאיןם דומין כלל להא ספק נקה"יו, ולא פריך מוחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשיט דבשניותם על חדא חתיכה דני, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, וכן נרא לפע"ד דע"כ המקשן ידע דהכא אילך חזקת היתר מכח חזקת כשרות דבמהה, וכן נרא דהכא לא קשה מוחתיכה ספק חלב דאסורה, דהתם ליכא שום חזקה להカリע את הספק, אבל הקשה משתית חתיכות שאכל אותה מהנה וחיבע עליה اسم תלוי, ע"ז קשה לו ניהו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא אילך חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקורבן, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, יカリע הספק داخل את של היתר, ואילךames תלוי על הספק בא נילוף מיני חזקה בשום מקום לא יカリע את הספק, ונאר גם ספק קוץ בשות ע"פ דאיילך חזקת כשרות וע"ז קמשני התם איתחיק איסורה ר"ל אייקבע איסורה, וקרוי לי"י איתחיק איסורה כדי להסביר למה לא יカリع חזקת פטור שלו את הספק משום דקדום שאכל כבר איתחיק שאסור לאכול אף אחת מהנה, וכן א"א שיכרי עזקה פטור שלו, מה שכבר איתחיק הי' מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוץ, על זה אנו דניין אם אסור או לא, וכיון דאיילך חזקת כשרות לא אסרין והוא דבחתיכה אחת לא מתחייב اسم תלוי, גזה"כ הוא דבעניין דוקא אייקבע איסורה משתית חתיכות, וכן נרא דילך נכוו בפשט הסוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מב"ר דרבינו, מותבニア תיובתא לפני סנאיה דרבא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכוי' תמייה לי דבלא האי Tosfeta נמי קשה דאיילו מצין לעשות כתרי חומרא דסתרי אהדי וכמו שבאמתנו אנו עושים דאלין בדורייתא, הכא לחומרא והכא לחומרא, עיין בדיבור שאח"ז, אבל הכא הרי שרין בין לריב ובין לשטואל מל"ג כמש"א בgem', והנעלפ"ד דרב לא קאמר רק תורבץ החושט במשחו, ובעל המימרא הוא דמידיק דהיה מקום שחיטה, ומ"מ אבל און מזה הכרע, דاضיר לומר דלאו מקום שחיטה הוא, ובמי' במשחו כמו למטה מקום שישער דאע"ג דהוה במשחו כאשר בני מעיים, מ"מ קאמר בגין' דבכרס קשות ופסלה, וכארש באמת כן מסיק לבסוף דטורבץ במשחו ואינו מקום שחיטה, אבל שמואל דאמר ברובא פשיטה לאו מקום שחיטה הואה כנובון, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דרבא הי' דמסופק בדברי ריב דקאמר במשחו, אי הוה בכלל וشت לשחיטה, ולכן טרי' לי' ואע"ג דאיילא ס"ס שמא הלהכה בשםואל וזה ליכא כאן טרפות כלל, ואילך אי הלהכה קרב אפשר דהוה מקום שחיטה אפילו מאן דס"ל דלא מהני ס"ס

בשחיטה, וכבר תפסו עלי, דהתוס' יבמות בפירוש כתבו גם בשות דשכיח יותר לאיסור מלhitra, וכבר ביארנו דשיטות התוס' הוא דנקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד وك"ז זל בל"ה השיגו עלי, דאפיילו לדעת הרמב"ם דנקה"ו נבלה, מ"מ ש"ז לאוקמי אחזקה שהיתה ראוי לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי' דחזקה ורוב דפליגו באזה רשי" ותוס' עיי"ש.

ובגונ' העניין אי בנולד ריעותא מהים מוקמינן אחזקה כשרות דאיתני מכח רובא, פלייגו באזה הרמ"א וחכמי קראקה מבואר ביו"ד סי' ל' והtab"ש מביא ראי' לדעת הרמ"א דאוסר מהא דאמרו בכתבאות פ"ב דרוב נשים בתולות נשאת והנשאת בתולות יש להן קול, וזה הויאל ואין לה קול אינטרא לה רובא, והכא נמי רוב בהמות כשרות, ולכשרות אין להם מים במוח, וזה הויאל ואית לה מים במוח יצאה מכלל רוב הcessrotot, ויפה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' ז, דהתם אילך רובא נגד רובא המתנגדות אהדי, דכמו דרוב נשים בתולות נשאות כן הרוב דאין להם קול לאו בתולות נשאות, אבל הכא מאן יימר דרוב דאית להו מים במוח אינם כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרתת נגד הרמ"א וכחכמי קראקה, והוא מגני' נגרן אי איזלינו דפליגו שם רב ושמואל במכור שור לחרבו, ופרק שם ונחיז אן, אי האי גברא בממוני בתור רובא דלרדייא צבונו, ופרק שם ונחיז אן, אי האי גברא זבון לדריאו דזבון לשחיטה, ומשני לא צריכא בגברא דזבון להא ולהא, וכ' שם הרא"ש זל וז"ל: "ומוקי פלונתא באדם שקובונה לשחיטה ולחירישה וכו' וכיון דזבון להכי ולהכח, ליכא שמקים עלי' דמלטה לפ' מנהג הקונה, וסביר רב דאלין בתור רובא, ואע"ג דזה האיש קונה זהה כמו רובא דעלמא לשחיטה ולחרישה וכו' וכיון דזבון להז'ה עכ"ל הזבון, ולכאו' איינו מובן כיון דאנן על האי גברא דניין, והוא קונה זהה כמו רובא דעלמא שיצא מרובא דעלמא כיון שקובונה נמי לשחיטה, ורובא דעלמא קונה רק לרדייא, אבל הדבר מותבאר היטב עפ' מה שתכתבו התוס' לעיל כח' ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוננה, ממילא הואה איינו מצומצם, דבידי' שמים לא שכיח כלל שיתרמי המצמצם, עי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השkol הו, אין הcovona דמצמצם הואה מחיצה ע"מ, זהה פשיטה דליתא אלא ודאי אילך רוב לצד אחד, אבל כיון דאנן לא ידוען לאיזה צד נוטה הרוב קרי' לי' ספק השkol, למשל מחיצה זרים ומהצה נקבות, פשיטה לנו דאיינו מצומצם דכל בידי' שמים א"א למצמצם, ר"ל דרוב פעים איינו מצומצם. וא"כ האי רוב מעיד דאיילך ע"כ רובא לצד אחד או לזכרים או לנקבות, ולא מחיצה ע"מ למצמצם, ומ"מ קרי' לי' מחיצה ע"מ משום האי ספק גופא, שלא ידוען לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה אי אילך רובא דעלמא, שפיר מカリע האי רובא דעלמא את ספקתו שano מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי יידון שאנו דניין, וזאת הם דברי הרא"ש זל, דנייהו דהאי גברא איבן להא ולהא, וא"א למיקם עלי' לאיזה צד זבון יותר, אבל זאת פשיטה לנו דאיילך רוב לאיזה צד, כי לומר דcovona במצמצם מהצה לשחיטה ומחיצה להריהשה, הלא א"א למצמצם וכפי התוס' דהרוב אומר דאיינו מצומצם וכיון דמכורחים לומר דאיילך רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מカリע ספק זה לצד רובא דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוא רוב גמור אפילו להוציא עלי' ממון, לריב דאל גם במנון בתור רובא מכם"כ דהמיini באיסור ליאיל בתורי' וא"כ בכל ריעותא מהים כמו במוח, אמרת הדבר דיצאה מכוב בהמות כשרות, דין להם מים במוח, אבל כיון דספק הזה אי הני שיש להם מים במוח כשרות או טרפות הוה, ופשיטה לנו דאיילך רוב לצד אחד ולא מע"מ למצמצם, א"כ רוב

וכו' אין הכוונה דברצונו תלי' מלטה או בהטלה גורל חיללה לומר כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריתא, במקום שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר הבי להכריע, ואז לא עי' לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבל דור הבא אחרים יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא شبימיך, ואין דור זה משועבד לדור שלפנינו וכਮבוואר במתנית' דעתיות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי היחיד ייסמוך ולאין הלהקה אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ייסמוך עלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיכול בי"ד האחורי לקבוע הלהקה כדברי היחיד שבדורות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחרים, שהם קבעו הלהקה כיחידים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמצו דבורי היחיד הראשון לא היו יכולים הלהקה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ"ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צרכין להתו', דח"ק יצא נגד השברא דמחודדין טפי, אלא דח"ק יצא לקבוע הלהקה כב"ה, ויתלה את עצמו על ב"ש המועטים, אבל יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ותלה את עצמו על ב"ש המועטים,adam אין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין'ש בכ"מ ועיין'ש בהקדמה של אריכות דברים באזה' ודוק.

ד"ה וה איכה עיקור סימנים, לפי ה'ך' דבעיקור סימנים הוה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דהוה טרפה וכו', וכי תימא שלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, זה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו כשרה, ע"פ שבפסה"ג תנן ברובו טרפה, עכ"ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דشمויות הגרגרת אנו יודעים מפסה"ג, וזה לכאר' פלא, דהה איכה תוספתא מופורת מובהה לעיל דף י"ע, דנסטת הגרגרת ואח"כ שחת את השוט פסולה ולמה לנו לתלות שמוטה בפסקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוס' דהה ע"כ גרגרת גרע דטרפה ברובו, ובתורבץ שניטל מלחי ברובו כשר, דהא נס בגרגרת שנשמט ברובו י"ל דכשר, וכאשר באמת פסיקין כן בי"ד ס"י כ"ד סעיף ט"א, דזוקנא נשמט כלו, אבל כוונת התוס' הוא, Dunnho דתני בתוספתא, דشمויות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללא, דהה תוספתא לא בדיני טרפה מيري, אלא לאשמעין אתה להב"ג דין עיקור שפוסל בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשמט קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומטעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשינו, אבל לא למדך דין דشمויות הגרגרת טרפה, וע"כ לומר דעתיך טרפות שמעין מפסה"ג דקתני במסנה, ותדע Adams אמר שלא נשמע נשמט מנפסק, ולא נזכר דין דشمויות הגרגרת רק בהאי תוספתא, ממילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשמט כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כלו מלחי, וא"כ הוה טרפות בע"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג'יר, והא איכא שמות הגרגרת, אלא ודאי דהוה בכלל פסה"ג וברובו ודוקא להב"ג דין באשנתה טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ השוט כיוון במאמת רובו שניטל מלחי כשר, יכול דטרפה מנ"ל.

ו"ד דריש"י הוא דלא פריך לעיל, והא איכה תורבץ השוט נשיט כלו מלחי, מושם דברך פריך והא איכא סימנים שנדללו ברובן, והוא כאשר מפרש כאן, באפרך אפרקוי בכח, ומטעם דהוה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכון לקושי' שהנחתה לעיל ב"ע, דלפרש"י

במקום חזקת אישור, בספקא דדין ואדי מהני, אבל שייך חזקה להכריע את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשחו וגם חומרא דשומאל דזודאי לאו מקום שחיטה, וא"ג דרב הא שפקא הוה, ושפир קפריך דהוה ממש כתרי חומרא דסתרי האידי די' כרב דבמשחו הרי יש ספק שמא מקום שחיטה הוא, ודוק.

ע"ש מcoli ב"ש ומcoli ב"ה רשות, מחומרה ב"ש ומהומרה ב"ה, עלי' הכתוב אומר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"י בכ"מ דלא איתמר הילכתא, בדאוריתא הלך אחר המחמיר, ובדרבנן אחריו המקיים, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סתרו החומרות האידי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולות צרייך לעשותות, או כמור או כמור בשינויים, ואני כסיל בחושך, ולא אבינו בשום אופן מה זה, וכי בשביל השהדים סותרים נקל בדאוריתא בשאן בידינו להכריע, ופוק חי' כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דזילינו לחומרא הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לווי דברי הרשב"א, נלפער' דהה דקרי לי' כסיל, לאו מושם דלא יאות לשעות כן, ודואי כל שעין בידו להכריע מוכרכה למיל לחומרא הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשביל שעין לו דעת מכרעת, לומר כחד מיניינו ומסתמא נתעוררו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין CUT הפניי מסכים לחפש אחרי דבריהם ודוק.

תוס' ד"ה אי כשמיון, והוא אמר ברובו ע"ג דשומאל פסול בפ"ק הגרים שליש וחטט שני שלישים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ"ל תירוצם דחוק, ועוד דס"ס, למה צוה ר' אבא שישלים רבא דמי תורא למרא, כיון דלשומאל טרפה מצד הגרמה, אולם לפער' דנראה ברור דשומאל דזוקא בגרגרת פסול, בהגרים שליש קמא ולא בשוט, דעתם הפסול הוא ע"פ דשחיטה לא מציז מctrqr ליפסול, מושם דעל שליש אמריע בגרגרת ע"ד אין עלי' שם שחיטה, אלא בctrqr שליש קמא ולכך האי דפוסל ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מציז מctrqr לשיש אמריע להקרה בשם שחיטה וכיון דאיכא כאן מעשה טרפה, ועודין שם שחיטה ליכא, تو לא מהני שליש בתרא להctrqr עם האמצעי להיות השיש קמא, איכא שם שחיטה עלי', לא מציז להctrqr להשלים הרבו לטרפות ועיין היטב מה שכתבתני לעיל שם בסוגי' מעין זה, והדבר אמת לאמיתו בס"ד ודוק.

ד"ז מ"ד ע"א גמ' למלעה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ופליגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות, ולוי קשה טובא דנחزو כמו הוא, דהה תורבץ ניכר בסימני כמו שאמרו למלעה, ואיך יפליגו פלוגתא רוחקה צו, מאתה עד ארבע, וממש"כ לפ' פרשי' דלעיל דיננה אמר מבלעתה דיננה שם חכם ושיעור התורבץ פחות משלורה ועדיף מחתתה, איך אפשר דבחוץ הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא אמר אין משיחין בב"ק, תימא וכו', ויל' דשאני הטע שלא יצא אלא לכבודו של ר"א ועוד דב"ק דב"ה מסיע קרא, דאחרי רביס להטtot וכו' עכ"ל האי ועוד שכתבו הוא כמו וועי"ל, או כמו א"ג דהה שני תירוצים המה, דלטירוץ קמא גם נגיד רביס משיחין בב"ק ושאני ב"ק דרא' דלכבודו יצאה, אבל להאי ועוד אין משיחין בב"ק, אלא במקומות דרביס סוברים כן נגד מיעוט דחריפי טפי דהסברא באלה קלשתא דהרי הרביס שמעיים חריפותם של המועיים, כיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפסוק הרביס אלא דקשה טובא, כיון דקרא מסיע לב"ה ואREL'ה בלא"ה משמע בין שהמעיוט שווין או חריפים טפי הלהקה כרביס איך קאמר הרוצה לעשותות בדברי ב"ש עוזה דאפיקו אין משיחין בב"ק אCKER דאREL'ה ליכא יפליגו, אבל לפער' דמה שאמרו הרוצה לעשותות

בשר פיגול, אבל עשה איך כاضרессת ושמע ביאור דברי חכמים וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מקרין מורה בה החכם, ודוקא במלתא דתלי' בסברא, ולא במקום דסמק' אגמרי', ופרש' ז'ל מלתא דתלי' בסברא, כגון מקיפין בריהה, דaicא למימר דלמא לא מידמו שפיר וכיו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פי' דיין לפרש דעת סברת השכל לא סמכינו כללא טעה, דהרי מצין הרבה פעמים בגמ' אב"א קרא ואב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז'ל, דסבירא שרה, שהשכל הישר מעיד עלייה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא דקאמר היינו מה שמקובל מרבי' וכי לא אפשר לרבי' מכח הסברא אמר למלתאי, ולכן מוכחה לומר, דסבירא דקאמר הכא, היינו הבחנה חשאית וראי' גשmitt דבזה יש לחוש, דלפעמים איינו מכובן דעתו כראוי, לדבר שצרכיך דקוזוק היטב בכוונת הלב, ועיין בח' ק"ז ז'ל שכטב כן בכוונת רשי', ומה'ט בכל כיוצא בזה בעינן חכם דוקא כמו בבדיקה הסכך מגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת ובבדיקת סימנים בשחיטה מצומצמת, כפי פי' הרמב"ם בפיה'ם לעיל ל"ב ע"א, על כדי ביקור חכם, ועיין שם מה שכתבתי זה, ולכן יחזקאל חש על הוראה אז, דלמא, אז כשבדק החכם את הדבר, לא הייתה דעתו עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכו' פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדדי דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדק מבחוץ, דלחודודי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיטה דליקא למ"ד דסני ברוב עובי',adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רק בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו לפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهכי ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهכי אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטה דלא קבעי כמה, כללא כolio בעיןן, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובה, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחטבת, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ביראה לא.

והנה הת' והלב אריה ז'ל כיוונו לד"א, והקשו מה פריך הש"ס ארבע'ח מיהזקאל, דלמא ס"ל קר"ג דלא אכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה, ותירצ'ו עפ"י התוס', שכתבו דרי' דאמור כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיהأكل אוכל טבלים, ע"כ למ"ד דלא אכל יחזקאל מבהמה שהורה בה החכם, והאי מימרא דרי' רבב"ח אמרה ממשי' ואב' גם רבב"ח מסתמא כתותי' ס"ל, עכת' דהגונונים הניל', אלא דעת דברת התוס' אני תנוה, דמה הוועילו בתירוצים, דסכ"ס נפרק ר'י מר"ן, דעת ר'ג לא מציא פיליג והתק' לא פלייג אר"ג לומר הכר"י, דכל שלא הורמו מתנותיה זה לטבל, וגם קושיתם דורי' מה רבותא דיהזקאל, קשה להולמה, דהרי בעצם כתבו דיהזקאל כהן ה', אלא דמי' כהן נמי צרי' להפריש ואסור בטבולו, וזה פלא והפלא דשאני תנוה', דaicא מצוה בהפרשה, ומזכה בנתניה וניחדו דכהן מצי מחזיקם לעצמו אבל במצוות הפרשה חייב שלא יהי' טבל, אבל במצוות פשיטה דליקא מצוה בהפרשה

זהו סימנים שנדרדרו שתי טרפיות, בשוט וברגרמת, בכל אחד واحد לחוד ולמה מנאן לחדא, אבל לפי האמור לך' מדהה בגרגרת גם אם לא איפרך בכת, טרפה ברובו, משום דהוה בכלל פסה'ג, ורק בושט בעינו בכת, משום דבעינו כלו וזה נכון מאד ודוק'.

בא"ז ומיהא ספרים דגרסו מעיקרא לא קשי' וכו' עיין מהרמ"ל, שמספרש דקאי על מה דמקשה הש"ס, והוא אמר שמואל תורבץ הושט ברובו, ואני תהה, איך אפשר שבבה'ג גרס קושי' זו כלל, דכמו דנתקשו בתוס' לדעת הבה'ג, מה פריך מררב'ח, תקשה לדנפשך מוה פריך משמואל דאמור תורבץ ברובו אדשומאל דאמור ניטל מלחי ברובו כשר, תקשה לדנפשך, איך אפשר דפסוקת התורבץ ברובו, כיון דגס זל יכול מלחי כשר, אלא שאין שחיטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוור קשה לרב דאמור תורבץ במשהו, והא ניטל יכול נמי כשר, אלא ודאי דלא גרס בהה'ג האי קושי' בתורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפ' מה שתירצ'ו בתוס' דהויל' ולטעמיך, ולכן העיקר כמו שפי' המהרש'א ודוק'.

ע"ב גمرا היה פסה'ג דאתאי לקמי' דרב יתיב וקובדיך לי' ברוב עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכו' פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיטה דליקא למ"ד דסני ברוב עובי', adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רק בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו לפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهכי ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهכי אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטה דלא קבעי כמה, כללא כolio בעיןן, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובה, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחטבת, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ביראה לא.

ודע, דרב נמי לאו מדאוריתא קאמור ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמור, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובשחיטה הלא בעין גס רוב חלה, ואב' הא דאמור, דרי'הCMDMB'Z, הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כהן דטרפה כולם, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פסול, עדין מציא שcht שלא במקומות החתק, דלאו CMDMB'Z, והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רק מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודוק'.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשור פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה החכם, משום ר'ג נאמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עיר לעיל בח'א למהרש'א ז'ל, איך נדחק להכניס הני תרתי בלשון

שם בוק' דהדר בי' מאידך שני' דשני מעיקרא וכוכ' עכ'ל, והנה שם בפרש"י ליתא דהדר בי', ואדרבה שפי' דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' לקמן, וע"כ לדעת רשי' כן הוא דהה כתוב שם, דמפני כבודו של רבב"ח טימא לה בתחלת, וא"כ דמעטם כבוד החכם, אינו רשאי להתריר ולטוהר, מה שהברור אסר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمراא, בכוכ'כ איכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמה פrisk הכא ארבעב"ח איך עבר הכא, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרב ה"א אסרו, ותיזץ דקו"ש סובבת על רב דשדררי קמי' דרבב"ח, ועתה אם נאמר אכן כאן מושום לתא דאסורה, אלא משום כבוד החכם, הלא רב ה' מצי למוחל על כבודו, דרב שמחול על כבודו כבודו מוחל, ואולי י"ל דמתחללה דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא למגרא, והי' סובר דבכל גונא איכא משום הורה בה חכם, א"כ במקומות שכבר אסר חכם אחד, מן הרاوي לכ"ע שלא לאכול ממה שאחד אסר, כיון דגם לדעת המתיר, יש למנווע עכ'פ' לת"ח שלא לאכלו, וכן פריך איך שדר' רב לררב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא למגרא, שוב ליכא איסור להתריר מגمراא מה שאסר חברו, אלא משום כבודו של הראשון, וא"כ הכא משום כבודו נמי ליכא דהרי מצי מוחל על כבודו, אבל התם ע"ג דאגמורי סמך לא ה' מטהר לה, אם לא משום דהאמון לדבריה ודוי'ק.

ויש לי מקום עיון על הא דאיובי התם בנדה, פלוני חכם התיר לי כי מהי, ופרש"י Mai שתסמווק עליה שהרתה שהראה דמה לאו, ואיל' בدم זה שלך הראותי גם אני לפ' חכם וטירח עכ'ל וכ' הב"ח צ'ל בס' קפ"ח, דמה שלא פי' דלפניהם חכם אמרה כו', דכיוון דהחכם רואה את דמה של עתה, לעני מה מספרות זאת לחכם, אבל אה"ג אם אנו מסופקים על דמה של עתה, והיא אומרת כזו התיר לי פ' חכם, דזהה בכל האיבער, וכיון דלא אפשרי לחומרא, וכותב זאת כד' לישיב דברי הטור שם שכ' ואם הבאה לפניו דם, והחזקונה בטמא, או אפילו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והוא אומרת פ' חכם טירח לי כי יצא באז, אין סומכין עליה עכ'ל, הרי דהטור לא כתוב ברשי' דהאיובי הזה אם תסמווק שהרתה עלייה, ולפנען' דדברי הטור והב"ח תמהיןthead, דין לפרש כל דבhabaha לפניו חכם קמבעי שתהה' נאמנת, א"כ לא תה' צריכה לבוא לפניו חכם כלל, ותוסמוך על מה שהראה פ'א דם כזו לחכם, וזאת נשמע דליתא ממעשה דילטא דازלה לגבי רבב"ח ואמרה, דכל יומא הזה דכי לה, הרי דازלה בכל פעע בהא מראה לשאול עלייה, וע"כ דasha העצמה לעולם לא תוכל לטהר דמיה, על סמך שהראה כיווצא באז לחכם, וממש'כ'adam החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הנגדה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו ה' כדבריה דין הוא בר הכא לראות דמים לא יפשות ספקו בשבייל הוראות חברו שטירח, וכן פריש'י דקביע ניהו דעת עצמה אינה יכולה לסמווק אולי שהרתה יכולה ליסטסמווק עליה דבקל יש לחלק בין הנושאים כמובן, ורוצה לפחות מכך ראי' כMOV'OR בגמ', אבל זאת דאיתנה נאמנת נאמנת לשהרתה שלא צטרך לחכם, אבל זאת דאיתנה נאמנת בזואה לפניו חכם, פשיטה כנ"ל, והא דנאמנת בכזהראי' ואבדתיו הגם שכתבנו לעיל בדייבור הקודם, דכל שבעי הבחנה יתירה בעי חכם דזוקא, י"ל דאיתני הכא דאית ליה חזקת טהרה, ובאי אפשר גם ספק להקל מעיקר הדין, ומה דפסקינו בריש סי' קי'ז בשם יש מי שאומר דבהריגשה שנפתחת מקורה ובדקה ולא מצאה כלום טמאה, דהריגשה דאוריתא, נראה דהיאנו דזוקא לדידן, דין רואין דמים וכל מראיה הנוטה לאדמימיות מטמאין, אבל בזמן הש"ס דהיו רואין דמים, מהיכי תיתי נזיכאה מחזקת טהרתה, אם הוא

רק בנתינה, וזה על הכהן ליכא, ולמה יהי' לכahn אסור לאכול מפני שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעיל מעתה כיוון דהדין עם הטבח, הרי השחיטה בעצמה בשחיטת פיגול, ולכן גם לכahn אסורה וזה אמת ונכוון.

ולבן נראה דקו"ש' הנוי אחرونיהם הנ"ל בלאו תירוצים לך"מ, כי לא מיחסקל לנו מקשים על רבב"ח, אלא מהני תנאים דמפרשימים בדברי יחזקאל, וצריכין לנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגין העניינים, דיש לת"ח להזהר בשניהם אלא דלמר נראה להכניס בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרת, ואולי אז ודאי יחזקאל בשניהם היה נזהר ושניהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוי'ק.

ע"ש גمراא וא"ר חסדא איזה שונא מתנות יחיה וכוי ויל"ד לemo לא כפשוינו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא דר"א ור"ז שלא קיבל מתנות, ובתי' קי' זל' הרנייש בהז, וכ' גם מי שמקבל שלא לרצונו אלא מצד ההכרה, בכלל שונא מתנות הוה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר"א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבוע מורה דאייתי, ור"א עני מדוכה הוה, וכאשר מביא החת"ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגישי בהז, אבל לפע"ד נראה, דaicא עוד שונא מתנות, והוא מי שאומר שלו מדת סdom, דכל מי שאינו נוטל כדי שלא שיש אומרים שהוא מודה גרעעה מאד, אבל קבוע שולך שלך, אשר תנן עליו בפ"א, יצטרך ליתון, והוא מודה גרעעה מאד, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, קלומר יחייה, שהוא תפארת לאדם, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, קלומר שווטרן במונו, והוא סימן שאינו מקבל מתנות מהמת שאינו רוצה להנות משל אחרים רק מיגיע כפו ודוי'ק.

ע"ש גمرا' ר"א כי הוה משדרי לי' אבי נשיאה לא שkil, וכי הוהamazoniyeli' לא איזיל, אמר לא קבוע מרדאייטי, כפי הנראא דרך אחר דאמני' ליה אהדר לי לא קבוע מרדאייחוי, ויל' דבזימן לשעודה שעוד טעם שלא לילך, דכתיב המשלי כי' כי' חשב להלחום את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושותת שכין בעלך וכוי' אל תלחם את חם רע עיר', וכאשר אמר רב' לרבי, לעיל ח' ע"ב שלא רצה לסעוד אצל אחרים, משום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ' מזמין מפני הבושה, עיי'שתוס', וכן במה דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה' צריך ליתן טעם, דפשיטה דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המבואים לבתו, לא שיק' הא קרא כMOVEON, אבל כשהזמין לסעודה כד' שלא יחשבו שמטעם, כי תשב להחום את מושל וכי' נמען מליל, لكن אהדר לי לא קבוע מרדאייטי ודוי'ק.

רש'י ד"ה משום חדשא, שלא לימרו מושום דשרי' ניליה' מזיל גבי, ונראה כנוטל שכר על הוראותו, ולקמן ד"ה הרחק מן הכיור, פ' שלא יאמרו בשביבין כז' זיכחו לאה, שיתננה לו בזול עכ'ל ודבורי רש'י סותרים זא'ז, עיין מהרש'א ומהר'ס מה שנדחקו בהז, ודבוריhem לא מתישבים על הלב, ומה שנלפעד' דרש'י זל' קשי' לי', למה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמי', דבמטייר בסברא דהיאנו כמו שפרש'י כגן מקיפין בראיה, איכא חדשא אבל אם אגמר'ס סמך הלא גלי' וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן' רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכם אחרים ונחיז, אי' יפה הורה, וללישב זאת כתוב רש'י דכאן מ"מ איכא חדשא, דנותל שכר בשביב הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנם, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רש'י מה דגילין לחוזד, דמשוחד היה כMOVEON ודוי'ק.

תוס' ד"ה היכי עbid הכא, והא תנ'י' חכם שטימא וכוי, ואית' דלקמן גבי האי מחתא וכוי, י"ל דהתם אגמרה סמך וכוי, ופי'

שאמרו, הוא זוב לאירוע ולא ראש לשועלים, וכך במוח וחוט שדינן ל' למוח שהוא היותר חשוב, ובזפק וושט, שדינן ל' לושט היותר חשוב, ומילא נמצא דהaca לחומרא והכא לחומרא ודוק'.

ע"ב גمرا ניקב הלב בית חללו, עיי ר"א בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש"י חל גודל חל האמצעי, חל קטנו הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתי איך המה הנוי החללים הרבה, והרשב"א בתו"ב וכמו בא בטור ריש סי' מ' כתוב, דג' חללים יש לבב, אחד גדול באמצע, ושנים קטנים ממננו אחד בימינו ואחד בשמאלו, ולפ"ז החללים הקטנים הרבה שהזכיר רשי' כשרים בנקבו, כי לא דבר מהם כלל, ונחיה לישנא דבית חללו דלא דבר אלא מבית שהחללים מחבקצים בהוכו, עיין בח' ק"ז זיל, והנה הרמב"ם בפייה' מ' וכן בחיבורו הגודל כתוב דרכ' ב' חללים יש לבב, אחד גדול בימיון, וקטן ממננו בשמאלו, וכן הוא בחכמה הרפואה, אלא שם אמרו שיש ד' חללים לבב, ב' חללים גדולים, ולמעלה מהם ולא מן הצדדים, ב' קטנים, הנקראים "פארקאממער" והוא הנכוון לפרש הגמר, דמסתפק ר"א, אי חל גודל קאמර, דהינו ב' הנגדלים שהמה "הויפטקאםמער", כי אפילו יהובנה לי לרמב"ם דשל הימין גודל קצת בשל שמאל, לא מסתבר דבשביל האי שניינו כ"ש נחלק בהם לעניין טרפות, אבל קמבעי על הני שני חללים פ"פארקאממער" שהם למעלה אי הנקב פועל בהם, וזה ברור לפע"ד ודוק'.

תונס' ד"ה נתמזה מוחי דדין תימא לריב"ם, דמייתי ראי' ממוח דראש, דשיעורו בנקב מהשו, למוח דחוות השדרה דשייעורו ברובו, ועיין בת"ח יישוב נכוו ע"ז, אבל לפע"ד בלאה נרא דלקושי' זו אין לה מקום אלא לשיטת הריב"ף, דקרמא תתה לחוד נמי טרפה, אבל לר"ת דחלי בעילאה, וממש'כ' לדעת הרמב"ם ושאר פוסקים דנקבו תרוויוהו דוקא, שפיר יליף שדרה ממוח, אדם המזוה מhani לינקוב שני עורות זו ע"ג זו, ורוחקות זו מזו, ממש'כ' שמהני לפוסק עור אחת, ועיין בח' ק"ז זיל ודוק'.

ד"נ מ"ז ע"א גمرا ניטלה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר"ח והא רב"ר, כי הא דר"ח זרייך לה, ורב"ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו לעמלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מתין עין זה בש"ס, לתלות ב' משניות דסתורי האחדדי, חדא בתלמודו דרבי ואידך בבנו של רבבי מסדר המשניות, וחתני הרב מ"ה חייט צבי ריציך נ"י אמר פרפרות נאה, דשניהם ס"ל צייט, אלא דלמאן ذרייך לה ואין הריאה החשובה בעינוי, כל שנשתייר פחות מכזית לא נשתייר כלום קרי לי', ולמאן דטביל לה והיא חשובה בעינוי, תנא "ונשתייר ממנה צוית", והוא ע"פ מה דאית בביבה ט"ז ע"ב, דתנן שיר ממננו כ"ש סומך עליו לשבת, ואמר בגם' מי' כ"ש לאו ע"ג דליקא צייט, לא דאית ביה צוית, ופרש"י ולגביה ככר שלם קרי לי' כ"ש, וא"כ ה"ה דנשתייר כ"ש קרי לי' לא כלום, ולפי דעתינו יש לומר להיפך, דבדבר שאינו חשוב אפילו נשתייר כ"ש, ולא כלום קרי לי', יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכונת הש"ס שהם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו למעלה ודוק'.

תונס' ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכל, מדאמר בפרקין لكمון כל שיעורא חכמים להחמיר, לי'א למיפשט דהני ملي' בשונה או בברייתא, אבל הכא מירא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזה לשיטתייהו אלו, דלקמן דקאמר חוץ מכריס של כתמים, פרשי' זיל, מושום דכתמים דרבנן אלין בשיעורייהו לקולא, אבל איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

שלא בשעת וסתה, וכע"פ אין זה אלא חומרא ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'.

ד"ג מ"ה ע"א גمرا, דא"ר חלבו א"ר נקבים שיש בהם חסרון מצורfin לכאייסר וכו', וכותב הרא"ש זיל דהא דמצורfin גם השלים שביניהם ננקה, משום דסופו ליטול השלים שביניהם, וראיתי בס' ירידות שלמה שהקשה, דלפ"ז היה כאן תרי רואין, דחסרוון כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מ"ג ע"א ד"ה הנך דאפקת, נמי מטעים סופו לפוסוק רובה טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש"ך בס' ליה סקי"ד בשם המ"ב לענין שני כייסי וורדא דכשר, דמשום דיתיר לניטול דמי, וסוף הוורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, ולי'ק"מ דסבירת המ"ב לא שיק אלא בשני אברים, כמו כייס וורדא, ובכיס לא שיק שום טרפות מצד עצמוו, אלא כל שניטול הcis סוף הוורדא ליטל, בזה שפיר שיק לומר, שני כייסין לא איכפת לנו, לא מביע למאן דס"ל דכל יתר לניטול הוא חק בלי טעם, כי מציichi ימים אין מס'ר, א"כ לא שיק כל יתר לניטול, אלא באבר דאית ב' טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפילו לדעת הרמב"ם דס"ל דכל יתר סופו יש להורדא ביארתי הני שיטות לעיל, מ"מ כל איזן שלא ניטל עידיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחרשה אבר עטה, ולא משום סופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש דבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאן פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת במא"א, ולכן כאן בשני כייסין, כל זמן שהגנה של הוורדא קיימת, לא שיק לומר דהורדא מרגשת חולשה, משום דסוף ההגנה שלה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג וסימנק' חייתה דמתנה ב' מוחא, ארבע"ח אריב"ל, בגנו בביבים ניכר, עכ"ל, הנה על האי מי' מירא דריב"ל פרשי' דמתוך שהקרים התחתון של מוח דק מאז, ואין ניכר לממרי ונראה כמהות עצמו, הוא נוון לו סימן בביבים עכ"ל, ולא פ"י כן בהא דרש"ג דנותן ג"כ סימן חייתה דמתנה ב' מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אדיינה عدد דאיןקב תתה, וכאןomer חייתה דהינו ש, כלומר דהחותות תלוי בקרמא דמתנה, דכל איזן שהמוה מונה בתוכו בלי מפריע, קרי לי' חייתה, ר"ל שהוא משמר החיות, אבל ריב"ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקרים, וכן ניכר לממי' וסימנק', אלא שרצה לצין מקום הקרים התחתון, וע"ז קשה לרשי' הא קחזינו אותו, لكن מפרש דמשום שהוא דק מאז ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביבים, ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג אבריב"ל משום ב"ק, מוח כל מה שבקדרה נדו' כמו, התחל למשוך נדו' לחוט השדרה ומהיכן מתחילה למשוך וכו', ומהיכן מתחילה למשוך דשאל לכאר' אינו מובן דספר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יוצא מן הקדרה הוה חוט, ויתור פלא דכאשר נותן סימן בפולין עידיין יש לו מקום ספק, וכונגד פולין עצמו אינו יודע וمستבר לפנים והוא לחומרא, ומסתמא מיד נגד תחולת הפולין, הוא מתחילה למשוך, דאל"כ לא היה מסתפק נגד הפולין Mai, ומ"מ קאמר מסתבר כלפנים, ועיין לקמן נ"י ע"ב גבי זפק קאמר רב"ל, דגנו של זפק נידון כושט, ופרק נמי היכא כל שמנתח עמו, והנה המה סברות הפוכות, דכאן במוח קאמר עע"פ שמתחל למשוך חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוא להיפך דכל שהתחילה למשוך נידון חוץ לאפק, אלא דכפי הנראה איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

והנלפע ד' דהאי מקום שהתחילה למשוך, לעולם יש לדון לכך ולכואן, אבל מסתבר דנספח להיותר חשוב ולא להקל ממננו, וכען

אינו קרום מחמת שכל שפעם אחת שם טרפה עלייה, אינה חזורת להכשרה ולא מפני שישפו לסתור, עיי"ש מה שכתבו בזה, וא"כ מה מהני האי סרכא להחזירה לכשרותה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דויסרין להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחודה לשליישת הוא רוחוק המציאות, כאשר גודע את לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרתי אונה דויסרין להדדי כשרה, ושלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך דתרי אוני דויסרין להדדי, ליל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר דלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם היא ליל בדיקה דקאמר, או"ו מובן וטרפה הול"ל, ועיין ברא"ש בשם הרמב"ז, דעתמא קייחיב, דמש"ה טרפה ממשום דיל"ל בדיקה, אבל סכ"ס יוטר מובן הי' לומר טרפה סתם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין ברא"ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו רביותיהם, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא זיקא לית לו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכה לסבור כן דאי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתיימה בעולם, כמו שבואר לעיל מג ע"א, ועוד קשה על רש"י ומה הוצריכו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל סרכות כשרות חז' מסרכתא שלא כסדרן, שהיא מחדא לשליישת דלא מיחרחש אלא לעתים רוחקים, ולכאו' התייחס אומר לדעת רשי' משום שאר ריעותות דשכחו בריאה תקנו, ויש סמק' זהה ברשי' לעיל י"ב ע"א ד"ה פשת, שכ' שם, ונקבות הריאה ממשום דשכיח בה ריעותא בדקינו וכמו עכ"ל הרוי דנסמר לכתב סרכות אלא ריעותא סתם, אולם לפחות דיל' רעה לפע"ד כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, משום לקמן דר' נ' ע"ב ד"ה מאי, כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, אלא דשכיחן, בדקינו בתריהו, אם לא שנאמר דרש"י גם סרכא כסדרן בעי בדיקה, וזה אינו מכובן לשיטת רשי', דאפיילו לא סופו לפסקוק, לא מהני סתיימה כנ"ל, لكن שיטת רשי' בכל ענפיה א"א להעמידה לפע"ד.

שיטות התוס' דסרכא בין כסדרן ובין שלא כסדרן ATA בא נקב, מחמת שוואבות כל מיני משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להתקף ולקב הריאה, וכסדרן שלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמייכא, אלא כסדרן הוא מחייב לחיתוך, ושלא כסדרן מחייב לחיתוך לנגב, או מגב, ושלא כסדרן דקאי לפי הפשט הפטוט על סדר האוניות, אינו מדויק לפי פירושים, והרי תראה שכטבו "כסדרן" דוקא באוטו עניין שווכבת או אצל זו, ר"ל מחייב לחיתוך, הרי לצריכין להוציא ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עניין שווכבות, אם נסרכו מקרי כסדרן אבל לעומת זאת מרוחה לנו, דשלא כסדרן הוא רשכית, וכסדרן הוא לא רשכית, וכיוז את להשוחטים, ולכן שפיר אמר סתם, דיל' בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אםaire בכסדרן היינו ריבותיהם, וצריך לפרש כמו שפי' ר"ח שהוא דרך רביעית, וכך מרביעיתיהם, ומה"ט אין סופו להתקף, אבל אין לפרש דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן יותר רגילות להיות, ומ"מ טרפה, ומה שיש מן החומר לפי פירושים בלשון המימരין, הוא מה דקאמר לית לו בדיקה, דבדיקה מה בעיaca, אלא לא חיישין שכבר ניקב, אלא שעטיד להנקב, והול"ל הטעם דסופה לניקב, ועקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי סרכא הוא בדבר שחוצה לה, וכן מוחט, ששסופה לניקב, ועיין בי"ד סי' מ' ובפרמ"ג שם בשם הלבוש, שלא מתרפין ע"ש סופה, אך פ' שבודאי ניקב המחת את הלב מעל"ע, אבל כ"ז שלא ניקב און שכן מחראה אבר, ומכח"כ אכן, שהטרפות אינו בנקבת הקромים אלא בנקיית בשר הריאה, וכדקתני במשנה

دلישנא דתנא לחוד ולישנא דאמורה לחוד, אבל לפרש"י גם במשניות אנו מסופקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריתא אזילין לחומרא, ובדרבן לקולא, כמו בכל שפה דעלמא, מה בין משנה למימרא דאמורה, אבל לשיטתו לקמן בלא"ה קושי' התוס' דהכא לך"מ, דהרי רשי' מפרש לקמן דבכל hei דקמיהתי מסתפק אי משערין בשוק או בעצב, וזאת פשוטה דאינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריתא לחומרא ובדרבן לקולא, ואי הוא בכלל או אינו בכלל, וזה ברור, ועיין לקמן דר' נ"ד ע"ב וריש דר' נ"ה מה שכתבתי שם ודוו"ק.

ע"ש גמי הריאה שניקבה רב ושומאל ור"א דאמר קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא עניין הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפייה"מ וכן הוא במהר"מ שיף ז"ל שם, דלא קטני קרומי הריאה כמו במוח, דקטני קרום המוחות, משום דהטרפות הוא דבר הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מותוק הנקב, ואיך עלה עה"ד דחד קרום שניקב טרפה, אלא שראיתני בת"ח כאן של' ז"ל, "הא דלא נקט מתני" קרום של ריאה כדקתני קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבקון ומחרובי בשר הריאה, וכי חדא נינהו" וכו' עכ"ל ולפיطعم זה יש מקום לומר, דהה ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דברי התה"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר"ש דבעי סمفונו גדול, וצ"ע.

לכן נראה פע"ד לפרש, דיל' ריאה שניקבה דמתני' מיר' שהגיע הנקב לבשר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, בדקינו קרום עלין טרפה, מצד סופו לינקב, ע"ג דהמשנה לא קטני אלא עיקר הטרפות שנאמרו למשה מסיני, אבל און מוסיפים כל שסopo לינקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאנו הטרפות בגוף האבר לא פסילין ע"ש סופו, כמו בכיס הורדא דלא אמרין תרי רואין עיי"ש וא"כ ה"ג اي הטרפות הוא בשור ולא בקרומים, לא שייך להטרף בקרום העליון, משום דסוף התחתון לינקב, ובזה פליגו הני אמוראי, اي הטרפות בקרומים או בריא העצמה.

ומזה יש לתמהוה על שיטת התוס' דלקמן, דסרכות מטעם סופו לינקב מטריפין, איך אפשר זאת כיון דליקן בשור שניקב, והבשר עדין אינו מרגיש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוח על הלב באין מפריע, אין כאן מחראה אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפיות שאן מטריפין ודוק'.

ע"ב גمرا וא"ר הני תרתי אונה דויסרין להדדי לית לה בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו רביותיהם עכ"ל הגמ'.

הנה רבים הפירושים במימרא זו, וכל א"א נמצא חומר או בלשון או בעניין עצמו, עד שקשה להכריע ביניהם, ולהלכה אנו מחרמיין בכלל, ואבראר בהז.

פרש"י ז"ל דכל סרכא הן כסדרן והן שלכ"ס מורה על נקב שהיא ונתרפא, והוא קרום שעלה מחמת מכח, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשוכבות האוניות צע"ז ואינו מתרפרקות, והקרום הולך ומתחזק, ושלא כסדרן מפרש רשי', דשתי אוניות החיצונות נדבקו בסרכתא ממשעל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירשו הקשו בתוס' הכי עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מכח ללא דיבוק למא"א, יותר קשה דרש"י סותר את שיטתו, דלעיל דמפרש קרום שעמ"מ

ד"ג מ"ז ע"א א"ז ה' אוני את לי לראייה וכוי' חסר יחר או חליף טרפה, מدلלא החציר וורדא, ע"כ בזמנים לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חיוי בריטיא, ומילא לרבא כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרפה, והה לה"ר אן, ומ"מ אנן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועיין בב"ח סי' ל"ה ודוו"ק, ובvikר הענין של חסר יתר וחילוף, יש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר מתחלת ברייתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר כנטול, עיין ש"ך י"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה' חסר כנטול, לא מצין אלא דצ"ל דוחה בכלכל כל יתר כנטול והוא קיצור לשון, ור"ל יתר חסר וחסר כנטול, כאשר כתבנו לעיל מ"ג ע"א, ברשי"ד ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחילוף בראיה, בכל ריאת שנקבה, והחלכה לא אתא אלא על נקבוב, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר כנטול, ובכל האברים והה בראיה וחסורה ריאת דמתני' כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרון אוניות דלא אתה אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה"מ וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסר מנין האוניות הוא בכל חסירה הריאת, אתה בהלכה בין ח"ט ועיין לעיל ר"פ, דלרמב"ם לשיטות' דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית ל' דחסר כנטול, ומילא גם יתר חסר איינו הלכה, אלא יותר איינו יכול לחיות כמו חסר דמחליש כה האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עיין בהגתה מהרש"ש שם, על הא דכל יתר כנטול, ואי דחוינן דחסר או יתר חיין ימים רביבים, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל ודוו"ק. ע"ש גמר' האי ביני וביני וכו' וקורין לטבחא ע"י עינוניותה דורדא ופרש"י צ"ל אוניה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ"ל הנה מהה ذكري ל' ביני וביני עינוניותה דורדא, הוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שניתה מקומה ותוארה, עיין בס"י ל"ה בהגנה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אדومة ביוטר דע"ש זה קרו ל' וורדא, ולא נאכל בשרא כלל, ואמרתי דיל"י, דבכל הני עינוניים במקום ותואר שהם מותולדה, יש לומר דהאי לא וורדא היא, אלא יתרת אחרינא והוא חסרה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחשרה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיוון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה נדרוש עינוניותה וביני וביני, ובלא"ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אונה קבוע, וכי שכתבו התוס' בדורותם באמות רק חיוי בריטיא היו להם, ומש"ה רבא לא האכירה במניין האוניות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכל הרואה בעיני שכלו היישר את השקיל וטררי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האי ביני וביני, יאמר נא האומר איך נזאת מזה Adams עומדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקרין ביני וביני, וממה דאמר ר'ה לר"א, וקורין ל' טבחא עינוניותה דורדא, ודאי דליך למשמע מנין מיד', דהרי ר'ה לא ידע מהאי ביני וביני כלל, ורצה למיטרף מאן דאית לה, והשיב לו ר'ה, דכל הני חיוי בריטיא אית להו, ולחזק אין יוצא מידי' ספיק דשמא הלכה כר"ש, והוא לchroma ומספקא, אבל עכ"פ הסירכה הוא ודאי טרפה ולא ספיק ודוו"ק.

ע"ב גמר' אמר רפרם, האי ריאת דדמי' לאופטא טרפה, א"ד בחזותא וא"ד בגשתא וכו' וא"ד דשיעא דל"ל חתוכי דאווי

הרייה שניקב, וכל זמן שהקרומים קיימים, עכ"פ שחולשים המה וסופו לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאת משמשת בגין לרוח על הלב כמוז, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב"ב של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתמותה בעוד שעיה או שתיים, שתהה' טרפה והוא תימה رب תא על שיטת התוס', ועיין בעיקר י"ד ולקמן מ"ח ע"א בחודשו.

ודע דבין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המדברים האוניות יחד, ולא מחוטן דקיו הנמשכים מאותחת לחברתה, דוק ותשכח, אלא דהרמב"ם והטור אחורי כתבו דחוות הנמשך וכוי' ואפי' הוא דק ביותר הוה סרכא והנה לדעת רשי' דסרכא מורה על הנקב, אפשר דגס האי חוט דק, כן הוא מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להחפרק ולינקוב אין אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבעמה תוכל לפסקו, שבתון תינקוב הריאת ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול לנשות את זאת אם יתפרק האוניות מוזדי, אם יופסק הסירכה או תפרק עמה קром הריאת, אלא דהרמב"ם מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבוק ממש ומאחת לשליישת כדעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה"ח, והוא מימרא דרבא, ולהני חוטין היה סגי לחותכן ולבדק בפושרין אם אין נקב, אלא דמצד המנגה אוסרין אותן, כן כתוב בפ"י א"ז עי"ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרכא שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרון הכי ריבוטי'יו, ר"ל רגילה לבוא בלא נקב מהמת הפשטות הליה והזיהה, וכמוש"כ התוס' בכל הסרכות, וזה השיטה היותר מתΚבלת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסרכא היוצאת מכח הזיהה, אינה מתדבקת אלא כסדרון, וסרכא היוצאת מותוך ליהות הנקב מתדבקת דוקא שלא כסדרון, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועכ"פ היצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפות הסרכות חותם החומרה עליה, ועכ"פ אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאת שניקבה, א"א להעMISS בה סירכה של התוס', וסירכה שלא כסדרון של רשי' בלא'ה אינה שכיח כל ממש"כ לעיל, ולכן אני תמה אקרה על רבינו הש"ד ז"ל, שכתב ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרכא גמורה שלכ"ס ודאי טרפה ולא ספיק, ואם היה כדבוריו, אז לא הייתה דברה התורה מדרושה משועם דדיירה בהוויה, כמוש"כ הרמב"ם, אלא מסרכות שהמה המכויות כ"כ, עד שהוחרכו חז"ל לתקן בדיקת הריאת, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרצה, טרפות אלפים בהמות על סרכות הריאת, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמהות מותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאת שללה סרכוה, ובר מכל הלין טעמן שכח הש"ד דאיכא תנא ר"ש במשנה, דאית ל' עד שתנקוב לבית הסምפונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, יכול נפה בבירא כמובן, והרי לקמן דף מ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלכה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלכה כר"ש, והוא לחומרה ומספקא, אבל עכ"פ אין יוצא מידי' ספיק דשמא הלכה כר"ש, ואיך כ' הש"ד טרפות הסירכה הוא ודאי טרפה ולא ספיק ודוו"ק.

תוס' ד"ה אין מקיפין בבעיה, כשניבורה היכא דלא ממשמשא ידא לטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דפשיטה דבואה יהודית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת רשי' דלקמן כ' ע"א, דמקיפין רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא"כ ע"כ מיררי הכא דיש להבאה זו תרי בוועי, לכן כתבו דבתרי בוועי נמי כשר אס לא סמי' להוזדי, והכא ברוחקים מיררי, שוב ראייתי במחרש"א מהד"ב שנטעורר על דברי התוס' והנחים בצע".

רש"י ד"ה המתינו לו. אכן לך דבר שעומד בפני עצמו "פ' חוץ וכו' עכ"ל. שמעתי מקשין, תפ"ל דאפשר היה מחויב למסור נפש גם על שאר מצוות, אבל לא نفس חבירו ואיך יביא את התינוק לידי סכנה בשבייל המצווה שלו, ואני זה כלום כי המצווה על הבן אלא דוחא לאו בר הכי הוא עתה שכן מצווה על האב או על הב"ד ולשיגdal באמת מוטל עליו המצווה, כן הוכחתו ממה שפסק הרמב"ם בהל' מילה פ"ב ה"י, הא דרבא פסחים נ"ב ע"א דאמר ערל הזאה ואיזמל העמידו דבריהם במקומותCRT, הרי ذكري לי מילה בזמןה עשה שיש בה כרת וдолא כרשי" בסוגי' שם דפרש דעARB פסח קאי עיי"ש דא"כ הוויל לרמב"ם להביא האי דין בהל' פסח, וע"כ דס"ל דלulos המצווה על הבן והוא עשה דברת גם מלא בזמןו אלא בתורת זיכיה מלין אותו האב או ב"ז ובמ"א הארוכתי בא, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה בל"ה לא היינו מחויבים להסתכן הילד אפשר בלא דרך דוחי בהם ולא שימוש בהם דרך עבר בקום ועשה בעין לתת כל ממוני כדי שלא לעבור אבל על מע"ש שהוא בשוא"ת, איפלו ממוני הרבה איינו מחויב לפאר, וממש'כ' שאינו רשאי להסתכן בנפשו, ולמה לי לרש"י להא דין לך דבר וכו'. ואולי במצבות מילה שאיני דבלאה"ה דרשו עליה הקרה דעתך הילד אפשר בלא דרך גרדו וחסר הכל צ"ע ודוק".

תוס' ד"ה שלישי הביאתו לפני, נראה דבר דברתי זמני הזה חזקה הרבה, מדאם המתוינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה מההרשות"א זל ומה שתירץ דר"ג גופא רק עיי' מעשה זו נתברר לו אכן למול האדום והירוק, זה פלא והפלא.adam לא ביראה לי מוקדם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיוביל דמן, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמותו מסיבה אחרת מתו, והוא לבgi האי שלישי מתו אחיו מלחמת מילה ואולי ייל כיון דחזי דהני אדומים ומתו, מסתבר לומר דהא גרמא, מלולות בחולה שאין ידועה לנו, צ"ע ועיין בח"ק ז"ל ודוק".

דף מה ע"א גמר' אר"ג ב"מ אר"ג, ריאת הסמכה לדופן אין החושין לה, האי סמכה סרכוה קامر וכפרשי" דבוקה בצלעות זאת א"א אלא עיי' סיירא, ובש"ס וילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושיתן טעם למה שינה ר"ג להחליף סרכוה בסמכוה, ונלעפ"ד דהוא כדי לאשמעין דמייריהaca שלא במקום ריביתא, וכגדתרא לפקוד דהינו במקום שאין הריאת סמכה לדופן, רק נסמכה עתה עיי' סיירא וזאת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאת הסמכה לדופן, כלומר שנסמכה לדופן, עיי' וכיוצא בזה נאמר ותבחר לשון ערומיים, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל, שמחליך בעין אחר בין סמכה לסרוכה.

והנה בסוגי' זו רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידרים והאריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מtopic סוגי' זו נפרקת שיטת התוס' טרפות הסיירא מטעם סופו לינקב הואה, ולית נגר ונגר דיפרקיינהו, דמה שמחליך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרכוה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דבר הארכתי בעיקר יוד"ד להראות לך דין להתריף ע"ש סופו אם לא שכבר נחללה האבר ונחלשה כ"כ, עד שראי לומר עלי דמחסרא אבר, דכן יוצא מפורש מtopic סוגי' דמסוכנת לעיל ל"א, דמסוכנת, אף דבטח תמות מלחמת החולוי או אפיקת הכה, כל זמן שאין כאן חסרון אבר כשרה, ואני טרפה דאסרין ע"ש שסופה למות, מושם דמחסра אבר, כן מבואר בגמי' ועי"כ כוונת הגמי' דמחסרא אבר עתה, די שסופו להתחסור,

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' ה"ב בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי דאחרינא, אבל בהא דשיעא דל"ל חתיכי דאונן בלא רפרס, הלא חמשה אונן בעינה ולהאי לית לה, ותיתי לי כי קימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי דא"כ מ"ד דשיעא רפרס מאין קמ"ל, דהרי אפשר חסר אוננה אחת טרפה, וע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק ביניהם, עד דוחוץך להשמיינו דשיעא כולה נמי טרפה, והדרה הקושי לדוכתי, אבל הנפלע"ד דבאמת בזה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשיעא, דלא על חנס בקשרו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשמעותו וצדומה, והניחו היותר מסתבר דשיעא, דיש לו סמק' גדול בדربא עכ"פ, דבעינן ה' אוננות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא וק"ו מחסירה אוננה אחת, ולגביה את הלכה כרבבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשיעא ודאי הוא, ואני ספקא הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיון רfers.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מtopic סידרו של רבינו הרמב"ם ז"ל, דביהל' ב' כתוב, חסר מניון האוננות וכו' טרפה, והוא מירוא דרבא, ואח"כ בה"ז כתוב נמצאו שתי האוננות כאגיה האחת ואין נראות בשתיים טרפה, והוא יוצא ממורא דרפרס דדמי' לאופתא, כאשר כתוב ה"מ ואח"כ בה"ז, נמצאת כולה שתי ערוגות ואין לה חיתוך איזנים, טרפה וכו' עכ"ל הΖבוב, ותמה עליו ה"מ דלמה הקדים דין דשת' אוננות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא לדין אופתא עצמו, והניחו בתמיא עיי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח"ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דרפרס דשיעא, אבל הא דשיעא נלמד מרבה דבעינן ה' אוננות, ומילא שתיים כאחת וממש'כ' ערוגה כולה שאין לה חיתוכי דאונני טרפה, וכן אחר דין דחרס אוננה טרפה שהוא מפורש במשמעותו דרבא, כתוב דה"ה שתי אוננות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואח"כ כ' דcola ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ו מעתים, אלא דלאפוקי ATA, ממאן דמפרש אופתא דרפרס בהכי דלדידי" דע"כ מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא כולה טרפה אבל שתים לא, דרבא ליכא למילוף, ורפרס דוקא ריאת כולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסקינו כוותי אלא כרבבים דחולקין וסוברים דשיעא מרבה שמעינו, ממילא הון כולה והן שתי אוננות דשיעא טרפה, וכל זאת משמיינו הרמב"ם ז"ל, עיי' שישידר תקופה די וDIST אוננות אדם היה מהפך הסדר לקבוע תקופה דין דשיעא תקופה, הוה מצין לטיעות דפסק כמ"ד דשיעא מופרט נלמד, ולומד אופתא בשתי אוננות מכליה אופתא, וזה אמת לאmittio, בס"ד.

ומזה יש השגה על פסק האחוריים להקשר בשתי אוננות הנראות כאחת עיי' סמפון שבתוכם, ומחלוקת בין כולה אופתא למקצת אופתא, דליה יש מקום להאי מ"ד דרפרס דשיעא קאמר, אבל מאחר דהרמב"ם פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד דין דשיעא ההן בשתי אוננות והן בcola מרובה, אין חלק בשום אופן בין שתי אוננות לכולה ערוגה וגם זאת אמת לאmittio ודו"ק.

ע"ש גמר' ר"ח חלש וכו' ואיתוי קמי' ריאת שנסכחה בקיינו ואכרה, א"ר והוא דקימי' סמפון, מנא ידיעין, מיתניין צעה דקוני' וכו' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה צו יש להזכיר, או איך סיפר לנו סתם דר"ח אכשרה והעלים מתנו בדקה תקופה, או שציווה לבדוק אי קימי' סמפון, ועל ר"י דאמר נמי סתם ריאת שנסכחה בקיינו כשרה, יש לדוחק לאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשחק ולא סיפר לנו בדקה תקופה, והי' נראה דהאי בדיקה אינה מעכבת, ולחומרא אמר רבא צ"ע ודוק".

לשםא דרך הושט נכנס המחת לריאה, אבל כי ניחא ל' לומר גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט ואתאי, אלא טרפי מטעם חסרונו בפנים דש"ח לדידחו דז' בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דחץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחסרונו בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאה שנשפכה כקיתו מעשה רב וה' שם ר'ח ור'ג וכל גдолיל הדור ושתקי לי' וכן ריאה שנימוקה התיר ר'ג ותני' כוותי' ולית כאן ספק לקבוע ההלכה במכשוריין, אבל אי נאמר דזוקא במחט פליגו, והני דטרפי חשו משום דרוב נבלעים דרכ' החושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירה לנ ההלך תא כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר'י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותי' מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפוסק קר'י נגד ר'ל להקל בדאריתא והרי תרא דרש"י ז'יל לא סגי לי' לקבוע ההלך תא כרבנן דמכתשי עד דמצא עוד טעם משום דר'א ור'א בשיטתייהו דמכתשו איזלו ומעתה הכי פירושא, ולמא דבחסרונו בפנים פליגו, ר'ל דמלטעם חסרונו בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע אכן הלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט ואתאי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרן דמכתשי כמש'כ ר'ש'י ז'יל, ועתה תרא כי לא חנים קבע ר'ש'י ז'יל כאן ההלכה שאין דרכו בכך, משום דשייך זאת לפשט הסוגי' כנ'ל, ובכ'ם שתמצא ברש'י קביעת הלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי ר'ש'י לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטרוי' ולא לקבוע ההלךות ודז'ק.

ע"ש גمرا' האי בחברו אמרו, ופרש'י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רק נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפינים בפה"מ במשנה בתאמת כתוב והגיע הנקב לבשר הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו לי דבהרבה מקומות לא תבצבץ הריאה אף שנקרעו הקромים, ועמדתי משתומם,adam כן הוא אז ודאי כיון הרמב"ם ליה במא שכותב והגיע הנקב לבשר הריאה, אלא שבחבورو לא הזכיר כלל מזה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חברי' דמגין עליה, ואמר ר'א טרפות קמדmittah להדי, אין אמרום בטראות זו דומה לו שהרי חתכה מכאן וטרפה וחחכה מכאן וחיה, והוא בעיני הספר החותום, דהתרפות עצמה ודאי אין לדמות, דהרי ראיינו חדש ננד השכל דחוות למטה במקומות צומח הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל כאן מהגנה המדובר, ומספר מצי לחזור ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא לחייב כי הכתנתא רק וסותם והסימפוני קשה ואינו סותם כאשר כתוב ר'ש'י ז'יל, ולא לעשותוchk שיאין להרהר אחריו והוא פלא והפלא בעיני עד שנלעפ' דזאת הי' מכריח את הרמב"ם ז'יל לפרש הא סוג'י באופן אחר, ז'יל בפ"ז ה"ג "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפילו ניקב לחברו טרפה" עכ'ל וכבר תמה עליו הראב'ד וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוגי' דאמרה דזוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע"ד הרמב"ם מכח קושי' הנ'ל היה מפרש הסוגי' הכי, דהא דמשני האי לחברו אמר אין הכוונה כפרש'י דחברי' קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי אינו מגין כמו בניקבו הקромים בחוץ דאיינו מגין (ועיין בלב אריה ז'יל שנתעורר ג"כ על ז') אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דזוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא משום זהה מגין וזה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק' על זה מהדורא דכנתא דמגין ולמה לא מגין גם הסימפוני על חברו, ע"ז מתרץ לו דאי לדמות טרפות להדי' דכאן הטרפות כן הוא לדהדי' חברי' טרפה ולא מהני הגנה דסימפוני, ולהדי' בשרא ע"ג דספוגי ולא היה ראוי'

הינו מסוכנת, ואי נבלה החמורה אינה אסורה ע"ש סופה, טרפה הקל מינה לא כ"ש, ועיין בפרמ"ג סי' מ' במשמעות זה אוט ד' מה ש' בשם הלבוש לענין מחט בלב, דשאני חסרונו בגלגול וסירכא בראיה, דהוא דבר המחדש בגופה, משא"כ מחט בסימפונו דבלא דאי להטריף משום דספוגו לנקב, וקורט של חתיתה דאסרינו משום דספוגו לנקב ה"ט, דה.initial כבר לשרו' בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספקacial וחרונו גלגולת צריכין לומר דכבר נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקובים, דאל'כ לא נדע מה בין סירכא למחת, ועיין בפרמ"ג שם ובסוף פיתחו לסי' ל"ט, שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מצי חי רק עד י"ב חדש או עד כ"ד חדש, ואני אומר דא"א לומר דaic טרפות דמציע לחיות יותר מיב'ח, דא"כ גם מחסרא אבר רק לאח'ז, וזאת א"א דהרי בעין מחסרא אבר עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרן, עי' שימוש דספוגו לנקב העורות כ"כ עד שחשובים ננקוב, וכמו בبشر שרופא גורדו דחויב אינו, ותדע Adams נאמר דרכ' משום דספוגו להתפרק ולינקב העורות טרפה, הלא ידועה דבקל נוכל לחזוך בין הצלעות כאשר הרופאים עושים מעשים בכל יום, ולפרק הסירכות מן הריאה, והרי אמרו כל Dai בדרוי לה סמי וחיה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין קו, וכן רשב'א מכיר נחתכו רגלייה משום דיכולה ליכות ולחויות, ואיך נטרוף הסירכא שבקל נוכל לשלקה משום דספוגו לנקב העורות גופה, ע"כ משום שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפילו נטלק הסירכא ממנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרים אלא בبشر הריאה שניקבה כדמשמעו מלשון המשנה, וכփיה"מ לרמב"ם, ג"כ נפרכת שיטת התוס' דז' גם החולשה שבעורות נמי לא מהני להטריף עי"ש, אבל התוס' ע"כ סברו' דהטרפות בעורות גופא, ע"כ משום סוג' ז' מוכחת דמשום סופו להתפרק אין זה סתימה, ועוד AI דחיישין שיטת התוס' וזה'ק.

ע"ש גמי' ריבר'י הוה קאייל באטרוי' דר'י בשוקא Datbhui, חזינהו להנק דק"י מין צמחי' צמחי' אל' לא בעי מיר אומצא וכ'ו' ופרש'י דרוצה היה לדעת אם יכירנה אס לאו, ובхи' ק"ז ז'יל הקשה מ"ש מהני עובדות דברת הכא, בהני דק"י מינ' קנדי טינרי דקאמר מדמחלתפי שם ולא אמר להו מידי, ש"מ דכשרים, ולמה הוצרך כאן להאי הערמה כדי לידע דעתו של ר'י, עי"ש שנדחק ליש'ב, ולפע"ד נואה פשות דהני צמחי' שמהו מורה או בועות קטנות אפשר דבחעbara בעלמא לא הכיר בהם, משא"כ קנדי טינרי שפרש'י צמחים גדולים וכבדים וטנרי עוד יותר גודלים מהם וכן הוא בראש'א'ש דאל'ו קטנים ואלו גודלים, פשיטה דנפלו עבini כל עובר דרך שם, ואולי ר'ש'י ז'יל כיון בפירושו זה ליישב האי קושי' של ק"ז ז'יל ונכון הוא ודז'ק.

רש'י ד'ה קרים אבל סתיימות דפונ סתיימה מעלייתא הוא, עיין הגות מהרש'ד דר'ל דע"י הסביבה אגלאי דההdown ה' סמוך והוא סתיימה דמעיקרא, ולא ידעתלי למה נדחק בהז' דמה יענה לדעת ר'ש'י בסירכא מחייב לגב או מגב לב בתרי אוני' דסירכא להדי' דמקרי' כסדרן וקשר ודז'ק.

ע"ב גمرا' איתמר מהחט שנמצא בראיה וכו' לימת בא קמייפלאו דמור סבר חסרונו בפנים שמייה חסר ומ"ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס'ד דבחסרונו בפנים קמפלגו דז' הו"ל לאיפלו בפשט דחסרה ריאה שבמשנה, אי חסרונו בפנים קamar וכרבנן או חסרונו בחוץ וכרכ'ש כדעליל, והנפען' דזודאי גם בס"ד ידע דנקט פלוגתא זו במחט בריאה כדי להשמענו דמן' דמכתשי לא חששו

קפסיק לי, ובישיבת האחونة נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בוגמי' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם האי הלכה היתה רופפת בידם עד הישיבה האחونة, ור' ביבי ור' ב"א אמרואין בתראי סברו דהלהכה קר"ש, וכן נראה דסבירו רביה בר תחליפה ור' ב"ר אבא דמפרשוי דברי ר"ש דלטפונו גдол קאמර, והמה בשם רב אמרו לAMILתיהו כדעליל מה' ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הכריע בגנדו, מעתה יש לחמו על כל הגני טרפיות, בריאה, סיירות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בוגמי' נימא דהמה דלא קר"ש, לדידי' בעין עד שתינקוב לבית הסטפונות, דכל הגני משום ניקבו הקורומים או סופו לנקב טרפה, דלא שייך איליא דר"ש, ואיך לא נמצא דמசיר בכל אלו, משום דסובר הלכה קר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סיירקה דשכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהלהכה קר"ש, דבעינו נקב עד הסימפון הגדל, כמו דמצין בניטל האס בסנהדרין לג' ע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים בינהן דחו דבריו, משום דהheid תודס הרופא, דאין פרה וחזירה יצאות ממצרים, שלא ניטל האס שלה, וכי שם רשי' ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכוויות, דמעולם לא שמענו דמתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאה שלה הייתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع ענין זה את ההלכה, וכבר העיר בשוו'ת מהר"ס שיק ז"ל חשי' ס"ז ע"ז לעניין תחיבת הcarsוס הרגיל בבהמות עיי'ש.

אולס אחר מן רב נתישתי בדבר דלפי מה שמויק מתני' או שחשורה אליאב דר"ש, כתבו התוס' במשנה לעיל, דבחסרוון כ"ש מודה דטרפה, האי כ"ש דקאמרו התוס' בגם' ליטתא, אלא כיון דלא אייתפרש בגמי' חסרוון לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפיקו חסרוון כ"ש קאמר, ונראה לומר דהאי חסרוון לאו בبشر הריאה בעין, דלא מסתבר כלל דחסרוון כ"ש בبشر, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרוון פנים לא שמייח חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוון יותר מרביות בעין, אלא ודאי דחסרוון מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה קתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאור' נראת להיפך, דהרייא השניקה קתני וכבר הבאו כ"פ דברי הפיה'ם ודברי המהרא'ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקורומים הרי ניקבה הריאה דספוגי היא, ולعلום ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשורה אריה קאי ולא אקורומים, ומחייב' אי אליאב דר"ש, דבנكب בעין עד הסימפון, איך נפרש או שחשורה הריאה על הקורומים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בبشر הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקלב דוחק בעין עצמו, וכן נחלייט דר"ש בחסרוון כ"ש שבעורות מודה דטרפה, וא"כ גם לדידי' אייכא סיירות ומראות המטרפות כי מקום הסיירקה והמראה תופס מקום, ואייכא כאן חסרוון בעורות, ואפיקו לרשי' דסירaca מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה אינו בל חסרוון כ"ש, וכןו דאי או שחשורה דמתני' דלא קר"ש, אלא מייר בחסרוון בפנים או כמש'כ' הרמב"ם בפה'ם בחסרוון אוננות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרוון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה ברור דכל הגני אמרואין דס"ל דהלהכה קר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבי במתני' קתני, או שחשורה אליבי', אבל לויל זאת מהיכי' תיתי יפסקו קר"ש נגד סתם מתני' באיסור דורייתא, וא"כ ממש'ג' ליאقا כאן חולק על הגני סיירות ומראות, דאי או שחשורה דמתני' קר"ש, ואז הלכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרוון העורות כ"ש, ואי דלא את' האי שחשורה דמתני' קר"ש, ואז לא מודה ר"ש בחסרוון כ"ש, אז בלאה אין הלכה קר"ש, וכלפ"ד ליישב הדבר כפי חומר העצום שב'ו ודו"ק.

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין

להג' מ"מ אינו טרפה מאיזה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתיכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפילו ניקב לחברו איזו ר"ל דלהדי' בשרא מאש'כ' דטרפה אלא אפיקו להדי' חברו דיל' דאיכא הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעתי דהשון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה דבלשון הרמב"ם אין לדחוק אבל אין כלל שאין בו חוץ ודוו"ק.

ע"ש גמר' הא מחותא דאישתחכח בחתווכא דכבדא וכי' אל' ר"א אלו אישתחכח בשרא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאани דאישתחכח בשרא דלא חיישין כלל דחאה דרכ' בליעת הפה, אלא אמרינו דמחוץ אתה ע"י חיכון בכותל או בקרקע, ועיין בראש' אפיקו בקופה לצד החלל מכשרין משום דע"י שמתחכת אף הקופה עוברת דרך עובי העור בשער וא"כ איך מדמה מוחט בכבדא, דודאי דרך בליעת הפה אתה לתוך הנגר מוחט בשער הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מוחט בכבדא טרפה משום דروب נבלעים הם דרך הושט זורק באליםמא ובקופה לבר מכשיר, ואיך קומתמה על מר בר' דרי' דסביר למיטרפי, ודחי' לי' באלו אישתחכח בשרא דאין לה שום דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוו"ק.

רש' ד"ה נקובי ניקב, בסה"ד והלכタ כהנץ רבען דמכשיר וכי' ועוד דקם לי' בשיטתי'יו ר"א וכי' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דר' אש' דאית לי' כרבנן דמכשרי, דהא בכבדא בקופה לא גנו מש'ה מכשיר משום דא"א דעובר בקופה את הכבד שהוא ולכנן אמרינו דרך סימפונות אתה, אבל ברייא דרכ'ך דלא מחקינו בה בין קופה לבר או לגוי, מצי להיות טרפה לר"א, דאפר' דסביר כרבנן דטרפו, משום דروب נבלעים דרך הושט, ויל' ודו"ק.

ד' מ"ט ע"א גמר' הא קשיטה דאישתחכח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דזיטה מיבצע בעז ופרש'י, ומאן דטרף במוחט טרף נמי בהא, והקשה המהרא'ס, דהא הכא בכבד קיימין וכו' ומסתמא נכסה המוחט דרך הושט לכבד, כי בכבד לא שייך בדיקה שהיא שלמה, ות' כיון דאישתחכח במרה הו"ל כסימפונה רבה בכבדא וכו' עכ'ת' ד, ואני תמה, דא"כ הלא יליכא מאן דמטרף בהא, דהא אמר לעיל שקיים גילמא דטרופה, אבל לפע"ד נראה לפרש, דניהם דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחיש שדרך הושט במוחט ברייא לשמא הבריא, ומטריך משום דROAD נבלעים דרך דרכ' הושט, הכא מטריך מטעם שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעיל לא חייש לשיטת רש'י, לניקבה הריאה והדרה המוחט, אלא דחיש שדרך הושט נכסה לריאה, שאני ריאה דרחה, משא"כمرة קטנה שקורובה לניקוב ע"י הא קשיטה דזיטה, ואס כנис דברנו, מישוב בה גם קושי' התוס' שהקשו על פרש'י, דא"כ הוה דלא כהלהכתא, דאנן כר'י דמכשיר לעיל פסקין, ולפי האמור ניחא, דיל' דאפיקו ר' ר'י דלא חייש לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש דדרך הושט נכסה ברייא, דהוא חשש רחוק אצלו, דניהם דרוף נבלעים דרך הושט, אבל כל הנבלעים דרך הושט הולכים לחוץ דרך הרכשתא כدرיכס, ואפיקו מוחט אם נתעכט בהליךתה לקוץ נתחבה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח היראה, משא"כ כאן במורה שפיר מצי' חייש לשמא ניקב והבריא, ותדע דלעיל דף מג' ע"ב רצח לומר, נמצאת אitemר ודחה לי' דכל הגני חיוי ברייא קוצי' אוכלי, וא"כ במנצ'א במרה דלא שייך האי סברא, למאן דחיש בישב לו קו'ץ בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחיש במנצ'א במרה, לשמא נקב והבריא, כיון דוערה דק מעד וצר מעד המוקם ודוו"ק.

ע"ש גمرا יתיב ראב"א קמי' דר'יה ויתיב וקאמר א"ר מלוך ארישב'ל הלכה קר"ש וכו', ואין הלכה קר"ש, ופרש'י ז"ל גמר'

הוא" עכ"ל כוונתו דלא ר"ז לא בירוא לי' האי טעםם דלא מהדק כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימת ירכים בחלהות או דופן ברייה, שהם שני אברים, מחלב הדבק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הני דלא סתמו, משום דקשין הן, ומסתמא קושי מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, ועכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי לי' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטה, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, ודוק".

תנוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר דרבא נמי חזר בו, דקאמר لكمן חמוץ ובר חמוץ חד סתים וחוד לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן ע"ז ע"א מצינו עוד הפעם, דרבא סמך או"י מטעם דהתורה חסה על ממונים של ישראל, לצרף גידין הריכן להיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השיב לו ר"פ כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפ"ע"ד נראה דחתם כיוון דבאמת ר"י הדר לגבי ר"ל בגידין שsspונ להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד יחיד שנדחה, אישתיק והדר ב', אבל הכא נסמך אר"ש במקומות רב, ומושום דחית' לא חשיבא לי' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל"ב ע"ב ולקמן שם שכטבנו בה ביתר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנות גילי מושום דסמק ארבים נגד יחיד, ומ"מ דחה לי' רגצ', ר"ש וסכנות נפשות, כי במקומות סכנה יש לחוש גם לדעת יחיד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאיתרבה, מדמסופק רב בחימצא ובר חמוץ, הי' סותם, עכ"כ ס"ל חלב טמא נמי סותם, ע"כ ידע, הי' חמוץ והי' בר חמוץ, וכ"ו עי"ש, וכן כ' התת"ח, ולא ידעת מה לאי' אריכות הלווי, דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חמוץ, הויה לי' להוכיח זאת מכח הדיון בסתים ולא סתים, דהרי דאייתרא אינו תותב, ודאשתחא תותב, וכן הקשה התת"ח, דמה לו לאתוני היא דר"י דיאינה מיכל קאכל' וכו', כיוון דאשתחא גרעיני טפי דתותב, כפרש"י, ופשיטה דאשתחא הוא דאיינו סותס, ודאייתרא תותב כל סותם, ומכח חומר קושי' זו כתוב, דאי לאו דר"ג הוויא דתרוריה מותרין באכילה, וסבירת רשי' דאשתחא דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעוטה אחרינא חד לא סתים, עי"ש, ואני תמה, ודזאי אמת הוא, מש"כ רשי' דאשתחא תותב קרום, ורק באטען מחובר, וא"כ אפילו שניהם מותרין באכילה, וכליישנא בתרא דלקמן, דבאשתחא פליגו, סכ"ס במקומות דתותב איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תלי' מלטה, ועין لكمן בתוס' ד"ה ודאייתרא, ובגהגת מהרש"ש, וא"כ רבא דלא ידע עכ"פ מושום ריעוטה אחרת, וידע דתותב קרום מה לו להסתפק, וספקו גורו יותר מספקו של ר"ז דלעיל, דמסופק בלישנא דרב, אבל רבא אפילו שניהם מותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להסתפק, semua דאשתחא דתותב יסתום ודאייתרא דיאינו תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפ"ע"ד להתריך הקשר הלאה, שכבר הבאתី לעיל דפליגו רש"י ורmb"ם, בטעמא דחלב טמא דאיינו סותם, דלרשות"ש" משום דיאינו מחובר בשער יפה, ולרmb"ם משום דהקרום המפסיק קשה ואינו סותם, והנה דאשתחא כי' רש"י, דהאי נמי לתותב דמי, דיאינו מחוחר אלא באמצעות הקשת, ועין בהגות מהרש"ש על התוס' ד"ה ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבערבה אכןו גם דאשתחא, מיסתם נמי סתים, עכ"כ צ"ל דלאו תותב כי' הוא גם בצדדים, ולפ"ז הרבה מוסופק בטעמא אי כרש"י اي כרמ"ם דלרשות"י משום דאשתחא דמי לתותב, עכ"פ אינו מהדק כי' אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרמ"ם משום דהקרום קשה, הנפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואין

התמיה שליל דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשון זה „הריא שニקבה או שחסרה“ היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הци, הריא החינו קרומי הריא ומפני שהנקב מגיע לבשר הספוגי קרי לי' ריא שニקבה, ואו שחסרה חסרון בפניהם אמרו, ור"ש לא ניחא לי' לומר דריא קרומי הריא אמרו, וכדקדוק המהרה"ס שין, דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעד הסימפונות תירוץ לתמיהתוי ודוק".

ע"ש גמר' דתני' כה תברכו את ב", ר"יש אומר למדנו ברכה לישראל מפי הכהנים, לכחנים עצמן לא למדנו וכו', ולכארוי יש לתמונה על קושי' זו דהרי לכחנים אין חלק ונחלת הארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דגון תירוש וצחר שלם, והאי ברכה לישראל הוא עיין אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברך את העם, יברך וישראל כפרשי' עה"ת שיתברכו נכסיהם והי' נשמרים מן המיקון, וכן יאר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, שתשכנו בטח שאנן והשקט, ובאישור וטובת האומה, ממילא מתביברים כהנין, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפ"ע"ד ברכה הנזכרת לכחנים, היא שיצלחו בתורה ויזכו לאורה האמית', כדי שיידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומם ולבריות, כאשר כל ת"ח צריך להתפלל ע"ז בכל יום, יה"ר שתAIR עני בתורתך ולא יאמור פי דבר שלא כרצונך וכו' וע"ז קשא ברכה לכחנים עצמן לא למדנו, ודוק".

תנוס' ד"ה, והקב"ה מסכים על ידם, ולר"יש לא איתטרך קרא להכי וכו', וזה דוחק, ולפ"ע"ד נראה דגס בזה ר"יש כהנא מסיע כהנא, כי לכארו" דברי ר"ע דקאמר מפי הגבורה לא למדנו צרכין ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפי הגבורה מ"ש האי מצוה משארמצוות למשל הקב"ה ציווה לעשות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנה, ר"ל שלא יפול רק מי שראי ליפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן כהן לשכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ו וז"ל, הקב"ה ימצאים ראיים לברכה ישפיע עליהם, ואם חלילה לא, אבל העניין יתבאר, ע"פ מה שכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ו וז"ל, כהן שלא ה' לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקך במצוות, או שהי' הבריות מרנני אחריו, או שלא היה מ"מ בצדך, אין מונעים אותו וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועיל ברכת הדירות זה, שאינו יכול הברכה תלוי בכהנים, אלא בהקב"ה שנ' ושמו את שמי על ב' וαι אברכם, הכהנים עושים מצוות, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל כל חפציו" עכ"ל הזרב, ולדבוריו כיוון אכן ר"ע בשאלתו, מפי הגבורה לא שמענו, כלומר שלא תאמיר שיש כה בכהן המברך מצד לידתו, יה"י מי שיחי, דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפו' טוביה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכים, אבל חלות הברכה תלוי בחפציו ית' ולא בכהן המברך, זאת דעת ר"ע מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר"יש מיחוסין כהונה, מסיע כהנא, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכחן המברך רע אהרן קדוש ד' ע"פ שמאך עצמו אינו ראוי להאי איתטלא ודוק".

ע"ב גמר' בעי ר"ז, חלב היה Mai, דזקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, משום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי לי', וכי האי ממירא דרב זהה"כ הוא שאין לדריש טעמא, הן אמת דאבי מהדר לי' כן, אבל איך עלה ע"ד ר"ז למיבעי כלל, וכפי הנראה רש"י ז"ל הרגש בזה ומש"ה כי' ז"ל, „ולהא דבעי הך בעי, לא אפשר לאי' אכת' טעמי" דרב Mai

דור' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמר ניחא עכטד'ק, ואינס מובנים לי כלל, דע"כ הכא לא איזל הסוגי' כהך לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודור' אבינה מאי, דזהו נמי שייך בדרבה בר"ה, דאמר מפרעתא, כמו דר' אסי אמר מן המיצר ולמטה, והוא פלא. וראיתי בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמוהרשה לשיטותי איזל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה"ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איך באנייהו טובא, לענין או"ב וכסה"ד וחלבה וביצתה עכטד'ק, במחכ'ת, טעות פלטו קולמוס, דלענין הלב וביצה לא נקל בנקה"ו גנד שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקת הושט גם המהרשה מודה דזהו נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרוי נפ"מ אי נדון כושט או כרסס לבגי פסוקה, אבל חוץ מזה גם גוף הדבר ליתא, דגס בל"ה ר' אבינה אין כאן משום נקה"ו דתהי נבלה, דהרי לעיל מקיים האי לישנא, דטפח בשוט סמוך לכרכס, רק בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיתה אמרו שם אינו אלא עד שישעיר, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה משום נבלות דלאו מקום שחיתה הוא, כמו בטורבץ הושט דנקובתו במשחו מצד נקה"ו, וענין שחיתה לאו מקום שחיתה הוא, זה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום איני לישב קושי' המהרשה (דכפי שבירנו אין בת' המהרשה'א ולא בח' החת"ס כדי להעלות ארכיה), דהנה תראה לעיל דלשמהאל תורבץ דלאו מקום שחיטה הוא, ומעתה לשמואל ה"ה האי מקום שיעיר, אם אינו שייך לקרס הפנימי, נמי בפסקה ברובה הן אמרת דיש לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ הושט הו בכל סימנים שנדרלו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא דיל' דלמدين למטה מלמעלה, דס"ס הרוי נפסק הושט מן האבירים הפנימיים, ואם לשמואל כן הוא, גם לרבי קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר יחזקאל, דאמר לא תצתי להני כלל דכייל וכוי' והוא ס"ד דrab תורבץ במשחו, משום דזהו מקום שחיטה, וא"כ למטה במקום דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנكب פסול בו, רק פסוקה ברובה, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, دق"מ שאין מקום שחיטה הון בשוט והן בגרגרת ברובה טרפה ולא בנקב, ולכן ספיר פריך, ודור' אבינה מאי, כיון דלכ"ע האי מקום שישעיר לאו מקום שחיטה, נדונו ברובן, אי לאו דזהו קרס הפנימי, שוב ראייתך דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כי הודה איזיו דרמי בי"ס"ל, דrab תורבץ הושט מקום שחיטה, וכל שאין מקום שחיטה בהלהם"ס, קרס הפנימי שניקב על האי דלמא הילכתא נאמרה הללמ"ס, טפח אחרון בשוט, דבלאי' היה תדוון הושט לענין טרופות כמו תורבץ וכוקשי' המהרשה'א, מה תאמיר דהאי טפח דמשער גס בלי' שנטנו בו לחמים שיעור דאיינו מקום שחיטה, לא היה בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשה'א מיידי איזיק הוה כושט بلا דר' אבינה, וזה ברור אמרת צדק, עד שאין התחלת לкосי' המהרשה'א, שוב ראייתך בלב אריה שכ' דהסוגי' דהכא איזלה אליבא דשמויאל עי"ש ודז"ק.

ע"ש גמר' ר' ר' לא בגדולה טפח ובקתה ברובה, א"ר בגיןין בי' אר'א לא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש וכו', א"ר גניבא אר'א נקדחה כסלע טרפה וכו' עכ"ל הגמ' ממה דמפרש דברי ר'ג, ומפני דנקדרה כסלע, מוכח דהאי דר' הילכתא הוה, ועכ"ד מפרשין דר' לפרש דברי חכמים אתה, דהא דקתי שנקרע רוב החיצונה, היינו בקטנה שרובה פחות מטפח, אבל בדאיכא בקרע טפח טרפה גס بلا רובה והוא פלא, דלקמן בדרותת הזיאב נמי ר'ב בי' אר'א הוא דامر, דר' לא בא בא לפרש דברי חכמים, אלא דבחד לישנא ר'ר חולק עלי', וס"ל דלחכמים יאב אף בגסה דרס ועיג'יש ברא"ש דבעל סה"ת פסק מהאי לישנא דפליגו ולהומרא, וכן לא נמצא מכאן דלימה דפליגו וכאו' הכא

סותם, אבל דאקשטא כמו שאינו תותב ממש, כן אינו קשה ממש, מפניהם שהרי באמצע מוחבר, لكن ע"פ שטמא, מ"מ אינו סותם, כן לפע"ד לישב חומר הסוגי' הללו ודז"ק.

ד"ג נ' ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשטא, רשי' ותוס' ז'ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, داخل דאייתרא וכו', כתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, דאייך פליגו תרי לישנא במצבות צו, דזהו מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורך דאקשטא משום הלב ואייך אמר ע"ז א"ד דלא היא, אלא דאוכlein גם דאקשטא, וכן אמר האיכא דאמר לשני שמביא כאן, פרשי' דללק' קאי, ומה יאמור האיכא דאמר לשני מעשיות, והוא פלא, והו אמרת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא בעין זו במצבות, אבל אין העין רגיל כל כך כמו הכא דבכל יום שוחטין בנסיבות לרוב, ואיך יפליגו איכא אוכלין דאקשטא או נמנעים מלאכלו, צע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלכה כרש"ב ג' בטופה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דאייכא מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקתי נ"ר, רשב"ג אומר רשב"ג, ולא "אמיר רשב"ג", נשמע דחבירו חולקין עליו, ודז"ק.

רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אם נמצאת פסוקה לאח"ז און קדרה כאיסור עכ"ל, ונדף בಗליון, ובגליון, בית לאח"ז משולל הבנה קצת, ובפרש"י שבראי' ליטתא" האי בעל הגלيون במחכ'ת לא דק, דהנה במקום דMEMORY זיא דטהרא, תלין לאח"ז ללא הקפה, משום דלעולם תלין במצב, וכן להיפך דרחוק במצבות הרבה, דנעשה לאח"ז, לא מהני הקפה על החקל, דהרי האי הקפה אינה בירור של ודאי, כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תראה, דריש' לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיפין בראיה, דאייכא למייר שמא לא אידמו, וכן נראה ממה שהסכימים רשי' לילשנא אחרינא, דמדקה לדקה היינו מואונה לאונה באותה בהמה, ולא מבהמה לחברתה ומטים, "וזאת נראית לי" שאין מקיים כל כך, הרי דגוף הקפה אינה בירור גמור, لكن און סומקין על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רוחוק מהמיציאות שנעשה לאח"ז, ומעתה בב"מ ובראייה דעל נקב כד' און דינן דבקל אפשר דנעשה בבלתי דעת, אפיקו במקומות דלא ממשמי' ידא דטהרא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח"ז, אבל בקנה דבעין דוקא פסוקה ברובן, או קדרה, שיהי' נעשה זאת בבלתי דעת הטבה, הוא רחוק המיציאות, אלא בהניח הבמה והליך לו, ולאח"ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה ע"י אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונת רש"י ז'ל ודז"ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמינה לנו לא תתלו בי' בוקי סריקה וכי' ויל"ד מלטה דאמר ר' יוחנן מרא דכולא תלמודא, איז קרי לי' בוקי סריקין, שלא לתלות בר'ג, ונלפע"דadam מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על הח'יט' שמנה במתני', אלא דכבר כתבו הtos' לעיל מ"ע"א ד"ה הנך דאפקת, דר' דאית ל' אלו טרופות דוקא, לעיל האי מספר דח'יט', אלא דמצין לרבות בזה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ'י טרופות חדש במקומות הדבק ברובו, אבל רבא לא רצה לתלות בר'ג טרופות חדש וקרי לי' בוקי סריקי לעומת מה דס"ל, דח'יט' דוקא, ובಹם לא נמציא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשית ר' יונה מובא בראש' דגס לר'ג, כדי תפיסת אין הנكب פסול בו, אבל שיעורו ביטול רובי, ודז"ק.

ע"ב גמר' ודרב' אבינה ודבני מערבא Mai, והקשה המהרשה'א ואי דלא כר' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לcars אי לא כר' הוא, הרוי הוא ושט דנקובתו במשחו, ולהק' לישנא דלעיל, דהאי

ולא כמשמעותו' כאן, דמשום שמא הבריח, ועיין בפתחה עיקר יoid דכל שלא ניקב מעלי"ע לא נאסר ע"ש סופו, אלא דבלאל"ה אני תמה על פרשיי, אדם מצד דעورو דק, א"כ גם בኒקב ע"י חוליל הדיןכו ולמה נקט מחת ולא קאמר סתם בה"כ שניקב מצד אחד כשרה כדי לדיק, אבל בחומס מצד אחד טרפה, ואולי ייל דמשום סיפא דנמצא עלי קווט דם, דדין זה שיק דוקא במחט, ולא בנקב בעלמא, ועיין בת"ח שכתב דרישא דהאי ברייתא אפילו בא קורט דם מטריף, דמייריה בחוץ הבני מעיים מיד ומצא בה"כ מנוקב, דהא דמקיפין לעיל הינו דוקא לאח"ז, ועיין מש"כ בזה לעיל רשיי דהא מקיפין בקנה, אבל דברי ת"ח אין להם שחר במוחכ"ת, דהרי כאן מחת תחובה, ולמה לא נאמר דלאח"ש נתבחה מעלי"ע, כיון דליך קורט דם, וכי מן השחיטה עד אחר הפשטה ועיין נדנוד הבהמה כרגיל, א"א שנתחב המחת להלאה אתמה, ודוק"ק.

ד"ג נ"א ע"ג גמר, הוגلد פי המכחה, בידועה שלשלושה ימים קודם שחיתה וכיו עיין חוי"מ סי' רלב"ב סע"י וא"ז ול"המודרך בהמה לחבוי לטבחה ושותה ונמצאת טרפה וכו", וכי הנtinyות ז"ל, "בטור לא נקט לטבחה, ומשמעו אפילו מכחה סתם הוה מחק טעות, טרפה או אינה חייה, וא"כ אפילו לחרישה הוה מום במקח, זונרא דהא דנקט המחבר לטבחה הוא, משום שכ' בסע"י ב, דאפיי טרפות דסירכא מבטל המקח, וסירכא הוא רק מכח ספק וכו', ולפ"ז זונרא דזוקא בקנו לאכילה וכו', עכ"ל ואני תמה, איך לא ראה הנtinyות שהמחבר העתיק אכן לשון הרמב"ם כדרכו בכ"מ והרמב"ם לא הזכיר כלל דין זה דסירכא, ומה יענה הנtinyות על הרמב"ם דנקט לטבחה, הון אמרת דהביי' כ' דמסתימת לשון הרמב"ם משמעו דבעל טרפיות ואף בסירכא דין הא, אבל זאת ע"כ ליתא, כאשר תראה מותוך דברנו.

הננה היצרתני לך כ"פ ובעיקר יoid הארוכתי להראותך, כי הרמב"ם בשום שאור דיני תורה, לא הלק אחר האיל הלהכה דחי"ט, כי סובר דרך לעניין אכילתבשר נאמרה האיל הלהכה, וא"כ גם כאן אם לא כדי לטבחה ולאכללה לקחה, ליכא כאן מחק טעות מושום דנמצא בו בה לאח"ש אחת מן החיה"ט, כי אנו מעמידים אותה בחזקת שלמה ובריאה, לחרישה ולגדול ולדעת, עד שיאמדודה הרופאים שלא הייתה ראוי לחיות, כאשר כן פסק הרמב"ם ברוצח דאיינו ניצל ע"פ שיש להנרצח אותה טרפות עיין בעicker יoid.

וראה זה מה ש' כאן הרמב"ם בפט"ז ה"ו מהל' מכירה, וזל, "מכאן אתה למוד, שהמודיך דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקת בו מום אחר וכו', כגון זה ששחתת את הבהמה פטור" עכ"ל ולפי הבנת הנtinyות דהאי טרפה אינה חייה, ולא יכול לא לחרישה ולא לגדול ולדעת, אינה מום עשה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו בمسוכנות, כיון דאיתנה ראוי לשאר מיל, אלא ודאי דלגביה שאר דיני התורה אין לנו מושגים על האיל הלהכה, ודיןן אותה בבריאה, וכן כתוב הרמב"ם, "לטבחה" דוקא, והטור וכו' לא ירדו לסוף דעתו, אלא דהטור השמייט מוח"ט תיבת לטבחה, והב"י סבר לתקנו بما שעומיס בו דמייריה אפיי בטראות דסירכות שהמה ספקא, והאמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש אל"ר י"ס לאבוי, חזי מר האיל צורבא מרבענן דאתא ממערeba ואמר ר' אוירא שמנוי וכו', עיין בפסחים פ"ו ע"ב דאיון דרכך לקרויא לעצמו בשם רבוי ורב, ואולי כדי לחזק שמוועתו אמר כן, והא דלא רצה לילך לקראת אביי, וגם לא נחות מאיגרא לאראעה לכבוד אביי מרא דאתרא, ולבושא נזודע דהעלה בידו חספא, ייל דהוא באמת חדודוי דהני רבנים שבבל אמר בשם רבוי דטרף מחת שנמצאת בה"כ מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דקטני שנייקבה לחוץ ועם

מסתמא פליגו, דבשלמא בדרוסת האב ייל דת"ק נקט זאוב משום דבר בהווה וכדכתיב זאוב יטרוף וכן הקרא דבשר בשדה טרפה סתמא באב מירוי לפי פ"י הרב ابن עזרא, דאמירה תורה לכלב בה"ה הידיעה לכלב שומר הצאן שהכbesch מן האב, אבל אין דרך הכלב להציג השור מן הארי, ולכן שפיר מצינן למימר דר"י לפרש אתה אבל כאן דת"ק שנקרע רוב קאמר, שהוא לפי דברי ר"י בקטנה שבקטנות, ואת לא איצטריך כלל דרובה כcoleה, דהרי במתני קתני פסה"ג ופסוקת החוט ולא קתני ברובא משום דמסתמא רובה כcoleה וכאו קתני נקרע רוב החיזונה, ושיעור טפח דנחויז מאד לידע לא קתני, ואי הוה קתני שיעור טפח ממילא הוה יעדין דקטנה דליקא טפח סגי ברובא, וע"כ דת"ק פlige עם ר"י, ולא מצאתה יישוב על האיל תימא לרבתא אלא לפ"ז שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החיזונה לא קאי כלל על אורך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, עיין בפט"ז ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכתבו ה"כ"מ בשם הרשב"א ובשם עצמו לעפ"ז אינם ראיין לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיטתו מכח קושייתנו הנ"ל דע"כ סבר הש"ס דת"ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת משום דשיעור רובה באורך א"כ לאמרו כמו דלא אמר כן בפסחה"ג ובפסיקת החוט, והא דקטני נשתרבו רוב צלעותיה, משום דמשונה האיל טרפות דכולל אברים הרבה, ועל כן מצינן פלוגות רבות בשיעורייהן, אבל מה שיש לעין הוא לכל הנני לישנא חוץ מבני מערבא דמפרשי דנקרע רוב החיזונה על הכרס עצמו, דא"א לפרש על רוב עובי דהכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דשומואל לעיל בריש פרקן אמר בשער החיזונה את רוב הכרס ברובא, כי הוא מפרש המשנה דרוב החיזונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש אי ברובו דשומואל, דאי ברוב עוביஇ זהה החיזונה יש לנו לפרש כן, ולומר דלשומואל אין הפ"י ברוב עובי כמו אם מתני עלبشر החיזונה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשמואל, כיון דהסוגי לעיל פריך מני" בון השם שמעתתא, אלא דבלאל"ה שעורה דטפח אליבא דשומואל ליתא דלא נזכר בשער החיזונה כלל, ובאמת ייל דאס כל הכרס קריי הכרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשער החיזונה אותו מיטרפ ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראה כמש"כ הפסוקים הנ"ל בטעמא דרמב"ם, אבל להנץ הכרס החיזונה הכרס עצמו ברובו, לא מסתבר כלל להטריף בשער החיזונה כמו בכרס עובי כמו לבן לשומואל ודאי רק בק:right רובה ממש兼並. קאמור ודוק"ק.

רש"י ד"ה מא, וכיון דלא איפסק הילכתא, עבדין לחומרא וכו' ובסירכא דריהא משום דשכיחן בדקינן אחרייהו עכ"ל, מה דבעו רש"י הכא בזה עיין בלב בשער החיזונה כלל, ובאמת ייל השכיח על שיטת רשיי הוא, דאם סירכות שכיחו ממילא גם נקבים שכיחו, ולמה לא בדקינן גם אחרייהו, דນפיקת הריהא אינה מעיקר הדין. ועיין בשו"ת כתוב סופר ז"ל שמישב את זאת, ע"ד הפלפול, שאין דעתו נוחה הימנו, אבל לעפ"ז נראה דעיקר מה שחשו החכמים הוא,adam לא יבדקו אחר הסירכות, יתרבו המכשולים, כי ימכרו הבשר, ואח"כ מי שבאה הריהא לידי, בקהל מצאנה סרכוה ana ana, אבל נקבים אינם נקרים אלא ע"י נפיחה וэт לא שכיח שנפחו את הריהא לא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנאבדה הריהא הוא שלא מן הדין, ובהפסד מרווחה לכ"ע כשרה ודוק"ק.

תוס' ד"ה מחת אחד טרפה כך פרשיי, במן"א, ואפילו את"ל המסס אפילו מצד אחד טרפה וכך האיל ולא ניקב רק חצי העור וכו', עכ"ל שאין סברא שייהי טרפה, והויל ולא ניקב רק חצי העור וכו', עכ"ל עיין ברא יוסף שבאמת ברשיי בב"מ שם מבואר טעמא לאסור בניקב מצד אחד משום שעירעו דק ולא הוה סתימה במה שנשאר,

נפש, ר"ל אפלו גוסס העומד למות מיד תוך מעלי"ע, כי האי מלה כל, נדרש תמיד לשיער לסבירה כנ"ל, אמרו מעתה, לגבי טרפות בהמה דכחותי, התורה אסורה הנבללה שהיא מושך, והטרפה הנטתה למות מחמת מכות אבר וחסרונו, אבל המסתוכנת מחמת תשות כח כשרה, דאיתנה לא בכל נבלה, מפני שעדיין חייה, ואני בא כלל טרפה, מפני שאין בה חסרונו אבר, אולם הנטטה למות מחמת הכהאה, או נפולה ממוקם בגובה ואני יכולה לעמוד דהינו הך, דיש לה דין מסוכנת בי"א, וכל שעמדת מעלי"ע יצא מכל גוסס בי"א, דבר זה נלמד מדין מכח עבדו דאמרה תורה אדם מת תחת ידו נקום ינקם, ואם יום או יומיים ימודד לא יוקם, והוא מעלי"ע כמו שאמרו חז"ל, הרי דלאחר מעלי"ע יצא מכלל בי"א ונעשה גוסס ביב"א ביש" שאמור עדיין לא קם, ואთ היא טרפות נפולה דהינו גוסס בי"א לדומה לטרפה לדעת רבנן דריש"ב וכל שהתחה מעלי"ע יצאה מכלל גוסס בי"א, ואע"פ שעדיין לא עדמה הרי זו גוסס בי"ש דלא איכפת לו, דמסוכנת בידי שלמים שר'י, וכל שהחיטה תוך מעלי"ע, טרפה ודאית, משום דרוב גוססין למיתה תוך מעלי"ע, עיין תוס' יבמות ק"ב ע"ב דה' למימרא גוסס מות לאלאר עי"ש, אלא דילפ"ז ריב"ב לדממה גוסס בי"א לגוסס בי"ש, ומחייב את הרוצח ה"ה דין לו טרפות נפולה כל עיקר, וזה דבר שא"א לקובלו, דא"כ הו"ל להש"ס להזכיר את זאת בטרפות דנפולה פlige ריב"ב, וצריכין לדוחוק דגמ' לדידי' אתה ההלכה לחשבו כטרפה וכמחסרא אבר, וכמש"כ התוס' שהבאתי לעיל אלא יתר קשה על ריב"ב הרי ההלכה בטרפות נפולה מורה נגדו, דהרי בסבירה קמייפלגי והוא מדמה לי' לגוסס בי"א וההלה מדמה לי' לטרפה.

אבל הרמב"ם ז"ל מאיר לנו העינים בזה, דהוא ז"ל סובר דרישוק אברים הוא טרפות כשאר טרפות, אלא דשים ריסוק שנתרסקו ואני היה י"ב חדש כשאר טרפות, אלא דתווך מעלי"ע גם באברים שאין הנקב או הניטול פסול בו, אלא דתווך מעלי"ע עדין לא נזכר האי ריסוק שהוא הפסד צורתו ותווארו, לכן לא מהני תוק מעלי"ע הבדיקה ואחר מעלי"ע דבעי בדיקה לאו דוקא אשר טרפיות אלא גם אריסוק בעי בדיקה, כי ז"ל הרמב"ם בפ"ט ה"ח "וכיצד הוא הריסוק שיתרוצץ האבר ויחלה מחמת הנפילה עד שתפסד צורתו ותווארו" כך פירשו הראשונים ז"ל דעת הרמב"ם, אלא לפי פירושם זה לא ידוע לפרש למה בטמדה תוק מעלי"ע מהני בדיקה, כיון דקים فهو לחז"ל דעד עברו מעלי"ע לא נזכר הריסוק, ועוד נדחק הדר"ז הובא בכ"מ שם ז"ל, "בהתני דארמין חושין לאו למימרא דהיבין להו דיני דנפולה ודאית דמתני" דלבעי שהי"י ובדיקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהי"י ולא מהוור, וכי אמרין חושין, משמע שדינה כדין נפולה גמורה, ואע"ג דארמין לישנא דחוישין, הינו טעמא מושם דכולא מלטה דרישוק אינה אלא חששא בעלמא, עכ"ל וכעין זה כ' הרשב"א ז"ל, עי"ש וראה עד היכן הגיעו הדברים, שהראשונים ז"ל בדו מלבם טעמא לדברי הרמב"ם, וחלאו בו דברי עצם, עד ש' הרכ"ז ז"ל, כתוב הרמב"ם וכו' ובאמת הרמב"ם לא כתוב בדברים האלו מועלם וגם לא עלו על לבו, כי דעתו רוחוק מדעתם רחוק מארץ מערב.

ועתה הט איןך ושמע שיטת הרמב"ם בזה, הנה בנפללה מן הגג ולא עדמה, נעשה מסוכנת בי"א ואפלו אין כאן שום מחסרא אבר, לרבות דריש"ב מדמו להו לטרפה, וכן דבrozח פטור דהוה כהורג את הטרפה, ה"ה לעניין טרפות בהמה דינה כטרפה, אבל דריש"ב דחייב ברוצח מושם דמדמה לי' לגוסס בי"ש כשרה, אבל אין דפסקין שם כרבנן, ממילא גם כאן פסקין דתווך מעלי"ע דינו כטרפה, דהוה גוסס בי"א, וממילא דלא מהני שום בדיקה, ואפלו אין בה שום חסרונו, הרי מצד גוסס בי"א דינה כטרפה, אבל לאחר

נגד הברייתא ונגד הסברא, דמ"ש בה"כ מכל שאר אברים דבעין מעלי"ע או לחילן, ורצה בזה לנסתום, אי מסברא דנפשם יבינו דמסתמא ראה רבי קורט דם מבוזץ, וממילא דין כאן חידוש כלל, וכיון שלא השינו את זאת, דרך עונש ה"י מטריחן לשם עמו מפיו מה שי" ראיו לידע מדעת עצמן, וכעין זה מצין בפסחים סי"ו ע"א, דהיל העונתן ה"י מקנטרך לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עי"ש ודוק.

ע"ש גמר נפללה מן הגג אר"ה וכו', הנה טרפות נפולה משונה משאר טרפיות, גם לא איתפרש מה היא, כי ככל גודל בידינו דבטרפה בעינן מחסרא אבר כմבוואר לעיל ז"ע בא"ז בסוגי דמסוכנת, ושם הרגשו הותס' בה, וכתבו ונפללה נמי כמחסרא חשובה, וכיון שהוא שיבין את זאת, ורק"י במחני דא"ט כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטרפות שלhalbם"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאך טרפיות ודאי שאפלו חי'ichi אלף שנים לא מותכו וספקן יצאה מידי חשש טרפות עי' שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה עי' שהיית מעלי"ע, מן ודאי טרפות, מה תאמר דנפולה בעצם הלא א"א להיות טרפה, אלא ריסוק אברים שנתווה עי' הנפילה, ואת אינו נזכר עי' בדיקה, עי' מהני שהיית מעלי"ע, א"כ הרי נפללה מן הגג רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה ההלכה, הא מוה"ת ודאי מוקמין אחיזות כשרות, וכל שוחטה תוך מעלי"ע גם بلا בדיקה יתקשר, ולאחר מעלי"ע פשוטה דהבדיקה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפיות וא"כ האי טרפות דנפולה אין לה מציאות מה"ת בכלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כאן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי חותבת באור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והנحو כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ם ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר ארץ.

דע דפרטון של האי חידה, נמצא בסוגי ארוכה בסנהדרין ד"ה ע"א, דשם מבואר דהורג את הטרפה פטור, והורג את הגוסס בידי שמיים חייב, וכל זאת ילפין מקרא דאיש כיימה כל نفس אדם, דממעט את הטרפה שאין כאן כל نفس, אבל גוסס הרי אכן כאן כל نفس, אולם בגוסס בידי אדים דהינו בהכרה בט' מקלות ועשאו גוסס, ובא העשيري והמיתו, פליגו בה ריב"ב ורבנן, דריש"ב מחייב דכל דה نفس ממשמע, ורבנן פטו דכל نفس עד דאייכא כלنفس, וא"ר דבhorog את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא פליגו אלא בגוסס בידי אדם, דמר מדמה לי' לטרפה, ומර מדמה לי' לגוסס בידי שמיים, וכתבו שם החוס' ז"ל: "אע"ג ذקראי קדרשי, איצטך לי להני טעמא" עכ"ל ודבריהם צריכין ביאור, כਮובן לכל רואה, אבל פי' דבריהם כך הוא, דהנה בפסחים מג' עב' אמרינו דחויז מר"א, לא דרשו התנאים "כל" אלא דרך אסמכתא, אבל לא ללקות על ריבוי דכל, וכן פסק הרמב"ם בכ"מ דין לאו לוקין על ריבוי דכל, אלא שהתнос' שם ובשאר מקומות הוכיחו, דריש"ע וכן שאר תנאים דרשו כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש וכייא למידרש כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש והוא אמת.

ועפ"י הקדמה זו תתרפרש הסוגי שלפנינו hei, דהיינו, "כל" לפערמים מרבה ולפעמים כמעט, כמו תאوت ד' כל גבה לב, דמפרשין hei והכי כידוע, וה"ג ממעטין ההורג את הטרפה לפטרו, מפני שאיןו כל نفس רק חי נפש, דמחסרא אבר שהחיות תלו בו, ומרבין את הגוסס דהוה גופו שלם, לדrhoש אפלו כל نفس, ר"ל מקצת نفس, אבל בגוסס בי"א פליגו בסבירה דמי שסבירתו נוטה דהוה כטרפה מחסרא אבר, כמעט אותו מכל, דין זה כל نفس, ומאן דסבירתו נוטה לדמותו לגוסס בי"ש מרבה אותו מכל דאתא לרבות כל דהו

זהרי מפרש ואומר לשם נתרסק אבר א"צ בדיקה, והוא תימא רבתא ואח"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עמדת אسور לשחותו אותה, עד שתשתהה מעל"ע, ואם שחת בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשחخت אותה לאחר מכן, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומד כל רואה משותם, Mai ai דקמן, דלפי שיטת הר"ן והרש"ב בא" בדעת הרמב"ם, דעתך טרפות נפלת היא באינה יכולה לעמוד, איך המתין הרמב"ם בזיה עד לבסוף, ולא הזכיר זאת בריש דבריו בהלכה ח', Adams לא עמדת ושחתה מיד טרפה, בין נתרסק ובין לא נתרסק, כי לפי דעתם, הינו דין דמתנה נפלת המשנה שהיא הללמ"ס, מביא, היא חדא, שנית מה שכתב ענין הגג ושחתה מיד, כמו שפרשי"ע על המשנה שהוסיף,, ושחתה מיד", והרמב"ם אדרבה כתוב "ונתسرק אבר מאבריה וכו'" הרי וזה מאפרש כן המשנה, דהרי בהאי "כיצד דין נפללה", דין של המשנה שהיא הללמ"ס, מביא, היא חדא, שנית מה שכתב ענין הגג ושחתה עד שתשתהה מעל"ע ואם שחת בזיה זה אסור לשחותו אותה עד שתשתהה מעל"ע ולא רק ספק טרפה טרפה" הלא זה עיקר הטרפות של ההלכה שנמסרה כן, שלא עמדת ושחתה מיד טרפה, ומה זה דקאמור "אסור לשחותו אותה" שימושי מזיה, דהוא איסור בפ"ע, ואין זה עיקר הטרפות של ההלכה. עוד זאת מה זה דקאמור "טרפה" דמשמע ודאי והלא רק ספק טרפה הנהו, משום דא"א לבודוק תוך מעל"ע, דבשלמה לרשי" דאין ברישוק אברים שום ריעותה הניכרת, הרי ההלכה כך אתה, וכמש"כ רשי" שאיין טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחתה תוך מעל"ע, אכן כאנ טרפות, ע"פ שאם הייתה שוחה מעל"ע, כשרה הייתה מדין רישוק, אבל תוך מעל"ע טרפה וצ"ל משום דרוב גוסטין לימייה מיד. וכמש"כ שהbabati לעיל מtos' יבמות הרוי זו טרפה, מכח האי רוב. אבל לרמב"ם דבעינן דוקא רישוק הניכר באבר. אלא דבתוכו מעל"ע עדין אין להזכיר זאת, איך הוה טרפה ודאי, ולא עוד אלא דמה"ת גם ספק טרפה לא הוה, דהרי נעמיד אותה בחזקת שרשותה דלא נתרסק האבר, וכמש"כ לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"י, וא"כ א"א דאתה ההלכה על דין זה, דשחתה מיד بلا עמדת.

ובר מן דין על לשון הגמר' גופא קשה טובא, דלקמן נ"ז ע"א אר"א בן אנטיגנוס אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה. לרשי" מתרפרש בפשותו, דاع"פ ששחתה מעל"ע ויצאה מחושש רישוק אברים. אבל צריכה בדיקה ממשום שאר טרפיות. אבל לרמב"ם לפיה הבנת הראשונים, הלא האי שהיתה מעל"ע איינו אלא כדי שנוכל לבדוקה, כי אז כבר נזכיר הרישוק, מה מחודש לנו ראנ"א צריכה בדיקה, פשיטה הלא הייתה מעל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך הולול' דאתת זו ואחת זו מהני בדיקה, ואי משום דבמשנה כתני סתם כשרה, עבי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופא יש לתמהוה, אם ששחתה מעל"ע הוה כדי שנוכל לבדוקה, אך שתק מחידוש דין זה ולא פירוש דבריו דשחתה מעל"ע יש לה בדיקה, ולא קודם לנו, וקטני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים א"א להתיירה רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ם, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני תחת כפوت רגילהם, ובכל זאת, אם אכbos נבאותי ימצאי עון, כי התורה אמרת נקראת, ואין מוחנפים בה, לדעת הרמב"ם בנפלת ולא עמדת שהיה מסווגת ב"א, ע"י הכאח חיצוני כל מעל"ע אסורה מצד גוססת ב"א, דפליגו בה רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דין נגוסס ב"א ב"ש וכשרה או טרפה, טרפה, ואנן כרבנן ס"ל דהוא כטרפה ומחרסא אבר, ע"פ שאין כאן שום חסרון באבר פרט, אלא חולשה כלל ע"י רוב המכחות או איבוד הדם, וא"פ שאם ששחתה מעל"ע, יצאה מייד גוסס ב"א, כמו שביארנו למטה, מ"מ פטור הרוץ, וטרפה בהמה, ולא נעמידנה על החזקה שהיתה בריאה וחיתנה, שתחיה

שהחתה מעל"ע אפילו אינה עומדת וудין היא כמסוכנת וגוססת אבל כבר יצאה מגוסס ב"א, ונעשה גוססת ב"ש דכשרה, אם לא מחסرا אבר, אבל ע"ז ATA ההלכה, דרישוק אחת מאבריה הפנימיים ע"י נפללה, היא טרפות כשאר טרפיות של החי"ט, ומזה דיברה המשנה דא"ט באמורה נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, כמו דקחתי לפקון נ"ז ע"א במשנה דא"ט בעוף, דשם קטני ושחתה מהל"ע ושחתה דכשרה, ורק מדיוקן נדע דבלא שהחתה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מה"ט של ההלכה, אלא טרפה המפורש בקרא, דהרי פטירין הרוצה שרצח את הגוסס ב"א, משום דהוה טרפה המפורש בקרא, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, ה"ה כאן דאמרה תורה בשדה טרפה, שהוא לא לדעת הרמב"ם הנתנה למוח מכת הדורס, דשם ודאי דלא כתיב כלל דבעינן מחסرا אבר, דהרי עשה נטחה למוח ע"י הכאח אפיו בלא מחסра אבר, לדעת רבנן דריב"ב דינו כמחסרא אבר, אבל מה דבעינן טרפה מחסרא אבר, הוא משום דהקרה בכל ענין מיריעי אפיו שהחתה מעל"ע, ואז בלא מחסרא אבר אין לה דין דמסוכנת ב"א, אלא כמסוכנת ב"ש, וזה כשרה דלא אסורה תורה אלא נבלת שהיא מטה ממש, אבל כ"ז שפרקצת עדין, כשרה, ולכן משנתינו דדיברה רק מה"ט של ההלכה, לא מצי כתני נפלת מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, דזאת טרפה המפורש בקרא, וגם בדיקה לא מהני, דאפיו אין כאן שום חסרון אבר דינה בטרפה מעד מסוכנת ב"א, אבל כאן מיריעי בעמדתו שעומדת מעל"ע, דעתו ליכא כאן משום מסוכנת ב"א, אבל איתך אן טרפות דרישוק אחד מאבריה, אם נמצא, שסופה אינה חייה כמו שאר טרפיות, והוא מהלכה דח"ט, ומעטה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פלייג על טרפות דנפוללה, לדעת הרמב"ם זה אינו דנחיוז דפליג על דנפולת מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, לדידי" גס גוססת ב"א כמסוכנת ב"ש כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מהלכה, לא פלייג, ולכן לדידי" אפיו תוך מעל"ע ולא עמדת נמי מהי בדיקה, ואם לא נמצא אבר מרושק כשרה, אבל משנתינו לא דיברה כלל מלא עמדת ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לרבען דריב"ב טרפה המפורש בקרא אלא מעמדת ולא הלהכה או שהחתה מעל"ע באופן שיצאה ממשוכנת ב"א, וכאשר אבר לפקון במשנה דא"ט בעוף, דבבמה סתמא דמלטה לא נעשה מסוכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפליה עי"ש.

והא לך פסקי הרמב"ם, פ"ט הלהכה ח' כתוב וז"ל, "דין נפללה כיצד, בהמה שנפלת ממקום גביה ונתרסק אבר מאבריה, עד שתפסד צורתו ותווארו" הרי דפרש האי דינא דמשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד איה אבר צורתו ותווארו שהיא ניכר בהאי אבר, וכאן לא מפרש באיזה מעמד צrisk להיות ההמה, כדי שנחוש להאי רישוק אבר, אבל הלהכה שאח"ז כתוב, "בבמה שנפלת מן הגג אין חששין לה ואם עמדת ולא הלהכה חששין לה" וכיו' עכ"ל, ועיין בכ"מ שכ' דהוא מימרא דר"י א"ר, עמדת אינה צריכה מעל"ע, בדיקה ודאי ב"ע, הלהכה אינה צריכה בדיקה עכ"ל, אבל ראה א"ז שינוי הרמב"ם האי מימרא, שכ' תחליה אם הלהכה א"ח ואח"כ עמדת ולא הלהכה חששין לה, והשミニט הא דיאינה צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואח"כ בהלכה י"ז, "כל מקום שאמרנו א"ח לה, מותר לשחות מיד, וא"ז לבדוק שמא נתרסק אבר וכוכ" עכ"לומי לא ישתומות על שפת יתר, דמותר לשחות מיד, כיון שכ' דאין צrisk לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ר"י אמר דיאינה צריכה בדיקה, ותו לא מיידי, ועוד זאת א"ר בהלכה שאמר דיאינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה מה זה שאמר דיאינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעל שר טרפיות קאמר,

קטני והאדמים הבשר כנגד ב"ע, מقلל דאי לודאי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כן, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא הזאב, וצ"ל משום דעתך דרך דרך הדורס להטיל הארץ בספק שועשה אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רשי", דהרי ההלכה אמרת כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, ולכון גם בנפלת מן הגג ס"ל לרשי" דלית לה שום תקנה וע"כ מيري ריסוק אברים, וגם אדם עמדאה או שהתה מעל"ע הלא בשורה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דבעי אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכון הוכחה רשי" להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"כ הוא, עד שתכתב שאין טעם בטראות והוא הללמא"ס, ואין להרהר אחריה. אבל הרמב"ם סובר דהוא טרפות שאר טרפות דהינו נתרסק אחד מאבירה ע"י נפילה, ובדיקה ודאי מהני ומ"מ קתני סתם נפלת מן הגג, כמו דקתני דרושא הזאב ובשניהם מהני בדיקה, אלאadam לא בדקיו יש בהם איסור תורה, משום דעתך הרוב אכן באדרוסה איסס במקומות שעשו אותה טרפה, ובנפולה לכך אמר מרוסק, ולכון קתני סתם נפלת מן הגג, אבל כוונתו הוא ונתרסק אחד מאבירה, ובדיקה מהני אפילו בטרם שעמדאה, ולא חישין בבהמה למסוכנת מהמת נפילה, כי אינה גילה להסתכן עם מהמת נפילה כמו עוף בטראות או רצתה בכוטל, ובHAL ט' מפרש הרמב"ם, הלהקה אין חווישין כלל ועמדאה ולא הלהקה חווישין לה, והיינו מתני, כי מתני מירי, או דשחטה מיד דטרם שנתודע לנו אי יכולה לעמוד או שעמדאה אבל לא הלהקה, כי בשניהם צרך בדיקה ומהני בדיקה, כי למסוכנת לא חישין, עד שרוואין שאינה יכולה לעמוד ולריסוק חישין גם בעמדאה, ויש לה בדיקה, ואין זה מירא דרי"ר כמו שכ"ה"ם, דהוא קאי על המשנה דאי"ט בעוף דשם קתני טרפה ורצצתה ומפרכסת ושחטה מעל"ע בשורה, ועליה קאי ר"י א"ר וקאמר, עמדאה א"כ מעל"ע וכו', ופלא דרש"י ז"ל מפרש דקאי על משנתנו דנפלת מן הגג, והרי שם לא נזכר מעל"ע, ואיך מאי עלייה, אלא דרש"י לשיטתי" דפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד דוקא, קודם שעמדאה, הרי בהאי ושחטה מיד שאנו מוסיפין על היא דנפלת מן הגג, כבר נשמע דאם שחטה לאח"ז דאי למד, והוא מסתמא מעל"ע אין כאן דין נפולה, ולכון מצי קאי ריא"ר עלייה, לומר דה"ה אם עמדאה יצאה מדין נפולה, ובדיקה בעי משום שאר טרפות, אבל הרמב"ם דלא מפרש האי דנפלת מן הגג בשחטה מיד דוקא אלא כ"ז שהיא נפולה ולא הלהקה, אית בה חשש ריסוק אברים דבעי בדיקה, וש לה בדיקה ודין דפרש נפלת דבעי שרויות מעל"ע מצד גוסס ב"י, ולא מצד דרישוק אברים, מזה לא דבר התנא בטראות בהמה, אלא גבי עוף, איך אפשר לפרש ריא"ר, ועל נפלת מן הגג קאי, אלא קאי עופר דקתני שם ושחטה מעל"ע, ואע"פ דבעל מסדר הש"ס העמido כאן, משום דמסדר כאן כל דין נפולה, מביא גם האי מירא הכא, אבל הרמב"ם, דלא דבר עדין מן המסוכנת שצריכה שהיתה מעל"ע עד לבסוף הלה"י"ט, והבא דין הוייצאים מן המירא דראי"ר הש"יכים גם לדין נפולה, השמייט הא דאיתנה צריכה מעל"ע, כי מעל"ע מאן דבר שמי"ע עדין, ומפהף הסדר לומר תחלה דהלהקה מוציאה מידי חשש ריסוק, אבל עמדאה ולא הלהקה חווישין לה, לאשמעין דהוא פ"י לדינא דמותני" דנפלת מן הגג, ואח"כ בHAL יט' וכ' הביא האי דינא דמפרכסת לצריכה שהיתה מעל"ע מדין מסוכנת ב"י, ודין זה יוצאה ממשנה דאי"ט בעוף, דידיברה מפרכסת כדקתני שם, ופלא ארץ, דשם פרש"י, "עדין היא מפרכסת", כלומר שעדיין לא עמדאה, והוא לשיטות, וכל שעמדאה אין כאן חשש ריסוק אברים, כי עניין ריסוק אברים, הוא מסוכנת ב"י, שאינו מחסרא אבר, אשר בזה פליגו ריב"ב ורבנן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכתבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם

גם עד לאחר עכ"פ, חדא דלעתיד לא גמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למתיה תוך מעל"ע, כמו שכח התוס' יבמות, מ"מ נראה דנינוי דפטור הרוצה, ואסורה הבהמה, אבל מלכות משום טרפה ליכא משום דאי עונשין על רוב כזה דלא איתחזק כמו שאין מוציאין ממון על רוב כזה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"מ.

ולכון כ' הרמב"ם הל" יט' בסוף העניין דין זה דנפלת מן הגג ולא عمדה אסור לשחוטו אותה עד שתשתה מעל"ע ולא מדין גופה, כי הלא לא זהה יש לה בדיקה, ואפילו בחלים לא עליה ע"ד הרמב"ם ז"ל, מה שתלו בו הראשוני, דתווך מעל"ע לא ניכר הריסוק, אלא דמצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריב"ב וככתב אח"כ שאם שחטה הרי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס ב"י לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתך גוב גוסcin למתיה אין לוקין, וכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוסcin למתיה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ אילא רוב דטרפה הו, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאית כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך באזה שתודה לי דכך הפירוש האמתי, אקח אל מקום אחר ומשם חרנה ברור שימוש דקון הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאור לו הרמב"ם טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפה חיה ושבرتיה, בין שנפלת מן הגג ונתרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחתמת עצמה, ונקב בה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהמה שהיא חוליה מחמת שתחש כחה ונטטה למות, הרי זו מותרת איך באבר מארביה הממייתים אותה, הרוי ז' מותרת וכוי עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נטו הרמב"ם ממה שדייבר עד הנה, מטרפות חיתו עיר, או נפלת מן הגג, הלא גם בטראות חיית העיר אפשר דלא הטיל הארץ במקומות שעשו אותה מחסרא אבר, ומ"מ נתטה למות מחמות המכות והפצעים, וכן דנפלת מן הגג ולא נתרסק אחד מאבירה, ומ"מ נתטה למות ואינה יכולה לעמוד, מכח ההכא ושפיכת דמה, ולמה לי' לציין מסוכנת بلا חסרוןابر דוקא ע"י חולי שבא מעצמה ותשש כחה, כי זאת נדע מ"ק' י' אם ע"י מכת הארי והאב או ע"י נפלת מן הגג כשרה, כשאיו בה חסרוןابر, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריב"ב, אלא דאי בה מלכות משום דאפשר שאם לא שחטה היה, וכן א"א לאוקמי הקרא דבר בשדחה טרפה בכחגו, דלאו גמור למלכות א"א, דשמא היה עד לאחר מעל"ע, ולאחר מעל"עתו ליכא כאן מסוכנת ב"י, ולא ע"י חית היר, כי לאחר מעל"ע כליה כה המכיה, והמיתה שאח"כ מקרי ב"י בשגרמת של המכיה, והאי דין דעתה למות מחמות המכות ב"י או שאיר סייבה החזוני שדין אחד להם, ואין בו מלכות, כנ"ל. וכל שחולק על פ"י זה ברמב"ם, כאלו חולק על פ"ב שנים אשר ארבע, ודין נפולת שבליה בין הח"ט, שנשנה במסנתנו דאי"ט בבהמה מפרש הרמב"ם בHAL ח' דהיא, כיצד נפלת מן הגג ונטרסקו אבריה דהיא נו שנטטה כורתה ותואר האבר, ובעמדאה או לאחר שנטטה מעל"ע, דיאנה מחשש מסוכנת ב"י, ובזה הלו רשי" ורחב"ם לשיטות, דרש"י ז"ל שפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד, משום דס"ל לרשי" כשבא הלהקה נפלת מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות ללא שום תנאי אחר, כמו דרושא הזאב דקתני במשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ובמשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ולא ואו ספק אצל דהווחתו היה, ממה דקתני סתם דרושא הזאב, ולא

אולם הרא"ש ודאי מפרש כרשי' דנער לעמוד אבל לא הlk. **ועפ"י** אלה הדברים יש מקום ATI, לישב פסק הקרא"ש ז"ל בפ"ק בדביצה דף ו' ע"ב שכ', דהה דשותחין עגל ביו"ט דוקא כספריס לע"ק, כדמותה בפ"ט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, דאין זה אלא דחו"י בעלהaca ואילא קר"ג, אבל אכן הרי פסקינו הכר"ג, דביה"ר אין בו ממשום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הנל"ל י"ל, דהה דانياה יכולת להלא היא ריעוטה גדולה, עד שבכל הנדי דלא חיישין, אם אינה יכולה לעמוד חיישין כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון שאין דרכו להלך כלל, גם אינה יכולה לעמוד רק ריעוטה כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר אויה שעות אם עדין אינה יכולה לעמוד, ודאי חיישין, כמו בכל הנדי דלעלי, וא"כ כוונת הרא"שadam שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד בשיאו לאoir העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק".

תוס' דה ביה"ר אין בו ממשום ר"א, משווה דאيكا ריעוטה דانياו הולך איצטרך לי' לאשמעין, דאי לאו הci פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דא לאו הci" אין הכוונה אם הולך הוא, דאי לא בעו למיר דאלין בתר רוב ולדות, דאפייל בנפולה גמורה מהני הילוק, אבל הכוונה דאי לאו הci אלא שחטה מיד, באופן דאיין ריעוטה דלא הlk, דין דרכו לילך מיד, וכמש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאי מחזיקין ריעוטה, ממשום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק".

הרמב"ם ז"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנטרסק הרי זו מותרת, ואיזיל בהז' לשיטתי, דרישק דבר הניכר הוא שנפסד צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנייטול אינו פושל בהם, וכן הו"א דהה' בנטרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי' זה א"א להעמידו מתוך השקיל וטררי' שבגמ', ועיין בכ"מ ובלח"מ, ולכאורה' קשה על בעלי ש"ע שפסקו האי דנא שהוא להקל נגד כל הפוסקים, דפרושים הסוגי' כפשוטה דעל ולד הנולד קאי, ונינהו דכל הפוסקים הראשונים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסוק בהז' להחמיר כרמב"ם, דבנמצא אבר אשר במראה ותווארו אצל נפולה להתריף, אבל لك"מ, דהה דפוסל הרמב"ם האי ריסוק דידי' גם בהני אברים שנייטול כשר, כתוב הכה"מ, לדמד זאת מהא דר"ג דאיתץך לאשמעין דביה"ר אין בו ממשום ר"א, ע"פ דינטל האם כשר, מכלל דשר אברים דאפיילו ניטל כשר בהם, ריסוק פושל, וא"כ, כיון שאין לא מפרשין הא דר"ג דקיים על הרחם, לא פסילין בריסוק הרחם, ממשום דאי שום טרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקינו כרמב"ם בריסוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כותוי' בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחן אחרי הרמא"ז ע"ל שכ' בס"י נ"ח דין דאן לא בקיין בבדיקה זו, בלבד' אין נפקותא לדינא בהז' וזה דוק".

ע"ב גמ' אמר אמייר ממשמי' דר"ד, נפילה שאמרו צריכה בבדיקה נגד ב"מ, א"ל מר זוטרא הci אמרין ממשמי' דר"פ, צריכה בבדיקה נגד בית החلل כלו, ופרש"י ז"ל נגד ב"מ שמא נקרע רוב החיצונה או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא נגד הלב והכבד והריאה והקבבה ס"ל לרשי' דלא צrisk בבדיקה, ממשום שם רוחקים הרבה מיחיצונית הבהמה, וגם לא נחאה לי' לרשי' דמאן דמוסיף נגד החלל כלו שהיה מושמי' הני, דממן' אי איכא מקום להוש גם בהני, אלא אפשר להכניםם בדברי אמייר, אלא דלא מסתבר לי' לרשי' כל שהיה חש ניקוב או קרעיה בהני אברים הטמונהים בתוך תוכו של החלל, لكن פרשי' דהוא מושיף דבאי בבדיקה ממש שבירת הצלעות או עקירת חוליות השדרה, אלא דקשה לי' לומר

אין חילוק בין טרפה המפורש בקרה ובין ח"ט של ההלכה, ומזה יוצא מהז' דריב"ב דס"ל גוסס בי"א דומה לגוסס בי"ש, פליג על ההלכה דנפלה מן הגג, ורבא דامر בסנהדרין, הורג את הטרפה פטו, אטרפה של ההלכה קאי, וא"פ שהוא סובר ט"ת, עי"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שימות מחייבה זו, לזמן זמנים טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מכלל שאר הטרפות, אבל לרמב"ם ז"ל אין כאן לא חידוש ולא קושי' וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דאתה מהלכה, כמו שביארנו די והותר, והוצרכתי להאריך כ"כ, וככפל הדברים כמו פעים כ"י דעתינו שקשה מאד להוציא מלבד הלומדים כללים ודינים המקובלים מ眞ות הראשונים, ביל' חולק ומפרק, ולא אחפה על הרמב"ם ז"ל, כי בס' על שיטותו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילוק, להוציא מוחש ריסוק, וא"כ כוונת הרא"ש דאמ שוחטין מושכנת בי"א, بلا שום חסרונוابر, אלא חולשה כלל, וממילא הילוק ואיפלו עמידה מוציאה מהיא מסוכנת מבוון, אבל לרמב"ם דתרי מילני נינהו, ולכן בעמدة אף דצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מוחש ריסוק, ובמי' בדיקה על ריסוק, א"כ גם בהלכה ליבעי האי בדיקה, דלא מסתבר דמשום ריסוק אבר אחד כמו תחול או כליה, או אפייל כבד, לא תוכל לילך ברגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שוב נתיישבותי דיל', דמסתמא אם הנפילה הייתה חזקה כ"כ, עד שגורמת ריסוק הניכר, לא רק אבר אחד נטרסק אלא כמה אברים, וא"ז מסתבר שפיר דאיתנה יכולה להלך הילוק יפה, ולכן כל שלחלה שמ' יפה, פשיטה דעכ"פ לא נטרסקו אברים הרבה גם אבר אחד לא שכיח שיתרסק, ולכן צrisk לבודק, אבל פשיטה דאם מ"מ נמצא אבר אחד מושך דטרפה, דרך בדיקה א"צ, אבל בנמצא מושך ודאי טרפה, ובשו"ע יש פלוגתא בהז' כנ"ל נכון מאד לישב התימא הלו"ז, ודוק". ועיין עוד לקמן נ"י ע"א בהז' שכטבתה שם ובפתחה עיקר יוז".

ועתה נשוב לבאר הסוגי', אר"ה הניח בהז' מעלה ומזכה למיטה, אין וחושין ממשום ריסוקי' אברים, עכ"ל, لكمן בעובדא דהאי גדי' דחזי' חשולא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמייר' ע"כ בל הא הlk, דאי בהlk, הלא בהלכה אף בדיקה לא עבי, והרא"ש ז"ל כי על האי דר"ג דביה' הרחם אין בו ממשום ר"א, דבלא עמד מيري', וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري' בהכי אפייל بلا עמד, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל לע"ב, וניהו דזואי' בלי שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם ע"י' כאב עובר איננה יכולה לעמוד לפני שעה, אבל בהניח למלטה ומזכה למיטה ואיננה יכולה לעמוד, הרי' גלים לדבר שנטלה, ולמה לא נבעי עכ"פ שהי' ובדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מנגחים זא"ז, או נפל לאראעה חיישין וכתבו התוס' ע"ג דליך מאקרים דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיוון דמחמת הכהה נפל חיישין, ולכן נראה ברור דזוקא بلا הלהה אבל עמדה מيري', וכמש"כ התוס', וכן נראה מלשון הרמב"ם, שאחר שכ' עמדה ולא הלהה חשובין, כתוב נפלת מלחמת עצמה, וכן הניח למלטה ומזכה למיטה, אין חושין וכן כל הני דחשב בהלכה י"ב, משמע דעל מה שביאר לעיל דעמדת ולא הלהה קאי, והרא"ש ז"ל נמי נראה, דרך בבית הרחם קامر דאפייל לא עמדת לא חושין, דבבית הרחם, הא דלא הlk מיד אין שום ריעוטה דאי דרכו לילך מיד, וממילא גם איננו יכול לעמדת, איןנו מורה על מסוכנת דמחמת כאב הלידה רגילות הוא אפייל שתחעלף, ובשעה מועטת חוזרת לבריאותה, אלא שהתוס' כתבו גם בבית הרחם דאיינו הולך ריעוטה הוה, משמע דבאינו יכול לעמוד חיישין, ולפ"ז צ"ל הא דמתרצה لكمן, הב"ע בהפריס עג"ק, אין היפוי כפרשי' נער לעמוד, אלא דהlk ממש עג"ק.

ריאתיחי' שמענו מזה דגש בחדא כהג'יו טרפה, וכמיירתא דרב, ועיין מהר"ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבללה נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמරיתא, ולא משום דבחדא נמי טרפה הוה, אבל עז דהרמב"ס, הון בהל' שחיטה והן בהל' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דצלע מכאן ומכאן עס האסיטה, שתה' נבלה מטמא מחיים, והלח"מ פ"ט ה"ב הריגש בזה וכותב ז"ל "עוד אמרו שס בעקררה צלע וקצת חול'י מכאן ואמצעיתה של החול'" קיימת שהיא נבלה, ולא ראיית שזהירות רביינו בהל' שחיטה, שס ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעם' עכ'ל יותר הוו"ל להקשות דאפיילו ענקריה ב' הצלעות וכל החול'י עמה לא האיך הרמב"ס בין הנבלות, רק כי בפ"ג ה"ט ז"ל, "בהמה שניטל ירך שלה וכו' הרי זה נבלה כמו שנחטך ח齊ה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרוי מleshon זה ש' "כמו וכו'" מוכח/DDוקא בנחלקה למזרדי דהיינו כל הבשר שבין הצלעות, דרך זאת הוה לנחלקה לשני גופות, אבל בעקררת חול'י אע"פ שע"י נחשבים הצלעות עוקרים, כמו שאמרינו ל�מן, דחוליה بلا צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשבה הבהמה לנחלקת לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פי' הסוגי' לפי דעת הרמב"ס ז"ל כך הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' דצ"ל דמעיקרא את' לי הא דבר שפיר, דלמא לא חשב הא דרב גיסטרא, ועיין בלב אריה ז"ל דגש הוא מחזק בסברא הניל' דכל שחברו הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשבו לגיסטרא בשביב עקירת חול'י, והיא באמות הסברא החיצונית והפשטוטה, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ' דברי רב כפושטן, דgisטרא קאמരיתא, בגיסטרא ממש קאמר, ולפנ' פריד על רב, והוא הוא נמי גיסטרא הוה, ואע"פ ששניהם עפ' הסבירה החיצונית אינם גיסטרא, אבל כאשר מתרץ דרב בחזי חול'י קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חול'י והיינו דרב, אבל דוחא טרף בחדא והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגדו, וסמכו לידע אם דיננו דחדא, מותוק תשובתו אי ירתח או ישוב במעינה רך, ורק באמות השיב להם בריתחא, גיסטרא קאמրיתא, דהיינו ריאתיחי' קאמר דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זהה, אבל עכ'פ' די לא יצא שגנת הורה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם"ט, כשמפיילים וכו' איפלו מקום גבוה, עיין מהר"ם שיף ז"ל מה ש' באז ואני עבר ולא אדע, דאם מקום גבוה עשרה הפילהו, הרי לא שייך צפורה נועץ בקרקע, והוא נפולה גמורה וצ'ע.

תוס' ד"ה עמדה א"צ מעלי'ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמדה אינה צrica מעלי'ע וכי' עכ'ל, לפי דעת הרמב"ס שפירשנו דמעלי'ע לא צרייך אלא להוציא מידי מסוכנת בי"א, כל שעמדה הרי יצאה מכל מכך להיפך לרמב"ס, מה קמ"ל פשיטה, דכל שעמדה מעלי'ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ס, ולמה נבע מעלי'ע, ויל'י דקמ"ל, כל שעמדה פ"א איפלו חזרה ליפול ואינה יכולה לעמוד, تو אינה צrica מעלי'ע, כבר יצאה מידי גוסס בי"א, ונעשה כגוסס בי"ש כיון דעמדה פ"א מן הנפילה, וכך שכתב הרמב"א ס' נח טע' ו', כל שהלכה אחר הנפילה ואח'כ' אינה יכולה לעמוד (ברמ"א כ' לילך וט'ס הוא) דינה כשאר מסוכנת, ה"ה אומר אני אני יכולה להיות אינה יכולה לעמוד הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, נעקירה צלע וחוליה עמה טרפה וכו' עד סוף העמוד, לפי המסקנא ר"כ ור"א שאלו על נעקירה מכאן ומכאן עם האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החול', ורב טרפ' איפלו בחד צלע כהג'יו, וממה שהוא שחייב להם, גיסטרא קאמריתה, היינו

דאימיר לא ח' לשבירת הצלעות שהוא עלול יותר לשבור מלנקוב הדקין, אבל לשיטת הרמב"ס ניחה טובא דאמיר בדיקה כנגד כל הב"מ האברים הפנימיים קאמר ולא משום נקב או קריעה דלא שכח כלל, אלא משום ריסוק שני צורה ותואר של אחד מאברים הפנימיים, וא"כ האי בדיקה משום טרפות נפולה היא, וע"ז מושך מר זוטרא, כנגד החלל כלו, גם משום שבירת עצמות או עקירת חול'י בעי למבדק', אע"פ דלא שייך לטרפות דנפולה, אבל הלא מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזהodiac ראי לשיטת הרמב"ס ודוק'.

עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דבר"א שבגמ' אבל לתי' קמא, דבר פליג ארבי"ב י' וסובר דרי" פלייג את'ק זאב בgenesis נמי דריש, צ"ל כתיה' קמא שברא"ש, אלא דלפי מה שכי' התוס', דרב קמל' דזאב בגסה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאב, משמע לכל מן זאב ולמעלה שוה, איך קאמר מן הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליתא, דהרי הנץ אינו דורס בעוף הגס, עיין בר"ץ ז"ל מה שתי' בדוחק קושי' הראי"ש ז"ל,อลם לפע"ד נראת ברור, דל"ק דבר פליג ארבי"ב וסובר דרי" פלייג את'ק, פלייג גם בעופות, דلت'ק נצ' דורס אף בעוף הגס, אב"א גמר' ואב"א סברא, הסברא נוונתני כי היכי דת'ק, סובר בזאב שהיא חיה קטנה מצי' דרס אף שור דהגדל, משום דעת ואלים זהירין, ודרכו לדروس, ה"ה הנץ בעופות, דהרי אמרו לסתן דהנץ אפיקו בדרברבי מניה, ואינך רק בדכוותי' הרוי דהנץ עלול לדروس יותר מאשר עוף הדروس. ואב"א גמר' דלעיל בשונה כתבו התוס' ד"ה ודרוסת הנץ ז"ל, גבי טרפות העוף הוה שיך' למיטני, אלא משום ר"י תנא ל' הכא' עכ"ל.

ויש' לראות שלא ר"י מון התנאים האחוריים, מתלמידי ר"ע, ויסוד המשנה הלא הייתה מסורה בידם מאז, ועד דאתא ר"י, היכי לא היה נשנה דרוסת העוף במו, כמו דרוסת הזאב בבהמה, ועתה אם נאמר דבמשנה דא"ט בעוף היה שנוי' דרוסת הנץ בעוף הדק והנא בעוף הגס, לא ה"י לר"י שום דבר להוסיף או לגרוע ע"ז, ולא אמר על עוף מיידי, ולמה מחקה רבינו הקדוש מן המשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן ובשם ר"י, ע"ג דרי' לא אמר בזה דבר, אלא ודאי, דקודם דפליג ר"י או מפרש דברי הת'ק היתה קתני בא"ט בעוף, דרוסת הנץ סתם וכמו דקתוני כאן דרוסת הזאב סתם, כאשר כתבו התוס' דדין דעתו מקומו בא"ט בעוף, כי בסוד המשנה לא היה קתוני יותר, ואחר שר"י פלייג או מפרש כדי שלא להציגך להעמיד דבריו בשתי המשניות, מחק רב' דיון דרוסת הנץ, ממשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן כל דבריו של ר"י, ומילא נדע דת'ק פלייג hon בהמה והן בעוף או שר"י מפרש שנייהם ולא איצטרךתו לדברי הת'ק בעוף במסנה דא"ט בעוף כנלפע"ד אמות לאמינו ודוק'.

ע"ש גמר' מיתבי דרוסת חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחל, אבל דרושא ל"ל וتسברא, וכי' הרוי' ורמב"ס ז"ל מפרשים עד שתנקוב לחל, ואיז יש להם דרישה ועיין בפרשימים, והנה לדידחו, "אבל דרושא לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישא ל"ל, וتسברא, אלא דלפי הס"ד דל"ל דרושא כל עיקר, ע"כ ה"י מפרש עד שתנקוב לחל, דמצד נקב נגעה בה כפרש", דלא"כ דרושא לית להו" אמת לאחר שתיקוב לחל, וממה פריך מדרוסת הנץ, דלמא באמת לאחר שתיקוב לחל, וגם בלאה' האס לאחר שתיקוב לחל יש להם דרישה, גם בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל לומר דבעוף הדק לית לי' דרישה, אבל לאחר שמרתץ לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרינו לפרש דבניקב לחל, מה דחק לר"י' ורמב"ס לפרש כן, אבל דלא"ז ודאי קשה טובא, מה שנקה נ"ל י"ז לא מישתבר فهو לחוש מה שמלפע"ד הוא, דמצד מחת בתחל הגוף, לא מישתבר فهو שדרה כלל, דאפייל הגע הצפורה לתוכה החלל, אין ארכו של צפורה הנץ מפסיק, לנקב אחד מאברים הפנימיים, שהם רכים וaines מתחווים וחווין בכל לאחריהם, עיין ברמב"ס פ"א ה"ד, דמשמע מלשונו דזוקא בנכנס הקוץ או החץ בחלל הגוף ממש דהינו בקוץ ארוך, שחאלק גדול ממנו נכנס לתוכה החלל, ולא עומד בשפת החלל ע"פ שעבר פניהם, כנלפע"ד לדינה.

ע"ש גמר' וتسברא נץ לא דרש, והוא תנן ודרוסת הנץ, הא ל"ק בגין בעופות וכאן בגדים וטלאים, עכ"ל ויל"ד, דלמא הלכתא נקט התננה דברייתא נץ דלא דרש בגדים וטלאים, כיון דמשנה שלמה תנן, דນץ דוקא בעוף הדק, לר"י' ורמב"ס דמפרשים דכשיגיע

בנעקרה צלע מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיטה קאמרו, מ"מ אמרו, והחולין' קיימת, דהאסיטה ניטלת ולא החולי' והאסיטה הוא מkeit' מזה ומזה של שני חוליות, אבל גוף החולי' קיימות ודוק'.

ע"ש גמר' איש' נערקה צלע מעיקרה כי היכי דלא חילוק שמואל אסיטה, ור"ת מפרש עם האסיטה, כי היכי דלא חילוק שמואל אעולה בר זכאי ור"י, דלחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעין עכית' התוס', והי' להם להזיכר גם רב, דרב נמי דוקא וחולי' עמה, דהינו חצי חולין' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו סחירת רשי' אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דشمואל, דעת חצי חוליתה קאמר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זיל' "לקמן פלייג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתברו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דشمואל, משום איןך דקאמר וכו'" עכ"ל, ועיין שם במרה"ל מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאותה איני תמה, דומה שלא האצירו ר"י, דפליג וקאמר בין עקרו ובין נשתברו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב עקרו, דהינו נשתברו דקתוני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל נקרו מצד אחד נמי טרפה, אבל הוא פלא, דהרי אכן קר"י פסקין' ודלא כshmואל ודלא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא דشمואל שהוא דלא כהילכתא, אבל הת' ע"ז דבאמת מר' פריך, וגם חצי חולין' גם בצלע אחת טרפה, נקט דشمואל, משום איןך דشمואל, ולא מדקך ב"י דהוא דלא כהילכתא משום דהרי אפשר לפרשו דעת חצי חולין' קאמר הרבה, וליה כיוון רשי' ז"ל דלא"פ דדרכי' קאמר, דקאמר סתם נערקה צלע מעיקרה לא ממש עדם החולי' קאמר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא ה"י אלא לפי הילכתא וכרב, דעת החולי' דהינו מkeit' האסיטה טרפה, אבל התוס' ודאי הhilpo' שיטותם דהכא מפרשין דברי שמואל קרשי' דלעיל, דעת חצי חולין' קאמר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליירך מבן זכאי דלית הלכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למיפרך סתרה משום דהמחברים רבים היו כידוע, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דפליג דס"ל דشمואל בא' חולין' קאמר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמתابر זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלכתא כוותי' משום איןך דشمואל ודוק'.

ע"ב גמר' מתקיף לה ר"א ולתנייה גבי קולי' ב"ש וחומרה ב"ה, א"ל רבא, כי איתשל לעניין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, לדיעת הרמב"ס, דשא רני תורה לא נדון ע"פ דסבירו הכא לגבי טומאה, לכאר' יש לעיין, איך קאמר כאן דב"ש דסבירו הכא לגבי טומאה, בעין שתי חוליות לטהר, ה"ה גס בבהמה לא מיטופרי אלא בהסרונו שיטם, אלא דגס בלי שיטת הרמב"ס נמי קשה, דלמא בש"ט"ח ס"ל, ומילא לא תלי זה זהה, כמו דאמרין בראש פרשן על בהמה שנחתכו וגליה, ע"ג דלעינו אדם ס"ל לצדב"י כרש"ב"א, דיכולה לכחות ולחיות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמה על הא דאמרו בעירובין, דתרי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגלגולת, דמקרי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו דشمואל קאמר וכן לטרפה, משום דהוא טרפה אינה היה ס"ל, אבל בש' מצי סברו ט"ת, ואין כאן כסילות למנן דמחמיר גם בטרפה, ויש לי הרהורי דברים בא' אלא דלא ביררי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג ודוק'.

ע"ש גמר' ארי' א"ר, בהמה מן הזאב ולמעלה, ובופות מן הנץ ולמעלה, עיין ברא"ש דהקשה, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דרוסת הנץ בעוף הדק, אבל למטה ממנה לא דרש, ותי' דאיידי' נקט מן הזאב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דASHMEINU בבהמה, דלא תימה אורחא דמלטה, נקט ה"ג איכה לשוני' בעופות

התוס' בשם ר"ת מפרשים, דורס ואוכל מחיים, ואינו ממתין עד שתומות, ומביא ראי' מב"ק ט"ז ע"ב, דאמרו שם ארוי דרס ואוכל פטור, עי"ש ולפ"ז לא ידעת מה בין האי דרישא, לדרישא דהכא, ולמה לי באמת האי, "ואוכל" דבודROS לחוד הוה סי' לוטמאה, וה"ה דטמטריף, דהרי עופות טהורין אין להם דרישא כלל, כמו שכ' בעצם דאין דרישא לטהורין, ואי דקשי' להו מה קמבי עי' לר"א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח لكمן דרבה מהם דורסים והרבה אינם דורסין, ומכם' דמסיק כאן דכלולם יש דרישא עכ'פ' בדזוטרי מני' לפע"ד נראה גם כן לא קבעי אלא על אותו שדרכם לדROS, אי מטילין ארס, או אי יש כח בארס שליהם למקרי האבר, אבל על מעשה הדרישא בעצםו לא קמבי עס' דידע שיש מהם DorSים, ויש מהם שאינם DorSים, והוא דבר שיש לבירר, וכן בחitious שיש הרבה שאינם DorSים כלל, כמו הדבר והפיל וכדומה, עיין שו"ת ק"ז החת"ס זיל סי' נ"ח, لكن דברי התוס' נפלאים ממי' וצע'ג וד' יאיר עני' להבאים דוד'ק.

ע"ש גמר' ארב'ר'ה א"ר, ארוי שנכנס בין השורדים, ונמצא צפורה בבגו של אחד מהן, אין חוששין שמא ארוי דרסו וכוי' ורב לטעמי' דאמר אין חוששין לספק דרושא עכ'ל הגמ'. ותמה אמי' איך תלוי זה, בפלוגתא דרב ושמואל, אי' חוששין לספק דרושא או לא, ובפרט דאמר אבי' דבמוקום צפורה לכ"ע חוששין, דלמה ניחוש כיון דסביר' מקום הצפורה אין שום ריעوتא ניכרת בעור, הרי אין לך הוכחה גדולה מזו, דלאו ע"י דרושא בא הצפורה לתוכך גב השור, דהרי יש ליד הארי הרבה צפורהנים ואם תtab כולם באוטו מקום לתוכך העור, איך רק האי מקום צפורה לבד ייכר ונראה, ותו לא, וגם בסתם דרושא דאייה שתק ואנחנו מקרקרים, לכאר' יש לעי'ין, למה לא נסמק על בדיקת חוץ שכל העור נגד החלל שלו ויפה בלי פצע וחיבורה, דבזבחים דר' ע"ב אמרינן, דאייערב דרישת האיזב בנקבת הקוץ, ופרק' והא hei משיך והאי עגיל, ועינו בתוס' لكمן וכן שם בזבחים, דלמטה מן האיזב אין ניכר להבחן, משמע דלמטה מזאב נמי' עכ'פ' ניכרת החיבורו, ומכם' כל במלעלה מזאב, היתכן שלא hei ניכר מקום הדרישא לחוץ בעור השור, אלא דבזה יש לדוחוק, דמי'ר' בלא בדק העור בחוץ, אז צרכין לבדוק בבשר בפנים, אם ליכא אדמיות או רקבון בשור שניגנו האברים הפנימיים, אבל בבדיקה בחוץ העור, ואין בה שום רושם דרישא,תו לא צריך יותר, אבל כאן דמי'ר' בנמצאה בשור ח', תחב צפורה במקומות הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא שיאולת האי מקום הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא נסמק על זה שלא לחוש על דרושא, וצ'ל' דאפשר שפיר שלא תחב הארי רק האי צפורה לחוץ העור, ונכנס הארס דרך האי נקב לחול הגוף, אבל שאר הצפורהנים לא נתחבו כלל לתוכך העור והבשר, ואם כנים דברנו, מושבים באזה כל הגני' קושיות שהקשוו התוס' ד"ה רוב על פרשי' דלמה לא ניחוש לשאר שוררים שאין בהם צפורה, ולא באי' למזה לי מקום צפורה כלל, ולפי האמור "ל' דלגבוי כל הגני' חששות סגי' בבדיקה העור בחוץ שהוא שלם ויפה, וראה זה מה שמצאתי און לי בפסק' הרמב"ם זיל דס' ל' בפ"ה היל'א "ספק דרושא אסורה עד שתבדוק כדירושה וזה, כיצד ארי שנכנס בין השורדים, ונמצא צפורה בגבו של אחד מהם, חוששין שמא ארוי דרסו, אין אומרים שמא בכוטל נתחך', וכן שועל או נמי' שנכנס בין העופות, והוא שותק והן מקרקרים, חוששין שמא דרס וכוי' עכ'ל וליד' א') למאי הלכתא קאמר, דצריכה בדיקה כדירושה ודאית, ולא די לו לכתוב דצריכה בדיקה לחוד, ב') הלא גם על שאר השורדים איכא חשש דרושא וכמ"כ' הרשב"א זיל, ועי' בטור סי' נ"ז ובע"י וכמו בא בהגמ'י' שם, ולמה שתק הרמב"ם מה', שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

לחול דריש אף בגדיים וטלאים, הא אתה לאשמעין, אבל לרשותי קשה, אולם אם נאמר ממש'כ' למעלה, דלמאן דס' לדרי' פlige את'ק, ה"ה בגין פליגו, דلت'ק דריש אף בעוף הגס, וממילא גם בגדיים וטלאים חד דינא אית' להו, אז האי ברייתא את'י קר'י ולאפקוי מת'ק וקאמור דינץ אין לו דרישת בגדיים וטלאים, וה"ה בעוף הגס, ואולי מזה הוכיח רשי' לפרש במתנ' דר' פlige את'ק, דמיהי ברייתה דקתי נץ דאין לו דרישת בגדיים וטלאים נראה כו, ודוק'.

רש'י ד"ה עד שתינקוב לחול, כקו' בעלמא ועד שנקבו הדקיין וכו' עכ'ל. לבאו' סותר רשי' את עצמו במה שכ' لكمן בדף הסמוך עכ'ב ד"ה ב��וץ עד שתינקוב לחול, ופרש'י "אבל הגע לחול יש לחוש שמא ניקבו הדקיין ובבדיקה א"א מפני שאין נקב דק ניכר בהם" עכ'ל וכאן כתוב דלא מטריך עד שניקבו הדקיין, הרי דמוני בדיקה עכ'פ', ולקמן יפה מדייק דלא מהני בדיקה, דהרי מדתקתני ב��וץ עד שתינקוב לחול, ובדרוסה משיידיים הבשר כנגד ב"מ, הרי דשווין הן ניקב לחול עם דרושא ובדרוסה הלא שיטת רשי' דלא מהני בדיקה, עכ'כ הפירוש עד שראו' להאדים הבשר, דהריינו שתחביר צפרני נגד חלל הגוף לאפקיע על ריכוי, וכדומה, ואלי' מייר' لكمן שנכנס הקוץ יכולו לתוך חלל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידווע וניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, עכ'כ צרי' לומר כו, דכפי' שכתבתני לעיל, רשי' הוכיח דדרוסה ודאי אין לו בדיקה, משום דההכלכה כך אתה, "ודורותה הזאב" ובזה סגי' להטריף, וא"כ נקבות חלל הגוף ב��וץ, דאיןנו ממין הטרפיות, עכ'כ דבזה יש בדיקה. אבל ב��וץ הנמצא בתוך החול, מסתבר דמן הנגע לבודוק כל החול ננקב כ"ד ודוק'.

ד' נ"ג ע"א, גמר' בעי ר"י, שאר עופות טמאים יש להם דרישת וכו' הא דלא קבעי בשאר חיות חוץ מاري' זאב לגבי' בהמה Mai', לדעת הרא' ש' זיל' באמת ליכא דריש בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עי'ון בטור סי' נ"ז, ונראה דלפי' הני' הראשונים, צ'ל' דבחיות ידע דדיבר התנא בהווה, ולכן נקט ארוי זאב, דהני' שכחמים יותר משאר חיות לבוא לתוך העדר, עי'ון בב'ק ט' ע"ב ארי דריש זאב טורף, ובשביל זה מצין למינר דר' פירוש הת'ק' אתא, משום דההכלכה כך דבר בהווה ויתור שכח הוא האיזב שבא על הצאן לטרוף, ולכן אין מקום להסתפק דודאי גס שאר חיתו עיר יש להם דרישא, אבל בעופות לא מצין דינץ וגוי יותר ערעלים לדריש, וחוץ מזה נראה לפע"ד דבעופות טמאים דמשוניים הם הרבה זמ"ז בסימני טומאה שלהם עד שהتورה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכן שפיר יש מקום להסתפק לעניין דרישת מה דינם של איינך, דלא הזכירים התנא בשמותם, ע"ז' קפשת לי' רב היל, דיש להם דריש, והוא דפרק' לי' ממתנ' והאנן תנן דרישת הנץ, לאו ר"א לר' היל קפריך, דחא ר"א ספוקי מספקא לי' בפי' המשנה, אלא מסדר הגמי' שלאחר ר"א, ותדע דחא לא כתני, א"ל' והא דקמשני דהני' בדכוותיהם או בדרכברבי מני', ואינך בדצוטרי מני' היינו נמי' מטעם דהם ערלילים יותר לדריש, لكن אלים זהיריהם אפיקו בדרכברבי מני', וא"כ בחיות נמי' הדין כו, וכן הוא באמת דעת הרשב'א זיל', והוא השיטה המחוורת דודוק'.

ודע דהיך דרישת בעופות, כתבו התוס' لكمן דאין זה מה שאמרו, כל עוף הדריש טמא, אלא דשדיה זירוי' כי שליף צפורהנו, וכמו בזאב בבהמה, ולא הי' להם לפרש האי דרישת צפוניא צפוני' מון די' והותר בסוגי' הש'ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צפוני' מון הנדרס, אבל הי' להם לפרש הסימן טומאה של דרישת מה היא, והנה רשי' זיל' لكمן מפרש דאווז' בצפרני' ומגביה מן הקרןע מה שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

далא שכיה שאירע ספקה בהם, וכל עצמיות גיטין וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחיו מסתמא, לא מצאו צורך להחמיר בספקן נגד חזקה, והרי תראה דתורתה עצמה הקילה בעין מזרות שלא לאסור מזער, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדיור שאח"ז. ודודו".^ק

ע"ש גמר' קטע רישא חד מיננייהו, נח ריגז', וכתבו הפסוקים הא דלא חיישין שמא דרש אחוריא קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימטה לאח"ל דאין הדורס מניה את הנדרס מידי עד שיראה נקמתו בפינוי, ומה"ט אף בהמית יותר, לא חיישין לנשארים, עיין בט�"ז וש"ד סי' נ"ז ס"ט דאיכא פלוגתא בזיה, ולפ"ז בכל סדי"ר כמו באיזו שתק ואינה מקרקרים איכא לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם, וכן שפיר אמר בגמ', איכא למימר הכי ואלא"ה, הנה ס"ד"ר, וא"כ קשה דלעיל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דקאמר רב לטעמי', דהא בהא מצי מודה שמואל, דהרי איכא תרי רובה להתר, חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואינם מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דאיון הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דהא לק"מ דלעומת זה איכא רוב המותחך, און צפורה ישב בגבו. אבל מ"מ קשי', דהאי רוב ארויות דורסין לא הי' לו להזכיר כלל דלעומת האי רוב, איכא רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימוש, ועיין בדיור שאח"ז.

ובגוף הפלוגתא שבין האחוריונים אי קטע רישא דתראי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה דלדידין דאפילו לא וראיינו הנדרס נכנס חיישין דתלין במצוין, ודורסים יותר שכיהן שיירגו בעופות ובצאן, מלבלים או עכברים, פשיטה דאפילו בנמצא כמה מהים בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דניינו דבגמור' קאמר קטע רישא חד מיננייהו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דחש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, וא"כ לא חיישין לדירושה אלא בשראיינו הדורס נכנס, ואז ודאי הדין כן דכל שהרג יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנח רוגזיווילו لكن חיישין על הנשארים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דברמננו הכלבים בני תרבות נינהו ולא שכיה שיירגו בעדר או בכלוב ותלין במצוין שדורס נכנס לשם, וכן בנמצא מצועים ללא שראיינו שם דורס נמי חיישין דתלין במצוין וכן רובה השאלה שבאו לפניו בapon זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעה בכלוב או בעדר ובדקנו ומצאו, ובזה פשיטה דגס במצאו כמה מותים והנשארים אין בהם שום פצע וחיבורה, שקרים הם, דמי הגיד לנו רק דורס אחד היה דלמא ב' או ג' היי, או שהאי דורס עליה בכלוב ב' או ג' פעמים בתקלת הלילה, באמצען, ובסוף, ובכל פעם קטע רישא חד מיננייהו. וזה ברור לדינא בלי פקפק לפע"ד ודוק".^ק

תנוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת איפלו אט"ל צפורה זה מהמת חיקוך אתה, מ"מ איפלו בשאר שורדים בין צפורה, ובסמווק נמי דקאמר אבוי וכוי עכ"ל, כוונתם דודאי הכא מייריב באיזו שתק ואינהו מקרקרים, באופן דבלא צפורה חיישין אדי שניהם שותקים או צוקים דבעלמא לי"ח, משום דאמרין שלמא שי' דקמבעתי אהדי, איך קאמר כאן רוב ארויות דורסין, הא בכח"יו רוב אינם דורסין, אבל כבר כתבנו לעיל דלרמב"ם כל שלא ניכר בשור על שמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

ג') הביא דין דהוא שתק ואיננו מקרקרים בשועל או נמי' שנכנסו לבין העופות ובגמ' נראה, דברי שבין השורדים נאמר דין זה, וכן פרשי ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינויו, על ארוי בינויו, וכן על איהו קמעועאי, פרשי נוהם, זה על ארוי נאמה, ועיין בראש יוסף מה ש' על דברת רשי', דיש מי שמספר דקאי על מהDSLICK, ספק כלבא ספק שונרא, עי"ש. אבל על הרמב"ם ודאי קשה,-DD-דבר מاري שבין השורדים, ולמה לי' להוסיף, וכן שועל שבק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי' ז"ל, בארי שבין השורדים מפרש כל hei, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ם שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנס לכאו טורף, או נודע אם זה מן הטורפים וכו', لما לא כתוב גם דין זה, בהוא שחק והן מקרקרים בסתם טורף עכ"פ, וכן דורס שנכנס בין דוקא בשור שעورو חלק, ובארי שמקום הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעיריות, ולא בעופות בוגצותם, והדורסים שליהם צפורים קטנות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה יש ס"ר, ורק על سور זה ולא על שאר השורדים, שיכולים לבדוק بكل מבחוץ, וזה ש' הרמב"ם במתיק לשונו דס"ר צריכה בדיקה כדורסה ודאית, ר"ל שלא סגי בבדיקה חוץ אלא בעי בבדיקה בפנים, כדורסה ודאית, והמציאות בהזאת הוא כאשר מפרש, בארי שבין השורדים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכא ספק על אותו השור בלבד, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל ונמייה בין העופות, איפלו אין כאן היכר רושם מבחוץ, משום דבנהין לסמווק על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, כנפ"ד בគונת הרמב"ם ע"פ דהפסוקים לא נחתו לה.

אחרי כתבי זאת ראיتي בב"ז בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לפקמו במהרמל", על דברת התוס' ספק שונרא שכותב, דכל שאיינו ניכר רושם הדרישת בחוץ, א"צ שום בבדיקה פנים, אלא דגס לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמימות או רושם חורה בחוץ, שוב צרייך בבדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או ג"ט אבל לא בשור הגدول, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר רברבי, שדורס שליהם הוא האזאב, דשם בעין דוקא מקום צפורה נפלא עניין לקמן מה שכתבתבי על דברי המהרב"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עניין שהמחבר בשלוחנו הטהוו, לא הזכיר כלום מהא דרש"א שהביא בעצמו בב"י, ז"ע ודוק".^ק

ע"ש גמר' איכא למימר הכי ואלה אוקי מלטה אחזקי' והויל ס"ר, ורב לטעמי' וכו', הא אוקי מלטה אחזקי' שלא במקומו הוא, דהכי הוול", הוה לי' ס"ר ואוקי מלטה אחזקי' עי"ן באחרוניים, ולפע"ד נראה דהש"ס רצה לשולב בהזאת ריעותא מחיים, עי"ן פליגו אי שייך לאוקמי אחזיקת בשורת בנויל ריעותא מחיים, דאם נאמר כן לעיל בסוגי' דישב לו קווץ בשוט, אריכות בעין זה, דאם נאמר כן הוה ס"ר ספקא דאוריתא, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, ואח"כ אמר והויל ס"ר במקומות חזקה, ורב לטעמי' דאן חושין איפלו מדרבן, אבל לשמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי' הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

שכפי הנראה, הוא חומרא דאמוראי, דלא מzin במשנה וברייתא. **ועיין** בזכחים שם דר"ל מוקי בנפולה וס"ל דהלה נמי צריכה בדיקה, והוא לפי דברינו לכאורה פלא דPsiטיא דהאי בדיקה בהלכה, שהוא מצד איזה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מותני דכל הזכחים שנתערבו בהכי, אלא דרש"י ז"ל כפי הנראה מתעורר זה וכותב, "וז"ל" וכיון דאיתחץ בה ספק טרופות אין מכניםין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימתא דאיערב בדרוסה לא כתוב מידין, משום דרש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי' בדיקה, וכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי שרות בעורה דהרי כאן לא איתחץ בה ספק טרופות, כי האי איתחץ שכ' רשי' היינו דוקא בנפולה, שקדום שהלה היתה אסורה ודאי משום נפוליה וause'פ' שהלהacha אח'כ' יוצאה מאיסור ריסוק אחרים. אבל עדין נשארה בספק שאר טרופיות, וזאת קרי ריסוק אחרים. לישן לא יתיר טוב מליתנים או למיכרム לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרם לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרט אל החונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שטס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשיליכון אותו. עין בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נהרט, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופה הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

ד"ה דרושא שאמרו צריכה בדיקה וכו' פ' בוקין' כוגן ספק דרושא או שדרסה ואין מקום הדרישה ניכר מבחן, דודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ' היריב'ם' וכו' עכ"ל, כבר כתבנו למעלה בדיור הקודם ולעיל בסוגי' דנפולה דשיות רשי' והוא כיון דהלהআ אתא על דרושא האב, וכן אנפלה מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע"י דרושא, ועל ריסוק אחרים ע"י נפוליה, וכן שכנינו לקמן בא"ט בעף נפלת לאורו ונחמרו ב'ם, ע"כ ישראי' מוכרתת לרמב"ם, דבדיקה בדיקה לרמב"ם, ומהז' ג' כ' דהני טרפה להחלוטין נינהו, ומושום ע"פ רוב כל הנדרס נכנס הארץ לתוכה הגוף, וכל שנפלת מן הגג מתרסקו אבריה, אלא אדם עמידה או שחתה מעל"ע, מוציאה מידי חש ריסוק, וא"כ ס"ל לרשי' דמה'ת לא מהני בדיקה בלבד, והוא כו' נוקמא דנתערב בדירושה שאינה ניכרת כלל, באיהו שתק ואיננו מקרקרים, דלשモאל דהלהאת כוותי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא הבי' בשם הרשב"א ז'ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א'ץ' בדיקה בפנים כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג' כ' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت מה לא מוקי דאיכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומהז' יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבעין דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"ם, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגי' לנ' להטריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה לי' ספק דרושא לאשמעין, דמה'ת ודאי דומוקמין אחזקי' וזה שכתוב בדרכו אסורה, הרי דאי זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ שישתפק בדרכו אסורה, הרי עדין הספק שמא מכח דרושא בקדשים ודאי לא החמירו חומרא זו להביא קדשים לביה'פ' ובפרט

ע"ב גמר' אתרי' דשモאל הויה, להאי גירסה ההדר ב' רב דאי לא הדר הוול' להכשיר גם באטרוא דשモאל, משום הפסד ממון של ישראל דהוה נדנד איסור, ואין חולקין כבוד לר' בן פרשי' ז'ל ושצת ראי' לזה מהא אמרין בפסחים דף לי' ע"א, דאמר שמואל להני דמאבני נendi אשוי זיבנא דכנד'יכו, ואי לא דרישא לכ' כר'ש, ופריך ולדרוש להו, ומתרץ אתרי' דרב הויה, וקשה איך מפחדם בדבר שקר שידרשו להו כר'ש באטריה דרב דס' דלא כר'ש, אלא ודאי הכל קאמר להו דאם תמכרו בייקר דאיכא הפסד רב, לא אחולוק כבוד לר' מפני הפסד ממונם של ישראל ודוו'ק. **ע"ש** גמר' ולהנקיינהו ולשדיינו לאשפפה וכו' בת"ז'ל הביא גרסת מקצת ספרים או ניתבינהו לעכ"ם, וכותב דהה' דהוומ'ל דנייבינהו לעכ"ם דמקרי נזדמן, ואין כאן משום עושין שchorה בנוט' עי"ש. ואני תמא על האי גירסה דא'כ מה קאמר, ולטעמי' נישידיינהו לכלבים, וכי הוא יותר טוב מליתנים או למיכרם לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרם לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרט אל החונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שטס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נהרט, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופה הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

תוס' דיה ספק שונרא ס'ק אמר קני', וא"ת דבריש' פ' התערבותה עד ע"ב אמרין, גבי נתערבה בטרפה וכו', ומפרש כולהו כר' ינא לא אמרו, דבין נקובות הקוץ לדרושת האב מידע ידי, דהאי משוך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה המהרא'ל ז'ל, דלמה לא נוקמא דנתערב בדירושה שאינה ניכרת כלל, באיהו שתק ואיננו מקרקרים, דלשמואל דהלהאת כוותי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא הבי' בשם הרשב"א ז'ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א'ץ' בדיקה בפנים כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג' כ' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت מה לא מוקי דאיכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומהז' יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבעין דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"ם, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגי' לנ' להטריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה לי' ספק דרושא לאשמעין, דמה'ת ודאי דומוקמין אחזקי' וזה שכתוב בדרכו אסורה, הרי עדין הספק שמא מכח דרושא בקדשים ודאי לא החמירו חומרא זו להביא קדשים לביה'פ' ובפרט

ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתיר דברי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשהו מ"ט זיהורי מילא קלי ואזיל. ופרש"י, "גרסינן" ולא ידעתני איזה יירטא אחרת הייתה לפני רשי' שרצה לשולחה. וכי הראתה האי תיבת "ואזיל" רצה רשי' לקיים שהי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלא נטע לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיעורו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גרגורת דסופו לפסק, וכן משמע מרשי' דלעיל בדף הקודם ד"ה צריכה לבדוק שכ' סופו לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי'Dמצד סופו לנוקוב קאtinyן עלי', וה"ה בגורגורת סופו לפסק. אלום דעת התו"ל לעיל במשנה אינו כן, אלא דשריפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שישופו לנוקוב או לפסק, אדם משומס דסופו לינוקוב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו דלא תשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפ"ע מ"ה דלא תש"י ז"ל לקושי' ז' והוא מפנ' דלישיטוי' ודאי דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משומס דההלהכת אטה על דרושא האזב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אע"פ שטעם הטרפות משומס סופו לנוקוב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ס דס"ל, דגש לדאי דרושא אית' לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דשריפת הארס הוא שם טרפות בפ"ע ולא מטעם שועשה אותו טרפה, גם רב בעלה ודאי דליקא ר' דבון דרושא אלא מושם ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדרישת, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שnicer מקום הדרישת לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' ז"ל דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואינו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדרישת ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

ע"ש גמר' אל"ל, מנו רב ומנו רב ולא ידענא לי' מכאן יש ראי' למה שכתו' התו"ס' לעיל ל"ח ע"א ד"ה איצטרך דעיקר שמो ה'י אבא, ורק בשם חמימות קרו לי' רב, ושם זה ודאי לא הוה לי' בעודו ששימש בישיבת רבי בא", רק אח"כ בתור ראש ישיבה בבל, קרו לי' בשם רב, כמו ר"י הנשיא בשם רב, ולכן ר"ל לא היה מכירו בשם רב, ואל מנ' רב, דלפי פרש"י דעיקר שמו היה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה'י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רבי וייתר גדול בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' שמותה ושותה כשרה וכי ר"י אמר יביא ויקיף. הראש יוסף ז"ל הביא כאן קושי' הרשב"א ז"ל דהא לדעת בה"ג, דאי' בשימושות הסימנים משומס טרפה אלא מגורת הלהכת אין שחיטה מועלת בהן, לעולם לא ידמו החתוכים, דהא אפילו נשחתה לאחר שחוטה עדין הייתה בחטים חייתי' וחותך השני הוא עתה לאחר שחוטה: והראש יוסף תמה דאפיילו לרשי' דשומות הס' טרפה, מ"מ אין נבלה, דשלא במקומות שחיטה הוא ואטו טרפה אין בה חיות עי"יש. ובמחייב'ת דברים אלו שלא בדקוק כתbam, ואם במקומות שחיטה דنبלה, הכי משומס דאי' בה שחיטה קרו נבלה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא משומס דאי' שחיטה מועלת בו יותר שכן מקרי נבלה מחיים, כמו שביארנו זאת בעicker יי"ד בארכיות, גם מה ש' דלמעלה דלאו מקום שחיטה רק טרפה הוה, בהז איכא פלוגתא, עי"ז לעיל בפ"ב בסוג' דמוגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנפסק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו ליכא מאן דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפסק במקומות שחיטה, או מעלה ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממיילא דכאן כמגב"ד ותו אין שחיטה מועלת בו, וממיילא יקרא נבלה, אלא דלגב' נידון דיון של הקפה, אין שום נפקותא אם טרפה ואם נבלה, דהכא בחיות תלוי מלטה, וכיון דבכוב"כ חייב הוה איך ידמו החתוכים, אלא דמי"מ לא הקשה הרשב"א על שיטת רשי', דכיוון דטרפה

אתה, במקומו עומד ואסורה אבל ודאי לרבות דלא יש לספק דרושא לא יاسر אפילו נמצאת האדים הבשר אינה ana, כי מכח סיבות שונוח מצה להיות אדמים בבשר, ראי' השניה הביאו, ממה דרב מורי בי' מכפה ועד אטמא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ז בושט כתבתתי דלרבע גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לודי דרושא, וכן הבאתני בשם הגהות מלא רועים אכן עין בי'. ועתה הדריני כי טעמא דריש"י מפני שההלהכת סתם ATA, דרשות הזאב, ע"כ דהוא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, ולכן א"א דלשטי פליגו בזה רב ושמואל, מ"מ ראי' זו אני מכיר, דתקשה לדנטשיך דע"כ לרב צרך להיות ניכר מקום הדרישת, וא"כ למה בעי בדיקה מכפה ועד אטמא, מהו תאמיר דכל שעלה הדורס על הנדרס, גם מודה דבעי בדיקה, דזוקא באיזו שתווק ואינו מקרקין פלי, ממש דאי'ה כעין ס"ס דשמא מלחמת ביעותוא מקרקין אבל לא עלה עלייה, וכמ"כ למעלה משום דכנגד רוב ארויות דרושא איכא רוב דאי' הנדרס נשפט מידם עד שימייתו, ואת"ל עבד מעשה, שהוא שלא כנגד הב"מ והסימנים דרושא, דלא מיטרף בהטלת ארס באתו המקום, אבל בעלה ודאי דליקא רק חד ספק שמא דרושא במקומות דרושא או לפסק דרושא, גם רב חייש ומctrיך בדיקה, א"כ ודאי דנפל ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדרישת, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שnicer מקום הדרישת לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' ז"ל דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואינו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדרישת ובאהי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

וזע דבשה"ד כתבו, דגש רשי' לא נקט ספק דרושא אלא משומס אז צרך לבדוק כנגד כל החלל, אבל אם ה'י ניכר מקום הדרישת, לא ה'י צרך לבדוק אלא כנגד אותו המקום, אין כוונת שכו הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דחושין לספק דרושא, וממila צרכיך לבודק כנגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדרישת אלא דר"ל, לרבות חייש לספק דרושא באיזו שתווק ואינו מקרקין, ה'ה דלא חייש בלא ניכר מקום הדרישת, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעיעים במקומות מפוזרים צרך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבנו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נدرس אפילו במ"א, הרי הוא דרושא האזב שאסורה הלהכת, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש"י שבפ' התרבותות דלא קשי' לי' למאנן דמוקי לי' בדראות האזב, דהרי אפשר למבדק' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה ז"ל בפירושו לדברי התו"ס' אלו, ס"ל דספק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי דספק נקה"וו ופסה"ג ספק בשחיטה מקרי עי"ש. וכבר כתבתתי במקומו דהאחרונים ז"ל טעו זה טעות גדוֹל במחכ'ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבלה לדעת הרמב"ס, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון בשחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מותע"ס, אבל לא טרפות דלא שייך להחשב לתחלת שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה"וו ופסה"ג וכן נחרסה הרגגרת כאיסר ונקבה בנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ס בין הטרפיות מפני שהן עניין שחיטה פסולה, אבל נהפכו עורות הושט במרαιו מנה בתוך העי"ז טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נחרה, אין בו מושום נבלות, וכן הכא בטראות דרושא דאי'נו משומס נקוב או נפסק אלא שם דרושא הוא טרפות בפ"ע, עיון בריש פרkon על התו"ס' ודרושא הען מש"כ שם, ובדייבור הסמוך

זהה אין להוסיף על הטריפות מכך חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם זיל בעצמו נכשל במה שהזuir כאנ שאין להוסיף מכך חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוסיף לנו ניטל חי העליון בפ"א הכה"ג. והסביר זאת לחכמי לוניל דין לך כל שאין כמו חיה יותר מזה עיי"ש. אבל דע כי עמקו מחשבות חז"ל ואין כאנ לא קושי' ולא סתירה וגם פסק הרמב"ם על מקומו יבא בשлом, אבל כדי שנבוא למטורת חפצנו צרכיך לפרש המשנה והשקל וטור' שבמועד הלאה כי מתווך פירושנו יתגלה לנו טעם ופירושה דהא מלטא ולכנ עתיק עצמנו למשנה.

משנה ואלו כשרות בהמה וכו' וכתבו התוס' דוכלהו צרכיכי כדפרישנא בראש פרק. והمعنى שם בתוס' ימצא דפרשו רקי הניא אברים נזכרו בתוך הטריפות והכשרות מגרגרת ועד המסת וביה"כ. דחו"א נסדקה כמו נפסקה וכן כולן. אבל מהני דקתיות היכי בין ה�建יות ולא נזכר לעיל בין הטריפות והן הנה תחול כלויות ולהי התחתון והאם לא דברו מאומה, ובאותם קשה למו כתני באלו כשרות פשוטא דכל שלא נשנו בין הטריפות ממילא כשרות דין לנו להוסיף על הטריפות אבל באמת כתני הני כדי להשמעינו שיש גם בהם אופן המתירף ומכח האידי דיווקה קאמר רבא ניקב הטעול בסומכי טרפה. ורכיש ב"פ דלקתה בכלוי טרפה, וניטל האם או אתה לאפוקי מר"ט בסנהדרין דהשליך בהמה שניטל האמ שללה לכלבים או כהני פוסקים דבנימוק האם יש להטריף וניטל לחי התחתון כשרה, למד מהרmb"ם הא לחי העליון טרפה. והנה لكمן אר"ז ל"ש אלא שיכולה להיות עיי' המראה והעלטה וכו' אלא דמהרש"ל זל מוחק מימרא זו שאינה מובהה לא ברי"ף ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהרש"ל הוא תוספת על הגלילון מן הגאנונים וטעה הסופר וכתבה בפנים. ואני אומר דמאן דגרס לי' בגמי' הי' מי שייה' הוא מוחלך על הרמב"ם בדין דלחי עליון ולכן מדיק האידי דינא מיותרא דמותני דקתיי ניטל לחי התחתון כשרה דל"ש אלא ביכולה לחיות עיי' המראה והעלטה וכו', אבל הרמב"ם דחה האידי מימרא משום דס"ל דלulos יש לעשות איזה תחבולת להכנס המזון כדיוע ולכן דיק ממשנה יתרה זו דעתל לחי העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד ע"א ותנא תונה ניטל לחי התחתון כשרה לא גרים לי' דחו"זל פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בכ"מ שם.

мотוך הדברים שאמרנו אנו לנידין דכל הני שב שמעתתא לא מהחכמתם בלבד חדו ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלו יש רמז במשנה ניקב הטעול ולקתה בכלוי' כמו שפירשנו גולגולת שנחכבה ממה דקתיי נפתחה הגולגולת כשרה ענקרה צלע מעיקרה עם חזי חול'י והוא טרפה מטורבנת מהתני דאהלות וככ"ה ולכן הרכיב צלעות بلا חול'י שלמה טרפה מטורבנת מהתני דאהלות וככ"ה ונימנים שנדללו שלמה. ועיין מה שכתבנו זהה לעיל נ"ב ע"א וסימנים שנדללו ברובן אי כפרשי' ממקום חיבורן בלחי הרי הוא בכלל עיקור סימנים ר"ל כעין עיקור ואי לפ"י ר"ח דנדללו מיחبورם בארכן זאת נרמז ממה דקתיי נקיה' וו' ופסה'ג בו'יו החיבור דASHUMAYIN זהה ובערבעין שייהו מוחברים יחד בארכן כאבר אחד וזה רמז טוב ובשער החופה את רוב הקרים ע"ג דשモאל ע"כ מפרש נקרע רוב החיצונה דמותני על הקרים עצמו כדאמרין לעיל בגמי' מ"מ כיוון דקתיי או שנקרע רוב החיצונה דאו תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' אווא"ב ואע"ג דבלישנא דתנאה לא נדרוש ריבויון כאלו אבל האי או דהכא משונה מאי דהרי תרתי טרפיות נינחו ניקב הקרים הפנימי ונקרע רוב הקרים החיצונה ומה זה דקامر „או“ דאייזה שייקות שיש בין שניהם אבל אם נאמר דמורז גם עלبشر החופה שנקרע

זהה, הרי הגורגרת כמו דמונה בדיקולא, וניהו דבכמה יכולה היה לכל דבריה, אבל הגורגרת דווה כدمב"ד הרי חשוב כמת, וכבר המודולל דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא עיי' מיתה, ולכן לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הבה"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זל דלא נכון לכל זאת.

וזע דhalb ארוי זל הביא כאן קושי' המהרב"ם שיפ' זל שהקשה דמה מהני הקפה, כיוון לאפשר דנסמطا' בין שחיתות הקנה לשוט. ותי הלב אריה, דבאמת זהה פליינו رب ור"י הכא, דרב סובר כר"ל, דכל שנספק הקנה כמדמב"ד. ולכן קאמר א"א לשמותה שתעשה שחיטה דאפיילו אם נשפטו בין סימן לסימן כשר, לאחר שחיתת הקנה השמותה אינה פוסלתתו דזהה כמדמב"ד, אבל ר"י פlige על הא דר"ל ולית לי' כמדמב"ד, ואפיילו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב"א. ולכן לדיד' אפשר שנשפטו בין סימן לסימן, ואם תרצה לעמוד הוה לדעת רשי' עיי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לעמוד על בורין של הדברים תעיין היטב מה שכתבת比我 זה עיי' על זר' בפלוגתת ר"י ור"ל בזה. אבל לפרש דרב ור"י כאן פליינו בזה, אי שמותה שבין סימן לסימן פוסל, הווא דבר שא"א להעמידו דראי' יבוא ויקיף דקامر ר"י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא וישמות במא"א לראות ההשומות אי דומות אהדי. לא הבנתי מה קאמר, דאי' ישנות עוד הפעם סימן השמות, ועוד זאת דקושי' הרשב"א במקומה עומדת, דאי' לר"י סימן השחות לאו כמדמב"ד, איך ידמו הני חיותוכים אפיילו אם לאח"ש נשפטו, כיוון דגם הגורגרת חי כמו אחר האברים, ולכן דברי קדרו אינם כדי להקימים. וגם קושי' הרשב"א קיימת, אפיילו بلا בה"ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל"ל כמדמב"ד לא הראה ולא הקנה וצע"ג.

ע"ש גמר' זה הכלל: לאתווי' מי לאתווי' שב שמעתתא דבי' יוסף רישבא וכו' אל' וכי להוסיף על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים וכו' עכ'ל הגמ'. ועיין לעיל במסנה ד"ה זה הכלל מה שתהמאת על הסוגי' דהכא דהרי סouter א"ע מנ' וב' דמתחלה אמר דזה הכללআתא לאתווי' הני ש"ש ועכ' דמוכח זה הכלל אנו מוסיפין כל מה שנראה לנו שאינה כמורה חייה, וכמוש'כ הרשב"א בתשי' סי' צ"ח דעל טמץ זה הכלל שבמשנה הוסיפו החכמים שבדורות הבאים הני ש"ש, משום דבاهני נמי יכולין לחיות ועכ' עיי' הנסיוں שעליה נבנה חכמת הרפואה ידעו את זאת. ובתווך כד"ד דחה ריב"ב הא רישבא בשתי ידיים דין אין להוסיף על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הרשומים שבימי ה' ע"ז מוקריין קרבע פשח (ואולי לא על האי תנא כיון כאן וכן נראה מרש"י ודוו"ק) וכמה וכמה דורות אחרי חדש טרפיות לרוב כמו הני ש"ש ואין לומר דלהאי מכיה בגדיא נשי' יש תרופה ותחבשות דאי' הכי הוליל', דגמירו דאי' בדרי לה סמי' וח'י. ומה דמתרך לי' בעל מסדר הש"ס על קושיתו דמסקין והא קחציא דמתנו, גמירי דאי' בדרי לה סמי' וח' לאי דעל הני מאורות העי' קבלה בידו בידיו דיש סס לאלו אלא דרך כלל אלומר לו דכל הטרפיות שלא מון החכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אל. וכן מבואר ברמב"ם שהבין כן. זל' בפי' היב"ב, ואין להוסיף על הטרפות אלו כלל של שריאר לבמה או לחיה וועז חיז' מאלו שמנו חכמי דורות הרשומים והסכימו עליהם בבתי דין ישראל, אפשר שתחיה, ואפי' נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות' עכ'ל, הרי דדרך כלל אנו אומרים כן שמסתמא אפשר שתחיה עיי' איזה רפואה הנעלמת מאיתנו וא"כ אם התנאהRib"ב לא ריצה להוסיף מה"ט על הטרפיות שהיו מוכבלים בידו איזה הוסיפו האמורים ע"פ המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ובידו איזה הוסיפו האמורים ע"פ המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ואם נאמר דהיא' גם הני מוכבלים בידם מדורות הקדמוניים, האי זה הכלל למאי אתה, דין לומר דאם ישכחו יחזרם עיי' זה הכלל

אר' ז"ל החזיק לדוחק, דבר ברורו כמשמעות בצחרים, אכן וככל להכנס נקב או חסרון שע"י חולי בכלל נקבה וחסורה, במקומות שהנקב והחדרון בעלי חוליותם, הר' דקאן החוליות הגורם שנטף ומפני שהוא מכאייב יותר וא"כ האילקוטא שם החולי, שהוא מכאה יותר גדולה מן סתם נקב וחדרון, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחרט סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתת בכל ניקב או נחרט הוא, וכאשר כתוב רשי"ז"ל שם, על לאפוקי דרך וזה אמת לאמינו, וברור לכל מבין דבר, אמרו מעטה, מהא דלא מצין בmontini לכתה לא שמעין דלקתת איינו טרפה, דהרי בכ"מ דניקב או נחרט טרפה, מכש"כ דלקתת דהינו נתמסס טרפה אלא ממה דלא נזכר טרפות בcoli' הר' אין לנו להוציא טרפות באבר שלא שניינו טרפות במשנה, אמרנו אם נזכר באלו כשרות, דעתנו הכלכלי כשרה, דעתה להשמעין דאייא איזה מין מכאה בכליות שהוא טרפה, שפיר מצין למוד, דלקתת שהיא מכאה יותר גדולה מנטיל שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לכתה עדין לא שמעין בשום אבר שהוא שיהי טרפה, הא בוכרא, אדרבא לכתה בכלן שיש בהם טרפות, נהוג כיוון דבכל מעתים מנה, אולם עולא דמונה מיני טרפות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשניות הן מפורשות והן מרומות, אי הי' סובר כרכיש דלקתת coli' טרפה, ויוצא ממה דעתני באלו כשרות ניטלו הכלכלי כשרה, הוועיל למנות ט' מיני טרפיות, וגם לכלול לכתה בינהם, והדברים קלוריין לעיניהם תל"ת.

ואחר הדברים האלה, נבון היבש השקל וטורי', ולא יקשה לנו כלל למה לא קאמר, דפליגו בדרכי, דבאה דרכיש א"א דפליגו, דהרי לכתה דגרע מניקב או כשרה, אין להוציא ממשום דלא דמי' להנני, כיוון דגרא מהני, ובכלל מעתים מנה, רק הא דר מתנא דשך מדוכתי דהוא פחות מנהתק וניטל, אם דמי' לניטול נוכל לרבות אותן בא הכלכלה, אבל אי לא דמי' לניטול, אפילו לר"ל דאלו כשרות דזוקא וקאמר דעתא לדבוי' הא דר' מתנא דלא דמי' לניטול, כמו שאמר בגמי' אין הכוונה דלא דמי' כל לניטול, ואין לרבותוizia הכלכלה, אלא דאי לאו מתני' דאלו כשרות הוועיל לאומר דלא דמי' לניטול וכשר, ואתא אלו כשרות לנגולות לו דמי' לניטול, ומילא איתרבי בא הכלכלה, וכן תראה מפרש"ז"ל, "ולניטול נמי לא דמי', דהא לאו נטולה לגמרי הוועיל" ואח"כ כ' בד"ה הנני, ז"ל, "הני נטולי הוא דcarshot ניטל הטחול והכליות, אבל נטילת ירך דר' מתנא טרפה" עכ"ל הזהב, הר' שלך לפניך, דרך ממשום דמי' לניטול, מצין להטריפו ממיעוטי דאלו כשרות, ולשון הגמ' נמי מורה על זה, דקאמר לאו לנקי' דמי' ולא לפסוקי לא דמי' כל, לניטול נמי לא דמי' משמע דלגיוקבי ולפסוקי לא דמי' כל, וניטול נמי לא דמי' דמיון גמור, עד שבעי לרבותו דהוה בכל ניטול, וע"כ כן הוא אדם נאמר דלמי' אלו כשרות דזוקא, פתח פתוח לנו לרבות הכל, אף מה שאינו דומה כל, לא באבר ולא בסוג המכאה, א"כ איך קאמר לעיל דאין לנו להוציא על הטרפיות שמנו חכמים, כמו שהקשתי לעיל, אלא עכ' דהאי אלו כשרות ג' לא אתה לרבות, אלא במה שדומה Katz, ויש רמז לרבותו כמו שביארנו, אבל לא מצא הש"ס ת浩ות פלוגתא דר' ר'יל, אלא בהא דר' מתנא דהוה פחות מניטול ונחתק, אבל דומה Katz לשיטולו, ותולו אי אלו טרפות דזוקא, או אלו כשרות דזוקא, זותמאני מאד על התוס' אך מצאו סברו דמוכח אלו כשרות מצין להוציא טרפות כרצונו, ומה נעשה עס מה שאמרו דאין להוציא על הטרפיות שמנו חכמים.

אתרי כתבי ראייתי בח' הרשב"ז"ל שכ' ג'כ, דהא דקאמר דמי' לניטול, או דמי' ממש אלא דאייא למיטען בי' דמי' לניטול עי"ש מミלא דגס אידך דקאמר דליתוטלי נמי לא דמי' ג'כ ה'י ולכתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

והוא משומם דסוף הכרם שנתגלה לינקוב כמו שכתב הב"ח סי' ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז עלبشر החופה דזאת נמי משומם ניקב הכרס נגעה בה, והוא דר' מתנא דבוקי דאטמא דשך מדוכתי הוא למד, מנהתכו רגלייה, דהרי אמרנו לקמן DDMM' קצת לנוטלה די' כשר הוה homel באלו כשרות, דרגל דשך מדוכתי ע"ג DDMM' לנחתק כשר, כמו דקANTI נסדק הגרגרת שלא נטעה DDMM' לנפקס. **ומעתה** זיכינו שא"א להסביר על הטרפיות השניות במשניות אלא באחד משני אופנים, או באבר שנזכר בו טרפות ואנו מוסיפין מכאה הדומה למה ששננה, כמו הני דבוקי דאטמא דשך, ודנערה צלע וחץ חוליה, וסימנים שנדרדרו, וכן כל הני מיני טרפיות בריאה, סיירכא ומראה ובעות, דכל הני בכלל ניקבה הריאה, או שחררה המש, או באברים שנזכרו במשנה דאלו כשרות שניטל או ניקב כשר בהם, דעתא לדיווק, דיש מכאה המטריף בהם. ובזה מתיחס היטב דרייב"ב השיב לי' לישעך רישבא, דמחו בגדי נשייה וקטלי, דאי' היטב דגיה' נו' אבר חדש שלא נזכיר לא טרפות ולא באלו כשרות ולא באלו כשרות, لكن אין להוציא טרפות כזו מכח זה הכלל לחוד, ור' באבר דחשיב כמו כן בהאי דמחו בcoli' וקטלי, ע"ג דכול'י תנן באלו כשרות, אלא דאי' לדיק דנתתק טרפה, דמה בין ניטל כולה או מקצתה, ורק לכתה בכליה יש למידק ממש דכאייב לה טפי. ועיין עוד בדיבור שאח'ז ומה שיש להעיר על כל הני טרפיות דנטיל כשר בהם ורק ניקב או נליה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוק'.

תוס' ז"ה חיה לדר' מתנא דעתא בזה הכלל, מ"ט DDMM' לנוטלי. וא"ת דהכא ממשע בין לר"ל ובין לר' דלא מרביבן בזה הכלל א"כ דמי' להנץ דמותני, וא"כ האילקוש דלקתת coli' הicy ATI, והוא אמרו בראש פרקון דלעולא דאמר ח' מיני טרפות מנו חכמים דעתא למעוטי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר"ס שי"ף יותר המפרשים, ואני עומד ומשתומם, כי קושי התוס' מרפסין איגרא לאראעה ובתכח"ד סותרים דרכיש עצם, דהביאו ראייה מדאמר לעיל דעולא לאפוקי דרכיש, והרי מתחילה כתבו דרכיש כיוון דאיינו דומה להנץ דמותני אין לרבות בא הכלכלה ולמה לי' לעולא לומר מימרא כדי לאפוקי מדרכיש, דמי' הנקיס כדי שצידק להוציאו, הר' מדאצטריך לדעולא כדי לשולח הא דרכיש מכלל מצין לרבות בא הכלכלה דמותני, אלא דכפי הנראה התוס' הרגשוizia, ולכנ כתבו "دلעולא דח' מיני טרפיות שנוחכמים" והוא שינוי לשון מלשון הגמ' דהרי בגמי' אמרו "דח' מיני טרפיות נאמרו למשה מסיני" אלא דהה Tos' מפרשים האי דעולא, דלא היה בידו קבלה זו, דבסיימי נאמרו שמנוה מיני טרפיות אלא דהוא מדיק מן המשניות, דלא קרוני אלא אני מינים דז' חנ'ק נפ"ש, מכלל דמי' אחר לכאה, וא"כ עולא הינו מתני', והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר כתוב גם המחבר בראשcoli' טרפות, וכאשר למד כן מבדיק הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הועיל בזה כלל, להצדיק את דבריהם, דנינו דלא נזכיר בשום טרפיות שמננו שם לקותא, מ"ט טעות גודל לומר, דאין לרבות לכתה coli' בזה הכלל משומם דלקתת שם חדש הוא, דהרי לכתה הינו שנותמשס הבשר כאשר כתוב הטoor ומחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נחתק או ניטל, דהרי כאייב לי' טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לכתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרפוא גרדון, וכ"ש מניטול, ועיין לעיל מג' ע"ב בלב אר' ד"ה אמר עולא, דקמלה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליא לא גרע מלקתת עכ"פ אם יש בו חסרון, הר' שפיר הוא בכלל נקבה או חסרה, וכותב שבזחוק י"ל דכיוון דסוג נקבה דעולא ג'כ ע"י מחת וכן חסרה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חוליא ולכתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

דאי צריך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلמו עיניהם מהם, אם יראו אותם, מלחמת שאים בקיים בהם ובשותם, והם לא מכח הכרעתם אמרו דהילכתא כרכיש, אלא דכך נהגו מז' להטריף לכתה בכו"ל, וכן תראה لكمן דף נ"ז ע"א, דפרק סתרה מרוב אדרב לבני שמות ירך בעוף, ואמר לו, ברני נהרא ופשטי, ופרש"י אין מנהג המקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב א"ר אידי, אילמלי הוה ר"י באתרא דאורו בה חבורתא להתיירה, לא פירכם עי"ש בפרש"י, והא אין חכמה ואין תבונה נגד ד', ואיך ה"י שותק במקום שיש חילול השם להתיר את הטרפה, וניחא משום דגס הוא רק לחומרא ומצד מהנאה פסק לאסרו, ודלא מישוב מה שהקשה הרשב"א צ"ל, דהרי ר"י ס"ל אל"ט דוקא, ודלא בר' מתנה, ואיך סובר דשחוות ירך בעוף טרפה, וניחא משום דלא מעיקר הדין הי מטריף אלא דבמקומו הי נהוגין להטריף, ולא רצה לבטל מהנאמ, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכו"ל, כי רכיש ב"פ נמי ממשי" דבר אמר למליטי" והוא מאמוראי בתראי ושמע דרב ה"י אוסר, וקרוב הדבר לומר, דבר ה"י אוסר לכתה בכו"ל, כמו דאסר שמות ירך בעוף, ושם אמר בעצמו דעתך מהנאה המקום עשה כן, וכן נטאש האיסור בשם, ובכן הוקבעו הני הלכות מצד מהנאה המטרפין, לנפער"ד נכון ודו"ק.

ע"ש גמר' אל' שב בני שב, אין בעלי אומניות רשאין לעמוד מפני ת"ח, בין לפרש"י ובין לפ"י התוס' לשון הש"ס דחוק אבל יותר מחורר פ"י הר"ץ צ"ל שכ' העוסקין במלאת עצמן אינם ראשין לעמוד, Adams מקצתן עומדים ומקטנתן אינם איכא זילוטא לת"ח, ואני איטי על דבורי, ואם אפילו قولם עמדו מותך שאחד עומד הרי הוא מכריח את חבירו לעשות כמו שהוא נגד רצונם, מה שאינו הי מחייבים לעשות, והוא כפייה חברותי (געazzulshafatlicurzachowang) שאינו מן הדין, ומה יש ללמידה לכיצא בזה, אבל הרמב"ם ובועל' ש"ע, לא פסקו כדעת הר"ץ דוק' ותשכח.

ודע דגוף האי עובדא, לא ידענא מה בעי הכא ומקומה הי' בקידושין שם מדבר מעוני קימה והידור, ואי משום דרצה לספר דבר נפחאו בקש להמציא דינרא קורדנא לשוערו בו טריפטה, והוא גופה אין לנו בו צורך, דהש"ס אינו מביא סייפור מעשיות בעלמא, אם לא שיש למדוד מהם דבר מה, איזה הלכה או מודה טובה, אבל נתיבש לי במה שכ' ק"ז צ"ל בחידושין, גם בר נפחאו הי' עסק במצוה, במה דמחייב אחר האי מطبع כדי לשער בי' טריפטה, ומ"מ אל' שב בני שב, עי"ש ודוק'.

רש"י ד"ה אין בעלי אומנות העוסקים במלאת אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עינוי וכי והכי תנ"י בתוספתא וכו' עכ"ל, רש"י צ"ל האריך, כדי לתרץ מה דקשה לכארו', דהרי ריך בשעת מלاكتן אמרו, אבל בשולחני שאינו עסוק במלاكتו אלא כישי לפניו מוכרים או ליקחים, והאי בר נפחאו לא רצה ליקח ממנו אלא לראות האי דינרא דקורדנא לממדיו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חנה פטוראה, בעוד שהיה בתוך ד' אמות טרם שהגע לשולחנו, וא"כ צרך לומר דהיה אז עסוק בקונים או מוכרים שלפני', ואתה הו"ל להש"ס למימר ולא לסתום, וכן הוצרך רשי' צ"ל לפרש, דבעלי חנויות אין דינים כבעלי אומניות, דرك בשעת שעוסקים במלاكتם אינם ראשין לעמוד, אבל בעלי חנויות, כל זמן שיש בהם בוחנות, מקרי עסוקים במלاكتם, ואין לו להסיח דעתו מסחרותו, אלא לשאול להעוביים מה הם מבקשים וכדומה, דכן משמעו מן התוספתא שהביא רש"י צ"ל, דין רשי' לעסוק במלاكتה אחרת כל עיקר, אפילו בעת שפנוי, שהרי נתן טעם לפ' שאין עינוי על החנות, הרי דבעיין שייהיו עינוי ולבו תמיד על החנות, וזה ברור

мотפרש, דהו"א דלא דמי, אלא דמי' מכתב הרשב"א, דלקותא דרכיש דלא דמי' כלל, ליל לר"י, ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא פלאי, ומה שכותבת אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק'.

ע"ב גמר' גופא א"ר מותנא בוקי דעתמא דשף מדוכתי טרפה ורבא אמר כשרה, ואי איפסיק ניבי טרפה, והלכתא אפסיק ניבי נמי כשרה, עד דמתעכלא אתעכל, עכ"ל הגמ' .ועין ברשב"א צ"ל שהביה גירסת הגאנונים והריה"ף צ"ל דר' מותנא גופא אמר והנ"מ פליגו ביבי, ור"י לית לי דר' מותנא, כן מקיים הרשב"א הגירסה שלפנינו דר' מותנא מטרוף גס بلا פיסוק או עיכול ניבי, ועיי' פליג ר"י דאמר אל' דוקא, דאתא למיעוטי משום דלא דמי' לניטולי, אבל אין דוקא באיעכל ניבי מטרפין, שפיר מרביין בזה הכלל דהאי ודי דמי' לניטול או לפוקי עי"ש. ואני תמה דהרבש"א צ"ל מдолיל ידי' קמשתלים, דלעיל הבאתי דברי קדשו, דס"ל דר"י ור"ל פליגו אדרכיש משום דלא דמי' לדמתני דלקתה סוג חדש הוא, וא"כ הכא נמי כיוון איפסיק ניבי כשר, רק איעכלו טרפה, הרי אין זה בכלל פסוקי או נטולה, ואי דמ"מ פסקין כו' ודלא כר"י ור"ל וכמו שכותב דמ"מ פסקין כרכיש ע"פ שאינו דומה, גם כאן הכי הול"ל, אלא דבזה צ"ל דרק נפסקו אמרין דקשר אבל נטלו לגמריDOI וαι טרפה, וא"כ איעכלו היינו נטלו, וכן משמע ממה דכ' הר"ץ צ"ל דבניטול הירך לא בעין איעכל ניבי' דכי מכרשין בדאיפסק משום דהדרא בריא וכו', משמע דהה' בנטיטו הניבים דלא הדרא בריא ור"ל הרgel לה ישוב למוקומו, והוא דנקט איעכל, משום דדיבר בהווה דלא שכיח כלל שניטלו היבין במקום דשף הבוקי מדוכתי, אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א דכי היכי דבאיעכל ניבי' דמי' לניטולי דהיאנו ניטול الرجل ממוקומו משום דעתו לא ישוב למוקומו, עכ' לר' מותנא גס بلا איעכל ניבי' ס"ל דלא הדרא בריא לשוב למוקומו, וא"כ למה איינו דומה לניטולי, וכן דבריו צ"ע.

ובגוף קושי הרשב"א צ"ל הנה הוא ממש כמו ברכיש שכותב הוא בעצמו דاع"ג דלא דמי' להני דמותני מ"מ פסקין כוותי' וכן הקשו על הרמב"ם צ"ל, דפסק בעולא דח' מני טרפות נאמרו למשה מסיני' ומ"מ פסק כרכיש, ואיך מזכי שטרא לב' תרי, ועל כל אלו מכך הקושי' נלפע"ד ברור מעיקר הדין פסקין כו', אלא מכך מהנהガ דטבח דנפחאו להטריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה פסקין כרכיש, ומדמיםין לךן אר"ג שאולתינהו בכלחו טרופה דמערבא, ואמרי לי הלכתא כרכיש ב"פ, והני טרופה דמערבא לאו חכמי מערבא היו שבחם הכריעו ההלכה, דריש"י צ"ל מפרש מורי הוראות של הטרפות, הרי שהיו ממוניין רק להורות על הטרפות בלבד, ולא חכמים סמכים בכל מקצוע התורה, והן הנה טבחים שבמערבא שבזמןם היו בקיים בטרפות וראה זה מה של' הרמב"ם בפ"י הי"ד צ"ל, כל טבח שהוא יודע הטרפות האלו (וקאי על כל ע' טרפות שמניה שם) והרי הוא בחזקת כשרות, מותר לו לשחות ולבדוק לעצמו ומוכר לאחרים וכו' עכ"ל, וחידוש בעניין של הפסיקים העלימו עינויים מדין זה שלא הביאו דהשווות צריך להיות בקי בכל הטרפות, דין לומר דזקוק בטבח המוכר לאחרים והוצרך להיות בקי בכלן אבל אם הם שניים, אחד שוחט ואחד קצב, בטל הדין זה, דלא ידעת מ"ש, ובאמת עמדתי משתוומם מנין יצא לרמב"ם דין זה, והונשי כיlio שתקו מלצין המקור, אבל לפ"ז ברור דמנה דקרי לי' כאן טרופה דמערבא שהן הטבחים שבמערבא, שלא מסתבר לי' שהיו ממוניים חכמים מוחדים על טרפות בלבד, הרי דהעוסקים בטבחות צריכים להיות בקיים בכל הטרפות, ע"פ

כל שיעורי חכמים להחמיר, ותירצו דלא נאמר זאת אלא במשנה או ברייתא ולא באמירה אדמוראי. וזה דבר שא"א לשמעו. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בחפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי למעלה או למוליה שדין, ולא שייך כל שיעורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמר' ניטל הטחול א"ר עיירה ממשי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבתי בפתחה דטרפות זוגן לקתה בכלל'ו הוא תמיा רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דעתינו מהсрוא אבר שהחיות תלי בו, וכיצא כלל זה מוסגי' דמוסוכנת לעיל לי"ע, וא"כ ניחו דנאמין לח"ל דטחול שניקב בסומו, וכן לקתה בכלל'י כאב ליטפי וסופו שימות הע"ח מהאי כאב, אבל כיון דניטל כל האבר כשר, הרוי דין באבר זו תלוי החיות, שהרי יוכל לחיות בלבד מה בכך שאם נלקה האיר דגערע טפי, וראו לחיית הע"ח על ידו, הרוי גם בעין כן הוא, ומסתמא ונתאים הרבה מסתכנים בו האדם עד שஸלקין אותו, ומסתמא גם בטחול וכליות כן הוא, אדם מסלקין אותו מצי לחיות, ולמה יטרוף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידוי, כיון דאם נתתק הרגל מעלה, יוכל לחיות הרוי דין הרגל אבר שהחיות תלוי בו, ולמה יטרוף בנחתוכו צוה"ג, דניחו דאפשר דכאיב ליטפי יmittiy בו, אבל משום סופו למות לחוד לא מטרפין, דהרי מוסוכנת נמי סופה למות וכרהה כי בטרפה מהсрוא אבר שהחיות תלוי בו בעין דהינו שאם חסר אותו אבר אין אפשרות לחיות בלבד, והדבר צ"ג בעניין.

על"ש גמר' אידי דתננה רישא מותר באכילה, תנאה נמי סייפה אסור באכילה. لكمן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא ז"ל דטחול וכליות דנקט במתנני' משום דמידי דלא מיטרפי הוא, ותמה התו"ט ז"ל עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכא ולא hei להתיו"ט הגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתק לחוד) אלא כתוב דהא דנטק טחול וכליות משום דאורחא יותר לחתקכם מאשר אחרים הפנימיים. ועיין בלב אוריה שהאריך בזה. ועפ"י התו"ט הי' לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמ' דאם חתק בין סימן לסימן אין טרפות לחץ חיות, שפיר מותרת בהרומה, ואי דין פסקינו יש טרפות לחץ, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, בזאת ידעין מכח ההלכה שקיביל ר' שבב מן ר', דPsiול במקצת השחיטה בין סימן לסימן נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזרה הי' ס"ל כסברא החיצונה דין טרפות לחץ, ומתנני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזרה, אבל דברי התו"ט קשה לקבלם דמה לי טחול וכליות ומה לי כבד וריאיה, ואיך שייך לומר אורחא על דבר דלא שכיח כלל, שיתחטו אDEM חלקי אברים בהרומה חיה ולהניהם שם. וכן העיקר ממשי' רשי' והרבע"ט דמשום דמידי דלא מיטרפי הוא. והוא דמתרך הש"ס כאן דאיידי דרישא קתני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתק לחוד, אבל לפי מה שכתבנו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמכה במשנה, ורק ממנהגنا נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א' כ' איך מן התמיा, שהגמ' נחתק לתרץ המשנה שלא היה סתירה גלי' נגד האיר דינא דרבא, ולא מפני שבאמת התנאה דמשנה כבר הי' מיטרף נקובח הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמנכיס דינים שנתחדשו, לתוך המשנה, וממש"כ לתרץ המשנה שלא היה היפך האיר דין כאשר הראית במסכתא זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הניל' מן התמיाadam דחתיכת טחול עשו אותה טרפה, מה קמ"ל מתנני' דחוותך מן הטחול, אסור גם משום אבמה"ח, הא נמי פשוטא, דהרי שחיתת טרפה גם אולד לא מהני

בכונת רשי' ודוק. תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שניין בה חיסרון כיס וכו', ועיין ב מהרמ"ל דכך צרכיך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע", והלא נוקב מרגליות שיש בו חיסרון כיס, וע"ז אמר לhicף, מה הידור דין און בו ביטול מלאכה, אף קימה דין און בלאה, וא"כ מקשין להיפך מה קימה דין און בו ביטול מלאכה, ובלאה זה הרוי אכן בא ביטול מלאכה, ע"פ שאין בה חיסרון כיס של פרוטה, כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ שאין בה חיסרון כיס של פרוטה, קאותינו עליה, והטעם מבואר דאם יצטרך לעמוד הרוי בפני כל עובר שהוא ת"ח צריך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל מלאכתו בחיסרון כיס הרבה, ודוק.

ד"ה כסלע כיiter מכסלע, פ"ה דקאי אפלוגתא דשדרה וגולגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטתה הו, כסלע הנה כיiter מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' המהרמ"ש ז"ל דרש"י נשمر מוקושי' זו דפרש על סלע, דקאתא לאשמעין, כסלע מצומצם קאמו דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרא כתוב, אבל כסלע וכייטר דר"ג וכי עי"ש, וכל וא הפלא מאחר דזכה המהרמ"ש לראות דרש"י מפרש בכסלע לאשמעין דמשערין במצומצם להחמיר, איך לא הבין דגס בכאיסר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטתא דשעירא דשערו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דהנתנא דמתני' אכשרה קמהדר, ווא"כ אמר דעתו כאייסר אפלוא מצומצם טרפה כמו יותר מכאייסר, וא"כ זה עניין לעד ועד בכלל שבמkommenות אחרים, כמו לעיל דף מ"ו ע"א וכן בפ' תפטל השחר דעת ד' שעות. ועיין עוד لكمן בראש דף הסמוך מה שאכתב בהז דודוק.

בא"ד, כמה תחסר ויהי' בה אונאה וכו' עיין ב מהרמ"ל של' דקלולא ולחומרא לא שייך רק בא"ה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממון, דקלולא לאחד הוה חומרא לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממון אמרין דבספק איזלען לקולא לנtabע ולחומרא לתובע, דהמוחזיא מחבירו עליו הראי הינו דוקא בספק במצבות, או אפלוא בספקא דפלוגתא, דמכך ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קביעות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שייך קולא וחומרא כמוון ודוק.

ד"ג נ"ה ע"א גמר' דא"ר אבוח אר"י, כל שיעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' ז"ל דעתמא משום דעייר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגות מהרמ"ש, דלפ"ז לא מקשו התו"ט מידי מהא תפטל השחר, דקמבעי שם אי עד ועד בכל דהא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלא"ה לדעת רשי' אין הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מיררי במצומצם השיעור או שיוחק או עזוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' אי מצומצם חומרא הוא משערין במצומצם, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משערין בשוחק, וכל הסוגי' כאן מדברת מכך אלו, דוק' ותשכח. וכך שפיר כתוב רשי' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה"ה לעין זה ג"כ לקולא משערין, אבל שם בתפטל השחר, הרוי קמבעי על שעיה שלמה, אי עד ד' שעות עד סוף ג' קאמר, או עד סוף ד' קאמר, וכן הוא بعد ז' לתפטל מוסף, ולא שייך שם כלל קולא וחומרא, כיון דלאו אצטצום דיון קמבעי ל', אלא על גוף קביעות זמן התפלה. ובזה נת"ש ג' מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, התם לחומרא, למלה לא הקשה הרבה לר"ג מתפלת השחר והמוספין, דשם עדועב"כ, ולפי האמור לא שייך הכא לדחתם כלל. ועיין לעיל דף מ"ו ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשו שם, למה לא פשוט שם מהא דהכא, דאמרו

ביש' הדרה בר' וב' לא, ויש נפקותא לדינה לידע זאת במקומות דא"א לבודקה כגון שנאבדה, اي יש לתלות בכול רעמים שששעה, או שידעו שהבעיחה עי' אדם, אלא דלפ' א', לא ידעתו איך פסקין כהא דר' ז'ל מאחר שפסק הרמב"ם לעולא דח' מני טרפות אמרו למשה מסיני וכותב דחרותה בכלל נקבה ואין זה טרפות בפ"ע וצע"ג ודוק'.

על' רשי' ד' הא נשתיר בו בסלע עי' אותו השior מעלה ארוכה עכ'ל, וכן כי בד' כל העור כולו, ואל' כל היכי דנשתיר, ההוא בסלע מעלה ארוכה וחוזר כל עورو לקדמותו עכ'ל, ונראה דרש' ז'ל לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי ומסיגי בהחאה בסלע, dazu לא מסתבר לומר, דבහאי שיורו כל דחו סגי לחיות, אבל למ"ד דעת כל פניו רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבורו בעינן, אז שפיר מצין לפרש דבחכי סגי לחיות אע'ג דנשאר חסר, ובאמת המעין בנדה נ"ה ע'יא וראה דaicא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחלף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור' מ"ד דמזכיר משום דקריר בשרא וחוי, וממילא דDrvben sag'i בשירוי' להיות חי בחסרון השאר עי'יש ודוק'.

תוס' ד' בלשון ייחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר'ש, אבל אין לפреш דעת' כייחדי, דמה בכ' וכו' עכ'ל הלשון, „אני שונה אותה“ משמע כתוס', דרש' ז' דעת' כייחדי, הци הול'ל, הדאי סתמא כייחדי ATI, אלא דקשה לומר דכל סתמא בעלמא רבים אומרים, דהרי פעמים מצין במשנה בפיוש סתמא, ועיין לרקון דפ' ה' ע'יא דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר' מ' באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודר' ש' בססה'ד ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי יחיד בלשון חכמים, מכש'כ' שה' שונה בכ'ם שבאמת רבים המה, בלשון חכמים ולא בסתם, ועיין מה שתמיהת עם על עניין זה ודוק'.

ד' נ' ע'יא משנה, ואלו טרפות בעוף נקה'ו ופסה'ג' וכו' וכו' רשי' ז'ל ואעפ' דכל טרפות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למותני וכו', הנה כל הני דמנה כאן,יפה מתפרשים דאיצטרכא עיין בראשונים. אבל מה ש' רשי' והר' ז'ל דנקה'ו או פסה'ג', ופסה'ג' שלא נטעה דבעוף דחויתא מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבלו, דא'כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הכבד ליתני, שלא אמר דבעוף דזוטר חיותא גם בפחות טגי. ודוחק לומר דכבר נשמע זאת מהא דפסה'ג', וגם דוחק גדול לומר דנקה'ו ב כדי נקט משום פסה'ג', דאי פסה'ג' היה בו צורך יש לומר כן, אבל כאן דפסה'ג' גופה פשיטא אלא כדי שלא נחמיר יותר להטריף גם בניקב קתני, אך מישך זאת אחראי נקה'ו ולשנותו עוד קודם פסה'ג'. ועיין בראש' יוסף ז'ל שסתמה נמי על פרשי' ומש'כ' הוא ז'ל, דקמשמיינו לר' ע' קודם חורה דאי בעוף פסה'ג' רק טרפה ולא נבלח, זה ליתא דפשיטה לי דר' ע' גם קודם חורה מודה בעוף, דפסה'ג' נבלח, דהרי גם בהמה בשני סמנים נחרורים נבלח הוה גם קודם חורה, דרך בסימן אחד שחותט מטהר ר' ע' וכו' בעוף בנטפק אחד דנירה גמורה הוה, מהיכי תיתי לא תהיה נבלח. ומיש'כ' דבעוף דזוטר חיותא הו' א' דבשים אחד הוה כמת, גם זה פלא דהה בהמה גם בשני סימנים פסוקים, אינה כמותה כל זמן שטפרקסט, ומהיכי תיתי עוף בסימן אחד יהיה גרע בהמה בשני סימנים ואפלו בעוף בשני סימנים אינו כמת בלי שבירת השדרה. עיין לעיל ד' כ' ע'ב ברשי' ד' וה' מטה עומד ומולק ובמהרש' א' שם. ופלא שבעיון זה נתבלבלו הדעות באחרוניים עד להפלा.

אבל דע דתנא דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקמנ' נקה'ו ופסה'ג' בעוף טרפה

לאכשורי, וכదאמריין לךון ע'ה ע'ב, ודלא לכל אר' מ' שחיטה שאינה רואה שמייה שחיטה, דמויה ר' מ' בשוחט את הטרפה דאיתו מתרת את העובר, ומכח'כ' דלא מהני על חתיכות טחול, אבל י"ל דהאי דיא נופא אתה התנא להשמעון, דזאת לפין נמי מקרא דאותה שלמה ולא חסורה, עי' בזה לקמן ס' ט ע'א, ולא קשה נמי דהרי בלא'ה אסור משום טרפה, דבתלש אבר וטרפה בה, האי אבר לא מיטרפ' עם ההמה, אלא הוה אבמה'ח ובמה'ח. עי'ון מה שכתבתי בזה לקמן דר' ק'ג ע'א, וא'כ' אי שוחט את הטרפה הי' מתייר את הولد בן ט' חדשים הנמצאים בתוכו, ה'ה דהוה מתיר את חתיכת הטחול. ולכן י"ל דבאמת בדיק נקט התנא טחול וכליות, לאשמעין תרתי מיili, חדא דשחיטת טרפה איננה מתרת מה שבתוכה, אפילו לא הוה דרישן אותה שלמה ולא אסורה, וזאת נשמע מחותך מן הטחול והנפ'ם על הولد שבמעי טרפה וכליות נקט לאשמעין דגס בשחיטה כשרה לא ניתר את שנחסר מגופה ודוק'.

ע' ב' גמר' אר'ג שאילתיונו לכולה טרופאי דמערבא, ואמרו לי הלכתא כרכיש ב'פ', ולית הלכתא קר' עירא, ולא אמרנו וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל'ם להפוך דהלכתא קר' עירא, ובניקב בסומכא, ולית הלכתא כרכיש בשלא הגע הלוקוטא למקום חרץ, דהרי במערבא לא אסור אלא בהגע הלוקוטא למקום חרץ ויל'י, דהא דבעין שיגע הלוקוטא למקום חרץ יש להכניס בדברי' ר'כיש, ע'ג' דקאמר סתס לקתה בכל', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עירא סתס, א'א להכניס דזוקא בניקב בסומכי, והחילוק מבואר מעצמו, ודוק'.

על' גמר', ואי אשתייר בה כעובי דינר זהב כשרה, והנה לויל דברי הגמ' הינו מפרשים ניקב הטחול מעל'ע' קאמר דכל אבר שאינו לו חلل, מסתמא ניקב מפולש בעין. וא'כ' חומרא ATA להשמעין דכל שלא נשתיר כעובי דינר זהב טרפה, ואיך קאמר להפוך דאם נשתיר וכו' כשרה, צ'ל דלulos ניקב מפולש בעין, אלא דכל שניקב עד שלא נשר כעובי דינר זהב, הוה נוקוב מעל'ע' מפני שישפו לניקוב, וכמו דס'ל לרשי' לעיל נ' ע'ב בהמס' בתוס' שם ד'יה מחת, עי' קאמר אם נשתיר כעובי דינר הוה הננה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש' ז'ל במא'כ' דינר הוה הננה ובין דס'ל דלulos ניקב מפולש בעין אלא דפחות מעובי דינר איןנו מגינו, ולא כיוון ג'כ' המחבר בריש סי' מ'ג' ש'כ' המחבר בריש סי' עי'ש מ'ג' דוק'.

על' ט' ר' איזה חרותה, וכל שצמeka ריאה שלה בי'ש כשרה בי'א טרפה וכו', עי'ן בחדושנו לעיל מ'ב ע'ב בד'ה, **תוס'** אפיק חדא, שהוחתוי כדעת הר' ז'ל דבידוע שהוא בי'א לא מהני בדיקת פושרי ובידוע שהוא בי'ש לא בעי' בדיקה, דמש'ה כתני במשנה ובברירותא רק עיקר הדין כפי שאתה מהלכה, חרותה בי'א טרפה, בי'ש כשרה, וכל שהוא כן, לא נשתנה דינה עי' שהדרה ברי' בפושרים, אבל הבדיקה מהני במקום דלא ידעין אי בי'א אי בי'ש, ובזה ישבתاي לעיל היא דפרק, והא איכא חרותה, ע'ג' דכל טרפיות שבריאה בכלל ריאה שניקבה או שחסרה המה, משום דעת'כ' על חרותה אתה הלכה מוחצת, דאל'כ' מה לי בי'א או בי'ש, דכל שאינה הדרה בפושרים טרפה וכל דהדרה כשרה, ולפ'ז עלוא דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע'כ' ל'ל הא סברת הר' ז', וס'ל דכל דהדרה בר' עי' פושרים כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נעשה, והוא דקמנ' החילוק שבין בי'א או בי'ש ע'כ' לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מהלכה אתי' אלא כמו שאר טרפיות הריאה דדמי' לדיזטא או אופטא וכדומה, דכלון בכלל ניקב וחסר הוו, ורק התנא מכח הניסין נתודע לו כי

עוֹף טמָא וּכְוֹי"עַכְלָא, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין העוֹר ובין אbehmo, והוא תמייד לשון נקבה, עיין בחדשונו בריש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בבהמה, ולכן התנה דקתני אלו טרפות ואלו כשרותה הון בבהמה והון בעוף, שפיר קתני גם כאן „נפלה וראשה“ הכל לשון נקבה, משום דלא על עוף קאי אלאACSROTOT שבעוֹף. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעוף, מוכרת לכתוב הוכחה חולדה על ראשו, ופוק חי מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטורו בס"י לא שת לבו ליאת, וכותב ז"ל „ועוף של יבשה אם הוכחה חולדה על ראשה או נגפה וכו" הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעם דהאי זרות הלשון ודוק".

והנה על גוף הדין הלוּה, כתבו הר"ן והרש"א ז"ל דלעיל במסנה תנן נפלת מן הגג, והכא דרשעה וטרפה וכו', דהאי כי אורטא, והאי כי אורטא, דבכמה דרכיה להחרסק ע"י נפילה, ועוף ע"י דרשעה וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיין בהם, וזה ודאי אמרת קתני כשרה משום דקיים שמהذا יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל הוכחה חולדה על דשתטה מהאי קתני כשרה מעל"ע דכשרה, וזה ה"י האידי דהכא, משנה שאינה צריכה, גם למה לא קתני נמי עמדת כשרה, דהרי בין עמדת ובין שחתה, יוצאה מיד פסול דרישוק אחרים, ובשניהם צריכה בדיקה משום שאר טרפות, וכל זאת הוא מפורכת דקתני היינו שהיא אינה יכולת לא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל, וכפי פירושי האמתי בדעת הגוף אלא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא כמו שפרש"י בסוגי דנפולה, וא"כ גם כאן לכאר' אין בדיקה בדיל"כ הוכחה חולדה על ראה, הרי זה שטרפות מוחלתות דאל"כ הוליל ניקב קרום על מותח, כמו דקתני בא"ט כבבמה, וא"כ כאן רשי' בד"ה הוכחה חולדה דחיישין לנקיית הקרום, ועל חש הלא מהני בדיקה וכדאמיר בגמ' בד"ה טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פי' דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככי' מפקע פקע בבדיקה האכבע, וא"כ גם אחר בדיקה יכרצ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ושנתרסקו אבריה, וא"כ גם בס התחתון הוכחה חולדה במקומות שעושה אותה טרפה ר"ל שהחאה הגע עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להכשיר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה היינו לברר אם באמת הוכחה במקומות שעושה אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי' חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואיין לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התוו"ט התמהון ש' דמצין למימר דקמ"ל בהא דחווכה חולדה על ראה, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון דאין חילוק עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבבמה, ולפי האמור, כוונת התוו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדק' דלעולם יכרצ, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עלי, וא"ג דלא אינקב תתאי, משום דמחמת רכבות' לעולם יכרצ, הרי דהה כמעט מן הנמנע שלא יכרצ בבדיקה, ואת קמ"ל התנה במ"מ דקתני הוכחה חולדה על ראה, ולא קתני ניקב קרום של מותח, שנתקשו באזה המפרשים ודוק".

ORAITHI במשניות וילנא, ב글יו „אור גדור“ שהביא נשוי מהר"ם לובלין ז"ל סי' צ"ד שכ", דליך קתני ושותה לשון דיעבד, דלכתחילה איי לסמוך על הבדיקה רק ימתין עד שתלך עי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם ז"ל, ודבר זה שנגה רבתא הוא במחכ"ת של הגאון ז"ל, דמה ירווח בהאי המתנה עד שילך, וכי יותר כשרה תה"ז מוקדם הליכה, אמתהה, ומה ש' הרמב"ם „אם שחתה“ משום דמסתמא ימתין עד שתלך כדי למעט בטרחת הבדיקה. אבל לומר דמשום לתא דאיסורה ראי להמתן

מו"ית כמו בבהמה, דلم"ד אשלהמה"ת לא נאמר נקה"וו ופסה"ג בעוף דפסה"ג פשיטה דחווה נחירה כשרה, דודאי לא בעי יותר מבשיטה, אלא גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בוסת השהה"י יכול"ע למגור את הначירה בושת הנקוב ואין כאן טרפות עכ"פ תוכן מלע"ע למגור את כשרה שמעין מהא דקתני בראש השוחט, דבעינו שחיתה גם בעוף, ומדמנה כאן נקה"וו ופסה"ג בעוף, מוכח דרצה לומר דהאי טרפות גם בעוף דאוריתיא אכן טרפות שמנת וזה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בור"י דהאי ענייא עניין היטב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אליה בחדשונו ana ודו"ק. **ע"ש** במסנה הוכחה חולדה על ראה במקומות שעושה אותה טרפה עיין בהගות מורהיש"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמיר בגמ' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסיוף בדישה וטרפה בכוטל, קטני כשרה עכ"ג דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי' דבדיקה זו בשחתה מעל"ע אינה משום רישוק אחרים אלא מוחש שאיר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקיים שמהזה יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל הוכחה חולדה על דשתטה מהאי הכא, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי' לדידי דרושא לא מהני בדיקה וככובנו בטיענו משום דקתני ודרותת הזאב, הרי דהכלכה כך אתה דכל שנדurst טרפה, וכן בנפולה אתה ההכלכה נפלת מן הגג. עיין לעיל בסוגי דנפולה, וא"כ גם כאן לכאר' אין בדיקה כיוון בדיקה כהן גמ' הוכחה חולדה על ראה, הרי זה שטרפות מוחלתות דאל"כ הוליל ניקב קרום על מותח, כמו דקתני בא"ט כבבמה, וא"כ כאן מהני בדיקה וכדאמיר בגמ' בד"ה טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פי' דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככי' מפקע פקע בבדיקה האכבע, וא"כ גם אחר בדיקה יכרצ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ושנתרסקו אבריה, וא"כ גם בס התחתון הוכחה חולדה במקומות שעושה אותה טרפה ר"ל שהחאה הגע עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להכשיר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה היינו לברר אם באמת הוכחה במקומות שעושה אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי' חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואיין לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התוו"ט התמהון ש' דמצין למימר דקמ"ל בהא דחווכה חולדה על ראה, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון דאין חילוק עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבבמה, ולפי האמור, כוונת התוו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדק' דלעולם יכרצ, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עלי, וא"ג דלא אינקב תתאי, משום דמחמת רכבות' לעולם יכרצ, הרי דהה כמעט מן הנמנע שלא יכרצ בבדיקה, ואת קמ"ל התנה במ"מ דקתני הוכחה חולדה על ראה, ולא קתני ניקב קרום של מותח, שנתקשו באזה המפרשים ודוק".

ע"ש במסנה דרשעה וטרפה בכוטל או שריצצתה בהמה ומפרכתה ושותה מעל"ע כשרה עכ"ל, בכל המשנה דיבר בלשון נקבה, ולא ידעת למה כיוון דuous לשון זכר, והרמב"ם בחבоро נקט לשון זכר בכל אלון, אבל עיון לזמן דק"ב ע"א, רשי' ד"ה ג"ל ואין שחיטתה נקבה, ממש דרישא אתא ז"ל „ואעוף טמא קאי וכו', והוא דנקט לה לשון

מיד, אבל בסוגי' דנפולה כתבתי שלא הוועיל בזה מיד, אבל שלא נתרברן לנו דאינה יכולה לעמוד לא נחזק ריעותא, ורקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפולה מן הגג ושותה מיד ודדו"ק.

ע"ש במשנה ר"י אס ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"ט בב"י דלמאן דפסק כר"י משום דס"ל דהינו כלודה בהמה ושם חכמים דר"מ פולסין, אלא דקשה למה שנה רביה לעיל בלשון חכמים, וכן אמר ר"י באמת הר"ף והרמב"ס ז"ל המשיטו טרפות זו בעוף, ומה שכתו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליהם עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבפלוגתא לא קמיiri ולא זכיית להבון, דהרי מאן דפסק כר"י ע"כ משום דסובר דעתלה הנוצה הוא לעומת גlodah בהמה, ואין כאן יתר וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכלל נקובי דמותני הוא דעתמא משום דסופו לינקוב ולירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא ממש מען, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כונניות באדם, שאם נהפק מהם אינו יכול לחיות, וכן נראה מפרש"י שכטב שאם ירדו מבסיסןשוב אינס מתויישים, ולא מטעם שסופו לינקוב, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"י הט"ז וז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפו ע"פ' שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחזו כמות שהיו אחר שנפהכו ואינה חייה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבנין מעיים שאינס במקומם אין הב"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסופו לינקוב. וראיתי למיעוט על הרא"ש, שהביא דברי התוס' דמשום סופו לינקוב טרפה, וככתוב וכן הרמב"ס כתוב זה הדין גבי דין הנקובים בפ"י מוהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי رب הוא, שגנה רבה ראייתי כאן דוזדי לא אתא הלהכה רק על ניקבו הדקין, אבל ניטלו הדקין מק"ז טרפה, כי רק חסר בתולדה של לרמב"ס לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר נפהכו ב"מ בין הנקובים, אבל לא מטעם דסופו לינקוב כתוס' אלא לכל שאינו במקומו הוה ניטול, וניטול ק"ז מניקב טרפה והתוס' שלא ירדו לה, המה נפלאים ממנה.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' שלא מיסתבר להם סברת רשי' ורמב"ם דאי' להחיזרים כמהות שהוא, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר לכל שהחיזרים בידים אלו חושין שלא החיזרים על מקוםם יפה. עיין בדברי חמודות בראי' שאות רע"ד דעות בזה, סכ"ס כיוון דיש במציאות להחיזרים יפה ומה יטרוף בזה, דהרי ככל אפשר דברי לה סמי וחיה, אינה טרפה אפילו לא בדורו לה כולם, וכן סברו לכל שנטהפהכו פ"א שם במקום ההיפוך, נחלשה העור וסופו לינקוב ולירקב, אבל דעתה זו דוחק גדול ודעת רשי' ורמב"ס, דהה כי אתה קרא למרם לכל שנפהכו פ"א שוב אינו יכול לחיות אפילו ע"ז.

ד"ג נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמות ז' בבבמה כשרה, שמות ירך בבבמה טרפה וכו'. האי שמות ז' בבבמה טרפה בגמרה שלנו נמקח ע"י שני חצאי לבנה, ובଘותה מהרש"ש כתוב שלא ידע למה מחקה. ולפע"ד פשוט. אדם רב בפירוש אמר שמות ירך בבבמה טרפה, א"כ היינו דר' מותנא דבוקי דעתמא דשף מודכת' ואיך מביא הש"ס בריש פרון בין הני ש"ש הא דר' מותנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלא אדם לא גרסין לי בדרב, הא גופא קשי' דרב דנחתה להשמעינו דין דשותות ירך בבבמה ושותות ירך וגף בעוף, ומה השמייט שמות ירך בבבמה ולא אמר בה לא איסור ולא היהתו. אבל ניחה לפי מה דמסיק דגס בעוף לאו בפירוש אתמור דשותות ירך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הוא טעות נגלה, ודז"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחוטה היא, וא"ת והוא שמעין לי' לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתומנתה וכו', ויל' וכי עכ"ל. ועיין במפרשים ובפרט בהගות המהירוש"ש, ותראה כי תירוצים של התוס' גם שניהם מושלים הבנה וקושיתם עצומה וחמיה רבתא, אע"פ שכטבנו רק בלשון "וא"ת".

ומה שנראה לפע"ד זה הוא עפ"י מה שכטבנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדאוריתא נידונים שלא שיק להקל בהם מושום דההורה חסה על מומנס של ישראל או נימא דאין אלא מ"ס, וכמש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' חנימה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י'D בדק בידא ולא חיש למאליל טרפות דקאמר לי' ר"ג ס"ל דכיון דאין לוקין על הח"ט, ממי לא דגס לעניין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהור טרפה נבלותה, דוקא בטרפה האמורה בתורה מפורשת, דהינו הנטהה למות, ולא הני ח"ט של הלהכה.

ע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחוטה היא, ואיך קאמר לי' ר"ג לר"י נבלות דהרי בין לדידי' ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי' לא דמסתמא ס"ל כחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולר"י לא, דהרי הוא עד מתי אתה מכליה מומנס של ישראל, הרי דח"ט אינם כדורייתא אצל, דאל"כ לא ה' מקליל לבדוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכארו' דמ"ש לעיל דפסקין כר"פ ולהזכיר, דחלב טמא אינו סתום, וכן פסקין כמאן דבדק בידא ולקולא, ולא חיישין דאפשר שלו יבצבע מחמת עיקומות שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגתא דליקא לצרף חזקת שרחות דבבמה כדיוע, אבל כאן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת שרחות דבבמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר א"ר בר אנטיגנוס משום רaber'י אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה, ממש' ביצה לא גרסין האי, אחת זו ואחת זו' וכן נראה מפרש"י שם שכטב "הכי גרסין" ומסתמא להא כיוון לאפוקי דלא נגרוס אחת זו ואחת זו, וכן נראה מدلע' מפרש כאן מידיד, דההיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס ווילנא שמספרש כלומר בין שדרסה או טרפה או ריצצתה וכו', ופ' זה אינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לעפ"ד נראה לקים הגריסטא, עפ"י שיטת הרמב"ס שביארנו והיא דמשנה דאי' בבבמה תנא דין נפולה בבבמה, ומיריע שעמדה דין דאי' דרך הבהמה שנפלה מן הגג ולא נשטרב שום אבר, שאינה יכולה לעמוד ולהי' מסוכנת, וכן בעוף קטני ומפרכסת משום דכך דרכיה שע"י ריצצתה כזו תה"י גוססת, והיא צריכה מעלי'ע לצאת מסוכנת בידי האדם, אבל הון בבבמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפילה והן עוף שלא שחה מעלי'ע אחר הריצצתה, תנא בבריתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ' המתקבל על האי דאתה זו ואחת זו, דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי' לא מצי גרס לי' ולפרש כן, לדעת רשי' כל מה ששנה בח"ט בבבמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשת הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלה מן הגג כן הוא ולכן לרשי' צריכין לפרש גם שם דלא עמודה, אע"פ שלא קטני ומפרכסת, אלא דרש"י מפרש שם דשחיטה

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, ולכן אין למאמר ענינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו ב"ה אפילו ביצה נבלה, ומכיון שהיא ביצה טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מיררי בונמא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצה טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, כאמור דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייכא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלכו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה בלבד, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו בעיני המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גזורו ביצה נבלה אותו ביצה טרפה, כך מודדים ב"ש בביבת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר הא דקתני במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאיתא לאשמעין דאפילו בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגרור אותו שיחלא קמא או דב"ש כתלמודיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאכא חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דעתן במשמעות תרגנותל הכל אסור, דלא עדיף ביצה טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגהה דבטרפה שנינה מן הכהנהafi בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי דכל הנמצא בתוך הטרפהafi מה שבא מחוץ לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאיתא ב' מושם מר"ע, והיינו טעמא דב"ה, דאוסרין נמי ביצה נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין לנו רק על הביצים כי התרגנותל עדיין היה, זה לא גזרין כלל שיחלא קמא או אותו טפנא מרערעא, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעט איז"ג שהחיר אמירם בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגיןו נמי שרי, אע"ג דאי דינם כשר, וכמש"כ הרמב"ם בפי"ז ה"ז ממאכלה אסורת זוז"ל, "יראה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דע"פ לאחר שגמרו אינו לוקה על ביצים מבואר שם בהלכה הקודמת, אבל כל שלא נגמרו זהה לבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמירם דזוז"ג הזה מותרין למני, איז איז אמר דכל צמן שמעורות בגיןו נידונים כגון אחד עס העוף, והוא שיב לו בתוך יב"ח הזה. אלא דבבנוי תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במא חיותה בריאה זה חסרון לא יכול למלאות, ונשפט היינו יטול למגורי ממש"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שפורפרת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשיי hei נראת לפרש וחיתה המכחה שהיתה בריאה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי hei סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרוא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בריאה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מתועර החולי ומתה, ומכאן הוכיח הרשב"א ז"ל בתשי" דבושים אופן אין להכחיש קבלת חז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפילו מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתני, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, ר"ק, בטעاري"ע אינה חייה ולא, בפראקסיס עי"ש. והוא דאמרו כאן תוכן יב"ח הזה דחויל בעלמא הו, דהרי אמר לו لكمן הלא הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעשה לר"מ ולרבינו דקארמו סימן לטריפה שלשים יום, איך נאמר דפליגו במצוות, דלחד שנים רבות יכול לחיות, ולחד רק עד יב"ח, ולחד רק עד שלשים יום, אלא ודאי רק לעניין ספק טריפה פליגו, ולא על גוף המצוות ודוק".

ז" נ"ח ע"א גמר אמר אמירם הני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך זה עמוקה עד שככל בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא לפרשנה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרך בה דרך עצמוני, ואני בעניין משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשיי ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, וזה החלי בעזה"ת.

בפניהם, א"כ י"ל דר' יהודה מעשה ראה בעוף דלא התירה וכלן אמר משמו דין זה בעוף, ומכללא נמי א"א ללימוד מדאמר שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID אציגטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, מושם חשש הריאה קאמר דביד בבחמה ליכא חשש על הריאה ודוק".

רש"י ד" נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריאיה וכו' עכ"ל. רש"י ז"ל נתקשה, הלא לא ריאינו אינו ריאיה ואיך החליט דאיין להם ריאיה ולא עוד דכמו כן הוויל דאיין להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלן אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריאה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלן היה מוצאה בשעת אכילה ודוק".

תוס' ד" שמות ירך וד"ה למה ליה למ"ר. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה ז"ל כאן שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאית ליה לקתה בכלל מכש"כ דאית ליה דר' מתנא אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפי מה שביארתי אני שום הכרע מזה, דע"פ דאית ליה דרכיש, מצין למעט מא"ט דוקא, הא דר' מתנא עי"ש ודוק".

ע"ב גמר א"ל והלא רחלacha היהת בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוו לה קромית של קנה וחיתה, א"ל על דא את סמק, והלא הלה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגנותל היהת לי' לרשב"ח שנשפט ירך שלה, ועשוו לה שפורפרת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגם. והנה הא דחיתה קמפרש רשיי דעל המכחה שנטרפהה קאמר, דאם על התרגנותל קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בתוך יב"ח הזה. אלא דבבנוי תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במא חיותה בריאה זה חסרון לא יכול למלאות, ונשפט היינו יטול למגורי ממש"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שפורפרת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשיי hei נראת לפרש וחיתה המכחה שהיתה בריאה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי hei סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרוא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בריאה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מתוער החולי ומתה, ומכאן הוכיח הרשב"א ז"ל בתשי" דבושים אופן אין להכחיש קבלת חז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפילו מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתני, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, ר"ק, בטעاري"ע אינה חייה ולא, בפראקסיס עי"ש. והוא דאמרו כאן תוכן יב"ח הזה דחויל בעלמא הו, דהרי אמר לו لكمן הלא הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעשה לר"מ ולרבינו דקארמו סימן לטריפה שלשים יום, איך נאמר דפליגו במצוות, דלחד שנים רבות יכול לחיות, ולחד רק עד יב"ח, ולחד רק עד שלשים יום, אלא ודאי רק לעניין ספק טריפה פליגו, ולא על גוף המצוות ודוק".

ד" נ"ח ע"א גמר אמר אמירם הני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך זה עמוקה עד שככל בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא הנה סוג"ז או עמוקה עד שיכל בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא לפרשנה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרך בה דרך עצמוני, ואני בעניין משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשיי ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, וזה החלי בעזה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצא מן הטמא נצחת פלוגתא שנייה ונפקota רבתא לדינה, והוא ביוצאה מן היוצאה, לדಡעת התוס' כיון דאיתן לו קרא היוצאה מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה היוצאה מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון היוצאה כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם היוצאה אישורה בעלמא הוא ללא מלכות, שוב ביוצאה מן היוצאה לכוא איסור כלל, ולא עוד אלא דרלטב"ם רק ביוצאה מן איסור שיש בו מלכות יש איסור, ולא ביוצאה מאיסור עשה, זיל בריש פ"ג הנ"ל, "כל מאכל היוצא ממין מן המינים שלוקין על אכילתון, הרוי אותו המאכל אסור מה"ת" (ויאין בו מלכות מבואר בהלו") ואח"כ כתב, דחלב אדם מותר באכילה, אע"פ שבשר אדם אסור הוואיל ואין בו אלא איסור עשה. עי"ש וא"כ מכש"כ ביוצאה מן היוצאה דעל היוצאה אין בו אלא איסור בעלמא בחזי שיעור, כמש"כ הרמב"ם בהלכ' ז', וחיש מהר מסלך בזה השנתה הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, שכ' הרמב"ם שם, אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד ז"ל בבודהה מדקרת חרב, זיל „מה ראה לשנות הטעמיים שפירושו בו חכמים שהם מתוקנים יותר מוכלים, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירושו בו, לאימת קגביל וכי קמסרחה, וכי מסרחה עפרא בעלמא" (תמורה ל"א עכ"ל). וה"ה זיל המליך בעד רבינו שכabbת טumo, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאסור ודאי ולוקין עליו, אין אמרין לאימת קגביל וכי מסרחה. עי"ש בדבוריו במחכ"ת אינם כדאים לו, דהרי בעצמו כתוב דבזה גם מלכות איכא, עכ"ב לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא איןCAN מלכות לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על אפרוח היוצאה ממנו. אבל איכא שפיר מלכות אפלו היה גם הביצה תהורה, משום היוצאה ממנה עוף טמא בסימני ותוואר, דבעופות הכל תלוי במנה שהוא, ולא מי שיצא ממנה, ועיין דעתה דר' נ"ב תוס' ד"ה תרגונתא דאגמא, שכתחבו שם דבעופות הכל תלוי בסימני העוף, וניהו שכתחב שם וכן תמאן ס"ב ע"ב, דעיקר דתרגולתא ותרגול דאגמא שני מינים הם, אחד טמא ואחד טהור. אבל הם ה"י במציאות שעוף טהור היושב על ביצי עוף טהור, להוציא אפרוח עוף טמא, דין עוף טמא היה ליל, لكن הכי הוויל לה"ה זיל להצדיק את הרמב"ם, דאפרוח ביצת טרפה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, כיון דהביצה עצמו אין בו אלא איסור יוצא, וביצת עוף טמא נמי הכי הוה, אלא דהאפרוח היוצאה ממנה לאו משום יוצא מן הטמא אסורה, אלא משום דהוא עצמו עוף טמא ולאחריו יש בו מלכות, כי הוא הוה שאסורה התורה. אבל האפרוח של ביצת טרפה מין הוה והוא, ואין בו אלא משום מצד יוצא מאיסור יוצא דשרי, זאת גם לר"ה שטמא בתרומה דלית לי סברת דאיתמת קגביל וכו' וס"ל דאפרוח ביצת טרפה אסור, דהוה לבובה קامر וכשר פרשי' שם, דמש"ה נקט אפרוח ביצת טרפה דהינו יונה. אבל להדיות גם לדידיה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, ומה דקאמר שם הש"ס דאיתמת קגביל וכי מסרחה, הינו לסתור דברי ר"ה, דקאמר דמודדים חכמים לר"א דהאי אפרוח אסור ליקרב, זאת נדחה בהאי אימת קגביל וכו', ובא וזה כי הרמב"ם זיל מביא האי דינא אפרוח ביצת טרפה גם לעניין הקربה בפ"ג מהלכ' איסורי מזבח, כמו שציין עליו העין משפט שם בתרומה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גביל כבר מסרחה, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתב שם הלכ' י"ז דכל האיסורי לגבי מזבח ולדוניהן מותרין, חז"ז מولد נרבעת וכו', שלדותהין מתוךן איסורי למזבח, ואח"כ בהלכ' י"ג כתוב וזיל "בד"א כשנעבדה בה עבריה כשהיתה מעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנפיסה והיה כאחד מאבירה, אבל נתבערה אחר שנעבדה בה עבריה, הרי הولد כשר למזבח וכו', וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולן האי הדין

ושוין בביבסה טרפה דאף להדיות אסורה, וזאת לר"א ניחא ליל ולא מימר קשי ומטעם שאבאר וכאן אני צריך להאריך קצת, והט אזך ושמע, ותורה צמאונך. הנה לקמן ס"ד ע"א תוס' ד"ה שאם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והוא קיימ"ל כל היוצאה מן הטמא טמא, וכן בסמוך שס מהה קרא דבביה העינה על ביצת טמא ותירצון, דאה"נ דכל הני לא צריך קרא, אלא דביצים שאני דחידוש הוא מושם דאותו מן החי ושרי עי"ש היוצאה לנו מדברי התוס' אל, דכל היוצאה מן הטמא דינו בטמא עצמו ללקות עלי. וזאת נלמד בבכורות דר' ז' מקרא דאף את זה לא תאכלו ממעלי הגרא ומפריסי הפרשה יש לך מעלה גרא ומפריס פרשה שאי אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרשא גמורה, וגליי מלטא שנשאר באסורי כמו שהיה במעי amo, דاز החוחץ ממנהابر פשיטה אסור מושום טמא, דעובר ירך amo, ואתה קרא דלא תאמיר כשיצא לאoir עולם פקע שם טמא ממנה, עי"ש לו סימני טהרה, וכן הוא בביבים לדעת התוס' דכל מון שמוראות בגדיין הרוי כבשר עוף טמא, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, ואחר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצאה מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו דהקרה אתא דלא יצא מאיסרו שהי' עליו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאת נבלות לא ידונו הביצים הגמורים שבתוכה כבשר, דחתם הטעם מושום דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאינם אסורים מושום אבמה"ח עי"ש לנו לפותה בסוגי דבכורות שם, דחלב וביצים אינם אסורים משוםابر או במה"ח, זו הוא בביבים אב לדעת הרמב"ם זיל איינו כן, אלא דהוא מישב קושי התוס' בפשיטות, דהני דרישות היוצאה מן הטמא טמא, ודרשית דבת העינה אין דרישות גמורות ולמלךות, אלא לאיסורה בעלמא וכמו חצי שיעור, וכמובאר בפ"ג ה"ו מאכלות אסורות, שכabbת שחלב בהמה טמא וביצי עוף טמא אסורין מה"ת ואין לוקין עליון וכו' וכן כתוב בפ"א ה"ה, בהמה טמאה שלידה כמוון בהמה טהורה וכו', הרי זה אסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרמ"ג ריש ס"ו פ"א שכabbת, לדಡעת הרמב"ם זיל גם דרשה זו אינה דרשא גמורה למלקות, דהרי עיקר הקרא לאחיזר ושפן אחא, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמש אחד מן הפסיקים לומר כן עי"ש. ובעינוי אין כאן שום תימא, דברבה מקומות לא נחתו הפסיקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל. אבל הדבר פשוט בכיא בכותחא, דין כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל נששתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השנווי אבל נתחדש לעילו יוציא מן הטמא דאיתמת דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א מליקות, והוא סברת רבינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במא"ס סק"ג, דמתייר המוסיק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפир חולקין עליו הפסיקים, דニーון דאיתמת איסור מושום יוצא מן הדם, וכמו בשמא ובטערמא. אבל עדין דם נערך ונעשה הלב, اي לאו קרא הוה אסריםין, לא חלב למ"ד דם ממש אלא משום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבלו המשום דם ממש לאו משום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבלו דפסקין דין עבור עליו משום דראוי לאריקה בעין, וכש"כ חלב דודאי איינו ראיוי לאריקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם לק"מ, הכי משום דם ממש אין באין לאסור החלב, הלא רק משום יוצא מן הדם, ואיסור יוצא איסור בפ"ע הוה, ודם שבשלו רק איינו עבור עליו. אבל איסור תורה ודאי יש בו, שלא גרע מיזוצא מן הדם אסור, (אבל דרmb"ם לא ביאר דעתו בدم שבשלו, עיון בפ"ז ממאכלות אסורות), ועיין בפתחה הכללית של שארcticyi בכללה זה.

בתמורה שם, שכותב ג"כ בთוך דבריו דולד נשתנה שני פעמים, "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחוור לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמיר דאיתא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דاع"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותה ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזה גרע זכר גורם היתר, כן בביבט טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע זכר גורם היתר, דכי היכי דבעיטה עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית לי, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת מושחת, אלא דלא מת"י שב האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצאים מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, דזרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

דאפרוח ביצה טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מאבה, וכותב עליו "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחוור לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמיר דאיתא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דע"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותה ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזה גרע זכר גורם היתר, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע זכר גורם היתר, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת מושחת, אלא דלא מת"י שב האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצאים מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, דזרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

אמו, ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה دقוגפה דמי מודה. דשוב כشنגורה ע"פ שפניהם חדשות באו לאן, אסורה משום יצא מעצמו שהיתה טרפה קודם שנגמרה. אבל לאמיר דס"לadel יוצא לוקין קשי' ל"י דע"כ פליגו אף להדיוט, דתו ליכא סברא הנ"ל כמבואר בדברכו לעיל, וא"כ ע"כ הא דמודים בבייצה טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא למה יאסר ר' יהושע יותר בבייצה מולד, דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב כוגפה, מעובר קודם שנגמר, ולכן כשמתרכז לו דמ"מ מיריב בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר' וא ר' דע"כ לאמיר פליגו אף להדיוט, ולמה מודים בבייצה, עד שמשיק דביצה גופה היא, ואנן דפסקין טרפה אינה חייה ואינה يولדת, ומוקמינן פלוגותת ר' וא ר' בעירה ואח"כ טרפה ובعتبر ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמיר, דיויא איננו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשין פלוגותת ר' וא ר' רק בלבובה ולא בהדיוט ומטעם הנ"ל, ובבייצה טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפיקו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד לביצה דקאמר הש"ס כדי לתרץ דברי אמיר, גם לדין צריכין, כיון דא"א לאוקמי ושווין בבייצה טרפה בשיחלא בתרא דחרתי טרפה אינה, يولדה.

בהא סליקין דהאי סוג' דקאמרה דר' וא ר' פליגו גם להדיוט אליבא דאמיר קאי, אבל לר' אשיג דהלהטה כוותי' לא פליגו רק בלבובה, דלהדיוט לא שייך בולד אסור יוצא לנ"ל, ולכן יפה פרש"י בתמורה במשנה שם, דר' וא רק לגובה אסור. אבל להדיוט לא אלא דעתמא שכ' שם משום דמאיורי קרבוי כדקאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה בבייצה, אבל לר' גס הولد נאסר במעי האם דירך אמו הוא, אלא כשןגמר יצא לאויר עולם פקע אסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד שחיה בפ"ע ליכא, רק בבייצה כמו שביארנו ודוק' היטב בכל אשר כתבענו כי הדברים קילוריין לעיניים בס"ד.

תונס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' ב��' דקאי אפלוגותת דר' וא ר'ין, אלא קאי אפלוגתא דב"ש וב"ה וכו', וא"ת דהשתא חשבו ב"ה בבייצה טריפה כבשר דאסרו אפיקו ממותה נמכרת בשוק וכו', פי' לדבריהם, דמבייצת טרפה דמודים גס ב"ש, וכן אמיטר דאוסר בשיחלא קמא, לא קשי' לה, דהני לאו משום דחשיב כבשר אסרו, דלulosains בככל לאו דבשר בשדה לאחר שגמירו אלא כיון דקודם שנגמרו בככל בשער היי וכמוש'כ הרמב"ס שהבאתי בדיור הקודם, שוב לא פקע איסורין ע"פ שנשתנו לנווש אחר. אבל לב"ה דאסרו ביצת נבלה אפיקו ממותה נמכרת בשוק, ואע"ג דPsiṭṭia להו דין ביצה בלילה לב"ה אלא איסור דרבנן, דאפילו נחשב הביצה הנגמרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המдолדל, דלית ב"י נבלה אלא אבמה"ח דמייתה עשו נפול, ובבוח"ח בבייצה ליכא דאל"כ כל ביצים דעתמא יהי אסורים, אלא דכל שלא נולד הוה מדרבנן כבשר, והוא בנמצאת בעי נבלה כאמור המдолדל, ואסורה מדרבנן כבשר מדרבנן, ותריצו שני תירוצים, חדא דנייהו דלאגבי חשבוהו כבשר מושום נבלה איך איסור תורה (ר' ל"ל אבמה"ח דהאי ביצה פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשו נפול לנ"ל). אבל לאגבוי בשר בחלב של עוף דגוף האיסור איינו אלא דרבנן לא חשבוהו כבשר, כך תי' הבה"ג, תני דגבוי נבלה דבר האיסור חשבוהו כבשר. אבל לגבי בשר בחלב דכל חד שרי וצריך להעתה עתה בשר בחלב לא חשבוהו כבשר, כך תי' ר"ת, וע"ז הקשו על הבה"ג מפ' הדר וכוי' ולקי שעה לתי הבה"ג דלפי תירצטו לר' מ"ד דאית לוי' לקמן ק"ב ע"א דבמה"ח איינו נהוג בעוף מה"ת א"כ גם ביצה נבלה הווה כמו בשר בחלב גוף האיסור רק דרבנן, דחרתי משום אבמה"ח קאמאין עלה ולא משום נבלה לנ"ל. ואך אפשר דר' מ"י חילוק על ב"ה דמנין מוכח דנוהג אבמה"ח גם בעוף וזה אפשר דגם ב"ש

הדיוט בטל הוז"ג ע"י שנעשה כבשר האם קודם שנגמר, ונואר כמותו, אלא נשתחנה אח"כ לביצה והלך לו איסור זה, אבל בה תחתיו איסור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בולד לנ"ל, אבל שייך בבייצה, אבל לאמיר דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם במעי האם כשמועורה בגידי, מכש"כ שמותר בשיחלא קשה וע"ז מתרץ דאמיר מוקי האי ושווין בדسفנה מרעא דליך זוז"ג, ופרק לי' אמא לא מוקי בשיחלא קמא, דליך זוז"ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיירה, ע"ז מתרץ משום דקANTI שגדלה ולא קANTI שגמרה, וכאות הקשה המהרש"א, דהא לפרש"י לא מצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמה לי ביצה, דהינו עיירה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הכי, ואין זה קושי דיל' דנקט ביצה כדי שלא צטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קאמיר, דניהם דלגי פלוגותתם אמרינו דר' וא דאוסר, אוסר אף להדיוט, ופליגו לגובה להודיעךacho דר' וא, אבל בהא דשווין לאיסורה בעיירה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בלבובה כי להדיוט יש סברא להתייר משום דש לולד חיות בפ"ע. ולכן נקט ביצה דבזה פשיטה דלהדיוט קאמיר, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיקו תאמר דלענין אפרוח שנולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדامر בתמורה, ולפע"ד נראה, ר' שם דקטעעה לומר דמודים חכמים לר' באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כו, דהוא סבר דפלוגותתם רק בלבובה קאי וממילא דהאי ושווין נמי בלבובה, וביצה לגובה לא סלקא לנו ע"כ באפרוח שלו קאמיר והוב.

ועתה נפרש לשנא בתרא דרבינו, דלא סבר קראב"י ומותני להא דאמיר בהאי לשנא, אמר אמיר, הני בי עדי דספק טרפה משחינו להו אי דהרי טענה שרין ואי לא אסור איתבי ר' וא וכו', הנה להאי לשנא לא שמעין לי לאמיר דס"ל בשיחלא קמא דליך על ביצי טרפה, מ"מ איזיל גס האי לשנא בשיטה זו, דכפי הנראה אמיר גופא אמר הני תרי לשנא דהרי אי טרפה היה או טרפה אינה היה פלוגותיא שונה בין תנאים ואמוראים היא, וה"ה يولדת ואני يولדת וכדעליל, וכן נראה מלשון הגמ' דר' אחא ורבינה לא פליגו איך אמר אמיר, אלא דמר מתני לאמיר אליבא דמ"ד טרפה يولדת ומתרן דאמיר אליבא דמ"ד טרפה אינה يولדת, ואמימור גופא אמר שניהם להאי מ"ד ולהאי מ"ד, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר' אחא ורבינה דהכריעו דרב' וא סבר קראב"י דטרפה يولדת, אמר בשם אמיר האי נושא, ורבינה דסבירא טרפה يولדת אמר נוסחא השניה, דאל"כ איך נאמר משום דהוא סבר קראב"י תולה באמיר דאמיר הכי, ואידך משום דפליג אראב"י, תולה באמיר דאמיר דאמיר הכי, ולפיקך בהא דשמיין מלישנא קמא דליך דחש"ס הכא סובר דאם אין לוקין ליכא פלוגתא, ואם תרצה אמר לך דחש"ס הכא שיעור, אין לאסור ספק ביצת טרפה כלל, ועיין לעיל מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורה דארוייתא, מה שכתבתני שם, ולכן הוכית ר' וא מדברי אמיר דבעי שהי"י בספק ביצת טרפה, דס"ל דליך על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשיג דסובר דאיסור יוצא אינו אלא איסור בטלמא וכחצ' שיעור, ספר מתיש'ב פלוגותת ר' וא בעבור ירך אמו, ודוקא לגובה, דאפילו לר' וא דעובייר ירך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאויר העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרי פנים חדשות בא לאן, והוא דמ"מ אסור לגובה משום דלידי' לא מהני השינוי להתריר לגובה. אבל להדיוט מודה, מטעמא דכתיבנה לעיל בליך דפליגו בנטרפה ולבسو' עיירה בזוז"ג, משום דאיסור יוצא לא שייך בולד כי שמצו' להיות טרפה בפ"ע. אבל בבייצהDOI אסורה משום יוצא אפיקו לר' יהושע דס"ל עובר לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס האASA דאסורה התורה היוצאת מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האס, דלפנ"ד לא על הנם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לעניין הדרשות דומין זל"ז, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במחוקם יש דמיון בינהם דכמו ח"ש שהוא החיצי בכמות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה חיצי שייעור באיכות, כי כח האס ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוג' אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, מימלא גם בולד טרפה יש בו מליחות האס החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ י"ל כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האס החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה עי"ש, וכן ספקacial דלסרברא הנ"ל כיונו דע"י שהולך וגדל ומתחזק החווית, פולט חלקוי השקבלה מן האס. מפני שהחוויות הוא היפך החולי, Adams נפרש כפשווטו דמוסיף בכמה גופו לאחרר שנולד, מאוריירiac גם בולד טהור הנולד מן הטמא נמי נימא כן, שלא תאסר משום יוצא, והרי עיקר הקרא דיויצה מן הטמא בולד איתת בן. אלא ודאי דטרפה שאני שהחוויות הוא היפך הטרפות, והבן את זאת. ובזה מি�ושב לשון רשי זל"ב בתמורה במשנה שם דמפרש דר"א מודה להדיות דשרי דלאו מוגופה קרבוי אלא מאורייר ולעיל הנחתיו בצ"ע דעתם זה לא עבי בגמ' אלא להתייר גם לגובה לרבען דר"א, אבל לפי האמור גם להתייר להדיות בעין האי טעמא דלאו מגופה קרבוי אלא מאורייר כנ"ל.

ודע דיש לי לכוארה קושיא עצומה על הרמב"ם דאית' פרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אמר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, ולא לדידיה אמר היוצא עלי בו מלוקות, והוא ג'כ' כאיסור ח"ש איך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאסיר לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם hei מתרפרש האיבעי במגרא, דכל חלב דעתמא כאמבה"ח (ור"ל כצר של אבמה"ח) דמי, אלא דשריא רחמנא משום דעתה בהמה התר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אמר היוצאה דלית לה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו כצר של אבמה"ח, ולא כצר של אמר היוצאה שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדקה בס"ד ודוק'.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה איך פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בתשו' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית' א"א לחוות בשום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שרואו שח' עדי שקר הם נגד קבלת חיז'ל דטרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יתר והן חסר מודה שאין להכחיש שהחמה חי חי' כחול ימים, אבל

מודים להם, אלא דהם לא גרו בביבה לחשבה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמר, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלת בל"ה אין בה, דהרי עכ"פ מודולד מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחשבה כשאר אמר המודולד שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיון עליה ולא איסור נבלת כפשות דברי התוס', וקשה להקל בין הנושאים ולכך העיקר כמש"כ התוס' בוועליל, דב"ה גزو בביבה נבלת אטו ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גרים שיחала קמא ואטו ביעי דספנא מרערעא, עכ"ל, אבל דכבר כתבתי בדיור הקודם, דקושי' זו לא קשה אלא לשיטתם דסבירו דקושי' הש"ס מושווין הוא ממשנה זו דעדיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במעי האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם זל"ד דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, קושיתם לק"מ, דב"ה גזרו על ביצת הנבלת הנמצאה במעי האם משום ביצת טרפה בשיחала קמא, כ"ש שגזרו על שיחала אטו שיחала קמא, אבל כל זאת בנסיבות דבנמצא במעי האם אבל בשנולדה הביצה, דאין הנידונו רק על הביצה אין מקום לגוזר הא אטו הא. יותר זל"ד לדידין דפסקין כר' אש' ודלא כאמיר. באמת אין חילוק בין שיחала קמא לשיחала בתרא דשניות אסורים ואין בהם מלוקות יוצא, ובעת שעדיין הון מעורין במעי האם על שניהם לוקין משום דינידונים כבני מעיים של האס, ורק לאミיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעדיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיוון דבל"ה היה הלכתא כאמיר, אבל התוס' לשיטות דסל"ד דקושי' הש"ס הי מב"ה, וגם ס"ל דבאה דקאמיר אמר דשיחала בתרא שרוי מושום זויז'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידיך, דאית לן טרפה אין ילדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שלכ"ע היה ווילדת, لكن דחו הא תי' השלישי שהוא באמת העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיתם כאן שלא במקומו דכאן לא נאסר הא דב"ה רק הא דשווין, אבל לפ"ד האמור, לויל אמר דהכא היה ניחא להם דב"ה גזרו על ביצת נבלת אטו ביצת טרפה, ולעולם ביצה לאו בשיחала אטז מצד יוצא מן הטמא נאסר ובין בשיחала קמא ובין והוצרכו לתירוץ הבה"ג ור'ית כנ"ל ודוק'.

ד"ה במאי קמיפלגי וכו' ובאידיך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטתם, אבל לפ"ד שיטות הרמב"ם כל זאת לק"מ כאשר ביארנו לעיל בראש הסוגי' ודוק'.

ד"ה והלcta באסה"ד, ולענין ולד היינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך amo הוה, לעניין טרפות שאני דתלו בחיות ההבמה ולעובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין לבב אריה זל"ד דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי זל"ב בתמורה, דס"ר ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלבגונה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלישנא קמא ובין בלישנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיקד סברת התוס' עי"ש ותמונה אני על גאנון כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל ציה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלת זו אלא דאין שייעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעינן נתה למות מחמתה מכח וחסרוןابر. ואיך עלה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפהחק כפרה אדומה, הלא הלהקה רוחות הוא בסנהדרין דף הנ"ל ולעיל בסוגי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אמר שחוויות תלוי בו ואין חילוק בהז' למ"ד

כントול דמי, וכן מפרש הרמב"ם ז"ל האי מימרא דרא"ה ה כי, ל"ש אלא שחרס ויתר ביד, אבל ברجل חסר מתולדה טרפה, דעתך הלהכה אתה על חסר הרגל מתולדה, ויתר טרפה דכントול דמי מכח סברא, וכאשר כתוב הפלטי בס"י נ"ה וכן בהגנות מהרש"ש כאן, ככל שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פעולות ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקין, וכך מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין החית'ם, שהם חסרים מתולדה, וכותב "חסורה כי"ד, ב' אברים הם שאם חסר ממשנין טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהכל"י י"א כתוב "בבמה שהיתה חסורה רgel בתחלתה ברייתיה טרפה, וכן אם היהת יתרה רgel, שכלי היהת חסר הוא וכ"ו" עכ"ל. הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטרפות ברגל שבא בהלה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחטך מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמה המשקה אבל זה נלמד מחסירה הרגל בק"י,adam חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחטך, והוא דלא קתני במשנה עיקר הטרפות של חסר הרגל, משום דהוא מלטא דלא שכית, ונחטכו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפיירוש בין החית'ם שבמשנה דאי"ט, אלא נכלל בזיה חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מדוקדק הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומשום הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

והנה בין לרשב"א ובין לרמב"ם פ"י כנטול, שנטו או שחרסו שנייהם, וממילא באבר דבין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר בשר. אבל דעת הרמב"ם ז"ל דעת שלישית, דכנטול דקאמור ר"ה הינו דהירתה הוה כנטול ממקומו בעומקו, עד שgam יתר טחול טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על שיטה זו.

וזע דרש"י ז"ל נמי מפרש הרמב"ם דיתר חסר, אלא דחויסף בפיירשו וכותב, "זהו לי" כשותות ירך בבהמה וטרפה" עכ"ל. וכן בביבורות שמות כתוב, "ובבמה שניטול ירך וחולל שלה טרפה, וקי"מ"ל בהמה שנחטכו גוליה מן הארכובה לעלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשך מדוכתוי" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו בזיה, ולפענ"ד נהא דרש"י ז"ל רצה בזיה, כיון שלא נראה לו לפреш יתר כנטול ביד אלא חסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו גוליה, שכן הוסיף רשי"ז דזהה כשותות הירך, ושותות הירך משמע לי" בין בתולדה ובין ע"י סיבת שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי ששותות ירכו שמנה שם בביבורות דוקא ע"י סיבה מירוי ובלא אייכל ניבי, כי היני לא תקשה והא טרפה נמי הוה עי"ש ברש"י, ודלא כתוס' שם שכתבו, דמתולדה קאמור והוא כשר. אבל רש"י ס"ל דאדרביה בתולדה טרפה גם בלא אייכל ניבי, דעתמא דבעינן עיקול ניבי הוא דבלא עיקול ניבי הדרכה ברא, ובונולד כך בירך שמות לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשך מדוכתוי" טרפה, ולא התנה והוא דאייכל ניבי, במתולדה מירוי, ומני' שמעינן דחסר הרגל מתולדה נמי טרפה, ע"כ גם לרשי"ז ציריך לומר דעריך טרפה הרגל של הלהכה בין החית'ם טרפות היהת חסורה הרגל, דאל"כ אלא דהלהכה הייתה על נחטכו גוליה, חסורה בתולדה מנ"ל טרפה, כיון דרש"י לית לי חסר כנטול כמו דל"ל יתר כנטול, ודוק"ק.

משנה אחוזת הדם וכו' התוס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם דאע"פ שהדברים האלה מミtinyן את הבהמו, אינה אלא כמסוכנת וכשרה, וצ"ל שלא שמעינן אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לע"ז ע"א דהתם במסוכנת מהמת חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשר מעין דאפיקו איכה בגופה איזה דבר שמשמעותו, כל

מ"מ אתה הלהכה מיוחדת לומר דכל יתר כנטול דמי, ורק"ל אע"פ דפעולות יתר וחסר אינו כנטול דזה כי וזה אין חי, אבל לעניין דין טרפה דומה זה לזו דשניהם אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה ביל' טעם. ורק מהוקי התורה שאין נהරר אחרת, ולפי שיטתו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו באמרו כל יתר כנטול, וסמך על מה שהתחילה לומר "אבל חסר ויתר ברגל" הרי דדיבר מחרס ומיתר, וע"כ הטעם שנותן קאי ג"כ על שניהם, ולכן ס"ל לרשב"א אכן חילוק בין חסר לניטול ובכ"מ דקתני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקתני בכמה טרפות חסר ובכמה ניטול, וכן הא דחי' מני טרפות שמנה עלול ובתוכם חסורה ונטולה, האי חסורה ע"כ אין הפירוש חסר מותולדה, זאת א"א להיות בין החית'ם שהמה כולם אינם חיין, וחסר מתולדה שהוא כנטול אינו טרפות בפ"ע אלא בכלל ניטול הוא, וגם הלכה בפ"ע היא על כל הטרפות דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונטולה היינו כולם, ושניהם ע"י מכח או חוליל ולא בתולדה כמו חסורה ריאה שפירוש. או חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מדוקדק הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומשום הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע בכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בראיה או בדקין אהת דתו להמית, דהרי אמרו כמהים לרבי לעיל ולהלא הרבה מתקימות שתים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א לחلك, והטרפה האמורה בקרא, ודאי דאייה יכול לחיות, כי היא הנטהה למות, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכחה שאמודו הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם הלהכה ע"כ אינם "המקאקסמוס" אלא "המיינמוס" כי לא להקל על מה שמספרש בקרא, אלא להחמיר עליו אתה, ור"ל דהני נמי ראוי להמית את הע"ח על צד הרחוק, ולכן אין אנו שואלים אחר לימוד הרופאים. אלא חשבין האי הלהכה כאימוד הרופאים אבל רק "בטעאריע" ולא לומר דא"א לחיות בנקב מהו של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לעניין ספק טרפה מהני לו האי "טעאריע" להתיירו אחר שהיתה י"ב חדש, ו יותר מזה תראה כי בש"ך סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, דגם בספק יתרת מהני י"ב חדש לדעת הרשב"א, דאע"פ דמודה דיכlol לחיות שנים אין מספר, והוא אמת וצדוק, ואל"כ יהיה יתר חמור מחרס וניטול, דבسفוק מהני שהיה י"ב חדש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באראעה וגירא בשםשמי, וכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של הלהכה שמסרה לנו כללים די לנו אם נטרף ודאי אפילו חיין משום דהלהכה כבר קבועו אונון לטרפה. אבל ספקן לא נטרף, אלא אומרים הרי הלהכה עלasisoid דטרפה אינה חייה נתיסיד, וכן בספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש, אף שענו יודען דאיון החיות מכריע באממת, והעד ע"ז הוא ספק יתרת לדעת הרשב"א, וכש"כ הש"ד הנ"ל.

מאי יצא לרמב"ם ז"ל דלא בעין למימר בחסר מתולדה וביתר, אתה הלהכה מיוחדת נגירה ביל' טעם להטרף מה שאין בו שום חוליל וכי חי' כשר בראים, שהוא ג"כ דבר שאינו מתיקבל, ואיך המתוין האי הלהכה לממ"ס שיתגללה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה ובריאתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל האי דינה איש מפי איש ומלהקה לממ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם בשמותם, דודאי צריך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בבחמות לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגבים דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס' אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידיעין סימני טהרה שליהם אבל בהמה וחגבים דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שיהי' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טמאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכירעים, והתעם כי בהמה וחגבים הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם החיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד מעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת ישכון בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בינוי על אדני חכמת הטבע, וקיים לעניין, אבל קשה עליו למה לא חקר גם למצוא טעם על סימני בהמה ועוף וחגבים על כל עוף הדורס טמא כתוב טעם), ואם ביקש ולא מצא, עכ"פ הו"ל להזכיר, כי בהני לא ירד לסוף דעת התורה, אבל לפי האמור למלعلا ניחא, כי בהני דמנה התורה בשמותם שהם טמאים או טהורם, הני סימנים אינם טעמים אלא סימנים בעולם, וכל שמנה את שמותם אין לנו לבקש טעם למה אסורה התורה את החזר והתריר את השוע, אבל בדגים דלא הזכיר שום מין לא לטמא ולא לטהור, עכ"ד הני סימנים טעמים המה, וזה ברור בדעת הרמב"ן ז"ל והנפ"מ לדינא כן".

עוד יש למצוא נפקותא, اي הני סימנים טעמים המה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ן ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעין מק"ז, ומה הני דרך סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הני ב' סימני טומאה, והוא מספרא מובא גם ברש"י עה"ת, והרמב"ן שם חולק עיי". ועתה אם נאמר דעתם הטהרה, מעלה גרה ומפרשת פרשה טעם הטומאה ההיפך שפיר עבדין ק"ו אם חזיר ונמל בימיון אחד טמא, מכש"כ הני בשני סימנים, אבל אם נאמר חזיר וגמל ושפן ואורנבת אסורה התורה, והני רק סימנים נינחו,izia ק"ו אייכא לאסור שאר בהמה טמאה בלאו דעלמא רק בעשה אסורם, דכל kali שני סימנים אסורים מכח העשה דזאת החיה אשר תאכלו וכו' אבל בלאו אינם אלא המנויים.

הן אמרת דכפי הנראה חז'ל נשמרו מקושי ז', באשר דרשו בכל הני הפרטים, כי מעלה גרה הוא, והוא שליט בעולמו יודע שאון לך דבר מעלה גרה וטמא אלא גמל ושפן ואורנבת. וכן חזיר כי מפריש פרשה הוא, והוא שליט בעולמו, דין לך דבר מפריש פרשה וטמא אלא חזיר, לפיקך פרט הכתוב הוא, ופרש"י ז"ל ללמדך שאון לך לחוש מעלה גרה אחרת, דכל שאר מעלה גרה טהורים עכ"ל. ועיין בתורה תמיימה שתמה על פרש"י דלפ"ז כל עניין דרשה זו אך למוטר דמההכי תיתי להוסיף על הטמאים שנמנם התורה עיי' מה שפרש לפיקך דרכו, אבל סידור קושיתו על רשי' משולל הבנה, והכי הוויל', כיוון דליקא מעלה גרה לחוד רק גמל וחבריו, ומפריש

שאין כאן חסרונו אבר עיי' נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא Nadu דמסוכנת שרי', דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז"ל-DDDD דמסוכנת הכוונה דעת' פ' שטופה למות מחמת האי חולי, לא גרעעה מסוכנת דעלמא דשר', כיוון דין כאן חסרונו אבר. אבל לא דהאי משנה מסוכנת אייר', דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטריך לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, ע"פ שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי', וכן תראה מסידור דיןנים אלו ברמב"ם, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתנה למות מחמת מכת אבר, כתוב אבל הניטה למות מחמת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משנה דאחות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיטה בפי', בין שאר הח"ט של הحلכה שמקומם בהלי' שחיתה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזיכר שצרכין פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת עיי' תלאים אלו, אלא שמחולי פשוטים, מפני שהחטוי ז' סי' קט"ז לא נחות למה שכטבת, והי' סובר דלכל הני דין מסוכנת ממש יש להם, משום לדמדן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلה סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת משום טרפה, ואסורה משום סכנת פשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתמהה למי נפ"מ קامر שמותרת משום טרפה כיוון דם"מ אסורה משום סכנת נפשות, עי"ש שנדחק לישב ומש"כ שם דלו נפ"מ למלקות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה משום הא לא ארוי, דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אם אכל את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין בה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כבר כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ם בסה"מ שלו, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושיתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, דהניأكلה סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם ועד, אלא עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מתוק גופה, כי לא מישתבר כלל שלעלום תה"י סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמר סתם אסורה משום סכנ"פ, משום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחיה כלה כי האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה הייתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

ד"ג נ"ט ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריש פרשה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפי' ראה, והטעם סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפי' שמיini ובפי' ראה, שמהם שמהם הטמאים קאמר בגמ' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאין להם מספ"ר, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובଘבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' גם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לציננס בסימנים או מפורשים או מדרישות הכתובים, הוא מובן בפשיות דשומות עלולים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטריך בסה"ד, דאיצטריך קרא שלא נטעה וכאשר אמרו ל�מן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכש"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גם בשר עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכਮבוואר במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חיה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דממה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וכדלקמן דף ע"א ע"א, ודאי הדנה דתנה סימני טרפה מוכרת להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי ר'ת לפע"ד צע"ג ודוק".

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פחיה, אכתיה אייכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין בmaharsh"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, זיל הארכיך של הארכיות שלו לא ידעתה איך קאמר אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכיות שלו לא מעלים ולא מורידים לא ר"ד טלפי חיה הדומים לשלהם, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינון דממה התורה בטהורים, ואון בהמה תורה בהולך חזץ משור כשב ועז, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר וטלפי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכוון הוא פ"י maharsh"א זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שתಲיפה דומות לשלהם אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חייש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לאגביה הטלפים, עכ"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצינן שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי' המהארש"א מעליו ודוק".

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים זעג"ז ומהו, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין בmaharsh"א זיל שהביא דעת הרמב"ם זיל, שהשטייט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לענין איסורה תנן ולא למלכות, דמדון ק"ז אין עונשין, והכא קמבעי לי למלכות, דכינון דהסכים הקב"ה על ידם כמאן דכתבי בהדי' דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהארש"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהארש"ז זיל, וכאו' יש לתמורה על רש"י, למה לא ניחא לי' לפרש כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדייעבד בשחרביב. אבל יפה עשה רש"י לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם דהשטייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרים כאשר פסק שם הרמב"ם בריש הלכ' כללים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכה"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מכל', דלגי הרכבה אין ק"ז מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפילו הוה כתיבי בהדי' למיננו בזועמים, לא הוה מצינן לאיסור בחול'ל, דאיתמעט משడ לא תזרע כלאים, דנוגה דוקא בארץ, אדם בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצתת למיניו והוא יוציאם בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל כלאי זרעים אפיקו בא"י לא, כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי בהא דר' חנינא בר פפא,adam השבון כאלו כתיב בציווי בהדי' למיניו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מה"ת. אבל אי לא כתיב בהו למיניו'ו כמו באילנות, איזומוקם לגוזר בזרעיםatto אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האיבע', וכיון דרך מדרבנן קמבעי, כל חיקו בדרבנן לקולא, אך שפיר עבד הרמב"ם זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוק".

ע"ב גמור' א"ל הרבה מקרים שרואין לשรอง, והן הון גופי תורה וכו', כיצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאי נפ"מ, דלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגמרא. עיין maharsh"א חא"ג, דאייכא טעמא שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקניין שקנה את הארץ לפרעה, א"ט בהמה שנכלל היה עמה דלגי טרפה בקרה סתם ובשר

פרשא לחוד, רק החזר, איך נוכל להוסיף על אלו כיון דליקא, אלא דלפ"ז קושיתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולמו, הו"א דהני שמנת המה בלאו ואיך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממי לא גם הני שאין להם סימן כלל הבעה, דתו ליכא ק"ו-DDI לבא מן הדין להיות כנדון, כיון דכל בסימן אחד כל שאינים מפורשים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"ז לאiah' חמור מהם, ואפלו נאמר דשייך כאן לומר דכל היכי דמיפרק ק"ז לא אמרין די, אבל עכ"פ בקי"ז צו' ודאי יפה כתוב הרמב"ן זיל דאין עונשין עליו, וליכא איצטריך "ווא"ו" לומר לו דהוא שליט בעולמו וליכא אחרינה בחוד סימון, וממי לא איתן לו למייעב ק"ז על שאר הבהמות דלית להו שום סימן טרפה, שהמה בלאו, אלא דסכ"ס נשאר קשה, ומה פרט להני כלל, ולא כתוב סתם וכמו בדגים, דכל שאון מפריס פרסה, וגורה לא יגר, לא תאלים וטמאים הם לכם, ואולי זיל האם ה"י כתיב כן הו"א דכל שאין לו שום סימן טרפה בלאו, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחזר, איינו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאון לו סנפיר וקשחת בלאו, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטים מכו"ז הש"ס דלקמן, סנפיר דכתב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זיל לא מצא תירוץ אחר, אלא לדוחק ולומר דמשום יגדיל תורה ואידיר כתוב דבר שאון בו צורך, שאון לך דוחק גדול מזה, וביעני הוא קושי' עצומה לצריך נגר ובר נגר דיפרקייה ודוק".

תוס' ד"ה אלו הון סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפקוי וכוי' אבל אכתיה אייכא לספקוי בהיה טמאה, لكن בעין טלפים פרסות סדוקות וכוי' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזoor על טלפים, דסביר היה טמאה איין לה קרנים וכוי' עכ"ל וק"ל דל"ד ולרביב דסתם כוותי' בנדה כמו שישים תורה וחוץ ר' הירב"ס, תקשה למה הארכיך התורה בשני סימני תורה וחוץ ר' הירב"ס להוציאו הגמל וחבריו וחזר דאית להו חד סימנא, כיון דמציא אמר כל שיש לו קרנים תורה וכל שאון לו טמא דכמה דביחה טמאה לא נמצא בקרנים, כ"כ בהמה טמאה כן כאשר עינינו רואות. עיין במ"א בא"ח ס"י תקפו"ס סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, ואי משום דיש עזים טהורים וכל שאון לו להוציאו הני מי עיזים לטהרה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, ואולי זיל דלא רצה לסיכון שבא לאח"י, דהרי תורה בתוספתא דשנינו, דכל שאון לה שנים למעלה תורה, והتورה לא תלה טהרתו בהן מפי שבאו לאח"ז ודוק".

בא"ד, ור'ת פירש דיש לו טלפים דקאמר לא את' לארוי' שחיה תורה היא, שהרי הכא לא אירוי אלא בסימנים להתריר חלהה לאפקוי מהבהמה טהורה וכוי' עכ"ל, דברי ר"ת בזה נפלאים ותמותים מאד, שהרי האי "algo han simoni chaya" הוא סיפא דtosfta המובהה לעיל, דברישא קאמר שם, אלו הון סימני בהמה כמו בא' בגמי', וכיון דחלקים בחרותי, עכ"כ דבהמה דוקא קאמר ולא כתנא דמשנתנו דקתני סימני בהמה וחיה, ובתוספתא לא קטני נמי דנאמרו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתם, ואיך כתוב הר"ת דתנה דtosfta לא נחות לאורי' סימני טהרה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחייב כל רק מבהמה ומה דפרק הש"ס על התוספתא קודם שהנicha למורת חיים בכל בהמה לסייענים, הכוונה דפרק דלא הוה לי' להלכים לשנים אלא לשנות כמו בmontani' אלו הון סימני בהמה וחיה, אבל השטא דחלקים לשנים בתורי בבותי, פשיטה דבבא האחרונה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל"כ הו"ל בבבא הראשונה, אלו הון סימני בהמה וחיה כתנא דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל היה עמה דלגי טרפה בקרה סתם ובשר

כל הילפota להוסיף על הניג כ"ד המוני, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליו, הלא האילכה לא לפרש אלא להוסיף על המפורשים אתה, ואית' דבאמת אין לוקין רק על הניג דמפורשים, והני דמוריין מכח הילכה, לאיסורא מר宾ן ולא למלקות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כמובן. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם גם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למאך לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במות איש זה מצי להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא הי' חושב מחשבות ועובד לאדון עבדה הרבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישף גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

אבל ראה דעת הרמב"ס ז"ל דלא כרש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות הי"ד כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נטרש מה"ת, אלא מנה מןין הטמאים בלבד, ושאר מניין העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הן ואלו הנקו"ו ואח"כ כתוב "כל מיהו באקי במיניהם אלו ובשומותיהם הי"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, וכי הוא באקי במקורה וכ"ו" עכ"ל, הרי ברור מילו נגד רשי' ותוס', ואין צרך בדיקה וכן"י. דליכ"ל, רשי' ברור מילו נגד רשי' ותוס', דלית לו לרבות שום עוף לטומאה חזק мало המוני וטומאות בתורה, וכל המכיר בהם ובסמותם, מציא כל עוף שאינו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאינו באקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טהרה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועוגיה גם בס"י אחד, אלא דלא יצחתי להבין איך יפרנס הרמב"ס הסוגי, לדיד"י אין צרך להגיה בלשון המשנה כלום, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקתו בברייתא, דנשר לרבות אתה, או מין נשר כרש"י, או שאר מינים כתוס', דהרי לייכא שום עוף טמא חזק мало המפורשים, ופלא והפלא תורה דבעל דbullet אות דקדק בלשונו לכתוב "דלא נתפרשו" והוא לשון אבי, ולא כתוב "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאינו באקי בהן ובשומותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלכה לממי"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהילכה אתה למי שאינו באקי, דהלא כל הקבי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו באקי, ואין כאן צורך כלל, שייהי נמסר למשה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפ"ד ביחסו לשון הרמב"ס ולהשווונו עם השkil וטרוי שבגמי', כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהורה דבسف"פ' שמנין, ז"ל הרמב"ס ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות, מ"ע לידע הסימנים שմבדלים בהן בין בהמה חייה ועווף וחגבים שמוטר לאכול, ובין שאין מותר לאכלן שני' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהורה, ובין העוף הטמא לטהורה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שם דבש"מ עשה הרמב"ס מכל א"א מ"ע בפ"ע, דלהבדיל בין עוף טמא לטהורה היא מ"ע מפורשת בפ"ע, וזאת ההבדלה עכ"ב סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חוזית בחילוקין דקון. אבל במקומות דליך סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בסמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צרך להזכיר שניהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חנם דיק' הרמב"ס בלשונו הזhab לכטוב דמ"ע לידע בסימנים שմבדלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו איןנו

וכפרשי' על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהיה חס על כבוד אחיו עכדי"ק. ולפ"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה יכולה שם מלא מסיפורים כאלו מחכמת יוסף ותחבולותיו שליקט כל הכסף והזהב וכונה בהמתם וחיתם לפרעה ולבסוף גם אדמתם, והניא אדמה הכהנים, והכל בעצה ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כמובן. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למאך לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במות איש זה מצי להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא הי' חושב מחשבות ועובד לאדון עבדה הרבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישף גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

ד"ס"א ע"א נמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מיוחד וכו', אף כל ציוואה בו טמא, חורין וכו' אף כל ציוואה בהן טהורין, אמר אבי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. ווהסוגי' ארכוה והשיטות בה מרובים כאשר יראה כל המעין בה, אולס חזק ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי' מaad, דהנה אבי ע"כ איזל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא מנה אותן בשמותם בפרוטרוט במספר כ"ד, דהינו כ"א בשמותם ושלשה מריבוי דלמיינו למינה ולמינהו, כמובן רקמו ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנctrיך לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייחרו לדריש מוהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנוים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך בין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מק"ז משאר עופות המנוים, דהוא בספר החתומים דכלazon שאין לנו בקרוא שום רמז רמזיא על סימנים, איה ק"ו איכא, ובמוועדי נשר לטמאו יוטר מאיניך, ולא עוד, אלא דכל הני קושיות שבגמי' דלא כתוב אלו, או אלו, וኒלו בק"ז מאיניך דכתיבו, אפילו הוי הסימנים מפורשים, איך נלמד במא מצעינו או מק"ז כיוון דאיין עונשי מה"ד כיודע, מכש"כ כשייך הסימנים אינם כתובים, והני סימנים ע"כ מהלהקה נמסרו לך, דהרי אפילו הי' נשר ותורין מיותרים בקרוא ואתא ללימוד מהם סימנים, הלא שינויים יש בין תורים לנשר גם חזק мало ארבעה, כמו מה שמשינו במשנה דפירה מובהה لكمון, דכל העופות פסליין את מי חטא חזק מן היונה מפני שמווצת, ובמדרש על הקרוא ענייך יונים מנה כמה שינויים בעניין יונה משאר עופות, וכדומהו שינויים אין מספר שיש למצוא בגין נשר ליוונה, וכיון דרך על הילכה נבנה

דיל'ל דלא אמר כן מפני שפ"ע לא שכחו בישוב כדאמר ליקמן, וכל שאינו מכיר אין מיהici תתיייכי פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס' אחד דוקא אלא במכיר את כלו, עוד הבא בא בס' אחד בחוץ טהור בלא בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דעופש אין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שמכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימה אלא כתבו, דהוומ"ל וכוי' משום דגס לדידחו לא דבר מלטאה דלא שכחא, שייה' מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאר' ודוק'.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולטה דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאון לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכי עכ'ל, אלום בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שיק בעופות יצא מן הטמא או מן הטהור, דהה הביצה בלאה' נשעה תחליה עפרה ומעפרה קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הבל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהאי חד מינא הוא, אלא דנקבה יש סימני טומאה, ולצורך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתבי אלא מינויים הטמאים בשמותם, ואם תרגנולא דאגמא אחד מהני המינויים הוא, איך נתר הנקבה שלו עלפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהתוס' בה לשיטתו איזו, אבל דס"ל דמקץ הני סימניםanno מוסיפים לטומאה עוד מילים הרבה אין מספר, והוא למתקות, משום דכלום דרשנה גמורה הוא מנשר ותורמים. וכאשר בارتהי זאת בראש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרשנה להתריר הנקבה משוש שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע וש לאחד עפ"י מקרה אכבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ס שאין לסימנים אלו שום سورש בקרא ורק לאינו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עיין לעיל אין מקום לדברי התוס' אלו, וגם לרשי' דס"ל דילפota נשר ותורין לא אתה אלא רבבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. וזה ברור ואמתות ודוק'.

ד"ג ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עופ טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לנומר עופ זה טהור מסר לי רב' ופרש' י"ל במסורת, אם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב' ציד חכם שהוא טהור עכ'ל. הנה אם זכר אדם כשר אכלו לא בעי להיות לא ציד ולא חכם אלא סתם אדם כשר, אבל מסר לו על פה שזה עופ טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובسمותיהם, והוא לאכזר' אינו מובן. ובאמת הרמב"ס י"ל מפרש האי מירמא דר' יצחק באופן אחר שכabb' וזל', וועף טהור נاقل במסורת, והוא שייה' הדבר פשוט באוטו המקום שהה עופ טהור ונאמנו ציד למור עופ זה התיר לי רב' הציד, והוא שיווכח אותו ציד שהוא בקי במיניהם אלו ובسمותיהם" עכ'ל. הרוי דפרש הא דאמר עופ טהור נاقل במסורת, הינו אם הביאו לפניו עופ ממוקם אחר שלא הינו נזכיר אצלינו, אם שם במקומו שהוא שכיח אוכליין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צריך לחזור מי התיר לאנשי אוכליין אותו עופ זה, כי מסתמא עפ' בקי אוכליין אותו שם, ויש עוד אופן התיר בצד' שמעיד על עופ שאינו נזכיר לנו, כי רב' אמר לו שהוא טהור, ואז צריך לידע שרבו היה בקי בהן ובسمותיהם, דילוי זאת אין סומכין על הגדרתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי' י"ל שפרש דסגי בז' שאחד הי' מי שייה' אכלו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כוונה להheid, לבין בא להheid, ובסוגי דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקום, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהגה'ק משינאווא צ"ל שא Soror הבר אוזוות הגדלות שהוא מתרבים אז במדינתינו, הביא ראי'

מכיר שום עופ בעולם ותוארו, שפיר פריך הש"ס על לשון המשנה דקתני דלא נאמרו, ולא תנ'י וכו' והכוונה על הקרא דהבדלתם, דע"כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר ותורין הסימנים, דהני נשר ותורין אינם מיותרים כלל, אלא כיון דהה תורה ציוויה להבדלים בסימנים ע"כ מנשר וחורין מוכרים להוציא הסימנים, והוא דילפין מנשר כל שיצא בהן לטומאה לאו דוקא, דחוץ מאלו המינויים אין שום עופ טמא, אלא אגב דמתורין מצין לידע כל עופ שיש לו ד' סימנים דטהור, נקט גם במנשר דכיא צ' בו טמא, עפ' שאון שום עופ חוץ מנשר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא רקים מצות הבדלה כשאינו בקי בהן ובسمותם, ואין הלהכה אלא חכמים הוציאים מנשר ותורין, ולכן מודוקך לשון הרמב"ס שלא הביא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשונו אבי דלא נתפרש, אבל מצות עשהrica להיכרים בסימנים מהמי שאיינו בקי בהם, כך נלפ' י"ד ברור בדעת הרמב"ס ובביאור הסוגי לשפטו, אבל לשיטת התוס' וגם שיטת רשי' דבאמת מרביינו לטומאה אייה עופות חוץ מאלו המינויים בתורה א"א להעמידו, כי מכח הלהכה דלא אתה לפреш הקרה אין להוסיף לאוין למלכות, והוא תימא רבתא ודוק'.

תוס' ד"ה הדorous. עיין מה שכתבתי בזה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גמר' שם ודוק'.

ד"ג ס"ב ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובسمותיהם, עופ הבא בסימן אחד טהור. לדעת רשי' י"ל קאי אפרס ועזינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, באופן שאון לחוש רק לפרש ועזינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד بلا שמותיהם דהיאנו שמכיר בתוארן, כתוב רשי' י"ל, שאם שמו של העוף שזען עליו פרס, אע"פ שאינו דומה לפרש שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ'ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרש בתוארן, וככארה איינו מובן דהא בפרש לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מיין פרס שרוי, ועוד דמה מהני בקי גם בשמותיהם ויידע דהאי לאו פרס שמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרה בשם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam אין בקי בשמותיהם, חיישין שמא האי נמי פרס שמו, והוא הפרס שאסורה התורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר איינו אלא מין פרס דשרי. ולכן כל שנקרא פרס כולן אסורה מסקפ, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיוון הקרה, ולפ"ז קאי האי "ובسمותיהם" לא לבד על פרס ועזינה, אלא גם אהאי עופ הבא לפניו בס' אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' דעת אחרת עם, שמספרים בקי בהן ובسمותיהם על כל הכה' הטמאים ועופ הבא בס' אחד לאו דוקא אלא ה"ה בבי' וג' סימנים, הכל טהור, דכיוון דמקיר את כולם ואינו מהם, ואם בא בסימן החיצוני דהיאנו אכבע יתירה, אין מחויב לבדוק שמא יש לו עוד זפק וקורקנו נקלף, וגם לא נחיא להו לפרש דבעינן בקיותיהם של הכה' דהא למה לי כיוון דהיא עופ שלפנינו אית ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נחhana שמו, א"כ גם במכיר את הכה' בשמון יש לחוש, שמא מתחייב להאיה שם כון, ורש"י סובר לדחף שינוי השם חיישין, אבל לשני שינוי שמות לא חיישין, עג' דמצין בגמ' שבשכינתי לעיל דשלשה נשתנו שמייהו, ב' כסא הבלילא והבלילא ב' כסא. ולכן פירשו הtos' דכדי שלא נתעה בהן צרי' בקיות השם ג"כ. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס ועזינה. וזאת לרשי' לא קשה דהרי ברישא דיבר מזה בקי בהן ובسمותיהם, הינו פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסימן דבלא בקי בהן ובسمותיהם, הינו בפ"ע, אז בס' אחד דוקא טמא, אבל בבי' דוקא טהור והוא שיכיר ערב אלא דום לרשי' הוומ"ל גם ברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהורה, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהורה, כאשר הבאתו לעיל דברי הרמב"ם ריש הכל' מאכלות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסмоך ארבוב, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהורה, וכן שפיר פריך גם בדברים, דלמא בשל עוף טמא נינחו, אבל בטרפה אע"ג דגש שם דרישין להבדיל בין החייה הנאכלת ובין החייה אשר לא תאכל, על החית'ת לተדברי" בירוש פriskון, ועיין ברשי" עה"ת, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פriskון, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח"ט ולא נסמק ארבוב, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתמו וזאת נרמז במה דקאן הקדים היחה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהורה, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, וזה אמות לאמותו, ובזה נמציא פשר הדבר ומה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי מכח רובה דרבב כשרות, אשר ע"ז כרכרו כמה ברכורים הראשונים והאחרונים זה בכיה וזה בכיה, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצוות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוך במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק".

ד"ר ס"ד ע"א גמרא אי הכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביאור שkil וטרוי זו لكمן בפוגה דף צ"ת בסוגי דביצה אפרוח ודוק".

תנוס' ד"ה שאמ רקמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשחלה קמא ד"ח נ"ח ע"א ושם בחודשינו תמצא ביאור רחב לשיטות התוספות דסבירו לוקין על היוצאה מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסובר אכן לוקין, כי אלו הילופיות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרשיה, דכל חלב על ח"ש, ונicha לדידי' דבעין בביצים קרא מייחד דבת הינה לילוף איסורא, ע"ג דכבר איתך לך על פרה במUi גמל קרא דלא תאכלו מעגלי הגירה ומperfisi הפרסה, בביבורת דף ה' ע"א, דטהור שיוציא מן הטמא אסור, דתתם בשער, אבל ביצה דזה גוש אחר ואינו בשער לא נדע ממש לאסורו, וכן בעין קרא דבת הינה גם על גוש אחר שאייכא בו ממש יוצא, ומזה נדע גם חלב טמאה שאסורה וכמש"כ הרמב"ם צ"ל בריש פ"ג מאכלות אסורות ודוק".

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דביצה ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לבליך, הרי דביצים מותורות באכילה עיין בחודשינו לקמן דף ק"ט ע"א דזה פלא והפלא, דמקרה זה לא אימעת אלא ביצת טמאה אבל ביצה טרפה Drao'i להוליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ ה"ה Adams ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קרין בי' תחק לך גולד אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק".

ד"ר ס"ד ע"ב גמ' אמר חזקיי מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואות בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצת טמאה, עיין בהגחות ה' מהר"ץ חי' זל' שהביא בשם בעלי התוס', דיענה בעת זיקנתה נעשה בשרה קשה כברזל מפני שאוכלת אבנים, لكن רק בילדותה אסורה תורה, והוה האי בת כמו בני יונה דפירשו קטנים לאפקיק גודלים, והניח ה' בע"י, דלפ"ז איך נפרנס דרשא זו, דאתא לאסור הביצים, ומזה באמת נ"כ ראי לשיטת הרמב"ם דאין כאן מלכות והדרשה אינה אלא כמו אסמכתא, אולם לישיב דעת התוס' צ"ל י"ל דמס' דס"ל דמשו"ה ה' צרך לכתוב בת, דמעצמננו נדע דרך כל זמן شبורה רואיה לאכילה מזוהרים עלייה, אבל כשיזקין וה' בשרה קשה כברזל, פשוטה דלאו בר אכילה הוא, וכן הראה על איסור ביצים שלא ATA, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין אין מטלת ביצים אלא אחר שכבר נתקשה בשרה וזה הו"א

לאISON, מדברי הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכותב "והוא שיחי" דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טהורה" ו"ול של הנה"ק הנ"ל, "לכאר' שפת יתר הוא, דהא כי מקודם עוף טהורה נאכל במסורת, ומסורת הוא שעוף כזה נאכל, ומה צריך עוד להתנות שיחי" פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, דלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט הוא לכל רואה העוף שזה הוא העוף הנאכל מוקדם, אבל אם אין מרגלים בעוף כזה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו.

הנה לא עיין הנה"ק צ"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגמרא ורק"י, דלולי זאת לא ה' קשי' לי" דהאי, והוא שיחיה דבר פשוט באותו מקום וכ"ו" הוא שפת יתר, כי ה' רואה דמאמר ר"י הוא דאמר, דעוף נאכל במסורת, ופרש"י בשוצר שאר אכלו, והרמב"ם לא ניחא בפי זה מפני סיפא דהאי מאמר דאמר, וכייד נאמנו לומר וכו', והוא שיחי בקי בהן ובشمאותיהם, דמי"ש כאן דלא סגי באדם כשר לאכל, סגי באדם כשר לחוד, וכן מפרש הרמב"ם נאכל במסורת, הפ' פשוטו הדבר באותו מקום שהוא שיחיה שיחיה שטהרו, אז מותר באותו מקום אחר שהביאו לשם מאוותו המין לסמוך על מסורת מקום ההוא, ע"פ שאין אנו יודעים עפ"י מי הותר להם לאכלן כיון פשוטו שם להיתר מסתמא עפ"י בקי אוכלים, ומה שכתב הגאנז צ"ל דהרי בסע' ה' מביא המחבר ב' דעתות אם מסורה מהני ממקום למקום, במחכ"ת כד שכב ונינים כתוב כאזאת, הלא בסע' ה' מיררי בעוף דשכיח הכא והכא, ובחד מקומות אוכלים אותו ובחד מקומות מננים מלאכלו, יש מחמירים שלא לסמוך על מה שנטודע לו שיש מוקום שאכלין אותו, דאפשר דקאן קיבלו על עצם שלא לאכלו מפני שחייב כן עוף טמא הדומה לזה, כן כתוב הרשב"א עיי' ומה עניין זה לכך, דמיiri שambil אין מין חדש לכך שלא ראיינו עד הנה, דבזה ודאי לכ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכך האי עוף ופשוט שם לאכלו, ופשט זה פשוט כביעה בכתובת, ופירושו של ה' צ"ל דמיiri בעוף שנאכל כאן, וקאמר שモותר לאכלו מוקדם, והוא פשוט שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן יכול לשמוע ודוק".

רש"י ד"ה אלא אינו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא היה אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש"י אלו במחכ"ת טעה הנה"ק הנ"ל צ"ל בתשובתו הנ"ל שה' סובר דהאי שיחי' בקי בהן ובشمאותיהם קאי על התלמוד המעיד לפניו עפ"מ מסורת רבו, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי' דמיון כזוב, ומזה דן ה' צ"ל להמחזיא אישור עי' גודל וקטון עי' שם וחס מלחה זיכיר פ' זה, דעל רבו הצדיק קאי,adam אין בקי בהן ובشمאותיהם ורק בשמותיהם אנו חושין דעל שניים השם יסומך להתריר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסור משום נדמה, עפ"פ שיש לו שם אחר מהמת איזה שניי שבו, ואסן כן אדרבה מכאן איכא ראי' להיפך דכמו עדי' שנדמה לעוף טמא הוא טמא כן להיפך נדמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אבי הגר"ה צ"ל בד"ח תש' מ"ח שכתב על אחד מרבניו שרצה לומר דשכנן ונדמה לא מרניון רק לאסור ולא להתריר, הבל יצח פיהו, עיי' וכפירושי ברשי" צ"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ד סי' פ"ב סק"ב עיי' ודו"ק".

תוס' ד"ה ודילמא דעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעופות טהורי מרווחות ניזול בתר רובא וכו', ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הני מירמות דאמרו שcharik להיות בקי בהן ובشمאותיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסמוך ארוב טהורים, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מטמאים, אינו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, ولكن קשי' התוס' בעי ישוב אחר, אבל התירוץ האמתי על הקשי' הללו הוא, כי מאחר

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמכתה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמת הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, מהה כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שהتورה לא סמכת שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, זה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

דביצה שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כבר בשורה עז בעלאו הוא ולא חייבה התורה עליה, ומילא גם ביצים שלה שרי' קמ"ל דמ"מ יצא מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ט ס"ו ע"ב גמ' ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נהה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או קתני עד שיפרט לך הקרה ייחדו והקשה שם המהרש"א דא"כ לככטוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והتلמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דניהם דין ידענו מקבלת אדה"ר או נח, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מيري בנשחתה אמו, ומה שחרר זאת במתניתין עיין בתיאו"ט. אילם דעת הרמב"ם ז"ל איינו כן דסובר דבריו לעולם אסור, אפילו נולד אח"כ הولد ולא נשחתה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחתה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הבב"י בסימן י"ד נדחק בפירוש הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאור הפסוקים, כי דבר זה אצלם דבוחציא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילה ידו או רגל, ואחריו נמשכו כל הפסוקים האחרונים ביל פוצהפה ומ慈פץ ואני בעני רואה כי מוכחים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפושטם וכמו שהבינים הכלבו. **הנה הרמב"ם ז"ל** השמייט להא דר' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והבב"י כתוב עליו דלא ידע למה השמייטו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי"ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שכתב דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אכשיר בה רחמנא, לית לנו להא דר' מרשיא, ואפשר דהbab"י לא רצה להעMISS שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטתה זו, ולאחריו תראה מה שכתבתבי זהה, והנה כל גודל הואacial אפיקו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפניו נגד המשמעות הפשט, אבל אם נצטרך לדחוק פעמים, הדרין לכלוא אין הלשון יוצא ממשמעו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמסר המחבר נפשו על ברירת הלשון, שלא יפול שום ספק, באשר לא ציון מקור הדין מאין מוצאו, וכונתו היתה שלא יצטרך אדם לשום סוף זולתו כדי שייכל לדון בדיוני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקראו משנה תורה, ואיך יעלה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המ夷ין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשי לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכו"ש שלא נסבול תרי מלטה Datmeh. והרי תראה כי הנני תרתי מישך שייכו בהדייadam ל"ל להא דר' מרשיא, מכח מכרא דרבא דד' סימנים אכשיר בה רחמנא, א"כ היא דרך דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי', כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיאובתא, והוא מדדרשין בשר בשדה טריפה כטרפה שאנו לו היהר, ע"כ דמייר אף באן נשחתה אמו, דכיוון דלא מחלוקת בין שחיתות כשרה לשחיתות טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אכשיר בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ט ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה לילד וכו', דין המשנה נבנה על הדין דחולד ניתר בשחיתות אמו, ודין זה נשנה لكمן בנסיבות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן لكمן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחיל בעיקר הדין תחלה, והכי הולל בהמה שנשחתה ולד הנמצא בחוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשה ליד וכו', וכן لكمן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פلغתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בנויים עליו וח"ל השמיותו ואשמעינו רק מכללא, עיין חדושי ק"ז חת"ם צ"ל במשנה והנרא להע"ד דדריך התנא כך הוא, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבוקשי התירו לחבר ספר בתושבע"פ נגד המקרא דעתם פי הדברים האלה כרתי אתך בריית [ועיין בהקדמה למסכת ז' בארכות מעניין הרם הזה] ולכו הניח התנא עיקר ושורש ויסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכל המתחליל ללימודם עם תלמידים הילכה זו, יצטרך להקדמים להם על פה עיקר ושורה האי הילכה, ואח"כ הטעיפים הסטיעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברורות מתחילה מיימת קוראין את שמע עברית, והשמייט עיקר הדין דחיב Adams לקראת ק"ש ערבית ושרית, עד דפרק הש"ס תנא היכן קאי דקתרניマイימת, ומוטרך אקרה קאי דכתיב בשכבך ובគומך. ובאמת פשطا דקרה לא מيري בק"ש שחרית וערבית, רק על ת"ת דהכי כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס שבתק וכו' כלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת ח"ז"ל הוא מצות ק"ש שחרית וערבית, והתחילマイימת כדי שיצטרך המלמד והלמוד להקדמים על פה פירוש הקרה ועיקר הדין, דחיב Adams לקרוא שמע שחרית וערבית. ובן מסכת ז' תראה שהתחיל התנא הכל שוחטין ולא בעיקר חיוב שחיתה בהמה היה ועוף מקרה דזובחת כאשר צויתך, מלמד שנצווה משה על הוישט וכו' והטעם נ"ל כדי שיצטרך הלומד להקדמים עיקר הדין דחיב שחיתה וענינו על פה, קודם שיוכל ללמידה מתוך הכתב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושב"כ לתושב"פ, שלא יהא נראת כאילו המשנה הוא מן השמים, וזה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה ליד בשעת שחיתתה. הוסיף רש"י ז"ל בשעת שחיתה מيري מתניתין בגין הרבה, דሞתר באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לריו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם וגם לא החזיר האבר, דא"כ האי,,ונאסר האבר" שפת יתר הוא, כבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח"כ נולד" דמשמע דaicא דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרון דהשחתה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי"ז מתניתין לא מיריך דוקא בשעת שחיטתה דנימא דוקא נשחתה אמו צריך לאשמעין דמקום חתק מיותר פחציזר כיון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו, אבר עצמו נמי מותר, אלא אמרינו מתניתין בכל גוני מיריך, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתר מוקם חתק, דבר עצמו אסור וכן"ל. ורש"י ז"ל דכ' בשעת שחיתה, ג"כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב"ם אך"ג דלית לי' דר' מישרשיא דיל' כיון דשיטה זו של הרמב"ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציצית אבר תחילת לידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לידה, וכען אמרו ע"ג דמנקב הושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שיטתה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry ס"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב"ם ז"ל, הא דאמרו דבלא החזיזו מקום חתק אסור, דינהו דלא יוצא מקרוי ואין בו מושם בשער בשדה, אבל מ"מ לא הותר בשחיטת אמו דלאו בבהמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת Ach"c הولد, מהני שחיטתה הولد למקומות חתק ד"ז סימנים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק ליכא איסור טרפה, דאל"כ למה לא תועל שחיטת הבן פקועה, ומועליל לי' סימני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב"ם שם בהלכ' י' דמקום חתק אסור בין שחticks קודם שחיתה בין חתכו לאחר שחיתה ולא הזכירadam ח' מיעיל לו שחיטת עצמו להתריו, אפשר לאמר דלא יתעורר שחיטת הרמב"ם למלטה דלא שכיח כי הא ישיח' הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטתת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בה האי שחיטת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד' סימנים וכי' ומהני גבי האי מקום חתק, ה"ה דשיק טרפו לתבי האי מקום חתק, ואם לא נשחתן כל עד שנולד אז בלאה"ה נמנע במציאות, להבחן מקום היציאה בדקdock, כדי לידע איזה הוא מקום שעמד בשפט הרחמס, لكن כתוב הרמב"ם סתם אסור, יותר נראה לפ"ד דכל שאבר עצמו אסור אין להתר מוקם החתק ע"י שחיתה, מושם דקרווב הדבר דאתה להתר גם האבר, כי בהאי חילוקא קלישא בין אבר למקומות חתק לביבי ולכנן ודאי דאין להתר ע"י שחיטתה את מקום חתק ועיין עוד ל�מן ודוק.

גמרא אר"י אמר רב ואבר עצמו אסור, מ"ט דאמר קרא ובר בשדה טרפא לא תאכלו, כיון שיצא בשער חז' למחיצתו ונאסר האי טעמא אצטיריך לרבע כדין לאסור האבר אף שהחיזיר, וכמוש"כ התוס' ז"ל. כדדריש ל�מן דומי' דטרפה שאון לה הтир, ועיין בהר"ם לבליין דכובנות התוס' דמהאי דרשה ליפין דין דאין לו היתיר בחזירה, אבל بلا החיזיר שיהא האבר אסור בין חתכו קודם שחיתה ובין לאחר שחיתה לא בעי קרא, דכל שאיןו בהמה לא הтир בשחיטת אמו, ושוב ממילא היה כבר מה"ח שלא נשחת, ורק"כ הוא דהרי מקום חתק بلا החיזיר נמי אסור והאי לאו מיטעם בשער בשדה נאסר דה לא יצא חז' למחיצתו, ע"כ דנאסר מושם דלא קריין בי' בהמה בבהמה, או כל בהמה כדאמר ל�מן ומילא כאשר בהמה"ח שלא נשחת הוא, ובין החיזיר ובין לא החיזיר האיסור הוא אבמה"ח כלומר דכל שהוציא אבר נעשה האי אבר היוצאה, אבר

אי"ה והה"ג דמהני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר' מישרשיא, ה"ה דאנו מוכרכים לכאר' לאמר דמהני שחיטתת הولد לאבר היוצא ד"ז סימנים אכשר בה, ואיך מסיק הע"ס ל�מן במהו לנgeoע את חלבו בתיקו, מושם דין לו היתר בשחיטתה אלא ודאי דשאני אבר זה דאסור מיטעם טרפה והוא דקיי ל�מן אבמה"ח, הינו כאבמה"ח שנטלש כי מקרה דבר בשדה טרפה מרביבין לי', ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטתת הولد דבאיסורי קיימה דין אין השחיטה מורתת איסור טרפה.

ומה דקשי' לי' להבי ז"ל איך אפשר שאבר היוצא דרך לידי יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדך בלשון הרמב"ם תראה שלא אסר הרמב"ם אבר היוצא ללא נשחתה אמו, רק כשחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציצית אבר תחילת לידי הוה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לידי, וכען אמרו ע"ג דמנكب הושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שיטתה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר רראשון שיצא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry ס"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב"ם ז"ל להראות כי כנים ואמתיים דברי, ז"ל בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, "עובד שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו והابر לעולם בין שחתוכו קודם שחחת שחשחת אמו ובין שחתוכו אחר שנשחתה, ואפיקו החיזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחת, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור מושם טרפה וכו", ובהלכה י"ב כתוב ז"ל, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו" עכ"ל. הנץ רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מהר האבר היוצא ולא החיזיר וכותב בין חתכו קודם שחיטת אמו ובין Ach"c, ואח"כ הוסיף לאמר ואפיקו החיזיר אותו אבר ואח"כ נשחת או נולד הولد, ואי כדוחק של ה"ב" דגם כאן מיריבי נשחתה אמו מה נלקם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו החיזיר" לחולקה ראשונה ולכתוב בין חתכו וכו', ואפיקו החיזיר האבר קודם שתשחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהאי אפיקו החיזיר אכן חידוש דין, נולד Ach"c אף بلا שחיטת אמו, כל שחיזיר אין כאן שיש לידי על יציאה זו ודיננו כהבר היוצא ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י"ב כתוב, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה ה"כ"מ לשיטתו מפרש הני תיבות,, ונאסר האבר" דהרבנן ז"ל היה מכי כתוב תמורת,, ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כי ע"י שחיטת אמו יאסר האבר ומילא יודה דהרבנן ז"ל היה מכי כתוב תמורת,, ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך ה"כ"מ לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב,, ונאסר האבר" כי בשני אופנים מכי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידי, או ע"י חזירה קודם לידי דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזירה בטלה הלידה ומאהר שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפרש דברי הרמב"ם דלעומם

המודולדים לכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבנן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל"א אברים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכנ לא מצי סבר, דעתיך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה יפינן, דא"כ יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מגע טרפה שחוותה, דנעהו דגזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע"כ לאמר דעתיך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה ידענן, משום דכל בבחמה כתיב, והאי לאו בבחמה הוא, ולא אצטרך הא דרשיה דובשר בשדה אלא ביצאابر והחיזיר, ע"ג דהשתא הוא בבחמה, כיון שיצא פעם אחת שב לא ניתר בשחיטתם אמו לעולם, ונשאר האי אבר קאילו לא נשחט, מ"מ מטהרו השחיטה מידי טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתקס לטרפה, וממילא לא מחקלינו בין החיזיר לא החיזיר וליפינן נמי קולא, דכמו בהחיזיר מהני השחיטה לטהרו מידי נבלה, ה"ה בלא החיזיר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הו אמרין דהחיזיר מותר אף באכילה דבבחמה הוא, ובלא החיזיר, לא רק דאסור אלא דטמטנא נמי כישאר אבמה"ח וכרכ"מ.

נמצא דהרבמ"ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגות הב"ח והש"ך, דלעת הרמב"ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבשר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהז תראה ג"כ איך מוכרת בדעת הרמב"ס לאמור דגם לא נשחטה אמו איכא איסור הא באה תליי דכיוון דבלא קרא דובשר בשדה הויה מתירין אבר היוצא ע"י שחיטה האם אף בלא החיזיר, משום דגנער האבר אחר גוף הולוד, דהא אין לידי לאברים א"כ הא דאן השחיטה מועלת לאבר היוצא, והוא מטעם דהוא בשדה, ע"כ דאסור זה הווא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החיזיר ונולד אח"כ אין יציאה לחוץ למחייבת משום דangelai מלטה דתחלת לידה הויה ממש"כ למעלה בדבר הקודם, משא"כ בהחיזיר הלידה, וכן בלא החיזיר וחתחכו קודם שחיטה, דכיוון דחתחכו אין לאידיה לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה"ח, גם איסור בשער בשדה להו טרפה, ועיין בה"ה הלכ' י' שהרבמ"ס השמיטי אבעי דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ"ד יש לידי לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab"ח ופר"ח בס"י י"ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את ידו, אם ניתר האבר בשחיטת העובר או לא. דלעתה הב"ח ניוו דיש שחיטה לולד הנשאר אפלו רק מעיות נשאר בפנים, משום דד"ס יסמנים אכשר בו רחמנא, אבל האבר"י אסורים, והפר"ח כתוב עליו ועל הש"ך דקאי בשיטתי" דטאות הוא בידם, דכל שיש לו לד סימנים לשחיטה שובי ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באורינו הב"ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב"ס ודאי כן הווא, דבר היוצא אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואייך תנחני לו השחיטה לסלק איסור זה, אבל לאידך הראשונים, דין כאן איסור רק שאין לו סימנים ממילא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דניתרים גם האברים שיצאו, דרך זהה איתקס לטרפה דין אין לו היתר בשחיטה האם אבל שחיטה עצמה מהני לי. ובזה נדחה ראי' הפר"ח דמביא ראי' מהא אמרין גבי אבעי דמהו לחוש לרעעו, אי לר"מ איסור יוצא לייא, אלמא דכיוון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצאה עי"ש. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב"ס והב"ח דס"ל כן, ר"מ ורבנן בהז ממש פליגו اي אבר היוצא יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה"ח ע"י שאין לו סימנים לשחיטה ור"מ דס"ל דטמטמא משום אבמה"ח ס"ל דאיתקס רק משום שאין לו סימנים וככל, וא"כ אם בן ט' חי הווא, הטען לדדי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא"כ לרבותן, וזה נכון מאי גם הראיות האחרות מtos' ורשב"א דף ע"ה ע"ב אינס אסרים להו.

מן חיי הטען שחיטת עצמו, אלא דבלא החיזיר פשיטה לו שלא לפוטא דהוה אבמה"ח שלא ניחר בשחיטת אמו לא האבר ולא מקום החתק, ובבחיזיר בעין לפוטא דבר בשדה, דהיאנו אבר היוצא שעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור זה כטופה שאין לה היתר, גס זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, וזאת א"א. משום דהולד כבר ניתר בשחיטת אמו והסימנים כשהותין. וכן מבואר ברשב"א ז"ל ליקמן גבי האבעי מהו לגמוע את חלבו, מובאים דבריו בש"ך יי"ד סי"מ י"ד סקי"א שמסיק שם על הב"ח דמחלקל בין בן פקועה הבא על בהמה דעלמא, דહולד אין בו איסור רק שאינו השחיטה מועלת בו, והוה כשהותה לדעתה בה"ג דחלבה וביצה מותרין, משא"כ באבר היוצא דאית בי איסור טרפה, והביא הש"ך ז"ל דברי הרשב"א ז"ל שכטב, דבר זא אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאין לו סימנים להתרו בהם ע"י שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והאבר שיוצא לבדו נשאר חי וכי עכ"ל, ואני אומר כי הש"ך ז"ל יפה כתוב לדעת הרשב"א ור"ז ותוס', אבל העביר עינוי הבודליך מעל דברי הרמב"ס שכתב בפיrosis בהלכ' ט' הנ"ל, "העובר שהוציא ידו בין חתכו ובין לא חתכו קודם שחיטתם אמו ואפלו החיזיר וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה, כיון שיצא טרפה, שכל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה" עכ"ל, הרי דבכען קרא דבשער בשדה על כל אבר היוצא אפלו לא החיזיר, והאי איסור לדעת הרמב"ס בהלכ' י"א דלוקין משום אבמה"ח אבל בלא חתק אין בו אלא משום טרפה, וע"י"ש בכ"מ שצ"ל דמה של' לעיל בהלכ' ט' דבון חזק וכו' איכא משום טרפה, צ"ל דבחתחן איכא תרתי, משום אבמה"ח ומשום טרפה. וכך אשר ארנו למעלה הוכחה הרמב"ס ז"ל לאמר דאית אין איסור טרפה דאל"כ למה לא תהני שחיטת עצמו מאחר דד"ס יסמנים אכשר בה רחמנא, וא"כ פלוגות הב"ח והש"ך הוא ממש פלוגות הרמב"ס והרשב"א וודעימ". ולדעתני נראה דס"ל הרמב"ס דבזה ממש פליגי ר"מ ורבנן ליקמן דף ע"ג דר"מ ס"ל אבר היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס"ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר"מ דקאמר מגע נבלה, ה"ינו אבמה"ח דטמטמא נבלה, וקאמר ר"מ אדם תאמר דמנהני שחיטה לטהר את האבר תתירנו נמי באכילה, וכיון דבאכילה פשיטה שאינה מתירתו, דהא אינו בבחמה, הרי דהאי אבר לא נשחט, ממילא שחיטתה עשויה ניפול, והוא האבר כניפול ע"י שחיטתה העובר ומטעמא כשאר אבמה"ח. הרי דר"מ לא בעין קרא מיוחד לאסרו באכילה, אלא דכיוון דמקרה דכל בבחמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה"ח דשחיטה עשויה ניפול, ומהני שחיטה גם לאבר היוצא לטהרו מיד נבלה, כמו דמנהני לאבר המודולל שבגופה, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמינו אבר דעובר לאבר המודולל דמתשובת ר"מ בברייתא נלמד, דהיאנו שאמרו ר' חכמים במשנה טרפה, כונתם על כל מיini טרפה, דהיאנו כולה טרפה או אבר המודולל, דהוה נמי טרפה לאסר באכילה מה"ת לדעת הרמב"ס, עיין בה"ה כאן הלכ' י"א) הרי דס"ל להחכמים דכמו דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולל, א"ג דכטרפה יחשב, ולא שייך להבמה לעין אכילה, כן מהני השחיטה לטהר לאבר היוצא, וע"כ כונתם לאמר, דניהם דלא מקרי כל בבחמה, מ"מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולל, דהא אין לידה לאברים פסקין. אמרו מעתה די לאו קרא דבשער בשדה אתה לאסור אברים המודולדים, באמת גס באכילה הוי מותרין ע"י השחיטה א"כ ה"ה אבר היוצא היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצא באכילה, והן אבר המודולל, והן אבר היוצא, מקרה דובשר בשדה אסרים להו. והרשב"א ז"ל צ"ל דازיל בשיטת התוס' דבאברים

דאיסור יוצא לא שיקך רק בנסיבות אמו שחיטה כשרה, וא"כ לענין מה חבורם הכתוב אלא ודאי דלהי טרפה שאין לו היתר.

ע"ש גמרא אבעי' לחו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"ף ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"י מודה לר' דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מא' בגיןיו לא על שתי הלשנות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי' דידן אי מועיל חוזרת לענין רוב העובר או לא, אליבא דהילכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי' שיטת הר"ף למה מבעי' דוקא למ"ד אין ליה, דהא גם למ"ד יש לידי מל' מבעי', כיון דחוරא אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעוות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לידי לענין זה דהazar האברים. א"כ למה לא קאמר הש"ס האי איכא בגיןיו. בשלמי' אבל לר"ף דמאי בגיןיו קאי על ב' הלשונות לא קשה כנ"ל, אבל לר"ף דקא依 על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ חד נמי איכא בגיןיו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לשיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי' מבעי' לי' אי איכא בגיןיו דוקא הא למשיר מיעוט אבר שבפניהם, או לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה הרבה וס"ד.

דף ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי' כגון שוחציא את ידו בירושלים והחזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רשי' ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר למבעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה לי' אדם נולד כולם או רבו או ראשיו, דטעו שחתת עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כילד לא בעינן קרא דובער בשדה לאסרו, וכמיש"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, כיון דרך מכח דהוה בשדה עד שחזרה מהני לשיטת רשי' נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לבבי שחיתה, הוה נמי מהচ"ץ לגבי אבר היוציא. ואולי כונת הקושי' באמת כך הוא, וכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תבעי, דלגבוי מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בכמות, אכל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמה צrica' ב' סימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגעו בה, דין לך שהי' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמיים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדי' זה תלוי בנסיבות בפלוגת רמב"ם תוס' ורשב"א. והש"ד דס"ל בנסיבות כדעת התנוס' והרשב"א וכן"ל, וכך פסק ב"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכאר' מוצי טרי' לב' תרי'. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכאר' השיטה המחוקרת בש"ס דכפי' ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מאד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דחזרה מהני, וא"כ למה אסור כלל וככל, נימה דמקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרין על כל האבר אי לאו קרא דובער בשדרה, ואין לומר דהשתא דaicaca קרא דובער בשדרה לאסור האבר, אמרין מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיון דנאסר עס היוציא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומיש"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה ומה תועליל חזרה. ועיין בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינא אית להו, דבנסיבות איכא אישור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה ומטמא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ"ב מהלכ' אבהת' לא הכך רבניו הגדול באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוציא, ואולי מאחר שלא נזכר בגמרא לא ח' לכטוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה רבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורח זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחיטה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כגון בשער קדשים שיוציא, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפת יתר ז' ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקבaza. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוה קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיתה והוא לפותא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובער בשדה קאי על האיל לפותא דעיקרה על רוך דرك אסמכתא נסכמה לקרה דכל בהמה, דמייר' מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וכעון זה לא מצינו, لكن כתוב רשי' ז"ל, דבאמת האי קרא אכל מה שיוציא מחיצתך אתה, כגון בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוציא אשר מפי השמועה למדנו, דرحمם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיתה, נמי הדין כן, אבל קרא ודאי לאأتي לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשער היוציא, והבן את זה כי הוא דבד העומד ברומו של עולם, ומקום הניחו לי' מן השמים תיל"ת. ועיין בסוף הסוגי' בדברינו.

שם שם ע"ב גمرا, מיתבי בשער טרפה מה ת"ל פרשי' אטרפה קאי, למה קראו טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשער בשדה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKRA כמשמעותו כאשר פרשי' ז"ל בראשו אלטו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב דהה ובשר בשדה, וא"ל בשער בשדה משמע שפירש ממוקמו זה בשער מה"ח, וטרפה כמשמעותו. אבל כוונת רשי' ז"ל דמדלא כתיב וטרפה ביוו' המחלקת מוכרכ דקאי אלמעלה, ולמאי הילכת' קראו הכתוב להאי בשער היוציא, ומיש"כ דהויל' למכתב בשער לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לתרבם תאכלו, ולמאי הילכת' קראו הכתוב להרשותם דהויל' למכתב בשער לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לתרבם הרויל' לחברים בו"י' המחלקת. והותס' לקמן כתבו, דלהכי אכל במיה"ח ומטרפה אינו לוקה אלא דיא משום דלא כתוב וטרפה בו"יו' ש"מ דחד לאו הוא, וא"כ לכאר' נימה גם כאן דלאוכל מן היוציא ומטרפה, דלא לקי' אלא חדא אתה הא דכתיבי' יחד, ולא לדריש ממנה דשוב אין לו היתר בחזרה, אלא דזה א"א דהי' על אבר היוציא איסור יוצא ואייסור טרפה לדעת הראשונים ז"ל,

והנה לדעת רשי' ז"ל דלקמן דהא דר' מרשישא ליתא לדרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' ז"ל דלפי' ז' כל הסוגי' דהכא עד דמסיק בתיקו במוחו לגמוע את חלבו תה' שלא כהlecתא, דלעת רשי' ז"ל למאן דעתך ל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטת העובר, זה דוחק גדול לומר, דמה דמסיק בחיקו הוי' שלא כהlecתא. וכתבתני אני למעלה דהרמב"ס שלא הביא הא דר' מרשישא נמיอาท' לי' בראש' וועל כן הוכרח לאמר דבריו היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKRA דובשר בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה וابةית הגמורה דמהו לגמוע את חלבו ומה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהlecתא, ורק הא דר' משרישא נדחה מהלכה, דשם ליכא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דאיין חילוק בין שחיטה לשירה לשחיטה טרפה וגס בכחג'יו לצריך לסימני האם לוולדת השולח מבהמה מעלי' אמרין נמי ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועתה אני רואה כי מאן דעתך ל'. בראש' ז', דאיין חילוק בין שחיטה לשחיטה, וכיון דאני צריך לה לעניין הولد אמרין שפיר שיש להאמס סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, ע"כ צ' גט באבר היוצא הדוי כו', דלית ב' אישור בפניהם עצמו מושם ובשר בשדה, והני לאבר שחיטת עצמו משום ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרש' ז' זל הוא דלהא דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לו קרא יתירא, אלא אמרין דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתרא הוא דרבבי בי' רחמנא, ולא יכול לצמוח מזה שום חומרה ואיסור, וא"כ ניהו דניתר הولد בשחיטת האם לא יזיק אם אנו צרייכים לשחיטת עצמו, כגון בשליל של בהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות ניתר גס בשחיטת האם. וכן הוא לשון רש' ז' זל לפקמן ע"ה ע"א ד"ה ד' סימנים אכשר. ומני' נצמח ע"י' הא היתרא דרבבי רחמנא א"א שיצא שום חומרה ואיסור, ולכן קאמר דף ע"ד ע"ד דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בעניין אויר לשחיטה דמצוי שחת את העובר בפניהם, וכן אמרין נמי דאיתו שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد בשחוותין, הא בא אבהתה דעלמא והולד מציז שחייט אותו ולד, והכל מטעם דחומרה לא מציז למיפיק מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו, וכי היכיadam לא היה אמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אין כאן מקום להחפק לוולד של בן פקעה הבא על בבהמה מעלייתא, דיש לוולד שחיטה הה' עתה. אמרו מעתה האי לאבר הייתרא דכל בבהמה תאכלו לאו דכתיב הייתרא דכל בבהמה תאכלו, לא הינו יכולם לאסרו מצדبشر בשדה. דהא דמחיצת עbor אמו הוא מאכד דניתר בשחיטת אמו כל זמן שהוא בתוכה וכמוש'כ' רש' בריש פירקן, וע' שיק' ב' יצא חז' למחיצה והניינו בשער בשדה. אלא אחר דרבתנה לנו תורה מכל בבהמה דעובר כ' ז' שהוא בבהמה ניתר בשחיטת אמו איך יעשה ע"ז רחמס מחיצה ונצמח האיסור דיויצא חז' למחיצה כיון דאנן אמרין דמכח קולא זו א"א שיצא שום חומרה, גם דרשא זו דבשער בשדה, לא מצינן לדרשה, ובפרט דיש לו לאוקמי קרא על במאח' כ' ז' זל לפקמן ק' ב' ע"ב, ועלبشر קדשים שיצאו חז' למחיצתן כי איך אפשר לעשותות מכח היתרא דכל בבהמה מלחיצה חדשה לאסרו על יהה. וגם חז' מזה קשה לאמר דדרשה דובשר בשדה תהא נבנית על דרשא אחרת דכל בבהמה תאכלו, כי לפי דעתך לא נמצאה זהה הש"ס [ועי' מש'כ' לעיל בדרכי רש' בריש פרקין באה'] ולכן אמרין מוכרכחים לאמר דלדעת הרמב"ס באמת לא נבנית דרשא דובשר בשדה אדרשה דכל בבהמה תאכלו, אלא דרכם אמו מלחיצה טבעית הזה, וכל היוצא שלא כדרך לידה [כasher בארנו לעיל דציאת ז' כיוון דהছיזיר לאו דרך לידה יחשב] בהז' מיריע קרא, ובהছיזיר אף שלא נשחטה אמו, או بلا החיזיר ונשחטה אמו, דלא אתא לכל לידי, מקרי יצא לחוץ למלחיצתו הטבעית, ואפלו ללא קרא דכל

ע"א, דהושיט ידו למעי בהמה ושחת בון ט' חי, דאפיילו לרבן מהני השחיטה, דד' סימנים אכשר בה רחמנא, או נימא דרך ביצא לאoir העולם איך שחיטה בהמה, ע"ג דד' סימנים אכשר בה, דאם נאמר דד' סימנים אכשר בה הינו משומע עדידי אין לנו סימני א'כ הא דשחיתת אמו מהני, הינו משומע עדידי אין לנו סימני עצמו, והוא כابر מאבריה, וכיון שנשחטה הו"ל האיל וכבר שרא בדיקולא, ואין לנו סימנים כלל, ولكن האיל ולד שנולד מבן פקעה נשחטה אמו ג'כ' חז' שחוות, ואין לנו סימנים לשחיטה רק חז' סימנים או סימן אחד, ואני להתרח חז' השני בעין שני סימנים כי כל צוית וכזית בעי' שחיטה ב' סימנים להתרו, וזה אין לנו ממש'כ' רש' ז' זל כאן. אבל אם נאמר הצד השני של האבעי' דשם, דבון ט' חי יש לו שחיטה גם בمعنى אמו מצד דד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע'כ לא אמר הא דשחיתת אמו מהני לוולד שיש לו סימני עצמו לשחיטה, משום דבשחיתת אמו נחשבים סימני הولد כאילו נשחטו, וא'כ בולד של בן פקעה א'יא לא אמר ממש'כ' רש' ז' כאן, דהרי יש ויש דהא עוד בمعنى אמו הינו לו סימנים אלא דנחשבים כשותין וא'כ למה לא נחיר עתה להוסיף על חז' השחיטה חז' השני להשלים שחיטתו, וכן צריכין אנו לטעם א' דשחיתת ז' וזה ברור ואמת. אלא דלפי' פירוש' דלפקמן דמצד שהי' נגעו בה שכטב כן אליבא דר' מרשישא תמה, דכיוון דלדעת רש' ז' הא דר' מרשישא ליתא לדרבא אמר ד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע'כ צריך לאמר דכיוון דשחיתת האם מהני לוולד מוחה סימנים לשחיטה כל בمعنى אמו, והוא כחד מאבריה, דכו מוכח מהאבעי' דהושיט ידו למעי בהמה, דקאמר הטעם לרבן לאו דד' סימנים אכשר בה רחמנא לא קמבעי' לי', דאיון לשחות בمعنى אמו, הרוי דהש"ס סבר לסביר פשוטה דשחיתת אמו מהני, משום דאיון לוולד סימני עצמו, ואיך כתוב רש' בריש דר' מרשישא דל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, דסימני הבן פקעה נשחטיבים כשותין, ומצד שהי' נגעו בה, אשר זה דוקא למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל מה שכטב כן דסימני אינס סימנים ניחא, דכל שניתר בשחיטת אמו ע'כ משומע דאיון לו סימנים וכבר שרא בדיקולא ואבר מאבריה יחסב, ומיש'כ' אח'כ' דהא פלגי' כשותין דמי', וכן כונתו על הסימנים, אלא על כל הגוף דכיוון דשחיתת דמי', וכן גם אחר הלידה אין לנו סימנים דנחשבים כבשר שחותט, אבל לא כסימנים שחותטים ודוק'.

תוס' ז' זל לתלא לא אמרין, תימא Mai קמבעי' ל', והוא זוז'ג שרי עכ'ל. עיין באחרונים ז' זל מה שתמכו על דברי התוס' אלו, הא בחד גופא לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבלבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדחקו מאי לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוڑת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכטבו האחוריים דבחד גופא לא שיק' זוז'ג אבל כאן מותרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שרי, והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר'ל הפיגול והונורת והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע משומס דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלין זה את זה הוא, כי היכי דלא נאמר דנניהו דבעין מבטלין זא'ז' אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שרי' כנעלען'.

להשלמת העניין חזר כאן בסוף הסוגי', לפולגת הרשונים והאחרונים ז' זל בעניין איסור יצא, אם הוא איסור מהמת עצמו מקרה דובשר בשדה, או הוא אסור רק משום דאיון שחיטה מועלת לו משום דאיון כאן סימנים, כיון דהוותר העובר בשחיטת אמו אשר דברנו מזה לעיל בארכוה.

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברשי"י דריש פרkon. דהנה גם בשאר בשדה טרפה דנאמר במדבר קשה, איך מazi עלי אשר היוצא לאשרו וудין לא הי' נוהג כלל התר שחתיטה לולד ע"י האם, שדין הוא מחדש במשנה תורה אחר שנצטו על האזבחה, וכן ע"ב דקרה על שאר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז"ל, ואנן עתה מאחר שזיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחזק להם התר שחתיטה אם לווד מAMILא נאסר אשר האבר היוצא, וזה אמת וצדקה.

ועיין בעיקר ב' שם ביארתי דבאמת דרשין גם האי קרא Dat"c אהיתר שליל אבל לא ב"ט כי אלא ב"ט מות וכרכ"מ דהרי במדבר אמר דעדין לא נצטו על השחתה, וב"ט מות גם הנחירה הייתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחזק מצות שחיתות חולין ומורה התר מפרקסט, שוב נתחזק גם התר שליל ב"ט כי דלא הותר עד עתה ולען כתיב כאן בהמה בבהמה.

"ואותה" דכתיב הכא והכא נמי ייל דמחך Dat"c לפינן דחויתך מן הטחול ומון הכליות אסור באכילה, דשלמה ולא חסרה, והאי דפ' ראה אתה על שחיתת טרפה דלא מהני לווד ואע"ג דששא"ר שמה שחיתה, מ"מ לא מהני להתר הولد מטעם שביארנו DD' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא מושם דששא"ר עכ"פ אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבליה לטמא ממילא האי ב"ט כי שלאל ניתר במיתת האם שוב לא ניתר, ולען ייל דהאי קרא דאותה אתא להכיadam הוא שלימה לא טרפה עד שנאכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסרה, ואשמעין דהאי שחיתה אינה מותרת מיד ולען שליל בمعنى טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת זאה לקמן פ"ה ע"ב ולעל נ"ה ע"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا אמרת יבא שליש ומכו"ם וחזר ויצא שליש אחר ר"ה אמר קדוש רבה אמר אינו קדוש, ר"ה אמר קדוש למפרע הוא קדוש וכו' ורביה סבר מכון ולהבא הוא קדוש, ואיזדו לטעמי"ה וכו'.

הנה לכארוי ה"י נראת דפלוגתא או דר"ה ורבה דומה לפלוגת' דבראי ורבא בפסחים ל"א בע"ח אי למפרע גובה או מכון ולהבא הוא גובה, דכל ענן שיש לו המשך התחלתה וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע, דמשעת התחלתה הוה כנגמר או לא, וכן הוא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומין, והכי נמי הלידה מתחלת יציאת הولد ועד שיצא רובה נגמרה וזה תחילת היציאה כעון שיעבוד של המלה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחיל קניינו ונגמר בשעת גוביינא, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצאת נשtabud האיל וולד לקדושת בכור, וכשיצא רובה נגמר ההקנין, דאי קדוש לחלוין, ופליגו ר"ה ורבה בפלוגתא דבראי ורבא דשם. אלא Dat"c קשה הא התר קאמר דהיכי דמקדייש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דأتא מולה טריף ופיריק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מולה, ועיין לעיל דר"ט עכ"ט שהארכתי בהאי כללא רבתא והסבירתי הדבר כשמלה, דליך' על גוף הענן אנו אומרים אגמל"מ, Dat"c נקשר כל פסולין שחיתה ושחיתת נכריך עד הגמר שייה' בהקשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל"מ אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המסתלק קודם גמר השחיטה, ולען לא פלייגי בלא נתקינה הדם דוחסcher הדעתה, רק בנתקינה הדם בין סימן לסייעון דהוה דבר המסתלק, וכן בע"ח לא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף הגביה, כל"ע אמרין אגמל"מ, איך נקיים מCKERת הליה נגד הגilio אבל פלייגי בזכין מולה אלא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף המCKERה, שוב לא מצי חיל, וכן בהקדישו אם לא חיל בשעת הקדש והוה דבר המסתלק כמו נתקינה הדם, בזה פלייגו עי"ש היטב למען הבינו את הכלל הגדול הלזה, אשר מן הראשונים זיל הרבה נתחבטו

בבהמה הוה אסרים לו.

ולפי"ז יש נ"מ בין החזיר לאחairs. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור משום שראה פני השדה, והוה בכל בשר בשדה, והקשה עלי, חדא Dat"c בלי הוציא כל לחוץ עד מקום שרואה פני השדה נמי יאסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו שאינו כן דבפתח העוזרה עכ"ג דראה פני חזץ לא מיתסר משום יווץ, ועוד הקשה למזה מהני חזזה כיון דנאסר משום ובשר בשדה, ועיין פרמ"ג שצינוני לעיל. ולפי הנ"ל ייל דהחילוק בין החזיר לאחairs דבלא החזיר איכא כאן תחלת לידי, וגם האי מקום חתק ה"י עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דזהו כאלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היהת תחלת לדזה כלל, אלא דחולד שדרכו להתנווד במעי amo ana ו安娜 וכמה פעמים בכח החזיר עכ"פ ידו לחוץ, ומעטה זה שיצא נאסר דזיה אין דרכו הטבעית כלל שע"י התנועה הפנימית יצא לחוץ ומקרי יצא לחוץ למחייבתו הטבעית, אבל עד שפת הרחם שערו חזל דלפעמים דרכו להתnochek, ואין כאן יצאה לחוץ כלל, ומלבוש ומנאית תסתיים שמטמא דרמב"ם ז"ל, וממילא יפה פסק הרמב"ם דמקום חתק נאסר بلا החזיר, ובבחזיר מותר. גם נמצא לפ"ז דאין להתר מקום חתק בשחיטת עצמו ודלא ממש"כ לעיל דהא איסורי דמקום חתק הוא משום ובשר בשדה.

ויעש להביא קצת סיוע להאי סברא שכתבתבי בדעת הרמב"ם מהא דבער ר"ח החזיר עבר את ידו בעירה, והנה לפ' ציד האבעי' דעורה הוה מחיצה נמי לאבר היוצא, א"כ אם שחט בהמת קדשים בפתח העזירה וידה חזץ לעזרה ה"י נאסר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי', דאיסור יוצא אינו תלי כלל בהתר שחיטה של האם על הولد, ונינוי דבגמרא מודה באמת האבעי' מצד דמחייבת עבר אמר הווא, הניינו דאנן מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצא כלגעפ"ד לפי חומר הנושא ועכ"פ בהא סליקין דלדעת הרמב"ם ודאי אף بلا שחיתת האם איכא איסורי יצוא בחזיר, ולא ממש"כ הבב' ונדחק בלשון הרמב"ם דוחק אחר דוחק ודז"ק היטב.

גמר שם חותך מעובר וכי מנ"ל וכל בהמה מפרשת פרסה וכי הנה פסוק זה בפרשת ראה כתיב אלום בויקרא כתיב כל מפרשת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, ורש"י ז"ל שם הביא דרש זה על בהמה דכתיב שם וכותב חיבה זו תיריה היא לדרשיה להתר את השיל הנמצא בהמה, ואח"כ כתוב על אותה ולא בהמה טמאה ולעבור עליו לעשה, והוא פלא דלא דרשין האי דזוקרא כלל להתר שליל, וק"ז בעח"ט בחדשו ציין ת"כ דדרש כן, אבל באמת זה ליתא דגס הח"כ מביא קרא, ועיין בקרבו אהרן. ולפע"ד דזוקא קרא דראה דרש דמיותר לגMRI, דשם מונה והולך שור שה כבשים וכו' ואח"כ כתוב וכל בהמה וכו' ומאי בעי בהז' דכבר פרט כלון ולען דרש דלהתיר שליל ATI, וכל הקרא לדרשיה פרסה ופרשיות כבسوיגן, אבל קרא דזוקרא אינן מיותר לדרשיה. אבל רשי"ד דסביר דחתה"כ מהאי בהמה דרש, א"כ למה לא סיים למלטה גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע דלדעתה בלאה לא מצי דרש הקרא בפ' שמיין על התר שליל ב"ט חי, דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדין לא נצטו כלל על השחיטה והו נוחרין או אוכlein כשר עכו"ם, ממש"כ הרמב"ם בפ"ד מה"ש, וממייל דאי בmittah תל"י מלטה ואיך נתר ב"ט חי שמספריס עכ"ג קרכע ע"י נחרת אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחרה עד שתמות, וא"ת שגס הولد אינו נתר רק אם מת אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחרה עיין דדי לולד להיות כאמו ולען לא אדע איך מציין למידרש התר שליל ב"ט חי מקרה דפ' ויקרא עיין מש"כ בזה לקמן דר"ט ע"ב ע"א על המשנה].

ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף כמבואר שם, וא"כ הכא דכווית', דעתה קדושתה אלים ואני מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף אלים דאיינו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית'. ועינן עוד בדבריינו ע"ד התוס' ל�מן.

תוס' דה יצא רובו הרוי יקרב, א"ג דתנן בפ' כל פסול המקדושים, דב"ה מתירין למנות נרכי על הבכור וכו', תמייה לי דלא מבעי לר"ה דמפרש האי דיצא רובו נמי במחתק אברابر ומנייה, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מאן דמפרש יצא רובו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשותות גיסטרא אלא לאט לאט, ואיכא כאן אבמה"ח עד שתנות ואסור לנרכי, ולא עוד אלא לפ"י מש"כ רשי"ז ל"ל لكمנו דף צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ד, דגס בני נח נצטו על הנחירה, ולא אשתרי להו נבלה גמורה שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכמו שהארכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בفتישה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנרכי ולא מציא קשי' להו רק מה אינו משליך לכלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדושת בכור כלל, אבל בסיפא דאיכא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשרי לנרכי דcum דאי פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאי לו פודין ונאלם במומו, דאי לחתנו לכלבים, ומחייב קדושתו צריך קבורה: אמנים הדין דין אמרת דבלאי"ה לא שרי לנרכי כיוון דאיינו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרר וכן פסק הרמב"ם ז"ל ודוד"ק.

תוס' דה ר"ה והוא דארוי דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאיר העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכתב מהרש"א ז"ל ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עלייה ובגמר יציאת הרוב לתניןיו אבל הכא בגמר יציאת הרוב עלי' מיהא קדושת בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמהני הלא لكمנו בדף הסמוך בתוס' ד"ה מאיל או מחתך ומניה בסוף דבריהם הקשו כן באמתה, דלמה לא קשי' ליל' אמרתך איך מטיל מום, ותרצו דמציא לאוקי בנפל או מחתך קובור שיצא לאיר העולם. וכפי הראיה היה סובר מהרש"א ז"ל דהותם לא קשי' להו על מחתק דרישא, אבל על הא דמקרה Mai לאו מחתך ומניה, ומאי לא יקרר ונתקשו למה לא פריך אמרתך ועשה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות כן, דאפשר לאוקמי בדוחק, אבל לפי האמתות ודאי דלא מוקמיין מנתניתן דוקא בנפל או במחתק וקודם שיצא לאיר העולם, אלא שיבת הלהוה, וה"ג לא מהני זビינה לנרכי להוציא מקדושת בכור גם בבן קיימא והוציא אבר מותר לחתוכך, ע"ז מוכרת מהרש"א לתרץ דשאיגי הכא דלטנייה, וופה כתוב לפ' שישות התוס' . אבל אני אומר דאם נתנו התוס' לסבירא זו, דבלתניןיו לא אמרין אגלאי מلتאת למפרע לחיבבו מושום מטיל מום, לא היה להם להקשות כלל, לא הכא על ר"ה מדרא", ולא لكمן אקו"ש' הגמורא דפרק אמריא לא יקרר ולא פריך על הטלת מום, דייזו סברא איכא דבלתניןיו לא אמרין אגמל"ם דהוה קדווש איז כאשר יצא לחוץ, ע"כ משום אמרין דאדבר המסתתק לא מהני אגמל"ם, אלא עתה מהני היגלי לעשות כל האברים קדושים וא"כ הא הטלת מום נמי ליתא בעולם כדי לחיבבו עתה, דמה לי אם האבר ליתא בעולם או המעשה אשר עליה אני דין נשעה מכבר וליתא עתה בעולם. ולפ"ז למ"ד אגמל"ם גס בדבר המסתתק כמו הבהיר לר"י, ובנטקננה הדם בין סימן לסימן בניתו על הדעת, למאן דמנני שם החליצה אף דליתא העשה בעולם בשעת היגלי, וכן הדם ע"ג דליתא בעולם עתה בסוף שחיטה, מ"מ הדעת הוכיח מצד אגמל"ם דהיה דם שחיטה, א"כ ה"ג ע"כ לאמר גם הכא על האבר שיצא ע"ג דעתה ליתא בעולם, מ"מ אגמל"ם דkowski היה,

בו, ורק הרמב"ם ז"ל תפסו על אמתותו כאשר תראה שם וכאן. ועתה איך קאמר הרבה הכא דמשום דמכאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זבין והוא הא זビינה הוה ממש כמו זビינה דלווה דלכ"ע אתה מלוה וטריף, ולמה לא יית' כאן נמי הקדש לטרווף מן הולוק, מה דעתה עבד לי מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואזדא לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרכ' דופן ושני שלישים דרכ' רחים פלגי להיפך, לר"ה אינו קדוש ולרבה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה היתה דרכ' דופן,תו לא מצי מקדש על ידי שלישים האחרונים אבל רובה סבר דהאי יציאת רובה דרכ' בית הרחם לא איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר מעצמו, דהתמס בשיעבוד, לויה או בשיטתה לכ"ע מתחילה הקני של מלה משעת השיעבוד, והשחיטה מתחילה מנקבות השוט, ולכן לכ"ע לעין גופו הגוביינא והשחיטה אמרין אגמל"ם אבל הכא בהא גופא פליגו אי מתחילה שיעבוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחילה, דאם הלידה היתה בפסול בתקלה' דהינו דרכ' דופן, שוב לא אתה לדידי קדושה לעולם, אבל לרבה אינו מתחילה כלל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש גם מתחלת הלידה ררוב, מ"מ כל שזבין לנרכי בתקלה' הלידה, הרי ליכא התחלה בקדושה כלל, והרי זה דומה לחיצי קינה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתசור העוף, ומ"מ לכ"ע בחיצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נカリ, ודי להוסיף עליו כ"ש מכש"ב הכא שלא בעין כלל לצירוף מעוט קמא. ואולי לרבה סגי בשליש אמצעי דרכ' רחים להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכיוון שנפתחה רחמה ויצא שליש שלישי האחרון ומסתמא יצא כדרכו דרכ' רחים ולכן שפיר קאמר רבה דזבינת נカリ מבטל הקדושה, דכיוון שאין הכרח שתחול הקדושה מתחלת לידה, אין כאן שעבוד לקדושה בתקלה' הלידה, ושפיר הלה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה חולול, א"א تو שיחי' קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"ם כמו בשחיטת חצי קינה דלכ"ע לאו שם שחיטה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחלת מיד בתקלה' הלידה, אינו מוכרת לסבור כאבוי במלפרע גובה, ויכול לסבור כרבא וכחלכת' דמכאן ולהבא, ומ"מ על גופו הלודה, וה"ג לא מהני זビינה לנרכי להוציא מקדושת בכור שהוא נגד האגמל"ם כנ"ל. ומה מה שצתעתה בזה תראה מעצמך, איך שתקי קושיות התוס' מותישות מאליהן. שהקשוו בד"ה ר"ה מסוגני דבכורות לב"ה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דהム דלא כר"ה, אם לא שנקליך בין מכירה לעשית מום, וע"י בחידושי ק"ז בעל החת"ם ז"ל שכטב, דהרבנן ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בכור ביציאת מעוט הראש, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנרכי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונדהה הרבה, גם הביא שהרבה גדיי האחרונים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, וע"י בלח"ם במקומו סוף הלכו' בכורות. ולפי הצעתינו אין כאן מתחלת קושי' כלל.

ধהננה עשיית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתתק כמו הבהיר דלעת בנטקננה הדם, ועל דבר המסתתק לא אמרין אגמל"ם דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מצי מתחייב אח"כ, ולכן שפיר מותר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם יציאת רובו לא קsha דהרי אמר רבא בגין מ"א הקדש חמץ

עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקין דעתך נאמר חלק מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התו"ש והרואה שדאלכתא כרבבה.

אבל אבל עד דלפי הצעתינו דלמעלה מותפריש הסוגי' כמי חומר בלי שום דוחק. דהנה הא דפשיטה לי' למ乾坤 לירך א"ר"ה, מי לאו מחתך ומנייה יצא רבו דקטני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתו"ש לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"םzel ומפסקיו דהוא ז"ל פסק כר"ה ודלא כתו"ש ורא"ש דפסקו כרבבה, וכtab בפ"ד מבכורות ה"ג וז"ל, "המבררת המקשה ליד חותך אמר בר ומשליך לכלבים, והבא אחורי בכור וכו'", עי"ש הנה שינה רבנו מלשון המשנה דקטני מחתך אמר בר וכו', והוא ז"ל השמייט ולא כתב רק פ"א אמר דהבא אחורי בכור, ודלא כרש"י ז"ל דכתיב דפטורה מן הבכורה, דמותניתין גם ארישא קאי, דלגי פטור מן הבכורה אין נ"מ בין שישא ראשות אמר בר ובין שישא רוב אחת, דהא שני לאו פטור רחים הו. ולא ראיית שום אחד מן נשאי כליו ושאר הבאים אחריהם, לפреш דבר זה המבריל את הרעיון דודאי גם הרמב"ם מודה בפטור בכורהינו תלוי בקדושה, דשם בהלכי אחרית פסק אידיך דר"ה, דביצה שליש ראשון דוףן ושני שלישים דרכ רחים דאיינו קדוש, ומ"מ לא על דעתו כתוב בהבא אחורי בכור, הרי ע"ג דלא קדוש הרាសון נפטרה מן הבכורה, דמ"מ לידה הוה ונפטר רחמה. וגאות דהרבנן ז"ל בהלכות בכורות שלו דחיה שיטת הרמב"ם בהזאת קושי' כעין זאת, מההפלת חרرتם דם ושליא דפוטרים הבא אחריהם, ומחתך לא גרע מהם לפטור עי"ש.

ואני אפרש בס"ד עומק מחשבות הרמב"ם ז"ל, דהנה לפום הרהיט ופשתות לשון המשנה דקטני, מחתך אמר בר ומשליך, משמע דתחלתה מחתך אמר בר ואח"כ משליך, لكن פשיטה לי' להמקשו להקשות מי לא מחתך ומנייה, ואח"כ אחר חיתוך כל האברים משליכם לכלבים. אולם יש מקום לפреш מתני' ה כי מחתך אמר בר עד רבו ולא עד בכלל ומשליך לכלבים יצא רבו ר"לhai האי אמר המשלים לרובם, ועל כרחך לומר דאגמ"ם לא אמר' אליתנייהו, ולא חל קדושה למפרע אדר בדילתה בעולם, וא"כ כיון דלא קדוש מיעוט קמיה למפרע,תו אידיך לא מצי קדוש, כמו ביצא שליש דרכ דופן דלא חל הקדושה אידיך, מה תאמו שאני בשליש דרכ דופן דלא מקרי לידה, אבלanca ניהו דקדושה לא חל הדבר דילתה, אבל לידה מקרי, זה אינו דחיה הר"ף והרמב"ם פסק לעיל כר"יח דין לידה לאבירים, הרדי דעל אמר לא נקרה שם לידה, אלא ביצא רבו אמרין אגמ"ם דהכל לידה מאבר ראשון עד רבו, וכיון דעל אמר דילתה בעולם לא שייך אגמ"ם, ה"ה להיות קרוא לידה למפרע לא מניח, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמיה דרכ דופן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם האי שליש קמיה דרכ דופן קדוש, ומ"ש ההני אבירים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

וממילא המחותך חייב ממש מטיל מום, וא"כ קשה כל הגני אמרואין ר' יוחנןوابי, דס"ל דגס על דבר המסתלק מהני היגלי למפרע איך פרנסו המשנה דמחותך ומשליך לכלבים, ודוחק לומר דሞקי מתני' בנפל, כמש"כ התו"ש רק לתרץ דהגמרה לא פסיקה להักษות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו כהאי דוחק גדול, ע"כ לומר דהם ס"ל כרבה דמכאן ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמיה לא קדיש כלל, בשנחותך ורק על המעוות קמא קאמר התנא דמשליך לכלבים כמש"כ התו"ש لكمן [ע"י] מה שאכתוב בזה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בבעור למפרע קדוש מוכרכה לסבור כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתלק לא אמרין אגמ"ם, ואל"כ יקשה לו המשנה איך מטיל מוםBBC בבעור ואיך משליך לכלבים אבל רבה דסbor מכאן ולהבא קדוש מצי סבר כרי"ח ואבוי אפילו בדבר המסתלק אגמ"ם, ושאני הכא דשליש קמיה לא קדוש ודז"ק היבט.

די' ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר בר ומשליך לכלבים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יAKER מבצעי לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבבה והתו"ש הקשו איך ניחה למ"ד מכאן ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצא מחותך קדוש בכור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה לבנדה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתניתן דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דחאה לעיל דף ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דammo טמאה לידה אין מוכרכה דיצא מחותך הוה כייל. ושפיר קמבעי לעיל אי הוה כייל וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין דחאי, דחרاي אף לר"ה דמפרש מחתך ומשליך פטורה מן הבכורה אף דלא קדוש הרדי דפטור רחים מקרי אף דלא נתקדש שום אמר בר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר דלא נפשטה ופסקין לחומרה哉 האבעי דחאה נפיק לי' רובה, הרדי דלא מחלקין בכך, כמו צד האבעי דחאה, כך חשבין הولد כייל. ומה דפטורה מן אמרו טמאה לידה, אך דמחותך ומשליך דמציז להשליך כל האברים הבכורה גם לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמציז לשיטתי' כל שלא קדוש אינו מטעם דלא הוה כייל אלא דר"ה לשיטתי' דחרי ביצא שליש קמיה ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שוב לא קדוש, דחרי ביצא שליש דרכ דופן ושני שלישים דרכ דודאי פטור רחים ולידה מקרי, מ"מ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדשה, מושום דلتנייהו, שוב כשיא האבר המשלים לרוב אמר ע"פ דודאי שם לידה עליו, אבל הקדשהתו לא חיליא, וכן גס את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמכאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון ראיון, ודאי אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרוי הוא קדוש, ושפיר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי דודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפי"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דינא דמחותך אמר בר עד שיצא רבו, אבל האי אמר המשלים לרובתו איינו משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמיה דרכ דופן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם האי שליש קמיה דרכ דופן קדוש, ומ"ש ההני אבירים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי' ותו"ש במצוותה מנינו להרשנו אמר פירוש מרווח בגמרה, ולא נctrיך לאמור דלרבה מחתך ומנייה

קדושי ראשון, ואמאי לא נימא לקודשי שני פסקו את הראשונים שלא יבואו לידי גמר כמו הכא בקדושים עליה דמסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושים הגורם מבואר בדברים בסוגי' דלמפרע פדא. אבל דעת כי ענין זה באրתי בארכוה בפסחים בסוגי' דלמפרע גובה, ותוכן דברי שם הוא עפי' דברי הר"ץ ז"ל בנדרים ריש נערה המאורסה דמותריך קושית הרשב"א ומחלוקת בין קידושין ע"מ שאין עליה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתייר, ובין ששאל על החקם דלא מהני להעמיד הפרה הראשונה אידך על מקומה, וכותב הר"ץ דהאי הפרה חדק קלישתא היא בעצם דאנן תרי מפירים בעין لكن לא מציא האח' חצי הפרה להמתין על הגilio למפרע מה שමתר החכם החקם דשני. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דמצד תנאו מתלי תלי, בא שפיר אמרינו דמצוי להמתין עד שיתגלה למפרע דין עלייה נדרים והסבירו קילוריין לעיניהם וראוי למי שאמרה, ועפ' תורה אמרת זו של הר"ץ ישבי' כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מישובת דשאני בכור, דמיות בכור שיצא הוא בעצם קלישתא, דאנן יצא רבו בעין, וניהוadam יצא אח'כ רבו, אמרינו אגמל"ם דהתחליל הקדושה מיד. אمنם אם בנתינן הקדישה לעלה, אין בכך האי קדושה קלישתא לדוחות ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושים עליה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמכח התנאי דעת לי' יום צריכין להמתין עד שייתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקדשה מכל וכל, ממילא פקעו קדושי שני, וכן בהקדיש מעכשי ועד לי' יום הדין וכן פסק הרמב"ס דלא כל קדושת עליה והדבר ברור ואמת בili ספק.

רש"י ד"ה אי נימא רבו ממש ובב"א קמ"ר ע"כ דause"ג דשנין לעיל מחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו שניין' בעלמא שני אגב דוחקי', ומנתניתן במשמעותה קיימה עכ"ל, ודברי רש"י ז"ל אלו נפלאים ממנו דסכ"ס הלא לר"ה ע"כ דחקין לפרש מנתניתן כו, דעתשה כאלו יצא רבו, וא"כ לדידי' מא'ראי' איקא מנתניתן לדינה של רבא, ולמה לא פירש רש"י ז"ל בפשיות דהגמרה אלא אליבא דרבא דההכתא כוותי', כמש"כ הרא"ש ז"ל דלסרברת ר"י ותוס' מסתבר לפ███ כרבא, ולידי' מתפרש יצא רבו יCKER בפשותו יצא בב"א יCKER גם מה שבפניהם ממש"כ התוס'. אלא דבר כtabbi' דדברי התוס' פלאים ולא זכיית להבינים, דכיון דהם בעצם כתבו דרבבה במחתך ומניח לא מציא משליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ האי יצא רבו על מחתך אבל דלעיל קאי, דרך עד רבו משליך, אבל יצא רבותו לא משליך, וליכא כאן שום דוחק בנתניתן, ולא אייר' מנתניתן כל ביצא רבו בב"א, ורק לר"ה דמצוי משליך אבל עד כוilo, אז מוכרכחים אנו לפרש יצא רבו בב"א, ולדוחק במחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו הוה ביצא בב"א, ומזה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ס שפסק קר"ה, דהרי סתם נマー דהaca רוצה לפ███ אבעי' דרבא מנתניתן אליבא דר"ה. אלא דעתן נגדנו קושית רש"י ז"ל, דהא לר"ה מוקי מנתניתן במחתך ומניח דנעשה ביצא בב"א, ואיך אמר פשיטה, אבל כד תדייך שפיר, תראה כי רק לפ███ פירוש רש"י ותוס' ז"ל קשה קושי' ז', ולא לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס ז"ל, דבשלםא לר"ה ותוס' איקא רבותא בהא דמחתך ומניח דהוא כרובא בב"א, לאפוקי מדרביה דס"ל מחתך ומניח מותר להשליך עד רבו, אף אחר שיצא רבו או כוilo, אבל לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס, גם לר'ה על הדעת לומר דמצוי משליך המועטו קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפניינו, רק מפרש מנתניתן עד שיצא רבו משליך, ומשם ואילך לא, וממילא אם לא השליך שוב איינו משליך, א"כ לר"ה דמפרש דמשליך עד כוilo, וסיפא דקאמר דמחתך ומניח היה יצא רבו בב"א שניהם פשיטה, דבזה ילכא פלוגתא כלל ויצא מחוחך או

הכל. והרמב"ס ז"ל תיקון לשון המשנה בפסקיו כפי מה דנתקנו בגמ' אליבא דר"ה, וכותב מחתך אבל ומשליך וכו' לאמר דכל אבל שמחתך משליכו מיד. אולם הרבה דרביה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו למעלה דלאו מטעם דל"ל אגמל"ם אדרבא הוא ס"ל קרוי'ח ובאי', ורבא דפסקין כוותיהו, אלא אדרבא הוא ס"ל דהקדושה אל דגס אדר בדילטא בעולם שיק' אגמל"ם אלא דס"ל דהקדושה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הלידה אלא מציא מתחלת גם באמצע לידה, כמו ביווץ דופן דמתقدس בשני שלשים אחריםים ע"ג בבחילה ביציאת שליש קמא ליכא לידה, ולכן ס"ל דמצוי מחתך ומשליך, ואפי' אם יולד אח'כ כלו, האי מעוט קמא לא יתקדש למפרע, דause"ג דגס אדר בדילטא בעולם שיק' אגמל"ם אבל לא בדבר שאיינו מוכרכח לאמר דהתחליל הקדושה מאז, וא"כ לדידי' מתפרשת המשנה שפיר דחדא קתני, מחתך אבל אבל עד רבו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רבו אחר שכבר השליך המועלות,תו לא משליך דההאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת בכור השאר אגמל"ם דקדוש דההאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת בכור לחול, ואם ישlico'ו וילוד אח'כ כלו ונאמר אגמל"ם דקדוש היה מצא דהשליך בכור לכלבים, וא"כ מתניתן דחדא קתני וליכא כאן רישיא וסיפה, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רבו. ולרבה גם בעובר על איסור השלכה ומשליך כלו אבל אבל נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למפרע גם בליתנייה ורוק מיעוט קמא איינו קדוש כנ"ל. ואולי גם רש"י ז"ל לא אמר דפטורה מן הבכורה אלא לפי פשוטות המשנה דמתפרשת יותר כרביה, דמחתך עד רבו ומנתניתן דחדא קתני, דהא כתוב בין יצא רבו וא"כ יצא רבו בא"ו וכו', אבל לא האזורי דהשליך ג"כ, אלא דause"ג להעמיס כן בדעת רש"י כיוון דמפרש יצא רבו כאחת וחחכו עכ"ל, וזה דלא כרבה לפי באורנו.

והנ'ך רואה כי בראש הסוגי' כתבתי בדרך אפשר אולי סובב רבעה קרוי'ח ובאי', אמרינו אגמל"ם בדבר דילטא בעולם, ועתה לפי באורנו מוכרכחים לאמר דרביה סובב כן כנ"ל ודז"ק היטב, ותלית' כי זכיתי לבאר הסוגי', המוקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ס ז"ל ביל שום דוחק ומה שרשי' ותוספות ז"ל לא נחתו אלה הוא משום דבעיקר הפלוגתא אגמל"ם דרכו דרכ' אחר עיין לעיל דף לעז' בארכיות ובפרט רש"י ז"ל פ███ לעיל כרב' דיש לידה לאברים וא"כ א"א לפ███ דבורי'ה באחריו בכור כרמב"ס ונפל כל הבניין מבואר לمعنى בדברינו היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי ברי"ט אלגזי ז"ל בהלכות בכורות להרמב"ס ז"ל פ"ג אותן ל"ג שהאריך בבאור סוגי' זו הסתוםה, והוא ז"ל וכן בעל دمشق אליעזר שהביא שם ס"ל דהאי פלוגתא דר"ה ורבה, תלוי בפלוגתא דאבי' ורבא דפסחים או דרי'ח' ור'ל בחולץ לעמובה ר'ה' כר'י'ח ואבוי' ורבה כר'ל ורבא, ע"ז נתבעו בהון ספיקות ונסתבכו בקשיות וסתירות ומה אומר ומה אדר, הלא האמת עד עצמה וחיך אוכל יטעם להבחן ולשפוט אם צדקתי בדבריו או לא. אולם ראייתי שם שהקשה הר'י'ט אלגזי על הרמב"ס, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובה דלא קדוש בבכורה, וסוחר את עצמו בפ"ז מהלכות ערכין הלכ' ט' דהאומר הרי זה הקדש מעכשי' ולאחר לי' יום אם הקדשו בתוך ל' למאובן איינו מוקdash, והקשה הוא ז"ל עלי' ניהו אי' זרעה הוה ניחא דאין חזרה להקדש, ובזה איינו דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי' תנאה הוה, הרי הקדשה מתלי תלי וקיים עד שיתקיים התנאי, ולמה לא חל קדושים עליה הקדומה. ועיי'ש מה שנדחק בהז. ולא הבנתי למה לא מקשה על גוף הדין, דהרי אית' את מוקדשת לי מעכשי' ולאחריו לי' יום ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דר' ס' ביני' רב ובין לשובאל, אי' תנאה הוה פקעו קדושי שני ע"י שנמרו

בבהמה טמא הרועה, אף קודם שיצא ראשו או רבו דאין כאן טומאה בלועה, ולכן קשי' فهو מאי פרייך מ"ט דת"ק תפיקו לך דהוה טומאה בלועה. וכבר הרגיש מהרש"א ז"ל لكمן דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה נזירה שמא יוצאת הולך ראשו, דהותס' סותרים דברי עצמס דהא ס"ל لكمן דגש ר"ע מודה בטומאה בלועה, ורק כשהוזכיא ידו פליגו ר"י ור"ע, עי"ש שנדחק, ומה שכתבתני אני בזה באריכות שם, אלא דוחץ מזה גם על רשי' אני תמה איך על דעתו דבעהgil ראשו כפיקה יטמא בהמה נמי בפתחת הקבר אלא יצא לחוץ, וא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דוחשכ בילד, וכן אשר תהי טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לומר כן, דהרי בהדי תנן בנדה מ"ב דזוקא הוצאה ראשו חוץ לפזרודר הוא בילד, ובן ט' חי הנמצא בהמה מותר באכילה ולא נוצר בשום מקום דפתחת הרחם לחוד לשויי בילד, ובבהמה המקשה לילד והוצאה עובר את ידו אין לךفتحת הקבר גדולה מזו, ומה שבחוץ אסור ומה שבפנים ניתר בשחיטתת אמו, ורק לעניין טומאה בלועה קאמר דבעהgil ראשו כפיקה איינו בלועה לעניין נגיעה, אבל להיות בילד מאן דבר שמייה. וכן תראה מתוך פסקי הרמב"ס ז"ל لكمן דף ע". ולכן הני תרתי משניות דבבהמה שמת עוברה והושיט הרועה את ידו, ודasha שמת עוברה ופשטה היהת ידה, מתרשות בכל גוני, בין העגיל ראש כפיקה ובין לא העגיל, בהמה לעולם טהור משות דא"ר דין כאןתו בלועה לנגי נגיעה, אבל כל שאינו יכול אין טומאה כלל, דהרי יותר בשחיטתת אמו, ואיך אפשר שיתור מה טומאה כבר משות נבלות, ואך בהמה טומאה כן דאתקsha לטהורה, וה"ה מAMILא דא"ר בהושיט ידו לחוץ נמי ק"ו, וכי דזוקא מאכילה עשינו הק"ו הלא גם מוטמא מכך לעשות דטומאה נבלות נתהר, וכרבנן لكمן במסנה דאיינו אלא מגע טפה שחוטטה. ופלא על מהרש"א لكمן דכתוב דעל אבר שיצא אין לנו מתרש בעכל גוני, אפילו לא העגיל ראש כפיקה טמא, ולכן צ"ל מתרש בעכל גוני, אפילו דבעהgil ראשו לא העגיל העיל ראש כפיקה ק"ו, אם השחיטה מועלת לטהר את היד היוצאת גם אחר שיצא הולך כלו, או חתק האבר אחר שחחיטה, מכש"כ שלא תטמא קודם שיצא זה ברור. ובאיתן מתניתן בעובר מות בתוך מעי אשה נמי מתרש בעכל גוני, אפילו לא העגיל ראש כפיקה טמא, ולכן צ"ל דטומאה זו بلا העגיל אינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא מ"ט דת"ק, דכיוון דמסתמא קתני ע"כ גם דבעהgil ראש כפיקה טהור, וע"כ דליך טומאה כלל על הולך קודם שלילו ומנילו הא. ומה שהכריחו לרשי' ווילס' לפרש דום בהמה העיל ראש כפיקה טמא הרועה, הוא מכח מימר' דר"י שם בביברות, דאמר שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה של שתי ושל בהמה של ערב, הרי גם בטהמה שיחריו לרשי' ווילס' לפיקת הולך קודם בהמה העיל ראש כפיקה קאמר בטומאה טמא, נתן שיעור זה אף דלא קייל כוותי, בהדי איןיך מצי לפיקת גם דברי ייחיד. וכן תראה דהרבמ"ס ז"ל מביא דביהר כון, הוא לפי הילפota דבבהמה הרוי דהתורה קראו בהמה ועין לעיל ס"ט ע"א דפריך באמת לילפota זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחיטת עצמו, א"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי מות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגזה"כ יש לו היתר אפילו לאכילה בשחיטתת אמו, א"כ יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז ייל דמש"ה בעי קרא לת"ק לדרוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי דדר"י סימנים אכשר בה רחמן, אז אין הטעם משות דהוה אחד מאכילה. אלא דלפי"ז גם חלב וגיד יותשרו בו, דהרי שחיטה הוא דלא בעי מוגה"כ אבל לכל מיל בהמה מקרי, דהרי יש לו שחיטת עצמו במעי אמו ודוק.

ד"ה ע"א האשא שמת ולדה בתוך מעי' וכו' גמ' אמר רביה כשם טומאה בלועה אינה מטמאה, כך טהרה בלועה אינה מטמאה, כל הסוג' עד לבסוף. הנה סוג' זו מקשי' הבנה, הון לפ"ז רשי' ז"לthon לשיטות התוס', ואבואר דעת שניות ומלה שקשה עליהם, ואח"כ אבוי' דעת שלישית שיטות הרמב"ס ז"ל המחוורת כאשר תראה עיין. הנה דעת רשי' ז"ל, דר"י ור"ע פליגו لكمן בטומאה ז"ל ונחenti ממד. ועין لكمן בסמו.

מוסorus amo טמאה. לידה תנן, لكن ע"כ צ"ל דאיכא אויא רבותה בדיון זה, לגבי מעטן אבר שבפניהם שמשלים את הרוב, או יצא רוב עובר במעטן אבר. וכ"כ התווע' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחתקה, דחא בעי' לעניין הנשאר בפניהם, אבל מה שיצא פשיטה דකוש, דיצא מחותן הרוי הוא כילוד ממתניתן דאמו טמאה לידי. אלא דיש להקשוט דלמא הא קמ"ל דמחתק ומニア היהו כיצא רובו בב"א לעניין חלק שבפניהם, וכמו שפסקו הראשונים ז"ל האבעי' דלעיל לחומרא, דיצא מחותן נאסר מה שבפניהם ולא עיין רובה בב"א ואולי ייל' בזה דאה"ג אלא אז היה נפשט האבעי' דלעיל ממנתניתן דהכא, והש"ס רוצה לדחות דאפשר לפרש דלא תשפט לא אבעי' דהכא, ולא אבעי' דהכא, אלא דאתא לאשמעין רוב עובר במעטן אבר. ועין בר"ט אלגזי' שם בזה. ודוק' היב.

ע"ב משנה בהמה שמת עוברה בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בהמה טמאה ובין בהמה טהורה טהור, ריש"ג אומר בטמא טמא ובטהורה טהור, ופרשי' דטעמא דטרויהו מפרש בגمراה, ולכארו' לפע"ד טעמא דת"ק מבואר מקי' כדאמר ר"ח בגمراה, ובבהמה טמאה ממילא דכינוי דחיזין דהתירה התירה העובר בשחיטתת אמו, ע"כ לאמר דהנה כאחד מאכילה כל זמן שלא יצא לאויר העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ ה"ה בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיטתת אמו, הינו מושום דגש לאמו אין שחיטה. ותדע דהרי חלב וגיד דשליל מותר מכח כל בהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכיוון דניתר בשחיטתת אמו לא מקרי בהמה לעצמו והוא כבר מאמו, וא"כ ה"ה בטמאה חשוב ולדה כאחד מאכילה, קרינן ב' כי ימות מן הבהמה, ולא כי גע בנבלת בהמה טמאה, דאיו זה בהמה, ועוד ראי' דפריך בגمراה אחר שבאר טעמא דת"ק, ריש"ג Mai טעמא, ומה פריך וכי משועבד הו לא להאי הקישא דוכי ימות מן הבהמה וכוי' לחקל הפסוק לשנים ולאמר דמי'רי מטמאה וטהורה ולהקשי' נונתג גם בעלי שום קרא, דאי על הולך שם בהמה בפ"ע אלא יחשב כאחד מאכילה, והוא הנונתג להתריר את הולך בשחיטתת אמו, צ"ל דבאות עיקר הסמוכה בזה על הסברא אלא דרך חז"ל להסביר הכל על הכתוב, ולכן פריך טעמא דריש"ג דמחתק בין טמאה לטהורה Mai. אלא דלפי"ז קשה איך יליף נגד הסברא הברורה מסמך בעלמא. והנראה נפע"ד בזה דיל' דפלוגתתם תלוי בהאבוי' דרי' הושע'י דלקמן דף ע"א, דהוישט את הולך דניטר על הולך חז"ל למעי בהמה וחשת בת"ט חי דקמבייע נמי לרבען דניטר בשחיטתת אמו, אולי מהני שחיטת עצמו נמי דדר' סימנים אכשר בה רחמן, וא"כ לאמר דלאו מצד שהוא כאחד מאכילה ניתר בשחיטתת אמו, א"כ איך ניתר בשחיטת עצמו, ומה דמסתפק לאמר כן, הוא לפי הילפota דבבהמה הרוי דהתורה קראו בהמה ועין לעיל ס"ט ע"א דפריך באמת לילפota זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחיטת עצמו, א"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי מות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגזה"כ יש לו היתר אפילו לאכילה בשחיטתת אמו, א"כ יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז ייל דמש"ה בעי קרא לת"ק לדירוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי דדר"י סימנים אכשר בה רחמן, אז אין הטעם משות דהוה כאחד מאכילה. אלא דלפי"ז גם חלב וגיד יותשרו בו, דהרי שחיטה הוא דלא בעי מוגה"כ אבל לכל מיל בהמה מקרי, דהרי יש לו שחיטת עצמו במעי אמו ודוק.

רש"י ד"ה ק"ו כלומר אפילו לר"ע דאמר لكمן טמאה בלועה כגון עובר במעי אשה טמאה, הכה מודה מק"ו וכוי' עכ"ל, וכ"כ התווע' בד"ה Mai טעמא דת"ק, ורש"י ותוס' הלכו בזה לשיטות, דביבורות כ"ב ע"א כתבו שניים, דבעהgil ראשו כפיקה גם

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאת בהיס"ת הוא, ואי מתניתין ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

אולס לפענ"ד נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם ז"ל. דהנה פלוגותת ר"י ור"ע, אין לה שייקות כלל עם הילפוטא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לזה כי"ע מודים אבל פלוגותם היא, אי עבר במעי אמו של טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי מוות דלאו אדם הוא, דגמ לעניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבחמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבענו למעלה דאפילו העגיל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוצאה ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתקס לטהורה, וא"כ ה"ה עבור אדם כל צוין שהוא במעי אמו היה ירך אמו וכאחד מאברה. והוא דמצרך ר"י קרא מיחיד להוציא עבור במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבחמה טמאה, ולכן בעי קרא דבאים אינו כן, או דס"ל שלא מצין למילך אדם מבהמה, וקרא אתה אפי' עם העגיל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כיילוד. אבל ר"ע יש לו קרא דהונגע במת בנפש אדם עבור במעי אמו טמא, והיינו בהעgil ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוא טומאה בלועה. ומה דפרק לר"ע מני"ל משום דר"ע דדורש טעמא דקרה כמבואר בגיטין ריש פרק הנזקין ודאי דחו"ל למייפק מבהמה טמא דעל עבור ליכא טומאה כלל, וכן שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נונתנת כיון דחיזין דמנהני בבחמה טהורה שחייבת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבחמה טמאה וה"ה אדם, ולכן פריך לר"ע אי לאו דאייא קרא מייחד על עbor במעי אמו דטמא, מ"ש עbor אדם מעובר בבחמה טמא, ולכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה ש"יך כל לדינו של הרבה פליגי בעבור במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר ע"ט מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבחוץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, כל דשלוחיהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן במסנה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עbor בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם בלוא הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיינו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

והתוס' הקשו על רש"י, א"י אך أكد לקמן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דחו"א טעמא משום מגע בהיס"ת הוא, הא עכ"פ במשא הויה ליה לטמא, דהה טבעת הרי הוא חרב כחל וטומאות בוקעת וועלה, ולמה לא בטמא במשא, וטהורה נמי למה לא בטמא היא אין הבלועה כצמיד פטייל. וכן קשה על הא דאמרו שעובר וחיה כתשי טבעות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכולן פרשי"ז של דעתמא דasha טהורה הוא משום מגע בהיס"ת וקשה הא במשא עכ"פ מטמא כמו שבאי רשי"ז בעצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפירוש"י כיוון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, מהו לנו ב' יפותות על טומאה בלועה קרא דנבללה דרביה, וקרא דעל פני השדה דר"י, ועוד איך ניחא מתניתין דasha טהורה אליבא דר"ע, כיוון דאייא עכ"פ טומאת משא. ולכן פרשו דרביה אתה לא שמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלה, מה דלא נשמע ממתניתין, דהתרם אינה מטמא טהרה דעלמא וכן טהרה דانيا מיטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא שאצלה מיטמא,, וכשם" שאמור הרבה, הци פרישו שם שהאדם אינו מיטמא מטבעת שלע, כך שתמי טבעות און הטהורה מקבלת טומאה מהחיה שאצלה, ומה דפרק תרוייהו תנינחו, לא קאי על טומאה בלועה דאיינו מטמא, דעל זה לא הקשה כלום, דהה זה לא חדש לנו רביה, אלא מטהירה בלועה קפריך, ור"ע שניהם מודים דטומאה בלועה אינה מטמא, אבל פליגי בעבור במעי אמו בהוצאה דאיינו מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבחוץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, כל דשלוחיהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן במסנה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עbor בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם בלוא הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיינו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגולת משני מותים, ואבר מן המת משני מותים ובכולן כתב דאין מצטרפין, ובחלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכזית נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובהלכ' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מdad אחד אם נחלה לשנים אינו מצטרף הרי החלוקת מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגולת או אבמה"ח דבנה לא שייך צירוף משני גופין דאי בטל האיכות, זהה ברור ואמת ומעצתי כעון הדברים בדברי התוס' סנהדרין ד' ע"ד ד"ה מנין לרביית עי"ש היטב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזcia העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ואח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ' מגע טרפה שחותטה וכו'. הסוגי' מוקשה מdad, והאחרונים ז"ל לא יצאו, "יח' בביורים ובראשונים ז"ל אני ראה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובabar דבריהם כדי ה' הטובה על.

א') שיטות רשי' ז"ל, כפי המבואר בריש פירקן ס"ל לרשי' ז"ל דlam"ד חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמ"ד חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, וממילא כן דאותותב י' יוחנן דס"ל אבל עצמו מותר בחזרה, אידח' נמי הא אמר אין לידי לאברים, ומ"ה' חזרה לא מהני, כמו שלא מהני בהזcia ראש דהוה יכול אם לחזירו. וממילא דלא בעין דרשה דובשך בשדה טרפה לרבות החזירו. ואבര היוצאה, דהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, ועוד דלא שייך בלילה טבעית והכרחית לאמר עליה יצאה חוץ לחמצחה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאיaca בינויו דלשנא קמא ולישנא דמערבא למסיר מיעוט אבר שבפנים, הרוי דלשנא דמערבא איסרין גם מה דלא נשמע מקרא ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אכן דקי"ל רכבר דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עובר שהזcia אבר נידון כולד ולא כאבר מן הבמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמ"ד לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה במעי בהמה תנע חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האם, אבל בשיצא והוא כילד אם נחתק, ה' אבר מן הח' ומצד העובר ולא מצד הבמה, דכוין דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבמה, והוא תרתי דסתורי. ומאה נצחה דכל שהעובר מת נידון האי אבר היוצאה כנבלה, דהאי אבר לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דהולד שלא יצא עדין נידון כאמור שחיתה מגזה'כ דכל בבמה תאכלו, אבל לגבי אבר שיצא ונולד ונפרש מן הבמה, נידון הولد כיוצא אם ח' היה אבמה"ח, ואם מת כאבר מן המת והוה נבלה, וזה שכטב רשי' ז"ל בד"ה מגע נבלה דאי העובר ח' היה מגע אבמה"ח דטומא כנבלה, ואם נמצא מות הוה נבלה ממש, לשיטת רשי' קי"ל יש לידי לאברים וע' כ' היה כן. ומה דאמרו בגמר' דטומא דאמ' משום שחיטה עשו ניפול, אין הכוונה כמו במיתה דועשה ניפול דהיאנו שטומא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה לנפל ממש קודם המיתה והשחיטה דזה א' דהרי כיוון מצד דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם אינו עשו ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הביצה נתנבלת בשחיטה

קמבעי לי', הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שייך בו משא, ולכן ה' ניחא לי' לאמר דחחי' טומאה מושם מגע והasha טורה, דין כאן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמאן דלייא דמי, והחיה טומאה מדרבנן, ואין טומאה דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי למימר כולא האי, ומתרץ דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי אשא טומאה ליה טומה בלועה, ואתה' מתניתן כוות' וממילא נפרק רבה מהר"ע ומסתומים מתניתן, דזה ליתא דאפיקו כר' מצי אתי' מותניתן, ומושם דגוזרו באשה שמא החזיא ראיו חוץ לפרויזדור, וממילא גם אי' כר' ע' אתי' מותניתן מדרבנן אמר, דעתה אטו העיגל ראש כפיקה, אבל מה' מודה ר' ע' דכל שבולה הטומאה אין כאן טומאה כל עיקר מגזה'כ וקרא דבמתה בנפש אדם, דמרבנן מני' טומאה לעובר במעי אשא, היינו בעיגל ראש כפיקה, דלא בעין ילוד וכל שכן הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהר'ש"א ז"ל דלא"ע בהזcia ידו מטמא גם מה שבפנים, דהא במתה בנפש קדרש. דמהר'ש"א שפיר נרך להז' לדעת התוס' דבחגיגיל ראש כפיקה גם בבמה טמא, א' ע"כ קרא דבמתה בנפשathi להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבהמה, ואי דידו שהזcia דטמא, להא לא צריך הקרא, לא מבעי' לפי דעה שני' שבתוס' לקמן ד' והחכמים אומרים, דכון הדין נמי בבהמה טומאה אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אפי' לדעה א' דבבמה טרפה, מ"מ קרא דבמתה בנפש אדם מורה דטמא מבפנים ע"כ הוכחה לאמר דע' הוצאתה זו גם מה שבפנים טמא, אבל לפי באורנו דבחגיגיל ראש כפיקה ליהו טומאה בבהמה, שפיר אתה קרא דבמתה בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שה' נראת וגלי' אף שהוא עדיין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ם ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

וזע דלמאן דפוסק כר' ע' יש להקשوت לכאר' הא מתוך השקלה טרוי' שבגמ' אינו נראה כו. דהא אמר דפליני ר'י' ור' ע' בקראי דעל פני השדה, דלא' ע'atti לאפוקי ולד במעי אשא, ולר' ע' לרבות גולל ודופק ור' ע' עובר דטמא ילי' מובמת בנפש אדם, ור'י' מוקי האי קרא לרביית דם מן המת, ור' ע' לטעמי' דיליף לי' מקרה דעל כל נפשות, וס' לרביית מ' מותים דטמא ואנן בהאי דינא דרביעית מב' מותים דטמא קר' ע' אלא בחכמים דפליגו עלי' כմבוואר ברמב"ס ריש פ"ד מהלכ' טו' מ', וא' איך פסק כר' ע' בעבור במעי' אמו, אבל לק' מדבאתת לא תל' זב', זבל'ה הקשו התוס' דלא' ע' תרי קראי לרביית דם ל'יל וע' כ' לומר דר' מוקי חד לד' א', אבל אין כר' ע' ס' דבמתה בנפשathi לעובר במעי אשא ועל כל נפשות מת לרביית דם ויש אם למסורת וכמוש'כ התוס'.

ועל הא דר' ע' דמרבה רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' ימא ד' פ"ד ע"א ד' דה טומאותו, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שווה ושערוי' שווה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רקDACSTRICK לבא משני נפלים דאיון בכל אחד רביעית (ועיין מש'כ' בה בסוג' דט'ח' לקמן ק' ח' ע' ב' ברשי' ד' דה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ' ע' על הרמב"ס, ודפסק דלא כר' ע' וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהיאנו דוקא מב' נפלים, וע' כ' דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ' קושית התוס'. אבל לפענ' ד' נראה דקושית התוס' לך' מ', דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דאן אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא' איך צורף זאת משני מותים כיוון דאיון כאן نفس, ור' ע' מקרה ילי' לפ' דמצטרף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס

מת, דעתם אדרבן בזה (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעובר ח') אין לו הבנה כלל, כיון דחכמים דר"מ דהלהכתא כוותיהו, ע"כ נמי יש לידי לאברים ס"ל, אך מצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ האי גופה והאי לא גופא, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא דאסור מצד איסור טרפה שהיה עליה מקודם לכאן, אבל האי אבר היוצא לאו גופא, אלא נולד ונפרד מן הבהמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתירנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ אך בטהר דבר שאינו גופה ונקרא נולד ע"י השחיטה גופא, ומה שהшибו שיוטר מצלת על שאינו גופה, אין זושובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין לייה, וכן ר' מאהן השחיטה על בהמה תאכלו אף באכילה, אבל באבר היוצא דאיכא מכח כל תחמי השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא אין לייה, אך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמר שמח הولد או נתוך האבר. ומכך דקשה באבר דעובר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילד דמי, וממי לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותותר ועין לבב ארוי ובמלא הרועים בהגחות הש"ס שתמהו על דמיון הדשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי אין אלא לשיטת רשי"ז' על כאשר בارتני, אבל לשיטת התוס' והרי"ף יותר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עmons.

ב') **שיטות התוס'** הו, דפלוגתא דיש לידה לאברים אינה תלי' בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר ואע"ג דאיתו בסה בא דקאמר אבר עצמו מותר, מ"מ במא דקאמר אין לייה לאברים הלכתא כוותי' נגד רב, כי רק במערבא אבר בטעמא דרב דבר אסר אור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמר בשם רב דקיליף מקרה דובש בשדה טרפה דלה מהני חזירה טרפה שאין לה היתר, ומעטה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כאבר דבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור ולא טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א דקודם השחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה טהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומשום הדשחיטה עושה ניפול. אלא זה לא כואר, אין לו מובן כלל דעת"כ אין הכוונה דהשחיטה עושה ניפול מעיקרה אלא כמש"כ רשי"ז' דאין השחיטה מועלת על היוצא, דכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עושה ניפול לאבר היוצאה כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז', אבל דעת הענין כך הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכל, דמכללא ממשע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסר אור משום שאין בו בהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דחזירה היתה מהני, اي לאו קרא דבשר בשדה טרפה, דמני' ילפין לכל שיצא חזז ממחיצתו פעת אחת שוב אין לו היתר באכילה כטרפה שאין לה היתר, ומינה דלא מצי להיות חמור מטרפה דיש לו טרחה ע"י שחייה, ה"ה אבר שהחזר לא נאסר אלא באכילה כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבהמה לטוהר, וכ"כ הרראש יוסוף ז'יל והדברים קילוריין לענין, ומה מромזים בחידושים הרשב"א ז'יל בשם בעלי התוס' שמפרשים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמר ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים האיא את לי' חקנתא בחזירה והאי לית לי' תקנתא בחזירה, ופירושו ז'יל דהכוונה דבאבר היוצא את לי' תקנתא בחזירה, להיות נתהר מטמאה גם לר"מ, דבחזרה מודה דלא גרע מטרפה, כיוון דכל האיסור בא מקרא דטרפה. אלא דבלא החיזיר ס"ל כיוון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ממי לאו כניפול גם לגבי טומאה, ולא שיטמא מיד כל שהבהמה והולד חיים, אלא דהשחיטה משווה להאי אבר אבמה"ח ומטמא אחר

או נהרגה בהתקזת ראהה והיה בה אבר היוצא והולד יצא חי, אין כאן על האי אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך חפעול השחיטה על אבר היוצא לעשותו ניפול יותר מהmittah, אלא פירושו כמש"כ רשי"ז' לקלמן דר ע"ג ע"א ד"ה עשה ניפול ז'יל, עשה ניפול בשעת שחיטתה הרוי היא כניפול ממנה ואין שחיטתה מועלת בו ומשום לישנא דקלמן לקלמן מיתה עשה ניפול נקט לה' עכ"ל. הרוי דבפירוש מדיק רשי"ז' לקלמן דשחיטתה עשה ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהינו שאין השחיטה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עושה ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז' לקלמן באוטו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטתה עשה ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין דמגוזה"כ מועלות לו להתרiro, ה"ה דמיתה נמי הדין כן דעוישה ניפול בשעת מיתה, ואני פועלת עליו לאסרו באופן דהmittah והשחיטה שווין לגבי האבר דאים פועלים עליו כלל, אלא דהשחיטה כיוון דמגוזה"כ פועלך על הولد שבעמי הבהמה להיות ג"כ שחחות, ממי לאו נשאר האי אבר כבבהמה חי שאין לה סימנים לשחיטה, וכן מוכח מרשי"ז' לעיל דף ס"ט ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטה, וזה אפילו לרבן דר"מ דרבנן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרך בגין ח' שיק אבר היוצא דהכי הוה דין ח' אין במינו שחיטה הוא, ואייכא כאן אבר שאין לו שחיטה ואסור משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עלי, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי ימות מן הבהמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מזה למדנו לקלמן קכ"ז ע"ב דאמבמה"ח מטמא, הרוי דבעינן מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מבן ח' חי דין במינו שחיטה, מ"מ כל זמן שהוא חי איינו מטמא, ואיך יטמא אבר שהוא חי מישום דין לו שחיטה יותר מבן ח' חי שאין לו שחיטה, ולכן הא דקאמר לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחחטכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפלו בלא חחטו משום דמגע ביחס"ת מטמא או למ"ד חבורו ע"כ כשות Ach"c, דמסתמא בגין ח', מת מהר אחר שחיטת אמו, ומטמא האי אבר כאבמה"ח דעלמא. ואפלו למ"ד בהמה בחו"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחחותה עומד, כיוון דהולד ניתר בשחיטה והוא נשאר אסור לעולם ולכון חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם אח"כ מות נקבות הושט ופסה"ג לדעת הרמב"ם ז'יל דאית בהם איסור אכילת נבלה מוחים וטומאות נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי" איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הولد ולא על האבר, וטומאת אבר מון חוי ע"י מיתה הولد, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעובר חי, אבל בעובר מות כיוון דאבר היוצא כילוד, הרוי הוא מיד אסור וטמא משום נבלה עוד לפני השחיטה דבשלמא בעובר חי כל זמן שלא שחט את האם עדין אין איסור אבמה"ח לחולוטין, לא מביע" בבר"ט לרבן דאפשר שילוד כלו ושחיטת עצמוני, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבהמה, אלא אפלו לר"מ דרבנן ח' מירiy אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ושחיטת שחיטתה עצמוני, لكن לא הוקבע לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבהמה, אליא אפלו לר"מ דבבבון ח' דקלמן דקאמו דבבבון דעובר מות לכ"ע שחיטת האם, אבל בעובר מות דהאי אבר לעולם באיסור קיימת, א"כ מה בין לאחר שחחיטה לקודם שחחיטה, כיוון דיש לידה לאברים, והיינו טמא דר"ח דקלמן דקאמו דבבבון דעובר מות לכ"ע שחחיטה עושה ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, וממי לאו באיסורה קמא קיימת ונאסר ומטמא מיד כשהוציא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכה לשיטת רשי"ז' ז'יל, דעתם אבר היוצא הוא משום דיש לדיה לאברים. אבל מה שא"א להבין לדעת רשי"ז' ז'יל הוא, מה אמר הרבה רביה לקלמן דפליגו בין באבר דעובר חי ובין באבר דעובר

עצמם. וגם בעובר מות לא נקבע איסור אבמה"ח,adam יולד ככל אין כאן אבמה"ח אלא נבלה, ולכן רק ע"י השחיטה ששותת אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חי ובין מת, ולגביו עיין זה שהחיטה עשוña ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידועין, דמכללא נשמעAdam אין בבהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך מכללא דכל בהמה תאכלו ידועין, משום דזהה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתתם اي לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא ע"י שחיטה הولد אם יצא חן, אבל י"ל דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצמה האיסור של האבר ממילא, דכיון שהولد בתוכה כשותת הרי אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אילך איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לעוña היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. דר"מ ס"ל כל דין שחיטה עשוña ניפול לעניין איכילה ללקות עליו משום אבמה"ח, ועתה שהוא מות להא יטמא, ווחכים ס"ל שחיטה עשוña חי פועלות הפוכות, דעת" שמכורת את הولد נעשה האי אבר היוצא בכינוי איכילה, ומ"מ לטהר מהני השחיטה גם על האי אבר, וילפו אזת מטרפה ומארב היוצאה שהחזר, דעת"ג אסור מכח קרא דובש בשדה טרפה, דמשם לפינן דבר היוצא שוב אין לו היתר בשחיטת האם, ומ"מ טהור מטומאת נבלה גם לר"מ דלא מצי להיות חמור מטרפה עצמה, וילפו ג"כ קולא מהאי חומרא דכמו שגلتת תורה דלא מהני חזרה, וגם לאחר חזרה השחיטה עשוña ניפול, להאי אבר שיצא פעם אחת, לפינן נמי קולא דרך לעניין איסור עשוña ניפול, אבל לעניין טומאה לא. והדבר מוקשי הבנה, דיין לאו דזהה לנו קרא לאסור אבר היוצאה שהחזר, היו חכמים מודים לר"מ דבר היוצא הוה אבמה"ח, הן לעניין איכילה והן לעניין טומאה, ורק מכח האי חומרא דחויה לא מהני נצמה קולא דעתה שלא החזר את מהנה. גם תשובה ר"מ לחכמים קשה להבין, אך מאמר מה לטרפה שכן גופה, דהא הם מאבר שהחזר ילפו והוא אין גופה, ומודה בה ר"מ דנאסר באיכילה, ונתרה מטומאה ע"י שחיטת האם, הרי גם לר"מ עשוña השחיטה ב' פועלות הפוכות באבר היוצא שהחזר לאסור ולטהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין ליידא לאברים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דבابر היוצאה לית בי ריק איסורה בעלמא ולא מלוקות, ז"ל בפ"ה הכל' י"א. אבר עובר שייצא וכו' ואם נתרך לאחר שחיטה האוכלינו לתקה, עכ"ל, הרי דס"ל בינו דין ליידא לאברים اي לא קרא דבשר בשדה לאסורبشر שייצא חז' למחיצה הוה השחיטה מתרת גם היוצאה, דנヒו דיןינו בהמה מ"מ הוה נגרר האי מקצת שייצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, אך נחלק בגוף אחד לאמר דרובו שחוט ומומתר, ומיעוט אסור משום דלא נשחת שהՃבר זה זר מיד, ולכן ס"ל דין כאן איסור אבמה"ח ומשום שלא נשחת, כי נשחת שפיר וליכא על האבר לא טומאה ולא איסור אבמה"ח, אבל נמ"ל נמ"ל דלפיין טמאה מטהורא אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רביה יש בדבר חלק בין טהורא לטמאה, דבטהורה כיון אפשר בחזרה להיות נתחרה אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דיא"א בחזרה להיות נתחרה.

הaber אבמה"ח דהאי עבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועיל לו השחיטה. ווחכים אומרי' בינו דין מודית לן דבחזרה מהני השחיטה לטהר האבר, א"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין הchn השחיטה מועלת להתריר באיכילה, אבל לטהר למלה לא תחני, ואין חילוק בין עובר מות לחוי דבשניהם מודיה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטת האם ולכן רק השחיטה עשוña ניפול בין בעובר חי ובין בעובר מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה אבמה"ח. ולכן כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציא עובר ידו הדין כן דתטור הרועה בגע בו, דכיון דין ליידא לאברים ונידון כבר מן הbhema, מה לי טמאו ומה לי טהורה, כי השחיטה גורמות איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוזך לרבען. ועיין במוהר"א ז"ל שכטב דודאייפה כתבו אליבא דרביה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דס"ל דלא פליגי רק בעובר חי, אבל במת ד"ה שחיטה עשוña ניפול, האי דרועה בפשיטות את"י דוקא בלא הוציא אבל בהוציא ידו ודאי מטמאה. ודבורי הקדושים פלאו ממני, דפי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אשר היוצא מיד, ועד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר ר"ח דד"ה שחיטה עשוña ניפול, שחיטה מה בעי הכה, והכי חול"ל אבל בעובר מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי" שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט ר"ח האי לשניא, בינו דרש"י פליגי חכמים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דהוכיחו שיטות מושום דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוña ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דד"ה שחיטה עשוña ניפול דוקא קאמר. ולא עוד אלא דעל גור הסברא קשה, דבשלמא לרשי" דמטעם שלידי לאברים קטינו עלה, שפיר י"ל בעזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין ליידא לאברים ורק מכח דיצא חז' למחיצתו קטינו עלה, אבל כאחד מאברי הbhema יחשב, והוא כה' מכח הbhema, איזו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המהרה"א אח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא מושום דין ליידא לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר מה שמוס דשחיטה עשוña ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דס"ל לר"ח דזוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא גופה לא נקבע בי עד השחיטה, لكن מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והיה' נתחרה ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי"ז בהמה טמא והוציא ידו, טהור הרועה גם לר"ח לח תירצא שבתוס' / אלא כתבו לבסוף, דיל' דלא לפינן טמאה מטהורא אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רביה יש בדבר חלק בין טהורא לטמאה, דבטהורה כיון אפשר בחזרה להיות נתחרה אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דיא"א בחזרה להיות נתחרה.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דבابر היוצאה שחיטה עשוña ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת" השחיטה הוקבע האיסור דابر היוצאה דין בו משום לדה, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבר הbhema דין נחתק, בינו שהוא בחוץ, ולמ"ד לאברים עומדת אית' ב' איסור אבמה"ח מיד, אלא דעתין לא הוקבע. דכמו דבhbma דעתית לה היתר בשחיטה, כן הוא נמי באבר היוצאה, אם יצא אח"כ שאר העובר, והיה' לו שחיטת

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החיזיר, ואין חילוק בין החיזיר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואסורים משום אבמה"ח. זאת הוא שיטת הנני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח משום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילה אינה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טהרה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרה דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לוקין עלابر היזוא דילפין לע"מ מבשר בשדה, ואין לוקין עלابر המודולל, וזאת דהוה רק אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה אין גופה, הלא לית להחכמים דק"ל כוותיהו, וכן השגת הראב"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד,

ועתה הט אንז' ושמע איך תפרטש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשחיטה עשוה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרה דבר בשדה Kata'a עללה, אלא משום דעתך לי יש לידיה לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה אמו, אפילו בחיזיר כמו בחוזיא ראשו לדלא מהני חזירה, כל שכבר נולד, וע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אם הولد כי הוה אבר מן החי, ואם הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפילו החיזיר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחתט את האם אין שום איסור, דהא לידה הוה, ואם יולד אח"כ הוה כשאר בהמה דעתמא, אלא דשחיטה גורמת, לעשות ניפול. ואיך קשי לך הרי אתה קרא דכל בהמה לאסור, הלא קרא להתир בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי לר"מ דקרו אתה להתир בט"ח, רק בן ח' חי או ב"ט מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בהמה תאכלו, לא הי היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשחיטה עשוה ניפול, וא"כ לר"מ באמות איכא באבר היזוא מלוקות, ומשום אבמה"ח או משום נבלה אליו החיזיר קודם שחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידיה לאברים, וכיון דאין כאן לידיה הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכشرת גם את האבר היזוא, כמו טומאה בקדשים בין טרפה דעתך בי' מלכות לטרפה דלית בי' מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצמן, טרפה תוכיח לדידיהו באמות היזאי, דטהר ומתריר איסור אבמה"ח, אבל אסור משום טרפה, כמו דטרפה נתהר בשחיטה מטומאה כן האי אבר. ור"מ דקאמר ע"ז האי גופה והאי לאו גופה, ג"כ לשיטת עצמן אמר כן, דבר המודולל גופה ואי לאו קרא דבר בשדה היה מותר למגורי, لكن שפיר נימא דלא חמיר מטרפה, משא"כ האי אבר היזוא לאו גופה דכילד דמי, ואין זה אבר דאמו אלא אבר דעובר שנולד. וכן שירת אמו עשוهو ניפול, וחכמים ס"ל דאיינו כילד רק כחוותך מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיון דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, לא יהיה חמור מעיקר איסור טרפה שהוא מלוקות, וא"פ"ה מהני השחיטה לטהר, מכש"כ איסור זה בא"ס שעיקר הטעם רק בرمץ, ופלפלו בדרשות הכתובים הנה והנה.

דעת הרחוב"ס ז"ל. ולעליל בראש פרkon בברותי דעת הרמב"ם ז"ל כשמלה, דס"ל דאיסור יצא לא תלי בשחיטה דה"ה בחיזיר נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשחיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאסור וזה א"א לפ"י מה דקי"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתרא ורבתא לו התורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבריו יוצא. ודלא בכ"מ שם שנחקר פשוטות לשון הרמב"ם, ורצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנטקתה לי הרי רוב לידות הכי הו, שמצויה ידו תחלה, ולא נחתת במקצת דהאי מלטה דרמב"ם רק בחיזיר את ידו ממשום דעתבטלת הלידה. עיין היטב לעיל אריכות הדברים בא.

וראה זה הפלא ופלא איך הראב"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ם מדויל ידי משתלים. ז"ל על הלכי הניל' „זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפלו החיזיר וחטכה אחר שחיטה לוקה משום בשער בשדה טריפה (זה ליתא ברמב"ם כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחתט את אמו וא"כ חתכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב' איסור טרפה והויל' איןו לוכה משום אבמה"ח דין שחיטה עשוה ניפול, ואם כל זה מה צורך הויל' ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומودה לדעתך חכמים דין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, א"א לאמר דשחיטה עשוה ניפול לטניין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרביין מטרפה, הלא מטרפה מרביין נמי אבר המודולל, ומה בין אבר היזוא לאבר המודולל, וכקושי הש"ס لكمון על ר"מ אליבא דרוי"ח וע"ז מתרכזין שם דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאינו גופה מגופה, וא"כ למה לוקין על אבר היזוא, ואבר המודולל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), והז"ל כתוב נמי בדברים האלה להצדיק את הרמב"ם, דס"ל אבר היזוא ואבר המודולל חד דינא אית להו לבעלי התוס' וודעטם, ומה מה קלוקו בין אבר מודולל לאבר היזוא, משומס ז"ל אבר היזוא לוקין עליו משום אבמה"ח, דכיוון דלאו בהמה היא ממילא השחיטה עשוה ניפול, דהינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא באיסור אבמה"ח. אלאadam החיזיר האבר קודם שחיטה הוו"א דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, בשדה דכל שיצא פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלעולם חשבין לי كالו הוא בחוץ, וזאת היא דרישה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחיזיר, נשאר עליו גם אחר חזרה מכח האי ילפota, וכן שירת מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דbabar המודולל מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דהאי קרא דכי יפול לענין טומאה כתוב, והומ"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחלקין בין איסור לטומאה, לאו קושי" הוא דמסתמא כל שחחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לאמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולאמר דמטמא נמי א"א דהא מקרה

כבר נפל, ובabar היוצאה לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה כדאמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל רק אמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעתו פרש דבר, אכן אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המודולל יש לנו קרא לטליה דכי יכול עד שיפול, ובabar היוצאה יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל מה שחווצה לה דוחה כיולד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א חלק בין איסור לטומאה, ע"כ לדידי'babar המודולל גם איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם بلا החזיר ואמו טרפה או בתאכילה מותר, ואי דרש כי יכול עד שיפול, א"כ אין לו קרא לאסור אשר המודולל, אלא קרא דובושר בשדה טרפה, וא"כ איך שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטת האם לא התירה הولد, אין כאן שחייטה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם שחייטה עשויה ניפול, אבל לשחיטה דבמה ז"ל איסור על האבר וניתר בשחיטת הولد, אין בו רק איסורה ולא מלכות, ואפיו לא החזיר ונשחתה אמו, אבל לעומת זאת החזיר וא"כ גולד, או שחתת את הטרפה או נתנבללה בשחיטה, לעולם אשר שיצא בין החזיר ובין לא החזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למיחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונasar למפרען, ובזה תראה דבמה דפלייגי הב"ח והש"ך והperf"ח בסימן י"ג,babar היוצא ואמו טרפה, הוא תלי בפלוגנת הרמב"ס ויתר הראשונים ז"ל. ובאשר כפי שהארתק, ועוד תראה לפניו בס"ד שתת הרמב"ס ז"ל הוא יותר מחוורות בסוגי' היא העיקר, ומילא אשר היוצא גם בטרפה או נתנבללה בשחיטה, אסור מן התורה ודוק' היטב בכל זה.

ע"ב ג' מאמי טומאת ביחסת' היא. כבר כתבנו לעלה, דבעבור חי אפיו בין ח' דוחה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהא כי ימות מן הבהמה כתיב, וכמו דיליכא משום טומאת נבללה כל זמן שטפרקסת, ה"ה דיליכא טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרקסת, דמקרה דכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומשום דשחיטה עשויה ניפול לר"מ אינו עושה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן קודם חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפיו בלי חתכו, אבל ע"כ הכוונה بلا חתכה והמתין עד שימות, וא"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג' כי הינו אחר מיתה דאייכא משום צער בעלי חיים לחותך אשר מעובר חי שלא לצורך האדם, והאיابر הרוי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעוברין שייך צעב"ח. וברישא דחתכו קודם שחיטה, וכן לעיל במבררת דקתי מתחך אשר אבר אחר משום דוחתם היא לצורך הבהמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחותךبعد שהولد חי משום צעב"ח.

ד' ע"ג ע"א גמר, ארשב"ל כמחלוקת בעבורין כך מחלוקת באברין, ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר דעובר, אבל באבר דבמה ד"ה שחיטה עשויה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דרי"ח,babar המודולל נמי שחיטה עשויה ניפול לא הבנייא ולא ידועنا מה הוא. דנヒו דרב"ח אליבא דרבנן, דהא ילי לי' תקנתה בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דבר המודולל מרביתן מקרא דבר בשדה טרפה, ואיך הי' חמור מטרפה גופה, דמוני שחיטה לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה עינה לפירכא דרבנן אם לטרפה מהני שחיטה למה לא תhani נמי לאבר המודולל וכאן אין להشب דזה גופה וזה לא גופה, דהא אבר המודולל נמי גופה. אלא דלא יוחנן י"ל דלאו מקרא דבר בשדה אסירין אבר המודולל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דאין מעליין ארוכה טומאות נבלות נמי ליטמא, ומפני לעולם דאין מעליין ארוכה והא דלא מטמא משום דכתיב כי יכול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנ' לחשב המודולל העומד ליפול ואני יכול להעלות ארוכה כלו נפל, ויהי' אבמה"ח מטמא בעודו בחבоро להבמה, אלא דגלי קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לעניין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

ע"ב ותוס' ד'ה Mai טעמא דרי' אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני אבר דבמה דmadorityא שרי' אף באכילה כדאמרין לקמן, דאיinch בכם אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ עיי, דכמו שגורו עליו חכמים איסור אכילה, טומאה נמי הו"ל למינזר, עכ"ל. תרוצס לא זכיתי להבין, הלא אפושי טומאה לא מפשין, וכן' לקמן נדקרו הרבה בחדושי, וחומר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרבנן"ס ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבהלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר"מ לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיון בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון אבר היוצא דהתורה אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בין אבר המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואת אבר המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, מה יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזו תורה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבראמת או מושום

מדרבנן, וכיוך יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצר קושי', והיא בעני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגות מלא הרועים מתהרים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצא ס"ל שחיטה עשו ניפה, ובאבר דבכמה אינה עשו ניפול, ובמבחן' של הניגונים, אני אומר שלא בעיון כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבן נמי יש חילוק גדול בין אבר היוצא לאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דבר האבר היוצא השחיטה עשו ייפול לעניין אכילה, ר"ל דאין השחיטה מועלת להתרה, ובאבר המודולדי מהני השחיטה אף להתרה, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק בין אבר המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיון בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון אבר היוצא דהתורה אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בין אבר המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואת אבר המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, מה יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזו תורה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, רק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבראמת או מושום

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תני לחלק בין נטרף למגורי מן הבבמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שיהי' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתא בעלמא, ודוק היט.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכוי, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בבהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא"כ פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחוטין, ודרשינו בהמה כבבמה, דין על פי שנחשב הولد כבבמה מ"מ שחיטת אמרו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא"כ נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנו נאמר דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבבמה גמורה בבהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בבהמה ולא בבהמה בבהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא"כ לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשחוטיט ידו למעי האם ושותטו. וא"כ נצמחה מהו לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז' ל' לקמן משום דעת' קרא להתר את וא"כ מותר, וא"כ לעניין זה נמי אי אמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בבהמה, שי' נצמחה מהני איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא"כ מותה אמו, דאי לאו קרא כלל בבהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז' בד' הא או דלמא אפילו לרבען, שכטב דמקש' ב' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע' כ' לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכין על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ הרמ"א בהגה סימן י'ג. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת amo מותר, ע' כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלב וגיזו דהא אם ניתר בשחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגיזו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק' דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא"כ אג' אמר דלא' מותר בשחיטת amo הותר החלב והגיז, והא כבר נאסר החלב והגיז בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى amo. אלא ודאי דלהאי דר' א' אר' לית לי' להאי אבעי', וס' לדכ' ע' לא מהני שחיטת עצמו בעודן בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשיטה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלא' מ' דלא היה מהני השחיטה נאסר עתה, ע' אויר העולם החלב והגיז, ולר' דמהני השחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דייסר,

אבל מה' ח' או משום נבלה זו את הי' עיקר יסוד פירושו של מהרש"א כאשר בארנו לעיל. ולעומת זה פירושים אין לו שחר במחכת'ה, דחץ מהה שאין דרכו של רשי' ז' לכתוב הלכות שאינם נוגעים לפירוש המאמר שעוסק בו, מה בעי רשי' להשמענו, דהא כאן בעל המימרא הוא רב, ורב דס' ל' יש לידי לאברים פשיטה דס' לדוקה עלابر היוצא, ובזה גם הרמב"ם מודה, דהא דפסק הרמב"ם דיןлокין הינו משום דפסק כבר פלוגתא דרב דין לידי לאברים וכן שבארנו לעיל בארכיות. ולא עוד אלא דרש' ז' לדפרש האי דין לוקה שאין בו איסור תורה כלל, ודאי דלא אctrיך לאשמעין דaber היוצא אינו כן והוא אסור מן התורה, דזה פשיטה דהא לרשי' ז' מל' מצד כל בבהמה תאכלו נאסר-aber היוצא, דין החיטה מורתה היוצאה ואפלו החזיר נמי מפשיות השקלא וטררי' דריש פרקון משמעו דהוא DAORIYTA, ואלו היה הרמב"ם מפרש כאן מחות פרוש מדרבנן ודאי לא הי' מצ' משוה איסור מודולל לאיסור יציא, מכל הלוי טעמי חזוריין, ונראין דברי מהרש"א בכוונות רשי' ודברי הגני גאנונים נדחין ודוק היט.

עוד ראייתי בהגנת הגאון מהר"ץ חיות כאן שהביא בשם הפר"ח סימן ס' ב' ראי' לדעת הרמב"ם, דהיינו איסור תורה באברים המודוללים, מהה שמברואר בתוספתא סוף ע' ז' דברים המודוללים אסורים לב' ג', וא"כ דלשראל אינם אסורים רק מדרבנן לב' ג' מאן אסריינו. ותמהני למה הביא ממוחך לחומו, ולא הביא גמורה מפורשת לעיל ז' לג' ע"א, דאסור לזמן עכו"ם אבנין מעיים והני ודאי רק אברים המודוללים נינחו ולא נפרדו למגמי הבהמה, דאפיילו הריה יש לה חבורים הרבה אחר שחיטתה הקנה (ועיין לעיל שם בדביבני) הרי דאיכא לב' ג' איסור אבמה"ח באברים המודוללים, אבל אמרו שם בטעה דמלטה משום דלעכו"ם בmittah תל'י מלטה, ומיתה עשו ניפול, ולישראל בשחיטה תל'י מלטה והשחיטה מכשרת גם את המודולל, אבל מה שיש מן העיון הוא דהא מלטה גופה דmittah עשה ניפול ג' כ' רק לשישראל נאמרה. ועיין בתשי' ק"ד הכת"ס ז' ל' יוז' דסימן י"ז דרצה לאמר כן, אבל באמת זה ליתא דין בעין דרצה לmittah דעושה ניפול, משום דכי יפול כתוב עד שיפול, ולקמן דף קכ' ע' ב' אמרינו דמסבירה הוה אמר'י כל שאין מעלה אווכה הוה כנפל כיו' שסופו ליפול אלא דדרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא דmittah עשה ניפול, וא"כ בב' ג' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה אווכה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקשי' ל' דבשר המודולל אוابر שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה לקמן ק' ב' ע'ב לאסור במה"ח, וכרי' ש' ס' וכן פסק הרמב"ם בפ"ה ממ' א' למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלא גבי לאו דאמבה"ח דאיכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, אמר' שפיר דגילה לנ' קרא לגב' טומאה עד שיפול, וה'ה לאיסור אבמה"ח הוה נבלה במקצת דהינו בכמה, דאם מהה כל בבהמה הוה נבלה, ואם מות אמר אחד קריין בי' כי ימות מן הבבמה, ולכן כמו באיסור נבלה בעין דוקאmittah למורה, אבל מסוכנת שר' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעין כי ימות למורה לא שיהי' לו קצת חיבור לחיות, אפילו עומד ליפול, אבל לגב' איסור דטרפה דברן מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין כי אסורה משום טרפה, ה'ה בטרפה מקצתה דהינו בשער מן החי, ע'ג' פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik שחתה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מת שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מתיר כל שנמצא אפלו בשעת שחתה אפשר דהיה חי, ור"ש זיל דלא חילך ר"מ בגין מת שחתה בהמה, וכشم"כ הראר"ש זיל דלא חילך ר"מ בגין מת קודם שחתה למת אחר שחתה, אלא בין מצאו חי למצאו מת, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחתת אמו, איך מתיר במצאו מת. וכן נפלאו דברי רש"י זיל בד"ה טעון שחתה, שכטב חדשים גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי. דזה ודאי ליתא, וכמו שכתב רש"י זיל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגיה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בעין אוירא דجيد וחלב, אעפ' שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם זמן דהולד סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחתית האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו וחוי, ולא פлаг אלא מהני שחתה תיל אחר שפתה הבטן אחר שחתת האם, אז לא מהני שחתה למפרע. ועיין בחידושי הרשב"א זיל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז זיל תירץ לישיב פרשי זיל, דכל דליקא שחתה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחתה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. וב униין לא הבנתינו מה חדיש לנו הרמב"ז זיל לישיב שיטת רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik שחתה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאך שהיה חי בשעת שחתה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחתות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י זיל חדשים לחוד גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מת אפלו לא נשחטה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחתה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לאמרין, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז זיל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מילני בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחתה עכ"פ שניתר בשחתה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחתה לדידי' לא מהני להתר הhalb, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ועכ"ם משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור halb. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דין מוכח מסוגי" דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור הhalb או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו כע' לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גם בגין ט' מות, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלא כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ועכ"כ צrik לא אמר דהא כתוב רש"י זיל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא דכתוב רש"י זיל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כhalb בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי" דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוק"ק היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחתה מהני שחתה אף לאابر היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari"z'l איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י זיל דיש במנינו שחתה בגין ט' חי, דאך על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחתה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחתת האם, ומכל מקום ד' סיינטינס אשר בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוציאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחתה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שישלם הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחתת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחתת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחתה ודוק"ק היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנימס וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז זיל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמוטר לאכול بلا שחתה, אין חלבו ודומו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik בדיקה, ר"ל שאין טרופות מPsiדינו, לפי שהוא אצלנו כשותען עכ"פ שהוא חי, והלכה כחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז זיל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך עכ"פ שחלבו וגידי אסורי לחיות חלבו וגידי נאסר ורק נימא דה"ה השחתה מהני אוירא להיות חלבו וגידי נאסר ורק נימא דה"ה טרופות הנמצא בו מזיק ב', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחתה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיינו שחתה מהני שחתה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחותה מקרי אין במנינו שחתה, וכמו במנינו שחתה כבנאי בדרכו פולשת פולשת בו. וסבירא אלימתא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות, אך מות בمعنى אמו ניתר ומכל"ש אם רק ניטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חיל הטרופות, הרי גרא זה חי, כיון דהיה כשותען, כך כוונת הרמב"ז זיל במה דכתב דהרי הוא אין במנינו שחתה, ומזה ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לו הא דבעי' אצלו שחתה והושיט ידו למעי בהמה וחתת בגין ט' חי, אך נאמר בגין ט' יש לו שחתה בمعنى אמו בלבד ר' הושע'י מותר, והוא קודם שמת היה בו דין שחתה לעצמו, וא"כ נהוג בו גם נבלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י זיל סיון י"ג אחריו במכח"ת לא דקדקו יפה בדברי הפה"מ אלו, וכתובו ממש"י דרמב"ז כאן דבהתפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחתה משום מראית העין, אבל טרופות אין פסול בו, והוא שיטת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז זיל בפיה"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מבוואר לכל ראה דלא דבר מחרפים ע"ג קרקע דטעון שחתה מדרבנן שנטרף אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחתת אמו, והיינו בלא הפריס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחתה כלל, וע"ז כתוב דאם נמצא בטרפה - ה"ינו מbasן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk כלל להשמעינו כיון דהם סברו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk רובה למימר טרופות לא שייך גבי', וטועמא דמלתא הוא כמו שבארנו ותימא על גאנז עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על לדלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמור כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאת בתה האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתה האם אלא בתה הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אישור חלב,uso"כ דחובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד אבל ט' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח אפילו בעבור מות חוביןابر היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, וכן בז' נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמבמה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מטה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב על אבר ממנה שאין עליו ציתبشر, ומטה במקצת חייב גם בגין על האבר ציתبشر.

אבל דרך ישכן אור בז' הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מוצאה עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח די לولد להיות כאמו, וכיון דאמו לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה"ה לולד, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות אח"כ, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד אח"כuso"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם כי אח"כ ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מואומה על האי ולד, וחכמים ס"ל כר"ע דהשחיטה מצוה מקרה דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפילו חי הولد חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בז' והדברים עמוקים ואמותיים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחיטה לאמו שי לר"מ מכל בבהמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הولد כשוחות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא בי' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידיים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הولد חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו, מ"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, א"כ ה"ה לענין חלב שנתlesh מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחשבו כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאת בתה האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתה האם אלא בתה הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אבל דאי קשה מה לי בגין ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אישור חלב,uso"כ דחובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד אבל ט' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח אפילו בעבור מות חוביןabr היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, וכן בז' נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמבמה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מטה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב על אבר ממנה שאין עליו ציתبشر, ומטה במקצת חייב גם בגין על האבר ציתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, זה הוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ומתחילה צrisk לידע אימתי מות אי קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תמהה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאין שחיטה מותרת לבנה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, שחיטה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין ע"פ שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך ענשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקסט יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באהה. והאי חלוקה עשוין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין ממה שריבבה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחדר, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקסט ע"פ שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל אבעי דר"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei פוסק האבעי לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי"י דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי דר"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, וע"כ ס"ל לרשי"י דהלהכתא כר"ע, משום דהוא מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דרישת רשי"ג ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקסט מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקסט דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטורה, וכאשר מפרש שם בטעמא דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא ע"ג דסופה למות לא, דאפייל בחרירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לישראל ובין לנח, ואין כאן אוכל איסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לבן נה, אבל אתה יכול שתהה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חייה ומותר לאכולו כלל ללא להמתין עד שימותו, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי דלא אפשר אי מקרי לגבי דגים איינו חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לגבני הני דשicity בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקסט, אבל גבי דגים דוקא מפרקסט ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבועי לי' היינו משום לכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקסט שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרעו מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"ז פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנית דשניתו בפירוש דמווציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממיila דלא פלייגי כלל דגס לריו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל היינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הרי"ג והרמב"ז ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמוותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרמב"ז ז"ל מפרש דר"י ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפייל לר"י לית לי' כרת בדם שליל,DDRISH DDM WCCL HICHI DL DCL HICHI DLITIA NAMI BDM HTMCHIT. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו שי' מי שי' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ז ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאינו ע"פ דאיון כאו نفس, אבל דם הראי להחיה نفس איכא ואיית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפייל בגין ח' דחלב מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ז ז"ל, מה דאותבי ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרעו ומוציא את דמו, דאי זהה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דר"י חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"י הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקיים בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, ע"כ דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתא בדם האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנית דמשמע דהא דקרו ומוסיא את דמו, והא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דהוא הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דاعיג דליקא כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדרש דם וככל דם וצ"ע ודוק היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו פדותה בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד' ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכוזו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגתב בש' וב"ה ור"ע המכרייע בש' ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'ל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלהה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאור. אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, כשאר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זאת לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דג' עג' ע"א, לא אם תהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיוון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא ايقا למביע' לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאoir העולם ואיסורapiro לר'ם, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מב"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' עכ"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאoir העולם דין בזה לידי מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאoir העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעלום חדשים לחוד משוו' לי לשור להיות חלבו אסור, מה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירוש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, כמו שפרשנו לדעת רשי', ולכן לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הורג את הנפש, מסוכנתה שר' באכילה וטרפה אסורה והורג את הגוסס חייב והורג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, דג טרפה איינו מקבל ט"א. ולכן מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפריכסת אינס מכבליין טומאת אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר'ח בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיית שלמה בכמהCi מחרסא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאת אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רצח דמקריג ברוא קטילא. אלא דמה דקוואר בגמי' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת יחשב לעניין רצח דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת יחשב לעניין רצח והן אמרת דאסיר אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרא דטרפה האמורה בקרא דהינו נתה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקריג אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי' לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל'ע מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר'ח לסתן, ולמה לא תתר בacobila. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacobila. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שחוט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שאחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמרת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לו ערע האב. עוד זאת את השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוף והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהינו באמו טרפה שי"ה צrisk שחייבת, והי' טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי אבותי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדק כל מודים בקהלות בן פקוועה ע"ג קרקע, ובין הא דאבי דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיקיך לדריש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןיו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, ושפריש ג"כ דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר"מ ס"ל דדי לולד להיותו אומו, ובאומו גופה בעין שותמות הבע"ח עי" השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנירחו דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, ועי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטהי בארוכה בפתיחה בעiker ג' דבעיין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצח'ר' למיל שלחוט אחר תאות אכילה לאכול מיד כי"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי' לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפיגי בתלש וכו', דלר"י' דאמיר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' לייא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפילו לא שחט אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתין כן מגמר', ודבורי הר"א' שעדי בلتמי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכייא להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם בא זה כמבעור למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר"ל דאמיר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו'ח בעין לפרש צד האבעי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו ל"ל, ודלא כמשמעי מפשיות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאליו, אלא כיון דלר"י' ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנvhו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתון שחייבת, מובואר ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ"מ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם הר"י קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי הוא טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התימא, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטהר באמשא, ומהיכי תייתי, וכי משום דבאי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי. וראיתי בדגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו"ז דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעד לא אסרו מושום מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטהר באנבלה, אס לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטהר באנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאת נבלה אית בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה' דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דהפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואס הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קריש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מת קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכינו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לאירועו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזע דעליל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קריש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג"ק קרען מה"ת, פליג עם מר זוטרא אליבא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין משום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסול לפסק, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל להליכם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מיותר בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחוט במעט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שסביראה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שה ונאמר להלן שה בפסק ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ נתקדשו במצוות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתת אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קרע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו שחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך ע"ש קאמר ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג"ק קרען, ליתא להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבוי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבוי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכל שבדינו דבשל תורה הלך אחר המחהיר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר. ולא עוד אלא אני אומר דהא דר' חנינא דאמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיתת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהנה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דה"ה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחוירו לאמר וניהו דבדף י"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אין אלא מפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיין בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במסוכן מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דלהכה קריש' בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע", שתמהה באמת איך פסקו הפסיקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץיך זהה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץיך. אבל לפי העתינו ייחא, דהא דלא קבלו הכלל דלהכה קריש' הינו דרך כלל בלי יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחmir, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולך רק האי דבן פקועה דהה מאה"ת לדעתו, ואיך נפסק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קריש' ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדאורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קריש' משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסוף דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נבון הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נבון הא דרא' דלא חש לדדרישה בבפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאיقا חש השחלפה אלא דהכא תמייה'ין שיאמרו גם שאר בהמה לא בעי שחיטה, וכן מוכחה לשון הרא'יש ושאר פוסקים. אבל הדבר תמורה בעני דמיהיכי תיתיב ניחוש שבשביל שיתרמי לעתים רוחקים שאחד ינחו או יכה על ראש בהמה ויאכל את בשרו, שיאמרו דבטלה הזביחה והותר הנבלה אחמהה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גוףן כמו בפסחים וצ"ע.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצד amo וכ"ו גם פירש דר' מרשריא ל"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכשיר דחויס כל סימן וסימן בח齊ו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הו שחיטה, אבל כאן הו כאלו ח齊ו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר' מש"כ בז'ה. ואני תמה מאיד עלי התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דאין כאן סימנים לחץ הولد הצריך שחיתה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שיאכל מאותו ולד בלא שחיטה מחייבים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זיתים כדי שישתחביב מלוקות, דמי יימר לנו דחק האב וחלק האם שווין הם בנסיבות, אלא ודאי דאין כאן תערובות בנסיבות, אלא באיכות, וממילא דאין כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כוי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוquin עלי, וא"כ למה לא תhani שחיתה להאי ולד דאיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמא ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומיקצתם אינם זבוחים, הדאי ולד בר' בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דלהאי בר' בפ"ע לא מהני שחיתה סימני כמו שהוא, ולכן הוכחה רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בו דכמו בשתיי' בנסיבות השחיטה נפסקת, כמו כן נפסקת בשתיי' בחיתות איכרות הסימנים. גם כוה שרצוי לחלק בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיידי נבלה, ולדעת התוס' גם להתיר איסור אבמה'ח כמו באמו, דחוינך אבל ממנה בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה'ח, הרי דגס הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחות בטרפה, עד שלא מעד מה נשר להתריר בולד טרפה ע"י שחיתת עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ממש'כ רשי' ז'ל דהתירא הוא דרב' רחמנא ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דאייך נאמר שחיתה המכשרת תקלקל יותר את הولد, מנicher האוסרת, ר"לadam נחר האם היא הولد ניתר בשחיתות עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שוב היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה הבא על בהמה מעלייה אנו מוכרכים לאמור כן, איך אפשר דהשחיטה של האם המכשרת תגרום איסור לבן בתה בדור שלישי. אבל מה שכתבו התוספות דא"כ הסוגי' דלעיל, דמהו לחוש

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהיא מפסקה. אלא דנראה דהרבמ"ס ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכפי הנראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי'DKRA, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דבר אמר כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלגי ר"א ומר זוטרא ביזוא דופן, והמשנה בבכורות לא מנה בכל אלו יוצא דופן, הרי דפודין בו. דומה דקמבעי' שם בנדמה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכלל כלאים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שחותט קמבעי' הרי הוא בכלל שחותט דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצא דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא זוטרא מה דעתך דילפת שהיא להעמידו, דומה פריך ר"א למר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא מה פפסח, הלא משנה שלמה היא דאין פודין בשחותה והרי האי בן פקועה נמי שחוט הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דהכי קפיריך לי', דבשלמה אם מפסח ממיעטין שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אינם ראיים לפסח אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאיןם בכלל שהוא וכמיש'כ הרמב"ס א"כ האי בן פקועה ניהו דחויט הוה, אבל מ"מ כיון דריהיט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגזי ז'ל שכtab, דר' אשי לא ידע מהיא ברייתא. והרבמ"ס ודאי לא סבר כן,adam ר"א לא ידעה איך פסק שם כר' אשי דפודין נגד הבריתא. ועכ"פ נבוק אני מאייד בפירוש הסוגי' וקשה לי מאי להכניס ברמב"ס כדעת רשי' ורמב"ג, דמטעם יוצא דופן דניין על בן פקועה, והוא לא הזכיר יוצא דופן בדבריו אלא בן פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצא דופן, וממשנה נלמד דביזיא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ס ז'ל, דמטעם שחותה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מידי ר"א אדר"א דס"ל דחכמים מדאורייתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרקע, דהא דלא פסק ר"א כרש"ש דמתיר גם בהפריס ע"ג קרען, היינו מושום דכיוון דבדאוריתא קמפלגי לא מלאו לבו לפסוק לקולא כרש"ש נגד החכמים, אבל כאן בפדיון הוי חושש לדריש' שלחחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכוון דריהיט ואיזל שה קריין בי', ומר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעטין לבן פקועה, ולפ"י ניחא מה שפסק הרמב"ס כר"א ע"פ דהסוגי' כמר זוטרא אזלה, כמו שכתבבו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דהבריתא מס'יעה למ"ר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא מושום דהוה כשחות ואליבא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון דזה גופה ספק הוא כדי הוא ר"א לסמווק עלי נגד הבריתא ודוק' היטב.

ועל"פ' יהי איך שי"ה בדורו כשם הוא דהרבמ"ס ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק שפוך זה מחפרשים כל פסקיו, וכל מה שהשmittot מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואון ספק אצלי שאילו זכה ה"ב' לזה ודאי היה פוסק הכרמב"ס עמוד ההוראה שהוא שקול אצל ה"ב' נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו הוי נחטו לעומק שיטת הרמב"ס ז'ל לא הוי חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדחוקים שמכרכחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בארנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחלילה לא יכול בגין פקועה שהפריס ע"ג קרקע ולא שחיתה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יצא לנו מזה דמה שהתריר הרמא' ז'ל בעוף השווה למota אפייל מעלה' לעחות על ראיו הוא לפי דעת הרמב"ס

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכחה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חזר ומתדבק לנוף ואיך לא תטרף בהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לקמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ס יאמרו' משמע דמייקר הדין מצ' קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ בהמה תהיה' מותרת, אלא ממשום שלא יאמרו מקשה לי' דהויל' דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מдолדל וכן סופו להעלות ארוכחה לעניין טרפות בהמה ודאי חשבין לי' כנפל, דחובור כל דחו צזה ודאי אינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ' אנו צרכיכם לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר' לעו משום אמרה דבריות קאמר, אלא כונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין יאמרו' אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אשיש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ז י"ל סוביר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חזר להחשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זו דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחויות. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ז כתוב ויז"ל,, וא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה המミיתה) ותירץ חולין והוא זה ומהשוכנת שראי' ע"כ, והנה בריש פרק אלו טרפות כבר תמהתי על הנני טרפיות דנייקב או לקתה גרע מניטל, וכן לרמב"ז דכל מקום דקתני ניטל טרפה אבל חסר מתולדה כשרה, דצ"ל בכל הנני דיוטר כאיב לה האיל' לקותה מאלו ניטל כלו או חסר מתולדה, איך מיטרף משום האי כאב אף שסופו למות הלא מסוכנת נמי סופה למותות וכשרה, וטרפה שאני דמחסרא אבר מבואר לעיל בסוגי' דמסוכנת ל"ז ע"א, ומעטה כל שאם ניטל האי אבר או נברא חסר יכול הבע"ח לחיות בלבדו הרי אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, א"כ Mai הוה אם עתה דלא ניטל אלא ניקב או נלקה דכאייב ל' טפי עד דסופו למות, ס"כ אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, אלא כמסוכנת אוأكلת סם המוות דכשרה. וקושי' זו קשה לכל הנסיבות, ולאו דוקא לשיטת הרמב"ז אלא דכינוי דהרשב"א כאן מביא ומשתמש בסברא זו, דכל שאין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו אין כאן דרישת טרפה, אפיו התחללה החולי המミיתה פועלתה, א"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בביבה"ז והיא תמייה עצומה ולית נגר ונגר דיפרקיינה.

רש"י וכלישנא קמא דבר עבדין ולחומרא וכו' ולקמן פסק הלכתא הци אפיו בנשבר העצם וכשכ' נחתך לגמרי עכ"ל, והרא"ש ז"ל הקשה דמאי ראי' איכה מהאי נשבר העצם דלמא בעצם הקולית למعلיה מארכובה עליונה מיירי, ולדעתינו נראה דכוונת רש"י ז"ל בזה, דכפי הנראה תלי' פלוגנתא זו דרב וועליא, בהאי פלוגנתא דבר שמואל דלקמן, דהא דלא ניחא ל' לעילא לפרש ארכובה בארכובה הנכרת עם הראש, משום דקשי' ל' וכן שניטל צוה"ג כמו שהקשה עולא לר"י, ומה דמתרצה ל', תנא רקובה בא צוה"ג וצוה"ג بلا רקובה, לא ניחא לה משום דנחתכו קתני, ומה נראה דאית ל' כשםואל דנחתכו לגמרי משמעו אבל רב לשיטתי' הלא נחתכו לאו דוקא כמשכ' התוספות לקמן ד"ה ואם לאו, ומעטה כיון דין פסקין لكمנו כרב מסתבר דגם כאן הלכתא כוותי', והרי לא קשה למה קתני תרתי נחתכו רגילה וניטל צוה"ג ודוק

לזרעו ולחלבו של אבר היוצא חיה' שלא כהרכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהרכתא, אבל זאת התיימה הכריחה את הרמב"ז ז"ל לסבור דברابر היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפי שביארנו בס הני דין דר' מישריא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הלכתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע נ יתר בשחיתות האם, אבל אין לית לנו זאת אלא קר' מישריא דאמר דיןנו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עיי' שחיטה מה"ת, וכייל' בחכמים כמו שכתבתתי לעמלה בארכיות בס"ד.

תוס' ז"ה דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר ממשום דrostot הزاد וכוי', כבר הבאתה לעיל דנושאי כל' הרמב"ז כתבו דין זה ממשי' דרמב"ז בפיהם"ש, והוחתוי זהה ליתא, דהרמב"ז בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מן הבطن ובובור שהותר בשחיתות אמו עיי'ש. ולפי מה שהוחתוי דדעת הרמב"ז דהפריס ע"ג קרקע טעון שחיטה מן התורה, ודאי דלא מצי להביא האי דינא דליתא אלא לדעת יתר הראשוני, דסבירו להו דכללו עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה ניחר בשחיתות אמו, ושחיתתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון חזורי, וצריך לאמר דלא מיריע הכא דעתאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א ז"ל בחודשו לדעת מקצת הראשונים.

ד"ג ע"ז ע"א משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ז בפירוש המשניות זה לשונו: וזכור הדין זה בפרק הזה מחמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבר כמו שנאמר בעובר שחיתות אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר אייכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחיתתו מתרתו כמו באבר היוצא מן העובר. דהא דשחיתתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שיד' לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגמרי קאמר, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכינוי דמקרי בהכי אבר המдолדל שאין שחיתתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקום שבועה אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דלמעלה מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשמואל דס"ל דגס למעלה מארכובה רק האבר אסרו אבל בהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, למיטה מארכובה, כי הדין דסיפא השיך לכך אין לו התקשרות עם הדין דרישא. אלא דיוטר אני תמה בשיטת שמואל, דאי אפשר לומר דבכמה מהיה' מותרת. דכינוי דקותני מותניין דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחיתתו מתרתו, מה בין זה לחתק לגמרי, דהרי אמרו לקמן כך' ע"ב דאין מעלה ארוכה והוא ל' לטמאocabמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהרי כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר בשדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

כלענ"ד נכון.

ד"ה ע"ז ע"א גمرا א"ל ר"פ לרבע, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"מ"ט ע"ב ד"ר"פ השיב לרבע כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר אישור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכתבדרבא מספקא לי עי"ש. והלב אר' כתוב דלא הוועיל כלום דוגם בספוקא אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחdisk, והקושי' ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבע נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן נטה כמי שחייב ר' זל דיליכא מפושך בקרא אלא דינדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכא' ועיין נמי מה שכתבתית בפתחהanza דלדעת הרמב"ם באמת אנו לוכה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מידי אי רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה משום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דוגם לאינך פוסקים דלית להא דרמב"ם, י"ל דרבא לשיטתו אייל דס"ל טרפה חייה כידוע, וכבר כתבתת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה איין כרא ר' רק שעשה דלהבדיל בין החיה הנאכלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי לבשמה"ח כמו שמבוואר בירושלמי ריש פרק כל שעיה וכגדתרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דחסה התורה על ממון של ישראל ועיין כתיב ק"ז זל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את הבהמה ומוצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הוא ניתר בשחיטת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיili, ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השלי', ועיין בראש יוסף שכ' דבשין ריבוי דכל שללי' משום דאיתנה בכל בבהמה, ולכוא' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דומול בבהמה ילפין היתר לווד ולכון גם בחותך מעובר שבמיעי' מותר באכילה ומהיכי' תיתני נאסר השלי', ואפילו אי מבהמה בבל' ילי', מ"מ אין סברא למעט שללי' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי ניתר, אבל העני הוא כך לפען"ד דבלי' ריבוי שללי' לא הוה שמעין להתיירא

הדרן על' פרק בהמד המקשה

פרק אותו ואת בנו

שהוא לצורך גמור למנתנייהו, גם בפני הבית לא הוה תנא כלל, והיה סומך על הסברא ושכל הישר שלא נתעה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרוג אלא בפני הבית הוה מפני שאם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דעתוג בפרה אדומה וכדומה ולכון קמהדר למצוא לכל חלקה שייה' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינו בכל הני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחתת האי תנא לשנות כל הני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעינן למילך מקרה, לוזה דיקיך רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקודשיןDACטריך למילך מקרה וכו' אבל לא כתובDACטריך למינקティינהו דין כאן צורך גמור אלא צורך כל דחו ודוק'.

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נהוג וכו' בחולין ובמקודשין, כתוב רשי' ז"ל משום דבלי למימר בחולין ובמקודשין DACטריך למילך מקרה CIDLPEIN, תנא נמי בארץ ובחו"ל דלאDACטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' DACטריך דוגם בפני הבית וללא בפני הבית לצורך הוא, וכמבוואר בריש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ודברי רשי' ז"ל מזוקקים לצריך כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדבור הסמוך בפני הבית DACטריך בתרא מפרש למה נקטינהו. אלא דהענין מבואר דראי הי"א דלא לנרג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN בד"ה אי מה דמש"ה לא צריך קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נתעה בסברא, וא"כ די להפיקע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ' ליכא בכל הני איזו מהם

תבוננה לדינה, לדעת התוס' ורש"י ז"ל איכא מלוקות באבר היוצא אפילו החזיר, אלא דריש"י בעבר מט איכא נבלה ולא אבמה"ח, ומ"מ בשניהם טהורם מטומאה כרביה, גם בעבר מתפליגי, ולדעת התוס' לעולם הוא לוכה משום אבמה"ח, משום דכابر מן הבמה דניין לי. ולעומת זה יש קולא לדעת שניהם בעבר כי וה חזיר ונולד אח"כ כולם שחיטת האם, אין זה באבר חי וטומאה נו陶ה לאבר החזיר ואמו טרפה או איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם ללא החזיר ואמו טרפה או נתnable בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטת הولد, שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטת האם לא התירה הولد, אין כאן לשחיטה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ס ז"ל באבר היוצא לעולם שחיטה עשויה ניפול, ואב לבת הרמב"ס ז"ל או שחתט את הטרפה או אין בו רק איסורה ולא מלוקות, ואפילו לא החזיר ואפיו לא החזיר ונשחתה אמו, אבל לעומת זאת החזיר אח"כ גנו, אבל לשחיטת האם לא שחתט את הטרפה או נתnable בשחיטה, לעולם אבר שיצא בין החזיר ובין לא החזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למיחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונasar למפרען, ובזה תראה דבמה דפלייגי הב"ח והש"ך והperf"ח בסימן י"ג, באבר היוצא ואמו טרפה, הוא תלי בפלוגנת הרמב"ס יותר הרשאונים ז"ל. ובאשר כפי שהראתק, ועוד תראה לפניו בס"ד שתת הרמב"ס ז"ל הוא יותר מחוורת בסוגי"ה היא העיקר, ומילא באבר היוצא גם בטרפה או נתnable בשחיטה, אסור מן התורה ודוק"ק היטב בכל זה.

ע"ב גמ' אמר טומאת ביחס"ת היא. כבר כתבעו למעלה, דבעבור חי אפילו בין ח' דהוה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהה כי ימות מן הבמה כתיב, וכמו דיליכא משום טומאת נבלה כל זמן שטפרקסת, ה"ה דיליכא טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרקסת, דמקרה דכי ימוש מן הבמה אנו לדין טומאות אבמה"ח, משום דשחיטה עשויה ניפול לר"מ אינו עושה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן קודם חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפילו בלי חתכו, אבל ע"כ הכוונה بلا חתכה והמתין עד שימות, וא"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג'כ' הינו אחר מיתה דaicא משום צער בעלי חיים לחותך אבר מעובר חי שלא לצורך האדם, והאי אבר הרוי הוא איסור באכילה, ואולי גם בעוברין שייך צעב"ח. וברישא דחתכו קודם שחיטתה, וכן לעיל במבררת דקתי מתחך אבר אחר משום דהותם היא לצורך הבמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאיסור לחותךبعد שהولد חי משום צעב"ח.

ד"ה ע"ג ע"א גמר', ארשב"ל כמחלוקת בעוברין כד' מחלוקת באברין, ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר דעובר, אבל באבר דבמה ד' שחיטתה עשויה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד' אליבא דרי"ח, דבאבר המודולל נמי שחיטתה עשויה ניפול לא הבנייא ולא ידועنا מה הוא. דנヒו דרב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי' תקנתה בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצימות איסור דבר המודולל מרביתן מקרא דבר בשדה טרפה, ואיך הי' חמור מטרפה גופה, דמוני שחיטת לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה עינה לפירכא דרבנן אם לטרפה מהני שחיטתה למה לא תhani נמי לאבר המודולל וכאן אין להшиб דזה גופה וזה לא גופה, דהה אבר המודולל נמי גופה. אלא דלא יוחנן י"ל דלאו מקרא דבר בשדה אסירין אבר המודולל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דאין מעליין ארוכה טומאות נבלות נמי ליטמא, ומשיין לעולם דאין מעליין ארוכה והא דלא מטמא משום דכתיב כי יפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנ' לחשב המודולל העומד ליפול ואני יכול להעלות ארוכה כלו נפל, ויהי אבמה"ח מטמא בעודו בחבורי לבמה, אלא דגלי קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לעניין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

כבר נפל, ובabar היוצאה לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה כדאמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל רק אמר דפלייגי זה כמו זה, לא ידעתו פרש דבר, אכן אפשר דפלייגי זה כמו זה, דבאבר המודולל יש לנו קרא לאברה דכי יפול עד שיפול, ובabar היוצאה יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל מה שחוצה לה דהוה כילוד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א חלק בין איסור לטומאה, ע"כ לדידי' באבר המודולל גם איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם ללא החזיר ואמו טרפה או בתאכילה מותר, ואי דרש כי יפול עד שיפול, וא"כ אין לו קרא לאסור אבר המודולל, אלא קרא דובשר בשדה טרפה, וא"כ איך מטמא ויהי חמור מטרפה, ואי מסברא ידע דבבב המודולל אסור ומטמא, ולא דריש כי יפול עד שיפול, וככס"ד דגמרא לקמן דף קכ"ז, מניל' לר"ל דחכים פלייגי על ר"מ זה, דהה מדבריו משמע דמחדר טעמא פלייגי זה כמו זה, וזה ליתא דכאן אין הטעם משום דשחיטה עשויה ניפול, גם לפניהם השחיטה מטמא משום שעומד לפול נפל דמי. ולא עוד אלא דר"ל א"א לאמר כלל, דר"מ הי' באבר המודולל מטמא בעודו בחבורי ומשום דהוה ניפול, דהה ר"ל הוא דאמר לעיל דף ל"ב ע"ב ד' שחיטת את הקנה, הריהה כמו כן דמנחא בדיקולא דמי, ע"כ ס"ל לר"ל דידי' כאבר המודולל מכח החיבור שיש לה להגוף, דאל"כ איך תהי הריהה ניתרת בסימן אחד והסימן השני לגבי הריהה לאו כלום הוא, כמו דאמרו לעיל דף כ' וכי מטה עומד ומולק, וע"כ צ"ל דמשום דבוקה במקצת ולהכי מהני שחיטתה, וא"כ ע"כ ס"ל לר"ל דבבאבר המודולל נמי מהני שחיטתה ואיך אמר כאן ר"ל, דר"מ באבר המודולל אסור וטמא דמי' שנטול חשוב נפל ומטמא משום אבמה"ח, ותקשי איך מהני שחיטת סימן שני להתריך את הריהה, ולאמר דהרייהה נתרת באמות ע"י סימן אחד ואפיו אס נפסק לגמרי ואינו מעורבה בהמה כשרה הריהה, ואפיו אס לא ישחטו יותר זה דבר זו ולא שמענו מעולם מי שישבו כו, וועין לעיל בסוגי' שם דהראש יוסף ז"ל שבז' זה) וא"כ ע"כ דר"ל גם על באבר המודולל מהני שחיטתה ואנו אסור אלא מצד בשד' טרפה אי דאוריתא לרמב"ס, אי מדרבנן לשאר הראשונים. אבל טומאה מאן דכר שמי, וא"כ החמי' קיימות ועומdet לר"ל לשיטו, ס"ל דע' שחיטת הקנה הריהה צמאן דמנחא בדיקולא הזה, איך מציא אמר דר"מ אין לאבר המודולל שחיטתה. וצ"ל דבאמת הדבר בי' מהאי דהכא לאחר שזכה לאמר שחיטתה, וא"כ ע"ב ובהמה שכתבת' שם בס"ד ודוק"ק היטב.

ע"ז שם גמר', אל' לא אס טהר שחיטת טרפה אותה ואת האבר המודולל שבה, דב' שוגפה וכו', הנה כפי שהעלתי לפקמן דף ע"ה שחיטת טרפה אינו מסקן איסור אבמה"ח אין הכוונה כאן עלابر המודולל בהמה טרפה, אלא קרי שחיטת טרפה אס בהמה נטרפה או אס האבר נטרף, כי גם באבר המודולל קרו טרפה, וזה ניחה לדעת הרמב"ס דאייכא באבר המודולל איסור טרפה דאוריתא, אבל לתוס' האי אבר דמודולל בה בל"ה אין לו פירוש, דכיוון דעתך באכילה ע"י שחיטתה, איך שיק' כאן טומאה כלל והוא ראי' גדולה לשיטת הרמב"ס, ותוס' לקמן נדקרו הרבה בזה וועין בדברים שאחר זה.

ע"ב ותוס' ד"ה Mai טעמא דר"י אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני אבר דבמה דמדאוריתא שרי אף באכילה כדאמרין לפקמן, דין בהם אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ עיי, דכמו שגורו עלי' חכמים איסור אכילה, טומאה נמי הו"ל למינזר, עכ"ל. תרוצם לא זכית להבן, הלא אפויו טומאה לא מפשין, וכן' לקמן דזה החת"ס ז"ל בחידושי, יותר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרבנן"ס ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבהלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר' מ' לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיון בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון אבר היוצא דהתורה אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בין אבר המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לפקן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואת אבר המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כאמור ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, لما יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזו תורה איך נתקחו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, ולכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבראמת או מושום

מדרבנן, ואיך יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצר קושי', והיא בעני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגות מלא הרועים מתחמיים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצא ס"ל שחיטה עשו ניפה, ובאבר דבכמה אינה עשו ניפול, ובמבחן' של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיין כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבן נמי יש חילוק גדול בין אבר היוצא לאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דבר האבר היוצא השחיטה עשו ייפול לעניין אכילה, ר"ל דאין השחיטה מועלת להתרה, ובאבר המודולדי מהני השחיטה אף להתרה, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק בין אבר המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיון בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון אבר היוצא דהתורה אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הולד להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בין אבר המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לפקן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואת אבר המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כאמור ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, لما יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזו תורה איך נתקחו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, רק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, ולכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבראמת או מושום

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבבמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שיהי' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתה בעלמא, ודוק היט.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכ'ו, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בבהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא'כ' פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחוטין, ודרשינו בהמה כבבמה, דין על פי שנחשב הولد כבבמה מ"מ שחיטת אמרו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא'כ' נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמרו. ומה שמכריכי אותנו נאמר דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כישיא, דבבמה גמורה בבהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בבהמה ולא בבהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא'כ' לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשחוטיט ידו למעי האם ושותטו. וא'כ' נצמחה מהו לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז' ל' לקמן משום דעת' קרא להתר את וא'כ' מותר, וא'כ' לעניין זה נמי אי נאמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בבהמה, שי' נצמחה מהני איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא'כ' מותה אמרו, דאי לאו קרא דכל בבהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז'ל בד' הא או דלמא אפילו לרבען, שכתב דמכתש'כ' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בהיה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע'כ' לאמר דבראו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכינו על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ' הרמ"א בהגה סימן י'ג'. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת אמרו מותר, ע'כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלבו וגידו דהא אם ניתר בשחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגידו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק'ו דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא'כ' איך קאמר דלא' מותר בשחיטת אמרו הותר החלב והגיד, והא כבר נאסר החלב והgid בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى אמרו. אלא ודאי דלהאי דר' א'ר'א לית לי' להאי אבעי', וס' לד'כ' ע' לא מהני שחיטת עצמו בעודן בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשחתה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלא' מ' דלא היה מהני השחיטה נשאר עתה, ע'י אויר העולם החלב והגיד, ולר' דמהני השחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דייסר,

אבל מה דקשי' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה لكمן ק'ב ע'ב לאיסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממש'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלמא גבי לאו דאמבה'ח דאייכא קרא לגבי טומאה, דכי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא דמיתה ישנה ניפול, וא'כ' בב' ג' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שיש ניפול, וא'כ' בעי קרא דמיתה שעלה ארוכה הוה כנפל כיו' שסופו ליפול אלא דדרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא דמיתה שעלה ארוכה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקשי' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה لكمן ק'ב ע'ב לאיסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממש'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלמא גבי לאו דאמבה'ח דאייכא קרא לגבי טומאה, דכי יפול עד שיפול, וא'כ' שפיר דגילהلن קרא לגבי טומאה עד שיפול, וה'ה לאיסור אבמה'ח הוה נבלה במקצת דהינו בכמה, דאם מחה כל הבבמה הוה נבלה, ואם מות אבר אחד קריינן בי' כי ימות מן הבבמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעין דוקא מיתה למגורי, אבל מסוכנתה שרי' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעין כדי ימות למגורי ולא שי'ilo לו קצת חיבור לחיות, אפילו עומד ליפול, אבל לגבי איסור דטרפה דברן מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין ח' איסורה משום טרפה, ה'ה בטירפה מקצתה דהינו בשר מן החי, ע'פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik שחתה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מת שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מותיר כל שנמצא אפלו בשעת שחתה אפשר דהיה חי, ור"ש זיל דלא חילך ר"מ בין מת שחתה בהמה, וכشم"כ הראר"ש זיל דלא חילך ר"מ בין מת קודם שחתה למת אחר שחתה, אלא בין מצאו חי למצאו מת, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחתת אמו, איך מותיר למצאו מת. וכן נפלאו דברי רש"י זיל בד"ה טעון שחתה, שכטב חדשים גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי. דזה ודאי ליתא, וכמו שכתב רש"י זיל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגיה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בעין אוירא דجيد וחלב, אעפ' שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם זמן דהולד סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחתית האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו וחוי, ולא פлаг אלא מהני שחתה תיל אחר שפתה הבטן אחר שחתית האם, אז לא מהני שחתה למפרע. ועיין בחידושי הרשב"א זיל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז זיל תירץ לישיב פרשי זיל, דכל דליקא שחתה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחתה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. וב униין לא הבנתינו מה חדיש לנו הרמב"ז זיל לישיב שיטת רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik שחתה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאך שהיה חי בשעת שחתה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחתות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י זיל חדשים לחוד גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מת אפלו לא נשחטה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחתה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לגרמי, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז זיל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מליini בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלה וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחתה עכ"פ שנתר בשחתה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחתה לדידי' לא מהני להתייר החלב, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ועכ"ם משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור חלב. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפולוג, דין מוכח מסוני" דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור החלב או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו כע' לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גם בגין ט' מות, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלא כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ועכ"כ צrik לא אמר דהא כתוב רש"י זיל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא דכתוב רש"י זיל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כחלב בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי" דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוק"ק היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחתה מהני שחתה אף לאابر היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari"z'l איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י זיל דיש במנינו שחתה בגין ט' חי, דאך על גב דפlogenתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחתה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחתת האם, ומכל מקום ד' סימנים אכשר בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוציאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחתה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שיישלם הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחתת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחתת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחתה ודוק"ק היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שניהם וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז זיל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמותר לאכול بلا שחתה, אין חלבו ודמו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik בדיקה, ר"ל שאין טרופות מPsiDTON, לפי שהוא אצלנו כשותען עכ"פ שהוא חי, והלכה כחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז זיל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך עכ"פ שחלבו וגידי אסורי לדעת הרמב"ז כמו שהקדמים, הרי גם זמן דהה השחתה מהני אוירא להיות חלבו וגידי נאסר ורק נימא דהה טרופות הנמצוא בו מזיק בי, ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחתה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טما אין בו טרופות, משום דאיינו שחתה מהני שחתה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחותה מקרי אין במנינו שחתה, ומפני שחתה כמבואר לעיל טרופות פולשת בו. וסבירא אלימתא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות, אך מות בمعنى אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חי חל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהה שחתה כשותען הרמב"ז זיל במה דכתב דהרי הוא אין במנינו שחתה, ומזה ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לו הא דבעי' אצלו שחתה בהושיט ידו למעי בהמה ושחט בגין ט' חי, אך נאמר בגין ט' יש לו שחתה בمعنى אמו בלבד ר' הושע'י א"כ יש במנינו שחתה מקרי, ושפיר היה נטרף בمعنى אמו גם ללא אוירא, דזה הכלל כל שיש לו שחתה טרופות פולש בו, וזה וכ"ש דnableות פולשת בו ואיך בגין ט' מות לכ"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחתה לעצמו, וא"כ נהוג בו גם נבלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י זיל סימן יג אחריו במכח"ת לא דקדקו יפה בדברי הפה"מ אלו, וכתבו ממש"י דרמב"ז כאן דההפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחתה משום מראית העין, אבל טרופות אין פולש בו, והוא שחתת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז זיל בפיה"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מבואר לכל רואה דלא דבר מהפריס ע"ג קרקע דטעון שחתה מדרבנן שנטרכ אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שנינר בשחתת אמו, והיינו ללא הפריס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחתה כלל, וע"ז כתוב דאם נמצא בטרפה - הינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk כלל להשמעינו כיון דהס ברו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk רובה למימר טרופות לא שיק' גבי', וטעמא דמלתא הוא כמו שבארנו ותימא על גאניג עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על לדלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמור כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דברי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, דאמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, וכן אולו"ל דדרבנה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין הא יוצאת בתר האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין לה בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אישור חלב,uso"כ דחובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד,oso"כ בגין ט' חי דאליו נולד אבל ט' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח אפילו בעבור מות חוביןابر היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול' נבלה, וכן ביו נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמבמה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מטה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב על אבר ממנה שאין עליו ציתبشر, ומטה במקצת חייב גם באין על האבר ציתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מוצאה עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרי הוא אבמה"ח,oso"כ בשליל בט"ח די לولد להיות כאמו, וכיון דאמו לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה"ה לولد, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות אח"כ, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד אח"כuso"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם כי אח"כ ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מואומה על האי ולד, וחכמים ס"ל כר"ע דהשחיטה מצוה מקרה דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה,oso"כ אפילו חי הولد חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואמותיים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחיטה לאמו שי לר"מ מכל בבהמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הולד כשוחות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא נפל שלא כלו לו חדשיו, בג"כ ליכא בי' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטתו" דס"ל יש לידיים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת,adam הולד חי היה אבמה"ח, ואם מות הזה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו,oso"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת,oso"כ ה"ה לענין חלב שנתlesh מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, דאמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחובו כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, וכן אולו"ל דדרבנה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין הא יוצאת בתר האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין לה בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אבל דאי קשה מה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אישור חלב,uso"כ דחובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד,oso"כ בגין ט' חי דאליו נולד אבל ט' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח אפילו בעבור מות חוביןabr היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול' נבלה, וכן ביו נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמבמה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מטה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב על אבר ממנה שאין עליו ציתبشر, ומטה במקצת חייב גם באין על האבר ציתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, דהוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תמהה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאי שחיטה מותרת לבנה, "ל' דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין ע"פ שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך ענשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקסט יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באה. והאי חלוקה עושין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין ממה שריבבה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחידש, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקסט ע"פ שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל אבעי דר"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei פוסק האבעי לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש בראש"י דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי דר"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, וע"כ ס"ל לרשי"ד דהלהcta כר"ע, משום דהוא מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דרישת רשי"ג ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקסט מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקסט דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאה ונכרי בטורה, וכאשר מופרש שם בטума דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא ע"ג דסופה למות לא, דאפייל בנהירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לישראל ובין לנח, ואין כאן אוכל איסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לבן נה, אלא אתה יכול שתהה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חייה ומותר לאכולו כלל ללא להמתין עד שימות, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי דלא אפשר אי מקרי לגבי דגים איןוי חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לגבני הנישיכי בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקסט, אבל גבי דגים דוקא מפרקסט ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןוי חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתת אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבועי לי' היינו משום לכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןוי חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקסט שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרעו מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"ז פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנית דשנינו בפירוש דמווציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממי לא פלייגי כלל דגס לריו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל הינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הרי"ג והרמב"ז ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמוותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרמב"ז ז"ל מפרש דר"י ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפייל לר"י לית לי' כרת בדם שליל,DDRISH DDM WCCL HICHI DL DCL HICHI DLITIA NAMI BDM HTMCHIT. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו שי' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ז ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאינו ע"פ דאי' כאו نفس, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואיית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפייל בגין ח' דחלב מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ז ז"ל, מה דאותבי ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרעו ומוציא את דמו, דאי הוה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דר"י חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"י זהה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקיים בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, ע"כ דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתא בדם האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנית דמשמע דהא דקרווע ומוציא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דקרווע הא מתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דצעיג דליך כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדריש דם וככל דם וצ"ע ודוק היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו מהו לפדות בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד' ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכודו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגתב בש' וב"ה ור"ע המכרייע בש' ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'יל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלהמה לא תהני שחיטת האם על הولد להתריר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאור. אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, כשאר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זו את לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דף ע"ג ע"א, לא אם תהרעה שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיוון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתריר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת עלابر המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תונס' בד"ה לדבריו המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאויר העולם ואיסורapiro לר' מ"מ, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל' חלב מ"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' ע"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאויר העולם דין בזה מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאויר העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעלום חדשים לחוד משוו' לי לשור להיות חלבו אסור, מה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירוש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, וכך שפרשנו לדעת רשי', ולכן לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הרוג את הנפש, מסוכנת שר' באכילה וטרפה אסורה והרוג את הגוסס חייב והרוג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, אבל גוסס מכבלי ט"א. ולכן מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאת אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר' ר' בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיית שלמה בכמהCi מחרסא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאת אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רוצה דמקרי גברא קטילא. אלא דמה דקאמר בגמי' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת לעניין רוצה דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת לעניין שחיטה והן אמרת דאסיר אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הכי איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרה דטרפה האמורה בקרה דההילו נטלה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקרי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתריר את הولد, כיון דכל'ע מהני לטהר מידיו נבלה, כדאמר ר' ר' להקמן, ולמה לא תתריר באכילה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר באכילה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שוחט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתריר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' קע וטעון שחייבת פשיטה שחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לזרע האב. עוד זאת השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בקופץ והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהיא'נו באמו טרפה שהיה' צrisk שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבוי, דבמעי אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד וד"ק היטוב.

להתגדר בו.

דקהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דחא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדק מלבדים במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש ע"ג קרקע, ובין הא דאבי דהכל מלבדים במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש שלא במקומו, דהיא'נו באמו טרפה שהראם"ם ז"ל ע"ג' קע עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיק' לדרש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, ושפריש ג'כ' דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר'ם ס"ל דדי לולד להיות אמרו, ובאמו גופה בעין שמותה הע"ת עי' השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנראה דמפרכסת מותרת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדלעיל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, עי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטיני בארוכה בפתיחה בעiker ג' דבעין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצ'ר' למ' שלחות אחר תאوت אכילה לאכול מיד כמו יפ"ת עי"ש. אבל כל שלא פעלת השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפיו בנסיבות מטה אח"כ ולא הוה אוירא כל מחייבים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבוי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפלייגי בתשל' וכו', דלא' דאמר חדשים גרמו הינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' ליכא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מטה אפיו לא שחט אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתין כן מגמר', ודבורי הר"א שעדין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא הלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם בסזה כמבעואר למלعلا.

שם בסוף הדיבור, ואפיו לר"ל דאמר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבמעי אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא' כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו'ח בעין לפריש צד האבוי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו לר"ל, ודלא' כמשמעי מפשיות לשון התוס', דהאי צד האבוי' לר"י מובן מאליו, אלא כיון דלר"י ה' צריכין לפריש צד האבוי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעי' אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנヒו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבוי, דבמעי אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד וד"ק היטוב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואם מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא במעי בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעואר ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מטה אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה' ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ'ם בפ"ב מהלכ' אבה' ט הל"ז כתוב בשם הר' קורוקס ז"ל, דחא דכ' הרמב"ם שם ואם מטה קודם שיפוריס ע"ג קרקע הר' הוא טהור, שחייבת אמו מטהרטו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התמיा, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מטה מטהר במשא, ומהכי תמי, וכי משום דבאי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי'. וראיתי בדגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו'ז' דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדייעבד לא אסרו מושם מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטהר במשא, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטהר במשא. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאות נבלת אית ב' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה' דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דבפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואם הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קרש"ש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מות קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסורابر היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארשר נראה דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לארעו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסורابر היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזל דעליל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוו דטעון שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשמעתתא דהaca דלית הלכתא קרש"ש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג' קראקע דהה מ"מ זוטרא אליבא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתן שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתן שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דבעי שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסול לפסק, עיין בחודשי הרשב"א זל דהקהה בשם הרמב"ן זל להלכה, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מינאי דופן בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחותם במעט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראה מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שמביאה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שהה מפסק ולא בטרפה ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ ונתקדשו במצבות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתת אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו שחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מות אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך קראקע ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג' קראקע, ליתה להאי דינה כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומארש זכינו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכל שבדיננו דבשל תורה הלך אחר המחייב, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר. ולא עוד אלא אני אומר דהה דר' חנינא דאמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהקה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיטתה בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דהה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחוירו לאמר ואני אונדו דב"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אני אלא מפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיין בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במוסוכן מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דלהקה קרש"ש בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע", שתמהה באמת איך פסקו הופקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטתה בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהה דלא קבלו הכלל דלהקה קרש"ש הינו דר' כלא בלי' יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחמיר, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולר רק האי דבן פקועה דהה מות"ת לדעתו, ואיך נפסק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קרש"ש, ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדאורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהקה קרש"ש משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר זכינו זהה, לייא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

בריאותו מכל וכל, ורובה המבוקה זה אמור בכה וזה בכה, ותמצית דבון דהה שפיר מץ' מכסה ע"ג גיריה, שנית הלא דם היה שנותר בדם בהמה הרי לנו לפקן פ"ז ע"א במתניתו דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חיבר לכטוט, והש"ס לא הביא האי ברייטה אלא להוכיח מה דעפר למטה איינו מעכוב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא איןנו נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיבר בסיסו אם שפק דם בהמה על דם היה וכעפ"פ מיד ספיקא לא נפקא דשמא אכן מדם החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדם שאינו דשנופל על הארץ ומתפרק מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשוטו לי להאי תנא דדם שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשיטתה סתמא איכא שהי"י מיעוט - עומד כולם למעלה ומכתה את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנותר בדם הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חם ממש טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים חמוץ קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתח"ס. אמנם החת"ס אדרבה הראשונים קסמייך דגש בלי בלילה ביד אמרין כלוח יש בילה, וכבר עמד בהזע על דבריו הטו"ז בפרט"ג שם עי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייטה דהא לח איןנו חזץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבות לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדם בין לח ובין בשחוצץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חוצצין יבשין חוצצין, וחדא מנינו דם, וממשני הא דסבירך הא דלא סבירך, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדם שאני משאר משקין וטעם אמר מאש"כ, דבדם איכא ממשות הרבה ודרכו להסתברך וכיון דעתם דלח בלח איןו חזץ הוא מושום יש בילה, ובדים לא שיק' טעם זה רק בעודו כלל. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרש"י ז"ל לפקן פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעינן הדם נבל בעperf דכיון דהקפידה תורה על כסוי עperf דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שי"ה רק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואין נבל עם דם שלמטה הימנו מעכוב הכסוי בעperf דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעperf רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי היא מין במינו איןו חזץ, אבל לפ"ז ז"ל רק מ"ב"מ איןו חזץ שיק' רק במקומות שעדרב צריך שי"ה מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו איןו מעכוב מלהיות נקרה מונח עליון, אבל כאן דבמי נבל בעperf איך יתקשר ע"י מ"ב"מ איןו חזץ, סכ"ס איןו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק ע"י חזץ מכסוי גם בלילה בעperf ודוק היטב.

שוב ראתני דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולכין אחר הרוב, וכתו שמתוס' דלא דמי להא דתנן הדין והחלב לחין אין חוצצין דהכא כיון דלי יש בו חלב עד רבו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמיח אגבא דיניין הרי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק'ק.

עוד שם בגמר' דא"ר זира כל הרاوي לבילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכבר רק בקדושים, וכמ"ש'כ התוס' מנהות ל"א ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באור היטב דרך בהיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הריטב"ז ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו לפרש בקרא קרא קטטא, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י ש בר פלוגתי" דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואיז הוותם בהמה חייב בכסי, אליו דaicא יפותא אחרין לפטרה, וכדרבא لكمן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוהג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה ממש קאמו, ולא כתני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרש כז, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"יש, דalgo לר"יש ודאי דהוה כתני ואינו נוהג בבהמה, לדידי" מכך הרא גם בהמה היה חייב בכסי, דחיה דכתיב משום דודיבר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד לפקן.

עוד שם במשנה במזומנים ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלפקן בשלוח הkon אצטריך כתני נמי הכא. והקשו בתוס' דא"כ למה לא תני לי נמי באידך פרkon אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הוו"א דוקא באינו מזומן נקט לי במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדיבר הכתוב בהוה כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאיןנו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכסי, והוא דכתיב היה משום דבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנה ולכך מוכחה דבר נושא לא קתני אלא משום דברך שה"ק כתני נמי הכי ע"ג דבר נשמע, והוא דלא כתני בשאר פרקי, משום דברכל הני לא צריך כלל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני ונוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמור, דא"ר זира השוחט צרייך שיתן עperf למטה ועperf למעלה, שנאמר ושפך את דמו וכסחו בעperf, עperf לא נאמר אלא בעperf וכו', ופרש"י ז"ל עperf למטה ולא על קרכע קשה. ריצה לשולול בהזע פי התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה ז"ל ב' הפירושים. ולפע"ד ב' דעתו אלו תלויים בפירוש דברי ר' זира דלפי פשטות הדברים דרש ר' הא בעperf דבעינן שייכסו ממלטה וממלעה בעperf לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק ע"י גיראה אלא דא"כ חסר בקרא הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכסחו בעperf, וכיון דלא כתיב הכי, אנו דנין לאפשר לקיים וכסחו בעperf ע"י שיתן תקופה עperf על הארץ לשיזמין בפה העperf דלמטה דמעיקר המצואה הוא שיעיטוף בעperf לאחר ששפך אלא אדם הזמן עperf דלמטה בתחלת דיבך. אבל יש לפреш דר"ז דרש האי בעperf אשלפנוי נמי והוא כלו כתיב ושפך את דמו בעperf וכסחו בעperf, דגש השפיכה תה' לתוך עperf, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עperf תחוות לשוחט לתוכו, מקיים בזה קרא דכתיב ושפך את דמו בעperf ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשוני, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשוני לא צורך כלל כמובן. ולעל דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשם מזכיר במאמרו משום דאיןנו עיקר מקומו. אלא דבשו"ע י"ד סימן כ"ח עושה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד לפקן.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלה עperf לעבוד כסוי, מי לא תני ריב"י אומר שחתת חיה וא"כ בהמה פטור מלכסות, בהמה וא"כ חייה חייב לכיסות הפסוקים הראשוני השמייטו האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתנה לי אוור גдол אויר בהיר בשחקים. הדנה מתחלט הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו ואח"כ יסחוט בעפר אבל לא ישחוט בכלל ויסחוט בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתומם כאשר יתבונן בדבריו הקדושים. א") דמתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה בדבריו הקדושים. ב") דקאמר לשון זהгалו לא דבר עד הנה מצאות כסוי כלל. ור"ז דקאמר דכל הוא משום דמדבר מכל המוצה וקאמר דחשוט צrisk שייתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מכך נו陶ן עפר תחוות למיטה ועפר תחוות לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צrisk האמנה בפה, הרי דהטור מביא ממש מירמא דר"ז אלא דלא אמר השותט צrisk שייתן וכו', משום דהוא כבר עסק בדיון דחייב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכו' הא חדא. ג") דקדק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צrisk שייתן" ובעפר לעמלה כתוב "ואח"כ יסחוט בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ל דעביד הци כדי להוציא האי עפר למצות בבליה וכו', מה בעי הכא, לפע"ד נראה דגס התם בהא דביבה נמי הפירוש כן, כיון דהתורה אמרה בollowה דמליצה בעין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משום שאינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינה דהקפידה תורה שלא להביא מנהה יותר מס' עשרונים, دمشום דא"א לבול למה יפסל כיוון דאי בבלילה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל hei שהביא התויס' כמו ושמע אשה דמעטן חרש, אין הטעם משום דבעינן ראיו לשמע כד שנוכל לקיים ושמע איש, אלא דמהא דושמע אישא אנו מוכחים לדבורה תורה מאיש שאינו חרש, אבל החרש אינו יכול להפר מאיזה טעם נסתור מתנו. אלא שהתוס' כא"ז דבעינן עכ"פ ראיו ואני בעניי לא אבין האי סברא מה היא, יצ"ע.

ובגוף הענין דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פליגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. וב униי יפלא מאי דאיך השמייט רבנו הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי חלק המוצה ולא הזקירותו אפילו ברמז רמאי, אם לא במה דקתי דאיו נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מציא ליתן עפר למיטה. ועיין בימות ל"ז ע"א אמר ר"א אפשר דאיתא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיון דידיינו של ר"ל הוא מעיקרי דיני ליצחא, א"א שלא יהיו נזכר ונרמז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייע עי"ש. ועוד דהדרישה דר"ז גופא נראה כעין אסמכתא. אכן יכתב וכשהו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל בסה תבא אחורי ב"ית השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפיו אם נאמר כמש"כ לעמלה דהאי בעפר קאי אלפלפני ושפק את דמו בעפר, אין להזאור דרישה גמורה והכרחית כموון לכל מבין לשון והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפק יסחה, ובמה שפק יסחה, שלא יסנהו ברגלו דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה גם להיפק קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדבר של טעם שהוא נראה לחכמים משום סיג וגדר או משום נמוס וד"א ואסמכותו אקריא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לחז"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתוך עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רבינו הרמב"ס ז"ל, כדרכי תמיד אولي מתווך דקזוק לשונו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלהה, וכאשר ביןותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטעמא משום דמיחה ועופות טהורין אין מספר קמיiri במתניתן, ואין מסתבר כלל במקדשון סתם דהכא מיiri רך מתרומים ובנ"י". ותדע דברי הש"ס על הקושי וליגרר ולכסי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ג. אבל הכא במה עסקיים בקדשי בדה"ב, וקשה איך קאמרו סתם לא במקדשון אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במקדשון הוליל, אלא ודאי משום דחיה ועוף כמעט כולם אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינו חורדים וב"י לא חש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אשיש ס"ל קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכלל פטור ננהו, ומדרשה דושפק וכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה דמחוסר פדיי". אלא דלפ"ז נתחשו ז"ל מהו ליל מר בר"א לחידש דרשה דמה חי" אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל דלא שייך כסוי משום האי דרשה גופה דפטר בקדשי בדה"ב דמחוסר פדיי פטור נמי בקדשי מזבח דמחוסר גיריה. ותרצו דלא ס"ל למր בר ר' אשיש רך מוחסර פדיי דהוא מעשה רביה ובעי בי"ד וכחן. אבל מוחסר גיריה דהוא מעשה כד לא, ובמחכ"ת תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כותבין במחובר לקרקע וטועמא משום דוכתב ונתן כתיב ולא שי"י מוחסר תלישה, עי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרקו, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין חלisha לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מר בר"א נאיד מהאי טעמא דלעיל דמחוסר גיריה, משום דס"ל דכל עופר למטה איינו אלא מדרבן, ומהטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתה בעלמא ודוק"ק היטב.

ד"ה פ"ז ז"א מצד בר"א אמר, אמר קרא היה או עוף, וכו', הנה הדרשה נראה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעיך דכל דרישות כאלה לא באו אלא לחזק סברותם או קבלתם של רובתוינו חכמי התלמוד ז"ל, ועicker הטעםDKDISIM פטורין מכסייו הוא דעתן כסוי הדם שייך לאיסור הדם כאשר הארכיך הרמב"ן ז"ל עה"ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הווא, ואני נתתי לכם לכפר על המזבח, ותמצית דבריו ש הוא כי בkowski התיר הש"ית אכילת בשר בכל, והרי עד נח נאסר ובניהם אחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' הנחירה) והתיר לו רך גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי און לבעל נפש לאכול נפש, רך נתן הדם לזרוק על המזבח שיבא נפש וכיכפר על הנפש. ואח"כ בא החוו עלי כסיה עכ"פ הדם, כי גנאי שיאינם באים לכפר ולא יהי יכסה עכ"פ הדם, והוא לאדם שימית בע"ח להאנטו ורק בkowski התירו לו, וכן יכסה הוא לאדם ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום עכ"פ דם. ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום ובמדבר הכל היי קרבנות וגם אח"כ על הרוב בן היה עי"ש. והנה מש"כ במדבר לא היה בהמה נשחתות לחולין נרו דין זאת אלא לר' ישמעאל דברת תאوة אחרש להס. אבל לר"ע הלא הותר להם לאחר, מ"מ מסתבר דלא היו נחרין אלא מביאין מהם קרבנות, ומיש"כ וגם אח"כ על הרוב יצוה, עע"פ שאח"כ הותר להם לזבוח חולין משום ריחוק מקום מ"מ ייל דרוב שחיתות היו לגובה, כי כל מועות מע"ש היו אוכליין מהם שלמים כבמנחות פ"ב ע"א, ואכילת בשר חולין רחקה התורה מבואר אכן במאמריהם הבאים לדמיך תורה ד"א שלא יכול אדם בשר רק מתוך הרחבות גבול ותאות יתרה. וכך בבהמה לא עבי כסיה"ד אף בשוחות לחולין, אבל בעוף ניהו דבקדשים עצמן ודאי מסתבר דכל שנעשה מצתו ונזרק דמו על קיר המזבח, דלא שייך בי' מצות כייסוי. אבל בחולין כיון דרך מועטין קרבני לגובה אין האי מועוט קדשים יכול לגרור הרוב שאינו קדוש לפטור מכסיוי ובפרט שעופות אין מספר מן הטהורות שאין במנים כלל לגובה ועל סברא זו בונה הדרש של מר בר"א דמה היה אינה קדוש אף עוף אינו קדוש ר"ל דמה היה דעתך צ"ל

ועתה אבינו דעת הרמב"ם ז"ל דהוא ז"ל בשום אופן לא רצה לקבל האי דרשאה גמורה רק לאסמכתה, מטעם דהדרשה בעצמה חותם האסמכתה אליה וככ"ל, וגם משום שלא נזכר בשום משנה וברייתא האי חלק המזכה מעפר למטה, והיתכן ששכח התנא להשמיינו חידוש דין זה, שנדרש מדקודק קל בקרה, ולכך ס"ל לרמב"ם דין בזה משום מצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכוסות דם הנשפך מחייה ועוף בעפר ומדרך הדם הנשפך על הארץ שוחרל למרחוק ובפרט אם הקרקע קשה ומדרונו קצת. וזה הכספי קשה מאי צריך לילך כל אותו הדרך ולכוסות דם הנחל, ולכן מסתמא ישחוות השוחט לתוך כל או גומה כדי שי"י הדם נמוס אחד כדי לכסותו בנקל, אבל בזה הלא יש חשך לעכו"ם מבואר לעיל בפ"ב במשנה וגמרה וכדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, ולכן אמרו ז"ל דהשוחט צריך שתינתן עפר למטה שע"י כן יעדם הדם במקומות אחד ולא יצטרך לשוחט לתוך כל או גומה ואסמכתו אקררא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחוות לתוך הכליה היה או עוף הצריכים כסוי. אולי הש"ס קודם דמסיק בטמא דקדשים אין בהם חיוב כסוי, להא דמר בר ר' אשיש דמה היה אינה קדשים וכי והיה מבקש למצאות טעם למה במקדשין לא, מכח הא דר"ז ע"כ היה סובר דהוא מעיקר מצאות כסוי, ליתן עפר למטה ומון התורה, ואני זאת אלא ס"ד בגمرا. אבל אחר שמסיק להאמת ואשר תראה לפניו דהוא עיקר הטעם דלא בעי כסוי בקדשים, שב לא צרכיהם אנו למימר ר"ז דארוייתא קאמר, ומושום מצות כסוי כל, ורבך דרך אסמכתה הוא, ולמען לא ישחוות בכל להקל עליו הכספי, צו לחת עפר למטה,כנ"ל בדורו ואמות בדעת רבנו הרמב"ם ז"ל, ומילא דיפה כתוב ה"כ"מ שם דמימה שכטב הרמב"ם אבל לא ישחוות בכל כי כסחה בעפר, נראה דסובר דלא בעי הזמןה בפה דזה ודאי אמת, אבל לא מטעם אחד, שהחותס' לא עלתה על דעתם דהאי עפר למטה לאו משום מצות כסוי קבוע, משא"כ דעתו של הרמב"ם ז"ל דין בזה משום מצות כסוי כל, ורבך דרך אסמכתה נדרש כך.

ו דע דבריצה דף ז' ע"ב דהביבא הש"ס נמי הא דר"ז פירוש רש"י ז"ל פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא דבעפר משמע שהדם טמון ונבל בעפר קודם הכספי, ור' ל' וכסהו כשהם כבב נבל בעפר, והוא פלא דא"כ עפר למלعلا היכן כתיבא דאפשר לשחות במקומות דרשי ז"ל פירש פעם כך תראה, כי הילופוא הלווע שעפר למטה הוא דחוקה בקרה בדרך אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עפר למטה ועפר למעללה ברכבת המכאמר, ובספחו והוא יתור ממש לא צורך דרכי הילל אר"ז ושפק את דמו ונסהו בעפר עפר לא נאמר אלא בעפר מלמד וכו' ומידתחילה בדיון צריך שתינתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונ הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקררא וזה רמז הג� לדעתינו.

ועוד אריך הכרח גמור לפרש קרמ"ם ז"ל דמר בר ר' אשיש עכ"ב דס"ל דהאי עפר למטה איינו אלא דרבנן וקרא אסמכתה. דהנה האחרונים ז"ל כתבו דלמר בר ר' אשיש דודאי אית לי דגס קדשי בדק הבית לא עבי כסוי, עכ"ב דאית לי לילופוא דלעיל דושפק יכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה שמחוסר שפיקחה פדיי וכסוי, דלא"כ הלא היה מצי לחיות קדוש קדשות בדה"ב ויפה כתבו בא דניריו דרש"י ז"ל מפרש במתניתן אבל לא במקדשין חטא ועולת העוף, אין זה אלא לעומת מה דס"ד בגמר' דהטעם משום דלא מצי ליתן עפר למטה זה לא שייך רק בקדשי מזבח. אבל לפי המסקנה פשיטה דכיוון דמקדשין סתמא קטני, כולל

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זכר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנasar להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשענין מהאי היתר זיבחה אישור נירה שוב גם חייה ועוף בכל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נסורה הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נסורה השחיטה גם עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחירה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ השפכו כמים (עיין בהגנות הרמב"ש ז"ל דע"כ אקררא דבפ' כי ריחיב "את גבולך קאי) כדי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו במצוות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומילקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו במצוות שחיטה על כל בע"ח נפטרים מכסוי בכלל.

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ז ז"ל בטעם פטור כסוי דבHEMA משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסיו לא שמעין פטור בהמת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דדיין הכתוב בהוא כי יצוד וכ"ל, ואי מקרה דעת הארץ תשפכו כמים הלא נתחש לפטור מכסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו במצוות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, וממילא וכי יצד דמייר כטבת בהמה לא"א להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא אזדו לדעת י' ישמעאל, דברש בבר וצאן אסור להם במדבר, רק בעלי מומין אשתי ושבחיטה אז מצין למימר וכי יצד דכתוב משום דדיין הכתוב בהוא וכמש"כ בריש פרkon וזה ברור שימוש בצהרים. וכיוון שזקינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נהוג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נהוג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואינו לומר דלאפוקי מהאי מינאה וכמש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדota ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אצטריך טובה לשענין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו במצוות שחיטה גם בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ז ז"ל דגム לר"ע לא היה דרכן לנחו במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דבר הכתוב בהוא ובאמת גם בהמת חולין שנחר היה חיוב בכיסוי, ושוב עתה שנצטו על האזיפה, נאמר על הארץ תשפכו כמים לפטור מכסוי בכולם, لكن קתני ונוהג בחיה ועוף ודוק' הייב כי הדברים ברורים ואמתים לאמתת של תורה תליית'.

עוד שם גמ' על הארץ תשפכו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמנ, דעפר למטה ציוו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למה לי הקישא למים הר' מהא דעת הארץ תשפכו ולא בעפר תחוח מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכשה וכקושית הש"ס לעיל, זה אינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למטה, דהרי לעיל ל"יא ע"א דפרק עיל רבעא דבדיק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עופא בהדי דפרה, והא בעי עפר למטה ולא מצא שינוי אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבתולה מצוה שישחוות לתוך עפר תחוח, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכו כמים לא רצ סתם אינו עפר תחוח, וזה הערה נכונה לפ"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי משום דאיתקסם דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאיין היקש למחזה ויהי

דמחלק הקרה בין חייה לבHEMA במצות כסוי, משום דבHEMA על הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעתו קדוש נמי פטור מכסוי, וא"ת א"כ כמו בהמה דפרטתו ולא חלקת בין קדוש ובין איינו קדוש כיון דמיינם קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלק בה, ר"ל דכל חיות דמיינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוך הרוב עופות דאיין במינם קדוש, וזה יותר מסתבר שבהן שאין קרבין אחר מיעוט הנקרבין ודוק' היבט.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לרבע קייל חייה בכלל בהמה לסייענים, אםא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה השואל והו רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשר תאוא איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר מומין שהוא מה הוא מילא דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנחו וקרא דושפק את דמו מנחירה דבר וcmbואר לעיל דף י"ז ע"א, דהאי קרא לר"ע נחירה קאמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבHEMA נמי מיררי, אלא ודאי דהאי חיה דוקא חיה, כי בהמה גם במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפי מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ז ז"ל דגム לר"ע רוב בהמות היי נקרבין, א"כ גם לר"ע יש לשאול דלמא גם בהמה חייב בכיסוי, והוא דכתיב כי יצוד ציד חיה, משום דדיין הכתוב בהוא, דלא היי נוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טובה דלמר בר"א והוא העיקר וכמש"כ לעלה, דרך מדרשת דמה היא אינה קדוש ידעין דאיין מצות כסיה"ז נהוג בקדשים, וא"כ אם נימא דבHEMA בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, והוא גם בהמת קדשים חייב בכספי אחר זריקת הדם, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כיון דכתיב איך נפרשו, דחו לא שייך לאמר דבר הכתוב בהוא, כיון דגム בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפ"ד דלא נוהג כסיה"ז בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפיילו בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל דנווהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה קדשים, ומכם"ש כאן דלא כתיב בענינה קדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דמצות כסיה"ז נהוג במוקדשין ג"ב, וכולל כל מיני בע"ח למזה פרט חייה ועוף כלל והול"ל סתמא, איש אשר יספק דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חייה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהאי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצוד ציד חיה ועוף דדבר בהוא, וכמש"כ הרמב"ז ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומילא דגム רבעא אסמכתא ועלות העוף פטורין וכמש"כ הרמב"ז ז"ל שם טעה רבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדומו נזרק על המזבח ומכפר לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מיעיטה בהמה מכסוי בהמה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי' יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, ובחולין היי נחרין ואוכלין כשאר עכו"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקיון, וכסבירת הריצב"א בתוס' שבועות כ"ד על השחיטה עצמה, וכאשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עיי'ש וכאשר נכנסו לארץ נתחדרה להם מצוה חדשה לשוחות גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

שדרכו להיות מזומנים, וזאת לא כתני במתניתו, ודוק היטב.

עוד שם גمراה ת"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדזה חורה ד"א וכי עין מה שכתבנו זהה בפתחה עיקר א' עי"ש היטב.

תוס' ד"ה וליפרקיינו ולכיסינו תמיוא וכו' ויל' דחכי פריך כיון שסופו לפדותו וכו', א"כ לכיסינו ואפילו קודם פדי' ואפילו לא יפדם לבסוף היה שחייב ראי' כמו שחיטת קדשים לר'ש וכו', והקשו האחרונים זל' דא"כ מה אמר לבסוף דפטור מכסי מושום ומחוסר פדי' והוא גם بلا פדי' חייב בכסי כל שעומד לפדות ותרצוי דמל מוקם מקרי מחוסר פדי'. וכמ"כ התוס' לעיל דף פ' ע"ב ד"ה דכל כמה, דזוקא לעניין לשווין ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים היה צורך, אבל לשווין שחיתה ראוי משום דברוך דמי' ועוד מדין מאליהן כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע לא. ואני אומר במחכ"ת לא כוונויפה בזה דתנות קאו התוס' אליבא דר'ש דס"ל שחיתה שאינה ראוייה לא שמה שחיתה, ע"כ שפיר כחבו דכל שלא נזוק אך ע"פ דעומד לזרוק, עדין ששא"ר מקרי וכן נמי לעניין כסוי לר'ש כל שמחוסר פדי' עדין ששא"ר היה ופטור מכסי, אבל תנא דמתניתין ניהו דעתך לי' קר'ש בכתה"ד לשא"ר פטור מכסי, אבל לא מטעמי' דס"ל לשא"ר לא שמה שחיתה, דהרי תנא דידי' לעניין ששא"ר באוא"ב שנה ר"מ בלשון המכימים דס"ל לשא"ר שמה שחיתה, אך בכתה"ד דכתיב אשר יاقل דרש דבעינן ראי' לאכילה, וא"כ כל שיש במצבות שיה' ראוי לאכילה ע"י פדי' אשר יاقل קרין בי' כמו ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, דasher יاقل משמעו דכל שאפשר לבושא בידי אכילה, וא' משום ששא"ר הלא אכן קר'מ ס"ל דשם שחיתה ולכן דעת התוס' קשה להולמה וצע"ג.

תוס' ד"ה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר'ר שמעי' דשחט בה שנים או רוב שנים הינו דזוקא ישראל בטמאו ונכרי בטהורה וכו', אבל הכא דבשחיטה זו משתרי באכילה לאו בני העמדה והערכה נהגו עכ'ל, וא"ג דגס בהאי שחיתה לא משתרי באכילה דהרי אסור מצד איסור קדשים, מ"מ הר' אישור אבמה"ח אשרי בשחיטה, וא"כ דחשובה כתמה כן כתבו האחרונים זל', אלא דפי מה שבארנו בפתחה עיקר ב' כל ששא"ר דלאו מצוה היא אינה מתרח אחר אבמה"ח והוא כמו נהירה במדבר דאיתנה מתרת רק איסור וטומאת נבלה א"כ ליתא האי סברא דעתיא דמ"מ חשובה כתמה אדרבה כדי חשובה גם לעניין איסור אבמה"ח, מ"מ יש לקיים שיטת הר'ר שמעי' בשנאמר דהכא אם אמרת דהוה חי ובכלל העמדה והערכה, ממילא תה' השחיטה כשבה דעלמא המחרת אישור אבמה"ח, ושוב חשובה כתמה ואיך נערכה, והוה כמו שכתבו החוס' בפסחים כ"ה ע"ב ד"ה עליה זכר ודוק.

עוד שם אמר ר' נחמן כגון לנוין ואוכליון, בב"ק דף ע"ב ע"א קאמר ר"ג לא אכילה היום בשרא בתורה. ופרש"י זל', ולא דקדקי ביתך בדבר, ומשמעו דרגיל היה בשרא דתורה בכל יום, וכגד אמר הכא דאן לנוין ואוכליון, והתוס' שם פירשו דלאו דזוקא אלא שרווי בתענית היה, ואולי גם התוס' על האי גמר' קסמכו דכיוון אמר ר"ג דאן לנוין ואוכליון א"כ למה באמת לא אכל בשרא דתורה, דא"א לאמר דהיה כללה פרותה מכיסו, כיון דמסתמא היו לנוין לו, אלא ודאי יושב בתענית היה דלוי זאת היה אוכל בשרא דתורה בכל יום.

שם ע"ב גמורא לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש וכיסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם תלויים בו והוא תלוי במ"ש אמר וה' העולם עכ'ל בפשיותו י"ל דשפוע שמקבל האדם מושחת' צריך לחשב תמיד אויל איינו ראוי לכך ע"כ יאכל וישתה פחות ממה שיש לו אבל יلبש ויכסה ממה

כמים ממש גם לעניין טבילה, אטמהה, והרי תראה דכמה פעמים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשין דם מותר בהנהה כמים, ודמ' מכשיר כמים פסחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעתה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שיך בכעין, זאת איין היקש למחלוקת, דורחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך לדם, אין זאת איין היקש למחלוקת, דלאו אלא לכלקז. ולא עוד אלא דקשה לי לשנא דגמר' דקאמר דלמא אשר משקין אבל דם דקاري מים לא, איך אקרי כאן דם מים, הלא רק שפיקת דם איתתקש לשפיקת מים, ולא דם מישפק ור'ל כמו מי שופך מים על הארץ איינו צריך לכשות, כך מי שופך דם על הארץ, אין בו מצות כסוי וצע"ג.

עוד שם גمراה ת"ר אשר יצוד, אין לי אלא אשר יצוד, נצדין ועומדין מאליהן כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואני דרכו לצורך אבל צפורים דדרבן לצורך אפילו אם נצדין ועומדין, לא עלה על הרמב"ם זל' ומישדרכו להיות נצד חיב גם בניצוד ועומד, אבל אתה למעט אווזין ותרנגולין דאין דרכן להיות נצדין והם פטרוני אבל אם ארעו שנצדדים דמה"ט גופא דבר הכתוב בהוה מעתים הני אין דרכן להיות נצדין, ולכן דרש ציד מ"מ דכל שאפשר להיות נצד בכל כסוי, ומAMILא גם אווזין ותרנגולים בכל כסוי, ובין נצדין עתה ובין נתגלו בבית דכי' יצד דבר הכתוב בהוה, ומשום חיות ורrob עופות שדריכם להיות נצדדים נקט לה, ולא למעט אתה - וכן נראה ממה דלא מצין הש"ס המשנה במזומנים ובשאיינו מזומנים ועליו ליתנא האי ח"ר כדרכו תמיד לצין המשנה ולפרשה ע"י הברייתא שמנורש בה הדרשה מקרא. ועוד ראי' לזה דהרי בפרק שלוח הקון כתני במשנה, איזה שאינו מזומן כגון אווזין ותרנגולין שקנו בפרדס, הרי דחשוב אווזין ותרנגולין בשקנו בפרדס לאינו מזומן, ואיך כתני הכא כגון אווזין ותרנגולין למזומן, אלא דהכא ממיין שדרכו להיות מזומן משתייע, והותם בקנו בפרדס בכתב במזומן מירי ולכארו' י"ל דבזה מתישב פרשי' במשנה נכתב דכתוב במזומן ושאינו מזומן דנקט מושם האי דשלוח הקון, ותמהו התוס' עליו דרא איצטריך כי היכי דלא ניכא כי יצד דזוקא בשאיינו מזומן, ולשי הנ"ל ניחא דהא בר'ריה' לא דבר כלל מזומן ושאינו מזומן, דידעין מושם דכי' יצד דבר הכתוב בהוה, אלא רצה לשול שלא מעט מין שאין דרכו לצוד והוא כמיין אווזין ותרנגולים - ומה מאי מתישבים בזה דברי הרמב"ם זל' שכותב בפ"ד הלכ' ב' זל' לא ניחא דהא בר'ריה' לא עוף דכתוב בהוה, אלא אמר אשר יצד אלא כהה"ד נהוג במזומן ושאינו מזומן, לא נאמר אשר יצד אלא כהה"ד דזה כתוס', אלא דקמתמה מהה' עכ'ל. וכ' עליו הלח' זל' דזה כתוס', אלא כתוב בפ"ד הלח' זל' דזה כתוס' לא כתוב רביינו דאשר יצד בחיב' למדך דרך שלא יאכל אלא בהזמנה הזאת כמנורש בהאי ברייתא ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב"ם קר'ש' ולא כיחס' ס"ל והפרש המשנה דמזומן ושאינו מזומן לא איצטריך דהרי דרכו לצורך דהינו אווזין ותרנגולים, לפרש שלא נמעט מין שאין דרכו לצורך דהינו אווזין ותרנגולים, לא הוצרך להביא כלל, כיון דכתוב בריש הפרק מחות כסוי לכתות דם שחיטת חי' טהורה או עוף טהורה וכו', הרי דכלל כל מיין חיות ועופות הטהוריים הנשחטים, שוב נתיעשבתי דהתוס' נמי נחחו לכל זאת, דהרי תראה שהתוס' לא ציינו הברייתא דלקמן להקשות על רשי', אלא כתבו מदעת עצם דאיצטריך מושם דכתיב כי' יצד דלא תימא דזוקא מזומן, וכוונו ג"כ להא דרמב"ם זל' דדיבר הכתוב בהוה, ולא להא דברייתא דלמלך דרך ארץ Kata'a, אלא דרש"י ס"ל דניהם דיש קצח רבותא דפרשין קרא דדיבר בהוה, אבל מ"ה לא היה כתני במתניתין דהרי הברייתא גופא סמכתה על המובן, ולא תשמיינו דאף במזומן חייב בכסי, אלא אף במין

אלא היה דורש טעם כלללי, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבנו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיזדקט טעם לפסק רבנו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמה רך אליבא דרבבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכין לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובtbody ומכר דכתיב שחיטה וטביחה הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב ושפך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול רק פ"א רשי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המוצה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה מהזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר הרמים דבר מל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו' מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המוצה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייוו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאوة אסור להו במדבר, ולידי" השחיטה אינה מתרת איסור אבמה"ח ذקריא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתיר בשר תאوة ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראוי לאינה רואי ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאوة לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להם במדבר, ונתחדשה ההלכה לאסור הנחירה ולקדשם במצוות שחיטה ואתא קרא דבעל אות נפשך להתיר איסור אבמה"ח ע"י מצות שחיטה, וכעין כל שנעשה מצותו אין מועלין בו וכגד יצה"ר דברת תורה עיין היטב בעיקר א') א"כ בששא"ר דליקא מצוה וגם בלא"ה דליקא בה צורך אכילה, באמת איסור אבמה"ח במקומו עמוד

שיש לו, משום גודל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובינוי שהוא חיוב אצלו, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צרך לפחות עליהם יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים לך ואתה וכו'.

עוד שם גמוא החשיב ר"א הקפר בריבי חשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועיין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דانياנה נהגת נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דאיינו רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המוצה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה מהזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר הרמים דבר מל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו' מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המוצה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

ד' פ"ה ע"א גسور' א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חממים, ודר"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חממים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב במשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר"יהודה, וחכ"א זה וזה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך אייזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וכתוב ר"ש ז"ל דחכמים דברייתה הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברייתה. פלא דברי שנייה האמת ותלה דברי יחיד ברבנים כדי שיקבו לקבוע ההלכה כרבנים נגד היחיד. ואין זה דומה למה שהרבבה פעמים מביא דברי היחיד בסתס' דבזה לא שנייה מידי, אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתות'. לפיכך בדברי ר' מותני איפכא כי היכי דלהי רבנן לאיסורה עי"ש. הרוי דשינה דברי רבי לרבען. כי היכי דעתיקום הلتאתה כרבנים נגד היחיד, וזה דבר המבהיר את הרעיון דאיתך שרי לשנות האמה כדי לחזק דעתו וצע"ג.

עוד שם גמ' מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזכה שטרוי לבני תרי לפוסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגתכם כאן וכן בטבח ומוכר בבב"ק, דbullet.also ס"ל לר"מ ששא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה עלה על דעת הדורש טעם לפלוגתכם, לדירוש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למיעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גמרא מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וכוכו, מכאן נחין דברי הרמב"ןעה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כון, לבן צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשת וטביחה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגמרא ור"ש נמי ליגמר מש"ח, דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים. ור"מ אטו אוא"ב בקדושים מי לא נהיג. כתבו התוס' דל"ר' ש גם בקדושים אין אוא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כתיב וכותב הריטב"א דעתמא דר"מ משום דעשה עיקר בקדושים כיוון דבעניאן דקדשים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ איני דר"מ מטבוח טבח והכן יליף מיטורא, דאתה יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ובספר הישר לד"ת מבואר דמוותך יליף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא באהאי קרא ובגמרה לא מיתורה יליף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש יליף ר"ש מטבוח טבח דלא שחייטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש יליף מטבוח טבח דעא"ג דההטס ע"כ לאו טביחה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עליה, וע"כ אמר דכל המmittot בע"ח לצורך אכילה טביחה או שחייטה קרי לי. וככ"כ הריטב"א כאן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דחצאנ ובקר ישחת להם, ינחר להם מביעי ומתרץ דנחרתנן זו היא שחייטן. ושם ביארתי דעא"ג דמושחת את בן הבקר מדריך בדקודק כדכתיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא הלשון לפרשו בדקודק, כל שלצורך אכילה טביחה זביחה או שחייטה ספרו בעלמא, כל דחהה בלא אדו"ב וכן בטבח ומכר קרי לי. ומעטה קאמר ר"ש דחהה בלא אדו"ב וכן בטבח ומכר לישנא דשחיטה דנקיטת אנו דנין אותו כמו שחייטה וטביחה דנאמרו בטוראה דרך ספרו, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כאן חיבבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשנו במצוות שחייטה ממילא א"א להcin לאכילה בלא שחייטה כשרה, אבל משום האי מצות שחייטה לא ווציא מלת שחייטה ממשמעותי הפטוט של קודם שנצטו על דקדוק שחייטה, כאמור דאפילו בשוחט לכלבו כל שדקדק במשמעותו בעלי פסול, שחייטה קרי"לי וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיוון דס"כ"ס שעשו רואו"י לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחייטה יקרא, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחייטה וטביחה היא הכהנת הסעודה, וכדכתיב זבח משפחה לנו, טביחה בטבחה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש שכתב על הא דקאמר דש"ח ששא"ר הו, די בשיר תאوة, איתסר להם וαι קדשים וכו' עי"ש ואיך לא הרגש כיוון דקרו באשר תאوة ג"כ מיראי א"כ גם בחולין נהיג. אבל לפע"ד נואה ברור בחולין ע"פ שהיה חייב ברת על השחיטה בחוץ, אבל הבשר לא נאסר באכילה והוא דאמר ר' ישמעאל דבר שר תאوة איתסר להם, והינו דנאסר להם שחייטה אבל לא האכילה אם עבר ושות. והא דפרק שם רビינא א"ה לעולם שוחטין ואוכלי מבעי לי עי"ש בראש יוסא שעמד ע"ז דלפרשי"ז דהאיסור נצחים מאל פתח ואול מועוד לא הביאו מאי פריך. ולפי האמור דאכילה לא נאסרה מעולם, עוד יותר קשה. אלא דבלאי"ה צ"ל לפרש"י שלא נחחו

דבmittah תלי' מלטא, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראיי לאינה ראיי, ולכן סבר ר"ש דלא שטחה מכך האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא ממש נבלה, אבל אינה מתרת אייזו אבמה"ח. ומעטה רבוי ע"פ שסובר כר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין שא"ר ר' בר"מ באוא"ב ע"כ ממש דדרש ג"ש משחווט חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דaina מחרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ שם שחיטה עליה לחיב משום אוא"ב, וטבח בגין כמו שחייב בש"ח על השחיטה דוקא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיוון דאיינו ראיי לאכילה. ובכשה"ד שאמר דאשר יאכל כתיב. וזה הוא מ"ט דר"מ דקאמר כמו לקמן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רבוי אליבא דר"מ, ועין עוד לקמן ודוק.

עוד שם ור"ש מ"ט, א"ר מנין בר פטיש, גמר מטבוח טבח והכן מה להן שחייטה הראיי אף כאן שחייטה הראיי, והקשה מהר"ס ש"ז זל שחשקה זל למה לא יליף מזובחת ואכלת, ובכשה"ד הולל מעל הארץ תשפכנו כמים, וכותב דמכל אלו אין למילף דוכי מפני שמצינו שחייטה הראיי קרי לי' שחייטה, נילוף דשאינה ראיי לא שמייה שחייטה, אלא מטבוח טבח והכן יליף מיטורא, דאתה יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז זל ובספר הישר לד"ת מבואר דמוותך יליף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא באהאי קרא ובגמרה לא מיתורה יליף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש יליף ר"ש מטבוח טבח דלא שחייטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש יליף מטבוח טבח דעא"ג דההטס ע"כ לאו טביחה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עליה, וע"כ אמר דכל המmittot בע"ח לצורך אכילה טביחה או שחייטה קרי לי. וככ"כ הריטב"א כאן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דחצאנ ובקר ישחת להם, ינחר להם מביעי ומתרץ דנחרתנן זו היא שחייטן. ושם ביארתי דעא"ג דמושחת את בן הבקר מדריך בדקודק כדכתיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא הלשון פרשו בדקודק, כל שלצורך אכילה טביחה זביחה או שחייטה ספרו בעלמא, כל דחהה בלא אדו"ב וכן בטבח ומכר קרי לי. ומעטה קאמר ר"ש דחהה בלא אדו"ב וכן בטבח ומכר לישנא דשחיטה דנקיטת אנו דנין אותו כמו שחייטה וטביחה דנאמרו בטוראה דרך ספרו, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כאן חיבבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשנו במצוות שחייטה ממילא א"א להcin לאכילה בלא שחייטה כשרה, אבל משום האי מצות שחייטה לא ווציא מלת שחייטה ממשמעותי הפטוט של קודם שנצטו על דקדוק שחייטה, כאמור דאפילו בשוחט לכלבו כל שדקדק במשמעותו בעלי פסול, שחייטה קרי"לי וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיוון דס"כ"ס שעשו רואו"י לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחייטה יקרא, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחייטה וטביחה היא הכהנת הסעודה, וכדכתיב זבח משפחה לנו, טביחה בטבחה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא יליף מטבוח טבח, ולפ"ז א"א למילף מהתס דושפיך את דמו ש"יך לציווי הרוי על אונן המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הותר להם הנחירה, דעכ"פ אני למעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבוח טבח דבעין נמי ראוי לאכילה, ודוק ועין לקמן עוד בדברי התוס'.

ועיין בראשי"ז עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חמימים שם הнич בצ"ע שרש"י מפרש הקרא כר"מ שלא כהכלתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט מאריך יאכל - ושגהanza כי רשי"

וצ"ל דהאי מסורה דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעפר لكن שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופא דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפי"ג גם לר"מ מאשר יאכל דANTA למעוטי עופר טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימה דעתירה מכשרת בחיה ועופר, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדיד"י גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופר, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר בארטוי בארכיה בעירker א' עי"ש הטיב) היינו נחירת עופר, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומיליקת עופר בחוץ נתמעטת מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש' כמובא בעירker ד', ומרובה עופר בחוץ מאו אשר ישחת, לדידי' לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ ממשום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חז'.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשרiacל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRש שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גז"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמיש"כ רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכמו דהתם נחירה שאינה ראויה שמה נחירה, דהרי עופר קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראויה חייב בכסוי, וכן בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"י זיל' דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי בסה"ד אינו נהוג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"י'ו, ו/or"מ בשיטתי הילך, לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים בתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מzinן להקות חולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עובודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, ממשום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש שלמחזה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואין משיבין חולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה מילך בחדות בחולין, ושחיטה דוקא בקדשים, וע"ז לעיל בסוגי' דבר שאותה דבאותה השחיטה היתה אז עובודה שאור עבودת, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ו/or"מ שהשיב אתו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה דבratio של ר"מ באוא"ב עע"פ דגם הוא קר"ע ס"ל, ממשום דגם לר"ע מסתבר למליך או"ב בקדשים מטעם דמי לא נהוג בקדשים, אבל כאן בסה"ד דר"ש לא השיב כלל על גז"ש שפיכה שפיכה, אלא יליף מאשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקות על ר"מ איך יליף

מותחה מטעמא דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רש"י זיל, וע"כ לאמר דר' אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחי זיהו להקרבה נתגלה לו טעם, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינו דמקש' שוחטין ואוכלין מבעי' לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליך אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי' שם שכותב זיל': "שאין יכולן לאכול אלא בשור שלמים ואם ה"י שוחטין בלי קרבן ה"י ענושים כרת שנאמר ואלفتح אורח מועד לא הביאו" עכ"ל. הרי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולן לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר משום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שליל בשלך אסור, ממשום דמי' תירטם הרי לא נזרק הדם, ולא יצאו מיד' איסור מעילה, והתוס' הקשו הרי קדשים שמתו יצאו מיד' מעילה גם בלי זריקה, וכתבו דבאותם אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים זיל' ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי' כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"ז נצמתת קושי' עצומה מנ"ל דבאותם מיררי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מיררי ממשום דשחיטה ראי' היא. אבל קדשים בחוץ דשאלה היא באתם פטור. שוב ראיתי דלק"ם בפשט הפרשא שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבר תאوة דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכח דש"ח נהוג גם בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נהוג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

על שם גמר' מ"ט דר"מ בכסה"ד גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחור והמעיקר היה חייב לכיסות, וכן פרשי"ל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחור והמעיקר פטור מלכיסות וזיל' שם: "פטור מלכיסות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למנאן דמחייב בכסוי בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי לאכילה בעינן אלא למעט עופר טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתס' שחיטה כתוב' עכ"ל הרי דלשני צדדים גמר ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נהgor ומעיקר, ושנית דשא"ר שמה שחיטה וחיבב בכסוי דומי' דש"ח. ואין להקות דאי' אשר יאכל למעט עופר טמא לר"מ ליל', כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופר טמא דין אין במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים אונן המיתה, טרם שננדע דקרה מיררי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני דהעמידה אתנה בא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא הציווי ושפק את דמו וכסהו בעפר, וא"כ מזה גופה מוחך דבתרוריהם וברוצה לאכלם הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם און צד אותו גגדלם לנו או לשאר חמישיו, ודבר הלמד מעוניינוDKרא מצדיה כדי לאכלם מיררי, וא"כ אשר יאכל מיותר לאמר דאם נמצא טרפה פטור מכסוי.

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, עי"ש מש"כ בפלוגותא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אמו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לולד להיות אמו. ובזה תבין הטוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ורב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי' ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד' נבלה, וזאת גם על אמן דמיון, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין טרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרופת החוזר להכשו דאס היה משולם חדשו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי' צ"ז סימנים מש"כ שם ודוק'.

ע"ש גמור לא לכל אר"ש וכי, לא צריכא לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזירה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנאה אלמא לאו שחיטה הוא כלל. ועיין בלב אר"י קומתמה מהיכי תיתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזירה לא תהי' שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנאה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנאה הרוי אין כאן ממשום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תתריר שחיטה מיד' נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אוROL מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזירה מותיר בהנאה, דהא חולין בעזירה בלא"ה שא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזירה שא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי איכא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דהו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנאה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענן טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהרתה מיד' נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנאה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד' נבלה, והוא פטור ע"ז דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזירה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכא לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזירה לאו דודוקא בכחגו' לא תתריר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריכא, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזירה דמותר בהנאה ממשם הינו למدين דשהחיטה טרפה דעלמא לאו שחיטה הוא כלל. ומה מאי מישוב בהז' קושי התוס' בד"ה ס"ד"א שהקשו, למה לא נקט שוחט את הטרפה והוא א"ב דפטור ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא"ב שחיטה ראיי הוא, ופשיטהadam היא טרפה ונעשה שא"ר דפטור ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשחטו בעזירה בלא"ה שא"ר לא גרע משום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק' היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה פ' ראשית הגא אבל עיין מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע בארכיות גדול. ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשミニט האי Tosfeta מהbabiah בהלכותיו ממשום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פטור מקרא דארש יאכל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמ"י

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים יופיע וזה אמת וברור בס"ד ודוק' היטב.

תוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, אבל אם פא אשר יאכל מטביחה לא גמור, משום דלא דמי שפיקה לטביחה כמו שחיטה לטביחה. לכאר' דברי התוס' אינס מובנים דכל זמן דאין לנו אשר יאכל לא ידען כל דמהசער אכילה מייר, דהרי לויל אשר יאכל גם עוף טמא ממש, ומה נילוף מטביחה דהרי הטעם מהכשר אכילה מדבר, והכא אפלו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דב"כ וב"כ צריכין אשר יאכל להורות דמההכשר אכילה מדבר הכתוב ולמעוטי הריגה, שוב יליף ר"ש נז את דבענן ראיי לאכילה ממש, ולאפוקי נמצאת טרפה. אבל לך"מ דקו"ש התוס' כי מתרפרשת דבלא אשר יאכל למוטוט שוא"ר, אלא למוטוט הריגה בעלמא, וכר"מ דאיתא צריך לעוף טמא דאין בmino שחיטה, נמי הומ"ל דר"ש גמור שפיקה למוטוט עוף טמא דאין בmino שחיטה וזה ראיי לאכילה ממש, ולכך דר"ש מתרפו לעוף טמא, א"פ דזה אין בmino שחיטה וזה יש בmino שחיטה, ע"ז תרצו דעא"פ דהאי שפיקה נמי הקשר אכילה קאמר. מ"מ אין הלשון שפיקוח דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגה בעלמא נמי קרי לי' שפיקת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר יאכל ידען דבמהחשר אכילה קמייר, لكن און לעשות לפוטא משפיקה לטביחה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיותם, איך נפרנס הא דראא רבינו דבורי של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראין דבריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקה מטביחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יענה, ולמה לא יליף שפיקה מטביחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים ממש דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"מ לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדשים הכוונה דנהיג בקדשים להיות נפסל ממש מוחסר זמן, הרוי דאית ב"י ממש פסול קדשים, וזה שראא רבינו דבורי של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצחים מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גמור לא לכל אר"מ שא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהמה שחיטה אמו מתירתו בנמצא במעי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דלר"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשミニון האי דニア דבט"ח הנמצא בהמה דאין השחיטה מתירתו זה תמייא, דמה עניין לה לפלוגותא דשא"ר. דהרי אפלו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הولد ותהי' ממיילא שחיטה ראיי ממש הולד. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תהי' שחיטה להכשיר הולד כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ירך אמו הוא, וכמ"כ התוס' בסוגי' דעליל דף נ"ח ע"א. אבל כבר הודיעתיך בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מחרת איסור אבמה"ח ומילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מותרת מידי אינה מותרת לא אבמה"ח ולא נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה יקרה, כאשר דרשין לKNOWN קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבמה על אבמה"ח דמטמא, ולא פعلا השחיטה רק על טומאת נבלות ולא לגבי איסור דאייסור וטומאה תרי מיל ננהו, אמרו מעתה דדי לולד להתריר שום איסור, וכיוון דבאמו מה השחיטה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הולד אם מותהר מלטמא, אבל אסור ממש אכילת נבלה כאמור שאסורה ממש טרפה (وترפה ונבלה חד הוא וכמ"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"ש דאפלו שחיטה ראיי אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דף מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמ"כ הרמב"ם ז"לDicevi מזכה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דלאicia שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסחו"ק צרייך אחר לכוסות. זאת ATA התנה להשמענו^ט 2150 ואגב כסוי נקט נמי בסיפה באוא"ב האי DINIA אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דזהו"א דזוקא בדאייא שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדלייא שוחט גנון חשו"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב דחשו"ק שוחטו בין לבין עצמן לייכא מוצות כייסוי ולא איסור אוא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אוא"ב ובכיסוי לא חש להביא האי DINIA בפירוש כנפער"ד ודוו"ק.

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סיפא דפלגי. הקשה הלב ארוי הירשנא ושנא לרבי דיסטם לעיל באוא"ב כר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד כר"ש דלא שמייה שוחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"כ האי שוחיטה חשו"ק דספק הזה ובמקומות חזקת איסור דליך"ע אסור מן התורה, ולא קרינן בי"א אשר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה חייב בששא"ר וזה כאן בספק שחייב דאסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפע"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי"ג לי" דראוי לאכילה חייב בכיסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או בממשל בי"ט כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בי"ט, וכן בקרבו פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זה אינו ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל כגון הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מושום דסופה להיות נאלח חייב בכיסוי אלא הוה כמו אתרוג דאיינו יוצא, אלא אם הוא ראיוי לאכילה ובכען אלו לא אמרינן דספק כודאי אינו ראיוי דהא לא בעינן כלל שביא לדי' לאכילה כמו בפסק דאייא מזכה באכילת פסחים וכן בעירוב דקובע מקום במקומות שישועד וכן מבשל בי"ט דחוור רק לאוי. ובמ"א הארוכתי בכל זה. ותדע דכן הוא אדם כדברי היב"ח ז"ל גם באסור מדרבן לאכול מקרי אינו ראי מה"ת, עיין מל"מ ריש פ"ז מתרומות ובשעה"מ ריש פ"ח מלולב, אך אמר בגנואה לעיל דלמ"ד אין שחיטה לעוף מה"ת, בנורח ומעקר צרייך לכוסות, ואמאי הא סכ"ס אינו ראיוי לאכילה הוה אלא ודאי דכאן כל שאפשר להיות ראיוי חייב לכוסות ודוק. (וממה שכתבתת לעיל לענין שוחט וצרייך לדם לכארו' יש סתירה אבל ילי").

ונהנה הסוגי הלו כולה מוקשה מרישא ועד גמירה ואין יוצא ואין בא בה כאשר אסדר לפניך החומרות העצומות אשר נופלת בה:

א) **ኮושית התוס'** דאיך אפשר לומר דמשום שלא יאמר דמשום שיחיטה מעלייטה היא, נתיר לאו דואוא"ב בקו"ע, וע"כ כתירוצים DIDU הש"ס דמשום דרוב מעשייהם מוקלקין מעיקר הדין היה פטור מלכסות, ומותר לשוחט אחריהם אלא דשלא נהמר להטעין כסוי צרייך ליתן טעם שלא יאמרו, וא"כ ה"ה באוא"ב. ועיין בלב ארוי שהביא בשם הריטב"א ז"ל דבאמת רק משום חומרה בעלמא ס"ל לחכמים לצרייך כסוי ואסור לשוחט אחריהם, וכן משמעו שלשון הש"ס דקאמר בעלמא רבנן לחומרה. אלא דא"כ הקשה הלב ארוי מה פריך אלא ר"מ Mai טעמא, הלא כבר הטעם אמרו כדי שלא יאמרו שחיטה חשו"ק שחיטה מעלייטה היא, עי"ש מה שנדחק בה. ובסיום דברנו ישבנו קושי זו בטוב טעם, אלא דבאוון אחר קשה

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאותה הפטש האmitti הוא כן, אלא ששקל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי לקמן ותמצאו עונג.

עד שבסגורה והתניא השוחט וצרייך לדם חייב לכוסות כיצד יעשה או נחרו או עקרו. ש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטה. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיוון דהתורה צותה לכוסות דמו איינו רשאי לגלותו ולעשות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מוצה אחרים דקי"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש ני'). אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפע"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם שעא"ר מפני שאינו ראיוי לאכילה דלאחר שנעשה מצותו אין שלא לצורך דמו, כבhai עובדא ולא נבי עסוי, קמ"ל דכל שהוא ראיוי לאכילה לא איזלין בתר מחשבתו וחיב בכסוי נכלפער"ד נכון. ועיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רשי"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על קרחו ושוב איינו ראיוי עוד למלאכה. ולפע"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסתו ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכן הכיתה דזודאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רשי ז"ל דאסור בהנאה דכיוון דעתה תורה לכוסתו בעפר דהוה כען קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים ליפין מעל הארץ תשפכוו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה וועף דבעו כסוי אם שחוטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסתו בעפר ולא לשפכוו כמים ופלא דלא נתעורר שום פושק בהז' וצ"ע. והתוס' לעיל לג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה וועף עי"ש. היינו מה שלא כסה כמו דם המכוס בלב וכדומה.

ד"פ פ"ו ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרשי ז"ל "דאםון בראש מיכלון דשחיטתן כשרה אותו אחרים חייבין לכוסות, כדתנן لكمן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רשי ז"ל, רצה לתרצ דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל דכתיב דהיתר חייב כדתנן لكمן. אלא דלא ידעת מה הוועיל בהז' דכון דהכל תנ מפורש במסנה אחريינה, הן הא דאחרים רואין אותן דהשחיטה כשרה, והן הא דהרוואה חייב לכוסות, מה בעי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפא באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiṭiat דאסור לשוחט אחריהם כיון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דהטור בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דינים דאחרים רואים אותן חייב מושום אוא"ב בשוחט אחריהם וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שינויים, וע"כ מושום דPsiṭiat וממשנה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש למה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי لكمן שמשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטת השו"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין החיב לגמור אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למורה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה מותק דאין כאן התחלת מוצה כלל, וליכא כאן שוחט אלא נשחט, הו"א דגס אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואומר אל בני' שהוא זההה על כל ישראל דזודאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למגור מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפי הצעתיו בփיחה בעיקר א' וד' תגלה המכסה ויתמלא הבית אורה, דנהה כמי שהוכחנו ר"מ קריש ס"ל דחירה לא אשטריכ כלל, ולידיי כל פסול שיחיטה אפיו במקצת השחיטה נבלה הוה, דהרי לא שחתו רובה כאשר באրתי שם, וא"כ שחיטת חזוק' אע"ג דודאי דרכם לשחות כדרך השוחטים מ"מ אין מודוקדים על מקטץ פיסול, כי זה צירק התבוננות וזהירות יתרה שלא יקלקל השחיטה, וכמשמעות' הרשב"א ז"ל בריש מقلtan בשחיטת כתות עיי"ש. ומכך' חשיוק' דין אין דעתם שלמה שעולמים לקלקל במקצת. ועי' אמר ר"מ מהיב על שחיתתן מושום נבלה, ומשום דרוב מעשיהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דכר"ע ס"ל, וכן שנטתקבלה חזורתו (דהרי כל המשניות נסדרו עוד בימי רבינו קר"ע קודם חזרה מושום דהאי והודה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמשמעות' בפתחה) אין פיסול במקצת ואפיו סימן אחד כלו בפסול רק טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דין לוקין, וא"כ אין לומר דרוב מעשיהם מוקלקלים ועלילם לנchor ולעקור ולא לשחות כלל, דמיהיכי תיתי. וכך לרבען חייב לכשות וגס אסור לשחות אחרים דהרי אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה. וניהו דלא"ש גם בזה מותר לשחות אחרים דהוה עכ"פ שעאר' מה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דיןינו אלא ד"ס מ"מ לעניין זה כדאורייתא יחשב רק שאין לוין עלייה, דהרי תראה הרמב"ם בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעזירה אין אלא מדברי קבלת מ"מ פסק דבחולין שנשחטו בעזירה פטור מלכשות, מ"מ הגי חכמי של ר"מ הון רבינו ותברוי, דלענינו שא"ר סברו הכר"מ דשמה שחיטה, ולכנן פליגי וס"ל דאסור לשחות אחרים אבל בכשה"ד דס"ל לרבי קר"ש דושא"ר לא שמייה שחיטה מושום דאשר יאלל כתוב, גם לדידי' פטור מלכשות. וא"כ ברישא כתני סתם דפטור מלכשות בין לר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דלא"מ דס"ל ששא"ר ש"ש גבי כסוי פטור מושום דהוה נבלה ממש, וליכא כאן שחיטה כלל, ולחכמים דהם רבינו ותברוי דלא הוה נבלה אלא אסור מדברי קבלת כמו חולין שנשחטו בעזירה לדעת הרמב"ם, מ"מ לפטור מכוסי סגי דהרי אסורה באכילה והוא כדאורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי ותברוי הכר"מ דושא"ר ש"ש פליגי ואמרו דאסור לשחות אחרים, ומודים דיןינו סופג את הארבעים דאפשר דנהרו או עקרו והוא נבלה.

ולכל זאת קודם שקבל רבינו החזרה דר"ע דהודה לקבלת ר' ישבע בשם ר' יהושע דכל פסול ואפיו במקצת השחיטה נבלה, אבל אחר חזורה זו פשיטא דיש לפטוק הכר"מ הון בכשה"ד והן באוא"ב, ולכנן הורה רבינו תחלתה בחכמים ואח"כ חזר להורות הכר"מ, דהינו לאחר שקבל דהודה ר"ע, כי רק בסוף ימי או אחריו נוטס במשנה האי והודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקומו לעיל ל"ב עיי"ש.

ועתה בין תבין דמתחלת הסוגי' כבר ידע מהא דרוב מעשיהם מוקלקלים גם לרבען, וכמשמעות' התוס' אלא דב"ס' ר' רצה למוצה טעם אחר לחלק בין כס"ה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פליגי, تو לא ניחא לי' בהא דקאמור לעיל דחששו שלא יאמרו, וכאשר באמת הקשה התורמות הדשן ז"ל על טעם זה, דהרי מכסין דס' כוי בחול ואין חושין להתרת חלבו, והלב אורי' רצה לחלק דשם בכוי הספק ידו על כל העולם משא"כ כאן עיי"ש ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין מושום חש התרת חלבו, ומ"מ בחול לא חששו דהכל יאמרו דמהיות טוב מכסין, ולא מפני שודאי עבי כסוי, וא"כ הכא דכוותי'. וכך קאמור בשלמא לרבען לחומרא, ור"ל דחששו לחומרא דשמא פסול שיחיטה במקצת אין בו מושום נבלה דהרי ממתניתן מוחת דלית ב', מושום נבלה ודאית, וכמשמעות'

دلמה לי' טעמא כלל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור והלא הגמר' לא חידש לנו באזאת מידי רק דאמרו דלא"מ מעיקר הדין פטור ואת כבר ידענו.

ב') **ויתר** קשה לי דר"מ ורבנן פליגי כאן מהיפך להיפך דר"מ דחייש למעוטי מותר לשחות אחרים, ולרבנן דלא חיישו אסור את מהה!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיתתן מושום נבלה, ועי' מקשה מ"ט, א"ר אמי הוואיל ורוב מעשיהם מוקלקלים. מלשון זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרוב מעשיהם מוקלקלים. דהרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מושם מוקלקלי, אלא דכן הוא אליבא דכ"ע. ותדע דר' יעקב א"ר' לא קאמור אלא דר"מ הי' מחייב על שחיתתן מושום נבלה, ועי' בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקנתני ומודים חכמים לר"מ שאין סופג את הארבעים, ואי ס"ד דמודים דליהקה מושום נבלה על אכילת שחיתתן, יותר הול"ל דמודים חכמים דליהקה מושום נבלה, אבל למה לא קאמור ר' יעקב א"ר' דעתמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקלקלי אי' רבנן פליגי עלי' וס"ל דיןינו כן.

ד') **וממילא** נצמתה הקושי' העצומה שבתוס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען מושום נבלה, דלא די הוכחת דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהם מוקלקlein הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הקשה הרש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נاقل משחיתתם ואי ס"ל פלאג ופלגנא למה לא יתחייב על שחיתתן מושום נבלה כיון דספק במקום חזקה מוקמינן אחזקה. ואפיו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינו חזקה שלא נעשה מעשה מחוקנת עיי"ש מש"כ באהראיות.

והתוס' שתרכזו בהא דרבנן מספקא להו اي רוב מעשיהם מותוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מיד, לא אכתי להבון דכל ספק דעתמא דሞקמינן אחזקה הוא כן דלא ידען לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דבידי' שמים "א" לא לצמצם ולאמור דמחיצה הци' ומוחיצה הци', ואדרבה בטח אנו יודעים דלאו בנסיבות הוא וכמשמעות' התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפי שא"א לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי אצלינו ספק השkol, והחזקה מכירעה הספק לצד החזקה לאמר דעתכו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי התוס' בזה נפלאים בענייני הרי' דבושים אופן אין לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הרוב הלאה ובמה פליגו?

ה') **דקאמר** בגמר' דרבנן אכולה מלטה פליגי, וזה פלא דבמשנה לא כתני הци' אלא דבכשה"ד לכ"ע פטור מלכשות, ורק באוא"ב מביא פלוגתא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במשנה מאומה, ועי' בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדחק בהא.

ו') **והוא** יותר זר בענייני, דמסיק דהורה רבינו קר"מ והורה רבינו כרבנן, והוכיח דאחרני ניתא הא דהוראה רבינו קר"מ, וכן אקבע הלכתא ברמב"ם וש"ע, ויאמר נא כל מי שריגל בדרכי הש"ס, היה נמצאו כמו זה דבמשנה שנה רבינו קר"מ וחכמים, ור"מ לקולא וחכמים לחומרא, דPsiṭṭa וPsiṭṭa דהלהכה כמותם, וחזר רבינו אח"כ, ומה ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מההוראות בחכמים ולחומרא ולקבוע אח"כ הלכה כיחידי ולהקל, אם כל עיקר הפלוגות' כפי שפרשו התוס' והראשונים ז"ל, אי רוב מעשיהם מוקלקלים או רק ספקא הוה אי רוב מותוקנים או מוקלקלים, וכל מי שיש לו מוח בקדקו צריך להזות כי סוד כמוס איכה הכא שנעלם מأتנו.

שחייבתן שחיטה כלל ומותר לשוחות אחריםם כר"מ, וברוך שבחור בהם ובמשנתם.

עוד לאליך מילין בהא דכתוב הש"ד סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ רצה לכסות דם שחיתתן אסור משום דחישנן שיאמרו שחיטה מעלייה היא, וכתיב דכן משמעו מגמור ואתוס' וכ"כ הב"ח ואני בעני אני רואה ההיפך מהה מדרך השקלה וטרוי שבגמר' דנהה משנה שלמה קתני דפטור מלכסות, אבל לא אסור לכסות, ואיך מינחה הרבותה הגדולה דאסור לכסות כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דאמר בגמרה בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכסות כדי שלא יאמרו, הינו דוקא אי רישא דברי הכל היא, אז נוכל לאמր כן דבטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחות אחריםן אבל הקילו בכסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכסות משום דר"מ, דהוא לית לי האイ חשש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכסות דזה אינו דה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פיגוע, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פיגוע עליו חכמים. ובזה מיושב קושית הלב ארוי שהbabות לעיל דלמה לא ניחא לי להש"ס למימר בטעמא דר"מ ממשום שלא יאמרו, דזה א"א דא"כ אסור לכסות הול"ל, ודוק.

ראשי דה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפוז ששרציםמצוין שם, וטמא את העיסה שאנו רואים שנגע בה עכ"ל, והתוס' חולקים על פירושו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד בא"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אחרות, אלא דהתיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיaca למותליadam נטול מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשיי ז"ל לכארו' קשה מאד, לפ"י מש"כ הטווי יוז"ד סימן א' סק"ו ויוטר מבואר ברטיב"א ז"ל, דכל טהרות שנעשו על גבי מקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתאות, וא"ג דהני טהרות הינו תרומה, כמש"כ רשי ז"ל בגיטין, יש להם חזקת טהרה, ולמה לא נעמיד הטהרות על חזקת טהרה שלhon כמו שמעמידין הכלים על חזקתן דעתאים, וכתובו דהינו טמא ממש דבשבעת טבילהת הכלים לא היו לפניינו הני טהרות, ולא נפקא להו מידי اي הכלים נשארו בטומאתו או לא, וממילא אמרינו דעתאים הם מחמת חזקתן, וכן לעולם נגררו הטהרות אחר דין הכלים, משא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקווה, ממש דעל זמן טבילתו לנו דניון, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמרינו העמד כלים על חזקת טומאתן עי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר החזקן לו לטמא לפני נגיעהו בעיסה, חזקת העיסה מה בעי הכא הלא נגררת העיסה אחר התינוק. אבל לק"מ דזוקא שם במקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתה לריעות' אנו מחזקין הכלים או האדם שובל לו Davies טמא, וכיון דלו Davies טמא חשבין להו, ממי לא נגררו הטהרות אחריו הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לו Davies טמא, משא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובזה באמת פילגו ר"מ ורבנן דר"מ דחיש לمعוטי, אפילו לא חייש ריק מדרבנן וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א וכן לקמן בסוגין זו, מ"מ טעמי ממשום דס"ל דמה דאמרה תורה זיל בתר רובה בקושי התירה דרוב רק ספק עושה, אלא דעתה יותר לצד הרוב בלבד המיעוט, וכיון דספקה הו אלא דהתורה התירה האי ספק, אמר ר' מאיר דמדרבנן ראוי לחוש למיעוט, ושוב באיכא חזקה נגדו אפילו חזקה נולדה אח"כ, מ"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה ממשום דם עד עתה היה הדבר בספק ולא החלנו לדאי, אבל רבנן סברו דרוב ודאי עושה וכיון דcodio יחשב מה איךפתן לחזקה העומדת נגד האי ודאי. וע"ז מסיק הש"ס דהו דר"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה אבל לא לעשותות מן המיעוט

לעיל מדקתי ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבota יותר דמודים דסופג ממשום נבלה. וממילא עתה דזקינו זה שוב אין תימא דלענין כסוי קתני סתם פטור ממשום דהינו דחכמים דס"ל כר"מ בששא"ר לגמרי אף בכשה"ד, חולקים גם ברישא לאמר דחיב לכשות אבל רבני דס"ל לבגי כסה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר במסות קסטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוּא כנ"ל, ولكن לרבען ניחא, אלא ר"מ מ"ט. אינו חשושת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר זהה עלולים הני חשו"ק דאיינו אלא אסור ולא נבלה ועי"ז קאמר ר"י ארי", דמחיב היה ר"מ מליקות ממשום נבלה דהוא כריש"ש ס"ל. ומה דפרק אח"כ מ"ט, והביא דר'امي ממשום דרוב מעשיהם מוקולקין ע"ג דבר ידע את זאת גם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום חולק, לא הביא זאת אלא ממשום מה דקשיי לי דיל"ר דחיש למעוטי גם אי הוּא ס"ל פסול שחיטה במקצת לאו נבלה נמי הוּה מחיב ממשום נבלה ממשום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכו' לפרש הסוגי', שתהא מוסכמת להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבי והורה. אבל אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפרש כן הסוגי', אני אומר להא הרבה מן האמורים לא נתרצו להא דאמר ר' יותן לתרץ המשנה דאלו טרפות דנסנה קודם זהה, דהרי תורה שם ל"ב ע"ב דרבא ור"ל טrho לישב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגס כאן לא בעו לישב האי ממשום באופן שנצטרך לאמור דחכמים דר"מ תפסו קר"ע קודם זהה, עכ"פ לחומרא שלא להתריך לשוחות אחריםם. אבל ר' יותן בעל המירא דהכא דامر בטעמא, דר"מ ממשום דמחיב על שחיתתן ממשום נבלה ודאי כוון למה שbarang דlidid" דס"ל לעיל נשנית, כי לא קבלו האי זהה עד סוף ימי רבי או הרבה אחריו וכמש"כ רשי ז"ל בשבועות דף ד' ע"א דה לא זהה ממשימה עי"ש במחרש"ש ודוק.

ועפ"י דברינו אלה נבון דברי הרמב"ם ז"ל והם יהיו לי לראי גדולה ועמוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי' זו, דנהה מפי"ב מה"ש ה"ד כתוב ז"ל: "חו"ק שחיתתו בין עכ"ל ובפי"ד הלוי י' אהריםם, לפי שאין שחיתות שחיטה כל"י עכ"ל ובפי"ד הלוי י' לעניין כסה"ד כתוב סתם פטורין מלכסות, ולא נתן טעם ממשום שאין שחיתתן שחיטה, ולא עוד אלא שהעלים עיקר הטעם דקאמר בגمرا, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, דמהה ש'כ' הרמב"ם דאי שחיתתן שחיטה (ומכ"ש לפי גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמחק תיבת "כלל" ברמב"ם הרגיש בהא ורצה לתקן בהאי מחיקה, כדי שנוכל לפרש כוונתו בהא דאי שחיתתן שחיטה, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, ולא חיו"שין שמא שחת יפה. אבל לא הועיל באזה כלל, דאם להא מתכוון הרמב"ם, גם בכסי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתוויזיהו פlige כי הפירוש הפשט וסביר התוספת' אין כוונתו לאמר דעפ"י הרוב מוקולקלים אלא דלא תאמיר דאית בי עכ"פ ששא"ר, והוא"י אסור לשוחות אחריםם, קמ"ל זהה אינו דאי זאת שחיטה כלל. ואם כן מתפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסני לפטור אפיו הוה ריק ששא"ר, אבל אי נפרש כוונתו מכח רוב מעשיהם מוקולקלים, אין אנו חוששין שחיתתו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טמא לפטור מכסי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי' מפרש כפирושנו זהה דרוב מעשיהם מוקולקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הואיל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקולקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממשום דס"ל דהוה עכ"פ ששא"ר וכרכ"ע קודם זהה, אבל אחר שחזר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

ע"ב גMRI אס אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתייר. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פיריך הש"ס דנימא סמוך מעתוא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקת אייסור איכה חזקת תהרה, ולעיל ט' ע"א פליגי תנא באז לא בדק בסימן אי היה טפה או נבלה נמי היה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ דבאמת זאת כוונת הגמר' בתירוץ אדם אמרו וכו' עי"ש וכל הרואה כמה מהדוחק, להכניס זאת בכוונת הש"ס. אבל במכ"ת קושיינו טעות גמורה הוא, דשנה בפירוש דברי התנא רק אמר טרפה ואסורה באכילה, دقונתו טרפה ממש, זהה ליתא, דחרי זה דבר שא"א דאי שחת חhogן אז כשרה נמי באכילה, ואי שחת שלא כהוגן נבלה נמי היה, אלא כוונת האי מ"ד דהה נידון הוא כמו דין דשני שבילין פשחין י' ע"א, דבזא"ז שניהם טהורין, וכתבו שם התוס', דמה"ת אפילו בב"א שניים טהורין דומוקמין כאו"א אחזקה תהרה שלו אף דידיינו בטיח דע"כ אחד טמא, והכא נמי דוכות' קאמר דלענין איסור פסקין לי' דאסור משום חזקת איינו זבוח, אבל לענין טומאת נבלה פסקין לי' דטהרו משום חזקת תהרה, ואע"פ שבתאי איינו כן באמת, כי א"א להיות כן, ומעתה כיון דלענין איסור אמרין דהוה איינו זבוח למה נאסר לשוחות אחריםם, דמה שאינו מטמא הוא רק לענין טומאה, אבל לגבי איסור הרי אינה זבוחה כלל, ולא כטרפה ששוחטה דהוה עכ"פ שא"ר זה ברור ואמת וד"ק היטב.

עוד שם הורה רבינו בחכמים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו ה'ז' לאחריותה. לפי מש"כ ליל דהווארות אלו תלויין בהא דחזר ר"ע והזודה לוי' ישוב, לכאו"ר אין מקום להסתפק דהי דאחריותה, אלא דיל' הלא כמה אמראים רבא ור' ליל לעיל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרכי סתם המשניות ר"ע קודם חזרה, וכמש"כ לעיל, ולא עוד אלא אפילו אליבא דרי"ז אולי הדר ב' לר' מהא דהודה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרה וד"ק.

עוד שם ת"ר חייה כל משמע חייה, בין מרובה ובין מועצת וכו', לפע"ד מצד חייה קדרש, ולא מחיה לחוד, הצד חייה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חייו כפי אשר יעלה בידו רב או מעט וד"ק.

ד"נ פ"ז ע"א ת"ה ושפק וכסה מי ששפך יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכוסות שנאמר ואומר אל בנ"י אזהרה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז' השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וכותב בסוף פ"ד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואס לא כסחו וראחו אחר חייב לכוסות שזו מצוה בפני עצמה הו, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן הטור סיימון כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשותט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למתלי' דהוה כאשר מצות עשה, כיון דאייכא כאן יפותא מיזחת לחיב כל ישראל (ויתר הול'יל)adam בטעמא דהטור דהיה כאשר מוצאות עשה, מה ל' קרא ומדאצטריך קרא ע"כ דיאנו כאשר מוצאות עשה) ותירץ לדולי' סברת הטור הוה לנו מעט מדכתוב שפק' וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא היהנו למדין מואמר אל בנ"י, דיל' דקאי אכל שוחות ושותט, אבל השטא מס'עה הסברא לדריש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעות' דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדזוק האידול שבדבריו, מהנה נפרכים מכמה צדים. **א'** איזו מועצת אייכא במה שצotta תורה להשופך שיכסה שאם עבר או נанс או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מצות עשה כגון נטור או חמץ דודאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאיוז סבה

ודאי אלא דעתשו ספק השkol, ובטומאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולח חשבנן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצא יישוב נכוון לקושית התוס' ע"ב בד"ה סמוך מעתוא לחזקה, דחקשו מהא דעשה וחסיו פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטה, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"ץ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטוריין, וככשנהנו דנניido וייהו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובה פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובה פריש, עשרי ספק מקרי אלא דהה תורה ספק זה באיסורין דכתיב אחריו ربיס להטאות ונחפק האיסור להיות היתר ע"י ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכל ספק עשרי עכ"ל, ודבריו הקדושים לא נפרשו דמה עני נחפק האיסור להיות היתר לכואן, כיון דמכח כל דפריש מרובה פריש יתרנו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק וההתורה התירו, הוא באמת פלוגתת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטamente כמאן דלייא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ"ל למיעוטי מדרבנן, ועכ"ל ס"ל סמוך מיועטא חזקה ועי"ש בפרש"ז ולומתא כדברי, ואיך מתרץ השמקב"ץ קושי' התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי' מתורתצת בחברתה, דהה דامرין רבנן מעוט כמאן דלייא לכואר' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתני נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה ג'il יותר מהא, אבל לא שהמעוט כמאן דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדנו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נחפק האיסור להיות היתר, הרי דהמעוט ברובא דלייא קמן כמאן דלייא, ולכן מסתבר לאמר דגס ברובא דלייא קמן המיעוט כמאן דלייא, דהרי למשל ברוב בהמות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובה פריש בודאי משום דכל הבהמות שבulous יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נחפק ההיתר להיות איסור וכמו שכתב הר"ן ז"ל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעלום האיסור המציגות והיתיר העדר, ולכן המציגות יכול לההבטל ע"י הרוב להיות נעדר וכמאן דלייא, אבל להיפך לההבטל ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמור מעתה דגס כל דפריש מרובה פריש איינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטאות. וזה כוונת השמקב"ץ ז"ל דהה קפץ לדיר הוא הפטור וההuder, ואני רוצים לעשותות מציאות ע"י ביטול דהינו החיבור במעשר וזה א"א, וא"כ לעולם ספיקא הוה דرك במקומות שישיך נחפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב לא שייך נחפק וממילא דגס כל דפריש מרובה פריש נמי איינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצויה איירין ועיין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה וד"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפה כפרש"ז ז"ל הרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובה פריש אפילו לחכמים דר"מ רך ספיקא הוה, והוא אמרין סמוך מיעוטא לחזקה אי לאו דשאלו כדבר שיש בו דעת לשואל. אלא דהה תוס' לשיטתם דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מיריע לא מצי לתרץ הци וד"ק.

דמיםים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי או לא כתעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנ"י אידך, ושפק וכסה בימה ששפּך בו יכסה שלא יסנו ברגל, שלא יהיו המצות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המצות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצה, דהינו הכספי ומה שמכסה ברגל. והנראה לפ"ד כי מחייב הטע אומרים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאיש ועפשו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתיך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכיסים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיים מצות ה' שלא נחלגה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. ורא"י דכו הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרצות מעות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מרוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה הוא איזן מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר ילפין גם להרצאת מעות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היה המצות בזיות עליינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחו דכלחו דם אבל לפ"י האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדריך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו הזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאין הכבד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהו בה וכו' עכ"ל ודוק"ק.

עד שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ת הא תורתיא אייכא מצוה וברכה. והנראה לפ"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmסתפק מצוצה עצמה כיון דאיתא בשיליח ושלוחו של אדם כמהתו. אך אפשר לחטפה מן המחייב בה, דהרי הוא שלחו ונייה דבתורותם שלא מדעת בעליין עשה כלום, ועוד דחתם ג' מודות בתורמים ואמר בעה"ב שהוא רוצה ליתן חוות או יותר, ע"כ צרך לעשותו שליח בפירוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלאה"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שייהי' שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימן שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرיך. ועיין בחדושי ק"ז החת"ס ז"ל שהקשה א"כ מ"ט אמר דנ"מ לעניין ברכת המזון, ולא אמר בפשיות דנ"מ בעונה אמרנו יפה דחיה דברי הש"ך ז"ל, אלא דלא בהר למה באמות ישלים שכר ברכה במקומות דהנzel ענה אמרן. אבל באמות רק"מ כאשר בארתי במקומות, דהא גדול העונה יותר מן המברך, היינו מן המברך בלבד עונה, אבל לא מן המברך בדיאכאה עונה. דהא דעתנה גדול מן המברך משום דשםוע ושותם עוננה וגם עונה אמרן, אבל מבריך בלבד עונה לית ל' רק אמרית הברכה לבד בלבד שמייעת אמרן, משא"כ בדיאכאה עונה דגס למברך אית ל' תורת מברך וגם שומע עניית אמרן דהוא בעונה אמרן, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה', ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחמש דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך דבמחץ אייכא לאו דב"י, דלאו הא אין בו מעשה, ומה לי לאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעת רשי ז"ל כל שהבעליהם לא ידעו מחמצם ולא ראויהם אינם עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני, "מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המצות הכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למעט כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' דרש דואמר אל בנ"י, ותרוץ נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא היתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל' דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה שחייב כל מי שבידו לקיימה לתיקן המעוות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, דלמא גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השוחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבמ"ם והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהרואה חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שחייב בה חייב כל מי שיש בידו לקיימה מצד ערבות, וצ"ל דאיצטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השחיטה, וניהו דב"כ וב"כ מחייב הרואה לכיסות וכקושיתינו, אבל הנפקותא הוא דאם שחת חשי"ק או זרך סכך לנעיצה בគותל והלהקה ושחיטה כדרכח, דבחני אופנים לא נתקיים מצות וובה, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי' דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ולא ליכא כאן שיחב על השוחט למגור הרואה ליכא שום חיוב כאן שוחט אלא נשחט, א"כ גם על אחר הרואה ליכא שום חיוב למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בכל הני אייכא חיוב כסוי וזאת ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא ואינה תלוי' בשוחט בלבד, ואפילו ליכא שוחט אייכא כסוי. ולהא כיון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכתב מצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חייבים ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החזיב או ראה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשחיטה חשי"ק דאיין כאן שוחט בכוננה ולא בר חזיבאה היה פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואינה גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם של' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועיין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב ז"ל, דעתה הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משום דאין לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוה כלל, ולכן טעם זה הכספי הוא להראות ווער שאינם קרבים על המזבח, ולפי טעם זה הכספי הוא להראות שהאדם מתבישי על שפיכה זו ומכסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרכו הרוצה לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסך וזרק סכך ובחשו"ק דאיון להם מחשבה ושהיתן חשובה כמתעסך מבואר לעיל י"ב ע"ב, ליכא כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרשב"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרוחקת אכילת דם שאינו קרב לגבי מזבח, ולפי טעם זה ודאי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי' בשחיטה כלל, וקרוא ומתניתא מסיע לרש"ב דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאמרו ז"ל שהוא אהירה לכל בני ישראל על הכספי, באיסור דם קמיiri

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA או ע"י עצמו חייב להכשות, דהא בסוכה לג"ג ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחויה אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לכולא א"כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גדור כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכיה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנתן חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרוניים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידח' לי' פירוש זיל "והא אידח' לי' מכספי, דהא כסחו ונתגלה פטור מלכסות" עכל. והוא פלא מה מביא ממש דהא בכשה בעצמו העשיה מצותי. ובসוכה לג"ג ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמרاي חייב לכוסות כיון אידח' אידח' ופרש"י זיל הויאל ואידח' ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן יתמה מנוי ובדי זכין דבלא נתגלה פטור הרוי דנדחא, איך שבוי ה'י נרא אבל לפ' פירושו כאן אין הקושי' מצד דחויה, אלא כיון דעתכסה מה לי ע"י אדם ומה לי' ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראו לעשות, ונשלם כוונת המצווה יתברך, ואי שבביל דעתשה דבוסוכה קפריך "כיוון אידח' אידח'" וככא פריך "והא אידח' לי'", הרוי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך זכין דע"י הרוח נדחה מכסי איך יהי' חזר ונרא, ולבן אמר כיון אידי אידח' אידח'. אבלanca פריך למה לא נימא דכבר עשתה מצותי' ברוח כמו בכשה בעצמו, דמ"ש דסכך' סתקיימה כוונת המצווה בה' שיתכסה הדם פ"א, ובהכי סגי דוכשו מעוטה הואナン'ל. ומה דקאמר לישנא דהוא אידח' לי' ולא קאמר והא עשתה מצותי' כיוון דאין כאן מצוה רק התכלית של המצווה עשו וע"י נדחה זה מן המצווה. ואם כן הוא הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידח' לי', גם בתירוץו של ר"פ דאין דחויה אצל מצות צרכין אנו להכנסיס כוונה אחרת מה דחשיב ר"פ שם בסוכה על הקושי' דהואיל ואידח' אידח', והכוונה כאן דאין דחויה אצל מצות דכל שכסה הרוח והרוח חזר ונגלה כמו השב חשבים ושלח תשלה, דבכל פעם הוה מצוה חדשה, ולא שיד' כאן דחויה כל וכסבירת הרא"ש זיל ס"פ אלו מגלחין לגבי שבת, דבכל רגע איליכא יובט חדיש דלא שיד' דחויה, ואי דבכסחו בעצמו פטור, שם איליכא מיעוטה כדامر בגמור' והסבירה הוא דכל שכסה פ"א אין דרכו להתגולות עוד, משא"כ ברוח המכסה דרכו לגלות כמו שכשו הול' כמו שליחות הקן דרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע דהש"ס לא על דרשה דהשב כסוך, דהרי פריך מ"ש מהשבת אבדה דהשב אפי' מאה פעמים, ומ שני התם לא כתיב מיעוטה הכא כתיב הענין אסבירה נבנה, והאי מיעוטה דוכשו קאי דוקא על כסוי של עצמו, או אפילו של חז"ק ונכרי, אבל בכשה הרוח דרכו לגלות כמו לכוסות הדרין לסבירתיו, להיות כמו השבת אבדה ושלוח הקן. ומעתה מה דקאמר שם דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחויה או אין דחויה, הינו בשאר מצות אבל בכשי ציל ע"כ דלא שיד' כלל דחויה, דכל שהרוח כסחה וגללה, הוה כהשבת אבדה לאפלו מאה פעמים חייב לכוסות, וכסתימות לשון המשנה דאמרה

להמברך בדאיقا עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב 'זוהובים' וזה דקמסתפק שכר מצוה ומשום למצוה בו יותר מבשלוחו, אבל שכר ברכה לא דעונה כمبرך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורטה מצוה בו יותר מבשלוחו לא משללים מדי', אבל שכר ברכה משלים משום דהמברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלים. ובזה נ ditchן נמי דברי הש"ץ זיל שמכוכיח מדברי הרא"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחיב, ובין חטפו משלוחו דפטור דומה מוכחת אכן לעשות שליח למול, דאל"כ הרי סכ"ס חטף המצווה מן האב אם חטף משלוחו שהוא כמהותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצווה אין אלא משום למצוה בו יותר מבשלוחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, ואיל דחטף זאת מן השlich' ע"ז כתוב הרא"ש זיל דבדבר בעלמא, אבל השlich' זכה במצוה דנינו דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich' לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודוו"ק.

עד שם גمرا כסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי' ל"ש אלא שחזר ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הול' כסחו הרוח חייב לכלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי' אשלהעלת כסחו ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם כסחו בעצמו, אבל כסחו הרוח חייב לכוסות כנתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון אדם נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לכלותו ולהביא עצמו לידי חיוב שהיא עליו מותחלה. וק"ז הוא ממה שאמרו חסדים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצירותם כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"ש הכא דהיה מוטל עליו החיזוב לכוסות והרוח חטף ממנו המצווה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצווה שהיתה כבר מוטלת עליו, וחכם לב יקח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרוי נתכסה הדם, ורצון הבורה ב"ה נתקיים בלאדי עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם כסחה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובכסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרי מוכחת מהא דכל זמן שלא כסחה הוא לא עשה רצון הבורה.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו שדרשו זיל כען אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמייך לקרוא התולדה, וכן גם כאן שאנו רואים דבהתשב אבדה ושילוח הקן ובתויחה בכלם אנו דורשים אפיו מאה פעמים, וכך בכסוי דורשים וכיסרו דסני בפ"א, ואע"פ שazar ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"ז סמכו לדרישן כאן ה'כ, וכאן ה'כ, והסבירה מבוארת לכל שופט בצדק דבכ"מ מדרך שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדריכה לברוח מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדריכה לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתויחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכתו, וכן מסתבר דעת שנסיג התכלית איך יוביל בהתמדת המעשה הלו אפיו מאה פעמים. אבל בכסוי הדם הלא כל שנטכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שעשותו הrhoח בכסה"ד אמרו דוכסחו מיעוטה הוא דסאי בפ"א, אמנים כן בכשה דלא שהרוח מכסהו כך דרכו לגלות, כיון דרכ' הרוח כדיודע, וא"כ שפיר אמרו דבכח'ג חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרת נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חשות'ק ע"פ שazar ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פוסק.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בכשה הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמאלא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. ולכן קאמר ר' ר'פ' לחalk בין קדשים לכסי, דבכשי החייב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החייב לכסי דין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות דין כיון דפקע מנין הקשר זריקה שבפטומהה ומכ"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנכח אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומהה איך יזרו למוקמו וכוקשית אבי שם בבכורות, וע"ז תרצהו דמ"מ גם בהזה יש לחalk בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומהה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתלי תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי" ותוס' בזה, ולכן באיסור וטומאה שפיר נטעורו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיון דנדחתה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מחלק באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון ינ"ס דהאיסור מקרי דין דפ"א בטל אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין כיוון דעתמא דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו דבקדירה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אזלא לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחלב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקרא דם וחולב בהמה רביע עליהו איסור תורה בכען אליו כיוון ממוני צרכיו ואיש דהוה שרי לגלותו מיד, היה יכול לכסות ואח"כ לאрок הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. ויחילקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלה הקושי" הוא כיון דהתמס מושום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מן השיק, כמה לא הוקיקו להזכיר ולהדליק אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאי עול לכבות לא אטריכון, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד וד"ק.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردין, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור' מדקטיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידוע שדם הפר מרווחה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטlix זא"ז, ור' אומר מכאן למיון במינו שאינו בטל. והשתא היכי מוחץ דאפשרו מבטlix עולין זא"ז ומ"מ בטל,anca לא בטל שאפלו היה דין הפר מים, היה ניכר אידמיות דין השער. ויל'adam דין הפר היה מים לא יהיו" בדם השער מראית דין גמור וכו' עכ"ל. ומיל לא ישתומם על הדוחק הגadol הלא, דלא אמר דין השער לא ניכר אידמיות גמור במים שכגד דין הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידוע שדם הפר מרווחה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע"כ תאמר דהאי מרובה דקאמר דמורבה כ"כ דלא ניכר אידמיות דין השער, וכי הוא קרא דבר ידוע, הלא אינו ידוע מב' צדדים, דלפי דעתך ידוע להיפך דין השער במים כפי דין הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דין אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דין, ואיך מצי קאמר ע"ז שהוא דבר ידוע שאין בדם השער במים כדים לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דЛОוח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים לעם מים ואינו חזר להיות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

חייב לכסות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכסות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות כסוי כלל, כמו בכשו בעצמו ובכ"ל והא דמקשה בעצמו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפלוור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שוגלה כסוי עפר שבארץ הוא לא שכיח, אבל כשהו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה כסוי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכחו הרוח והרוח גלו ודי כיסה בברכה כסתם משנה וכסתימת לשון הפסוקים, אבל אם גלה בעצמו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכסות ולא נסוך על סברתינו נגד סתיות לשון הפסוקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילתה לברך על כסוי זו באשר גם הפ"ח וכמה אחرونים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לא בעי כסוי כלל.

ועפ' דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין כשהו ונתגלה פטור מלכסות, לכ"ו"ר משמע דודוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברוחב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתון אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיון דמיועט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכסות, אלמא דכסי לחוד עשה מזו, דכל שמכוסה אפשרו רגע יצא לה המcosa. וא"ג דגבוי נר חנוכה נמי קייל הדלקה עשויה מצוחה וככבה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני הטעם דפרטומי ניסא בעין וכו', עכ"ד, ולפי דברינו ליתא דגס כסוי, ממש כדי נ"ח הו, דיון זוקק לכוסתו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הטעם פוטרו מלכסותו פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר לי' צא טרוף כפרש"י שם, שלא עשה ויתחיב בכסוי, שוב אסור לו לעשות צרכי כפרש"י שם, אבל לכסות ואח"כ לאריך הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. ויחילקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלה הקושי" הוא כיון דהתמס מושום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מן השיק, כמה לא הוקיקו להזכיר ולהדליק אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאי עול לכבות לא אטריכון, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד וד"ק.

עד שם גمرا ומי"ש מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכסות, ופרש"י חייב לכסות ע"ג שלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דגס הכא בכשו הרוח יהי חייב לכסות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הטעם על כסוי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסו הרוח חייב לכסות דר"ל שחייב לגלותו ולכסות, אבל לכסות מה שכבר מכוסה מהיכי תיתי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, וד"ק.

ע"ב גمرا' א"ר חי' בר"א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוכן, אבל נפל דם לתוכן מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין כסוי אינו כן, דיון דחויה אצל מצות. מבואר מדברי ר'פ' דלעולים אמרין חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני הא דחויר וניעור, משום דכיון דנדחתה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לא יכול לפרש קושיות התוספות מהא דЛОוח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דLOWUCH ציר מעם הארץ דאמרין, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור למים ואינו חזר להיות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מוח שנראה סתירה לדברינו הוא מה שאמרו מצות אין מبطلות אז"ז, מhalb שהיה כורך ומרור, ומ"מ אמרו בפסחים קט"ז ע"א דבזה"ז דמצה DAOРИיתא ומורור מדרבנן, ATA דרבנן ומובל ליה לדאוריתא, מזה לא כואר' מוכח דרישות מובל מצוה ורכך מצוה לא מובל מצוה, ומילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבלתיין אז"ז. אבל דם חולין מבטל דם עליה. אלא דמשם לא מchein להקשוט, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי' חמורה על הא דמרור דרבנן מבטל מצה DAOРИיתא, דהרי חזין DAOΡו אין מבלתיין והויצה בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו DAOΡו איננו מבטל הדגן והוא מבלין רואין ואין מבלתיין ברוב, ובאייסורין קייל מ"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאנ דמציריך שיש הוא משום גזירה מינו או איננו מינו).

וכדאי להזכיר כאן דבר שכלי שימושתי מפה קדוש כבוד הגאון האמתיתי מרבעיאן צוק"ל, לפרש מאמור הגמר' יומא ל"ט ע"ב ת"ר ולא תפטעו בהם ונטמאתם בהם, אדם מטמא עצמו מעט, מטהמאין אותוו הרבה הרגבה, והוא מספרא סוף פרשנת שמיini. ופרש"י מנחיהם אותו ליטמא הרגבה, ופירוש הגאון ז"ל עפ"י הרמב"ן הנ"ל, דהביטול תלוי ברצון הבעלים, וא"כ מי שאוכל שכךים ורמשים בעין,תו גם בביטול ברוב אסור לדידי, דלא ריצה בביטולם. וע"ין יומא ס"ד ע"א דרש רב כי משחתם בהם מום בהם, דבtems משמע בענייהו הוא דלא מרוץ אבל בתערובת מרוץ. הרי דבtems דמיותר ההא דחו"ל למיכתב בהם אתא לאמר בענייהו דוקא. עיון זבחים ע"ז ע"ב ובתוס' שם, ולפ"ז גם הכא אמר ולא תפטעו בהם בענייהו, אדם תפטעו בענייהו, אז ונטמאתם בהם גם בתערובת ודפק"ת.

ע"ש גמר' ר"א מנהרביל אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדייפטא אמר הענוש כרת והוא דaicא צית. וכתבו רשי"ו ותוס' דבעין צית דם גמור, וע"ז בת"ח שנטקsha הרבה בהז דכינוי דהאי צלلتא דדמא ראוי לזריקה, הרי כדס גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על צית ממנה, ולא עוד אלא דרי' רמי' וכן במתניתיא רק ענוש כרת ומטהמא באהיל קאמר, והגמר' הויסיף והוא דaicא צית והוא דaicא רביעית, וא"כ מה קמ"ל דעונש כרת ומטהמא באהיל, וחci ס"ד דלא, כיוון דaicא צית ורביעית. וע"ז בՐיטב"א שכטב דמיiri בדאיכה הרבה צלול ולבן ומיעט דם גמור עד דהוה יותר מכדי אכילת פרס ואס היה מערוב במים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטהמא באהיל, אבל האי צלلتא אפיilo הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם הנמור בו עי"ש. ולא הבינוותי דבריyo הקודושים ז"ל, דהרי אפיilo הדם גמור כל שושואה באכילתיו יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב בהאי צלلتא כיוון דעכ"פ שושואה בססתם אכילה יותר מכדי א"פ. יותר היה נראה לי עפ"י בՐיטב"א, דהכי קאמר והוא דaicא צית ורביעית בכדי א"פ, ואיך חייב על כל צית ורביעית מותן התערבותות דרך אז אנו דנין הכל כדס, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך א"פ לא חשבינו ליה לדם גמור, כיוון דלאו כברירתא הוא ונעשה צלلتא. ועדין צ"ע.

ד"ף פ"ח ע"א דtos' ד"ה ור"י סבר דמו ואפיilo מקצת דמו תימא דספ"ק דבכוורות סברות הפוכה וכו', لكن נראה שאין לדמות הדרשות אלא מה שהש"ס מדומה וכי עכ"ל, מכאן ראי' מה שהזכיר פעם אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיסודות על

מים ולא בטל מה"ת, דהרי מכסיון בברכה קאמר, וזורך את הדם ומ珍惜ין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראין, שב מצאת ש"ז החת"ס ז"ל בחדשו יש בעל מודה זה, ואח"כ עינייטי בסוגי דזבחין ע"ז ושם בחדשי שיטה מקובצת הנdfsים חדש בהשומות וקמתהה על עניין זה, דῆמה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך אר"ל ונשער במב"מ כמו בשא"מ הרי דמדומה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בההמ"ד, דהרי פסקינו הני טטמי הון דזבחים והו בכסיוי דאמורין רואין ואין מבלתיין ברוב, ובאייסורין קייל מ"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאנ דמציריך שיש הוא משום גזירה מינו או איננו מינו.

אבל מה שנראה לענ"ד בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שייך ביטול כאמור בי"ד סימן צ"ח וק"י, וראיתי ברמב"ן בחדשו לע"ז טעם נפלא להא מלטא, דביבטול בעין דעת בעליים ויש להסביר העניין כי הא דאמורין אחרי רבים להחות ב��שי התיריה התורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המעוות, וא"כ כל דלא איכפת להו לבעלים בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעמא דהיתר בהיתר לא בטל, וכן אייסורין דאין מבלתיין זא"י כפי דפסקין הכר' אלעזר שם בזבחים ודלא כר"ל, דסכ"ס אסור לאכול אי משום האי איסורא אי משום האי. וא"כ פ"א לאeki זה דוקא לר"ל דס"ל התיראה ספק לא שמה התורה, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפלייג אר"ל) דס"ל שמה התורה, אין שום נפקota בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעולין אין מבלתיין זא"ז. ור"י לית לי' הא סברא דרצו בעין לbijtol לך' וליפ" דמבע"מ לא בטל. אמרו מעתה דרבנן דעולין אין מבלתיין זא"ז, מכש" דרישות לא מבטל מצוה שאון לו צורך בביטולם, דῆמה איכפת לי' אם יכסה הכל או יזרוק הכל, וכל עניין bijtol אין אלא דלא צrisk לחוש על המיעוט אבל לא איסור דחצ"ל שאיסרו דשליל"מ, משום דבקושי התיריה התורה לסמוך על הרוב, ושלא לחוש על המיעוט, וא"כ במקום שאפשר להמתין עד למחרה למה יהיה נחא לי' בביטול האיסור. וכל זאת בDALIA ר' רוב דבעין למסימק על אחריו רביים להחות, אבל בDALIA כ"כ דאי היה אינו מינו דלא היה ביטול עצמו דלא היה נתון טעם או בדבר שאינו אוכל דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעין היתר דאיתרי רבים להחות, אלא משום דחשוב כאלו הוא נאבד מן העולם, לרבען דלית להו סברת ר"י דמבע"מ מתחזק ואיינו ביטול לעולם במעוטו, אז לא בעין דעת בעליים לביטולו ולכן שפיר אמרו הון בכסיוי והן בזריקה דכל זמן דאלוי היה במים ניכר חזותי' ולא ביטול בעצם מיעוטו, מציז ריק ומץ מסחה, וממילא מהויב לעשותו דמייכי תייתי ריצה לבטול כדי בטל מצות עשרה, ולפсол את הקרבן וע"ז כאן בלשון הרמב"ס שכטב אם ניכר מראית הדם חייב לכסתות הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שfatת יתר וכי לא היה די לאמר חייב לכסתות, וככלשון המשנה ולא לחנס הויסיף הרמב"ס ז"ל תיבת זה, אם לא להביניינו למה לא יתבטל חד בתורי לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעמא, דלא אמרין רואין ולתראץ זאת קאמר האי "הכל" ר"ל מה איכפת לי' אם יכסה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסורין דפסיד הרוב אגב המיעוט. ואיך קשי' לך' א"כ בDSLIL'ם נמי לסגי בששים דזא' ביטול בעצם מיעוטו י"ל, כיוון דביבטול בעין דלאו כרבען בגזירותם בפרט מאחר דר"י סובר בלא"ה מ"מ לא ביטול כלל, لكن איסרו DSLIL'ם hon bijtol והן בלח במשהו.

ובזה יש לישב הסוגי' דזבחים, וגם פסקי הרמב"ס המוקשים מאי עי"ש, אלא דלא רצתי להאריך כאן זהה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממילא בטלו כל המדרגות של בני עניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאRADUR לא יחשבו מי שיש לו מאותים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רק מנה ואעפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב לכלום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גמורא אר"י מה דכתיב האמנים אלם צדק תדברו משרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה^ז יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברו, יכול יגוס דעתו ת"ל משרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז א"ל שכטב עלי שהוא דוחק, ולפע"ד הא יכול אף בד"ת כן ע"כ איינו כפשווטו, דמהיכי תיתי לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכהנה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישtopicת"ל צדק תדברו, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברו. יכול יגיס דעתו באשר הוושם למועד אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל משרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיע למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק".

עוד שם גמורא יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוא להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה^ה לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחווה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תולש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהווא דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתני נילוף מכאן לפסול את הגט שנכתב בתולש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי'ק הנדפס על הגליון בש"ס וילנא שכתב ווז"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק".

עוד שם איתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמע לכתהלה, משום DIDDU לחילך בשופר ולולב דבאים לרוצות מאיס הוא ואפ"י שמות דידע כתבו התוס' לדכתהלה לא משום דמאיס למצה, אבל לגבי חיליצה כתבו התוס' לדכתהלה לא חיליצה בין חיליצה בכסיוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחילך בין חיליצה לכסיוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזי מצוה וכי היכי דכסיוי ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי הא דקתויני מכיסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פי"ד הי"ג כתוב מותר לכסות בעפר עיר הנדחת משמע מדבריו דሞת לכתהלה, אבל דהלה"מ כתוב שם דupper עפרה אמר, וכתרוץ זעיר בגמר. אבל היכ"מ שם כתוב דמשום מללה^ה, וכתרוץ רבא. ולכאור' מסתבר יותר דAPER שרייפה קامر כדרבא, דאי צעררי ובupper עפרה, מה עניין זה לכון בהלכות כסיה^ד, ושיך בהלכות ע"ז ושם בפ"ד הי"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דין לדמות הדרשות האחדדי רק מה שمدמה שה"ס ומשום דלא תדע אם הסברא נותנת גם כאן לדירוש כך, או שהיה העניין מקובל כך באומה מאז ומקדם, ווრחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם איינו מוכחה כלל כי הלא אפשר למדרש כך או כך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל הזה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרוא עפר, וא"ת דהaca פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכי שאפר כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דאפר כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאפר פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דאפר ואוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסברא החזונה אינה נותנת כן, אם לא שמחה הקשיי הוכיח דע"כ כן, והדבר קשה מאד דמרקא מלא כתוב עפר עתה ועל עפר תשוב הרי דע"כ פ' לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ולעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש מבשר גרע מאפר עצים. ובאמת זאת גם לא חז' לכסיוי של העיר, דבאמת ב"ש דוקא עפר קامر, ואפר נמי לא חז' לכסיוי של העיר, איך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכסות ואיך נתהוו בימיהם פלוגתא בדבר הרגיל ממשתמא הוה כ"ע מכסין באפר שהוא מצי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנהוג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו כך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות כעין זו וצע"ג.

ד"ט ע"א גמורא לא מרכיבים מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל חקנני בכם שאיפלו בשעה שאני משפייע לכם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרשי ז"ל לא מרכיבים פפי שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעטין וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי ז"ל דהאי לא מרכיבים הינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכהנה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמובן. ולולי פרשי נראה לי הכהנה דקשי' לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, די אמר לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מיעוטי עמים אכן עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דברה ה' בנו להיות לו לעם סגולת ולקיים אותן בתורה ומיצות יתרות על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנועלות שמצוין בנו, אבל החשך שבק בנו איינו מכיון כשרונותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכנו בהפסדנו ותוועת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכנים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאנו י"ח, וכך שאמיר יעקב איבינו ע"ה קטנטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' בנו. וזה שאמיר לא מרכיבים דהינו מצד שאתם עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים השק ה' בכם, עעפ' שאמתה הוא דהרי מה"ט בחר בנו לחת לנו את תורה, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דבכל יתרון שבכם אתם המעת וממעטים את עצמכם והוא פירוש נכון לעפ"ד.

ע"ז שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה והארון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכהנה בזאת דעתינו בגודלי עולם העמידים בראש המין האנושי אין להבין בפשיטות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגדר מציאות שיטה בכך, ואיך נבין ה"ה דכתיב במשה שהיה ענו מכל adam אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושכלות ומגין למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וצ"ל: „אלא טעמא דכתותי מכתת שיעורא אתרוג נמי בעי שיעור כאגוז או בכיבזה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינן דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלפין" עכ"ל ועיין שם במחר"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברין מינר לקייתה, דזה כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור-DDוקא שיעורא מכתת ולא איקות הפרי ולכך שפיר כתבו התוס' דאי בעין שיעור כאגוז או כביצה ממש גמר פירא, אין לומר משום דכתת שיעורי' לא גמר הפרי, זה באיכות האתרוג הוה, כמו דמיינר אתרוג בן מוגמר פרי מקרין, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיכות הפרי, אלא בכמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין שיעורי' כמו שאינו דכתותי מכתת, אלא דזה גופי' ודאי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דזהו כמו שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שיעורי' וצ"ע עתה.

הדרן עליך פרק כסוי הדם

הרמב"ם צ"ל אפילו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה דאיינה בכלל עיר הנדחת, מה קמ"ל בכיסוי הוליל בעפר עיר הנדחת מותר בהנהה, וממליא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דזה אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, אם לא שאמר דalo הוה בכלל עיר הנדחת היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס קמ"ל דמותר בהנהה, אבל הא ודאי קשה דלא שיק האידי דינה כלל לכיסוי אלא לדין עיר הנדחת דכל שהוא מחומר לא נאסר כלל, וצ"ע עתה.

עד שם אר"א הכא השთא הטע שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שיעורי' וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתיין עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

גם במחומר לא יעלה כיון דנוסף לזה דאיינו בכללبشر גם איסור אכילה להדיות יש עליו لكن צריך לחלצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסמוך ודוק'

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס צ"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ צ"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של' דבשר אדם לא יכול הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדםأكلו, ובפרט שאיסור גה"ן הוא לאחר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזир אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי' לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי' לומר דע"י שנתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבלبشر אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גם הוא נברא בצלם אלקים, ומזכזה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודוק'.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני' דלא כר"י דאמר אינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב ארי' צ"ל מדקדק למה שתיק רבוי מהודענו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר' דאיינו נוהג בשיליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן הביא הלכה

דף ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכותב רשי"ז צ"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וצ"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפילו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו" עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דזה טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"ן חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף צ"ל שכ' דדין זה לא שיק הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ן לאדם, וכונתו דבלאה"ה כל הנני דמתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשיך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דאיתא לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיק כאן להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיתני נוהג במקדשין דאם פרשו לא עלו דרך במחומר קאמיר עלה, דמתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם ממשנה דרכ' דלקמן והוה גה"ן בכל בשר ומה שמעט מועשיות עלותיך הבשר והדים גם גידין עכ"ג גידי צואר דאים כבשר אבל גה"ן הרוי הוא כבשר ולכך מה דקאמר רב' במחומר דוקא יעלה ולא בפירוש הינו משום דאסור באכילה וכתיב משקה ישראל למנה מהו המתור לישראל. ולכן לא מציא קאמיר דמשום דנווהג איסור גה"ן לעניין הקרבה קטני נוהג במקדשין דרא אין להעלותו כשפירות ודיי דאיון זה עניין גה"ן כלל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי' קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דדילמא כרבי ולא עולה בפ"ע כשפירות אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידן דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשאר גידין ועכמתו במחומרים עלו אבל גה"ן לרבען

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תשעה לא נאמר אלא בדרך הגדמנות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרכ מקרי עומד ל"ת כנגדה בהז שיק עשה דוחה לא תשעה, אבל בענין שלulosם כן הוא, אם בפירוש אמרה תורה שיקים המוצה ע"י עברית הלאו אז מצותי בכך וכמו יובם במקום כרת או מליקה בערך קדשים, דין זה בגדר עדילתי, אלא מצותי בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אז אין לא נעשה עדילתי בכח'יו, לדדרבה אמר דין כאן לעשה, וכמו כאן דאמרה תורה ואכלו אותו אשר כיפר בהם, לא עללה על דעתינו דהעשה הללו כולל גם גה"נ שבתווך הבשר, דמהיכי תיתי נאמר דין כאן ל"ת וממצותי בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבינו אומר דעתך קרא דוחקטר הכהן את הכלל, לרבות גה"נ שבתווכו, מיד דהוה אהלב ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצותי בכך, משא"כ בגיד הנשה בתוך הבשר, ומעתה זה שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד דהווא"ד עדילתי, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרי דעתך איסור גיד לגמרי, ומהיכי תיתי, דעל זה בעין קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת'ס צ"ל בחדשו עי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, היינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור סבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטראך התנה להשמייננו.

ודע כי יש בעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דהוה חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל' מ' שם, וכע"פ אס קדשים חשב מני בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גורע' דהוה כמו שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורא במקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עיין בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלא ידען, מה הוץך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלאה' קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמונה לילידתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' דנראה דלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" גה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליך כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא כר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדוול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להננים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל' מ' שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ ה"י לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר הולך, אבל כאן קשה לי' לבב ארוי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר' דפלייג בשליל וקאמר דיןנו נוהג משמע דביתר דין המשנה מודה זהה אינו דהרי פלייג גם אם אהא דנורא ביריך ימין ושמאל, דיןנו נוהג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל איסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתק רבנו הקדוש מהאי אישור וקטני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגורי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא ה"ב' בסס"י צ"ט בשם הרשב"א בתורה'ב' דמסופק אי' שמננו של גיד אסרנו מושם לתא גיד או מושם לתא דחלב וביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשום לתא דחלב נגעה בו, ונוארה דעתיך זה תלו依 בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשנינו חלבו דעתיך, ומה קרי לי' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי לי' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה משמעינו דראואה להמנע מלאלכו משום דנוראה כחלב ובפרט דמתניתן ר' מ' דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי לי' שמננו מפני שכו הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשום לתא דחלב נאסר שמננו, דגיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלב דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשום לתא גיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש"י ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar וביב"ט הנמצא בהמה, והוא כר"א אר"א לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר' מ' ור' י' בגיד וחלב של שליל, ועיין בתוינו ט' ובראש יוסף כא, וצ"ל דריש"י ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, והוא דחלבו מותר לאו דהא אלא סיומה דפלוגתא דת"ק ור' והוא דלא כתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דבב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקי שחיתה קמיiri, בלבד"ה אין די זה שיקן לכוא ושנו'י כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר' מ' טעון שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, דין זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשבייל דברי ר' דקאמר אי' נוהג בשבייל וחלבו מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורתה, דהרי עדין אפשר גיד וחלב שלו אסור, דדי' לויל להיותו כאמו, וכקושי הראי' ש' ז' התם, ולכך קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשבייל בר פלוגת' ולא קאמר רק נוהג בשבייל שצרכיך שחיתת עצמו, וממילא נדע דבב"ט ר' דקאמר אי' נוהג כח נוהג דהרי הוא בבחמה מעלי' אבל בדברי ר' דקאמר אי' נוהג בשלייל, ובשביל שהוא שליל ושהית האם מטורתו, קמפרש בהדי' דהו גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעיל להכא, דלעיל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר' מ', ומ"ד שחיתת אמו מטורתו מה החרכים, וכך הוא להיפך, דברי ר' העצומה הללו ודברי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודה. ומכח קושי העצומה הללו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה ממשום דקדשי' פקע לי' איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארוי' שפת יתר הוא ודאי ה' לי' להקשות סתם פשיטה, אבל לפער' דנורא, דבא לשולן קושי' השאגת ארוי' המפורשת שהקשה דינמא עשה דאכילת בשר קודש ידחה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך' מ' דמן'ל דaicaca עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקרבה או אכילה, וממילא ايقا עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאנו נובך מאד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ישנים בריתות יג' ע"ב, שהקשו שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיוון דלא שוה מדי להקדש, ותירצויDKDS הגרף שאני דלא פקע, ועיין שם בהגחות ק"ז בערךת"ס ז', ועיין Tos' מעילה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה'י דמתחלה עומד לחלו' לאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאיסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבמה, ואולי מכך לאלו דלא תאכל באש תשרף דדרשין מנ"י בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהמ"ק, והאי גה'ג' הוה פסהמ"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשות דהאי מוקדשין דנוהג בגין נמי פשיטה דמה אתה לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם לה לא משנה שלמה لكمון ריך שנתבשלה בה גה'י' ואי דמוקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בבריתות כmob'a בתוס' כאן, ובפרט ש את איינו שייך כלל לפפרקן שעוסק בדינני גה'ג', אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דווקא בגין שפיר שייך הכא. וממהות שתירצוז בtos' דאיסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מנ"י דס"ל דאיכא על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהנה מן ההקדש כדכתוב רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה איינו אלל קדושות בדק הבית ודוק' היבט.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמוקדשין איגיד לאו כוללו הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמוקדשין איגיד כוללו חומרו הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשות והתנן איינו נהוג בטומאה וכו' אי אף' הי' יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה'ג' שנומי' קודם עכ"ל, וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שניוי' קודם ממשנה דנוהג בטהורה שהוא משנה האחורייה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשות ולתרכז תחלה דלא מציא למפרק ממשנה דנוהג בטהורה, ורק בא"ג נתחדש להם דקושיותם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך ממשנה דירך שניוי' קודם וזה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חילילה לחשוד לעבלי Tos' שכתו' דברים של מה בכ' שוב מצאתה שלב אר' עמד בזה ונתקח מאד בישוב דבריהם עי"ש, ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקייא דמתחטא.

אבל דע כי קושי' התוס' כראוי מוצקת, דהאי משנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, סיומה דמשנתינו הוה, דהרי מנוהג ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דיני דגה'ג' עד שישים לבסוף מה שהשאריך כאן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי משנה דנוהג בטהורה וממשנתינו דנוהג במוקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשות יותר מסויימה דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי' העדיפה דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי' העדיפה לי' להקשות ממשנה דירך השוני' קודם ואני אסיף מיא ואסיף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהנה דהא דנחلك היא משנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דינים ולשנות בסוף הפרק דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי'. ויל' בטומאה דהא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכע"ן שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר'י אמרה, ומפרש שם הר'ז'

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו' לתפות, אין בו רק לאו דמעילה דaicא גם בדשן, עיין ברמב"ם בפ"ב דמעילה, וכן בדיקון נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה'ג' של מוקדשים ايقا לאו דנהנה מן המקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דף כ"ב ע"א ד"ה ור"ש, שכתבו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דaicila הנהה במשמע, כיוון דלא שייכי' בי' אכילה, ור'ל דניהו דלאו אכילה גמורה היא אבל עכ"פ טעם קליש' פ' לשאר הנהה, וכמ"כ הרשב"א ז'ל מיחסב אכילתנו עכ"פ לשאר הנהה, ולא כאוכל קליפי' ערלה וקשה של כלאי כרם, דלא עבד מיד, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתנו שום הנהה, משא"כ בגין הנשה דעתך בי' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקן אי יש בגידין בנותן טעם איסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם לכיא איסור מוקדשין ולסברת התוס'alam, גם בדיליכא שפיר איכא איסור אכילה שהוא בננה מקרי, אם לא שנאמר דהתוס' כתבו טעם גמור ביגיד, דעכ"פ נהנה מקרי, אז רק שחזק' מazi לתרץ כן דעת ר'ש שאסור גה'ג' בהנהה, אבל אין לא סבירא לך סברא זו והוא דוחק ודוק'.

תוס' ד"ה ואתה איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمון איינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דעתך בי' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ"ל.

והקשה המהרשי' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש כר"ש, דמי שבשו מותר וכו' וכמ"כ התוספות בעצםם لكمון בד"ה בולדות קדשים, ותירץ דמותוך הסוגי' דחתם משמעו דרך לר'ש' שאית לי' האי סברא דפטור בגין של טמאה לממרי אבל לתנאי דמתני' דפטור רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפטור ומ"כ התוס' דגמ' לתנאי דידן מצין למימר דעתמא כר"ש, הינו דכיוון דמצוי למיחדי כן ניחא לי' יותר להקשות ממותני' דניזיר עכ"ד, ורק שי' ל' טובא חדא, דהכא נמי הרוי מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מלהקשות מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מלחמי' לי' דטעמא כר"ש, אבל יותר קשה דנהנה הראש יוסף ז'ל הקשה ג'כ' על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירץ, דלפומ סברא דהשתא דגידי חל משעה שנוצר ומן' איינו חל בטומאה, ע"כ משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה"ה דל"ל כולל עכ"ד, ודבורי נפלאים ממן דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדשים, דאמאי לא פריך מאינו נהוג בטומאה אלא דטומאה קדים, הלא איינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית לי' כמ"כ הרוש יוסף וע"כ לומר דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת, דל"ל איסור בת אחת, וא"כ קושי' הרוש יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשי' ז'ל יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת.

ולפי חומר העניין ענה מה שנראה לפע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הרוש יוסף החמורה, והוא דכבר כתבנו לעלה דעל גה'ג' עכ' ליכא אכילתبشر קודש דכל שאינו בכלל כליל תה' איינו אלא תאכל, אלא אית בי' לאו דמעילה, כיוון דמ"מ נתקדש בכל הבמה, ואע"פ ששאר הבשר עומד ליקרב בעולה או לאכול להחנים בחתאת ואשם, והאי גיד מתחלה עומדת לזרוק ולענין מה נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה להחנים וחולין הוה ואני מועלין בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס"ל לתוס' דלא שייך כאן איסור قولל, דהרי איינו דומה קדושת שארبشر לקדושת גה'ג' דשאך

אי טעמא כר"ש אין כאן חשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דבר שבידילי מני' אינו לא בעי התורה לאשרה, אך לא נחתו למה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנא ולא טעמא קאמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סימנא ובפתחה תראה כי שיטת התוס' בלאייה נפרכת מכמה מקומות ודוח'ק.

שוב נתיבותי שיש ליישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סימנא קאמר, דנヒו דעתם איכא שלא נאסר גה"ן של טמאה נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דא"כ נמצא דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"י איכא מיד' וכי כאשר אמרו בسنחרין. ותדע שכן הוא דהרי בגיד הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוקה ומטעם דرك מין אסור ממיעטין והוא גופא צרך טעמא, די משומם דבלאה' לא יאלכו, גם בנ"ט שייך, אלא ודאי דכל שפעם אי' ה' חל לא נתיר בשביל שנופל הטעם ה"ג לר"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה ע"פ שנופל הטעם, אז יצאו מקדושה חמורה לקלה משא"כ לת"ק דמשום אחע"א קתאיין עליה, סכ"ס נשאר הגיד באיסור מצד איסור הקדום והבן כי נכון הוा.

ד"ה איסור גיד איכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשוני' הци, משום דacaktית תקשה לי דא"כ אין מוקדשין נהוג בגין מביי לי' והשתא דקאמר דקסבר אין בגיןנן טעם, הוומ"ל אין מוקדשין נהוג בגין מביי לי', אלא עדיפני מינני פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין בגין, אם התרצין לא מוקדי' קושי' התוס', משום דידע דיש להקות עליו קושי' זו ממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שקייל וטרי רצח להראות דא"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדשין לא למ"ד יש בגיןן כנ"ל, איך קאמר מה שאמר שג'כ' יש להקות עליו ומתחילה תחליה ביש בגיןן בגיןנן טעם ומדחה, ואח"כ בגיןן בגיןנן טעם ומדחה, ועי' הקשו והלא יש לאוקמא כאוקימתא בגיןנן טעם ומדחה, קמייתא ביש בגבנ"ט אוקימתא מתקימות דס"ל אחע"א דל"ל כולל, ע"ז קתרציו דגס זאת אינה מתקימת דהרי יש לדחות דא"כ אין מוקדשין נהוג בגין קמבעי לי' וαι קשי' לך א"כ איך קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בגיןן בגיןנן טעם ואיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא שיש ג'כ' לדחות כנ"ל אין זה קושי', דהרי לכך מתכוון להראות דגס אין בגיןן בגיןנן טעם א"א לאוקמי כי כך דרך הש"ס ודוח'ק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משום שמןו של גיד וכו', ולפ"ז הר"ס אתה שפיר, דפ"ז דין להחמיר ולאסור בשמננו של גיד, כיון דגיד עצמו אינו אסור עכ"ל, להסביר שתורת הר"ס צרכין דברי הרשב"א דבגיד איכא עכ"פ טעם קליש, אלא שטעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דין להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטע גיד עצמו, אבל אם נאמר דכלי' ממש הוה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דין דאין להחמיר בשמננו יותר מבגיד כמובן. וגוף דברי הר"ס עכ"פ הרשב"א ז"ל ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משום לתא דחלב נאסר ולא משום לתא דגיד לית להוא מקום וכבר הבאתינו דבריו לעיל ועשיתוי סמכין לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו דגיד קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו ממש לא מישבת קושי' התוס', דמתני' דירך א"א לפרש דמשום שמןו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הן דבמה והן דחיה, ובchein דחלב גמורשרי' מכש"כ שמןו של גיד ודוח'ק.

בד"ה בולדות קדשים עסקיים וא"ת והיכי אותו בה כדי, והא איסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כదامر ליקמן ר"א אדר"א, מחלוקת בין ט' ח' והלך ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ויל'

וזל דכלוא סתמא דפרק א דברי ר"י הם, והכא דכוותי' והנ"מ הוא לידע פירוש המשנה דנווה בטהורה ואני נהוג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בגיןן בגין טעם ומ"מ איינו נהוג בטמאה, מעולם דכל שברו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דירך השינוי' קודם, דס"ל יש בגיןן בגין טעם, لكن כתני האי דנווה בטהורה לבסוף פרkon לקשרו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, ומילא תדע דעתם אסתמא דיאנו נהוג בטמאה הוא משום דאחע"א, דכמו דמשנה דירך לאו ר"ש אמרה, כמו כן משנה דיאנו נהוג בטמאה לאו ר"ש היא, וכן שפיר מקשה הש"ס משנה דירך עכ"ג דמשנה דנווה בטהורה סיומה דמשנה ראשונה, משום דזזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקא המשנה השינוי' קודם, והבן כי הדברים קילורי לעיניים תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למימר דאח"כ פקע ממשו איסור גה"ן עכ"ל וכותב הרראש יוסף דודוקא לטעמא דר"ש יש להסביר כן, דכיוון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותר, ותו לא נשנית המצואה בסיני' ודאי דלא נשנית דינה משום דבמה טמאה נאסר בשירה, אבל אי מצד אחע"א קתאיין עלה, אז לא נוכל להסביר דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלוں שבמה טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתהדר ההלכה דבמה טמאה בשירה אסור ובכל מקום אחע"א מAMIL דאיסור גיד לא מצי חיל אטמאה, וכלו קמתמה על הת"ח שלא נחotta להא لكمן דך קע' ע"ב ד"ה והלא מבני יעקב נאסר עיי"ש. והנה כוונת הרראש יוסף ז"ל מבוארת דמחולק בין טעמא דר"ש דמי שבשו מותר, איינו טעמא אלא משום דאחע"א דהאי טעמא דמי שבשו מותר, איינו יעקב נשאר באיסורי דמהיכי תיתי נאמר נשנית הדין דגה"ן ע"י שבטל הסימן, אבל טעמא דאחע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמזהר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני לאין על עניין אחד כדי ללקות שתיים, וא"כ שפיר מצין למימר כשותהדר ההלכה לישראל דבמה טמאה אסורה נשנית הדין ופקע איסור גה"ן מטעם. אלא דלפער"ד אין לומר כן בשום אופן, דהאי סימנא היכי כתיבא, אדם נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הזכר ליקמן בגמי' ולא ברשי' עיי' וע"ז וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ במה טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה דהרי הקרא דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש עכ"פ מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכיוון דאית ל' אין בגיןן בגין טעם קשה לי' איך אסורה תורה עץ בעלים לאכול וכאשר אמרין בע"ז דר"ש עכ"פ בשרצים המאוסים דבדיל' אינשא מני' ולא בעי קרא לאסرون, ולתרץ זאת נאמר דגה"ן דמ"מ לא יסלק אוינו שום אדם מון הירך ואיכל אותו מתוק שאר הבשר, וכן שפיר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכל שבשו אסורתו לא איצטריך קרא לאסור היגד דבלאה' לא יכול אותו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועץ בעלים הוא, ועיין בה בפתחה מה שכתבתי בארכיות בפלוגת רשי' ותוס' בע"ז הנ"ל. ועכ"פ אמרת וצדק דר"ש עכ"פ טעמא קאמר דהרי ליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטעמא דאחע"א, ולפ"ז דברי הש"ס ליקמן דך ק' ע"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דעכ"פ טעמא דת"ק משום אחע"א, וע"ז משיב ר"י דחומר חל ספר, אבל

דקדאמר שמדובר ד"ה ממש קאמר, لكن יותר ניחא לומר דאלחוב
דגדי קאי וכדי לאוקמא ת"ק דר"מ הוा, כשאר סתמי דמתני ור' מ'
פליג בגין על ר"י בתורתו דלא מבעי בגין ט' חי דהרי בעי שחיטה
בפ"ע, אלא אפילו בפחות מזה משום דהשחיטה לא תניר איסור
הקדום לה ובחלב לא מيري תנא דמתני אלא מחלבו דגדי שהוא
מושת לד"ה אלא דלפי שיטתו זו נשאר הקושי' דמה קאמר הש"ס
הכא ולקמן דהא דנוגה בשליל, דהינו דאיסור גיד משעה שנוצר,
פליגו בי ר"י וחכמים, והא גם ר"י מודה דאיסור משעה שנוצר, אלא
דאסל' דהשחיטה מתרת אותו, ע"ז HIDSH LN הרשב"א בסברא, דכל
איסור שיש לו היתר ע"י שחיטה לא מקרי חל לענין איסור חל על
איסור, ומבייא ראי'-zAה מהה דאמר ר"י בשילוי פרkon, אכל חלב
מן החיה ומון הטרפה לוקה שלש, ואוקימני' בשנטרפה עם יציאת
רובה, דכולן בהדי הדדי קאטו, והא ר"י לעיל בפ' בהמה המקשה
שמיעינן לי' דתלש חלב בגין ט' חי לוקה דחדשים גרמו לי' הרי
דאיסור חלב קדים, אלא ודאי כיון דיש לו היתר בשחיטה מיתלי
תלוי ועומד, שמא תשחט האם ולא מקרי חל לענין איסור חל על
איסור עי"ש,ומי יתנו ואיירו עיני להבין דברי קדשו, כי המה לפע"ד
מופרכים מכח הרבה טעימים.

א') **איך** מדמה שני ענינים שאינם דומים ורחוקין זמ"ז כרחוק מזרח ממערב, דלפקון קאמר שפיר דברמה"ח וטרפה חילן על חלב בהדי הדדי, דניחו דחלב חל עוד במעי אמו בשלומו לו חדשין, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחולטין דהרי יש לו היתר בשחיטה לא מצי מעכבר שאור איסורים מלחול, אבל לא נלמד מזה להיפך דמוקדשין יכולם לעכב איסור גיד מלחול משום דמתלי תלי ותבן.

ב') **הרי** ממקומו מוכחה חילוק זה דאל"כ איך חל אבמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובא, הא אבמה"ח מתלי תלי דהרי אפשר בשחיטה ואפילו בנחירה ומיתה, אז הlkן לו איסור ארtheta"מ

ג') **הרוי** מוקדשין בקדשים הנאכלים נמי מתלי חלי דעת ידי שחיטה וזריקה לתואר הבשר לכהנים, וקדשים קלים גם לזרים ומה לי אם השחיטה מותרת או שחיטה וזריקה מותרת, וכמו שהקשרו התוס' לטעם בכך הסמוך דלמה לא חל גיד אולדות קדשים, כיוון שלאחר זריקה מותר הבשר ותירוצים דבעינן חל מחיים לפי סברת הרשב"א ליתא, וכיון דאייסור מוקדשין מותלי תלוי שפיר חל גיד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי וועמד, עד הזריקה המותרת איסור זה, ולכן דברי הרשב"א בא לא ידעתם להולמים.

ולענין ההלכה יש בהז' ד' שיטות עין בראשב"א ז"ל ובראש יוסף ללקמן דף צ"ב ובמה שאכתב אני בהז' שם בס"ד ודוו"ק.

בא"ד א"ג נicha ל"י למפרק ממתני דנזר, דמשמע בהדי לא בחדדי אתו עכ"ל, בPsiות לא מצו לתרץ נicha ל"י יותר למפרק ממתניתן מליפרך מדברי אמרה, דהא ממתני דנזר לא שמעין דאיסור גיד וחלב תלויה בחדים, רק שהגיד לא בא עד שנטקשו ר' אמריו, וא"כ ועוד יותר ה"י לו למפרק ממיירא דאמראי כדי להעמיד האמת, דברענן שלמדו לו חדש עכ"פ, ולכן הוסיפו שלא פריך מר' יוחנן דלעיל דלא כתני בהדי' דגיד דינו כחלה ומותר בגין ח', ומילא תדע דהתוס' לא רצוי לתרץ רק קושי' השני, אמא לא פריך מר' יוחנן דלעיל, אבל קושיותם הראשונה דאמאי לא פריך מראה"א דאמר דר"מ ור"י הילכו לשיטות לא מצו לתרץ, נicha ל"י יותר למפרק ממתניתן דנזר דזה אינו, דהא ראה"א בפירוש אומר דל"מ נוהן בשיליל משום דבעי שחיטה הר' דבן ח' שלא בעי שחיטה לית בי' גיד, אלא דהרש"ב"א צ"ל כתוב גם על קושי' זו

דאה דשרי ר"מ בגיד דשליל בן ח', הינו לאחר שחיטתת האם דניטר בשחיטה אמו וכו', עכ"ל. והנה אבאר בקיצור שיטת התוט' דרכה, והוא בגיד וחלב לעולם חלון עוד בעמי האם עכ"פ בבן ט', ולתיווך קמא אישור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מורתת הנז לאיסורים מגזה"כ דכל בהמה תאכלו, ולא פלייגי ר"מ ור"י אלא על עסקי שחיטה, דלר"מ בין ח' דוקא מורתת שחיטת האם את הولد, אבל בגיד בב"ט ח' עבי שחיטה בפ"ע ולר"י גם בגין ט' ח' ניתר בחיטתת האם, ולפי פ"ז זה דברי הת"ק דקאמר ר'ם, דהרי בהמה מעלי' הוא, בהם שום רשותה דהרי אין זה שליל לר'ם, דהרי בהמה מעלי' הוא, וכבר כתני פלוגתא זו בגין ט' ח' לעיל בפ' בהמה המקשה, ולא איצטרך הכא אלא לר"י דקאמר איינו נהוג בשליל דינתרין הגיד וחלב מגזה"כ דכל בהמה תאכלו, שלא שמעין זאת מדלעיל, דממה דניתר הولد בחיטתת האם, עדין אייכא למימרandi לו Lad להיות כאמו, וכקושי' הרא"ש ז"ל לעיל בסוג' דשם, ולהכי ניחא שלא נקט בדברי ת"ק וחלו אסורה, דבדבריו ת"ק בלאי'ה אין כאן שום רשותה, ולא נקטה אלא ממש דבורי ר' המתיר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, ולכן באומר נהוג בשליל על הגיד לחוד ולא האריך בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך שינה רבינו הקדוש עטומו מלעליל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחיד ודבורי ר' בלשון חכמים, ועכ"כ כדי לקבוע הלכה כחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שזרוי מוסף עוד אפיקו בהפריס עג"ק, וכאן שנה דבורי ר"מ בסתם הר' דרצה לקבוע הלכה כוותי' דהשחיטה אינה מורתת בגין ט' ח' יותר קשה דתנהא ה' יכול לסתנים סתום ואני נהוג בשליל והיינו יודעים דכלכם מר וממר כדאית לוי', דלר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מת ולר"י קרי שליל אף בגין ט' ח'.

אלום הרשב"א "ול בחדשו הbia בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א ארא"א לא אמר דהלו לשיטות רק בחלב, אבל בגין טעםא דרי"י מכל בהמה תאכלו, אע"פ שנאסר משעה שנוצר. ואין זה כיירוץ לפניו שמלחים י"כ בין גיד לחלב, דווקא בחלב בעינו ט' חדשים, מושום دقתייב חלב سور כשב ווי, ולא איקרי שור עד שגמרו חדשוין, אבל גיד אכן מושעת יצירה, דאפיילו לפि תירוץ זה עדיין מתפרש הא דראאר"א דקאי בין אהלב ובין איגיד, דהלו נטולותם לשיטתו י'ו, דआ"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ יותר בשחיטה בין לר"מ ובין לר"י, זהה בין ח' ולזה אף בב"ט כי לשניהם השחיטה מתיר אסורים אצל השليل, לר"י גיד וחלב, ולר"מ עכ"פ גיד. אבל האי שיטה שהביא הרשב"א זל סובר דלא"מ באמת איסור גיד חל משעה שנוצר לא פקע עי' שחיטה, אפיקו בין ח' מושוםandi לויל להיות כאמו, ושאני חלב בין ח' עדין לא מקרי חלב سور, ורק ר"י דמתיר אף בב"ט עג"ז דאיקרי שור, מצד גזה"כ דכל בהמה תאכלו, ה"ה דמתיר נה"ג מה"ט, ולפ"ז התנא דיין סתום בזה כר"מ דנוגה בשליל הון גיד והן חלב, דניאדו דלגביה שחיטה שנה דברי ר"י בלשון חכמים דגם בן ט' ח' ניתר בשחיטתה אמו, אבל לגבי גיד וחלב סתום כאן כר"מ, דאיינו מותיר איסור גיד וה"ה חלבו, והוא שלא קתני נמי דחלבו אסור, י"ל מושום דלא דמי, גיד אסור אפיקו בין ח' ועוד פרחות מזיה, אבל חלב איינו אסור עד שהוא בן ט' ח', ולא עוד אלא דיל' דהאי ת"ק דנוגה בשליל, איינו ר"מ בר פלוגתא דרי"י בעסקו שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה כר"י, דבן ט' ח' ניתר בשחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע עי' השחיטה ולכן בחלב ד"ה מותר, דבעניין חדשים ואוירא, וכמש"כ החнос' לסתון בד"ה מבכרת אלא דלפי דרך זה, קשה מה פריך לקמן מדראר"א אדשנאות אל אמר חלבו מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג אר"י בגין ט' ח' ומושום דעתו שחיטה, ויל"י בדורוך דמשמעו לי י"י דד"ה

מיהא אשוו להחדי, מר לא מכשר ומר לא מכשר, הוה ל' רבי חד במקום שניים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא איינו נהוג בטמאה ס"ל דהרי ה' הוא מה שהחידש התרצן דלכן חלקן התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נהוג במוקדשי ולא לענין טמאה ודוק"ק היטב כי נכוון הוא בס"ד.

ע"ש גמר א"ר י"פ ולא פליגו כאן להלכותו וכו' והקשה בראש يوسف ובבלב ארוי ז"ל דמה קמ"ל ר' דנוהג להלכותו פשיטה וכקושי' הגמ' בריש שמעתין, וככתב הלב ארוי ליישוב עפ"י התוס' דלפקן ק"ג ע"א, שהקשׁו לרבען דס"ל כל שבשו אסר אין אתה מצוא על אברהם, בטרפה נמי נימא דלא חל אבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסר, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כ הכא דכוות' אתה ר' לאשמעין לאפוקי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמוקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכתבת' בהזה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שכתב בריש פ"ח ממאה"א וזל, "גה"ן נהוג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנז"ט שלhn נהוג בשליל ובקדושים בין קדשים האכלין ובין קדשים שאינם האכלין עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובלח"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוקה על אכילת גיד בין בקדשים האכלין ובין קדשים כאלו כתבת' זהת, והוא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ אתה לאשמעין דלא נימא מי שבשו אסור אין גה"ן נהוג בו, דהרי כבר כתבת' דנוהג בנבלות וטרפות שלhn, ובלי"ס לאתת כיוון נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפ"ז מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה דס"פ איסור יחשב, וכמו שהבאתי לעיל דחויש בשור פסהמ"ק דכמ"ן איסור יחשב, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל לוקה משום כלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דנוהג במוקדשין כן, משום דהרי התנא דמשנתינו לית ל' הא דר"ש, דהא ס"ל יגבנ"ט וטעמא דאיינו נהוג בטמאה משום דאח"ע"א וכ מבואר למעלה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר ורבי מחבורין דתהיira לא איצטריך קרא לרובי' כי איצטריך קרא לגה"ג במוחבר וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרא ממשקה ישראל ע"כ סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקRib בעצמו אינו אוכל דאל"כ עד DATA תחקל איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טума בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומתעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, ומהנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם כר"ש כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוק"ק.

בד"ה והאר"י לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימא דבניזיר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דניזיר וכו' עכ"ל, תימא צו לא נמצא בשום מקום בתנ"ס, אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמ' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עליו סובב ר' וע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דאהלota איתמר והיא אחר משנה דניזיר נשנית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבן הביא משנה דניזיר ור' כאשר עסק באהלוות הקשו לו ואמר שם מה אמר, וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוק"ק.

ד"כ צ' ע"א גמר אלמא איסור מוקדשין קדמים בח' ק"ז בעחהח"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אבלו ואין בו כזית חייב משום דגידי בר' הוה, וא"כ כשנטקشرو אבריו בגידין מסתמא אין בו כזית והוא עניין קדשים חצי שייעור ושפיר חל גיד על חצי שייעור קדשים, עניין קדשים חצי שייעור ושפירות חל בד"ה וולדות קדשים שהביא קושי' זו, ומסיק דכיוון דהוה שייעור לג"ה הוה נמי שייעור להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך מיניהם מפקית דנימא גנדיך איכא וקדשים לייא, דכאן לא שייך הי מיניהם מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דאיינו אלא חצי שייעור, אבל מה עינה כאן דקרו מגדיד לא חל משום קדשים קדמים. אבל לפ"ז אין מקום לקושי' ז' דאה"ג דכל מן שאין בכל הגיד כזאת דאייכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדל ונעשה כזית ודאי שלא לקי אגיד, כיון דלקי אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרkon בסוגי' דאייסור חל כזאת בטוב טעם וא"כ איק קתני סתום דנוהג במוקדשין, הicy נוקי והוא ברור בעזיה"ת ודוק"ק.

ע"ש אימר דשמעת לי' לר' בטמאה וכו' וכתב המהרש"א דלפי מה שהזכירו התוס' לתרץ לעיל דלא ה' יכול להקשות מאינו נהוג בטמאה, ע"כ משמע לה' דהאי תנא דמתני' ס"ל ה' כי כסתמא דמתני' דסיפא, א"כ הול"ל בשתיות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טuma בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומתעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, ומהנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם כר"ש כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

התוס' למה שכתבו لكمון בד"ה קדשים דאייסור כרת, דכל שאיןו חל מחייבתו לא חיל, או דבלאי"ה מסתבר דגיה"ג חל מחייבים נמי. ואני אומר לכל הפירושים דברי התוס' פלאים וא"א אל הולמים, וכבר כתוב הרראש יוסף ז"ל דהרמב"ס ז"ל לית ל' סברת התוס', ואלא"כ איך לא מכיר חדש זה (ע"ג דהרמב"ס פסק דאגבנ"ט, מ"מ הלא ס"ל דאוכל גה"ג של נבלה לוכה שתים, א"כ לא מצוי חיל גיד על מוקדשין, דמקודשים לא פקע אף כשנתקשה הגיד, כיון דאחסבי לאכילה גבי גיד).

ובאמות יש לתמוה איך עלה בעדעת התוס' לומר דכל שלא חל מחייבים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת כתב רשי"י لكمון ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל "ור"ל סבר אין אישור טרפה חל על הבבמה עד שתישחט דאייסור מיטלא תלי וקיים, וכי פקע אישורอาท' אישור טרפה וחיל"ע עכ"ל, ועיין בעיקר י"ד ו"יא אריכות דברים והרי תראה דכתיב ובשר בשדה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה עיין בשער דהוא לאחר שחיטה, כמוDDRשין ב"ק מה"ע וא"ל יאל את בשרו דשור הנסקל, דמיירishi בשחוות לאחר שנגמר דיןנו, וא"כ ה"ה בגיד אע"פ שנאסר מעשה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיטלא תלי המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רבי דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היהתן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היהתן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלטה דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רבי ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

תנוס' ד"ה קדשים דאייסור כרת מי שמעת לי', משמע דאפיקו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אייסור גיד כל וכוי' מدلא אשכחו דחיה"י אלא והקשו כן מיד שמטטרץ תמה למה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מיד שמטטרץ הכא בולדות קדשים עסקין ובהדי הדדי אותו, והוא"ל להקשות קושיותם כתבענו לדיבור הקודם ד"ל דהא דקאמר דאייסור גיד חיה"י אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, דאי לא חיה' אז לאחר שחיטה שוב לא מצוי חיה' לאחר זריקה דזומני' דשרар בהמות בעין ולא צרכין לדוחק של התוס' דבעין שיחול איסורי מחייבים.

ועוד נלפע"ד לומר דזריקה אינה מתרת אלא מה שראוי' לאכילה, דחררי תראה בעור העולה اي לאו קרא מפורש דלכניים תהיה היהנה קדושה לבדוק הבית וא"כ גה"ג נמי אי נאמר דאחר הזירקה חיל אייסור גיד שוב און הזירקה מתירתו לאכול ונשראר איסור מוקדשין על הגיד ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' מתני' דלא כדורי, דחני' ר"י אומר אינו נהוג אלא באחת והדעת מכרעת את של ימיין, איבעיא להו מפשט פשוטא לי', ומאי דעת דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא לי' ומאי דעת נוטה, עכ"ל הגמר', וש לתמורה איך אפשר לספקוי בשל שמאל קרא סתמא כתיב ולא בא ליסותם אלא לפרש ודוחק גדול ולומר דמספקא לי' דלמא איכא רמז בתורה על של שמאל אלא דאן לא ידועין לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות על של שמאל אלא דאן לא ידועין לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי וגדרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות שם) אבל הנראה לפע"ד

בפ"ע אתה, ואע"פ דברי קאמר דאתא קרא אmachוברים דאייסור האכונה דהקרה דבר ממחוברים כדרכו, אבל אנחנו ממילא ידיעין דגיה"ג דבכללبشر הוה מקריב אפילו בתולש, מDUCTיב ועתית עלותיך הבשר, והוא נמי בשער מקריב אולם ר"ה דס"ל מסתמא כהכלתא אגבנ"ט, ולא הוה בכללبشر וכרכבי ס"ל בסටירתה הני פסוקים, א"כ ע"כ קרא דועשית עלותיך הבשר למיעוטה גה"ג ATA, צריך לך חלצו מגזה"כ, ולא כשאר גידין ועכומות, ואולי משום דתרתי אית' ב', אינו ראוי בעכם וגם איסורה רביעי עלי', והא דהשיב לר"ח ממשקה ישראלי הוא לעומת קושיתו מי כתיב לא יאל המזbatch, דלא ידע כלל דaicא חילוק בין גה"ג לעכומות ושאר גידין שאינם נאכלין, השיב לו ממשקה ישראלי למינחה, אבל לעולם מותמעט מושעת עולותיך הבשר, ולא גה"ג אבל שאר גידין ועכומות במוחוברים יעלו מקרא דוחקטייר הכהן את הכל, ומישוב זהה ג"כ דלא פליגי ר"ה ור"ח בפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי' רק בדוחק מתפרש כן, כי על דוחק זהה כ' ק"ז בעחתה"ס ז"ל הדוחקים רובם אמיתיים, וכאשר ביארתי דבריו הקדושים בהקדמה.

ויש להביא ראי' לפירושנו גם מרשי"ז ז"ל שכtab על הא דר"פ דלא פליגו דלהעלותו אין גה"ג ונוהג דלא כתיב ולא יאל המזbatch, וכותב המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס מהו לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רבי דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היהתן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היהתן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלטה דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רבי ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

ואם כנים אנחנו בדבינו סר מהר התמיה הרבתי שתמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ס ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרמב"ס ז"כ זיכה שטרוי לבי' תרי דפסק כרבי וכסתם משמעות המשנה בזובחים דפרשו לא יעל, ומ"מ פסק דגיה"ג חלצו לתפוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל קרבי אבל אית' לה אגבנ"ט ודז"ק היטב.

תוס' ד"ה אלמא אייסור מוקדשין קדים, אומר ר"ת משום דמתחללה הכל בשער והבשר עצמו מתקשה אח"כ ומותלבן ונעשה גיד וכו', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהଘות ר"ץ חי' ז"ל, הלא אכן חזרת ר"י ס"ל דבחר לבסוף איזלין בגין שטוף להקשות, וכן בעכומות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ס דחיב בפסח משום שבירת עצם בפסח, ולמה לא יה' חי' בפסח גיד ע"ש סופו עי"ש, ואני גברא הרבה קחיזנא, אבל תמייה גם זוטרטא ליתא, דאן רק גידין שכבר נתלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעדין רכין הון, אמרין דנדידונים ע"ש סופן, אבל כאן מדייק הר"ת לומר דמתחללה הכל הוא בשער ואין זכר לתואר גיד כלל, רק אח"כ מותלבין ומתקשה קצת עד שנופל עליו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלנא נתקשרו אבריו בגין, כי אין כאן גידין שעשוין פעולתם לקשר האברים משום דעדין רכין הון כבשר ממש, ואז לכ"ע נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דהשתא ר"ל אין אייסור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמקודשין חיל וודע דאי"א לאיסור גיד בע"א עכ"ל, ועיין בmaharsh"א וביתר האחرونים ז"ל, אי כוונת

חכמים מחמות חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עיי"ש, והרי תראה דדמאי וכן חמץ שעעה פ' בטילים ברוב, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהח"ז והטו"ז מתמיהים על המחבר בס' כי, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרט מגשם הביא ממנה ז"ל לתוך, דשmeno של גיד קיל ויפה כתוב לתרץ המחבר שהרי הוא ז"ל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשmeno של גיד מה"ט, אבל האמת איינו כן,adam ה"י קיל לא הי ציריך ס', והי" דינו כדמאי וחושעה פ', והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנוח ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז' נקיים על טיפת דם חרודל, מברכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שבכלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כשר דרבנן דשייך לומר עליו וציווין, ואולי עוד חמוץ יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה لكمון דף צ"ז ע"א על המשנה הנוטל את גה"ע להוכיח דלא כחת"ס שסובב דקבלה חומרא הוּה לנדר דאוריתא עיי"ש ומיעיר איסור גיד אתה למועד דאתא מכבלי יעקב ובניי לדעת הרמב"ם ז"ל גם אליבא דרבנן ואין להאריך בזה יותר). אבל דעת הרמב"ם ז"ל כפשוטו, בכל הנני קромים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דהמה רך מדרבנן אסורים, וטעם בעיקר הוּא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוחה לצלתו שלם, והפלג הראב"ד ז"ל, adam היו מביאין לפניו פסח זהה, הי' חבטו בקרקע לפני אינו אלא גוזמא בעלמא, וחיללה לחשדו שהי' עבר עשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור קל شبקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לייסר את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביחו ואכלו.

והנה ה"מ ז"ל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם ז"ל כי ראויתו שmbia שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש בדging הנשה ואelibא דר"י אמר, ור"א מוקי בשmeno של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפו בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דה"י מסיר את הכל לפני הצלוי, הרי הי' מצי להוציאם בעוד יומם בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה שירפה בתחלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימוציא עד שיישעו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי דלא עבר אלא דלא תותירו, דכל שאינו בכל ואכלו את הבשר איןו בכלל לא תותירו, אלא דא"כ גם שרפה לא תעבי, ונשדי'יו כמו שאר עצמות וגידין לאלו בשר נינהו כמבואר בגמ' והרי תראה דרש"י ז"ל נתעורר ע"ז, ובדר"ח דקאמר דעת הגה"ז קאי כתוב ז"ל, "ותתרו'יו בעו שרפה לכל חד ודוד מספקין לי' בהתריא, והוא נותר שפיר וכו'" ולקמן בשmeno של גיד כתוב ז"ל והלך עכ"ל משיר לה משום מנהגא, ושרפה בעי הויאל ומדאוריתא בר אכילה הוּא עכ"ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקромים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג דיבגבנ"ט דהמ"ט הוה בכללبشر ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוה דהרי רק מספק מיניהם מלאכל גם שניהם, ומה ימוציא עד שייהיו נותר ויעבור על לא תותירו במקומות דיקול לבערו לפני זה, אלא ודאי משום דמצוחה הוה לצלותו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומוכרחת לדעת הרמב"ם ז"ל, מילא נלמד דאפילו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להיסרו קודם צליה וממש"כ שאר הקромים דרבנן ודוד"ק חיטב.

ע"ש גמר' ח"ש אכל מהז' צוית ומזה צוית וכו', כבר כתבתי לעיל שאין זה תוספתא כמו ציון בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمון צ"ז ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנו אחר והוא "האוכל מגה"ג צוית הרי זה חייב ר"י פטור איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

דר"י לשיטת"י דס"ל לבני יעקב נאסר, שפיר מצי לספקי בשל שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה ציווי, אלא סייר המעשה דבני יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיון דכתיב עד היום הזה אנו ידעים דהקב"ה הסכים על ידים, ושאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי נחוץ ליכתוב בתורה מאיזה גיד המדובר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל געתך ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציווי כאשר ציווי התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שנאמר דשניות נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף ז"ל דהמשך לשון האיבעי הוא, دائ אמרין ספוקין מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל דלא פלא ארישא דלאיסורא קאמיר דתתו'יו יהו איסורין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוחג דקאמר לאיסורא קאמיר, דא"כ כי פשיטינו דמיישט פשיטה לי' נימה דחכמים דפליגו ספוקין מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתתו'יהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשמע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمון צי' ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דأكلה מהז' צוית ומזה צוית סופג שמנים, אלא דכוונת הרаш יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתתו'יהו, لكن לא חש התנא להזכיר כאן דר"י פלא, וסmek אמתני דלקמן דקתני ר"י אומר אינו סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק ליישב למה לא תנן דר"י פלא דאיינו געה אלא באחת כמו דתנא דפליג בשליל. ולפער"ד במאמת נראין דברי הרاش יוסף ז"ל גם לר"י לא אכלו גיד של שמאל אף"י אי מפסיק פשיטה לי' דשל ימין מטעם דלא אותו לאחלהפי ובפרט דכפי שראיתי במד"ר פ"ח דר' יוסי ס"ל דנוהג רך בשmeal עיי"ש כי איך נוכל לציר לעצמו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יום ובכל מקום אם פלוגתם ירכות או רק הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתם הי' אי מעירק הדין כן הוא או רק מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمון מה שנכתב בזה בס"ד וד"ק.

ד"כ צ"א ע"א גמר' ר"א אמר לא נצרך אלא לשטנו של גיד דתנאי ופרש"י ז"ל, "מהכא לא חפותו וכו' והוא לא כאו' פלא הלא אין ממתני דגידיון והעצמות ישרפו פשיטין, אלא מר"ח דקאמיר דהאי מונני ר"י היא, ופשיטות זו לא נדחה מהא דר' אשדי דמפרש למתרני בעניין אחר. אבל ניחא לי' דודאי מר"ח אמרה בתרא א"א לפשט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמיר, דלר"ח מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופה פשט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמיר, מדקתני במשנה דפסחים ישרפו ואין פירוש אחר במשנה זו, אלא דשנית אליבא דר"י, וספקי מספקא לי', וממילא אי מצין לפרש המשנה באופן אחרתו ליכא למפסיק מדר"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, דלא מצי לפרש בא"א ודוד"ק,

ודע הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, דה"י צולין את הפסח שלם, ולא היו מנקרים כשאר בשר, אלא דבשעת אכילה ה"י מסירין גה"ג ושאר קромים והראב"ד ז"ל הרעיש עליו, והכ"מ שם מצדי'קו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא קאמיר רק על שmeno של גיד, דאיינו אלא מצד ישראלי קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קромים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם ז"ל בעו ניקור קודם צליה עיי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצתה ה"מ ז"ל לחלק בין שmeno של גיד לשאר קромים האסורים מדרבנן, לפער"ד ליתא דהרי תראה שהשmeno של גיד בעי שישים בתערובות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

והלב ארוי וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר ק"ש גשה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אומר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתוב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקבclf'ל, ועיין במפרשי המדרשים שם, זה בכיה וזה בכיה הנחות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם clf'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים ניחא דהרי בבהמה וחיה ודאי אין האברים והגידים מכונים למספר רמ"ח ושות"ה כמו באמון, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו בייעקב תאסר כנגדו בבהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היבט.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ם שיפ' שהבאתי לעיל, דין דרך המתאבקים לשום שתி ידיו למיטה, אז שכנגו נצח אותו לעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למה שכנגו נצח אותו לעלה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir למייר דמאחריו' אתה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir בתרווי'יו, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד מצ' להשלפו למימר דבמתאבק פנים אל פנים ס' ידו אחת לא מצ' להשלפו למיטה מטעם שכטב המהרמ'ש ז'ל, ולכן ס'ל לחכמים דר' דע"כ לומר מדאחריו' נשוי' וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידים על שתי ירכות, והוא הנכו'ן ודוד'ק.

ע"ש בגמ' אמר יוסי ב"ח דבר שלח בייעקב ונפל בישראל, דבר שלח בייעקב זה הג'ג', ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספר שלח בייעקב על מעשה המלך שנשה את יידו של יעקב, וע"י האי מאורע שפשת איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק הון לשון הגמ' והן פרשטי' ז'ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר'יל דבר שלח בייעקב זה איסור הג'ג' ופושט אח'כ איסרו בכל ישראל, ומילא קאי האי כמ"ד נה"ג נאסר לב'ג' גם אם ימירא זו דרי' יוסי ב"ר, ומושב בזה ג'ב' קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז'ל דס"ל דלכ"ע התחיל האיסור בבב' אלא דרבנן ע"כ שניית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאייסור חל על איסור מה שכטבו בזה, ודוד'ק היבט.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה"ג נאסר לב'ג' דלא לא נאסר אפ"ה הי' מקיימין שחיטה וכי' clf'ל, ולפע"ד נראה דגהה'ג' שאני דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה"ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפשם, קודם המאורע ואין זה דומה לשארמצוות ולא תעשה אף דנזיר אצלם זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלת ותיקון גוף ונפש בעצם וากילת מצה ואיסור חמץ וחוכית, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקם להחמי ופסח ע"ש שפסח על בתיב ב"י וע"כ דיש בקיום איזה עניון חז' מן הזכור הלאה, משא'כ' בגין הנשה דכתיב ב"י ע"כ לא יאכלו וכו' וכיון דאבות לא קיימה השבטים מנ'יל ודוד'ק.

בא"ד א"ג פרע להו בה"ש הינו נחירה שנצטו על הנחירה clf'ל, ובחדושים הרשב"א כי' דלא למא דמאכיל אותן אבמה'ח'. אבל התוס' בפירוש כתבו דנצטו על הנחירה, ועיין בהගות מהרש"ש שתמה' היא נצטו על הנחירה, ועיין בהගות ר'ץ חיות מה שכטב

עד שאכל משניות' הרי לך מפורש דר' ספק' מספקא לי' דאל'כ הוליל עד שאכל مثل ימין. וא"כ ע"כ הסיפה דתוטסתה, דאל'כ ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דר'לי' מיפשטו פשיטא לי' דשל ימין, ג'כ' או הפירוש כמו שסובר הש"ס, אלא דאל'כ כל הד' גידין, וכפשות לשון התוטסתה, ועיין לעיל פ"ג ע"א דרש"י ז'ל תיקון הלשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' בהמות". ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams אמר מב' בהמות, ממילא נדע שהוא של ב' ירכות ימנית, דאל'כ ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דאל'כ כל הד' גידין, ומירי שאין בכל חד צית' כדמוקי בגמ', ואין זה דוחק כי התוטסתה קאי על החלוקה הקודמות שם אכלו ואין בו צית' חיב, ר' פוטר עד שיהי' בו צית', וע"ז כתני אח'כ האי חלוקה דאל'כ ב' גידין, דلت'ק לוכה פ' ואע'ג דאל'כ ד' גידין לא לקי ד', או משום דבתורתהacha אחת לא לקי רק אגופין מחולקים, או נאמר דעל בר' לא לקי על כל בר' וביי, כל זמן דליך צית' דהא דבר' חשוב הוא לחיב פעם א', ע"פ שהוא פחוות מכזית דכיו'ן דאל'ו אהשבי' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צית' לא לקי תרתי, והוא נכו'ן בסברא. (דנעה' דבריה דחביב משום דהתורה אהשבי' אבל מהכי' תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' איינו חייב אלא דח'א דרכ' שני גידין של ימין או של שמאל מצטרפין לצית', ואין כאן אלא חד לאו, וזה ברור לפע' בכוונות התוטסתה, וע"כ לומר דבעל מסדר הש"ס לא ה' שני לפני האי ריש התוטסתה כמו שהיא לפנינו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וуд'ין צ"ג. ודע כי מה שכטבו דגופין מחולקים אף בתורתהacha אחת לוכה שתים עין בזה בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל'ם ריש הלכ' א'ב דגס בהמות ש"יך גופין מחולקים, ואפי' בשחו'ין לדעת התוס' זבחים ע"ח ע"א ד"ה והפיגול. ולפע' דהכא בגיד הנשה ואליבא דרבנן דמחייבי מכח בר' אף פחוות מכשיעור לכ"ע הוה שני גידין משתי בהמות גופין מחולקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגידי בעין שנאסר מחחים, דודי'י הוה משתי בהמות לכזית אליבא דר'י, בזה יש מקום עיון גדול, לפי סברת רשי' ז'ל لكمון ק"ח ע"ב דאי' מאכל התירן להקרא שם איסור, עין لكمון מה שכטבتي בזה ודוד'ק היבט.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה שאמר ר'י דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשיטה דקרה מורה על אחת דbullet סיפור המעשה רק מירך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעתה של ימין, וכן פרש' ז'ל במתוך לשונו הזהב, וטעמא Mai פשיטה לי' לר'יל דשל ימין', ור'יל דהא דנווג באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ' פלא והפלא על מה סמכו חכמים דס'ל דנווג בשנייהם דמה שאמר בגמ' ורבנן מאחוריה אתה ונשי' בתרווי'יו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרווי'יו, על השערה צו' בלי שום רמז בקרה ונגד פשوطות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג'כ' נגד הקרה דזיאבק איש עמו, הци' דרך המתאבקים כן הוא, אטמה'ה? וגם זאת לפלא בעני' למה לחו למימר מאחור'י אתה, והלא גם מפלגנים מצ' לנשי' בתרווי'יו אתא' ור'יאתי שההרמ'ש שיף ז'ל נתקשה בזה ות' דמלפנים אין דרך לשום שתי' ידי למיטה, אז את שכנגו יגבור עלי' מלמעלה עי"ש, וכןון הוא אלא דאי' יותר קsha מה ראו על כהה למימר מאחור'י אתא' ונשי' בתרווי'יו ולא עוד אלא דגס על דרישת ר'י "דהירך" יש לתמונה Adams פשיטה אליה מכח פשوطות הכתובים דرك באחת נגע ותקע ירכו ואפשר בשל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך כתיב בצוויי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה"ה הידיעה על אותו הירך שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, איך יוכלبشر חולין כלל. אלא ודאי הא פרע להם ביה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נחרה אלא דנחררת עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן לכאן אמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת ליהם.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתא, והוא ממדר' מובה ברשי"ע ה"ת ושמעוני מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לו לשון הש恊ה דהרי קתני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתא, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דאבות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פגום דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחוטה בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועיין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הוא שוחט ושותה השחיטה ב篪ו, וזה הינו נבל מהרבה גם במדבר כל כך בשחיטתו עד שנתנבלה בידו, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' שהנחירה אישתרי להם, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' והרורה צמאן. וא"כ גם בהאי אגדה נפרש שיצחק אמר לעשו חודד סכינך שתה"י חדה כי בסכין שאינה חדה יכול לנבל ע"י' ששותה הרבה בשחיטה, ולזה די במשיאה ע"ג חברתה כיudo, אבל להוציא פגימות הסכין ודאי לא מהני מיידי להשיאה ע"ג חברתה אלא צריכה משחיזות וזה פרפרות נאה ודוק' היטב.

ע"ב גמר' א"ר ע"ש אלתי את ר"ג ואת ר"י וכוי' שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג, כתיב וירוח לו המשם, וכי שימוש לו לבדוק זרחה וכוי' מה ששאל זאת דока ביריד מקום קיבוץ בהמות, אמר אמרו"ר ה"ג צ"ל עפ"י המדרש הידוע, אדם האדם אין ראי' שירוח השמש, משמשים המזלות בשביל ובזכות הבהמות, ולכן שאל שפיר וכוי' לו לבדוק זרחה השמש, דין לומר דברצוטו, שלא פשט ידו בגזיל כדעליל, זרחה השמש, דהרי כמו בהמות אייכא בשוקא ובסבילים ראוי' לארוח השמש.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר אפשר עברחי על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מייד היב דעתו למיהדר וכוי', ופי' אמרו"ר ה"ג צ"ל כי יעקב שהי' טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה כבן עזאי, ומואס בכל תהליכי העווה' ובquo' נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית לבן וליקח שם אשה וيعסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקים מקום מוקדש לתפילה מאברחים ויצחק אמר, היכי א' כאשר היתי אדוק בתורה בביham"ד של שם ה'י אפשר לי לעבור על מקום קדוש כזה בעלי להרגיש קדושתו, וממה שיאירע לו שעבר בעלי להרגיש קדושת המקום זו על עצמו כי מחשבתו לא טובה לילך לבית לבן וולעסוק בהווית העווה' א', כבר עשתה פירוטה, החללו והפרידו מדיקות קדושתו, וכן ירב דעתו למיהדר לביהם"ד, כי שם ביתו להיות איש תם יושב אוהלים, ומה לו לעסוק בעסקי העולם המחללים אותו מקדושתו, מיד וילך שם כי בא המשם והראה לו הקב"ה בחלומו כי מחשבתו לא טובה היא, כי פרוש ממחמודי העולם מכל וכל, ולהתדבק רק במושכלות אין זה תעוזת האדם בעווה' א', והוא מדרגת מלך אלקים שאין לו יצר, אבל שלומות האדם הוא לחיות חי' חברותי, ולשם זה חי' שעה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמתה מאלי', דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדריש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי' מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגער מאבר מות, וכתיב' בב"ג א' בשר בנסחו דמו לא תأكلו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחיים וחון במתה רק ע"י' הסרת הדם תאכלו, והוכחתி שכן דעת הרמב"ם ז"ל שכטב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחtiny כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דשר עכו"ם נמי נחירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרים כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועיין בmahרש"א ח"א שכטב שדקדק לומר נבי הגה"נ טול בפניהם ובגי' שחיתה לא קאמר טבח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכרי נבלת אפי' בע"ג, אלא פרע להם ביה"ש שיחטו בעצם ע"י' שצין על מש"כ בח"ה, והוא דטבוח טבח אין צוויי וכפרש"י בחומש שהוא כמו לטבוח מדרלא כתיב וטבח, אבל והכו ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר טבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתתקן בה"ש לטבוח טבחו הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשון, ומכח"כ בלשון הש"ס דקאמר פרע להם ביה"ש, ולא קאמר שחוטו להם או בפניהם, אלא דכל זאת אי שחיטה ממש קאמר, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוס', דנחירה קאמר אז הלשון פרע להם ביה"ש מדקדק, דלא בעי לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי' הטבח, אבל נטילת הגה"נ דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רקס לנאמן ביתו שהי' נאמן אצלו על ניקור הגיד, אלא דמחcit' של mahersh"א ז"ל לא דק במנה שכטב שחששו על שחיטת נכר שהוא נבלת, דהרי טעמא דהא מלטה לדעת התוס' והראשונים טעמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דדока המצווה שלא לאכול נחירה ראוי' ליזביחה, ולא נכר שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחייבין שלא לאכול, מזביחת איןנו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נקונים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך ע"ז כמש"כ הרמב"ם ז"ל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כמבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קאמר שנצטו על הנחירה שפיר קאמר דפרע להם ביה"ש שנחירות לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דока זביחת שחיתה כשרה קאמר כמובן וזה אמתה וצדך.

ובלאה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דחכא שחיתה ממש קאמר, דהרי אנו קיימ"ל כר"ע דישראל במדברأكلו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דאבות החMRIו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דאתא לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחוט חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם א', כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י' ברמב"ן ז"ל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיתה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצובח ודוחק כי הוא כפchor ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י צ"ל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמותה עצמה. ופי' השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם צ"ל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"ג דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, אך הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז צ"ל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם עורם וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמע אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא הוה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהה הפירוש בשר מבהמה שמותה, משום דרצה לכלול גם בבהמ"ח, אין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמותה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוחק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי' רשי"ז צ"ל ואני דומה לפך. ולקמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה שלא נאסר אלא מה שעלה הקף, הרי ממין שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עופ קאתא, ומ"ל לשمواל לדריש שלא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' דאסד שיש לו כף, ולא הי' צריך לכתוב בצדיו, אלא ע"כ לא יאכלו בי' את גה"ג כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על כף הירך" שמצוין לדריש לדישمواל. ולפ"ז למיועט� עופ אין לנו יותר כי כל הני כף הירך דכתיבי לצרכו איקתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכר המאורע דוקא, במין שיש לו כן לאופקי עופ. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוחק.

ע"ש בעי ר"י עופ ועגיל, ואית' לי' לכהמה ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מיני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליין דדרשין ידכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מהם. ובשם אחרים כתוב הרשב"א צ"ל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מיני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם כף עיי"ש, ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בבהמה ולית לי' פשיטה דאי נהוג ממ"ג דאי כתפליין הרי איזלין בתור דידי', וא"י דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן ואשר ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עופ, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בכף, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחלום „והנה סולם מוצב ארצה" "סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשיי', שהוא עולה או יורץ תמיד כה הולך הוא או מעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארצה כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפראזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרך דעהו כנ"ל, גדול ממלאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבן ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיך וכי יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמרו", וכאשר קץ משתנו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזה נורא ואוים לחבר שני הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא סכ"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNA, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוא נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמה התכליות ולכך נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפח"ח.

ע"ש גמר' ייקח מאבני המוקם, וכתיב ויקח את האבן וכו', וכתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן אחת מאבני המוקם עכ"ל, אלא דאי' כקשה מה ראו' צ"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנראה לפ"ז דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיוון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקם, لما העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששבב עליו אבן ראו' שנשתמש בו הדיטו, יותרה הי' לוליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמיים יותר ולכן קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק אינה אבני ועשה אבן כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי"ז צ"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים היו מרבות זעם זו והמה היו מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפרושנו כן הוא, דכל אבני המוקם ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הי' לכולם השtopicות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, והוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האבנים מריבות עברו, עד שנעשה להם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגישו שיעמיד מצבה, וכל אחת הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובاهאי אגדה אמרתינו לפרש באופן נאה מה שאמר יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז צ"ל וברמב"ז צ"ל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת, כדכתוב לא תקום לך מצבה, אבל אמרו צ"ל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח'כ' מפני שעשו עכו'ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ"כ מזבחות בני, כדכתיב ואת מזבחות תתוצון ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז כדכתיב, למען לא ישבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מתים ישתו יין נסיכם, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשמים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבוארת במפורשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ' האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי"ז צ"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה כראאר"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרך, ועי' חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירש הרاش יוסף ז"ל על נכוו, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' ח' בעי שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוג' מורים דהלהכה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' ח' ניחר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י הן בשחיטה והן בחלב וגדי דעתךון בבן ט' ח' ע"ז שוחיתת האם, ונהי דתולש הלב מבן ט' ח' חלב בהמה, היינו משום דיצא לאoir העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לשיטות לעיל כר"ג וכאנו כר"מ, הוא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כחדים כhalb דכתיב בי' שור או דמוץא מכלל שליל הוכחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכווי' כיון דלא גلتה אי בעין לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינ, כיון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברת דידי', ואיכא סברא דבעין דומי' דמעשה שאירע, האי ספקא במקומו עומד, דאולי יש להכריע מכח הסברא לכאן או לכאן ולכן לא קמבעי להתר שנים אלא או זה, ודוק' היטב כי נכון והוא בס"ד.

ודע דהא דזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האי הלכה הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה אמרה תורה, אינו אלא סימן אבל הטעם הוא מאפני שמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בה"ר הנדפס בכל הסידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה"ג נוהג בח"ד דחיה בכלל בהמה, ותמהו עלייו דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה"ג סתם עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דמגעטינו מכף הירך דאי לו כף, ועיין לבב אר"י כאן שמרתץ בדרך רחוק ודחוק, ולפע"ד נראה דכוון דדמי' דיעקב נאסר הי' סברא לומר לכארו' דזוקא גה"ג של בהמה ועוף שהוא יותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדם ובבהמה תושיע ד', ועיין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדם ממשימים א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הרי דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות המה דכאי רוח, והנביא מוכחים את ישראל אמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא יידע, لكن הי' מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסירה תורה ולא חייה שאינה בת קרben, מפני שאין לה דמיון לאדם, וכן אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיון דבעניי אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהוג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' ואראר"א מחולקת בגין ט' ח' ולהלן ר"מ לשיטתי, ור' לשיטתי' ולא חלבו דגיד וכו', ומסיק דעתם חלבו דגיד קאמר ומונתי' מhalbvo דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלוי בפסקות ר"מ וחכמים בעסקין שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הסוג' והמשניות סותרים אחדדי. דנהה הסוג' דכאן מביאה דברי ראהר"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דsharp, וועל' ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש הלב מבן ט' ח', חלבו כhalb בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי אמו, די לולד להיות אמו, ואין תהיית השחיטה בולד מה שאינו מתיר באמו. ושנית והוא יותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבני הקדוש הכר"י דבן ט' ח'

אבגבע"ט עי"ש בדבריו הק'.
ו אני אומר דעת כזה וכיוצא בה נאנו דברי ק"ז זכ"ל שהבאתי בקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זיל נראין דחוקים ממד אמיטים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, למדו מהם במרוחות וק"ו על גה"נ שאינו ב"ט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דחוקות רק לחיזוק הסברא השרה או לקיים דבר המקובל בישראל ביל' חולק, אבל חלילה לחדר דעת נגד הסברא עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דחוקים ולא מדברי הר"ץ בדים, אף דנראה כק"י, דבפסחים שפיר קאמרו דאי' להתריר גה"ע בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו א"ה במשמעו, רק למ"יד יש בגידון בנוטן טעם, וע"כ בכל בשר הוא אבל למ"יד אבגבע"ט דילמא באמת טעם מודה להוציא הגיד, וגם בהזהה לא ס"ל כן, אלא דגה"י מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין בהז במקומו לקמן. וכן בדים הסברא נוננת דחילוק גדול איכא בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הו, ואיין לבמהacha ד' גידין ושתי חלב הכלויות וכיוון דהשחיטה משווה לויל' כירך אמו וכחד מאבירה, אין נאמר דיש להבהמה או כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנותר הולוד בשחיטת האם שייתור הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולחזק סברא האmittות הללו, המציא הר"ן זיל דרשה דחוקה ממשותה. והרי תראה דלעיל ד' ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י בהז, ולר"ל למאן דמתיר בחלווה מותיר נמי בדמם, ומסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדים הכוויס בלב, אבל בלואו בשאר דם החמצית אית' בי לכ"ע, והרי לך הסברא לפניך וכל שאין לפני כל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זיל נשמר מזה דמש"ה הביא דברי הר"א"ש כדי לולד להיות כאמו, וע"כ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאי"ה הא שרויטה גזה"כ ביל' טעם, ממילא די לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי". אבל באמת הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, אלא סתם ונוגה בשליל, והוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מתרת איסורי", וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באבגדים פליג אגוף הדין דאין השחיטה מתרת איסורים שכבר חלו, א"כ האי ונוגה בשליל בגין הולוד באשליל אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלו איסור איינו אלא ב"ט ואיך כולם יחד, ועל עסקי קאמיר ראה"א דזוקא בגין ט' מותה, ובגיד איסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פליגו ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי ונוגה ואינו ונוגה בשנמצא בمعنى בהמה לאחר השחיטה קאמירו, אבל אם נאמר דר"מ פליג אגוף הדין דאין השחיטה מתרת איסורים שכבר נוגה בגין הולוד הולוד באשליל אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלו איסור איינו אלא ב"ט ואיך כולם יחד, ועל עסקי קאמיר ראה"א דזוקא בגין ט' מותה, ולא הזoir ר"מ, אלא סתם דמשתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הזoir ר"מ, ואילו ונוגה בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי' ומביא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואנן כיון דפסקין בהזהה כסותם מתני' גם בחולב בגין ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב איינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאויר עולם. הן אמרת דיש לדון אם בגין ט' ח' החלב אסור בעוד בمعنى אמי', איך מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' איסור מחוורת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון השחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בגין ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהזהה ייחיד בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו הייתר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"י והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בגין ט' ח' דזוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שלחילה לאכול אחרים של ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק הדין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

באי"ז משות דלא מקרי חלב דאיינו בעמוד והקרבב וכו', עיין בראש יוסף זיל' שמתוך דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בגין ט' ח' הנמצא בהמה, ואפי' אי ת"ק ר"מ הוא, דמצרך שחיטה לויל' זה, ומזה'ה קשי' להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מצץ לתרץ דשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בגין ט' ח' לר"מ שפיר איקרי שור, וקמתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאיימת מהקרבה, ולכן גם באכילה מותר, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיציא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתריר חלבו. אבל כל דבריו בזה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתני' ר"מ הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהיאנו ב"ח הניתר בשחיטה אמו, ולא בגין ט' ח' דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר"י דקאמר איינו ונוגה בשליל אפי' בגין ט' ח' קמייר, לדידי' עדין שליל קרי' לי' משות דניתר בשחיטה אמו, ואפי'ה שפיר קאמיר שמואל דחלבו מותר לד"ה, כל או"א בשליל דידי' לר"מ ב"ח ולר"י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ם זיל, אפילו הוא ייחיד כי פסקיו המה סולת נקייה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ם זיל hei מקיים הני תרי משניות דראין בסטורין וגם דברי ראה"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמיר דר"מ ור"י דברייתא דפליגו בגין גיד וחלב של שליל, לשוטתי'הו אזלו ועל עסקי' שחיטה פליגו ובבן ט' ח' אבל בגין ח' לד"ה הן גיד והן חלב מותר, דניהם גיד איסור משעה שנוצר, דליקא שום טעם לומר דבגיד בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת דאן לומר דר"מ פליג וסובר דאין השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש זיל לעיל, דדי' לויל להיות כאמו, דא"כ, איך כולל גיד וחלב בהדי', לומר בשינויים דנוגה בשליל, דהרי חלב איינו נהוג אלא בגין ט' ח', והגיד הרי נוגה משעה שנוצר, אלא ודאי דגס ר"מ מודה בהא לר"י, דכל שהשחיטה פועלת על הולד, גם גיד וחלב מותר, ולכן שפיר כולל הני שנייהם בהדי', דניהם דבגיד מתיחיל האיסור משעה שנוצר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק ב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו השחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הולד שבמ夷 אמו, דבחולב עד ב"ט מותה, ובגיד איסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פליגו ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי ונוגה ואינו ונוגה בשנמצא בمعنى בהמה לאחר השחיטה קאמירו, אבל אם נאמר דר"מ פליג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת איסורים שכבר חלו, א"כ האי ונוגה בשליל בגין הולוד באשליל אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלו איסור איינו אלא ב"ט ואיך כולם יחד, ועל עסקי קאמיר ראה"א דזוקא בגין ט' מותה, ובגיד איסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פליג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת איסורי', וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באבגדים פליג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת איסורים שכבר נוגה בגין הולוד באשליל אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלו איסור איינו אלא ב"ט ואיך כולם יחד, ועל עסקי קאמיר ראה"א דזוקא בגין ט' מותה, ולא הזoir ר"מ, אלא סתם דמשתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הזoir ר"מ, ואילו ונוגה בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי' ומביא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואנן כיון דפסקין בהזהה כסותם מתני' גם בחולב בגין ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב איינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאויר עולם. הן אמרת דיש לדון אם בגין ט' ח' חלב אסור בעוד בمعنى אמי', איך מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' איסור מחוורת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון השחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בגין ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהזהה ייחיד בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו הייתר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"י והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בגין ט' ח' דזוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שלחילה לאכול אחרים של ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק הדין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תוס' ד"ה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פליגו ובחלב מודו. עיין בלב ארי' זיל, שרצה להמציא דלמ"ד אבגבע"ט, אין גה"נ בכלל כל בהמה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בפסחים, וק"ז וצ"ל בחדושים כיון ג'כ' לסביראו או לחזק שיטת הר"י, וכتب דעפ"י סברת הר"ן זיל, דdemo אין בכלל כל בהמה תאכלו מפני שיכלון קיים הקרה באוכלון ממש, לא מוקמי קרא בדים עיג דקרה אוכל כל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר משיעור שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שיעורא דכשועורה גם לר' דאמר בכזית דה'ינו לענין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפין פחות מכך, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ"מ הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשועורה לחוד מעברין ומ' גם גם בכזית דמליקין בעינן ודאי דבכשועורה במ"א עכ'פ' דפחות מכםורה לא מצרפין לכזית. וללא תורה דהרמב"ס ז"ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אף' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכםורה וצ'ע'ודו'ק.

ע"ב ותנו' מدلآل קא ברין אבמה'ח ינחו', מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאם דאמר המודלדל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממש אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפין, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אף' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דרhamna אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדלין בהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מטומאת נבלה והנה היא לא קשי' לי דענין דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דוקא עד שיפול, אבל לענין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם בהמה ותהי' המיתה עשוה ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סriskא ברמב'ס ז'ל, חלק בnable בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו' ופס'ג' נבלה, הינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גם משום נבלה עי'יש בארכיות ותרזה צמאונך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ch דמטמאCNבלה נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דאינו מטמא מילא גם איסור אכילת אבמה'ח ליכא אל מוצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנפל דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדיין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'מ'א, דהחותוך בשר מה'ח הר' יוטו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עי'יש, וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשר בשדה וכל שעדיין מעורה אף' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לא הוא משום דעתינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכואו' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשדה וכדי שלא תאמר דדרשה יבשתה היא בלי טעם, תסביר לך העניין כי הא לאו דטרפה עם לאו דnable מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי' ז' מצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עי'יש אלא דחלוקן הכתוב לשנים ממש דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעין אפשר בוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ד/man אין דהאי תנ'ה ר'מ הוא דכיוון דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצוי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר', אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דבunning הלב שור וכמוש'כ' בעצםכו תירצו התוס' כת'ה, משום דבunning משעה שונצרא. ומה שלא בריש פרken. ותירוצים דילפין ממש, אינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצם כתבו הא דיכול אינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ילי', אלא מכל בבחמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוק'.

ומה שנראה מתוך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה' ח' בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמות אח'כ' קודם קריית הבטן נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה' ח' גם לד' מוחני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוק'.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' בקו' חלב הגבוח וגיד הנראה על השופי גוממו ומשילכו מופיע מוש'ע וכו', ולפ'יא לא פליגו וכו', עיון בלב אר'י ז'ל, ולפ'ע'ד נראה עוד להוציא על דבורי דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושום מראית העין שכותב רשי' ז'ל אינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממשו'ע ודוק'.

תוס' ד'ה עלוא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במהרשב'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אגבג'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, لما יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנראה הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהgid אין בו טעם, אבל למ'ד גטם בקנקנות ליכא טעמא, لما יפרש הקרא דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' א' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבג'ט קאמר דקנקנות דוקא, אלא דל'אי למה לא נפרש דברי עולא דקאמר עז' הוא והتورה חייה עליו, דמודה להא דרב דגטם הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ד יגבג'ט ובקנקנות כרב, מ'מ' גם הגיד שהוא עז' בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' כת ודו'ק.

ד' צ'ג ע"א **תוס'** חתכי' ומלהתי', בסה'ד, מדנתן הבה'ג שעיר לשהיית מליחה כשיעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותין און ראי', דיש לפרש דמליח לאורה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג דילף מושואל דשיעור מליחה כשיעור צלי' מוכח דפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עין لكمן בסוג'י' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוק'.

גמר' אמר טבח שנמצא חלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכשועורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שייך הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנראה מר זוטרא לא פלייג א'פ, אבל אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב'א ז'ל נמי אמר מר זוטרא ואל מאל זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב'א ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'א, אולם הר'י' והרמב'ס ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג ולפ'יא נשאר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במהרשב'ל ז'ל דרצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמהו מושללים הבנה. ואולם לפ'ע'ד נראה לפרש דוזראי מר זוטרא לא פלייג א'פ, אבל דמימה דאמר דשיעורא דרב יהודה בכשועורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה ממילא דאפשר לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שיעורא הוא, אלא דקאמר של מ'א בעין עכ'פ' בכשועורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכםורה לא מצטרף לכזית, ור'

דר"י לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וגם טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפי", אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמ"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שיור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בבשר לא בעי שיור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדידן מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמתק"ג גירסה דיניקותה היא, וכל דבריו באז אינס אלא חמוץין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב בירושא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראשי"ד ה"ג ואין שחיטתה ממש. ואין להקשوت באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיטתה רק לטהר מן הטומה ולא להתר בacellular, זה ליתא דכל שבבשר מוה"ח ליכא איסור טרפה לאחר שחיטתה איך נחلك בין אבר בשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בבשר המודולל ליכא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בחבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוד"ק היטב.

תוס' דה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירי וכו' ופליגו, דר"ם סבר דעתן נאמנים בגיד הנשה לצריך חיטיטה וכו', ולר"י נאמנים בגיד משום שלא עלי גימה ובחלב נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס צ"ל, דשניהם קמתמהו איך סמכין אנן אטברים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליכא תנא דקסמך אナンמנות הטעבה, דעתמא דר"י משום שלא עלי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחוCMIM אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשנאה בגמר פליגו בהא, דל"ק דמחני, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמןות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבינו כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבינו במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזו לומר נאמנים, דהרי איכה תורי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלהקה כסתם משנה, עיון ריש פ' א"ט. ואידך לשנאה סובר דהלהקה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבינו כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוד"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש צ"ל כאן פסק הרמב"ם צ"ל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוין נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט משום שהוורה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא חותר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ם צ"ט ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, אין מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתוך פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס צ"ל בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפי' בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דהתם הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרוי וראי לכלב עכ"פ. ותמי' הצל"ח דבטropa דכתיב בשר בל"ה אין הגיד בכלל, כיון דלית ב"י טעם, אלא

שנית מה של' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבמה"ח אבל בהמה"ח לית לי' כלל, די' בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דאבמה"ח זה דהא איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשמען, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למה חקלן הכתוב לשנים כקושי רשי"ל לעניין אינה מכרצה. לא מבуй' לר' יקר שבתוס' שbowות דבתערובות מודה ר"ש דלא מחייב א"כ דליך אברש אברש, דבעינן לאו מיחיד לאבמה"ח כמובן אלא דגס בל"ה יכו' דלקברן גם לר"ש בעי צית וرك למילוקות סגי בכ"ש, משום דחabhängig עי' שאכלו בziejיד, א"כ פשיטה דאף לדידי' לא חל איסור אכ"ש בתחלת בייתו לעולם, והתולש כ"ש בשר מה"ח, ודאי דלא מחייב על אכילתו, כיון דבשעת תליה לא חל עליו האיסור. וזה אמתה.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ם צ"ל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דונוג בטורה, דבון לר"י ובין להחכמים קרא, דע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דע"כ מיחסקין בהאי איסור מטעם שנאסר לבני יעקב, או שנאמר דע"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנאסר קודם מית' עי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי' א'ר' אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנהה במשמען, או מנבלה או מטropa כמובואר שם בסוגי, והוא דרשא מיתורא דקרא ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה, שהוא סייפור המעשה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבנוי יעקב לא החרו אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנהתו, וממילא אן דלא אכילין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ל�מן אzzo לפיה הילכתא דאגבניט'. גם החלוקת שבן מכר למchnerה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמייע ל'adam המקבל מתנה מתקבב יותר בירך שלמה ממילא שוי' מעתלה,ומי שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובגוף סברת התוס' אני בעניין בער אני ולא א宾, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הג' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשו אותה שלמה, אלא אם ה' מוכחה להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מעתום הנהנה צו. ומה דוחוכיח הש"ס בפסחים מהאי משנה דגה'ג' מותר בהנהנה הוא משום דהאי תנא סובר יגבניט', וא"כ שפיר מוכחה מהא דשולח אדם ירך לנכרי שגה'ג' מותר, ומה דפרק שם על היפוטוא מנבליה הנחיא למ"ד יגבניט' אבל למ"ד אגבניט' מא"ל, לא פריך איך מותר לשלוות ירך לנכרי דלמ"ד אגבניט' בלא"ה מותר לשלוות דאיתו שוה יותר בשbill הגיד שבתוכה, אלא דהgeom' פריך, הכי נאמר דלמ"ד אגבניט' תה' גה'ג' באמת אסור בהנהנה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לעשות ממנה רצעה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף ז"ל לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

בהתוצאות מהר"ץ חיות ציון כאן ירושלמי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמוקמי מתני' בנבלות ובנבלות דוקא גה'ג' מותר בהנהנה מטעם דר"ש מי שבשו אסור גידו מותר. ולא ידעתني איך מתרפרש האי מפני שמקומו ניכר והק"ע קמפרש דמותר אפילו במקומות שמקראיין, דישראלי חבירו יכיר שנבליה היא דהרי לא ניטל גידה, והוא פלא דידלמא חתק ל' עכו"ם ואח'כ' ייכרנה לשישראל, ועיין לקמן בד"ה גמר' חיתוכא דעתו"ם מה שכתבתי שם ס' זולת זאת אין דין זה שיק בפרקון דעתוק בדיני גה'ג'. גם לשון בגיד של נבלות דקאמר, איינו מודוקדק, דיויתר הוול"ל בגדיד דטרפות דהוא יותר שכיח מnbולות. ולפנ' פירוש זה בירושלמי קשה להולמו ודז'ק.

רש'ג'י ד"ה ירך שלמה משמע. אין זה ציון, דגבג'י לא כתני תיבת ירך כלל, אלא רשי' ז"ל כתוב דלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה דבעל הגמ', והרש'ג'י ז"ל כתוב דמקדייק מדרתני, "מפני שמקומו ניכר" דע"כ בשלמה קמיiri. ותלמידי הרבנן מוויה שמואל קופטש ע"י השיב ע"ז דלשון "מפני" שהוא בחרטלו מורה דע"כ ירך שלמה ממשען דאי ירך בין שלמה ובין חתוכה, ה'י לי למתניתן, "אם מקומו ניכר" ולא "מפני" ולכן יפה עשה רש'ג'י ז"ל שה'י מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה ממשען, דרך אז מצינו כתני מפני שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ"מ אומר אני דשפיר תפיס הרשב"א ז"ל, כי פרשי' ז"ל בה הפלאopolא, כי האי "חתוכה לא" דקמדייק הש"ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה בו"ז ולא חתוכה בי"ז' קאמר, כי באמת בין כולה למקצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הকף מוקום מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כמו בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מקצתה ממשען, אין בויה דיק של כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשלוות אלא ירך כולה, לאו מקצתה ממנה, אבל הדיק הוא דמיiri ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד כדרכ' שפורען אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קאמר, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממונעיט מיריך דכולה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ניכר, ותடע שכן שנפרעת, אבל ממיוט מהה דקמדייק מפני שמקומו ניכר, רשי' ז"ל, מה הוא, אדם מלשון ירך, ממשען איינו מפרעתה ממש'כ' רשי' ז"ל, מה זה דקמדיין במשנה שהגה'ג' בתוכה, פשיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגה'ג' בתוכה, והכי הוול"ל שלוח אדם ירך לנכרי מפני שמקום גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בחוכו, והיינו

כ"י משום דנאסר לב"ג, או כרבנן משום דע"כ האי איסורה דבנ'י נשנית בסיני ע"פ, פשיטה דלא ניתוסף איסור הנהנה אח"כ, שלא נשнич אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, לר"ש דאסר גה'ג' בהנהה ע"כ שלא סבר בהזה כפ' הרמב"ם ז"ל, וכמו שהבאתי לעיל צ"ב ע"א, אלא דהרבמ"ם נגד הרמב"ם ז"ל, מסתמא מצ'י חיל'י ממקומות אחר, עד שלא חס לא להא דר"ש ולא להני שkil וטרי שבגמ' דנראת דלא כוותי, וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע לע' דהרי מיסים "עד היום הזה" ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא אכלו. ועכ'פ' האי פסק דגה'ג' מותר בהנהה אף' למ"ד אגבניט' לפ' שיטותו דלב'ע הקרא בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודז'ק היטוב.

וזע לדידי בלא"ה קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ"ל דמקשה מגה'ג' ודם דאי אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' א"ה הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהנה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר כמש'כ' התוס' בריש פרkon ומכם'כ' דם וחלב ואיך התירה תורה לחROSS ולדוש בשור דכתיב לא תחרוש בשור ובchromo ייחדי, אבל בשור לחודה ספר דמי, ולא תחסום שור בדישו, אבל לדוש بلا חסימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל חשיבנו דሞטור מצד זוז'ג, דאפי' למ"ד זוז'ג אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדול דפשיטה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש ועצי היתר ביחסו, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת משום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי' האי שוי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשה אם דינן מה דיננו של התנור המוסק או שדה החROSS, באזה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אף' באלו זוז'ג דאפי' ביחס הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהנה דשרמי מה'ת, כמו חלפי איסורי הנהנה דע"פ שהחלפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הן החליפין והו התנור המוסק והשדה החROSSה, בدلיכא זוז'ג אבל בדאיכא זוז'ג עצי איסור ועצי היתר פלוגתא הוא וכאשר הארכתי בהזה בסוגי' דשוחט בסכך של ע"א לעיל ד' ח' ע"י'ש, וא"כ פשיטה לי' דאמ' גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהנה, דלא הי' רשאי לחROSS ולדוש בשור, וא"כ מה פrisk הש"ס והרי גה'ג' באמת דגה'ג' מוקראי להתירם בהנהה ומכם'כ' דקשה לר"ש דס'ל באמת דגה'ג' אסור בהנהה, איך נהנין משור בחיו לעבוד עמו או לרקב עליו, וביעני צע'ג' וד' יאיר עניין.

שוב נתישבתי דעל ר"ש לא קsha מדוי דהוא ע"כ ס"ל דגה'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה'ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכך אוכל ולא גידה, ע"כ מיריך הדיק הכתוב. ועיין בצל'ח פשיטים בסוגי' דחזק'י ור'א שהביא דעת הירושלמי דלר"ש גם גה'ג' של נבליה מותר לטמאה דכל שבשו אסור גידו מותר. ומה דבעין קרא להתיר חלב ודם בהנהה אין קשי' כ"ב, שלא סמך הקרא ללימוד הינה מכללא וכען זה מצינו הרבה הרכבה פעמים ודז'ק.

כתב הרראש יוסף ז"ל דהא דנקט שלוח ולא מוכר דעתא לאשמעין דרכ' אגב דגה'ג' מותר בהנהה, ובמוכר הלא כתבו כתבו הילכתא, רק' ע"ב ד"ה והילכתא, דין הנכרי נותן יותר בשbill הגיד לקמן צ'ב ע"ב ד"ה והילכתא, דין הנכרי נותן יותר בשbill הגיד אלא דבמתנה מתקבב כשהריך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא זכית ליריד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן יגבניט' ס'ל בכלא פriskון, א"כ בכל גוונא איכא הנהנה כשהגיד בתוכו כיון דראי

דחtick ל' ו' מזבון ל', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מנוקרת, אלא דעל ידי שנחתך לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואთא למיזון מנין, ע"ז משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שמא בא חתוכה מיריך מנוקרת לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אלו אחריאן לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז ליכא שום הוכחה דኒוקור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ס, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו היריך שבידו, ומינון לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחתך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ז"ל היה מפרש קושי"ג הגמי דחתוך ל' ומזבון ל' בכוונה לדמות לחתך דישראל, כדי לרמות לולוח שהוא מונקרת, ומ"מ מתרץ דכל שאינו בקי בኒוקור ולא ידע מושב הגיד אינו יכול לכובן חתך לחתך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתי עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי" שכתב דמה דעתו התנא דינו דחתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דבריתא משות דעתא לאשמעין, שלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין כמבואר בגמ' ע"ז דף י"ד ע"א ודף ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי, וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכט"ד, ועיין בהගות מלא רואים, דהקשה לפאי מה פריך הש"ס דילמא חתיך ל' ומזבון ל' דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנין, הלא התם בע"ז מוסחרים דיבר שקרוב לוודאי שימכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחשב לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשולח דורון לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורון לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגין שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין ייחזר וימכרנה לישראל, ולא למוכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתרצ' זאת במה שכתב דהכא כודאי יחשב, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי הרשב"א ז"ל מסוגי דע"ז דלפניהם שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפניהם, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במצויד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משות מסיע, באופן דרך בתורי עברדי דנהרא עוברים אבל בחוד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפניהם נמי שרי דכל שהוא עובר עבירה, אין אלו אחריאן לו, אלא בחוד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דאלפניהם לא מקפידין במקומות דין בעמעהה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפשם, אבל כאן מיריך דישראל הלקחו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי לסמוק על החתך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגין שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרנו לנכרי אם אח"כ יגיע לידי ישראל וכיישל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דמבטל איסור לכתלה, דהרי ע"י שמסר האי בגין והאי ירך מפורעת שנראית כמנוקרת ביד הנכרי, הרי הוא כמבטל איסור לכתלה, והוא איסור אדרוייתא עיין בנוב"ת י"ד סי' מ"ה ועיין היטב מה שכתבנו בזה בפתחה הכללית.

והרי הרשב"א ז"ל בעצמו כתוב דברין מカリין ובין אין מカリין תקנתה הוה אבל מעיקר הדין אסור למוכר וモטור ליקח מהם ובודאי די אדרוייתא כאמור אסור דאסור למוכר דהוהצען שלח לתקלת

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לidak מיריך דמיירி באינה מפורעת, אם לא ממש דקתי מפני שמקומו ניכר.

ומה דקתי לשון "מפני" שהוא בחחלתה, ולא לשון "אם" הו, משום דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בחוכה למזה היה לו הפרעה דיותר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקתי שגה"ג בתוכה למזהו בדשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בוכרא דנייהו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נידוק מני" דחתוכה אסור לשולח וכמו שכתבו לעיל, שלא מציין לדחיתה וחילק ממנה אסור, ע"ג דמתני"ג כולה ירך קאמר, משות דדיבר התנא בהווה, ולא לדיק מני" דבאוון אחר אסור, והג' א"א למידק דחתוכה אסור, משות דמסתמא משילימה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדייק אלא משות דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבת דחתוכה מן היריך נמי מותר לשולח, אפייל אם איינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חתיכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חתיכה וחטיפה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקתי בתמונתי טעמא דמפני שמקומו ניכר, לא תידיוק מני" דבאוון אחר לא לכאן ולא לכאן אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לולוח מן הנכרי איזה הוכחה שהחתיכה מן היריך המונקרת נתכחיה, מהכי תיתי יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובה בח' רשב"א ז"ל ובראי"ש ז"ל, מוכיח מהא דחתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニיקר כמו בשחיטה עי"ש, הרוי דמש"ה אסור לשולח משות דמדינא שרי לסמוק על מה שראהו שהיריך חתוכה כדרך שפורהין הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנcker, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשר, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, ביל בקי שיראה אם אין בחתיכה זו חלק מן הגיד. והא דקתי בתמונתי מפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתהיה ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפורעין לנקרה שתהיה נראית כמנוקרת, אבל לעומת בחתיכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מונקרת או אינה מונקרת נמי שרי. ולפ"ז הא דפריך בגמ' א"ה שלמה נמי לא לשידר לי" דחתיך ל' ומזבון ל', נמי אין הפירוש דחתוך ל' כי חתיכות ומזבון חתיכה חתיכה, אז פשיטה דלא קזבני מני" דעכ"פ ספק אכן, אלא דהש"ס קפריך דהכרי הרוצה למקרו לישראל יפרענה בכיוון לרמות את הлокח שהי"ה סבר שהוא מונקרת ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למunker שיש בו טורח והוצאה, אמתה דאי"כ נהפק הוא דאפי"ח חתוכה לשידר לי" דכיוון דגוי מציל לחותך חתיכה דישראל, מAMILיא אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או א"כ דאפשר חתוכה שרי חד טעמא איתם בשניהם דמציצי מחותוך ומזבון יש לאסור בשניהם, ומAMILיא גם להתיר בשניהם וע"ז קמשני דאפא"ח חיתוכא דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכוון המקומות, ומידע ידיע לכל המכיר את מקום מושב הגיד, דין זה חתיכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם זה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לו צו מוקם מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צרכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב"ס"ד קודם דמטורץ דחיתוכא דນכרי מידע ידיע, באמת ה' סובר דמשום קל הדעת אנו צרכין לחוש שלא לימкор ירך שאינה מונקרת משות דידייקין מון המשנה דחתוכה לא, דזה ליתא כמש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משות דין דרכך לשולח חתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכחים מכאן דኒוקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם ה' מפרש קושי"ג הגם'

ודוק' היטוב.

ד"ג צ"ד ע"א גמור' רבע אמר אנפקא אמר לי' לאשköוי והוא אשköיה חמורה מזינה, לא ידעתاي איזה גניבת דעת איכא כאן, דמיל' דנקרי לא הריגש שהוא מזינה, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מהחייב הוא להגיד לו שהיין מזון, הלא אמרו ליקמן במקום דאייהו מטעה אנטשי' לית לך בה, ורוב משתייחן אז הלא הי' חמורה מזינה, ואנפקא חיה ממשע, ושפיר נגב דעתו דנקרי מצד אשköוי אנטפקא, ואנפקא חיה ממשע, ציוו' דשומאל, דאטעהו לסבור שהוא חייא ולא מזינה, אלא דלא משמעה הכא ממה דמשני ליקמן אנטפקא חייא משמע. משמעו דעד השטא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמנשי מיד' דהא עדין מוכח מהיה אנטפקיד דאסור לגנוב דעת, אטס מותר לגנוב דעת לא עבר על דברי, דהרי הי' מצי סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפni הנקרי לאשköוי אנטפקא, ע"פ' שכונתו הי' על מזינה, אלא ודאי דשלא בפniו אמר לו, וא"כ הדרא קו' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתך. ותלמייד מהוי שמואל קעפטש נ"י השיב ע"ז דרכם הי' למזוג בשעת שטי' והוא אשköוי מזוג מאכבר ובזה אטעה. וככון הוא דכן ממשע בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם והmixם באמצע כשהמשם עומדת למזוג, ופרש' שמחממי בו חמין שמזוג בו את היין עיי'ש. ובלאו הci מוכח דאטעהו דהרי מזינה הי' בחמין ויין חייא ודאי לאו חם הוא, וע"כ דעתן לו מזינה קרייא, דלויל' זאת הי' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע"ש בגמי אל יסרב אטס בחברו לסעוד אצליו יודע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ"ל הברית', ורש"י ז"ל הוסיף שידע בו שאינו סך דגנן לי' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ"ל, וקיים לי' וכי על חנס המשנה התנאה מלעיל לדחכא, דלעיל קאמר העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. וכך הניח דבר זה על רש"י ז"ל להשלימו, גם למלה הפסיק עס דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנון" ואח"כ קאמר "ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג"כ ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דרש"י ז"ל בעצמו סותר את דבריו מנוי וב"י, דמסיים ביעמיא דגניב דעתך, דקסבר שיש בו שמן, דהא באלא"ה גניב לי' לדעתך" אפי' הי' בו שמן, כיון דידע בו שאינו סך. אלא דרש"י ז"ל נתקשה לו אותו בשופטני עסakin דמי פתי יאמר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שייתפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכא נמי מיריעי כדעליל, דודיע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שניינן גדול יש כאן בדברי התנא, דלעיל קאמר "אל יסרב", וכאן "אל יאמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכללי דרך הארץ, דמסרבין לקטו, דהינו לחברו כמותו או לקפן ממנו, ולא מקבלו מיד עד שייפזר, וכן קאמר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע שחברו לא יסועד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימור לי', ע"פ' שידעו שלא יסועד, ולכך באזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישעוז אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא אמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא"כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ' דבעפעם א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ"פ' במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טובה יקבל. צ"ל דמהנהו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, ואע"ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותבין לת"ח, וע"ה אומר' לו ייב

וכו' ע"ש, דלאור' קשה איך מתקים בכך תשפטו עמייך, שלא יחדר את האחד נגד חברו, אבל לפי האמור ניחא טובא, דהאי מיתבין לת"ח ר"ל שஸרבין בו לישב, ואות עושן לת"ח שהוא יידון כתברו של הדין, וא"כ בפעם' לא סגי דחררי לגב' ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח לי' ר' יוסף עלא חברנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בcn מיריר, דאי באמת הדין גדול בחחלה, הררי סגי נמילבצ'ורבא מרבען באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' ודאי מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דחררי אין מסרבין גדול, ואם בכל זאת הוא קאי, לית לך בה, דסביר לת"ח ופעם' לע"ה, שפיר קרין ב' בצד תשפטו עמייך ודוק'.

ע"ש גמר' כיון שראתה אמו עלתה ledge ונפללה ומתה, אף הוא עללה לגג ונפל ומתה. הא דלא אמר שהփילה את עצמה, וכן בכ"מ שמדובר ממאבד עצמו לדעת נקט האי לישנא זיל' דרצה זה לומר דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא עדי' דעתו צלולה, ונפ"מ דכל שעווה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאום איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי"ז ובאחרונים בהה ודוק'.

רש"י ד"ה אין מוכرين טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך למכיר שמא ימכרנה ליישראל וכו', עיין בראש יוסף זיל' וזה דוחק נдол לפריש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש' דמוקי כול' במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתב דליך למכיר שמא ימכרנה וזה ולהתא לדרא' עדין אייכא למכיר שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה ליתא לדרא' עדין אייכא למכיר שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה שטס'ים רשי' זיל' דחכי מתוקמא ליקמן, דליתא דהרי אייכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטה במקומות שמכריזין. אולם לפע' דחכי פירשו דבסטם קאמר, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי' למכור אם הוא במקומות שאין מכריזין, דליך למכיר שימכרנה לשישראל אחר דזאת לכ"ע הדין כן, דחכי מתוקמא ליקמן דהינו דחכל מודים ביה אט הודיעו וגס הוא במקומות שאין מכריזין דשרי', אבל בלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין אייכא משום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהינו ר'א גם משום שמא יחוור ימכרנה להרואה.

ע"ב גמר' אחד מפni האננסין, לכאר' איינו מובן דאם הוא אנס ליקח בשער על כרחו של טבח ביל' לשלמי, גם אם לא ישלחjisר'אל זה את הנקרי יעשה כן, ואולי זיל' דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאם יקבל דינר מן הישראל ליקח לו בשער שעד שmag'ע לאיטלי' יוציא את הדינר לצרכו כנו' להשתכר, ומחייבת פחד משלחו יכח הבשר ביל' מעות. אלא דמפרשי' לא משמע כן שכותב שמעכו' את הדינר בידו. ואולי זיל' דניז'ה דהוא אנס ליקח מה שצורך לו ולמכרו כדי להשיג מעות אלא ה' חומס סוחרים בעדו'ו ליקח ולמכרו ביל' לשלם, אבל לשבר דלא צרך לי' לא ה' עולה כחductו ליקח ולמכרו כדי להשיג מעות אלא ה' חומס סוחרים אחרים שיש להם סחרה הצריכה לו, ועתה שנשלח עם דינר לטבח הר' מחזקיק כבר בדין ונותל הבשר בחמס ודוק'.

ע"ש גמר' אימא סיפא וכו' ואיב' במקומות שמכריזין אי' איתא דזהו טרפה אכרזוי הוה מכריזי עכ"ל הגמ' ורש"י זיל' הוסיף על זזה זז'ל: "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל ומה בכ"ל" ועמדתי כשבה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כלו' מיותר רק כמחזר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רש"י זיל' בכך כתוב דברים שלא לצורך. ומה שנראה לפע' דב' הרש'ב'א זיל' בשבות דף י"ת, דע"פ' דלפרוש ממשתו עונה סמוך לוסטה אינה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaira שבא עליה אז ופרשה נדה חיב חטא על

המשנה והבריתא, וא"י דנחות רשי' ז"ל דמץ' מתרצ'ו דמתנה' במקום שמכריזין מיריעי, א"כ גם לר' אש' מצין למימר כן ולא נצטרך לומר דפליגו המשנה עם הבריתא. ולפע"ד נראה ליישב דלית לרשי' ז"ל דודוקא לר"א מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבוי ורבא. דלאכאר' קשה דנראה דרישא במקום שאין מכריזין, ולכן קאמר דאסרו לישראל ומותר לנכרי מ"מ לפלוג בדידי' ר"ל בנכרי גופא במקום שמכריזין גם לנכרי אסור חותכה, ומדפליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דلنכרי לעולם מותר. אלא דיש לתרץ דהרי זאת מציעתא שמעין רשי' לאבוי ורבא במקום שמכריזין אלא שairyע להם טרופות וקאמר דאסרו למכור לנכרי נו"ט, מילא נדע בואתו מקום גם ריך חותכה אסור לשולח, דשما ימכרנה לישראל, דהרי מהאי סיפא שמעין דחישיןן אלפוני דפלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעמא של דבר, ولكن לדידיה לא קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא דפערומים אסור לשולח ריך חותכה גזאת שמעין מסיפה וכן יתר קמ"ל במקום שאין מכריזין מותר, ולא חישין שמא יתננה לו בפני ישראל. אולם לר"א דcolsה בריתיא במקום שאין מכריזין ומצעיתא קאמר דא"ה אסורה למכור בסתרם לנכרי נו"ט דשמא הרואה העומד שם באיטלי' דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הוא, דאל"כ ה' הטבח מטעחו כמש"כ רשי' ז"ל וברישא דליקא רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא, במקום שמכריזין אסורה דם בלבד רואין אין ידמן לו לפקח ישראל, וזאת לא נשמע מציעתא דשאני שם באיטלי' דשם אין רeba לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חישין שעהכו"ם ילך ויקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי לר"א דחתוכה דעכו"ם מידע ידייע, ולכן גם במקום שמכריזין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדבשנקא אם ס"ל חותכה דעכו"ם לא ידייע, אז לא כמש"כ רשי' ז"ל חותכה דבב"ה תנא דבריתיא דבל מקום חישין שיקחו ממנו, ולכן יפה קאמר התנא דבריתיא דבל מקום מותר לשולח לנכרי וא"כ פлаг אתנה' דמתני' דחיש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקומות שאין לוקחי בשר מזוין רקתני' במקום שמכריזין דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא כתני' ולא ימכור אדם טרופות לנכרי מפני שני דברים וכי' כמ"ש בסיפה וכו' אבל לפי אקומה דר"א לי בדין זהبشر מפני ב' דברים וכו' אבל לפי אקומה דר"א רקתני' במקום שמכריזין דבגנו"ט במקום כשרות אפי' בסתם אין רeba לשולח חותכה לנכרי ולא חששתי לא מפני גניבת דעת ולא לשם ימכרנה לישראל אחר, משום דהני שני חששות אינם אלא במוור בשר טרופות ונובלות במקולין, דבגנו"ט בירך במקום שאין מכריזין ושלא במקולין שלא שכיח דעת, משא"כ בירך במקום שאין מכריזין ולא במקולין שלא שכיח שהנכרי ימכרנה לישראל מה איכפת לי' بما שהיא מנוקרת, וכן משום שאין יחוור וימכרנה אינו אלא במקולין, ואם תקשה למה לא רקתני' דינו בירך חותכה ובמקולין אז אסור מפני הני ב' טעמיים לק"מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכמים, והם אמרו דבר זה בהמה שמצוין' נו"ט מצוין, אבל ירך פרועה שלא ניקרוא מיעוט דלא הכריזו דגס אז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקובל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוי'.

תוס' ז'ה אמר אבי לתימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להן שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקום שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומתווך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תנא דמתני' אתנה' דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ מתני' כשינוי' קמא דלעיל, דמייר' במקום שמכריזין עכתי' דבריהם. ופירוש לדבריהם דברחרתי' קמתמו על רשי' ז"ל דלמה לא פי' גם אליבא דאבי ורבא איך קמתרצ'ו סתרת

נתקבל, ואילו משום קבוע קאמר הרשב"א הו"ל לפреш כן. וגם דינו שהמציא דבela נודע ליכא קבוע איפלו אם נהיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, אי גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמר דבלוך מהות מון דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה מוכרים טרופות, دائمו ברשייע עסקינו דיעד והלך ליקח באחת בלי לשאל אי כשרה אי טרפה, ולכן דינו של הרשב"א לא שייך אלא בנודע אייזה טרופות בסתר שלא ה"י ניכר ונודע לשום אדם, עיין בפסחים פ"א ע"ב אייזה טומאת התהום כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם, הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת התהום ומסתבר דהכא נמי דכוותי ה"ו, וזה לפ"ד ברור עד שני תמה שלא ראייתי מי שהרגיש בזה וד"ק היטב.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתו הachableים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטרי' ע"כ סבר דמדיאן קאמר רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דלא"כ מה פריך מכל הני משנהיות וברייתא שנשנו קודם רב ועין בה' ק"ז בעהחות"ס צ"ל שרצה לתרץ בזה פסק הרמב"ם ז"ל ואני תמה מאד איך ס"ד דבר מדיאן קאמר דחיישין עלبشر שהניח ומצאו אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני ברייתאות מובאות בפסחים דף יוי"ד ע"א דפלייג בהניח תעש ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניח לית מאן דחש להחלפה וגם בחזר ויתר כתבו שם התוס' דודוקא בקשורים יחד פליגו, אבל בלא"ה מה שחרר אחת אין זה כעורה אצלנו הספק שהוא נמי אחירנא נהנו, וכן פליגו התרם רב ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אם מצא אח"כ קבר, אם חיישין שהה קבר אחר והוא משום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמצא הבשר במקומות שהניחו שנחוש להחלפה מהיכי תתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחידש רב ומה פריך מ"ט חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפךadam רב רק רק מצד חומרא גוז לאסור בשר שנתעלם מן העין איך קאמר בשם רב סתם, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמע דידיינה קאמר ולא גוזה שנזר רב, וכן דלעיל דף ה' ע"ב דקאמר ר"ג וב"י' נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגוזו מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפע"ד בזה ה"ו, דהרי מצין הרבה פעמים בש"ס שדרכם היו לתלות גירותם וחידושי דינים באילו גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אלஇיא מקרא שיה"ר נראת כדורייתא, כן עשו לתלות דברי אמראים במסניות וברייתאות הקודמין להם הרבה, כדי שיקובל הדבר בעם, ולכן שנה רב בדברי ייחיד בלשון חכמים וכן מצין בפסחים דף כ"ז ע"א דsharpאל החילוף רב בחכמים, כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבם, וכאשר הארכתי בזה בכמה מקומות במקילתן ועין לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמרואין בתראי, שלא יקבלו גירות רב ובית דינו שגוזו על בשנמה"ע, لكن אמרוא משמו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גוזה ישנה מתנהי קמאי שעיל זה שייך שפיר לומר אסור סתם, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כביר, ע"ז פריך מ"ט דבוקע איסור רבם, וממשנה דמכתירין נמצא בשר ח' דמנה נשמע דין זה איסור קדום ע"כ. ולא פריך מהני ברייתאות דפסחים שהבאתי לעיל, זאת פשיטה לי' דבשנמה"ע חומרא וגזרה דרבנן ה"ו, دائمא פשיטה דלית כאן מקום לחוש איפלו בקולא טבח נקרים, דכל שמצוות במקום שהניחו בלי' שום

תעשה שambilaididi גניתה דעת והוא דוקא במקום שמכרין ולא הכריזו, וכן שמא יחוור וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה אינו דקמטעו אנפשייחו פי' בכו' וכו' לכך נראה דהתמס בסתם אסור משום דאיו לאורח לאסוקי אדעת' דמכורות לחנונו אבל הכא וכו' עכ'ל, ועל הא דמוכר לו בחזקת שחוותה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלי בהני אוקימות דעליל, דלאביי ורבה דמוקי האי דלא ימכור לו נ"ט במקומות שמכרין ולא הכריזו, ועוד גם בסתם איכא גניתה דעת דלא הוה לי' לאסוקי לנכרי שהיוער לרעם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכרין ודאי מודו התוס' דצריך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דריש' ז"ל שכטבת דהתמס במוכר לו בחזקת שהייא כשרה שלא אליבא דוד"א כתוב כן, דלאידי איפלו בסתם נמי איכא גניתה דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבה דמציעתא מיר' במקומות שמכרין ולא הכריזו, אלא שאירע להם טרפה, הא דקאמר שמא יחוור וימכרנה לשישראל ולא קאמר שמא שלח ישראל את הנכרי ליקח לו בשר משום דלהא לא צריך לחוש, דהרי אסור לשלחו נקרי לאיטלי גם במקומות שמכרין ולא הכריזו מפני טעם אנשיין וד"ק.

דף ז' ז"ה גמר' אמר רב, בשביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ'ל הגמ', כפי הנראה מפי' רשי' ותוס' ז"ל, הא נכי דיבין לי' האי טובח מן שור הטרפה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למכוו, והמקום ההוא ה"י מקום שאין מכרין או מקום שמכרין ולא הכריזו ה"י, באופן שלא ה"י רשאי למוכר לנכרי מון הטרפה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמר דלא נאסר שאר המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו שמכר לה, אבל מאותו הנכרי שמכר לו פשיטה דאסור ליקח איפלו יש לו גם בשר כשר במקולין שלו כיוון דאיתחזק אצל טרפה, ולישנא בתרא אי לא דאמירין דלצערוי קמכוין דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנכרי, והוא אסרין את כל המקולין, דהוה חיישין כי היכי דמוכר זהה מכר נמי לאחירנא, והנה יש לראות דס"ס כמה נאסר כל המקולין בשביבה אהת שנטרפה, דהא דאסרין למוכר אפי' טרפה אהת בעיר במקומות שנטרפה, וזה דאסרין למוכר אפי' טרפה אהת מקרים ע"כ שמיון מקרים, או דבשביל טרפה אהת מקרים בעיר כדי שלא יקווח בכל המקולין נקרים, הינו מושום תקנה להטבעים, דלוליזאת שאסור ליקח לא ה"י רשאי למוכר טרפה לנכרי מושום דלא אמרה תורה שלח לתקלה והוא מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין ברשב"א בסוגי' דמckerין לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמוכר טרפה بلا הכרזה כבר מוחר דזה שמכר מליקח בשאר מקולין אחר שכבר נתבטל, ואולי מוחר דזה שמכר הוא מבטל איסור לכתלה, ולמי שנטבטל בשביבו איסרו חז"ל כמבהיר בו י"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מחייב אי ביטול כמבטל בשביב הישראלים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת המקולין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמצא וכמש"כ המהרש"א ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח אצל מקולין ואע"פ דקבוע שאינו ניכר הוא, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בזה, והוא דודאי לכתלה ליקח אסור כיוון דמהימן לו דמוכר את הטרפה הוה ל"י במקומות שמכרין והכריזו אלא על מה שלקווח קודם שנודע קאמר דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת עכ"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי"ש. והנה מה דמדמה זאת למקומות שמכרין והכריזו ה"ו פלא ממש"כ למעלה, דהתמס תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החלק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים וdochki דוחקים מכח שיטה זו דבט' ציבורין לעין אכילה מيري דע"י שיטה זו והכרחו לומר דראה שלקה הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו הtems בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינהו דנייניזו, דהרי ראה שניניגידו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירி באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקה הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כצרכין לדון עליו, ולכן דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקה בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקו ייש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל תנומת לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר בזמנים אחדים ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיעד ואפיילו יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיעד ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' ד"ה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי'adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבונן, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מכריין או במקומות שمبرיזין והוכרז היום מيري, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמונה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות דכך ניטל אחד מהם שמייניזו דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דברית' דט' חניות מيري בנסיבות אע"מ ממש, ועיין בפלתי שהרגיש בזה ולפע"ד אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי בריתיא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, מيري בסתם מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למוכר טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעמוד לבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam ליקח מותר בדיעד ולפע"ד נראה ממש'ג.

אחרי כתבי מצאי לי ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המוגא ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביא הברייתא טט' חניות דבלקח מן הקבוע וחושש לטרפה ובנסיבות הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פי' ומותר דחולclin אחר רוב הטבחים, ופרק מעשה שאירע חד ארכמא הי' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למקרו וא"ר יוסי דר' יוחנן רביה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מيري דלא ידע ישראל אם מחותן שמוクリ טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של שרונות יצא מאין למיימרא ולא עוד אלא דר' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבנסיבות בפלטיא סמכין אבל דפריש מרובה פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גרו, אבל מאחר דאמרו ממשי' דרב דבשנמה"ע אסור, ע"כ נזרה קדומה הוא ואי אפשר לפרנס hei ברייתא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאCKER לאCKER ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכו דאי נצחים בדוחק השם כאן והכחה מוכרכחת דגאייתה בשנמה"ע ישנה hei, שפיר קאמר בשם רב סתום אסור כדי לקבלו מני' כאלו הוא נזרה ישנה, אבל לעולם רב הוא דגואר על בשנמה"ע, ואמוראי בתראי אמרו משמו בלשון דמיישטע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גואר על בשנמה"ע, אין אנו צריכים לחלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' ד"ה ובנמצא הלא אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכריין והכרייז משום טרפה אחת אסرين כל המוקולין וכו', עד שמסיק לבסוף דחקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מכריין שלא לנקות מן עכו"ם לכתה לאע"פ שרוב טבחין ישראל וכו' עכ"ל, וכוונתם בל"ס למה שכותב הרשב"א ז"ל בסוגי' דמכריין לעיל כדדי שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מוקולין, ואיך מוקמיין עיקרא דדין, ובאמת תמורה לו מורן, כיון דהרי לא נקל במקומות שאין מכריין או במקומות שמכריין והכרייז, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיעד ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' ד"ה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי' adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבונן, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מכריין או במקומות שمبرיזין והוכרז היום מירי, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמונה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות דכך ניטל אחד מהם שמייניזו דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דברית' דט' חניות מירי בנסיבות אע"מ ממש, ועיין בפלתי שהרגיש בזה ולפע"ד אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי בריתיא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, מيري בסתם מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למוכר טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד עכו"ם, ומ"מ מותר ביד עכו"ם דרוב טבחין ישראל ודוק".

תוס' ד"הanca נמי שנמצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ"ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וαι' של חמץ ואתא עכבר וشكل וכו' דמה לי נמצאו בפי עכבר ומה לי נמצאו ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייהו בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכליה קבעי, וא"כ לא נולד לנקות רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפי, וא"כ הינו היך שנמצא בשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצריך בדיקה קמירי, א"כ שאני עכבר בחמצ, מנכרי בשר, דמיד שלקה העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וכדאמר שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, ועיי"ש בתוס' ותמצוא שסידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבאיו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקלא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש שאמרו אלא כלל, ודבר גודל דבר הנביה זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לרבות כי' כל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלעין טומאה אמר. וא"כ האי מידי הוא טעמא אלא לרבות אינו מדויק, והכי הוליל רב מותרך לך מותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהי שוטה בחזרום, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרום ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבאיו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרום, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ודורי הראש יוסף ז"ל בהז אים מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניחלי, אך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד וכפי הנראה הרגשו התוס' בהז, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דalo עלה רק חזא לא הוה אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחס שמא קודם לנו שדא עורב ראש באים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמחייבתי שלו נאבד בימים ואידך עלה, כך מתפרשים תירוצים וכי לא יודה זהה דוחק גודל, Adams חישין להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא למה לא ניחוש גם בגין שי' בימים ראש אחר ואדרבה דורך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, וכן עד שבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקום רחוך אריע עתה לאן ועלה בסל שלו, אבל אם יהיה לנו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מנ"ל דלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו ערב ה' כאן דהוה אוסר,-DDילמא דוקא משום דעלו תרין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מכללא דרב חייש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא והוא קושי' עצומה שאין לIALIZED הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דורי בחזרום קאמר רב בעצמו דהוה סימן לגב' הומר' דבשנה"ע, וא"כ ה' חתיכה מסוימת כמו ראש ורגל דהוה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرווים דליהו סימן להחזר או אבדה, כמו כן פריך את חתיכות דליהו סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרום או חתיכות מסוימת דשניםם לגב' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבגי' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר'יה מרוב בחזרום ולא בעי בחתיכות משום דשם במתני' חזרום קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרום אבל אה'ג דבעי נמי בחתיכות ותדע ע"כ חזרום וחתיכות שות הן Adams תאמיר דחרוזים הוה עדיף מחתיכות למה סיידר התנא שם רקתני' הרי אלו שלו חזרום ואח'ג חתיכות דהוה זו ואצ'ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח'ג חזרום אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק רק חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גרג' או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך ובאלת קרנה לכתלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפרק מרובה פריש כמו בנסיבות פטנטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל במה שלקה הנכרי, ע"פ שראהו יוצאה מן המקולין די בשר שנמצא יש לו ואזאת אתה ר'י לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לשעותו ספק נולד במקומות הקביעות והואראי' שאין עליה תשובה ודז'ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני וראיתי אויר בהיר אוור מצחצח ורק ע"פ פירוש זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבא, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו טפי' פירוש רשי' ותוס' והוא:

א') אמר רב בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא נמצא במקומות שנייה, וуд כאן לא פלייג תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניח מהנה ומצא מאתים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמש'כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניח מאן דכרשמי' שהיה' חחש אחלפה, והרי בתרומה וקדש' דפוסל היסח הדעת, היישין על נגעת טומאה ומשום דכתיב וקדש' דבעי שימור וע"כ דרב חומריא על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבעי שימור וע"כ דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות וברייתיות שנשנו מכבר ובמה שכתבתי למלعلا דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' ע"פ דהוא גורה קדומה לא נתקרה דעת, דעתין אין מקום להקשות דאפשר דהני נשנו קודם האי גורה ומשנה לא זהה מקומו, ואין זה כמו בשאר מקומות שמרתץ תחלה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכתבת, שם זהה) דבכל הני מקומות גורה הוה, וממילא בטעות נשנו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיוון שכבר ה' שגורן בפי ה תלמידים לא ה' יכול רבנו הקדוש לשכחה, אבל כאן בגורה לא בעו המשניות הקודמים שום תיקון דבלאי'ה כל גורה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוך העם לאו גורה היא, וכל שנטקבלה ונחפשתה לא תבטלה בשביל שבמשנה שניתנית קודם הגורה שנו' היתר, וכן כאן אין שום מקום קושי' ממשנה או בריתיא השנו' קודם האי גורה, שלא זהה מקומה גם אחר הגורה.

ב') **תירוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתمر מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שאמן מן העורבים דשדו קיבל. כמו מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חישין להחלפת העורבים על בשר שהניח והעלים עינו ממנה, מכש'כ' דבנמצא ביד גוי דניחוש שמא ממה שבאיו העורבים בא לידן. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משתרער מראיה דהרגיש בקושי' ז' ורואה לתרצ' זאת ולומר דሞקמינו האי בשר שהיתה בחזקת משתרער כמו שהוא עתה ביד אדם כך ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמר ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש'כ' דמצאו במקומות שהניחו דאייא חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן היה, ומהיכי תיתי הוחלף ע"י עורבים שלא ראיינו, וזה תימיא רבתא.

ג') **על** קושי' האחونة ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מידי הוא טעמא אלא לרבות הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התיר בשר הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חשש שהוא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חשש בשר טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים ביבו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובה ישראלי דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רובים בעיר, ואית"ל שמעיינט הנכרים נפל הלא גם המה רוב בשר שבידם מן המקולין הו, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמובואר בכתבונות דף ט"ז ע"א דמעלה עשו בייחוסין שלא לסמך ארוב כשרים אלה, אבל ברוב העיר ורוב סייעת רוחקים מעליין ליחסין, וע"ז קאמר בירושלמי דרב כי אתה לבבל וראה שמקילין בשער שביד עכו"ם שאסור מדינה משום מיעוט בשר טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנטעלם מן העין ולהושך להחלפה במקומות דיליכא שום ריעותא, וממילא אין צרייך לומר דעת עורבים שהביאו מעלמא חס, אלא החלפה שבכאן ע"י נקרי שיש בידו בשר טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בגיןך שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אוסר גם בשר הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דشكלים דקתי נחיתיות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא היה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שחייב, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי דבשר הנמצא ביד עכו"ם מותר, אוili באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דחייב משום דראיה מקילין בשער שביד עכו"ם, וע"כ דבשר ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאני מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשער שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלמיינט טמא לא חישין כמו למיינט טרופות, אבל בשער הנמצא איכא איסור מדינה והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשער דעלמא שהוא נו"ט ועי' עורבים המבאים, ואיל' דאן זה מצוי, עין בפי" כתובות הנל"ד"ה שם ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזלין בתר רובה דעלמא נגד רוב שביר, אבל עכ"פ מיינט עושה, וא"כ היה הא הוא פלנא בעיר מצטרוף האי מיטוטא לפלנא, וכן רובה בעיר דעשה האי מיינט בצירוף מיינט שעבור פלנא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דף ס"ג ע"ב, דמיינט טמאות ומיעוט טרופות מצטרוף להחליש הרוב, וכן הי' סברת רב דבשר הנמצא בשוק ע"פ שרוב בשער שביר כשר, אבל חשש הבאת העורבים מрова דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגרע הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי' לחזק האי דינא דבשר הנמצא אסור מדינה משום חשש עורבים המבאים מרווחה דעלמא, אוסר רב כל בשער שאינו ביד המשומר. וראה זה בפי" רשי"זיל דעל דינא דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נתחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים ואח"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאני כתוב אבל בשער המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמש"כ התוס' מיד על רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מדריך מבשר הנמצא ביד עכו"ם דאין כאן חשש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אלא דלפי דרכנו לא היה לי' לרשי"זיל כתוב "אבל בשער המונח וכו'" אלא "אבל בשער הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשער המונח על שלחנו משום שהעלים עינו ממנה, פשיטה דגס בשער ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרואים וייתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי לריה דחרואים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי' אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מסוימת חלק הבהמה הוא ג'כ' שפיר דמי ועין באות שאח"ז ודוק".

ו) **מעשה** דרב דקאייל לב' רב חנן חתני' וכו', ולא עלים רב עני' מיניה דהאי חייתה דתלי' הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצו דכלמה רוב טבח עכו"ם, וכי חישין קומתמה הראש יוסף זיל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, ורב רק לעורבים חושש להחלפה עכו"ם דהא יהי' נתפס כגבג, ורב רק לשארם דבחדדי דאותיא כ"ע לאפי' אבל הביא בשם חתיך דהאי מתירה שיצאו כולם ויהי' טרודים ולא ייאר חילפומו הנכרים, או דמותרא שיצאו כולם ויהי' טרודים ולא יש לא בזיהו השם חתיך דהאי מותירא דבחדדי דאותיא כ"ע לאפי' שלפני, אבל לפע"ד לא הוועיל בזה כלום, חדש החלפה בנכרי לא שיך אלא בנסיך לו דבר بلا סימן ולא יכול להחזיקו לעצמו, אז קטין עלה בחשש החלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מצע מחזיק בשניהם, ואולי יל"ש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררנו בעליך לחזור אחריה הגנבה והיה' נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בלי' שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינו אלא משום חומרא דרב דחש בברש שנמה"ע להחלפת עורבים, והיה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה'י' לו בהמה ביוז גרוועה מזו והחליפה, דחשש זה ממש רחוק כ"כ כמו חוש דחלפה עורבים, ולכן עדין קושי' התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אוסר בשנמה"ע מחש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללא, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד פרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' זיל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור בשןמה"ע מצד חומרא שהחייב הוא אוסר כן, וכמובואר בפירוש בירושלמי דشكלים דרב ראה דמקילין בעין לקיחת בשר מן הנכרים, והחייב עליהו, אלא דירושלמי וגמר' דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דארזי' שם דבשר הנמצא ביד גוי כמנמצא בפטלי', והוא שרואו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ומושם דמקשה לי' התם מעשה השה', חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק ברא. ויש להעיר וכי משום دائירע שנכרי מכיר נבלה שבבתו תו לא נסנק אrose בשער שביר, ומה חידוש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשער הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם חושש למיעוט נבלות שבבית נקרי, מהו בנמצא בפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר'י' דמנמצא ביד נקרי כמנמצא בפטלי' מותר נפרש כמו שאמר שם ר' יוסי תלמודי' דראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ע"כ הפירוש דלא ידעינו אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובדאכיא אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמש"כ למעלה בתוס' דה"ג בנמצא, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מיינט נבלות ופלא בעני' שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכדי לישב שיטת הרמב"ם זיל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מהו שתכנו לעיל דף ס"ג ע"ב בתוס' דה"ג אסור דעוף טמא נינחו, דמש"ה לא סמכנו ארוב עופות טהורים משום דaicא עשה דוחבדלטם ובעינן דזוקא הבדלה ע"י סימנים ולא מהני כל דפריש מרווחה פריש, וא"כ ס"ל לירושלמי דבמקומות דaicא חשש בשער טמא לא איזלין בת"ר מושם עשה דוחבדלטם ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשער סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמיר דגס העכו"ם נזהרים מברש טמא לא איזלין בת"ר מושם עשה

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דייסורא שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מןיהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר' א"ר ואישום בגויים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא אישור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק כל אחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דעתיך רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' ז"ל/DDינה דבשנמה"ע אשר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין קאמר ולא חומרה וגזרה שגזר הו,adam אמר דרב גזרה ולא דין קאמר אז פשיטה דרך בפירוש מציא אמרן כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפסיקים שתמהנו על הרמב"ס ז"ל דאין הנית סוגי דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטם דהסוגי דילן ס"ל דרב דין קאמר, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתנות, כיון דברי ירושלמי מבואר דבר גזירה קאמר, שהחמיר עצמו, הלא ירושלמי נסדר בדורו או קרוב לדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הבעל וא"כ פשיטה דזהו יותר דסכמה לידע מה דקאמר רב, אי דין או גזרה קאמר ואין זה דומה לשאר פולגות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחר ר' תלמוד בבלי גירין נגד הירושלמי, אבל במה שהיעיד הירושלמי דרב אתה לבבל וראה מקילון והחמיר עלייה, ע"פ שהגמי דילן לא ידע מיה וסביר דדין קאמר רב, לא נדחה עדות ברורה של הירושלמי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין קאמר רב, וזה ברור ואמת, אלא דלי פירושינו גם הבעל לא עלה על דעתו דרב מדינה קאמר לחוש להחלה בשר המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממנה, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפירוש האמתי הוא כמו שביארנו, ומוקם הניתן לי' מן השם להגדיר בו תליית וד"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכלי אסרים ניהלי תמהה לי הלא באברים כתני במתני" דشكלים דובלות, לכל בשאר המושליך איתרעו הרבה ממש"כ רשי"ז, דכו דרך הנבלות לחתחלה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דהה לנחר, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון כموון. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנחר בראש ומיעין לחלים ולהדים וכן נראה מירושלמי שקלים הנ"ל שהביאה האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל עבי' משיזגה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפני משה אסקופתא הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי"ש וא"כ אין بما שמנצאה ראש ריעוטא כמנצא בשוק כי עלול הוה בשעת רחיצה בנחר שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הוה ואין דרך לאבד מה דבעי' שמייה וכמש"כ לעלמה אבל ברוחץ האברים בנחר שפיר דרכו לאבד. ואולי אלה כיון רשי"ז במה שכtab וכוי בעדי נמי הכלי כלומר אחרים הוו נמי התרם בראשיא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכי דרך הוא כן שמאבד חפץ רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלי' שיטת התוס' בד"ה בחורותים דסימן כל דהו מorny, אבל אסור משום דעתך עלה עוד אחד עמו והוא מדינה משום דחווש ארווא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור ודאי בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני ולא מהה דקבי עלי ר"ה בחורותים Mai, ע"ז לא עלה על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גדויל האחוריים ז"ל שסבירו לתרץ הסוגי' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשרא אלא בשעתו' ופרש"י מיד כנסחתט, או בצריך וחותום או בסימנה וא"כ בנסיבות בש"ר ביד עכו"ם, ליכא חד מכל הני הרי דהוא בכלל אסור בשנמה"ע, ועיין בלב אר"י שנטעورد ע"ז, אלא דלי' דרכנו דכמו לדעת הירושלמי חומרא דרב ה' משום שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיון דרב גזר על בשנמה"ע ממילא גזר גם על בשאר הנמצא, ע"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזר על נתעלם מן העון משום בשאר הנמצא בשוק, אבל גזירתו כולל ודאי גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם ולכנן הו"ל לרשי"ז ז"ל לפרש, אבל בשאר הנמצא אסור מדינה מחשש עורבים הנוסף על מיעוט טרופות שבעיר דמה"ט גזר רב גם על בשאר המונח, אלא אחר שגזר גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם אסור דגרען מבשר המונח על שולחנו כמושון, וכמוש"כ בפסיקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס ז"ל דפסק בין בשאר הנמצא בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפילו נתעלם מון העין אסרו חכמים, דיבין לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסור אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי משום דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסור מדינה ולכנן גזר אי משום דס"ל בשאר הנמצא ביד עכו"ם אסור מדינה, ולכנן גזר אבל לדעת שניהם אחר גזירתו אסור הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס ז"ל תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוגי', ואחר שזכה דעתמא דרב משום דחשש לרובה דעתמא שמדובר הרוב שבעיר, והוא מדינה אי' בשר הנמצא בשוק שאיןו ביד המשתמר מדינה אסור, פריך לי' מט' קמייר, דהאי מדינה קודם גזירת רב שרי, ואח"כ פריך לי' ממשנה דמיכשין מבשר מבושל ומתרך לי' בעומד ורואה, ואח"כ פריך לי' ממשנה דشكלים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשאר הנמצא מותר, ומה ראה רב לאסור גם בשאר המונח על שולחנו מצד גזרה, ע"ז קמשני מידי' הוא טעמא אלא רב רב באמות מפרש האי מותרות דרך משום נבלה מותרות אבל באכילה אסורים מדינה, ומשום חשש רובה דעתמא שעשו פלאג ובטומאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לגרען הרבו, אבל באיסור אכילה חששו מדינה וא"כ שפיר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מון העין כנ"ל, וע"ז אמר והוא דרב ר"ל הא דאתמר דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות משום נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתמר ולא כמו שפי' רשי"ז ז"ל הרגש דהא דרב משמע דקאי אמאי דסליק מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ"י דרכנו שהוא דעת הרמב"ס ז"ל, האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אמר, אלא מכללא משום דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלי' שיטת התוס' בד"ה בחורותים דסימן כל דהו מorny, אבל אסור משום דעתך עלה עוד אחד עמו והוא מדינה משום דחווש ארווא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור ודאי בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני ולא מהה דקבי עלי ר"ה בחורותים Mai, ע"ז לא עלה על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גדויל האחוריים ז"ל שסבירו לתרץ הסוגי' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימן, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטלגה צריך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דהוה פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "דרם" א"ה ג"נ מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צריך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לבר פולי דהוה גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבררי דלא אסירה תורה אלא מה שעלה חכ' כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבררי דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דشمואל דרבנן ס"ל שלא אסירה תורה אלא מה שעלה הכהן, ולר"י אסירה תורה דcola ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג כלל הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דזאת ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחטיטה דרבנן, והשמייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דוקא מה שעלה הכהן אוcola ירך, ועיין בפוסקים דאיכא מבוכה גדולה באזהר, ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דבעי חטיטה הכר"מ, נגד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטעורה הר"ן והרש"ב"א צ"ל דלא נתן לנו שיעור במה שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו נהגו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקנו מה שכתבתי זהה והבאתי דעת חכם המדרש וכן הוא בזוזה"ק דלכ"ע לה נגע המלאך אלא באחת וכפשתת הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאל, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניעה וכבדרישין זכר את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי לי' מצות נטילה, עיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו המאווע וניהו דודאי לאו מקרי ללקות על אכילתו, מ"מ הלאו נאמר כדי לקיים בו מצות נטילה, ולכן כל המוסיף בנטילה גורע דדומי' דמעשה בעינן גיד אחת ולא שתים, ולכן גם החטיטה עס' שמננו הרי הוא מגרע הזכור, וזאת שמענין מהא דאמר כדי מצות נטילה, אבל ר"מ דס"ל נהוג בשתיים מושום דליישראל נאמר האי לאו ככל לאוין שבתורה, ואע"פ שנכתב במקומו לידע מאיזה טעם אסירה התורה גה"ג אין בשbill' זה עיקר טעם התורה לעשות זכר להאי מאורע, הרי כמו כן כתיב בשבת כדי לזכור יצ"מ וכן בתפилиין ועוד, hei נאמר דין בכל אלו המצאות שורש וטעם רק לעשות זכר ליצ"מ, וכן סבריו חכמים דנוהג בשני היררכות ויש ג"כ מקום להחמיר בחטיטה וישראל קדושים נהגו איסור בשמננו, וכל זאת רק למ"ד בסיני נאמר, וכיון דאנן קרבען דר"י דבשו' פרקו ס"ל, דבשיני נאמר לנו דחחה ר"י מהלכה גם בהא דאינו נהוג אלא בاثת, וגם בפלוגתת חטיטה כנלפער"ג לפי חומר העניין ואם שגית'

ע"ש גמר' בעי מני' ר"ה מרוב בחרזין Mai, אל תה שוטה בחרזין. הנה דעת התוס' דהאי חרוזין לענין אבודה לאו סימון, וכדקדקתי במשנה בב"מ דחרוזות של דגימות הרי אלו שלו, ובתוספותא קתני דשל דגימות ושל בשר, הרי דחד דינה אית' להו, אבל לגבי בשנמה"ע דהוא חומרא בעלמא סגי בסימן כל דחו, אבל בהג"א כתוב דודוקא בשל דגימות דודך לחזור אותם לאו סימון דעלמא, והאי בבשר דאין דרך בחרוזים הוה סימון כאשר סימון דעלמא, והלב אר"י דתוספותא שהוא נגד המשנה דב"מ לאו דסמכה הוא, והלב אר"י צ"ל מוסיף לדחות שיטת התוס', דאם האי חרוזים לאו סימון הוא לענין אבודה, מה זה שהשיב לו בחרי אף אל תה' שוטה בחרזין, ואני תמה עלי'ו דלהפוך הוא דאסר לעין ממן הוה סימון באמת מה עלה על דעת ר"ה לשאול כאן באיסור דרבנן ועלמא דלא להוי סימון, ובפרט דלאידך לשניא בניחותא אר"ה אמר רב דברירוזין הרי זה סימון, ומה שכתוב דמתניתן דבב"מ דקתני חרוזות של דגימות וחיתוכות של בשד דודוקא דגים ולא בשר, צ"ל דאה"י דאן דרך לחזור רק דגים קטנים אלא דגס בცפרים כן הוא עין לעיל ריש דר' דקתני, וכן מצא בידו דקוררי של צפרים ופי' רשי' חרוזות עופות, וא"כ י"ל דתוספותא ג"כ האי בשד דקתני צפרים קטנים קامر דרך לחזור כמו דגים קטנים ודוק".

ע"ש ר"ח בר אבון איתבְדֵל' כרכשא ב' דנא וכו', בכל הני עובדא דבעי סימונא או טב"ע, ודאי סימונא מעלי', ולא כמו סימוני בחרזים, ותדע דהרי דומי' דתכלתא קאמר, ובתכלת ודי מיינא צrisk סימון, דלא שיק רוב טבחין ישראל בהז, וע"כ או דברוב טבחין עכו"ם מירו, או אליבא דרב בשד הנמצא אסור מדינה וכמוש"כ לעיל ודוק".

ד' צ"ו ע"א תוס' ד"ה ולא מהדרין בטב"ע תימא דשאני התם דחישדין לי' דלמא משקר דהא לצורבא מרבען מהדרין בטב"ע. והנראה להפע"ד בזה דהנה חד מן חררייא הקשה לי' קושי' עצומה דהה שפיר מציין להחזר בטב"ע גם לעם הארץ דחישוד לשקר ע"י שמניחים לפנינו כמה מן כלים כאלו, וכן ממשנים אותם ואם הוא יכיר את האבודה בין כמה שאר כלים הדומים ע"כ טב"ע אית' לי' ב'. ולא מצאת עינה לתרץ קושי' זו אלא בשנאמור, דאפשר כסומא בארכובה פגע בזה ואין לומר דאיכא רובה נגד האי ואיך מסתיע ע"י דפצע בזה דהרי הוה קבע וכמע"מ דמי, ואין כאן הוכחה, אלא דעדין איכא הוכחה דאין לא ח' לעצמו שמא לא יגע באבודה, ונמצא הוחזק לרמא, אלא דזה אינו דהרי אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קאמר, דבנני כלים דמייריה התם שדומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתבו דהה בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיון דבקל אפשר לטעות לא הוחזק לרמא וזה שקדם דומה דלא מהדרין לע"ה אבדה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מזה מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגס בסימנים ריעותא דרצונו שיחסירו לו אבדתו אטעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משום שרוצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משום דהרצון מוקור השכל CIDOU ודו"ק".

תוס' ד"ה פלני דהאי סימונא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאןacha עפ"י סימונים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהוחזק ע"י סימונים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו וגם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכלית הארכות.

ועיקר החילוק הוא דבמוקום דהמייעוט אומר שלא עשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של גה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"ג וכותב שם ה"כ"מ דנינו דמוודה דחווטין וקורנות האסורים אף" מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של גיד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהגו עי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של גיד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש"כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של גיד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דנינו דפסח כר"מ לענין חיטיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על לשון הגמ' דלעיל, דקרויר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושום מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והניח הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של גיד רק בריש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תנוס' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעמא דהני דכי אמר רחמנא לא תאכלו גיד עוף טמא ואמבו"ה, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכי' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התнос' דגה"ג ועוף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילא דחיב' גם אקטן כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דעתך אכילה, ולדעת התוס' דלקמן בדיבור שאח"ז בכל הני לאווי דרשאים דלא כתיב אכילה באמת אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממא' האוכל כי משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכי', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכי', הרי מפורש אומר דלوكה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון אכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התוס' בבר"י דלוקה בשלם גם פחות מכזית, משום דשרץ ורומש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דאותה רחמנא להחמיר לחיב' על בריה שלמה גם בפחות מכזית דנצחמה מזה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דעתיב' בי' מברשות לא בשרצים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית בהו אכילה, דהני לאוין רק לאוין דאכילה, ולא לאלו דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דסל' דליך רק חד לאו וחד מלוקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברון דעתית בי' רק חד מלוקות, דלא לוקה על צית ממשום דחומר רחמנא עלי' באוכל שלם גם בפחות מכזית הוא חד, ועוד הרמב"ם הלא פסק כר"ש דדורש טעמא דקרה, סובר דעתם החשוב של בריה הוא מטעם חשיבות, וא"כ באוכל צית דלא בעין חשיבות למה יפטור וכאשר אבא.

דרנה לפי דעת התוס' הא דחיב' בבר"י אל"ש גאה"כ בלי טעם הוא ולכן ס"ל דבין לחומרא ובין לקולא אמרי' דהთורה קפיד דוקא אמר' שלמה אם לא במקומות דכתיב ביה נמי אכילה, דאותה לחיב' נמי אכיזית ממנה, ולפי שיטות הביאוראי' לדבריהם מגמ' שבויות כ"א ע"ב דקאמר מפרש נמי בבר"י דמי דסבירו דמפרש כבר'י, ובבר'י למפרש ר'ל דמשום דמפורש בקרוא שרך שלם, لكن אף בגין בו צית חיב' ה"ה במפרש בשבועה. ותמה תמה אקרה הלא פ"י רשי' ז' שם דמשום חשיבות קאמר דמפרש דומה בבר'י העי' שמספרש כ"ש אחשב' הוא פירוש מוכרכה שם, דהלא תחלה

ד' הטוב יכפר ודוי'ק.

ודע דיש להעיר עוד דלמה המשmitt רבני הקודש מכל וכל הא דשמננו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי במה דקמני צרך שיטול את כולם ודי דליך להכenis גם שמננו ואדרב' בראש פרkon כתני בפירוש וחלבו מותר ומפרש ר'י א"ש לעיל דעל שמל שמננו קאי ומותר לד"ה, ולעיל כתבנו לדעת הרשב"א ז"ל דשמננו של גיד משום לתא דחלב החמיר על עצם, ייל' דמרומז מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז' יlid' ייחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגיד נאסר. והיתקן שישתווק מאיסור זה המנהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתבו דומה שהנו לאסור שמן היד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחומרו על עצמן לישב ז'ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ו ע"א, דהיכא דאחמור אחמור, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, מנהג קדמון מאד ה', ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה' קרא עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, והרמב"ם ז' יlid' ריש פ"ח כולל חלבו וקונקנות כתוב עלייהם שהם מד"ס, ותנא דמשנתינו הזכיר הקונקנות במה דקמננו משום ר'מ דצרכי ליטול את כולם, והשמיט החלב שעל היד, ופלא על הרמב"ם ז'ל דגס הוא הנם שהזכיר החלב בריש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינה' דמשנתינו כתוב וא"ל: הנוטל גה"ג צריך לחטט אחורי עד שלא ישאיר ממנה כלום עכ"ל, והשמיט דחוות שמננו מעיקרו דקמנינו בבריות'. ועל השמות רביינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דרנה ק"ז בעהחת"ס ז'ל ביו"ד חשי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שהלבו עכו"ם אם נניח דהלהקה כרבב"ז דבאיין דבר טמא מצוי אין אישור הרוי אנו קבלנו עליינו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עי"ש.

ואם כדבורי כן הוא ה' מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקמנינו בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהגאית ב', וממילא דחומר מן קונקנות דאיינן אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מכך כי הלא בעצמו כתוב שם דנינו דכל מליל קיל כשר אייסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' אייסור עליהם קוקלי אסורי דרבנן, אבל לעבור ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין גיד החיצון והקונקנות טרם שמאליכין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במחכ'ת של ק"ז צ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קיבלו על עצם שלא ה' יותר חמור מגזירת חכמים, ה"ה לענין לעבור נמי קבלו שלא ה' חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' הוא, דרנה הרמב"ם ז'ל בראש' פ"ד מהלכ' שבעות כתוב דהשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרי הוא אוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל' מ' שמס חקר ממ' ג' אי כוונת הנשבע ה' גם על חצי שיעור הרי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה' חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז'ל שבאמת ה' סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגורי, אלא דחזר בו והחסכים לדעת הרמב"ם ז'ל וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין לעבור על השבועה יש ג' מציאות שי' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד לא מלוקת כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה' הכל מנהג שקבלו העם על עצם ג' לא רצוי להיות חמור מגזירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' דה ור"י אכילה כתיבה ב"י באמצע הדיבור, ויל' דודאי אלאו דשרצים דכתיב בלשון אכילה לקי' משום כזאת שץ', אלא שיש לאו דשרץ דלא כתיב בהו אכילה וכן אל תשڪצו. עכ"ל. כבר כתבנו לעיל מהרמב"ס זיל' בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשڪצו לקי' אכיות דשרץ המים, ורק חד לאו אית' בהו, ומתרץ קושי' התוס' לפי שיטתו דرك בהצטרפות עניינים שונים אפשר ללקות כמה פעמים עי"ש, וצ'ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דאל תשڪצו באכילה קאמר, ואעפ' דפסחים דף כ"ה ע"א קאמר נפ"מ לעניין שלא כדרך הנאותן אסור בלאיו דלא כתיב בהו אכילה האי להחמיר הוא, אבל להקל ולומר דלא מחייב אכיות עד דאכל יכול לא, וכמוש"כ למעלה ודוק.

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בפלפת, הנה הרמב"ס זיל' בפייה"מ מפרש דר"ל שיטועם ביחס טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בפלפת, והוסיף עוד לפ' שהבשר נוטן טעם בפלפת יותר מאשר צמחים והאי תוספת דברים הוא, מפני מה שאמר ר' ר' ל�מן כבשר בראשי לפחות הררי דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשער שנתבשלה בתוכם, אלא דלא עיקם פירושו פלא והപלא, דলפי פירושו דבעינן שירגש ממש טעם הגיד, אז הא שיעור כבשר בפלפת הינו על חזק הטעם קאי והוא לקלא, שלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בפלפת אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהгад עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטה, וכמה מן הגיד בעי כדי שייה' האי טעמא קלישטה נרגש בשער, ואעפ' דלפי סברת הרמב"ס טעמו חילוק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמובואר בבי"ס צ"ח דנידונים כאינם מינים, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמיים קרובים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש כבשר טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשער כדיוע לכל, ואיך אפשר שירגש בירך טעם הגיד בחזק טעם כמו בשער בפלפת, אפי' אם לא נאמר דcola ריך קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס זיל' דנקט התנה לפת משום דבו נרגש טעם הבשר יותר מאשר צמחים, וא"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעינן שיטועם בחיך את הגיד בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בפלפת וא"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קטני שם במישנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, בגין שנפל על תנאים ושם לא קטני האי כיצד משערין, הרי דלא בעינן ע"ז שום שיעור דכל שמרגש טעם בחיך ולידע ולהבחן שיש כאן תערובות יין, אסור משום טעם בעיקר ואם כן הה'anca אם ירגש טעם הגיד בשער אסור, ואי דמאי טעם לי', הלא ר' ר' אמר לנו ל�מן דעתם לי' קפיא ארמא. עוד קשה לי לפ' הרמב"ס זיל' מה יענה להני בנ"ט דקטני בסיפא, גבי גיד בין הגידין וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שירגש בחיך והרי מין במנינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שירגוו בששים כמו שכתב רשי זיל' דהאי גורה תערובות מינו אינו מינו דלבעי ט' כאשר אמר רבא ל�מן עכ' לא ה' בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס זיל' דבשר בפלפת הינו הרגשת הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה' נידון בפ"ע, ולא שיעור מסוים לכולם, וכי בשר אוילי אפי' עשר פעמים בשער ה' סגי, כדי שלא ירגש טעם חזק של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לדrhoו דאיתא לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקי' אבמה וחויה ולא אעוף שאין לו כף, צ'ל דלהוווחא דמלתא לדrhoו מתרץ יו דהרי כף כתיבי, אבל אה"ג דבלאה' רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עופ, במקום שיש פירוש מרוח

פריך על הא דאמרו רבנן היאך מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלה ומשמי בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כברי' דמי, ועתה לפי פי' התוס' דברי' נמי כפרש, הדרה קושי' ראשונה לדוכתי' והרי נמלה, ומה מתרץ בר' שאי, היינו דמפורש בתורה לחיב, הרי אותה מבקשת לדיע אסור, והרי מצא מפרש בתורה לחיב אסור, וא"כ עכ' מה דהשיב בר' דמפורש בתורה אין זה טעם לאסור, וא"כ עכ' מה דהשיב בר' שאני הוא טעם על התורה, למה אסורה כ"ש משום דהוא בר' ואין לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפורש נמי כברי' דמי, הפי' כמו שפי' רשי זיל' דע"י שאסור על עצמו כ"ש אחشب' לאכילה, ובלאה' עכ' לר"ע דדורש טעמא דקרא כתלמודי ר"ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא משום דברי' חשוב ומילא דלייטה מה שכטבו התוס' דריש וגיד בין קטן ובין גדול משמע אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעין כלו מצד גזה'כ וכאשר הראייך דהרמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחייב אבר' כ"ש הוא מלוא דרמשים דהמהם כולם קטנים פחותים מכ zie, וכאשר כתוב רשי זיל' במקו' ט"ז ע"ב דרומש על הארץ על הנקיינטנים קאי, ולא מסתבר כלל דשאمرةה התורה דאל תשڪצו בכל הרmesh הרושם על הארץ, דכוונתה על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דברי' שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמהה בכל פרטיה, וזאת אפילו למד' דלא דרש טעמא דקראי, דכאן חידוש הוה נגד כל איסורי תורה דבעינן בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי התורה, אם יש טעם מספיק לפניו דברי' חשובה גם בפחות מכשיעו. וכפי הנראה גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטר'י דכאן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח'זיל' אבל הרמב"ס זיל' לא שلت ליה שיקיל וטר'י דלא אמרו אלא לרווחה דמלתא לפרש פלוגת ר' ר' ובבן על צד הרחוק דפליגו בדשモאל, והנה היה המקום ATI להשות על דרך פלפול האי שkill וטר'י עם דעת הרמב"ס זיל', אלא דהוא טרחה דלא צricht,ומי שמכיר דרכו של רבינו הרמב"ס זיל' דפסק תמיד כפי עיקר הסוגי' שנשנית במקומו, ולא חיש על מה שאיתمر במי'א שלא במקומו נגד זה,oca אין עיקר עסקו לפרש דיני בריה, אלא קאי אמיומו דשםואל לומר דבלפלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס זיל' בלאה' פסק בפ"ד באכל צפ/or תורה בחיה בכ"ש ממש, ומושם נבלה עי"ש, ועיין מה שכטבתי בה ל�מן בסוגי' שם ודוק.

בשה' ז וא"ת ור"ש דחשיב חטה בר' היאך תרומה עלה בק"א וכו' אכתי ערלה וכלאי הכרם לא לטלו עכ'ל, הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו'ר' אברהם משה ני' והא ערלה וכלאי הכרם דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שיעורייו לא שייך בהו חשיבו' בר' ומזה קשי' להו ואמרת לי לו דלא קשה מיד' דע"י ביטולתו לא עומד לשרפוף, והוה שפיר' חשייב וכמו שכתבו התוס' ל�מן ק' ע"א לעין חתיכה הראוי' להתקבב, דכל שראי' להתקבב אחר הביטול אעפ' שהי' אסורה בהנאה מתחלה אינה בטלה, והה לעין בר' ודוק'.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי לי' למיעוטי עופ' דלית לי' כף, תרי' כף כתיבי. ועיין לעיל צ"ב ע"ב בעי' דרי' מה שכתבת בהז, אבל עדין לא נח דעתך כי אכן נאמר דקראי דאיתא על כף הירך למיעוטי עופ' כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכטוב בפירוש את נה'ג של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לדrhoו דאיתא לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקי' אבמה וחויה ולא אעוף שאין לו כף, צ'ל דלהוווחא דמלתא מתרץ יו דהרי כף כתיבי, אבל אה"ג דבלאה' רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עופ, במקום שיש פירוש מרוח

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי זיל. הנה רשי זיל.

ה' מוסכם אצלם דשיעורبشر בلفת כמו הוה, ולכן לא האכיר התנא שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פולג נמי בעין ביטול כמו אינו מינו, נמי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בلفת, וכן במשנה דקתי ניד ביגידן בן"ט, ודאי ג"כ אשיעורא בשער בلفת קסמרק, ואל"כ גם כאן הוויל'ל מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי ז"ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משערא בששים, לא שכונת התנא בטוח ה' על שישים זהה ע"כ אינו, دائ לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בلفת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש"י ז"ל כתוב כן לפירוש הסכמת אמרוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בلفת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שלאל סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי ז"ל משער דCBSR בلفת הוא מהלכה על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור חזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משער בשער בلفת, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מכשעור בשער בlfת, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בlfת, אלא להחמיר, דפחות משער זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך גיד בלא"ה טעם קליש הוא אוקמי אישעor של halacha ולא עיין זען קפילה. ועיין עוד לקמן ודז"ק.

תנוס' דה' אם יש בן"ט הרי זו אסורה לאו בגין חודי משערין וכוי ולפי ר"א שמפיר דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שאר חתיכות מסיע לבטל הגיד, והאי לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת חלב, להוכיח דעת רשי ז"ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דברך ראשון שהוא רתיחה שלא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התחthon שבחתיכה שברוטב מתחיל כח הרוטב להוכיח שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, א"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך מישערין מטעמא דרש"י ז"ל דלקמן דשם מבב"ח מיריד דאית ב' מושום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך אינו עושה נבלה, וא"כ מה שכתו התוס' לפ"י רשי ז"ל דלקמן ניחא הינו אי ס"ל שלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איכא מאן דגרס במתני' אם יש בו בן"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן ממשמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודז"ק.

ד"ה עד שמגע גיד לאו דוקא עד שמנגע לייד ממש, דהא צרכ שינייה כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעת ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול' עד הגיד ממש, אבל אינו אוכל האי קליפה ממש דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש"כ התוס' ודז"ק.

ז"ל סובר דעתם הגיד והבשר שווין, ואפלו אין שווין ממש מ"מ להרגיש זען שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט הוא דבר רוחק וכמ"כ לעלה,ומי הוא זה שיבחין בשער הירך אם נתשל בעיניה או בלא גידה. וממש"כ בשmeno של גיד דודאי חד טעמא אית' ע"ם הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הרוי זורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ט מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עס בשער אינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ קתני בנ"ט ועכ"כ מדרבנן הוא וצריכין לחזור חדא מפני מה גרו להצרך יותר מרוב, ומה בין תערובות ישב ביבש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחתיכה בין החתיכות דיבטל ברובה, ובכל בלח ניחא לי' דבעין בנ"ט, ושנית היאך משערין האי בn"ט בגין גיד עם הירך, דא"א לעמוד על טumo, אלא דעת ז"ק אמר התנא כיצד משערין אותה כבשר בlfת. ופירושי ז"ל דרואין كالו הירך לפת והגיד בשער ושיעור זה הללמ"ס כשאר שיעורי התורה, וכאן הבן שואל חדא דהלא רשי ז"ל פסק בסוגי" דזרוע בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בהזאה אילא אסמכתה בעלמא, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה אינו אסור מה"ת, ולא עוד אלא דכל שלא נרגש הטעם בהזאה התערובות שאנו דנין עליה, מהו איכפת לי' שאלו ה' בשער בlfת כען זה ה' נוטן טעם הלא אכן טума בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי שראתה לפניינו בバイורנו בשיטת רשי ז"ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה"ת, דיליפות זרוע בשלה יلفותא גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאותו השיעור והוא טעם קלש, איןו מה"ת רק מדרבנן אסור, וhilfotata ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכות וכן ביאור הגאון בעל כנפי יונה בספר הנעים על יוז"ד בסימן צ"ח עיי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי ז"ל טעם גמור של איסור אסור מה"ת, ע"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בlfת, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז"ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הלפה, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההתיר ור"ל שייהי האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדרך ליתן בשער בתוך הלפה, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשער כדיודע ומה שכתו התוס' דCBSR בlfת הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הנראה האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תרואה לקמן בバイורנו ולכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בlfת ומהא גופא דקתי ניד כבשר בlfת שיעור שאינו מצומצם יעד רשי ז"ל דעכ"כ הלכה היתה בדים, דשיעוריו חכמים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חכמים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב אינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חכמים אמרוה ומדרבנן בעין כך, ודאי לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא זהה כתוב רשי ז"ל על גיד שנרגש בשער הירך דלקמן מפרש דיל"ט מבב"מ שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בשער. וס"כ אן לא פירש כן על בן"ט אלא בד"ה כולן אסורות ממשום דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נהנות, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם אכן אומן שלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין בברר אחר ששים אי אית' בי טעמא קליישטה שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כלאחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי' עלי' הוה ולא אדעת' וכלען ביעין דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותה בטעמיתו אז ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש וכן בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנווון לקפילה אומן הוא מפסיד ממשן של ישראל חנן, אמנים בתרומות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שיטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הרי הפרשנו על המדה להחמיר יותר מדי, ואם שנטעמנה לסתם נקרי הלא איינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי לא שייך אכן דבסטם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חולקים, כמו בבדיקה שכין דין כל אצבעות שוות, כן בחוש החיק הטעם. ואם נתנו לו לטעם כלאחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן איינו מרגש כ"כ כמובן, ולכן נתנו ר' יוחנן דחכים בטՐ甫ות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדלition לקפילה ארמאי דליתעמעה לפִי תומו מפני דאומן הריגל בטעמיים המאכלים להבחן בין הטעמי' גס בטעם לפִי תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ' כסותם ב"א בכוונה ואין מدت הדין לקו אם נסמק על הגדתו, ולכן אמר לטעמי' דהינו לפִי תומו, ודיקי' קפילה ארמאי שהוא אומן להבחן. כדי שהי' טעימתו שווה עם שעימת סתם אדם הטעם בכוונה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעים שפיר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צריכה להיות מסלפ"ת דכיוון דהוא אומן שפיר סמכין אחזקתו שלא מרע אומנתו כמש"כ התוס, ולכן דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "מיסיח" רק דסמכין עלי' לפִי תומו ר'ל בטעימה לפִי תומו, דהרי מלשון וליטעמע' נשמע רק דהתעימה תהיה' כלאחר יד ולפי תומו. וא"כ אח"כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו שבדבר או"ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמור דלא הרגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודיעיםDDRם כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים ומוציאר' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בו, בפירשו של הני שלשה תיבות דליתעמעי' קפילה ארמא. ומה מאד מישוב בזה קושי' התוס' שהקשו על הא דרבא דעתך על ההריבית' לשאול, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב"ח מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתיini בהו בנו"ט בתערובות י"ג ובב"ח, ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניחא, דבכל הני ידע לאפשר לסמוך אומן נקרי שיחמיר רשא' לא פסיד אומנתו, ואי דבאותן שהוא מרגש יותר ימצע שיחמיר רשא' לא כדין, שאני היכי דאפשר מהיכי דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקתיini תרומה ובב"ח בהՃדי, משמע לי' דושאlein הני דעתן טעם בב"ח כנ"ט בתרומה, ואם נctrיך בב"ח אומן המבחן בטעמיים הרי איינו שווה האי נ"ט עם נ"ט בתרומה, דעת לא צרי' אומן אבל השטא דאמר ר"י דסמכין אקפילה ארמאי ארמא בטעימה דלפי תומו, אז שפיר שווין הן כנ"ל, ואע"ג דלפ"ז חסר בדברי רבא האי תיבת, "טלטעה" דמיינ' לפינן כל זאת כנ"ל, אין זה קושי' דכיוון רק אמר דשמען מר"י דסמכין אקפילה ארמאי א"כ באופן הן"ל דודק שיתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה ע"כ אומן קאמר ולא על שם המשעה העשו עכשו קראו כן, דכיוון דהוא כלאחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראתו קפילה בשלל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא"ה נמי כיון דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, שלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', על"ל, בטעם דהא מלטה כתבתה דבר יקר לקמן בסוגי' דטפת חלב, וישבתי בזה סתורת הטור והמחבר מס' צ"ב לסי' ק"ה אשר נלאו الآחרונים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ"ז ע"א גמר' ובחلب אסור, והוא ארבע'ח עובדא הוה קמי' דר"י וכו', הראש יוסף הביא בשם הח'ח' זיל שהקשה למה לא פריך בלא"ה סטייה על ר"ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו האחרונים בזה, ולפע"ד נראה פשוט עפ"י מה שכתב הר"ץ זיל בשם הראה זיל דבחלב בצליל דמפעפע רע מע מבישול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשואה. והנה סברא זו נcona לפִי מה דפסקין דרותה דצלי איינו כרותה דמובלש, אלא דחלב שאיני דמפעפע, וא"כ שפיר י"ל דבחלב אינו מפעפע בשואה אלא הולך בשביב הנוח לו יותר ana ana ולא מתפשט בשואה, אבל אם נאמר דכך הצליל ככח הבישול,תו ליכא לחلك ולומר דצלי איינו מוליך הטעם בשואה דמ"ש כיוון דכחות צלי ובישול שווין הן. וכך קודם שמסיק דבחלב שאני דמפעפע, לא מצי מקשה אר"ה מהאי עובדא דר"י, דיל' דשם הוה שישים נגד החלב דחויש הוה, ורק' ביפור דהאי עובדא דר"י תימא צלי איינו כמובלש אלא חלב דמפעפע, וא"ז הי' אסור בצליל ע"פ דאיינו בו סמק' וכדעת הראה, דאיינו מפעפע בשואה, קמ"ל דגם בצליל מהני שישים דהוה כרותה דמובלש, אבל מאחר שחדיש לנו דצלי איינו כמובלש אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר"י דתו ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי בחלב דאיינו מפעפע בשואה, לא מהני שישים כנ"ל וצריך לתרץ בחוש הוה ר'ל חלבו בחוש ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' דה' בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' דחויש הוה דאית בה סמק', ציל' דקמ"ל נגד דעת הראה הנ"ל, דמוני ס' אף בצליל ואע"פ דחויש פחות מרווח דמובלש, מ"מ מפעפע החלב בשואה אלא דלפ"ז קושי' הת"ח הדרה לדוכתי' ודוז'ק, אח"כ מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי' זיל.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמא, ופרש' זיל זיל, נחתום עכו"ם ואשמעין דሞתר לסמוך עלי' לפִי תומו ולא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה עכ"ל מהא דפרש קפילה נחתום ע"כ דלאו ע"ש האי מעשה קרי לי' כן, אלא דבעין אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ"מ בעין לפִי תומו ולא סמכין אחזקה, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה צרי' אומן ולא סגי באינו נוגש לשסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל דעתם עלי' רקי' דודאי רקי' דרבנן הוה'ai טעה שאחר שר' ס'. שנית אמאי בעין מסלפ"ת ולא נסמק דלא מרע אומנתו כמש"כ התוס' ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, הוא סותר מה שכתב תחלה לפִי תומו, דהרי מסלפ"ת היינו שלא ישלו כלל, רק כלאחר יד יציאו לפע"ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל ה' לפרש דעת רשי' זיל ובכל מה שכתב בזה באחרונים זיל לא נח דעת' זה מה שנרא' לפע"ד בזה. והרבה דיו' נשפץ מדקך שיתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה ע"כ אומן קאמר ולא על שם המשעה העשו עכשו קראו כן, דכיוון דהוא כלאחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראתו קפילה בשלל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין ריק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצווות להגעיל, ולא ב"ח דתתירה בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאיר בסוגי דעתם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחמת מדין ממש"כ לבועל, ה"ה kali יון לניאיר נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד"ד דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמת לא יליף רק לאיסורי טמאה ונ"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר זיין לניאיר טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הראה"ה עכ"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי זו כרוב קושי העולם, אין לה התחלה כלל, دائ ריק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' זו עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא DAGב ציווה להם להטבילים מטומאות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהעלה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וכרא דוטר אסמכתא בעלמא, אלא/APIלו לדעת הרשב"א ז"ל שדאורייתא הו ואנמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתרש בהם חלב תהורה, מה נבעי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעיל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכך יפה קאמר הראה"ה ז"ל, דככל מיין לא דברה מהתירה בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשביב זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדורה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביב שאינס דומי' דכלי מדין אהמהה. וה"י עולה בדעת הראה"ה ז"ל סובר בכתשי פ"ו ליו"ד, דחקיר API א"ש ז"ל שהביא ק"ז בעהחת"ס ז"ל בתשי' פ"ו ליו"ד, דחקיר API א"י בכל האיסורי טעם בעיקר דאורייתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכן החלב, אבל טעם kali לתוכן חלב שהוא טעם מון"ל, ואפילו מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווה ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי" בסבירתו, אבל כתוב דסוגי הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה ז"ל סובר כן שפיר כתוב דבתתירה בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' ל"י דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדורה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, והוא דאסרה תורה כל מדין ונאמר דלאו לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחות מכך"פ, וכיא

ע"ש גמר' דתני קדרה שבישל בה בשער לא יישל בה חלב ואם בישל בנ"ט וכן תרומה. ועיין בראשו יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה ז"ל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יישל חלב בקדורה שבישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאתא לאשמעין, דודקא בתבז ימא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"ג, משום דתתירה בעל, והנה בתרומה לא כ' מידידי דלמה יהי מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי ברטיב"א גופא, ומצתתי שכתב דתתיה באן דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעיל דכל"ע בב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי זו כרוב קושי העולם, אין לה התחלה כלל, دائ ריק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' זו עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא DAGב ציווה להם להטבילים מטומאות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהעלה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וכרא דוטר אסמכתא בעלמא, אלא/APIלו לדעת הרשב"א ז"ל שדאורייתא הו ואנמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתרש בהם חלב תהורה, מה נבעי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעיל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכך יפה קאמר הראה"ה ז"ל, דככל מיין לא דברה מהתירה בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשביב זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדורה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביב שאינס דומי' דכלי מדין אהמהה. וה"י עולה בדעת הראה"ה ז"ל סובר בכתשי פ"ו ליו"ד, דחקיר API א"ש ז"ל שהביא ק"ז בעהחת"ס ז"ל בתשי' פ"ו ליו"ד, דחקיר API א"י בכל האיסורי טעם בעיקר דאורייתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכן החלב, אבל טעם kali לתוכן חלב שהוא טעם מון"ל, ואפילו מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווה ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי" בסבירתו, אבל כתוב דסוגי הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה ז"ל סובר כן שפיר כתוב דבתתירה בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' ל"י דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדורה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, והוא דאסרה תורה כל מדין ונאמר דלאו

תוס' דה"ר א"ר וכי' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"י דוחה דחכא אייריב בחמורה חדתא בעינבא וכו' ויש לי מוקם עיון בזזה דאם נאמר דרבא ס"ל במ"מ בשמא אבל שוה בטעמא י"ה יהודה דמ"מ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעמא כחמורה חדתא בעינבא, מה בעי ס' ולא סגי ברוב כמו תערובות יבש ביבש, ואי משום גזירה תערובות מינו אותו מינו, לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, וליתסר בשמא והוא י"ל עפ"י דברי הריטב"א ז"ל ע"ז ע"ג ע"ב דס"ל דהה דקאמר רב ושמואל דכל איסורי שבתורה במשהו מדרבנן אמרו, ואפילו לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, דזה גזירה לעזירה אבל אותו אינו מינו בטעמאlica רק חד גזירה, דעתם בעיקר דאורייתא. וכשאני לעצמי אפילו לר"י לא ידעת מניין לו לא אסור תערובות מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחות מכך"פ, וכיא

בב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' ל"י דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדורה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, והוא דאסרה תורה כל מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנאי דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמ"מ בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאסרוгалו הי' בשר בלפת, ובשאר תערובות מב"מ או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטל מה"ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב"מ, רק בגין גיד בירך, הרי יש דבר זר יותר מזה. וכבר כתבנו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ"ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עתיק עד איזה שייעור הוא דאוריתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה"ת, ואתה הלכה אוסר תערובות מב"מ במשחו מה"ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ"פ הוה דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש"ס שהי' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב"מ במשחו מה"ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איכילה איתשל, ובאיסורי איכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וכדלקמן דף ק"ט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ"כ דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב"ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ"מ גוזו במ"מ להצrik ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי הרטיב"א ומשאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרי' מין במיינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמהתא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי' מלל דכורתה דצליל קאמר קשי' ובכ"מ דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכך אין איכה תירץ מרוחה, עפ"י מיה שכתחבו התוס' לעיל דרבניהן עכ"ב משום שמננו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולוק על ההלכה שקבוע לעיל דאין בגידין בנותן טעם, וא"כ ייל דס"ל לריבניה דשmeno של גיד מפעפע חלהב, וכן אוסר גם בצל' ור' אתה סבירו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר"ם שהביא התוספות דשmeno אינו אוסר יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר"א אר"י, כל אישורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעורא רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דוחיב שייעורא לאיסור וליתר, לא ערי רק חדא לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפת, וכותב רשי' זיל דהאי שייעורא דבר בטלפת רק לגיד הנשה נאמרה, ור' לגיד בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגיד בלבד לומר דזהה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות ולכך אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כטלפת, אלא דויאת רק לגבי גה"נ דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר איסורין משערין האיסור כבצל או כקפולות, וההיתר כמהות שזו, ומיליא דליינא ליתן שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, ומיליא גם בתערובות מב"מ, אין השיעור שהוא לר' דהרי רואין האיסור כלו הוא בצל וההיתר תמיד כפי מה שהוא, כן מתרפרש עכ"ב לדעת רשי' זיל, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתנית' תנא אח"כ גיד בין הגידין וחתיכה בין חתיכות בנו"ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' זיל בעין כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלת ודג טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגין גיד בין הגידין,adam נאמר דשייעור בשר בטלפת דווקא לגיד בירך ATA, ומושום דגיד קליש טעמי' א"כ בשחהיתר ג"כ גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל נגד שאר תערובות מב"מ, ואי בחתיכה בין החתיכות בעין האיסור כבצל למה בגין גיד בין הגידין לא נשער כמו בחתיכה בין החתיכות, וכיון שכן איך סתם לנו התנאה לכתוב בנו"ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנתבשל בה גה"נ הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שיטעם הגיד בטעם הירך והוא מב"מ בטעמא, או אפילו אין שוויון ממש אלא דגיד טעםם קלישתא ואני נרגש בירך שהטעמים קרובים עכ"פ, הלא דין מב"מ אית ל', דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

מן האיסור אלא חצי שייעור בתערובות, ואיך יאסר מה"ת לאכול ממנה ומהא דסם הפך ודס השער דיליף ר' דאין דס מבטל דס לא נשמע אלא דלא בטל, והוא כבען ונפ"מ לעניין כיסוי הדס ולענין זריקה, וכדומה אבל לעניין איכילה דבעינו כזית בכד"פ מה מהני לו דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ"פ הוה דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש"ס שהי' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב"מ במשחו מה"ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איכילה איתשל, ובאיסורי איכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וכדלקמן דף ק"ט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ"כ דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב"ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ"מ גוזו במ"מ להצrik ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי הרטיב"א ומשאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרי' מין במיינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בسمך ולצרכו האיסור כמו בכח, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דআיכא ביצה טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמיירין וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשאר ביצים מיא בעלמא נינהו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בימה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדומה לכח, דאיו כלו אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין כי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בנ"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, וכלפ"ע"ד נכון מאך.

ודע דרש"י ז"ל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa ז"ל למה לא ביצה טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז ז"ל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ע בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס hei סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירין אבל מה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א ז"ל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנטבשoli יחד, דאין איסורו חזר וניעור עיי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביצה טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירין, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק'.

ע"ב גמר' האי צויתא תרaba דנפל בדיקולא בדשרא סבר ר'א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' דזיויתא דתרבא וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' דזיויתא וכו', נ"ל דהנ' תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי הי' משער ההיתר במא דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז ז"ל, hei סובר דעתמו בהז' מה שמוסד דהאי זיויתא דחרבא שנצטמך ונעשה חצי שיעור, لكن יש להקל בשיעורי ע"פ דבשעת נפילת הי' זית שלם, ולכן בשנפלו רק חצי זית דחרבא, hei רצח לשער בתלתין. אבל לא hei טעם אבוי כן, עיין בהגנות מלא הרועים מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש גמר' א"ל אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג'כ' רק דרבנן, ולא hei צריך להזכיר האי קולא דחצי שיעור דפשיטה דלא רצח לשער כל האיסורים בתלתין אז לא hei קורא זול, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרה לי זול נדע דמשום שיש מקום להקל רצח למיעוט בשיעורי, אבל רשי' ז"ל לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא ז"ל סובר דCBSR בלא פשר שהוא שיעור שים הוא הללמ"ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דאוריתא, וכן שכתב רשי' ז"ל לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלגו לישנא ואיסורא דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, וכן קשי' לי' איך קאמר כאן דשיעורין דרבנן ולא יזל בזון,

ליקח תמורהبشر טמאה בשער טהורה וצ"ע.

ע"ש א"ל ר'א לאבוי ולישערינהו בפלפלין ותבלין א"ל שעירו חכמים דאיו נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלוט. תשובה זו צrica הסבר דהלא איכא פלפלין ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלוט ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלוט נאכלים בעינא והוא שפיר בכל איסורים, משאכ' פלפלין ותבלין דאיו בכל איסורים שאסורים בעינא רק בתערובות, ולא אותו למיטע' בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מתחילה בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק'.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הרاش יוסף ז"ל דהא דנקט ר'ג'ני הני שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל כר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלוט, אלא דבגיד דקליש טעמי סגי בס"א, וכח דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנ"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפילו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחcit' לא מהוירין חזא דלקמן אמר לי ר'א לבריה אל תזאל בשיעורא דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר'ג' פlige אהא דר"א, ושנית האי ביצה למלה לי, דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה ר'ק איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גם הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה יכולה ממש'כ' האיסור במשים, ור'ג' נלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי איסורין בששים, ור'ג' נלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי תיתי נימא דהו עדיין החזיק בהא דר"י דבעינו כבצל וקפלוט, ולכן יותר נראה דר'ג' כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אשי דלקמן, דלא תזאל בשיעורא דרבנן, אבל כל דברי ר'ג' לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור, וחוץ מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בלא פשר, חוץ מן האיסור קאמר. דהרי מצינו דח'ל איסרו במקומות אחד שיערו זה של ששים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד משים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבקר את החולה נוטל אחד מששים בחלו ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' איני יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז הנה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה يتפרשו דברי ר'ג' הכי, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא DCBSR בלא פשר דקתני בתמanny' דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל'י קתני בתמanny' דשיעורו כבשר בלא פשר, וממילא וממש'כ' בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגינ' נקט משום דעתמא קלישטה הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא DSMURIN כבשר בלא פשר, הרי דבשר נבלה בלא פשר שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתහננה עליו קאי לומר כבשר בלא פשר, וכן נראה דסבירו התוס' ז"ל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה'ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא אמר מ' בעלמא היא, ולמה לא נתקשׂו על הא דגינ' בס' דקאמר, ע"כ דסבירו דגינ' נקט משום דתහננה בגד קאמר כבשר בלא פשר וה'ה שאר איסורים ואח'כ' קאמיר דבכחל כיון דאיו יכולה כליה איסור ר'ק החלב הכנוס בתוכה עללה שכן ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח'כ' דביצה איינו כן אלא בה בעין סמק לבד ממנה שאר איסורים, ואוי ביצה טמאה קאמיר כבשר בלא פשר וה'ה צ"ל דהו"א כיון דחקיפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שותה, ואז צריך ס"א דין לאסמן זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה omdat לקבל מכל מה טעמים, חדא דעתך הוויל לפרש דבכחיקי מיר, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמדוד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביבצים שאינם שותה, ועוד בו שלישיה דאם באמות לפי האימוד שותה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלאי"ה כל עצימות הששים אינם אלא חומרא בעלמא אינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלאי"ה רק מחומרא דלא ידעינו קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת אינו שוה להם עד שהושפטו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביבצים שלמותם ללא מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרפים לבטל כמו שתכתב הש"ץ ז"ל "בסי פ"ו" סקט"ז ומפרש בזה דהני אמוראי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלא"ה צרכין אנו למדידה, כיון דআিকা כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים און כאן שום מקום למדוד על שיורו ביבוצים ביןוניות, רק למדוד את כל הקדרה נגד שיעור הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא יותר קשה על שיטת הראשונים ז"ל, ואון לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו שומן של גה"ג שנפל לקדרה שלبشر משערין אותו בס', ואני שומן הגיד מן המניין, ואע"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל וגה"ג בריה בפ"ע החמירו בו כאיסורי תורה וכוי' הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביבאים המותרים, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרים, היהת שס' בלבד נאסרו הכל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיף בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצ' עוף טהור לא אסורה אותם, וכו"ו עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג ע"כ ס"ל כהכלכתא דאגבנ"ט, ומה שאמיר גיד בששים ע"כ אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שיעורו לפי התנאי דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומר גדי איצטרכי לי שלא תאמר דעתך פ' קליש טעםו, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר בلفת, ובלא"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשבב קליל שטעם הגיד אם רצוי חיז"ל להקל לעליו לא בחדר מול ס' מקלין אלא בעשרים או שלשים וכדליך, וכן בחל נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין הכחיל גופא האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, לכן בצו רחא מן שיורו ס' דאי מה"ט בצו רח' להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש"כ למעליה דחאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביבאים, ולכן ס"ל לרמב"ם דחאי תוספת וגרעון של אחת בששים אינו אלא משום הכריא דבברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שיעור זה דאוריתא כמו שאר שיעורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז כלomo אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכין להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "Drvbn" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רצה להקל בשיעור דאוריתא משום דnidzon בעצמו רק אישור DRVBN, ה"ה דחק בנדזה DRVBN כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דחאי שיעור שים באמות רק שיעור DRVBN הוא, והוא כמו מהה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרכ בנהני שיעורים רצה להקל במקומות שהוא DRVBN אינו אלא DRVBN, וע"ז אמר לי' אבוחה דגם בשיעורין שהן DRVBN, אין לאל בהן במקומות אישור DRVBN וד"ק.

ודע דכאן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולה דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדאי"פ, לעולם רק חצי שיעור הזה דהרי לא מציא אלן מן האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שיעור אס הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והשיב לו הגאון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאי חילוק, וכן נראה מרשי"י פסחים בסוגי" דמשרתת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرה שהוא מב"מ, כיון DRVBN אצרכיו גם במ"מ בלח בלח שים וכאשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר בلفת דלעיל, וע"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא ריך חי שיעור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי' אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינ' ודוק.

ע"ש גמר' דבי' נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל כזית דתרבא, וכחצ'י איתא דחרבא - ובלב ארי' הרגשיז זהה - נראה לפע"ד דהאי חומרא דביצה נצמחת מהא אמר למלعلا דאל תזאל בשיעורא DRVBN ובعين סמק ודעמי' מושום גודל וקטון או מטעמא בביבא או מטעמא דרמב"ז ודעמי' מושום הכירה דבריה, אבל אי הוה אמרין דהאי שיעור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמור, דהרי ר"א רצה לשער האיסור כמו שנטצטמך והיתר כמות שחי' קודס ובחצ'י שיעור רצה בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לחומרא זו של שים ואחת בביבא, וממוש"כ אם נאמר דביצה אפרוח רק אישור DRVBN ממש"כ הראש יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינא בת ר' דמסיק דלא תזאל בשיעורין DRVBN.

ובטעמא דהא מלטא דהחמירו להוסיף אותה על סמק בביבא כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביבאים אינם שוט בוגדלו וקטונ' וטעם זה בעין לפלא יהשב, חדא דחאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער שים בביבאים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמירו قولוי האי להזכיר ס"א במקומות דלפי המדה הי' ד' בארכבים למשל, ומה תאמיר דכל חומרא זו באמות לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שותה הנה האסורה עם המותרים, וכאשר כן משמע קצת משלו הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן hei מישוב שלא יסתטרו המימרא DRVBN דלעיל דביצה בסמך והברייתא דקANTI סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מיררי בסתם תערובות דמסתמא אין הביצים שותה, ואז

שמא כרבא וכל ששה בsuma בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגיש, לדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטיב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ עי התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשמא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא כרבנו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאו נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעמא, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לנו בטיעמת קפילה עד דאייכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי עי התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין ששים דין מב"מ אית' לי', ומה עמקו בהז' דברי ז"ל דקמפרשו הא דקתני בתוספתא, ביצ' טהורות שלוקן עס ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית ב'י אפרוח קרי לי' טמאה. ולא על חנס קרי לי' ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין' דקתני היינו ששים ככל תערובות מב"מ דבעי סמך דוקא ולא סגי בקפילה, משום דבשמא שותה הנה, דביצים קרי להו, ועניין בראש יוסף ז"ל דה' ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקתוני היו שיערא מא דס', דומי' דרישא ביצים שלוק עס ביצים טהורות דהוה מב"מ פירושו נ"ט בס', ה"ה נ"ט דסיפה אית' לנימור כן, ובDAL"C בדיליכא קפילא לכתוב דבדאיכא רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמור דאיון ס"א והיא, היכי הוא ז"ל נמי בדיליכא קפילה איירוי, אבל בדאיכא קפילה ולא הרגיש טעם האפרוח מותירות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דהרבנן ז"ל יסתום דבריו לכתוב דבדאיכא רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמור דאיון בהם טעם אפרוח דמותרות, אם לא שיאמר ע"י האי תוספת חד על הששים עקרו דין קפילה בביבה אפרוח מכל וכל וזה דבר זר לא ניתן להאמר, ולא עוד אלא DAL"C לא היה הרמב"ם ז"ל כותב בשmeno של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגס באינו מינו גזרו להצrik ס"א משום בר', אלא ודאי כמש"כ דגס ביבית אפרוח שוה בשמא עם שאר ביצים, וכן החמירו עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתבשיל אחר איןו מינו הדין בגין' עי' קפילה בכל שאר איסורי התורה, ודלא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דאן עפ"י הסכמה הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומקין על קפילה וצרכין תמייד ס' גס באינו מינו, ממילא בביבה אפרוח בעין ס"א משום חומרא דבריה, אבל לאחוז חומרת הרמב"ם בביבה אפרוח משום בריה וחומרת רשי' ז"ל להצrik ס' גס באינו מינו, ע"ז אמרו חז"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לנו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דאי' פרנס הרמב"ם ז"ל הסוגי' דמיורה דר"ג והתוספתא בביבה שיש בו אפרוח דין כשרар מב"מ דבעי ס' חוץ מן האיסור ותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן בדיבחה בס' ואין ביצה מן המניין, והתוספתא נמי דקתוני בה בגין' דהוא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מיריב בביבה בשאר תבשיל ולא עם ביצים, והתוספתא דקאמר בגין' דהינו נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביצה משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מיריב בשאר תבשיל, דהרי איןו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא דקאמר בגין' ט", ע"כ דלא בעין יותר משיעור ששים שהוא בגין' ט", דרmb"ם ודאי מודדין הביצה האסורה ומ猝פין להיתר המים והקליפות לבטל, אלא דמשום בריה בעין תמורה

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בברוי, אבל בגרעון חדא בכתוב כתוב דהואיל וכח מדבריהם הקלו בשיעורה, נלמד שתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא העשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלולי זאת אין להאי פחת מששים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במצבות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשם בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב ממורים באומר בש' עוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגנת הוראות אויה אותן ט' ذרך המורה להודיעו לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרה שאין האיסור ברור, עי"ש בטעמא, ומה שלא נהגו כן כדי ביוזן. ואכ"מ להאריך בזה. ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון בן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימורה דר"ג הци, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראו להתבטל בגין' של היתר כמו חל אלא דכיוון גיד ברייה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הוסיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש, ולכן בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקdock נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוך קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כארורה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה של ירקות או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ במב"מ הדין כן כי שמננו של גיד עס בשאר מב"מ הוא, וכמובא בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומזה נסתור מה שכותב הש"ך ז"ל בס"י פ"ז סק"ז לדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשל הביצה בשאר התבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב עי' דהוא פשוט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופלא והפלא שלא השו על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפרק שמא בה אפרוח שנשלקה עס ביצים המותירות, ומסתמא סבورو דלאו דוקא נקט שנשלקה עס ביצים ודיבר בהוויה דאיון דרכ ביצה שלמה בתוך התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דודאי דרכו יותר לתתו בתוך ירקות להטיעם, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתם שמננו של גה"נ שנפל לתוך קדרה, ה"ה מה שי"י אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעם פשוט וمبואר דהרבנן ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר וסמכווה אקרא דזרוע בשלה וכאשר אבר דעתו ז"ל לפניו בסוגי' דזרוע בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין' דהינו בקפילה, ורק במקומות דליכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמה אמרה ז"ל לפניו בסוגי' אבר דעתו ז"ל בפט"ו שם, ואכ"מ האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' וווסיפו על ברוי' עוד אחת בתערובות איןו מינו דעיקר בקפילה ואם אין בו טעם מתירין גס בארכבים, ועוד פחוות מזה, ורק במקומות דאריע דליקא מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית' ב' טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נבוא לעולם לבט ביריה שלמה דהרי ניכר האיסור, ולכן כל עצמות טעמו של הרמב"ם ז"ל לא שייך אלא מב"מ, ולכן נקט קדרה שלبشر אצל שmeno דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצה אפרוח, משום דזוקא במוב"מ אייכא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נדביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעמא. דהנה לדעת הרמב"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחלת ובהלכה כ"א הרי במוב"מ איזלן בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הראש יוסף זיל במא שכטב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיריע בבייצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי בייצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשמא יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכתבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי סופרים, משום דמלוכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשמננו של גידת ותחליה אמר דין דשמננו של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ט ט"ת והוסיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר דבייצת אפרוח טהור נמי כדרבנן דניין לי' ולכך בס' והוא סגי, כמו בשמננו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא כרבא דלעיל ומחייבן בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דבייצה בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דבייצה בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו ר' כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בנותן טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בבייצה להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוון, וגם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הוליל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשווון ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

על' ש' גמרא ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למדוה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' זו מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפידרכו וארכא כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרובה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר ביארתי בחבירוי זה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזערע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חורבות לח בלח שישים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אוסר הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומוה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בזקוק שניים ואחד בזקוק, וא"כ במקום דקתני בנ"ט א"א להכניס האי תוספת אחת על סמך הชา, שנית הלא הרמב"ס זיל בשמננו של גיד נמי בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבנן בעלמא כמו בכח ובודמה סגי בנז"ט ט"ת לפירשו, لكن סגי בשמננו של גיד בס' והוא, וא"כ בבייצת אפרוח לפי מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין בייצת טמא לביצת טהור דביצת עוף טמא שהתחל האפרוח להתרקס בה לתקה עליה משום שרך העוף אבל בייצת אפרוח בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בייצת אפרוח דבעי ס"ב והי לו לחלק בין בייצת עוף טמא לטהור דבביצת רשי"זיל דמשום טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"זיל דמשום נבלה קטינן עליה, אז גס בר' אינה, וכיוון דאין זה אלא נבלה דרבנן הוה לי' בנז"ט ט"ת ככח, ועיין בראש יוסף מה שהאריך בהני עניינים, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כאשר יראה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוה, דלהרמב"ס זיל האי בייצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הוא דלומד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כז' שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראב"י ורבנן בבייצה דף ז' ע"ב, אבל ביצת שרייקמה שכטב עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהליך שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלמו אסורה כולה בבייצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכטב תחלה בבייצה שרייקמה, וכן דרכו בכל מקום לכטוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה כען שלוקין על לא גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז הטז' זיל: „יראה לי שכל אלו החוטין והקרומות איסורן מדברי סופרים ואם תאמיר שהן אסורה כולה בבייצה, ולא כתוב דמקין אין לוקין עליון אלא מכת מרדות, וזהו בחצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליון" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרדות ליכא אלא במקום שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי' שבגמ' מוכח כן דפרק.htm על הא דפרש רבא על ביצת השוץ שאם ריקמה ואכללה לוקה עליה משום שרך השורץ על הארץ, אי הכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ד הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה ריק "מכל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראב"י, עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מנ"ל, ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראב"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי' דכל אריקמה אתה ולאeki ריק מכח מרדות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו מכל הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרדות עליה הוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כאשר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שיק' נמי בייצת אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא ה' בה משום בריה ממש'כ הראש יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרוע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצינן הלהקה צו שתחדרש לו איסור נגד מקרה מלא אחריה רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגמרה דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"י ז"ל מקרה אחריה רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריה רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA הלהקה דכבר בבלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחת לנו שיעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז, הא יילפota דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, ובענין נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דכבד בשלה און לו מקום כלל, דחרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים איינו כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גס במינו בעין יותר מרוב ולא אותו איינו מינו, רקADRבה איינו מינו נשמע ממענו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לישנא דבנ"ט כל ותולה אותו בשיעור בשלה בטלת כיוון דעיקר ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורע בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"זיל כן הוא, דעיקר יילפota מזורע בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"י דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן הحلכתא לדעת רשי"ז, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורע בשלה דלאבי קתני בבריתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורע בשלה נלמד דלא בטלו, מ"מ יילפין לרaben דר"י דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האין יילפota מזורע דלא הحلכתא הוא, אולם רבא מפרש באט, אלא דמחולק לר"י בין נתערב המשמש לנטרעך רק הטעם דר"י דיליף מב"מ לא בטל מדים הפר ודם השער, אין לא אלא בתערובות המשמש, אבל תערובות הטעם بلا ממש לא שמעין, וכן כתוב רשי"ז בפרקוש לקמן דף הסמוך בד"ה אין בהן בנ"ט, דכי בעין אחד ומאה (בתורתה) היכא DAOיטה בעינה, כgon חיטין בחיטין אבל היכא דליתא בעינה לא בעין ק"א, וכתבו שם התוס"ט דלפרקוש צ"ל דהסירו הגריש מtower העדשים. הרי דדרשי"זיל אין חילוק בין תערובות מב"מ לשא"מ לעניין ק"א, ובק"א די אפיקו במב"מ, כיוון דלא נtabשלו לא מושא סגי בסמך, הון במינו והון בשא"מ, כן הוא קר"י, ובמבשא"מ סגי בק"א, אבל כל זאת אט נימוח המשמש, אבל בטעמא بلا מושא סגי בסמך, הון במינו והון בשא"מ, כן הוא שיטת רשי"זיל, ומשום דס"ל דעתמא אינו עיקר גס לעניין מב"מ, אולם בקדשים דאית קרא דחתאת יקדש להיות כמוות כל הנוגע בהם, הרי דעתם עיקר בקדשים, ממייל באב"מ דלא בטל כלל איי חילוק יי טעם לעיקר, וזה הוא דקאמר הרבניתא זה היתר הבא מכלל איסור בקדשים דעתם עיקר, והוה ל"י מזורע עס האיל מב"מ, ע"ג דמסלק המזורע אחר הבישול, ולא נשאר רק הטעם שיצא ממנה מ"מ בקדשים דעתם עיקר הויה לי לאיסור ומ"מ התיירה התורה ודן אותן כחולין, דעתם אינו עיקר אבל חולין שפיר גמرين מני" דהרי מ"מ הקפידה תורה לבשלה שלמה עם האיל, ולא להחלקה לשתי קדרות משות דעכ"פ ס' או ק' בעין גם בטעם, ומכח"כ בעיקר אפיקו אינו שוה בשמא דיש לו ביטול, לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' ולא מצד שנרגש הטעם בחיך דהרי

כ"ש באיסורי אחרים" עכ"ל ועיקר הילפota הוא על מב"מ אלא דרבנן אפיקו שוה בשמא, ולר"י דמ"ב' מזו בשמא לא בטיל, במ"מ שהוא בטума כמו חמורה חדתא בעינה, ועיין ברשב"א ז"ל דזרוע בשלה באיל נמי הוה דמויה הזרוע לגבי איל חמורה חדתא בעינה. וממייל באב"מ נמי בעין ששים דמ"ש, ואפיקו אי נס בפחות כבר בטל הטעם מ"מ לא גרע משה בטума דבעין ס', אלא אם נרגש הטעם גם אחר ס' תלוי בפלוגתא דעתם עיקר, ולמ"ד טעכ"ע DAOיתא אסור, ולמ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא מותר מה"ת אבל מדרבן עכ"פ אסור מצד טעם עיקר, ולפ"ז הא דקאמר דכל AISiTIA בתורה בס', לא בטין בס' אמר, אלא דעט סמך זיל בד"ה איסורין מה"ת, ולא בטין ברובא, ולפ"ק פרשי"זיל בד"ה בס' דהיכי דבדיקנא ולא יהיב טума, או במ"מ דליך למקים אטומה בעין סמך, וממייל שמעין דבדאICA סמך בטל מה"ת, אפיקו כי היב טума למ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא, וזה שכטב רשי"זיל בד"ה ושניהם לא למדחו, דמהאי יילפota שמעין גם ביהיב טuma, אבל רבנן אחמור ואמור דרבנן לא בטל, וכך בעין נמי קפילה ולא תקשה מהאי דרבנן בדליך Kapila אמר רבא סגי בס', וכן מר"י לעיל דקאמר ליטעמי קפילה ארמאקי ואמר רבא דשמעין מני דסמכין אקפילה הרי ממש דבדליך סמך ולקולא סמכין, Dai בדאICA סמך ולכיא קפילה נמי מותר דקאמר רבא מה רבותא דסמכין אקפילה וכאשר נתקשו בכל זאת על רשי"זיל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפ"י באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איינו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דקאמר רבנן בסמך, Dai דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומילפota דזורי בשלה, אבל עדיין לא סגי בס' מדרבן במבשא"מ דעתמא לא בטל, והיינו נמי דרי"ז דכלכלה באילפס דעכ"פ דה"י ס' הרציך מהו"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמאקי, וכן בבריתא דקדדרה שבשל בה בשר וכו' דאפיילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איינו דבעין ס' אלא דסמכין אששים ולקולא בדליך קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"זיל לעיל על הא דרבא דקאמר רבנן לא אכתי לא איפסק האי הלכתא זיל דהאי פסק הלכתה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا פסק הלכתה ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא איפסק האי הלכתא זיל דהאי צרייך קפילה גס בדאICA ס' ובדליך קפילה הינו קודם דאיפסק הלכתא בששים, הרי דסובר רשי"זיל דהאי צרייך לפי האומד כבצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"זיל על הא דר"י משום דמתני היא דכבר בפלת משערין. אבל רבא דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בדליך קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הלכתא מאמוראי בתראי.

וז"ע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"זיל הללמ"ס זהה, הון אם נאמר דרכ עלי גיד בירך אתה וכפשתת דברי רשי"זיל, והן כפי ביאורנו לעיל כל AISiTIA אתה, אפיקו אם נאמר דהינו שער ששים, לא יתיישב שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שפרש הש"ס דשניהם ילו מזורע בשלה, יילפota גמורה על ס' או מאה, למאי הלכתא אתה שיעור דכבד בלפת ולא עוד אלא אדם נאמר דשיעור כבשר בלפת על כל AISiTIA אתה, עכ"ד דהני תרי לשנא דריב"ל גס בשיעור כבשר בלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתת בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניהם דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין כשיעור

מבשא"מ בנן' ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitz בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל, "נפל חלב כלו לחלב האלי" ונnoch הכל, אם ה"י חלב האלי" כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה"י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן' בטל בס' מושום דבריו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

והיא דשיעור ס' ק' וק' ק לא נזכר רק על תערובות מב"מ, והטעם של ס' הוא כדי שיאבד בעוצם מיעוטו, כי הא חד בתاري בטל מאחריו רבים להטוט מה"ת הוא מצד הדוחק וכמו טומאה חז"י בזיכור, ولكن בטל לכתיה חד בתרי אסור לעשות כן מה"ת, וכאשר ביארנו כל זאת בפתחה הכללית וכן אסרו חז"ל לספיק בביטול איסורים על חד בתרי והצריכו ששים כדי שיאבד בעוצם מיעוטו שכן עינו עומדת, ורק דlauf"פ דבבמ"מ אין חילוק דלulos לא בטל בשמא ובטעמא כיון דושא למבטל, וצריכין ההיתר של אחריו רבים להטוט גם בס' וק' כמו בחד בתרי, מ"מ לפי מראית העין יש חילוק גדול, דבחד בתרי ניכר הריבוי של האיסור בתערובות, אבל בנפל ל"ס בין ס' לס' אין העין עומדת לומר דזרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברובו - וכי חכם יבין את זאת חדא דסכך"ס עיקר הדין לריב"ל הוא לkolא דטומא אין ק' בمبשא"מ וליכא קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, ומה צרכיון לדעת דהינו דבש' או ק' אין הטעם נרגש בחך.

ומה שכתו בד"ה ולחומרא ז"ל "ועוד דילפין לאסור עד ס' וק' חומרא בעלמא הו"ע צ"ל אינו מובה כלל דלפי שיטות אם באמת פסק הטעם לא בעין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא דבבמ"מ שכתו הרשונים ז"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ בטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שיך לא פלוג כלל, כיון דבdziaca Kapila לא בעין ס', הרי מב"מ כמו אייכא Kapila דמי, אלא דבזה איני רואה שהתוס' לא סברו דמבע"מ אותו מינו גרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' במב"מ וכאשר כן הוא ג"כ דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפנינו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כען לעינים וכחומר לעשנים בפירוש הסוגי בהא דתני בברייתא זה היתר הבא מכל אישור ודברי רבא דקאמר לא נצרכה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים זו בלשון הש"ס וזה בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

וזו שיטת הרמב"ם ז"ל: דמה"ת חד בתרי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טума ולא ממשו מותר מה"ת, דעתם עיקר לאו דאוריתא, אלא מדרבנן אסור במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובאיו מיינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחך. כי כן כתוב בראש פט"ו ממ"א ז"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

שיטת התוס', עיקר מימרא דריב"ל דכל אישורין שבתורה בס' או במאה על תערובות איינו מינו ולבטל טעם הנרגש בחיך קאי, ובמקומות דליך קפילה ארמאו, ורק באיסורין שאסורים גם לזרים, ולא בתרומה ולא בין לניר, דכל דליך טעם הנרגש אין צריד יותר ושורי, והא דאצרכו גם במ"מ בלבד ס' הוא רק ממשום דלא פלוג רבנן כן כתבו הראשונים ז"ל וכן כתבו התוס' בד"ה ומ"ד בס' דלענין מבשא"מ דעתם עיקר דאוריתא לאו דרצה גמורה היא, דהרי זרוע עם האיל מב"מ הוה דבטל מה"ת ברוב, אלא איה קבלה היתה בידם, ואסמכוחו האי קרא, ואם באמות טועמים ואין בו טעם גם בפחות סגי, ואם אירע דיש בו טעם אחר ס' ודאי אסור מה"ת, אלא שכתבו בד"ה לחומרא דקים فهو דובייר מס' לממר וק' לממר פוסק הטעם - ואין כוונתם כמו שיראה מלשונם, דלענין מב"מ דרשעה גמורה הוה דלבעי ס' או ק' דהרי כתבו דמדאוריתא בטל ברובו, ולא כמו שפרשי"י לויל ילפotta דזרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברובו - ומ"מ חכם יבין את זאת חדא דסכך"ס עיקר הדין לריב"ל הוא לkolא דטומא אין ק' בمبשא"מ וליכא קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש,

ומה צרכיון לדעת דהינו דבש' או ק' אין הטעם נרגש בחך.

ומה שכתו בד"ה ולחומרא ז"ל "ועוד דילפין לאסור עד ס' וק' חומרא בעלמא הו"ע צ"ל אינו מובה כלל דלפי שיטות אם באמת פסק הטעם לא בעין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא דבבמ"מ שכתו הרשונים ז"ל דמשום לא פlogue הצריכו כן איך חמור מב"מ בטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שיך לא פlogue כלל, כיון דבdziaca Kapila לא בעין ס', הרי מב"מ כמו אייכא Kapila דמי, אלא דבזה איני רואה שהתוס' לא סברו דמבע"מ אותו מינו גרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' במב"מ וכאשר כן הוא ג"כ דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפנינו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' זה היתר הבא מכל אישור ודברי רבא דקאמר לא נצרכה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים זו בלשון הש"ס וזה בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

וזו שיטת הרמב"ם ז"ל: דמה"ת חד בתרי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טuma ולא ממשו מותר מה"ת, דעתם עיקר לאו דאוריתא, אלא מדרבנן אסור במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובאיו מיינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחך. כי כן כתוב בראש פט"ו ממ"א ז"ל:

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיו פליטת כלים אסור, ואז נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בפלט במושגא"מ ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במושגא"מ אסור כל טעם הנרגש אפיו כל דחו, ובמ"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתריך גם תערובות אינו מינו בדיליכא קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם זיל ומיל שלבו רחב יוכל לסליק החומרות מרשי"י ורמב"ם על אופן אחר כדי שלא נצרכך לכל מה שתכתבו אחיזק לי' טבות ואberta.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיועטי Mai וכו', והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיועטי שאר איסורי תורה דאי מבלתי כתיחה, עיין בראש יוסף זיל שכתב דהותס' סברו ביטול איסור כתיחה אסור מה"ת, וכductat הראב"ז זיל והוא אמת וצדק דחاري רבים להחות בקשי התירו הتورה, ומהיכי תיתי נתיר לכתיחה לטבל, עיין בفتיחה מה שארכנו בה, אלא דלפ"ז יש לישב קושי' התוס', דחמי פריך דאי נימא דילפין מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכארש הסביר הרמב"ם זיל דנאנך בעוצם מיועטו והוא כמאן דליתא, א"כ נימא דבלט ב' שרי גם לכתיחה עכ"פ מה"ת, דניאו ביטול חד בתרי לא, אבל ב' שפיר דמי אף לכתיחה, וזה נכון מאד, אולם בלא"ה נראה לעפ"ד לישב קושי' התוס' דהרי ביטול איסור לכתיחה אפילו הוא דאוריתא, עכ' אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שיחרי התערובות אסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לטבל, אבל הכא דמצותוי בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שיך כלל לממר דעת איסור ביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקום דאיaca פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטולibli כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגעולי עכו"ם דאפיו אי טעם עניין לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעיל כל"י ב' כדי שלא יתנו הבליעה טעם במתבשל דהרי הוא כמבלט איסור לכתיחה ומיל' דאם בישל בלא הגעה דהתבשל נאסר, וניהו דאיינו כוונתו לבטל מ"מ הנה פסיק רישא וכמבלט בכונה, וכן אמרה תורה להגעיל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעתן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי' זיל לכתיחה התיר לבטל איסור דניינו כיוון דעתו כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כלל כי"ל אבל מ"מ על האי מצוה לבשל יחד שפיר קאמר חידוש הוא דעתו תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרכה אלא למקום חתק ופרשי' זיל דבעלמא בכל איסור והיתר המוחבורים כגון הוציא העובר את ידו וכogen אשר המודולל כוון איסורין כדאמרין בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"ב עכ"ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאסור מקום החתק, רק באבר היוצאה ומשמעות דמה שעומד על שפת הרחם עכ"פ דאיינו בכלל יצוא להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות נתיר בשחיתת האם וכמוש"כ שם רשי' זיל בפירוש, וא"כ באבר המודולל מאן דבר שמי' "שייה" מקום חתק שלו אסור. שוב ראיית שהרראש יוסף זיל נתעorder בזה וצינו דברי הרשב"א זיל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס' ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא דבכל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דלישנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם זיל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דאיינו ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעו"ו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאותים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השם שיעור ס' בשאר איסורין, וזאת גם לשיטת רשי' זיל קשה דסובר דהאי ק' ומאתים הן במנינו והן באינו מינו. תלותה על דהאי ק' ומאתים הן במנינו והן באינו מינו משום דגם רשי' זיל סובר דשיעור ס' עיקר אמ"ב איקבע א"כ מה ראה התנא להשמי שיעור ס' בשאר איסורין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי' זיל אין לקושי' זו שום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי'ה יש לתמונה על הרמב"ם לפִי פירושו bahwa כיון דהאי על חזק הטעם דבעין שיטיעום מה השם שיעור דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ במאם דקאמר דבעין שיטיעום טעם האיסור כבשר בפלט, על כל תערובות מושגא"ם קאי, ולא דוקא איגד כהן. והרמב"ם בחיבורוADRABA סתם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסורין סמכין אסתיימת קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדריך ליתן בשר בפלט להטעינו משמעו דכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונתי' דדוקא כבשר בפלט בעין.

ולכן קרוב בעניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי' זיל) דבזמן חיבור המשנה, דהינו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ וממוש"כ במושגא"ם ובאיינו מינו ה' בטיעמה וכבשר בפלט, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למאן דיליך טעם כעיקר ממשרת צמוקים במים כדי לעשות מין לשותות, וכן אם מבב"ח ילפין טעם עיקר הרוי אמרין לקמן ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמיר משום דדרך בישול אסраה תורה, והכוונה בזאת דידייבר הכתוב בהווה בדרך שads מבשל בשר בחלב, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאי טעמו נרגש כלל, ה'ה ממועט טעם קלוש דהרי דרך בישול איינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כייל, אז אפיו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא בדרך המבשلين או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בפלט קאמיר דהינו בדרך שmbshlim בשר כדי להטעים הפלט, עכ"ט טעם גמור הנוטן בכונה לתוכה המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למאן דיליך מגעולי עכו"ם, וא"פ' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דרך בישול עולם הוא, וא"כ הוא במושגא"ם, דלא דפליטת כלים רק מדרבנן בעולם הוא, וכאשר הארכנו בזה לעיל בהרא דקדדרה שבישל בה שער עיי"ש. וא"כ הוא במושגא"ם, דלא מקרי תערובות האסור רק אם נתערב איסור כפ"י דרך המבשלים להטעים המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם זיל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו ב' זה דכל שהאיסור פחות מחד בששה שהוא פחות מידי אכ"פ אין לוין עלי, אפיו אצל כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובא חד בתרי, ודאי די' ה' אם אסרו לפי ערך איינו מינו שהוא בדרך המבשلين ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גם בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות בנ"ט, ור"ל כעריך בשר בפלט על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש דמפרש כבשר בפלט על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש כבשר בפלט, פשיטה דאי זה ס' ולא קרוב לו, וממילא דהאי בנ"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי עכ"פ קאמר אלא לפ"י ערך בשר, ולדעת רשי' זיל לא כתני במשנה דערלה שיעור שאר איסורין במ"מ בפלט, ולכן לא כתני במשנה דערלה שיעור שאר איסורין רק כבשר בפלט משום דאיuno מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן אחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחות מס' ובגיד בגידין בגין"טCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא החלוק בין השיעורין ממש כשייטת התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריש'ל משום בר קפרא דבשר אייסוריין מצאו חז"ל ג"כ סמך להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טעם על מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוטל ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ דף מ"בDKamar על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במ"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעין שיעור זה, והראב"ד צ"ל DNDAK לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משומם דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל DNBT כתני בתמנני היינו ס', ושיעור דכבר בלא פ"ה דזוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במ"מ, ולישנא DN"ט מושאל ואין מודקדק, וכמשמ'כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, וכלכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוטל ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ם צ"ל אין צרך לשום דוחק כנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו' להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלה משום דזהה דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתו ייחודה שנאסרה מכח בלעה, וכוונתם לדעתו דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, כמו שפיר לא מקרי אלא מה הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שכתבו, דחתיכת טמאה הוה כחתיכת שנאסרה מכח בלעה, וכוונתם לדעתו דחריל"ה לא מקרי אלא מתחילה מתחילה ברייתנו, ולכן גם ב"ח לא נלמד מנבלה, דהרי שע"י בישול ובליעת הטעם נאסר, ולolio' איסור הנאה הוה שפיר בטלה, אבל גם לפי דעת התוס' צ"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה لكمן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנאסרה עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין ברא יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסוריין חתיכת עצמה נ"ג, למה לא תה' לחתיכת שנאסרה ע"י בלעה, ומ"מ קאמר התנא דלא בטלה כיון דכמות שהיא רק ע"י בלעה, ומ"מ קאמר עצמה נ"ג בשאר איסוריין חוץ מב"ח אינו אלא מדרבנן, מ"מ גם באיסוריין דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנאסרה ע"י בלעה ע"פ דגנעה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מציא איסור בפליטה רק כשאסור דמעיקרא מצח הולך עמו, הרי דלא לכל מיili חשובה כגון האיסור, ולכן גם לעניין חתיכת הרואה להתכבד לא נחשבייה כגון האיסור, אבל ב"ח אפילו למ"ד אפשר לשחות מותר ולא מציא איסוריין בס' דאין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על כיון דאסורה בהנהה כגון האיסור תחשב לעניין חתיכת הרואה להתכבד, ודו"ק.

בסוג' דחתיכת עצמה נ"ג עיין מה שכתבנו لكمן בסוג' דטפת חלב דף ק"ח.

ע"ב משנה נהוג בטהורה ואני נהוג בטמאה. הלשון דאיינו נהוג משמע דלית ב' שום איסור גיד כלל דלא נאמר איסור גיד על טמאה, והנה אם המשנה כר"ש,-DDRASH מינגדו אסור וברשו

ע"ב גמר' כיצד משערין אר"ה כבשר בראשי לפטות, הון לפ"י רשי' צ"ל וחן לפ"י הרמב"ם צ"ל בפיה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפטות בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בגין הלהפת, וכן הרמב"ם צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלא פ"ה דהינו בראשי הלהפת יתר מבשר חמחים ואנן בעין הרגשת טעם הגיד בחיק, ולכן בעין ייד הרבה כדי שירגש טעמו בירך, וכעכ"פ לדעת שניהם ע"כ זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמה אמרוין באיסוריין אששים במקום דלאיא קפילה בכל האיסורים, ע"כ דבש' לא נרגש שום איסור חוץ מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"ל לומר דישורא דבשר בלא פ"ה מכוון עם ס', ומילא א"א לפреш גם בגמ' DNDAK בגיד בין הגידין ובחתיכת בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתני, ע"כ לומר לדעתו רשי' דלא פירש כן אלא לפי מה דחומרו אח"כ להצריך ס', וזה סתרה גלו' לפירושו בהא DRIBBL דלעיל דלמד מזרוע בשללה, דהוא דרשה גמורה לדעתו רשי' צ"ל דס' לעולם בעין, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעת הרמב"ם צ"ל ודאי כן הוא דחומיי המשנה לא ידעו מחומרא או דס' בשאר איסוריין רק מחומרא דק' בתרומה וק' בערלה וככלאי הכרם וכמוש'כ' למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אבגנון'ט למאי דקימ'ל גה'ג אסור בהנהה וכוי' עיין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוי'ק.

דף ק' ע"א גמר' וליבוטל ברובא, בר'iani, וכתוון התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר'יל ולא חתיכת ראו' להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייא' וכו' והרא'ש צ"ל אל שרי' לא שיל שילוגתת הראים הרשב"א והרא'ש צ"ל המובאות ברשב"א צ"ל, דגמ' יבש ביבש עי' ס' ואעכ"פ שהב"י כתב דכן נראה גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל' שוי' לשיטת הראב"ד צ"ל המובאות ברשב"א צ"ל, דגמ' יבש ביבש עי' ס' ואעכ"פ שהב"י כתב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל. והרא'ש יוסף צ"ל כתב דלא מצא כן ברשב"י. ואני אומר דאלו ה' נחתו וירדו לסת' דעתם של רשי' ורמב"ם צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל כתב דלא שווין זה שווין דעתך רקי' קביעה שעוזר ס' הוא על תערובות מב"מ, וכו' מומרה במאה וערלה וככלאי הכרם במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במ"מ וסמכווה על קרא דזרוע בשלה, ע"כ טעם צ"ל להצריך יותר מחד בתרי' משום דאחרי ריבים להטוט ריק בקושי התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאתים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ הלאה לייא' העין עומדת עליו כמשמ'כ הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, הכל כמו שביארנו לעל' פשיטה דאיין חילוק בין לח' ליבש ביבש, וכו' בתרומה וערלה דליך' גם ביבש בעין ק' וק'ק, ה'ה בשאר איסוריין בס' דאין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על ריק משום איינו מינו גרו' להצריך ג' ס', אז שפיר מחליקים בין תערבותות לח' ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום חלק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא מהחוורת וגם רשי' צ"ל בפירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ באזה דשיעור ס' על מב"מ הוקבע, ונלמד מזרוע בשלה לא ידעתו אייך נוכל להקל גדים. ולפי ביאורינו דלעיל לדעתו הרמב"ם צ"ל משנתנו באמות לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתרומה וק' בערלה,

חומר מקרי וכמו שמדובר ביבמות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העזה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם ביבמות ראייתי בהגנות הגאון ר"צ חיות ז"ל שהקשה והא גם יום נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכטב דעתו"ג יהודה ואבות נוהגן ביום, לאו מטורת חיוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרבמ"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרבמ"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתכננו האבות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרbam"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכטב ג"כ דמלשון הרbam"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקدل, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דניין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אכן אמרין דאייך עליות לא לחייב קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא או להביא קרבן על שניהם, כיון דבקטן שנתקדל חל נמי ללקות בזאת כיוון דבמקורה שפיר חל וממילא בקטן שנתקдал חל נמי ללקות בזאת כיוון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים בזאת אח'ז שלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ו"ד דעת הרbam"ס ז"ל הנ"ל, הווא נגד הש"ס בהרבה מקומות א') لكمן בגמי מביא בריתא דאמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב, הלא לא נאמר אלא בני ישראל, ולא נקרא ב"י עד סיini, ולדעת הרbam"ס תקשו לדנפשם, הלא גם המה מודים דנאסר עוד לבני יעקב אלא שבסייעי נתקיים האיסור מחודש, ב') לעיל צ"א ע"א דרש ריב"ח, טובוח טבח והכן, והכן טול גה"ג בפניהם כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג, הרי מפורש דלאידך מ"ד דהויינו רבנן דר"י, גה"ג לא נאסר כלל לבני יעקב, ג') בסנהדרין דף נ"ט ע"א אמר ריב"ח לכל מצוה שנאמרו לב"ג ולא נשנית בסיני לישראל נאמרו ולא לב"ג, ואנו אין לנו אלא גה"ג ואליבא דר"י, ולדעת הרbam"ס הלא גם לרבען נאמרה לב"ג דהינו בני יעקב ולא נשנית ומילא לישראל נאמרו, אלא דלפ"ד הי' לרbam"ס דגס לבני יעקב לא שייך גדול לשיטתי' מקרה גופא דהנה בהאי קרא דלא יאכלו ב"י את גה"ג מסיים במולות "עד היום הזה" ואיך אפשר לומר דהאי לא יאכלו דרך ציווי נאמר ובסיני מקדושה חמורה לקודשה קלה, ע"כ נצטוינו על גה"ג בסיני, ופלא עניין שכח חבל המפרשים הראשונים ואחרוניהם העבירו עיניהם מקרה מלא הלאה, שהוא מסיע לדעת הרbam"ס ז"ל, ומה"ט hei סובר הרbam"ס דגס לבני יעקב ובניינו הנו בו איסור נאסר להם ורק שהتورה ספרה לנו שייעקב ובניינו הנו בו איסור שלא לאכלו, ואנו מסתמא נצטוינו בסיני על גה"ג מטעם מי איכא מידי, ונרמז בטורה מושום דכתיב בני ישראל, ועיין עוד לקמן בדף גמר' וסביר ר"י אח'ע"א, והתני ר"י אומר יכול תהי נבלת עוף טמא מטמא בגדים בבית הבלעה, ת"ל נו"ט לא יאכל לטמאה בה מי שאיסורו מושום בל תאכל נבלה או שאין איסורו מושום בל תאכל נבלה אלא מושום בל תאכל טמאה.

ע"ין בהמדש"ל ומהרש"א ברשי"י ד"ה ת"ל וכפי המבואר במס' מעילה דף ט"ו פליגו רב ולוי اي איסור נבלה חל איסור טמאה, והרבמ"ס בפ"ד מנ"א ה"ז פסק כרב דນבלות הטמאים עם הטהוריות לא מצטרפין וכן פסק בראש הפרק דמיינם המצות שעחיטה מועלת בהן, אינו לוקה מושום נו"ט אלא מושום אוכל בשר טמאה, וע"כ מושום דנו"ט לא כולל ולא מוסיף הוה כדי שיחול על

מותר ניחא, אבל אי התנאה דמשנתינו מטעם אין אח'ע"א סובר, דאיינו נהוג בטמאה ובאשר באמת מסיק כן בגמ' אז לכאר' יש לראות, והא דוקא לעניין מלכות אמרין דאיינו חל ע"ב דלקברו בין רשיים לאיסור חל, וכדאמרינו ביבמות דף ל"ב ע"ב דלקברו בין רשיים גמורים אח'ע"א, ואיך אמר כאן דאיינו נהוג دمشמע דלא שייך כלל איסור גיד בטמאה, ולא עוד אלא דקשה יותר לפי מה אמרין שם ביבמות דבקטן שנתקدل בשבת אתה אישור טומאה וזרות ושבת בהדי, כמו כן נאמר דקטן שנתקдал הני בהמות טמאות דאייכא בעלמא עתה נאסרו עליו היום וגם איסור גיד שליהם עמהם דהא לביה בהדי הדדי קאתו, ושוב הוה מוסיף ומיגו דחל איסור של גיד טמאה אקטנים שנתקלו הימים חל אcolo עלמא, וכן מיד בשעות מ"ת יש לומר כן דהא בסיני כל איסורי תורה בהא הדדי נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגדין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום חלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנתקдал מצד טבע העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקдал, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דניין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אכן אמרין דאייך עליות לא לחייב קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא או להביא קרבן על שניהם, כיון דבקטן שנתקдал חל נמי ללקות בזאת כיוון דבמקורה שפיר חל וממילא בקטן שנתקдал חל נמי ללקות בזאת כיוון דבמקורה ולא שייך לחל בין מלכות לאיסורה בעולמא רק בהזדמן במקורה, שני איסורים כנ"ל ודוק היטב.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמאה מותרת להם עיין בת"ח ובראש יוסף דמוכרח מגמ' דמטעם חמוץ קאתיינו עלי', אבל אין לומר כיון דמב"ת נתחודה ההלכה דבחמה טמאה חשתרי, זה אינו דכיון דבמ"ת נתחודה ההלכה דבחמה טמאה נאסרה גם דאייך אח'ע"א, ממילא דלא חילג גיד אטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרbam"ס דמפרש, דלעלום גם לרבען נאסר גה"ג לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטוינו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנתחדשו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר נצוי מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטוינו קודם הדיבור

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהוא בשער נחרה, או נשכחה בפייסול דהני נתחדרו לקרוא נבלה שנכנסו לארכז ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישרל נאמרה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוק.

ד"ג ק"א ע"א גמר' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דאה"ג מקרי מוסיף, דכמוadam האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"ה דאם מוספי היה חומר כמו הנהה, מוספי מקרי וחונס' הקשו עליו מלכמן כי"ז ע"ב דפרק לשימוש וסביר שמואל אחע"א, והאתם בב"ח אחלהב הוה אישור מוסיף ממשום דאטור בהנהה, אלא ודאי בחומרא זו לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכՐתות בנקודה נפלאה שלו, מישקב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שיטות הללו אמרו דלulos אישור הנהה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם האי אישור הנהה איינו נצחים מן אישור אכילה, רק הוה אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה אין תלוי באיסור אכילה דהא מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנהה חל על כרחו, דין-can מישעכטנו מלחול, וכן מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורין הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, אך נאמר מגו דאיתו סוף הנהה וכו', אדרבה מיוג דלא חל אישור אכילה גם אישור הנהה ליכא, ואין זה אלא אישור חרומו בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלווא באמות נקדחה נפלאה וראוי למי שאמרה, וכן מוסבר עניין מוסיף ברשי"י כאן ז"ק ותשכח, ומיה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דמה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל, יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאותبشرשהואבלאו, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל, אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז"ל הו, דהא ביבמות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לעניין לקבעו וה"ה לעניין להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאטור בהנהה, שוב הוה מוסיף דמיוג דאיתו סוף הנהה איתו סוף גם אכילה ולמלךות הון אמת דלפי מה ש' הלח"מ בפ"ט ממ"א הלו"כ וכו', דכל שאין מלכות על הנהה לא מקרי מוסיף, לא קשה מיד אלא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז"ל רצה לתרץ בזה דעת הרמב"ס שפסק בסוף פ"ד דהקדש הוה מוסיף מצד אה"ה, ובב"ח פסק שלא חל אחלה ואנבלה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עניini הגאון, דברי הרמב"ס בנקדחה נפלאה שמותרין קושי' ז' באופן הינ"ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין אייכא מלכות על הנהה או לא. וא"כ קושתי במקומה עמדת דכיון דחל לקבעו, הרי אייכא אישור הנהה נמי ושוב אייכא מוסיף. אבל כבר כתבעו בריש דברנו דלא שייך הא לדקבעו דחל אלא באיסורין דבאי דרכ' הזדמנות זה אה"ז וה' א' אפשר לבוא להיפך, אבל כಗון בב"ח אחלה ואנבלה דלulos חלב ונבלה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחלה וא"כ חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ כנים אנחנו בדברינו נצחים לנו ישב נכון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי וריוסה"ג אישור כולל ליל, והא תנאי שבתויה"כ וכו', ופרש"י ז"ל דआ"ג דאישור ב"א הוא, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל, והקשו בתוס' דהא מבואר בגמי' בimoto לייג ע"ב, דיויתר מסתבר אישור ב"א מאיסור ב"א מוגבר כו". ולפי הצעתנו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר א"ע בזה דברי"ב בסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמלות והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לוקה ש, חמיש משום נמלת ואחת משום צוית מנבלת המתאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרצים קאמר, ולא לאו דນבלה והלח"מ תמה עליו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, איה הא לאו מיוחד עלبشرשרצים. ולפ"ע"ד נראה לקיים דברי ה"כ"מ ז"ל דבלאי"ה יש לחומה דאפילו נימא דאישור חל על אישור לאו דນבלה גם בשרצים המואסים כמו נמלת מיל דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא אינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דນבלה דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דນבלה דלא כתיב ב' לגר אשר בשערך תנתנו הרי דבעין ראי' לגר והני שרצים הלא אינם ראיין לגר מקרי, מצד דבדילאי אינשי מינייהו, ועיין ברמב"ס שם הלו' כ"א ז"ל זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כיון שאכל כיון מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי זה לוקה אפילו היהתה פחותה מן החדרל וכו', ואפילו סרחה הבריה ונשנית צורתה, הויאל ואכללה כולה לוקה עכ"ל, וכתיב ה"ה דמה שכותב ואפילו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תהי ראי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסריה והבאיש שבטל ממאל אלם ה"ז פטור, וכן הוא דהלהכה קר"ש דامر נבלה שאינו ראי' לגר איינו קורי נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז"ל, דמה ראי' מובללה, אדרבה משם ראי' להיפך דהרי בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דעתלפ"ג אסור כמボואר שם בגמר' ע"ז הינ"ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו"ד סוף סי' ק"ד ש' דברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלם אדם בודל מהם למיאוון אפילו נתרבו בתבשילו וניימו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עלי מותר, והוא מריש"א שכטב דבහני אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה"כ אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה"ה לחומרא נמי, דכל שהוא בעין אפילו נסrah א Soror, דאיון ללימוד מנבלה דבעין ראי' לגר, כיון דהרי בל"ה אין ראי' לאדם ומ"מ התורה אסרתן, וכבר חולק הפרח' בס"י ק"ג על האי ה"ה וכותב דבහני שרצים אפילו נסrah לוקין עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז"ל. ולפ"ז קשה טובא לאו דນבלה בעין ראי' לגר, והני ראיין לאדם בל"ה ליתא, דהא בנבלה בעין ראי' לגר, דוקא בנסrah אינש ראיין לוג, ואל תשבענו דהאי אינו ראי' לגר, דוקא בנסrah אח"כ קאי, ולא כמעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתה דהא שם בע"ז אמר דלר"מ אתה קרא למעט סרחה מעיקרה, ולר"ש סרוח מעיקרה לא צrisk קרא, וא"כ לכ"ע קשה נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינש ראיין לגר, אלא ודאי למ"ד אחע"א לא צrisk למעט, ולפ"ע"ד אחע"א באמות נעעת ה"ן סרחה והן שרצים המואסים דשניהם אינם ראיין לגר. ומוכרחים אנו לומר דאייכא לאו מוחך לבשרשרצים, ולפ"ע"ד ראה לבאר זאת עפ"י מה שכטבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש"ה בעין אחד Chi דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאייכא כמה דכתיב לא כתיב בהו אכילה, כמו ואל תשבעו את נפשותיכם בכל השרצ וכו', ועל אלו לא לקי עד שאוכל שרצ שלם, וא"כ ייל בהני שרצ בשם מן השרצ, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז"ל וכפירוש ה"כ"מ ז"ל ובנבלה שמתה מלאיה גם ב"ג מצווה עליה, וכבדרש בפסקתא מכל ודוק'.

וזע עוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר יו"ד וו"א) ובנבלה שמתה מלאיה גם ב"ג מצווה עליה, וכבדרש בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, למה קבועו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונגה שבת, ולא קבועו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטוב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה הי' לבטל המעודדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המעודדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"ז, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמעודדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעתע"פ שלא קדרו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדרו החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתא ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאת עליו פשיטה, דודוחק לומר דקדרתא לאשמעין לאפקוי מקושי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפיה החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתאת אשבת, רבותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדרו הב"ד החדשים נתבטלו המעודדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאי זה טעם נאסר להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נאסר נה"ג לבני יעקב ע"כ הא בריתיא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דאי"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיון על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתייב רבא, וישאו בני ישראל את יעקב אביהם, ובଘחות ש"ס וילנא הקשו דהיה לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהלך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דידיינה שהי' קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלהudo עשו בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו י"ר ישראל.

עוד אני תמה דלעיל דף צ"א ע"א איתתי, אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה נה"ג, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל, עיין ב מהרש"א שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנאסר גה"ג לישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שказמר, זה גה"ג" והויל"ל זהה קחיתת כף הירך" וכן קאמר בכל י"ר ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא זכר הנשלח בעקב, דהינו איסור גה"ג שנטപטש, "בכל י"ר ישראל" מדייק האי בכל ישראל לומר, דנhero דרכ' יעקב הנהג כן, נתפסת איסורו לא רק על בניו לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"א ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמה דקארם ש"ס על איזיך מימרא דריב"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול גה"ג בפניהם דאתא כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג, קאי נמי אמיירא הקודמת, והש"ס קאמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, והא לא נקרו בני ישראל עד סיני, והא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את גה"ג עד היום ההז"ה" ר"ל מאז שאירוע המעשה ועד היום ההז"ה, אינם אוכליין, ועתה כבר נקרו י"ר ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קראו אוטם בני ישראל בשם של עותה, כמו דכתיב ונפל בישראל,

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דרישת"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כולל דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבלה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתו דגס אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דגס אה"ה מוסיף מカリ, لما לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבב' אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבלה אגיד לא חל, והקדש ושור הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנז'ב בהז' וכון הטעם המליך, אבל אין סברתם דתרי מיili נימנו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מカリ, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכוו זהה הוא דلسברת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה דגה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי דחזקי' ור' וא' ומשום דאין אישור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי' ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמנים אם יש בנסיבות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איכא טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהוה מוסף. אמרו מעתה בנבלה שנטנבללה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהדי הדדי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות אישור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הויה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבלה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית' להו, הר'י גם נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא ודאי דהין חכמים גם ב"א לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה ליכא אגיד, ולא רובה, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה ליכא אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכון שפיר פריך משבות ויה"כ דרישת"ג עכ"פ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי אישור ב"א והבן.

אללא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל אישור ב"ח לגבי בישול הר'י חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי' לקמן דף קי"ד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בלא"ה בעניין תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' א' אישור אכילת ב"ח מכך' מ��בישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול הבישול שהוא אחת מצורכי אכילה, ורק' אכילה עצמה והוא כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת הבת. ולפי"ז הי' לו לפ███ כאו כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אבישול לא לקי, אך אפשר ללקות אבישול אם כל עצימות הבישול לא נאסר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק.

ע"ב גמור' והתנני שבת ויה"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דהש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימת, ולכון פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איזה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפילו אם נימא כן מ"מ קשה, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטגדלו בהאי יהוה"כ, ליכא למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת ויה"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטגדלו הימים, וזה הערכה נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדו הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שטא שבתא הוה. והקשה הריטוב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהוה"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אערקתה דמסאנאי יהרן ואל עברור וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברור ואל יהרג והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשים עי"ש. כוונתו דכל שלא קדשו ב"ד חדשים, ליכא מועדים כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובಡיכא כמה זיתים חייב אבל כאיז ממדתיב בי אכילה, אבל הטעם מבואר דבשרצים אתה אכילה לחיבב אכיות בשער ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שייה' שמו עליון, דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוה, אבל באבמה"ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מזcitת בין הכל, אכילה דכתיב בי למה אתה, ע"כ אכיות בשער דבמתקתו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, דהה לאו ברוי' הוה ולכיות בשער לא צרכ' קרא, דהה חייב משום בבהמה"ח אף דלא תלשابر רך בשער לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברשר מה"ח, אבל אי לא הי' קרא רך אבר מה"ח, ודאי הוה אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דכתיב בי אתה אכיות בשער ממנו.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוה, אלא תלי בפלוגת' דרי' ורל' לקפן, דודוקא לר"י דבמה"ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למיימר דבמה"ח בעי בזית מפני דכתיב בי אכילה, משא"כ לרל' דבini אבמה"ח ובין בשער מה"ח, את' מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטרך אכילה דקרוא משום בבהמה"ח דבעי בזית, ע"כ באבמה"ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפי' بلا בזית, כאשר ברוי' דלא בעי בזית, Dunnio דהה לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דכתיב בשער עצמו, דמחלקין לומר דעת שרצ' שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אחרץ, אלא אתה לאסור באוכל מתקתו מה דלא כתיב בקרא, מכש"כ הכא דמפורש בקרא גם בשער מה"ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דכתיב משום בבהמה"ח, אבל באבמה"ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התווית' מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל' שכתבו, למ"ד באבמה"ח צريق' בזית, דהה ד"ה הוא דלא מצין מאן דפelig אהאי מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ורל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטובי זהה, אלא דרלמ"ס דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אבראר שם ודוו"ק.

אחרי כתיב כי ריאתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמדברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דבמה"ח לאו ברוי' מקרוי, כי הרבה יש לחלק בין מה"ח לאבמה"ח עיי"ש ולא ידעתי מה הוועיל בהזה לישב דברי רשי' דהכה דעדינו קשה דעכ"פ הוה לי לרשוי פרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי הוה כמו גה"ג, אבל באמות ניחא דא"כ מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי בזית, דהה בגיד הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי בזית, וכמו שאמרו חכמים לר"י לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית בדיאכיא בו הרבה בזיתים, מה תאמיר דהכה באבמה"ח ליכא למימר כן ממש"כ התווית' שם, וכמו שהסבירו לעיל, ע"כ מצין למימר דצאות ברוי' הוה, ומ"מ בעינן בזית כמו בגיד הנשה לר"י ממדתיב אכילה, אלא ודאי ס"ל לרשי' דלאו ברוי' הוה, ולא אתה לאשמעין דלאו ברוי', דזה פשיטה לך, ומ"מ הווע"א לחיב בכ"ש, משום דחלוקן הכתוב לשני לאוון בשער מה"ח ואבמה"ח, והואו"א דבזה חלוקין דבשר בעינן בזית ובابر סגי בכ"ש, וכן קאמר רב דזה ליתא דאיך יתחייב בכ"ש כיוון דכתיב בי אכילה, אלא החילוק הוא דbabter מצרפינו גידין ועצמות משא"כ בשער, ואי לא דכתיב בי אכילה, הוה מהיבין אכ"ש ולא מטעם ברוי', אלא מטעם דחלוקן הכתוב ממש"כ רשי' זיל' וכן תראה דדייך רשי' זיל' לקמן בריש' ע"ב בד"ה בmittata בכ"ז ו"ל, "בנבלת אכילה כתיב בי, וכל אכילה בכזית בר מאבמה"ח דרבוי' קרא וקפיד אברר להזדיה" עכ"ל, ובDİבורה שאח"ז ד"ה טמאה בכ"ש חייב, דרבוי' היא עכ"ל, הרי דריש' זיל' מדייך לומר דאפי' נחייב אבמה"ח בכ"ש, לא מטעם ברוי' נהי'בו אלא מטעם דרבוי' קרא וקפיד אברר בגידין

הענין צע"ג לפע"ד.

ד"ג ק"ב ע"א גמר' כל שאתה מצווה על דמן אתה מצווה על אבריו, והני טמאין נמי וכו', הרаш יוסף זיל' העיר כאן דלר"א דאיתטרך קרא לאסור אבמה"ח של טמאייס, מנ"ל דאמה"ת נהוג עתה בב"ג, דהה נשנית בשביל דבר שנתחדש בו, דלולי קרא לא הי' אבמה"ח בטמאים משום דआח"א, ולא מצין תנא שיאמר דב"ג מותר באבמה"ח עיי"ש והנה לפי סברתו גם לר"י קשה קושי' זו דהה התוס' ד"ה ור"י הקשו, מה פריך לר"י זיל' קרא, דלמא ר"י מהכא יליף דאייסור חמוץ חל, ותירצ'ו דמהכא א"א למילך דהה מוסיף הוה דנווה עתה בב"ג משא"כ גה"ג, ועתה אם נאמר דגס אבמה"ח איןנו נהוג עתה בב"ג לא הוה מוסיף רך חמוץ, ושפיר מציע יליף מהכא על גה"ג דחל על הטמאה, ולא עוד אלא גם לרבען דס"ל דאיינו נהוג אלא בטהורים בלבד, דלמא אתה קרא ללימוד דआח"א ולא מקרי נשנית בסיני, משום דמשנית בשビル דבר שנתחדש בו. אבל קושי' חדא מתרצת בחברתא דהה דआח"א סברא חיזונה היא, דכמו שאמרו בע"ז דף ס"ח ע"ב דשרצים חידוש הוא דבלא"ה בדילאי אינשי מני' ולמה אסורה ההנורה, ה"ג בדבר דבדילי מני' מהמת איסור שאסורה התורה, לא בעי לאסורה עוד הפעם, וכן אמרו בלאיו יתריא, וכל היכי דאייכא למידרש לא מוקמין בלאיו יתריא, וכיון שכן מהיכי תיתי נימא דבמה"ח איןנו נהוג בב"ג ונשנית כדי לחיב על הטמאים שהוא חידוש, אם מצין למידרש קרא כרבנן דלהתיר אתה בטמאים ודוו"ק.

שוב נתישבותי דkowski' הרاش יוסף זיל' במחכ"ת בדotta היא. דהנה בסנהדרין שם פריך למה נאמר דנאורה ולא נשנית, לישראל נארה ולא לב"ג, ולא נאמר אדרבה לב"ג נארה ולא לישראל, ותירץ הש"ס משום דליך מיידי דליישראל שרי' ולב"ג אסורה. והנה התוס' לעיל דף ל"ג ע"א כתבו דל"ר מ"ד דהaca דאין אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד ולא בחרי' וועפ', ע"ג דליך מיידי דליישראל שרי' ולב"ג אסורה הכא בלאה אסורה לשישראל משום דלא נשחתה ואע"ג דליך אכית בשער באבר (זהה דהollow' משום בבהמה"ח לר"י דאתא מקרא דבר בשדה דבלא"ה רק לר"י קאי תירוץ זה וזהו) דחכ' שיעור אסור מה"ת, ולר"ל דחכ' שיעור מותר מה"ת אויל באמות לית לי' כלל דמי איכא מיידי עיי"ש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דבמה"ח אפיקו לא ה"י נשנית בסיני נמי הוה נאמרה לב"ג ולא לישראל, דהה ליכא להקשות מי איכא מיידי דהה אסורה לשישראל מצד א"ז או בבהמה"ח עכ"פ בחצי שיעור, ואי לרל' הלא ל"ל מי איכא מיידי, וא"כ הכלל דנאורה ולא נשנית לשישראל נארה ולא לב"ג ליתא לדידי', וזה ברור כשםש. וממיילא דנדחו כל דברי הרاش יוסף דלקמן בד"ה רישא בישראל וסיפא בב"ג שנתקשה לי' בעין זה בבהמה"ח מנ"ל דנווה בב"ג עיי"ש ודוו"ק. **ע"ש** גמר', אמר רב באבמה"ח צريق' בזית, מ"ט אכילה כתיב בי, פרשי' זיל' ע"ג דתורי קראי כתיבי, חד לאבמה"ח וחוד בבהמה"ח, לא תימא דאייטרבי אבר ע"ג דאין בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתוב רשי' דמשום דבמה"ח ברוי' הוה לא בעי שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ"ז ע"ב ד"ה ור"י, יותרה ה"י לו להקשות דריש' טעמא לסתור קאמר, דנהפוך הוה דמשום דחלוקן הכתוב לשני לאוון אבמה"ח ובבהמה"ח, ידעינו דבעינו באבמה"ח בזית ולא מהיבין אכל שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצ'ו שם דא"א לחיב באבמה"ח בכ"ש משום ברוי', דכיוון דאיינו חייב רק באכלו כלו אפי' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב בי, ע"כ אכיות אתה עיי"ש, והדבר צrisk' ביאור סכ"ס

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחיים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מקריא דטרפה, דהינו בשර בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקרהת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלכאו"ר כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנתפשט מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי ובכי מותם מן הבהמה החיה, הרי ד'אבמה"ח הואابر המתמן בהמה החיה והאי נאמר ד'איכא איסור זה עליה כל זמן שהאבר חי, אבל צ"ל דהלא כל בעל חי עומד ג"כ לאכילה ואמ' לא הי' לנו תיקון שחיטה של אחר כניסתו לארץ, או נחרה של מדבר לא הי' מציאות לאכול בשר, רק או מה"ח או מנבליה, וכיון שכן הרי' ביל ציוו ה תורה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסור, ומctrף ר'ל'כיז' כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אינו לאברים עומדת סובר דעתמות ווגידין אינם עומדים לאכילה בili חיתכת' אבר, ולפ"ז אינו אומר דהא פלוגתא אי לאברים ולא לא לארבים עומדת תלי באידך פלוגתא אי אבמה"ח ובמה"ח מחד קרא אתה, או מחרוי קראי, או ר'ל' סובר לאברים עומדת כיוון דעכ"פ לאכול חי עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח לר'ל' לשיטותם, דלרי' דאית ל' תרי קראי אבמה"ח ואבמה"ח ס'ל שפיר לאו לאברים עומדת, דנヒו עומדת לאכילה או חיה או מטה מ"מ לאו לחותך ממנה אבר עם עצם ווגידין, ור'ל' סובר לאברים עומדת כיוון דעכ"פ לאכול חי עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח ואבמה"ח מחד קרא אתה, מה לי' בשר ומה לי' אבר, ומעתה דברי רשי' צ'ל' מזוקקים שכותב דבاقלו ואית ב' כזית לא גרע מבהמה"ח ר'ל' דזאת א"א לומר דלא תהי על בעב"ח לא איסור אבמה"ח ולא במה"ח דהרי' עומדת לאכילה עכ"פ, ומה לי' מת ומה לי' חי, דהא לר'י מctrףין וחדא איסור הוה, ומה תאמר דכיון דאםורה תורה תיקון ע"י שחיטה או נחרה,תו אינו עומדת לאכילה לא חי ולא מות, זה ליתא לכל שמחסור תיקון מוחסר מעשה הוה, והרי' ربיעה עליה איסור כל זמן שלא נתקנה, וש' לי' כמה הרהורי דברים זהה וכעת אין להאריך יותר, ועיין עוד לפחות דלמ"ד זדוק היטב.

הטטור בס"י ס"ב כתוב ד'אבמה"ח נהוג בטהורים ולא בטמאים ובין אית' ב' כזית ובין לית' ב' אסור, ותמה הב' צ'ל' למה לי' להשמעינו גם פחות ממציאות אסור, ומ"ש משאר איסורי תורה דחצ'י שיעור אסור מה"ת, וגם מש"כ דאיינו נהוג בטמאים לי'א נפקותא לנו בהאי' דאיין דינן דיני מלקיות, דבכוב'כ' אסור, ועל קושי' הרשונה היבא הלב אר'י בשם פרמי', ג'adaraba יש להקשוט למה באבמה"ח יהיו' חצ'י שיעור אסור, כיוון דלא שיך בו חז' לאצטראופி, דהא חלקו בחוץ פטור, ואני תמה דהא עכ"פ איכא גם בהאי' חצ'י שיעור קצת בשר דפשיטה דעתך ועצם לחוד לא מקרי חצ'י שיעור, וא"כ איכא משום חצ'י שיעור בהמה"ח. אבל חוץ מזה נראה לפע"ד דהטור כאן דבר גדול אתה לאשמעין, דכיון דכתב דאיינו נהוג בטמאים, הר'י דנחותה כאן לדיני מלקיות, וכמש"כ הפרמ"ג' דנפקותא גם לדידן לעניין פסולי עדות. וחוץ מזה יש כן נפקותא גדולה לעניין להאכיל לחולה שב'ס' דמאכליין אותו הקל הקל,adam יש אבמה"ח מן הטמאים ומן הטהורים שאין בו כזית בשר רק בצרוף גידין ועצמות, וצריך לאכול כלו למלוי כרס, דמאכליין אותו אבר טמא דלית' ב' איסור מלקיות, ולא אבר טהור דאית ב' מלקיות, וכן קאמר נמי דאבר שאין בו כזית אסור, ר'ל' שאם תלש אבר שאין בו כזית יש עליו אישור אבמה"ח כיוון שהוא עכ"פ אבר שלם, ואם אצל שני אברים כאלו ודאי חביב מלקיות, דנヒו דבחלק אבר בחו' פטור הינו טעמא דבטל מנ' ש' אבר וה תורה הקפידה דזוקא על אבר שלם כמש"כ התוס' לעיל צ'יו ע"ב, אבל בשני אברים שלמים דאית בהו כזית בין שניהם ודאי מctrףין דהא איכא אכן אבר

ועצמות כבריתנא הוה אמינה לחיב בכם' זדוק היטב.

ע"ב גמר', ת"ש נטל צפור שאין בו כזית ואכלו, רב' פוטר פרשי' צ'ל' רב' פוטר מפרש ואזיל דקסבר אין אבמה"ח בשלמה דלאו או בר מקריא, ומיהו אי איכא כזית הוה מחיב דלא גרע מבשר מה"ח דמיחייב עליה בכזית, דהא נמי בשר הוא, עכ"ל. וכותב המהרש"א צ'ל' ואיל' ולא ידעת מי הכרחו לה, דהא אי איכא כזית בשר הוה חיב' משום נבליה. כמש"כ רשי' ב' אל' חן הלוקין, בהאי דט' נמלים ואחד ח' דחיב' אף משום נבליה, דכשבלו'ו הוא מות וכוי' עכ"ל, ואני תמה על תמייתנו דאיך אפשר לומר הכא דבכיות בשר ה' חיב' משום נבליה שמת בבלעה והוא נבליה, הר' אינו אבמה"ח, משום אבמה"ח דכיון שמת בבלעה והוא נבליה, הר' אינו אבמה"ח, אלא ודאי דזוקא בנמלים כתוב רשי' דבבליעתו מת משום דזוטר חיota טובא וגוסס נמי כמות ייחשב, וכמו דקמבע' לעיל דר' ע"א בנוילו בדגים סימני טרפה אי חשוב רשב"א אבל בעוף דבעי שחיטה ומסוכנת בו שר'י, לא נאמר דבבליעתו הוא מות ממש. אבל לעומת זאת שיטת רשי' צ'ל' דחיב' משום בהמה"ח גם לרבי דס'ל לאו לאברים עומדת, חוץ ממה שהקשו עליו התוס' קשה להולמו, דמה שכתב דלא גרע מבמה"ח דהא נמי בשר הוא, תמהו מאי לא מבעי לר'י דיליפ' ב מה'ח מבשר בשדה, דיצה חוץ למיחיצתו טרפה קרי' לי', הר' צ'ל' שלא נחלש מון הח' איך איכא קרא בשדה וכטרפה, אלא אפי' ל' דיליפ' מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר שchodא ונפש לחודא לחיב' על אבמה"ח ועל בהמה"ח הלא בשר לא מקרי עד שמת, וכמו דדרשין ב'ב'ק ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אפי' עבד'י כען' בשר, דהינו שחתו לאחר שנגמר דין, הר' דבש' לא נקרה מהיים, ואיך מצין לחיב' בבלע צפוי ח' משום בשר מה"ח.

והנה כדי לבאר לך שיטת רשי' צ'ל' בהז' צריך אני להאריך קצת. ודע דעפ' מה שישuber רשי' כאן דבמה"ח לכ"ע איכא מוחיים מובן שיטת רשי' צ'ל' הידוע דחזקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור אבמה"ח, וכן גם בנטבנה ביהו'כ' פוטר ר'ש משום דלא מציא חיל' יו'ה'כ' איסור זה הקדום, והתוס' שבעות כ'ה ע"א, וביצה צ'ו ע"א, הקשו עליו והא אבמה"ח חלף הlek לו ע"י המיתה, ולמה לא יכול יו'ה'כ' נבליה בהדי', ולכן כתבו דחזקת איסור הינו אינה זבוחה משום דכתיב וזבחת וסימנו שם בביבה דבזה נחיא גם למ"ד בהמה בח' לאו לאברים עומדת, דלרש' י' קשה מה נעשה להאי' מ"ד דהلكתא כוותיה, דאייה חזקת איסור איכא לדידי'. אבל אין ספק אצלי דריש' צ'ל' בשיגרא דליישנא נקט אבמה"ח וכונתו במ"ח, וכן הוא רגילות לקרווא גם במ"ח בשם אבמה"ח, וכן בירושלמי ריש' פ"ב פסחים דקאמר אבמה"ח מותר בהנהה, מקריא דבשר בשדה טרפה לכלב תשיכון אותו, וכונתו ודאי לbam'ח, ובמה"ח הלא לדעת רשי' דהכא ליכא מ"ד דלא חל מל' מוחיים, וכיון שכן מישב ג'כ' קושי' התוס' העיקרית שהקשו דהא בינו' שמת הלק' לו הא איסור ואתא תמורתו איסור נבליה, ולפ'ז לא קשה דהא במ"ח וטרפה אליבא דר'י דהلكתא כוות' חז' לאו הו, דאית' מקריא דבר בשדה טרפה, וכבר כתוב הרמב"ס צ'ל' בפ"ד הלכה י' דנבליה ובמה"ח מctrףין לכזית משום דחדא איסורה קחשיב, דטרפה תחלת נבלות, וא"כ ה'ה' במ"ח עס' נבליה נמי מctrף משום דח' לאו הוה על טרפה וכן מבואר ברמב"ס שם בהליך הנ'ל דנבליה ובמה"ח מctrףין וחזק איסור, ולא שייך למור דהאי איסור במ"ח יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שייך למור דהאי איסור במ"ח הlek לו ואתא תחתו נבליה או טרפה, דכיון דמctrףין לכזית הר' דהינו ה'ק, והוא ברור כמשמעות דכך ס'ל לרשי' צ'ל'.

ומבוישל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיינו לוקה מבואר בפ"ה הلق' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחידינא עס אבר ובשר המודולל דנפקא לי' נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע' דאיין בכל אלו מלוקות מושום דהוה לאו שבככלות, דאיין לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא האזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחיה דקאמר שם דללקין נמי מושום בשדה דבשה טרפה,atti כמ"ד לאו שבככלות לוקה עליו, וכן כאן דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלאו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ודר"י מبشر בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דהאי במה"ח ממש בכלל טרפה הוה, מכח מה לי וכמו' שכתב הרמב"ם וכי להבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דנהנה שתפקיד בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכמו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לאסרו מכח עשה דיא"ז, ומה שאמר "ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסרו, אדרבה הוא טעם להתריר כי הבהמה בריאה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יהי'بشر זה אסור בלבד מושום טרפה, ואי משום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עלי' שם טרפה הלא זה מה שאמר אח"כ מה לי טרפה כולה ומה לי מקטנו, אבל דעת כי באמת האי בשער בשר מות הוא ומון הראווי להקרא נבלה דהינו נבלה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקצתו, כמו"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבלה מקרה דכי ימות מן הבהמה אפילו מקצת ופרק"א"כ במה"ח נמי, וממשני דזוממי' דבמהה בעינן שאינו עושה חליפין, הרדי' לוי' זאת הוה קרי לי' לבמה"ח נבלה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח אח"א להכenis תחת סוג נבלה, כי סתם נבלה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו' שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה בככל נבלה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דלא"ת כל נבלה אתה לגלות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבלה תקרא, ולכן כתיב כל נבלה, ורק משם אנו למדין דבר נחירה דאישתרי להם במדבר אחר כניסtan לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבלה, וממילא מזה מצין לומוד דכל בשער שלא ניבח דינו נבלה עכ"פ לעניין אישור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לدرשת הספריDDRUSH כל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין תיל' כל נבלה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהיריבו דכל אתה על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיין בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבלה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במה"ח דתאי' בככל נבלה, אלא דיא"א לומר כן דזאת אסור גם לב"ג, ואיך אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכלת, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבלה, ומשום דעשה חליפין, להוכיחו בלאו, וכן הוכיחסו בככל טרפה, וכען שאמר ר"ע קודם חזיתו לעיל במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, משום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיידי נבלה אבל כל שלא נשחטה כראוי', עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"א, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לפקמן ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל היתרן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבתבי באזה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באמצע הדיבור, ועוד דא"כ אמא לא חיל עליה איסור אבמה"ח כיון דליך מאטרפה אלא ח"ש, דבפ"ב דיומא וכי' מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודק באכל ח"ש, אבל אם אכל שיעור שלם לא לקי מושום השבועה, כיון דחייב מושום טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ד רlich ס"ד, ועיין שם בהגותות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספרישביבי אש בלקוטים שבררתי כי הדין דין אמיתי ומוכרת, ותמצית הדבר הוה, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה' בעדו לאכול רק ר' ש באופן דאפילו השלמים אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר ח' עליו איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באוכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא"פ גם לר"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תורות פ"ז דמודה ר"ל בעדו להשלים דכוין דמצטרף תכדיא"פ, עכ"פ לומר דאיסור אית' ב' בחצי שיעור, דלא"כ הרי היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומותADMARIN היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזיא"ז כմבוואר בגמ' פסחים מה' ע"א, וכן כאן כל שאכל כאית מן טרפות ונבלות אפילו אכלו באז"ז תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש באריות דברים קילוריין לעניינים ועכ"פ הדין דין אמיתי. וכן ל'ק קושי התוט' על רשי' זיל אמרת צירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב מושום אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במה"ח, מדכתי' בשדה דריש דמשמע שפרש מקומו, ועכ"ג דאיצטרך לשער שיצא חוץ למחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ד, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה ח' או חתכה בסכין, דחתוט' וכן רשי' זיל מיאן בזה עדניין טרפה הוה חוליל רע המmitt את הבע"ח אח"י, וכמו"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך כזית בשער מבית טביחחה, ואיך נדמה זאת באיכות לשער מן הטרפה לומר חד עניין הוא ובחפז עלה בדעתו לומר דבאות ר' לשיטתי' איזיל בזה, דהוא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במה"ח לטרפה, והחותס' לא מצי' סברנו כן מפני שבשננדראין ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מבלה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה באריות בפתחה להל' טרפות, ובריש אלו טרפות, אלא אדם נאמר כן איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענין טרפה פסק דאיינה חיה כר"ל, ומוצכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנ' בפירוש רשי' ותוס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשו התוס' בדיור שאח"ז דלמה לקי על במה"ח לר"י, דהאי הוי לאו שבככלות, ותירוצים איינו מספיק, דניינו דבשר בשדה כול מלני יוצא כלאו בעפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כול מלני יוצא מה' מחייב, במה"ח ובשר קדשים שיצא מה' מחייבתו ועובד שהוזכיה את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבככלות. ב' קשה קושי התוט' שלחא"ז, דלמה לא ילקה על במה"ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבער הוא מצד שאבמה"ח חידוש הוּא, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפין גידין ועכומת, דהא בכל ר"י דעלמא נמי הדין כן,adam יחרש ממנו עצם שהחיה תלי בו תו לא בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דכל שאר בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כיוזת, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחיבב אכיזת ממנו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנו איך נטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וכותבת לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באמת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חייב אבבר שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דבאמת לר"ל לאו מכח חידוש קאתא עלי' אלא דבל' בר"י ס"ל כן דחלקו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקבי עלי' דוקא באבמה"ח אליו לר"י קבעי, דlid"י אבמה"ח בעי צוית גם בחלוקת מבוחץ חייב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

ע"ש גמר ר"י חיב הרי נהנה גרון בכזית, לר"א פטור אכילה בעמי עיין. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו דבשלמא ר"ל ניחא דבעי אכילה שלמה שינה גרון גם מעוי, דרך אכילה כד הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס צ"ל או"ח סי' צ"ו שכתב דלאגבי נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו בעמי, דבלשוון ב"א ואכילה לא משמע הנאת גרון לחוד, וכן ביהו"כ דביטתובה דעתך" תל"י וכן בהbam"ז דתלי הקרא בשבעה לכ"ע אכילה בעמי עיין עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דקרי לי אכילה בהנת גרון לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוה, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בימוא דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעיה בכביצה ושיעור יתובה דעתך" בכתובת שני שיעורים אלו הם יותר מכך, הרי דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעיה ואף לא כדי יתובה דעתך" ולא דאי דסגי בהנת גרון לחוד לחיב מלוקות על פעול מאומה, אלא ואולי ר"ל סובר למ"ד התם ביוםא כמהו בלג רגערנטא איסורין. ואולי ר"ל איכא יתובה דעתא בכזית لكن בעי אכילה דהוא פחות מכך, וא"כ איכא יתובה דעתך" רק בעי אכילה בעמי דוקא להיות מיטבא דעתך" ולפ"ז נדחיס דברי הכת"ס צ"ל מה שהחיליט דבנשבע גם לר"י בעין אכילה בעמי כלשון ב"א אם נאמר דבלשון ב"א איכא יתובה למ"ד התם ביוםא כמהו בלג רגערנטא משמע להו, וכן עכ"פ שיעור כוכבתה, אלא ודאי דלאגבי שבועה אינו אומרים דכוונת הנשבע על מה שהחישב אכילה בתורה וראי' ליה ממשה שכתב הריב"ש ז"ל מובא במל"מ היל' שבעות ריש פרק ד' דח"ש שבועה אסור ואני לוקין עליו שנטקsha לו ממ"נ אי כוונתו ה"י גם אח"ש, ללקות עליי כמו בפרש, ואי דלא כיוון רק אכיזת, הרי אין כאן איסור כלל, ותירץ דאמדיין כוונתו לעשות איסור זה כשאר איסורא תורה עי"ש, וא"כ לענין זה נמי כיוון דבל' איסורי תורה הנאת גרון אכילה יקרא, ה"ג לענין שבועה, זה אמרת ונכוון בס"ד ודוד"ק.

ראשום מה ע"ד מה שכי התוס' שבעות דף כ"ד ע"ב ד"ה דמוקי לה כד"ה, דלא ח"ש חל שיפיר השבועה גם לר"י, אף דח"ש נבלות אסור מה"ת. וממש"כ לר"ל דס"ל דאין בו אלא איסור דרבנן, והרשב"א חלק עליהם והביא ראי' מהא דאמרו ריש פ' יה"כ, לר"ל כיוון איסור מדרבנן אין חל השבועה, ופרש"י מושום דaicא לא חסור, ומසיק דמ"מ חיל', משמע דלר"י פשיטה לי דלא חל

שלא נשחתה, ומון הדין הי' לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה יכולה או מטה מקצתה, אבל כיוון דהבהמה גופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דזוקא אבמה"ח מטמא דהוה דומי' דבכמה דאיינה עשו חילפין לנו האי מה לי וכוי דהוה שיך לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוה מושום דכל שלא נבחה עכ"ב בלאו הוה, כמו נהירה ושיטתה פסולה, דלא הי' בכלל נבלה קודם כניסtan הארץ, ואח"כ כנבלה תשחוב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שתכתבתי.

ד"ג ק"ג ע"ג גמר' רבא אמר כגון שתלשابر ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לאברים עומדת, אישורابر וטרפה בהazzi קאטו, ומור תימא רבתיא יש לי כאן, דאי אפשר לומר לאו האבר הנטלש אשר על ידו נטרפה הבהמה, ה"ה בכלל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאי אבר הנטלש עם הבהמה, ובשלמא לר"י שפיר מחיב משום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה משום במא"ח, ולוקה על האיר אבר תרתי, ואי קשי' לך מה נקט מן הטרפה הלא בלאה' חיבי אפילו לא נטרפה הבהמה משום אבר, ומושום במא"ח, קושי' זו בכב"כ קשה, ועכ"ב לומר לדרבוטא דר"ל נקט מן הטרפה, אבל לר"ל למה לי לרבע למימר דמש"ה אינו חיב אלא אחת משום לאברים עומדת ולא חל טרפה אבר, תפ"ל דעל האבר הנטלש לא מתפשט האיסור טרפה שהוא דוקא על בע"ח מחייבים, ולא על האבר המת שנפרד ממנה בשעה שנטרפה, וכעת איני יודע פשר הדבר ולפע"ד לית נגר ובר נגר דיפרנקהו.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכי' משמע דאי לאו לאברים עומדת דאייסור טרפה קדים, לא אתא איסור אבר חייל עלה, ע"ג דאייסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי איסור אבר ולחול איסור טומאה שכן איסורו נהוג בע"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו שכתבו שם התוס', لكن אני אומר דהא דס"ל לר"י דבכמה בח"י לא לאברים עומדת וליכא איסור אבמה"ח אבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקדשו במצב זביחה, עד שאפילו לאו דל"ת הנפש עם הבשר, לא הייתה הבהמה עומדת לחזק ממנה אבר ולאכול משום דאנו ביצה בעין لكن מהיים ליכא לאו על אכילת אברים כיוון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בע"ג אי לאו דאסרה תורה אך בשנפשו דמו ל"ת הייתה עומדת לחזק אברים ולאכול ממנה, لكن לכ"ע לאברים עומדת ומעתה ניחא דאייסור אינו אלא חמוץ ולא מוסיף, למ"ד לאו לאברים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאייסור חלב באמצע הדיבור, ונראה לפרש דזוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירא דבכמה הוא דלא עלי אבל אוירא דחלב עלי עכ"ל, כל המיעין בסוגי' לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברא זו שום קיום, לומר דלא מקרי חלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביב שהוציא החלב חלב שור מקרי אטמהה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטררי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתיחס, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירא דחלב, דכ"ז שהוא בעמי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורא לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצחה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון אינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א ז"ל בזה מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שכתבתבי זהה ודוד"ק.

ע"ב גמר' בעי מני רשב"ל מר"י, חלקו מבוחץ מהו, ופרש"י ז"ל

בית הצואר בחלוקת, ובמוחק אותן יותר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טעונה, מושם דפוחת בית הצואר אין על המשעה הללו שם קריאה כי שם קרואה אינו נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אינו נופל על מהיקת אותן יתר, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחיקה הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכלית המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קוצר אלא ע"י מחשבתו שצרכיך לעצים כך מתפרשים דברי התוס', ובחדושי להלכ' שבת ישבותו בזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבב לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מחשבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לויל' זאת המשעה בעצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מישיב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנן אילא מושם לא תסור, למה שפקו להקל. ומה שתירצו דכך תקנו דפספון היי להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עקש לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשות מתנגד לה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקתי, כי מה שכותב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' ב' מושם לא תסור, היינו דכוחים לגוזר ולאסור הוא נזכר מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסור, עבר על האי לאו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתיא שלגביה לאו זה מתעסק הוא, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעבירת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירושו התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבועה, כיוון דאית בי, תרתי אישור בעלמא מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אינו עבור אלא במתכוון לسور מדבריהם ולא בסתם עובר. וזה אמת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

משום דaicaca איסור תורה. ואני תמה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרםב"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגזרות דרבנן קאי באלו דלא תסור, איך חל על לאו מפורש אישור שבועה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתקשה בזה בספר זהור הרקייע, ולא העלה כלום ליישב עי"ש. ולפע"ד נראה דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמוון לא תאל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaicaca כאן כוונות מעשה, ובחלב שmbia חטא ואפיilo במתעסק חייב בחלבים ועריות שכן הנה והנתת איכילטו משה לי' כמעשה, אולם בלא דלא תסור מטיב הלא זה, דין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דהינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר גידוד לך, ואפיilo ידע לעבור אישור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דלבבי לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בהזאה גם אם נהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לכך יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וצרכיך לעצים שכותבו ז"ל "נראה דאפילו לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין צרכיך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מידי דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכטוב וכוכ"ע עכ"ל ועיין בהගות ק"י רעך"א ז"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתתי אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאכה שرك הכוונה עשו אותה למלאכה זו ולולו הכוונה אינו נופל על האי מעשה שם מלאכה זו ולכן הזכור אינו חייב נמי משום קוצר אלא בשצרכיך לעצים, כי לויל' שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי' אני צרכיך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין צרכיך לעשבים שכיוון לך, ובין לא צרכיך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שצרכיך לעצים, ולסבירה זו הביאו התוס' ראי' נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאת כורע אלא בעווה אותה ע"מ לתפור ובמוחק רק אם עשה ע"מ כתוב, והלא יש קורע שהקריעה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

פרק כל הבשר

נicha ל"י לומר דאטו אין רקתני אסור, וה"ט משום דכל דaicistruck לאשמעין דהם בכלל העינוי דקרה אין רשי לכלול מה דחייב עליו עם הני דין בהם אלא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על הכול לשון אסור זה ברור.

והא רקתני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א ז"ל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכולكام, ואני תמה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני' ילפין מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי ל"י לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר ברמה טורה בחלב בהמה טורה אסורה לבשל ואסורה בהנהה, ולמה כפל שם דאסורה לבשל מה שכבר תנא בריש פרkon ואידאגה הנהה רקתני א"כ גם אכילה היל לו לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכו' בפ' יהה"כ קתני יהה"כ אסור באכילה ושתייה וכו' ופרק שם בגמר' אסור והא ענוש כרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענוש מלכות עליו משום דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והא ענוש כרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא אינו צרכיך לדקדק ולומר על כל בשר מזוחר שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר אסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש ושhaiyi איסור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האי לאו משאר לאו התורה, אבל אין לומר משום דכולל כאן גם היה ועו"ר ואס כר"ע ע"ת מותני איז אינס אסורים אלא מד"ס, ולכן קתני רק אסור ולא רקתני מזוחר, דהא שם בפ' יהה"כ נמי מונה והולך כל החמשה ענוים ומ"מ פריך אסור והא ענוש כרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם ל夸בו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח שלא אסורה התורה כלל בחלב ובבליה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסורה רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ"ס איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בשול גם חלב ונבליה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמקלל והגבלה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א לא דאנן מוציאין את החלב בשול אלא לא לחוצאים,תו גם מכלל אישור אכילה אינו יוצא אלא מכלל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בישול המה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכוי בחולין ובמוקדשין וบทוספתא תני فهو וכוי עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלאחר זריקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים ומימילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבליה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לזמן מಡליק אבישול אכילה נמי לך, יותר היה לשנות דין זה בחלב שהוא בכל בהמה דנוהג וכן בנבליה וטריפה דשכיח יותר ודוחק לומר דמשום אין רק דקתו חולין ומוקדשין תני נמי הכא אבל יותר נראה בכונות התוספתא דקתו דנוהג במוקדשין עפ"י מה דמובואר ברמב"ס ספ"ט אהל"כ כלאים וז"ל "דבהתם פסה"ס עשה הכתוב כשי נופיע כבבמה טמאה וטהורה דהכי הוא אומר ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריב ממנה קרבן לד', מפי המשועה למדו שאינו מדבר אלא מפסחה"ם וכור"ע עכ"ל וא"כ הו"א דלאגי בב"ח נמי נחשב בהמה קדושה כמין בפ"ע שאין בכל גדי וכאשר כתבתاي לעיל בראש פ' הג"ג עי"יש ודוק.

ד"ה ק"ד ע"א ממשמה הנודר מן הבשר מותר בשער דגים וחגבים. הראש יוסף ז"ל נתעורר על האי באא איך משיך שייכי להכא, והרי בנדרים הולcin אחר לשון ב"א. ומה עניין זה לבב"ח אם לא לפי מה שכי הלח"מ על דעת הרמב"ס ז"ל בפ"ט מנדרים דעופות בכ"מ בכלבשר, ודגמים דקאו במקומות דמייל עלי' שליח דעתומה כיון דלענין בכ"ח הוה בכלבשר לר"ע, ה"ה לעניין נדרים. דעתומה כיון דפריך בנדרים מ"ש עוף מדגים הינו לריושה"ג דשרי בב"ח ומה דפריך בנדרים מ"ש עוף מדגים הינו לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג' בעוף. אלא דהראש יוסף קמתמה על דברי הלח"מ, דמאי שייאכி דנדרים לבב"ח דאסור מושום שדומה Katz לבשר ברמואה ובטעמא דמשה"ה אסור רבנן. גם מה שכי' דהשוגי' דנדרים דמקשה מ"ש עוף מדגים הוא לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג' הוא ר"ע וכי' עכט"ד דברי הראש יוסף ז"ל. ואני אושopic הקשות אם שיויו האיסור בב"ח גורם דעוף בכלבשר לנדרים הלא גם בלאו איסור בב"ח שוה עוף להמה, לאיסור אבמה"ח לטרפה ונבליה לדם ולשחיטה וכן להיפך הרי רשב"ג שם בנדרים קחשב לב וכבד וכל בני מעים דאינם בכללבשר לנדרים, והרי בכלל איסור בב"ח לכ"ע גם אלו המה, הרי דנדרים מلتא באנפה נפשי' הוא התלויב בלשונו ב"א. ולא במה שאסורה תורה. אלא דמ"מ אני רווח דבר גדול דבר הנביא בעל לח"מ ז"ל, כי מאי דקתו הכא הנודר מן הבשר הוכיח הרמב"ס ז"ל שיטותו, דלר"ע דס"ל דעוף אסור בב"ח מדרבנן נגרר די' דנדרים אחוריו להיות בכללבשר ואפיקו ללקות עליון, ודוקא לר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה"ית, אבל למאן דס"ל דעוף מה"ת אסור, לא, וכאשר אבר והא כתוב הראש יוסף דנדרים קאמר התם אלא מאן תנא דפליג אדר"ע רשב"ג הוא, ור"ל מאן תנא דמותני' דקאמור מותר בدلועין רשב"ג דברייתא הוא, אבל

והנה מדברי תרבר"י דלקמן נמי משמעו דקרה קמא מוקמיין איסור אכילה ורק קרא בתרא אבישול כמשמעותו וכSIDORו של תנא DIDON דכאן מאיסור אכילה דיבר וככלל חיה ועוף שהמה מדרבנן, וא"כ לקמן קי"ג ע"א תנא איסור בישול והנה, והא דתנא הנה לבסוף משום דבאמת רק הנזקי תרתי לא תבשל שב' משפטים ופ' כי תשא אתה חד לאכילה וחד לבישול ולוקין על שניהם, אבל איסור הנהא דילפין מקרה דלא תבשל הנהא במשנה תורה בפ' ראה, באמות אין לוקין עליו כאשר פסק הרמב"ס, והטעם דמה שנשנה במשנה תורה לאו שכבר נאמר בד' ספרים לא נוכל לדרשן באם אין עניין לדבר חדש, כי איך נא' דכל ארבעים שנה במדבר היה בב"ח שר בהנהה, ונתחדש להם עתה בשכננסו לארץ איסור הנהה, ולכן סבר הרמב"ס ז"ל אכן זה אלא דרך אסמכחה, לדרוש האי השינויים הללו במשנה תורה על איסור הנהה, ובספר המצוות שלו באמות לא הביא הרמב"ס אלא אני תרי לא תבשל חד לבישול וחד לאכילה כמו שהביא דביו הלח"מ כאן בראש פ' וילך גם תנא דמשנינו הnicח הנהא לבסוף ונשמע מזה אכן כאן מלוקות דאל"כ הוויל' תחלת איסור בהנהה ואח"כ ואסור לבשל מקרה שלishi שבפ' ראה, והתדבר"י דבאמת מנה הנהא אחר אכילה ובישול לבסו' אין הכרע לומר דס"ל דמקרה השני לפין הנהה ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנוה כל שלשה איסורים דאית בב"ח בהדי' והראשון היא אכילת בב"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך שייכי ע"פ שהנהה את' רק מקרה השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לזמן יש כמה י寥פותות ודאי דלא לקי על איסור הנהא דבב"ח דוק ותשכח ואי' נשווה באזה פלוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בגמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ס שישדר תhalb איסור בישול ואח"כ איסור אכילה וכן בסה"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בב"ח, מצוחה קפ"ז, שלא לאכול בב"ח, והוא נגד סיור/DTDתדרי' ומשנותו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ס הון דרשיהDTDתדרי' והוא שאר הדרשות שבגמ' לזמן אין דרישות גמורות לחיב' עלייהם מלוקות. ולכן בדרש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ז"ל לא שתק הכתוב מלאיסור אכילה אלא מפני שאסור בישול, כלומר ואפיקו בשולו אסור ואצ"ל אכילתו כמו ששתק מלאיסור הבת מאחר שהאר בת הבת' עכ"ל הרי דהרמב"ס מיאן בכל הני י寥פותות שבגמ' משום דاسمכתות נינהו, ולמד איסור אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדים איסור בישול שהוא המפורש בקרה והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחריו.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ס בהלה ב' שם כמ"ד דהמברש **מלכְבָּ** או נבלה בחלב דלוקה על בישולו ואינו לוקה על אכילתו, דהוא לכוארה סתריה להאי דמדרש רבה דאסור אכילה נלמד ממה דאסורה אכילת בב"ח איך לוקה על בישולו וא"כ בחלב או נבלה בחלב דליך איסור אכילת בב"ח איך לוקה על אכילתו ניהא בשנאמר דהרי רק מטעם דחע"א אין לוקין על אכילתו אבל לעולם אייכא כאן איסור אכילת בב"ח לעניין ל夸בו בין רשעים גמורות. אלא דלפי מה שכתבנו בריש פגה"ג דהאי ל夸בו לא נאמר אלא במקום דרך דרך מקרה לא מציז חיל יש במציאות שיחול אם הוא הי' קודם, כמו דחוות אש ואשת Ach, דלפערם זה קודם אלה, ולפערם להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בב"ח על חלב או נבלה הרי אין נאמר איסור זה כל בשר נבלה או חלב, ולא שיק' לומר דחל ל夸בו וכוי' כיוון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (עיי"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מיזישל ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאה שם ועופות, אחר שאמר דאסר בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד לקמן מה שכתבתי שם.

היווצה מן האמור דיפה כתוב הלח"ם ז"ל, דודוקא לר"ע לא בעין בעור טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי" דהינו משום דאסר בב"ח, אלא נהפוך הוא, דר"ע דאסר בב"ח מדרבנן וכדי שלא יטעו לומר דגדי בחלב אמו ממשמעו זוקא, ע"כ ט"ל דיאניש קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא בעי שליח למילך כלל, ולכן קתני תנא הכאawai דיאנא דנודר מן הבשר דממה דאסר גם בשר עוף וכרכ"ע שמעוני גם לעניין נדר דאסר בכל בשר חז' מזדים וחגבים, וגם לעניין מלכות בשר עוף בכלל בשר אבל לריוסה"ג וה"ה להני תנאי בנדרים דפלוغو שם בנדרים, בשר עוף לעניין נדרים כבשר דגים דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתניתן דנודר מן הירק. והש"ס דהכא דפריך רישא לסיפא דרישא דרישא עוף מה"ת כפי היס"ד דלא כר"ע, ובסיפא קאמר דעוף בכלל הנדר והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בלב אר"י שנטקשה בזה לדעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מימליך עלי' שליח) הכי פירושאadam התנאה סובר דעוף בחלב דאוריתא ודלא כר"ע, איק קתני בסיפא דעוף בכלל בשר לנדרים דכמו דאמרין לקמן דרייה"ג פלייג ארא"ע דעוף אינו בכלל בשר בלשון בא", מסתמא גם האי תנא ס"ל כן דאי לאו תנאה סתם לו כאן כר"ע דעוף אינו מן התורה אלא מדרבנן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתם דהן ריוסה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דעתם מימליך עלי' שליח קאמר דבשר עוף בכלל נדרו, וכרכ"ע דמתניתן דהנודר מן הירק, וא"כ רישא רבנן דעוף בחלב דאוריתא, וסיפא אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מני' הוה, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מצי אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאה" אסורה בnder דכלול בשר אלאandalibava דר"ע דהנודר מון הירק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסור מדאורייתא בamatת האי סיפא דהנודר מן הבשר לא שיק הכא ולא חש הש"ס להביא ראי" ל"א דאמר דרישא נמי ר"ע הוה, מהא דקתני הנודר מן הבשר ודוק"ק היטב.

גמר' הא עוף אסור מדאורייתא, המהרמ"ל מדקדק למה לי' דיקוא מסיפא, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIsha שמעין דהיא כל הבשר קתני, והכי הול"ל, כל הבשר ואפיו עוף, ולפע"ד רק"מ דאם עוף מדאורייתא אסור לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא"י לעניין נדרים כמש"כ למעלה וא"כ גם בדברי התנאה בא"ה להכenis עוף בכלל בשר ר' מדיוקא דחו"ץ, אלא אי קsha הא ksha, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מחיה הול"ל דמתניתן דלא כר"ע, אלא דחיה לחודה לא מצני נקט דאי משמע להיפיך, דעוף אינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדוקא דחו"ץ, והא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק"ק.

תנוס' דה הנודר מן הבשר בגמי' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדגים נמי מימליך עלי' שליח ומוקי' מתניתן דהכא במאן דכאיב לא' עינה וביניא דהקה וכו' עכ"ל, הנה שם בנדרים לא הבא משנתינו כלל, אלא אבריתא קאי דפלוغو בה ת"ק עם רש"ג, והת"ק אסור בעופות ומתייר בדגים ופרק מ"ש עופות דקאסר משום דמיילך עלי' שליח, דגים נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מון הדוחק לאוקמי הבריתא דנסנית בנדרים דמיירי ביום דהזה ור' קא' מותר

תק דבריתא ודאי לאו ר"ע הוא דילדוי עוף בכלל בשר גם בלבד טמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קתני ר"ע דינו במתניתן שם בירק ולא קתני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכארשר בamatת קתני בבריתא דת"ק ורש"ג אלא ודאי דלגביב בשר לא קאמר ר"ע מלתי' וכארשר אבא.

דראה זה דבר נפלא בדרכי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' ואיל' וכו' "וכן בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ויכאלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש, לפיכך אסור כל בשר ממש" עכ"ל ההזבב, וכל שדרכו להעמק בהמה שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפרש טעם חז'ל, שלמה גזרו, מפני שבונן מלאיו שעשו גדר וסיג משמרת למשמותה, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה'ג כתוב שאינו אסור מה"ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד אינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, דודם האדם האיסור מד"ס. וכן בפ' הט"ז כתוב יראה לי שככל אלו החווינו והקרונות אסוריון מז"ס, ולא פירוש טעם האיסור משום דובן מלאיו, כדי שלא יבוao לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפרש טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במא השכטב, כדי שלא יפשטו העם ויבאו לידי איסור בב"ח של תורה" אלא שהושפיק דברים "שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בשר שור שב ועז בחלב, לא ה"י מקום כתיב בתורה מפורש ל"ת בשר שור שב ועז בחלב, אבל האמת דבריו להזיל לאסור מדרבנן גם בשר חיה ועוף. אבל האמת דבריו להזיל הלא תראה דבאיסור חלב לא מצאו מקום לאסור חלב היה ז"ל, הלא תראה דבאיסור חלב לא מצאו מקום לאסור דם - ודם אדם אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאר דם. וזה מושם בשרו אסור. - הר' דאי מקום לגוזר ממיינו על שאינו מינו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסור בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, لكن המציא הרמב"ם ז"ל חידושא רבה, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא כמשמעותו גדי בחלב amo ממש, וכטעמא דרבנן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאי ראי' לדביריהם מהה שחייה ועוף מותרים, דאם גדי בחלב amo לאו דוקא אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסור, אלא שדיבר הכתוב בהווה. למה אוכlein בשר חיה ועוף בחלב ולא יהיו משמעו להו דג"פ גדי אותו למעט חיה ועוף ובמה טמאה כדלקמן. לכן הוצרכו לאסрон, וזה ברור ואמת בדתת הרמב"ם ז"ל, ופירוש זה מוכרכ בדתת ר"ע דס"ל חיה ועוף אינים מה"ת, דלוליז' זאת אין לנו טעם למה אסור בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חיה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוה, למה אסור בעוף, כדי לאסור בחיה מה"ט שכתב הרמב"ם, אלא ודאי דר"ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, ולכן הוצרכו לאסור גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג"כ עוף בכלל סתם בשר הוה, ולא תלי בהמלכה. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט'ז ע"א מסיג באב"א, דריוסה"ג ור"ע פלוגו בעוף אי אסור בדרבנן או לא, ועיי"ש ברראש יוסף שכתב דלהאי אב"א בחיה גם ריוסה"ג מצי סבר דמיינעט אלא דאסרו מדרבנן, אבל עוף דלא דמיינעט בשר בהמה לא אצרו, ועיי"ש בלב אר"י שנדחק לפרש במא פלייג ר"ע וריוסה"ג ודבורי אין ראיים למי שאמרם במחכ"ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פלייג בחיה כDMINORSH בדבירות מהיכי תיתי לומר דפלוغو עוף בעוף דאי בדרבירות רמי', אבל לפיה העצטנו בדתת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא, דר' ר"ע מצי סבר דגזרו על עוף משום דלא ס"ל דבאי המלכה אלא דגס בסתם הוה בכלל בשר, אבל רש"ג דמתיר בנדרים בשר עוף וכן ת"ק שלו דאסר

הטור והשוו"ע ע"פ שהביאו לשון הרמב"ם, כיוון דהර"ז ז"ל בפירוש כתוב/DDוקא בנדיר על אותו הימן, ה"י להם לפреш. ולפער"ד נראה כדעת הראה"ש ז"ל דבאמת קשה טובא לדעת הרה"ז ז"ל אכן נאמר דלא כיון לאסור דגנים מושום דהוא על יום הקזה נדר שבלא"ה איינו אוכל. והרי חינוך שהוא רוצה לאכול דאל"כ למא נפ"מ, וכיון דרוצה לאכול אדרבה מסתבר יותר בכךור את עצמו מלאכול דגים, כיון דתאב עליו לאכלן גם ביוםא דקהזה. אבל לדעת הראה"ש ז"ל דקיים על שאר יומא ניחאה אלא דלעומת זה קשה כיון דנדיר על ימים רבים למה נוציא דגים מושום, דהיום איינו אוכל בלאה"ה וצ"ע.

תנוס' ד"ה הא עוף אסור מדאורייתא וכו', ונראה דהא דס"ד שהוא דאוריתא מושום דסמק אסיפה דגזר העלהה אותו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהא הנודר מן הבשר אין כל בשור שהוא וכו' עכ"ל, עיין במהרמ"ל ובמהרמ"ש ז"ל, שדברי התוס' תמהוים והא בסיפה דנדיר מן הבשר לא קטנה איסורה כלל, וגם לומר דידייק כד"ר יוסף דאי מדרבנן, לא הוא גרו על העלהה שהוא גזיל"ג, קשה לשמעו, דמהות ר"א מהן ד"ת ומהן ד"ס וכולה ר"ע היא, הלא יעקר חסר מן הספר דהה"י לו לתרצ' איך גור כאן גזיל"ג וכדמתרצ' אבי>.

והנה לפען"ד בהא דכתבו, דא"א לדיק מהא דקתני כל הבשר כוונתם הכי הוא,adam נאמר כן, אז הנודר מן הבשר נמי בעין למינר דושא עוף לבמהה ע"ג דלא קטני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקומו כדהקהה הראש יוסף ז"ל וכדי שלא נסבול דוחק כזה שסבירא כאן דין הנודר דלא שייך הכא וגם איינו שווה בדין עם בב"ח, נסbold יותר דוחק קטן מזה, דקתני כל הבשר אסור יש מהם ד"ת וש מהן ד"ס, אבל אי דיקוא מצד איסור העלהה היל, אין ניחאה, דע"כ נסbold האי דוחק גדול דלא שווה דין בב"ח לדין נודר. ומה דלא חש ר"א לתרצ' איך גרו אהעלאה בעוף דרבנן נראה לפען"ד דבר נכון עד מאי, והוא דהרי הש"ס דמדייק מהוז מבשר דגים, דעתו אסור, ולא מרישא דכל הבשר, כבר כתבענו לעיל דהה"י סובר דעתו לאו בכלל סתם בשר הוה, ואם בכל זאת נאמר דאסור מדרבנן, אז נפרש המשנה הכי "כל הבשר אסור לבשל" הינו בשר בהמה, ומזה"ת, "חוץ מבשר דגים וחגבים" דשי' לנמרי אבל בשר עוף נשמע מדייקא דאסור מדרבנן, ע"ז ודאי קשה א"כ למה גרו עליו גזיל"ג, העלהה אותו אכילה, אבל ר"א דקמתרצ' כולה ר"ע הוא מושיר עוד ואמר דעתו נכלל בראשא דכל הבשר ומשום דאייקרי בשר סתום וכדעת הרמב"ם ז"ל לעיל, וטעם הגירה כדי שלא טעה העם לפреш גדי בחלב אמו כדכתיב, שכן הצריכו לאסור כל הבשר ואפיilo עוף, מפני שבפי העם גם עוף בכלל בשר, וא"כ כוונת האי גורה ה"י שייהי בעיני העם שוה כולם אסורים מה"ת, ואם ה"י העלהה אסורה בהמה ומותרת בעוף שוב הדר החשש שיימרו מה"ת גדי בחלב אמו דוקא, וכן שפיר לא חלקו בגורת העלהה לא מד"ת ולא מד"ס, עיין באחרונים שנטקתה להם על אריכת דברי ר"א אבל לפי האמור ניחאה דרוצה לומר שלא טעה כדלעיל דמסיפה דחוץ שמעין עוף אסור, וזה עכ"ז ודאי דאוריתא, דאי דרבנן ומה גרו אהעלאה, אלא דMRIsha נשמע עוף, ומ"מ הוא מדרבנן וככלו בחדי דאוריתא מטעם הנ"ל, וממילא לא קשה איך גרו גזיל"ג, והוא דלא גרו גם אבישול והנה לדעת הרמב"ם ז"ל לפי טעם הנ"ל, ממשום דכל שנגزو אכילה שוב לא שכיח כלל שיבשלו, רק דרכ' מקרה בנפל עוף לחלב רותח, ועל מלטה דלא שכיח לא חשו על טעם הנ"ל משא"כ העלהה אם ה"י מותרת עילו בצל

בדגים, ובפרט דקתי ניחאי חגבים, ובଘבים פשיטה דמותר בכ"מ, וכמ"ש"כ הפסיקים, אבל משנתינו דאי לה עסק בדברים, והביה דין זה דנדיר מן הבשר הכא מושום שיוי הדין דהכא והכא כל הבשר אסור, ודגים וחגבים מותר, לאוקמי דמותר ביוםא דקהזה או בדכאייל לי עינה, הוא דבר זר עד להפליא, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין באמות פליג אש"ס דילן בהז, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין ברה"ז נדרים דף הנ"ל דהה"ז והא מן ירך נדר, ובגהגת הש"ס בעליפה עינים שם. ובאמות עניין יפלא מאייך אפשר לומר לשון נדרו, דאייך איינו מושום דמיילך עלי' שליח יהי' במשמעות לשון נדרו, דאייך נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבושל, הנודר מן היין מותר בין תפוחים והנודר מן השמן מותר בשמן שומשיין, וכתב שם הרה"ז דכל שיש לו שם לווי' לא מקרי יין ושמן סתם. ופשיטה דבכל הני מימליך עליהם שליח. אדם רוצה לשחות יין אפיilo על שכר מימליך השלח, והצריך לשמן להדליק או לבשל אם לא נמצא שמן זית יקח אישׁ שומן אחר מהה שימצא ומ"מ פשיטה ליל' לתנא דמותני' דבלכל נדר אינו אלא מה שנקרא יין ושמן סתם ולא מה שמוסיפין לו שם לוויי', וא"כ בדגים נמי ניחeo Adams לא ימצא בשר يستפק בדגים דהמה קרובים לשבר, אבל מהיICI תיתי היו בכלל נדרו. ועוד זאת דהרי לנגב בב"ח דאמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא אלא שדיבר הכתוב בהווה, ולכן אסרים מה"ת כל בשר שתתבשל בחלב, ואפי' חי ועוף ובהמה טמאה היו בכלל, אלא שיצאו מן הכלל עי' י', פעים גדי שכותב בתורה מבואר לקמן קי"ג ע"א במשנה שם, ולמה לא בעין מיועטא על בשר דגים וחגבים (דلم"ד היה ועוף אינם מה"ת קשה לומר דמעט דגים וחגבים מוקיש דבבלחה וכריש"ג לקמן) הרי דדים וחגבים אינו בכלל בשר כלל, ובDALICA שום מיועטא נמי ידענין דלא הוא בכלל בשר כלל, ואיך נאמר דהוה בכלל נדר מושום אדם רוצה לאכול בשר ולא ימצא, יאכל דגים ולא ירך או קטניות יותר קרובים לשבר מן ירך וקטניות, והוא פלא והפלא בעיני. ושוב דקדקתי בשלוון הרמב"ם בפיה"מ כאן שכ' וזול, "כבר באנו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדירים היל' אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר מן הבשר אסור אפיilo בשבר דגים וכו'" עכ"ל ומיל לא ישתומים על לשון הלאה, שבזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר וכו', ועכ"פ כפי הנראה בעיליל דגם הרמב"ם ז"ל הרגיש בזירות דין זה, דהנודר מן הבשר יהי' אסור בדגים שאינם מין בשר כלל וכמו חגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גורה חדשה להכניס דגים בכל בשר, ור"ע רק בנודר מן הירק אסור בדלקוני משום דירק כולל גם דלעוני אבל דגים בכלל בשר כלל, ולכן נחקרו לפרש היתר דגים דקתי ניחאי במשנה ובבריתא ביוםא דקהזה, ולא שבסיסוד המשנה שהיא ישן נושא מתפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכל בשר לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביוםא דקהזה והבן את זאת, כי עיין זה צריך לפרש בכמה מקומות וחד מהם הוא בריש מיכלתו דכמה אוקמות שבגמ' הכנין בריבוי דהכל שוחטין דינים חדשים שנתחדשו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוק'.

ודרך אגב אציע כאן מה שיש לי מן התמיा על הפסיקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביו"ד סי' ר"ז בהא דמותר דגים ביוםא דקהזה, אי דוקא בנדיר רק על יום אחד והוא יומי דקהזה, או אפיilo נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא דהה"ז ז"ל שם בנדירים כתוב בפירוש, דדוקא בנדיר על יום הקזה, אבל מלשון הראה"ש שם משמע דהה"ז בנדיר לכמה ימים, כיון דהיום לא מציא אכל דגים, ומילא אין כוונתו בלשונו על הדגים, וכן נראה מלשון הרמב"ם שכ' ואם מראין הדברים בעת שנדר וכו', אבל

בעירובין, והוא הרי ס"ל דרב"ח בעור מה"ת עי"ש. ולפי ביאורנו זה ליטתה דר' יוסף קמפרש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבהמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחוגבים קמידיק הא בשער עוף אסור, הינו דפלוغو בי" ב"ש וב"ה כדמפרשוו איזיל וכמוש"כ למעליה, וא"כ ליכא כאן סטמא דב"ה אוסר דהרי מני וב"י אמר דר' יוסי קאמר לוי יש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה קאמר לה, אלא לידע דלאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהוך פלוגו ב"ש לחומרא וב"ה לכולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צרכין אנו לפ███ כמותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דהעלאה גופא בכוכב"כ אינו אלא מדרבן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעלתו על השולחן וזה נראה ברור ונכוון מאד ולא נצרך לומר דאמוראי פלוגו אי בשער עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא הזוכר בפירוש בגמי' ודוק"ק. ועיין לקמן קי"ג ע"א מה שכתבתי שם על המשנה המעליה את העוף עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדרכי הלב אר"י ז"ל שכותב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיתך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם לב וחמאה כיוון דקיים א"א כל התורה כולה ואפלו עירוב תבשילין כמשח'azzל, והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה הי' אצלם כדרבן כיוון שלא נצטו עלייה, ומאחר דאמרין דבחול"ל לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לאזר העלה אותו אכילה עכת"ד. ואני בער ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב תבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולן גוזרות והרחוקות נינחו שלא לבוא לפגוע באיסור תורה, ועירוב תבשילין בפירוש כתוב הרמב"ס בראש פ"ז מיו"ט דנתקן כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעםא דר' אש"י בגמי' ריש פיו"ט עי"ש ודוק"ק.

תנוס' ד"ה ונינתן לכל כהן שירצתה, פ"י ב��' אפי' אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשייב בהדי'יו הזروع והלחאים והקבבה ואמרין לקמן שאין ניתנות למי שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כונתם דרש"י ז"ל לא ה"י לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכהנים המחייבים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומוק"ז,adam חلت הארץ דאוריתא דתביעת הכהן עליה יותר חזקה, אמרה תורה למי שאינו מחזיק בתורת ד', מכך' מה שצוטטו בה אינה אלא מדרבן, שלא רצוי חז"ל להזיק בה ידי' עובי ריבירה ולכן ע"כ מيري בדליך כהן אחר, וכייד שלא יפסיד לגמרי ויתבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובלא"ה צרייך ליתן לו בתורת צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמרה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמרה בטורה כך ס"ל להתוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה,, ונינתן לכל כהן שירצתה" אינו מדויק לשליטם דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לנוינו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתן אף לע"ה וצ"ע ודוק"ק.

תנוס' ד"ה עוף וגבינה אין בשער ובגינה לא, תימא דהיכי פריך מגבינה אחר בשער, אבשור אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"י ז"ל מוכחה דס"ל דאין חילוק דבד"ה ללא קינוי הפה כתוב "שם אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשער בהמה בעי' קינוי כדלקמן, שלאichi נדבק כלום מן הרשות בחניכיו" עכ"ל מזכותם סתם אכל זה, ולא פיטש גבינה וכו' בסה"ד שכותב סתם,, "מן רשותו" ולא כתוב גבינה, הרי דבון בשער ובין גבינה תחלה צרייך קינוי ונטילה וסגי בהכוי, ובכוי מתפרק הסוגי' על נכוון ורק ר'ח' דמחקל לקמן בין בשער תחלה לנגבינה הוא חידש לו דבשער תחלה צרייך המתנה. ולפע"ד ברור דאיסור זה דקאמר ר'ח' הוא חומרת אמוראי, וכען

עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ ממש"כ הרמב"ס ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור משום הרגל עבירה שייכל זה עם זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמי' אמרינו אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשער וגבינה ובאליפס רותח דאייכא בב"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשי' במתנית'. ולפע"ד נראה לפי האמור דהא דמתרך אבי בגמי' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתחלת הסוגי' דעוף מדוקא דסיפה דחוץ מדגים וחוגבים אסרים, אבל אליבא דר'א דקאמר דמתנית' דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ס ז"ל לא צרכין כדי שלא יטוע למורה דגדי בחלב אומו דוקא ודוק"ק.

ד"ר ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואיינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עליה ולא נאכל. התניס' הקשו דזה הווע מחלוקות אחר הסTEM דלעיל, דכל הבשר אסור עלות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבנו למעלה דהש"ס ממש"ה מדיקמן, "חוץ מדגים וחוגבים" דעוף אסור ולא "מכל הבשר" ממש"ה מדיקמן דס"ל דעוף אינו בכללبشر סTEM, דיש לו שם לויי כמו דגמים, וא"כ המכ' פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשער בהמה אסור עלות חוץ מדגים וחוגבים שמותר לעלות. וזאת לד"ה, עוף פלוגו ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צרכין לומר דמתנית' דלא כר'יע, דהרי חיה ודאי היה בכל כל הבשר, ואיך קאמר דאיינו עולה לד"ה כיון דגם היה אינו אלא מדרבן לר"ע, ולפ"ז ליתא ג"כ מה שכ' התוס' דפליגי ה"ה בחיה, ולא נקטו בלשונים משום דלא שכיח,adam בחיה נמי פלוגו היה לי' סTEM ואח'כ' מחלוקות. וממילא צרכין ג"כ לומר דב"ש וב"ה פלוגו בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי דרבנן פלוגו אי גרו כאן גזיל"ג או לא, וכדabeiי עיל', הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבן וזה דלא כחד תנא דלקמן קי"ג ע"א, דلت"ק היה ועוף מה"ת, ולר"ע היה ועוף רק מדרבן, ולריוסה"ג היה מה"ת ועוף מותר אף מדרבן כדמסיק בסוגי' שם, דבמקומו של ריוסה"ג היו אוכליין בשער עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה שברו דחיה מוח"ת, ועוף מדרבן, אבל אי פלוגו בעוף בהמה וחיה. וכל זאת לר' יוסף אז ר'ק ב"ש ס"ל דגצרו בעוף אותו בהמה וחיה. והס"ד שבגמי' לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אש"י דטורץ דעוף בכל כל הבשר ויש מהן מדורייתא ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סTEM ואח'כ' מחלוקות לעניין העלה, אי גרו גזיל"ג עוף אותו בהמה כמש"כ התוס' ודוק"ק.

ע"ש גמר הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכאר' תמייה לי דהרי בא"ה צרייך לומר דר'י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסי אמר כן, אבל יש חולקין ואמרין דפליגו לhipp' וב"ש לחומרא וב"ה לכולא, עיין בריש פ"ה מעדריות בתומי"ש סTEM תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחشب ר' יוסי הוא מוקלי ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפ███ לא כר' יהודה שם ולא כר' יוסי, אלא כתנאו DSTEM בפ"ד דלא כוותי'יו חוץ ממה שמצוין DSTEM כר' יודא ור' יוסי עי"ש וצ"ל דהכא כיון דרבנן פרקו DSTEM כר' יוסי דהרי כתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכל דין פסקין כוותי' עע"פ דהוא נגד DSTEM שבעדיות דפליג ר' יוסי. וממילא כאן לא הביא שהוא לא שוא דבורי ר' יוסי אלא משום אומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. והשתא דאתני לא צרכין אנו למייר דר' יוסוף ס"ל בשער עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן בהגות הגרי"ב שסתמה על הבה"ג שס"ל דמש"ה שרי' ביעא בכתחאה משום דעוף בחלב דרבנן, הלא ר' יוסף קאמר לי' שם

חוּמָרֶתֶם, וְכַעַן שְׁכַתֵּב הַטֵּי דְמֻלְתָא דְמִפּוֹרֵשׁ בְּקָרָא לְהַתִּיר אֵין כָּחַ לְחַכְמִים לְאָסְרוֹ, כִּنְהָדָר הַזָּה דָלָא רְצֹו לְהִיּוֹת מְפּוֹרֵשׁ בְּמִימְרָא דָרְיַי הַפְּךָ חֻמָרֶתֶם רַחַ, אֲבָל בְּאַמְתָה רַי אָמַר סְתָם וְלֹא כְלָום, עַל שְׁנֵיהֶם, דַעֲדֵינוּ לְאַהֲיָה הַיִלּוּק בְּינֵיהֶם, וְכֵל מַיְשָׁאנוּ מַתְעַקֵּשׁ אֶלָא מַבְקֵשׁ אֶת הַמְתָהָת, יָדָה שְׁהַדְבֵר כֵּה הוּא וְדוֹקָק.

ע"ש גמר' א"ל ר' אתה בר' יוסף לר'ח בשיר שבין השנים מהו קרי עלי הבשר עודנו בין שנייהם, לפירושי ז"ל השאלה ה'י עלبشر שבין שניים, אפילו לאחר ששות, שלא לאכול בגינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, וע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשיר, עיין בפסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש נתעכל דמיד ודאי חשוב בשיר, דהרי אמרתו דלא הויה עיכול, פ' גה'ג דאפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתו דלא הויה מעוכל, וכשכ' מה שנבחר בין השניים דלא הויה מעוכל, ולכן ע"כ לפרש דשהל אלאחר שיששות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר שודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד' אלאחר ש, ולא עוד אלא דהקרא בפשיטתו לא מייר' כלל בשיר שנבחר בין שון לשון, אלא פירשו הדבשר עדין בפיקח דהינו בין השניים שלמעלה ושלמטה עיון ברשי"י בחומש, טרם יכרת כתורומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתו יצאה עכ"ל ולד"א דהינו שלא הספיקו לעלוס הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דגס לפי התרגומים שפירושו דלא פסקו מלאכול ג"כ און המדבר מבשר שבין שון לשון כמובן, ועוד קשה לי דמ"שDKMSופק אבשר ולא אגבינה אם נמצאת שנבחר ממנה בין שניינו ועדין הוא שם לאחר שעות אי שרי לאכול בשיר בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמהיכי תיתני נימא בגבינה חשוב במעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשיר מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דע"י קינוח והדחה א"א שתשאר בין שניינו רק בשיר ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ס ז"ל דס"ל דעתמא דר"ח דאמר אלכ' בשיר אסור לאכול גבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח כמו גבינה אלא דמהרמ"ל ויתר המפרשים נתקרו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשיר שבין השניים מהו, כיון דעתיך חוב השהיאי שבין בשיר לגבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח, ואני תמהני לכארו' עוד יותר דלפי שיטת הרמב"ס דלאחר שיש באמת חשוב במעוכל, ואין צורך להסירו וקשראל רק דאפילו בלעו והקיאו לא הויה עיכול, אבל לפע"ד נראה דהפרוש בגמ' לפי שיטת הרמב"ס כך הווא דר'acha בר"י הקשה לר"ח בשיר שבין השניים מהו כלומר אויל' אינו חשוב ואין זה אלא כ"ש ואינו כדי לחש עלי ולאסור בשבל זו לאכול גבינה אחר קינוח, וע"ז השיב לו דרך מליצה והבשר עודנו בין שנייהם, דחשוב וכדי לאסור בשבל האי כ"ש שבין שניינו ולא דרך ראי' הביא האי קרא, אלא דרך מליצה זהה ונראה לי ברור ונכון לפי שיטת הרמב"ס ז"ל ודוק'ק.

ע"ש גמר' א"ל הנ' להיכא וכוי וכותב המהרש"א בח"א אפשר שהרגיש בו שרצה לגנבן עכ"ל, וכותב בהגותה מהרש"ש זוז' ול"ז מה חדש על פרשי'ו' שהיה גנבן עכ"ל, ולפע"ד כוונתו של המהרש"א להקשות למה לא קיבל אבי תשובה אריסי, דאמר לי' מ'ר, וע"ז כתוב דאפשר דהיא לאבוי איזה הוכחה דלאו אמות קאמור שוב עיינתי בעין יעקב ושם הגירסה בדרכי המהרש"א, "אפשר שהרגיש בו שאינו אומר אמת אלא שגנבן" וננהANTI ודו"ק.

תנוס' ד"ה לסעודת' אחראית אכילה לאו בסעודה שריגליں לעשות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפי' לאלטר אם סילוק השולחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהזכירו להאה

איסור דבר שסנהמה"ע ذקאמר רב לעיל צ"ה ע"א דאסור, ומבואר בירושלמי דבר גזר על זה, ועינו שם שהארכתי בזה. וכאשר ביארנו בראש מכך תלען דהא דפוסלן השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חיש לן ר'ח באמרו ר'י שלפני עי"ש, והכא דכוותי' דאיך יעלה על הדעת דדבר שלא נזכר בשום משנה או בריני'תא, ואדרבה ההן מבריני'תא דאגרא והן מבריני'תא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דיברו אלא מקינות והדחה ונטוי מוכח דז' לא ה'י חומרא זו דהמיתה ולומר דחיחת המתה נברא והן מבריני'תא בשר תחללה ולא האצירו התנאים ומה שדיברו מן קינות והדחה סטם נוקמא על מציאות דבתחללה גבינה הוא דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק' לקמן ארי' דאמר, "ולא כלום" מר'ח דאמר אלכ' בשיר אסור לאכול גבינה וגם יתר ביאור הסוגי', עיין לקמן בדבר הסמוך ודוק'ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מיני ר'א מר'י, כמה ישחה בין בשיר לבינה א"ל ולא כלום, איני והוא ארכ'ח וכו', אלא כמו ישחה בין גבינה לבשר א"ל ולא כלום עכ"ל הש"ס וכל השקיל וטרוי הלה כולה מוקשה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה, הכי לא ידע מבריני'תא דב"ש וב"ה, דבעי' קינות והדחה, ומילא מילא מילא דבכחא סגי דקשה מאד לומר דלא ידעה מאחר דהוא מלטה דנוהג בכל יום ובכל אדם ופוק חז' מה עמא דבר, וע"כ דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשיר לבינה בעין שהי' שישות או עכ"פ סעודה אחריתא מושום טעם המשך מן הבשר בתוך פי' כדעת ר'ש"י או מושום בשיר שבין השניים כדעת הרמב"ס. עדין לא נדע שיעור שהי' שבין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דכיוון דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל מ"מ מיד אסור לאכול בשיר אחריו עד שיקנח ידית, וכמה ישחה שלא יצטרך קינות והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה ואח'כ בשיר שאל, קשה טובא למה לא של גס על בשיר ואח'כ גבינה הכי האי מימרא דר'ח כבר היה מתפורמת וידועה, עוד פלא ר'ח לא אמר שיורא אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידיעין דאביו המתין מעלי'ו והוא הקיל עד סעודתא אחריתא הרי דלא ה'י להם שיעור מבורר על האי המתה, וא"כ ר' אסיד דבעיא מר'ב' ר' יחנן כמה ישחה בין גבינה לבשר, והшиб לו ולא כלום, והיינו בקינות והדחה כדעת רוב הפסוקים, איך לא של גס על מה ישחה בין בשיר לגבינה דלא סגי בקינות והדחה. ומtopic' חומרה הנ' קושיות אני אומר דלאו מר'ח ארי' קפרק' איני' דר'י בamat עדין לא החמיר חומרא זו דר'ח, להמתין אחר אכילת בשיר רק ה'י ד' לו בקינות והדחה, וכבריני'תא דב"ש וב"ה דקאמרו סטם על בשיר וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחוריו השנ'י, וכפרש'י ז'ל לעיל, אלא דעל מאן דקאמר מימרא זו דר'י ביביהם'ד להלכה קפרק', איני והוא ארכ'ח הרי דסבירו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשיר ובתורת איסור כמ"ש ר'ח ואיך נקבע תשובה ר'י לר' אסיד גמ', וע"ז השיב לו דעכ"פ תלי בין גבינה לבשר, דבזה לא החמיר להמתין והרי תראה דבדורות הפסוקים הוסיף חומרא גם על גבינה קשה להמתין כמובא ברמ'א בהגה ס"פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"סSENDUCH לישב במאמרות הראשונים להשווות עם חומרות שנתנו ארכ'כ, כדי שלא ה'י מפורש היפך

ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחחיו נצמה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוק.

בנ"ד ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעוני ברכה, אבל אחרים ששם לצורך אדם אינם טועני ברכה, ומכאן כי הר' שאין לצורך על ק"ש שלפני מותו וכי"ל, ולכאר' תמורה עשית מעקה וקביטת מצוה מה מרביתם עליהם, ובכל הלא כל המצות נצטו לטובת האדם כמפורט בתורה כמה פעמים, ואולי לא אמר בהה"ג כלל זה אלא במצבים דרבנן ולא בדורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדורייתא הלא חזץ מן הטעם הנгла, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי בזה לעיל צ"פ פ"ז ע"א לעניין מצות כסוי הדם ודוק.

ע"ב גמר אר"ג לא שנן אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין התבשול לבניה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"ף והרמב"ם ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול נמי התבשול של בשר כאמור, אלא דלפ"ז צריכין לדוחק דברין התבשול לבניה היינו לבניה תחללה דבתבשול תחללה הלא בעינן שהי"י עד סעודתא אחריתא, והנה אם נאמר לדעת התוס' דלעיל דסודה אחריתא אפילו מיד ועיי"ט סילוק שלוחן ובה"מ, ומ"מ צריך קינות ונטוי" ונדעת השו"ע שהבאתי לעיל, לא הי" צריכין בתוס' לדוחק כאן דבגינה תחללה דזואה קמיiri, דהא גם בתבשול תחללה מציא מיר"י ובסילוק השולחן כ"ל. אלא זה ליתא דכיוון דעתכ"פ בעין ברכת המזון הרי עבי נטוי" מצד מים אחרים, ולמה לי נטילה ב"פ ודוק. עוד זאת יש להעיר על שיטה זו דתבשול היינו בשר מה קמ"ל ר"ג דבין לבניה לשבר צריך נטוי, הלא כבר נשמע זאת מביריתא דאגרא ובפלוגתא דב"ש וב"ה דלעיל, לפי הסוברים הדחחה היינו הדחת ידים. ואולי לאפוקי מהא דר' יצחק דלעיל דמחלק בין לילה ליום, ואז לא הי" קורא אותו חובה, ואולי מה"ט השםיט הרמב"ם ז"ל הא דר' יצחק דקאמר דסגי בעיננו בעלמא, ועיין בס"י פ"ט בש"ך סק"י עיי"ש ודוק.

צ"ט ע"א גמר כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכלו בשר חזיר וכותב רשי"ז יול שחוניין ישראל ה"י מבשול ומוכר בשר שחוטה לישראל, ונבלות לנקרים, ולזה שלא נטיל ידיו האכלו בשר חזיר, ומהרש"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז שמתחליל בנבלות ומיסיים בחזיר, וכותב דריש"ז רצה לתרץ איך נשא וננתן בדברים אסורים لكن כתוב דמוך נבליה וטריפה שנזדמן לו מרותם בהמותינו, ועתה אירע שנזדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עיי"ש. ולפנ"ד נראה ברור לדינא אפילו בנזדמן לו דרשאי למכוון לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכילו לנכרי כדרך אקסני פשיטה דאסור דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבייל שנדמן ובפרט דבבישול קרוב החשש שהוא יבא לאכלו, שוב ראיתי בפתח"ש ססי קי"ז וז"ל: ונראה קצת דהה" דאסור לבשל בשר טרפה שנזדמן כדי למכוור לכוטי מפני שקשה למכוור בשר יה"זישין לתקלה עכ"ל, ולפנ"ד מה שנראה לו קצת הוא אצל ברור כמשמעותו כנ"ל, ולא מטעם דקרוב להחסל באכילתו לחוד, אלא משום דלבשל ולמכור מבושל הוא מסחר חדש, שלא הותר לו בנזדמן לו טו"ז בתוך בהמותיו ודוק. אבל מה שנראה לפנ"ד בכונת רשי"ז יול הוא, דרצה לומר דהאי גברא שהי' מזלאל במשום הראשוני חטא כאן בכפלים, דהה' לו לחוש שלא יכירו מהו שראה ישראל ואכילה נבליה וטריפה אצל האי חנוני שמאלכי ישראלים ונכרים וכמוש"ב מהרש"א ז"ל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל על בשר חזיר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכיח, ובמה שבישיל ומוכר באמת איסורא עבד, עיין בהגות מהר"ב מרגשبورג ז"ל ודוק.

دلכאר' קשה דהרי אביו הי' שווה מעיל"ע ולמה נימא שבנו מор עוקבאה הקיל נגד אביו לאכול ע"י סילוק שלוחן וברכת המזון. אבל לפע"ד נראה דהחותס' לא פירשו, עד לאחר מכן השתה, כמו שפרש"י ז"ל דהינו מעיל"ע, אלא דסתם סעודת בשער ה' בערב וכדכתיב בערב תאכלו בשער, ובבוקר תשבעו לחם, ושזה מן הערב עד הבוקר, כי השתה ר"ל עונה אחת חי זהיום דהינו י"ב שעotta, וא"כ איך נפרש דמר עוקבאה הקל בסעודתא אחריתא דהינו חד מן הערב עד הבוקר, ואם לא דוקדק על צימצום השעות שהיא עונה שלמה י"ב שעotta, ע"ז לא הוה קامر דהוא חלה בר חמרה, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קללה לא הי' משנה ממנה אביו, אלא ואדי דהוא הקל לאכול עוד בערב בגיןה אחר בשער ע"י סילוק שלוחן ובה"מ.

אלא דהותח' הקשה על שיטת התוס' דא"כ הוא הרי אין זה אלא להכירה בעלמא, שלא לאכול בשר וגבינה יחד בלי קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחללה וא"כ בשר ה' לו להחמיר עד סעודתא אחריתא, ועיין בלב אר"י מה שכתב בהז, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלota בוקי סריקה בתוס', שהמציאו טעם סעודה אחריתא להכירה, הלא כבר עשו חכמים הכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר וגבינה יחד, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שלוחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שלוחן ישכח בקינות והדחה הכרי שולחן יזכירו זכרהו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכח דלא כוותייו דהרי כתבו דמשום היכירה עבדו כדי שלא יאכל בלא קינות דא"ג אסור צריך כלל. אבל לפע"ד נראה ברור דכונות התוס' דא"ג אסור רבנן לאכול באוטו סעודה גבינה אחר בשר אף אחרי קינות והדחה הלא משומם היכירה עבדו כדי שלא יאכל בלא קינות דא"ג אסור צריך כל. אבל דבב"ז נראת ברור דכונות התוס' דא"ג אסור רבנן לאכול באוטו סעודה גבינה אחר בשר אף אחרי קינות והדחה עד סעודה אחריתא, משומם מושך טעם קרש"י, או משומם בשר שבין שניים רמב"ם, מ"מ לא נזרו רק עד סעודה אחריתא דעפ"י רוב ישחה בין סעודה לסעודה עכ"פ שיש שעotta, אבל מ"מ אם לפעמים יתואה לאכול בגבינה מיד די לו בסילוק שלוחן וברכת המזון לצאת ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחדא סעודתא, ויש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, דאמר סתם אבל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יהיה שיועורא למלאה, ע"כ בחדא סעודתא קامر, וכל שלא אבל בחדא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנות, וכאשר מצין כזה הרבה הן בתורה והן בש"ס, ואין להאריך כאן בהז.

ודע דלפי שיטת התוס' דסעודה אחריתא אפילו מיד ע"י סילוק שלוחן ובה"מ סגי, אני מסתפק ושותל אי גם בלי קינות והדחה מוהני, כמו שהי"י דשש שעotta לרמב"ם דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרכך לחומרה א"ר חסדא דגבינה אחר בשר אסור עד סעודה אחריתא, אבל לא להקל דלא נצרך קינות והדחה עיי' שסילוק שלוחן וברכה ובשוו"ע כתוב צריך קינות והדחה וזהן צריך אצל תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בהז ודוק.

תוס' דהה' מים הראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרוייהו מקרא מוחתקדשים, אלו מים ראשונים, והייתם קדושים ALSO מים אחרים וכו', עכ"ל לפי מה שכתבו דמה שאמרו שם שהמוזהoms פסול לעובדה, כך ידים מזוהמות פסולים לברכה, היינו להם כיון דהדבר ה' עלייהם חובה ליטול אחר הסעודה לפיקד נחבות כמוهما, י"ל גם להפקיד כיון דמים ראשונים מצוה דאין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, א"כ מכש"כ דלאחר אכילה נחבות מזוהמות לעניין ברכת המזון, ומדוקדק הדבר בקריאה דוחתקדשים הוא הצוויי למים ראשונים, וממילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נחבות אצלכם מזוהמות, וכך

ס"י ד' בשם תשוי הרשב"א ז"ל שלומד מהאי מירמא דבר דעתו של שחרית בעי כל וכל דיני נטילה לשעודה. וופר אני תחת כפota רגלי הראשונים ז"ל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מותנה אדם על נטילת שחരית רק אמר גוטל אדם וכי' משמע דלא דבר מנטע"י לתפלה דלא בעי דיני נטוי כבשעודה, וסגי גם במידי דמאנקי כמו צורו באין לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמבואר שם בב"י לדעת הרاء"ש והרין והמרדי כי ז"ל, אלא גוטל אדם שתי ידיו שחרית לסעודה שחരית ומותנה עלייהן על כל סעודות היום, ומילא מישיב קושי התוס' מהא דערבי פסחים דקאמר שםDKידוש הוה הפסיק בין נטוי לשעודה, דשאני הכא דהרי לא הפסיק בין נטוי לשעודה שחരית, אלא בין שעודה לשעודה וע"ז קאמר רב דמהני תנאי, דהרי הוא כיוש בשעודה כל היום מבוקר עד ערב. ולפי פירושנו כל הדינים היוצאים להפסקים מכח שסבירו דאנטילת הנקיון של קימה בבורק קאי נופלים בבירא. וחיליל מלשון הרמב"ם ז"ל דס"ל בפ"ז מברכות ה"ז, גוטל אדם ידיו שחרית ומותנה עלייהן כל היום ואני צריך ליטול את ידיו לכל אכילה ואכילה וכ"ל בהאי תוספת דברים, "ואין צריך ליטול בכל אכילה ואכילה" אתה לאשמעין דמנטי לאכילה דבר ולא מונטילת שחരית לתפלה זהה ברור לפער"ד ודוק". שובראיתי בהגחות מהרש"ש ז"ל שום הוא ז"ל הרגישי בימה שכבתבי וננהנתי.

דף ק"ז ע"א גמר' א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופליגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והיינו דרב. קשי' לי לפי דעת הרמב"ם ז"ל שם הלכ"י י"ח דע"י כריכת מפה מצי אכל בלא נסי', איך שיקש עשה"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שעה"ד דקאמר הכא שעה"ד כל דחו קאמר, ולפ"ז יש לומר דרמב"ם ושאר פוסקים דעתךשו על הא דרב מערבי בזה, דלשิตת התוס' והוכrhoו לתרץ דרב מים בסמוך פסחים כדעליל, והוכrhoו לתרץ דרב נמי ריק באין לו מים בסמוך קאמר ממש"כ התוס', וא"כ הא夷 שעה"ד דקאמר הכא שעה"ד גמור קאמר, וע"כ דלא הותר לאכול במפה רק לתרומה ולא לחולין, אבל הרמב"ם ז"ל כפי שביארנו לעמלה דרב נתני לשעודה שחരית קמיiri, ובזה לא שיק הפסיק בין שעודה לשעודה, ואפי' בלא שעה"ד כלל מצי מותנה על כל סעודות היום בחוד נטילה, لكن האי שעת הדחק דקאמר כאן שעה"ד כל דחו קאמר, ולא הוצרכו לכרכוךידיו במפה שקשה לאכול בידים כרכוכות במפה כידוע ודוק".

תוס' דה מי לאו, עיין בראש יוסף על דבר זה ובסוף דבריו קמתמה על הרמב"ם ז"ל שכ' דלט אדם ידיו במפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש או על טהרת הקודש, והה רמב"ם ז"ל סובר לחולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הון, ולא כקדש דמי דכך כתוב בפי"א ה"ט, חולין על טהרת תרומה השליש פסול בהן, ועל טהרת הקודש הרי הון בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ם דמותר לכרוך ידיו במפה והניח הדבר בצ"ע. ואני אומר במחכ"ת של הרראש יוסף ז"ל דכך לא חש לקמחמי, אבל עצימות הפלוגתא אי חולין שנעשה על טהרת הקודש רק קדשים דמי, או לאו קדשים דמי, הוא אם אכן נדו בי' דין קודש שהשלישי שלו עשה רביעי בקודש, או אפיקו הוא עצמו אם צריך לייחר שלאיטמאו, ומה"ט בראש מיכלתו מוקי רביה ב"ע מתני' דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא שחתת דока למד' בקודש דמי, דרך אז אסור לו ליתן לטמא לשוחט בסיכון קצרה שמא יעבשר ויגרום טומאה לחולין שדים קודש מחמת הבעלים שנוהגים בו דין קודש, אבל למ"ד לאו קודש דמי, גם בעליו אינםמצוין לשומר את חולעו שלא יטמאו, אבל אם באמות נטמאו, ודאי דאסויים לו לאכלן מפני נדרו שקיבלו ע"י לאכול חולין עטה"ק, ולכן

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבלה, עיין בראש יוסף ז"ל שכabb דמסתמא לחומרא קאמר, ונבלה חמורה דאית בה גם עשה דaina זבוחה, ולא ידעתה הכרחותו להה, והא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר' אבא מתני' חדא מהני וחדא מהני לחומרא, הרוי דחזר חמור מבלה, שנית נעלמו מעני' קדשו לפיע שעה דברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב ממ"א דבכל הטמאים הון בהמות והן עופות אכן חוץ מן הללו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחק ודוק".

ע"ש חמיט בטרי' וכו', וככתב רשי ז"ל דבחמי טרבי' כ"ע מודים דין נוטlein משום דלא היו להם שעת הכהר, ובעינוי פלא, דבמלתא דרבנן דיזדעין טעם תקנות שנתקלק בעין ה' לו שעת הכהר או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך דעיקר נטילת ידים לתרומה ה' משום נקיות לדעת רשי ז"ל, וכן מים ראשונים ואחרונים גם שנייהם חד טמא איתו להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמין לא מפני שמלבליין את הזהומה ממש"כ רשי ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן ממש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכהר הכא. ולטעם שככתב הרמב"ם שם דחמי טבירה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נטילת ידים לחולין מפני סרך תרומה וודע משום מצוה אמר אבי משום מצוה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י ז"ל משום סרך תרומה שהידים שנויות הן לפסל אל את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכדי שירגלו ואוכלי תרומה ליטול ידים הנחיה בחולין, ועל מצוה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא משום סרך תרומה תקונה, וא"כ מי עוד ויל' דתקנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רשי ז"ל כתוב בשבת זר י"ד ע"א על הא דאמרו שם גוזרו טומאה על הידים מפני שעסקניות הם, דנוגען במקומות טנופות וגנאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעה בה, דהרי אם נע בעי טבילה כל הגוף עי"ש, הרי לדעת רשי ז"ל עיקר נזירת טומאה הרוי גם אחר נטילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מיש' ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נטילת ידים לנבי טומאה, אלא מאכל מסואב והרחיבו דבר זה גם על חולין דודייא ננאי לאדם השלים לאכול מאכל מסואב אפי' הוא חולין, אלא דממה שגוזרו טומאה על הידים להיות שניות מוכח דעיקר תקנות ה' על אוכלי תרומה שהמה הכהנים, ומפני שטומאה וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביוםאי גוזרו טומאה על הידים, ומילא בחולין דלא מהני לחו' טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ' לומר דמשום סרך תרומה שייה' רגיל בתני' אמרו גם בחולין ליטול ידו לשעודה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמת עיקר טעם ז"ל ה' הי' משום נקיות שלא يتכלך המאכל עי' ידים העסקניות, הון בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בטומאה מפני שירדו לסוף דעתו של המון העם, שams גילה להם עיקר הטעם שמנפי נקיות תקנו ליטול ידים לא יהי'. נזהרים בה וכאשר גוזרו טומאה על הספר כדי שלא יניח אצל האוכלי ומשום עבריים שיקלקלו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי לי' לומר דמשום סרך תרומה לחודא נתנקה, ותרומה משום גנאי לקדשים וכדמשמע נמי שם מלשון רשי ז"ל משום דא"כ די' לתקן נזוי' להננים לחוד ולא לכל העם ודוק".

ע"ב גמר' אמר רב נוטל אדם את שתי ידיו שחരית ומותנה עלייהן כל היום כולם. עיין בתוס' ובשאר פוסקים וմדברי כלו' נלמד דס"ל דבר קאי אנטילת ידים של שחר לתפלה, ועיין בב"י או"ת

להתפשט בכל הקדרה ועיין.

והנה אני רואה ברשי"ז ד"ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"ז סובר שמקצת החתיכה ברוטב מיריר וככבות הט"ז DAOסורת שאר החתיכות בלי ניעור משום דפלות החלב מהלך התחthon שבה לחוץ דז"ל רשי"ז ל"א אם יש בה בנ"ט באוותה חתיכה כלומר שאין באותו חתיכה בלבד ס' לבטל הטיפה, מיד נאסרת החתיכה וכ"ו עכ"ל. האיל כי לומר שכתב רשי"ז ל"ה לא פלא לאור' דלמה מפרש האיל בנ"ט דמתנני דר"ל שאין בה ששים, והוא לעיל צ"ז ע"א מבואר דבנ"ט בכל מקום בקפילה ורק היכי דליקא קפילה, או ליאכ לא מיקם אטעמא משערין בס'. וכי רוצה רשי"ז ל"ה לאוקמא מהני בדליקא קפילה אהמזה? ועיין לעיל בתוס' ד"ה אבל שחקשו אמריא לא פריך אמרותני דטפת חלב מאן טעים לי. והנה קושי' ז' הקשו רק לשיטות דמשנתינו מיריר בחתיכה כולה חוץ לרוטב אבל לדעת רשי"ז ל"ד מיריר במקצתה ברוטב וככבות הט"ז לך"מ, דהאי בוג"ט דמתנני ע"כ ליאכ לפреш בעיטות קפילה דהא אפשר דלא טעם טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכה דהא כש מגע החלב לחלק התחthon שבתוכו הרוטב יצא וויאצ, ומ"מ החתיכה כבר נאסרת חלק התחton מון העליון כמש"כ הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפריש האיל בנ"ט בס', משא"כ בסיפא דמתנני מניח רשי"ז ל"ה בנ"ט כמשמעו דבניעור בתחלת מיריר ואיז שפיר מס' טעים לי קפילה. ולשיטת התוס' דבכלה חוץ לרוטב מיריר וניעור דסיפא הוא לבסוף הוא להיפך דג"ט דרישא הוא בקפילה ונ"ט דסיפא הוא בס' דיקו, דהא מב"מ הוא וביע ס' כנגד כל החתיכה ודז"ק. וכן נראה מtos' כאן שסבירו כן בשיטת רשי"ז ל"ה מהא דהיבאו ראי' לשיטות והקשו על שיטותו של רשי"ז מלקמן אמרין, אי לא ניעור ולא כיסה כלל, מבולע בעל מפליט לא פליט, ואי כפי' הרמן'ז ל"ד לרשי"ז מקצתה ברוטב אינה אסורת השאר בלי ניעור כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב לא הביאו מידי מלקמן, דוזיא היכי הוא דלא פלט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי דגס התוס' הבינו כן דעת רשי"ז דמולפלט החלב ואסורה השאר בלי ניעור, ומ"מ נעשה החתיכה נבליה תחלה נג"ל. ולכן שפיר הקשו מלקמן אמרנו מבולע בעל מפליט לא פלט ואינה אסורת השאר בלי ניעור וזה ברור ונכון ועיין היטב במה שכתבת ליקמן ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"ן ז"ל דעת אחרת לו בשיטת רשי"ז ל"ל, דהוא לא האזכיר כלל בשיטת רשי"ז שהחתיכה מקצתה ברוטב ומ"מ אסורת כל שאר החתיכות ע"י פליט טעםبشر לחוד, דכיוון דחנ"ג הרי הבשר בעצמו גוש האיסור ומץ אסורה בפליטות טעםبشر לחוד, ולית לי' סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסורה אלא במקרים שאיסור עצמו יכול לילך שם, והוא דאיון הקליפה אסורת את השני', הטעם דלא הויה דרך בישול דומי' דבב"ח, ומה אמרין ליקמן אי דלא ניעור מבולע בעל מפליט לא פליט היינו בס' ד' אפשר לסחטו מותר עי"ש בארכיות. והנה מובן דפי' דרכו האילומר דכתיב רשי"ז ל"ה אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחא טובא מה שכי רשי"ז ל"ל, ובשאר חתיכות פליגו אמראי בגמ' אי אסרתן או לא, והוא פלוגותת רב ושמואל באפשר לשחטו, והקשו כל האחרונים ז"ל דהא למ"ד אפשר לשחטו מיותר גס האיל חתיכה הנאסרת חזקה להיתרה וכmesh"כ רשי"ז ל' בעצמו בפירוש פלוגותת אפשר לשחטו, וכן בסוף הסוגי'. ולפי דעת הר"ן דרש"ז ג' מיריר בחתיכה שכלה חוץ לרוטב ניחא, דהיינו לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופליגו אם פליטות עצמה של מוחל בשאר אסורת השאר אבל ליקמן ובסוף הסוגי' מיריר בעינור לבסוף דאי יוצא החלב לכל מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א לפי מה דמפרשים דבריו שאסורה בלי

כאן דיש לחוש דגם במפפה לא יהי' נשמר יפה מנגיית ידו ויבא לידי אכילת חולין טמאים אשר אסור לדיד' מחמת גדרו לאכול חולין בטהרה, לבוי היא מלטה ודאי לכ"ע כקדש דמי, וזה ברור כמשמעותה' ז' ודו"ק היטב.

ע"ב גמר' אמר שמאלו התairo מפה לאוכל תרומה ולא התairo מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמב"ם ז"ל דחולין גרידא התairo מפה, אבל יתר הראשונים ס' ל' דחולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש ז"ל ועיין בראשו יוסף לעיל ע"ד תוס' ד"ה Mai לא כביצה שכתוב לדעת התוס' אפללו לכחנים דהתairo להם מפה דזוקה לתרומה אבל לחולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יציבי באירוע וגיורי בשמי' שמי', דכל עצמיות נט"י לחולין תקנו אותו סרך תרומה, ואיך תהא ז' שהביא ראי' ז' מוחמד מתרומה מהא דבמי שנקרא איבי נט"י לאוכל מי' מוחמד ממחמת מאכלי אי בעי נט"י לאוכל, והרי הוא חמור מפה, ואיך קמבעי תחלה להתир לאכול בלי נט"י בחולין דאסור במפפה עי"ש. אלום לפע"ד נראה דלישית התוס' דבחולין גרידא אסור אף לכחנים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זיהר כmesh"כ הרא"ש ז"ל, אלא דלפי מה דאמרו לעיל בדף הקדום דנט"י לחולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוה דמצואה לשם דברי' חכמים, הרי אכן בחולין יתר על תרומה, מצות חכמים בלי טעם, והיינו בפתח דקובע סעודתו עליו תקנו נט"י גם בלי סרך תרומה, ولكن לא התairo לא מפה ולא אוכל ממחמת מאכלי, והה בפתח של תרומה להכחן נמי דין הקי, והא דהתairo מפה לאוכל תרומה, היינו תרומה דאיינו פת וככמעה דר' צדוק דאל כותבת נכלפ'ע"ד ודז"ק.

ד"ה ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפללה על החתיכה וכו' הנה פליגו בפירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכה שבתוכו הרוטב מיריר או בחתיכה שכלה חוץ לרוטב, ומזה יוצאים דיןדים שונים, גם נמשך פלוגותם או בכל השקל וטרוי', لكن ארוחיב באה הדיבור ואבאר את שיטות ונוס הסוגי' לפי שיטת כאו"א כדי' ד' הטובה עלי.

דעת רשי"ז דבחתיכה כולה חוץ לרוטב מיריר לא בפירוש אटמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל ד"ג צ"ו בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"ז ל' אינה וגנה להוציא ממשמעות דבריו שכך הוא, גם בפירוש שיטת רשי"ז יש פלוגותא בין הרמ"א והט"ז ז' בריש סי' צ"ב דהרמ"א סובר לדעת רשי"ז במקצת חתיכה ברוטב הוה הדין כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב עצמה נאסרת אבל אינה אסורה את השאר ממשום דזה הבלב מפעפע רק עד סמוך להחלק שברוטב אבל לא בכלה כדי שתצא ממנה לשאר חתיכות שבקרה. אבל הט"ז חולק וסובר דרש"ז במקצתה ברוטב איכא תרי חומרות דבחתיכה עצמה נעשה נבליה ואסורה גם השאר בלי ניעור משום דחלק התחton שבחתיכה אסורה השאר שבקרה. והכוונה דוזיא חמלב לשחק החתיכו שבחתיכה שהוא בתוך הרוטב מוליך הרוטב את החלב גם לחוץ, וכן מן החלב לא נסר חלק התחton שבחתיכה דכבלעה כך פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר חתיכות שבקרה, אבל חלק התחton נסר מחלק העליון מכח איסור דבוק, וחילק העליון נעשה נבליה ע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק העליון ומשם לכל הקדרה משום דבהאי כח המתפשט לחלק העליון לא מץ' יוצא לחוץ לשאר חתיכות כיון דליקא רוטב, וניהו דחלבל המגי' לחאלק התחton שבחתיכה תפשט עי' הרוטב גם לחוץ, מ"מ חילק העליון נשאר באיסרו כי לא מסרי מתפשט דרך הילכו, אלא אם מיד בכל הראשון מץ'

דלא קיימא הכי במקננא, משום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותר, כיון דשניהם היתר ותירובתן אסרן, ואיך יאסר האחד והשני בשירותא קיימא, لكن אמרינן דלעולם שניהם אסוריין, והא דנקרא האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא אתה דגס החלב נשרuber בכזית גדי ולא כמשקה בריבועית. אמננס כל זאת ניחא אי ליכא חילוק בין בשר לחלב מצד אחר, אבל אם נאמר דבבשר איכא חלב ממש, אבל בחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר דעתם עכיר הא מנין לנו ובשלמא אי ילייפין טע"כ ממ"א ניחא, אלא מבב"ח עצמו איך נילוף דלמא באמות החלב אינה אוסרת מהמת דלית בה רק טעמא בעלמא ולא ממש שפיר נאמר בפסחים שם באמות כתוב דהילופוטא הוא מבשר שהבשר בעניא אלא שטעם החלב נבלע בו עיי"ש. והרואה יוסף ז"ל כתוב דבאמות ליכא חילוק בין בשר לחלב ובשניהם רק טעמא ולא ממש איכא, דהא רשי"ז"ל בסוגי" דזרועו בשלה כתוב דלולי יילופוטא על טע"כ הוה בטל חד בתורי מקרא דאחרי רבים להtotot, והנה לעולם החתיכה לא תקבל חלב כמוות שהיא רק פחות ממנה וא"כ מצד העצם הרי בטלה החלב ברובו בשר, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במ"א כתבתוי דדבר זה אינו מוסכם, כי לפי מה ש' הרשב"א ז"ל בסוגי" שטעם עדי שנרגש הטעם הוה כניכר האיסור ובניכר האיסור לא שייך ביטול, א"כ ליתא הא מלטאת דחלב בבשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכותבו התוס' והראשונים דבב"ח היתר בהיתר הוה ולא בטל והוא זכ"ש אינו אסור, משום דדרך בישול אסירה תורה ובעין טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעמאתו לא מצינן למימר דעתם של תליה, דהא היתר בהיתר לא בטל. ותו קשי' לי טובא על הא דכתב רשי"ז"ל דהילופוטא הוה דכי מסלק מה מותוק זה לאחר בישולו, אין כן אלא הטעם עכ"ל. והוא פלא דהא אנן כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לסתוחו אסורה, וא"כ אפילו מסלק גם הטעם עדי' שמבהיר החתיכה אח"כ במקומות, נמי נשארה באיסורה הראשוון ואיך נילוף מכאן טע"כ בכל איסוריין.

ואחר העיון נראה לפע"ד דאן הכי גמרין טע"כ מבב"ח, דחזינן דאיסור בבב"ח נתהוווע עי' נתינת טעם זה בהז דזוקא דרך בישול אסירה תורה, ואם הי' מתבשלים בחלב, דהא היתר בהיתר לא בטל, לנ' בה, וא"כبشر שנתבשל בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחווצה לו בתוך הקדרה רק מחלב שנכנסה לתוך החתיכה והחלב שבקדרה לא נאסרה מון החתיכה עצמה שנתבשל מותוק הקדרה רק ממהול שיצא מן החתיכה לתוך החלב ונתבשל בה, וא"כ לא תבשל גדי בחלב אמו ע"כ הכוונה על טעם הגדי שנתבשל בחלב אמו כי הגדי עצמו אינו אסור מחייב שנתבשל בחלב רק מחמת שחhalb נתבשל בתוך הגדי ולען מה ש' רשיי,adam הדרינו זה מזה אין כאן אלא הטעם המכונה להסביר דפיעול הבישול אינה נিcritת רק בהא דבכל אחד נשאר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי לי' גדי בחלב אמו היינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליכא להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטל, והא כאן על הטעם אנו דינן אם הוא עכיר דאי טעם לאו עכיר, לא איכפת לנו דלא בטל, דסוכן כל סוף ליכא למילך דהא דאסירה תורה לאכול הבשר לאו בו חלב ממש איכא לא כתלה דהא דרבבה אי נחשב החלב משום דניכר בו החלב ואני בטלה דהא דרבבה אי נחשב החלב כעומדת בפ"ע שרוי' דהא שניהם היתר וכל האיסור לא נתהוו רק ממה שנכנס טעם החלב בבשר, ומה שהזכיר רשי"ז"ל איסור אכילה ומג' פעמים לא בתבשל, ולא די לו באיסור בישול לחוד אי מני' ילייפין, זה לק"מ دائן דיליפין איסור אכילה ומג' פעמים ל"ית, לא הוה ידענן כלל דדרך בישול אסירה תורה ומשום טעם שנכנס מאחד לחברו, כי אם פעלות הבישול נאסרה באכילה, תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ניעור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטעימת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי ע"כ דחתיכה כולה חוץ לרוטב דמהני טעימה, ואפ"ה אוסרת השאר בלי ניуור. אבל כפי אשר הוכחתתי מדברי רשי"ז"ל אין דעתו כדעת הר"ו, אלא דבכלה חוץ לרוטב אינה אוסרת וכן איקבע הלכתא בש"ע סי' צ"ב, דבלא ניуור אינה אוסרת את השאר אלא בסיסי ק"ה סטרו בעלי השו"ע את טעמים, דשם סי' ז' פסק הטור והמחבר דחתיכת בב"ח מקרי גוף האיסור ואוסרת את חברותא בצל' כדי נטילה, כמו חתיכת נבלה וכל מפרשי' השו"ע נלאו למצוא פשר איך זכו שטרו לבב' תרי. ומקומות הניחו לי העני להתגדר בו, כי לפע"ד שני פוסקים אלו שריין וקיימיין זה אצל זה וליכא שום שתירה בינם.

דהנהיפה דבר הר"ז ז"ל לכואו' להסביר על סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאיסור וכי כיון דהוא כוגוף הנבלה מה תח' כה בhalb' עמו טעם האוסר ובפרט בבב"ח הלא ליכא אוסר לחוד, ונשאר לחוד, כי שניהם נעשים איסור מכלל היתר עי' מעשה הבישול, ונשארים באיסורים גם אחר שנחסטו זה מהז, ולמה לא הי' בכח האחד לאיסור ביל' הלוויית השני, ובפרט שמכח מב"מ קאתין עלה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האוסר ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דבב'ין גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטעמא ולא בשמא.

אבל הנראה לפע"ד הסבר חדש בהא דאין הנאסר יכול לאיסור אלא במקומות שהאיסור יכול לילך שם, והוא דכלל מונח אצלו נושאו להתפשט לא נעשה נבלה, כי כל דרך הילoco אינו אוסר, כמש"כ התוס' לעיל דף ק' בד"ה שקדם, והסבירו מבוארת דאנו דינן כל דבר על שם סוף תכליתו והנחתו וכיון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוח עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דינן עליה רק אחר הנחתה, ועפ"י סברא זו אני אומר גם לאיזיד' גיסא, אם הטפה אוסרת החתיכה מפני שיש בה כדי ליתן טעם בכל החתיכה, אותו המוחל שלبشر שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאיו לא נידונו עם החתיכה להיות נבלה עמה כיון דעתם להפריד מן החתיכה ולילך לדרך החוצה, لكن אעפ' שהחתיכה נעשה נבלה, אבל האי מוחל שעומד לצתת ממנה לא נאסר עמה, ולכן שפיר אין החתיכה שכלה חוץ לרוטב אוסרת את השאר, כי מה שנפלט ממנה בעוד שמנוחת שם בקדרה בלי שום סיוע הרוי היע עומדת להתפשט ולא נאסר מעולם, ושפיר פסקו כן בסיסי צ"ב, דשם מיררי מהאי דינא החתיכה שבתוך הקדרה שנפל עלייה תפת חלב, אבל אם לך החתיכה משם ומקרובה אצל חתיכה קרירה על הגללים ודאי דגוף האיסור הוה ואוסר המוחל היוצא גם ביל' חלב, כי האי מוחל לא הי' עומדת להתפשט מלאיו רק עי' מעשה שלו, שAKER פסקו לאוסרת כנבלה דמ"ש חתיכת בב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים בס"ד.

גמר' אמר אבוי טעמא ולא ממשא בעלמא דאוריתא דאי ס"ד דרבנן, מב"מ מ"ט לא גמרין וכו', ופרש"ז"ל טעמא ולא ממשא מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם כעיקר בפסחים מ"ד ע"ב דשרה ענבים בהםים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי' דבו נכנס ממשא של חלב, אלא מחלב שנאסרו עי' שקיבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשיה תרתי דאכבי העמיד דבריו על משנתינו דאיסר החתיכה מחמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממשא מקרי ולא עוד אלא דמחלב לא מצין למילך, דחלב שנאסרה לא נזכר בתורה, עד שבגמר' רצוי לומר דבר באמת אית' לי' גדי אסירה תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דמשחו חלב בהרבהبشر, בב"ח מקרי, כיון דעתכם החלב נשתנה ונעשה בשר, החלב מען דבר שמי' ומה'ט ג"כ אין לומר דהיתר להיתר לא בטל, וכמיש'כ הטע' ז" מובה בש"ך ריש' רצ'ת, דכל שננטערב ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתרי Katain עלי', רק מכח נשתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטעמא, ואנו בשר בחלב בעינן וליכא ואי' קאמר אבוי דאפשרו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ך שם נפלאים ממנה לא הבננים ודוק'.

אבל הנראה לפ"ד, דאביי דלא דרייך בישול אסורה תורה הי' סובב, דמיד בתחילת הבישול קודם שנותנים טעם זה בזה נאסרין, ובתחילת הבישול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת החלב על החתיכה קודם שנבלע ונופשתח. ואיז בב"ח מקרי והיה אסור ע"פ דאחר שנבלע בתוך החתיכה תסתבל שטם מקרי, כמו באיסורה עומדת כמו בנסחת א"כ אמרינו אסור, החלב, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנסחת א"כ אמרינו אסור, כמו כן בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדריך בישול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה בזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בזוך חמירין, וממילא בכ"ש החלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשתנה לבשר. ועיין בפלתי ריש' היל' בב"ח שמרפרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' רבא, דכוונתם מגדל אסורה תורה כבוש רק בישול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו בזה, כי רשי' ז"ל לשיטתי' דכובש דוקא בציר וחומץ הוה כמבושל ע"י'ש, ודבורי רשי' ז"ל מטהין בדבריו דוק' ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דקאמר מ"ט לא גמرين דחודש, אי חדש כי ליכא נ"ט נמי האי חידוש ע"כ האי לחוזא והאי לחוזא שרי', ולאו מטעם חדש קאהה עלה רק דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר דע"י הטעם הנה ניכר המשם, ובאותם רק בשר אסורה תורה ולא חלב, ע"ז פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מעד מישוב בזה קושי' התוס' מהא דפסחים דלא קיימה בהאי חדשא מושום דהנתם כבר ידע דדריך בישול אסורה תורה ורק מכח חידוש לא רצתה למילך מני', ועי' שפיר מודה לאילם נמי הכה הוה, אבל כאן לאו מעד חדש.

קאתא עלה רק כיון דהיתר בהיתר הוא לא בטל ודוק' היטב. **גמר'** אמר רב כיון שנתן טעם בחתיכה ע"ג וכו', הנה כבר דברנו בריש דברנו מפלוגות רשי' ותוס' בפירוש המשנה ומילא דפליינו נמי בפירוש דברי רב. ואסדר כאן כמה דקדוקים קשים ואיך נתישבו לכל מיר כדאית לי'.

א') מלישנא דרב דפתח כיון שנתן טעם משמע דקאי אמתני. וכן כתוב הר"ן ז"ל, ואיך יפרשו התוס' דברי רב באיה, לדידיהו לא קאי אמתני ריק מימרא בפ"ע היא כמו ש' הרשב"א ז"ל. ב') דלישיט התוס' הלא ע"כ מייר ריק בגיןור לבסוף, ולמה לא דקדיוק הגמ' עליו, אלימא לא ניעור כלל וכו' כמו שדקדיוק ל�מן על הבריית' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דברי, ולמה קיצר בלשונו ולא הזכיר תנאי של ניעור לבסוף. ג') דפרק לימה פליינה מעיקרא ליכא כאן איסור הצריך ביטול, כי איסור הראשון חלף קסביר ולהיפיך דרך הש"ס לפרש תhalbה המימרא ואח"כ שקיים ומי'א. וגם לישנא ומאי קסביר בו' מורה דקאי אדלעיל מני' וחוזר על הנשכותות. ד') מתרץ אי דנפל ברוטב רכה ה"ג, אלא דנפל ברוטב עבה, ופי' רשי' ז"ל רוטב עבה דק של בשר ושומן דהכל מין בשר. וזה למה לי דהא די בשיאמר דליקא ברוטב שישים, וכמיש'כ התוס' באמת על הבריית' דלקמן דמשמע לי' דמיירי בלית ברוטב שניים. ה') ברשי' ד"ה ומאי קסביר באיסור שנבלע בהיתר, והוא פלא דהא מבב"ח המדבר כאן, וזה היתר בהיתר ולא איסור בהיתר. וכן ל�מן בד"ה אלא קסביר פרשי' ז"ל ואשמעין אף היתר

טע"כ Mai בעי הכא, כי כל עצמיות טע"כ לעניין איסורי אכילה אמר, ואפיו ילפין איסור אכילה מל"ית כל תועבה, נמי לא מצינן למילך טע"כ מבב"ח, כי איסור אכילה בב"ח אין לו שיקיות על הבישול, רק ע"י שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה, אבל אי מ' פעמים ל"ת ילפין איסור אכילה הרוי דעיקר האיסור האכילה וכמיש'כ הרמב"ם דהbihshol נאסר מושם דהוא מצורכי אכילה, וא"כ שפיר אמרין דאנטינט טעם זה בזה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוו' לי' לאיסור, וניהו דוח'כ אסור לעולם אפיו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נהווה ע"י נתינת טעם, ועיין היטב במה שכתบทי כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש"ג ד"ה אי חדש הוא וכו', ואפיו כל דחוא בב"ח הוא וכי' עכ"ל. והנה תימא רבתא עניין איך נאמר דחלא כל דחוא בשר הרבה בב"ח מקרי, דחא כל עצמיות ביטול מני' בשנה, על דכל נשתנה שמא וטעה בטל שם העצם ומילא פקע שם האיסור וכasher אבארא.

דהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מני' בלבד בלחביות ממשים, עד שלר"י מב"מ לא בטל ואני מני' בטל, וכן לדידן דבר שיש לו מתירין דמתעורר במי'ון לאינו מני' אחר ס', דחא כיון דמתעורר ונבלל זה בזה למשל יון בימים הרוי הכל נתהפק למים ונעשה האוסר והנאסר הכל מים, והרי אכן מב"מ איסור והיתר, ולמה יבטל לר'י, וגם לדידן בדבר שיש לו מתירין. ולמה לא נאמר גם בזה עד שתאכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ"י סברת הר"ן ז"ל מושום מב"מ הרוי עתה הכל מן אחד הוא כי הכל מים ועל מודוכה זו ישבות הרבה שנים עד שהAIR ד' את עניין כי העניין נכון מaad, Adams נתערב יון בימים ונתהפק היהו למים פקע ממני' האיסור שהי' בו מתחלה, כי ע"י' שינוי העצם פקע האיסור, ואע"ג זה הוא סברת ריבינו יונה המובה בא"ח סי' ר"ז במ"א שם, דנשתנה לדבר המותר שרי', וכן לא פסקין בהא קר"י הנ"ל, כאשר הארכו בזה האחוריים להרבות עליו קושיות. הטעם דלא פסקין כוותי' אינו מושום דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוותי', מושום דאמרין ניהו דפנים חדשות בא לאן ופקע איסורה מני', אבל נאסר מצד היוצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות ד' י' מקרה, וזה איסור חדש שחל על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור השוין, ולכן אין נסח נשתנה לד"א אבל נאסר מצד הותר, עפ"פ דפקע מני' האיסור ע"י נשתנה לד"א אבל איסור שהוא יוצא מני' נסח שאיסור ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא בעין אבל בתערובות שפיר נשאר בהיתרו ולא חל על עליו איסור של יוצא מן הטמא כסברת המרדכי הידעו דבתערובות לא מצי חיל איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה'ג ובפתיחה כוללת עי"ש והסביר נפלא ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי ריבים להחות ובטל איסור בהיתר חד בתרי, וכיון Adams יכול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כלל כיון דאין רגע אחת שיקרא שם איסור עליו דחוא בתחום התעריבות לח בלח, וא"כ הוא אין אנו באים להתייר תערובות אינו מני' מכח ביטול חד בתרי, דחא מעיקרא ליכא כאן איסור הצריך ביטול, כי איסור הראשון חלף חלק לו מלחמת נשתנה בשמא ובטמא לד"א, והאיסור החדש של יוצא מן הטמא לא ה' מקום לחול, לכן שפיר בטל לר' יהודה וגס לית ב'י' חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא"כ בתערובות מב"מ דלעלום Katain עלי' רק מצד קרא דאחורי ריבים להחות, ואשת בקושי התירה תורה וכמו בטומאה אי דחו' היא בציבור אמרין דכל כמה דמץ להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכין להמתין עכ"פ מדרבנן עד למחה. והוא הון הדברים שנאמרו למשה מסיני בס"ד.

לשותתו מותר וע"ז מכיריע רבי בלא ניור מתחלה אלא לבסוף כר"י ובגניער מתחילה ועד סוף בחכמים אבל במקצתה ברוטב לא מיירי הכא, אבל במשנתנו מיירי בהכי ולכן אסור את כל הקדרה גם בלא ניור לרוב וד"ק היטב. אבל לדעת התוס' רב אמר דין לעצמו וחולק אמשנתינו, כי לדעת התוס' בעין ניור כדי שיאשר כל הקדרה, ולכן מפרשים הרישא דלא נזכר ניור, דאיינו אסור רק החתיככה אבל אין לפреш המשנה דלאסור כל הקדרה כאמור ומיר' בניור, כמו שמספרים ע"כ ר"ד דבריתא, ע"ג דלא הזכיר ניורadam נפרש משנתינו כך דלאסור את כל הקדרה קאמר, הריסותה האי סתמא, סתמא דירץ שלמעלה, ואין לומר דרב סובל האי סתירה ממשום דברי"ס"ל כמו שתכתבו כן לשיטת רשי", לדעת התוס' זה ליתא דהא בעין ניור, ולמה לנו לפреш המשנה דמיירי בניעור בלי הכרח, ונבווא מבוכחה שישטרו תרי סתמי חדדי. אלא ודאי דרישא דמשנתינו בלא ניור מיירי ואסור דקתני רק החתיככה קאי, אבל לעומת זאת הסיפה מאמרי בניעור לבסוף, ועוד שתtan טעם החתיככה קאי, ובס' משערין דמבר"ם הוא ולא בטיעינה וע"ז קאי רב וחולק אסיפה וקאמר, כיון שננתן טעם בחתיככה חענ"ג ואסורת כל מבואר דמיירי בניעור, אלא אי לאו דרב, הויה מצין לפреш דעת השתן טעם הטפה דכו מפרש מאן דאמר אפשר לשוחטו מותר, אבל רב דסובר אפשר לשוחטו אסור האי עד שתנתן טעםacha מוקי' וואומר דגם התנא דמשנתינו סובר חענ"ג אלא דמבר"ם בטל אבל הוא אמר מלתי' לר"י דמבר"ם לא בטל. וכן קשי' הגמי וכוי לית לי' סלק לשיטת התוס' קושי' קלישטה היא, וכל לדוחתה דמיירי בלית ס' ברוטב, ולא בעי למימור ברוטב עבה וכפירש"י דליך רוטב כל רוק הכל מין בשר, אבל לדעת התוס' הפ' של רוטב עבה הוא דאיכא רוטב מועט ומה דקרי' לי' רוטב עבה משום דרב קאמר דאיסורת כל החתיכות אפיילו הי' הרבה חחול הים, ואם כן אם הרוטב מועט ממילא עבה הוה ע"י ריבוי החתיכות. ולכן לדידחו הוה מצי להקשوت כמו כן על הברייתא דלקמן כנ"ל אלא שם יש לו קצת הוכחה דמיירי ברוטב מועט כמש"כ התוס', אבל על רב מקשיה קושי' קלישטה כמוות שהיא ומתרץ דמיירי ברוטב מועט וקרי' לי' עבה כנ"ל.

ועתה נבוא אל העיון מה רහיט להקשות מסלך על רב, טרם שביאר דברי רב מי קסביר באפשר לסתותו, ובפרט לשיטת התוס' דהקושי' בלבד"ה קלישטה. דינה הר"ן ז"ל נדחק מכך ומה בין חנני' לאפשר לסתותו אסור, דהיינו היא, וכן נראה דהאי אפשר לסתותו באמות אשר איסורין קאי ממש'כ רשי' באיסור שנובל בהיתר ומסתפק מי קסביר רב בשאר איסורין באפשר לסתותו, אדם בשאר איסורין סובר דמותר אז לא ה' מצי לאסור כל הקדרה בב"ח, והוא עפ"י מה שחדיש לו הרשב"א ז"ל בסוגי דזרעוש בשלחה, דרבא דאלזילן בתור שמא ואשר פסקין נ"ג כוותוי', לעומת זאת חתיכות מין בשא"מ הויה, דהיא המוחל היוצא מן החתיכות האיסור עם החתיכות אינו שווה בשמא, זה מוחל בשאר זההبشر, וכן חמרה חדתא בעינבא אבל שאר החתיכות נאסרים ע"י שמוחל שיוציא מהם עם מוחל של החתיכות האיסור נפגשו יחד בתוך הרוטב, ונאסרו מצד מב"מ וממיילא יש כאן מוחל איסור הרבהה שמצו אוסר את החתיכות, וכן כתוב הרשב"א ז"ל כאן בסוגי' דתחלת נאסר המוחל היוצא ושוב נאסרו ממנה החתיכות והוכיח זאת מותוק קושי' עצומה עיי"ש. והנה ידוע מש"כ הש"ך של סי' צ"ב דכל שנעשה בב"ח ואוסר תערובות אחרת לאו בב"ח

שבה נעשה איסור להיות כאן שיעור גדול לאסור אחרים הרבה על כל. וזה אינו דהא בב"ח קיימין ואשמעין דבר נעשה עצם האיסור לאסור את הקדרה מצד מין במינו אם רב אס הרבה וזה תימה רבתא והאחרונים הרגשו בשני דקדוקים האחרונים עיין בהם מה שנדחקו בהז. וاعנן אני את חלקו בעזה"ת.

הנה לדעת רשיי זל דבר לפרש משנתינו אתה, וקאמר דאסור דרישא לאסור את כל הקדרה, ע"כ بلا נייער קאמור, דחא בא"ה קשה, איך יפרש משנתינו אליבא דרי"ד דמ"ב לא בטל, והתננא דיון סתם למלעה במשנה DIRCK CRBEN DM"B בTEL, וכותב הר"ן זל דבר כיון דCKER"I ס"ל, הי' מדקדק בלישנא דמשנתנו דקאמר סתם אסור, ולא קאמר עד שישים, DSTAM CANO CR"I, ועתה אם נאמר דבלא נייער לא נאסר רק החתיכה לבדה הרי יש לנו מקום לפרש שפיר המשנה דאסור החתיכה לבדה קאי, ולמה לי לאוקמי בניעור לבסוף אשר אין זכר למו במשנה ויצטרך לדוחוק DSTOTM CR"I נגד סתם שלפני זה, אלא ודאי לרבות אסור שלא נייער, שכן מוכרכ פירוש דאסור את הקדרה קאמור, וכיון דקאמר סתם ניחא לי לתלות בהאי דקדוק כדי לאוקמי מותני CR"I DS"L כוותי. ולכן כאשר פריך, וכי לית לי לרבות סליק קושי עצומה הוא דלא מצינן לדוחות DSTOTM מייריב בילכא ס' ברוטב, דחא כל חיל"י דרב DSTOTM CR"I ATI, מושם DSTOTMA KTANI, ומסתמא מייריב בכל גוונא אפילו אייכא הרבה חתיכות, ואם נוקמי מותני לעניין חתיכות בכל גוונא, כמו כן מוכרכים לאוקמי לעניין רוטב בכל גוונא. ועיין ברשב"א זל ותמצא שם כי כיון זהה, במלה של' ח' שיטת התוס' כתוב זל: ולו פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה שסתם דבריו וכוכ"ע עיי"ש, וע"כ כיון לדברנו אלו, והוא עפ"י דברי הר"ן זל כנ"ל. ומעתה א"א לתרצ דמייריב דרוטב מועט דליה בה כדי לבטל החתיכה, لكن קאמר אי ברוטב רכה ה"ג ר"ל אם היינו מוכרכים לומר דaicaca בקדירה או רוטב עכ"פ עכ"פ ה"י נשמע דיל" סלק, DCYON DM"YRIB BDAICACA ROTUB UC"F API ROTUB UBAH VPIRESH"I כמו חתיכות DSTOTM ANPI DAICACA ROTUB, ומזה אמר DSTOTMA KTANI קתני ה"ג היינו מוכרכים לומר לעניין הרוטב, אבל מאן ליימא לנו DAICACA ROTUB CLL, דחא רוטב לא הזכיר במשנתנו ואייכא למימר DAICACA ROTUB, איינו מיניה CLL, דהינו מים רק רוטב עבה וPIRESH"I זל דק דק שלבשר ושותון דחכל מין בשער הזה. ואן זה דוחק כיון דלא הזכיר רוטב במותני MSTOTM CHATICHOT SHENZERIM AM NOKMI DIS MAFPER LEHMS PASHOT ZA HAYI DUCHK KIYON DSTOTMA KTANI. CK פירוש לדעת רשיי זל דרב מפרש המשנה. ומה מאי מישב לפ"ז גם הוא דלקמן דקאמר מבצע בעל מע מפלט לא פלט אשר מזה הוכיחו TOS' LESITIM, דחאי BRITIT' UC"F MIYRIB BCOLE CHOZ ROTUB GM RASHI"Y DAICACA ROTUB MTCHLA UC"F MOSHOM DBALA נייעור כל אינו אסור אפילו החתיכה עצמה דבכולה CHOZ ROTUB CKN HADIN LERASHI"Y, DAICACA ROTUB ALA CDI NETILAH VR"Y DCHIVB SHMA ALA נייעור יפה דהינו שלא נשתקע החתיכה כולה ברוטב וק מקצתה, لكن שפיר אוסרת את כלו ולכו שפיר קאמר הגמ' DBALA נייעור כל מבצע בעל מפלט לא פלט, RL MBALU BULU RK BMKATZ CHATICHKA VCPFRSH"Y SHM DCHALB UMD BGEGA SHL CHICHKA DAICACA ROTUB MKOKI GM HBRITIYTA BMKATZA BRUTOB CMU RB MSHNCHNO, DA"C MN"L DR"Y גוזר Shma לא נייעור יפה, דחא לא נזכר בדבורי נייעור CLL, אלא וDAO DRBI MKOKI HA DR"Y BCOLE CHOZ ROTUB VBNIUR BTCHLA VGOZ SEMA LA NIYUOR YFEH VCHCMIM MTHIRIN APFLU NIYUOR BSOF DSBRVO AFSR

על גוףא חצי זיתبشر וחצי זית חלב שבשלן ע"ז, א"ר לוכה על האכלתו ואינו לוכה על בישולו וכו', בבא מירוה גדולה, ולוי אמר אף לוכה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרתיך לא כארוי' דפלוגות רב ולי תלי באפשר לטחono אי אסור או מותר. דהנה רשי' ז"ל מסביר לנו סברת רב דאיינו לוכה על בישולו דא"א מכל התירן להקראה שם אסור. ר'ל דניהו דהתורה אסורה גם חצי שיעור היינו בנפרד משיעור שלם אבל להעשות איסור חדש בעין שיעור שלם, והנה כאן אם נאמר אפשר לטחono מותר איךACA שיעור שלם, דהני שני חצי ציתים ייחד כחדא איסור חשייבי, ואם יתפרדו זמ"ז פקע איסורון וכל זמן שהם ייחד איךACA כאן שיעור שלם, ולכן מהחייב לוי ואה"ג דמודה ברבע זית מכל אחד דלא נתהווה שם איסור עליהם כדי לצרפן עם חצי זית בב"ח ללקות עליון, ורב דסובר אפשר לטחono איסור סובר דכל או"א איסור בפ"ע הוא, لكن בעין שיעור שלם מכל אחד. ואמרתיך לישב בהז דעת הר"ף ז"ל דלא הביא בהלכותיו הא דרב דחענן וגופר לטחono אסור, מושום דס"ל דלי פלג עלי' וכיוון דתני בברייתא כוותי' דלי היכי הלכתא ממילא גם אפשר לטחono איסור סובין דפסקין כלוי בשני חוות זתים דליה על בישולו פסקין ג"כ כרב דאפשר לטחono איסור רק דסבירא לא דלי פליג על גוף הסברא דא"א מכל היתרן להקראה שם איסור, כי באמת מצין כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, לעיל דף צ"א ע"א דפליגו ר"י ורבנן בגיד שאין בו כזית, וקאמר שם דأكل شيء גידין משני בהמות, לר"י דאיינו סופג רק מ' מושום דמייריך דאין בכל אחד כאית, הרי דלא בעין זית שלם להקראה שם איסור, וכן אמרינן במכות דף ע"ז בירושק ט' נמלים והשלימו כתבתי לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד ודוד"ק.

ר"ש"י ד"ה לעולם לא מטרפי בסוף הדיבור, לפי שאין מטרפני מכל היתרן לקרות שם איסור עד שיחי' בכל אחד ליעשות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לכארוי' מזה אדם יש שיעור באחד ואין בשני ג"כ לא מצי ליטסר, אלא דלא מפורש ברש"י אם לא נעשה איסור כלל גם על אותו שיש בו שיעור, או שرك אותו בו שיעור נשאר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלב אלא מאי מותר דלפי רשי' ז"ל Mai פריך, והא בכזיתبشر א"א ליכנס כזית חלב ואשר כן כתוב הראש יוסף ז"ל לדלולום החתיכה רובו נגד הבלועה שבתוכה, וא"כ שפיר קאמר רב לשיטותו דחלב מותר משום דלית בה כזית אם לא שנאמרadam החלב לית בה כזית, גם הבשר לאי מיטסר, וע"כ רב לאו כזית ממש קאמר רך לאפוקי פחות מכזית, אבל לעולם הוא כ"כ בשרש יוביל בתוכו כזית חלב. אבל אין לומר דבאמת לא נאסר מה"ת רק מדרבנן ומדרבנן ודאי נעשה גס חצי שיעור איסור, דרב לא קאמר רק דאיינו לוכה, חדא אדם ליקא ורק איסור דרבנן הא בטל גם במינו כמש"כ התוס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זיעה בעלמא הו, ולא עוד אלא דלמה נקט רק כזיתبشر והוא גם בפחות מכזיתبشر איסור מדרבנן, והוליל מעטبشر ביורה גדולה של חלב או חצי זיתبشر, אם לא שנאמר דבאמת הבשר איסור מה"ת בדאיכא כזית אף דחלב לא נאסרה רק מדרבנן ואתא רב לאשמעין רבותא דבב"ח שחייבתبشر איסור מה"ת, מ"מ החלב מותר אלא דקושי' ראשונה במקומה עומדת דלא הוא פריך מידי לרבות והנה בגוף

מרקרי, רק כאשר איסורי יחשב והוא פשוט וברור. והנה לפי הקדמתנו מבואר דבר סוביר חענ"ג בס בשאר איסורי דאלת"ה, איך נאסרו כל החתיכות דהא צריך ליתסר המוחל של החתיכות המתרות מן המוחל של חתיכת בב"ח, ואי בשאר איסורי לא אמרין חענ"ג המוחלים נאסרים ולא נעשים נבלה, ושוב כשכננסו בתוך החתיכות לא צריכין רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומци ליבטל דמוחל עם בשאר מחשש"מ זהה, א"כ לעולם לא נצטרך יותר נגד החתיכת, וזה הוא שורח להוכחה כאן דרב סבר גם בשאר איסורי אפשר לטחono איסור ונוכנים דברי רשי' ז"ל שפי' באיסור שנבעל בהתר, וגם מה ש' ואשמעין דaicaca כאן שיעור גדול לאיסור איסורו הרבה הרכבה כנדגו, היינו דהאי מוחל של היתר ג"כ העשה איסור ואיכא כאן שיעור גדול לאיסור כל החתיכות מצד מבשא"מ, דאם לא נאמר בשאר איסורי אפשר לטחono איסור לא העשה המוחל נבלה, ואייך יאסרו החתיכות מן המוחל, (VIDUTI שיש סתירה לדברי ברש"י ד"ה אמריא, אלס אולי תיבת חלב שברש"י ט"ס הוא ודוד"ק) אמנים כל זאת מוכרת, אי אית ל' לרבי סליק, אבל אי לית ל' סליק נסתור כל הבניין דז' מצין למימר דלית ל' לרוב בשאר איסורי אפשר לטחono איסור והמוחל היתר העשה רק איסור ולא נבלה, ומ"מ אוסר כל החתיכות אם נכנס בתוכו מושום דלא אמרין סליק, ולעולם המוחל באיסורי עומד כבתיחה דהוה מב"מ מוחל היתר על מוחל איסור ולא מצי החתיכה בבטל מוחל האיסור, כיון דaicaca בהדי גם מוחל היתר שנאסר מצד מב"מ, וכן צריך להקדמים דרב אית ל' סליק ואח"כ פריך ומאי קסביר אפשר לטחono.

והא דפרק לסתו וסביר רב באפשר לטחono איסור, מכזיתبشر שנפל לתוכו יורה של חלב, דקאמר רב דחלב מותר הרי דגס בב"ח לית ל' אפשר לטחono איסור אה"ג דהוא מצי פריך ולטעמך, בב"ח עצמו ע"כ אית ל' אפשר לטחono איסור אלא דמשני ל' האמת ודוד"ק.

שם גמר' והאitemר כיון שהר שנפל לתוכו יורה של חלב, אמר רב בשאר איסור וחלב מותר, ואס"ד אפשר לטחono איסור חלב אמאי מותר. והנה האחרונים נובכו הרבה דנטקsha להם, הא האי חלב שבתוכו היצית בשאר מקשרו הוא עם החלב שביורה, וסופה להתפשט בתוכה, ואייך נעשה נבלה כלל וכמו דלא אמרין נעשה נבלה הבלוע שבקדרה, ונڌחקו מואד לומר דהבלוע בקדרה מקשר יותר למה שבקדרה מלולו שבחתיכה, והנראה לפע"ד זהה דהכא ע"כ החלב שבתוכו הנגר אחר הבשר דהא א"א שהבשר בלבד איסר ולא החולב, כי האיסור בב"ח היכי נחחו, שנייהם יחד נאסרו, ונינוי דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבראר לפניו בס"ד, מ"מ צריך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליטסר, ממילא נאסרה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחולב פועלת לחדר איסור חשבין אותה כהע"פ שהיא דרך הילוכה. וכעין שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא יעמוד, דבליעתו זו היא הנחתו, וכן כתיבתו כשהוא מוחל זו הנחתו, ובכל הני טעם מא שמוס דכל שבעת הילוכו נתהוו דבר חדש, מקרי שם הנחה לעניין שבת, ה"ג כיון דהחולב פועלת לאיסור הבשר מקרי שם נח כדי שתאריך גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג"כ דיינו של ר"ש המובא בתוס' لكمן להצריך ב' ששים ודוד"ק.

תוס' ד"ה אפשר לטחono מותר בדיעד פ' בדיעד וכו', אבל לכתילה אין מבטלין איסורCDF' בק"ו עכ"ל, ואני נבוך בזה דכיוון דבב"ח שניהם היתר, אי אין חענ"ג איזה ביטול איסור איכא כאן, והדבר צריך תלמוד, ועיין מה ש' لكمן ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ד"ה אין עובר ודוד"ק.

להתир על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דהא תבלין האוסרין מדרבנן נמי לא בטול באלו כל אמן שנרגש טעם. וצ"ל דהתוס' סברו כיון דעתיך האיסור שנאסר הרוטב דווריתא אלא דהא דעתשה כנבלת הוא דרבנן, זה חמור מזיעא דעתיך האיסור אין אלא דרבנן, אבל זה דוחק גדול דהא דעתיך האיסור דווריתא הכא אין אלו אותו הטעםبشر נבלה שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ט מעולם, ואפיו לר"ת דלוקין על קצת מטעם בעיקר, הינו משום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם החיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, וננהפק לאיסור ואייסור זה אין לו שום שייכות לדוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטול וצ"ג וד"ק.

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המرك או לכל חתיכות ולא נודע לאייה חתיכת נפל, נוער את הקדרה כולה וכי עכ"ל, וראייתי בהගות ק"ז רע"ק ז' צ"ל ביו"ד סימן צ"ח שמתמה ע"ז הרבה, אכן מונע הקדרה שמא ימצא בו אח"כ טעם ויתחייב משום בישול בב"ח, דמגניס חייב משום מבשל בשבת, וה"ה בב"ח, לפע"ד הי' נראה דהרמב"ם לשיטתי' איזיל בזה, דהוז ז' לביא בראש הפרק הלכ' ב', איסור אכילה מק"ו מבישול, ור"ל דהתורה הרחק אכילת בב"ח כל כך, ואפיו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לנו. ומלקין על האי ק"ו משום דהוה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעתה אין אומר שלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רק הבישול בעצם אפיו שלא לצורך אכילה איסור, איך נילוף אכילה מק"ו ויהי כמו בת מבת הבית אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכן אם נינער כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגדר מבשל בב"ח לחיב עליו, ולכן גם לעשותות מלוגמא לצורך חולה שב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי' לאחרונים על הש"ך בס"י פ"ז סק"ז עי"ש עי"ש וד"ק.

ORAITHI לרשותו אין דבר פלא שראיתית בדברי לב ארוי בסוגי' זו דרצה לתרץ קושי התוס' ד' דהא חדש הוא דבאמת משום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי כמש"כ התוס' לעיל דף ס' ד ע"ב, אבל כוונת הגמ' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטע"כ ומכאן אתה דין לכלאים בשלש ולערלה בתורת, ע"ז פריך לילוף מב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ לכלאים דנמי חדש כמותו נילוף מב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאת המה, דהא אי מבב"ח לא מצי למילוף משום חדש הוא, אז גם חתיכות בב"ח לא תאשר תערובות אחרת בנ"ט דכל שנעשה כבר בב"ח כאשר איסוריין הוא, וכן שנבלה אינה אוסרת בטעמה כ"כ בב"ח, וא"כ לכלאים נמי אין איסור את חערובות וזה ברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתוס' לעיל ס' ד ע"ב דגם בתורי מיל אמרינו חדש הוא, כבר כתוב ק"ז ועל חת"ס צ"ל לחלק בין הנושאים דשני מיני חדש איכה, א' מה שהוא חדש נגד הסברה והascal, וזה לעולם בחידושים קאי אפיו נמצאי אלף פעמים, שנית חדש מצד שלא מצינו כיוצא בו, וזה אם נמצא עוד אחת בטל חדשו, וכן התוס' לעיל מיריע בחידושים נגד השכל, היתר מכל איסור, שפיר כתבו דאפיו נמצא כמה פעמים חדש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מיריע בחידושים שלא מצינו כיוצא בו, וד"ק.

ד"ה ק"ט ע"א משנה הכתול קרעו ומוציא את חלבו בגמרה אמר לפרש המשנה כיצד קרוו ארי' קרוו שתי וערב וטחו בכותל. וא"ג דבסייעא בלב נמי קאמר האי לישנא קרוו ומוציא את דמו, והם

הדין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה כזית יש פשוט ממשנתינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכזית היא ומ"מ הבשר נעשה נבלה, אלא דהאי לאו דיווקה הוא דהאי טפה ע"כ לאו דוקא, דהא בגיןור את הקדרה דסיפה קתני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי' ז' לדאטפה קאי ובגינור בתחילת הרוי לאפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, ועיין.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלה היא, מכאן הי' מדדק ר"ש, דלמ"ד מב"מ לא בטיל צריך תרי שישים וכו', הנה הא דסגי בתרי, ס' הוא משום דאמורין קמא קמא בטיל, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא תסגי אפיו בהרבבה פעמיים שישים, דהא נכנס וויצא רוטב הרבה בתוך הנבלה שעשה איסור, וא"כ גם חד שישים ומהו והוא קמא בטיל, אלא מי צריך לומר, דנדג' חתיכת האיסור הנראת לעינו לעולם צריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטיל, משום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח לבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא קמא בטיל, ולכן לעולם צריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל גוף הרוטב שנבלע בחתיכה וחזר וויצא שאינו נראה לעין כבכל דחו תסגי, כי קמא קמא בטיל, ושאני חלב היוצא מהו לי ס' בכל דחו תסגי דילכיא אינון מינו כלל ולא שייך ק"ק בטיל, דכל שהוא מחלב מצי אוסר זבל להצרי' ס' נגד הרוטב מנין וצ"ע לפע"ד. עוד שניתנתaska ליטובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מהו מהני ס' בחתיכות להתרין הרוטב דכיוון דרוטב נאסר מצד מב"מ וצריך לומר סלק את הרוטב והחתיכות מבלתיו רוטב הנבלה, הלא החתיכות ניכרים בפ"ע, ואיך יבטלו הרוטב שבתווך הרוטב, וצ"ל דהמוחל היוצא מן החתיכות בתוך הרוטב הוא יבטל את רוטב הנבלה, אבל מני' לדחתיכות יפלטו כל כך מזור שייהי ס' נגד הרוטב שלפלטה החתיכת איסור דמאן מפיס לשער זאת, וכל זאת צ"ג וד"ק.

שם בא"ד וקשה לר"י לדבוריו דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכת של יותר נעשית נבלה מדרבנן וצריך ס' כנגד כולה, דמדאוריתא לא צריך ס' וכו' עכ"ל. הא דידי'קו דבעלמא חענ"ג רק מדרבנן ולא מדאוריתא צריך ביאור, וראייתי שהאחרונים הרגישו זהה. אבל לפע"ד נראה דה Tos' רצוי לשולש שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דוקא דומי' דבב"ח דמני' לפינן, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי' דבלח לא מצינן חענ"ג ממילא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התוס' לא ניתא להו דרבנן עשו זאת דוקא דומי' דבב"ח, אבל אי מדאוריתא הי' וילפotta גמורה מבב"ח אז הי' החילוק בין לח ליבש מוכרת, דהא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי' דבחלב דהוה כשר ארי איסוריין לא אסורה התורה ההיתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן הוא אין מן הסברה לומר דוקא ביבש אמרין חענ"ג ולא בלח לנפע"ד כוונת התוס' וד"ק.

בא"ד אלא וכיון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשער המעורב בו, אין לו דין חלב טמא וכו', ומכאן, יש להוכיח דתבלין הבלו מחלב ודם ונפלו לקדרה מटבלין בששים, וא"ג דנותנים טעם אפיו באלו, דאיינו חמור מן האיסור הנבלה בהן עכ"ל. והנה ראייתך בברוך טעם ז'ל ש' דיש לחלק בין הנדן לראי' דנייהו דלענין מב"מ איזילן בתר האוסר, אבל כל שןרגש הטעם מנין לנו להתרין, ודבורי טעם הם. אבל אני הוסףתי עוד להקששות, דלמה להו להtos' לחפש זאת הסברה דאין הנאסר הי' חמור מן האוסר, דבלא זה היו יכולם לדוחות דינו של ר"ש, דניהם דנאסר הרוטב מן החתיכה, אבל הא דנעשה נבלה הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיעא בעלמא דמ"ב מ שפיר בטיל, וממילא לא היו באים לדון

אלא שדרכם היו להסמיד דין שחדשו על המשנה, כמו שסבירו דבריהם על המקרא ואשר הארכתי בזה בפיחחה, וכן הוא הכא דהתנה בכל מאמרו לא כיון אלא להשמעינו, דחלב שחוותה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דיו החולב רק תיקונו של לכתלה כתני, דקרווע ומוציא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו ללא תיקון מה דין, מהא לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדוקין ודוק.

ע"ש גמור א"ל יתא לר"ג מכדי כל אשר לנ רחמנא שרוא לנ כוויותי, אסור לנו דמא שרוא לנו כבדא וכוי, א"א גירושה בחוי בעלה וכוי, הנה הנני קמאי דחשב איתו שהוא שינוי טבעי וספר קאמר דזכותתו שורא לנו אבל בא"א ואשת אח וכחות דלית בחוזא שניוי טבעי משאר נשים אלא איסורה דרווע' עליהו ממתקים אוטם, כמו שבסוף נדרים, דס"ד דניאח לי דלא למות בעל, דמים גנובים ימתקו ולחם סתרים יונעם, וא"כ לא שיך כלל שרוא לנו-CN דכל דשרא הווע כשר נשים, אבל ייל דכל הנני דחשב מן העיריות גם במה דשרא-CN דבון יש בהן קצת איסור דגורשה קראו התורה איש אחר דהוא מכניס לביתוasha שבעה מצא בה ערות דבר, אשת אח במקום מצוה אם אין כוונתו לשם מצוה הרי הוא פוגע בערווה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגורשה לא הי לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשינה משמע דאית בה עדין צד"A. אלט זאת בלאה" קsha דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא מבואר בפ"ק דקיודישן וכקדתני במשנה וקונה את עצמה בגט ובmittat הבעל, ומכאן נראה דmittat הבעל הוא היתר טבעי, ובתוס' היבאו בשם הקליר שכגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכן נחתת לא קאמר מיידי והכל עשה עפ"י הירושלמי. כוונתם לפע"ד דעפ"י הירושלמי ריש קידושין דין גירושין לב"ג ועיין שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ ה"ה מיחת הבעל אינה מתרת, ولكن קאמר היתר דיפת תואר, ולעומת כתותית לא קאמר משום לדעתה הירושלמי, גם ביאה ראשונה לא הותר עד אחר כל המעשים והרי היא גיורת ודוק.

תוס' ד"ה אין עובר בסה"ד, וש להעמידו לפ"י הקוי שיש במים ס' וכוי ועיין בהגנות מהרש"ש שנתקשה לו, דמ"מ מה פרך הש"ס והוא כתני שבשלו דיעבד והא בבישול אפי' בדיאכ'ס' בימים איכא עכ"פ ביטול איסור בב"ח של כל לכתלה, ואני גברא רבה החזינה אבל קושי לא חזינה דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא אתה כל לדי איסור ואין כאן ביטול איסור לכתלה ועיין לעיל מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א **תוס'** ד"ה אפשר לסתתו מותר ודוק.

דף ק"י ע"ג גמור' ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווש וכוי אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו כליה. ויש לתמונה וכי מקרה מלא לא ידעוו, דלא תבשל גדי בחלב אמו, ולא עוד דמה מקום יש כאן לגדר גדר דדי הי למדם מקרה ואין זה דומה לבשר שנטעלם מן העין דאסור להו רב כדעליל נ"ה ע"א, ומובהר בירושלמי דמפני שהי' מזולאין ליקח בשר מן הנכר, דשם ידענו ונשמרו מאכילת נבלות וטריפות, אלא שלא חשו בנמצאה ביד עכו"ם, אבל כאן דלא גמירי כל איסור בב"ח מה ראה להוסיף חומרה וכפי הנראה רש"י זיל נשמר מזה, וכותב גם כאן ד"ה בקעה מצא כלומר ראה שהי' מזולאין באיסור בב"ח משמע מיני' דעיקר האיסור נודע להם אלא דלאו בו ולן ראה לפע"ד באמות דעתו מקרים, אלא דהיו מפרשים קרא כדכתיב גדי בחלב אמו, וכמש"כ הרמב"ם זיל ריש פ"ט דמה"ט אסרו חז"ל גם בשר ח' ועוף, עיין מותר. ולפ"ד נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכניס דבריו במשנה לאסור להם גם כחלי, ודוק.

לא בעין שתי וערב ולאacho בכותל דבריהם מוציא כדרכו קאמר, דבלב שדמו כנוס בתוכו, מצי להוציא בידו הדם אחר הקרייה, אבל בחל דהחלב מובלע בשער הכלל, במה יציא החלב, והרי מוציא את חלבו קתני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דעתה בכותל עיין מובן מאליו דקרווע אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כולם ודוק.

ע"ש הלב קרעו ומוציא את דמו לא קרעו אין עובר עליו וכותב רשי זיל דבגמי' כריתות מוקי לה בלב עוף שאין בדמו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ם זיל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עליו, וע"כ דמשום דאין בדמו כזית פטור הכא, ומיררי בלב עוף שאין בדמו כזית. ומאוד אני תמה דחווץ מן הדחוק הגדול והנורא דרישא דחל מיררי בבחמה וסיפה דלב מיררי בעוף קשה טובא, מה אתה לאשמעין דעל חצי שייעור דם דאיינו עובר עליו, מה שיטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן דכזית בעין, והנראה לפע"ד בזה הוא, דआ"פ דבגמי' שם בקריות דקאמר בלב עוף דאין בו כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כן, אלא שאין בדמו כזית וכאשר כתבו רשי' ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ם זיל שכותב שאין בו כזית "דס" חסיף תיבת דס" ללשון הגם', וע"כ לפרש אתה דאין ר"ל דמיiri בעוף שאין בכל הלב כזית דזה לא הי' צרך להשמענו הכא דPsiṭṭaa דמ"ש מחלב ושאר איסורים דבעין כזית, ועל פחות מכשיעו אינו עובר עליו, אבל הכא אתה לאשמעין דלא מצרפין בשער הלב לדם הכנוס בתוכו, מפני שנידון הבשר כשומר לדם וכאשר מצרפין בפירות השומר לפני להשלים לכזית או לככיתה לעין טומ"א, עיין מנוחות דף ע"ב וברמב"ם פ"י דמכ"א ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשער הלב איןנו נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. וא"כ משנתינו דקתני כון ועיין נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. והרשות מלהתא דפסיקה ובשרו של לב בהמה נמי אינו עובר, אלא דבעוף מלהתא דפסיקה הוא דליך שום עוף שדים הלב יהי' בו כזית ודוק. ועיין מה שכתב לישב דברי רש"י זיל במא שכתב דאיינו עובר עליו יוסף מה שכתב בבראשית דבב"ח זיל דטעם עתיקר אינו אלא דרבנן לעולם ילכיא מלכות על בלוטת איסור ודוק.

ע"ב גמור א"ר זיל א"ר אינו עובר עליו ומותר וכו' וא"ד אינו עובר עליו ואסור. הנה הא דקתני במתני' דאם לא קרעו אין עובר עליו ודאי בכל אנפוי קמיiri בין בצליל ובין בבישול ואפילו עם שאר בשר, דהכי עיקר הרבותה דמתני' הוא להשמענו דבחלב מטה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעטין מחלב אמו ולא בחלב שחוותה لكمן קי"ג ע"ב, ודבר זה לא קתני במשנה זולת הכא ומדקתני החולב קרעו ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דאייכא בחלב שחוותה איסור בב"ח מדרבנן, דמבלש בשר בחלב שחוותה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין החולב עצמו שבישול או לא באלה קרייה מה דין, מיה כי הנראה לא דבר התנה כל, ולכן רב דקאמו מותר או אסור לאו לפרש משנתינו ATA, אלא דין קאמר, והוא דנסמך אלישנא דמתני' דאיינו עובר עליו ומותר או אסור, היינו דלא תקשה ולא תידוק ממתני' דלישנא סובל ההיתר כמו האיסור דהרי האי אינו עובר דקתני דמשמעו מני' הא איסורה איכא, הלא בעיקר אכילתבשר בחלב שחוותה ודאי עכ"ע איכא איסורה, וכלן גם בכחל בהדי בשרא עכ"פ אסור מדרבנן, וכמש"כ התוס' ד"ה הא איסורה איכא, אלא שנՃקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיוקא דמתני' ארבע דאמור מותר. ולפ"ד נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכניס דבריו במשנה

המצאות מסויע לאבדון האומה בכללה, כי אם רבים יהיו העוברים גיען הנזק גם להמקיימנו המועטים מטיב הענין כנ"ל, וכן שפיר כופין על הממצאות, אולם מצוה שמותן שכחה בצדה, הלא יצאה מן הכלל לידונו בפרט שככל המקימה גיען לו שכר בעולם התהיה ליום שכלו טוב וארוך, ואז אין ערבות ואין אחד תלוי בחבירו, וכל או"א פרי מעלה יאכל, ומה לי ולו לכופו שקיים מצוה זו על כרחו, מצוה שאין אישור האומה בכללה תלוי בה דליה יצאה מן הכלל להיותה נידון בפרטן. והדברים עמוקים ואמתיים תלי'ת.

ובזה תבין מה שסבירobar ברמב"ז ע"ה בתכמה מקומות וכן ברש"י עה"ת על הקרא דושמות את דברי אלה על לבבכם, דעתך קioms ההוראה והמצאות הוא בארץ דוקא שנראה לך או'ר' כתשרה מפורשהbekבלת חז"ל דמצאות שאינם תלויים בארץ נהוגות בין הארץ ובין בחו"ל, מבואר בקידושין בפ"ק. אבל לפי הנ"ל כוונת הרמב"ז ז"ל, דעתך ההוראה לכו עלי קיומה מי שאינו רוצה בה הוא דוקא בארץ, כי רק בשיטתה האומה על אדמתה תלוי האומה במעשהה היחיד, אבל בגלוותה כא"א נידון בעזה"ב, כי שכר מצוה ונעשה בהאי עלמא לייא, רק על האומה בכל דרך טبعי ולא דרך קביעת שכר ווניש, ולמה נכו' בשוטים לעובר אם לא ממש"ש רשי"ז לאחר שתגלו תהיו מצויניגים במצוות כדי שאם תחזרו וכוי ור"ל לפ"ד דברנו שוגם בגלוות מוטל עליינו החזיב לראות כלל או"א קיים המצוות אפילו על כרחו, מפני שאנו מצפים בכל יום לשוב לארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשר אחד באחד וערבים זה זה.

ובמה שכתבנו יש תשובה נצחית למה שהתפלא ק"ז בעל החת"ס ז"ל בתשובה אחרונה בחו"ד שכתב ז"ל: אך א"א לי בשום אופן להאמינו שתהיה גנותינו אחד מעקר הדרת ואשם יפל היסוד תפול החומה חיליה, ושנאמר אלו הי' ח'וי חטאינו גורמים שיגרש אותנו גירוש עולם, וכדס"ל לר"מ בעשרות השבטים שהם נדחים לעולם, המפני זה ראשאים לפרוק על מלכותיהם, או לשנות קוינו של הארץ דפ"י מדברי רבנן חיליה, אנחנו לא נעבוד ד' לאכilo מפרי הארץ ולשבוע מטובה, לעשות רצונך אלקי חפצתי. עכ"ל העתקתי לשונו הטהור, מפני שחביבין הדברים הייצאים מלבד טהור וקדוש על כל השומעים אותם וממש"כ עלי אחד מיעצאי חלצוי, אבל מהਆה כי כאן הפריז על המדה ושלא בכיוון כפר בעירך לומר שאינו מעיקר הדת מתוך רוב התלהבותו לעובד UBODOT ה' שלא ע"מ קיבל פרס, ופלא אוראך כי ק"ז ז"ל בעצמו כתוב לחודשו למס' גיטין דף מ"ד ע"א בד"ה חוץ מלאלכתו ז"ל: יש לעיין הר' אפי' מכרו לחו"ל דמקים כל התורה רק מצאות התלויים בארץ אינו יכול לקיים, ואפי' היא יצא לחרות, ויל' דהתם אינו מקים שום מצואה דכל הדר בחו"ל וכי שמי אין לו אלה, ואפי' ק"ש שקורא בחו"ל, אינו לקרוא בא"י, כי גרשוו מהסתפק בנחלה ד', וזה מוסר גדול. עכ"ל האזהב, והוא מכוון למה שכתב הרמב"ז בסוד הארץ דעתך ההוראה והמצאות בארץ ובזמן שישובת הארץ ומושלת בה, וכן בתשובה דאמונה על גאולתינו ב"ב אינה מעיקר האמונה, אולם אין לי עסוק בנסיבות ולא באתי בסוד אלקי לידע מה בין ארץ לחו"ל לעניין קיומם המצוות, אבל הנגלה לנו לפי ביאורנו דמלעלת דכל יודי התורה נאמרה על האומה בכללה ובזמן שישובת הארץ שב"ד של מטה מזוהרין עלייה, כי אז והמצאות היא משפט הארץ שב"ד של מטה מזוהרין עלייה, דכל טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחוויבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאנו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דלעיל מובן הדבר, אבל אישור האומה על האדמה הצעתינו דלעיל מובן הדבר, אבל איזור האומה בגאלתינו תלוי בקיום התורה והמצאות, ולכן כל ימי שאנו רוצה ייחיד המבטל קיומ

ע"ש גמר' דתני כל מ"ע שמותן שכחה בצדה אין ב"ד של מטה מזוהרין עליה, ופרש"י ז"ל דליך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענסו שלא תוטל שכר זה, עכ"ל. לך או'ר' נראה דין לו שום עונש אחר גם מיד' שמים לא, רק שנספס שכר המצווה, אלא דאי' הזה האי מצוה רשות בעולמא דמי שירצה לקיימה יקבל שכרומי שלא יקיימה לא יטול השכר אבל לא עבר אמיירה דרךמנה, וזאת אי אפשר לומר כן מכמה טעמיים מבון, ובפרט שלשון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דין ב"ד של מטה מזוהרין עליה, ולדיקא אתה אבל ב"ד של מטה מעניש על ביטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דגעש על ביטולה, דהרי אפי' על ביטול לביש בתגד של ד' כנופות אמרו ז"ל, דגעש בעידנא דrittenה אע"ג הדוח רשות של לא לבוש בגין ארבע כנופות, וכך קשה למה באממת אין ב"ד של מטה מזוהרין עליה לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאר מ"ע כיו' דגס עליה נגעש בידי שמים על ביטולה, הרי הוא עבר אמיירה דרךמנה בשב ואל תעשה.

ולולי פי' רשי"י ויל' התי מפרש הци, דבר אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא לייא, דהיום לשוטים ומחר לקל שכרם, ז"ל מטה יודי ההוראה על קיומה, ונעשה על ביטולה, שמצוין בתורה לכל האומה קאי, ולא על היחיד המקיים או העובר, כי דין על כל האומה קאי, ועל כל הנשומות אלא שיש פרטיהם יוצאים מן הכלל עין מה שהארכתי בהא בספר שביבי אש בפ' בחתקי, ומ"ע שמותן שכחה בצדה היא ג"כ פרט היוצא מן הכלל, וקאי על היחיד העושה וכאשר מוכח מהאגודה דסוף אכילתון דתני ר' יעקב, שכר מצוה שמותן שכחה בצדה תחיה המתים תלויות בה, דר' יעקב מבעה ראה שאמר לו אביו להביא גזלתות וכו' ובחזרתו נפל ומת וכו', עי"ש הרי דמחלוקת בין שאר יודי ההוראה דכתיבו על כלל קיומ התורה דקאי על עזה"ז לפני התהיה, ועל כלל האומה ולא על היחיד הוא בעולם הנשומות אלא שיש פרטיהם יוצאים מן הכלל ברשותו, אבל במצב כבוד אב ואם ושולוח הקון דמתן שכחה בצדה, לא ניחא לי' לפרש דקאי על כלל האומה, ובטעמא דהא מلتא ייל' דקיים ההוראה בכללה וע"י ריש פ' בחתקי ד' והנתני האומה בטבעה ודלא ממש"כ הרמב"ז ז"ל ריש פ' בחתקי ד' והנתני משכני בתוככם, וכאשר הארכתי בהא במ"א, דכל שאומה גדורה בעיריות ובמאכל ומשתה, ומלמדה בדעתות ובמדות נשמר את דרך הצדק והיושר, מגיע לה כל טוב וכל אושר, וושבת לבטח בארצה בגין מפרקיע, והכל בטבע העניין, ולכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא לייא, דכל יודי ההוראה לא בדרך שכר שנקבע להם מאת השם ית' אלא הוא מונח בטבע העניין, וכל זאת בכל התורה וכל האומה, אבל במצב פרטית לא שייך לומר דאם האומה יחזיק בהאי מצוה ייחידית, תארכיך ימים על הארץ הטובה לרجل מצוה זו מבון, ולכן עכ' לומר דהאי הבטהה דרך שכר סגוליל ולאطبع נארמה, וא"כ ממילא דקאי על היחיד דקיו' דהוא שכר המגיע למקרים שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל או"א נידון מעצמו, ולכן ספר קשי' לי' לר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכיח מזה דשכחו אחר התהיה ומעתה מאד עמקו מחשובות האי גברא רבה דאמר דכל מצוה שמתן שכחה בצדה אין ב"ד של מטה מזוהרין עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף לקיום המצוות למי שאנו רוצה בהן צרך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחוויבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאנו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דלעיל מובן הדבר, אבל איזור האומה על האדמה הצעתינו דלעיל מובן הדבר, אבל אישור האומה על האדמה תלוי בקיום התורה והמצאות, ולכן כל ימי שאנו רוצה ייחיד המבטל קיומ

מצوها האחרונה הלאו לכבודם משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוצחה אני, משומש דמתן שכחה בצדיה ואני כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מيري דהרי כפתחו, ואיבא לנו לאב ושבן הלא הי' יורדין לנכסיו וישכוו מי שישראל את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורצה לכפונו עד שיאמר רוצחה אני, כדי לקבל שכר מצوها, ע"ז השיב להם שפיר דמי' שמתן שכחה בצדיה אין בי"ד של מטהה מוזהרין עליה, אבל היירושלמי מيري ביש לבן ואין לאב שכופין הינו שירודין לנכסיו, זאת ודאי עשוין מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשחת העבות וכון בצדקה שהקשו התוס' דירודין לנכסיו ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המצווה, אבל להתכלית המגעה לאחררנא השגנו ספר, ובשביל שכוו אין אנו אחריאין, רק במצבה שאין מתן שכחה בצדיה שהיא לתכלית אישור האומה בכללה כופין בשביב האומה, ולא בשביב שיקבל הוא שכוו בעזה"ב, ודוק".

ד"ה כבда מה איתין כי, אומר ר"ת דכולא חק שמעתא איiri בכבד שלא נמלח וכי שכך נהוגן העולם לבשל אחר צלייה וה"ה דשייר אחר מלילה וכו' עכ"ל. תמה אני מאיד דמבייא ראי' ממנהג העולם דממשלין אחר צלייה, על היתר בשישול אחר מלילה, דמסתמא לא היה העולם נהוג היתר בשישול אחר מלילה, כמו שכתבו בסוף דבריהם בשם הר"ף דכל ישראל נהוגן שלא לבשל אחר מלילה, הרי ממנהג העולם דין דאיינן ריק צולין מוכח נגד ר"ת, ואיך פשוטיא לי' להתריך דבר שנגנו בו איסור בימי כמו בימנו דין ממשלין כבד אחר מלילה, עצ"ג.

בג"ד דשיעור מלילה פי' הבה"ג דהוה כשיעור צלייה משומדמליח הרוי הוא קרותה דצלי וכו' עכ"ל. הא דבעו לאותיו דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגין' דאמיר שמוואל מליח הרוי הוא קרותה דצלי. עיין לקמן קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דין דאיינן נאכל מחמת מלicho, דיש שיטה דזדוקא מליח לאורהה עין עיבוד הוא דהוה קרותה דצלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דין/contra/contra, אלא גם מלילה לקדרה שאנו מולחין הוא קרותה דצלי ודוק".

והנה בסוגי' או דכבדא יש מובכה גדולה בין הראשונים אי בלא מלילה קבוע, או אפילו במלילה ומושם דכולאDMA. ועיין בראש יוסף ז"ל שסדר השיטות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפע"ד לא יצא ידי חובהתו כי באירוסוגי' זו תלוי ביסוד עני מליחתبشر אשר לתוס' ויתר הראשונים לי' להם שיטה לעצם, ולרמב"ס ז"ל שיטה לעצמו ורש"י ז"ל בינותם נוטה לכך ולכאן. ولكن שיטתו בסוגי' או סתומה, ואשר גם הראש יוסף ז"ל כתוב דלא בירין דבריו עין בסי' ע"ג ואבאר שיטתו זהה.

הפרמא"ג בפתחתו להלכ' מליחת חקר, אי מליחתبشر שאנו מולחין חייב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלוואו דאוריתיא או דרבנן עיי"ש. וכאשר אבר או אילו לדעת הרמב"ס ז"ל, ע"פ דס"ל קרשי' דם שבשלו ושמלוואו עכ"פ אסור בלאו מה"ת, או אף' בכרת, מ"מ חייב מליחתبشر אין אלא מדרבנן, דם הנבעל בשבר אין לו דין דם אברים שהוא בלאו כדאיתיב בכריותות כ"א ע"א, דם הנבעל בשבר שאינו בנוס בחותין או בשאר חלול שבברים, אבל דם הנבעל בשבר שאינו בנוס במ"א איןו בכלל זה, כאשר אבר או דבר זה ה' בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא פלא והפלא בעניין.

הנה בבריתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הלב דם הכליות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכליות המכונס בעركי וגידי האבר קאמר, ולא דם הנבעל בשבר דאם על האי דם ה' כוונתו הויל' דם הנבעל באברים ולא דם

משפט הארץ שיהי ביה"ד של מטה מהויב לכוף על קיומה, רק היתה עניין פרטלי לכל או"א פריוואטאאכע, כמו כל הדחות שבזמננו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם באמרים שהוא געוויסטעןאנאכע שאין מן הראו' לכוף על אמוןוט, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש פ' שופטים שכחוב בשם הרמב"ס וכן הוא ז"ל הפסים על ידו דהकמת שופטים אינו אלא בארץ ולא בחו"ל עיי"ש, הכי אית ל' עיקר גדול מזה. הבן הדריך ויפה אמר תלמידי מורה שמואל קפעטש נ"י דלא על חנס אמרו ז"ל תפוח רוחם של מוחשי כיוץ, דמפרש רשות ז"לadam לא יבא בחשובים מחייבים כח האמונה על ביאת המשיח, ואם כדברי החת"ס ז"ל דאין זה עיקר מעיקרי התורה לא הי' מקהל מחשי הקיוץ בתפקה רוחם ר"ל. ודוק' הקטב בכל מה שכתבנו ועיין מה שכתבת בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתיא פטוראה לעולם וכו' ולענין ברכיה נראה שאין לבך על השאלה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ"ל. הנה המהרה"ס שף ז"ל כתוב דהთוס' דברço מטלית שאינה מצויצת דallow בטלית מצויצת ודאי מברך דאדעתא דמי'רי השאליו כדי לצאת בו עיי"ש, אולם לשון התוס' לא משמע דמי'רי בט"ז שם בטלית שאינה מצויצת, אבל עיין בא"ח ריש סי' י"ד בטע' שם דרך במי ששאל טלית לתפלה וכנהוג אכלנו שלא לבשו בכל יום אמר הרואה"ש ז"ל סברת דמסתמא אדעתה' דהכי שואל לו, שיהי' במתנה עמליה' כדי שיצא בו ידי מצוח, אבל אם שואלה לצורך לבישה בעלמא עע"פ שהטלית מצויצת, ליכא האי און סחד. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דין לבך, דמי'רי בשאלת סטם ולצורך לבישה. ומ"מ סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחוגו כיוון דדרך העולם לבך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סטם אמרין דעמליה' נתנו לו כדי שיוכל לבך עליון ברגיל נלפוע"ד בכוונת התוס' ודוק".

בד"ה כל מ"ע וכו' ואית והרי צדקה וכו' ועיין בו"ד ריש ס' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דכופין בהשחת העבות, וכן מירושלמי דכופין את הבן לזו את האב, ונכנס בדוחק גדול חלק בינו אם הביה"ד רוצה דוחה האידי העבות מוקמי' דהאי גמר' דינ'. ולפע"ד דבאמת דוחה האידי העבות מוקמי' דהאי גמר' דינ'. דעינו לו לשי אינו כדי היתי אומר דין לא קושי' ולא סתירה. דעינו בשטמ"ק ב"ק פ' הנזול שהקשה כיוון דפריטות בע"ח מצוה למנה לא מכין אותו עלייה עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכמו סוכה ותפלין, ותירץ דכיוון דמצינן לירד לנכסיו ולשלמים חבו למה לו להלquitנו, ויפה דבר הנביא, דב_socoh_and_tefilin_nem_haynu_mosheivim_oto_bosocha_and_minimim_lo_tfilin_bazruu_vaberasho, אי המצווה הייתה מתקינה אף נגד רצינו אבל בהני מצות כל שהוא נגד רצינו ועל כrho, אין כאן מצוה, דאפיילו למ"ד מצות אצ"כ, אבל היפך כוונה ומכח"כ על כrho הוה כמו מתעסק דלכ"ע לא יצא, כי כוונת מעשה עכ"פ בעין ולכן אין לנו תקנה אחרת אלא להלquitנו עד שיאמר רוצה אני ואיז חשבין לי' כעשה מרצינו וכמו שהסביר זאת הרמב"ס ז"ל CIDOU, משא"כ במצוות פריעת בע"ח ניהו דאמיר יורדין לנכסיו על כrho, לא קיים המצווה לקבל עלייה שכר דיןוסס כמו דלא עביד דמי'. זה עוד גרע מאנטס דהרי לא עביד כלוס, אבל מ"מ תכלית המצווה שישלם חבו ושהתובע לא יזק השגנו וזה די לנו כי בשביב שכוו לא נכוו אותו בשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל. וכמ"כ למעלה ומכאן ג"כ ראי' דעיקר העבות הוא משום דכל יחיד צריך לסייע לאישור האומה אבל אין כופין כדי שיזכה האי יחיד לחחי עזה"ב כי מה ל' ולו. ומעתה במצוות כבוד אב ואם איכא ג"כ תרתי דיןון לו לאב ויש לבן נזון משל בן, ואיפילו יש לו לאב מצוה על הבן לכבדם משליהם ובשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל.

בשעת שחיטה, ודם הכנסת מתחליה וכן כתב החינוך מצוה קמ"ח, דאף לפי גירסת הר"י"ף ורמב"ס דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפע"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעיין בדברי הרמב"ס ז"ל יודה לדברי, שהרי הוא ז"ל כתוב בפ"ז הד' וא"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכלויות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חיבור בין עליו ברת וכוי עכ"ל. הנה הקדים הרמב"ס דם אברים ועושה כלל ואח"כ כתוב פרטים כגון דם הטחול וכוי' ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה, והוא משום דפרש מה דעתך בגמ' תנא והדרותנן דר"ל דהאי דם אברים דתנא לבסוף הוא הכלול ומה דקתני תחילה הנה הפרטים ובכל כלל ופרט אלו אמורים אין בכלל אלא מה שבפרט, ומיליא דם הנבלע בשער איןו בכלל דם האברים כי בכל הני פרטיים שמנה הדם כנוס בעורקים וכו' ובDEM המתכנס ללב דבדים כנוס מيري ולא בנבלע בשער הלב הרי לך מפורש דדעת הרמב"ס דם הפרש מן הבשר לאח"מ אין בו לאו מה"ת, ורק מדרבנן אסורה והצריכה מליחה או צלי', ולכן פסק הרמב"ס ז"ל שם הלכי י"ב, דהרוצה לאכול בשער חי מולחו יפה משום דלית לי' חילוק זה שכתבו התוס' והראשונים אחריהם בין פירוש ולא פירוש, דמה"ת אין כאן איסור כלל ומדרבען אסורה לאכול הבשר קודם שנוצאי איזה מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא לידעת הרמב"ס דם שבשלו ושמלו עbor עלי', אין מה"ת חיוב מליחה על בשער לקדרה, כי דם הנבלע בשער אין דם אלא חמץ בשרא ורק דרבנן אצרכוה מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא נתפשט חיוב זה למלאות בשער לקדרה, דאל"כ היכתנן שרבנן הקדוש העלים במשניות שלו, כל עניין חיוב מליחת בשער שהוא דווריתא, ונוגה בכל יומם ובכל אדם, ויפה אמר תלמידי הרבנינו מ"ה "חזקאל ר"ב נ"י" דאי חיוב מליחת בשער לקדרה הי' דווריתא, אך שתק הקרה מהכרז זה ואסור לנו דם שבברים ומתרן לאכול בשער בכל אות נשנו, ולא אמרה לנו אך נ בשל בשער שנבלע בדם, וכי גרע זאת מהכרז כל מדין דנאמרה לו, ונכוון דבר. ולכן דעת ריש"ז ז"ל שסביר דם שבשלו אסור מה"ת וגורס דם דידי' אסור בלבד, דהינו המובלע בשער, הוא לפלא והפלא, הרי הוא דם דוור בא מה יתכרז דכל מה שפולחת אפיו אחר צליה, הרי הוא דם דוור כי בד שניות נידון כל המחו"י כדם ואיך נאכל אותו הפליטה היוצאה ממנו והבן הדברים ודוח' היטב.

ד' קי"א ע"א גמר' אל האי נמי לא תבעי לך, דאנא וינאי בריה דרבבי אמר איקלן לבי יהוד' בר"י דר"ש בן פזי וקריבו לנו קני' בקבופיה ואכלנא עכ"ל, ומדמסים ואכלנא משמעו דלא מהא דקריבו להו בבי' יהוד' בר"ש ב"פ מוכיח אלא מהא דכלו הוא וינאי בר"י דר"א. ולא ידעת מה ראי' מעצמו ומחבר' הדומה לו וצ"ל דאבי ר' זריקה ראי' מועבדה דהיו מאכלין ואוכלין באין מפריע, אבל לעיל שאמר אנא שלקי לי' לר' אמי ואכל ה' מביא ראי' ממעשה רב בר סמוכה, משא"כ כאן דהן בי' יהוד' המאכל והן ר' זריקה וינאי לא היו ראי' לסתוך עליהם מצד הוראה שלחן אלא מכח עמא דבר ומסתמא כך מנהג בני מערבה הי' ודוח'ק.

ע"ש אמר להו קרעו שתי וערב וחתוכא לתחת וה"מ כבדא אבל טחלא שומנא בעלמא הוא, ופרש"ז דאקרעה שי"ע וערב דבעי בכבדא משום סمفונות, בטחלא לא עבי. אלא דלפ"ז מה זה דקאמר דשומנא בעלמא, ולכן כתוב רשי' ז"ל דף' לדקה שרין, וא"כ תרתי קامر דלא בעי קריעה משום דאין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי' לקדרה במילחה שאיבר בשער, משום דאין כולו דמא כבדא, ועיין בתוס' ובר"ז ובמורש"א לעיל בתוס' דיה כבדא

הabricים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הול"ל אבל עין זוחים כי ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים הויה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהගהות מלאכת יוט' ובהגהות חشك שלמה שהביא דברי הרשב"א בתו"ב בית ג' ריש שער נ' דלהתחייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מהה ראי' דקודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר כאן הנבלע משום דז' הויה משמעו דבעודו נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון דף י"ד ע"א ד"ה ונסביר דקודם שפירש בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש אסור אלא דדבר זה הוא תימא רבתא בעניין, דאיסור דם יתהוו לאח"מ ופירש מהן המשמע דבבשו רשותו, ומ"ל לחייב דבבשו רשותו דלא תאכלו כל הבשר, ומ"ל לח"ל דבר זה, דהלא יתורא דלא תאכלו כל דם שפיר יש לו מקום על דם הכנסת באברים שאינו דם הנפש, שהוא אסור בעודו בחיים בכל מקום שהוא כנוס, ומניין לו לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמבואר בגמ' הנ"ל אשר ממנו לומד התו"ה ב', דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם דם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי' ברורה שדים הנבלע בשער אפיו פירש אח"כ לא נאשר מה"ת דעין כאן בחודשי ק"ז בעהחות"ס צ"ל שהביא קושי' חמורה דכבד מנג'ל דשרי' דהרי כולה דמא ואמרין בבכורות נ"ה ע"א דזיכרota כבדא כבדא, וכדאמר ר' יצחק כבד שני מותם מטמא במת ברבייעת, וכן פסק הרמב"ס ז"ל שם, וא"כ כי היכא דחקר בבכורות דף י' דחלב מנ"ל דשרי' למה לא חקר על כבדא דכלול דמא, מנ"ל דשרי', והביא בשם הלבוש דהיתר כבדא דעין מזכטיב באיסור דם עי"ש, והוא תירוץ דרך על דם הראו' לשפיקה נאסר דם עי"ש, מספיק ואמות עצק אלא דלא הבנתי איך ניחא להו בכבד שני מותם דשפיר ראי' לשפיקה למה לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבד לאחר שני מותם, והרי ר' יצחק נמי רק לעניין טומאת מות קדרון מיחוי' דכבד כדים, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאשר מהים לא אסור לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה"ג לעניין גיד, דכל שלא נאשר מהים שוב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דדבר זה תלי' בගירסת רשי' וריש"ז ז"ל בגמ' כריתות הנ"ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבמה חיוב ברת, מבריתיא דקתוני דם הלב בהדי הני דהוה בל"ת ואין בהם ברת, ומשיini הוא דקתוני, אין חייבים עליון, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלמא כך הוא גירסת רשי' ז"ל, ופירש דם דידי' הינו דם הנבלע בשער הלב, ואח"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדרותנן, וא"כ לפי גירסת ז' מופרש בגמ' דם הנבלע הון בשער הלב והן בשאר בשער הוא בלי"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ"ל. אבל גירסת הר"י' ורמב"ס ז"ל הוא להיפך בדים דגופי' חייב ברת ובדים דאתא מעלמא רק בל"ת, ופירשו כך הוא, בדים הכנסות בלב שהוא משכך דם הנפש חייב ברת, אבל דם הלב דקתוני בבריתיא דהוא רק בל"ת, הוא דם המתכנס בלב בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קתוני דם האברים, ומשיini תנא והדרותנן, הרי דלפי גירסת ז' הוא בכרת והן בלאו איןו אלא דם הכנסות בעודה הבמה בחיים, כי בשעת שחיטה ואפי' אח"כ כל זמן שפירש כתי' תחשב, וכל שנעשה אז מכוнос וראו' לשפיקה הרי זה בלאו, אבל מדים הנבלע בשער לא דיבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי' הא דקתוני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכרכ דעל האי דם דאיינו מכוнос ואינו ראי' ושפיקה רק אחר שירוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שני מותם אח"מ, שמורתת משום דם. ועיין בפרמ"ג במשבצות ריש סי' ע"ב שהביא גירסת רשי' וריש"ז ז"ל וככתב דרש"י רק ב' מני דמים יש בלב, מה שכנוס בו ומה שנבלע בבשרו, אבל לר"י יש ג' מני דם דם הנבלע בשרו', ודם המתכנס

אלא שהתורה ציוותה לעשותה כהסכמה זו, אפילו למי שלפי דעתו האמת אינו כן, וא"כ כל זמן שאין כאן הסכמה המכרחת, אפילו קמי' שמי, גלי' דהאמת כמוון דמקיל, מ"מ לנבי מאן דס"ל אסור הוול' לדידי אישור גמורadam יקרעו הלהקה כמותו הרי באמת אסור אף אילו קמי' שמי, ולפי' ז' כל זאת רק למאן דהגעע להוראה וודעתו מכרעת אבל לתלמיד שלא הגיעו להוראה לא נאמר אסור להאיכלו משום טעות' שנגרר אחר המחרמיר, ומסתמא לאיה כיון מהר"ם ש"ז' ז' בדברי.

אבל מה דקש' לי הו, דע"כ הא אמר שמואל, לרבע יhib לוי' ואכל היינו מדעת רב הדודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ מי רבותא דאלל, וכיון שכן מה זה דקאמר רב חס לוי' וכו' והלא הדודיעו וייתר הוול' חס לוי' לא יכול מה דלא סבירא לי. ואולי לפי מה שכתבנו בדברוקודם ז' דלעומם שמואל נתן לרוב בלי להודיעו, ומושום דלא ידע שמואל מהא דרב דאוסר, ומ"מ הוכיח לתלמידיו וכפרש' ז' ז' לא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיيري ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי', ולא היא שאני התם דנPsi מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמר. אבל לפער' ז' הוכיח פירושו משום דבריא דרביא לחתוך בה רותח אפיקו בסכך מקונה והודח קארם, דהרי ביה' רותח ובולע וכפרש' ז' ז' לא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיירי ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי', ולא היא שאני התם דנPsi מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמר. אבל לפער' ז' נראה דרב גופה המציא את דינו דנ"ט בר נ"ט אסור מהאי עובדא שאירע לו דאייתי בנסיבות דף יג ע"ב דכל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה וכו' בפרש' ז' בעו מני', והוא דוחק דמי' שרב משאר גдол הדור בעירו אבל עיין ברמב"ם פ"ב ה' ז' מהל' דעות שכ' דרב אמרו עליו שלא שיחה בטלה כל ימי' והכ'ם שם כ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע' ז' אם איינו מפורש במ"א למדום מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה משום דגש מישחת חולין שלו היה לומדין הלכה משום דברור להם שלא שיחה בטלה מימי' ולכן לא נמנע מלישיב ביוםא טבא עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכון מאי פער' ז' וא"כ שפיר' לפינן גם כאן ממה שאמיר יהיב טעמא قول' האי דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מררות' קגרים, אבל כיון דאייכא דיחב טעמא, גزر על כל נתבי' ועכין איסורبشر שנטעלם מן העון דלעיל צ"ו, דרב אשר מצד גארה עפ"י עובדא, ועינ' לעיל בmouth' שכתבנו שם. ושוב מצאת' שכונתי בפי' זה לדברי הר' ז' ז' וננהנאתי ובזה ניחא דאמר חס לי' לזרע' דאבא בא' דלייספי לי' מידי דלא ס"ל, דכבר תמווהו איך יוכחש שמואל לומר שקר. ולידי' עוד קשה דאמר חס לי' לזרע' דאבא' וא"כ פירוש דאבא' דשמואל חסיד גדול ה' וכו', ולמה לי' قول' האי, וכי בלאה לא סי' למיר דלא עבד שמואל איסורה, דוזאי אסור לעשותות כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפני האמור י"ל, דכיוון דלאו בפירוש אמר לא ידע שמואל דרב אוסר נ"ט בנ"ט, ולכן נתנו לאכול אבל רב אמר דמסתמא הי' הקב'ה' המשמרו שלא יבא מכשול לידו שיתן לרוב דבר שלפי דעתו אסור לו, ולכן אמר חס לי' לזרע' דאבא' שחסיד גדול ה' שיבא לידי מכשול. ועינ' עוד لكمון ודוק'.

ע"ש גמר' אל חס לי' לזרע' דאבא' וכו', ולכארה יש מן התימא למה לא יאכיל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, ועינ' מהר' ז' שיר' שנטעורה דמלعلا אמר ר' ג' גאמו לשבא, וכתב דבר שבא לא חשיבא לר' ג' כ"ב. ובפשיטות און לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גורה וחומרא קאסר י"ל דהוה קבלחה כל גדר וסיג ואסור לדידי' משא'כ בהא דבר שבא דתלי בפלוגתא דתנאי לעיל אבל עינ' לעיל דף י' ובפתחה של שביארתי העניין שבתנאי דבאמת אין לנו בהלכה אמת החלטי במקום דaicא פלוגתא רק אמרת הסכמי'

בתערובות בא לעולם נמי נחshaw טכ"ע וככינר. זכ"ע ודז"ק.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכ"י תיכול עלה כורא דמלטה, ופרש"י כתהמודד לי כור של מלך בשכרי וכוי ולעל דף י"ב ע"א הוסיף רשי", ציל דבדיחותא בעלמא הוא, אולם לפע"ד נראה דהיא תיכול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על עניין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחلك בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אלו יש חילוק ביןיהם והוא לא ידע, והנה בכל מקום שתמ冤א האי לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באיז' עלי שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאש הרשיב המשיב באחד לאייסור ובשני להיתר, חזיר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשואל שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשואל, ולא פשט לעצמו מן הראשון על השני, ועיין במהר"ס שיף צ"ל שנטעורה ע"ז, אבל הוא מה שהשאיב לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלטה אלא ייש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני מה מה שהשאיב על הראשון, שואל ומ"ש, כי לא מחכמתה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחلك ביןיהם, לא הי' חזיר ושואל ומ"ש. והנה השואל בלי טעם הוא כמאל טפל בלי מלח, כי המלח ממתיק ונוטן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל סתם ע"ה, בעלי להסתפק בסברא אלא משום שאנו סומך ע"ע לדמות מלטה למלאה, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בלי מלח, לכן השיבו לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, לרמז לו שאלתו היתה חסורה מלח שאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' אישור לאנוחי כדא דמלטה גבי כדא דcmcaca אני תמה דהחשש שייפול מן המכما לתוכה המלח ואח"כ ימלוח קדרתו, איינו מביאו לשום אישור דמסתמא איכא ס' בקדרה נגד המלח שנונתים לתוכו, ומכח"כ נגד הקותח שנתערב במלח, ואפלו לפי מה שכתבו התוס' שימולח בשר, עיין בלב אר"י שגם זהה מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך יאמר על דבר זה שבשותם אופן א"א לבוא לידי אישור, דאסור להניח זה אצל זה. ואולי משום מבלתיו אישור לכתהלה הנעה בה דהיא איתי לאיסור בעינאי, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיון לבטול, ובפרט בב"ח דשניות היהiler לא שייך כ"כ אין מבלתיו זה בהזאה לכתהלה, עיין לעיל בסוגי" דטיפת הלב מה שכתבנו בזה. ואולי מה"ט הי' לרמב"ס ז"ל שיטה וגירסה אחרת בזה, והוא דין שאין להניח זה אצל זה בסמוך ממש, מפני שהמלח שאב טעם הקותח, ונמצא מבשל בשר במנא שיש בו טעם חלב, וניהו דודאי בטל טעם החלב בקדרה, אבל הלא אכן אסרים ליתן אף' מעט חלב בתוך הקדרה לכתהלה, והאי ודאי הוא שושאב טעמו ואיינו חשש שהוא יפול, כמו לפ"י רשי" ודו"ק.

ע"ב רב מורי ב"ר אימליך לי' בשר שחותה בהדיبشر טרפה, אתה لكمמי" דרבא, אל הטמאים לאסור צירן ורטבן. והנה מה דאייבע' לי' לרבות מריה הי' משום דשמעין מהא דר"ג דלעיל, דזוקא דגיט ועופות שלוחיו יחד נאסרו הדגים, משום דרפו קרמייהו, אבל בשר עס, אמר בלאו, וכמছ"כ רשי" ותוס' ולכן איסתפק אי דזוקא בשר כשר הדין כן, ומטעם דדם מישרך שريك אבל טרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בצריך היוצא מן הטרפה אסור הא ודאי פשיטה לי', דהרי משנה שלמה היא, מובאה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צרו' אסור, וא"כربא לא השיב לו מאומה, דעיקר חסר מן הספר, דה' לו להסביר דחוליק ציר מדם,داع"ג דבדים אמרין מישרך שريك או כבלעו כך פלטו, אבל ציר טרפה לא, עיין באחרונים. ולפע"ד

שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיומ האומה באחדותה, דאס יהו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו לגמרי בין האומות,adam בישבעם על הארץ שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות הזקן מראה שרצה לעשות תורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר האrik בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגולות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רך התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה סימני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשפחותם לשפותם בארצותם בגויהים. דPsiṭṭia דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעsha אגודות אגודות.

ו"ד דבאמת יש לתמונה על מה שמספר הש"ס מתני' דקתרני דלא נמנעו מפני דאודיעו דהוא כמעט מן הנמנע, הרי תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל ומכ"ב לב"ש לרוב ראשונים הוא פסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל וא"כ לב"ש דזוחlein מטהרין היו נשים נדות ובניהם בני נדות, ואיך שיד' כאן הודה ומכח"כ בתשומש כלים לעניין טומאה וטהרה, דלב"ה הטובלת בזוחlein היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעה בעל נדה וממילא כל הכלים שימושים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לסמוק לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על הדעת להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחlein, ומלאה דלא רמי' אדעתיהו כדי שיוודיעו זאת לבני ב"ה ומכח"כ שאחר זמן שרבו המחלוקות בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה להעיל י"ח ע"א בשוחט בingleton קציר הליכתו ובdry' הקודם פליגו אמראי בשיעור פגימה ועייש' מה שכתבתני בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ אכן אפיקא פגימה הקשרה לאחד ופסולה לאידך, וממילא דמאן דמיקל לא בדק הסכךן על פגימה הקשרה לדעתו כלל לא, ואיך שיד' כאן הודה את חבירו המחמיר, ונזכר מזה דבימי האמוראים ידע כלל להזיהר את חבירו המחמיר, ובכך מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכול אחד אצל חבירו, והוא נגד האי משנה דקתרני דרך החלטה דלא נמנעו זמ"ז וכדמפרש לבריתא לקים מה ש' האמת והשלום אהבו והענן צrisk למוד ועין גודל, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בفتיחה לרפרמ"ג הלכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכתב שמסתפק בקדרה شبישול בה בשר ואח"כ חלב אי דאוריתא או דרבנן וכותב דתל"י בפלוגתא אי טכ"ע בשאר איסורין דאוריתא או דרבנן עיין מה שכתבתני אני לעיל בדף צ"ז ע"א, דאפילו למ"ד טכ"ע דאוריתא ויליף מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי לפינן מגע"כ דליקא אלא איסור עשה, מההכי תיתני נימא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטת כלים, אלא אף' לפינן טכ"ע מפשורת ולקין עליו, מ"מ בב"ח דרך ביישול אסורה תורה, וכי דרך ביישול הוא דמי שרצו לבשל בב"ח יקח קדרה של בשר ויישל בה חלב אטמה, ולכן פשיטה לי' דבישול חלב בקדרה של בשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיהבה תורה על בישולו ועל אכילתו וא"כ כל עצמיות פלוגתת רבי ושמואל בדגים שעלו בקדרה אפילו לאכלו בקדרה רותח כל' ראשון, איינו אלא חומרה בעלמא באיסור דרבנן. אבל איי תמה לפ' הכלל שככל לנו המרדכי ופסקין כוותי' דבתערובות בא לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא"ה אפילו הי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתרהו איסור בב"ח בקדרה הדגים שם היתר, כיון דבתערובות בא לעולם, וצ"ל דהמרדכי לא אמר אלא בתערובות מב"מ שאינו ניכר, אבל בתערובות איינו מינו חשוב בכינר האיסור בפ"ע, ולא מקרי בתערובות בא לעולם. אלא דלפ"ז גם זאת תליי אי טכ"ע בעלמא דאוריתא או דרבנן מ"ל דלגי

על'ש גמור' א"ש משום ר"ח השופר מפרקתה של בהמה קודמת התוצאה נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוחתתי דיש באזה בלאה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התיירה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש הטיב.

על'ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו עובר בלבד ופרשי" ז"ל לדידוקא איצטך, הא אוכל עוף בחלב עופר, ועיין בראשו יוסף ז"ל שכותב דמדלא פירוש כמסכת הגמי', דאיינו בא לידי ל"ת וכאשר פפי נמי הבע"ט במסניות, ממשמע דס"ל לרשי", דרך דרך דחווי בעלמא קאמר אימא אינו בא לידי ל"ת, אבל העיקר החתנה סוטם דבר עוף בחלב דאוריתא, ולכאורה יפה העיר דינהו דדרכו של רשי" ז"ל לפרש המשנה כס"ד שבגמרא במקומם שהפשתות כן הוא, ע"ג דבמסקנא לא קיימת הכי, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי" דבר עוף בחלב לאו דאוריתא, ע"כ משום דמפרש מתני' שהח' ז' כרי"ף וכפפי הרא"ש ז"ל, דר"ע לפреш דברי ת"ק ATA, וא"כ יכול שאום תנא דס"ל דעוף דאוריתא דהא פשתות דברי ת"ק שבמשנה שח"ז נמי ריק בשאר בהמה קامر ולא עופ, וא"כ יותר ה' לי לרשי" ז"ל לשתווק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי', ולכתוב דהא גופה לא איצטך ובגמ' מפרש. אלא אחר העיון אני רואה דבאמת ליכא הוכחה מפרש"י דס"ל להלכה דעוף דאוריתא, דהנה על הא דקאמר בגמ' אימא אינו בא לידי ל"ת, פרשי" ז"ל קלומר אין לחוש שם יאלנו ויעבור עליו דאי נמי אכל ל' לא עבר עכ"ל, והוא לא כארו' מן התיאמא דאי קאמר התנא דמותר להעלות עוף עם גבינה על השולחן, והוא כב"ש ודלא כב"ה דמתני' בריש פרKen. אבל מהז איכא ראי' ברורה למה שכתבתי שם ד"ה ע"ש גמור' הא קמ"ל מאן ת"ק ר"י, דל' יוסף דעוף לאו בכל סתםبشر, לית לנו הא דברי ר' יוסי דב"ש וב"ה פליינו ב"ש לכולא וב"ה לחומרא, אלא בסותם מתני' דעדויות דלא מנא הא בין הני דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא הנפק הוא דב"ש לחומרא ואוסרים העלה וב"ה לכולא דמתירין, ולפיגי אי בשאר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן, ולען האי סוגי' דהכא אליבא דר' יוסף אזלה לפרש"י ז"ל ולאיבי' פליינו ב"ש וב"ה אי בשאר עוף בחלב דאוריתא, אלא דאן לא ס"ל כר' יוסי דקאמר ז' מוקול ב"ש. אלא בסותם מתני' דעדויות דו נמי מחומריב"ש, וממילא להלכתא פסיקנו כב"ה ולכולא כמשנה דעדויות, ומשם דלא סתם לנו התנאanca כר' יוסי. ולכן הש"ס כאן פריך לפ"י פשtotות המשנה דבאכילה איכא ל"ת דבר עוף בחלב דאוריתא אדם נפרש משותינו כן הרוי סתם כל התנא כאן כר' יוסי דו מוקול ב"ש ומחומריב"ה, ועי' קמשני אימא אינו בא לידי ל"ת ואשמעין דמותר להעלות סתם כאן כמשנה דעדויות ודלא כר' יוסי דפרקון, ולען יפה פרשי' במשנה כפשות המשנה וודאותי כב"ה דלעיל אליבא דר"י, ולאפוקי מות"ק דעדויות, אלא בגמי' במסקנא לא קיימי הכי, והוא ההלכתא דעוף לאו דאוריתא ומותר להעלות, ונדהה אקומהה דר' אשיל לעיל בריש פרKen דכל הבשר כולל גם עוף ויש מה"ת ויש מדרבן, ומ"מ אסור להעלות גם עוף דהרי סתם גמר' לא ס"ל כן אלא כר' יוסף, זו היא שיטת רשי" ז"ל, אולם שיטת הררי' והרמב"ז ז"ל דתפסו תירוץ של ר' אשיל ופסקו דבר עוף רק מדרבן ומ"מ אסור להעלות עם הגבינה, ע"כ מפרשים הא דמסיק הכא אימא אינו בא לידי ל"ת, שלא להתר הعلاה אתה כפרש"י, אלא דלשםעין דבר עוף אין באכילהו איסור תורה וכרכ"ע, וכדי שלא תעטה לומר מר דת"ק ס"ל דעוף דאוריתא וכפשות לשניא דמתני' דריש פרKen דכולל עוף בכלל הבשר, אשמעין דיש מהם דאוריתא ויש מהם דרבנן, וממילא גם חיה מדרבן דכ"ע לפреш דברי הת"ק אתה. שוב עיינתי בפי'ם לרמב"ז וממצאי כדברי ז"ל, "ומה אמר אינו עופר עליה

מכאן ראי' גמורה להא דכתבנו למעלה, דdam הנבלע בשאר אפיו יוצא אינו מה"ת דאין זה בכלל דם האברים, ולא נאסר מה"ת אלא דם הכנס באברים, וכך הוכחתינו דכן דעת הרמב"ז ז"ל, ולען כל הני סברות דdam מישرك שרייך וכל זמן דטריד לפלוט אפיו ציר אינו בולע דם, אשר עליהם סמכינו במליחת בשאר על בשר, לא נאמרו אלא משום דעיקר איסור דם הנבלע בשאר שאינו כנוס אין בו איסור תורה. ולען בטרפה דצירו ודמו היוצא ממנו הוא אסור מה"ת, לא קסמכינו אנחנו סברות שאין להם יסוד. ולען רב מורי דקביעי, ה' משום דה"י מסתפק ציר של בשר טרפה אסור מה"ת דציר דגים דקתני במסנה דאסור הוא באמצעות רק מדרבן דיזיע באעלמא וכגדאמירין לעיל דף הנ"ל, וע"ז השיב לו רבא שפיר, הטמאים לאיסור צירן ורוטבן שהוא מה"ת, וממי לאין להקל בצרר טרפה כמו בדים כשרה הנבלע בשאר שאינו אלא מדרבן. ודע דלדעת הרמב"ז גם צירן ורוטבן של הטמאים אינם לוקין עליהם, ודלא כמש"כ התוס' כאן דדרשה גמורה היא, כי לדעת הרמב"ז ז"ל כל שנלמד מרובי הכתובים אין בו מלכות, ודינו בחצי שיעור דחשב איסור תורה אבל אין בו מלכות, אבל מ"מ חמור הוא יותר מאיסורי דרבנן באעלמא וכגדומכח מהא דלעיל דף צ"ח ע"א דאי ר' אשיל לממר בריה לאו אמיינא לך אל תזיל בשיעורא דרבנן, ועוד הא אר"י חצי שיעור אסור מה"ת, ולען ע"ג דאיין לוקין על ציר טרפה, אבל מ"מ אסור הוא יותר מדם הנבלע בשאר דהוא דרבנן ממש, נכלפ"ד נכון דהביא דעת הא"ה דבאיסור דרבנן אמרינו בכל ד"ה בגמי' מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאיסור דרבנן אמרינו בכל האיסורים סברת אידי דטרוד לפлот לא בלו וכבלו כך פלטו. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגים שהוא מדרבן לציר של טרפה שהוא דאוריתא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק תוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ז בשנייהם אין בו מלכות ואסורים מרובי הכתובים שחמורים אצלנו בשל תורה וחצי שיעור כנ"ל.

תוס' ד"ה ורוטבן וקיפה שלhn, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן טכ"ע וכו' עסה"ד, וש לי תימא רבתא על האי דוחקא שבתוס' שכ' דאיצטך קרא על שתוי' שהוא כאכילה ברוטבן, ועל ציר הוו"א דוקא כשהקפהו ואכלו. הלא لكمן ק"ד ע"א ד"ה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי דשתיי' כגון יין ושמן לא איצטך קרא דשתיי' בכל אכילה, ורק בmediי דאיינו עומד לשתיי' כמו חלב ונבלה וחמצץ דהוה שלא כדרך להמחות ולשתות בהা צריכין נשפ לרבות את השותה. א"כ אי ציר ורוטבן אסורים הרוי הון עומדים לשתייה ומהיכי תיתי בעין להקפות הציר, ורוטבן נמי הלא הבשר עומדת לבישול כמו לצלוי, וכיון דטכ"ע ממילא הרוטבן אסורה בשתייה כי עומדת לך, ושאני גורף החלב והחמצץ שהמחה שאינו עומד להמחות ולשתות, אלא דדבר זה קשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאליו, ובמהרש"ז ז"ל ושם אאריך בזה ברצות ד' ודוק'.

על'ש גמור' א"ר מרשטי' אין מחזיקין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאיין לאיסור מכח זה למולו בני מעיים עם שאר בשר וכו' דהכא דם מישرك שרייך ואני להתר מטעם שרייך אם ה' שופכין דם בשעת צלי' דזוקא דם הנפלט נופל על הציר וכו' עכ"ל, כבר מליתי אמרה דלדעת הרמב"ז ז"ל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור תורה, ואם כן הוא שפיר מחלקין עפ"י סברות דקוט וshedpot קדים, בין דם הנפלט עי' צליה ומילחה, לדם הנשפך על הצלוי, אבל לדעת התוס' יותר הראשונים דם הנבלע בשאר איסור מה"ת בלאו לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכינו על סברות כאלו למולו בשאר על בני מעיים ודוק'.

יתירה ומפקיע, ואח"כ כתב גדי ולא את הבהמה טמאה ולא קשי' ל' דוחה בכלל גדי, וא"כ اي רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמינו גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את החיה הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקו רשי' ז"ל גם זה להקדים בהמה טמאה לחיה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו חיה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעטה משום דאסורה בלא"ה וזאת אפילו למ"ד אסור חל על איסור מ"מ במקומות דআיכא מייעוטי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בלא"ה ולפיכך באמות מעיוט דבharma טמאה באחרונה אתה דכל זמן שישמעט דבר אחר לא נמעט בהמה טמאה, ורש"י ז"ל לא חש לבאר זאת דבharma טמאה ע"פ דוחה בכלל גדי יתמעט מיתורא משום דאסורה בלא"ה משום דזהאי גלי לככל ומתבאר מאליו ודוק"ק. ועיו' עוד لكمן מה שנכתב בהאי מייעוטי דבharma טמאה בסה"ד ז"ל "אבל בהמה טהורה דלאו גדי כגון פרה ורחול איתרבאי מקראי" כדכתני בברייתא בגמ' עכ"ל, וכתיב בהගות מהרש"ש ז"ל ז"ל. Ancini לא מצאתי מקומו אליו, ולפ"ע בדורו דרש"ז ז"ל את"ר דלקמן קי"ד ע"א קמכוון, דילוי הלב פרה ורחול מיתורא דקראי דחלב אמרו, וכתיב שם רשי' ז"ל דהאי תנא ע"כ לית לי' דגדי אף פרה ורחול במשמעותו, אלא גדי דוקא אלא דמיתורא דגדי תלתא זימנה לירף בשער חיה ושאר בהמות (ועיין במה שכותבת שס) וכן יleaf נמי מיתורא דammo על הלב פרה ורחול, וכן שפיר כתוב רשי' ז"ל כאן דילוף מיתורא דקראי לרבות גם פרה ורחול אלא דלקמן כתוב דמיתורא דגדי גדי יleaf לחיה ולשאר בהמות, ודלא כר"ע דילוף מיתורא דגדי למייעוטי חיה ועוף ובharma טמאה, ע"כ ר"ע סובר המשמעות גדי כולל גם טלה ועגל, אלא דיל"ג דגס ר"ע ס"ל גדי דוקא של עזים משמעו, ומ"מ ממעט עוף וחיה ובharma טמאה, דכיו' דגדי דוקא, ובעינן לריבוי פרה ורחול, שבו ממילא נתמעטו אלו, אלא דמלחש רשי' ז"ל לא משמע דכיון לך, וכעכ"פ לדעת רשי' ז"ל הא דקרו'ר בנמי', דגדי גם טלה ועגל, לאו ד"ה הוא, ודלא כתוס' لكمן ד"ה בחלב פרה ורחול, ובאמת גם רישוס'יג דילוף מבלה לחיה, וממעט עוף מחלב אם, ע"כ דלית לי' דגדי פרה ורחול במשמעות דאי ס"ל כן, ומה ליה' לי' היקשא דנבללה כלל, כיון דגדי כולל כל מין בהמה, ועוף לאו גדי הוא, ודוק"ק.

גמר' מה"מ א"ר אלעזר, אמר קרא וישלח יהוד' את גדי העיזים וכו' ויש להעיר והא התם וכן בקרא ואת עורות גדי העיזים, כתיב בפירוש צאן. לך נא אל הצאן. ואשלח גדי מן הצאן, וא"כ א"א למליף מיתורא עזים אלא דסתם גדי קאי נמי אטלה שהוא מן צאן כי צאן כולל עזים ורחלים, וכמוש"כ התוס' لكمן קל"ז ע"א ד"ה מננה"ם, שכתו' דעיזים נמי אקרו צאן, שנ' לך נא אל הצאן珂ח לי' משם שני גדי עזים עכ"ל אבל מנין לך לומר דגס פרה דהינו עגל בכלל גדי, דהוא בקר ולא צאן, ואולי י"ל דלפי מה דמסיק דתרי מייעוטי כתיבי עזים העיזים, יleaf מינ' דגדי כולל רחול וגם פרה, ומושב קושי התוס' דחקשו ל"ל תרי מייעוטי, דבאמת גם למאן דשני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים, נמי איצטריך עוד חד מייעוטי, והש"ס קיצור בלשונו, ועודין הדבר צריך אצל תלמוד רדו"ק.

בל"ית ר"ל אין בא לידי ל"ת לפי שבר עוף בחלב עצמו מדרבן הוא כמו שיתברא"ר עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאשמעין דעוף דרבנן ומה דלא כתני כן בפשיות משום דרצה עוד לאשמעין דמ"מ אסור להעלותו וכבר עשי דלעיל ריש פרkon גוזרינו גל"ג וזאת נשמע מדקתי אין עובר ממשמע הא איסורה איכה.

ולפי האמור יש להלכタ זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ס ז"ל דבשר עוף דרבנן, ומ"מ אסור להעלותו, דעת התוס' דבשר עוף דאוריתא כר' יוסף דמריש כן משנה פרkon, וכן מתפרש משניות אלו דהמעלה את העוף אין עובר, אבל על אכילתיו עובר, וכן בשער בהמה טהורה והה עוף ולא פוקוי רק טמאה, וב"ש וב"ה פליגו בפלוגתא דת"ק וע"י, ופסקין כת"ק וככ"ה אליבא דר' יוסי ולחומרא, ודעת רשי' דעת שלישית דר' אשוי נדחה וכיימ"ל כר' יוסף, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דב"ש, וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימ"ל כר' יוסי, דו מוקול ב"ש ומחרומי ב"ה אלא כת"ק דעתו דב"ה לcola דבשר עוף לאו מדאורייתא, ונדחה האי כת"ק דהכא ודוק"ק היטב.

על' משנה בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהנה הנה בריש פרkon דקתן נמי לשון דאסור לבשל, מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה בלבד לדעת הרמב"ס ז"ל, דלא נאסר הבישול בח'י ועוף אפילו מדרבן לא, ולישנא דקרה נקט, אבל כונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם ח' ועוף וכדאמר ר' אשוי, דמותני לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת ויש מהן מ"ס, אבל כאמור מאסור בישול ממש ומאיסור הנהנה דשני איסורים אלו נלמדו מדכתיב ג"פ האי לאו דלא לבשל טהורה בלבד, אפילו מדרבן בחיה ועוף אלא בבהמה בלבד, אולס הב"ח ז"ל בריש הלכ' בב"ח קמתמה, איך נדחה במשנה דריש פרkon דקתן כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשויatti כר"ע, ויש מהן מדרבן דהינו חיה ועוף דرك אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בריש פרkon דמריש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפר"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיון,adam נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر ומילא ההנהנה א"כ כאן דעיקר דין אלו לא אשמעין דانيا נהג רק בטהורה ולא בטמאה לא הוה ל' להזכיר כלל והנהנה אלא סתם בב"ח נהג בבהמה טהורה ולא בטמאה, ואס רצה דרכ' אגב להשמעינו דבב"ח אסור גם בהנהנה ונקט אגב הנהנה גם בישול אז ה' לו לנקט גם אכילה ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דאין לוקין על הננת בב"ח איך השמייט העיקר ונקט הטעול ועיין לעיל בריש פרkon שהארכתי בפירוש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ס ז"ל ועכ"פ מדרבן ליכא אין לוז מפסק הרמב"ס, והש"ע דבחיה ועוף אפילו מדרבן ליכא איסור בישול והנהנה ואעפ" שבהעלאה גזרו גם בחיה ועוף, עיין לעלה מה שכותבת טעם נכון להז"ק היטב.

רש"י ד"ה פרט לעוף ולהיה ובharma טמאה, עיין בהගות הרש"ש שכטב דרש"ז ז"ל הקדים עוף לחיה דמייעוט הראשון יותר מסתבר לאוקמי עופו שאינו בכלל בהמה ויפה דיבר אלא דאו הוויל להקדים גם בהמה טמאה לחיה לכאיו דיויתר מסתבר למעט דהרי רש"י ז"ל על חיה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ אתה קרא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוז ולא טמאה ולא עוד אלא הקדים הרמב"ם בהמה טמאה לחיה וועוז, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מגדי לחוד שאינו יכול אלא ולד שור כשב ועוז. ולעיל כתבנו דיש לתמונה מנ"ל באמת כולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוז בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגס האי דרש דדרש ר"א מפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פראה ורחל במשמעותו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגעלת בקר ובשערירים כתיב שעורי עזים הци נאמר עגל סתם ושער סתם כולל כל מיני בהמה, אלא ודאי דגס כאן סמכו חז"ל על הסברה הפשוטה,DKRA נקט גדי אבל ה"ה שאור מיני בהמות, דין שום טעם לומר דזוקא בשער עז בחלב אסורה תורה ולא בשער רחל ולא בשער פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרישו כן, והוציאו את החיה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא ממה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה וועוז כתיב כי יצוד ציד חיה או עוז, אלא שתלאו ברמא"ד מזכותיב גדי העזים בי"ה' מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעותו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, וכאשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במכילתן ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתרمر המבשלה בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוקה וחדר אמר איןו לוקה וכו', אכילה כ"ע לא פלייג דלא לך, כי פלייגו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פלייגו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומשם חומר האיסור אסורה תורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכגדעת המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ז"ל בראש פ"ט ממש"א, אשר מה"ט יליף אישור אכילה פלייג דזוקא בתמת הבת,adam אסורה תורה הבישול שהוא מצרכי אכילה, כ"ש אכילה עצמה, והוא לפ"ז אישור בישול הרחקה מאכילה כמו בישולו, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מביע לפ"ז דעת הראב"ע והרמב"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה יರאה ובל ימצא בחמצז, כתוב הר"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כן הוא כל שאין לוקין על אכילתו, איך אפשר ללקות אכילה כדכתיב, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' תורה בפירוש מפסק הראם"ס ז"ל בעניין זה ז"ל בראש ה"ג ממש"א אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולל ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל בפ"ט ה"ג ממש"א אז שפיר איכא למימר דמבשלה חלב בחלב ניהו דלא לך אכילה, משום דאח"ע, אבל איסור בישול הואה איסור בפ"ע לקי שפיר עיין לעיל בראש פרקן מה שהארכתי בזה, ועפ"י הדברים תמהתי על הרמב"ם ז"ל דמצחה שטרוי לב"י תרי, דפסק המבשלה חלב בחלב לוקה על בישולו ואני לוקה על אכילתו. ולא הביא האי תדרבי"ד דגילד מג' לא תבשל בישול אכילה והנאה אלא דברי המדרש הרבה לא שתיק הכתוב מה שארכתי בזה, ונוקמי הני תרתיים לאיסור אכילה והנאה וכתדרבי"ד דלקמן, אז שפיר איכא למימר ד_mbshel חלב בחלב ניהו דלא לך אכילה, משום דאח"ע, אבל איסור בישול הואה איסור בפ"ע לקי שפיר חייה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' ז"ל בראש ה"ג ממש"א טעם שכתוב הרמב"ם ז"ל דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלוש מיני דגדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי מה שמיינן מהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמיינרא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דדבר בhhוה. ולכן ממש"א איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעוז עפ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טמאה משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' חייה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי,adam לא תאמר כן אלא גדי הוא ולד רך מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רך של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשtuות לשון ר"ע ומשקול וטורי שבוגם'

ע"ב גמור' אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכו', עד סוף ההסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והמבוכה גדולה, DR"ע במתני' דרש הני שלשה גדיים למעטיה חיה וועוז ובהמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה ושליל ולמעטיה טמאה, וכפי המבואר בוגם' משום דסביר אחע"א וילף מהכא, ומ"מ ממעט טמאה ולאו משום דאחע"א דאפיילו מבישול קממעט כמש"כ המהרש"א ז"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרובה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אחע"א וכן לשיל דגדי מעלי' הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לאו אחלב ואייתרו כולחו. והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לא חל איסור אכילת בב"ח, ור"ע גופה הכי ס"ל עין לעיל ק"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכלל בהמה, דכמו דממעטינן בהמה טמאה אף דבלא"ה אאחע"א דאפיילו בבישול מותר, נמעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא נמעט חייה דהוא בכלל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד בחלב בתה כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי, למה לי מייעוט בחלב כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי וזה לא יצאו אbehema. ובכל מה שכתבו האחرونים ז"ל בזה לא יצאו מסובך הדוחקים והקושיות כאשר דרישין לקמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה עוד אלא דהני תלטא לאוין דרישין לאוין דרישין לאוין בשכל ישך. ולא והנאה ובישול, וחובה דרשת זו להלכה בטור ואכ' נפלו כל הני דרישות דחכא בביבא, דכיוון דעיקר הלאוין מצרך צרכיכי, א"א לדריש לא לרבות ולא למעט, משום דכתיב גדי ולא כתיב בשער, אלא חדא דרשת ולא תלתא דבאמת תרתי לא שינוי לשונו בלי שום כוונה, ואפילו חדא דרשת לא מצין לדרשת מדתכיב גדי ולא כתיב בשער, דהרי אין אמרין דלאו דזוקא גדי רך, אלא גם עז זקונה וכן לאו דזוקא בחלב אמו, אלא בחלב אחותה בין גדולה ובין קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהווה, דדריך לבשל בחלב דיקי בשער הרך ולא הזקן, וממיאלא קרוב להתבשל בחלב אמו דמונכת לפניו, ואכ' אך מצין לדריש מגיד ולא בשער, ומחלב אמו ולא חלב סתם, כיון דהכל נכתב משום דדבר הכתוב בהווה. מכל הlion טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, לכל הני דרישות אסמכות בועלמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' תורה בפירוש מפסק הראם"ס ז"ל בעניין זה ז"ל בראש ה"ג ממש"א אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולל ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שדייבר הכתוב בהווה (ר"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשער וכו' מותר לבשל", ובהלכה ח' וכו' בשער חייה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' ז"ל בראש ה"ג ממש"א טעם שכתוב הרמב"ם ז"ל תורה שלא השגית על הנני דרישות דגדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלוש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הולד מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמיינרא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דדבר בhhוה. ולכן ממש"א איתמעט בהמה טماء, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טماء אף לעוז עפ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טماء משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טماء לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' חייה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי, adam לא תאמר כן אלא גדי הוא ולד רך מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רך של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טماء מיתורה ממש וכדמשמע מפשtuות לשון ר"ע ומשקול וטורי שבוגם'

דרך לבשל בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול כל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת לפני. ובזה השקיל וטררי מתרפרש כמין חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר'ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשوطות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואת בנו וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא ה'ג' דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אחותה וממש'כ לא בחלב מין אחר, וכן פרה ורחול מנין, ע'ז' משיב דאייא ק'ו'adam בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה מושם תערובות מינימים ממש'כ ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע'ז' קامر דמעיקרא דדינא פירכא ר'ל דק'ו' דידך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA שברת דחתums מושם תערובות מינימים, אז יותר מסתבר לאסורה הרוחקים מן הקרובים,-DDILMA הטעם מושם אכזריות של מעשה הבישול, אז נפהוץ הוא דידיוקו גדי בחלב אמו שנאסרה עמו בשחיטה מושם אותו ואת בנו, נאסר עם חלבה בבישול וחדר טעמא אית' לאותו ואת בנו ולבישול בב'ח, וכך קامر הלשון דמעיקרא דדינא פירכא דמה שאתת מחזיק לקל הוא החומר, ומה שאתה מחזק לחומר הוא הקל, דהה דנאסר עמה בהרבעה קולא הוא לגבי ב'ח, וע'ז' קامر ת'ל בחלב אמו פעם שניית והוא אתה לאיסור אכילה, וכדרישת דבר'י لكمון, וכיון דזוכינו דאכילה נמי אסורה תורה ע'כ' דלאו מטעם עניין אכזריות אמרה תורה לא תבשל רק הבישול נאסר אגב האכילה וכדעת הרמב'ם בשם המדרש הרבה רב שוב אמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא וכמש'כ בחלב אחותה ובחלב פרה ורחול ולא דבר הכתוב רק בהווה כנפלו'ך נכו' וברור בס'ך.

שוב ראית' בחודשי ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהעיר קצר במנה שכתבנו וכותב דהאי ברייתא את' הכר'ש דדורש טעמא דקרו וציין גמר' ערוכה קידושין ד' כ' ע'ב. ובענייני פלא לפ' מה שכטב ק'ז' ז'יל בעצמו בתשובותיו ליו'ד סי' רנ'ד, דפשיטה דלקולא דוקא לא דרשין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטטעמא דקרו עי'יש. וא'כ שם דמיירי בדיני ממונות בתי ערי חומה לנוול לחצאיין, איך נסמוד אקי' דניפרך עפ'י טעמא דקרו, להוציא מזה ולהיתן לה. ואכן בב'ח דרצין למדוד חלב פרה ורחול מק'ו, הלא בלאה קשה וכי עונשין מה'ז, עד שפרק זה ואת' ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי ק'ו' לא אתה אלא לגנות לך פירוש הקרה, אי גדי בחלב דוקא וכפשות מושמעות' או דלמא דבר הכתוב בהווה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדידן דלא דרישין טעמא דקרו, צרכיך אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע'ז' הטעם מצין לעיד פירוש האmittiy ודו'ק היטב.

ע'ב גמר' איר אש' מנין לבב'ח שאסור באכילה שי' ל'ת כל תעובה כל שתבעתי לך הרי הוא בבל תאכל. תמהני על סידור הש'ס דהקדים דברי ר'א אחרון שבאמוראים לפני ר'ל ור'י וכמה תנאים בברירות דיש להם שאר לפוטות. אלא דבלאי' הקשו האחרונים ז'יל דהה הוה לאו שבכליות ואיך לokin על אכילת בב'ח. וראיתי בח' ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהביא דברי הכל'ם ריש פ'א מהל' טומאת מות שכתב, דברי ר'א דילפין מל'ית כל תועבה זה הון דבורי המדרש הרבה שהביא הרמב'ם ז'יל ש', דאסור הבישול וכמש'כ האכילה והוא מהאי קרא דל'ת כל תועבה ועפ'י הדברים כתוב החת'ס דצרכין ג'פ' לא תבשל וגם ל'ת כל תועבה, דמג' פעומים לא תבשל לפנין אכילה והנה באם אין עניין ולא הין לוקין, אבל כיון לפנין למלוא ילפנין מלאו שבכליות דל'ת כל תועבה שוב לפנין למלוקות גם מלאו דלא תבשל באם אין עניין, ממש'כ התוס' בב'מ עי'יש, ואם כנים הדברים אז ייל דכליל הילופיות דלקמן לא מצין להלכה, דכל הני או שהוא מריבוי

וחצי זית חלב ודאי לקי ודוק'ק.

גמר' מיתבי המבשלה וכו' הפגול והנותר והטמא שבשלו בחלב חייב וכותב המהריש' א' ז'יל דאייא לאוקמא דזוקא בבישול דלא היה אלא חד אישור ח'יב, מ'מ' איכא לאוותב ל'ק דאייא מאן דסביר דאבישול נמי לא לקי עכ'ל, והנה לפי מה שביארנו למלעה בפרק גה'ג' בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרה רק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לקי, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנויות לייא מ'ד דלא ילקה על הבישול דאייא אלא חד איסורה, לא הועל המהריש' א' כלום בתירוץ, דכאן בפגול נותר וטמא לכ'ע' לך אבישול, אבל צ'ל דחש'ס לא מצי לתרץ דאבישול ולא אכילה קאי, מושם דאי פשיטה, ומה קמ'ל דחביב אבישול כיון דליך אלא חד איסורה, ואי שלא תאמר מדלא לך אכילה דבישול אבישול נמי לא לקי, וה לא איסורה חל גם לעניין אכילה לך בקרבו בין רשעים גמורים, ומהיכי תיתי לא ילקה אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל zeit מתערובות הבשר והחולב באופן דליך שיעור בשר לגבי פיגול ונותר וטמא, אלא ודאי דמה דקתני בברית' גם אכילה, והינו באוכל zeit בשר מפיגול ומ'מ' חיב תרתי אפיגול ואבב'ח' ומושם דהעיה' ועיין בהגחות ביאור מהר'ם שיף ז'יל שכ' דמפרש' נמי משמע דלא כמהריש' ואו והוא אמת ודוק'ק.

רש'י ד'ה, ומור אמר חד ואכו', דאס לא התירו בו מושם אכילת חלב אלא מושם בב'ח, אינו לוקה דלא ATI איסור בב'ח וחיל איסור חלב עכ'ל, גם מכאן איכא ראי' דאפיו לאיסורה לא חיל, Adams נאמר דלאיסורה חל אם לא התירו בי' מושם חלב מהה לא לוקה מושם בב'ח. אלא דלפ'ז' בכל הני איסורים שבאו רק דרכ' הزادמנויות יחד כמו בשר פיגול בחלב אי לא אטרו בי' מושם פיגולilkha משמעו בב'ח, ודבר זה לא הזכיר שום פוסק וצ'ע ודוק'ק.

גמר' ת'ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחול מינין, אמרת ק'ו' וכו', ת'ל בחלב אמו וכו' עכ'ל. הנה הון לפרש'ו' והן לתוס' האי שkil וטררי לפלא בענייני כל רואה ולא נמצא עניין זה בש'ס, וגם קשה מאד לדרוש מחלב אמו אפיו מייתורה לפרט ר'א דקאמר ורחול, היפך משמעות הלשון מכל וכל, וגם לשון ר'א דרצה לתקננו, מעיקרא דדינא פירכא משונה מאד הגם שרשי' ז'יל רצה לתקננו, אבל לפע'ד לא תיקון כלום, דלא מצינו לשון זה בש'ס הגם דפרק אונתחלת דינא דוק'ק ותשכח.

אבל לפע'ד לפרש הסוגי עפ'י מה שהזכירנו בריש פרקו, וכן לעיל בדף הקודם דיש שני טעמים בעניין איסור בב'ח או ממש'כ הראב'ע' והרמב'ן ז'יל דמצד אכזריות נגעה בה וכעין שחיתית אותו ואת בנו, או מצד תערובות מינימים וכעין כלאים ושתגען.

והנה אם נאמר דמצד אכזריות נגעה בה, אז עיקר האיסור הבישול כי הוא המעשה המתוועבת לפנין המקום, וזה לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ואת בנו ושילוח הקון ודאייאת בי' יותר אכזריות, ומ'מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחת ואת הניקח כדלקמן בדף הסמו'. ואיך יאסר הכא המתבשל, שניית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבישול, אז ודאי מסתבר לומר דאמו דוקא ואפיו מינו לא, וכאשר כתוב באמת האבן עזרא ז'יל בתורה עי'יש. אולם אם מצד תערובות מינימים וכעין כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבישול נאסר רק אגב אכילה ומצד הרחקה מאכילה, וכדעת המדרש הרבה שהביא הרמב'ם ז'יל, ואז מסתבר לומר דכש'כ גדי בחלב אחרית ואפיו לאו אכילה והנה כמו פרה ורחול, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאסור וממילא צ'ל גדי בחלב אמו דכתיב הוא מושם דזוקא כתוב בהווה. דוק'ק גדי

דלים ככתבן אתה, וממילא בעין ילפota דאותו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, זיל דלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' פסחים שנסדרה קודם סוגי' דהכא, אלא אז לא היה לו להביא כלל האי בריתא דפליגו בה ר'ם ור'י, אלא דברי' אבוח דמדפרט בנבלת היתר הנאה, מכלל בשאר איסורי אכילה אסורים גם בהנאה. ואולי ייל' מושם דפסחה ذקרה נראת לדברים ככתבן וכרכ'י, لكن איצטרך להביא הבריתא דר'ם מפרש דלא אתה לדברים ככתבן, ומה דפרק תחלה מ"ט דר'י' מושם דאם אין לנו הכרע לפרש לדברים ככתבן, אין לחיש איסור מכירה לגר, ואיסור נתינה לנכרי' דבלאי' ה' יעדין ממש'כ התוס' لكن יותר מסתבר לדרוש כר'ם ואתה הקרא לאסור שאר איסורים בהנאה, ולפ'ז ייל' דר'י' אי לאו דעתך ל' אוטו בטרפה דאייתר, "מושם דס'ל חשב'ב לאו דאוריתא, באמת הי' מסתבר לי' נמי לדירוש כר'ם, אלא כיון דעתך ל' אוטו על שאר איסורים דאסורים בהנאה, אייתר ל' האי דנבלה על דברים ככתבם ודוד'ק.

ד"ג כת'ו ע"ג גמר' אלא מעטה מעשה שבת ליטסרי, עיין בח' ק"ז בעהchatת'ס זצ'ל דהסביר בטוב טעם דבמלاكت שבת אין המלאכה מתועבת דהרי בנעשה ממילא או מעיש' וננמרה שבת מותרת, ורק אשביות גופו של אדם קפיד רחמנא, והתמהה על התוס' שהוצרכו לחלק בין שבת לבב'ח מושם דבשבת איינו ניכר שעשה מלאכתו בשבת, אבל בב'ח ניכר, והוא דפרק הש'ס דמעשה שבת ליטסרי מושם דלא נחות לחלק בין גוף העני מותועב או היוצא ממעשה המתועבת, עד שדרשו מהיה, היא קודש ואין מעשה קודש, וכד'ק ממש כתוב גם הלב ארוי' בתוס' ד"ה חרוש עי"ש, אלא דני תמה אם המקשן לא הבין החלוק בין הנושאים המבוואר לכל מבון, מה לא השיב לו התרצין שאין כאן תועבה ובלא קרא, וממילא דלא הי' מקשה לי' מחורש בשור וחמור ומחוםס פי' פרה, יותר קשה דבב'ח מאן אמר לנו דילמא קפיד רחמנא על מעשה האדם שהוא מעשה אכזריות, וכטעם האבן עזרא והרמב"ן ז'ל. וכך נראה לרוץ חדא קושי' בחברתה דהמקשין שפיר השיג החילוק הנ'ל, אלא דבב'ח גופא לא ברيرا לנו אם העני בעצמו מתועב או מעשה אדם בשבת, וכיון דר'א מ"מ יל'ן איסור אכילה מל'ת כל תועבה, הרי דאפילו אם המעשה של אדם מתועב גם היוצאה ממנה בכל תועבה היא, ואז באמת לא הי' לנו לlokות על אכילת בב'ח, אלא באכל מה שבישל באיסור בישול, וכמעשה שבת, אלא דמ"מ שפיר אמר ר'א בסתם דבב'ח אסור באכילה ונעשה מאליו, וכן דשנינו תפת חלב שנפלת על החתיכה, ואפי' נעשה מאליו, וכיוון שזיכינו לדרשא זו, שב נפשט דבב'ח טעונה דבב'ח שהוא מעשה טעם אמרה תורה לא תשבל, וכן שפיר משומד דלא ידעינו מאיזה טעם אמרה תורה לא תשבל, אך קרא פריך א'כ מעשה שבת נמי ליתסר, ע"ז קמשנה, דעתך לנו קרא והיא קודש ואין מעשה קודש, וכיון שזיכינו לדרשא זו, שב נפשט לנו טעונה דבב'ח שהוא מעשה טעם בעצם, דאל'כ למה אמרה תורה לא תשבל כל תועבה דאתה על בב'ח, דמ"ש מעשה שבת, וממילא כאשר הקשה לו מחורש וחוםס, השיב לו ק'ו' משפט להתייר, לרוחא דמלטה קאמר ל' האי ק'ו', דבלאי' ה' כבר נפשט לנו דرك אם העני בעצם הוא תועבה כבב'ח, שיק' הללו דל'ת כל תועבה, ולא אם על מעשה האדם קפיד מטעם שביתת גופו או שלא להתחזיר וכדומה, אבל דרך הש'ס לטעמך אילפota תמיד, והרי תראה דהש'ס פריך אח'כ מאותו ואתנו בנו ומשילוח הקן דליתסרו, שכתב רשי' ז'ל בעצמן דלא קשי' דמצוי למילך משפט דשתי, ולפי ביאורנו הי' מציא לדוחות מסבירה דין כאן תועבה בגין העני וכמעשה שבת. ודע דלפי הדברים קושי' התוס' ד"ה היא קודש, דלמה ל' לר'י הסנדLER קראDKודש היא לאסור מעשה שבת, תפ'ל מל'ת כל תועבה, וכן קושי' המהרש"א ז'ל דלר'י הסנדLER תקשה חורש בשור וחמור הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין,

בעלמא, או באם אין עני או בהיקש וסמוכים, שכל הני אין דרישות גמורות למלכות כМОון, ולכן כולן צרכינן להא דר' אשן ולאיסורה, ואהני אח'כ הני דרישות למלכות, כך ה' מקום לומר אלא דודח גדול לומר בהצטרפות לאו שבכללות בלאו שבאים אין עני איכא מלכות, דהא דלא מלקין אלאו שבכללות ואלאו דבאים אין עני, הכל טעמא, מושם דלא ברירה לנו דהכא אתה, וא'כ ה' בשני דרישות דלא ברירה לנו נמי לא מלקין, ואין זה דומה להא דכתבו הפסקים דשניהם סיימים שאים מובהקים חשבו כסיימו מובהק, דהתמס שני היסמין מורים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כМОון, וגם מה שהביא ק'ז החחת'ס ז'ל ראי' מותס' ע"ז ס'ו ע"א, אין עניינו לכאן כМОון לכל רואה, ובבלאי' ה' קושי' התוס' דשם לפע'ד לך'ם, שהקשו לר'ם דקאמר איסורי'ן מצטרפין לכזית מושם ל'ת כל תועבה והקשוי, הא הוה לאו שבכללות, נראת דסבورو דל'ר'ם נמי מותפרש הרא דאיתא להוציא לאו על כל איסורי' אכילה שבתורה, והוה לאו שבכללות לכון נתקשו, אך אפשר ללקות עליו אבל לפע'ד לויל שאני כדי אני אומר דל'ר'ם לא איתא הקרא להוציא לאו חדש בכללות, אלא אתא למדנו שכל איסורי'ן מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבכללות והבון. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב'ס ז'ל פשיטה דין לאין להכenis את זאת, דמה שהכח'ם שם בס' פ'א מותס' מ כתוב, דמהא דל'ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז'ל הדר' ב' מיד, שכתב א'י' מושם דכדי' שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפיקו הבישול והוא האמת דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב'ס ז'ל. ובחנוך תמהו על הרמב'ס ז'ל, ומה הניי כל הדרישות בשב'ס' והביא מהרחק לחומו ממדרשי רביה. דלפע'ד ברור דרmb'ס ז'ל הי' קשה, דכלל הני הדרישות דעיקר הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבכללות דל'ת כל תועבה, או הני באם אין עניין, או סמוכין, דעל כל זה אין כדי' ללקות, ואין לנו מנוס אחר אלא לומר כדעת המדרש רבה דעיקר הלאו לאכילה אתה, ובבישול נאסר רק אגב כדי' להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש'ס דילן עוד יפלא, מנ'ל'adam נפל מלאלי תפת חלב על החתיכה או שבישלו עכו'ם דלא ניכר הבישול, שי'ה' אסורה באכילה ולוקין עליו, דלא מביע לר' אש' דדריש מל'ת כל תועבה כל שתעבותי לך' הו בא בבל תאכל עולמית, בכל שקשה מאי דמה שכתב רשי' ז'ל הרי הוא בא בבל תאכל עולמית, והענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, הוא דוחק גדול, דמ"ש מעשה שבת ומחרוש בשור וחוםס פי' פרה, דבכל הני דפרק ליטסרי, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר גם לכלי אינך דרישות, כיון דליך לא אסורה בתורה האכילה, ולומר עכ'פ' דעיקר האיסור באכילה בלשון בישול כמו במעשה שבת ואთ בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה התורה האכילה, וכאנ שלא להנות מאיסורה, ובפרט לתדרבי' דדריש מג'פ' ל'ת, הרי הוציא בישול דרך שבער לאו דלא TABSHL אסורה בתורה האכילה, שלא להנוט מאיסורה, והענין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת הוציא בישול בישול דרכ' שבער כן באמת, ולכן כתוב לצרכי' גם לדר' אש' כדי' לידע שאפיקו לא בא בעבירה אסור. אבל מי לא יודה שדוחק לחבר שני אכילה בלשון בישול, מה לא נימא דמש'ה הוציא בישול דרכ' שבער לאו דלא TABSHL אסורה בתורה האכילה, ועיין בבל ארוי' שכתב כן באמת, אבל כתוב לצרכי' גם הרבה רבבה. וכן יפה עשה הרמב'ס ז'ל דתפס לעיקר דברי' המדרש רביה, ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, כדרא' א, דאר' א כל מקום שני' וכו' כדרך שפרט לך' בנבלה וכו', דתני' וכו', הנה הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין,

לי' איסור הנאה, וכן כי' הרץ ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, דלא כמנהרש"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא דעתiba אזהרה דידי' גבי פסק דמה פ██ת מבושל אסור באכילה ובנהנה, דכל קדשים שאינם מכח כל פ██ול בקדושים באש תשרף, ואיقا קרא אחרינו עיין בפסחים כד ע"א, אבל הלאו דאל תאכל ממנה נא ובשל מבושל במים רק באכילה קמי, ודטע דהרי יכול נא ומboseל בהדי', ונא ודאי רך באכילה קאמיר, דהרי איינו בשרפאה אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי לרשי' לכטוס בדוחק במקומות שיש לפניו דרך דריל' איסור הנאה מדרי' אבואה יליף, משא"כ לרבי ממש'כ המורה"ש א"ל לנו נראה לפע"ד דהכא ר"י פריך לריל' כעורה זו ושינה רבוי, ובירושלמי פ██חים ריש פ' כל שעה מבואר, דידי' לית לי הא דר' אבואה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס להסביר דאה"ה מדר' אבואה קיליף, וכן גם אליבא דריל' מוכרכ רשי' ייל' לומר, דריל' לית לי דר' אבואה, דאל"כ תקשה עליו קושי' ר"י, כעורה זו ושינה רבוי. אבל לדידן שפיר מצין למייר דרביה"ה מדר' אבואה נפקא.

ע"ש גמר' דברי' תנא, ל"ת גדי ג"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בישול האי סדר ודאי איינו מדווקדק דאה"ה מן שלishi' יליף כਮובן והנתנא דמתניתני' סיידר בריש פרkon איסור אכילה ובמשנתנו דהכא איסור בישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרkon מה שכתבתי בזה בארכיות ודו"ק.

ע"ש גמר' תנוי איסי ב"י אומר, מנין לבב"ח שאיסור כאמור כאן כי עם קדוש וכוי' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכוי' لكمון בערך הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' لكمון נתערכו ע"ז, אכן מציא יליף אה"ה מק"ו, כיוון דאיתקש לטרפה ע"ז ג"ש ואין ג"ש למוחצה, ותריצו דהאי סובר דאיתני ג"ש ובעיני יפלא, דאפילו אפשר לומר מהני ג"ש ואהני ק"ו, הינו דוקא במקומות דאיaca ק"ז גם بلا ג"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס ומה לי ג"ש נילוף הכל מק"ו מערלה, וקמתרץ דק"ו פריכא הוה מחרוש בשור וחמור וחוסם פי פרה, ורק אחר דאיתא ג"ש אכילה חורן ונעור הק"ו, ואיך נאמר דק"ו כזה שהוא נפרק חורן ונעור ע"ז ג"ש, נגד הגז"ש שאינה למוחצת. גם תירוץ השני שכתבו התוס' נראה לדוחק גדול בעניין, אכן נאמר דאתא ק"ז שאינו אלא היקש שכלי, ואינו מוקובל לדרש לו לדוחות דרישה דגוז"ש המקובלת להקישי בב"ח לטרפה המפורש בקרא, ומכח ק"ו נайд מזא ונקייש לבשר קדשים שייצאו חזץ למוחצתו שהוא נגד הכלל דלמה שמאפרוש בקרא מקשין. אבל מה שנראה לפע"ד להוסיף קצט קמחא ומים על תי' התוס' דהנה ייל"ד דר' אשி לעיל קאמר מנין לבב"ח שאיסור באכילה, וריל' קאמר מנין לבב"ח שאיסור. והוא משום דר"א ייליף תחליה רק איסור אכילה מקרה דלית כל תועבה, ואח"כ אה"ה מדר' אבואה, אבל ריל' דיליף מיתרוא דמבושל שניהם איסור אכילה והנה יחד لكن קאמר סתם (ומזה ג"כ ראי לפרש"י ז"ל דלא מר' אבואה יליף אה"ה אלא מפסח גופא) וא"כ איסי ב"י דיליף נמי רך איסור אכילה מגוז"ש ובעי ק"ו על אה' למה לא קאמר כר' אשי מנין לבב"ח שאיסור באכילה וקאמר סתם מנין לבב"ח שאיסור. אבל ניחא בשנאמר דהאי תנא קסמן וכל דר' אבואה דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנהה, لكن גם ובשר בשדה טרפה לא תאכלו נמי כול הנאה כאכילה עד שצרכיך קרא דילכל תשליכו להתר הנאה ולהוציאה מכלל אכילה. ומעטה הגז"ש דkosher דמותה לו לדלא תאכל דכתיב בטרפה נתנו גס בבב"ח, שפיר מצין לומר לאיסור באכילה ובנהנה דהרי בכ"מ דכתיב לא תאכל אכילה

ליתשרי, דלפי הנ"ל לא קשה מידי, דלר"י הסנדל דאית לי' קרא על מעשה שבת ליתשר, היינו אם עבר הוא במאיז ש' שם מחלייה מות יומת, אבל בשוגג ומכו"כ בענשה מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע אכן כאן תועבה בענין זה, וממילא Nadu' דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחמור אין לאיסור, ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' מדאסר וחמנא מחוסר זמן לגבוח מכל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי הלא מחוסר זמן דהתמס דלא ריצה תוך שמוןת ימים איינו אלא לגבוח, ואין זה אלא פ██ול קדשים ואיך הוה לפין קדשים מוחלון לענין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתיקן זאת, אבל לא זכיתי להבין איך נתקן ודז"ק.

ע"ש שילוח הנקו ליתשר, ופירשי' כשבא לפניו אחר שעבר ונTEL וחיבורו שלח ליתשר עולמית, וריל' אחר שלחה, והוא תמורה לאאור', דידי' לית לי הא דר' אבואה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס לשטייטי' لكمון קמ"א ע"א, דלמ"ד קיימא דוקא תכ"ד יכול לשלוח רשי' לא נגמר הלאו וללא ריצה עי"ש ניחא, דהרי מי שבא לתיקן, אבל לאחר מכן לוכה ומשלח עי"ש ניחא, ומ"מ חייב בשילוח ובכחה"ו לפניו כבר עבר הלאו ואין בידו לתיקן, ומ"מ חייב בשילוח ובכחה"ו ליתשר, ומושני דלא אמרה תורה שלח לתיקלה, אבל מה עינה רשי' למ"ד בטלו ולא בטלו, הרי כל שלוח אפילו לא עבר אלאו כי לא נגמר הלאו עד שבטל העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, דכל שלוח אין כאן תקלה, ועיין لكمון שם בסוף ע"ב מה שכתבתי עוד בזה ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' אר"ל מנין לבשר בחלב שאיסור וכו', כאן הי' לי' למיימר ר"ל אמר מהכהא, אלא דכבר כתבנו לעיל דבלאי'ה אין דרכ' לסדר ר"ל אחר ר' אשוי, ולכן התחיליל כאן מחודש אר"ל, ובטעמא דמלתא דהקדים דברי ר"א לפניו כל הני אמוראי קדמאי וברייתות, עיין לעיל מה שכתבנו בזה ודז"ק.

ע"ש גמר' אל' ר"י כעורה זו ששנה רבוי וכו' ב"ח ק"ז צ"ל נדחק לתרצ', דלמה לא פריך ארבע אשוי כעורה זו ששנה רבוי, ולידי' לא קשיה מידי', חדא דהרי ר"י לריל' פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי לך, מלדריש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל ר"ל וברייתא דרבבי שניהם דריש בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאי אבב"ח, אלא דרבבי דריש מלאו דלית' בדים המיותר למגרי וריל' דרש מתיבת מבושל שמיותר, וא"כ שפיר פריך לי' ר"י דאם ריצה לדרוש באם אין עניין, יותר מסתבר דריש דרבבי דריש דאייכא לא תאכלנו לאו גמור ודז"ק.

ע"ב גמר' ורבי בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכהא, נאמר כי עם קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר להלן, ולא יהי' קדש בבי' וכו', והא דלא יליף מאנשי קדוש תהיו לי דכתיב בטרפה כדלקמן דאייסי בן יהוד', משום דעת איסור אכילה לא צריך קרא דכך דכתיב אצל מלא תאכלנו דכתיב בדים, ולכן ע"כ דאיתקש לקדש דכתיב אצל עריות ולאיסור הנאה, ובזה מיושב קושי' התוס' דלמה לי קרא דלא תאכלנו הא מהאי היקשא דקדש קדש מצוי למלך גס על אליסור אכילה, دائ' לאו האי דלא תאכלנו הוה אמרין תפסת מרווחת לא תפסת ודיליף קדוש מטרפה לאיסור בב"ח באכילה, ולא להקישי לקדש דעריות ולאיסור גס בהנאה, אבל עתה דעל אכילה כבר איתת לנו קרא דלא תאכלנו, ע"כ ההיקש הוא לקדש דעריות ולאיסור הנאה. ועל תירוץ התוס' דבלא קרא על אכילה ה"א דהנתת הגז' בלא אכילה אסר הכתוב, נתלבטו האחוריים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש ישוף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמיר דרבבי ייל' הנאה כדר' אבואה דכ"מ לא תאכל איסור הנאה במשמעותו, עיין במו"הש"א משום דבעניינן דכם כתיב הרוי הוא כדים ולא משמע

הנאה במשמעותו, אלא כיון דבעניינו דטרופה כתיב הוה מקשין אותו לטרופה, לומר כי היכי דפרט כאן הינה הנאה ה"ג גבי בב"ח הדין כן, אע"ג שלא פרט היתר הנאה בפירוש, וכמש"כ המהרש"א לעיל גם דרשה דרבוי דלא תאכלנו דכתיב בדם, מסתבר להקש לדם דמוותה בהנהה, ועי"מ מהני שפיר הק"יו מערלה שלא נkish בב"ח לטרופה, ולא מקרי זאת גז"ש למחרצה, דהרי גז"ש מהני על כלו ליתן הללו דלא תאכל על בב"ח, ורק הפרט דכלבל תשליךן לא ניתן אפילו גז"ש.

ע"ש גמור' מאי איכא בין ר' יוסה"ג ור' ע. עיין בראש יוסף דלאב"א דעוז דרבנן א"ב, אז חיה לר' יוסה"ג מדרבנן כר"ע וממושט מגדי עיי"ש, והוא בעצמו קמתמה מהיכי תיתי נימא כן, ואיה מרוומי במשנה דרישתא גע על עוז דרבנן פlige. ולפע"ד דלulos בחיה פligeו כדמות מדשותהן בפשיות, אלא דאב"א אתה לחיש דבעוז דרבנן נמי פlige ר' יוסה"ג א"ר ע, וזה תלוי בפלוגות הראשונים בפירוש המשנה, אי ר"ע לפреш דברי ת"ק אתה או חלקוק עליון, שהוא באמת פלוגות האמוראים ר' יוסף ור' אש בפרש פרקו כאשר ביארנו במקומו, אדם נאמר דلت"ק כל הבשר ואף עוז מדורייתא אסורה, ויליף לי' מהקיsha לנבלה כמש"כ התוס' לעיל במשנוניתו, וא"כ הרוי דריש ר' יוסה"ג אלא דרישתא מיהדות בין ר"ע ור' יוסה"ג בעוז דרבנן אבל אי ר"ע לפреш דברי ת"ק אתה, אז ר' יוסה"ג נמי לפреш ת"ק אתה ואיז הסדר מכובן דר"ע מפרש דת"ק בהמה דוקא ונס לאפוקי חיה קאמיר ומשום דדרש ג"פ גדי, ור' יוסה"ג מפרש דרך לאפוקי עוז קאמיר, אבל חיה בכלל, ומשום דאיתקס לבלה וממילא לא צרכינן לו מור דיש עוד פלוגות טמאה, ולכן כדי לתרץ זאת צרכינן לאחר כי לא צרכינן לו ר' יוסה"ג אחר ר' ע כדי להשמיינו דיש פלוגותה הסדר והעמיד דברי ת"ק אתה וכדפסקין כן להלכתא ליכא הוכחה זהה במשנה מ"מ כן הוא דקנתני בריריתא.

אלא באמת לשון הגמ' לא משמע כן, דהרי על האי מעשה דלווי דאייתו לקמי' רישא דטוווס בחלבא. קאמיר ואמינא דאחרי דרישוב"ב הוא, ודרש להו לר' יוסה"ג דאמר יצא עוז שאין לו. חלב אם - משמע בהדייא דממה דממעט מקרא עוז הותר גם מדרבנן, ועיין בלב ארוי שרצו להמר דהאי מיעוט דרישתא גז"ש מפורשת דרישתא גז"ש פlige נמי בעוז דרבנן, ואע"פ דלמאן דמפרש דר"ע ור' יוסה"ג לפреш דברי ת"ק אתה וכדפסקין כן להלכתא ליכא איך יקרא זאת מפורש בקרה וצע"ג ודוק"ק.

תנוס' ד"ה המעמיד בעור של קיבה, תימא דגם' מפרש טעמא דאסרו גבינות עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. מי ארוי נבלה אפי' כשרה נמי וכוי ע"ל. וככתב מהרמ"ש ז"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם יותר ראשונים ז"ל, דאיסור מעמיד ליכא בב"ח משום דהיתר בהיתר הוא לך"מ, דבעור כשרה ליכא איסור אלא בנ"ט אבל נבלה אסור משום מעמיד. והנה כפי הנראה התוי לא גורסו במתני' תיבת כשרה, וכן הוא בהירותה ה"ח דתנית כשרה נמקח, וא"כ מתני' דקנתני סתמא דמעמיד בעור של קבה שהוא בגין' בין כשרה ובין נבלה קאמיר וכע"פ פשיטה דגס נבלה קאמיר, דהרי דבר בರישא מקבה של נבלה שהיא אסורה, וא"כ קתני המעמיד בעור של קבה, ומסתמא אדסליק מני' קאי, אלא דה"ה

ונאה במשמעותו, אלא כיון דבעניינו דטרופה כתיב הוה מקשין אותו לטרופה, לומר כי היכי דפרט כאן הינה הנאה ה"ג גבי בב"ח הדין כן, אע"ג שלא פרט היתר הנאה בפירוש, וכמש"כ המהרש"א לעיל גם דרשה דרבוי דלא תאכלנו דכתיב בדם, מסתבר להקש לדם דמוותה בהנהה, ועי"מ מהני שפיר הק"יו מערלה שלא נkish בב"ח לטרופה, ולא מקרי זאת גז"ש למחרצה, דהרי גז"ש מהני על כלו ליתן הללו דלא תאכל על בב"ח, ורק הפרט דכלבל תשליךן לא ניתן אפילו גז"ש.

ובזה יל"י מה שראיתי בהגהו ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאיסי ב"י דיליך הנאה בב"ח מערלה וכ"כ לא יאסר אלא בא"י ולא בחו"ל כערלה וכ"כ שאינם אלא באرض ולפי האמור ניחא דכיוון דעכ"פ אינו לטרופה להיות מותר בהנהה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנאה וכ"ד אבוחה ודוק"ק.

תוס' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, ויל" דאיין זה קרי הותר דדוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמע דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכוי, וק"י בעחתת"ס ז"ל היביא קושי' עצומה מהגאון ר"ד דייטש ז"ל, מש"ס מנוחות ה' ע"א דקאמר טרפה הותר מכללו במליקת עוז, ובטרפה לא כתיב כלל. וככתב הוא ז"ל דודאי איז הו מוצאי עוז בין חולין ובין קדשים מכלל טרפה, הוה שיק' סברת התוס' דאיין זה הותר מכללו כיון דלא כתיב בטרפה כל בש"ר, אבל הלא רק קדשים ציא, וזה פשיטה דעוז חולין בכל טרפה, ולכן שפיר מקרי יצא מכלל אישור משום דבלא כל נמי בין חולין ובין קדשים בכלל. וסימן זהה בזרור בעזיה"ת עיי"ש. ולענין עדיין התמיה במקומה עומדת, דהא גופא קשי' כיוון דציוותה, תורה למלך עוז לא היו עוז בשדה טרפה רק מבהמה מיררי ולא מעוז, כי היכי דלא היה עוז קדשים יצא מכלל טרפה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקושי' זו קשה גם بلا סברת התוס' דאיפלו נימא דבלא "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרפה דמשמעות הקרא באמת בהמה מיררי, דהרי דבר הכתוב בהווה בטרפה חית העיר והוא בבהמה דוקא ולא בעוז ולא עוד אלא דלשון טרפה שהוא נקבה אבהתה קאי, ולא עוז שהוא לא שור עין ברש"י לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שחיטתה מטהרתת. ועיין לעיל בחודשנו ד"ג נ"ו על המשנה דalgo טרפות בעוז מה שככתי שם. ואולי ייל דלמא"ד וכדפסקין דיש שחיטה לעוז מה"ת מהקיsha או מהלכה וכמו שביראננו בפתחה בארכוה, ע"כ מליקה בעוז קדשים חדש הוא, וכן גם לעניין טרפה לא נימא דיצא על כל עוז דלא מיפסל בו טרפה, אבל למ"ד אין שחיטה לעוז מון התורה באמת טרפות בעוז מנ"ל דאיסור מה"ת, והדבר צע"ג ודוק"ק.

ע"ב רשב"י אומר משום ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנהה שני' כי עם קדוש אתה נמי ואנשי קודש תהיו לי וכוי' ויש להעיר למה לא דרש ולא יהי' קדש בב"י כרבוי דלעיל, ולאisor בהנהה, ואיפלו לפי מה שככטו התוס' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא

ממאליהו ולא גרו משום כשרה, אך פ' דעתך משום בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם,-Decioן דהוא בא בישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף' בנ"ט, אך לא שיך כאן זירות הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לנוזר משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקთני והלctaא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, והה בכשרה אלא משום סיפא נקט נבלה או אולי בכשרה אף' לכתלה כשרה משום דין בו בישול וגם נ"ט אז אין באוטו קונסטלאב ע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, אך בגבינות עכו"ם אסור הגבינה אבל לא האי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השלי"מיהו ששהוא המעמיד, ולא באתי בזה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינה ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"א רשיי ד"ה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אלוי אפיו של שור ועז, ואולי ייל' דאלית כשב באמת יותר שמנה בטבעו מלאית שור ועז עין בפסחים צ"ו ע"ב ברשיי ד"ה ואם, שהביא בשם יש מפורשים, דעת אין לו אלה אלא שכתב דעתו הוא בידם דין ייל' קרא למיועטו. ומסתמא השני י"מ לא כחשו המזיאות הנרא לעין כל, אבל דברו דאל' שמנה מקרי אל' דחלבו האלי' מקרי כדאמר ר' אש缸א, וגבי עז והה' בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמת אינה קרבה בשור ועז, וכן יפה פרשיי דרך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתרך הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור כשב ועז דבר השוה בשור כשב ועז, אין להביא דיש חילוק באלי' בטבעו בין מיני הבהמה, וכוכנות הש"ס דבעין חלב השוה בשור כשב ועז שיוקרב לגביה, וכאשר כתיב בתיר הכי אשר יקריב ממנו לד', דמני' לפנין דרך מה שנקרב לד' קראו חלב ודרש הכא דרך מה שנקרב משור כשב ועז נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודודוק.

המהר"ם שיפ' זיל בסוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקן מובא בב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתריך כבד מטוגנת בחמאה-Decioן דהוא בב"ח דרבנן בטל ברוב, וכל המעיין בי' שם יראה דמפרש דברי הג"א דחותיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דחלב מועט בטלהبشر עוף, דזה לא ניתן להאמר دقמעת מין הנמנע שייהי' נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחיצה על מחיצה, וכן דברי המהר"ש זיל צ"ע.

הדרן עלך פרק כל ובישר

בכשרה דיןיא ההי הוה. וכך סברו התוס' דיןיא חילוק בין עור נבלה לכשרה, דבשניהם בגין אסור ובלא נ"ט מותר, אלא דהקשה המהר"ש זיל לזמן בסוף הסוגי' דקבע הלכתא, אין מעמידין בעור קבת נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכך לא שיך תירוץ התוס' עי"ש, ועיין לבב ארוי מה שרצה לתרץ זה, וכפי אשר כתבנו דלගרת התוס' דקתוני סתמא בעור קבה במתני' וככל גם קבת נבלה, הרי מוכח גם להיפך ממנתני' דאפילו בקבת נבלה אם אין בה בנ"ט לית לנו בה וזה תימא גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע ואסר אף בלבד נ"ט.

אבל דע דהא מלטה דמשום מעמיד קאסרין גבינת עכו"ם לא נזכר בגמ' אלא שהרמב"ם זיל כתוב כן בפ"ג הי' ממ"א זיל: „אבל בימי חכמי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמר והלא עור הקביה דבר קטן הוא עד מאי בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיעוטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וככו"ם ובפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעין דלהוי איסור, וכן נארה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד זיל מشيخו שם וסובר דשאני גבינות עכו"ם שלא הלו בו חכמים אחר נתינת טעם, משום שלא פרוצו להתחבר עם העכו"ם. וקשהתו, למה לי טעמא דמעמידין בעור נבלה תפ"ל דהה' בכשרה, אינה צריכה תירוץ עי"ש, ועי"ש בכ"מ ובלח"מ שפירשו דבריו בדרך דחוק ורוחוק. ויהי' פירוש השגת הראב"ד איך שיחי', לפע"ד נראה דלעולם LICAA CAN מעד מצד הבשר, כי הבשר אין בו שום כח להעמיד החלב להיות גבינה, אלא דבעור קיבת עגל יונק יש בו עוד טור הנקרה בלשון אשכנז שלימייהו, והוא נבלעת מן אותו תמצית החלב שעגל יונק, וכשמייבשין את העור אותו השלי"מיהו נקלפת בעור שלם, והוא כנד' כיס הקורקבין בעוף, וכן בדקיו יש עור זהה, ובווי"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בגמ' חולין דף נ' ע"א דסתום, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי', ובסי' מ"ט לעין קורקבן יש פלפל באחרונים, אם אותו הכיס שקולפין הנשים עם המאכל שבקורקבן הוא העור השני עי"ן בפ"ת שם בשוו"ת ק"ז בעהchatת"ס סי' נ'. ולפע"ד אפילו למ"ד דהינו העור השני מ"מ ודאי פשיטה דין לעור זה דין בשור, לא לעין נבלה ולא לעין בב"ח, והוא המעמיד את הגבינה, וכן לא שיך כאן לאיסור מצד מעמיד באיסור, והוא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום דאייקום איקומם חשוב לי' כבעינא היינו בקייבת עגלי ע"ז, ומכם דאית בי' משום מעמיד נבלה או בבשר ומצד בב"ח, רק מוקם גבינת עכו"ם מפני שעמידים בעור בנותנים בזוך החלב כל עור הקביה ואתה בי' משום נבלה, ואע"פ שבטל גزو' משום הרחקה

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין אפיו טמא בחולין וע"י סכךן שלא נגע בבשר, וכן קתני בפ"ב דר' ל"ג דהשוחט ולא יצא דם כשרים ונאכלין בידים מסואבות, לפי שלא הוכשרו בדם. וכן שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שאמר דקשי' להו למה לא סידר התננה האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מעניini' שחיטתה מיד, והמתוין עד אחר גה"ע וכל הבשר. אלא דלשונם משמע דעת עיקר הפרק דין עניינו לכך קמקשו ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשרו למצוא קישור להאי פרקה לשלהמעלה ונכנסו בדחוק גדול לקשרו עם הא דתנאה בפ' בחמאה המקשה, שלאיא אינה מטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבלה, ומהזה נראה דקשו להו דמה ענין פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות וטוהר. אלא בעסקין הכלש אכילתبشر, ואולם לפע"ד שפיר שיך למס' זו דלמאן דאוכל חולין בטהרה יש לידע דיני טומאת אוכלין וכאשר בריש פרקן לרובה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכלל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלוא שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני, ונאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל נראה בפ"ע בטענה החיצונה עומדת אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היתה נחשבת כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי אורעין קמת, ולא הבנתי חמייתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיה הלא החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הוה וביע פירור ע"י טחינה ואי דקשי לי דرك לקלפה כלל מסלקין אותה הקליפה אבל חטה שלמה אין דרכה לקלפה כלל ואיך קאמר שלפעמים נקברת ערומה הנה התוס' נשמרין מזה שלא כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל „לפעמים ערומה" אלא כתבו „אף אם נקברת ערומה" וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכ כתבו „אפילו היהת נקברת ערומה" והיינו בשארע שהחטה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושין, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה הカリחו לכнос בדוחק זה, לפרש נקברת ערומה אפילו ערומה שאירע כד, ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, מאחר שהיא נחשבת כאוכל מחמת שהיא שומר ומctrף להשלים השיעור אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrף מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דין שומר ע"ג שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין להחטה רק לבוש אחת וכן נראת מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח'ל' על טירקישן וויטצען שהוא יצא בכמה לבושים על הגבעול. אבל באמת זה ליתא דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושים י' או ד' כאשר בדקתי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח'ל' נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה הם, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטצען אין מוציאין אותו לארעה בשום קליפה ואפילו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתוך דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז' ול' וממן לשומרין אוכלי וכו', חטims בשעוריהן ושוררים בקליפהן וכו"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלוں לשון „בקלייפהן" וכותב אצל חטims „בשעוריהן" ועיין בערך ערך "סער" ש夷יר נקרא המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ'ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חזק הקליפה הדבוקה, אבל לשעורין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במה דמחלק בשערואן בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פ"י השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תונס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והקליפה והאלל והלצמות והגידין והקרניים והטלפים וכו', על הסידור הזה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולן חלק הבהיר, אלא שאין בשעת קתני הROUTוב והקליפה אינם שייכים כלל לבמה, והוא דקדוק עצום בישול מתחברים לבשר להיות מאכל אחד. והוא דקדוק להא דת"ר לכואו' אבל מזה נראה לפ"ד דהוכחה הש"ס דתניא להא דת"ר שומרין לטומאה קלה ולא שומרין לטומאה חמורה. דבاهי עור דתקני במתניתן יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכדאמר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הברייתא דקתני בנבלתה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נרצה אלא שעשאן צקי קדרה וכאשר נדרב מזה לפניינו. וזאת מctrף לטומאת אוכלי ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא ע"י הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלה נתמעט מבנגבתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מייעוט, لكن מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט אינו מאכל גמור. שנית מצין לפרש דהאי עור גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל ע"י שליקה אלא מצד שומר לבשר מctrף לטו"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרין לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתנא בסידורו רצה להשמענו מצד שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין כו' דהני יכול בראוין לאכול ע"י הדחק כדפרש לקמן בגמ' וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו מה"ט מctrף אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וקיפה וסידר תhalbת העור מצד שומר, הROUTוב והקליפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסמוכין ודוק'.

גמר' שומרין לטומאה קלה מנ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכenis ולהוציא לא צrisk קרא דנפיק בק"ז מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לא בקורסית שחומה, וכותבו שם התוס' דע"פ דשומר הוה בסתומים, וכן דהני יכול דהרי לקמן קב"ז ע"ב אמר בנבלתה כגו' חטה בקליפה התם מרביבן מקרא דצעע זרע וגו', אבל הכא גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע עכ"ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכenis ע"י שומר סתומים כמו חטה בקליפה שלא אמר דהוה כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא ואין כאן ק"ז מיד דהוא בಗלי, ואין ללמד אלא על שומר בಗלי, וכן עור שיש עליו כוית בשר. אלא דמו"ט גוףא מטורץ שפיר דילפנין דשומר לנבי טוב"א מctrף, דיין אינו מctrף גם להוציא ולהכenis, לגבי חטה הסתומים מכל צד לא הי' מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא, אבל אי השומר מctrף הרוי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בಗלי, וכן בקורסית נבלה דאין השומר מctrף ממש, ממילא גם להוציא לא מהני, מושם דהוה טומאה בלווע אבל בחטה דהשומר מctrף ספר מכניס ומוציא דכינוי דכאוכל יחשב הוה בಗלי. וכן נראה לפ"ד דכל הסוגי דהכא דקאמר דשומר להכenis ולהוציא לא צrisk קרא אלא לצrisk לאו דזוקא, דלפי מה דשנינו לקמן דשומר סתומים בנבלה לא מהני אף להוציא, ממילא דקרא דצעע זרע לצrisk אתה וככל' ודוק'.

ע"ש גמרא' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי' ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דרש"י מפרש דקליפה העלונה שהחטה מונח בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפוטא דמctrף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאין כמה לבושין העלונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה ערומה נזרעת ללא קליפה העלונה שבبولת ואת

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זו דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנוור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א דזערעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנך שנים הוה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינא לא ואפלו בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפמי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינא, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זערעים מנבליה בק"ו, ומה נבליה שאין טומאותו מרובה אית' לי יד ק"ו זערעים שטומאותו מרובה, ואם נפרק מה נבליה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנוור שכן מטמא מאורי נשיב נבליה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנה בדכל הנך דקאמר תיתיב ב"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בגין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וכדעליל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להן שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א"סbara, מר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר'ה בר' ר'דר' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנוור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא דזערעים, אין מקבלין טומאה ביל הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקליל רחמנא בזערעים, דגער' דגנמרו מלאכתן לטומאה מ"מ בעי הקשר מים, ואח'כ' נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בנגיעה הר'ה בביאת מים, ובזה ניחא נמי אדקטני בבריתא שהביא לסייע לר'י וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבל טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ דין זה תליי בסbara הנ"ל,adam הכר'ה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליים אחר התליה או קודם התליה שמוך לה, דהרי התליה וביאת מים שנירס מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התליה בעין בטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה דלא מהני כו דמהה ט"ז נמי לא מהני הקשר במוחבר כמו הטומאה דלא מהני כו נראה להפע"ד נכון, אלא דקצת קשה דלמה לא פריך מהיא ברייתא על ר'ה בר' ר'דר' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו ביל' חולק.

ו"ד דהא דאמרין אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו'כ דאם אתה אומר מוחברין טמאין טימאת את הכל וכו', וככטו התוס' דמילא בהקשר נמי כו הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותירצzo בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברומב"ס, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, דאוכלי הגדים מן הקרקע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוברין אפלו בשורש קטן שיוכלי לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתנו טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מזכות הרמב"ס ז"ל כ"ז שיוכלי לחיות משמע דהטעם הוא משום דחחיות מציל מן הטומאה, וכן בע"ח דכתיב כי ימות מן הבהמה הרי דחחיות מציל מטומאות

מיפקד פקידי ולא נטמא המשקין עם האוכל, ואמאי לא נטמא ב涅געה הטומאה לקליפה משום שומר, ויל' דאין שם משקין עליה עד שיצאו לחוץ עכ"ל. והקשה המהרשות'א ז"ל ذקרו להו מה קרו להו, דודאי מה"ט לא נטמא המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושייתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה עליהן להיות נטמא עם האוכל, דהרי האג בעצמו אוכל הוא ומתקבל נטמאו בלא סברת שומר, ומה הוסיף בקשיתם שהקשו דיטמאו המשקים שבתוך טומאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשו דיטמאו המשקים שבתוך האג מצד שומר כיוון דבלא"ה נטמא האג עכ"ז דרך משום דעתין אין תורת משקה עליהן ואוכל נמי לא הוה משום דעומד לשוחות ולהיות משקה. וע"ז כתוב ק"ז צ"ל בחודשו דלק"מ, דיל' דמש"ה לא נטמא המשקין המפוקדים בתוך האג, משום דהוה טהרה בלועה מגע בית הסתרים, ולכן הקשו דכיוון דהאג שומר לשקה והשומר בגלי שוב אין כאן טהרה בלועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי ביה"ס. ולא זכית להבין, דסכ"ס גם بلا שומר הלא האג נטמא, משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהדי, וע"כ לומר דלא מתחטאח בחדא משום דלאו אוכל דכוותי חשבי בהדייהו, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ס ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומר אוכלין שהן מתחטאין עם האוכל כשהן מחוברים בהו" הרי דבלא חיבור עס האוכל לא מיטמא עריכן לזה דמטעם טהרה בלועה ומגע ביה"ס לא נטמאו המשקין המפוקדים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהדי אוכל, אין יטמא אלא ע"י נגיעה בהיה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלו לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל עג' ע"א, דחוורי אוכלין כמו דמפרט דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל משקה מודה דמגע בית הסתרים מקרי, ועכ"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק'ק היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זרע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ס ז"ל וכמבעור בתו"כ דלהתמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאיפלו כ"ש מקבל טומאה, וכאן בקרא הלא לך מסומאת אוכלין שתיטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מבטלם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכלי טמאים שטמאין ממי שמיין או אוכלין אחרים למאן דאוכלי מטמא אוכל, דזאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ס בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומווציא ושומר מכניס ומוציא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהכנסה ואהוציאה, הכוונה בזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלועה ע"י שהשומר מצטרף, הרי דהוא אוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאן מכניס ומוציא, אלא כל זמן שלא ידעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזכינו שמצטרףתו הוה לאוכל ממש ולא שייך כלל מכניס ומוציא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק'ק היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכלין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למייעבד ק"ו מהן פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב אר' דקמתמה על המהרשות'א אדי אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבירה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א ליהיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לכביצה הרוי אילך שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד חישות בריה, מהני גם לפחות מחייב, מפני שהצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד ה"ה חיטין בקהלpiton וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצי לתרוצי בריה שני אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בהגנות שטמ"ק על הדף בש"ס ווילנא כתוב, דהאי וה"ג וכו' עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני נמצא בספר צ"ל, ומ"מ לענין שיעור טומאה איסור חשבא בריה בירנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האיסורה, אבל ז"ל בחדוק להחשב בריה, אבל שיעור שלם, ומ"מ לענין שיעור טומאה דחוק להחשב בריה, אבל לענין להחשב בריה להחריך לה יד ושומר לענין זה אין דחוק עכ"ל, ודבריו הקודושים נפלאים ממנה, דאפילו ע"צ הדוחק א"א לומר לדענין טומאה נחשוב בריה, שלא נctrץ שיעורא, דהרי עיקר לפותא דמקל זרע זרע הוא דושמר מצטרף להשלים השיעור, הרי דא"ג זרע בריה הוה, מ"מ בעין כביצה. וטעמא ממש"כ למעלה בטומאה כאיסור דבענין איסור מתחילה ברית', ולכן טומאה חדשה דאיתנה נחשוב בריה, אבל הכא דאננו רוצים להשלים השיעור עי" השומרים, וקמבעי אי שני שומרים על שני חצאי ביצה נמי משליימין, אם ינמא אין שני שומרים על שני חצאי ביצה משלימים ליכא להקל בין בריה לשאיינו בריה, אבל מכך גדול דהרי חשבת בריה לא מהני אלא בחדיא, אבל בתורי בריה להחשב בחדיא מהכי תית, ואדרבה בעניין פלא, איך עלה על דעת קדשו של רשי"ז, אפילו על צד הדוחק לתרץ כן קושי' הש"ס, ולכן יפה מהק השטמ"ק כל דברי רשי" בזה, וד"ק.

תוס' ד"ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משנה דיאן השומרים מצטרפין, ומימיiri כגן שיש בין כל הגרגירן כביצה בלא שומרון, והשומרים מכניםין ומוציאין וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דושמר האזרען שמכסה את כל הגרעין אי לאו מצטרף לאוכל לא הי' מכניס ומוציא, מושם דוחה טהרה בלועה שאינה מקבלת טומאה ניחא, אבל מצריך כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבי הוה עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוא יטמא טומאת נבייה, וכתבו בא"ג דבאות טו"ג לא מטמא, דaicא מיili טובא דמטמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfכת עכ"ל, והמהר"ס לובלן ז"ל קמתמה, מה ראי' היא זו הדתם במיתה תל' מלטא דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי' עצומה על התוס', אבל מה שנלפע"ד באזה, דתנוס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfכת אין בה טו"ג אין הטעם מושם דחחות מציל, אבל מושם דעתך אין אוכל גמור, דנטקשו להו כמו שהקשה הלב ארי' לקמן בדף ק"כ ע"ב ארי', דכיון דחחות מציל מן הטומאה מה לא יכולין ממי טומאת אוכל, אשר מכח קושי' או מסיק הלב ארי' דבאות טומאה זו אינה אלא מדרבןן עי"ש, אבל התוס' לא ניחא להו באזה, וס"ל דחחות מציל מושם דלא עבדי כען בשער עד שמתה למורי, ולכן שפיר יש מקום לחלק דרכן לענין טו"ג לא מקרי בש"ר, אבל לגבי טו"א אוכל סתם מקרי, ולכן ראייתם מכוננת, אלא דמ"מ "ל דגס התוס' לא כתבו כן אלא בדף ס"ד, וכי' לישב דלמה

גבילות, ואע"פ שוגסשת ומperfכת מ"מ כל זמן שהוא חי אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה בהאה מחוץ לה שלא תטמא כי' שמחובר לקרקע שהוא חיות הצומח, והא דבשחיטה כשרה מperfכת מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב ארי' ד"ה שם ור"יא ישנה לאברים דבאות אין זה אלא מדרבןן ועיין מה שאכתב אני בהזה לקמן בס"ד. אבל בראש פ"ב לענין הקשר כתוב דבענין ההקשר דוקא אחר שנעקרו מושם הראקע שהדבר ידע הוא שאין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכlein וכוי עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע שלא דלא דהקשר מתחלת טומאה וכמו דחחות מציל מטומאה כמו כן מהקשר שהוא מתחלת טומאה, והוא לאכו"ר דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כן פסק הרמב"ס ז"ל, אבל בהזה ז"ל דכיוון דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פלגי, אי דרשין גם אלפיני פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דהקשר מתחלת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האיסורה, אבל בחר הרמב"ס ז"ל בהקשר דלא סגי במחובר בטעמא דא"כ הקשר את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, מושם דבאות אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחחות מציל והשemit הרמב"ס ז"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא דלא בעין האי הוכחה דהא כיון דלא מקבלו הקשר במחובר, מミילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי' התוס'. אבל מה דקרה על האי הוכחה בהקשר שכתב הרמב"ס, הוא מהה שכתב המהרש"א ז"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פוי וונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמיים עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמיים, ואדרבה בימי קוצר חטים גשמיים סימן רע המה, אולם ז"ל דהרבmb"ס ז"ל סובר אדרבה היא הנותנת דלא דבר מגשמיים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנשס שלא לרצון, אלא דלשון הרמב"ס ז"ל משמע דאפילו הנשים הרצינן להשלמת הגרעין הי' מכשיך דזא כבר אילך זרע אלא לא נגמרה וגמ' וצ"ע וד"ק.

ע"ש גמר' איר אין יד לפחות מכך, עיין בראשי' ותוס' דפליינו אי בעין כביצה אוכלין במחובר דוקא, או סגי לי' בנגעה בעלמא לצרפן, ועיין בלב ארי' מה שהאריך זהה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכlein, מהה דאיתוי בפסחים מה ע"ב, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיב לבער, מ"ט זימינן דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרוי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בנגעת שני חצי זיתים, ולא עבי חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביפור תלי באיסור אכילה, וכיון דaacילה עובר באוכל בהפסקה רק שהיה' בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיבור ביפור חל על כיון מרדיך, אלא דהא אינו א"כ אפילו אינו מונחים יחד סמכים זל"ז נמי עברו ויתחייב ביבורו, והרי הש"ס לא קאמר אלא מושם דזימינן דכינוי אהדי דמזה משמע דמדאוריתא לא מתחייב ביבור בשאים נוגעים החלקים זב"ז, ומ"מ בדכינוי לחו איז איכא חיבור ביפור מה"ת. אולם באמת הדבר צרי' טעם דמה לי אם השני חצאי זיתים מונחים סמכים ווגעים אהדי או רוחקים זמ"ז כיון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תזוז כדי אכילת פרס, וצ"ע כתע וד"ק.

ד"ט ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרוע כדריך שב"א מוצאיין בריה שני אני, עיין בלב ארי' דאף דברי' אינו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לענין צירוף שומר שפיר מהני בדיה, ולכן

חייבים עליו משום חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיבת לחם עוני, וধחה מכך האי ברייתא דהמזהו וגמרו, אלא ה"ט דמי פירות אין מחמיצין עיי"ש, וצ"ל האי הקישא לא מהני אלא על גוף עניין חמצ ומצו להשותם, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינא, ולכן אין הוה מקשהanca מ"ש מצה מחמצז דהרי בשניהם כתיבת אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמצ אתה נפש לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה שתיה דיא עדיין לא מיתרך אמריא לא נקי ש biome מצה לחמצ, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' דנקש מצה לחמצ לעניין זה, דהרי במצה כתיב קרא אחרינא לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמצ אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דעתך רק גלו מילתא בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמ"כ בדיור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנין שכן עמוש כרת, האי פרכה קלישטא טובא ואני דומה לשאר פרוכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפלו כרת וחטאת נמי מתחייב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפלו לכרת ומכם"כ בмеди דלית בי' אלא לאו ולמלכות וצ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנץ בסה"ד, ואפלו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכ' לעניין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתפק הפרט"ג אי אית' בי' ומכם"כ דהכא ל"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפתיחה דבכל הגי קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו להם במדבר לא שיז' כלל לאיסור עשה דאי', דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואפלו נחרה לדעת ר"ע דהאלכתא כוות', ואולם בל"ה נמי יש לחמה על התוס' שכתו בלא הי' להם שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי', הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי הי' לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא כנבלת, היינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דועף לא שמעין דמטמא בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, עיין ברמב"ם ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתה הוא שביבא ראי' לסתור, ובלא"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמצ חלב ונבלה שהוא המשם אין למדוד ממנה למשקה היוצא מן הפירות שהוא רק זיעא בעלמא וכמ"כ גם התוס' חילוק זה, ויש באה מיבורה גדולה באחרונים בפ"י בקונטרס האחרון לאיסור חדש, ובכח"צ בתשו', ובתשובה גם אני הארקטיא ואכ"מ, להאריך יותר ודוק"ק.

ד"ג קכ"א ע"א גמר' האי בשק שפלטו סיכון היכי דמי אי דחשב עלי' אפי' באפני נפשי מיטמא, ופרש"י ז"ל ליטמא טוי' א' וכו', אבל טומאות נבלות ודאי לא מהני מחשבה אחר שהעור מבטלן ומהשכבה שאח"כ לא מהני לעשותו בשר רק אוכל בעלמא. עיין ברמב"ם פ"ב ה"ג מיטאן שהביא די' זה שהאל אם חישב עלי' לאכילה מכבול טוי' א', והכ"מ ציין על זה הסוגי' דהכא, וכותב דקאי אהא דאמר ר' אל המוכנס אם שצית ב"מ"א חייב וכוי עכ"ל, וטעות פלטו קולמסו דלא קאי אהיא דר' יהודה דמייר' באל-

לא פריך דאף טו"ג יטמא ولكن כתבו דלא ברירה להקשות כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא מהנה את החלב וגמרו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבנות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפיקו מאיסור עשה, וקרי לי' לרמב"ם דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענינו אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ם בסוגי' דחחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמצז ומוצה שהביא דברי הרמב"ם בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמזה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בהלכ' ח"מ דכתב אחד האוכל ואחד המחה ושותה דמשמעו דשווין הן מצד שחייה בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר' ל"ל מנפש דחייב גם על השותה, ולא מטעם שח"י בכפל אכילה וכמ"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונתקח הלח"מ לומר דגם הרמב"ם ז"ל ס"ל להא דר' ל"ל דמכח קרא דנפש גלי לך דגם במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הריגש דהראם"ס ז"ל דסובר כלל מה דאתא מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשאה דנפש לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ם דהאי י寥וטא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה ר' אכילה מהני גם לחלב וחמצ וצדמה, כל שהמזה גופו המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר' ל"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר כן דכין דיש הרבה בא"ה שאין להם شيئا' וממחים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגביה בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דורותאי, עיין בפתחה בב"ח לפרט"ג ואע"פ שרך לבן דורותאי וחבריו ראוי לאכול, אבל לרוב בא"ה הוא קשה לলעת, מ"מ לא מקרי שלא כדה"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי אין ראי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב כי בפסחים כ"ח ע"ב וכן מכ"כ דהמזה חמץ או חלב ונemu דלא מקרי שלכלדה"ג ור' וכן אדמתא אסמי' ר' ל"ל דבר זה בריבוי דעתך ובעביד צריכותא משמעו דדרשה גמורה, הרמב"ם ז"ל לא שת לבו זהה, מפני הכלל שבידו שMRIובי הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתבו התוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' ובו, מ"ש חמץ ממצה דהכא כתיב אכילה והכא כתיב אכילה, והת"ח רצה לומר מכך זה דלגי מצה יוצא נמי בשלא כדה"ג וכבר דחו האחוריים את דברי, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ליל"ת. והנה לפי האמור לעלה ה' לי' מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחה דלא מקרי שלכלדה"ג הינו למי שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעועס ולכך המחה את הגויש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, וכן הכא דקתני דהמזה וגemu' דלא יצא ידי' חובת מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי' לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במקרה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيئا' לעועס אבל למנן דאי לו ודרכו להמזהות מאכלו למה לא יצא, וכן הוכrho לומר דמי' מל' לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה' ע"ב רצה לומר דהנילוש במ"י פירות אין

דניטז מדים השחיטה על הדלעת בין סימן לסייעו, והאי דם ודאי ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסייעו, וכי מתה עמוד ושותט ואיך יקשר לדעתו דבעין גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם הנפש שכבר מתה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי בזה ודוק". אבל דעתם מותוק האי סוג' נצחים קושי עצומה על שיטת הרמב"ם דסביר דשחיתת נカリ אינה נבלה מה"ת, לדעתו מה לין בהרמה טמאה לטהורה, ובין ישראל ליכרי וצעיג לישב.

על"ב גמר' אמר חזקיי הויאל וכיקול לנורורה ולהעמיד על פחותה מכזית, עיין לבב ארוי זיל דזחו דבר הנגע קצר שיאכלנה כולה וудין תה' מפרקסט. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נמנע קצר, הלא כבר ביארנו לעיל דף לעיל"ב ובשאר מקומות דעתל הלב לחוד מתה גמורה היה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת לאכול כל בשירה עד שלא תשאר אפיקו צית בשור והיא עדין חי' ומפרקסט. וכך נראה לפע"ד דכוונת חזקיי הוא לומר שלא דלא שיק' כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו נבלות עוף טהור, דהאי כאשר הוא עתה מצי לטמא טומאה חמורה עיי' אכילה, אבל בהרמה מפרקסט דחichtet מצליל מן הטומאה, אע"פ סופה למות ואז תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא או כיונו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולהזק סברא זו קאמר הויאל וכיקול לנוררה וכו', ור' דאלוי ה' במציאות לגרה תחיכות תחיכות לא היתה באה לדי' טומאות נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ מהני דעתה בעודה בחיותה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה. ומפני שסברא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם זיל דדוחה מהלכה ודוק".

על"ש גמר'ומי אמר חזקיי הכי, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינה לאבירים מתה היא וכו' יצאה מכלח חיים ולכלל מתה לא באה עכ"ל הגם. והנה הת"ח קמתמה דחזקקיי למה לי מחשבה כלל כיון דהוה אוכל גמור לבג', והלב ארוי' מושיף בתימה דמ"ש בנכרי טומאה לא, כיון דאין בה איסור אבמה"ח. והוא נדחק מעד עי"ש. ואני מושיף בתימה דמ"ש שחיתה דהה נפסקו או עקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפע"ד נראה ברור דרא דס"ל לחזקיי דשחיתת בה שניים יצאה מכלח חיים דזוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שהה ודרס ומכ"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כטרפה בעלמא, ולא דזוקא אליבא דרי' קאמר כן לקמן בגמ' אלא חזקיי נמי מודה לה, דעיקר טעם דחזקקיי הוא מדרשי כן לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בפתחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרא עי"ש) מזה דן דשחיטה הוגנת משווה לה בגיןה חייה עכ"פ, וכן אין בה משום אבמה"ח והתנא במשנתינו אשמעין דהה בטמאו כשלחת ישראל או בטהורה כשלחת נカリ דיש בו צד שחיתה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו' לי אוכל לא לטמא טוי"א ומילא ה' שלא לחיבב אבר מה"ח ור' אסי מבואר לנו דבעין נמי מחשבה להאכילה כדי שתתחשב אוכל לגבי טו"א, ומילא גם שלא תהא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעין מחשבה כלל, דההמשה שחותך ממנה אבר לאכלו חשובה יותר מחשבה, אבל כל זאת רק בנסיבות שחיתה הוגנת ובישראל בטמאו ובנכרי בטהורה, אבל בשחרר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרפות בעלמא, אע"ג דנפסקו שני הסימנים, וכח' תחשב hon לגביו טו"א והוא לגבי איסור אבמה"ח.

אבל מה דקרה על דעת חזקיי הוא, וכיון דגס לדידי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח גזה'כ דהתירה התורה לאכול מיד בעודה מפרקסט, מיל' דהדין כן גם לגבי טו"א והעמדת והערכה ולגביה הרבעה דלכל מיל' חשיבא כאשרה חייה, דלמא רק לגבי איסור

שכנoso כדאמר ר'ה, אז מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דת'ק דעתך לטמא טו"א, ע"ז קאמר בגמ'adam חישב עליו גם בפ"ע מטמא טו"א בלא צירוף, ודוק' ועיין עוד לקמן בדף הסיום.

על"ש גמר' א"ר אסי שנין ישראל בטומאה ועו"כ בטהורה צריכין מחשבה והקשר מים ממ"א, מפשות הענן נראה דהאי מחשבה היא לא האכילה בעודה מפרקסט, דאי להאכילה לאחר פירוכס ולא מחשבה נמי עומדת לאכילה, ועוד דאי מחשבה להאכילה לאחר, פירוכס איך משוו' לי' אוכלא קודם פירוכס. אלא דעתך דרב' המרב"ם זיל לא נראה כן, שכתב בפ"ג מג' מאבה"ט ה"ד, דישראל ששחיתת טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמא טו"א כי' שmprcast. ואני צרכיה מחשבה שהר' ישראל שחתה לאכילת עכו"ם, ואני לך מחשבה גודלה מזו, ואני צרכיה הכשר שהר' סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו למה פסק דלא כר' אסי לעני הקשר, וكمתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג' דם שחיתה, וכקושי' התוס' لكمן ד"ה ולהעמידה פחות מכך. אבל על הא דפסק דלא צריך מחשבה לא הקשה כלל, ועיין לבב ארוי' שהתעורר בזאת لكمן בד"ה בפרש"י זיל אל' מודה חזקיי'. ובאמת לך' מ' דה' זיל סובר דהאי מחשבה דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסט, אלא סתום להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתום להאכילה לישראל וכפרש"י لكمן ע"ב זיל מטמא טו"א ודלא כתוס' שם ד"ה ועו"כ והא דקאמר ר' אסי לצריכין מחשבה ע"ג דמסתמא כן הוא מושם דהוא לא הזכיר שחתה הישראלי לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שוני לישראל ולעכו"ם בטהורה, שכן מוכರח לי לומר לצריכין מחשבה והיינו שישחוט/israel לזכר עכו"ם והעכו"ם לצורך ישראל, אבל הרמב"ם שכתב בפירוש דישראל צריכין לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל ספר קאמר דלא צרכיה מחשבה אחרת דהינו אך מחשבה דקאמר ר' אסי, וכן לא נתקשה לי' להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי הכלש מים משום דסופה לטמא טומאה חמורה, זיל דלא כר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם זיל הוא אכן לא בעי הכלש מים לגבי עכו"ם בטהורה, לפי מה שכתב הרמב"ם זיל בפ"ב ה"י מאבה"ט, דשחיתת נカリ אין בו טומאות נבלות, א"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. ובוח' ק"ז צ"ל כתוב בפשיות דהדין כן דזכיר בטהורה צרכיה הכשר ותמה אין איך לא הרגיש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש דנזכיר בטהורה אינה יסתרו פסקי, דינויו דין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צרכיה הכלש מים משום דם השחיטה מכשרה, דכוון הדם כדם נカリ מה"ת שחיתה הוה לטהר מידי נבלה שוב לידיון הדם שחייה להקשר. והן אמרת דההמרב"ם זיל כתוב בפ"י ה"ג מטו"א דאו בدم השותת לאחר קילוח, א"כ אין במציאות שיוכשר הבשר אלא דם השותת לאחר קילוח, א"כ אין במציאות דם השנפש יצא בו, ובמוש"כ הרמב"ם זיל בפירוש בפ"ו מ"א, וא"כ לאחר שייצא דם הקילוח הוה כמתה גמורה ומטמא טו"ג כי הפירוכס אחר יציאת דם השנפש איןו אלא כפירוכס לאחר התזת הראש, שאינו אלא צניב הלטהה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק הרמב"ם זה עיין לעיל דף לעיל ע"ז דהה דם מופיע שם דם חללים ישתה דיצא דם הקילוח הינו בדם הקאה, אבל לא דם שחיתה דמכシリ מקרה דעת הארץ גמורה ומטמא טו"ג כי הפירוכס לאחר עי"ש בלב ארוי' היטב. ואני הוסיףתי בתימה על הרמב"ם זיל דמנוי ובי' הביא את הדין

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבהה תחשב, דהא גם היא עומדת למות מיד.

ועיין בח' ק"א בעהחת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו^ז נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטהורה וምרכסת ואכל כזית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם בדבריו כן ה'י, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברש מן המpercסט כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה כזית בשר קרי ב'י כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ על בשר זה שלוקין עליו משום נבלה. אבל דעת ר'צ"ל נמישך בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל ד' י"ע, שבמחלוקת לא נחתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב אר' שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משום דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משום אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות ליד גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמר מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מציע שחיתת המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי ספק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החיטיות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות עולם, הלא הרמב"ס ז"ל דחיה זאת מולכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכמש"כ למעלה דזה דבר שא"א תשחיתה כל כך, אולם אם חתך כזית ממנה האי כזית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי כזית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס ז"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאוי דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר'י דס"ל דpercסט לאחר שחיתות הסימני" עדין היא חי לככל דבר, אבל לחזקיי דמשועי לח לאחר שחיתות הסימנים לאינה חי, יליכא בהמה שנשחטה בפייסול, לא משום נבלה וגם לא משום טרפה, דבנבללה כתיב כי ימות וזאת גם לאיסור אכילת נבלה כן הוה, וגם טרפה אינה דטרפה לא מקרי אלא בעשה בה מעשה שסופה למota אחר זמן, אבל האי שחיתות שני סימנים עושים אותה אינה חי מיד, דהרי לדידי" יצאה מכלל חייה, ואין בה אלא איסור שאין זורהה עד שתרומות לנמי, דאז תמי נבלה גמורה הון לעין אכילה והן לעין טומאה, וא"כ כל החותך כזית בשר מבהמה שנפסלה, לא ה'י בה לאו רק איסור עשה דאי", ואית מן התמייא לומר כן, אבל אם נאמר דחזקקיי כל שיצאה מכלל חייה גם בלי שום קרא בשר הפורש ממנה נבלה ולא בשר מה"ח ממש"כ למעלה ניחא טובא, ולכן יפה כתוב רשי" ז"ל דזוקא גוררו לחיתיות קטנות בפחחות מכזית ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים וקילוריים לענים בס"ד.

גמר' ר'יא האלל וכו', אר"ה והוא שכנסו, ופרש"י ז"ל דעת' שכנסו גלי דעתך דלא בטליה מעירא, אבל נתכנס מאליו, וכן שכנסותו תינוקות וכו' עכ"ל, הנה ה'ה אם כנסו גדול בכוננה אם אינם המפשיט

אבמה"ח התירה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ ילפין ממש לכל מיili יצא מכלל חייה, סכ"ס גזה"כ הוא דזוקא בשחיטה הונגת יצאה מכלל חייה אבל בנחירה או עקירה לא ע"ג דבטבע הענין אין שום נפקותה בהז אישחט או נחר ועקר, ועין עוד לקמן אליבא דר' יוחנן בהז ודוק'.

ע"ש ר'י אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלאichi לכל דבריה לעין אבמה"ח וכן לעין הרבעה ולעין העמדה והערכה, אלא לעין טו"א בלבד הוה כמותה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועין בלב אר'י דקמתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מגדים ובן פקועה אכן טעונים שחיטה, ומ"מ החיות מציל מטו"א וכמש"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הוαι, ולכן יצא לחדר החדש דהאי דמקבל טומאת אוכלי בעודהpercסט באמות רק מדרבנן הוא, הוαι ונראית כשותפה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאקדמי אדאורייתא דחוויות מציל, ומוסלק בהז מה שעמד בו הראב"ד ז"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"ל דpercסט אינה כחיה באמות מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"יש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמות אין חילוק בין שחיתה לנחירה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא ז"ל לשיטתי" איל שכתב לעלה גם לשחיטה לאיזיל אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוז לרמב"ס. וכל זה דזוקא אחר דזוקא ואחריו כל הדזוקים עדיין לא יתישב ומה נקרי בטמאה לא מהני מחשבת עצמו לאכלה להיות משוו"י אוכלא. הא חדא שנית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום וכן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולנכרי בטהורה דנראה כשותפה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמות לפ"י קושיתו זה ליתא גם בשחיטה כשרה בעודהpercסט תקשה מ"ש מגדים ובן פקועה דחוויות מה"ט מטו"א. וזה ה'י מקום לישב לדעת התוציא לעיל פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה דסביר, דבשחיטה כשרה באמות אינה כחיה לא לעין הרבעה ולא לעין העמדה והערכה דבאה דתירה התורה לאכול בחותך כזית ממנה בעודהpercסט, גلتהلن דחשחיטה הcarsה משוו"י לה כמותה לגמרי וממילא לכל מיili, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מותו פסקיו בפ"א מהל' א"ב ובפ"א מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמא מה"ת ולא נראה לפע"ד דבין לחזקיי ובין הא לשאר מיili הוה כחיה. וכך נראה לפע"ד דבין לחזקיי ולר'י, האpercסט הון בטהורה והן בטמאה בשחיטה כשרה ע"י ישראל דטמא טומאות אוכלא מ"ה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיili הוה כחיה, מ"מ המעשה והמחשבה משוו"י לי אוכלא, ואין לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשוותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבון פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיטה מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודוק'.

תוס' ד"ה הוαι ויכול לגרהה ולהעמידה חפות מכזית, פ"ה וכוי ולא ה'י צריך לפרש כן אלא אפיילו חחיות גדיות ובלבד שלא ה'י אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפע"ד נראה דבדקדוק גדול פי' רשי" ז"ל דזוקא חחיות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכלל חייה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא גם אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנוי" דרישין لكمן קכ"ח ע"ב דבמה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית ב' טומאה, אבלpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל חייה אלא דעדיין לא באת לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה hon לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בנסיבות הטומאה של חבירו, והן היהות טהורה בעודה מחוברים לקרעים במקצת, משום דחרי עסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אם נפרש המשנה כן, אין מקום לדברי ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשובה אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שיק' לומר דחס עליה לקורואה כיון דחצין שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעת אלא דבנתים נגע שרך בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעת. וכן אין מוכרים לפירוש ז"ל דמיירי דוקא בטלית טמא וקורואה כדי לטהרה מטמא, ורובה סגי לטהרה כי בטלה מטורות בגדותו אינה עומדת לתשミשה הראשונה, וע"ז אתה ר"ג לומר דזוקא בגין טבולה יומם דלא חס עליה סגי ברוב, אבל בלא אטבלה אייכא למיחש שיקרא רק מחיצה וידמה בנפשו שכבר קרע רובה, דהרי חס עליה ואני קורע אלא מה שצרכיך כדי לטהרה, אלא דלפирוש זה רבו הדקדוקים והקשיות, חדא מה זה דקעתי טלית שהתחיל לקורואה ומה שתכתבו התוס' בטהור למתחלת הקריעת, האי דינא בעצמו יש לתמוה עליון, אדם מוחשבתו לבטלה מטורות כל' מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעת תהני למפרע כשחישב עליה לקורואה ולבטלה, וא"כ דבענין דזוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעת כיון שעדיין עומדת לתשミשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב אין חיבור, הרי ברור מללו דרך אחר שנקרה רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי ז"ל הריגש בחומר לשון זוזה לטבילה בה לקורואה, ורצה לתקן בו מה שמספרש דבא לקורואה כדי לטבילה מטורות טלית. אלא דאי' החומר על חומר דלפ"ז אם היה קורואה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן בטהור, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשミשה הראשונה. ולמה קתני התנא האי לישנא דהתחיל בה לקורואה. ואני לנו מנוס אחר אלא לומר אדם נקרעה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקורואה כדי לטהרה בעין כולה זוקא מחששא דר"ג, דילמא חס עליה ולא אני למייבוד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבולה יומם ומזה הוכיח ר"ג דינו דכיון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקורואה כדי לטהרה סגי ברובה ולא חיישין שחס עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבותל יומם מיררי. ומילא יודה דוחק על דוחק, דמסתמא מתפרש המשנה להיפך, גם בהתחיל לקורואה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש חס עליה ובענין כולה, אלא דבטבותל יומם סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקעתי אינו חיבור לפי פרש"ז ז"ל אינו מודקדק כלל, הלא אין זה הטעם שאין כאן חיבור, אלא משום דבטל מטורות טלית, כמו כי חרס שניקב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הול'ל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלומ דעת הרמב"ם ז"ל חלק הרבה משיטות רשי' ותוס' ז"ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקודם שייריב שימושה להקרע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכו' שהרי הוא טהור וחולך וכו' עכ"ל. דעתו ז"ל לפרש הא דקעתי במשנה דהתחיל לקורואה דהינו שקורע חתיכות פחות מג' על ג', וא"פ שעדיין לא גמר הקריעת, כיון שנקרע הטלית לחתיכות נתגר גם המיעוט שעדין אית בי כדי מיפורות. דומה שכתב שררי הוא קורע והולך מוכח דקורע לכמה חתיכות, וממה שכתב "וטהרה כולה" והוסיף תיבת כולה דלא נאכ'r במשנה שעניין דהקרעים נפרדים לגמ' קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בשם לטמא טומאת נבלות, כאשר מסביר לו רשי' ז"ל דמחשבה שאח"כ מהני דוקא לשוו', אוכלה לקבל טו"א, אבל לא לשוו' אבל לא תיכנס מהאליו ע"י תינוקות אורחא דמלתא נקט אבל ה"ה כנסו אחר שלא הפיט, ומילא דזוקא בפלטו סכך אבל בפלטו היה לא מהני להנнос ששו' בשם, דכאן לא שיק' גilio מלטה למפרע, אלא דלפי מה דמייך דרי' אליבא דרי' ישמعال אמר למלאי, דס"ל דעור לא מבטל, א"כ בפלטו היה בלאו כינוי מטמא נבללה ורק בפלטו סכך עיין כינוי מטמא דבטלו מעדת, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו בלא מחשبة מבטל הני חצאי בשר, אין לדין דר' יהוד' שום מקום, אבל הרמב"ם בפ"א מאה"ט פסק כר"ע מ"מ פסק הא דרי' וכדמפרש ר"ה והוא שכניםו, וכתב דבין פלטו היה ובין פלטו סכך מהני הcinous לששו' נמי בשר, ולידי' כל שמתקנס ע"י גדול ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני' וכבר השיגו הראב"ז ז"ל, ועין בכ"מ ובלב ארוי מה שתכתבו בזה. והעיקר דהרבב"ם ז"ל מפרש דהגמר' במסקנא דקאמר ור"ה דאמר כר"ע על כל השני מימרות קאי, וא"ג דר"ע סובר דהעור מובלן, מהני הcinous לששו' בשם לטמא טומאת נבלות, ואם נתכנס בלא מחשبة מאליו אפילו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי' מתפרש בדוחק, אבל גם לפרש"ז ז"ל הסוגי' ז"ל הסוגי' אין לו פירוש מרוחה, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק' היטב.

דפ' קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהם כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ם וכן אכן בתיאר המשניות ר' יוסי. ואולי משום איזה דרי' יהוד' גרשין תרי' פעומים ר"י למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאור עור חזיר הבור, דברי ר' המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר' שיחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דזוקא של ישוב, להסיף אף חזיר הבר, ואח"כ חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנאנא אחרי דברי ר' בתרא, וכולון שעבדן וכו' שהם דברי הת"ק סתם מתני' אלא שהפסיק בדברי ר' שיחולק על הלטאה. אבל דברי ריב"ע שאומר שמנת שרצים וכו' הנני לבסוף אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזה מה שדקדק מהרש"ש בהגותו ודו"ק היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמות אסור בהנאה וכו', מ"מ לא י"גزو רבנן מושום ה"ק חשא וכו', והא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמירiy להו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הרראש של עגל הרך על מעשה הי' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר'יל ור' עדיין הי' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דפ' קכ"ג ע"א גמר' תנן התרטט טלית שהתחיל לקורואה כיון שנקרע רובה שב אינו חבור וטהורה עכ"ל, הא תיבת „וטהורה“ ליאת במותני' דכליס, והברטנורא שם מפרש אינו חבור דאם נטמא הקצה האחד לא נטמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרצויה לקורואה לשננים, כיון שהגיע לרוב הטלית ואז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, אע"ג דעתין לא נחלקה לשננים, כיון שעיטה עליה לחלקם לשנים הוה רובה כולה תיבת „וטהורה“ ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעתין יש לומר דתרתי קאמר דכיון שהגע לרובא שב אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, וכן אם טماء הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיקות דעתם דקי"ל דרבאaggi, דלייזר דילמא לא אתו למייעבד רובה, מושם דהתאם לא שייך לומר דחס משלוחות הרוב כמו בטלית דחיש מלקרוע, אבל גבי עולת העור שפיר חיש משום דאסור להבדיל כולן עיי". ולכאור" דבריו תמוין, דס"ס אמר יארע דלא שחת רך מהכח הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחת, ודמה על המכחשה שהוא רוכ ושפיר הי' מקום נגור דינבעי כל הסימן, והי' מקום ליישב זאת עפ"י דברי הרשב"א ז"ל בראש מיכלון שכ' על הא דרבא אמר, מומך אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי' בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירה ואכל איסורה והקשה הוא ז"ל עדין ניחוש דילמא לא שחת רוכ הסימנים דבזה לא מהני מומכח דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד ושלים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחת, וא"כ ה"ג י"ל דלא מצאו כאן ליגזור משום דלא חיש לשוחות אפיקו כולן, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שהי' יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביל שיארע שיחיה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שהי' הוא מלטה דלא שכיח ולא גרו בה. אלא דא"כ נצמח לנו קושי עצומה על פסק בעלי השוע"י בי"ד ריש סי' כ"א, דסגי ברוב מצומצם עי"ש בטו"ז הא לדידן דמחמרין בשהיי' משחו ומיכש'כ בעוף דלכמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסmock ארוב ולא נגור דגזר ר"ג הכי בטלית שאינה טבולת יום דבעינן דוקא קריעת כולה, משום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוכ והוא קושי עצומה.

וז"ע דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמיangi והוא דעת הר"ג והרשב"א ז"ל וכמו שהביא שם הטו"ז בלא"ה מן התקמא, לפ"י מה שכתב הרמב"ם ז"ל בפי"ה"מ לעיל ל"ב ע"א ר"ש כד"י ביקור (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעת אם נשחת השיעור שחיב או לא עי"ש, ואני ביארתי שט' דיפה דיבר הרמב"ם ז"ל בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מכחשה או כ"ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב"ם ס"ל דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבונו של חכם בעין דוקא חכם, וא"כ הוי לו להמחבר לחוש לדעת הרמב"ם לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ"פ דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו הchiyi דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמות לק"מ, אלא דברי המהרמ"ל ז"ל במחייב נדרים וקושתו אין לה מקום.

דהנה הא דגזרו על טלית שאינה טבולת יום דבעינן קריעת כולה ולאangi ברובה ואפיקו רוכ הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי בסתם טלית ורובה רוכ הנראה לעיניים קאמר) ע"כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרועה כולה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרות נטמאו, אבל כיון דגזרו טומאה עלייה עד שנקרועה כולה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה' חס בעשיי', אלא דיארע כך שלא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוכ, זה דבר זר דהרי בזה סגי להצrik רוכ הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל ולבן בכל שחיטה דעתם לא מצי פריך מיידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב"ם אפיקו בעופ' וכדמבעואר בריש פ' השוחט דרבא כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיון דהוא לא מחמתה שהי' חיש עלייה, לא שחת כולם אלא מחמת שאירע כן ע"פ' שכונתו הי'

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעותו והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכי האי "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרע לקרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כרוך בחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל"מ שם שכטב לדעת הרמב"ם צrisk להגיה בגמ' בדברי ר"ג, וקרע לה כולה" וכן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כולה" והמל"מ שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כולה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא יחווש על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מעפורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הויל"ל שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר"ג גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרע רוכ הטלית לקרעים בכונה לקרועה כולה, איך ניחוש דבמעירות האחורי יחוור ממחשבתנו מפני שחל על המיעוט אחר שלא ה' חס על הרוב וגם הסוגי' משולל הבנה דמה קשי' מעולת העוף ומפשיט בהמה לשוטח וכאריך האריך בזה המיל"מ וצע"ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע"א, ל"ש אלא בטלית טבולת יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר"ג להכניס במשנה ברורה דקתני טלית שנקרועה רובה תורה, דמיiri בטלית טבולת יום דוקא, ובטלית דהמים קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לא ATI למיעבד רובא הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרועה רובה תורה ויסmock על המבין שיבין מדעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגזר דחס ולא יקרע הרוב וידמה בנפשו דאייכא רובא, וקורא אני על זה וכיווץ בזה, דברי הגמ' ל�מן דך קכ"ד ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי'.

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ"ה ע"א בסוגי' דבשר שתנטעלם מון העין דרב אוסר בשר שתנטעלם מון העין, ומובואר בירושלמי דעפ"י מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו"ם, עמד וגזר על כל בשר שתנטעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילין מקשה על רב מכמה משניות וברייתות ומתרצין להסכים עם גיורת רב, והוא דבוקש כתוב הטוי י"ז מזה דרב גזר גזרה זו. אבל העני דכוו שכתוב הטוי י"ז ריש סי' קי"ז דכל דמפורש להיתר בקרה אין כה ביד חז"ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחדר איסור נגד היתר מפורש במשנה או בריתא, ולכן מקשין על איסורו של רב דאמור סתם בשנמה"ע אסור ולא קאמר דהוא תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א"א לחחד אס מפורש להיפך במשנה או בריתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתחאים עם דינו ואעפ"פ דPsiṭṭa דמעולם לא כיון התנאה זהה, אבל די לו בדוחק זה שלא ה' מפורש להיפך, וכן כתบทי ברייש פ' כל הבשר לעניין דמקי מותני בדכאייב ל' עינא עי"ש, וחדר מלמידי אמר לי שמובא בשם הגאון ר"ג ווילנא ז"ל שכתב בדברי על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני شبש"ס וכדומה מון הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי עד لكمנו מה שאכתוב בזה ע"ד פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק'.

ע"ב גמר' עולת העוף לרaber"ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ"ל ז"ל

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שנו וכו', מה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שנו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעיןcola, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובלא"ה כבר כתבנו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקרו שגיל וטרוי הוא כדי שלא תהיה משנה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק במקרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא ייפין אפילו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעל ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שנו, וכען הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דהתרם לא גרו, א"כ מנ"ל דבטלית גרו, אבל כיון דאנן באמות אמרינן שהగירה היא חדשה שנתחדשה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שנו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח' ע"א בלשונו אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמות הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפילו לא נדע לחلك בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', ודז"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמאה במקודשין, ככלומר אם של מוקדשין היא עכ"ל. הנה רשי ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דטרפה מטמא במקודשים, היינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדים ואת הטהרות אפילו חולין והחרכה ליה משום דכאן טהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בזה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל דר"ג ע"א, רק אמר טרפה בת טמאה היא, אין דכאובה דشمואל אמר טרפה ששחתה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דודוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכדאבוה דشمואל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה ששחתה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתירה שעשו בקודש" עכ"ל הרי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צע"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דטהור בטומאה הינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דכאובה דشمואל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקודש בין הני מעילות קודש יתר על התרומה, דטרפה מטמא את הקודש ולא את התרומה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא הינו ניחא דין זה מעלה בקודש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי זו צרכיה נגר דפרקנו ודז"ק.

ד"ה קכ"ד ע"א גמור' אל כלקים אי אמר לי יהושע ב"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס צ"ל שהביא דבר הרב"י י"ד סי' רמי'ב דמוכחים מכאן, דין לאמר אף' אמרה משה רבינו. וככתב הוא ז"ל דין מוכחה מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי' דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אף' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי, אבל אי משה רבינו משמי' דרב'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולידיין דמחמרין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر מושם זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניים או אם החכם יאמור דaicא רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרaber"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כלו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניים וכארר כתבו התוס', דע"כ בלא"ה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מכך לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נבייא קדשים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניים, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה' לו להקשות, זה ברור ואמת לפע"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיס עלה דמשפט הבמה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהוה לכארו', דניהם דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא וי Amar שהו יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דז"ל לא גרו או דיבעד רוק אלכתילה במקומות דעהשה בזמנים וחס לעשות גרו, כיון דיש על זה כיון כלל נסוך על יותר, ולכן קשי' להו יותר, שלא נסוך על שפיר דקאנ בהפשטה דלא חס מלחשיט יותר דהרי רוצח להפשיט כולה אם הוא מפשיט יותר מכדי אחיזה, ומניח כך למה לא נסוך לומר דעתה כל הנוגע בעורה המתפשט טהור, דהרי הוא יותר מכדי אחיזה, מה תאמיר דילמא ידמה על כדי אחיזה שהוא יותר כדי שלא יצטרך להפשיט יותר, דהרי כך לי' אם ישוט קצת יותר או לא, ואי דנגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה טמא, על דיבעד לא גזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוח לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשט הרבה, ולכן יש מקום לגזר שלא יתרה בהפשטה זו דחס עלה שלא להפשט בשופי אלא בזמנים עד שיפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדיין יש לבעל דין לחלק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך ליגוזר שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפסיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהורות באיז עיר וא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה' פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שת הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמתרץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיותר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גזרו על הקרעה שיקרע יותר אם רצחה לטהרה וכך אין שיגזרו על הפשטה כיון דאין מפשיט כדי לטהרה אלא דהש"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלא"ה הלא לפי תירוץ התוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"י, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הפשט רק יותר מכדי אחיזה, למה לא נתהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicא מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה שכן גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפ"י דבר הtos' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלתא תירץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא דהא עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצונו הפרש האי טמא דקתני במתני' אז הוו"ל לצין על תיבת טמא דקתני במסנה בערך הסמוך, כי מה דקתני במתני' הנוגע טמא, או דהפרירוש הוא דחאה לאפקוי דמהาย אילינו טמא או קר"י דמפרש נוגע היינו מהายיל כדלקמן בגמ' ורש"י ז"ל לא נכנס כלל עתה לפرش דינא דמשנה רק להקדמה כתוב על קולית המת בטמא, כלל עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא, והכא דקתני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאশמעין, חדא דין דרכו של תנא לשנות במסנה דבר המפורש בקרא, דין זה תורה שבע"פ אלא מקרה מלא, ולא עוד אלא דמ"ש קולית דעתך, הלא בכל עצם הדין כן וכשלורה מכל עצם מטמא במגע וחמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה ליהושע,adam נאמר דיהושע חממו ית' שהותשבע"פ תהיה נמסר לך ע"פ הענן ולא המלות, יישר אל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפילו כתעות של חייל הדר, וא"כ מה לא משה ומה ליהושע,adam נאמר דשהני מצי להבין דברי משה באופן שלא כיוון משה, כ"ב נוכל לומר שם השם הבין התורה שבע"פ כפי שכלו והבנתו ולא כיוון האמת, אבל משום זה לא תפוג תורה, כי האמת הוא כמו שהבין משה כי גזרה חממו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשהני משעה דלא מצי טעה במשמעותו מושום דכתיב בי' בכל בית נאמנו הוא ועין בהקדמה של מה שכתבתי בעניין הנעללה הלאה באריכות ודוק".

תוס' ד"ה אבל פלטו סכין בטל וא"ת וכי אין לדידי ר' יהודה פlige אר"י ור"ע וס"ל בכזית אפילו פלטו סכין לא בטל וכ"ל, ולא אדע א"כ למה לי כינוי שיש כזית במקום אחד, ועין לעיל בסוגי' שם ובמה שכחתבי ודוק".

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטון, וה"ה بلا תחובין ונגע בהן דטמא וכו' אלא משום דפליג ר"ע אר"י וכי עכ"ל עיין בלב אר"י שסתמה דנייהו דאמת דהדין כן לר"ע, מ"מ לר"י בכחה"ו אינו טמא דהא אין נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ איך שייך לומר ומודה ר"ע לדלאן מודה עי"ש. ואני בער ולא אדע, דגס עתה איך שייך ומודה ר"ע בתוחבן בקיסם, כיוון דלר"ע גם במגע מטמא משום דס"ל נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ מי קמ"ל דሞדה מטמא במשא פשיטה, כיון דמטמא במגע למה לא יטמא במשא. ועין ברמב"ם בפ"א ה"א מאבה"ט, דפסק באמות דזוקא במשא מטמא אבל לא במגע משום מאבה, והוא אוכלון עי' אדם חיבור, וא"ג דברishi דברי שהביא דין דשני חזאי זיתים על העור, כתובrical של שניינו מטמא במגע אין מטמא במשא, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא משום דהעור מבטלן וכגדמייק בגמ' אבל לויל זאת אפשר דמטמא במשא ולא במגע וצ"ע ודוק".

ע"ב גמור" אל ערובא פרח וכו'. אל אני היום סמכוני באישיות וכו' עיין בלב אר"י וחודשי ק"ז זצ"ל. ואני אומר מלטה עדיף מהא דמייניהו בס"ד, והוא ספרי המקובלים כתבו, דלאון דאדוק בדבוקות למללה ית', מראין לו תמיד הדרך אשר ילך בה והמעשה אשר יעשה. והנה הארי רביה בר"ה הי' עיר' מטוריה הדרשה וקשה לו לחשב לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי שבא ותאב לשימוש הוא אכזריות, כמו למני שמנוע בר ומazon לרעב המשכים לפתוחו. וכך ר' רבה בר"ה נובך בדבר אם יפה עשוorman התשובה להאי שואל מחייב חולשת גופו או לא, והראו לו מן השמים ערובא פרח לפני ונתקררה דעתו בזאת, כי ידועה דערוב הוא המתאכזר גם נגד ילידי וכדכתיב ולבני ערוב אשר יקרחו, וכן אמר לר' אורא סבא ראה ערובא פרח וזה סימן שנוננים לי להתאכזר נגיד לבתיה השב לך למדך מפני שיש לי לחוס על גופי העייף מטוריה הדרשה והוא דבר נחמד בס"ד".

תוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא באמצעות הדיבור וא"ג שלא היה אהול דומי' דנוגע, דנוגע בכ"מ טמא אבל מהายיל לא מטמא אלא בכגד המוח וכו' עכ"ל. וקמונתמה המהורש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות וועליהם שני חצי איזים מוכח גם במנוחים השניים חוץ לאוהל אלא שרישי השניים נכנסו לאוהל נתמא ממש דיד ושומר מכenis טומאה לאוהל, וא"כ ה"ה הכא דHASHOMER מכenis הטומאה אם

דנוגע בחזי שعروה עצם ומאהיל על חזי כזית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האי נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חזי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס' דאי הוה קתני דין זה בשר מן המת, לא הוה ידיעינו אלא בשער המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חזי זית מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חזי זיתبشر אחר, אינו מצטרף כי האי קולית לא מצי לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינא דבכהג'ו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ד"ה ולהעמידה על פחות מכך, דא"פ דעת חזי זית אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחזי זית עי"ש, וה"ה הכא הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל ע"י צירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת אני מסתפק טובא בדיון זה אם מצטרף בכחג'ו, דהא האי גנעה בעצם שתהיה חשובה גנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניס ומוציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא פנוי שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר הוה נוגע בעצם כנוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה ולכן אין להו בטומאה בלועה, אבל כאן בחזי זית מוח המתקשש בתוכו אין שיור טומאה, מנ"ל לומר כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להא ועולה, ואין זה דומה להאידלקון ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחזי שיעור, ומ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחזי זית הדיון כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצואה גולוי, יכול לנוגע בה ומהני האי דרוצואה דהוה האיר כמלא ממנה ואם נוגע בידו אחת בחזי זית ומאהיל בידו שנייה על האי חזי זית שבין המגדלים, חשבין כגע בעיטה שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משווה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה ע"י שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חזי זית איך דאין בו טומאה, מנ"ל דאמירין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקושי הבנה. א) מה לו לר"ז לנוד מן הפשו ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוה עצמו, והוא הוה כען מגע ומctrף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו ודבר אחר מאהיל עליו ועל בחזי זית, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוא דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דהא אבי' ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמתא דר"ז. ג') משלו הנג'י, "מאן האי תנא דקי' לאוּהָל נוגע" משמע דקי' אתיירוץ דר"ז דלעיל דמוקי' נוגע דמתני' דהיאנו נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' זל דלר"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמר דמיטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמתא דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפיקו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א ז"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש ז"ל, דא"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר'י, ומהרש"ש מוסיף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעל טומאת אוהל דין. אלא דכל דבריהם ז"ל נדחים בכוונה שכתוב הלב אר' ז'ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מלטמא, דטמא בלוועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולא לצדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבוא לתוכו האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מלטמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נتمala מן הטומאה כיון שטומאה בלוועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהיא חוץ לאוהל מאן יכנסה לתוכו האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריון לענים ולכן קושי' המהרש"א על התוס' לך"מ ק"ז בעחתת' ס' זל בחדשו כאן לא זכיתי להבini ודוו"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمון בשמעתון, ושמא לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א זל דה"ה דחוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בסוסתו כמש"כ התוס' لكمון, ועיין لكمון על דברי התוס' במהר"ל זל מ"ל מה שכתוב בזה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלמה לי ליפורך ואי דaicא כיitz מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בסוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمון מה שאכתב בזה ודוו"ק.

בד"ה וא"י מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו"ז פי' הק' אע"ג דליך מוח כלל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' זל בעצמו כתוב لكمון בד"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לת', דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' זל תיבת, "כלל זל תיבת" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' זל במה שכתוב, "אע"ג דליך מוח" ר"ל שעור זית אבל עדשה ע"כ איקא דלהכא קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כלל א"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שיהי' בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס', דרש"י זל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דאיינו מעלה ארכוה, ייל דחחוקו של רשי' הי' ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י זל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כלל דבダイית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ ודוו"ק.

ד"ה אה' מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא כיitz אש' מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', ויתר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה'ה האי קולית המת מצי מיררי בככיבת,adam בכזית אינו מטמא באוהל ה'ה בככיבת ודוו"ק.

תוס' דה' ומאי נוגע דקתו הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומctrףין, וא"ת ולתני כיitz מן המת וכו', ייל דלא הוה שמעין מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמים עיין במהר"ל זל ובת"ח ובלב אר' מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבירהם הוא, דהא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשער המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ו"ע דבמהרש"א איכא טעות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "אינה" צריך למחוק והלב אר"י העתיק הטעות כמוות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החותם אפלו ר"י מודה בין לאבי ובין לבבא, דהה לעמלה מטפח אוול להמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפח קמיiri, אלא דאייא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבא בפשיותו אתה שפיד דהה מאמורש אוול מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ץ עכ"ז, ואני אומר דלגביו אוול להמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפח או למטה, וכן בטורמא רצוצה דכל שהוא ע"י המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

בナ"ד ונראה לפреш, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחישב לאוהל נגעה ר' יוסי מכיל דאייא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושים, דמנ"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרוד רקב ליכא מגע רקב אוול ומשא, ליכא למישמע מני"י דפליג לומר דאוול בטורמא רצוצה או בפחות מטפח או לרבע אפי' לעמלה מטפח אינס מצטרף עם נגעה, דספר מצי מודה להא דר"י יוסי, אבל הוא נגעה ממש ATA למעת, ואת גס ר"י מודה כדלעיל, דהרי לא מצי נגע בכולי' ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בזה צ"ע וזוק"ק.

ע"ב ר"ש"י ד"ה ואינה מטמא במגע שאינו נגע בכולן והי"נו דפליגי דר"י דמלא תרוד רקב מטמא במגע דקרוי" לאهل מגע עכ"ל, דברי רשי" אלו צרכין עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דאיינו מטמא במגע ממש דאיינו נגע בכולן זה גס ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והי"נו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוק"ק.

תוס' ד"ה בnbתלה ולא בkolית שחומה מהאי קרא נמי ממעיטין וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר המהוי בסותום (ולא בסותום) כgon חטה בקליפה התם מרביבן מקרה דזרע אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכתבו ותמצא פירוש נכוון לדברי התוס', והוא כי התם מרביבן שומר, לא להכנס ולהוציא דזה נדע מק"ו DID אלא לצרף בעין האי ריבוי, וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לנו מה שהוא סותם את האוכל כיוון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בkolית נבלת דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קורי בשר, אלא להכנים ולהוציא שוב מעכבר הסתימה מליטמאו, דהרי הוה טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דהכא אינו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמתו אם כיוונו התוס' לכך או לא, כי האמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זה דבר מתמיה הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכטב נגד המלගים והמקחישים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורס שמצוה בבריה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקווליס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתוב לדעתו האי ברייה הוא טענה גדולה על מאימני הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהיה חיota חדשה מדומה בלא פוי' הוא כען מעשה בראשית.

קפרייך, ומאן האי תנא, ע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרוד רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, ע"כ האי נוגע מהาย הוא ובטורמא רצוצה כדר"ז ודמחיין דאהלות, א"כ מאן פריך והא כתני מהาย, הלא כבר ידע דאייא תרי מיני מהาย, מהาย קתני רצוצה ושאר מהาย. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאד דנייהו דטורמא רצוצה בוקעת וועלה, מ"מ אס מכניס אצבעו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נוגע בטורמא, ודוקא מהาย דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איך יצטרף אפלו מאהיל דהינו שווה איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר"י טומאה אינה בוקעת וועלה וא"ת וכו' ויל ע"ג דסביר ר"י טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בקולית סתומה שמטמא באוהל כמו מטה בכיסותו דמוודה ר"י דמטמא עכ"ל, ואני בער ולא אדע דמת בכיסותו אינס סתום ובלתייה, ולכן אין הכסות מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והוה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת וועלה לית ל"ר, א"כ איך יטמא ואפילו ה"י שיק בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בכסות מ"מ לשויי" האי עצם כמוبشر ע"י ביטול אל"א כמו שפרש"י ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשויי" אובל אל בטורמא חמורה לשויי" בשר לא מהני מחשבה, ולכן דברי התוס' צ"ג בעניין ודוק"ק.

דפ קכ"ז ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דעתן הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמ"א וכו', הנה מדקפני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוך הבית לעולם הבית טמא, וכן מהה דאמר ר"מ מביא את הטומאה ואני מביא את הטומאה נמי משמע, דטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוהל הצואר שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכנד המשקוף ע"כ דתלי אי הטומאה בבית, ולכן לא כתני מביא ואני מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר טומאה רצוצה וטמונה בוקעת וועלה. אלא דמוהרשי"ז ז"ל נתקשה בזה דאם צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת וועלה, תפ"ל-DD בדור המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין במרה"ס ז"ל שבאיין ז"ל שבאיין בפירוש דברי התוס' והגמ', אולם לפער' דהא דבדרך דבדרך המקובל טומאה איננו חוץ מפני הטומאה הוא משום דכיוון דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מצי חיז' אולם האי בשר המת בתוך הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבוקעת וועלה לא מצי ממש טומאה את בשר הכלב טו"א, טומאה בלועה אינה מה טומאה דהרי מגע בית הסטרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו לחתוגדר בו ודוק"ק היטב.

קאמר יוшибו חلد כי אדם יש גם בים ודוק".
ע"ש גMRI כל תשחשיש ועיירון שוה, ופרש"י שימושין שניהם פנים כנגד פנים כגון אדם, ובבכורות אמרינו דאי בכל בע"ח שימושין פנים כנגד פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכאן תשובה להאמרם שהאדם שרשו מן הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשן שוה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומן וכו', ובגמ' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דעתنا באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורין מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי במלאת שלמה על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר'ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר"ג ור"י ע", והכא פשיטה לי, פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינה במתני' ואגמירינה לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דרואין אלו ק"ו מ אדם ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דטרח למכתב מלטה בא"ק, שהרי כתבתי שם דעתיך קרא למיתה עשה ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ו מ אדם, כיון דעתך לך קרא על מיתה עשו ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר"ג ור"י לא ידענו מה אי דינא דmittah עשה ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו יחש, ולמדו ממוני להמה מק"ז עפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסdro כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו י"ז, لكن שפיר עבר ר"ע דבבמה תנא דמטמא טוי"א ולא תנא בפירוש דטהורים מטומאת נבלות, וסמק רך אידיוקי כדי להשמעינו דעיקר האי דינא באדם שמעניא ורך ממש נלמד מק"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופota דכי יפול מהם במותם דmittah עישה ניפול דהרי בסיפה כתני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה אז דברי ר"מ כדקתי נא במשנה שאח"ז דהא "דaber ר"ע שהוא סידר רישא דמטמא" וכן הוא בא"מ במתני' ולא דברי והבשר המודולדין באדם טהורים" דברי ר"ע יסוד המשנה והא דאח"כ מות האדם וכו' והابر מטמא משום אבמה"ח דברי ר"מ. ואחר שזקינו לדברי ר"מתו לא צרכין לק"ז הניל' דادرבה בהמה ידענן מקרא ואדם נילוף מבמה. ולפ"ז הי' לו לרביינו הקדוש לשנות כאן בפירוש דבר המודולDEL טהורין אלא דהמשנה לא זהה מקומה כאשר נשנית מר"ע יסוד המשנה CIDU� אבל מ"מ הש"ס פריך שפיר טומאת נבלה ליטמא ולא סגי לי בק"ז מ אדם, דהרי מותוך דברי ר"מ מוכחה דעיקר הדין בהמה ולא מק"ז אלא דלפ"ז קשה מניל' למילף אדם מבהמה דילמא שאני אדם דמטמא מהחים וכק"ז של ר"ג ור"י דשם בכריתות, וקושי זו באמת הקשו התו"ס' שם בכריתות והניחו בלאי יישוב. ולכאורה ל�"מ לפי מה שכי התו"ס' لكمנו סוף פרקו ד"ה כיitz דילכאו' נראת דאממה"ח באדם דמטמא מבניין אב דשרצים ובמהמת עיי"ש, וא"כ הוא לא מצין להחמיר באדם יותר מבהמה, כדי לבא מה"ד להיות תנدون, אלא דהתו"ס' בעצם כתבו דמתוך המשנה דפלגו בה ר"א ור"י לא משמעו כן, ועיין בלב אר"י שם דתפס שנעלמו מהתו"ס' ברייתא מפורשת נזיר דף"ג והוא מדברי הספרי ופסקו הרמב"ס בפ"ב מטו"מ דדרשו בחל חרב זה אבמה"ח שלפטו רחוב עיי"ש, וא"כ הדרה הקושי" לדוכתי' מניל' דאיינו מטמא במקומו קודם שנטלש

ולפי דעתינו הנחפק הוא דלפי חכמי הטבע שאומרים דאי שום מציאות בעולם להווית חיות חדש רק ע"י הטלת ביצים ופו"ר יש תשובה גדולה נגד מאמיini הקדמות, דחוית הראשון מתברא. **תוס' ד"ה** יכול אף לא ריקמה, וא"ת ולרכמה ל"ל קרא לעניין טומאה, הא לעניין אכילה פשוטא לנו לעיל ס"ד ע"א بلا קרא שams רקמה ואכלת דלוקה, ועיין בלב אר"י ולא הבנתי סוף דבריו דאי שכתבו התו"ס' מכוכו שפיר בשיטות דלעיל. אבל מה שיש מן העיון הוא לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דבצוי טמאים ושרצים לית בהו מלכות אלא אישור בעלמא בח"ש משום דכל אתה מריבוי הכתובים איון בהם מלכות, וא"כ אם לא נדע ביצה מושקת דטמאה הן לעניין טומאה והן לעניין אכילה, אלא מריבוי דהטמאים כאשר נראה מהאי ת"ר שהביא כאן מלכות מניל' אבל עז דלשון המשנה מהופך הוא מלשון הברייתא דת"ר, דבמשנה כתני דבצית השרץ המורוקמת תהורה, ניקבה כ"ש טמא, הרוי דלא אתה לאשמעין כלל דריוקים טמא כמו השרץ השורץ על הארץ, דזה דבר פשוט ולא צריך קרא, ומימילא גם התנה לא איתטרך לי' לשנות, ורק אדרבה דכל שלא ניקב דטורה אתה לאשמעין ואתה נלמד מהא דלעיל בקולית סתוםה הן בנבלה והן בשער דטורה וביצת השרץ שركמה הינו הך, דסתומה היא מכל צד, וכך איז בה טומאה לא בגען ולא במשא וכדלעיל, ומה דקטני האי דינא בביבת השרץ כל עיקר, ולא סמך אדריל בקולית סתוםה, למדתי מדברי הרמב"ס ז"ל ישב ע"ז דז"ל בפ"ד ה"ו מאבاه"ט "ביבת השרץ המרוכמת ע"פ שהשרץ נראה מותוכה תהורה" עכ"ל, והוסיף על דברי המשנה "ע"פ שהשרץ נראה מותוכה" למדנו זאת הוא הרבותא נגד קולית השרץ שהביא קודם, דהו"א בביבא שקהרומים צלול ונראה השרץ מותוכה לא מקרי סתוםה. אולם הברייתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביבת השרץ, יכול אפילו לא ריקמה תל"ל השרץ וכו', והוא נגד המשנה דאלו ה"י בעי קרא על ריקמה דמטמא לא ה"י שותק התנה דמתניתין מזה, אבל כוונת התנה דברייתא הוא למוד תהורה על לא ריקמה הו"א כמו לעניין אכילה דיש לנו יפותוא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימה גם לעניין טומאה דהיו צא מן הטמא מטמא כמו הטמא וביצת השרץ טמא כמו השרץ במותה ע"ז מביא הדרשה דהטמאים לרבות ביבת השרץ והוא לאכילה דאסורה כמו השרץ אבל יכול לעניין טומאה נמי כן ת"ל השרץ. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכחות הנה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב ליכא טומאה נמי כו ת"ל השרץ. ובאמת א"כ לעניין טומאה לא שייך וצא מן הטמא דהרי לעניין טומאה זהה יוצא מן הטורה לך ליכא טומאה בביבת השרץ כל והא גדרסין הכא בברייתא גם קולית השרץ, עיין בלב אר"י דבתוכ"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום לקולית השרץ דמה עי קרא דמות הוה כבשר אתמהה ודוק"ק היטב.

דף קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חזץ מן החולדה, אר"ז Mai קראת האזינו כל יוшибו חلد. ולכוארה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עיין ב מהרש"א ח"א שכ' דבמאמור זה דימה את האדם לחולדה שאין לו ישב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלה מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודוק"ק.

שוב ראייתי בgem' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolfenin בני ימא פרשי' דגס יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיini על קרא דאדם כי מות באוהל למיועדי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בנהו משניות ר"ע שנאן, והוא לא ידע מדין דמייה עשוה ניפול ודוק'.

ע"ש גמר' נשחתה הבהמה הוכשרו בדינה וכוי' במא' קמיפלגי וכו' לכאורה' נראה דהפשט כמו שאמר ר"א בסוף הסוגי' דבחיטה מכשרת ולא דם פליגו דלר"מ דהדים מכשיר נתשר גם האבר והבשר המודולל דבחיטה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר בחיטה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שיק' יד, בשלהמא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כלו נסל על האוכל בעצמו, אבל לגבי הקשר השחיטה, כיוון דאין השחיטה מתרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה"ת ולדעת התוס' ורש"י מדרבנן, הרי הא'i הקשר א"א לבוא כלל על הא'i אבר ואיך תhani מה שנותר הבהמה להכשר את האבר, וסבירא זו ברורה כל כך, עד שקשה לומר דהני אמוראי קר"א אמר כי חילקו על סברא זו. וא"פ שהתוס' כתבו כן דהני סברו גם בשחיטה שיק' יד להכשר לויל' דבריהם הי' נראה לי, דאפילו נאמר דיידעו מהא ברייתא דלעיל דף ל"ו ע"א דלר"ש השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראה להם דר"ש כאן דמהדר לדברי ר"מ דאומר הוכשרו בדינה, לדבורי קמשיב דאפילו לשיטוך דהדים מכשיר לא הוכשרו האברים והבשר המודוללים ומטעמים דקרוaro הני אמוראי כאו"א לפי דרכו, Dai משום דס"ל השחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובברייתא דעת ר"ש, ומה שיק' הכא ולא עוד אלא דהשון נמי מורה דאהכשר דם דקאמר ר"מ קפיג' דהני המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמע הם לא הוכשרו אבל הבהמה הוכשרה Dai משום דआזכיר הקשר דם פלייג הוליל' לשחיטה מכשרת ולא דם וממילא הוה שמיין דלא שיק' על המודוללים הא'i הקשר וכסבירת ר"א דעל זו לא פלייג שום אדם כנפיע"ד ודוק'.

ד"נ קכ"ח ע"א גמר' רמ"א אם אווח' בקטן וגadol עליה עמו הרוי הוא כמוחו, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגдол וקטן עליה עמו. ולפ"ז צריך לומר דרי' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן ואין גдол עליה עמו אלא באוח' בגдол ואין קטן עליה עמו נמי לר"מ זהה כמחובר וזה לא משמע הכא. עכת"ד התוס', והוא לפלא בעיני דהרי' באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל אופן קתני במתני' דהוכשרו בדינה לר"מ ואיך אפשר לומר דברון דלא לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עליה עמה. ועיין במשנה כיריות פ"ג שם הගירא, "עד שהוא מניח בו כשבורה" אלא דהתוס' חדש מגניה, "כשבורה" עפ"י הש"ס ותו"כ ובאמת מכאן משמע דברון עכ"פ חיבור כדי שהקטן יעלה עם הגдол וצע"ג.

שוב נתיבתי דגם באוקימיאת דרביה דמווי' ביש יד לאבר ע"י בהמה צריך לעיין איך קתני דהוכשרו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש בחוט השערה שאין האבר עליה עם הבהמהஇיה יד איכא כאן כיוון דלא מיטלטל ע"י הבהמה וע"כ דעפ"י הרוב דבר דאיינו מודולל עד בחוט השערה או אולי הא'i בחוט השערה חז' מן העור קאמר דעתך לא שיק' כלל לבשר וצע"ג.

ע"ש ר'আتا בר'י' דרב איקי אמר בנתנקה הדם בין סימן לסייע קמיפלגי. אקורטמא זו דבר תימא עד להפליא הוא, דחוץ ממה שצרכין להכנס במשנה דברים שאין עליהם שום רמז, דמיירי בניתז דם בין סימן לסייען על המודוללים ונתקנה קודם גמר השחיטה, עד מן התימא מה שייכות יש לפולותא זו אם ישנה לשחיטה מתוע"ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכאן דאין לו עסק בדיני שחיטה, ועיין באזכאים לי ע"א דרבא ס"ל לר"מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק'.

לגמר' וצע"ג ודוק'.

ע"ב גמר' תניה האבר והבשר המודוללים בבהמה יכול יטמא טומאת נבלה וכו', כתוב הת"ח נקט בשער ע"ג דבר כ"ל יפול נמי איינו מטמא, לאשמעין דדוקא טו"ג אבל טו"א מטמא עכ"ל לא ידעת למה לי להשמענו את זאת, וכי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשער מאבר לעין טו"א, ובלא"ה נראה דהיא, "ואפה"ה טו"א מיטמו" אינו משלו הברייתא אלא דהgeom' מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ"ה יפה קאמר התניא דמטמא טו"א. אבל לפ"ע"ד נראה לומר דנקט בשער דמטמא עכ"פ בקדשים כשר טרפה, וכדעליל קכ"ג ע"ב, וע"ג דטומאה זו רק מדרבן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר לומר, יכול יטמא טו"ג האבר מזורייתא והבשר מדרבן בקדשים. ולעיל נמי קאמר לשון רבים אי דאין מעlein אורוכה אפילו טו"ג נמי ליטמו. וכי על אבר ובשר ומתיישב לפि תירוץ ולא לפ' תי' הת"ח ודוק'.

ע"ש גמר' מסיע לי' לרחב"א וכו', והחולש מהן בשבת חיב, עיין בת"ח שכותב דלא אגופה דדין מאסיע, דдельמא נמקו לא הויהCMDOLDELMIM, אלא אהא דקאמר דיש דבר דהויה כתולש לעין טו"א ולא לשאר ملي, מייתי, ראי עי"ש. ולפ"ע"ד לא נראה כן דהרי הש"ס לא מכח סתירת הדינין פריך מ"ש לגבי טו"א דחשוב כתולש ולטומאות אבמה"ח חשוב כמחובר דיאת ל�"מ, דהרי בריש פרkon כתני לגבי מפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה, אבל לגבי נבלות חשובה כחיה, דריבעה לטמא טו"א ממה שריבעה לטמא טו"ג כדקנתני במתני' שם, אלא דפרק אי דמעלה אוורה הרוי הוא מחובר ממש ולמה יטמא טו"א ואי דמיירי ללא מעלה אוורה, ותלי רק בחוט השערה, ומה לא נחשבeo להולש יטמא משום אבמה"ח, ע"ז קאמר דיש לנו קרא דכי יפול דאתה נגד הסברא החיצונה. וא"כ הוא, אי לאו דשומאל מהכי ילך נמי לעין שבת דחשוב בצמכו כמחובר, באמת מנ"ל הא'i דינא לחיבו החטא נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם ילך וע"ז קאמר מסיע לי'. ועוד זאת אי כדעת הת"ח הרוי התוס' הקשו למה לא הביא סייעטה משנתני ותירציו משום דאין מפורש במשנה דריש מטמא טו"ג אלא מדיוקין, ועדין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה ולגביו טו"ג כחיה, וצ"ל משום דמשם ליכא סייעטה על גוף הדין. אבל הא ודאי אמת דעתך אין ראי' דצמכו הוה כמחובר, אבל מהכא שפיר איכא ראי' מודוללים לעין טו"א, דאפשר דהויה כמחובר יותר מחוחר ממה שמחובר תוליאי הברה התוליאי בחוט השערה, ע"ז מביא אח"כ לימה מסיע לי' מונסתפה דירקות שצמכו באיביהם וכמוש"כ התוס' ד"ה לימה. באופן דמסיע לי' הראשו הוא על סוף דינו דהחולש מהן בשבת חיב, ור"ל דמקרה דכי יפול עד שיפול נוכל למילך לכל מיili דאפילו חיבור כל שהוא חשוב כמחובר, ואתה פשיטה, אבל ע"ז דצמכו אין חיבור פחות מחיבור אבר לגוף התוליאי בחוט השערה, אבל עדין אפשר לומר דצמכו הוה כמחובר יותר ולא קיבל טו"א וע"ז מייתי מתופסתא דירקות שצמכו, ודוק'.

תוליאי ד"ה דרhamna אמר כי יפול עד שיפול תימא Mai משמע כי יפול לעין זה וכו'. הנה רשי"ז'יל' כ' דאיינו קרי נבלה עד שיפול והוסיף תיבת מובלות דלא מכி יפול נוכל למילך לכל מיili דאפילו נבלה כל זמן שיש לו קצת חיota, וכען זה ממש פי' לקמן במתני' דaber ובשר המודוללים באדם טהורם פרשי' משום דכתיב כי ימות ודבקות מעט מצליל מן הטומאה וכן פי' הברטנורא, והתו"ט נתקשה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוני יפול מהם במתום קדרש. ועיין שם וכן לעיל במשנה מה שכותבת דכל זאת ליתא דהרישא

והרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכומות, דילמא לעולם כאית. בעין וכמו לעניין אכילה דקאמר רב לעיל ק"ב ע"א דאמבמה"ח צרייך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק ש夷ור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהעיר בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוחלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל וצ"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעתות שהשיב ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חייש לק"ז דילפי חכמים משום דהלהה היא ואין דינן ק"ז מולכתה" עכ"ל ולכאורה" אדרבה מר' יהושע דין בק"ז והלכ' כמוותו נשמע דאית ל' קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל וכן דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרי"ר וכו', א"כ לכתב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומיא לא יכיר דין דרשיה צו כדאי לסמוך עליה לשורף תרומה וקדשים וללקות ולהיכיב קרבן על טומאת מקdash וקדשו וההרטש"ש בהגחותיו כתוב וז"ל "לכתוב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ"נ מהעו"פ למנחו ומון הבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשה זו שהביא דברי הרמב"ז ז"ל בסה"מ שכתב בכל מקום דקאמר בגמ"י, Mai קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתה בעלמא, ותמה לפ"ז דחא הכא ואדי מדין תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסמכה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפריך על ר"ש דמתהר ממ"י דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, כמו שמתרכז לקמן על דמתהר באדם ויל"ו ודז"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתו, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנו אחר שחיטתה אית' ב' אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ח, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איכא בגיןיהן ארוכובה, עיין בתוס' ואני תמה דחא כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובלטה ממעטין לעיל ולא בעכומות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשר כלל תטמא כיון דעת עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודז"ק.

ד"ג קכ"ט ע"א גמר' אמר אבי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאותו לאו אורייתא והתוס' התミיה, דא"כ אמא בטלה מטורת חמץ ומותר להניחה בביתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול הא חדא, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזרה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגביה חמץ דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשנה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי רבי בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח ובהගות המהרטש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם נגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכenis טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל בכח לחלק בין טומאה להקשר, אולם לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונטני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקטני פלוגתנות ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבעி בבהמה נעשה יד לאבר קמיפלגי, א"כ למה נקט פלוגתנות בשחיטה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקANTI מטמאן טו"א במקומו וצריך הקשר מביחיה קאמר, והויל' להביא ע"ז פלוגתנות ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, ומAMILא נדע דהה לאחר שחיטתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, וכי לישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דגביה הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליינו אלא בשחיטה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבעி ע"כ הי' סובר איזה סברה, חלק, וזה שמדיק רש"י ז"ל וצ"ל, "רבה אוקים פלוגתינו לעיל בבהמה נעשית יד לאבר, עיי רבה וכו'", ולכאורה' לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה הייתר פשוטה ממש"כ למעליה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטתה מכשרה ולא דס, ולדידחו באמת האיבעி דרביה אם בהמה בחיה נעשית יד לאבר אליבא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני" כלום כמובן, ולכו הרמב"ם צ"ל דמסתמא פסק קר' אש' אוקימתא בתראי בגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נעשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודז"ק.

ודש דאפיקו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת כدلעיל קיט"ט ע"ב, מכש"כ דושמר על גב יד דלא, אבל בשתיית מים קשה ודאי מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודז"ק.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איכא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולהות דאייריים אין להם שיעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבל מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא כמו במת ותלו依 בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה Chi שהוא טהור אבר הפורש ממנו מת שהוא טמא לא כס"כ, וא"כ בבהמה נמי רקס ר' יהושע אבר מנבלה מטמא ומוק"ז מאבמה"ח, ואס תקsha לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשר הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפירוש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשר לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשר דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשר בعين הק"ז מאבמה"ח, אולם לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשר ועכט כשוערה היינו בפירושים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלאadam כי מות כתיב, דמזה יש לדrhoש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכען דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הרוי דאפיילו קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דיאנו בכל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפינן אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבאה כאן הלב ארוי גמור" ארוכה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט" דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בהמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודrhoשו הני תנאים כא"א למעט בשר מה"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדים כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" דאדם ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוה ניחא בפשיטות מה דנקט רשי ז"ל לאדם כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשו ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמ"ד כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גמר' א"ל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עירא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליתה האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עירק הנני דינים דאמ"ח מטמא הון בהמה והון באדם הללמ"ס שם וכע"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידעו לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הבמה דהרי ר"א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת הבת דלקין עליו CIDOU, וה"ה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר"א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דאי ללימוד גם זאת מק"י ודוק".

ע"ש השתה דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" כאן ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפלגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר"א ר"ר ור"ג בעדיות פ"ו, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דאדربה אם מתרה בשניהם כר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מתרה דבר דלא שמעין מתנה שלפנוי דמטמא ודרכי התינוי"ט דאי כאן דוחק אחר אלא דיהי הלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מאריך והאת הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפרש דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם כאחד, דכיות בשר מאבר מות הינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, וכתוב שאין מז מצין דר"א מטהר אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וכותב שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומ"מ מות מהי מק"ו וכמש"כ לעלה מושם דאי למדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות הינו הך דהרי הוא מן המת.

דבל וראה מכש"כ שיחוד לשיבה תהני לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"ל דקרה דתשביתו אتا לביטול, אבל התוס' דסביר דביטול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקן האי ביטול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאתי מקצת דברי בלב ארוי" ודו"ק.

ע"ב א"ל אמצעיתא, נשחתה בהמה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשו ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד אבר המודולל אסור משום אבמה"ח, דהרי מכח סברא פשוטה פריך לעיל קכ"ז ע"ב אי דאין מעLIN ארכוה טומאת נבלות (זהינו אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין האבר מצוי להעלות ארוכה כתלוש דמי לענן אבמה"ח, אלא דקרה כתיב כי יפול עד שיפול, וזה ודאי רק ליישראל נאמרה אבל לב"ג אהדרין לסברא חיצונה דכל שעומד לפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודוללים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרி מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דעד שיפול אבל אס מיתה בהמה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשו ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה בהמה הבשר צרך השר, וע"ז פלאג ר"ש דאי זהائق הרואי' לאחרים, ואמאי איכא מיתה לב"ג ואין לנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה עשו ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקרה דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודוללים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי מות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי מות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמת האדם הבשר טהור דמיתה עשו ניפול, ממילא שמעין דבר ובשר המודוללים טהורין עשו ניפול טהורין עיי"ש, ולא עד דהא אין לנו קרא על מיתה בהמה שכתבנו באדם אלא בהמה, ומשם ילפינן גם באדם, ולפי מה שכתבנו לעיל סברא היא ולא בעי קרא, אבל כל זמן שהוא הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף בעין דוקא ניפול, אבל כל זמן שהוא הוא מעורה קצת אין זה אבמה"ח, דהאי כי יפול הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף אדם מבהמה, וכבר כתבנו לעיל דמהה שהתנה השמיית האי דינא לעיל בהמה, ולא קטני בפירוש האבר והבשר המודוללים בהמה טהורין, כמו דקען באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשו ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בהמה מה דינו והשיבו לו דשmeno באדם ומשם יש ק"ו על בהמה, ולכן העמיד התנה שהוא ר"ע עירק דין זה באדם, ובכמה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע מימות שהתנה השמיית האי דינא וכעת אני רואה עוד ראי' לדברנו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנה אינו מדויק, דהרי עיקר דינו הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מציל מות הטעמה, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמת האדם הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי היה קטני רק האבר מטמא משום אבמה"ח דנסמע מזה דמיתה עשו ניפול, ממילא דעת דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע מימות עשו ניפול, אז ניחא דליידי" אם מות האדם הון האבר והון הבשר המודולל מטמא משום אבר ובשר מון המות וריך כל זמן שאדם חי גם שעניהם טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודדק היטב שכטב דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

ובמגע ובאהול כמת, והוא שיהי שלס כבורייתו בשרג' גידין ועצמות" וכיו' עכ"ל והנה עיניך רואות כי באבמה"ח מביא הרמב"ם דרישה דבחיל הרב, אבל על אחר המת כתוב סתם דמטמא כמת בלבד להביא דרשה דאו במת דכתיב שם על אחר מן המת, ואין ספק אכן דבכוננה השמיית האי דרשה ממש דפסק הכר' יהושע נגד ר'א דקאמר ק"ו מן החי מכש"כ מן המת. הרי דסובר הרמב"ם דדר'א ור'י גם שנייהם ידעו ודרכו האי בחיל הרב על אבמה"ח אבל האי "DAO במת" לא דרשו על אחר מן המת. והי' מקום לומר ר' יוחנן המשנה נזיר נ' ע"א דקטני על המת ועל ציטת מן המת, אלא דמה נעשה בהאי, "או במת" השני דכתב אצל מגע, דשם א"א לפרש לנפל, דהרי הנפל מטמא נמי באוהל ושם ע"כ באבר שאין בו להעלות ארוכה ודומי" דחליל וא"כ מהיכי תני לא נפרש גם כאן דמדובר מטומאת אוהל וקאמר בחיל דהינו אבמה"ח, DAO במת הינו אחר מן המת. והדבר אכן אצלי הפלא ופלא.

ו ז ע דגם בלא "ה תהיוה' קחוינה הבני פסקין הרמב"ם שכתב דחאל
חרב היינו שפלטו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר
אחר ובאמת בגמ' שם בנזיר מבהיר לחוד קדריש, דחאל בכ"מ הוא
הנהרג ע"י אדם ולמה לא אמר במת שכולל הכל גם במת מיתה
טבעית, لكن דרשין בחיל זה אשר הנתול מן החיים, לכך גירסת
רש"ש שם) וחרב דעתיך אתה דחרב הרוי הוא בחיל, וכן אצל נוגע
לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהל, אבל בחיל כתיב דקאי
על אבמה"ח שאין בו כדי להעלות ארוכה, ולא ידעתו למה שינה
הרמב"ם ז"ל בזה מדרש חז"ל.

עוד זאת בהלכ' ג' באבמה"ח כתוב חסר מן העצם של האבר כ"ש הררי האבר יכול טהור חסר מבשרו אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכקה בחי ויתרפא וישלם ה"ז מטמא ב מגע ומשא ובאותל, ואם לאו מטמא ב מגע ובמשא ואני מטמא באוהל. ובhal' ד' אצלابر מן המת כתוב, חסר עצמו אם נשאר עליו בשור צוית מטמא כמות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכקה בחי מטמא כמות שלם ואם לאו הרי הוא כשאר עצמות המותים שאין עליהם הבשר, עכ"ל ובסוט דבריו הוא נتفس מאד דהדרי בסיס אין בו בשור להעלות ארוכקה מטמא ב מגע ובמשא כמו באבמה"ח וכדデשין שם בגמ' "דא במתת" על אבר מן המת שאין בו בשור כדי להעלות ארוכקה מטמא ב מגע ובמשא וכאשר הרמב"ם בעצמו פסק כן לקמן בפ"ג ה"ב, ואלו שמטמאין ב מגע ובמשא ואין מטמאין באוהל אבמה"ח שחסר בשרו וכו' ואבר מן המת שחסר בשרו או עצמו וככו"ע עכ"ל, ואיך כתוב כאןadam חסר הבשר ואין בו כדי להעלות ארוכקה, הרי הוא כשאר עצמות המותים, והיינו דבבכי עכ"פ שיעור עצם משועורה זהה ליתא, דכל שהוא אבר לא בעי שיעור, ואפילו בפחות משועורה מטמא ב מגע ובמשא. וCMDOMהה לידליאת קיון הראב"ד ז"ל בהשנתו ואע"ג דלשונו מגומגם, והרבבה טעויות נפלו בו, ולא כמו שהבין ה"מ דהשגת הראב"ד קאי על שנשאר בו צויתبشر, אלא על שפסק הרמב"ם דחסר מן העצם או מנהן הבשר דטהרו אם אין בו כדי להעלות ארוכקה, וזה אינו והוא עצומו לא פסק כן לקמן כנ"ל ודוק".

בא"ד אבל אי מנגנינה דשראים ודבמה אתि, אמאי אמרו לילר"א מ"ט מרבה בשר וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א זל ואני הלא כבר כתבתי למעלה דלר"א דבר מן המת טהור ה"ה אבל מנבלה דעתהו דטהור דמ"ש. אבל מה דקשי לי והוא דמאי מבניין באב ילפין, איך שיעיד לדריש פסוקים לאוקם על הבניין אב כי תורה שבכתב איך יפרש דבר שהוא מפני השמואה תושבע"פ כי>Create at least one new section header or bolded text element.

והנראה לפ"ע"ד לתרץ פ"י הרמב"ם ז"ל הו, דנה טומאת אבמה"ח אכן גם באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר בלבד אשר טומאת אבר מן המת ליתא רק באבר שאין עליו וכיותبشر, כי רק אז אכן יאכע עליו שם טומאות אבר דאי יאכע בו וכיותبشر, הררי בלבד אבר יאכע עליו טומאות מות מצד וכיותبشر, ולכן מה דקאמר מה יאכע בין אבמה"ח לאבר מן המת היינו לאבר מן המת שאין עליו וכיותبشر אשר אז אית ביב"ט טומאות אבר מן המת, אשר אז חל עליו בהפרידיו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאות בשר המת, כיון דחל עליו שם חדש דהיאינו טומאות אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשטפורייש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות וכיות עא"פ שהזיהת בשר שני מटים מצטרפין כUMBRA רם ברכ"מ פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי' עליו שם טומאות אבר דלא בעי שיעורתו לא מצי מצטרף לטומאות בשר המת דבעי שיעור וכיות דזה מקרי אין שיעורין שהוא דהאי וכיות בשר של האבר הי' מתחלה מטמא בגיןו עצם וגידיון גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שיעורון שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנכלפ"ע"ד לישוב שיטת הרמב"ם ז"ל לפי חומר העניין, ובפרט מאחר שפרש"י ותוס' א"א לקבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדר בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתה דעתית להכى, כיון דכבר נתישב טעמא דר"ש דס"ל קר"א ומתרח באבר המת, והבן.

ודע דלפי פי' הרמב"ם ז"ל לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפורש מאבר המת שאינו מטמא משום בשר המת, מミילא גם במשנה דלעיל דמטהר ר"ש בנבלה נמי מפרשין כן בשר הפורש מאבר איןו מצטרף לטמא משום בשר נבלה, והשי"ס לא חשב מאבר נבלה אינו מctrוף לטמא משום בשר נבלה, והשי"ס לא להאריך ולוחזר אשמלעה בדבר שמיילא משתמש ובפרט שלדינא איו נפקותא דאיו הלכה בר"ש ודוק.

תוס' ד"ה צית בשיר הפורש מה"ח ר"א מטמא, לכארו' נרא
דابر האדם מה"ח מב"א דשרצים ובהמהathy וכו'. כבר כתבנו
למעלה שתפסו האחرونים ז"ל דמעני בעיל התוס' נעלמו גמר'
ארוכה נזיר כג' ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש
בחול חרב שזה אבמה"ח שפלתו חרב. אבל האמת שהתימא
חוורת עליהם דאי עליה על דעתם דר"א ור"י דפלוغو באבר המת
אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג"כ, "או
במת" דכתיב שס על אבר מן המת, והוא מוכרכ לדרוש דאם
בחול קאי על אבר הנחלמן החולן א"כ האי או במת נמי על
אבר מן המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח"כ בקרא, "ועל
הנוגע בעצם או בחול או במת" דרשין שס דף צ"ע"א, "בעצם זה
עצם כshawrah או בחול זה אבר הנחלמן מה"ח ואין בו כדי להעלות
ארוכה או במת, זה אבר הנחלמן מן המת ואין בו כדי להעלות
ארוכה" ושם ודאי מוכרכ לפреш כן דהרי הנוי רק במנג ומ שא
מטמאין ולא באוהל, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה,
איך אמר ר"א שלא שמע רק מאבמה"ח דמטמא ולא אבר המת,
ואיך השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מפורש בקרא, זה כמו זה
דמן דדרש בחול על אבמה"ח מוכרכ לדרוש או במת על אבר
מן המת.

אבל ראה זה פלא והפליא כי תמייהתי סובבת נס על הרמב"ס
וזל, דז"ל בפ"ב ה"ג מט"א, „אבל שנחצך מן האדםathi הרי הוא
כמתם שלם וכוי' שארבים אין להם שיעור שני' כל אשר יגע ע"פ
השدة בחיל חרב, הדבר ידוע שדין חיל חרב כדין חיל אבן, או
חיל שאר דברים מפי השמועה لماذا שלא בא זה אלא לטמא נוגע
באבר שפלטו חרב וכו', הילכה ד' אבר הפורש מן המת מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שייך לדריש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש צוית בשור ועטם כשוורה א"ב, פ"י או עצם כשוורה דבתרויהו ליכא למימר לת"ק טמא וכו' ובלאי"ה נמי איך יחולוק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיות שמייה"ו דלא חדוד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכוהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס אצ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן איכא ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורש בספרי כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תמיימה שכותב דוגמא הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בנ"כ שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושורת דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמובואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור לעמוד ולשורת הגם דעיקרו בעובד בביהמ"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרש"י עה"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שירות הכהנים באזה"ז דחוא לאון ולזרות, וממילא הוא פניו ממלאכה וועסוקים במלאת שמים, וצריכין להחזקת העס. אלא דתרומה מ"מ ממעוט דאסיר טבל ותרומה שהוא בכרת ובmittah ודי לא שייך בחו"ל, ובמתנות ורה"ג פליינו תנא דמשנתינו ור' אילעאי דلتנא דמשנתנו ניהו דתרומה בתורת קדושת תרומה ליתה בחו"ל, אבל מ"מ ודאי איכא מצות נהינה לכחן העומד על משמרות הקודש בחו"ל לתת לו די מחסורו, וכן במתנות ורה"ג דגם בארץ לית בהו קדושה, במקומה עומדת הא夷' עשה דתנן לו, ור' אילעאי סובר دقמו דתרומה בטלה בחו"ל כי' הנני ממתנות אין המוצה דוקא באלו אלא דבכלל ודאי איכא מצות להחזיק כהני ד' המוחזקים בתורת ד' ולומדים את העס דרכיו ד', ומקרה דהכא דכתיב כל הימים לרבות חול' לשירות וכיוון דעל הכהן מוטל הא夷' חיובא לשרת גם בחו"ל, ממילא נשמע דעל העם מוטל פרנסו אבל לאו דוקא במתנות אלו.

ולא דחא דמרבה בספריו מן כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל אינו מודוקדק דהרבivo הוא על הזמן, וצריך לומר דכוונתו בין בזמן שישראל שרוין על אדמותם ובין בגאותם ודוק.

רש"י ד"ה כל הקדשים שקדום מום קבוע להקדשן וכו' וכל זמן שלא נפדו לא, כדאמר בבכורות דסבירαι האי תנא קד"ד מדרחה מן הבכורה דאיון קדושה חלה על קדושה עכ"ל. עיין מה שאכתוב בזה לקמן אמשנה בכור שנתעורר במאה בסוף הדיבור ד"ה ועוד ודוק.

תוס' ד"ה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתני מכךאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כדברו ל�מן. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

ד"ל ע"א משנה הארץ והולה"ק נוהגין בארץ ובחול' וכו', ופרש"י ז"ל דמשום דעתו למייר בחולין ולא במוקדשין נקט להו, וה Maharsh"a התמיה על רשי"ד דהלא בראש פ' שילוח הקון אמר דבראשית הגז איצטרכ' בחו"ל לאפוקי מדר' אילעוי וה"ה במתנות כפרשיי ז"ל שט, ועיין באחרונים מה שהאריכו בהז, ולפע"ד נראת בפשיות דלאפוקי מדר' אילעאי דדורש נתינה נתינה מתורומה לא איצטרכ' התנא לאשמיינו, דבלאי"ה נדע דתנתנא לית לי' דאי אית לי' האי דרשעה אשר מכחה נפטר בחו"ל, נגד הכלל שבידנו דמצואה שאינה תלוי בארץ נוהגת גם בחו"ל, אז ה"י מחייב להשמיינו זאת, ולא עוד אלא אתה התנא להשמיינו לאפוקי מהאי דרשעה דעתינה נתינה מתורומה הויל' לפרש זאת כמו שמספר לחולין ולא אם כן הוא ודאי דלא איצטרכ' התנא להשמיינו כל האי דינא, אם כן הוא מרבבו ודאי ה"י שונה אותו וככל דשתק מני' הרי הוא כምפרש דלא דין האי גז"ש. והש"ס דקאמר לךון דראשת הגז וה"ה מתנות הם לצורך לאפוקי מדר' אילעאי, אין הכוונה דתנתנא שנאן לאפוקי מדהא, אלא אכן דשמעינו דר"א אנו למדין דתנתנא לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ז, מפני שרבענו הקודש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמענו איינו ראי' דהרי במס' עדויות מלא המסכתא מן ההלכות שקיבלו עיז' עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ז זו מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, וכע"פ הא פשיטה לי דתנתנא לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התלוויות בארץ רבותא הרבה את בהו להשמיינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצוות, זה משפט הכהנים מאית העם ונתן לךון. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגנך וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשרת שם ד' הוא ובנו כל הימים ויזוע לכל והכי דרטעם המוצה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טעמא דקרא, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תתן כל אלו לכחן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשרת שם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככחן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשרת עד שבאמת יש לחמו על התנא דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מהו לנו טעם לפטור משום דהוא תלוי בארץ, תפ"ל דאיון בחו"ל שום טעם ליתן לךון. אולם טעמא דהא מלהטא הוא לפע"ד כמו שנראה מפסקוי התורה, דגם

לי, אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה אר"ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ"ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ"מ דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעת זה א"א לחוק דמן יתבע ולמי ישלים, וא"כ האי „זה” למה לי ולומר דבמカリ כהונה וכגדמרין גיטין דף לי ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית ל' טובען ועל זו אתה קרא דזהה לפטרו. דזה פשיטה ליטתא, דכיון דזהו כתאו לדידי דכהן, אמא יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגשו בחומר קושי ז', ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום דין לו טובען ניהו דין יכול לתבעו בדיונים, בדיוני שםים מיהא מחיב, אבל לילך'DDRISH לי' מ'ז'ה' אפי' בד"ש נמי לא מחייב עכ"ל. אבל הר"ז ז' דעת אהרת עמו דנתחש' לי' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי אר'י מזיק אפי' אתנייהו נמי אין להם טובען, ולכן פ"י דהכי קאמר בגין דמתנות כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו וכי אותנייהו בענייהו מחייב משום מצוה, כי ליתנייהו אין לו טובען הוא, ולא דין ממון הלך פטור לנמר, ולכן לא נתחוור ל' מה ש' התוס' דלא את ידי שםים חיב, דכיון דליך כאן מצוה דהרי ליתנייהו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי שםים, מיהא משום מידת חסידות ודאי מחייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך „זה“ לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב"א עכ"ד של הר"ז ז', וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דলפי פירושו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לי' בדאיתנייהו, וממילא גם בליתנייהו לא מצליל לי', אלא משום דבליתנייהו אין מצוה, וזהות הול'ל, "משום דמתנות אין הוא מיותר ומורה היפך דעת הר"ז דהוול'ל", "משום דמתנות אין לו טובען", אבל מדקאמר "ממון" משמעו דאית בה דין דין גם בדליתנייהו, אלא שאין לו טובען, ובגופ העניון הדין עם התוס' דנייהו דודאי יפה כתוב הר"ז דגס באיתנייהו הול'ל אין לו טובען אבל מ"מ מצינו לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופין על כל המצוות דעתמא אם אין רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בدلיחנייהו דשוב ליכא גט מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן לא הי' עלי' חיבור גט מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם - (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המצווה שעלי' נתהווה חיוב ממונא לגבי השבט, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למצוחה זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפורה פ"א הי' ג' האי דינא וז"ל „האהשה שהביהא חטאנה ומטה יביאו הירשים עלתה הע"פ שלא הפרישה אותה מחייבים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה היא" עכ"ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביהא ומטה אין להביה דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם"כ שעאן להפריש עליה מהדרה מתים וחופשי מון המצוות, אבל עולתה מביאין ואפי' מפרישן מונכסיה שהנicha, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKRBN YOLDAT AIINA BAHA ALA LEHCHSHERA LAACOL BKDASHIM, וא"כ כיון שמתה אין לך בטל המצווה יותר מזו, ואיך כופין את הירשין להפריש עליה שהיתה אמת מחייבת מצד המצווה וכדי להכירה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין כאן טעם המצווה שהי' עלייה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי דמוכח המצווה שהי' עלייה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי מלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר ונתחוויה דבר זה כתוב על

התוס' על הש"ס הווא, דהנה בביברות שס כתני תחלה דלקות פטור ממעשר, ואח"כ כתני במשנה שאח"ז הכל נכסין לדיר להעתשר חז' מן הכלאים והטרפה ויזא דופן ומהUSR זמן והיחסים ונטקשו להו למה בחר התנא אחר ל Kohod דנסנית קודם לכלים שאחריו ודילג את כלום רקס יתומם דקנתני בסוף ולא קשי' להו רק שתרומות יתומם הול'ל כלאים או תרתי מאותו המשנה גופה חז' מליקות דלא כתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתי טרפה. אבל לעפ"ד דקדוקם לך' מחתנה נקט ל Kohod דקנתני תחלה ויתומם כתני לבסוף משום דבאמת פריך מכולם והוא כמו דאמר מליקות וכו' עד וייחום ורק מקצר ואומר לךו ויתומם, ועיין בה' ק"ז צ"ל שרצה לטרץ דברי התוס' دمشقת טרפה דמותרת בשקף טרפה בתוך העדר בטל מה'ת ברוב ומקריבין ג' ע"ג מזבח, ומ"מ איינו במעשר דעשירי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק. דבר זה במחכ"ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודק א בקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהז אמרין דלא מהני הביטול משום דלעלם הביטול משווה את המזיות להuder ולא להיפך מן ההuder לא יתהו מזיות, ולכן כל שפטור שהוא החדר לא יתריב ע"י ביטול שחיי במצוות, אבל טרפה שפטורה ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מההדר שמר מחמות איסורו וזה הוה מציאות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש"כ החת"ס ז' בעצמו מהיכי תיתי לא יתריב במעשר, כי כל שנסתלק המנעה הרי הוא כשר הבהמות שבuder, וזה ברור ואמת לאמתו בס"ד.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק"ז ז' בחדשיו קמתימה איך אפשר דכל זובייח זבח בריחוק מקום יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא משׂו'ה הותר לו בשר תאזה משום כי ריחק ממך המוקם, ואפי' למ"ד דלא דרש כן לעיל י"ז ע"א, אבל דרכיה דרכי נועם כתיב עי"ש. ובמחכ"ת לק"מ דהאי תנופה אפי' בקדשים אינה אלא למצוה ולא לעכב ומכם"כ בחולין ולכן בריחוק מקום יתנס לכחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש"ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מציאות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה“ למה לי, לד"ר ח' דאר"ח המזיק מותנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מותנות דקאמר הכא הינו זרע והולה"ק וכן כתיב הרמב"ם בראש פ"ט מבקרים דלארעד והולה"ק קראו חכמים מותנות סתם, וכן מוכח בפרקון בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אייא בהן מוצות הפרשה אשר על ידה נתקדשו ואין לבעלים בהם אלא טה' של מוצות נתינה, קראו זרע והולה"ק מותנות שאין בהם מוצות הפרשה ורק נתינה בלבד והוה מותנה ממש, דקדושה לית בהו, וראשית הגז דכוותי אלא דין זה מידי דאכילה, لكن לא קחشب בהדייהו דין ואיך ונקרו ראשית הגז, והנה אם טעמא דר"ח מקרא דזהה כדאמר בחד אב"א, ניחא דקאמר עירק דין על זרע והולה"ק, ושאר מותנות כהונה נילוף מננייהו, אבל אי טעמא משום דזהה ממון שאין לו טובען כדי אידי' אב"א שהוא העיקר, וכאשר פסק נמי הרמב"ם בפ"ט ה"י לדמה אמר ר"ח דינו בהני ולא בכל מותנות כהונה והכי הול'ל, כל מותנות כהונה שאכלן או היזק פטור מלשלם, וכן מוכח מון פסק הרמב"ם שהביה דין זה רק בכואן שכטב עבר ואכלן או היזק או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שפסק בריש הלכ' מעשר האי ברייתא דלקמן מניין לע"ב שהליך פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמי' בדאותו לדי' בטבלייהו, מוכח דלא מטעם דין לו טובען פטור

שביירנו לעיל, ולא הזיק שיעבודו' של חבירו אבל כאן דהבעלים כבר נסתלקו וקיים מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדין ודאי מזיק את הענים הוא וחיבר מדין ממען אלא שאין לו טובין, וא"כ מהכי תיתי לא יתחייב ב"יש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המותחلك בתוך הבית קאי דחתה"ג נ"כ לבעלים, אבל גם בעזה אני אומר בשעה שהבהעה"ב נוון לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשיר שמקבלו במקומות שעומדים שם עניים גוזל ענים הוה בלתי ספק, דבראותו רגע שהבהעה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון ענים ולפ"ז בא דקאמר ר"ח מدت חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא. והסוגי בלא"ה תנוה כאשר קמתהה עלי' החל ארי' ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עלי' מטעם דהוא ממון שא"ל טובין, אלא משום דעתו הוא באותו שעה, ומצד הדין מגיע לו כשר ענים, ועיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הרושלמי לדידי' הוה ממון של"ת דענין העיר יכולן לתבעו, וצע"ג וד' יאיר עני ודוד'ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיتي בח' הריטב"ז ז"ל שכטב ז"ל, "ודוקא הוא ודכוותי" ר"ל מזיק מתנות כהונה ודכוותי' אבל המזיק הקדש עניים או שאכלו חיב לשלהם דמונא הוא גמור וכו',ומי שיש בידו ממון ענים הרוי הגابر שלחן יכול לתבעו ממנה וה"ה כל אחד מן העניים וכו' וזה דבר ברור והוצרכתי לכטבו מפני שטעו בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך פרנס הסוגי' דפריך מלשו"פ אמרו ישלים דמ"ש הא משאר ממון ענים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לבע"ב שאכל פירותיו טבלין, וכן בן לו שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלמיין, ת"ל ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עומד ומשתומם הרוי תרומה, עכ"פ דלאأتה ליד כהן התורה חייבה בפירוש בקרא דאיש כי יאכל קודש בשגגה ויסוף חמישתו עליו, ונתן לכחן את הקודש עין ריש פ"י מתרומות במיל"ם שט, וניהו דזה בשוגג נאמר הלא במיד בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלם, ז"ל הרמב"ס בפ"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלם עכ"ל. אלא אפילו בדלא אתרו בי' ונידון לגבי תשולמיין בשוגג וחיביו מלוקות שוגג חיבין בתשלמיין, מ"מ לא פריך הכא מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שט בסוגי' דאוכל תרומה חמץ דגס באוכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה כהן חייבה עליה התורה לשלם, כי הרמב"ס שם בפ"י הייח' פסק בדיון באוכל שוגג בין באוכל מזיד משלם, ואינו משלם אלא חולין מתוקנים. ועכ"ס' דבשוגג רק החומש לכפירה אתוי, אבל הקרן מחזיב גם במיד, והקרא מסיע' לי' דכתיב ויסוף חמישתו עלי' ונתן לכחן את הקודש, והוא מהופך דהויל' ונתן לכחן את הקודש וחמישתו יוסף עלי', כמו דכתיב והשיב אשמו בראשו וחותמישתו יוסף עלי', אלא ודאי דאתה קרא למדנו דרך כפירה אתא אבל הקרן משלם גם במיד בלא אתרו בי', וכן משמע מה מה שכתב הרמב"ס בהלי' ה' אכל תרומה במיד וכו', משלם את הקרן ואינו משלם את החומש עכ"ל. וכי אידעליל דבריש פ' דבר שבר דלייא עליהם חוב ממון ושיעבוד לשפט, אבל חוב מצוה וכל שנאבדו מן העולם ובטל המצואה, לית כאן דין ממון כלל, אמונם בהני מתנות עניים דהבעלים כבר סלקו ידיהם, והוא הפקר לעניים, מי שבא ליטול שלא כדין פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטרו אלא מיטעם דין כאן טובע פרטוי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוס' סובב תמייתו שכתבו דל"ק דפטר ר"ח מקרא דזה פריך ספר דלהה לא פטור גם הכא למרי, והוא פלא במתנות פטור הקרן את הטבח מושום דלית בה עדין דין ממען דלית לי להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

נכשיה, וא"פ שע"י מיתה בטלה המצואה, אבל החוב כדקימא קיימא, וא"כ הכא ממש דכוותי' הוא דכיוון דבדאיתנייה בעין היה עלי' חיב מצוה ליתנס לכהן דהינו לאחד מן השבט הרים נשאה עלי' כתוב לגבי השבט משום דמלואה הכתובת בתורה הוה כתובה בשטר, כמו דגבולה זכה בחיב עולה של היולדת דין עלי' אלא משום מצוה להכשרה באכילת קדשים, מ"מ נשאה זה כתוב לגבולה ונשתעבדו נכסיה וגם אחר מיתהה עומד השיעבוד הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המותנות, הרוי האוכל או המזיק נידון כמזיק שעובדו של השבט שחיב לשלם כי הני מתנות מכח המצואה ה' משועדים לשפט ולכן אם השבט ה' יחיד וכמו הקדש שפיר ה' לATAB עלה ולהוציא בדייניהם היזק שיעובדו, ולכן יפה כתבו התוס' דעכ"פ מדיני שמיים חיב לשלם, דהרי אכן כאן גזל השבט מצד מזיק שיעובדו שה' לו על המתנות מכח המצואה דתנתן לו, וזה ברור כמשמעותם, וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכו' אין חיב לשלם מפני שהוא ממון שאין לו טובע ידוע עכ"ל הרוי כתוב פירוש דآخر דלייניהו הוה לי' ממון שאין לו טובע ידוע, אבל גזל השבט אכן, וממילא דב"ש חייב, אבל מה שיש מן התימא על התוס' ה' הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמרתך לא לישנא דמשום דזהה ממון שאין לו טובען, אך נאמר דמן דדריש מ"ז, פוטר גם מדיני שמיים, דקשה מעד לדרש הקרה לפטרו מגזל השבט שלא יצטרך לצאת ידי שמיים, דה' דהויל' דאתה קרא לפטרו גם במכיריה כהונה אי אכלו, עכ"ג דאיaca טובע שלא יצטרך לשלם, ולכן יותר נראה בא כדעת הר"ז ז"ל דליקא לדינה שום נפקותא בין הני תרי לישנא, אלא דקשי לנו דכיוון דכל"ע הוה לי' ממון שאין לו טובען, למה קאמר בילשנא קמא דדריש מזוה לפרטו דרשאה שאינה צרכיה, אבל מה שנראה לפ"ד דלשנא קמא ה' סובר כיון דמתנות אלו חולין נינחו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למישריצה, וא"כ הו"א דמה לי הן ומה לי דמיין ואשר פסקין בחומר' ס"י רמ"א דהחרזת דמים הוה חרזה ואפי' בגזלה ס"ל להתוס' ב"מ קט"ז ע"א ד"ה וחיב משום ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרבנן' לא ס"ל כן דבריש הלו' גזלה כתוב דבנשך הנילה נמי איינו לוקה משלם דעתינו אבל העשה דזהבב לו קיים ובכמה סוגי הארכתה בזה וא"כ שפיר מצי לקאים האי מצוה גם בתשלמי ממון וממילא דכופין אותו לקיים המצואה בדמיין, וכן בשי' קרא דזהה דאיו המצואה אלא בעודן בעין אבל בתשלמי מעתות ליכא מצואה, ואידך לישנא סובר דמסברא ידעין דהמצואה דוקא בהן ולא בחלופין, עכ"ג דהכהן מצי להחליפן ולמכרן וזה נכו' בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעני דינא שווין, דצאת ידי שמיים מחזיב לית. לאיזה כהן או לכמה כהנים את שווין ודוק' היטב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שה' עbor מקום למקום וצריך ליטול לקט שכחה ופהה ומעשר עני, נוטל ולכשיזור ישלים וכו', הפר"ח הביאראי' משקל וטורי' זאת לדעת הר"ן דאך לצאת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ"ג גם הר"ז מודה דחיב עכ"פ לצאת י"ש, דבשלמא במתנות דלייניהו ביד הבעלים סובר הר"ז דלייא עליהם חוב ממון ושיעבוד לשפט, אבל חוב מצוה וכל שנאבדו מון העולם ובטל המצואה, לית כאן דין ממון כלל, אמונם בהני מתנות עניים דהבעלים כבר סלקו ידיהם, והוא הפקר לעניים, מי שבא ליטול שלא כדין פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטרו אלא מיטעם דין כאן טובע פרטוי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוס' סובב תמייתו שכתבו דל"ק דפטר ר"ח מקרא דזה פריך ספר דלהה לא פטור גם הכא למרי, והוא פלא במתנות פטור הקרן את הטבח מושום דלית בה עדין דין ממען דלית לי להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

טבליים, אם מלחמת שהוא חייב להן צריך להוציא עליהן מעשרות" וכיו"ע^כ, הרי מובהר דחייב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בيت המלך את הטבל בחובו דהוה נמי מכוכר. וא"כ מה פריך הכא לר"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלומיין מצד גזל השבט, משום דהוה ממון שאין לו טובעין, אבל כאן במוכר או נלקח מבית המלך בחובו, דהוה מכוכר והתבואה עדין קיימת ואיכא כאן חיוב מצותתו^מ, כדיתני דחייב לעשר לאו מצד ממונו של כהן ולוי Katainun עליה אלא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתוך הדבר בפירושו שכטב ז"ל, "קთני מיראת אם בחובו חייב לעשר אלמא יש לו טובעין דאי לאו דין הוא שישלים לו, ע"כ מאי חיוב מצוה איכא הא לא פש בגבי מידיה" עכ"ל. אבל לא זכית להבון אי ליכא כאן חיוב מצוה, איך קתני חייב לעשר דהינו לתקון מן הטבל שבידו על הטבל שלקק בית המלך, והוא געשה תרומה ומעשר וכן כתב הרמב"ם, "צריך להוציא עליהם מעשרות" ואיך אפשר לעשר דבר שאין עליו חייב מצוה וرك מדין גזל השבט, אז ליכא רק חייב תשלומיין ממון, ולא חייב להוציא עליהם מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מائق טבל לכחן ולוי. ובלב אר"י ז"ל קמתמה להיפך דמה פיריך הגמ"ע ר"ח דהא כאן קודם הרמה מיראי דין לכהנים שום אכות בהם. ואיך עליה ע"ד המקשן דחייב כאן משום מזיק לכהן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבליו פטור דין להם זכות עד אחר הרמה.

אבל לפע"ד כך הון הצעת הדברים. דהנה בב"מ פ"ח ע"ב דרשו عشر תעשר ואכלת ולא מוכר, חובות זרעך ולא לוקה, הרי דמוכר ולוקח שנייהם פטורין מעשר גזל השבט, וזה מדברנו נתחיבנו, וכן פסק הרמב"ם ז"ל בראש פ"ב ממעשר ז"ל, "אין חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכלו לעצמו, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחייב מדבריהם שנ' וכו"עכ"ל, עיין במניח מצוה שצ"ה שכטב דמפשטה דגמ"י בב"מ נראה דמוכר טבל פטור, אלא דעתה הרמב"ם הוא דתלוי במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עי"ש. ולפע"ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שמרן למוכר, ולהיב המוכר אחר שמרן לאכלן, אלא משום דחייבתו ע"מ בא בגמר מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפניו שיחזק בטבלו כל השנה, ישרר בכל פעם ופעם דדומה זה להא דאמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח תקללה, כמו שתכטבו מזה בפתחה דע"פ דבטל האי צפור ברובה דעתלא, מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ דהא דלא להשות איסורא דחיישין לתקלה הוא רק חשש דרבנן, אבל התורה לא יתרה את בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל יומ תמייד, שישחה טבלו בвитו כל ימות השנה, ויעשר בכל פעם שיטחו לצורכי ביתו, ומרקא מלא דבר הכתוב עשר תעשר את כל התבאות זרעך היוצאה השדה שנה שנה, دمشמע דרבוגי נשנה ישר בפעם אחת, וכן כתיב ראשית דגנך וראשית גזב כל המתינו בהפרשתו עד שיתברר אם באמות יאכלם, וכן להיפך כל שגומרן למוכר אין כאן חייב מעשרות ומותר לאוכל מהן או רעוי כמו קודם הגומר, וכן שפסק כן הרמב"ם ז"ל בראש פ"ד אבל לומר דאם גומרן לאכילה שוב חייב גם אם מוכרן אחר^כ, או שיפטור בגומרן למוכר אף שמתיחס להחזיק לעצמו, לא נשמע מזה. ואבאר יותר הרמב"ם ז"ל לשיטתו^מ מוכחה ה' לתולות זאת במחשבתו כנ"ל, דהנה הוא פסק בראש פ"ד דין הטבל נקבע למעשרות מן התורה עד שיכניסנו לבתו, שנ' בערתי הקודש מן

ובמעשר אי טbel לתרומות מעשר הרי זה טbel ואי מותוקן הרי כבר הוא ביד כהן ולוי. لكن תימא רבתא הוא איך פריך מהאי דיקא הא משעת הרמה ואילך חייב על ר"ח. ולא עוד אלא דקשה טboa למלה לי' ליפרך מדיקא כל ולא פריך מהא דבעי קרא לפטור את האוכל פירוטיו בטבולן מתשלומיין, הרי דלית לי' הא דר"ח דהוה לי' ממון שאין לו טובעין, דלר"ח ודאי לא בעי קרא והא דלישנא קמא בעי קרא דוזה, כבר בגיןו למלגה משום דהו^א דבמתנות חולין דאיו בהם קדושה, אמרין מה לי ה' ומה לי דמיון, אבל כאן בטבל ותרומה לא שייך זאת. וראה זה פסק הרמב"ם ז"ל ז"ל בפ"א ה' מהלכ' מעשר, "האוכל פירוטיו בטבלין וכן לוי שאכל המעשר בטבלו ע"פ שהן חייבין מיתה לשמים, אין משלמיין המתנות לבעליהם שנ' אשר ירימו וכו' ובוח"ל מותר לאדם להיות אוכל והולך תחלה ואח"כ מפרש תוו"מ עכ"ל ועיין בלב אר"י שסתמה על הרמב"ם דלמה לי' קרא דאשר ירימו, הא בל"ה פטור מפני מה הוא ממון שאין לו טובעין. גם מה שכ' עפ"י שם חייבין מיתה לשמים אין מובן ממשמע דמתנתה זה ה' מקום לחיביו בתשלומיין, ובאמת נהפוך הוא דהרי אייכא מ"ד דאף מיתה ביב"ש פוטר מתשלומיין. עי"ש איך נדחק ותולה א"ע בשינוי לשון הרמב"ם דכאן כתוב "אין משלמיין" ובhalb' בכורים אצל המתנות כתוב "אין חייב לשלים", דקדוקו נכון אבל תירוצו איינו עולהיפה. אבל דעת הרמב"ם ז"ל ברור מללו ומפרש הבריתא לפי שיטתו, דס"ל דתרומה ע"פ שלא הגעה לכך, האוכל בין בשוג ובין בזמיד משלם פירות חולין, אלא בשוגג נעשים התשלומיין קודש מגז"כ, אבל בזמיד לא נעשי קודש. ומעתה הו"א דגס בעודה טבל כיון דפטימי בי' תרומה כדאיתני בגמי ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה"ה לערלה בשתיים, ישלם האוכל התרומה שבו בפירות כמו בתרומה שהרמה, ע"ז ATA קרא דאשר ירימו דין לך בהן כלום עד שירימו ממש, וזה שכ' הרמב"ם ז"ל, "ואעפ"י שהן חייבין מיתה לשמים" הרי לך דחויבין אוכל טבל כאוכל תרומה לעניין עונש לשמים, יכול דגס לעניין תשלומי תרומה האוכל טבל כאוכל תרומה דבון בזמיד ובין בשוגג ישלם פירות הראוין כפי מה שאכל, מ"מ "אין משלמיין המתנות לבעליהם" ובדקדוק עצוםrina לשונו ולא כתוב פטור או אין חייב דזה פשוטה דאיינו חייב משום גזל השבט דהרי הוא כשאר מזיק מתנות כהונה או שאכלן שפטור, אבל כאן ה' מקום לומר דaicca משום תשלומי תרומה דמשעת הרמה ואילך באמות משלם הון בשוגג ורק בזמיד ולא משום גזל השבט דהרי בזמיד גם בתרומה פטור אלא באוכל דוקא מצד הקרא ו/or כי יכול קודש. והרי תראה דבריש פ' עשר מתרומות כתוב ג"כ זר שאכל תרומה משלם קרו וחווש ולא כתוב חייב לשלים, ובhalb' ה' כ' אכל תרומה בזמיד וכו' משלם הקרא וחווש ולא משלם החושש ולא כתוב חייב לשלים. וזה ברור ואמת בכוונות הרמב"ם ז"ל, אלא דפ"ז אין אלו יודעים לפרש הסוגי' בגין דמה פrisk הכא לר"ח כנ"ל וצ"ל דרשוגי' באמות לא ס"ל דאוכל תרומה בזמיד צrisk לשלים פירות מצד אוכל כמו בשוגג דזה תלוי בנסיבות תנאים ואמוראים אי גם הקרן שייך לכפרה או לא אבל הרמב"ם פלי ההלכתא מפרש ספר הבריתא כנ"ל, ומミלא לא שייך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

ד"ג קל"א ע"א גמר' ת"ש הרי שאנסו בית המלך גרכנו אם בחובו חייב לעשר, ואם באנפרוט פטור מלער. קוש"ז או קשה מאד להולמה, דהרי חייב לעשר קתני ולא חייב לשלים, וכיון דמצוי מעשר מטבל אחר טבל שבידי, דהרי הוא כמוכר, ואישר פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ז ה"ט מהל' מעשר ז"ל: "אין פורען חוב מן הטבל מפני שהוא מכוכרו". וכתב הכך"ם שם, שדין זה נלמד ממה שיבוא בסמוך והוא בהלכה י"ד ז"ל, "מי שלקו בית המלך את פירותיו והם

דכל שמוסר מתנות לתנוקות להוליכם לכהן ודאי אין מקפיד על כהן ידוע רק שיגיע ליד כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתרנות ולחוטפן וכאשר אמר אבוי לקמן קל"ג ע"א מריש היה החטפנא מתנתה הרוי דכהנים היו נגליים בכך, ולכן אם הבעה"ב hei מקפיד שיגיעו דיקי ליד כהן ידוע hei מוסרנו ביד גדול היודע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמסרן רקטען מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן ידוע אלא לכהן שימצא ראשון, ולכן אין באזה לא משום גזל הכהן שלחו אליו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפ"ד ברור בכוונת רש"י זל' ודז"ק.

וע"ד הפלוגתא שבין הב"ח והש"ך זל' בס"י ס"א, אי לוי בר קבולי מתנות זהה למ"ד דאיינו בכלל עס, עיין באחרונים מה שהאריכו בזה, והנה הסברא גותנת דגם ללו שאין לו חלק בארץ ועומד לשרת שם בקדוש, וعليו נאמר ירו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ואשר התורה כתה לו מעשר חבות הארץ, שרואו ליתן לו גם חלק במתנותبشر, כי לא על הלחת לבדו יחי' האדם, ומה דכתיב וזה משפט הכהנים מאת העם אם עם איןו כולל שבט לו דיינו בכל העם, מפני שהוא עומד לשרת בקדוש, א"כ שפיר הוא בכל כהנים לעומת העם וכדכתיב ובני דוד הכהנים. והוא דלא אמר אי לא איקרו עם מיחטו נמי ליחטו, דבכוב"כ לאו שפיר עבר כדלקמן קל"ג ע"א, דדרש ונtru ולא שיטול מעצמו ודז"ק.

ע"ב אמר לך רב, תנאי היא, דתני וכוי דמר סבר איקרו עם ומר סבר לא איקרו עס. לכארו' hei מכאן ראי' נגד הב"ח הנ"ל דלפי דעתוadam לא איקרו עס הוא בכלל כהנים, למה לא אמר דמן דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים בכלל כהנים, אלא דזה ליתה דא"כ אידך דמוקי אלויים ס"ל דיינו לא בכלל כהנים ולא בכלל עם הקгал, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא כמוון, ואם אמר דרב ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים אי משום דחוו בכלל כהנים אי דחוו בכלל עם הקгал, דاز לא הוה לי' לרבע לפ██וק כהאי תנא כיון דלאידך ודאי לא הוה בכלל כהנים או עס וביטה פטור ממתנות, ולאידך אפשר דאפיון בכלל כהנים המה ואיך קאמר מסתומים דלא שקין מני' דחא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעל רב גופא קשה דילמא באמות האי תנא דדרש יכפר על עבדים ס"ל דלוים הו בכלל כהנים וצע"ג ודז"ק.

ד"נ קל"ב ע"א גמור אר"ה בר חייא Mai Chayib נמי, דקאמר חייב בחצי מותנות, עיין בלב אר"י שהקשה דמ"ש מספק ויבם שבאו לחלוקת בנכסי סבא דאמרין דהכל של יבם משום דאין ספק מוציא מיידי ודאי בפ' החולץ. וכעין שהקשוח התוס' ריש מס' בב"מ, בזה אמר כולה של' זה אמר ח齊ה של' עי"ש מה שהאריך, ולידי' לק"מ דשאני התם דלולי האי ספק היה היבם היירוש ייחידי, וכן בב"מ שם דלולי האי טענת ח齊ה של' hei אידך מכח מציאתו זוכה בכולה וכן שיעץ לומר דין אין הספק יכול להחליש את הוראי שהי' לולי הספק, אבל בכבי' הבא על התתיששה מה תאמיר דלולי הצבי הי' האי ולד' כולה שה, הלא לولي הצבי לא hei נולד מידי, כי בלא אב אין הרינו ולידה, וא"כ האי ספק ספק דמעיקרא הוא והשיות נולד במומו עמו בספק זרע האב שהוא צבי וזה ברור ואמתה ודז"ק.

משנה בכור שנטערב במאה בזמן שמה שאוחטין את כולו פטור את כלם, ותימא רבתא תמהתי הלא מה"ת חד בתרי בטל אפי' בע"ח, וא"כ ליכא כאן שום קדושות בכור ומותרין قول' בגניה ועובדיה ולמה לא יתחייבו قول' במתנות כיון דقول' חולין גמורים מהה לכל מיל' מה"ת עכ"פ, ובעינוי מתחתתי את ספרא דק"ז החת"ס

הבית, ולכן כתוב דאפיון נקבע בששה דברים בגורו, איןו לוכה על אכילתו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת תומ"ה הוא בגורו, והרי הרמב"ם ז"ל בעצמו פסק בפי"ב הי"י מתרומות דין ישראל חייבן ליטפל בתרומה ולהביאה מן הגורו לעיר ומון הדבר לשישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרנות וישראל מותנים להם חלקו שם. והוא מברייתא סוף פרק, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קובל לתומ"ה אלא הכנסה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורין, אלא ודאי דכל שגומר מלاكتון כדי להכניםם בבית שוב וכי מפריש עליהם מה"ת ועיין במנ"ח. אבל גומון ע"מ מכך למכרן לא נקבע כלל למעשר אפיקו יכnisם לביתו, אבל מ"מ מכך מודה הרמב"ם ז"ל, אם מוכרכן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא הפריש אז, דפטור מה"ת וכן משמעו מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפיירות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון, איןו לוכה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגומר למכור חייב במעשר אלא מדבריהם עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שכותוב עכ"פ קאי אוכל מפיירות, וכמו דאמר האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון. ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם לכן בלא"ה איןו אכן מלקות על טבל. וא"כ ה' לו לכתוב,,שהיה דעתו להוליכן לשוק" ולא,, שדעתו להוליכן לשוק,, עתה הרי דס"ל דזוקא אם עדיין דעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת באוכל ארעי, אבל אם חזם ממחשבתו, עכ"פ שבעשת גמר מלاكتו הי' דעתו למכרן, לא מהני האי מחשבה שנטבעלה לפטרו ממערש. ועכ"פ יהיו איק' שיחי' האי דין דקתני כאן בבריתא, דאנס המלך גורנו בחובו דחיביב לעשר, עכ"פ רק מדרבנן חייב, דהרי הוא כמוכר לו ומוכר פטור מלער שבעת גמר מלاكتו למכרן, אז פטור מה"ת, אבל חישב לאכלו חייב הלאanca הא ננס את גורנו כתני, והוא קודם שהכניסו לביתו שלדעת הרמב"ם אין כאן חייב מעשר מה"ת עדין.

ולפ"ז ה' סובר המקשן דהא דחיבבו רפנן את המוכר לעשר הוא מטעם גל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם וא"פ דעתין לא הורמו ובטבל ליכא משום גל השבט כדלעיל, התם כבר נאכל וליכא לחיבבו בהפרשה ונתנית תומ"ה, لكن גם תשולםן לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איכא עלי' חיזוב מיתה על אכילתו אבל הכא כיון דהittel בעין ואיכא לחיבבו בהפרשה ונתניתה חי'בו רבן, משום שלא יפסידו הכהנים חלוקם. ולכן פריך במתנות נמי ניהו דליתנייהו וא"א לחיבבו בנתינה, אבל כיון דליך איסור באכילתון הוויל לחזיל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המתנות משום פסידא דכחון, דהוה כמוכר, כמו שחייבו מדרבנן לעשר במו'ר או אנס בחובו, דהוה כמוכר, עכ"ז משני דשאני התם דקמشرطני לי', ור"ל דלאו משום לא' הי' כאו'א מוכר דכחון חי'בו לעשר במו'ר, אלא משום שלא' הי' לא' מוכר ולוקח שישתרשו לי' התומ', لكن הוכרח חז'ל לחיבב המוכר והлокח בתומ', אבל כיון במתנות הרוי הוא עובר אבטול מ"ע אם אוכל או מזיק המתנות, וא"כ אין כאן מקום לחיבב בתשלומין כדי שלא יאכלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים לנפלע"ד לפי חומר העניין ליישב הסוגי' וממלא מתוڑת קוש' התוס' דהא גם באוכל מתנות אישטרשי לי', כМОון ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' ההוא ליוואה דהוה חטף מותנתא, ופרש"י ז"ל כשהיו התינוקות מוליכין הזרע והלהו"ק לכחן, חוטפם מידייהם עכ"ל, עיין בח' ק"ז זצ"ל, דבעי רשי ז"ל בזה שלא hei גזל גמור לא מצד הכהן שנשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, ולכן קאמר דשלח עי' תינוקות דלא hei לכחן עי"ש. ובעינוי תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחברו עי' קטן אין בו משום גלatemala, אבל לפע"ד נראה

אף פסחמה"ק וכו', אל' למאי מגדמת להו, אי לחולין אווא"ב נהוג בו, ואיל' לקדשים אווא"ב נהוג בו, אל' אי הכל' גבי חלב נמי נימא הכל' וכו', לאו מי אמורת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הנמו' הנה היצא לנו מתוק האי סוני' דלאו מצד קדושה אסור הגיהה ועובדת פוטרין אותן ממכורה וממתנות, דאי' כ' למה לי אך חלק לדגבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל' וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדשים הני נהוגין בהן, אלא משום דמגזה"כ פסחמה"ק שעאן הכתוב צבי ואיל', ועין שם בתוס' דמה"ט מונחיג שור פסחמה"ק לוקה משום מנaging כלאים. וכן מה"ט אין פודין בפסחמה"ק פטר חמоро, והתוס' הקשו שם דנימא נמי דלבעי CISIOI בשחיטה, ותירצ'ו משום דכתיב בפסחמה"ק על הארץ תשפננה כמים, עי"ש. ואל יהי הדבר הזה איז בעיניך איז נאמר משום דאיתקש לצבי ואיל' לעניין בכור ומוננות דפטורין דנאמר דהקרא משוה אוטם לחיה ממש עד שנTier חלבן ואויא"ב ונצרך CISIOI הדם בשחיטה, דיפה דרשוי חז"ל כן אדם נאמר דחדך דפסחמה"ק עדין צד קדושה יש בהן דיסורים בגיהה ועובדת, ולכן אין בכורה ומוננות נהוג בהן, האי הקישא צבי ואיל' הו היא הפך האי טעמא דהרי צבי ואיל' לא שייך בו לעולם שום קדושת קרבן ופסחמה"ק משום דעתך איכא עליו צד קדושת קרבן, אין בו משום בכור ומוננות והוא"ל להקישן לקדשים להשמעינו, דמצד שעידין יש עליו קדושה דינם שוה לעניין בכור ומוננות כקודם שהוממו ונפדו, אבל לא להקישן לצבי ואיל' שאין שייך בהם שום קדושת קרבן, ולכן הוכרחו חז"ל לדירוש דהתורה עשאן צבי ואיל' ולא מצד קדושה שביהם דאסורים בגיהה ועובדת, אלא מגזה"כ, ולכן הו"א לכל מיל' כן דעתן היה עליהם לעניין חלב ואויא"ב וכיסוי אשר על כל זה בעין מיעוטים. ופלא והפלא אני רואה הרמב"ם ז"ל דלא נוחות לזה, ז"ל בפ"ה המכורות ה"ח כל הקדשים וכו' ואם קדם מום עובר להקדשן או שהקדשן תמיימים ואח"כ נולד מום קבוע ונפדו, פטורין מן הבכורה שהרי לא יצאו לחולין לכל דבר מפנייהם אסורים בגיהה ועובדת עכ"ל וזה נגיד הגמ' הנ"ל דדרשין מכבי ואיל' דהוה צבוי ואיל' משום צד קדושה דאית בהו, והרי בהא דאי' פודין בהם פטר חמור דאמרין בכורות דף י"ב ע"א נמי מטעם דהוה צבוי ואיל' והרמב"ם בפ"ב מבקרים ה"ט כתוב פודין בגין פקועה אבל לא בפסחמה"ק שהרי נאמר בהן צבוי ואיל' אין פודין אף פסחמה"ק אין פודין בהן עכ"ל, וכיון דבחדא באם בסוף פקועה נקט דין דפסחמה"ק, ע"כ חדך טעמא אית ברו בזה פודין ובזה דין פודין, והרי בגין פקועה פליגו ר"א ומර זוטרא לעיל דש ע"ב اي'שה מעלה היא או לא, ופסק הרמב"ם ז"ל קר"א דכיון דרحتיט ואזיל' שה מעלה קרין כי ע"ג דלענין אכילה כבשרה בדיקולא חשוב ופלן פודין, אבל בעין פקועה לאין פודין דלא הוה הש מעלה, דהרי איתקש לצבי ואיל', ואיך שינה הרמב"ם ז"ל טעמו הכא גבי בכורה לכתב דמשום איסור גיהה ועובדת געה בה, ובמננות בפ"ט מבקרים שתק הרמב"ם ז"ל מכל וכל ולא כתוב שום טעם אלא הדין סתם לקדשים שהקדש חמימים ואח"כ נולד בהם מום ונפדו, הרי אלו פטורין מן המוננות עכ"ל, ודרכו בהז געלם ממנו ומיתן ואצתה להבון דעתך. אבל ממשנתנו יש ראי' ברורה לדעת' התוס' התורה עשאן צבוי ואיל', דהינו כמי הביטול ברוב מהני לחיבו במננות בכורה וממילא לא מצי הביטול לעשותו במננות דניהם, דהיינו גיהה ועובדת פקע ממן ע"י ביטול, אבל הוא דפטור מן המוננות לאו מטעם איסור גיהה ועובדת הוה, אלא מכח דעשאן הכתוב כחה, דלא שייך במננות, וע"ז לא מהני הביטול לעשותו שה מעלה כנ"ל, וכיון דזיכינו לידע דבבכור בע"מ לא שייך ביטול לעניין מוננות לחיבו, שב לבן שייך ג"כ כל דפריש מרובה פריש דכל דבר שלא נ לבטל חשוב לי קבוע וכמחז'ה על מחזה דמי,

ז"ל ומצתתי שהוא ז"ל יש על מדוכה זו, וככתוב ז"ל הנה צל"ע הא מה"ת אפי' בע"ח ודבר חשוב בטל ברוב ואי ה' התערבותות או"ה ה' בטל אפי' היתר באיסור דס"ל לרמב"ן בטל מאין דרך היתר להבטל מ"מ היינו להבטל ולהזכיר ההיתר לאיסור אבל כל דפריש מורה פריש אמרין וכו' האמנים מבואר בחו"מ סס"י רל"ב, בהאי דינא ממש חזקת ממון של בעליים עדי', וזה בכלל אין חולין בממון אחר הרוב (ר"ל דלא אמרין כל דפריש מרובה פריש), אך מ"מ מבואר لكمון קל"ד ע"א אפי' בספק השקל לא מהני חזקת ממוון של בעליים נגד מוננות כהונה דאמרין צדק משליך ותנו לו, מכש"כ היכי דרובא מסיע לכחן וכו', וצע"ג לפע"ד ואין לי מקום לישב קושי' זו אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיהה ועובדת מדרבנן הם פטרוה מוננות שלא יבואו לזלزل בגיהה ועובדת וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמוד יעברו בשתייה על משנה כזו שלא לפרש דעתם דפטורי משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש ניוה ועובדת, וגם גורו הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כל גיהה ועובדת, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה לאורה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלבה וחיבב בכיסוי כחה ואסור חלבה כבמה והחחות"ס הרגיש באיה וכותב דעשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה. אבל לא מצין דוגמא לה שיעקרו מ"ע כדי לעשות חיזוק יתר משל תורה, ועכ"פ עזין זה ה' הgeme' לפרש בשкол וטורי ולא לשוטק מני' וגם הרשונים ז"ל לא היו מניחים לכך לאחד מן האחorners שבאחרונים להתגרר בו.

אבל דע דהאמת כמו שכ' החת"ס בשם הרמב"ן, דהיתר באיסור לא מabitל ואשר הארכתי בהז בפתיחה, וכן לעיל בריש פרקו על התוס' ד"ה תיתני, דלעולם לא נעשה מהיתר שהוא ההעדר להתחפה ע"י ביטול לאיסור שהוא המציגות, ואת נלמד מהא דאמרו בב"מ בקפץ אחד מן המונין לתוכה דcolon פטורין מעשר משום דעשרה ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, ולא שדרשין זאת מקרה ובמעשר בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאי' חד פטור ממצותה ונתערב בכמה שחיבים שוב א"א לקיים המצווה ודאי אלא ספק, אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם זאת שייך סברה הנ"ל, דאי' להעשות חיוב מן הפטור ע"י ביטול, אבל אם הפטור הוא ע"י איזה פסול או איסור שוב כל שנabbitל הפסול והאיסור, מילא נעשה ראוי למוצה, ומה"ט בריש פ' כל האחים בטרפה שנתערב בזבחים פריך ונבטיל ברובא וככשניהם דניידי', משום דטרפה הוה פסול לגובה מקרה דמן הבקר לחוץיא את הטרפה, ולא בעצם איינו ראוי' לקרבן, וכן כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבי האיסור, שוב ממילא ראוי' לקרבן. וא"כ לכארו' הכא דכוותי' דבקדשים אין מוננות נהוגין בהן משום דמייעט רחמנא קדשים מוננות ומעתה אם נתבטל הבkor בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדשנה ממנה מכל וכל והותר בגיהה ועובדת, ממילא חזר להיות כחolin גמורים, ולמה לא יתחייב במננות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הtot איזך ושמי דבכור שהומס וכן כל פסולין מקדשים שנפטרו דפטורים מבכורה וממננות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממננות, אלא משום דאיתקש לצבי ואיל' דהינו דהתורה אמרה דפסח"מ מהנה כחה ממש לעניין הני דברים, דע"י בבכורות דף ט"ו ע"א, דקתני הותם בבריתא דמה צבוי ואיל' פטורין מן הבכורה וממננות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמור אי מה צבוי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"פ לאבוי אי מה צבוי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

בו, הגם שרהיט ואזיל כשה מעלה והבן.

וְדָע עוד דגש מרשי"ז^ט יש להוכיח DSTOVER כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומנתנות בפסח"מ הוא מטעם קדושה דעתית בהו, דהיינו איסור גיזה וعبادת, DRISHI פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסח"ד כתוב וז"ל קסביר הא תנא קדושת דמים מדחה מן הבכורה, דין קדושה חלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטז"ז י"ד סי' ס"א סק"א דנטקשה לי' בדמתנות הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי' והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאירטה בריש פ' שלוח הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על כאיסו, שוב הוה לא ממשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דnidon חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר ממות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמור לכחון אי"ת ראי' דידי לאו פסחא"ק הוא דחויב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב ק"ז צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונת אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממשן צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באזה לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה לקמן דפרה בחזקת פטורה קיימה, וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שאכתב בהזאת ללקמן בס"ד, ותוך הדביס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על חתים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממוני לא קולא לנתקע גם בנתנות כהונת, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בנתנות הרוי דומה ממש לפרה של גר דומה לי אם מצד דומה ש办好 שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טוען כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטרב בכור בע"מ כלון פטורין ואין בו איסור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו איסור גיזה וعبادת בגיזה וعبادת מה"ת. אבל בכור תס שנטערב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גם על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות דבכור תס לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מה' המותנות הוא מכח דכללו לך. ועתה שנטרב ופקע הקדושה מנני' למה לא יתחייב בנתנות, אלא דכיון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולו ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

והנה הא דכתב הטור והשו"ע סי' ס"א ט"ו, "ואינה נהגת בקדשים ולא בכור", הוא חתום וסתום מאד, דבכור ודאי בע"מ קאמר, דברו תס הוא יכול לכתנים ומאי למיירא דין כאן חיוב מנתנות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר למלה חילוק לשנים, הци הול"ל בפסולי המוקדשין אין נהגות ונכלל בזה גם בכור בע"מ וחד טעמא אית להו דנטקשה לצבי ואיל. אלא ודאי דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני' קאמר דתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא בגיבי וαιיל ואיל' ובפטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב חייה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה

וא"כ כל שלקה הוה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר דאיינו אלא מדרבען, דזה ליתה דעת מאה קבוע שאינו ניכר רק מדרבען, משום דמה"ת בטל מAMIL הוה הקביעות רק דרבנן אבל בהיתר באיסור דההтир מה"ת לא נטבטול ולא נתהפק להיות כאיסו, שוב הוה לי' קבוע דאוריתא וכמחצה על מוחצה דמי'. וראי' ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי' והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאירטה בריש פ' שלוח הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה ע"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דnidon חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר ממות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמור לכחון אי"ת ראי' דידי לאו פסחא"ק הוא דחויב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב ק"ז צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונת אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממשן צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באזה לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה קיימת, ועיין דפרה בחזקת פטורה קיימת, וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שאכתב בהזאת ללקמן בס"ד, ותוך הדביס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על חתים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממוני לא קולא לנתקע גם בנתנות כהונת, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בנתנות הרוי דומה ממש פרייה של גר דומה לי אם מצד דומה ש办好 שהבעל הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טוען כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטרב בכור בע"מ כלון פטורין ואין בו איסור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו איסור גיזה וudadeth בגיזה וudadeth מה"ת. אבל בכור תס שנטערב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גם על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות דבכור תס לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מה' המותנות הוא מכח דכללו לך. ועתה שנטרב ופקע הקדושה מנני' למה לא יתחייב בנתנות, אלא דכיון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולו ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

וְדָע דלענין פדרין פטור חמור דפסק הרמב"ם ז"ל קר"א דפודין בגין פקועה אייכא מאן דגרס ברmb"ס דין פודין וכמר זטרא עין לעיל בפסקים ובפרשני הש"ס שם. והנה באמת יותר מסתבר לפסק דין פודין דמ"ש מפסחא"ק דאלין שאר מיל שפה מעלה הוא ודיננו ג' כ' כשהיא חיוב ואיל, ע"ג דלענין שאר מיל שפה מעלה הוא ודיננו ג' כ' כשהיא חיוב ואיל' ובפטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה לגיבי וαιיל ואיל' ובפטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב חייה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה

لطבה אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים, ואני יכול להבון כוונתם בזה, סכ"ס כיון דעתו להבעלים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבאו ובלאי"ה הלא אמרו لكمן דין לכהן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דהרי י יכול לדוחתו שיתנתנו לכהן אחר, ולעיל ד"ר מ"ד ע"ב כתבתי על האDDRשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכל מבמהה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי בשיר פיגול כיון דהדין עם הטבה, והכוונה שהטבה מזוהה שלא ישנות לבעלים עד שיחי בטוח שיתנתו לכהן, וכל ששותת בל' שחששב על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחייב פוסלת בקדשים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא שמשתבח בי חזקאל لكن לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, כלפ"ד וד"ק.

ע"ש גמר' דרש רبا מאת העם, ולא מאת הכהנים מאת זובי הזכה הי אומר אפיקו טבח כהן במשמעו. והנה רשי ז"ל פירש אדם כהן נעשה טבח למכור חייב מה"ת ליתן מתנות לכהן אחר. והתוס' הקשו עליו דאי"כ איך פטרוهو שנים או שלושה שבועות, ועיין בראשונים שתירצ'ו זאת, אבל ק"ז ז"ל קמתמה דעכ"פ מ"ש מתרומות תבאותו דסגי בהפרשה, אבל איינו נותן לכהן אחר, ולעיל תנינן בפירוש דין מוציאין מכון לכהן.

ומה שנראה לפ"ד בזה הוא עפ"י הכלל שהזכירתי כ"פ דח"ל דרשו המקראות להשווות לסבירתם, והנה נראא עד כמה רחוק הדמיון של תומ"מ מן התבואה, למתרונות מזביחת האצת. דבתבואה לפי שהקרע נחלהק היהתה שוה בשווה ואני נמכרת לחלוין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למכור לאחרים, וכן פטרוهو את המוכר למגורי כמו שהבאתי לעיל דרשת ח"ל בב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר תבאותزرעך ולא לוקח. ולעומת זה הבשר הנפק כיסתמא דמלטה אין בעל הבמה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טרחה יתירה וצריכה אומנות לשוחט ולפישוט ולחלק לחתיכות, אין לב"ב אחד צורך לבהמה שלמה, בפרט לשור, וכן כאן לא הקפידה תורה לחיביך דזוקא בשוחט מעדרן מבקרו וצאנן למיועטה לוקח, דהרי לא כתיב מאת העם זובי בקרים וצאנן כדי למיועטה לוקח וזובה, אלא מאת זובי הזכה סתמא כתיב, שם הטבחים הלווקחים בהמות בשוק מן המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיקוב ליתן המתנות לכהן, ואין זה חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שווי' של בהמה לשחיטה כמה ליטרא בשער יש בה למכור וכיוון דהמתרונות מגע לכהנים ינכה זאת משוי' וזה פשוט, ומעטה אם הכהן טבח יפטר מליתן מתנות, הוא יקח את הבמה בשוק ביותר ממה שיקח אותה הטבח ישראל, מפני שלדי'י שווי' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו ישראל, אז הוא יירוח יותר במסחרו מן הישראל חברו וזה דבר שאינו מן הרואין, ולכן יחלוק וילומר אם בעל הבמה שוחט כאשר באקרי אירע זאת אנו לחלק וילומר אין חס על הבמה שוחט דשותת ומחלק היתר לשכניינו, אז הישראל חייב במתרונות והכהן פטור, וכן שהוא בחוח"מ של התבואה, אבל אם טבח הלווקחים בהמות ומוכר בשבר באיטלי, אז מה לי כהן ומה לי ישראל, כי אין הכהן הנוטן רק הבעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי הטבח מנכה בעל הבמה מן דמי שווי' את משקל המתנות, או טיל את מחרים על הלווקחים, ורבא הנקיס את זאת במלות הקרה הפלא ופלא דהקרה הטיל מס זה על העם דכתיב מאת העם ר"ל אם באקרי ישוחט בעל הבמה מבקרו וצאנן, או יקח לעצמו לאכול ולחלק לשכניו, אז יצאו הכהנים מחזוב זה, ולכן דרישן מאת העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובי הזכה שם הטבחים שאומנותם בכ' ליקח בהמות ולמכרן באיטלי ובאה גם הכהנים בכלל. ומה מאי מושב בזה קושי הtos' על רש"י ז"ל דהני

דאותם נתמעטו ממתנות, ובכור בע"מ משום דאיתקש לצבי ואיל. ומה שכותב שם הטו"ז סק"א דרש"י כתוב הטעם דין קדושה חלה אקדושה הוא פלא והפלא דרש"י ז"ל כתוב כן אקדמי בה"ב דקדושים מום קבוע להקדשו, וגם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' בביברות דמתה העם כתיב ולא מאת הגבוחה, דהווה כשותת לכהן ולעכו"ם, אבל אקדושים תמיימים הטעם דכתיב אותם. ובאמת כל עיקר דין זה דאיינו נוהגות בקדשים לא ידעתו למה הביאו הטoor והמחבר, דהרי אין קדשים נוהגים בזה"ז והרי תראה דכל הני בחולין ובמקדשים ובחולין ולא במקדשין דהאי מסכתא לא הזכירו הטoor והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם האקרים, וכן כאן במתנות נמי השמיטו בעלי השו"ע את יתר דיני המשנה בעניין קדשים, כמו דין שכותב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונpendo חיבטים במתנות, וע"כ לומר דהביאו כאן דאיינו נוהגות בקדשים אותו בכור קתני, וזאת הי' בעוכרי הטו"ז וכן הפרישה על הטoor שכותב ג"כ הטעם דין קדושה חלה על קדושה כדי שיחי' חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמיימים. אבל מאחר שהברתת דזה ליתא, דשני דין ממשני טעמיים הם. א"כ באמת לא הי' להטור והשוו"ע להביאו כלל האי דין דאיinos נוהגות במוקדים, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקון, והוא תמיा רבתא על הטoor והמחבר ונתן מקום לאחרוניים לטעויות זה חד טעמא אית לקדשים תמיימים ולבכור בע"מ וד"ק.

ע"ש במשנה בזמן שמה שוחטין את כולן וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מהה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי המה כך לי אם של אחד או של מהה, ולזה הי' מקום לפיה שאמר רבא דהדין עם הטבח, א"כ אם שחט הוא לכל מאה בעלי הזכה לא מצי מיפותרי אלא מחדא אבל אין כולן צריך ליתן לכהן דהרי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כולן חיבטים. אלא דמלשון הרמב"ם ז"ל מבואר לנו כן שהוא ז"ל شيئا' מלשון המשנה וכותב ז"ל, "ברמת קדשים שנפסלה במומה ואני חיבת במתנות שנטערבה בברבות אחרות אפילו בזמן חיבת במאה בזמן שכל בהמה מהם לאחד כולל פטורים וכו', היה אחד הוא השוחט את כולם פטור מתנות אחת מהן בלבד" עכ"ל, הנה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר. ככלו פטוריין בין שוחט אחד את כולם או כל או"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השוחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה הימה וניהו דהדין עם הטבח, מ"מala השוחט לכהן ולנכרי פטור, מפני שרך אז דין עם הטבח אם שחט למי שחייב במתנות, ומעתה אם בעל הזכה מצי פטור את עצמו באומר דילמא הzech של היא הבכור, הרי מAMIL גם הטבח אין עליו שום די, אלא דבחולקה שנייה לשונו אין מודוק שכותב היה האחד הוא השוחט את כולם, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הוליל"ה כי' כולן של אחד לא פטור אלא מתנות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא דאם של אחד המה ואחד הוא השוחט את כולם הינו דשלו המה, אבל מעשה הזכה מצי עבדי מה שוחטין וד"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת דין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מאי זובי הזכה, וכותב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי דרשוי מדכתיב זובי ולא זובי, משמעו فهو תרתי דשותת. אלא דאי רואה דהרמב"ם ז"ל השמייט הא דרבא דין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי דהרי לא מצין חולק עליו בגמר'. אלא דלפ"ד משי"ה השמיטו מושם לדיניא אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו לממר דין טו"ה לבעלים אלאadam כהן בא לתבעו

ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר' וארא"ח כ"ד מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי בהן אין נותנין לו מיתה, ולאו מלטה היא דתני ריש"א אומר כל כהן שאינו מודה העובדה וכו' ופירש"י שאמר בלבו דברי הבל הן ולא צוה המקום וכו', ולכן אמר תמורה דמןיא ידעינו שאומר כן בלבו כדי שלא ניתן לו חלק בקדושים, ואולי מה"ט ארא"ח כל כהן שאינו בקי בהן דמןיא כלל בקי, מסתמא משום דאיינו מודה בה, והש"ס דוחה ולאו מלטה היא, אלא בעין היכר אחר דאיינו מודה בעובדה דמאלל בעובדה וכדומה. והוא שלא מפרש ריש"ז"ל דבאומר בפה מלא משום דעתמא דמלטה כהן מקבל מתנות כהונה וכל מהיתו מקדשי ד' לא גלה את לבו להכחיש בעובדה אלא שמחשבתו ניכרת מותוק מעשו וד"ק.

ד"ר קליג' ע"א גמר' בדק לנו ר' יוסף האי כהנא דחטיף מתנותא חובי קמחבב מצוחה או זלאיל' קמיאלל במצויה, לא הבנתי איך מצוחה קעבד כהן בקבלה ואכילת צורע ולהחימס וקבה כי אכילת תרומה מצין דאיקרי עבודה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרי הוא אומר עבודות מתנות את כהונתכם וזהו הקרב ימות, עשו אכילת תרומה בגבליין בעבודת ביהם"ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת צורע והלו"ק שהוא חולין ונأكل גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דאמר ר"ח מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי וברחידל מ"ט אמר קרא למשחה לדולח, דמייה משמע דאכילת המתנות למצויה יחשב גם עליון אני דן דמןיל', דהאי קרא קאי נמיamatנות צורע והלו"ק כי שם כתיב בפ' קרא, "ואני הנה נתני לך את משמרת תרומותיך לכל קדשי ב"י לך מתנות למשחה ולבניך לחך עולם" ושם מונה והולך כל המתנות כהונה, אבל מזערע ולחימס וקבה אין ذכר למו, כי היא מצוחה מהמודשת במשנה תורה פ' שופטים, וכל הגני דמנה בפ' קרח אית' בהו קדושה ונאכלות דוקא בטהרה ולכהנים או לב"ב דוקא, אבל הני מתנות מן הזובי זבחיהם חולין גמורים, ונאכלין אפילו לכלבים מנ"ל לר"ח דאיכא באכילתן שום מצוחה כדי לדרשו האי למשחה דכתיב בפ' קרח על תרומה וקדושים, גם על הגני מתנות חולין דכתיבו בפ' שופטים, ולהיפך נמי קשה לי אי אכילת הגני מתנות מצוחה איך רשאי למקרים לנכרי ולבטל מצוחה זו בידים, וצ"ע בעת ודוו"ק.

ע"ש גמר' ביוון דשמעنا להא דתני הצניעים הישנין את ידיהן וכו' משקל נמי לא שקיןנה לבר ממעלין יומאDCFורי לאחיזוק נפשאי בכחני, ולפרוס ידיה אונס"י לעידניתה עכ"ל, הנה הרמב"ם והטור השמיטו כל השקיל וטרוי ופסקו האי דינא בזה"ל, "לא יחתוף הכהן המתנות ולא ישאל בפיו אלא א"כ נותנין לו בכבוד ובזמן שהם רבים בביהם"ט הצניעים מושכין ידים והגרגנינים נוטלין, ואם ה"י כהן צנען ואין מכירין אותו שהוא כהן ה"ז נוטל כדידי שידוע לכל שהוא כהן" עכ"ל הרמב"ם, וקרוב זהה ממש לשון הטור, ועיין מה שהאריכו בזה הדרשיה הב"ח והתו"ז ואחריהם הלב ארוי"ז, ובאמת הסוגי תמורה מад, דהא דאבי לא שkil מפני שמעה האי ברייתא דצניעים מושכין ידיהן בתילוק לחם הפנים לכאן" אינו מספיק כלל, דלמה לא שkil אם שלחו לו לבתו בדרך כגד, וע"כ לומד דלא ה"י הדרך לשולח המתנות לשום כהן אלא מתחלקות בשוק של טבחים שיש מתאפסים הכהנים, כמו בלחה"פ שנטאפסו בערלה, ומה דשקל במעלי יומא ואחראה כתבו התו"ז משום דהאי יומא המתנות מרובות, והכהנים מתאפסין, ואלו לא ה"י נוטל ה"י אומרים שאינו כהן עכ"ל ור"ל שאז מפני רוב המתנות לא היו חוטfine משום דהיא מתנות לרוב כדי שיגיע לכל או"א ככל הצורך ולכך אז הלכו גס הצניעים שמשכו ידים כל השנה, אבל במעלי

ב' וג' שבועות דפטרוهو לכחן הינו בدلالة קבע מסכתא כדאמר בגמ' ואז מדין תורה ה"י פטור לעולם, דהרי הוא כשותח עצמו ומחלק היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע למכור באיטלי, אלא כדי שלא יתחכם לעשותו בן תמייד הטילו חכמים עליו לשלם אחר ב' וג' שבועות לפי ראות עיני השופט והדין, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה דהרי הוא בכלל זובי הזבח שהמה הטבחים. והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמר' ואמר רב"א ארוי' כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הלכתא כוותי. כבר כתבתني לעלה דכיו שחדין עם הטבח הרוי מהשhotalo לו, בידעו שאינו נותן מתנות, ולכן שחייבנו פיגול אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי משום דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דבשר פיגול דקאמר חזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מתנותיה, אבל הת"ק פליג שם ואמר שהוא בהמה שהורה בה חכם, והתוס' כתבו דכלו אוכל טבלים ממש, דמתנות ילפין נתינה מתרומה. ולא זכתי להבין דהא גם בתמורה אין הנתינה מעכבות להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבות וכאן הלא המתנות מהה מופרשים ועומדים, וליכא אלא מצות נתינה ואיך יהי חמור יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבות, וכאן תעכ卜, ואולי כוונת התוס' לומר דמאן דיכול מן המתנות עצמן קאמר אלא דאו הוליל' כלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוו"ק.

רש"י ד"ה כהן אומרם לו עשה סוכה שעשה לולב שאין בהם חסרון כיס כולי האי. ועיין בלב ארוי, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל שכטב דריש"ז"ל רמז למה שכ"ה הש"ז י"ד קני"ס קי"ג דבמ"ע אין צרי' לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זה כיוון ריש"ז"ל, דהרי גם בהני מצות מצי להיות עני ואני הש"ז י"ד סיפוק בידו לעשות, והרי שנינו בע"פ דאפי' עני הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח ארבע כסות, אבל בשאר מצוחה לעשות סוכה או לולב, אין העני מחייב להוציאו הוצאה שאין לפי יכולתו, אבל כוונה אחרת היתה עם ריש"ז"ל, דהרי מי שאינו עשה סוכה לולב וציצית מפני חסרון כיס, אבל לפיק אומדן סיפוק בידו לעשות, הרי יורדין לנכסיו וושין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואין מכך צורך להלקות עד שתצא נפשו, וכאשר שניינו שם בכתובות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דגובין חובו מנכסיו, וא"כ כאן נמי נמי הכי, דעתוון לו סוכה לולב וציצית, וכן פרש"ז ז"ל דכיוו דהני מצות לית בהו חסרון כיס כולי האי, כי היכי דנייא דמנפנ' חסרון כיס נמנע מלעשותון, אלא ודאי דבוצעת בהם ואינו רוצה לקיים ומילא אפילו נעשה לו סוכה לא ישב בה, ואפייל נושיב אותו ע"כ בה מ"מ לא יציא ידי חובתו, דauf פשיגליה דעתו דלא ניחא לי' לקיים המצוחה לא מהני הcpfihah, דauf פשיגליה דעתו דלא ניחא לי' לקיים המצוחה לא מהני הcpfihah, ואז מחשבתו הרעה נתבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ם ז"ל הידוע, משא"כ בפריעת בע"ח דאן סהדי דרך מחמת חסרון כיס אינו יורדין לנכסיו ופורען את חובו ובפריעת בע"ח, ומילא כל שאינו יורדין לנכסיו ופורען את חובו ממי לא ניחא לי' בזכות המצוחה דבכוכ"כ מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתני שם דתכלית המצוחה שישיג המלואה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצוחה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצוחה אי אכן תכלית זלוטו. אורם במצבה דאיכא חסרון כיס הרבה, באופן שלפִי האומד משום חסרון כיס הוא נמנע הרי אם נרד לנכסיו ונינח לו הלולב באلف זוז ונותנים בידו, ע"כ אין סהדי דרוצה בגוף המצוחה רק מחמת חסרון כיס לא רצה בה ולמה נלקח אותו במקומות דאפשר לבוא לתכלית הנרצחה ללא מכות

האי הסבר עדין קשה לי כאשר פריך הש"ס מאידך ברייתא דעתך מהני למה לי לתרץ דפלוינו אי ע"ש שירא הוא דיויתר מסתבר לומר דלא"ע לאו שירא דלשו ע"מ מורה על תנאי, אלא דלמאן דמהני ס"ל דנעשה כאמור ע"מ שתtanן ל' המתנות.

אולם התוס' ס"ל דתנתני באזה, בין אם אמר ע"מ שהם שלוי, ובין שאמר ע"מ שתנתנו לי, לא מהני משום דהוה מתנה ע"מ שכתוב בתורה, דתורה הרשותו ליתנים לכל כהן שירצה, ואת קשה מאד להבון אם לא שאמר דכוונת התוס' דהוה כמו כוכר הטו"ה לכחן זה שהוא אסור מן התורה, כמו שפסק הרמב"ם בפי"ב מטורמות ה"יח דאסור לכהנים ולווים ולסייע בבהיה"ג ואסור לכהנים לחטוף תום"מ ואפילו לשאול בפיהם והכי דמוכר ע"מ שיתנו לו המתנות עוד גרע מזה דמカリח את הלוקח ליתן לו המתנות, אלא דלשו התוס' לא שמען כן, ולשון הרמב"ם סתום שכותב,, הוואיל ולא שיר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ל"ש אלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבה הדין עם הטבה וכו', הכהן במתנות כהונה נגילת קמיפלגי וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כהא דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דחויסיף ג"כ או מכרן, ומסתמא אפילו הם עדין בעין, אדם כבר נתאכלן מה חידייש אתה לא אשמעין דמ"ש אכלן בעצמו ממכרן לאחר והליך אכלן, כי קשה למור דמשום דממכרן מקרי אישתרשי ל"י ולא באכלן וכmesh"כ התוס' לעיל, דבאכלן לא מקרי אישתרשי ל"י, דה' מצי להתענות דאם هي הרמב"ם סובר שיש חלק בזה אלא שהוא דוחה חילוק זה מסברא דעתPsi, הוול"ל וראה לי דה' מכרן כדרכו בבל"מ. וכיון שכן קשה טובא איך פסק אדם מכרן במשקל נותנים לכחן ומונחה לטבח מן הדברים, דהא הטבה כבר גזין ופטור משלם, ואיך יהי להאי לוקח בח על הטבה להוציא ממנו ממון. ובעצמו כתוב בהלכ' י"דadam עבר ולתקון ה"ז מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגילות, צ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניהםadam מכרך הטבה מותר לlokח לאכלן אך"פ דעבד איסורה בליךיה והומור במכירה מ"מ במתנאי דמייר' במכרך לו בני מעי של הבמה ולא כיון לגוזל המתנות יתנו המתנות לכחן ומזה באזה את הטבה במצבה על כרחו דהיאנו אפילו הטבה רצח לגוזל המתנות כנראה בימה שקלן במשקל בתוך שאר ה"ב", וכיון דטהבתה זכה במצבה אפילו שלא מרצינו, יכול לנכות הדברים ממשנו ועדין הדבר צ"ע אצלי כי מפשטות הסוגי' נראת דלית לי רב הא דר"ח דלעיל דהוה ממון שאלא"ת ודוק.

ע"ש משנה ג' שנתגיר וכו' ספק פטור דהממע"ה, האי ذكري לי ספק, משום דליקא כאן חזקה דמעיקרה דלמא השთא הוה נשחתה דין אנו יודעים למצום הזמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה דהשתא לומר דפרה השთא הוה דאישתחה דכמו כן נימא דגם השתא הוה דאגיר, והוא ממש כמו לעיל דף י"ז ע"א בשחת את הזושט ונמצאה הגרגרת שמטוה, ואני יודע אם קודם או לאחר שחייטה נשפט דהוה ספק השקול דעת שני מעשים אלו מוספקים איזה מהם קודם לנו ליכא כאן חזקה דמעיקרה ועיין לעיל בחודשנו שם, ומה דקאמר לקמן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דוקא וכאשר אבאר לקמן דלית לי

ע"ש גמר' אמר רבא הכא פרה בחזקת פטורה קיימת. כמה בחזקת חיווא קיימת. הנה כתבתי לעיל דבפרה אכן ספק השקול דעת שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב וכmesh"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

יוםא דכיפורין הילכו כולם, אלא דא"כ למה נתן אבי כדי לאחזקי בכחני, תפ"ל דהיל' כמו כל הצניעים שהילכו אז מפני שהי' די' סיוףוק כלום. אבל הנראה לפע"ד בהז דהן אמת שביניהם הזה ה' המתוות מרווחת לבן הילכו גם הצניעים, אלא דע"י שהילכו שוב ה' בא לידי חטיפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרכ' בבוד עמוד שם ולקבל מתנות ומ"מ עמד אבי שם כדי לאחזקי נפשי' בכחני, אלא דא"כ גם על שאר צניעים סובבת הקושי' דפריך הש"ס ולפרוס כפי', ולא יצטרכו לבוא לידי בזין, וכן צריכין אנו לחלק בין שאר כהנים לאבוי, דודאי סתם כהן שאינו אדם מסוימים ונכבד בעירו אם עלה לדוכן בין אחיו הכהנים מלטא דלא רמי' על הצבור הוא, לידע אם הוא ג'ב בתוכו העולים, או לא, לבן כל הצניעים היו מוכרים לקבל מתנות בעיוה"כ כדי לאחזקי בכחני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אבי דהוה הי' מסוייא ונכבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדוכן ודאי עשרה רושם על הצבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטי העם וע"ז הוצרך לתוך דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkil וטררי' דודקה במקומות דaicca חש בזין כבוד הכהן יש למשך מלקבב, אבל אם מכירין אותו ר"ל שאין איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחזקי נפשי', ודוק' היב.

ד"ג קל"ד ע"א גמר' ע"מ אחוזץ קרמית, חז' שירא ע"מ לאו שירא, עיין בי"ד ס"י ס"א סע' כ"ט ב"ד וט"ז, מה שתמוהו על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דע"מ לאו שירא והנתני בטל, ובפ"ז מעשר בבן לוי שマー שדה לישראל ע"מ שהמעשר שלו פסק דשפיר קיים התנאי והמעשר של המוכר דשיורי' משיר בשדה וכמובאר בגמ' ב"ב, והאחרוניים כולן נחתקו מאי לישב סתרה זו, וגם אני עננה חלקו, והוא דהתנס בשדה לא ה' מצי למוכר לו חז' מחיל העשيري שבו דאי לא ה' הלוקח חורש וזרע וקוצר את חלק העשيري, והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מהחיל העשيري ביל עמל וטורה, וכן שמספר אמרין דלעולס לשירא קמכוין ומה דאמר בלבו ע"מ משום דהרי רצח שהлокח יעבד את כל השדה וייתן לו מפרות חלק העשيري, אבל כאן במתנות אי לשיעורא קמכוין למה לא אמר חז' מן המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא הינה עומדים מוכרים לו ולא צרי' להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרי' לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצمرן כאשר פסק הרמב"ם והש"ע, لكن כאן ע"כ ע"מ דקאמר לתנאי איכזון שיזכה הлокח בכל הבמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דיקי' לו ולא לאחר, כנפער' נכוון לפי חומר הענן.

אולם בגין הדין דלא מהני כאן תנאי דעתך, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דרש"י ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של הנים וرك הטו"ה שלו, וכן לא מצי לאתוני' שיתנן דיקי' לו.ומי כחכם יודע פשר זה דלא מבעי אי טו"ה ממון דמצוי שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהרי מצוי ליקח סלע מבו' ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפילו איינו ממון מ"מ למה לא מצי להתחייב שיתנן לו כיון דהוא דבר שביבו לעשות.

אבל הנראה לפע"ד דלשטי' אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המתנות הוה מהני שפיר, אלא דכיוון דאמר ע"מ שהמתנות של תיב שווא דבר שא"א שהרי אין להוקח אלא טו"ה ולא גוף המתנות, ואין אפשר שיהיו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא מילא שלו זה א"א, וגם אם הлокח יסלק מהם הרי' הם של השבט, וכל כהן הקודם בהם זכה בהם, וכמו בכל המתנות שאין בהם טו"ה לבלים וכmesh"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנ복 בזיה. וא"כ אין כאן פסידה דממונה, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חייב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי דמהני סברת פרה בחזקת פטורה קיימה לסלק הא夷 עשה דעתך מלך ה"ה דעתך ספק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שכתבנו דין כאן שום חזקה אלא דעל חיוב צדק משלך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סבירה זו קלישטה דהרי עתה באשר דין עליו הרוי הוא גור וחייב לקיים צדק משלך וע"כ הפ"י דפרה בחזקת פטורה קיימת כמו שכתבנו לעיל במשנה דבכור שנתעורר וצ"ע.

ע"ב גמר' א"ל לעני ולגר תעוזב אותך ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העשה, אבל הלא דלא תלקט מנ"ל דלתיא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכבתבי לעיל דר' י"ז ע"א לפרש הגם' יוניא אמרין שם דלא תלקט וכן לאו דנבלת לאו לאי מעליה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דעתך לעשה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצמה מן העשה עי"ש היבט. וא"כ גם כאן ניחא דכל דיליכא עשה דתעוזב אותך ממילא דיליכא לאו דלא תלקט ודוק'.

ועיין בהגנות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכותב דרך בחול' דמתנות ענים אין אלא מדרבנן. דסידור לשון הטור אטעתתי. וכ"ז צ"ל בחודשו כתוב דזהאי דרשה תוספתה היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דין דרישין לא תלקט לעני להזיהר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין כהאי תוספתה ולוי דזרע בקשר חול' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא כהאי תוספתה משום דרישין לא תלקט לעני להזיהר על שלו הוה דבר שאין, כי דרשה זו דלעני ולא לעורבים היא פשוטה. ומסתבר ולא נדחית מפני האי סמכין דלעני אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דדרשין אדלעיל הכי יצא המקרא מידי פשوطה דאי'א עשה דלעני ולגר תעוזב אותך, וממי לא נשמע במקום דיליכא ענים אין כאן מצות עזיבה, וכל המעיין בלשון הרמב"ם ז"ל יראה שאין זה דרשה משום איזה יי'טור, אלא מכח הסברא מפרשין הקרא כך. ועוד זאת אי משום דרבנן ה' מшиб לו ר' ששת דלא לעורבים ולא לטלפים, מה פריך לי מותרמה וממתנות דדורייתא הם, لكن ודאי דברי הש"ך תמהין ועומדים ודוק'.

הדרן על פרק הזרע והחלים

ואין אנו יודעים גם על אחת מהם צמצום הזמן לומר דגירות נעשה בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם החות או לאחריו דاز הווה מוקמינן הפרה בחזקת חי ולآخر החות אישחט אם להיפך דחשיטה הייתה בחזקת גיטתו ואמרין דלאחר החות אי קודם אי לאחריו הווה מוקמינן אותו בחזקת גיטתו ואמרין דלאחר החות אי תגיגיר אבל האי ספק דמתני' מיררי באין אנו יודעים שום אחת מהם מתי נעשה לנו ספק השkol מקרין, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמצונו בחתונותים אם המה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמנני שהתורה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משלך וتون לו, ע"ג דבר שאמר ממן כל ספק להקל להנטבע, אבל לגבי עניים אמר התורה הסתלק גם מן הספק, אבל זה דוקא אם עכ"פ הגברא בא חייב באדי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו דין אם הי' עליו האי חייב דעני ורש הצדיקו, באז לא אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חייבא שניהם לאו דוקא, אלא אגרבר קאי דבפרה הגברא גופא הי' פטור אף' מקרא דעני ורש הצדיקו, ואם כן הוא, אז לכואו' יפה הקשה ק"ז צ"ל לעיל על המשנה דבזכר שנתעורר במאה דלמה לא יתחייב قولן משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרה במתנות כמו שאמרו כאן. וליתא מהו שכבתבי למללה דהתמים דומה לפרט, דהרי אין כאן חייב ברור כלל משא"כ בקמה דאי'א עכ"פ חייב על הקמה, דלפי ביאורנו אין הכוונה משום דאיכא חייב לקט על הקמה דהרי רק אז איכא חייב אי איכא לקט על הנני חיטים און מסופקים אי מלקט קאתו. אבל מ"מ נראה לי דקושי ק"ז צ"ל לעיל לק"מ דהתמים כיון דעת' פ' איכא חד גברא בטח דפטור למגררי, כל או"א מצי אמר אני הוא, ולא שייך עני ורש הצדיקו אלא במקומות דלא נוציה בודאי ממו'ן שלא כדי, אבל בהני מאה ששותחים כיון אדם נחייב כל או"א ודאי נחייב אחד מהם שלא כדין ונגוזל את האחד בודאי, בה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בקו"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודוק'.

ע"ש א"ל אבי והרי עיטה, א"ל ספק איסורה לחומרה ופרש' ז"ל שיש בה עז מיתה הלך לא סמיכין אחזקה יש למדוד מדברי רש"י אלו בספק לאו לא איזין לחומרה והוא פלא אלא דיל' דכאן כיון דאי'א חזק פטור כדמרין פרה וה' עיטה בחזקת פטורה קיימת, ה' סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר להחמיר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין כאן שום חזקה רק ספק השkol. ובאמת לא בעי ליתן חלה כהן אלא מצי מכחה, אלא צריך

פרק ראשית הגז

דיתנו מן המובהר, אבל הקושי' מעיקרא ליתא דהרי פסוק זה במשנה תורה כתיב ומסתמא לצרכו הוכפל מצות נתינת תוי'ם, וכן לא כתיב חלב אלא קרי' לי' ראשית משום דבעינו מן המובהר, וכן כבן יי'טור וגס הספרי לא כיון לומר דמכאנו אנו ילפינו דבעינו מן המובהר, אלא דמפרש תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוחה מחדשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שモונה שם כל המתנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתנו לו מן המובהר שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגמ' ולא בספר',

דף קל'ה ע"א משנה ראשית הגז וכוי' הא ذקי לי' ראשית או דאיתא על הזמן שיהי' מן הקודם בזמןן, או באיכות שיהי' מן המובהר. והנה על ראשית דגנד' דרישין בספר' שיאן תורמין אלא מן המובהר, וכן פסק הרמב"ם ריש פ"ה מתורות דאן תורמין אלא מן היפה, אלא שambil קרא אחרינה מפ' קרח בהרימכים את חלבו ממנה. וראיתי בת' עה'ת דנתערור ע"ז, וככתב דזהאי לאלו, ואידך לעשה, ולא נראה כן מרמב"ם שיהי' בלאו ועשה. ובלא'ה לא ידעתי מה הוועיל בתירוץ הלא כמה פעמים כתיב שם בפ' כל חלב דגן תירוש וצחר ואת חלבו ממנה וכdomה, הרי איכא עשה טובא

להתורא לא כתוב קרא כבימות ריש דף ע"ח, וכותב עוד משום דוחה מהבב"ע, הנה טעם זה האחרון לא הבנתי דהרי בשופר של עליה לברור דמעל דנספקא לחולין יצא כדאמרין בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"ע, והכא בגז עלה להחזיק בגזיה הרי מעל ויצאה הגזיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"ע הא חדא, שניית לא שמענו מעולם לפטור אדם מהיובה דרמי' עליה משום מהבב"ע אלא אמרין לא יצא וציריך לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מהיובה דעתיו פשיטה דלא, שלא יהי חוטא נשכר. כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבירה ואפילו חיבי כריתות מלמול ולפדות את בנו דנולד בעבירה. ומה שאמרו הרוי שגוז סאה חיטים טחונן ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזין או מברכת הננהן בשלב שלחמו בא מן הגז אל לומר שלא יעלה לרצון לפני יות' אבל לעולם חייב לבך. והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכחן הגזיה משום דבר עבירה במא דגוז אכן קדשים, אבל טעמא קמא די לחתירה לא כתוב קרא נכון הוא, וא"כ הא צאנק ע"כ לאו למיעוטי קדשי מזבח אתה, אלא דמ"מ הדין דין אמרת דפטוריין אדם נמעט מצאנק צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריו"ג קדושים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית לגבוה חלק בהן עד שלא מקרי צאנק. וא"כ לכארוי קשה למה לא מצי מيري בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקרא באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים קדושים ורק ממילא נשמע ממיעוט דשותפות א"כ גם התנא די לאשמעינו עיקר הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרה צאנק, וקדושים ממילא נשמעו, וגם אין לפреш דלא במוקדשין היינו בפסחמן"ק, דפסחמן"ק לא נקראו קדשים דחולין מהה כל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספתא דלא קתני הא דאי נוגה במוקדשין שפיר עבי הני תרתי דקדם ממון להקדשן ונפדו דחיבי ברה"ג, כדי לדיק>Dבלא נפדו פטורין ומיטעם שפטור במתנות, אלא דרש"י ותוס' שם בבכורות פליגו בהא דקאמר בגמ' שם דקדושת דמים נמי מדח"י הפירוש דילפין קדושת דמים מפסחמן"ק דנתמעט ודאתקשו לצבי ואיל, והתוס' סברו דמאת העם כתיב ולא מאת ההקדש, וכאשר הארכתי בזה למלعلا בפ' הזרוע. וא"כ קתני דבהקדשן קדם לממון ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטור ואע"ג אסורים בגזיה מ"מ הקרא דאיתקשו לצבי ואיל לאו לרה"ג אתה אלא לכל שאר מילוי וממילא גם רה"ג בכל דבר וגוז, ובקדשי מזבח בעבר וגוז דפטור לרש"י קו"ו הוא מפסחמן"ק, דהרי רק מצד קדושת איסור גזיה ועובדיה פטור להו מכש"כ בלא נפסלו למצבח. ולתוס' מאחר דאםעט שותפות או דישראל או דנכרי ה"ה קדשי מזבח דעכ"פ אין צאנק מקרי.

ואחרי הצעת הדברים יש לתמונה על הרמב"ם שהביא המשנה וגם התוספתא והוא לפלא בעניין, דהאי דין דקדשי בה"ב שנפדו שחייב, לא הי' ציריך להבאים מושום דפשיטה ולדיוקא דבלא נפדו פטור ל"צ דהכי מפורש אומר כן בהא דאי נוגה במוקדשין דמפרש הרמב"ם דקדשי בה"ב קאי. והדין השני בפסחמן"ק בעבר וגוז דפטור, שהוא מטעם דאית ב"י צד קדושה כי כן שיטת הרמב"ם ז"ל בשיטת רש"י וכמן שביארנו בפ' הזרוע לעיל, וא"כ מכש"כ קדשי מזבח שלא נפסלו וקדשי בה"ב שלא נפדו דפטוריין מושום קדושה דאית בהו, ולא בעיין מיועטה דעתך והרמב"ם הביא על פטור דקדשי בה"ב משום דין זה צאנקו, ובאמת אין זה צורך דתפ"ל משום קדושה שבו פטור ומגמ' דדרש מצאנק למיעוטה צאן קדשי בה"ב איכא ראי נפלאה נגד רש"י והרמב"ם ז"ל, דפסחמן"ק דוקא אימעטו משום דהתורה קראן צבי ואיל וכמש"כ התוס' שם בבכורות, אבל

ולעומת זו כתוב הרמב"ם בהכל' ט"ו, "רה"ג מצותה בתחילת, ואם הפריש בין באמצע ובין בסוף יצא" עכ"ל, והוא מותספתה כאשר הביא שם ה"כ". ויש לתמונה למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו ראשית דכתיב בדגן דבעין מן היפה והmobach, ולא על הזמן שגוז בתחילת יתנו לכחן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמכאן אייכא ראי' למה שהסבירו הפסיקים האחרונים ذריזין ומקדימין למצווה עדיף מצווה מן המובהר. וכך יותר מסתבר לדריש ראשית בגז דיתן לו מיד CID שגוז CSI נתיינה לכחן ולא ימיתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מון המובהר שבגיאה אבל בדגן דבעין מירוח ודגן א"א לומר בראשית קאי על הזמן שיתן לו בתרחלת המירות דהרי אין תורמי מונה שנגמר מלאכתו למה שלא נגמר מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה ה"ד, וכך מוכרכין לדריש דעל איכות התבואה קאי' שתהי' התורמה מן המובהר והיפה ואולי גם פשוטות לשון ראשית יותר משתמע על הזמן כמו בראשית בראשית ברא דראשית ממלכתו. ומ"מ הדין ذריזין ומקדימין עדיף מצווה מן המובהר נשמע מקרה זה, דכיוון דציויתה התורה להקדים הנtinyה ולא הקפידה יותר שהיא מולבו. וליכא מלטא דלא רמייה באוריינט ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במוקדשין הרמב"ם בראש פ"י מהל' בכורים מפרש, "יכיז הרוי שהקדיש בהמות לה"ב וגוזין, יכול יהי' חייב לפדות וליתן לכחן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזיתה יכול יהי' חייב בראשית הגז, ת"ל צאנק אין אלו צאננו" עכ"ל ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עלי, ומה שכתו האחים ז"ל.

וגם אני ענה חלקי כדיורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל כתע אוורר על קושי' חדש שלא נתעוררו שום אחד מן האחרונים ונושאי כלוי, והוא דהרבmb"ם הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה. דכל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו שחיברים ברה"ג, אבל אם קדם הקדשן את מום ו_nfdu פטורין מורה"ג. והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ"ב דבכורות כי לעין זרוע והלו"ה"ק, וכן לעין בכורות תנא התנא דמשניות הני דיןין, ובגהה שם כתוב דהנתנא דמתני לא נהות לאשמעין דיןין אלו ברה"ג, אבל מוקדם בתוספתא שהרמב"ם הביא ממש לשון התוספתא. והנה הא דעתן דין לא נחות לדינים אלו ברה"ג כמו במותנות לעיל ובבכורות, י"ל משום דחיב רה"ג בקדושים בה"ב שנפדו שהן חולין גמורין לכל דבר אפילו לגזיה ועובדיה ולהאכלן לכליים, אין שום חידוש ולא קתני فهو לעיל ובבכורות אלא לדיקא דקדום שנפדו אין נוגה בהן וכגדמדייך כן שם בבכורות י"ד ע"א דalgo ברישא דמתני' דקטני נוגה בחולין אבל לא במוקדשין מחייב מזבח מيري, מבואר במשנתינו לעיל דלאפוקי מוק"ו אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"ב אקדשי בה"ב קאי דמקדשי מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בgem', א"כ האי דין אדים נפדו ופקע קדושתייה למורי דחיב הוא משנה שאינה זריכה. ודין השני דקדם הקדשן את מום וnfdu דהיא ינו פסחמן"ק דפטוריים מרה"ג הרי היא ה"ק דקדשי מזבח דפריך עלייהו בגמ' תעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה נינחו, והרי פסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא כתני כלל האי רישא דמתני' דנותג בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא כתני מזינה בפסחמן"ק א"כ לרישום) דהמשתתף עם הכהן צריך לרשות קתני בפסחמן"ק א"כ לרישום) וכן כתני בקדשי בה"ב שנפדו דחיב, ומילא נדע דבשלא נפדו פטור. והא דקטני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור ע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבור וגוז משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי' להש"ס לאוקמא מתני' בקדשי מזבח ובעבור וגוז, כתוב בה' ק"ז ז"ל, משום די

שיהי', ה' מקום לומר דאסור ללבוש בגד ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ם ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו עתנותיה דהרי בטבל דגון איתן לו קרא דולא יחללו את קדשי ב' י' אשר רימנו, שמשם ידעינו איסור טבל, אבל כאן הלא לית לו קרא, ומה דעתא מ"ד דהאכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים כתבנו לעלה, שהוא מצד השחיטה דחידין על הטבת, וכל שלא ה' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות להן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' ה"ב"ע בקדשי בה"ב וכוכ' ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי וכוכ' עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא דצאנך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ם ז"ל דהשמיít הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ם דקדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזג נגוז דמי, וכוקשי התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנין. אע"גadam הקדיש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאנך, וכאשר כתוב הרמב"ם דלאו צאנו הווא ע"כ דל"ל דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאנך נתמעטו קדשי בה"ב, ואי קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ם כהאי דרשיה דקרא, דושפיך וכסה יצא מחוסר פדיי, וכותב ונתן יצא מחוסר קיצחה. ולפע"ד נראה לדדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפיך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקו וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשיה זו דושפיך וכסה עיי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב הראשית גז צאנך חתו לו, אין מקום לדרשיה זו ולכן לא פסקו הרמב"ם ז"ל, ודוק'.

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ניאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי' וכוכ' דאמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ם ז"ל שכטב בהקדיש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז להקדש, דהרי לא אמר חז מצמירה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, וע"כ כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוא כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז, וזה נכון מאי אולם מכח זה נצחה לי קושי' עזומה על הרמב"ם שפסק בליך גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בליך אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לנוזן ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב, שכן החזיב אלא בשעת הגיזה עיי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ם ז"ל מבוררת, דמי שליך לנוז צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחשץ צאנך ולא יכול בעל הצאן לעכב כהן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאינו מוחייב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiטיאלי דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעlein אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי אינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות וויל, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה

חדשין הן של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו למעלה בפ' הזروع ולכן בעין כאן קרא דצאנך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוז אלב הרמב"ם מזכה כאן שטרוי לב' תרי לפ' שיטותו ננ"ל וצ"ע ודוק'.

ע"ש משנה מלובן ולא צוא, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו. כוונתו دقינו דקתיini מלובןPsiטיא דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק'.

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי מזיק מתנות כהונה או שאכלן עכ"ל, הנה הגם דבגמי' ב"ק ס"ו ובשאר מקומות הbia האי דינא לעניין שינוי קונה, מ"מ נראה לפע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נחינה עלי, ולא עוד אלא דעכ"ב בצבעו כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבקרים, וא"כ איה קני' שידי' בשלו, ועוד דלא משמע כלל שצבעו כדי לוז השבט, אלא ארע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימה דבפקדו נמי יקנה הנפקד את החפש ע"י שינה ויכול להחזיק בחפש של חבריו ושילם שווו אתמה? אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקרהתו גיה, וממילא פקע החזיב נתינה ממשנו, דגוז אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרה גז. וממilia שמעין מני' דלענין גזלו נמי تو לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גז בעין שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו דוקא אלא נפטר ממצות נתינה ע"י השינוי והא דלא מהני השינוי, לפטו מותווים ואפילו ייון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דחתם אישור טבל לא פקע ע"י שינוי ומזה אيكا ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי ע"י שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין אישור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה אישורי החפツ נינהו ולא פגמו ע"י שינוי, משא"כ מצות שהמה חיזובי גברא כל שנשתנה החפשתו ליכא חיזוב אגברא, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפツא ג"כ רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ם דאין באיסורי יוצא מלוקות אלא אישור בעלמא באמות יש לעין בין טבל שנעשה חומץ אי אيكا בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ודע דמה שלא הקשתי על טבל דגון אדם טחינו ואפאו דודאי שינוי גמור הוא דשאני טבל דגון דכל שאסורה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממשנו או התבשיל כדרכו אבל בין ונעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן ע"י הפרשה, ולפ"ז ביון טבל שנעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן ע"י הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ", ורק אישור טבל עלי' מצד יוצא מין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהזה לי מזיק מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' לקמן קל"ע ע"ב דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פשוט דריש"י ז"ל פטור ממצות נתינה לבחן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאינו מוחייב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, DPSITIA LI DAA' לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם מעlein אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי אינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות וויל, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה

ומצאנך ולא של שותפות, ר"ל כיוון דחייבא דברא תלו בKENIN צאן, וכואנו אין כאן KENIN בכמויות אלה באיכות.

ועתה נחזה בשותפות עכו"ם מה דינו, הנה באין מגייע כשיעור על חלקו של ישראל פשיטה דפטור לכ"ע ובלא שום קרא, דבר אשר נאמר דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, והן אף נאמר דעתם כאשר כאו"א מתחלק הקניין בנסיבות, אין כאן חיבך מבונן, וע"כ הא דמעטינון שותפות עכו"ם לכ"ע כפי האי ס"ד שבגמר' רק בדאיKa כשיעור לישראל בהאי שותפות. ועתה נראה לפי דרך הראשון שהחכמים מחייבין בישראל גם בדיליכא שיעור לכאו"א ומוטעם דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, שפיר פטור בשותפות עכו"ם אפילו מגיע לישראל כשיעור מה"ט גופא דהרי בהאי מושג השותפות פתיכי בי טכו"ם דלאו בר מיעבד מצוה הואה אבל לר' אללעיא דפטור בשותפות ישראל בדיליכא שיעורא לכאו"א, משום דיש קניין פרטיכי בנסיבות לכל שותף ושותף בשותפות עכו"ם בדאיKa כשיעור לכל או"א אין כאן טעם לפטור את חלקו של ישראל, אם לא מגזה"כ, ולכן יפה מופרש כפשוטו מה דפרק הש"ס ולר' אללעיא שותפות העכו"ם מנ"ל אף דבר דרש מצאנך לפטור שותפות דישראל משום דהאי שותפות דישראל לית בי שיעור לכאו"א, אבל היא שותפות דנכריอาทיה בי" שיעורא ומסבראה הי' חיבך אלא מגזה"כ פטור, ולהחכמים דמחייב בשותפות ישראל בדיליכא שיעורא פשיטה דפטורין שותפות עכו"ם גם בלא קרא מה"ט גופא דהרי השותפות מושג בפ"ע ופתיכי בי עכו"ם אבל אם נפרש דelogתתם בדאיKa שיעורא לכאו"א ופליגו בהאי סברא, אי שותפות מושג בפ"ע או לא דלחכמים דמחייב בשמגעיו שיעור על כאו"א ופוטרין בדיליכא שיעור לכאו"א, ע"כ משום דס"ל דכל שותף יש קניין בפ"ע בחולקו הגם שאינו מצווין ומ"מ פוטרין בשותפות עכו"ם הגם דיש לישראל כשיעור חמץ אזן לחלקוק, הרי זה מגזה"כ מלטה בלא טעמא ור' אללעיא דפטור אפילו בשותפות ישראל משום דשם השותפות מושג בפ"ע והتورה לא חייבה רק אישים נפרדים. הא דפרק הש"ס ור' א שותפות דעכו"ם מנ"ל הפירוש,adam אין לו קרא למיעט שותפות דעתכו"ם דלמא צאנך למעט שותפות דעכו"ם, אבל דישראל חייב震اع"פ שהשותפות מושג בפ"ע מ"מ חייבה התורה.

והנה כמה דקತני בבריתא בהמות השותפות חייב ולא חייב ע"כ דעת האדם קאי והי' לו לומר חייבין, וכן הוא ברמ"ס שכטב השותפות חייבין ברה"ג, ע"כ בכוונה כתני ה כי, שלא נטעה לומר דמייר' דבין הכל איכא רק חמץ צאן וחיבין השותפות כמו איש יחידי ברה"ג, لكن כתני חייב, ותו לא ציד' לפреш דהינו דוקא בדאייכא שיוערא לכל חד וחד, אבל הרמב"ס שכ' השותפות חייבין ההזקק לפреш והוא שיהי בכל חלק מהן כשייעור. ע"ז עוררנו בני הרב מ"ה עקיבא שחי' ופה דבר, וכן יש ראי' אלה ממלה דפרק המש"ס מ"ט דר' אלעאי ולא מ"ט דרבנן, די פלוגתם ה' באין בין הכל רק שייעור חמץ, אז אדרבה עפ' סברא החיצונה ה' לו לפטור ומאן דמחייב בעי טעמא. ולפ' זה לחכמים אליבא דרבנן בשותפות ישראל חייב בדאייכא בחלק כא"א כשייעור, אבל בדיליכא כשייעור רק בגין הכל פטור, ובלא קרא כלל דכיון דחובבין כאו"א לבע"ב בעפ' הרי אין לו שייעור ולמה יתחייב ולכן תמהני על ה"כ י' שכ' דהרמב"ס למד דין זה מדין חלה בעב' נשים שננתנו לנחתום, וכבר צוח הלב אורי ע"ז, דאדרביה בחהלה בעיסת השותפות חייב כמבואר ברמ"ס בעפ' ה' מבקרים, והוא ע"כ אפיילו כש-bin הכל רק שעור אחת עיין בלב ארי. ולא עוד אלא דוגם במתנות זרע והולאה'ק חייב בהמות השותפות, ולמה יפטור כאן ברה"ג, אבל באמת לך' מ דבלא שום קרא פטור כל שאין כשייעור לכל חד וחד כי על השותפות לא מצין להטייל חיויא רק במקום דאיכא קרא

כאן אנו רוצים לחיב את המקדש דחצאן שלו שיפדה את הגיהה
ויתן מגיה של צאנו כיוון דבידו הוא לפות, ואילך דקשי' לי' כיוון
דבעשут הגיהה הגיהה של ההקדש ופטור, אך יתרהיב לפות, הלא
קשה' ז' קושי' התוט' הוא בד"ה רה"ג לפרק וליטוב ל', דקושי' ז'
קשה אקומוטא דלעיל וה"ה אקומוטא דרבא, וכק' ז' תפס בצד
ראשונה של הקושי' דלא הקדש חלקו של כהן כמו במכר, אלא
דמ"מ בלא פדי' לא מazi ליתן לכחן גיהה אחת מבני הגיווות משום
ברירה עיי'ש, ובמהכח'ת כד שכב ונויים כתוב דבר זה, דברירה לא
שיך אלא בשאנו דניין על הדבר קודם שהוברר כמו בשני לוגין
שאני עתיד להפריש, אם מותר לשותות על סמך שיוברר אח"כ,
וכן הוא בכלל ברירה שבש"ס, אבל לאחר שהוברר לכ"ע מהני
אפיקו אלמפרע ומכ"ש אלהבא דלית כאן משום חשש ברירה והוא
פשות יותר מביעא בכותחא. ואפיקו אם כי כדברי ק' ז' ג"כ
לא הוועיל בתירוץ כלום, אז קשה דה' להמשנה חלק במוקדשין
כמו במכרadam שיר לעצמו חיב המקדש ליתן מגז ששיר, ואיך
קונטי סטמא דבמקדשין איינו נהג.

ועכ"פ מתוך הדברים נזכר לנו תירוץ מרוחק למה השמייט הרמב"ם "יל הא דרבא, דהרבנן" סובר דרבנן ע"כ לית לי' דלא מכיר או מקדיש חלקו של כהן, אבל הרמב"ם דפסק בפיורוש בפ"י כי בלוח גז צאנו של חבריו הנזוז, משומש דחזקאה אין אדם מוכר מתנות כהונה, ואם לא שייר הלויק חייב להפריש עי"ש, א"כ ממילא דינו של רבא נדחה וחייב בהקדיש הגיאה ליתן לכחן חלקו שלא הקדיש, ועיין עוד מה שאכתבו בסוף פרקנו בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא צאנך למאית איתה לכדתני בהמת השותפין חיב' ברה"ג, ור' אלעאי פוטר מ"ט דרא"א, א"ק צאנך ולא של שותפות ורבנן למיעוטא שותפות עוז' וכוי עכ"ל הגמ', הנה האי בהמת השותפין דפליגו בה חכמים ור' אלעאי לא ידענו מה היא, אם גם באין בכל השותפות יותר מחמש רחלות הצירכות כדי להתחייב נמי חינבו חכמים, ור' אלעאי פוטר משום דלא מגע לכל שותף כדי להתחייב אבל בדיאקה בשותפות חמיש לכל שותף גם ר"א מודה דחיב'ין, וטעמא דחכמים דמחיבי אף בدلיכא שעיר לכל שותף, משום דהאי שותפות אנו מחשבין כבר' שיש לו כמה ראשין אבל הוא איש אחד, ובבשוון אשכנז איינע יורדיישע פרערזון, וכאשר אבאר لكمן דמה"ט חשבינו איך ש החלקו לקלוחות, דהינו שכאו"א לקחו מן השלישי, דהינו השותפות, ובשותפות שאינו עומד להתחalk ריך אחר שנים הרבה ועד אוטו זמן לוקח כל או"א מן השותפות כי צורכי ביטו, ולבעוף באים להסבירו ומתחALKים עס הנמצא אז. אפילו למ"ד יש בירירה הדין כן, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחalk בין השותפין, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חייבו חכמים דרא"א גם בדיאקה רק חמיש בכל השותפות. ויש דרך אחרת לומר בدلיכא בכל השותפות רק חמיש להחכמים פטורין כמו לר"א משום דס"ל דהשותפות אינו בעל קניין בפ"ע, אלא גם באין עומד להתחalk בפיריות השותפות מיד, מ"מ לעניין הקניין שם כא"ו לאבדו נקרא עליו כי חלקו למחצה שליש ורביע, ולכן כל שאין מגיע לכל או"א כשייר או אין חיבור לא על ראובן ולא על שמעון, אבל בדיאקה שעיר לכל או"א מחייבין מה"ט גופא, דהרי יש לכאו"א בפ"ע חמיש, הגם שאינו מצינוizia חמש הם שלו, אין בכך כלום דיש קניין גם בדבר שאינו מצויין במקום, ור' אלעאי פוטר אפילו ביש שייר לכאו"א ומכח"כ בدلיכא שייר או משום דס"ל דאין קניין בנסיבות לשום אחד אלא שם השותפות נקרא על הכל, והתוורה לא ציווה מצוותה אלא לאישים מיוחדים, ולא לשוחחות שהוא בפ"ע שיש לו כמה ראשין, וממעט זאת

שחלקו כלקוות, וכמו שאמרו באחין שחלקו דאין מביאין בכוראים דהוה כלקוות וחוזרין ביובל, וא"כ בתורה מה"ד א"ב הוה אחר החלוקה כא"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא דמדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ם ריש הל' תרומות ובשו"ע סי' של"א. אלא דמה שאמר רבינו דטבל וחולין מעורבין זב"י, זה אינו אם נפרש אין ביריה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שנייהם, כי מאן דמפרש כן, אז עד חלק שבתלי מתחלק אנו אומרים כן וכאשר כתבנו על מעלה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי וישראל כאיש אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דין לזה ואין לה כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל א"א חלק, וכאשר חלקו בנסיבות אנו משווין כא"א ככלו הם קונים מן השוק שבאו לкупנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיובתו מ"ל אלא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפילו מדרבנן, כי לקחו מן שותפות גוי וישראל שהיה פטורין. אבל הא תנא דאמר דטבל וחולין מעורבים זב"י, מפרש האי דין ביריה בע"א וכמו שכתו התוס' גיטין ס"פ השולח דاضר שחלקו המגע לו בשעת חלוקה ה"י מעותך לחברו, ועתה נתחלו ואפשר כלו או מקצתו נתחלף, ואין אתנו יודע עד מה, אז ודאי יפה כתוב המהרש"א דלחומרא צרכין לעשר כל חלק וחולק, אבל לא די בחזי אלא לפיו כלו, והנה דבר זה דביריה הוא עניין עמוק מיל' מיצאנו ואני כתבתתי ע"ז קונטרס מיוחד ועיין גם מה שכבתבי לעיל בפ"ק ז"ח י"ד בסוגי' דשותט בשבת מזה, ותמצית עניין ביריה תלוי בידיעה ובחירה הנראה כסותרים א"ז, ולכן אין בה קביעת הלכתא אלא דבדאוריתיא פסקין א"ב ולחותمرا, ובדרבנן פסקין יש ביריה ולוקלא ופסקי הדיניםanca בעינן תומ"מ קשה להולמים, ולא אריך עתה בהזה ודוק".

ע"שواب"א תרוייהו לר' אלעאי מיצאנך נפ"ל, שותפות דעכו"ם מ"ט משום דלא מייחדא לי דישראל נמי לא מייחדא לי. לפע"ד נראה דהני תרי רישנא אי דשל ישראל דומה של עכו"ם ומיצין למייעוטי מחד קרא או לא, נמי תלוי בסברא שנזכרת לעיל דאמ' אמר דשותפות אין לשום אחד חלק בנסיבות אלא באיכות, א"כ מה לשותפות ישראל או שותפות עם נכרי דכיוון דין לשום אחד חלק בנסיבות, הרי לא מצי מתחייב אפילו אי אילך כאן שיעור גדול לחיב שנייהם, אם ה"י נפרדים אבל כ"ז שהשותפות קיים אין לחיב האישים הנפרדים כיון דין לשום אחד חלק בנסיבות רק על כל חלק קטן שבקטנים שם של השותפות עלי, אבל אם בכל השותפות אנו מכין לכל א"א חלקו בנסיבות לפי ערך חלקו, אלא שכן חלקו מבורר היה הוא, אם בczפונה או בדרומה ואם צאן זה שלו, אי אידך אבל איתת לכל אחד חלק בנסיבות אז יש לחלק בין שותפות ישראל לעכו"ם ובאופן שיש בכל הנסיבות כדי לחיב שנייהם, אז בישראל חיים גם שנייהם, דמה איכפת לי דין חלק כא"א בישראל חיים חלק, ולמה נימא ממש דגנץ, א"כ ג' צאנך נמי כן הוא משא"כ בשותף נכרי כיון דכל זמן שהשותפות קיים אין חילו של ישראל מבורר אין כאן מקום לחול החוב על החוץ, דעת הספק לא מצי חיל חובה, ע"ג DAGGERA מצי חיל, אבל אחפצא לא מצי חיל ודוק".

ד"נ קל"ו ע"א גמר' מנתנות ע"ג דכתב רחמנא ונtru, אילך למימר ילף נתינה מרה"ג וכוי' כתוב רחמנא מנת זובייח הזבח וכו', אה"נ מאת זובייח הזבח ליל לcdrabbא וכו', ותמונה על הרמב"ם ז"ל שכטב דבהתמן השותפי חיבת במנתנות דמתא זובייח הזבח כתיב, ועיין לבב אר', וכבר כתבתתי לעיל בהאריכות דפרק לרבעה מצין למילך מתרומה וכן מרה"ג לחכמים דר"א, אם נפרש דחכמים מהיבין גם בגין בכל השותפות יותר מחמש צאן, אבל

מיוחד ע"ז, וכך הביא הרמב"ם קרא במתנות מנת זובייח הזבח וכאשר נברר לפניו בס"ד, וכך כאן בראש"ג דיליכא קרא לחיבור בשותפות בגין שיעור לכוא"א, פטור מסבירה. אולם בשותפות עכו"ם ובדאיכא שיעור לישראל דנתמעט לפי מה שאמר כאן מצאנך לחכמים, מזה לא הזכיר הרמב"ם כלום, ואדרבה נהא דחיבך דרכ לרבעה אתה צאנך למעט שותפות דעכו"ם דאע"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיון דין לא מעט מצאנך ד"א רק שותפות דעכו"ם, מוקמין הקרא להכי גם נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימות דלעיל וכאשר פסק הרמב"ם כלום, צאנך אתה למעט צאן שהקדיש להב"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקרה כלל, אלא דחכמים מחיבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדאיכא כשיעור לכוא"א כמו בחו"מ דדרשו דגנץ על דיגון עכו"ם דלא, ומהיבין גם שותפות עכו"ם בלבד קרא ור' אלעאי הוא דדרש דגנץ וצאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדי אמר בגמי' لكمן בא"א האחורי, דמה עוד קרוא נפקא, "ל דלמאן דאיצטראך קרא דגנץ ודצאנך ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקרא לבד קסמק לפטור אלא דמסבירה אין ציווי לשותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمן מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק"ק היבט.

ע"ב גמר' ור' אלעאי אידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פסוק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל"ש חייחי עורני לפי מה שכבתבי בראש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דגנץ הינו מן המובהר שבדגנץ וראשית גז צאנך היינו תחולת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאטא ע"י"ש, נחאת טובא למה כפל האי ראשית. וipher כיוון פלא דחש"ס לא נהית להז, כי כפי הנראה הוא פשוט. ומה דקאמר לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנך بلا וכו' דהרי עיי' לחברו עם ראשית שבתחלת הקרה, אלא דווי"ו של ויצהרך הוא הנוספת דהוו"ל לכתוב ראשית דגנץ תירושך יצחרך וגז צאנך תחן לו, והוה מיתר ראשית השם וכו' דויצהרך. אבל מה דקשי' לי הוא אדם לא ה' כתיב ראשית אצל גז צאנך רק נסמק על ראשית שבראש המקרא אידי היינו דורשים צאנך כלל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך ויצהרך רק דגנץ וע"כ משום דנקט הני בסוף שום דגנץ, א"כ ג' צאנך נמי כן הוא ורק ע"י שהפסיק בראשית מצין למידרש צאנך כמו דגנץ. וצ"ע ודוק".

ע"ש ואב"א שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי מחיבי וכו', ופרשי' דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דגנץ ממש דפליג דמי וכותב המהרש"א דלרשב"ג דס"ל יש ביריה כל זה ניחא, אבל לרבי דאי ביריה, בשל נכרי למה פטור למורי אם לקחה ישראל, ובשל ישראל למה夷' על הכל, כיון דבעל חטה וחטה יש לשניהם חלק, ולמה נימא ממש דגנץ דמי. ועיין בח"ק"ז צ"ל שכטב ע"ז וז"ל „ולפע"ד לא נהית רשי" לכך. אלא הכי פירשו, בשלמה בתמורה אפשר למיליג הדגן, יהיו יש ביריה או א"ב, עכ"פ עתה חלקו הדגן ומקרי דגנץ ממש מאין ואילך ע"ג שלא הוברר למפרע, והח"ע אי הוה כתיב ראשית גז ה' דומה בראשית דגנץ מכיוון שחלקו הגז הזה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנך ותלי' צאנך ולא בגזיה וכו' עכ"ל, הנה כאן הוודה ק"ז ז"ל להא דכתבתี้ לעיל דלא שיך ביריה אלא לדוק על הזמן שקדם הבירור, אבל לאחר שהוברר ודאי דמהני הבירור. אלא דכאן לא העיל בהא דגנץ גם למ"ד א"ב במחכח"ת זה להיא דהא גם בתמורה הריבר, וכבר כתבתתי זה להיא דהא ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ומעשרות כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכך, וא"כ למאי' א"ב והוה להו הני שותפין

הצאן קני לולוח עולמי, רק עד אחר הגזיה ובשניהם קנווים לו כדי לגזון דהינוו שלא יוכל המוכר לעכב הגזיה מפני חשי דעתן, ולומר לולוח שימתין עד שישחט הצאן. אבל לדעת הרמב"ם מובן היטב החילוק דבלוק גז צאנו אחר שנזון אין לו שום שייכות עם הצאן, אבל לך כדי לגזון הרוי הצאן משועבד לו לגזיה ומקרי גז צאנך, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דומהיכי תיתי הו"א דמי שלוך גזזה תלושה מן העכו"ם יהי' חיב ברה"ג, אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגזיה מן העכו"ם קודם שנזאה לאחר גזיה דהינו שעהכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחותי דלקח קבוע, והוא"ג גם כאן הצאן משועבד לולוח לגזיה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקשי התוס' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נוהגות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו קבוע, בין חומריו דוורו והלו"ק לרה"ג. לפירוש הרמב"ם לק"מ ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמי מה תרומה חייבין עליה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. וудין אינו מתיישב דהא אין כאן הנאה של כל"י ועל מה יוסיף חומש, כיון דמצוי ליתן אותה עצמה לכהן, ובאל"ה נמי קשה כיון שכבר מיעוט דאין רה"ג טובלת, הרי ע"כ ממש דאין בו קדושת תרומה דמשום דפטיכי ב"י טובלת. וע"כ לומר דדרך הש"ס להסמיד אקריא גם מה דפשות בלא קרא, והא גוף דרה"ג אינו טובلت נמי בא בעי קרא, Adams אמר דטובלת תהי' חמורה מתרומה דחררי לא כתיב בי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרישה אף דלא נתנה לכהן הכרוי מתוקן, וכאן הי' כל הגזיה טבל, עד שיתן ראשיתה לכהן, אלא גם זאת רק לרוחוא דמלתא קמסמץ אקריא, ובזה מיושב מה שהעיר הלב אר"י דלפי מה דדרש כאן מראשית דאיינה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטריך ראשית אלא ממשום דהאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר בזורע וכו', וליתני אמר רבינא ה"מ ר"ש פטור את המשאכ' במתנות, אמר רבינא ה"מ ר"ש היא, דתני' ר"ש פטור את התרופות מרה"ג.

הנה הרמב"ם ז"ל פסק דרה"ג נוהג בתרופות, וכותב הר"ן ז"ל דכלאורי הוו"ל למיפסק כר"ש מאחר דתנא דמשנתינו סתם כוותי, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'י דנדזה דחה השקאה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבiron עינם משיטת הרמב"ם כאן ובהלכ' כיסוי הדם, כי אני אומר דעת הרמב"ם ז"לograms במתנות חיב בטרפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטרפה במתנות הנם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספריDDRASH מאת זובי היזבח ולא את הטרפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמעו דגם בטרפה חייב, דכן כתוב בראש פ"ט מבקרים מ"ע ליתן כל זובי בהמה טהורה לכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמר, מה לו להוסיף האי טהורה על מגן דהלא אין זובי הנטה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזובי בהמה טהורה ע"פ שהיא טרפה כיוון הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי"ז ז"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם ז"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי"ז ז"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרך עד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו עד שלא גזזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

לפי ההלכתא שהוא דלא כרבא, החכמים לא מוחייבין ברכה"ג אלא בדיאכיה שיעורא לכל שותף ושוחף, ובתו"מ חיבורו השותפות ואפיקו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא, ומשום דס"ל דכל שוחף יש לו חלקו בכמות נ"ל, וא"כ מה"ט גופא ה'ין לפטור במתנות בהמה משום דאין לכל או"א אלא החצי, לויל הקרא דמאז זובי היזבח, וכן הדין בחלה ומשום דכתיב ערישותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כולם ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גנדק למי עוטי בתי' כנסיות ובותי מדירות, נתעורرت עלי מה דפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהל' בה"ב ה"ג דביהיל ה'י' כ' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, והלא כאן מעיטין בתי' כנסיות מעקה, וכבר עמד בזה המלב"ם וכן המנ"ח מצה חקמ"ז והוא הקשה, דיוטר יש למעט של הקדש כדדרשינו בכ"מ היכי דכתיב ב"י חיס הקניין לך, ולא של הקדש, ולכואר' ה'י' מקום לומר דמשום הא לא אר"י, דהרי גגון וועלות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עזירה והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עלייהם, دمشל הקדש בנבו אבל אמרתי לישב דבלאי"ה קשה הלא מעקה סגי בי"ד טפחים כאשר מבואר בשיש"ע ולמה כאן בהיכל ג' אמות, אלא דשם במשנה וברמב"ם איתי דב' אמות מעקה ואמה אחת טס של ברzel כמו סייף ע"ג המעקה סביר כי דידי שא ניחוח עלי' העופות והוא נקרא כלה עירוב, רשי"ש שם במשנה כתוב כי ה' חד מאי והעופות חותכין רגליהם על האי טס ולפי"ז ניחא ניחו דפטור ההיכל מעקה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה דאסור. וידוע אריך האדם כשמגביה את ידיו הוא ד"א עירובין מ"ח תוס' ד"ה גוףו של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרכין להגביה את האי כליה עירוב עד ד"א, כדי שלא ליתן מכשול לאותם המשמשים שם בגג שלא יחתכו ידיםם, ומה דאיתו בספרי בית לרבות גג ההיכל עי"ש במלב"ם שהוא עפ"י האי משנה דמדות והוא גירסה מוטעית דהגאון הגר"א ז"ל מגיה בית פרט לאולם עי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"י ז"ל כתוב בטעם דמיועטה בתי' כנסיות ומדירות, משום שאין חלק לאחד מהם בו שף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא כמעט מגג שותFINE מדקתי כי יפול הנופל ממנו, ור"ל דחו"ל לא דרשו מלטא ללא טעמא דכו"ן דמובואר טעם המצווה בקרא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפיקו של כל העולם אין לבנות בית ללא מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשמעו דאינו בית דירה, ולכן אין משתמש על גנות של בתי' כנסיות ומדירות, אלא לעתים רוחקים וממילא דגס בגג ההיכל ע"פ שהאמנים ה'י' מניחים כליהם שם מבואר בפסחים ذר ס"ו ע"א מ"מ תשמשם שם ה'י' ארעוי וחושש נפילת קלישטה, ויש לרמז זאת בלשנא דקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול וזאת דוקא בתשmiss קבע ולא ארעוי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי"ז ז"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם ז"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי"ז ז"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרך עד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו עד שלא גזזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

ומוכרח לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט וננתנה בידו. הרי ברור דגש כאן פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביאה פלוגתא זו כאן כמו שלא הביאה בפ' כסוי הדם משום דקסקמה על מה שהביאה פלוגתא זו בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דינה בכל הנני שלשה אוא"ב כסה"ד ומנתנות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש. ע"כ הא שקליל וטררי שבגמי כאן לאו דסמא הוא. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחה השקליל וטררי שבגמי לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא לפלא, שכל הפסוקים הראשוניים העבירו עניינם הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב ובפ' השוחט כ"ז ע"ב דהשותט וצריך לדם חיב לכסות, כיצד עשה או נחרו או עקרו. ולא ראיית בשום אחד מן המפרושים והפסוקים שיריחסו, כי הרמב"ם ז"ל השמייט האי דינה שהוא Tosftata מופרשת בפ' כסה"ד ומובהה בגמ' בשתי מקומות. ובין משפט ציון הרמב"ם בפי"ד בין שני חצאי לבנה. והוא פלא והפלא דלא הביא לא האי דינה דהשותט וצריך לדם, וגם לא הא דשותט לרפואה לעכו"ם ולכלבים דחיב לכסות, שנשנית ג"כ בתוספתא דשם וכאן בפ"ט מבקרים לעניין מותנות הביא הרמב"ם האי דינה שבתוספתא. והראב"ד ז"ל כתוב עלייו דנלמד מדין דהשותט וצריך לדם חיב לכסות, והכ"מ תמה עליו דלמה צריך ללמדו משם, כיון דהוא מפורש כאן בתוספתא, ולא חלי ולא הריש דבכתה"ד גופא אשר גם שם מפורש בתוספתא השוחט וצריך לדם וכן השוחט לרפואה וכי' דחיב לכסות, לא הזכיר הרמב"ם ז"ל כלום מדינים אלו, ואני אומר דעת"פ דהרי"ף ז"ל הביא ג"כ האי Tosftata דהשותט וצריך לדם חיב לכסות אשר מזה נראה דפסק במוותה, ומשום דגם הש"ס לעיל פ"ה ע"ב הביא ומקשה ממנה על רבי דאל לר' חייא שkol עופא ושוחט על בובייתא דמייא, והוצרך לתרצ' דאמר צא וטורף לחוד מ"ד, או צא ונחר לאייך מ"ד. מכל מקום הרמב"ם שלא הביא לא דין זה ולא דין דשותט לרפואה, ע"כ דחאה מהלכה ולגביה כסה"ד דיקי והדין עמו כי ד' עמו שהלכה כמותו בכ"מ וכל הפרש ממנה ומהלכתיו כאלו פורש מן החיים.

דהנה כבר ביארתי לך לעיל דהתוספתא לא ידעה ולא סברהαι הכרעה דרבינו עיקר שנה באוא"ב ר"מ ובכתה"ד ר"ש. ושם בכסה"ד ביארתי דבאותם עיקר פלוגתא ישנה של ר' ישמעאל הני קראי הוא, אלא דפלוגתת תלוי בפלוגתא דבב"ה שונא ר' ישמעאל ור"ע דר"מ כרי"ש דלא הותר נהירה מעולם, רק שחיטה היהת גם במדבר ומהזה נצמה דלית ל' ג"כ היתר מפרקסט, אלא ס"ל דבעין מיתה שע"י שחיטה, ולא מתרת שחיטה איסור אבמה"ח אלא מטהרת מיידי נבלה, ומהזה נצמת ג"כ סברתו דבין שחיטה ראו"י לאינה ראו"י אין שום חילוק, דשניות מטהרים מיידי נבלה, ובשניות איכא איסור אבמה"ח כ"ז שפרקסט, אבל ר"ש קר"ע ס"ל דבמדבר הותר להם הנחירה, אז הייתה תלוי בימותה אבל שנכננו לארץ ונצטו על מצות ואחבות ואייטסר להם הנחירה נתחדש להם ההיתר לאכול מיד בעודה חי כיון נשחתה אבל היתר זה לא ניתן להם אלא בשחיטה הראו"י דאיכא מצוה, אבל לא בשוחט את הטרפה דיין כאן מצוה לאזבות, ומילא איכא חילוק בין שחיטה הראו"י שמתרת מיד איסור אבמה"ח ובין שא"ר שאינה מתרת מיד עד שתממות עי"ש, ובפתחה עיקר אי' בארכיות.

ולפ"ז אכן דקיימ"ל קר"ע נגד ר"י"ש הוה לנו למיספק קר"ש נגד ר"מ בשאר"ר דהרי תלויין זב"ז ופלא ראיית כי בתוספתא בק' פ' מרווחת קתני בשוחט שחיטה שא"ר דחיב בד' וה' דברי ר"מ אבל חכמים אומרים עד שישחות שחיטה הראו"י לאכילה. הרי לך דתוספתא

על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה על התורה ראיית כי המחבר מתמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המנתנות השני" בספריו, וכן בסוגי שלפנינו בפתרונות, עד דפרק בלי להביא האי ספרי וליתני חומר ברא"ג ממתנותן כאלו היא משנה שא"צ דטרפה פטור ממתנות.

והנה רשי"זיל מפרש דטרפה אינה בכלל מותנות דכתיב תנתנו לו ולא לכלבו, והר"ן ז"ל מגיה ונתן לכחן לו ולא לכלבו. ולכארו' גם רשי"זיל העביר עיניו מהאי ספרי, אבל עין לעיל בריש פרק הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דIRECTLY على מעתעט טרפה מותנות ומונ"ל דהוא ס"ל ששאר"ר לש"ש ולא מצין כמעט זביחת טרפה, لكن הוכרח רשי"זיל להמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגש ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כולם בזה אן נאמר דהוא דרשה פשוטה עד שהגמ' סמך עליה בפשיטות ליפרק וליתני וכו' למה לי' לספרי שהוא ר"ש לדרוש זאת מזובייח והוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלא"ה איננו מיותרת כלל ולמה להדרש דרשה ש"מ בר פלוגתא לית לי' אם מצי למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אן לית לו דרשה זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תנתן לו ולא לאورو, ופרק עלי' והחורים מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומכם"ב מן הטמא מנ"י וב"י דלכתחלה צrisk לעשרות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשי"ע ז"ל דלא ממוטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחומר במחובר עיין תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חייב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצ'ו דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שהי' שריריה ניכרין עי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשوت בפשיטות דפטר ממתנות מונטן לכחן דרשה שהיא דחו"י גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דאדරשה דספרי קסמך להקשות וליתני וכו', והגמ' לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי' דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברא"ג ממתנות, דבשניהם חייב בטרפה כך היתה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בザחים וחולין מן התוספתא.

דהנה התוספתא בפ"ה הביא פלוגתא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אסור משום אוא"ב, ור"ש מותיר, ואח"כ קתני השוחט לרפואה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור משום אוא"ב, השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, ובפ"ז קתני השוחט עכ"ל כאן לא הביא פלוגת ר"מ ור"ש בשוחט וכו' פטור מלכסות עכ"ל קתני השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, מזה מוכח דבעל התוספתא לא סבר כהאי הכרעה של רבינו באוא"ב בלשון חכמים כדברי ר"מ, ובכשה"ד בלשון חכמים כדברי ר"ש, וכן קסמך שלא להביא גבי כס"ה"ד פלוגת ר"מ ור"ש על מה שכבר תנא בפ' הקודם באוא"ב, כי משם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דהתוספתא ידעה וסבירה כהאי הכרעה דרבינו, איך תנא השוחט וננתנה בידו דפטר מלכסות, אשר מנ"י משמע אבל בנמצאת טרפה חייב לכסות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפkap עלייה בשום אופן, אמור מעתה בפ"ט שהביאה התוספתא כמו כן ממש כלשון שבפ' כסה"ד "השוחט לרפואה וכו' חייב במתנות השוחט וננתנה בידו וכו' פטור מן המתנות" אם אכן במתנות לכ"ע בין לר"י' ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא הי'

מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שא"ר, لما משמענו זאת בב"ק שאון עיקר עסקו בענייני שחיטה רק דרך אגב, והשmittiy זאת כאן במקילתן שהוא עיקר עסקו בדייני שחיטה. אולם אם אמר דרבנן דדרש בכשה"ד אשר אכן פוטר גם בשוחט לרפואה ולכלבים השmittiy מדעת האי דין, די היה קתני לי במקילתן הוויל למייתי באוא"ב כמו בב"ק לגבי גנוב וטבה דר"ש פוטר בשני אלו, ובמשנה דכסה"ד וחכמים פוטריין בכל אלו ובאמות ר"ש ששנה כאן בלשון חכמים לא הזכיר זאת בפירוש כל דהרי בכשה"ד לא הי' מחולק עס ר"מ מעולם כ"א באוא"ב, וממש אינו למדין דפליגו גם בכשה"ד וכאשר באמות בתוספתא לא נזכר פלוגתם רק באוא"ב ואנו ידעין מAMIL דגס בשאר דיני תורה לר"מ בכ"מ שא"ר ש"ש, ולר"ש בכ"מ שא"ר לש"ש. וא"כ רבינו דחידש דכסה"ד בלא"ה פטור מכיסוי ממשום דאשר יאלל כתיב, לא רצחה לתלות דבר זה בחכמים דבר דר"ש גופא לא אמרה, דמן"ל לרבי דס"ל לר"ש דהאי אשר אכן אלל אתא למיעוטא כל שוחט שלא לצורך אכילה ולשנות דין דשוחט לרפואה באוא"ב ולהשmittiy בכשה"ד ודאי לא רצחה זאת נשמע מזה דשוחט לרפואה חייב בכיסוי כמו באוא"ב لكن שיכל את ידיו והשmittיו הן באוא"ב והן בכשה"ד. ואחריו נמשך הרמב"ם והשmittiy האי דין בכשה"ד וכן השוחט וצריך לדם, ממשום לדעת רבינו פטור בכל hei מכיסוי, וזה אמת לאmittio שכך דעת הרמב"ם. והטור והשו"ע אלו hei נוחותים להה ודי לא העמידו דין זה לחיב בכיסוי, ובברכה אשר לדעת הרמב"ם הוא ברכה לבטלה. ומוקם הניחו לי להתגדר בו ודוד"ק היטיב.

אחרי כתבתי כ"ז, רأיתי בח"ז ק"ז של שכתב ג"כ דהרבנן"ם וגם הראב"ד משמע דס"ל בטרפה הייב במתנות, אלא שכ' דתchan לו דדרש רש"י ליטתה והר"ן שmagiga ונתן לכחן אין יתור לדירוש עי"ש ואין צrisk לכל זאת, דתchan לו בתרומה נמי לא דרשין לנ"ל ודוד"ק.

על"ש גמר, וכל אשר יעבור תחת השבעת פרט לטרפה שאינה עברת, ופרש"י ז"ל כגון נתכו רגליה מן הארכובה ולמעלה, ומני' לפינן שאר טרופות, ובתוס' התמיוחו דגס מן הארכובה ולמטה אינה עברת, וכתבו שמא באמות גם היא אינה נכתשת לדיר להתעשר, וכל זאת פלא והפלא אדם נימא כמו שעלה ע"ד התוס' דא"פ מן הארכובה ולמטה נתמעט, מה עניין זה אצל טרופות דהרי הכל תלוי ביכולתה לעבור, ואם כפרש"י דוקא מן הארכובה ולמעלה התימא שבתוס' במקומה עומדת, דלמה דוקא מן הארכובה ולמעלה וה"ה שאר טרופות, דלמה כפשו דגס מארכובה ולמטה וממייל דאיין לו עניין לטroppות כלל, אבל דעתם מכאן אייא ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם ז"ל שביארנוו בטיהה לטroppות, טרפה המפורשת בקרא היא שהוכתה מכיה שאינה יכול להתרפא ממנה ואיינה יכולה לעמוד מחמתה על רגליה, כי רק אז היא ראוי' לכלב דאיינה עומדת לכלום רק לכלב, אבל בהוכתה מכיה שאין לה תרופה וסופה במותה ממשנה אחר עידן וידין, אבל הולכת ואוכלת כשאר בראות אני אסורה בלאו דטרפה, אלא מכיה העשה דחיה אוכל שא"ח ל"ת, שעליה בא ההלכה של ח"ט וא"כ בכל מקום שהקראatti לטעט טרפה לא על טroppות של הלכה אתה אלא על הטרפה המפורשת בקרא אשר מה"ט כתוב ג"כ הרמב"ם דטרפה אסורה לבובה מקרה דהקרבו נא לפחתיך, אע"פ דבגמ' ממעניין את הטרפה מקרה דמן הבקר ממשום דהאי למיעוטא אטרפה המפורשת בתורה אתה, אבל לאסור מה שאנו קורין טרפה צריך קרא דברי קבלה דהקרבו נא לפחתיך עי"ש אריכות דברים בזה. וא"כ הכא דכו"ת" הוא דהנה חז"ל בכל דרישותיה השთפות עכ"פ הסברה, וכן דכל אשר יעבור, אמתות דיש שני דרכים לפניינו או למעט טרפה

הכריע להלכה קר"ש בכ"מ ושנוו בלאשון חכמים. היפך מסברת רבינו שהכריע בכ"מ קר' מאיר וرك בכשה"ד קר"ש אבל רבוי מ"מ פסק קר"מ ולא מטעמי אלא משום דראיה לפסוק כמותו וללמידה מש"ח דשנא"ר ש"ש, ומ"מ פסק קר"ש בכשה"ד ג"כ לא מטעמי דר"ש דס"ל שא"ר לש"ש, אלא משום דעתיב אשר יאלל וראה רבוי לפרש האי אשר יאלל לא למיעוט עוף טמא דזוקא, אלא ה"ה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאין כוונת השוחט לצורך אכילה נמי יש כמעט דהרי בטרפה לאו מצד שא"ר קאtiny עליה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא משום דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מציא אלל ממשנו או לא מציא אלל ממשנו, ולכן קושי הגמי על רבינו איך אמר לר"ח שקול עופא ושות על בוביאתה דמי' מטופסתא הנ"ל לא קשה מיד, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבינו אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פליגו, אי שא"ר ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהאי לא יאלל גם לר"ש רק למיעוטא עוף טמא הוא דאתא דאיון במיינו שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי' לתוספתא דבשוחט וצריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכיסות, וכמו שחייב באוא"ב בשוחט לרפואה כdmporush בתוספתא אולם לרבי דפסק בכשה"ד קר"ש ולא מטעמי, אלא משום דדרש אשר יאלל דא"ג דשוחט את הטרפה שמה שחיטה כמו שילפין מש"ח, אבל כאן לא חייבה תורה בכיסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, וא"כ מה לי אם משליך לכלבים ממשום שהוא טרפה או משום דהוא שחטה לצרכם. ולא צרכנنا לתרץ דברי רבינו, וכך וטורף או צא ונחוור אמר לר"ח. והש"ס לא נחות ליה אבל האמת כן הוא דרבינו צא ושות אמר דהו לא לשיטתי'DDRASH אשר יאלל לנ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד דאלעלמה"ת עי"ש בתוס' ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ קר"מ ATI דהרי קאמר כיצד עישה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפינו, וכן לא נוכל לתרץ כמו' שבגמ' פ"ז ע"א דלא מביע טרוף כלל בעי כייסוי, אלא אפילו נחוור לאפוקי למ"ד אשלהמה"ת דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הול"ל טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ קר' ישמיעאל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשלהמה"ת דرك אליבא דר"ע מצי אמר כי מהאי תוספתא ATI קר"מ, אלא דגס שם צ"ל דחש"ס שקליל וטרי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי' בלאייה לך"מ, ועיין שם במה שכתבת. ומה"ט המשmitt הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד,

ויש לי עוד ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם. מהה דרבינו הקדוש המשmitt במשניות דואוא"ב וכשה"ד את הדין דשוחט לרפואה וכי' דבאמת אייא באה רבותא שלא תאמר דר"מ ור"ש פליגו גם באה מטעם הנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין כן מצות זבחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דאיין צrisk ברכבת השחיטה, והי' מקום לדבשחיטה שאינה של מצוה, אין כאן יותר איסור אבמה"ח, וממילא הוה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה תוספתא להשミニינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מורתת גם מיד, והדבר מובן דכל של שיאלכל ממנה אגמל'ם דשחיתתו מצוה הוה, וממילא דיניה כשותט הראווי' גם לעניין באוא"ב, וכל שאר מילויו. אם כן קשה למא השmittiy תנא דידן את האי רבותא להשミニינו, ואל תשיבנו דתנה דמשנתינו לא חס להשミニינו זאת מרוב פשיטתו הרוי אראך דב"ק דף ע' ע"א במשנה כתני לה בא"ל: „גנוב וטבה לרפואה או לכלבים והשותט נמצאת טרפה השוחט חולין בעירה משלם תלומי ד' וה' ר"ש פוטר בשני אליו", עכ"ל. ומלי לא יודה שהוא תמייה רבתא, אולם מצא בו צורך להשミニינו דר"ש דפוטר ממשום דס"ל שא"ר לש"ש

שאני טוענת הטבל וטריפות הנשכנות שהמה סיבות ע"י מאורעות
ואין הסברה נוותנת דתורתה הוצאים מן הכלל בשליב סיבה שאירע,
אבל גז שור שאין מינו ראוי ללבישة מסתבר להוציא ספר, והקרא
asmachta בעלמא ודבר זה הוא כלל גדול בדרכי חז"ל כאשר כתוב
כאן הרמב"ם בפיה"מ, ושמור לך כלל זה בכ"מ ודוח"ק.

ע"ש גמר' בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט,
אר"כ אמר קרא עשוויות וכו', הנה צאן כל גודל בדרכי חז"ל כאשר כתוב
בשות אופן על אחת מן המין لكن צרכיך אנו לידע כמה בעינן כדי
לחייב ברה"ג, ואמרו ב"ש דמארח דמצין בדברי הנביא שקורא
שתים צאן ואין לנו לקבלה מכמה חיבט מסתמא כל שנופל עליהם
שם המין צאן חיבט והוא שתים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא
ב"ש שלא למזהו מהאי קרא דישע' רק שגד על שתים נופל לשון
צאן והחייב ברה"ג לא למדדו ממש, אלא דכיון שלא גלחת התורה
כמה מסתמא גם שנים חיבטים כיוון דקרו צאן ניחא. אבל לב"ה
שמבאים קרא דושMAL, דחמש צאן עשוויות, מה רצוי בהזאת דבר
הויכחו ב"ש דגש שנים איקרו צאן ומכח"כ חמץ, אבל מניין דבעינן
דוקא חמץ, וע"ז קמתרץDDRSH תיבת עשוויות שמעשיות את בעליין
עשיות מצוה. והנה כאן ודאי קשה דאית נילוף מדרבי קבלה שעיר
חייב רה"ג, ועוד אתה שמואל מנא ידע, וע"כ לומר דודאי היה
שיעור זה הקלה בידם כשאר שיעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז
על האי שיעורא אבל מה דקשי" טובה הוא, דעת ר' יוסי קלסלי"
רבי דקאמר ד' מדכתיב וארבע צאן תחת השה, עליו נשארה קושי"
הגמר' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש יפה בבררו דגש על שנים
נופל לשון צאן, וכי מצין לדחות זאת מושום דמצין בתורה על
ארבע ג' לשון צאן אתמתה? ואולי מה"ט דחה הרמב"ם זיל'
קלוסי" דרב, וגם דברי ר"י שאמר שמי שטענה מחגי זכר'י ומלאכי
אמרה מהלה ופסק כב"ה דבעינן חמץ. אבל מ"מ צרכיך אנו
ליישב סוג"ג הש"ס פריך על ב"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט.
ואולי ייל' דר' יוסי באמת לא הי' קבלה מהלמלמ"ס כשר שיעורי
התורה, ולכן קאמר דההתורה שלא נתנה שיעור ע"כ סמכה Dunnud
מקרא ארבע צאן ואידי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
דייה"ן נקרא צאן, ועוד דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
אבל עד אתה ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרוא לשנים
צאן. וудין לא נתפרק דעתך בהזאת וצ"ע ודוק"ק.

ע"ב ותוס' ד"ה עד שבעעו פטור, עיין מה שכתבתי ע"ז במשנה
ברשי" שם, והנה הא דהביאו התוס' מפרש"י מכ"ש שפירש שקדום
שגיא' חמץ צאן צבע, והעביר לעליי קולמוס דמשמע מתוס', דלפי
פי' זה לא הי' קשה קושיות מה קמ"ל ר' מתני' היא, זהה אינו
דטעמא דרש"י זיל' שמק פירוש זה, מושום דגביגי לקמן פליינו ר'ח
ורבנה"ה בגז' ומכר, ר'ח מחייב ורבנה"ה פטור, ופלוגתא זו על האי
משנה איתмер, דהרי הציוון שבגמ' הוא, לא הספיק ליתנו וכו', ופליגו
בפירוש המשנה דר'ח מפרש אפילו בצעעו אחר גמר הגיה ופטור
מושום מזיק מתנות כהונה כشماعت' דאלו מושום דצעעו קודם חיובא
מעט מעט, בהזאת נפטר הגז' ומוכר חיבט, ורבנה"ה ס"ל דמתני'
צעעו מעט מעת קודם דأتה לידי חיובא בגז' ומוכר פטור, וכן
מחק ר"ש" פירוש זה שהוא דלא כר'ח אלא דלפ"ז מישבת קושי"
התוס' דהרי ר'ח מפרש המשנה כشماعت', אבל אין הכרע זהה,
דהרי רבנה"ה פליין, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעצם אלא
שלא ביארו דבריהם כלל ה蟲ך, דהינו דשני מ"ד דלקמן פליינו
בפי' המשנה וחדר מיניהם ר'ח בפרש המשנה כشماعت', ודוק"ק
ועיין עוד בדיור שלآخر זה.

ד"ג קל"ח ע"א גמר' איתמר גז' ומוכר ראשונה ר'ח'א חייב רבנה"ה
אמר פטור. כבר כתבתי בדיור הקודם דר'ח כشماعت' אמרה

המופרשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפילו
אינה עוברת מלחמות חתיכת רgel למטה מן הארץ והיא זולת זאת
שלמה וביראה נמי אינה מטעשת, אלא דפירוש האחرون הלה הוא
נגד הסברה, דהרי אין בחתיות רgel זהה אלא מום בעלמא, והרי
במעשר בהמה לא הקפידה תורה על המומין דבפירוש אמרה לא
יבקר בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתעשר, ולמה נזקcia
דווקא פישח, וכן פשיטה לחז"ל דעל הטרפה אתה, ומזה כתוב
לעbor לאפוקי אינה עוברת מושום דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מעד מיושבת זהה ג'כ' קושי התוס' ד"ה למילף צאן צאן
מכוכר, שהקשוו דל"ג גז' לחיבט טרפה ברה"ג דמהיכי תיתני לא
ינרג בטרפה, ותויזט לא זכויות להבון דאם נאמר דאין זה גז' ש
רק גילי מלטה בעלמא היאך פוטר ר'ש מכח האי גiley מלטה
טרפה מריה"ג נגד הסברא החיצונה. אבל לפ' האמור למלטה
דמטרפה שאינה יכולה לעמוד מחמת שהיא גוססת ועומדת למות
מעיטין ניחא, דהנה בתוספותה כתני רה"ג נהוג בטרפה אבל לא
במותה ומסתמא הטעם דמתה לאו צאן מקרי אלא בשער, וכדרשינו
בב"ק שלא יכול את בשרו דושא"נ אתה בעבדי" כעון בשער, הרי
שור או צאן לא מקרי אחר המיתה, נידון כמתה ופטור מריה"ג, ובאמת
אין דרך לגז' אלא צאן העומד על רגליו, אבל לא המושב על
הארץ וכן שפיר בעינן גז' ש Robbins דטרפה שאינה עומדת על
רגליה אינה חשובה כמותה לענין זה. וכאשר ביארתי בפתחה
לדעת הרמב"ם טרפה ונבלה חד לאו הוא, ובפ' משפטים דכתיב
טרפה ולא נבלה מושום דטרפה שהיא תחולת נבלות כולל נבלה
ג'כ' ובמשנה תורה דכתוב נבלה ולא טרפה מושום דכל, מרבה את
הטרפה חדשינו בספר. וכיון דnable פטורה מריה"ג, שפיר בעינן
ג'ש לרבות דטרפה חייבות, ודוק"ק היטב.

ד"ג קל"ז ע"א גמר' מנח"מ, אר"ח אחיא גיזה גיזה, וכתבו התוס'
ע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפין, גiley מלטה בעלמא
הוא וכו', ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג'כ' דאין זה אלא רמז בעלמא,
אלא לפ' שאצלם אינו ראוי למלbos צמר אחר צולת צמר כבשים,
לכן מעיטין, וכבר ביאר זאת בתקלת חיבור זה עי"ש. והנה
מכאן ג'כ' תראה כי חז"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעט ותלו
הדבר באיזה דרישה כמות שהיא, וראה זה דפרק כאן ונילוף גיזה
ניזה מבוכר, ומתרץ דנאמר תנן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבתי
למעלה דלגיון תרומה לא דרשינו תנן לו ולא לאورو, אבל באמת
גם כאן רק דרך רמז בעלמא מшиб דמתנן לו נידחה הילposta
מכוכר, דהנה בבכור דכתיב לא תעבוד בבכור שורך ולא תנז
בכור אכן, מסתבר דדיבר הכתוב בהווה, מושום דרך לעבור
בשור, ולגוז הצאן, אבל ה"ה ומכח"כ בשעבוד בצאן וגוז' השור,
פשיטה דחילל את קדושות הבכור בהזאת, אך אם שהוא כדרכו
אסורה התורה, מכח"כ עבודה וגיזה שלא כדרכו, אבל כאן ברא"ג
הסביר נוותנת ההיפך, דמה שהוא הוות לגז' חייבה התורה
לייתן להבן, אבל ממה שאין דרכו לגז' מהיכי תיתכי. ובכל
זאת פריך הש"ס נילוף גיזה מביבר, ולא מшиб לו תנן לו ולא לשקו, ואני זה
מורים על ההיפך, אלא דמשיב לו תנן לו ולא לשקו, והנה לעיל
עיקר הטעם אלא העיקר הוא דהסביר נוותנת ההיפך, והנה כתובנו
כתבנו דבמתנות לא מ齊ין לטרפה מכח תנן לו כמש"כ רשי"י
ז"ל, דמ"ש מתרומה דלא דרשינו כן, ואע"פ דכאן דרשינו לו ולא
לשקו, אלא דבאמת הכל תלי בסברה, ובittel ומוננות בשינויים
אין סברה למעט טרפה דניהם דכוונות התורה בנטינה זו היהת כדי
שיהי' לכחן לחם ובשר לשבוע ולא לארו ולא לכלבו, כמו אבל

ברה"ג דהתקלית ה' שייה' לכחן להלבש גופו, ולא לשקו אבל

לפי הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלווקח גז צאנו של עכו"ם דמייר שאחר שגazon, דמסתמא בחד גוונא מיيري עם הסיפה דהלווקח גז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מيري שלקה הגז אחר גיזוזין אט קודם נזיזון כמו שפי' רשי ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיב, דחרבי בשינויים הלוקח שהוא הגז פטור דין לו גז שהרי מכון, והרי גז צאנך כתיב, והמורט פטור דין לו גז שהרי מכון, ולא אתה לכל חיב כל מפני שלאחד אין לו גז ואחד אין לו גז, וזה ראי' ברורה לשיטת הרמב"ם ז"ל ודוק' היטב.

וראיתי להזכיר כאן מה שرأיתי בפתח יו"ד שכ"ב אות ב' וז"ל, "כתב בר"י על אודות האשעה שהפרישה חלה והנחתה עצלה, אדהכי בא עזף ואכל החלה שהפרישה. הדבר ברור דעתן שהי' נוגנים החלה לכחן, הייתה חיבת באחריותה כמו ברה"ג סי' של"ג ס"ה. והיתה מחויבת להפרישנית וכוכ' עכ"ל". וכל רואה ישנותם כי הוא שגנת הוראה, דחרבי הלכה רוחות דאפשר מזיק בידם מת"כ פטור כר"ח. ושאני ברה"ג דליך מצוות הפרשה רק מצוות נתינה מצד המצווה חיב באחריות. אבל בחלה שהיא כתרומה, אין כאן

הפרשה אחר הפרשה והוא פשוט ודוק'.

הדרן עליך פרק ראשית הגז

למלת"י דס"ל דמייך מתנות כהונה פטור, וכך מצי לפרש המשנה דהפטור הוא משום מזיק מתנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפреш כו, כדי זה והה ס"ל גז ומכר ראשונה פטור היה מצי לפреш המשנה כו, צבעו לאט לאט קודם דאתא לידי חיבא, ולא תקשה לי' דבלא"ה נמי פטור, ואפלו צבעו בב"א משום מזיק מתנות כהונה, דהא ליתא דעתך מזיק מתנות כהונה לא מיפטר אלא בצעע כל גיזוטיו שיש לו, אבל שיר קצת בלי צביעה חייב ליתן מן השיוור גם על מה שצבע כמו אמרין גבי מוכר אם שיר לעצמו עליו ליתן משום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצעע הדין כו דמ"ש, ולכן לא נפטר משום מזיק מת"כ אלא בצעע הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיבא מה שצבעתו לא מתחייב. וממילא רנ"ה דבאמת מפרש כן המשנה שפיר מצי מודה להאי דינא דר"ח דמייך מ"כ פטור אלא דמתני' לא מיירי בדלא שיר כלום ללא צביעה, אלא דשיר ומי' על מה שצבע קודם שהי' חמש גיזות בב"א פטור ליתן מהאינו צבואה עליהם, ומש"ה לא מזכיר כאן הש"ס דר"ח כמשמעותי אמרה למלא' ודו"ק.

ע"ש גמ' הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיא דaicא שיוורא גבי מוכר בתור מוכר אולין וכו', ומסיק רבא דעתמא דמתני' הוא דעתנות דבחן מסתמא לא מזוני' אישי. הנה מזה ראי' ברורה

פרק שלוח הקן

אלא בנקבות כתוב הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשח"ק, דכיון דמצوها בשנים אם ובנים הא אב ובנים לייכא בעופות. ותמהני עליו הרי אם רובצת על בגין עצמה דוקא,لالא גס על בגין חברחה נמי, וא"כ אם אירע שעוף זכר רובץ על בגין ה"י אפשר למצות שה"ק, ומ"מ פטור דבעני נקבה דוקא ולא זכר ודוק'.

ע"ש גמ' במוקדשין אמראי לא, דאמר קרא שלח תשלח את האס במני שאחיה מצווה לשלחו, יצא זה שא"א מצווה לשלחו אלא להביאו לידי גבר. התוס' הביאו בשם רשי"ד דעתמא משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה. והקשו דלשניא לא משמע הibi ו/or דזהו"ל כל שאתה רשאי לשלחו יצא זה שאינו רשאי לשלחו לתקלה. ויתר ה"י להם לתמורה, דלמה מביא קרא דשלח תשלח ליה, דבלא שום דרשעה מקרא, הוויל' דמוקדשין לא, דלא אמרה תורה שלח לתקלה. ועוד זאת דפלפירושים דפשטי"דDKRARA קדריש, דמשמע דבמידי דיכול לשלחו ולא במא מצווה להביאו ליד גבר סכ"ס למה לי האיך דרשעה כיוון דגס איסורה איכה ומסתמא לא אמרה תורה שלח לתקלה. אבל מה שנראה לפע"ד דבלא"ה קשה למה לא נימא בקדשי בה"ב, דיפרנקנו יישלחנו וכאשר פדייך כו בריש פרק רה"ג, ליפריך וליתיב ה"ג ליפריך ולשלוח, ולכן שפיר משלח כאן דרשעה לאפוקי שלא מחייב ליפריך תחילת וקידוש שפיר משלח תשלח שהמקור בחיבור הציווי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו תחילת ליד גבר או בעצם או לפדותו, ואי דנימא שישלחנה אף שהוא קודש, ע"ז כתוב רשי"ז' דפשיטה דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל הדרשעה בעין דלא נימא ליפריך ולשלוח, ומושב שפיר דבעוף והרג את הנפש סני לי בהא מצווה להביאו לב"ד

ד"ג קל"ח ע"ב משנה שלוח הקן נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין ופרש"י בגמ' מפרש היכי מוקדשי. ור"ל דמפרש אייזה מציאות איכא דיה' שיק' מצוות שה"ק במוקדשין ויפור, משום דבאי להביאו לידי גבר ולא לשלחו, וכדפרק אח"כ הש"ס בדף הסמוך הני מוקדשין היכי דמי. אבל אין לפреш אבל לא במוקדשין משום דבאמת ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין. דhair לא משום מוקדשין איינו חיב אלא מטעם אחר וכדמפרש בגמ' ודוק'.

ע"ש חומר בכח"ד משה"ק וכו', ולכאורה' מה עניין בסה"ד לשח"ק עד שהתנאה מעמיד זה כנגד זה. אבל ניחא לפי מה שכתב הרמב"ן ז"ל בפ' כסא"ד דהטעם ג"כ מצד אוצריות כי אין לאדם לשפוך דם בע"ח גם לצרכו, ובquo' התירה התורה אכילת בשר לאדם, ובשר בהמה על הרוב נזרק הדם על המזבח ומשולחן גבוה קזci בבשר לאכול, וחיה ועו"ש שאין במנינו זולת תורים וב"י שמרקיבות ציוויה התורה עכ"פ לכוסות דם הנשפק מהם עיי"ש. וא"כ הוא דומה מצוות כסא"ד בטעם לא ממצוות שה"ק שהוא ג"כ מצד שלא נתאזר ליקח ולאכול האם על הבנים, וכמ"כ ג"כ הרמב"ן ז"ל במקומו. ולכן קאמר דכסה"ד נהוג בין מזומנים ובין באינו נהוג אלן אבל שה"ק רק באינו מזומן, והוא דקאמר דשה"ק אינו נהוג אלא בעוף ולא בחיה, ולכאורה' איך שיק' בחיה, אבל ר"ל דבחיה לא הקפידה התורה לשפוך דם דחיה ובניה בב"א, כי אווא"ב לא אסרה התורה אלא בשור ושה, ושה"ק הוא כען אווא"ב, וכאשר מדומה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב. ועל מה שהקשו התוס' דליתני חומר בכח"ד דנוהג בין בזכרים בין בנקבות, ושה"ק אינו נהוג

מעילה מן דבר שמי". אבל כשהגעתי לשקל ולטרוי דהכא, ראיתי כי הקושי מעיקרה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן דל"ד הארץ ומולאה, וכל היכי דאיתני להקדש ב"גיא דרhamana איתני, ואפיו עוף שברח למדבר ומטבע שנפלה לים הגודל לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדושה מושום של' הארץ ומולאה וא"כ הר' ביטול חד בתרי עדיף מזותו של ים אטמרה. וכך כל של הקדש אין לו מציאות לצאת מרשות נבוה בכל מקום שהוא. ובאמת hei מציא הש"ס פורוך על רב ור"ל דלא נחטו לסבירא הלו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך הכיס דעתלון בה, אלא דבלא"ה הדר ר"ל וקיבול דברי ר"י.

ויש להוסיף הסבר על הדבר כי אכן לא שייך ביטול בשל גובה, לכל הארץ ומולאה לד' ולולוי Dunnן הארץ לבני אדם היו מועלין בכל. וכך אמרו חז"ל בברכות ליישב סתרת הנני שני כתובים, כאן קודם ברכה וככאן לאחר ברכה, הרי דלהנתן מעוז'ץ צרך הורמנה ורשותא כי הכל לגביה. ומעתה איך יתבטל מה שבאמת הקדשו לגביה, בחולין שהוא ג"כ של גביה, אלא דהתורה התרה לנו ודי להפקידו את עצמו ולא שיגורר את של גביה עמו ור"ע דס"ל דעתלון אפיקו בהוציא פרוטה אחת מן הכיס עין לעיל קל"ב במשנה דברו שנתעורר במאה שבארתוי דכל שלא בטל היה קבוע אף שאינו ניכר. ואם תשאל אל"כ בנאבדה מטבח של הקדש בעולם, אסורו כל המטבחות שעולם, מחמת האי תעירבות ע"ד שיפדוו בכ"מ שהוא, לא מהכמה שאלת את זאת דדוקא במקום דאיתיחס איסורה אמרין כל קבוע עם"מ, אבל לא שמא בא האיסור לכאן לידי או ליד חביריו והוא פשוט ועכ"פ העניין הוא עניין נעלם דהקדש לא שייך ביטול מה"ת ומקום הניחו לי להתגדר בו תלית ודוק".

ובני הרב מו"ה עקיבא שיחי אמר ד"יל דעתלון פרוטה של הקדש אינה בטלה ברוב מושום דברל בטל דעת בעלים כאשר כתוב הרמב"ן בח"ע ז"ז ובהקדש הרוצה שיתבטל היינו שיפקע שם הקדש וכי ניס לרשوت הדירות היינו המעילה ובמידה הלא איןיו יצא לחולין אל"כ א"א לבטל דבלא דעת בעלים לא מתבטל דעת בעלים וזה מעילה במאיד ודף"ח ודוק".

ע"ב גמר ת"ר כי יקרה ק"צ לפניך מה ת"ל לפי שנ' שלח תשלח יכול חוזר בהרים וגבועות כדי שימצא קו וכו'. מכאן הוכיח החוי" שהבאתי לעיל דאפיקו אינו רוצה ליקח מאומה מצואה עלי לשלה את האם ולוקח את הבנים, דהרי דרש כי יקרה כדי לפטרו שלא יחוור בהרים וגבועות אחר מצוא זו. ואני תמה דהרי היא מה שאמרו שלא תאמור שהיא מצואה החלטות לחזור אחריה מפני כתיב שלח תשלח וכפרש"ז וא"ז דאי היתה חיובית ומוחלתת, אבל להכי כתיב כי יקרה שלא אמר כך, וממילא גם אם יקרה איינו מחייב לשולח האם רק אם רוצה ליקח הבנים. והחוי" הביא שם דברי הואה"ק שטעם המצואה כדי העיפה תצער ותפרח ממוקם למקום לבקש את בנייה. ועי"ז יתעוררו רחמי המקום ית' על בניו שבגלות עיי"ש. אבל ידוע כי הטעמים שפע"י הסוד עפ"י רוב לא התכוונו אל ההלכה כי כן הראותך בגה"ג דעפ"י זהה הוא לתקן חטא של שתי אחיות שנשא יעקב שהוא מכון לגה"ג בין השס"ה גידין שהמה נשגד השס"ה לאוין, וזאת יצדק לר"י דסובר גה"ג איינו נהוג אלא באחת ולא לחכמים דנוהג בשתייה, וכן טעם התפילין על יד כהה מושום דהוא נגד הלב איינו כהלה לפפי טעם זה באיטר יד הוא לך למיזיל בתר שמאל דעתלון, וכן הרבה, וגם מדברי חידושים הר"ן כאן מוכח דלא כחו"ז ודוק".

בלי דאית בי שלח לתקללה, דבಹקדש באמת ליכא עלי שאין בעליך, לא מצות פדיי ולא מצוחה להביאו ליד גבור אלא משום מצותהשה"ק קאמר דה"י עליו מצוחה לפודתו כדי לקיים מצותהשה"ק כמו ברה"ג אי לאו קרא דמחוסר פדיי ודוק".

ד"ג קל"ט ע"א גמר' אבל במקדיש תרגולתו לה"ב דקדשות דמים בعلמא הוא כיון דמרדה פקעה קדשותהיהו, והקשה הר"ן בחידושיו, וא"ת וקדושא שבחו להיכן הלכה, ות' ביוון דנטיאש הגיבור מהמות שמרדו הוה כהפרק עיי"ש, ואין לפרש דמכח יאוש קאטינו עלי', דהרי כיון שניכרת ובאותה ליד המשתרם כלתת האישוש, ושוב חיב להחזר דהרי בייאוש בעינן אתה ליד זוכה דוקא וכן בקה דהקדש אם נימא דקינה מצד יאוש הר' היא המעליה דקינה מנו הרהקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור ווד קודם שבא ליד זוכה יצא מרותות הקדש, כי ברחה ומרדה הוה כמו זוטי של ים דפקע מינין שם בעלים עוד קודם דאתא ליד זוכה, וכן מוכח ממש שכתבו התוס' דאווזין ותרגולים שברחו מבעליהם הוה הפרק והחזקק בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפרק ממש ודוק".

ע"ש גמר' אלא דחזא כן בعلמא ואקדשי', ובה' ק"ז הקשה דילמא בתוק ד"א אקדשי', והנה לפי דעת החוי"י תש"ס"ז דחויב מצות שילוח היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מאומה, בלבד לא מצי מיריב בהכי, דמיד כשחזי הקן מוטל עליו חובא דשה"ק קודם דاكتשינו, וככפריך הגמר' אנטל האם ואקדשה, מעיקרה אי חיב בשולות מקמי" דאקדשי' ובגוף דברי החוי"י עין עוד لكمן מה שאכתב באזה ודוק".

ע"ש גמר' ושמואל אמר כל היכי דאיתני ב"גיא דרhamana איתני דכתיב לד' הארץ ומולאה, והכי הלכתה דר"י נמי אמר הци' ור"ל בר פלוגתני קובל'י אחר דשםע' מורי' ולכן משנתינו בקדשי' בה"ב שמרדו ולילדי דاكتשין הוה א"פ שמכיר המזא אווזין ותרגולים וכמוש"כ התוס' דבחולין הוה א"פ שמכיר המזא אווזין ותרגולים שמרדו בבעליהם, כל המחזק בהם זוכה בהן, דהאי מרידה דازלו לעלמא לחלוון שלא לחזור עוד لكن שלחים, הוה כמו זוטו של ים דכל המציג ממנה זוכה, מ"מ לגבי הkadsh דלה' הארץ ומולאה לא זוכה דכל היכי דאיתני ב"גיא דרhamana איתני, ומסתמא ה"ה בnfלה מטבח של הקדש בזוטו של ים, מי שモציאה לא זוכה בה, וצריך להביאה ליד הגזבר כי לעולם אין הקדש מעילות או ע"י פדיין, וזה אמת או ע"י מעילה בשוגג ש מביא קרבן מעילות או ע"י פדיין, וראה זה מציאה מצאתי כמוש"א של רב ליישב בזה עצמה וחמורה שנטיגעו בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מענה המתישבת על הלב, והוא בסוף מעילה דשנינו במשנה פרוטה של הקדש שנפלה לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דעתלון לר"ע שהוחזיא את הראשונה ולהחכמים כשהוחזיא כל היכס, והקשרו בתוס' למה לא בטל האי פרוטה של הקדש כשאר איסור דעתלון עיי"ש. וכל הנאמר בזה אין לו שום התחלה, ועיין בשוו"ת מהר"ס שיק ז' ל' יוז"ד סי' ק"ל שפה העיר דלא די שקשה דמה"ת בטל האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיין על דבר שכבר בטל ופקע איסורי', ואין לו פדיין על מה לחול והוא אמת וצדק, וגם כל מה שדנו דעתנו דאחרים א"א ליבטול ג"כ בורכא הוא דודאי גם ממונו של בירבו שנפל לכיסו שפיר בטל, אלא דמחיב לשולומי כמו בכל עלי' בי' ביטול, דגילה דעתנו בעי לשולומי, אבל החפש עצמו שפיר קנה ע"י שינוי או יאוש דעתנו ניכר הוה לנפל איזוטו של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דכל שאינו ניכר הוה לנפל איזוטו לשולומי לי' שווי' מכיסו, וא"כ דעתעשר בממוני של בירבו אישעתבד לשולומי כמו להדיות אבל בפרוטה של הקדש נמי ניהו דבעי לשולומי להקדש כמו להדיות אבל

ובגוף הקושי יותר ה' למתקן להקשوت למה לא יליף מחלב דהתרה התורה כדי ליפ ברכותך ז' י' ע"ב, ולמלה הפה טרפה הוה, אבל לפיה שבאיורתי בסוגי' דרוב מהיתר איסורים לא מצי למליפ כל, דילמא מכח ספקא לך לא וכמ"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ם אין בהם אלא איסור בלבד מלוקות חצי שיעור, דוידי פשיטה דספקא שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק.

ע"ש עופ טמא רובץ וכו', בשלמא עופ טמא וכו', כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך, ה' תקה לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני, אס טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מהנה"מ אר"כ אמר קרא תקה לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, ומה העמיד ר"כ דרשנו דליך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעופ טהור רובץ על ביצים טמאים, שובראייתי שהת' הקשה בהז וחזרו אינו מספיק דהרי מדקנינו דנוגה בטהור ולא מטמא נמי נשמע דעתה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד בא דלפי מה שכתבתי למפלגה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תנתן לו, ולא לשקו, דאע"ג דלו ולא לאورو בתמורה לא דרישין, וכן נתנו להן ולן לכלביו גבי מתנות רועו ולוח"ק נמי לא דרישין, דרמב"ם חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא ממיעין אלא מני שאינו ראוי להיות נוגה בו, אבל ממיעין דבר שرك במרקחה אינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שארע סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעת העוף דיבר הקרא, אבל לו ולא לשקו ממיעין מין שאינו ראוי לבגדים, כונן שעור עי"ש לעיל, וא"כ קשה איך ממיעט כאן מותקה לך ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עופ טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך עי"ש סיבה נטרפו. אבל י"ל דשאני הכא דעופ טהור שי"ה רובץ על ביצי עופ טמא בלי עשיית אדם אלא ממילא דהרי באינו מזומן דבר כתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דקANTI דין זה הוא על מציאות רחוק אם אירע שאדם הושיב עופ טהור של לפקר על ביצי עופ טמא של הפקר. אבל לדרישו הקרא ע"ז במקום שיש למעט אפרוחים טרופות שהוא עכ"פ יותר שכיח, ודאי עדיף לדרישו עי"ז, ומילא נדע גם דין זה דביצי עופ טמא, ולא שי"ק כאן לומר דבר שהוא רק במרקחה אי מדרבה האי מקרה הוא האזורה שכיח מין המין טמא דהוא לא שכיח כלל שיזידמו כן. וכי להשミニינו זאת لكن העמיד ר"כ דרשנו על הברייתא שדיברה מאפרוחים טרופות ולא על המשנה שמיירி מביצי עופ טמא וזה נכון מאוד בס"ד ודוק.

ע"ב גמר' א"כ ציפור למעוטי עופ טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן ז"ל דכמה תנאים לא ס"ל דצפור טהור במשמעו, א"כ להני תנאים באמת גם אם טרפה אינה חייבת לשלהה, עפ"י כתוב קודש זקני ז"ל דמה"ט פוטר הרמב"ם מלוקות גם בסам טרפה, ממש דלא ברירה לי הא מלטה. ולא אוכל ליריד לסוף דעת קדשו, דאייך רוצה לפרש דמה שכי' הרמב"ם בHALCI י"ב בשחת מקצת סיימנים וכו'. ואם לא שלח איינו לוכה, דקי נמי אדלעיל מנני' בהליך י"א דהיתה האט טרפה חייב לשלהה. זה ממן' לי תיא דאי מפרש כדעת הטור דשחת מקטצת סיימנים אם קאי אז ודאי לעיל מני' באט טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדיון שלabhängig ואם נאמר דהאי גרע, ממש דהוא עשה טרפה, עי" מעשי אינו בת שליחות, א"כ קשה איך סמן הרמב"ם ברישא באט טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכתוב שם איינו לוכה. ואם נפרש כדעת ה' מ' וכאשר כן האמת דהרמב"ם נמי

ע"ש מנה"מ, אר"י דאמר קרא כי יקרה כן ציפור לפנייך, עופ משמעו לנו בין טהור ובין טמא, צפור טהור אשכחן דאיירי צפור, טמא לא אשכחן דאיירי ציפור. תמייה לי איה משכח דטהור איירי צפור לחוד, אדרבה בכ"מ דבעין טהור כתיב ב' טהור או טהורות, ובמקום דדייר בין מטהור ובין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהרבמ"ז דכתיב טהור או טהורות למלטה אהיריתא אתה. אלא דהרבמ"ז עה"ת מביא דאייכא באזה פלוגתא דתנאי, או שם צפור כולל הוא שם עופ בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא ה' עופ טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בה' ק"ז ז"ל ועיין בדברנו בהז لكمן ודוק.

דפ' ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי' כתיב ופרש"י נו"ט לא יاقل לטמאה בה ובଘאות מהרש"ש קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זההיך כמו שפרש"י בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרה דבשר בשדה טרפה ל"ת. ואני אומר דיפה כתיב רשי ז"ל מקרה דבילה וטרפה דازהיר על טומאת נבלות עופ טהור דיש במינו טרפה שמעין דשייך טרפה בעוף, אבל מקרה דבשר בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרה בבהמה איירידי דפי' המקרא הוא בשר בשדה מן הטרפה דבשר לשון זכור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נاقل מבשר של בהמה הטרפה. ולכן רק מקרה דנו"ט לא יاقل לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש במינו טרפה ודוק.

ע"ש טרופות מוחית נפקא הניחא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין במה שכתבת בריש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש בגמי' בשלמא עופ טמא וכו' אבל עופ טהור רובץ על ביצי עופ טמא הא צפור הוא, כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך. ב' ק"ז ז"ל הביא קושי' מספר שיחת חולין דילוף דאלין בתר רובה מכוה דאמירה תורה תקה לך ולא לכלביך, ואי דלא אלין ב"ה, דלמא הביצים שתתחיה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה עי"ט טעינה שנייה. והנה קושי' זו היא במחכ"ת שיחת חולין וייתר מזה שיחה בטלה, כי ביצים טרופות אינם פטורין משה"ק, דהרי במשנה רק רובץ על ביצי עופ טמא, ולא ביצי טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קתני דהיניא דהיניא דהיניא דהיניא דהיניא יוכלים להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים גדל אפרוחים, ומאחר דביצות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ג ממי"א הי"א אפרוח שנוול מבייצ טרפה מותר שאון במינו טמא עכ"ל, אין למעט מותקה לך ולא לכלביך דהרי שפיר ראייך לגדל אפרוחים ואין שום פוסק הזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך. ותדע דמתני' דיבר מביצי עופ טמא ולא מביצי טרפה והברייתא דיברה מטרופת נקעה אפרוחים ולא ביצים וזה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמורה נס אתו' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שם דקומה שכתבו דביצה דשרי' ולא הוה אבמה' ח' יעדין מותקה לך ולא לכלביך, והוא פלא שוב רבאי דביצה דשרי' ז"ל ש' ביצים מזירות שאין אפרוח נולד מהם ובDSL פנא מרעריא ואצ"ל אם הביצים נוצר בהם אפרוח שזיה איינו חייב לשלה דכיון דהביצים אסורת קרי ב' תקה לך ולא לכלביך, אלא ש' לא שams ה' יכול לשום הביצים תהה עופ אחר חייב לשלה עכ"ל, ושמחתי כעל כל הון וכמוץ שלל רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואוי להוציא מהן אפרוח אף שאסורים באכילה שפיר קריין ב' לך ולא לכלביך ודוק.

לדרוש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנא נקט ד' וה' דאי אדרשה קסמייך ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דממילא נדע דה' ה' יותר ויתור אז ה' לו לתנא לנוקוט אפיל מאה, אבל לא ד' וזה שאנן זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאן מטעות דלא מריבוי דתשלח מרבה חדא ואידך מסברה, אלא שלא שלח לחוד הרבה משמע ונקט התנא ד' וה' לרמז על הריבוי חדבזה יידע גם על מהאה. ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא המשנה כצורתה מלאה במלחה ולא שת ליבבו על האי פירושא דרבא דבגמ' דמשלח לחוד קמרבנן ואפי' מאה פעמים, ובhalbכות גולה ואבדה פ"א ה"ז שינה מלשון שהוא ממש כמו כאן עפ"י תיקונו של רבא ז"ל: „החוירה וברחה אפי' ק' פעמים חיב להחזר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעמים וכ"ו עכ"ל הלא דבר הוא. ומה שנראה לפע"ד וזה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרשיי, וא"כ הא דאיינו לוקה כאן הוא משום דהוא איבעי' שלא איפשטי'. ומה שייקות יש לזה עם הדין של אס טרפה השני בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק שהרמב"ם לא חש להני תנאים דלא הזכיר בוגמ' כאן משום דסתם מתניתין נמי מסיע להאי ברייתה Adams טרפה חייב בשילוח, דכיוון דקתוינ במשנה עופ' טמא פטור משליח הדיקוק מני" דעופ' טרפה חייב, וכאשר בתבנו למעלה דעופ' טמא על ביצים טהורים במקומם הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנא ה' סובר דה' עופ' טרפה פטור משילוח ה' נקט מה דשכיה יותר. ועל מה שיש להפליא, הוא הפימ'ש לרמב"ם שכ' דצפור נופל רק על עופ' טהור שי' כל צפור טהורה עכ"ל, והוא פלא דדרבנה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דהכ"מ כיון במה שכטב דהගירסה האמיתית ברמב"ם הוא דשcht מקצת הסימנים. (והג'ה שם לא הבין מה תילקו), שכונתו משום דסימנים לשון רבים עכ' אפרוחים קאי, אך אס דהכשרה בס' אחד, לא הוול"ל דעופ' השרו מקצת סיימון דאושט קאי, לא הבנתי מה רצה זהה שכ' דעופ' השרו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס' לעופ' עובי לכתיה שני סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי דכאן מקצת ולא מרוב דבר, וממילא דלא קאי על הקנה רק על השותט, אבל בשביל זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים אפילו אם המדבר מונחת אחד משום דהקרה הנחת תחללה, והרי שהה במיעוט סימנים והחליד במיעוט סימנים דלעיל ד' ל' ול"א ולמן דמפרש דמייעוט קמא קאי, נמי כתני סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא השותט, דבנה לית לנו בה. אבל כוונת ה'ם לאפוקי מגירסת הטור שהבאיה, "שהחט במיעוט סמניה" דלפי גירסא זו עכ' אס קאי הגיה ה'ם, "מקצת סימנים" דז' אפשר לפרש דאפרוחים קאי ודז'וק.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור משלוח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת. ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפוקי טרופות דאים בני קיימת וננטעטו מתקח לך ולא לכלביך, אף ביצים בעין ראוין להolid לאפוקי מוזרות, ואע"ג דהתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לפטור, נשמע זאת מהא דקתוינ עופ' טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איקא דליך ולא לכלביך ובדאמר בגמ' לעיל, עין ברמב"ם ז"ל שכטב בהלכ' ט' וצ"ל: „היו אפרוחים טרופות הר' אלו בכיביצים מוזרות ופטור משלוח", עכ"ל. ולא הבנתי הלא אפרוחין טרופות נטמעטו מתקח לך ולא לכלביך, אבל ביצים מוזרות נפש היפה תאכלם, אבלطعم הפטור משום דאים ראוין להolid ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות בכיביצים מוזרות. וצ"ע כתעת ודז'וק.

ד' קמ"א ע"א שלחה וחורה אפילו ב' פ' וה' פעמים חיביב, שנ' שלח תשלח את האס עכ"ל המשנה, וכצורתה תנן נמי ב' מ" ד' ל' לעניין השבת אבודה. והאי מדרבנן דאמר ל' לרבע ואימא שלח חדא זימנא תשלח תרי זימנא, ה' סובר דד' וה' דנקט היא דזוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבות מיתורא דתשלח יותר מתריז זימנא, דאי ידע דהאי ד' וה' לאו דזוקא ואפילו מהא פערם נמי מה פריך דילמא באמות לא מצין לרבות מיתורא רק עוד הפעם, אבל מ"מ נדע מזה דה' מהא פעמים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד העש הפעם לשלח מה ל' פעמים ומה ל' מאה פעמים, אלא דלפי' ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה', לאו דזוקא דה' מהא ולעולם מרים ביוי תשלח אלו ליכא ועשה איכא, ולפי' דברי החכ"ץ, הלא בPsiות הול"ל דכל שנוטל רק האס ליכא לאו רק עשה. והנה אני רואה כי

אם מצوها קלה שהיא כאיסר וכי' או על שלוחה האם קאי הלא ה' מוכרכה לשולח שלא לocketה, ואפי' שלא בהתראה הרי הוא רשאי ונפסק לעדות ולשבועה, ומה הוה ל' למיעבד אלא ודאי או דקי' אליבא דרי', והוא מצי' ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשותם בלא הבנים, ולא עבר אלא אעשה כי אליבי' דוקא בלקיחת שנייהם איכא לאו דלא תינח וכדעת החכ'צ' הנל', או דרבנן על המניעה מכל וכל קאי והויה מצי' לשולח האם וליקח הגולות, והוא נמנע מהז והפסיד כאיסר שוו' הגולות.

ועתה אריך אך אין פסק הרמב"ם ז"ל מכונים לכל מה שכתנו דהנה בראש הל"ש בשມונה המצוות כתוב "שלא ליקח האם על הבנים, לשלח האם אם לקחה עמו הבנים", הרי דלא הזכיר שי' שה'ק מצואה מוחלטת, וגם לא מצואה תנאי דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת האם ירצה לאכול אלא שהיא המתknת עויתו אם לקחה, וכן מבואר בפסקיו בפי' שכתב הлокח האם על הבנים (והיינו מעל הבנים) ושותה לוקה על שחיתת האם שנ' וכי' (דהינו מושם דעת' שחיתה ביאל המ"ע בידים זאת אפילו למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והיינו ממ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי'), "ואם שלחה אחר שלקהה פטור", פטור אבל אסור כמו אסור להחותר ע"מ שישראל הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שנתקע לעשה וכו', הרי ذكري ל' מצות ל"ת מה שלקה האם קרי ל' ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל ממ"ע בא לא שעבר תחלה אין זכר במון, ואדרבה כתב בהל' ג', "בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מדעתו לוקה שנ' שלח תשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ'ל, הרי דמפורט האי תשלח המiyor בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתknת עויתו לוקה ע"פ שנותק'ים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' ש滿פרשת האי תשלח בלקחה ע"מ לשלה דליך לאו אלא עשה, וחייב על העשה אפילו אצידק ל' לטהרת מצורע שהוא חמורה, הרי שלך לפניך לדעתה הרמב"ם זה ליתא, אך ניחא דרשאי, לעבור על לאו דלא תח ע"מ לקיים העשה המתknת הלאו, כמו דלא דמותר לגוזל או להותיר כדי לקיים והשיב, או באש תשרוףו, אלא העשה בא כאן שאם עבר ולכך לתקן את הלאו שעבר. הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בלי לאו, אבל איכא עשה המתknת את הלאו, ובhalbca י"ט הביא דין של המשנה האחרון וז"ל, "אסור ליטול אם על בנים אפילו לטhor בהן את המצורע שהוא מצוה, ואם לך חייב לשלה, ואם לא שלח לוקה שאין עשה דוחה ל"ת ושה וכו'" עכ'ל, הנה לא האיך כל דינה דליך ע"מ לשלה דליך רק עשה, ומ"מ עשה דמצורע החמורה לא דחה עשה דשה"ק, מושום דעתך תשלח יתרא כסוג'י דיון, רק המשנה כצורתה דאפי' לטהר מצורע אין לך, ואם לך לוקה, וاع"ג דהרבנן' אית ל' קיימ' ולא קיימ', מ"מ הלא מפרש דמאי לתקן הלאו כי' שהאמ ח' בידו, וא"כ לעולם איכא לאו ועשה העומדת לתקן, וכן נתן טעם לדבר משום דאי עשה דוחה ל"ת ושה, והכ' מ' תהמה עליו וכתב דרבנן דס' מל' משלח ואני לוקה מ"מ השיג לדעתה הרמב"ם שפסק בחכמים קודם שלח אין כאן שום עשה אלא ל"ת דלא תחת, אבל לא ידעתני מה בעי' מן הרמב"ם, הלא על הגמ' תמיתו, אך אמרו בגמ' דaicא ל"ת ושה והוא אליבא דרבנן כדמוככי מתוך הסוגי', אבל באמות אין כאן קושי' דינוי אין אלא ל"ת דלא תחת, אבל אם נתיר לו לוקח לטהרות המצורע יעבור על הל"ת וגם יבטל העשה המוחלטת עליו אחר הלקחה לתקן הלאו, וזה קרי ל"ת ושה, אבל, עכ' פ' שמעין מזה לדעתה הרמב"ם ליכא שום מציאות עשה בלא לאו לחכמים, ומדוחה כל השקיל וטרוי' שבגמ'

גם החוי' ה' מפרש על הבנים עם הבנים כחכ'צ'adam קרשי' דעל האם לחוד אזהיר שלא ליקח מעל הבנים, אין מצי' לפרש שהעשה דשלח תשלח היא עשה מוחלטת, אך ישלח בלבד התראה אמרה לא תח האם מעל הבנים, וא"א לשלח בלבד בלא לעבור אלא דלא תחת, אבל הקרה לא מתישב בשום אופן הכி, דהיינו הול' תחלה המוצה המוחלטת דשלח תשלח את האם, וא"כ הלאו דל'ת האם מעל הבנים להחיק בה לאכלה, ועכ' פ' אם הקדמים הלאו דלא תח הוה' לפרש לא תח האם מעל הבנים להחיק, כי סתם לא תח איינו במשמעותו להחיק בה דוקא, כי עיקר(acziorot) של האי מעשה הלקחה הוא משום שמסלול אותה מן יליה שמרחפת עליוון לשמרן, וכאשר כתוב הרמב"ם בהל' ז' ו'ל: "לא אסורה התורה אלא לצד אותה והיא יכולה לפרוח בשביב הבנים שהוא מרחפת עליוון שלא ילכו, שנ' והאם רובצת על האפרוחים" וכי' עכ'ל, וא"כ טרם שנדע ההיתר דשלח תשלח לצורך לקיחת הבנים, ודאי הינו מפרשין לא תח האם מעל הבנים כלל, אלא עכ' דחווי' ג'כ' ה' מפרש דל'ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקיחת שנייהם, ואם מדויק העשה אחריו הלאו לומר, אבל שלח תשלח את האם והבנים תח לך אם תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשלח האם, אלא שלח תשלח לחלוון ואם תרצה תח לך ה' הבנים. ומעתה אני אומר כי בדבר הזה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים ה' הבנים היא הפלוגתא שבין ר'וי ווחכים במשנה שאח'ז', דרי' אומר הנוטל האם על הבנים לוקה ואני משלח, ומפרש בגמ' דסובר שלח מעיקרא ממשמע והיינו דפרש דשלח הבנים הוא עם הבנים, ולכן כל שעבר על זה ולכך האם על הבנים גם שנייהם עבר אלiao זה ותו ליכא שום מצוה כדי לתקן את הלאו, דמה דעתך אח'כ שלח תשלח את האם ואת הבנים תח לך מעיקרא ממשמע, דהינו עשה מוחלטת לשלה האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין הפרש דהכל רשות שאם תרצה תוכל לשלה את האם וליקח את הבנים, דא"כ גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלחalo להניח את הבנים דגס אז לא עבר אלiao דלא לתקח האם עם הבנים, ולכן עכ' הפ' דשלח תשלח למ"ע אתה, ואם לך האם והניח הבנים או שלח עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר'וי ואומרים משלח ואני לוקה, ודנו אותו ללא הניתק לעשה כדקתו במותני', מפרשין הלאו דל'ת האם על הבנים כפרשי' מעל הבנים, הלאו מוחלט בלקיחת האם לחוד עבור, لكن מוטב שלא יגע בקון זה כלל, והעשה דשלח תשלח לא בא אלא לתקן הלאו אם נטול האם מעל הבנים, וכמו והшиб את הגזלה דבאה העשה לתקון הלאו דלא תגוזל, כן מתרחש גם כאן הקרה דשלח תשלח אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא ליקח כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הניתק לעשה דלא נימא דaicא רשות לגוזל כדי לקיים והשיב, או להוtier מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נוטן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ואבע'ז' יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נטאזר בלקיחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימיים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא לocketה, אולם לר' יהודה דשלח מעיקרא ממשמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשלה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' איזה האי עובדא דסוף פרkon, بما שעלה לברא להביא נזונות ושלח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו עכ' פ' שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דברי קתני בה ומה

לא קשהaimא חשלח תרי זימנא ותו לא, אלא להיפך קשה מה קמ"ל פשיטה Adams חזרה איכה הלאו דלא תחק מקודם, ומוק"ו כמו שכתבנו בריש דברינו ולכן ה' די לרמב"ס לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוסיף עליו מאומה, משא"כ שם בב"מ לענין מצות השבת אבידה דהיא מצוה החלהית שם מבאר כתירוץ של רבא ודוק' היטב בכל הדברים שכתבתי כי הן קילורין לענין ואמייניטים להלכה בס"ד.

גמר' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרה משמע אפילו עשה נמי ליכא לפי מה שביארנו למעלה לר"י דשלח מעיקרה משמע, הרי הוא מצוה החלティ ליקח את האם מעל הבנים ולשלחה, כאשר קתני במתנ"י אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות קטני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכים דר"י דאמרו משלח ואין לוקה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרש"י תנך כ"ז אם לך האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולר"י דס"ל שלח מעיקרה משמע חיב לשלח אצל איןו לוקה וכדעת החכ"ץ זיל, דהרי לא לךה עם הבנים, וא"כ מאי אמר, ותו לר"י אפילו עשה אין כאן, אבל ניחא בשנאמר דהא דאמר דתשלח אתה להיכא דubar וסקלי' לאם דלאו עבר', היינו לחכים, אבל לר"י מירידי דשקל גם שניהם האם עם הבנים, ואז לר"י לוקה ואני משלח, אלא דלר"י לא צרכין לאוקמא תשלחblkach שיחסם אלא דתשלח אתה שאפילו לஹרת מצורע לא יקח האם לחודה, דין בה אלא עשה עבר על שלח, וכחכ"ץ וכתרוץ של מ"ר בר"א דאמר כגון שנטלה ע"מ לשלחזה דהוא לחחים, נכלל גם לר"י דלא צרכין לדידי' כלל לומר דעתה אלא דמעיקרה אין כאן אלא עבירה עשה אם נוטל האם בלבד הבנים. אבל רשי זיל לא פירש וכן ונתקח טובא hon בקושי' הגמ' לפרש דלר"י בנטלה האם לחוד ג"כ לוקה ואני משלח, ואם לךה ע"מ לשלחזה גם לר"י לא עבר אלא, וממילא גם לא על העשה.ומי כחכם ויבין את זאת, ואמת דlisnia דגמ' דחוק לפ' פירושינו אבל מ"מ האמת כן הוא ודוק'.

תוס' ד"ה לא צרכין דubar וסקלי' מכון קשה לפ' ריב"א וכו', קושי' התוס' קשה להולמה, דהקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נרחה ולא נשאר רק עשה, לעולם צרכין קרא דתשלח להורות דכאן ליה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע, והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה דתשלח ואיך נלקה עשה אפילו כתיבא כמה פעמים, וצ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניים ר"י לאוקה ואני משלח בתוספתא הגירושא נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביאורינו לעלה גירסא זו משובשת דר"י איןו לוקה אלא בנטול שניהם.

ע"ב **גמר'** עד כמה משלחה, ופרש"י אם נטלה. ולא ידעת מה רצתה בהז' ואולי יש לומר דחוק לאחמים קמבעי' ל' דס"ל דשלח לאחר שuber ונטלה סגי לי' עד שתצא מת'י, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע בעין שלוח לחלוין, והטעם דלחכים דכבר עבר אלאו דלא תחק, אלא שמתוקן בשילוח, כל שיצאה מת'י, כבר קיים העשה ויכול אח"כ לתפשה, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכטב הזוהר כדי שתחזרו ותבקש את בניה ויתעוררעו ע"ז רחמי שמיים על ישראל בגלותם, א"כ לא נגמר העשה במה שיצאה מת'י כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוונת רשי זיל, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ס זיל לא מפרש כפרש"י דأتא לאשמעין דסגי בשיצא מת'י ומותר אח"כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא

מהלכ' דלאו סמכה הוא, וממצאתה בח' ק"ז זצ"ל שכ' על הא דאמרו בגין' שנטלה ע"ד שלח דלאו ליכא וכו', אין להשתבש וללמוד מהו זה דמותר לכתילה לעבור על הלאו לקיים העשה, ומותר להחותיר ע"מ לשורוף הנורת, ولكنות חמץ בפסח ע"מ לבعرو וכו' איך קאמר שנטלו בידו לשחו דלהרמב"ס צrisk ליטלו בגפו או ברגלו ולשלחו, ולרש"י נהי דסגי במקיש על הקון שתפרחת, מ"מ אס משלחו בידו שפיר דמי ואז אחר שהיתה בידו לשלהה נדע לו שהוא צrisk לטהרת מצורע, ומסיים וזה אמת ברור ונכוון ואל תשח相反, והנה לא ידעת מה תיקון בכל דבריו, אמת דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת להלאו, אלא דהאי שלוחה הוא תיקון הלאו שעבר, כמו שrifת נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בלי לעבור אלאו דלא תחק, דמי התהי לו השילוח בעצמו הוא ע"כ ע"י עברית הלאו נעשה, ואיך נאמר דלא עבר אלאו ע"י שלוחה מעל הבנים שהוא ג"כ לקייה מעל הבנים, אלא דהוא כעובר אלאו ומקרים התקין בב"א, ואולי גרע דהוא מצוה הבא בעבירה וליכא תיקון כלל, וכחכ"פ פשיטה דלהרמב"ס זיל סובר דהאי דברי מר בר"א לאו דסמכה הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכה תיקון הלאו כ"ז שמשלו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס מהאי תירוצא שבגמ' דקרה דתשלח אתה לחיב בשילוח בדאייה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידי דלא תיקון בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל' תשלח, שכ' דאי הוה רבע סובר לצריך לאחזה בגפה או רגליה ולשלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא הי' צrisk לשינוי כל hei שניי דחיקא, בנטלה ע"מ לשלחזה גם כל שניי דשים דלעשות שלם בין איש לאשתו וכו' עכ"ל. הרוי לך ברור ואמת דלהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרוי הלאו מהלהכה, וגם הר"ף זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החינוך והטור ואחריהם הבית יוסף בשוע' כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicaca בשעה' ק מצוה החלティ, שהה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי' אגדה דסוף פרקן יותר לשנות שבגמ', דמשמע דaicaca מצוה בשילוח הkon עכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן במי שרוצה ליקח הבנים שומרת לכתילה ומזכזה עליו ליקח האם ולשלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אין אלא לר"י ולא לחחים, וזה הפלא וכל, והב' בכם שלו בעצמו הרגש לדעת הרמב"ס ליכא עשה כ"ז שלא לך, ומ"מ לא שת ליבו בפסקין שוע' שלו על האי עני גדוול וקבע הלכה נגד דעת הר"י והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דין קתני במשנתינו הטעם משום שני' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים API' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני' שלפניו. ועתה דלא צrisk להאי דינה דרשיה דתשלח שאמרו בגמ' שלפניו. ונשוב למה שהחילנו דלהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה API' ד' זה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ' תירוצו של רבא דאפי' מהא פעמים ומשלח לחוזא, כי לפי ביאורינו לדעת חכמים איןו כאן מצות שלוח אלא תיקון הלאו שuber וטוב מזה ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותה שלא יטול האם אחר שחורה על בניה פשיטה דהלאו במקומו עומד, ואות שאיון כאן מצוה אלא תיקון מתשלח נשמע לצrisk בידייו לשחו, ואס לא אז נלקה על הלקיחה, ומהשנה באמות בין לר"י ובין לחחים נשנית, ולהרמב"ס שפסק חכמים לא חש להאריך על הלאו כשותה, ולכן צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול בהאי פירושא דרבא דעיקרו צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול

והנה קושי זו גם לחכמים קשה לכטורי' דכל שלוח לבסוף הרי תיקו הלאו וליכא תועבה, ומ"ל יותר אם לkerja וחיטה דבר השיר מותר כמש"כ הרמב"ם בריש פ"ג, וניהו דרש"י דלמ"ד קיימו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אח"כ לוכה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהאums קיימת קשה, וגם לרשי' קשה למ"ד בטלו והרי כל שלוחה ליכא תועבה, ע"כ לומר דריש"ס שם שהקשה שה"ק ליתסרה הי' סובר, אע"פ שנטתקן הלאו ע"י שלוחה היינו דנפטר מעונש מלכות אבל מ"מ איסורה דעדב עבד ומקרי תועבה אף דאיינו לוכה, הכי נמי י"ל לר"י לפי מה שביארנו לדידי' בנטול האם בלא הבנים עbor רק העשה דשלוח וועליו לשלו כזון שהיא בידו, זאת קתני במשנה דאמר הריני נוטל את האם ומשלחת את הבנים דחיב לשלוח, וזה בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר אעשה במה שלקחה ע"מ להחיזק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלוח גם אחר שעבר אעשה - כן יש לדחוק - ודוק'.

ד"ג קמ"ב ע"א משנה לא יטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצווע. האי דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י דשלוח מייקרא ממשע"כ כל שנטול אם על בנים עבר בלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצווע לדוחות לאו ועשה וליקח האם לבדה דליקא לר"י אלא עשה דשלוח, גם זאת נתמעט לר"י מותשליח יתרה כמש"כ במלعلا, ולחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תקח, מ"מ כיוון דאם לך אייכא עליו עשה לתקן הלאו חשוב בעשה ול"ת, ולא נדחה מפני עשה דמצווע, ולידיוח לא צרך תשלוח על זה כמש"כ לעיל, והמחלוקת מוכיח בן דכמו דבדיניהם של מעלה קתני במשנה משום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי משום שנ' תשלוח ואפילו לדבר מצווה, אלא ודאי דבלא שום דרישה קאמר דאיינו נדחה מפני עשה דמצווע משום דזהה עשה ול"ת, וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכנו לעיל.

ואח"כ אמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מתרפרש לכל או"א באופן אחר לר"י מתרפרשת, אם משלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עbor בנטילת האם לחוד רק אעשה והוא מקיים העשה ומשלחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שניהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיוב הכרחי לשלוח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלחנה ונטל את בנייה, איינו מגייע לו שכර דהרי אדרבה עבר עבירה בליך לא שתקנה ע"י השילוח וכל שעבר ל"ת וקיים אח"כ העשה המנתקת הלאו איינו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הלאו לא יוכל שכר, אלא גם כאן הכוונה אליבא דחכמים שמי שקרה לו קו ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבניה מקבל שכר זה הקבוע לו על שקיים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דעתך לו עבירה וכבש צרו ולא עברה נוותנים לו שכר אבל קיים מצווה בידים. כן כmortפרש האי משנה לפ"ד דעת הרמב"ן שהארכתי בו לעיל ודוק'.

גמר' תני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומזכה שמתן שכרה בצדה שאון תחה"מ תלוי בה. עיין بما שכתבתי בארכות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

קישור סוף המסתכתא לתחלה תמצא בריש מכילטן

שכתב בהלכ' ג' ו"ל "בא אחר וחטף האם מתחת ידו ושלחה, או שברחה מות"י שלא מדעתו לוכה, שני שלח התשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ"ל, והכ"מ ז"ל עמד על הלכה זו ולא צין אליה מקומה בוגם". ולפע"ד נראה ברור דהרמב"ם ז"ל מפרש כן דברי רב יהודה דאמר, כדי שתצא מות"י דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחטף אותה מות"י או שברחה שלא מדעתו, ודרש זאת מקרה יתירא דתשלח ודלא כרבא דלעיל דדריש חכמים דליך אפי' לדבר מצוה וכמו שהארכתי לעיל והוא לדעת חכמים דליך מציאות עשה بلا לאו. ولكن אתה תשלח על האי דין אדם עבר ונטהה יכול לתקן הלאו דוקא ע"י שלוח מתחת ידו ממש, אבל לא מתוקן הלאו אם אחר חטף ושלח או ברחה מעצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע' אם חטף אחר או ברחה מידו הרי לא עבר אלאו, דלא לךה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נשלח מהילא, ולר"י ודאי אתה קרא דתשלח אלף לדבר מצוה דלידי' בלקיחת האם לחוזא אין כאן אלא ביטול עשה דשלוח, והו"א דעשה דמצווע החמורה תדחה עשה דשלוח ולפ"ז גם אידך מימרא דבמה משלחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, וב עבר ולכך אבל לר"י אי לך האם עם הבנים כבר עבר ולוכה ואין משלח, ואם עדיין לא לך יכול לקיים מצוות שלוח גם במקיש על הקון שתפרח האם, שהאי תשלח לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחת ידו, אלא דאפילו לדבר מצוה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגינחו לבגה ושלחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיין במל"מ פ"ג הי' מהל' עבדים דקמתמה מכון על שיטת מקטצת ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הטעם דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הלאו, או גם בזאת אמרין דאיון קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עבר הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתקן הלאו. וכאשר באמת ציווה עלי זיל רבבי לה גדרה ושלחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרודות משום דתחכם לעבור על הלאו ולתקן ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מיידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדא. ורקשי לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האיל לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב לשלוח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא גם זאת דרך מותימה קאמר, הרי לא ידע האigner דעוף טהור חייב לשלה משמע דתימה ה' מפ魯סם לכל דעוף טהור הוא, והי' אוכلين אותה אם לא שנאמר דמאחר דברך לך חייב לשלה תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מקרי הוראה מה שחייב רבא לשלהו בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה שהביא ק"ז ז"ל מבנו הגה"ק מוי'ה שמעון זצ"ל בעודוILD שעשוים וכן היא בהגנות ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דרש"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע' וכל שלוח לוכה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שה"ק ליתסר מצד כל שתעבטי לך, ותירץ הש"ס דשם שלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתה, דרש"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והניא הקושי' בצע' עי"ש.

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מ"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול השיכת לסוג' דנוהג בטמאה סוף פגה'ן.

של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבע' הגמ' מהו למגווע חלבו וכוקשינו דבאיסור דלית ב' מלכות לא שייך בי איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ'ל, דהוא ציר של אמה'ח דהא איסור אמה'ח כבר אזהה לה ע"י שחיטת האם גם מאבר היוצא לשיטת הרמב"ס ורק בנוולד כיוון דיש איסור אמה'ח על הוולד כלו יש מקום לאיבע' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה אין מותר כחלב דעתמא והוא ציר של אמה'ח.

וראה זה דבר נפלא דהרבמ"ס בה"ב כת' באזה'ל: עobar שהוציא אבר ונאסר **"ואח'ב נולדי"** ושתק מלמר או נשחת כמו שכתב בהלי' ט', ובש"ע יוז' סי' י"ד כתוב עobar שהוציא אבר ונאסר **"אחר נשחתה"** ולא נקט נולד, והוא ממש היפך לשון הרמב"ס ומ' לא יודה כי שנייה זה בלשון הש"ע מלשון הרמב"ס יסודו בפוגות' הש"ע והרמב"ס במה שכתבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מראדמישל וקלסי' מאד.

אלא דלפי מה שהוציא אמו'ר הגאון שליט'א בחיבורו דלשיטת הרמב"ס כל שהפריס ע"ג קרע בעי נמי שחיתה מה'ית עין היטב בפניהם אז לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו'ר דכל שנתגדלה ונחלבת ממילא בעי שחיתה ויש היתר לאיסור אמה'ח של אבר היוצא נמי ולא נשר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ"ז צ"ל דהרבמ"ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה'ה לנשחתה אמו'ר וגדר הולך שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן בעי שחיתה מה'ת, ועיין בב' סי' י"ד שכותב על הטור שהביא לשון הרמב"ס בנולד, וכותב עליו הב' דה' הא נשותה אמו'ר והוציאו'ו כי ורבנו חד מא מנינו נקט עכ'ל והוא פלא דרך אי נאמר דרמב"ס כשהוציאו'ו חי ונתקדול הולך שהוא כמו נולד דרנן'ת אז שפיר יש לומר דןולד וזה נשחתה דמ"ש כיוון דשניהם דין אחד יש להם אבל להב' דלא ס'ל כן בשיטת הרמב"ס וס'ל דבנשחתה האם עע'פ' שנתגדל הולך לא בעי' שחיתה מה'ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכוקשינו. ואיך אפשר לומר דהרבמ"ס נקט נולד וה'ה נשחתה הלא נולד בעי שחיתה מה'ת ונשותה האם לא בעי' רק מדרבנו ואיך אפשר לכלול היא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוק'ן.

תשובה א'

ב"ה מוש'ק פ' ויצא תרע'ה לפ"ק קל'ב יצ'ו

הי' שלום בחילך שלוחה בארמוןתייך לך אהובי בני רחומי' הרה'ג ח'וב' טובא מופלג בהפלגת חכמים ונבונים בש'ת מ"ה עקיבא שיחי' רב דק'ק ט'ם והגילדות

אחרש'ה וכו' וע"ד מה שרצית לישב קושי' החמורה שהקשתי' איך קאמר בחולין ק'ג ע"א דלא'ם תלש אבר וטרפה בה דaicא על האבר אמה'ח וטרפה משום דבחדி הדדי קאחו הלא

אמר בן המחבר הגאון שליט'א! הקושי' שהקשה אמא'ר הגאון שליט'א לשיטת הרמב"ס דס'ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור שעשה א'כ הלא החלב מותר כיון דאיינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות א'כ פרנס הא דיבע' בಗמ' חולין ס'ט מהו למגווע חלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלווא הקשתי' מדונפשי' וכשצחטי' להיות באותו אדר' הגאון העצום מראדמישל שליט'א הצעתה לפניו והשיב בצל אדר' הגאון העצום מראדמישל שליט'א דוכנות הש"ס היה דכיוון לי ממש בדברי אמא'ר הגאון שליט'א דוכנות הש"ס היה דכיוון דאיין להאי אבר היתר ע"י שחיטה ממילאתו הווה על החלב של האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה'ח כמו על חלב דעלמא אלא דחלב דעלמא כיון דאית לוי' היתר ע"י שחיטה מותר אבל חלב של אבר היוצא כיון דאיין לו היתר ע"י שחיטה לא פקע מיני' איסור של ציר אמה'ח. ואני הבאת ראי' מכרחות לאמתת סברא זו.

דנהנה הראשונים ז"ל פלגי اي האבר היוצא איסור אמה'ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ'ג סי' י"ד במשבצות סק'ב שהאריך בהז' לבאר שיטות הראשונים ז'ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב'א וב'י משום אמה'ח נגעה בי' ומשום דלא הועילה שחיטת האם להאי אבר היוצא, ולרמב"ס ליכא כלל משום אמה'ח דשחיטת האם מועלת לסליק איסור אמה'ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבר שבדה טרפה בשר שיצא חוץ למחיצתו. ולפנ'ז נראה דבזה גופא תלי' ג' מה דפליגו ב'ו' ושאר הראשונים בהא אי נולד הולך באבר היוצא ללא שחיטת האם אי אית ל' תקנה להאי אבר ע"י שחיטת עצמו של הולך או לא, עיין ברמב"ס פ"ה מה' מ"א ה"ט שכותב שם דבנשחת או נולד הולך אותו האבר אסור משום טרפה, וכותב עליו ה'כ' מ' דעתות הוא לומר בדעת הרמב"ס דבנולד ללא שחיטת אמו'ר יה' ג' אסור וכשית הכלבו אלא דבנולד כיון שיש לו שחיטתה עצמו השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב"ס שכותב נולד היא שהוציאו את הולך חי לאחר שחיטת האם עי'יש', ולא זכית' להבין דברי ה'כ' מ' ולפנ'ז נראה ברור דבר זה תלי' בהא דאייזה ש איסור איכא על אבר היוצא דודאי לשיטות הרשב'א ודעמי' מצatz איסור אמה'ח קאtiny עלה שפיר י"ל דבנולד כיון דיש לו שחיטתה עצמו ממילא ניתר האבר עצמו דמ"ש, אבל לשיטות הרמב"ס מצatz איסור טרפה קאtiny עלה איך תועל שחיטת הולך לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו נצמחה מזה נפקותא גדולה לגבי חלב של אבר היוצא דלשיטת הב' ורשב'א אין שום מקום לאיבע' הש'ס על חלב של אבר היוצא בולך הנולד דכיוון דיש לו שחיטת עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה'ח של האי אבר היוצא ממילא גם חלבו מותר, וע'כ לומר דיבע' הש'ס היה דוקא בנשחתה האם באופן דגס הולך ניתר דז' ליכא תקנה להאי אבר היוצא ואיסור החולב מצatz ציר של אמה'ח וכ'ל. אבל לרמב"ס מצatz איסור טרפה קאtiny עלה היא להיפך דבנשחתה האם כיון דאייזה אמה'ח אזהה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא

בדיקולא ואני בקונטראס הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילא משום דברתני דלידין גם הקנה אינה כמון דמנחא בדיקולא אבל באבר המודולל דליך ע"מ ממנהא בדיקולא ע"פ שהשחיטה מועלת מנגזה"כ גם על האבר אבל טרפות לא שייך בו כדמות מר'יל הרי בחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה עצמה ע"ג דפסקין יש טרפות לחץ חיות ואם לא מהני נקבות הריאה על עצמה מכש"כ דנקות הדקין לא תhani עלי' שתאסור והטעם מבואר דהא אפיו חצי חיות אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נטרפת עם הבמה אלא וזה אבר המודולל, וכן אנו מוכרים לו מר'יל הרמב"ז ע"ל בסוגי" דרכובה דף ע"ו דחתוכו מכאן ומיתה וחתוכו מכאן וחיה מה תהי' באותה חתיכת רgel במקום צוה"ג אם חתק אח"כ למלעה הכי נאמר גם אותה החתיכת חורת להכשרה אלא ודאי דלא נארה מצד טרפה לעומם.

ובפרט לדעת הרמב"ם דאייכא על אבר המודולל עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגס אינה זבוחה אית' כי אלא דלא הוה במאח' ללקות עלי' מאחר דהבהמה נשחתה ולא שייך לומר דנטלש מה'ח ואפיו לדידן דאייכא בו מה'ת שום איסור יש לומר דאייסור עשה דאייכא זבוחה لكن אין באבר זה משום דהאי איסור בשרשיו אין על החפש אלא חיברא דגברא דאמרה תורה אם תרצה לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהוו איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאייכא זבוח ולכך כל שקיים המצוחה ושותט את העב'ח ניחו דלא פעל על אבר המודולל איזה חיבוטו כלום אבל חיבוא גברא נתקיים וממילא ליכא איסור על אבר המודולל, ולפ"ז גם באבמה"ח גופא אויל' ליכא איסור עשה דאי' עדשה לא שייך ורק אגררא לשוחטו וכל שאפשר לקיימו עדידין איך הי' על האבר שנטלש איסור עשה ובזה הי' מקום לישיב קושי' התוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל שהקשו איך חל איסור אבמה"ח על עשה דאי' ודוק' הקיטב.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש"ה וכו' ומה שכתבת דלפי דברי איך תהי' באבר המודולל אם מטה הבמה ע"י הכאה על ראש או תחיבת סcin בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עשו ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכאה על ראש או תחיבת סcin בלבה אינה מטה מיד אלא בתאי' ראש או חתק כל הלב מגופה כי אז מטה מיד והפורוס הוא צבג הטלהה.

הנה בזה יפה הערת ותית לי כי בשעת כתיבת תשובי הראונה עליה בדעתך חקירה זו אבל יישבת לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחולין ל"ז ע"ב דאפילו בעשאה גיסטרוא א"א דלא לה הי מסכנת פורטא מקמא דלייפסק לרובה וא"כ ה"ה בתזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג"כ איכא קצית המשך למשה ועד דשייך לומר דביהאי רגע כמיירא קודם גמר התזאה נעשה האבר המודולל ניפול והוא אמרת ונכו.

ומה שכתבת עוד הנה עירובם דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתובתי דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לסייען כשר ה"ה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקין וכן פסה"ג דטרפה הבמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושיתו אבל פשיטה דרייה אסורה מצד אבמה"ח דמיתה עשו ניפול, ואפילו שחטה הלא שחיית טרפה אינה מטהרת מידי אבמה"ח וכמו שהוחתוי דבר זה בארכיות בקונטראס הילכה למשה.

כל שנטשל האבר איך יתחייב משום טרפות הבמה שכן לאבר שום שייכות בה והלא אבמה"ח וטרפה של ח"י טרפות המה דברים המתנגדים זל"ז וא"א לבוא בב"א דטרפה הוה לי' מחייבים דכן אמרו בגמי' חולין דף ל"ב ע"ב ובחים ע' וא' ואבמה"ח היא לאחר מיתה דכן דרישנו קרא לאבמה"ח בחולין דף קכ"ח ע"ב דכי ימות מן הבמה זה אבמה"ח דטמא כנבה ואיך יחול טרפה של בע"ח על אבר מות שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שטלשו למגורי בב"א אלא שעאו תחללה אבר המודולל וניהם דעדין לכיא אבמה"ח אם תהי' נשחתה אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקרי אבמה"ח בעודה שלמה ממש דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולל מודה דהרי עומדת לפול אלא כיון דעתין מעורה עד שהשחיטה פועלת עלי' להתרו מה'ת עכ"פ ממילא ה"הadam ג"כ, ותדע דכן הוא דהא גם בכל אבר המודולל דקייל' דמיתה עשו ניפול יש להקשות איך יש אבמה"ח לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה"ח עוד מחייבים חל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולל ודאי לאבר עמד עכ"ד.

ולפום ריהטה יפה כתבתת ודבר שכלי אמרת אבל אחרי העין נראה דאיין מקום לדבריך, ובסוף דבריך אתה נتفس דהאי דמיתה עשו ניפול הכוונה דרביע אחד חשבין כניפור רגע קודם השחיטה נפל מן החי אבל בשחיטה לא חשבין כניפור רגע קודם השחיטה דהא לא עשה דבר אבל במיתה טבעית ידוע דברים החיצונים מותים תחללה ואח"כ הלב והראש ולכן האי חיבור קל של אבר המודולל שהוא עכ"פ אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן חיותו, וכלל זה תקח בידך דבכל מקום שדרשו חיציל' ה'יהם סבירה שכילת על העניין דאפילו למן דלא דריש טעמא דקרה אבל דרישות חז'ל צרכין טעמא דריש וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נשחש באפיליה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יופול מהם במותם על מיתה עשו ניפול ואין שהחיטה דה' דרומנה כי האי דריש היא מאי דריש רוחקה מאי דריש השחיטה היא נפלאה ואמתית, ומעתה לדבריך מה בין השחיטה למיתה הלא שניים מיטלים איסור אבמה"ח, ר'ל דלאחר מיתה או שהחיטה לא שייךתו אבמה"ח ואם במיתה אנו אמורים דלא מהני לאבר המודולל משום דבר חל למפרע מה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפילו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דאייכא איסור מוחלט מהיים אלא דאייכא איסור לחתק ממנהו אבר ואם לבסוף לא נחתק ונשחתן או מות אין כאן שום איסור ללא חתיכה ומ"מ באבר המודולל חשבין כחתק רגע קודם מיתה, וזה ברור.

וממילא גם מה שכתבתת דבابر המודולל גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת מודה דלאבר עומדת זה אינו דכינוי דמחוסר חתיכת דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תית' לומר דלאבר עומדת דהינו לחתיכת מהיים או למיתה אבל אפילו נניח לך' סברתך מ"מ קושיתית במקומה עומדת דאי' דחלול איסור טרפה על אבר המודולל והוא מוכרכ ממה דאמר ר'ל דף ל"ב דשחיטת הקנה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה דרייה כמאן דמנחא בדיקולא דמי' הרי דרייה כיוון דהיא לר'ל כאשר המודולל לא מיטרפי תו אס נקבה תו לא מיטרפי בנקייתה וא"כ ק"ז דלא מטרפי הריאה בנקיית הדקין, וניהם דאנן ל"ל להא דר'ל הינו משום דאנן לא ס"ל דלגביה קנה כמאן דמנחא בדיקולא אבל עיין בו"ז סי' כ"ז דלגביה קנה גם לדידן תו לא שייך טרפות כיוון דקנה גם לדידן כמאן דמנחא

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכו' עי"ש. הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאו' כתוב דברו שנמצא במעי טרפה שנשחתה אכן אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פולה גם על ערבה, ואיך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה איכא, ועכ' למור דעל הولد איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי' דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה רואה שם שחיטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פולת אלא שלא תטמא כנבלה אבל איכא אבר מן החי בעודה מפרקסת וכן בולדה כל מן חי ומן מותה אסורה כנבלה, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטמא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן חתי תרי מני נינהו וממילא גם באבר המודלד מהני שחיתות הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי לפין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הbhמה לית בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא באבר המודלד בה נמי לאכילה לא מהני שחיתתו אית' לחו אבל המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמר לחים ר"מ אם טהרה שחיתות טרפה אותה ואבר המודלד בה וכי' ובדף עי' ע"ב מוכיה זהה דאיון שחיתה עשויה ניפול הרוי דאיון כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיילא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגם מה שחדרתי שחיתות טרפה לא מהני זו דכוון דמהני על אבר המודלד להתריר איסור אבר מכם"כ על עצמה, וכתבת שנעלם ממנה לפיה שעה אותה סוג'.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנר

אב"ד דפה קהלתנו והגליל

ומזה שכתבת דהק"ו פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נתופת לכון נתופת הריה עמה אבל בניקבה הריה דהבהמה אינה נתופת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי' איך טרפ' הריה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאם ניקבו הדקין יפלו גם על הריה ע"פ דכמאן דמוני בדיקולי דמי' משום הדלול והחיבור מעט שיש לה א"כ קי' שהנקב בריה עצמה תפעול עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתחסר הריה זהה קי' שאין לו פירכה לפען'ך.

תשובה ג' בעניין הניל להניל

חדש"ה שמחתי במכתבך בראותי כי עדיין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במא שכתבתி ולא נסגת אחריו גם אחרי דברי כבושין שכתבתני לך על קשיות ערך כי כך דרכי החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממי שאמרו ודוחין השקר ממי שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שכתבתி דאיון אבל המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמר לחים ר"מ אם טהרה שחיתות טרפה אותה ואבר המודלד בה וכי' ובדף עי' ע"ב מוכיה זהה דאיון שחיתה עשויה ניפול הרוי דאיון כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיילא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגם מה שחדרתי שחיתות טרפה לא מהני זו דכוון דמהני על אבר המודלד להתריר איסור אבר מכם"כ על עצמה, וכתבת שנעלם ממנה לפיה שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת ב麥תבי ברייתא זו, והנה אוראך כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג געלאה הסוגי' דז"ל בס"י י"ד במשבצות סק"ב: והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא מבואר ולענין איסור לכאו' דיש בו אבר מן החי לכל העובר בפנים אמנים שלעין בי' ואם הוציא עובר את ידו היא מחלוקת, היב' והש"ך סברו דאיון תקנה לאוטו אבר והוא אבר מן

ת' ו' שי ל' ב' ע'

נעשה ונגמר עי' מסדרי האותיות העוסקים במלאת הקודש

ה"ק יחזקאל שרגא שפיטץ מכפר אמבאץ

ה"ק יהושע וויסי מער קלוייזענבורג

ה"ק מרדכי פארקאש מער קלוייזענבורג

ועי אומן-מכונות: **ה"ק יעקב צבי שאלאמאן מער קלוייזענבורג**